

5.7.387

5 W. 7

10. XXVII

10. XXVII

10. XXVII

P O L Y B I I
H I S T O R I A R V M

T O M V S VII.

Π Ο Λ Υ Β Ι Ο Τ
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΟΥ
Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Ω Ν
Τ Α Σ Ω Ζ Ο Μ Ε Ν Α.
Ρ Ο Λ Υ Β Ι Ι
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΤΑΝΙ
HISTORIARVM
QVIDQVID SVPEREST.

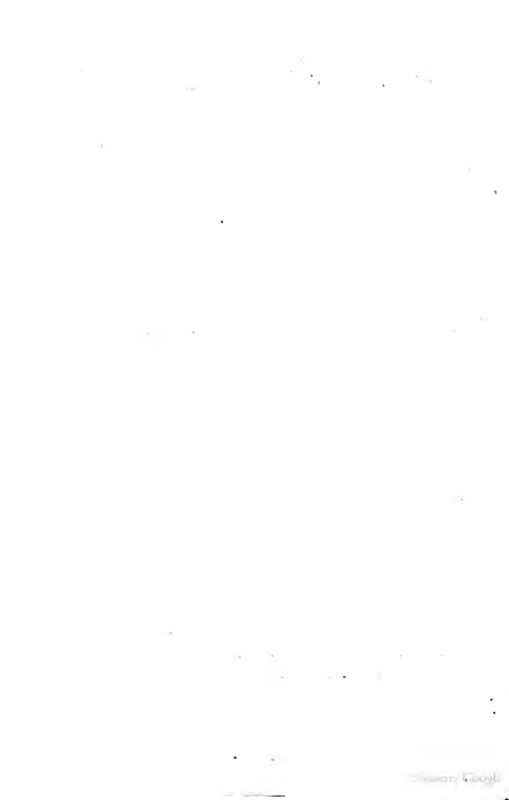
RECENSUIT, DIGESSIT,
EMENDATIORE INTERPRETATIONE, VARIE-
TATE LECTIONIS, ADNOTATIONIBVS, INDI-
CIBVS ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHÆVSER
CIVIS GALLO-FRANCVS, ARGENTORATENSIS.

TOMVS SEPTIMVS.
ADNOTATIONES AD LIB. XI — XXX.

L I P S I A E
I N L I B R A R I A W E I D M A N N I A
M D C C X C I I I.

LECTORI SALVTEM!

Quum in Præfatione, quinto hujus operis Tomo præmissa, spem nostram significaremus fore, ut Adnotationes nostræ ad illas Historiæ Polybianæ reliquias, quæ Tomo nostro secundo, tertio quartoque continentur, non ultra unius jussi voluminis mensuram essent excreturæ; multum tunc aberamus ut animo prospiceremus, ne septimum quidem hoc Volumen, superiori accedens, omnem rerum dicendarum copiam, tametsi in breve magis magisque contrahere, quam in longius studuerimus diducere, esse comprehensurum. Enimvero sub manibus crescere videntes operis molem, non tam id tamen cavendum nobis existimavimus, ne spe nostra excidisse videremur, quam curandum, ut coeptam instituti rationem, & in principio operis professam, perficeremus, cominodisque pro virili Lectorum consuleremus Polybii studioforum. At nunc, quæ sunt reliqua nostri laboris, Adnotationes dicimus in postremorum decem Librorum Reliquias, tum Indices Latinos Græcosque, certissimam (ut humani quidpiam certum esse potest) fidem nostram interponere posse nobis videri, ea omnia cum octavo totius operis Volumine, bono cum Deo, fore absoluta. Ceterum animum, pertexendis in Polybium commentariis intentum, ejusque laboris assiduitate fatigatum, paululum nuper relaxaturi, in eam forte incidamus cogitationem, ut relegeremus quæ Viri docti, qui superiori memoria de Polybii Historiis bene meruerunt, ad

reliquias aliquas earundem Historiarum a se olim repertas, & e Bibliothecarum umbra publicam in lucem editas, essent praefati. Quibus in Praefationibus quum multa quidem inessent, ad ipsum Polybium Polybique Historiam nullo modo spectantia; rursus vero haud pauca, ad Scriptorem hunc & ad monumentum ingenii, quod reliquit, pertinentia, quae lectu nec injucunda nec infructuosa videbantur etiam nunc & posthac Polybii lectoribus futura: nonnulla quidem ex his in nostra Praefatione, partim primo Tomo, partim secundo nostrae editionis praemissa, jam suo quaeque loco delibaveramus; sed faciendum putavimus, ut quidquid hujus generis esset, reselectis disputationibus, ab eodem argumento alienis, cum Polybii Lectoribus, qui nostra utentur editione, continua serie, ipsis auctorum verbis, communicaremus. Quo e genere quidem, quae ante Isaaci Casauboni editionem prodire, hic nunc collecta dare constituimus, e Nic. Perotti, Vinc. Obsoepoi, Arnoldi Arlenii, (qui Hervagianam editionem curavit,) denique Fulvii Ursini sive Dedicationibus sive ad lectorem Praefationibus decerpta. Quibus integram Henr. Valesii Praefationem, Excerptis de Virtutibus & Vitiis praemissam, ad quam passim etiam in Adnotationibus hoc eodem Tomo comprehensus provocatum est, subjiciemus.

Vale.

NIC. PEROTTI

IN POLYBII HISTORIARVM LIBROS PROOEMIUM

AD NICOLAVM V. PONTIF. MAXIMVM. *)

Absolui tandem aliquando delegatum mihi abs te munus, Pontifex Maxime, conversis in Latinum sermonem quinque libris Polybii, qui soli nobis superstites ex amplissima illius historia remansere. Quare immortalem superis habeo gratiam, quorum maiestate suggerente mihi favorem opus perfeci, ut optatum sanctitati tuæ, ita, nisi me animus fallit, gratissimum futurum. Tibi vero ingentes ago gratias, agamque dum vivam, quod me unum ex multis, cui hoc munus delegares, elegisti. Nam per immortalem Deum, quid mihi, vel in præsentiarum gratius, vel ad posteritatis memoriam gloriosius injungi potuit, quam ut veterem, atque reconditam, sed tamen egregiam, ac luculentam, præstantis, & synceri auctoris historiam in lucem proferrem: & quasi de novo scribens, nostris hominibus, tanquam per manus traderem? Mihi quidem ita jucundus hic labor fuit, ut maiorem mihi fingere voluptatem ne voto quidem potuissem: Primum, quod morem gerebam voluntati tuæ, cuius maxima semper, ac pene immortalia fuerunt erga me, & meos beneficia: deinde, quod tanta varietate rerum, & copia mirum in modum oblectabar. Quis enim suavior animi cibibus offerri potest, quam lectio historiarum? hujus præsertim, in qua cum magnitudine ac diversitate rerum gestarum, splendor quoque verborum conjunctus est, & suavitas orationis quibusdam quasi luminibus sententiarum resperas:

a 4

ut

*) De Perotti versione latina quinque priorum Polybii librorum, cui hoc Prooemium ille præmisit,

diximus in Præfat. ad nostram hanc Polybii editionem, T. I. p. 6. & p. 50 sq.

ut mihi videatur uno in opere Polybius & summus historicus, & orator maximus, & optimus philosophus fuisse: postremo, quod non mediocrem me apud nostros homines gloriam consecuturum sperabam, si mea opera tam præclarus autor ex peregrino, aliquando Romanus factus esset, & omissa gentili lingua, Latine loqui didicisset. Verum tamen omnem hanc ineam voluptatem, atque hoc omne solatium, non parum ad extremum conturbavit imperfectio operis, quod ex quadraginta ab illo editis voluminibus, vix quinque prima nobis supersunt, atque hæc quidem ad adparatum cæterorum scripta: ut mihi certe videatur quasi de industria, hujus auctoris sermo interruptus, dum comparata, veluti quodam exordio, auditorum benevolentia, atque omnium auribus sibi conciliatis, rem ipsam aggressurus erat, de qua agebatur. O gravem, detestabilemque jacturam, o cladem eo magis ab omnibus deplorandam, quo nemo non modo ex Græcis, verum etiam ex Latinis historicis Romanorum res gestas, vel verius, vel copiosius, vel majori cum diligentia complexus est: scripsit enim, ut facile ex his quinque libris intelligi potest, quæcunque a Romanis sunt gesta, a tempore quo primum extendere manus extra Latium coeperunt, quousque totius orbis imperium adepti fuere: atque hæc ita scripsit, ut Latini fere omnes eum deinceps sint secuti: nam, ut de reliquis taceam, manifestissimis argumentis deprehendi potest, Titum Livium Patavinum, historico- rum apud Latinos principem, hunc potius, quam Fabium Pictorem, aut Pisonem, quos ipse memorat, secutum fuisse: quippe & in his, in quibus Polybius illos reprehendit, Polybii sententiam haud obscure sequitur, & ita nonnunquam illius vestigiis inhæret, ut mihi quidem vigesimus primus liber Livii, ex tertio Polybii libro fere ad verbum translatus esse videatur: ac nihil sane inter eos interest, nisi quod Livius aliquanto brevius res gestas refert, Polybius diffusius. Livius portenta, ac prodigia plurima, & oracula, ac visiones Deorum commemorat: Polybius his omni-

omnibus dimissis, præcepta quædam inserit, ad vitæ institutionem necessaria. Postremo Livius conciones integras atque directas, Polybius obliquas exponit: quibus in rebus uter eorum magis sit probandus, non est mei vel ingenii, vel ætatis judicare: quippe qui ne admirari quidem satis eorum virorum doctrinam pro merito possem. Verum equidem in Polybio brevitatem non deſidero, in Livio interdum fortasse aliquid latius: flosculi vero sententiarum quos operi suo Polybius inserit, magis profecto mihi mentem implent, quam portenta Livii, atque prodigia: quid enim dici minus credibile potest, quam aut apparuisse Deum Annibali? aut ingenuum infantem semestrem in foro Olitorio triumphum clamasse? aut bovem sua sponte in tertiam contignationem ascendisse? aut in agro Piceno lapidibus pluisse? aut aliud quidpiam hujusmodi factum esse? quæ res ne ab eo quidem sunt creditæ, a quo scribuntur, nec dignæ sunt quæ in somniis viſæ referantur: nam de obliqua oratione manifestum est, quid Trogus Pompejus senserit: qui, ut Iustinus refert, in Livio & Sallustio reprehendere solebat, quod conciones directas, pro sua oratione, operi suo inferendo, Historiæ modum excessissent. Sed quo magis in hoc vagatur oratio mea, eo magis augentur mihi luctus, & communis ratio quædam de tanta clade, jacturaque librorum. O si revivisceret Polybius, atque hanc deformatam operis sui faciem agnosceret, vix octava sui parte superflitis; quam moleste, quam graviter, quam acerbè ferret perlatos a se incassum tot labores, tot frustra evigilatas noctes, tot a se susceptas, tam brevi tempore evanituras atque occasuras cogitationes! Quanquam eandem fortunam alii quoque infiniti, tam græci, quam latini authores sunt experti: quantum enim in utraque lingua a doctissimis viris relictum legimus! quantum est, quod superest librorum! &c. - -

VINCENTII OBSOPOEI

AD GEORGIVM, MARCHIONEM BRANDENBVRGEN-
SEM ETC. EPISTOLA NVNCVPATORIA, EDITIONI
HAGENOENSI QVINQVE PRIORVM POLYBII
LIBRORVM PRAEMISSA. b)

Multa sunt, Georgi Princeps Illustrissime, quæ vitam
mortalium emendant & erudiunt. Cumprimis ta-
men duas res esse tradit Polybius, c) quibus quisque in
melius facile mutari potest, quarum una est proprii cujus-
que infortunii experimentum, altera alienæ calamitatis
exemplum. Harum equidem priorem nemo inficiabitur
multo, quam secundam, ad docendum esse efficaciorẽ.
Verum hæc sine detrimento ejus, cui accidit, sapientiæ
magistra esse non potest. Sed enim sapientia quæ calami-
tosis experimentis perdiscitur, ut nimio constat, ita sem-
per dura & acerba rudimenta discenti exhibet. Neque
vero admodum feliciter sapit, qui accepto malo (veluti
stultos sapientes fieri testantur proverbia) primum sapere
incipit. Ceterum secunda, etsi non tantum in docendo
habet virum, hoc tamen nomine potior habenda est,
quod & omni detrimento careat, & tuta colligendæ sa-
pientiæ præcepta tradat omnibus. Inde quoque fieri vi-
demus, ut priorem quidem sapiendi modum, nemo sit,
qui sponte discendum, aut experiendum eligat, propterea
quod absque acerbitate, dolore, & periculis accidere queat
nemini. Quis enim non malit turo, quam periculose, sa-
piendi rationem investigare? Quis non præoptaret potius
alterius dolore discere suo carere posse, quam aliis sapiendi
documentum exhibere? Hunc vero, hoc est secundum
cogno-

b) De ista Editione vide nostram Præf. T. I. p. 6. p. 14 sqq. & p. 3. sq.
c) lib. I. c. 35.

cognoscendæ sapientiæ modum libenter omnes amplectimur, quod ejus adminiculo sine omni difficultate atque dispendio id quod melius est, & factu atque omisso præstabilis, unicuique cernere liceat. Quapropter humanæ vitæ actiones recte & penitus consideranti, optima ad vitam bene & sapienter instituendam magistra videtur Experientia, quæ rerum ab aliis gestarum commemoratione facile deprehenditur. Hæc enim sola sine noxa, sine labore, sine periculis, sine dispendio, optimos rerum judices facit, format & constituit.

Quorsumnam ista, fortasse inquit tua Magnitudo, Princeps Illustrissime? Horum scilicet, ut indicarem, veterum Historiarum cognitionem rerum omnium esse utilissimam & præstantissimam. Ex hac enim, tanquam optima vitæ magistra, saluberrima rerum humanarum exempla, sapientissima consilia, optima monita petuntur & hauriuntur: quibus informati, quid recte, quid prave fieri, quid prudenter, quid temere institui, quid graviter & sapienter, quidque secus, dici possit, præterea, quid tentandum, quid omittendum, quid quoque consilio adgrediendum aut devitandum sit, videntes majoribus nostris hoc aut illud feliciter aut male cessisse, haud difficulter deprehendimus. Et quod alii suo periculo & discrimine experti sunt, variis multiplicium rerum eventis excitati, illud nos extra reli jactu, extra omnem fortunæ aleam constituti, securi sub tecto, sub umbra, majorum exempla repetentes animo, discere possumus. Haudquaquam vero vulgaria ἢ ἐνκαταφρόνῃτα documenta legenti proponit Historia: an autem aliquid hac aut moneat efficacius, aut dehortetur prudentius, aut suadeat aut dissuadeat amicus, aut erudiat felicius, nemo fortasse affirmabit.

Neque unum aut alterum docet Historiarum cognitio, sed omnium ordinum, omnium ætatum, omnis conditionis ac fortunæ homines, summos & infimos, privatos & publicos, principes & subditos. Neminem non docet,
nemi-

neminem non doctiorem & rerum multarum prudentiorem a se dimittit, qui quidem non oscitanter, sed attento animo in veterum Historiarum monumentis versatus fuerit. Et quia vita humana plena est cæcitate & erroribus, plena stultitia, ignorantia & inconsulta temeritate, neque quisquam est mortaliuni, cujuscunquẽ tandem ordinis fuerit, qui non frequentissime hallucinetur, peccet, erret, deliret, interdum etiam ob consilii & sapientiæ inopiam graviter lapsus impingat; sequitur, omnibus quoque necessariam esse accuratam Historiarum cognitionem. Consentaneum ergo est, ut ab omnibus non segni studio perdiscatur: potissimum vero a magnæ fortunæ & amplæ conditionis hominibus, cujuscumodi sunt Summi Magistratus & Principes, quorum vita & opes in excelso sunt, & officii administratio ad plurimos pertinet. Siquidem illi aut summo omnium bono prudentes sunt, aut summo omnium malo desipiunt, neque labi possunt sine multorum calamitate & exitio. Quid autem Reipublicæ accidere potest cauto & cordato Principe utilius? contra, quid temerario & stolido luctuosius?

Et quia sapientiam natura nemini nato iniecit, ut editus in lucem, jam inde a cunabulis, aut mox decurso pueritiæ & juventutis spatio, pleno pectore saperet, (nihil enim hominem scire sine doctrina affirmat gravissimus author Plinius) sed multo rerum usu, multis annis paranda & colligenda est sapientia; ea vero non aliunde compendiosiore diverticulo quam ex Historiis perdiscitur, quando nusquam diversarum rerum usus & eventus accuratior diligentia depictus & adumbratus cernitur: magnorum Principum primum & unicum studium esse debebat, nosse & investigasse Historias; secundum, summa diligentia curare, ut veterum Scriptorum & Historiographorum lucubrationes & monumenta conservarentur. Hæc enim plane res esset Principum cogitationibus dignissima, quibus olim studio fuit optimorum librorum copiam in communem studiosorum usum iagentibus etiam impensis con-

qui-

quirere. Nec defunt qui hac ratione immortalem gloriam consequuti sunt. Hæc enim nisi salva sint, tot populorum gesta, tot majorum nostrorum fortia facta, tantas rerum vicissitudines, adeo varias & multiplices temporum mutationes, tam diversos gentium mores & ritus, tot regnorum everfiones, cædes, strages, clades, consilia, casus, pericula, tot bonorum Principum virtutes, & improborum vitia, tot ante aëtorum seculorum vivendi rationem, nullo modo scire possumus. Planeque de sapientiz officina & vitæ magistra virtutisque parente, Historia, actum esse videmus, nisi ejus generis authores sedulo conserventur & custodiantur, qui res antiquas posteris prodiderunt, & veterem historiæ memoriæ literis renovare studuerunt.

Quorum ex numero fuit & hic Polybius Megalopolitanus, historiæ tam græcæ quam latinæ facile principatum obtinens, si omnia ejus scripta ad memoriæ nostræ salvæ pervenissent. Vtitur hujus testimoniis non raro, apud Græcos, præsertim Plutarchus, apud Latinos vero frequentissime Livius, crebro etiam Plinius, adjecta fere semper honorifica nominis ejus mentione. Ex quo non obest naris lector facile æstimare potest, quantæ authoritatis apud doctos semper habitus sit Polybius. Verum, quæ ejus fuerit eruditio, & in scribenda Historia elegantia, fides, & diligentia, abunde probabunt ejus libri, quos adhuc a ruina & interitu habemus superflites. At enim quantum jacturæ ceteris hujus libris amissis fecerimus, ex ejusdem vita, quam ex Suida libuit in hoc ipsum adscribere, clare patebit. His enim verbis author ille nostri Polybii commemorat, inquiens: Πολύβιος, Λύκου ὁ υἱός, ἀπὸ Μεγάλης πόλεως τῆς Ἀρκαδίας, καθηγησάμενος Σκιπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ, ὅτε καὶ Παναιτίος ὁ Φιλόσοφος γεγωνὼς, κατὰ Πτολεμαῖον τὸν ἐπικληθέντα Εὐεργέτην. Οὗτος ἔγραψε τὴν μακρὰν Ἱστορίαν Ῥωμαϊκὴν ἐν

d) Λυκόργου vel Λυκόρρα scribendum dudum monitum est a viris doctis.

ἐν βιβλοῖς μὲν ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς Φυγῆς Κλεομένηους &c. - Quis vero siccis oculis tot tantorum librorum cladem & jacturam potest saltem reminisci animo. Neque tantum interit ingenium & labor nequicquam exhaustus Polybii, verum innumerae gentes & populi, amplissima regna, potentissimi Reges & Principes e memoria hominum aboliti & exterminati una perierunt. Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἑάσσωμεν ἀχνύμενοι περ. Nam de his multa quoque in sua Epistola Perottus, Sipontinus Episcopus, hujus interpres, commemorat.

Ceterum cum nuper felici quadam fortuna, atque equidem, ut opinor, non sine iuente, non sine numine divinum, opera ornatissimi viri Iacobi Ottonis Aezelii, causarum oratoris optimi, Polybii reliquiae graecae, ad manus meas pervenissent, exilui sane gaudio, vel gustum aliquem tanti auctoris adhuc superesse in ea lingua, qua ipse Historiam composuisset. Venit vero mihi in mentem illico, hosce libros & luce & tua amplitudine muneris loco esse dignissimos, neque apud omnes φιλολόγους καὶ φιλέλληνας & studiosos immortalem gratiam initurum, si istae lautissimae graeci sermonis & historiarum reliquiae meo studio invulgarentur. Ego itaque cum alias Graecis scriptoribus propter summam eruditionem & dictionis elegantiam impense faveam, & hoc auctore propter innumerabiles ejus virtutes mirifice delecter, quantum ad excubendi operam pertinebat, non passus sum totum interire: sic ducens animo, satius esse, de tanto thesauro, majore ex parte cum temporum iniquitate, tum hominum incuria deperdito, vel exiguum quiddam habere, quam prorsus omni carere. Eas itaque doctissimi Polybii reliquias tuo amplissimo nomini, Georgi, Principum decus, dedicamus, ut hoc commendatior exiret in manus hominum, minima sui parte renatus Polybius, tui clarissimi nominis accessione coloneflatus. &c. -

Porro autem, quo pleniori obsequio omnes Atticae linguarum studiosos, quibus nondum omnino concessum est in amplis-

amplissimo Græcorum scriptorum pelago sine cortice (quod ajunt) natare, demererer, impetravi ab ornatissimo viro Ioanne Secerio, Haganoënsi Typographo, quo jam multos annos utor familiarissime, ut interpretationem latinam Nicolai Perotti, viri doctissimi, ad calcem adjungeret, ut esset, quo nonnunquam in authoris sensu hærentes & hæsitantes respicerent. In eadem hoc unum Lectores admonitos esse volo, non paucos locos per hosce quinque libros a Perotto non esse expressos. Quid autem causæ fuerit, quod intactos reliquerit, scire non possum. *) Hoc tamen facile conjecto, non esse credibile, Perotto ita per omnia exemplar fuisse lacerum & mutilum; interdum enim totas subterfilit paginas: hoc verum esse mox deprehendet, qui posteriores tres præsertim libros cum sua translatione contulerit. Supplevissem vero perlibenter hosce defectus, nisi negasset quidam pulchrum esse, in alieno libro ingeniosum videri velle. Itaque Perotto versionem suam intactam reliquimus, non gravati hanc lampada alteri tradituri, hoc laboris subire, eamque invidiam in se accipere volenti. Non tam multos magistrohabet, qui in publico ædificat, quam ille iniquos calumnias tores & judices, qui hoc sæculo aliquid communis utilitatis gratia edit & scribit in publicum.

Verumenimvero, ut tandem finem faciam, ejus generis authores priscos, solidæ eruditionis refertissimos, debebant nostri quoque Typographi tandem per Germaniam excudere, ut optimi codices iterum in lucem reducerentur, haberentque etiam inopes, unde mediocri impendio bonorum librorum copiam sibi parare possint. &c. - -

Ex Onoltzpachio, decimo quarto Kalendas Octobris,
Anno M. D. XXIX.

*) Vide Præfat. nostr. T. I. p. 50 sq.

ARLENII PRAEFATIO.

CLARISSIMO ILLVSTRISSIMOQVE DIEGO HVRTADO
MENDOZAE, CAESARIS APVD PAVLV M III. PONT.

MAX. LEGATO, ARNOLDVS PERAXYLVS

ARLENIVS S. P. D. f)

Quæ res ad summam nominis claritatem confectandam
duæ plurimum possunt, Diege vir nobilissime, hæ
nunc a vestra familia sunt ambæ, rei militaris virtus, &
bonarum artium doctrina. . . .

Quæ sane cum ejusmodi sunt, ut summum tuum in-
genium summamque industriam ac studiorum doctrina-
rumque fructus lætos & uberes facile declarent: tum me,
quotiescunque ad ea ipsa consideranda animum confero,
lætitiæ quadam esserunt ingenti, gaudioque perfundunt
vel maximo: quod ipsum ut impensius a me fieri debeat,
facit incredibilis fides, observantia, & meum erga te do-
minumque vestram, in cujus jam satis pridem sum clientela,
perpetuum studium. Verum cum hujusce perceptæ meæ
lætitiæ nullam hoc tempore significationem dare potuissem
majorem, Megalopolitanum Polybium, auctorem (ut
inquit M. Tullius) inprimis bonum, in tuo nomine appa-
rere volui: præsertim cum ad hoc ipsum perficiendum
mihi facilem haberem præstantem virum, & ad rectiora
juvanda studia insigniter idoneum, Ioannem Hervagium,
qui omnia, quæ ad accuratiorem editionem pertinere vide-
buntur, facile prællare potest. Huc etiam accedit, quod,
hoc Scriptorum genere a studiosis omnibus me gratiam
ini-

f) Præfixa ista dedicatio sive
præfatio est Editioni Polybii Basi-
lenſi, quæ anno M.D. XLIX in
lucem prodit; quam ab Editoris
nomine *Arletianam* poteramus ad-
pellare, sed (præcunte Vinsino, Reif-

kio aliisque) *Hervagianam* a flo-
ratissimi Typographi nomine, e cu-
jus officina prodit, plerumque no-
minavimus. De ea vide Præfat.
nostr. T. I. p. 7 sq. p. 16 sqq.

initurum non exiguam, jam edito Iosepho cognovissem: quo etiam tempore cum multa de Historiæ usu, dignitate ac fructu proposuissem, non erit necesse eadem hoc loco a capite, quod adjuit, arcessere. Nec est quod vel meo testimonio, vel amplissimis etiam verbis, Polybium nunc me laudare ornareque satis commode posse confidam: cum in hunc ipsum celebrandum multi ex Latinis pariter & Græcis non solum omnes laudes congerant, sed longe clarissimus etiam vir, idemque summus imperator, Africanus ille Scipio, eundem sibi tum consiliorum, tum rerum gerendarum, & comitem & quodammodo socium adjunxerit. Quod certe Scipionis judicium ad declarandam hujus Scriptoris excellentem doctrinam, industriam singularem, & rei militaris peritiam minime vulgarem, fuit longe maximum simul, ac verissimum. Nam qui accuratius hosce, quos fortuna nobis reliquos fecit, libros perlegerit, is facile videbit, Polybium non tam gravis Historici munus explevisse, quam magni oratoris ac præstantis Philosophi partes commode semper usurpavisse: quippe qui rerum gestarum perpetuam narrationem ita moderandam censuit, ut suum nonnunquam judicium & præcepta ad institutionem vitæ necessaria interponenda existimaverit. Hunc etiam insignis ille Historiarum scriptor Titus Livius tam libenter sequitur, ut belli Punici librum primum ex eo, qui apud Polybium ordine tertius est, bona ex parte converterit. Quod tametsi ab aliis etiam antea sit observatum, a me tamen hoc nomine libentius repetitum, quo utriusque linguæ studio sis ostenderein, ut, si quando ad illam præscam interpretandi laudem, felicitatemque latine repræsentandi auctorum sententias, aspirare vellent, hosce libros tanquam exemplar, quod imitarentur, sibi proponerent.

Hujus itaque Scriptoris libros quinque priores, quorum editionem ante annos aliquot docto viro Vincentio Obfopoco debebamus, jam ad manu scriptos codices collatos, una cum sexto propemodum integro damus, multo tum castigatiores, tum alicubi plenius instructos. Quibus

b

ex

ex domestica tua bibliotheca duodecim consequentium librorum Epitomen (quam a Corcyra, ex doctissimi senis Iani Moschi supellectile nactus eras) nunc primum adjecimus: rati hoc tam singulari beneficio literarum studiosos bonosque viros cumulatius arctiusque tibi devincire. Quod si ex ea calamitate, quam quadraginta hujusce viri libri acceperunt, (ut interim de Numantino Bello, quod Cicerone teste a perpetuis suis Historiis separavit, nihil dicam) fortuna plura nobis adservavisset, vel fortuitus obtulisset casus, minime passi fuisset a literatis hominibus ea diutius desiderari. Quanquam quæ adferimus, ejuscemodi certe sunt, ut accessione tam luculentea Obsopoei Vincentii editioni facile tenebras offundant: cui tamen, si grati videri volumus, ingentes habendæ sunt gratiæ, quod ea quæ tum habebat, & ut habebat, libenter communicavit. Atque utinam propediem existeret aliquis, qui & pluribus & melioribus in lucem prolatis, etiam hanc nostram obscuraret: æquissimo certe animo pateremur, hunc nobis susceptum laborem quasi irritum fieri. Reliquum est, ornatissime vir, ut omnium literatorum nomine tibi gratias agam: orem etiam atque obtester, ut, cum omni genere laudis præstantissimus sis, disciplinarum & artium præclara studia auctoritate tua defendere, fovere, & exornare pergas. Hac enim ratione nomen tuum, cum præclarissimis literarum monumentis conjunctum, ad majorem splendorem veterascet, & ornatioribus posteritatis judiciis honestabitur, ac inmortale plane reddetur. Vale.

ANTONIO PERRENOTTO

CARDINALI GRANVELANO

FVLVIVS VR SINVS. 5)

Ant. Augustinus archiepiscopus Tarraconensis, omnis politioris doctrinæ vindex & assertor, misit ad me superioribus annis Polybii fragmenta quædam, ut titulus indicabat, *περὶ προβαίων*, a Iohanne quodam Constantinopolitano collecta, qui Ro. antiquitatem in capita, & locos communes digesserat; ut eum librum a mendis, quibus pæne infinitis corruptus erat, vindicarem, & cum studiosis etiam, si videretur, communicarem. Cum itaque quantum ego per varias occupationes potui, hæc scripta accurate, diligenterque legissem, proque ingenii mei viribus, quæ perexiguæ sunt, omni ratione expolienda curassem; vel ob ipsum operis argumentum, digna maxime visa sunt, quæ prodirent in lucem. continent enim Pop. Rom. ad reges, exterasque nationes, & regum rursus, exterarumque nationum ad Pop. Rom. magnis de rebus ultro citroque missas legationes, in quibus cum alia multa sunt, unde nostras actiones veterum exemplorum regula metiri possimus, tum conciones præclare habentur, deque foederum, & pacis conditionibus disceptationes ad rerum gerendarum rationem perutiles. In quo quidem genere imprimis excelluisse inter Græcos videtur Polybius, qui rerum explicandarum prudentia, qua ita narrat eventus, ut causas simul aperiat; & bellorum peritia, quibus Scipionem secutus interfuit, Ro. historiam XL. libris tanta puritate contextuit, ut eorum epitomen M. Brutus confecerit; Livius autem ita fuerit imitatus, ut ejus non tantum sententias, sed verba etiam ipsa, & ad verbum plane expresserit. Quo magis sit, ut satis mirari non possim, ho-

b 2

minem

g) Vide Præf. nostr. T. I. p 9 sq. & p. 18 sq.

minem ita de Romano nomine meritum, pæne silentio præteritum ab ipso, cum semel tantum, aut iterum illum nominet, & quidem exigua cum laude, vel potius nulla, *auctorem non spernendum* appellet. ^{b)} Quo quidem laudis genere, quis est tam malus scriptor, qui se affici æquo animo patiatur? quantum autem Polybio debeat Livius, ex utriusque scriptis, quæ reliqua sunt, & maxime e Polybians iis, quæ in præsentia emittimus, intelligi potest. Ex quibus satis constat Livium proposuisse sibi Polybium, quem non tantum ut ducem sequeretur in bellis Punico secundo, Persico, Antiocheno, Achaico. Numantino, & Punico tertio describendis, sed cujus insisteret vestigiis, & voces quasi ex ore ejus emissas exciperet, dictatasque notaret. Atque has quidem antiquitatis reliquias animus fuerat in Latinum versas cum aliis ejusdem argumenti fragmentis, quæ Græce tantum nunc prodeunt, in lucem dare. Sed mirum est, quam hoc nostrum consilium, aliud ex alio quotidie impedierit. Itaque editus jam Polybius cum esset in publicum proditurus, ut ad te primum mitteretur, typographo tui observantissimo mandavimus. Tu namque, FERRENOTTE CARDINALIS, is es, cui ob singularem rerum gerendarum scientiam, excellentemque scriptorum hujusmodi intelligentiam, imprimis hæc debentur, &c. - -

Vale. Romæ XII. Kalend. Decemb. M.D. LXXXL

^{b)} Vide Testimonia Veterum de Scriptis Polybii. T. V. nostræ edit. p. 21.

HENRICI VALESII

IN COLLECTANEA EX POLYBIO, DIODORO ET ALIIS,
AD CANDIDVM LECTOREM PRAEFATIO. ¹⁾

Etsi in argumento hujus libri ¹⁾ satis superque & consilium collectoris, & collectionis ordo ac methodus aperitur, pauca tamen cum de Constantino ipso, hujus collectionis auctore, tum de editione nostra hic praefari visum est. Igitur Constantinus Augustus Leonis Augusti filius fuit, Basilii Augusti nepos: unde *πορφύρας ἀπὸ γονέων* in argumento hujus libri dicitur, ac vulgo *πορφυρογενήτης* cognominatur. (sic enim malo dicere, quam cum aliis *πορφυρογενήτην*) Hic cum admodum puer a patre esset derelictus, tutoribus summam imperii, ut fere sit, penes se retinentibus, lene ac placidum ingenium ad humaniorum artium studia contulit. In quibus cum magnopere profecisset, (fuit enim omnibus disciplinis excultissimus) tandem consilium prorsus regio animo dignum cepit, quo non sibi solum, sed etiam studiosis omnibus prodesset. Primum itaque optimorum scriptorum in omni doctrinae genere exemplaria, quae jam tum ob frequentes barbarorum excursus, crebraeque urbium vastationes rariora erant, undique conquisivit, iisque Palatinam bibliothecam instruxit, non magis principis ipsius, quam publico omnium usui dicatam. Deinde cum tanta tanque immensa librorum moles plerosque a legendo deterreret, ipse, ut principem decuit, singulorum utilitati ac compendio consulens, auctores omnes, qui idem argumentum tractaverant, in unum compegit corpus, relictis superfluis, ac selectis ex unoquoque scriptore iis locis, quae quisque elegantissime tractaverat. Tales sunt *Γεωπονικῶν* libri a Constantino

b 3

nostro

¹⁾ Prooemium illud dicit, Eclogis Constantini Porphyrogeniti jussu collectis praemissum, quod

græce & latine exhibuimus in Praefat. T. II. nostrae edit. p. 29 seqq.

nostro collecti, ut titulus ipse & argumentum iis libris præfixum demonstrat. Sed & Ἱππιατρικῶν libros, qui etiamnum extant ex Simone, Xenophonte, Apſyrto & Hierocle excerpti, ab eodem esse collectos equidem non dubito.

Verum his, & si qui præterea ejusmodi libri ad notitiam nostram non venerunt, & magnitudine operis & utilitate longe præstant Collectanea Historica, in tres & quinquaginta titulos (quos locos communes vocant) ab eodem Constantino distributa, ac sex supra centum libris comprehensa. Singulos enim titulos Constantinus in duo volumina diviserat: priori continebantur antiquissimi quique historiæ scriptores, aut certe, qui historiam ab origine mundi repetebant: ii vero, qui res gestas Cæsaris conspulerant, in posterius volumen erant reiecti. Ex his autem tribus ac quinquaginta titulis excerptorum, unicus hodie superest, qui de legationibus inscribitur, in duos, ut dixi, distributus libros. Prior a Fulvio Ursino, alter a Davide Hoefchelio viris doctissimis est editus. Quibus iungendus etiam est hic noster, qui nunc primum in lucem prodit beneficio viri clarissimi doctissimique & ad iuvandas literas unice nati, NIC. FABRICII PEIRESCII, titulo *περὶ Ἀρετῆς καὶ Κακίας*. Ita unus adhuc & quinquaginta horum collectaneorum libri desiderantur, gravi sane ac deflenda jactura. Ii enim si omnes extarent, non difficile esset, conjunctis ac confarcinatis omnibus fragmentis, optimos scriptores, aut undequaque integros, aut certe levissime mutilos exhibere. Tituli autem eorum librorum, qui defunt, quos quidem in nostro codice citatos reperi, hi fere sunt: *περὶ ἀναγορεύσεως βασιλέων*. ¹⁾ *περὶ ἀνακλήσεως ἡτῆς*. *περὶ ἐκτισμῶν*. *περὶ παραδόχων*. ^{m)} *περὶ ἐπιβουλῆς*. *περὶ δημηγυρίων*. ⁿ⁾ *περὶ ἐθνῶν*. *περὶ συμβολῆς*, id est, *de præliis*. *περὶ ἐκκλησιαστικῶν*. *περὶ πολιτικῶν διοικήσεως*. *περὶ γυναικῶν*. *περὶ Ἰθαγιῶν*.

1) Vide Præf. Tom. nostro II. præfixam p. 31.

m) Vide ad Polyb. XXIV. 8, 15.

n) Polyb. XXIX. 4, 2.

κῆς ἱστορίας. περὶ ἀνδραγαθημάτων. περὶ στρατηγημάτων. ¹⁾ περὶ γάμων. Quibus addi potest, περὶ ἐνφρασεως, cujus libri iudex laudatur a Suida in σάμβυκες. Item, περὶ ἐπιβουλῶν. περὶ κυνηγετίας. ²⁾ περὶ στρατειῶν, περὶ νίκης. περὶ ἐπιστολῶν. περὶ ἰδῶν, aliique plures, qui in Excerptis Legationum citabantur: quorum iudicem refert Hoefchelius in epistola, quam editioni suae praefixit. Et haec de Constantini consilio ac methodo in his consiciendis libris dicta sufficiant.

Restat, ut quid a nobis speciatim in editione huius libri praestitum sit, paucis innotemus. Primum igitur id mihi consilium fuit, ut ea dumtaxat, quae nondum edita essent, edere in lucem. Quocirca evolvendae fuerunt editiones omnium auctorum, quorum hic fragmenta referuntur, eo ut investigarem, quid editum, quid nondum editum fuisset. Quod si quis interdum locus in exemplari nostro vel auctior, vel emendatior legebatur, tum ego illum apponere minime dubitavi. Nonnunquam vero initium dumtaxat loci cujusdam, qui in editis codicibus extabat, consulto posui, ut notatis utrimque duobus quasi confiniis, facilius intelligeretur, ubinam fragmentum aliquod sedem haberet: quod quidem in collectaneis ex postremis Dionis libris saepius occurrit, verbi causa p. 697. 701. 714. Deinde in collocandis Scriptoribus nolui eum ordinem sequi, quem instituerat Constantinus. Etenim ille primum Iosephum, atque inde chronicorum scriptores christianos posuerat: priscos autem illos Graecae ac Romanae historiae conditores quasi post signa rejecerat. Ego vero ordinem temporum sequi malui, ac Polybium agmen ducere jussi: quod & Fulvium Ursinum in edendis collectaneis legationum fecisse animadverti postea. Ioannem autem Malelam (ne quis forte eum hic desideret) consulto missum feci, eo quod praeter tres quatuorve fabulas de Minoe, Antiopa ac Bellerophonte, easque illepido sermone textas, nihil bonae

1) Vide ad Polyb. VI. 13, 8.

2) Ibid., ad IX. 24, 6.

3) Cod. Biv. ad Polyb. XXIII, 1, 2.

frugis continebat. Georgium quoque Syncellum, quod is mancus ac lacer erat, neque ullum ex ejus editione operæ pretium fore videbam, itidem prætermisi. Ceterum in Græco, ut vocant, textu, multa sunt a nobis emendata, nonnulla etiam addita ac suppleta, præsertim ex Suidæ lexico. Quippe hic grammaticus cum cetera Constantini nostri collectanea studiose legerat, (vixit enim pæne iisdem temporibus, ut ipsemet innuit in v. Ἀδάμ) tum ex hoc excerptorum περὶ Ἀρετῆς καὶ Κακίας libro plurima in Lexicum suum coniecit, suppresso, ut solet, auctorum nomine. Proinde & Fulvius Ursinus ex eo Suidæ lexico multa Polybii fragmenta collegit, non ex mss. codicis auctoritate, ut putavit Casaubonus, sed sola conjectura adductus, & indicio styli, qui Polybianum quid referre videbatur. Argumento sit, quod multa Polybio assignat, quæ alterius auctoris sunt: ut cum eum locum, qui a Suida laudatur in Ἀποχρηστάμενος, tribuit Polybio, qui tamen est Ioannis Antiocheni, extatque in hac editione nostra pag. 838. item cum alterum locum a Suida adductum in Φειδίας, eidem Polybio vindicat; at is est desumptus ex Iuliani orat. 3. Sic etiam locus ille, quem Casaubonus in fragmentis Polybii p. 1012. de Philopoemene intellexit, Polybii nullo modo est, sed elogium est Valerii Poplicolæ, ex Dionysii Halicarn. lib. V. Iam locus ille de Cretensisibus, p. 1013. est ex Diodori Siculi legatione ultima. Ibidem de Massaniis locus est ex Appiani Lybico. Horum doctissimorum virorum exemplo, quædam Polybii fragmenta haudquaquam spernenda, ex Suidæ lexico adiecimus, quæ erant ab ipsis prætermissa. In quibus si forte nos conjectura nostra scellit, cum magnis viris errasse, patrocinium erit culpæ.

Supereſt, ut de Interpretatione mea ac Notis pauca dicam. Fragmentorum interrupta series magnam interpreti difficultatem afferat necesse est. Etenim cum sensus (præcipue in historiis rerum gestarum) fere ex antecedentibus pendeat, amissis iis difficile est mentem auctoris assequi posse.

posse. Ad hæc elegantiam latini sermonis hujusmodi excerptorum interpretatio vix admittit. Proinde si forte in alterutro peccat versio nostra, veniam nobis a lectore concedi æquum erit. Ex tot enim interpretibus, qui græcos libros latina lingua expresserunt, quotusquisque est, qui non quandoque sit lapsus? mihi quidem is optinius interpretes videri solet, qui rarissime peccat. Polybii versio latina auctore If. Casaubono, viro eruditissimo, hodie communi omnium consensu optima atque emendatissima habetur. Eadem tamen nævis suis non caret. Ac, ne forte id temere effudisse quibusdam videar, quædam hic eius versionis σφάλματα adducere non inutile fuerit. Polybius lib. II. p. 150. ¹⁾ ait: ὥστε παραπλήσιον εἶναι τὸ σύμπαν σχῆμα τῆς στρατοπεδείας τῇ τῶν ἀγαθῶν ὀπλομάχων προβολῇ. quæ sic vertit Casaubonus, *ut castrametationis universa forma similis esset peritorum campidoliorum positioni*; cum *gladiatorum* vertere debuisset. In Polybii lib. IV. p. 322. ²⁾ legitur, ὁ δ' αὐτόμολος, Casaubonus *Automolum* vertit, cum nomen esse proprium putaret: at Polybius Aetolum quendam transfugam intelligit, cujus supra meminerat. Pag. 907. *Calliam quinqueversionem* vertit, ³⁾ qui in Græco est, Καλλίας ὁ παγκρατιαστής. quasi idem esset παγκρατιαστής & πένταθλος. Mitto, quod p. 296. ⁴⁾ ubi habetur, οἱ δ' Ἀχαιοὶ τὸ λάφυρον ἐπέκρουζαν κατὰ τῶν Αἰτωλῶν, vertit, *jus esse spoliū capiendi ab Aetolis edixerunt*. eodemque modo vertit pag. 305. & pag. 746. ⁵⁾ cum tamen *prædam* interpretari debuisset. Iam quod ἐξελίττεν semper interpretatur, *explicare aciem*, non possum probare. Latini certe id dicunt *subducere*. Sic Frontinus lib. II. cap. 4. de Fabio Rullo. & Salustius in Catilina ad finem. Livius lib. XLIV. de Aemilio Paulo, *ex postrema acie triarios primos subducit, deinde principes, postremo hastatos*. Plutarchus eandem rem narrans, οὕτω δὲ

¹⁾ Polyb II. 65, 11.

²⁾ IV. 57, 8.

³⁾ XXVIII 16, 4.

⁴⁾ IV. 26, 7.

⁵⁾ IV. 36, 6. & XVII. 4, 8.

δὲ τῶν συνεχῶν τοῖς τελευταίαις καθ' ὑπαγωγὴν ἐξελε-
ταμένων. Sed & cap. 9. legationum, *) ubi Polybius di-
cit, ἦκεν τὴν τῶν Θερμικῶν σύνοδον, vertit Casaubonus,
Thermopylas ad Graecorum conventum venit. secutus T.
Livium, qui lib. XXIII. ita dicit. Videndum tamen est
ne Polybius potius de conventu publico Aetolorum, qui in
oppido Theimo siebat, senserit, de quo consule cap. 73.
legation. **) Quid quod & pag. 773. ^{aa)} mendum esse
putavit in his, λαβὼν γὰρ συνεργὸν τὴν ἀχαριότητα τὴν
χαριμόρτου. at locus est planissimus. alludit enim Poly-
bius ad Charimorti nomen. Neuinem etiam inducere
debet conjectura illa Casauboni, qui excerpta illa a libro
VI. ad XVII. suspicatur esse epitomen a M. Bruto confe-
ctam. ^{bb)} Quod iis deum persuadere poterit, qui ne-
sciunt, quantum inter excerpta & epitomen intersit. Epi-
tome nihil omittit, quod ad historiam spectat, excusus
dumtaxat, qui in Polybio uimis frequentes sunt, resecat.
In excerptis loca tantum selecta continentur. Atque hæc
de versione Casauboni quasi per excessum dicta fuit, non
obtreclandi studio, (id enim alienum est a nobis) sed ut,
si forte quid a me peccatum in versione mea deprehende-
tur, facilius lector ignoscat. Deinde vero, ut absterfis his
nævis aliquam gratiam a studiosis iniremus, hominis enim
ingenui esse arbitror, ut ait Polybius nosler, non ex alic-
nis erratis gloriam captare, sed cum nostris, tum etiam alic-
nis scriptis, quantum in nobis est, curam atque emenda-
tionem adhibere. Cujus quidem instituti nostri ubique
velim lectorem meminisse, si quando in notis a doctorum
hominum opinione dissentimus. Idemque ipse a ceteris
postulo, ut sicubi, quod nimium sæpe fortassis accidit, a
veritate aberraverim, corrigere, atque emendare ne dubi-
tent; hoc enim, dummodo bono more & citra cōviciū
fiat, gratiæ atque honori habendum puto. Vale lector.

*) XVIII. 31. 5.

**) Voluit cap. 74. *legation*. scri-
bere. Nobis est lib. XXVIII. 4. 1.

aa) XXVIII. 38. 2.

bb) Vide Testim. Veterum de
Scriptis Polyb. T. V. nostre edit.
p. 23. & Præf. ad T. I. p. 7.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XL.

RELIQVIA S.

CAPVT I.

Cap. I.

Verf. 1. **A**d Polybium auctorem diserte fragmentum *Verf. 1.*
hoc retulit Suidas, in Παλιότερον. Esse autem ex hoc libro XI. ductum, non dubitare nos finit narratio, primo capite Excerptorum Antiquorum, ex eodem libro ductorum, comprehensa, si conferatur cum Livii narratione lib. XXVII. c. 39 & seqq. Ad prædictum fragmentum pertinent hæc Livii verba, ipso cap. 39. *Hannibal, etsi ea æstate transiturum in Italiam fratrem crediderat, haudquaquam tam facilem maturumque transitum expectabat. Ceterum Hasdrubali & sua & aliorum spe omnia celeriora atque expeditiora fuisse. De ejusdem Hasdrubalis transitu in Italiam, moxque insecuta clade, conferendus Appianus in Bello Hannibal. cap. 52. qui docet, quod Annibal sex mensibus emensus erat iter, idem intra duos menses ab Hasdrubale esse confectum.*

Verf. 2. τοὺς πολεμίους ἐκτεταγμένους καὶ προάγοντας *Verf. 2.*
τας. προάγοντας Reg. E. id est advenientes, signa jam inferentes; quod verum putamus, & in contextum adoptandum. conf. X. 39, 6. & ibi notata. Livius XXVIII.
Polybii Histor. T. VII. A 38.

- Verf. 2.** 38. *Cum, omisso itinere, quod fugæ simile erat, castra metari Poenus in tumultu super fluminis ripam vellet; advenit Livius, peditum omnibus copiis, non itineris modo, sed ad conferendum extemplo prælium instructis armatisque.* — *Ibid.* παρατάττην cum Scalig. correxit Casaub. πρᾶττην ed. 1. cum msstis omnibus. τάττην Vrlinus. conf. verf. 3.
- Verf. 3.** *Verf. 3. τὸ βάθος αὐξήσας &c.* Livius: *longior, quam latior, acies erat.* Quatuor verbis τῶν ταξ. καὶ ποιήσας caret Reg. E. — *Ibid.* βραχέϊ. Mendose βραχῦ Reg. F. G. Tub. & Vef. a pr. manu. — *Ibid.* χώρῳ cum Vrlino correxit Casaub. χρόνῳ ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* τῆς παρατάξεως rursus cum Scal. correxit Casaub. πράξεως ed. 1. cum msstis. τάξεως ora Med. & ora ed. 1.
- Verf. 4.** *Verf. 4. Λιβιος.* Mendose Λιβυς Reg. E. Moxque idem ἀνταπολεῖ, pro ἀντεπήγει. — *Ibid.* ταῖς αὐτοῦ δυνάμεσιν. Casaub. *cum universa sua manu*, quasi esset πάσας ταῖς. Immo, *cum suo exercitu.* Exercitus Livii distinguitur ab exercitu Neronis.
- Verf. 5.** *Verf. 5. Ὁ δὲ Κλαύδιος.* C. Claudius Nero, M. Livius Salinator II. Consules A. V. C. 547. — *Ibid.* περιεπερῆν τοὺς ὑπεναντίους, *circumire & a latere adgredi hostem.* Vistatius quidem in hac re est verbum ὑπερπερῆν, sed & illud probum, & usurpatum Polybio V. 84, 8. Atque etiam significantius est verbum περιεπερῆν ad id quod dicimus, quam ὑπερπερῆν, quandoquidem hoc per se non significat *circumire*, sed tantum *producere* vel *extendere alterum aciei cornu ultra hostis aciem*, ut docet Aelianus Tacit. c. 49. quod eo quidem consilio utique sit, ut deinde ab illa parte circumducamus nostrum illud cornu circa hostem, & a latere eum adgrediamur, sed hoc proprie est περιπερῆν. — *Ibid.* διὰ τὰς προκειμένους δυσχωρίας. Nempe collis oppositus, ut ait Livius, arcebat, *ne aut a fronte, aut ab latere adgrederetur.*
- Verf. 6.** *Verf. 6. ἀπόρος.* Mendose ἀπειρως Reg. E. — *Ibid.* μηδέν. μὲν Reg. F. G. Tub. — *Ibid.* ὅτ' αὐτοῦ τοῦ συμβ. &c. Prætermisit hæc usque ad πρᾶττην Reg. E. τοῦ post αὐτοῦ

αὐτοῦ abest ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef. Adjecit Casaub.
cum Vrfin. & habet codex Tubing.

Verf. 7. τοὺς αὐτοῦ στρατ. τοὺς αὐτοῦ sola ed. Ern. Verf. 7.
τοὺς αὐτοῦ editiones superiores cum Aug. Reg. E. Vefont.
Perperam τοὺς αὐτοὺς Reg. F. G. Tub. — Ibid. „Ποτ
στρατιῶτας (ait REISKIVS) deest καὶ παραγωγῶν. Livius
XXVII. 48. ubi de hac pugna exponit: *cohortes aliquot
subductas e dextro cornu -- post aciem circumducit.* —
Immo vero ex eisdem Livii verbis, ad quæ vir doctus pro-
vocavit, intelligitur, recte habere vulgatam, nihilque de-
esse. Non omnes milites a dextro cornu abduxit Nero, ne
scilicet, quid moliretur, intelligeret hostis; sed partem
tantum, nempe eos, qui κατὰ τὸν ὀπισθεν τόπον τῆς μά-
χης, id est, *qui in extrema acie stabant*: jam cum his τὸ
λαὸν ὑπερῆρας &c. Sic omnia recte procedunt. Turbave-
rat Reiskium Casauboni versio, quam & nos imprudentes
tenuimus, cum sic fere fuisset scribendum: *sumtis e dextro
cornu suis militibus, qui in extrema acie stabant, circum-
ductisque circum laevum Romanæ aciei, a latere adgressus
est Pœnos.* Mox vero etiam ulterius progressus, a tergo
quoque invasit hostem, ut verf. 10. docet Polybius.

Verf. 8. μέχρι μὲν οὖν. οὖν caret Reg. E. Verf. 8.

Verf. 10. κατ' οὐραν. Forte προσπσεῖν καὶ κατ' οὐραν, Verf. 10.
etiam a tergo. Livius: *tantaque celeritas fuit, ut, quum
offendissent se ab latere, mox in terga jam pugnarent.*

Verf. 12. ψιλὰ τῶν Ἰνδῶν. Suidas, hæc verba citans, Verf. 12.
ψιλὸν ait & γυμνὸν denotare, & ἀντὶ τοῦ ἐρήμου poni.

CAPVT II.

Cap. II.

Verf. 1. καὶ τὸν πρὸ τούτου χρόνον. κατὰ percom- Verf. 1.
mode abesse hoc loco poterat, καὶ vero necessario requiri
videbatur. Sicut nunc κατὰ perperam pro καὶ, sic verf. 9.
καὶ pro κατὰ temere posuerunt librarii. — Ibid. ὃν οὐκ
ἄξιον. Emendationem Casaubono præiverat Scaliger. —
Ibid. ἀναπισήμαντον. Suidas, hæc Polybii verba respiciens,
interpretatur ἀλαῶ, ἄδοξον, *sine elogio.*

A 2

Verf.

- Verf. 2.** *Verf. 2. χωριζόμενος.* — „Forte χωριζόμενος ἐκείνος (Hannibal puta) εἰς τὴν Ἰταλίαν.“ REISKINVS. — *Ibid.* ταῦτα μὲν ἡμῖν πρότερον δεδήλωται. λέλεκται suppleverat Scaliger. Quod si in fine versus 3. pro δεδήλωκαμεν esset δεδήλωται, quod ad ἡμῖν referri posset; nihil hoc loco ad complendam orationem magnopere desiderasset. Ac nescimus, an vel sic, quamquam ἀνακολουθία existeret constructionis, carere possemus verbis a Casaubonus adjectis.
- Verf. 3.** *Verf. 3. Si verum & genuinum est διὰ τὸ τοὺς ἐπαποστελᾶ.* in quod scripti libri consentiunt omnes, necesse fuerit intercidiſſe nonnihil, scilicet de *diffensione & invidia ducum Poenorum*, de qua vide lib. IX. c. 11. — *Ibid.* ἀλατρώσεις possunt quidem *clades* & varii generis *jaſturae* intelligi; sed fortasse nunc sigillatim ita dicit *honoris, auctoritatis & imperii diminutionem*, (ut V. 2, 8.) nempe ob alios duces a Poenis in Hispaniam missos.
- Verf. 4.** *Verf. 4. τελευταίων.* Perperam *τελευτῶων* ed. 1. Med. Reg. F. G. & Verf. a pr. manu. — *Ibid.* πέφηνεν. Sic recte edd. & mssti. Perperam *πέφυκεν* Suidas, verba haec Polybii citans in Ἐπίστασις. — *Ibid.* καὶ ζήλου. Conjunctionem, quæ aberat ab ed. 1. & msstis, adjecit Casaubonus cum Suida.
- Verf. 5.** *Verf. 5. σφίσι* cum Vrsino correxit Casaub. Et in ora codicis Vefont. notatur ὥς σφίσι.
- Verf. 7.** *Verf. 7. διὰ τὴν αὐτῶν.* Male διὰ τῶν αὐτῶν Reg. F. *Ibid.* ἀγεννίαν. Ex hoc detorta utique videri debuit vulgata scriptura ἀγγέλιαν. Et passim id vocabulum frequentavit Polybius. conf. ad V. 85, 13. Et convenit id, quod τῇ ἀγεννίᾳ, id est, *ignaviae ducum* opponitur de *militibus*, quod εὐγενῶς pugnam capeſſiverint. — *Ibid.* αἰσχροίς. Conf. verf. 11. — „effecerunt, ut, quas clades acciperent, ea clades turpes & pudendæ essent.“ REISK. — *Ibid.* πρὸ τούτου. conf. verf. 1.
- Verf. 8.** *Verf. 8. Διότι δέ.* δὲ deest ed. 1. & msstis. Infertum a Casaub. ex conject.

Verf.

Vers. 9. κατὰ λόγον. Mendose κατὰ λόγων Reg. F. G. Vers. 9.

Iidemque soli articulum τοῦ omittunt ante δύνασθαι. — *Ibid.* κατὰ τοὺς κινδύνους cum Vrsino correxit Casaub. Perperam καὶ κατὰ τοὺς κινδύνους ed. 1. cum mssis. conf. ad vers. 1. — *Ibid.* ὡς τῆς αὐτοῦ σωτηρίας. Post μᾶλλον non suo loco stare ὡς existimaverat Reiskius. Sed non inusitata illa constructio Polybio. Vide Adnot. ad III. 12, 5.

Vers. 10. πρόνοιαν εἶχε. Sic ed. 1. consentientibus nostris codicibus. πρόνοιαν ἔσχε Casaub. cum Vrsino, præter rationem. In eis, quæ sequuntur, fuerit fortasse qui vni-gatæ scripturæ defensionem suscipiat, solo verbo ἐχώρησε in χωρῆσαι mutato, hoc modo: οὐχ ἤτιον πρόνοιαν εἶχε, καί τοι σφαλεῖς τοῖς ὅλοις, ὅμως χωρῆσαι τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν ὑπομεῖναι &c. non minus providerat, ut, *eis summa rei male ei cessisset, tamen cederet tempori, nèque sustineret quidquam &c.* Sed sicut docta sane atque ingeniosa est Vrsini Casaubonique emendatio, sic & tam insignem veri speciem habere visa est, ut ab ea nullo modo recedendum putaremus. ὁμόσε ἔναι τοῖς παροῦσι, *congregari cum præsentī fortuna, non terreri, non frangi ad illius aspectum.* Scaliger, servans punctum, quod post οὐχ ἤτιον πρόνοιαν εἶχε erat in ed. 1. & in mssis, verba hæc cum superioribus, deletō commate, quo separabantur, conjunxit: tum vero tenens καί τοι, & ὅμως ἐχώρησε, quæ pariter in ed. 1. & in mssis erant, ὑπέμεινε pro ὑπομεῖναι scribendum censuit.

Vers. 11. ἀναστρεφόμενον. Perperam ἀναφερομένου Vers. 11.
Reg. E. — *Ibid.* σφάλωσι correximus, cum σφαλῶσι daret ed. 1. cum mssis. σφάλωσι sua auctoritate ediderat Casaub. σφάλωσι etiam a Scaligero videmus adnotatum.

CAPUT III,

Cap. III.

Vers. 1. στιβάσι. Sic V. 48, 4. conf. II. 17, 10. Fieri Vers. 1.
tamen potest, ut etiam ἡ στιβὴ pro ἡ στιβάς in usu fuerit, licet præterierint Lexicographi.

- Verf. 3. *Verf. 3. οὐκ ἐλάττους μυρίων.* Credibilior hic numerus, quam immanis ille quem Livius prodidit lib. XXVII. c. 49.
- Verf. 4. *Verf. 4. ἀφικομένης. ἰφικομένης* Reg. E.
- Verf. 5. *Verf. 5. οὐ μόνον τὸ γεγονός, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ μέρος διασαφούντας.* Conf. ad III. 32, 3. Fortasse nil opus erat adjecto articulo τὰ, & poterat ex superioribus hic intelligi τὸ γεγονός. Sic τὸ γεγονός διασαφεῖν κατὰ μέρος, idem fuerit, ac διασαφεῖν τὰ κατὰ μέρος τοῦ γεγονότος. — *Ibid.* πᾶς τε ναὸς ἔγεμε πτελάνων καὶ θυμάτων. Tourpius (in Emend. in Suidam Part. I. ad voc. Ἀνάστατοι) πτελάνων conjiciens, respexerat Sophoclea verba in Oedipo Tyr. vf. 5. Sed nil causæ fuit, cur sollicitaretur vulgata. Apud Aristophanem quoque, eodem loco quem ibidem protulit Tourpius, in Pluto vf. 660 sq. πότμα καὶ προθύματα & πτελάνες junguntur.

CAP. IV.

CAPVT IV.

Ex libro XL Polybii ductam esse Eclogam hanc Valerianam, de *Thermo Aetoliæ oppido a Philippo iterum spoliato*, fidem facit subscriptio, quæ claudebat in codice Peiresciano præcedentem Eclogam, (quam libro X. cap. 26. exhibuimus) & sic habebat: Τέλος τοῦ δεκάτου λόγου τῆς Πολυβίου ἱστορίας. Huic accedit aliorum nonnullorum Aetoliæ oppidorum mentio apud Stephanum Byzant. ex eodem undecimo Polybii libro ducta. Livius XXVIII. 8. in horum temporum historia in rebus anni ab V. C. 546. vel 547. (nam res duorum annorum in unum annum ab illo contractæ sunt, ut monuimus ad X. 47 extr.) mentionem facit exscensionis a Philippo in Aetolorum ditio- nem factæ, & prædæ inde abductæ: nec tamen *Thermi* oppidi, nec aliorum, quæ Stephanus Byz. commemoravit, meminit. Fortasse vero post proximum Excerptum Antiquum, id est, post caput nostrum septimum hujus libri, rejicienda fuerat hæc Ecloga. Confer quæ monemus ad cap. 5, 1. Primo autem loco in Rebus Græciæ hujus anni

anni hujusque libri ponendum fortasse fuit illud *Fragm.* de
que ad finem cap. 47. lib. X. diximus, quod retalinus in *Spici-
cilio Reliquiarum ex lib. XI. Tom. V. p. 38.* Quo perti-
net quod Livius XXVIII. 7. ait: *Philippus Deos homines-
que accusans, quod tantæ rei fortunam* (vivum capiendi
Attam) ex oculis prope raptam amisset.

Vers. 1. εἰς τὸν Θάρμυν. — „εἰς τὸ Θάρμυν.“ REISK. *Vers. 1.*
Conf. ad V. 7, 6. & V. 8, 1. — *Ibid. ὅσα πρότερον ἀπέ-
λκε δα.* Confer lib. V. c. 7-9. — *Ibid. κακῶς δὲ τότε.* —
„κακίον ἢ τότε.“ REISK.

Vers. 4. φύταυν. Vide notata ad IV. 63, 7. & ad V. *Vers. 4.*
7, 7.

CAPVT V.

Cap. V.

Ex libro XI. & ex rebus anni ab V.C. 547. decerptum
esse *Fragmenum*, quod *hoc cap. & seqq.* continetur, &
inscriptio Excerptorum Antiquorum ex hoc libro, & se-
ries eorumdem Excerptorum testatur. Hominem Græ-
cum loqui, totum declarat orationis argumentum. Insu-
læ incolam, & insulæ ad Asiam pertinentis, is se prodit
cap. 5, 6. Itaque collato eo, quod hoc tempore Livius
XXVIII. 7. *legatorum Ptolemæi Rhodiorumque* mentionem
facit, *de finiundo bello Aetolico agentium*; colligere licet,
Rhodii legati esse orationem, quæ hoc Excerpto contine-
tur. De legatorum conventu, quo *de dirimendo inter
Philippum atque Aetolos bello* agebatur, jam in rebus etiam
anni superioris dixerat Livius XXVII. 30. Casaubonus
eidem Excerpto hujusmodi præfixit Argumentum: Quo-
modo ad Aetolos, in publico conventu congregatos, legati
venerint a Ptolemæo rege, Rhodiorum civitate, itemque
Byzantinorum, & pluribus aliis: quorum unus universæ
Græciæ nomine Aetolos hortatus est, ut, posito bello, quod
cum Philippo gerebatur, pacem facerent, & a Romanorum
consiliis caverent.

Vers. 2. τὸν πόλεμον ἀνστήσασθε. Aut ἐνστήσασθε *Vers. 2.*
aut ἐνστήσασθε legendum contendit Reisk. At com-
modissi-

modifissime libri omnes ἀνεστήσασθε, resuscitastis, *restitastis bellum*. conf. lib. IV. c. 3. — *Ibid.* διαλείπομεν *restituimus* ex ed. 1. consentientibus mssis.

Verf. 3. *Verf. 3.* τῆς ὑμετέρας καὶ Μακεδόνων στοχαζόμενοι *καταφορῶς*. Frustra urget Reiskius, *σωτηρίας*, non *καταφορῶς*, fuisse scribendum. στοχαζέσθαι *τινός, inueni aliquid, rationem alicujus rei habere*. — *Ibid.* σφετέρων πατρίδων, *vestrae patriae* interpretatus est Casaulonus. Imo *nostrarum patriarum*; ut XI. 31, 6. Cqf. hoc cap. vi. 6.

Verf. 4. *Verf. 4.* ἐπὶ τοῦ πυρός cum Scalig. correxit Csaub. — *Ibid.* καὶ τῇ τῆς ὑποκειμένης ὕλης διαφορᾷ. — „Ignis in aliam partem magis, quam in aliam, incumbit, prout aut a ventis regitur, aut res ipsi objectæ citius tardiusve conflagent, vel ignem admittunt facilius, ægrivè, aut plane excludunt.“ REISKIUS. — „An διαφορᾷ, id est, apta constitutieque ad concipiendum ignem.“ GMONOV. in *Notis mssis*. — *Ibid.* ὥρμησε cum Vrsino correxit Casaub. ὁρμήσου ed. 1. cum mssis.

Verf. 5. *Verf. 5.* ποτὲ μὲν. τότε μὲν tenuerant editores omnes, consentientibus mssis. Potuerat utrumque *τοτὲ* ferri; quod repetitum quidem, idem valet ac *ποτὲ* - *ποτὲ*. Sed nunc, quum sequatur *ποτὲ* δὲ, utique & *ποτὲ* μὲν requirebatur, ut post Vrsinum monuit Reiskius. Eundem errorem notavimus ad III. 17, 8. — *Ibid.* Φθείρων ἀδίκως bene omnes. Ingeniosius, quam verius, Reiskius Φθείρων ἀδιακρίτως, *promiscue*. — *Ibid.* πᾶν τὸ παραπαισόν οἱ, *quidquid ei obvium est*. Quum probati libri obtulerint hanc lectionem, nihil amplius quaerendum duximus. Commodum quidem foret *ἢ οἱ κοινοποιούμ.* quod Vrsinus voluerat, sed non necessarium. Minime omnium placet Reiskii commentum: Φθείρων ἀδιακρίτως, πᾶν τὸ παραπαισόν ὥς κοινοποιούμενος. quod ita ille interpretatus est: *furtur temere, promiscue habens & communis veluti juris quodcumque ei occurrerit*.

Verf.

Verf. 6. νησιώτας. Operarum errore νησιώτας ed. Casaub. & Gronov. — *Ibid.* τὸν μὲν πόλεμον ἄραι. — REISKIUS: „Pro καταθέσθαι, inquit, est in Hervag. & August. ἀρετήν. Postrema syllaba adhæsit e proximo τὴν δ' εἰρήνην. Cæterum fuit in aliis codicibus καταθέσθαι, in aliis eodem sensu ἄραι, e quo, cum proximo vocabulo copulato, effecerunt ἀρετήν.“ — Nesciverat nimirum Reiskius, verbum καταθέσθαι merum esse Vrsini commentum; & poterat hoc nescire, quia non modo codicum mssorum non adfuit illi copia, sed quoniam ipse etiam Vrsinus diffimulavit, cum non (ut aliàs) moneret, suo ingenio ita se emendare. At perraro aliàs quoque in emendationibus ad has Reliquias deperditorum Polybii librorum notam illam Vrsinus adjecit, quia in his pleraque ex ingenio erant corrigenda. Nostro quidem hoc loco codices nostri ad unum omnes, Vrb. Med. Aug. Reg. F. G. (in Reg. E. non inest hoc Excerptum) Vefont. & Tubing. cum ed. 1. in ἀρετήν consentiunt. Aliud est αἰρεσθαι τὸν πόλεμον, nempe *suscipere bellum*: aliud αἰρεῖν τὸν πόλεμον, quod idem valet ac ἀναιρεῖν *tollere bellum, finem belli facere*, ut jam monuimus ad IX. 11, 2. Aliud rursus αἰρεῖσθαι τὸν πόλεμον, *eligere bellum, consilium capere belli faciendi*. In eadem cum Reiskio cogitationem, verbum ἄραι latere in ἀρετήν, incidisse jam Casaubonum intelligimus ex eis quæ ad oram Basil. notavit.

Verf. 7. εἰ γὰρ πολεμεῖτε πόλεμον. — „ἐπολεμεῖτε *Verf. 7.* scribingendum, propter sequens ἔσχατο συνένομον. Verum deinde [vf. 8.] subaudiri debet πολεμεῖτε in præsentem, quasi dixisset εἰ δὲ πόλεμον πολεμεῖτε πάντων αἰσχιστον.“ REISKIUS. — ἐπολεμεῖτε correxerat etiam Scaliger in suo libro.

Ibid. ἀλυσίτελῃ perspecte, ut mihi quidem videtur, correxit Casaub. λυσίτελῃ ed. 1. consentientibus mssis; quod ferri utique non poterat. Quo pacto enim, quæso, dici possit, aut quis hoc dictum ferat, *esse omne bellum fructuosum*? Immo vero hoc dicit orator; *omne bellum,*

Verf. 7. etiam e quo superior discefferis, *damnosum esse & perniciosum*, & cum multa calamitate utrimque conjunctum. Id est autem ἀλυσιτελῆ. vide III. 116, 13. IV. 49, 2. Ac fuit hoc ipsum bellum utique Aetolis etiam damnosum; nam & anno superiori bis a Philippo praelio victi sunt, ut docet Livius XXVII. 30. & hoc anno ipsa Aetolia a Philippo vastata est, ut vidimus hoc libro Polybii XI. cap. 4. si modo ea res ante hunc conventum accidit, de quo nunc agitur. — *Ibid.* τὴν τῶν ἀποβαινόντων ἐπιγραφήν, conf. ad II. 2, 9. — *Ibid.* διακειμένοις. Mendose διακειμένην ed. 1. & Med.

Verf. 8. *Verf.* 8. πλήρη cum Vrsino correxit Casaub. Perperam, πλήρες ed. 1. cum msstis. Quod vero δὲ post πλήρη adjectum Vrsinus voluit, id quo pertineat non videmus, & ex operarum errore ortum putamus.

Verf. 9. *Verf.* 9. ἀνέξουσας Casaub. cum Aug. Reg. G. & Vrsino. ἀνέξουσαι ed. 1. Med. Reg. F. Vef. Tub. quod ferri utcumque poterat, intellecto verbo δεῖ. — *Ibid.* ἀκούσαντας edd. cum Med. Aug. putamus & Vrb. Perperam ἀκούσας Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* ἀπολέσαι δέ. Commodius utique hoc videri debuit, ac pæne necessarium: licet ferri etiam posse librorum scripturam ἀπολέσαι putaverit Reiskius.

Cap. VI.

CAPVT VI.

Verf. 1. *Verf.* 1. τὸ προστασίον. Corrupte τὸν σταταμ. Reg. G. Tub. τὸ τατῆαμ. Reg. F.

Verf. 2. *Verf.* 2. δὲ ἐπ' ἐξανδραποδισμῶ. Præpositionem, cum abesset ab ed. 1. & msstis, adjecit Casaub. cum Vrsino. In cod. Vefont. super secunda litera vocabuli ἐξανδραποδ. superscripta est litera π ab eadem manu, tamquam voluisset ἐπ' ἀνδραποδισμῶ. Sed veram putamus Vrsini emendationem, nam composito vocab. ἐξανδραποδισμός, non simplici ἀνδραποδισμός, aliàs pariter utitur Polybius. conf. VI. 49, 1. IX. 34, 7.

Verf.

Vers. 3. τὰ γράμματα recte edd. putamus & Med. & Vers. 3.
 Vrb. Corrupte τὰ πρῶματα Aug. Reg. F. G. Vef. Tub.
 Confer notata ad IX. 40, 3. Sicut paulo ante γράμματα &
 πρῶματα inter se opponuntur, sic nunc γράμματα & ἔργα.
 De re confer infra v. 8.

Vers. 4. ὁ μὲν Φίλιππος. Carent ὁ μὲν Reg. F. G. Tub, Vers. 4.
Ibid. κατὰ τούτων πεποιήσθαι τὰς συνθήκας. — „Post τού-
 των addunt Herwag. & Aug. γάρ. Si recte, (neque dubi-
 tamus, recte id addi) necesse est paulo ante, post δεινόν, ali-
 quid deesse, e. c. ἔργον δὲ τὰ τῶν τῶδε συμμάχων ὑπαρχόν-
 των, titulum & prae-textum belli sustinet Philippus; — res
 autem & veritas belli sunt fortuna sociorum ejus.“ REISKIUS. — Cum vidissemus, particulam γάρ omnes agnosce-
 re codices, speciem nobis habere videbatur Reiskii con-
 jectura. Neque tamen ausi sumus, neque nunc audeamus, ab
 expeditiore discedere Casauboni ratione, importunam
 particulam delentis. Commodissimum foret δὲ pro γάρ,
 si addicerent libri. Nec δὲ spernamus, repetitum ex supe-
 rioribus verbis τούτῳ δὲ συμμάχων ὑπαρχ. Ac passim sane
 particulas δὲ & γάρ perperam permutatas inter se vidimus
 a librariis. Conf. ad III. 33, 19. III. 5, 8. III. 70, 4. IV.
 44, 8.

Vers. 6. πόλεως - - πόλεις. — „πόλεις suspectum. Quae Vers. 6.
 enim dictio? quae sententia? si vos ipsi potiremini alicujus
 oppidi, neque liberos essetis mancipaturi, neque oppida in-
 flammaturi. Immo vero domos, τὰς οἰκίας, aut pro πό-
 λεως legendum erit ἔθνους aut πολέμῳ.“ REISKIUS. —
 Nil mutant libri: neque satis causae nos quidem videmus, cur
 sollicitetur consentiens codicum scriptura. Id unum mo-
 nemus, quoad sententiam pronomen αὐτοὶ non tam ad κυ-
 ρεύσαντες, quam ad ὑβρίζον ὑπομένοντες esse referendum:
 vos hoc facere ipsi non sustinetis, sed cum barbaris pacti estis,
 ut illi id faciant. — *Ibid.* ἐμπιπράναι. Mendose ἐμπιπρά-
 ναι ed. s. Aug. Reg. F. G. Tub. & Vefont. sed in hoc pri-
 mum fuerat οὔτε πιμπράναι.

Vers.

Verf. 8. *Verf. 8.* πρότερον μὲν ἤγνοεῖτα. Cum Scaligero hoc correxit Casaub. De re confer supra verf. 3. — *Ibid.* διὰ τῆς Ὀρειῶν καὶ τῶν θαλασσιῶν Αἰγιοῦ, intellige πάλειος. Ceterum de *Orea* a Romanis capta vide Liv. XXVIII. 5 sq. De *Aegina* Liv. XXVII. 30 & 33. & Polyb. XXIII. 8, 9 sq. — *Ibid.* γὰρ ὄντα καταφανείς. In hanc scripturam codices consentiunt ad unum omnes; quam cum ex ed. 1. & cod. Aug. cognovisset Reiskius, unice veram merito iudicavit, vertitque *denudata est animorum vestitum turpitudine*. — *Ibid.* ἐπὶ τὴν ἐξώστραν ἀναβιβάζουσης. De vocab. ἐξώστρα (sive ἐξωστρα) conf. Polluc. IV. 127 — 129. & quos laudavit Ernestus in Clavi Ciceroniana, v. *Exostra*.

Verf. 9. *Verf. 9.* ποῖον τι recte Casaub. cum Scalig. Vitiose ποῖων τι ed. 1. consentientibus msstis,

Cap. VII.

CAPVT VII.

Verf. 1. *Verf. 1.* Ὅτε γὰρ ἄν. Verum hoc iudicaverat Reiskius, ὅτε γὰρ ἄν per tmesin dictum putans pro ὅταν γὰρ, cui veremur ne temere obtemperaverimus. Sane repositum malimus id quod libri habent omnes, & orationem sic velimus distinctam: Ὅτι γὰρ, ἄν Ῥωμαῖοι - ἀποτρίβονται &c., ἄν idem valet ac ἔάν, & refertur ad ἀποτρίβονται, quod immerito in ἀποτρίβονται mutatum voluit Vrsinus. ὅτε γὰρ pendet ab eo quod est in fine periodi, καὶ λίαν τοῦτ' ἐστὶ καταφανές, & refertur ad illa verba πάση τῇ δυνάμει ἐπὶ τοὺς &c. Quoniam vero longior est periodus, & suspensa oratio interjecta parenthesi, repetitur post parenthesin particula ὅτι, λοιπὸν ὅτι πάση &c. Nam quod ibi in contextu ὅτε habet editio Hervagiana, iuvitis msstis factum est: nostri certe omnes in ὅτε consentiunt.

Ibid. τοῦτο δ' ἐστίν. Suspiciari δ' ἔστιν possis; sed nil mutant libri, & non solum ferri verbum in praesenti tempore potest, verum etiam significantius debet videri. — *Ibid.* συγκεκλεισμένου correxit Gronov. cum Vrsino. συγκακλεισμένου ed. 1. cum msstis, συγκεκλισμένου ed. Casaub. opera-

operarum putamus errore. — *Ibid.* Βρετρίας recte Casaub. cum Vrb. Mendose Βρετρίαν ed. 1. cum ceteris msstis, quod vel ex Βρετρίας vel ex Βρετρίανης corruptum est. Βρετρίανην χώραν vocat Polyb. I. 56, 3. & nude τὴν Βρετρίανην IX. 27, 11. conf. Steph. Byz. in Βρετρία.

Verf. 2. λοιπὸν ὅτε. Vide notata ad verf. 1. Bene Reiskius monuit, λοιπὸν h. l. esse igitur. — *Ibid.* τοῦτ' ἐστὶ καταφανές. Si verum est εἶναι, quod cum ed. 1. agnoscunt codices omnes, necesse est intercidisse verbum ὑπολαμβάνω, quo utitur in simillima phrasi cap. 5, 1. aut in eandem sententiam aliud verbum. Ceterum, quod ad II. 24, 2. Reiskius monuit, sæpe εἶναι & ἐστὶ in libris inter se permutari, nullum certum in Polybianis codicibus exemplum me reperire memini. In aliis auctoribus passim illum occurrere errorem scio; velut apud Arrian. in Epict. I. 29. ubi vide Vpton ad p. 160. lin. 11.

Verf. 2.

Verf. 3. εὖν τε καλῶς &c. Intellige ex superiori ver-
fu, καὶ καταφανές ἐστι, εὖν καλῶς προθ. ποι. Ρωμ.
κυριεύσαντες, ἐκείνων ἵσσεσθαι &c. — *Ibid.* ὑπάρχεν ex
mastis & ed. 1. restituimus. Temere ὑπάρχεν ed. Casaub. &
seqq. — *Ibid.* τῶν σωζομένων. Articulum τῶν ignorat
ed. 1. cum msstis, ex conjectura adjecit Casaub. cum
Vrfino.

Verf. 3.

Verf. 4. ἐπικαλέσασθε cum Vrfino correxit Casaub. Men-
dose ἐπικαλέσασθε ed. 1. ἐπεκαλέσασθε Aug. & Vfont. ex
emend. ἐπεκαλέσασθαι Vfont. a prima manu, Reg, F. G.
Tub. — *Ibid.* ὅταν. Sic ed. 1. cum msstis; quod nescimus,
cur in ὅτ' ἂν mutare necessarium duxerit Casaub. cum Vrfi-
no. — *Ibid.* δύνηται recte Casaub. cum Vrfi. & msstis.
Temere δύναται ed. 1.

Verf. 4.

Verf. 10. Verba εἰ δὲ μή ignorant libri omnes & ed.
1. Ex ingenio adjicere iussit Vrfinus: & sane aut hæc ipsa,
aut in eam sententiam alia quævis desiderabantur. εἰ δὲ
μή γε edidit Casaub. & seqq. Particulam γε, ut haud satis
opportunam huic loco, omisimus. — *Ibid.* τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς
πρεσβευ.

Verf. 10.

πρεσβευτής. Verba καὶ τοῦς ante *πρεσβευτὰς* temere omisit ed. 1. Es msstis adjecit Casaub.

Cap. VIII.

CAPVT VIII.

Argumen-
tum.

Referri huc debuisse Fragmenta duo priora, quæ hoc capite conjunximus, intelligitur ex eis quæ sequuntur cap. 9 seqq. collato Plutarcho in Philopoem. p. 360 sq. Quo pacto equites Achæorum exercuerit Philopoemenes, cum Præfectus equitum esset ab Achæis nominatus, docuit Polybius in rebus A. V. 545. lib. X. c. 21 sq. ubi vide quæ adnotauimus. Nunc, Prætor creatus Achæorum, (conf. cap. 10, 7.) uniuersam disciplinam militarem apud populares suos restituit.

Verf. 1. *Verf. 1.* τριῶν ὄντων τρόπων &c. Conf. lib. IX. cap. 14.

Verf. 4. *Verf. 4.* τοῖς γὰρ κλειστοῖς &c. Pluribus in locis vel totum hoc fragmentum vel partem ejus Lexico suo inseruit Suidas: vide sub voc. Ζῆλος vel Ζηλοτυρία, Ἀλαζονεία, Ἐσπούδαζον, Ὑπερέχων, Χορηγία. — *Ibid.* ὑπεγεγόνει. Sic recte Suid. in Ἀλαζονεία. Mendose ὑπερεγεγόνει scribitur apud eundem in Ζῆλος.

Verf. 7. *Verf. 7.* Οἱ γὰρ πολλοὶ &c. Fragmentum hoc in ora Codicis Vrbinatis scriptum est eo loco, ubi legitur Excerptum Antiquum, quod proximo capite nono exhibemus. Idem fragmentum habet Suidas in Ἐκθεατρίζουσι, & in Θεατρίῳ, ubi diserte Polybio auctori adscribit.

Cap. IX.

CAPVT IX.

Verf. 1. *Verf. 1.* τὴν ἐκ τῆς ἐπισκευῆς ἁρμογὴν τῶν ὅπλων, aptitudinem armorum ex concinnitate fabricæ. Casauboni est hæc versio, quam probans REISKIUS, — „videtur, inquit, κατασκευῆς hoc loci legendum esse, non ἐπισκευῆς, quia hic prima constructio ἐξ ἁρμολογίας armorum significatur, quæ est κατασκευή, non autem corruptorum reparatio, quæ est ἐπισκευή. Videtur idem Casaubonus quoque spectasse.“ — Vtique non satis apparet quænam hoc loco vis sit vocabuli ἐπισκευή. Nam de *reparatione* quidem armorum non agi, recte vidisse videntur Casaubonus Reiskiusque:

que: & ex Platarcho in Philopoem. p. 360. discimus, non
 tam reparata tunc esse arma Achæorum, quam profus
 mutata, ut, cum antea ad cursoriam tantum & velitarem
 pugnam essent instructi, nunc Philopoeménis hortatu ad
 statariam firmamque pugnam sese compararent, clypeos
 atque sarissas pro brevibus scutis lanceisque sumentes, &
 galeis, loriceis, ocreisque corpus munientes. Neque vero
 idcirco statim κατασκευῆς pro ἐπισκευῆς reponere ausimus,
 quod ipsum vocabulum ne satis quidem commodum hoc
 loco videtur. Videndum igitur, an ἐπισκευὴ nunc ea fere
 notione usurpetur, qua verbum ἐπισκευάζειν nonnumquam
 usurpatur pro *sternere jumenta, clitellas jumentis imponere*.
 Nempe simili ratione ἐπισκευάζειν vel ἐπισκευάζεσθαι τὰ
 ὅπλα idem fortasse fuerit ac περιθῆσθαι. Cum quo con-
 sentaneum est, quod sicut nunc duas res in armis requirit,
 τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν ἀρμογὴν, sic mox vers. 4. ait, ὅτε
 μὲν τὰς κνημίδας περιθῆται, σκοπεῖν ὅπως ἀραρυῖται καὶ
 ἐπιβουσαι ὑπάρχωσι. Id si placet, erit ἡ ἐκ τῆς ἐπισκευῆς
 ἀρμογὴ τῶν ὅπλων ea commoditas armorum, ut, cum indu-
 untur, bene apta sint corpori. Ceterum idem vocab. ἐπι-
 σκευῇ insolito aliás usu, si modo vera scriptura, I. 19. 9.
 occurrit pro ἀποσκευῇ, *supellestilia, impedimenta*: rursus-
 que I. 72. 3. synonyma fere sunt ἐπισκευαὶ & χορηγαί.

Vers. 2. ταύτην ποιήσαντο περὶ τῶν ὅπλων. Cum omnes
 vulgo περὶ τὴν τῶν ὅπλων darent, Reisius suspicatus erat
 περὶ τὴν γάνωσιν τῶν ὅπλων. Paulo inferius (vers. 7.) τὴν
 ἐν τοῖς ὅπλοις πολυτέλειαν καὶ σεμνότητα dicit Polybius. —
 Ibid. μετενέγκαιεν cum Vrsino correxit Casaub. Vitiose με-
 νέγκεν ed. 1. cum mssis.

Vers. 3. ἀφελθῆσσεσθαι recepinus ex Aug. Et deside-
 rari visum est passivum verbum, ad τοὺς βίους relatum. ἀφε-
 λῆσσεσθαι edd. cum ceteris mssis.

Vers. 4. ἔφη δέιν. — ἔφη οὐ δέιν ed. 1. imperite &
 invitis nostris codicibus. — Ibid. ἐξοπλισίαν cum Vrf.
 correxit Casaub. ἐξοπλισίαν ed. 1. cum mssis. — Sic rur-
 sus vers. 9. — Ibid. ἀραρυῖται eorundem virorum
 dili-

Vers. 1.

Vers. 2.

Vers. 3.

Vers. 4.

- diligentiæ debetur. Mendose ἀραρῆαι ed. 1. consentientibus libris.
- Verf. 5. *Verf. 5. τὸν θάρακα.* Necessario requirebatur articulus, quum & præcedens nomen & proxime sequens suo quodque articulo esset instructum, alterum articulo foemini generis, alterum generis neutrius. De vi verbi διαλαμβάνειν diximus ad II. 33, 5. — *Ibid. καθαριώτερον mundiora.* Cum Scaligero sic correxit Casaub. quamvis καθαρισιώτερα cum codicibus nostris omnibus Suidas etiam agnoscat, qui Καθαρισιώτερα, λαμπρότερα interpretatus est, & ipsa hæc Polybii verba retulit. De vocab. καθάρσιος vide Polluc. VI. 27. & Zeun. ad Xenoph. Cyropæd. p. 38. Potuit a librariis litera C cum C permutari, quæ nonnisi levi lineola transversa ab illa differt. conf. ad XII. 3, 1. Ceterum adverbio καθάρως aliàs utitur Polybius, VI. 3, 4. XV. 5, 5. diversa quidem notione.
- Verf. 6. *Verf. 6. τῶν πρὸς τὴν χραίαν. τοῦ* pro τῶν habet ed. 1. invitis nostris mssis.
- Verf. 8. *Verf. 8. ἀνεδαίκνυντο, digitis monstrant.* Perperam ἀνεδεικνυ. Reg. G. — *Ibid.* Articulum τοῦς ad κεκαλωπισμ. recte adjecit Casaub. cum abesset ab ed. 1. & mssis. Mendose κεκαλωπισμ. simplici λ ed. 1. Reg. F. Vef. Tub. — *Ibid. διακλίνειν. διακλείειν* ed. 1. imperite & invitis nostris codd.
- Verf. 9. *Verf. 9. ἐξοπλισίαις* rursus cum Vrsino correxit Casaubonus, cum esset ἐξοπλίσαις in ed. 1. & mssis, ut verf. 4.

CAP. V. X.

- Cap. X.
- Verf. 1. *Verf. 2. περὶ ἐκκῖνον. παρὰ* habet Aug. in contextu; sed superscripta vera lectio ab eadem manu.
- Verf. 3. *Verf. 3. εὐπερίκοπτος.* Mendose εὐπέριπτος ed. 1. Aug. Med. Reg. F. G. Tub. Vef. (sed in Vefont. punctis notatur, ut mendosum vocabulum.) Hinc acute Casaub. in ora Basil. „Legebam ἀπέριττος, inquit; sed membr. Vrb. εὐπερίκοπτος. Sic & Vrsinus corrigere iusserat, nescimus utrum suo ex codice, an ex Suida, qui ita apud Polybium legit

legit. Sicut autem *περιποίη* est omnis exterior cultus hominis, adparatus vestium, suppellectilium, famulorum &c. (de quo vocab. dictum est ad VI. 53. 6. sic *εὐπερίκοτος* dicitur, qui in omni exteriori cultu & adparatu simplex est, & sine adfectione; sive, ut Ernestus in Lexico Polyb. interpretatur, facilis, comis, simplex aduentibus, ut nihil superbia appareat, nil unde invidia ei fieri possit. In eadem prorsus sententiam, de eodem Philopœmene verba faciens Noster X. 25, 5. *λοτὸν κατὰ τὴν περιποίην* dixit.

Verf. 3.

Verf. 4. ἐγκατέλειπε fuisse in cod. Peiresc. docuit Valesius: & recipere hoc, ut commodius, non dubitavimus. *ἐγκατέλειπε* edd. cum nostris codd.

Verf. 4.

*Verf. 9. ἅμα μὲν συνέταξε, * *.* — „Supplendum videtur ἅμα δ' ἐγύμναζε.“ REISK. — Ea conjectura cum ex eis confirmatur, quæ continuo sequuntur, tum ex eis quæ Plutarchus habet p. 361. Ac sane non minorem curam nunc exercendis peditibus impendisse Philopœmenem consentaneum videri debet, quam antea equitibus: de quorum exercitatione copiose Polybius dixit X. 21 sq. coll. c. 25, 6 sq. Casaubonus in latina versione lacunam ita suppleverat: *simul quid faciendum illis esset præcipiebat, & dilectus agere incipiebat.* — *Ibid. Δεῖς πυνδύμν*, quod post μῆνας temere in contextum nostrum irrepit. — *Ibid. πρὸς τὸν τύραννον, adversus Machanidam, Lacedæmoniorum tyrannum*, de quo mox.

Verf. 9.

CAPVT XI.

Cap. XI.

Verf. 1. κατεδαφῆκαίς. Corrupte *κατεδρηκαίς* Reg. F. G. Vef. *κατεδρηκαίς* Tub. — *Ibid. γίγνεσθαι. γενέσθαι* Suidas in Κατ' εὐχὴν, ubi verba ista Polybii recitat.

Verf. 1.

Verf. 2. Τεγάς cum Scalig. correxit Casaub. *Τεγαίς* ed. 1. Aug. Vef. Tub. *τῇ γαίᾳ* Reg. F. G. — *Ibid. τοὺς Λακεδαιμονίους* in accusativo casu requirebat constans & Polybii & aliorum scriptorum usus. Etiam hanc emendationem Casaubono præiverat Scaliger. — *Ibid. ἐπιφαινού.*

Verf. 2.

Polybii Histor. T. VII.

B

σης.

σας. ἐπιφανεύσας Reg. F. G. Vefont. — *Ibid.* προῆγεν. Male προσῆγεν Suidas l. c.

Verf. 3. *Verf.* 3. ζεύγη. Temere ζεύγην ed. 1.

Verf. 4. *Verf.* 4. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Φιλοπομένην &c. *Acient Philopoemenis & pugnam cum Machanida ad Mantineam*, quam hic exponit Polybius, ad regulas artis bellicæ exegit & explicavit Carolus Guischardtus in *Memoires Militaires* Tom. I. cap. 10. — *Ibid.* κατὰ μὲν τὴν ἐς τὸ Ποσειδῶνος ἱερὸν Φέρουσαν. Partim Vrsino hoc debetur, partim Casaubono. Mendose κατὰ μὲν ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερὸν Φέρουσαν ed. 1. consentientibus mssis. Hinc Vrsinus κατὰ μὲν τὴν scribere iussit, de ceteris nil monuit. Scaliger κατὰ μὲν τὴν ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος ἱεροῦ correxit, quod ferri posset, nisi ex verf. 5 sq. & cap. 14, 1. itemque ex Pausaniæ lib. VIII. c. 10. disceremus, non ad ipsam urbem, sed ex aliquo ab urbe intervallo fuisse illud *Neptuni templum*. Quare tenendam utique Casauboni rationem duximus, ἐς τὸ pro ἐκ τοῦ scribentis, quod & res ipsa, & sequens nomen ἱερὸν poscebat. Ceterum ad τὴν Φέρουσαν portam: cum Casaubono, an *viam* intelligas, per se parum interest: ut non tam *porta*, quam *via* Φέρειν εἰς τινὰ τόπον proprie dici videtur.

Verf. 6. *Verf.* 6. μετὰ δὲ τούτους. Sic recte Casaubonus, nescimus an ex Vrb. Sic certe perspicue etiam codex Aug. & Vefont. μετὰ μὲν τούτους ed. 1. & Med. μετὰ τούτους, absque conjunctione, Reg. F. G. Tub. — *Ibid.* κατὰ τέλη cum Vrsino correxit Casaub. Corrupte κατέλη ed. 1. cum mssis. Est autem τέλος apud Tacticos (Arrian. p. 30. Aelian. cap. 9.) pars phalangis, constans lochis sive deturiis 128. quarum quæque 16 viros habet, adeoque omnino viris 2048.

Ibid. κατὰ τὴν τέφρον. Fossæ inter Mantineam Tegeamque avertendæ aquæ causâ ductæ meminit Thucyd. V. 65. de qua sæpe pugnarunt inter se Mantinenses & Tegeatæ, quia, utramlibet ad urbem deferretur aqua, multum damnum ea urbs inde capiebat. Sed hæc quidem
fossâ,

ῥοῖα, quam hic Polybius dicit, nunc certe aqua vacua erat, ut docet c. 15, 4. — *Ibid.* In ἐπὶ τοῦ Ποσειδίου libri consentiunt omnes. conf. vers. 4. — *Ibid.* συνάπτουσιν τοῖς ἕρσει. συνάπτουσιν σὺν τοῖς ἕρσει ed. I. cum mssstis. Præpositionem, quæ ex præcedente verbo temere repetita videtur, monitus ab Vrsino deleuit Casaubonus.

Ibid. τῇ τῶν Ἑλισφάσιων χάρις. — „Ortelius corruptam vocem credit, & peritiores videre jubet, an *Elidis Phliasii* legendum sit: esse enim Phliasios in Elide. Assentimur corruptam, & Phliasios Elidis cognoscimus. Sed quantum situs illorum hinc distat? Conjecimus Ἑλικασίων. Ab Ἑλικούς Ἑλικάσιος, ut a Φλιοῦς Φλιάσιος, Ἀναγυροῦς Ἀναγυράσιος, Θριοῦς Θριάσιος. *Helicuntis* mentio est apud Plutarchum in Agide & Cleom. [pag. 815. edit. Wechel.] Κλεομένης ἐξῆγε τὴν δύναμιν, ἃς τὴν Ἀργολικὴν κακουργήσαν· ἐκεῖθεν δὲ καταβὰς ἐπὶ τὴν Μεγαλοπολιτικὴν καὶ ὅστινα ποιησάμενος [δειπνοποιησάμενος] περὶ τὸ Ῥοίστιον, εὐθὺς ὑπεραίετο τὴν δι' Ἑλικούντος ἐπὶ τὴν πόλιν. nempe Megalopolim.“ GRONOVIVS. — Pro Ῥοίστιον apud Plutarchum suspicati eramus Ζοίτιον vel Ζοίτειον ex Pausan. VIII. 27. p. 654. & c. 35. p. 671. coll. Steph. Byzant. esse legendum, cum in eadem sententiam Mosen Solanum etiam incidisse vidimus. Quam vero Ἑλικούντα vocant Plutarchi codices, eandem esse atque *Helisfontem* vel *Helisfontem* Pausaniæ VIII. 3. p. 602. & VIII. 30. init. p. 661. coll. cap. 29. extr. cum Lubino, Bryano & Daclerio, Plutarchi interprete, credere fas est. Tum vero, situm Helisfontis si spectes, quo pacto a Danvillio ex Pausania definitus est, probabile utique videbitur, ab utroque oppido non differre Ἑλισφούντα Polybii. Quænam autem ex tribus diversis vera sit scriptura, id quidem, aliis deficientibus monumentis, quis definiat? Si conjecturæ locus est, Pausaniæ codicibus potior habebitur fides, quippe in quibus plus semel idem nomen eadem fere ratione scriptum occurrit.

Vers. 7.

Vers. 7. ἤγειτο Δυμαῖος. Facile adsentimur Reiskio, δ Δυμαῖος scripsisse Polybium, idque iu contextum velimus receptum. — *Ibid. ἐπαθήλοις* cum Vrsi. correxit Casaub. Mendose ἀπαθήλοις ed. i. cum msstis. In Vefont. autem vera lectio alteri superscripta ab eadem manu.

Cap. XII.

CAPVT XII.

Vers. 1.

Vers. 1. Perspecte sane, si quid nos quidem videmus, ad hunc versum REISKIUS sic commentatus est: „In vulgata agnosco Casauboni παραδιόρθωσιν. In Herv. & Aug. sic est: ἅμα δὲ τούτῳ συνάπτον ἤδη καλὸν (Aug. καλῶς) εἶναι παραγενομένην τὴν τῶν ὑπεναντίων δύναμιν. Quæ lectio bona erit, si unam literam mutaris, duas expunxeris. Legendum enim videtur: ἅμα δὲ τῷ (vel, ut in aliis codicibus fuit, ἅμα δὲ τοῦ. nam veteres [at Polybius quidem numquam] ἅμα cum genitivo perinde atque cum dativo construebant: unde confluit illa duplex lectio τοῦ & τῷ in unam vitiosam τούτῳ.) ἅμα δὲ τῷ igitur σύνοπτον ἤδη καλῶς εἶναι παραγενομένην τὴν τῶν ὑπεναντίων δύναμιν. quam primum igitur tam prope accesserant hostium copia, ut clare perspicueque possent oculis cerni.“ — Hæc Reiskius. In lectionem, quam ex codice Augustano cum Boeclero retulit vir doctus, codices consentiunt omnes: nam quod καλὸν εἶναι pro καλῶς εἶναι habet editio Hervagia, temere & invitis msstis (nostris quidem cunctis) factum est. Quam paradiorthosin uni Casaubono tribuit Reiskius, ejus longe maximam partem ab Vrsino Casaubonus acceperat. Is enim sic ad hunc locum notaverat: Forte, ἅμα δὲ τῷ τε συνάπτειν ἤδη καιρὸν εἶναι, παραγενομένων τῶν ὑπεναντίων δυνάμεων.“ Quæ absque ulla mutatione, nisi quod τῷ τοῦ συνάπτειν pro τῷ τε συνάπτειν scripsit, adoptavit Casaubonus, & latine sic reddidit: *Postquam prope erant hostes & committendæ pugnae tempus jam aderat.* Ac poterat quidem videri suo loco hic stare verbum συνάπτειν, quod & aliàs de hostibus cum in eo sunt ut pugnam committant usurpatur. Sed vides, quot & quantis mutatio-

nibus

nibus fuerit opus, ut unum illud verbum, & id ipsum ne ea quidem forma, quam codices agnoscunt, (hi enim *συνέπτεον*, non *συνέπτεν* habent) servaretur. Et curatius si spectes, ne ita quidem commodum, ut prima specie videri poterat, esse hoc loco ipsum illud verbum intelliges: nam si in eo jam erant hostes, ut praelium committerent, non tempus nunc admodum opportunum erat ordines obequitandi & verba ad milites faciendi. Denique ex eis quæ mox exponit Polybius, satis intelligitur, *in conspectu* quidem jam fuisse hostes, sed nondum *in eo fuisse ut praelium committerent*. Itaque sicut facillimam expeditissimamque, sic verissimam judicavimus Reiskii emendationem, & in contextum recipere non dubitavimus. *σύνοπτον εἶναι, in conspectu esse*, familiaris Polybio locutio. vide XI. 20, 9. II. 28, 9. VII. 17, 4. XXII. 11, 9.

Ibid. ἐμφαντικῶς δὲ τοῦ παρόντος κινδύνου, apte ad demonstrandum quamvis vis atque ratio esset præsentis certaminis. Citat ista Polybii verba Suidas in Ἐμφαντικῶς, cuius tamen vocis vim minus recte expressit adjecta interpretatione ἐννοητικῶς & πρεπόντως.

Verf. 2. καὶ πίστιν correxit Casaubonus; docte id quidem utique, & sagaciter: sed teneri fortasse potuerat debueratque consentiens librorum scriptura εὐνοίαν καὶ πλείστην, in qua ne opus quidem erat, ut καὶ particulam cum Scaligero delendam censeremus, quippe quæ persæpe eadem ratione ad nomina, præsertim multitudinem aut magnitudinem significantia, adjici a Polybio solet. vide Adnot. ad I. 20, 6.

Ibid. παρέστη recte Casaub. cum Vrsino & Suida in Ἀντιπαράκλησις. Mendose πάρεστι ed. 1. consentientibus nostris codd. — *Ibid.* γίγνεσθαι. γαίεσθαι Suidas *ibid.* — *Ibid.* παρακελευομένων correxit Casaub. cum Scalig. παρακελευόμενον ed. 1. cum mssis.

Verf. 3. ὅτε λάβοι καιρόν. Sic ante Reiskium Scaliger jam correxerat in suo libro.

Vers. 4. *Vers. 4.* ὑπέδειξεν. Conf. ad II. 39, 12. — *Ibid.* προσμίξων perspēcte cum Vrsino Casaub. πρὸς μείζον ed. 1. cum mssis.

Vers. 6. *Vers. 6.* Ταραντίνων. Vide ad IV. 77, 7.

Vers. 7. *Vers. 7.* τοὺς παρ' αὐτοῦ Ταραντίνους. παρ' αὐτοῦ retinimus ex mssis nostris, qui in hoc consentiunt omnes. παρ' αὐτῶν edd. quod defendi quidem posset, si addicerent libri. — *Ibid.* Vocabulum Ταραντίνους cum octo sequentibus verbis, τὸ μὲν οὖν usque ἀνδρώδης ἦν, temere transiluerunt codices Reg. F. G. Vef. Tub.

Cap. XIII.

CAPVT XIII.

Vers. 1. *Vers. 1.* προσγιγνομένων tacite correxit Gronov. & merito tenuit Ernestus. Mendose προγιγνομ. ed. 1. 2. cum mssis. — *Ibid.* τὸ παρ' ἑκατέρων ξενικόν. Necessario requirebatur articulus, qui commodius sane ante παρ' ἑκατ. stare videtur, ubi etiam a Scaligero positum videmus, quam post, ut placuit Casaubono. Quod ξενικὸν habet ora ed. 1. id nullus ex nostris agnoscit codicibus.

Vers. 2. *Vers. 2.* ὁ κίνδυνος οὕτως. Teneri utique constans hæc codicum lectio potuit. Nec tamen pertinaciter repudiemus οὕτως, quod cum Vrsino Casaubonus ceterique editores probarunt. — *Ibid.* καθ' ὁποτέρων ἡ κοινορτὸς τραπήσεται. Vulgo omnes καθ' ὁποτέρων edd. & mssis. καθ' ὁποτέρων scribendum monuit Reiskius, interpretationem adjiciens, contra quos, quorum in tergora fugientium. Sic sane & V, 85, 1. ἐπεὶ δὲ τὸν μὲν κοινορτὸν ἑώρα κατὰ τῶν ἰδίων Φερόμενον.

Ibid. διὰ τὸ ἀμφοτέρους ἐπὶ πολλὰ διακατέχοντας ἐν τῇ μάχῃ τὸν ἐξ ἀρχῆς τόπον. διὰ τὸ ἀμφοτ. ex conject. edidit Casaub. pro διὰ μὲν ἀμφοτ. in quod cum ed. 1. codices consentiunt omnes. Tum vero pro διακατέχοντας vulgo διατρέχοντας habent edd. cum Reg. G. Vef. & Tub. Qua ratione quum prorsus non cohæreret oratio, lacunæ signum post ἐν τῇ μάχῃ inferuit Casaub. quod tenuerunt posteriores editores, & deesse videri verbum τηρεῖν ait Reif-

Vers. 2.

Reiskins: quamquam ægre intelligitur, quo pacto, qui *discurrit*, is dici possit *stationem suam tenere*. Immo haud dubie probanda fuit Vrsini emendatio *διακτέχοντας*, quam suo in codice invenisse ille videtur: certe perspicue ita habere Augustanum nostrum confirmare possumus, licet epotare hanc lectionem ex eo cod. neglexerit Bœclerus, Eademque lectionem a fratre suo ex nescimus quo mssto codice notatam retulit Gronov. in notis msstis ad oram exempli suæ editionis. Sic etiam dare debuerant Reg. F, & alius codex, quem *Memmianum* vocat Gronovius, in quibus mendose *διατέχοντας* scribitur; e quo deinde alij *διατρέχοντας* illud effinxerunt, quod habent editi. Est autem peropportuna & propria in hac re verbum *κατέχειν τὴν ἐξ ἀρχῆς τόπον*, sed pro simplici verbo compositum *διακατέχειν* aliàs quoque amat frequentatque Polybius, velut II. 17, 5. II. 70, 3. IV. 55, 6. & mox XI. 15, 1. At ne sic quidem satis emendata atque integra videri debet oratio; quandoquidem *διὰ τὸ* verbum in infinitivo modo postulat, solum participium non patitur. Itaque fortasse *διὰ τὸ μένειν ἀμφοτέρους ἐπὶ πρὸ διακατέχοντας* legendum; & vestigia verbi *μένειν* videri possunt in illa particula *μέν* latere, quam codices agnoscunt omnes.

Vers. 4. τὸ παράπαν. conf. ad V. 60, 7.

Vers. 2.

Vers. 5. τῶν τοῖς τυράννοις πολιτικῶν ὑποταγόμενων. Casaubonus in versione latina: *quam plebs aliqua urbana tyranno subdita*. Ad græca, quum vulgo inde a Casaubono sic nuda legerentur τῶν τοῖς τυράννοις ὑπατατομένων, hæc monuit REISKIUS: „Herwagius & Augustanus τυράννοις πολιτικῶν ὑποταγόμενων. Videtur Polybius dedisse: τῶν τοῖς τυράννοις πολιτικῶν (scil. ὅχλων, quod præcessit) ὑποταγόμενων. Conferuntur hic inter se quatuor genera hominum: bina utrimque inter se & paria & imparia. Ex una parte stant *cives*, ex altera *mercenarii*. Civium duo sunt genera, alij *pro libertate* dimicant, alij *pro domino*. Rursus in mercenariis alij *regibus*, alij *populis liberis* operam in bello locant. Ut ergo (sic colligit

Verf. 5. Polybicus) primi ad secundos, sic tertii ad quartos habent. Primi fortiter dimicant, secundi segnius & ignavius: sic tertii ad quartos. [hoc dicit: sic tertii rursus fortiter, quarti segnius & ignavius.] πολιτικοὶ sunt iidem ac πολίται. Et πολιτικῶν ὑποταγμένων idem est, transpositis vocabulis, atque ὑποταγμένων πολιτικῶν, quomodo aliàs ordinari verba vulgo solent. — Eodem modo πολιτικοὶ ἑκπῆς καὶ πεζοὶ opponuntur ξένους, I, 9, 4. Rursusque I. 75, 2 τοῖς μισθοφόροις opponuntur πολιτικοὶ ἑκπῆς καὶ πεζοὶ ubi eodem errore, qui hoc loco omnes invasit libros, plures codices (inter quos est Aug. quem ibi nominare obliiti sumus) πολεμικοὺς pro πολιτικοὺς exhibent. Et passim aliàs simillima ratione lapsos esse librarios, ad eundem locum monuimus.

Ibid. ὑπεράγειν. Rarioris usus verbum, idem sonans ac ὑπερέχειν, ut Suidas notavit.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἀπ' ἐκείνων cum Vrfino correxit Casaub. Mendose ἐπικειμένων ed. 1. cum mssis. — *Ibid.* οὗ δ' ὑπέρ. οὗ perperam abest ab Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. interceptum ab extrema syllaba vocis præcedentis.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἐπιβουλεύσαντας. ἐπιβουλεύοντας Suidas in Δημοκρατία.

Verf. 8. *Verf.* 8. ἡ δὲ τῶν μονάρχων ἀσφάλεια &c. Repetit hanc sententiam Suidas in Δημοκρατία.

Cap. XIV.

CAPVT XIV.

Verf. 1. *Verf.* 1. θωρακίτας. Corrupte ὄρακίτας ed. 1. cum mssis. conf. c. 11, 5.

Verf. 2. *Verf.* 2. ἐν ᾧ δὴ καιρῷ cum Vrf. correxit Casaub. ἐν ᾧ δὲ καιρῷ edd. cum mssis. — *Ibid.* τότε. — „τότε in tam parvo spatio post ἐν ᾧ καιρῷ non admodum tersum est, sed Polybiani tamen coloris.“ REISKIUS. — *Ibid.* παρὰ τὴν τῶν ἡγουμένων ἐμπειρίαν. conf. IX. 12, 4. & XI. 16, 7 sqq.

Verf. 3. *Verf.* 3. προσθῆναι recte Casaub. cum Scaligero. προσθῆναι ed. 1. cum mssis. — *Ibid.* μέντοι παρ' αὐτόν. — „Forte παρ' αὐτῷ, id est, ἐντὸς αὐτοῦ, sui compos manere.“

REIS-

REISKIUS. — Pariter Scaliger *παρ' αὐτῷ* corrigere iussit. At non videmus quidni *παρ' αὐτὸν* eadem notione teneri possit; cum & aliàs sæpe *παρὰ* cum accusativo casu eadem notione atque cum dativo usurpetur. *ἐν ἑαυτῷ διέμεινε* ait X. 40, 6. — *Ibid.* *τὴν τῶν εὐτυχεύοντων ἀπρσίαν*. Mendose *ἀτυχεύοντων* ed. 1. cum mssis. Correx. Casaub. cum Vrsino. De *α* & *εὐ* inter se permutatis conf. ad III. 90, 8.

Verf. 3.

Verf. 6. Poterat fortasse teneri *ὁ μὲν οὖν Μαχανίδας*, nam & aliàs passim pleonastice sic positam illam particulam videmus, velut III. 41, 2. XXII. 12, 8. XXXVIII. 3, 11.

Verf. 6.

Ibid. τοὺς μὲν κατὰ κέρας ὑπεραίρειν, τοῖς δὲ κατὰ πρόσωπον ἄγειν. Constans hæc est codicum omnium scriptura, in qua nihil utique desiderari videtur: *alios* (nempe ex hostibus) *a latere cingere, adversus alios a fronte ducere*, vel, *aliis a fronte signa inferre*. ὑπεραίρειν τοὺς πολεμίου κατὰ κέρας idem est ac ὑπερκαρῶν vel περικαρῶν, de quibus verbis diximus ad XI. 1, 5. nempe *partem suæ aciei producere ultra frontem aciei hostium, Et circa latus hostium circumducere*. conf. V. 85, 3. In eandem sententiam, sed paulo diversa dictione XI. 1, 7. de C. Claudio verba faciens Polybius, *militēs sumens*, ait, *qui in dextro cornu in postrema acie stabant, καὶ τὸ λαὸν ὑπερέρας τῆς ἰδίας παρεμβολῆς, προσέβαλε κατὰ κέρας τοῖς Καρχηδονίοις, circumduxit eos circa latus Romanæ aciei cornu, Et a latere adgressus est Poenos*. Reiskius hoc nostro loco, videns Hervagium & Augustanum codicem dare τοῖς δὲ κατὰ πρόσωπον ἄγειν, probavit τοῖς, sed id ad ipsius Machanidæ copias, non ad hostes retulit; & τοῖς ait hic loci idem esse atque σὺν τοῖς, μετὰ τῶν παρ' ἑαυτοῦ. Itaque & paulo ante pro τοὺς μὲν κατὰ κερ. legendum τοῖς μὲν putavit, cum cornu suo aciem hostium amplecti Et includere. Nobis nil opus visum est, a codicum lectione recedere. Verbum ὑπεραίρειν accusativum casum requirit quo significantur ii, ultra quos producitur vel circa quos

Vers. 6. circumducitur pars aciei. Ac videri quidem potest Reiskii ratio confirmari eis verbis quæ V. 23, 3. legimus, τοῖς δ' Ἰλλυριοῖς ὑπερώρας, ἐκ πλαγίων ἐπειεῖτο τὴν ἔφοδον. Nam ibi quidem τοῖς Ἰλλυριοῖς idem est ac σὺν τοῖς Ἰλλυριοῖς, circumductis Illyriis, a latere invasit hostes; at nimirum accusativus casus ibi ex præcedentibus intelligitur τοὺς πελταστὰς, Illyrios circumduxit circa peltastas suos, qui a fronte oppositi erant hosti.

Vers. 7. *Vers. 7. συνεχυθεῖς* correxit Casaub. cum Vrs. Mendoſe *συνεχυθεῖς* Aug. Regii, Vefont. Pejſus *συνεχυθεῖς* ed. 1. — *Ibid.* ὡς περ οὐκ αὐτὸν τὸν φόβου &c. Accusativi absolute positi: quo de genere passim monuerunt grammatici.

Cap. XV.

CAPVT XV.

Vers. 2. *Vers. 2. ἔφυγεν* ex ed. 1. & msstis revocavimus. αὐπτοηθεῖς ἔφυγεν Casaub. & seqq. cum Vrsino, sine causa. *Ibid.* ὑποστείλας αὐτόν. Sic pariter codd. omnes cum ed. 1. αὐτόν ed. Casaub. & seqq. — *Ibid.* ὑπὸ τὸ τῆς φάλαγγος κέρως. τὸ abest ab ed. 1. Regiis & Vefont. Recte adjecit Casaub. cum Vrsin. & Aug. forte & Vrb. — *Ibid.* παραγείλας αὐθένος. Verbum παραγείλας, quod ex conjectura hic inferere Vrsinus jussit, per errorem bis positum est in ed. Casaub. semel hoc loco, tum rursus post κλίνεν. Priori loco deleuit deinde Gronovius, & nonnisi post κλίνεν retinuit. Poterat utrimque, judice κεισκιό, abesse, si pro κλίνεν legeremus κλίνων, „Quo admissio, ait, erit τοῖς πρώτοις τέλεσι idem quod σὺν τοῖς πρώτοις τέλεσι.“ — Pro κλίνεν temere & invitis msstis κλίνεν erat in ed. 1. In eandem cum Reiskio cogitationem jam olim incidisse Scaligerum videmus, qui κλίνων in ora sui libri correxit.

Vers. 3. *Vers. 3. ἐκλειφθέντα* recte Casaub. cum Vrb. Aug. & Vrs. ἐκλειφθέντα ed. 1. Regii, Vefont. Tub. — *Ibid.* τῶπον. Perperam τόπου ed. 1. Reg. F. Vef. Tub.

Vers.

Vers. 4. Φαλαγγίτας αὐτοῦ παρακάλει θαρρῆν καὶ μένειν. αὐτοῦ, *ibi*, ingenio debetur Casauboni, & verum utique videtur. θαρρῆν καὶ μένειν idem est ac μένειν θαρρῶντας. Difficile dictu fuerit, quam vim h. l. habere possit pronomen αὐτοῦς, nisi dicas, τοὺς Φαλαγγίτας αὐτοῦς, *phalangitas solos*, opponi ei quod mox sequitur ἀναμίσξ. Sed ne id quidem satis commodum videtur. Persæpe verò in adverbio αὐτοῦ lapsos librariorum observavimus, in αὐτοῦς perperam mutantes. Vide Adnot. ad IV. 81, 5. V. 24, 1. Post Φαλαγγιτῶν commodius delebitur comma, quod præter necessitatem adjecit Ernestus. — *Ibid.* ποιῆσθαι. Mendose ποιῆσθαι ed. 1. Reg. F. G. Vefont.

Vers. 5. Πολυβίῳ δὲ τῷ Μεγαλοπολίτῃ. — „Recte *Polybium* hunc a nostro historico distinguit Casaubonus. [in Indice rerum memorabilium in Polybii Historia contentarum.] Videtur Nostri aut patruus aut avunculus fuisse. Erat enim mos Græcorum hic, ut natu maximum liberorum ex avo paterno, secundum ex avo materno, aut patruo, aut avunculo nominarent; quod in nostro item historico videtur evenisse. Non posse Polybium nostrum hic significari, ex eo patet, quod Polybius, de quo h. l. commemoratur, vir dicitur fuisse usu militiæ subactus, & prudentia atque auctoritate præditus, quod ætatem indicat maturam. Contigit autem hoc prælium, quo Philopœmenis virtus rem Achæorum sustinuit & Spartanam graviter perculit, anno secundo Olymp. cxxliii. Polybius autem historicus noster Fragm. [Legat.] LVII. dicitur una cum patre legationem ad Ptolemæum Philometorem suscepisse, cum nondum per ætatem honores in republica gerere posset; idque honoris Achæos ipsi contulisse in gratiam patris, ductos memoria meritorum, quibus Lycortas eos sibi obstrinxisset. Incidit ea legatio in annum quartum Olymp. cxlix. Quod si ergo Polybius historicus tum adhuc adolescens fuit, gerendæ reipublicæ nondum per leges idoneus, qui potuit sex & viginti annis ante vir jam confectus & senio propior quam adolescentiæ fuisse? Nullus tamen

Verf. 5. tamen dubito, ex hoc loco parum intellecto veterum nonnullos commentos esse fabulam de longissima Polybii nostri ætate, ultra nonaginta annos producta. **ΚΕΙΣΚΙΥΑ.** — Polybium eum, qui hic memoratur, a scriptore nostro fuisse diversum, extra controversiam est positum. Ceterum quam Reiskius fabulam ait a nonnullis proditam de Polybii vita ultra nonaginta annos producta, neminem quidem neque ex veteribus scriptoribus, nec ex recentioribus, novimus, qui id commentus sit. Duo & octoginta annos vixisse Polybium, Lucianus in Macrobiis cap. 22. ait, & neminem videmus ab eo dissentientem. Videtur Reiskius, Lucianum ante oculos habens, ex uno versu in alium aberrasse oculis. Post Polybium, Hypsicratem historicum commemorat Lucianus, quem duo & nonaginta annos vixisse tradit. Duo verba τῷ Μεγαλοπολίτῃ abesse a codice Memmiano ait Gronovius: agnoscunt illa verba nostri codices omnes cum editis.

Ibid. τοὺς διακεκλιμένους τὴν Φυγὴν. — „qui devitassent fugam, hoc est, non passi essent se in fugam cum reliquis impelli.“ **ΚΕΙΣΚ.** — Nempe active sumendum hic est nomen Φυγὴ, pro compulsionem in fugam. Atque ita non opus est, ut cum Scaligero corrigamus διακεκλι. πρὸς τὴν Φυγὴν. — *Ibid.* τὴν ἐπάνοδον. τὸν ἐπανοδ. ed. 1. male & invito mssis. — *Ibid.* ἐκ διώγματος. ἐκ τοῦ διώγματος malimus cum Reiskio.

Verf. 6. *Verf. 6.* καταβαλέντες τὰς σαρίσσας. Cum Vrsino correxit hoc Causaubonus. Confer Sixti Arcerii Notas ad Aeliani Tacit. c. 32. Adde quæ monita sunt ad Polyb. II. 69, 7. Mox XI. 16, 1. omnes in καταβαλῶσι τὰς σαρίσσας consentiunt: unus Aug. in contextu καταλαβούσι habet, sed καταβαλ. ab eadem manu superscriptum inter lineas.

Verf. 7. *Verf. 7.* ὅτε δέ, δὲ utique, non δὲ, hic requirebatur. De confusione istarum particularum cum aliis diximus, tum ad I. 30, 12.

Verf.

Verf. 8. κατὰ τὸ τέλος. — „Hoc mihi suspectum. Num κατὰ τὸ βάθος? aut κατὰ τὸ εἶκος? nihil ibi erat aqua, quam tamen in fossa esse consentaneum erat. Vel etiam κατὰ τὸ τέως, pro isto quidem tempore?“ REISKIUS. — Nihil horum satis placet: nec tamen satis idoneum videtur id quod vulgo habent omnes. Aliàs sane εἰς τέλος, non κατὰ τὸ τέλος, pro Latinorum *prorsus*, *omnino*, utitur Polybius. — „Forſan τὸ θέρους“ notavit Casaub. in ora Basil. idque in versione latina expreſſerat. De fossa ista confer dicta ad cap. 11, 6.

Verf. 8.

CAPVT XVI.

Cap. XVI.

Verf. 1. χρόνου. χρόνον ed. 1. temere & invitis mssis. *Verf. 1.* *Ibid.* διαραμένον. — „Hoc est, προσδοκημένον καὶ πεποιημένον. Rarior hic usus verbi ὄρῶν, cum significat *expectare*, *votis & cupidis oculis rem accessere*.“ REISKI. — *Ibid.* ἐπάγειν, *succedere*, bene habet: nec opus videtur, ut ἐπάγειν corrigamus cum Arcerio ad Aeliani Taſt. c. 32. & Gronov. in Notis mssis. — *Ibid.* καταβαλοῦσι τὰς παρίσσας. Vide notata ad c. 15, 6.

Verf. 2. οἱ μὲν προδιαλελυκότες τὰς τάξεις τῶν Λακε- *Verf. 2.* δαιμονίων, ἐν τῷ τῆς τάφρου καταβαίνοντες, πρὸς ὑπερδεξιούς τοὺς πολεμικούς ἀποδειλιάσαντες, ἐτρέποντο. REISKIUS, postquam lectionem editionis Hervag. & cod. Aug. retulit, ἐν τῇ τῆς τάφρου καταβαίνοντες, (quæ eadem lectio est codicum omnium,) — „Vnde colligo, ait, Polybium dedisse ἐν τῇ τῆς τάφρου καταβάσει ὄντας, cum essent in descensu fossæ, h. e. cum jam descenderent in fossam, & ad imam ejus profunditatem procederent.“ — Tum vero, cum πρὸς τοὺς ὑπερδεξιούς τῶν πολεμίων ἀποδειλιάσαντες ex Vrsini conjectura edidisset Casaubonus, probavit idem REISKIUS Hervagianam lectionem, in quam consentiunt Reg. F. G. & Tub. πρὸς τοὺς ὑπερδεξιούς τοὺς πολεμικούς προηλώσαντες. Quorum verborum hanc esse ait sententiam: „Cum Lacedæmoniorum primi ordines jam in una valle essent, significabant clamore suis *fo-*
dalibus

Vers. a.

alibus pone sequentibus, (hi sunt ὑπερδείοι, qui h. l. commemorantur; nam posteriores ordines altius stabant, quam primi, in vallem illi imam jam progressi;) *significabant igitur hostes*, h. e. *propinquos esse Achaos*, qui pone labium seu projectam & eminentem fossæ oram tecti in armis adhuc steterant, nunc autem procedebant in ipsam oram fossæ, & ex alto telis & contis suppositos hostes petebant. *Clamore igitur amicos suos pone insequentes ad-monebant, adesse hostem, fugiendum esse, Et cum ipsis illis verbis fugiendi initium faciebant.* — Hæc Reiskius; cuius ratio, acuta sane aliqua ex parte, in ceteris quanta habeat incommoda non esse necesse arbitramur ut exponamus. Nobis, omnia momenta circumspicieutibus, tali modo resingendus corruptus locus videtur, presso quantum fieri potest pede insistendo codicum scripturæ: οἱ μὲν προδιαλα-
κότες τὰς τάξεις τῶν Λακεδαιμονίων ἐν τῇ τῆς τάφρου κα-
ταβάσει, ἀναβαίνοντες πρὸς ὑπερδείους τοὺς πολε-
μίους προδήλως ὄντας, ἐτρέποντο. Id est, *cum ii ex Lacedæmoniis, qui in descensu fossæ ordines solverant, ad-scenderent nunc adversus hostem qui manifeste in superiori loco stabat, in fugam aversi sunt*. Videntur tamen brevius & contractius hæc, quam pro Polybii stylo, exposita: ac nescimus, an sive librariorum culpa interciderit hoc loco nonnihil, sive ab eo, qui hæc Excerpta compilavit, resecta sit pars aliqua narrationis. Nempe & aliàs satis ostendit ille homo, potioris momenti ipsi vifas esse observationes, monita, atque præcepta, quibus historiam suam distinxit Polybius, quam ipsam rerum gestarum narrationem. Pro προδελώσαντες, quod est in editione Hervagiana, Scaliger aut nescimus quis alius vir doctus in ora libri Scaligerani scripsit προδήλως ὄσαντες. Verbum ἀποδει-
λῶσαντες Casaubonus ex versu 6. hausisse videtur. Pro vulgato καταβαίνοντες, καταφαίνοντες habent Reg. F. G. Vef. Tub. confusus litoris β & φ ob similitudinem pronun-
tiationis, cui adfueti erant illi librarii.

Vers.

Verf. 5.

Verf. 5. εὐθέως γὰρ προεβάλετο τὴν τάφρον ὁ Φιλοπο-
 μην. Veriti eramus, ne invidere videremur Casauboni inge-
 nio, si repudiata docti viri emendatione, quæ percommo-
 da videri poterat, scabrosam codicum scripturam revoca-
 remus; præsertim cum illud novæ periodi initium 'Ο δὲ Φι-
 λοπομην nihil prorsus in procedente oratione habere vide-
 rétur, quod ad illud referretur. Sed iterum iterumque re-
 legentes totum locum, & cogitantes morem Polybii, non mo-
 do longissimas neſtendi sæpe periodos, sed etiam aliis in-
 terjectis orationis membris illas intercidenti, ac post mul-
 tas verborum ambages interruptum orationis filium de-
 nuo adneſtendi continuandique, veram putamus κεί-
 κειν sententiam, probantis illam editionis Hervagianæ
 scripturam, quæ præcedentem periodum his verbis termi-
 nat διὰ δὲ τὴν ἀγχίνοιαν τοῦ προστάτου, ὅς εὐθέως προ-
 βάλετο (line προεβάλετο manv cum Aug. & Regiis) τὴν
 τάφρον. Et statim hanc secuturi fueramus rationem, nisi
 articulum ὅς ignorarent plerique libri, Aug. Reg. F. G.
 Vef. Tub. Sed facile etiam intelligitur, quo pacto idem
 articulus, quem cum edit. 1. perspicue habet codex Me-
 diceus excidere in aliis potuerit, nempe a terminatione
 vocis præcedentis interceptus. Quod vero deinde nova
 incipitur periodus a verbis 'Ο δὲ Φιλοπομην, perspicte
 idem κείκιν monuit: „Periodus hæc, a longissima
 interjectione distracta, continuatur demum p. 885, 19.
 [initio cap. 16.] in illis Πλὴν ὅ γε Φιλοπομην &c. quæ
 verba hic occorptam, sed abruptam, & multis interme-
 diis interpellatam orationem quasi a primordio repetunt &
 instaurant.“ — Nempe ope illius particulæ πλὴν resumitur
 & cum abrupto in superioribus initio periodi rursus con-
 neſtitur oratio, eodem modo atque sæpius aliàs repetita
 ex superioribus particula δὲ factum vidimus; de quo gene-
 re cum sæpe aliàs, tum in Adnot. ad I. 29, 6. monuimus.

Ibid. οὐ προτὶόμενος τὴν τάφρον, nil cavens fossam, non
 verius fossam. conf. ad I. 49, 6.

Ibid.

Verf. 5.

Ibid. οὕτω συμβήσεται παθεῖν. Haud dubie ex hoc orta est mendosa codicum Vrb. & Aug. scriptura οὕτου, unde deinde alii simpliciter οὐ, alii οὐ τοῦτου fecerunt. Reiskius ὅτι suspicatus erat, quam particulam iterari hic putavit ex superiori oratione. Quæ nobis quidem minus commoda ratio videtur. οὕτω est hoc casu, in hac hypothesi, tunc, tum vero; & refertur ad præcedentem particulam ei, ut sæpe aliàs.

Ibid. τὸ προειρημένον νῦν. Articulum cum ed. 1. ignorant scripti libri omnes; recte vero a Casaubono adjectus videtur; nec enim carere eo poterat oratio. Quid spectarit Vrsinus nescimus, cum scribendum monuit προειρημένον ἤν. Reiskius omnino legendum contendit τὸ εἰρημένον μὲν νῦν, γιγνόμενον δὲ τότε.

Verf. 6.

Versf. 6. ἐκ παρατεταγμένων ἀπολύσει, instructa jam pie sese recipiet. ἀπολύσει ed. 1. Reg. F. G. Vefont. Voluerunt ἀπολύσαι in optativo: sed recte ἀπολύσει cum Vrsino correxit Casaub. Sic mox διαβαλεῖ vel διαβάλλει in indicativo modo; & paulo ante, εἰ προσέξει.

Ibid. καὶ μακρὰν αὐτὸν ἐμπειρίαν διαβαλεῖ. διαβαλεῖ cum Scaligero scripsit Casaub. διαβάλλει ed. 1. cum mssis, quod defendere fortasse aliquis posset, præfens tempus notione futuri, quamvis præcesserit futurum. Sed ἐμπειρία hoc quidem loco non ex Casauboni emendatione est, quod imprudentibus nobis excidit ut scriberemus in scholio infra contextum: habet eamdem scripturam etiam Hervagiana editio, cum qua consentit codex Med. Ceteri quidem codices, Vrb. Aug. Regii, Vefontinus, (nescimus an & Tub.) ἐμπορεία habent, quam in corruptam scripturam deinde verf. 8. omnes consentiant. REISKIUS ad hunc locum talis est adnotatio: „Forte καὶ [ante μακρὰν αὐτὸν] & διότι [ante χωρὶς ὅλσχ.] debent inter se stationes permutare, ut sit: διότι μακρὰν αὐτὸν ἐμπειρίας διαβαλεῖ, καὶ χωρὶς &c. Aptum est hoc διότι ex συλλογισάμενος, [verf. 5. ἕκαστα συλλογισάμενος.] Sed adhuc circa διαβαλεῖ hæreo. Intelligerem μακρὰν ἐμπειρίας αὐτὸν

ἐαυτὸν βαλεῖ, vel ἐκβαλεῖ, ad verbum, *se jaciet procul experientia*, h. e. *exponet se criminationi imperitiae*. Intelligerem quoque τὴν ἐαυτοῦ ἔμπειρίαν διαβαλεῖ, *ipse summi rerum usum in despectum invidiamque adducet*. Num itaque sic dedit auctor: ἀπολύσει, καὶ μακρὰν ἀποσπάσει, διότι τὴν ἐαυτοῦ ἔμπειρίαν διαβαλεῖ, καὶ χωρὶς &c. Paulo post sequitur μακρὰν ἐαυτοῦς ὄντας ἔμπειρίας, quæ est proba & ad intelligendum aperta dictio. — Hæc REISKIUS: qui quoniam ferendam atque etiam commodam judicavit dictionem μακρὰν ἐαυτοῦς ὄντας ἔμπειρίας, non videmus cur ad alteram illam μακρὰν αὐτὸν (id est ἐαυτὸν) ἔμπειρίας διαβαλεῖ offenderit. Sane si participium ὄντα subiintelligas, διαβαλεῖ ἐαυτὸν μακρὰν ἔμπειρίας ὄντα, satis constare isti dictioni grammatica ratio videtur. Et quamquam rara aliàs & vix audita sit dictio hujusmodi, μακρὰν ἔμπειρίας ὄν, *peritia destitutus*, ferenda tamen fortasse fuerit, ac tota phrasis cum Casaubono ita exponenda, quemadmodum in scholio sub contextu retulimus: & vulgata scriptura, ἔμπειρίας, præsidium inveniet in eo quod cap. 14, 2. præmonuit scriptor noster de insigni momento, quod imperatorum sive ἔμπειρία sive ἀπειρία ad exitum belli solet conferre. Quod si contra ἐν πορείᾳ legamus, e quo proxime detorta altera scriptura ἐμπορεία videri hand sane improbabiler poterat; plura utique hoc loco mutanda forent, quemadmodum in scholio significavimus: & μακρὰν ἐαυτὸν δοῦναι ἐν πορείᾳ fortasse denotare poterit nimis longe progredi, eo progredi, unde difficilis fit receptus, (conf. cap. 17, 4.) quod tamen pertinacius urgere quidem nolumus. Ceterum in corrupto difficilique loco, ubi omnia circumspicienda tentandaque remedia sunt, meminerit velimus eruditus lector duorum aliorum Polybii locorum, quæ quoad singula quidem verba similitudinem nonnullam cum ea phrasi, in qua nunc hæremus, videri possunt habere; videantque, an ex illis aliquid fortasse subsidii ad levandam sive hujus versus, sive versus octavi difficultatem, peti possit. IV. 12, 11. μακροῦς ὄντας ἐν πορείᾳ καὶ δια-

Polybii Histor. T. VII. C *λυεῖ.*

Verf. 6. λυμένους, est, longo & interrupto agmine incedentes. V. 22, 7. δυσπαρεβοηθήτους καὶ μακροῦς αὐτοῦς (id est εἰαυτοῦς) παραδιδόναι τοῖς πολεμίοις, est, longo & minime ad subfidandum sibi invicem apto agmine ducere exercitum, atque adeo se suosque hostium telis temere exponere.

Ibid. τὸ νικᾶν. τῷ νικᾶν ed. i. perperam & invitis msstis.

Verf. 7. *Verf. 7.* παραταξάμενοι μὲν, οὐκ ἀξιοχρεως * &c. Lacunæ signum nullum adjecerant superiores editores. In versione tamen Casaubonus defectum ita suppleverat: *qui ubi aciem jam instruxissent suam, cognito postmodum idoneas sibi ad dimicandum cum hoste vires non esse.* Post ἀγωνίζεσθαι supplendum verbum ὑπέλαβον existimavit Scaliger. — **REISKIUS:** „Forte, ait, παραταξάμενοι μὲν, χωρὶς δόντες δὲ, νομίσαντες οὐκ ἀξιοχρεως σφᾶς αὐτοῦς &c.“ —

Verf. 8. *Verf. 8.* μακρὰν εἰαυτοῦς δόντες ἐμπειρίας. Casaubonus: *suam ipsorum eo pacto rei bellicæ imperitiā professi.* Nos ἐν πορείᾳ interpretati sumus. Vide notata ad verf. 6. Post ἐμπειρίας delendum fortasse fuerit distinctionis signum.

Verf. 9. *Verf. 9.* ἐν οἷς δὴ καὶ μέγιστα συμβαίνει τοὺς ἡγουμένους * *. ἐν οἷς δὲ, non δὴ, dant codices omnes cum ed. i. Scaliger, nullam lacunæ suspensionem significans, sic correxit, ἐν οἷς δὲ καὶ μέγιστα συμβαίνει τοῖς ἡγουμένοις, non videmus quam sententiam secutus. — **REISKIUS:** „Deest aut σφάλλεσθαι, ait, aut βλέπτεσθαι, aut similis infinitivus. Casaubonus videtur ὀνείδη προσγίγνεσθαι τοῖς ἡγουμένοις legisse, quod etiam non improbem.“ — Lacunæ signum Casaubonus inter συμβαίνει & τοὺς ἡγουμένους interferuerat, quod nos post ἡγουμένους rejecimus. Parum refert. Nos quidem suspicati eramus, verbum ἀμαρτάνειν desiderari; quam eandem etiam Gronovio videmus fuisse sententiam.

CAPVT XVII.

Cap. XVII.

Verf. 1. Πλὴν ὅ γε Φιλοποίμην. Referuntur hæc ad *Verf. 1.* illa verba Ὁ δὲ Φιλοποίμην, quæ cap. 16, 5. ex codd. msstis restituenda sunt, quemadmodum ad illum locum monuimus. conf. c. 23, 2. — *Ibid.* τροπὴν γάρ. Eamdem conjunctionem in suo libro adjecit Scaliger.

Verf. 3. κατὰ τὴν τοῦ διώγματος παράπτωσιν. τὴν *Verf. 3.* articulum ignorant mssti cum ed. 1. Merito eum ex ingenio adjecit Casaubonus. παράπτωσιν recte scripsit idem Casaub. confer III. 115, 11. & ibi notata, adde hoc cap. *verf. 4.* Perperam παρὰ πτώσιν ed. 1. & mssti.

Verf. 5. τὴν ἐλπίδα. Abest artic. Regii & Tub. minns *Verf. 5.* recte. — *Ibid.* τῆς σωτηρίας. Perperam ἐλπίδα διὰ τῆς σωτηρίας ed. 1. cum msstis. Importunam præpositionem deleuit Casaub. cum Vrsino.

Verf. 7. Dubitare licet, utrum post τάφρῳ recte po- *Verf. 7.* sita sit distinctio, quam ibi habent edd. cum msstis, an post ἐνεργῶς sit reponenda, ut ad παρήλανε referatur hoc adverbium.

CAPVT XVIII.

Cap XVIII.

Verf. 2. Σιμίαν. Σιμίαν & nunc & *verf. 6.* edd. & *Verf. 2.* mssti, excepto Reg. G. in quo utrobique Συμίαν. — *Ibid.* οἷς ἐχρῆτο τότε, παρεισπίπτων ἐν τοῦ πέραν τῆς τάφρου τὴν ἀντιπαραγωγὴν * ἄπωθεν τῷ τυράννῳ. Alienum utique ab hoc loco verbum παρεισπίπτων videtur. Satis opportunum foret παριππεύων, quod suasis Reiskius, nisi desideraretur aliquid ad οἷς ἐχρῆτο τότε. Itaque nobis videtur vel οἷς ἐχρῆτο τότε παρ/ιπποῖς scripsisse Polybius, quemadmodum mox *verf. 5.* eisdem, Polyænum & Simmiam, παρίππους Philopoemenis dicit; vel οἷς ἐχρῆτο τότε παρασπισταῖς, ac fortasse post παρασπισταῖς verbum παριππεύων adjecit, quibus e duabus vocibus male detortis & in unam contractis παρεισπίπτων fecerunt librarii. Sed, ut dicam quod res est, prorsus superfluum fuerit siue παριππεύων siue quodvis aliud participium; quod

Verf. 2. sive adjicias, sive omittas, desiderabitur tamen utique etiamnum verbum finitum ad τὴν ἀντιπαράγωγόν. Et commodè sane ἐποιεῖτο supplendum suspicatus est Reiskius. Quod si verbum hoc ἐποιεῖτο in locum vocis ἄνωθεν substitueremus, adverbium hoc quidem a nemine magnopere desideraretur; sed difficile fuerit intellectu, qui factum sit, ut notum & obvium verbum ἐποιεῖτο in ἄνωθεν mutaverint librarii; quare hanc quidem vocem, quæ nihil utique incommodi habet, nequaquam sollicitaverimus. De verbo ἄνωθεν cogitasse Casaubonum, ex versione ejus adparet: *in adversam prorumpens ripam, tyrannum in altera ripa e regione obequitantem arcere Et inde expellere institit.* Sed quo pacto structuram orationis intellexerit, difficile dictu est. παρεξήλανον ἄλλήλοις ἐκτέρωθεν, ait Plutarchus in Philopoem. p. 362. ὁ μὲν διαβῆναι καὶ Φυγεῖν, ὁ δὲ τοῦτο κωλύσαι βουλόμενος. De *Simmia & Polyano* idem Plutarchus sic scribit: οἵπερ αἰεὶ τῷ Φιλοποίμηνι παρήσαν μαχομένῳ καὶ συνήσπιζον.

Verf. 3. *Verf. 3.* Ἀναξίδαμος. — „Videtur in nomine *Anaxidami* error accidisse, non quod fieri non potuerit, ut duo quidam cognomines eidem pugnae castris in adversis interessent; sed quod credibile non est, Polybium neutrum eorum aliqua nota ab altero distinxisse.“ REISKIUS. — Paulo post verf. 5, ubi idem rursus *Anaxidamus*, Machanidæ comes, commemoratur, *Anaximandrum* nominavit Casaubonus in versione latina, casus nescimus an consilio. Ibidem vero Ernestus *Anaxidami* nomen reposuit.

Verf. 4. *Verf. 4.* συναγαγὼν ἐκ μεταβολῆς ὁ Φιλοποίμην αὐτῷ. De συναγαγὼν nihil monuit Reiskius. An intelligendum ἵπκον? ERNESTUS: „συνάγειν τινα, congregari cum aliquo cominus, nisi pro συναγαγὼν αὐτῷ legendum συνέπτων αὐτῷ.“ — Nos quidem συναλαίνων cogitaveramus, „ἐκ μεταβολῆς videtur esse equo in orbem circumflecto; quo scilicet incurfus sua in Machanidam esset impetuosior.“ REISKIUS. — ἐκ μεταβολῆς est conversus, converso equo. Nempe cum id unice ageret Philopoemen, ne superata fossa

fossa elaboretur Machanidas, consentaneum erat, ut præver-
tere eum semper nonnihil cursu studuerit: itaque, simul tran-
situm ille tentavit, converso equo in eum investus est. Versf. 4.

Ibid. ἐκ διαλέψεως. Sic bene correxit Gronovius,
& sic habet codex Vrb. Mendose ἐκ διαλείψεως ed. 1. 2.
cum ceteris msstis. De ista phrasi conf. dicta ad II. 33,
6. — *Ibid.* ἐν χειρῶν νόμῳ. Imperite ἐνχειρῶν νόμῳ Reg.
F. G. Tub. & Vefont. a pr. manu.

Versf. 7. Τετρατῶν recte Casaub. cum Vrb. Aug. & Vr. Versf. 7.
fin. τε γε αὐτῶν ed. 1. Reg. F. G. & Vefont. a pr. manu.

Versf. 8. συνεβάλετο. συνεβάλλετο malimus cum Vr. Versf. 8.
fino. — *Ibid.* τῆς δ' ἐχομένης correxit Casaub. cum Vrsin.
τῆς δεχομένης ed. 1. ταῖς δεχομέναις Vrb. Aug. Reg. F. G.
Vef. ταῖς δ' ἐχομέναις Tub.

CAPVT XIX.

Cap. XIX.

Præter reliquos codices msstos, habet rursus hoc Ex-
cerptum atque id sequitur usque ad cap. 33. codex noster Argumen-
tum.
Regius E. *Laudem Hannibalis*, quæ hoc cap. contine-
tur, persecutus est Livius XXVIII. 12. in ejusdem anni ab
V. C. 548. rebus, in quo anno versatam hic esse Polybii
historiam intelligitur ex consecutione Excerptorum Anti-
quorum ex hoc libro XI. Conf. Polyb. XXIV. 9, 5.

Versf. 1. καὶ τὴν δύναμιν. Verba καὶ τὴν h. l. desunt Versf. 1.
Reg. F. G. Vef. & Tub.

Versf. 3. ἐκαίδεκα πολέμους ἔτη Ῥωμαίοις. πολέμους Versf. 3.
Reg. F. G. Vefont. ἔτι pro ἔτη Aug. Reg. F. G. Vefont.
Ῥωμαίοις cum Vrsino correxit Casaubonus: sic vero per-
spicue dedit Reg. E. Ceteri Ῥωμαίους cum ed. 1. de qua
constructione verbi πολέμῳ diximus ad I. 15, 10. Quod
autem *sedecim annos* dicit Polybius, omne tempus com-
plectitur, quod in Italia Hannibal consumsit, quemadmo-
dum ipse etiam satis indicat. Livius XXVIII. 12. *tredecim*
annos ponit, nempe qui excurrerunt a prima invasione Ita-
liæ ad hunc annum, in quo nunc versatur historia. Quod
septemdecim annos Polybius scribit XXIV. 9, 5. numerat

Verf. 3. simul annum ab V. C. 535. quo Saguntum expugnavit Hannibal. — *Ibid.* καὶ πρὸς Ἄβηλα. Deest h. l. πρὸς Reg. F. G. Vef. Tub.

Ibid. οὐχ οἶον ὁμοεθνεῖσιν, ἀλλ' οὐδ' ὁμοφύλοις. Satis hinc patet, latius patere notionem vocabuli ὁμόφυλος, quam ὁμοεθνής, quod etiam in Adnot. ad I. X. 2. monuimus; ubi pro ὁμόεθνος, quod ibi posuimus, rescriptum ὁμοεθνής velimus ex hoc ipso loco, in quo nunc versamur; cum quo convenit quod I. 67, 3. pro vulgato ὁμοεθνῶν codex Aug. & Reg. A. ὁμοεθνῶν habet, quod ibi in contextum recipi debuerat. De κεισκιῖ ad h. l. adnotatione quid sit statuendum, viderint doctiores. „ὁμοεθνεῖς, ait, sunt iisdem ἔθουσιν, moribus, vestitu, lingua utentes; ut Græci omnes sunt ὁμοεθνεῖς, quamquam diversi sunt origine, ut Cretes, Lacedæmonii, Arcades, Aetoli &c. ὁμόφυλοι ejusdem naturæ, indolis, habitus corporis; ut Celtæ & Iberi inter se ὁμόφυλοι erant, non autem cum Libybus.“ —

Verf. 6. *Verf.* 6. οὐδὲν αὖ τῶν προτεθέντων αὐτὸν διέφυγε. αὐτῷ pro αὐτὸν habet Reg. E.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἀπὸ τούτων. ὑπὸ τούτων ed. 1. temere & invitis mssis.

Cap. XX.

CAPVT XX.

De rebus hoc anno a Scipione in Hispania gestis confer Livium XXVIII. 12 seqq. & Appianum in Hist. Romanor. Hispaniensi cap. 25 seqq. ubi pro anno ab V. C. 547. annus 548. in margine debuerat notari. Sed multis quidem modis a Polybii Liviique narratione Appianus discedit.

Verf. 1. *Verf.* 1. ἀθροίσαντες τὴν στρατείαν. Vide Adnot. ad I. 9, 3. — *Ibid.* ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς προσαγορευομένης Ἰλίου. Cum Ἠλίγας vulgo omnes darent scripti editique, Casaubonus in versione ita scripserat, non longe ab urbe quam Elingam (alii Silpiam) nominant. Et κεισκιῖς — „legendum Σιλπίας, ait, e Liv. XXVIII. 12. neque latuit hoc Casaubono, Ortelio, Xylandro, aliis.“ —

Nempe

Verf. 1.

Nempe & Xylander ad oram versionis germanicæ Polybii sic notaverat: „*Silpia* Livio.“ — At peræque ignota Geographis nomina sunt ΗΑΠΤΑ & CΙΑΠΙΑ, sed utrumque partim quoad scripturæ ductus, partim quoad pronunciationis similitudinem vocalium H & I, proxime ad ΙΑΙ-ΠΙΑ accedit; nisi quod CΙΑΠΙΑ sigma literam præfixam habet, quod sive casu fieri potuit in libris Livianis, sive eadem ratione, qua, quem Hispani populum Edetanos alii vocant, eundem alii scriptores præfixa S litera Sedetanos nominant; sive quod ipse Livius, Polybii hunc locum ob oculos habens, literam sigma, in quam terminatur vox præcedens, fugitivo oculo ad vocem sequentem retulit, aut quod in exemplo Polybiano, quo is usus est, per errorem repetita fuit litera sigma. Est autem *Ilipa* satis notum Bæticæ Hispaniæ oppidum, sæpius Straboni, tum Antonino, sive quisquis est auctor Itinerarii, qui sub ejus nomine prodit, p. 411. & Plinio III. 1, 3. memoratum, in Bætica Hispania, ad Bætim fluvium inter Hispalin & Cordubam situm, haud procul a *Carmona* vel *Carmona*, in ejus viciniâ gestas esse res eas, quas ad *Elingam* codices Polybiani, ad *Silpiam* Liviani libri accidisse produnt, Appianus scribit in Rebus Romanor. Hispan. c. 25 & 27. Quibus rationibus commotus, emendationem eam, quam in Adnotat. ad Appian. p. 235. jam proposueramus, in contextum Polybium recipere ausi sumus.

Ibid. πρὸς τὰς ὑπερείους. Librarii, perperam καὶ πρὸς τὰς ὑπερείους scribentes, post vocem χάρκῃ aberrasse primum fugitivo oculo ad illa verba καὶ προθέμενοι videntur, mox vero in viam rediisse.

Verf. 2. ἑκπῆς δὲ τετρακισχίλους. Livius quingentos *Verf. 2.* addit, & de hoc numero convenire fere inter auctores scribit. Appianus tamen, ab utroque horum scriptorum dissentiens, quinque millia habet.

Verf. 3. Κολίχωντα cum Vrsino correxit Casaubonus. *Verf. 3.* Mox vero *verf. 5.* in Κολίχωντος (in genitivo casu) libri consentiunt omnes. *conf. XXI. 9, 7. Colcham, Colcam, &*

Verf. 3. præposita *S* litera, *Scolcam* & *Sculcham* vocant Liviani codices XXVIII. 13. & XXXIII. 21.

Ibid. αὐτοὶ δ' ἦσαν πεζοὶ μὲν. Quod si verum est αὐτοί, quod cum ed. 1. habent codices omnes, interpretandum fuerit *soli*, vel *erant autem non nisi pedites ter mille*. Sed id non ferre videtur sermonis usus. Ferri poterat οὗτοι, si id darent libri. δ' ἦσαν οἱ πεζοὶ μὲν correximus ex Vrb. cui proxime accedunt Aug. Reg. E. & Vrsini codex, δ' ἦσαν πεζοὶ μὲν scribentes, absque οἱ, quod nullo modo spernendum. Mendose vero δ' οἱ πεζοὶ μὲν absque ἦσαν editum erat. αὐτοὶ δ' ἦ πεζοὶ habent Reg. F. G. Vef. αὐτοὶ δὲ πεζοὶ Tub.

Verf. 5. *Verf.* 5. τῷ Κασταλῶνι καὶ τοῖς περὶ Βαῖκυλα τέτοις. Conf. ad X. 38, 7. Nil variant h. l. libri, nisi quod Βέκυλα habet Reg. E. In Reg. F. primo Βαῖβυλα fuerat, sed mox eadem manu correctum Βαῖκυλα. Ex Livii ratione (XXVIII. 13.) non longe aberat *Castulo* & *Bacula* ab illo oppido, prope quod Asdrubal castra habebat: non item ex ratione Polybii, qui *ab urbe Bacula movisse castra Scipionem* ait verf. 8 sq. & eo profectum esse ubi confedissee hostem cognoverat.

Verf. 6. *Verf.* 6. Verba τὸ δ' ἐπὶ usque κινδυνεύειν perperam transsiliit Reg. E. Pro ἔχοντας non opus est ut ἔχοντα corrigamus, quod voluit Gronov. in Notis mssitis.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἐπὶ τὸ συγχρῆσθαι κατηνέχθη τοῖς Ἰβηραι. ἐπὶ τὸ correximus ex Reg. E. Et sic scribendum monuerant Reiskius & Ernestus. Cæterum clara in oratione miras turbas civit REISKIUS, ita ad hunc locum scribens: „Comma post συγχρῆσθαι est ponendum. κατηνέχθη τοῖς Ἰβηραι est idem atque κατηνέχθη πρὸς τοὺς Ἰβηρας, *descendebat ad Iberos*, h. e. invitus quidem, sed tamen eo deveniebat tandem, necessitate coactus, ut Iberis uti, ad obliciendam hosti magnam speciem, vellet. Dativus, ut aliis sæpe monui, est idem atque πρὸς τινα vel πρὸς τι &c.“ Inno naturalis consecutio verborum perspicue hæc est, κατηνέχθη ἐπὶ τὸ συγχρῆσθαι, τοῖς Ἰβηραι, quibus quidem verbis

verbis ea ipsa sententia, quam exposuit Reiskius, sub-
jecta est. Versf. 7.

Ibid. Φαντασταν μὲν παρασκευάζεν. Sic perspette
utique Casaub. Φανταστα ed. 1. cum msstis; e quo Φαν-
ταστῆ cum jota subscripto fecit Scaliger, nihil sane profi-
ciens.

CAPVT XXI.

Cap. XXI.

Versf. 1. Μασσαυέσσην scripsimus cum Reg. E. Et so-
let sic fere constanter nomen hujus viri Polybius efferre,
quemadmodum & Appianus. Μασσαυέσσην h. l. edidit Ca-
saub. & seqq. Μασσαυέσσην habet ed. 1. cum msstis. Versf. 1.

Versf. 2. Ἰσους τοῖς τῶν Καρχηδονίων. τοῖς cum Scali-
gero adjecit Casaubonus, cum abesset ab ed. 1. & mastis.
Abesse posse existimavit Reiskius; nobis secus videtur. Versf. 2.

Versf. 3. πολλοὶ μὲν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἀναστρέφοντες διὰ
τὸ παράδοξον τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν τῶν Ἰππων ἀπέπεσον.
Quibus repente & ex improvise in Poenos irruentibus, mul-
ti confestim dum avertunt sese in fugam, equis sunt delapsi.
αὐτῶν ex Casauboni ingenio est. αὐτὸ ed. 1. consentien-
tibus msstis. αὐτοὶ corrigere Vrsinus jusserrat. ἀπὸ τῶν
Ἰππων Scaliger, speciose omnino. In latīna versione pres-
so pede Casaubonum sumus secuti. Ceterum fatemur, no-
bis etiam atque etiam suspectam esse hujus loci integrita-
tem. Certe, alia ut taceamus, quo pertinet illud τῶν Ἰπ-
πων (vel ἀπὸ τῶν Ἰππων ἀπέπεσον, haud sane adparet.
Nam sive cum Casauboni interpretationem probes, ægre
intelligitur, quo pacto sive Hispani sive Numidæ equites,
utrumque genus sua arte clarum, dum in fugam se aver-
tunt, equis sint delapsi; (nom, telis quidem Romano-
rum fuisse dejectos, non dicit;) sive ἀπέπεσον interpre-
tis deiecerunt se, (quemadmodum in Fragm. a Suida con-
servato, nescimus an satis recte, interpretati sumus, in
Reliquiis ex lib. XXXV. cap. 5, 2.) mirum debet videri,
quæ causā equites, fuga salutem petentes, commoverit, ut
in pedes sese conjicerent. Livius XXVIII. 13. eandem

Verf. 3. rem exponens, quam hoc capite Polybius narrat, pro Polybii verbis supra scriptis hæc habet: *Hi* (scilicet *Scipionis equites, improvise in effusos incidentes*) *promptissimum quemque, Et proximo vallum, atque in ipsos munitores primum invectum, vixdum praelio inito, fuderunt.* Numidarum Appianus meminit, (Hisp. in. c. 25.) missis eminus telis fuga se recipientium, moxque conversis equis denuo in hostem procurentium.

Verf. 4. *Verf. 4. τῇ δὲ παρὰ τῶν καταβαίνοντων ἐν τοῖς Ῥωμαῖκοις ἰσχυρίᾳ.* — „Videtur *velites* illos designare, qui pone equites quique suos in equis sedebant, pugna autem commissa & fervente defiliebant, & equos hostiles suffodiebant, aliisque modis incommodabant hostibus; quod militum genus est A. V. 542. institutum: vide Liv. XXVI. 4.“ *REISKIVS.* — De velutum isto genere altum in huius rei expositione & apud Livium & apud Appianum silentium. Nec Polybius satis aperte de his loquitur. confer cap. 23, 1. Ceterum, *iplos equites Romanos promptos Et expeditos fuisse* πρὸς τὸ καταβαίνειν καὶ ταχέως ἀναπηδῆν ἐπὶ τοὺς ἴππους, docet Polyb. VI. 25, 4. In *ἰσχυρίᾳ* consentiunt libri omnes, quemadmodum & in *ἰσχυρίᾳ*, XI. 13. 3. Vtroque loco *dexteritatem, habilitatem, agilitatem, solertiam* significat id nomen. Cæterum de eodem *REISKIVS* monuit: „Videtur *ἰσχυρίᾳ* aliud esse, quam *ἰσχύρεια*: Quamquam ejusmodi substantiva a *χειρ* deducta solent ei in e mutare, ut *ἰσχυρὲς, δυσχυρής*. Et infra quoque p. 976. 35. [XV. 13, 1.] *ἰσχύρεια* legitur eodem sensu, quo hic *ἰσχυρία*, *habilitas agiler movendi corporis, Et armorum expeditæ tractandorum.* Pag. 1174, 24. [nobis XXIII. 1, 8.] *ἰσχυρίᾳ καὶ τόλμῃ* conjunguntur; [quemadmodum XV. 13, 1. *ἰσχύρεια καὶ τόλμα*, ubi *velocitatem* interpretatus est Livius. Sed & eodem loco modo memorato, XXIII. 1, 8. codex Bav. *ἰσχύρεια* habet: eodemque modo *ἰσχύρεια καὶ τόλμα* junguntur XXIV. 5, 6. Confer & XVI. 19, 1.] In Diodoro non eundem modum tenuit Wesselingius: nam p. 588. penult. *ἰσχυρίᾳ* edidit, pro vulgato *ἰσχυρῆᾳ*,

ρείους, auctore Stephano. vid. not. 83. Rursus p. 658, 7. Vers. 4.
 reliquit vulgatam εὐχερίους. — Εὐχειρία apud Suidam
 exponitur ἢ διὰ χειρῶν εὐκυνησία, id est, *manuum agilitas*.
 Εὐχέρεια vero, εὐκολία, id est, *facilitas*; qua notione id
 nomen accipitur apud Polyb. VI. 42, 1 & 5. Rursus apud
 eundem Polyb. XVI. 18, 3. in vitio ponitur εὐχέρεια, &
 cum ἀπειρία conjungitur, denotatque *levitatem*, vel *ni-*
miam celeritatem, præcipitantiam.

Vers. 5. ἔλας. ἔλας Aug. ἔλας Reg. E. F. G. Vef. Tub. Vers. 5.
Ibid. τὴν αὐτῶν παρεμβολὴν cum Scalig. correxit Casaub.
 ὑπὸ τὴν αὐτὴν παρεμβολὴν ed. 1. Aug. Reg. E. F. G. Tub.
 ὑπὸ τὴν παρεμβολὴν Vefont. absque pronomine.

Vers. 6. Παρσαλευότερον. Παρραλαωτ. Reg. E. Vers. 6.

Vers. 7. ὤρμησαν ἐπὶ τὸ κρίνειν correxit Casaub. cum Vers. 7.
 Scalig. Sic vero plane Reg. E. ἐπὶ τῷ κρίνειν ed. 1. Med.
 Aug. Reg. F. G. Vefont.

CAPVT XXII.

Cap. XXII.

De totius pugnae ordinatione, quæ inter Asdrubalem
 Gisconis fil. & Scipionem pugnata est, diligenter commen-
 tatus est Guischartus in *Memoires Militaires* Tom. I.
 cap. XI.

Vers. 2. τὰ δὲ θηρία. δὲ deest Reg. F. G. Vefont. Vers. 2.

Vers. 3. τῇ μὲν ὥρᾳ προσανατείνειν, nempe τὰς ἐξα- Vers. 3.
 γωνίας, quoad horam diei magis etiam extendere vel pro-
 trahere *eduções*, magis in longum ducere (quod aliàs
 ἀποτείνειν græce dicitur) *eduções*, id est, *serius etiam*
educere copias. Hanc sententiam & admittere videtur græ-
 cum verbum, & manifeste poscere oppositionis ratio; nam
 deinde, quo die pugnaturus erat, *omnia contraria fecisse*
Scipionem ait scriptor *vers. 5.* & *primo mane eduxisse*, prius-
 quam de egrediendo Asdrubal cogitaret. Sic & Livius in-
 terpretatus est, XXVIII. 14. *prior Asdrubal in aciem copias*
eduxit; deinde Et Romani processere. Et rursus: *prior sem-*
per Poenus copias castris educebat. Quamquam & illud ad-
 jicit, quod Polybius non habet: *a Poeno prius, deinde ab*
Romano

Verf. 3. *Romano in castra copia reducitur. Rursusque: prior fessis flando signum receptui dabat.* Quae Livii adfumenta, nescimus quo pacto, Casaubonum in errorem duxerunt, ut illa Polybii verba, τὸν Ἀσδρούβαν ἐν τῷ πεινόμενῳ τὰς ἐξαγωγὰς, contra constantem & neutiquam dubium sermonis usum, sic interpretaretur, *Asdrubalem vesperi semper priorem copias reducere in castra*; tum ut illa, αὐτὸς εἰς δὴ τῇ μὲν ὥρᾳ προσανατείνειν, his latinis redderet, *ipse asfuetus morari in campo aliquamdiu post Poenum*. Quorum interpretationum priorem tacite probavit REISKIUS, posteriorem disertis etiam verbis vindicare & illustrare conatus est. — „τῇ μὲν ὥρᾳ προσανατείνειν, inquit, id est, ἀνατείνειν τὸν στρατὸν vel τὴν ἐπιμονὴν τοῦ στρατοῦ ἐν τῇ παρεμβολῇ, μέχρι πρὸς τὴν ὥραν, extendere exercitum, h. e. stationem exercitus, in acie instructa Et in conspectu hostium, usque ad seram vesperam.“ — Rursus in aliam partem discessit ERNESTVS, in Lexico Polybiano ita scribens: προσανατείνειν τῇ ὥρᾳ, eodem tempore, quo nempe hostis solebat, educere copias in aciem. Ita contextus jubet, ut opinor.“ — Iudicet eruditus Lector: nobis de ea interpretatione, quam paulo ante exposuimus, & in versione latina sub contextu retulimus, nullum dubium esse debere videtur.

Ibid. παρεμβάλλειν ex ing. correxit Casaub. Teneri vero poterat παρεμβάλλειν, in quod consentiunt scripti libri. — *Ibid.* προέβητο recte Casaub. ex ora ed. 2. recepit: sic vero unice habet Reg. E. Ceteri mendose προσέβητο, ut ed. 1. in contextu. — *Ibid.* κρίνειν. — „decernere, scil. τὴν ἀμφισβήτησιν, litem, decretoria pugna contentiōnem decidere Et finire.“ REISKIUS, — *Ibid.* τῶν πάντων τοῖς. τῶν πάντων προειρημ., ed. 1. temere & invitis mssis. — *Ibid.* συνήγγισα. συνέιργησα Reg. E. quod amplexurus fuerat Ernestus, si cognitum habuisset, qui II. 10, 3. sua auctoritate συνήγγισεν in συνέιργησεν mutavit. Sed augmentum huius verbi constanter η, non ει, facit Polybius.

Verf.

Verf. 4. ἅμα γὰρ τῷ Φωτὶ &c. ἅμα γὰρ ὡς Φωτὶ ed. 1. temere & contra librorum omnium fidem. Rem vero paulo commodius tradit Livius, non, ut mane demum hoc imperium dederit Scipio, sed — „*tefferam*, inquit, *vesperi per castra dedit, ut ante lucem viri equique curati & pransi essent.* — *Ibid.* καὶ τοῖς στρατιώταις, ἀριστοποιησαμένους &c. Ferenda hæc videntur, neque ullo modo sollicitanda. ἐξέχων enim non solum de ducibus, verum etiam de militibus & de toto exercitu usurpatur. Nec tamen silentio prætereunda emendatio, quam Scaliger adferendam putavit: *παρήγγειλε πᾶσι τοῖς χιλιάρχοις, τοὺς στρατιώτας ἀριστοποιησαμένους &c.*

Verf. 4.

Verf. 6. παρεμβάλας recte Casaub. cum Vrb. Aug. Reg. *Verf. 6.* E. & Vrfino. *παρέβαλα* ed. 1. Med. *Verf.* *παρέμβαλα* Reg. F. G. — *Ibid.* ἐναντίως Casaub. consentientibus mssis. Temere *ἐναντίους* ed. 1. — *Ibid.* Ad τὰ τῶν Ῥωμαίων non solum intelligendum, sed supplendum adjiciendumque videtur vocabulum *στρατιώτα*.

Verf. 8. ἐν πολὺ τῆς παρωρείας. Poterat interferi *πρὸ* *Verf. 8.* præpositio, ut voluit Reiskius. Sed quandoquidem πολὺ hic idem valet ac *μακρὰν*, poterit fortasse & simpliciter, quemadmodum ipsum *μακρὰν*, cum genitivo casu constructui, intellecta præpositione *ἀπὸ*. Inter τῆς & παρωρείας asteriscum inseruerat ed. 1. quem deleuit Casaubonus: præpositionem *ἀπὸ* ante τῆς παρωρ. adjunctam voluit Scaliger. *Ibid.* ποιοῦμενοι τὴν ἔκταξιν. Sic Casaub. ex ingenio; & id suadere videtur cum id quod præcessit, *ὅτι περὶ τὸν Ἀστρούβαν*, tum quod sequitur *καθάπερ ἦν ἔθος αὐτοῖς ποιοῦμενος τὴν ἔκταξιν* ed. 1. consentientibus mssis.

Verf. 9. ἐκπὸ δέ. δὲ deest Reg. E. Voluit fortasse *Verf. 9.* *ἐκτὸ δέ.*

Verf. 10. τὸ τημαῦτα δέ. Conf. Adn. ad I. 29, 6. — *Verf. 10.* *Ibid.* διαδεχόμενος. δεχόμενος sine præpositione voluit Reiskius: sine necessitate; vide III. 115, 4. Nec obscura est distributiva vis, præpositioni *διὰ* inhærens. Cæterum in eadem re. utique & simplici verbo aliàs utitur Polybius, veluti

Verf. 10.

veluti III. 73, 6. — *Ibid.* σημαίαις correxit Casaub. σημαίαις ed. 1. cum msstis, pervulgato librariorum errore. Vide ad I. 33, 9.

Ibid. πρῶτον μὲν τοὺς γροσφομάχους, ἐπὶ δὲ τούτοις τοὺς ἱππεῖς, τὰς μὲν ἀρχὰς ἐπιβαλεῖν μετωπηδὸν ποιούμενος τὴν ἐφεσθον. Sententia haud obscura, quam his ipsis verbis, quæ in latina versione tenuimus, expressit Casaubonus: *velites prius, ac deinceps equites: ac mox equata primo universæ aciei fronte ire in hostem corpit.* In græcis verbis turbatum nonnihil esse, nemo non videt. Nempe verbum finitum, ut aiunt Grammatici, omnino desideratur. — „Aut ἐπιβάλλει legendum; ait REISKIUS: aut σχηματίζετου ἐπιβαλεῖν, *eam de se speciem dabat, ac si vellet accedere.*“ — Expeditissima ratio fuerit, ut ἐπιβάλλει legamus, scil. ἐπὶ τοὺς πολεμίους vel τοὺς πολεμίους, *in hostem perrexit, progressus est, adversus hostem successit, adpropinquavit hosti.* Quam in sententiam ἐπιβάλλειν apud Homerum Odyss. XV. 296. per προσέει interpretatus est scholiastes: eademque fere notione apud Polybium idem verbum frequentatur, II. 24, 17. III. 10, 1. IV. 78, 7. XII. 10, 2. aliisque locis, quæ Lexicon Polybianum indicabit, quorum tamen nullus est, qui huic nostro prorsus similis videatur. Qui usus verbi paulo insolentior, nude ac simpliciter positi pro *progređi, pergere*, postquam præcesserat ἔμεινον οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἡσυχίαν ἔχοντες, adduxerat nos, ut suspicaremur, verbum hoc ἐπιβάλλει ad τοὺς ἱππεῖς fortasse esse referendum, &, quemadmodum παρεμβάλλειν significat *in acie locare*, sic ἐπιβάλλειν denotare *locare post alios*, ut hoc dixerit Polybius, *primo velites, tum, post hos, equites locasse Scipionem.* Sed hanc quidem suspicionem minime nunc urgentes, in ea ratione, quam supra exposuimus, adquiescendum putamus. Diverfus paululum ejusdem verbi usus est, qui mox eodem hoc libro XI. c. 23, 2. occurrit, αἰεὶ τῶν ἐξῆς ἐπιβαλόντων, nempe τοῖς προπορευομένοις, *posteriores semper succedentibus*, vel *adplicantibus se ad superiores*; ubi idem fere est ἐπιβάλλειν

λεν ac ἔπεσθαι vel ἀκολουθεῖν, quemadmodum VI. 40, 4. qui usus optimis quibusque græcis scriptoribus satis familiaris est.

Verf. 11. ἀποσχὼν δὲ περὶ στάδιον. *Perfpecte* *Verf. 11.* Guischartus monuit, motus illos, qui mox commemorantur, a Scipionis exercitu nullo modo potuisse peragi postquam non amplius *stadium*, id est *CXXV passus*, ab hoste absuit; adeoque non dubitandum esse, intercidiſſe in græcis verbis *numeralem notam*: quod etiam ex cap. 23, 3. intelligi poterat. Commode vero succurrit Livius XXVIII. 14. qui peractos illos motus docet, cum *quingentos passus* acies inter se abessent; id vero est περὶ δ' στάδιον. Compendium scripturæ, quo denotatur terminatio *ous*, parum differt ab ea quæ terminationem *on* indicat. Quod si statuas, περὶ ε' σταδίου scripsisse Polybium, id est, *circa quinque stadia*; facilius etiam intelligetur, quo pacto litera *ε* intercipi a sequenti litera *sigma* potuerit, ob similitudinē illam duarum literarum, de qua diximus ad XI. 9, 5.

Ibid. τὸν αὐτὸν τρόπον. — „subaudi δὲ ἐποιοῦντο πρὸ τοῦ“ REISK. — Livius: *Hispanos presso gradu incedere jubet.* conf. c. 23, 3. — *Ibid.* Ante τῷ μὲν δεξιῷ deesse suspicatus erat Reiskius hæcce verba: τῶν δὲ Ῥωμαϊκῶν δυνάμεων τῶν ἐν τοῖς κέρασι. Si quid deest, nil amplius considerabitur, quam τῶν δὲ κέρατων, nam *in cornibus stetitisse legiones Romanas* jam dixerat *verf. 6.* Quod si quis nullam agnoscere lacunam vellet, pro τῷ μὲν δεξιῷ legendum foret τῷ δὲ δεξιῷ, & haud incommode fortasse subintelligi poterat nomen *κέραι*.

Ibid. τὰς σημείας καὶ τὰς ἱλας. Rursus σημείας ed. 1. eum inestis, & ἑλας Aug. ἑλας Reg. E. F. G. Vefont. & sic mox rursus iidem cap. 23, 1. Conversio, de qua hic agitur, & motus obliquus, de quo mox, pertinebant ad diducenda cornua aciei Romanæ, & ad frontem æquandam fronti hostis, cujus exercitus pæne duplo major erat; simul vero eo valebant, ut Romanæ legiones prius adgre-

deren-

derentur cornua hostium, quam mediz acies concurrere possent. Confer c. 23, 5 & 7. & Adnot. ad. c. 23, 1. Adde Liv. XXVIII. 14.

Cap. XXIII.

CAPVT XXIII.

Verf. 1. *Λεύκιος δὲ Μάρκιος.* δὲ perperam deest ed. 1. & msstis. *Λεύκιος Μάρκιος* δὲ ex conject. edidit Casaub. Nos quidem vestigia secuti sumus codicis Reg. E. in quo est *Λεύκιος ὁ Μάρκιος*, & concinnius visum est conjunctionem inter utrumque nomen mediam interferere.

Ibid. καὶ πρὸ τούτων (scil. ἱππέων) *προσφομάχους τοὺς ἐθισμένους,* Et ante hos (equites,) sumens velites, qui illos comitari consueverant. confer c. 22, 10. & 21, 4. ibique notata.

Ibid. καὶ τρεῖς σπείρας τοῦτο δὲ καλεῖται τὸ σύνταγμα τῶν πεζῶν παρὰ Ῥωμαίοις κοόρτις. Et tres manipulos: hoc autem militum corpus apud Romanos vocabatur *cohortis*. *ῥησκίς* vs: „scilicet unaquæque σπείρα vocatur a Romanis *cohortis*.“ — Nempe ita & Livius: cum ternis peditum cohortibus: sed id contra constantem Polybii usum, apud quem σπείρα in exercitu Romano manipulus est, & manifeste synonyma sunt σημάς, σπείρα, τάγμα & τάξις, quemadmodum satis & abunde adparet ex VI. 24, 5—8. (ubi vide Adnot. ad verf. 5.) XV. 9, 6 seq. XV. 13, 7. Itaque recte hoc loco Casaubonus: itemque spiras sive manipulos ternos, quot nempe Romanam cohortem conficiunt. Nempe tres manipuli, unus hastatorum, alter post hunc principum, tertius triariorum, qui manipuli in dextro cornu dextimi steterant, in sinistro cornu sinistimi, iidem nunc (conversione hinc ad sinistram, illinc ad dextram facta) primi stabant, fronte hinc ad dextram, illinc ad sinistram conversa. Vtriusque igitur primos illos tres manipulos (qui simul sumti cohortem unam Romanam efficiebant) sumserunt imperatores, & progredi iussos in linea fronti hostium parallela, quoad opus erat ut cornu quodque Romanum cornu oppositum hostium exsequaret, deinde hinc sinistrorsum, illinc dextror.

dextrorsum fregerunt, περιλάσαντες (vers. 2.) id est, novam conversionem in dextro cornu sinistrorsum, in sinistro cornu dextrorsum facere jusserunt, atque ita *rectis ordinibus citato gradu in hostem duxerunt*. Horum deinde exemplum, servata commoda ratione, sequebantur tres sequentes manipuli, (id est altera cohors,) & in dextro cornu ad laevam, in sinistro cornu ad dextram trium superiorum, juxta servato intervallo, locum ceperunt; & sic porro. Equitum &, qui cum his pugnabant, velitum contraria ratio erat, ut docet vers. 4 & 5.

Vers. 1.

Vers. 2. πλήν. — „πλήν est hic loci igitur, vel sed, ut Cicero sæpe usurpat: *eorum igitur, sed eorum*, aut ut itaque redeam ad id quod coepi dicere.“ REISKIUS. — Conf. ad cap. 16, 5. & 17, 1.

Ibid. οἱ μὲν ἐπ' ἄσπερα περιλάσαντες τούτους. Oportebat proprie ὁ μὲν, nam ad *Scipionem*, qui in dextro cornu erat, hoc refertur: sed sæpe a singulari numero ad pluralem convertitur Polybius, & οἱ μὲν intelligendi sunt οἱ περὶ Σκιπίωνα, *Scipio & ejus adjutores*. De *περιλάσει* conf. X. 21, 6. & XI. 12, 4. — *Ibid. οἱ δὲ ἐπὶ δόρυ.* ἐπὶ δόρυ ante Reiskium jam correxerat Scaliger, & Casaub. in ora Basil. idque in contextum haud cunctanter recipi debuisse videtur. Quod autem ὁ δὲ ἐπὶ δόρυ legendum idem Reiskius contendit, id est, *Scipio autem ad dextram*; in eo quidem, si quid videmus, a mente scriptoris prorsus aberravit vir doctus.

Ibid. προῆγον ὁρθίους, duxerunt rectos, vel rectis ordinibus. Sic rursus vers. 3. προσέβαλλον τοῖς κέρασιν ὁρθίους τοῖς Ῥωμαϊκαῖς δυνάμεσι. Id Guischardtus *conduire en colonnes* interpretatur, percommode: subtilius tamen si quæras, ex eis, quæ Lipsius collatis inter se verbis Polybii XV. 9, 7. Liv. XXX. 33. & Appiani Punic. cap. 41. docuit, (de Milit. Rom. IV. 1. p. 154.) colligere licet, dictionibus his, *προῆγον ὁρθίους ἐπὶ τοὺς πολεμίους, & προσέβαλλον τοῖς κέρασιν ὁρθίους τοῖς Ῥωμαϊκαῖς δυνάμεσι* hoc maxime significatum voluisse Polybium, manipulos quos-

Polybii Histor. T.VII.

D

que

Vers. 2.

que tres, hastatorum, principum & triariorum, qui unam cohortem efficiebant, non jam, ut aliis moris erat in acie Romana, in quincuncem, sed *recta linea alium post alium fuisse dispositos*, ita, ut inter duas quasque cohortes via recta per omnes tres manipulos pateret. Quo genere aciei idem Scipio rursus in pugna cum Hannibale usus est, ut esset spatium, quo elephanti hostium accepti nihil ordines turbarent, ut ait Livius l. c. Confer Frontin. Strateg. II. 3, 16. & quæ ibi notavit Tennulius. Ceterum sæpius hac phrasi, ὁρθοῖς λόχοις *ducere*, Appianus utitur, *rectis ordinibus ducere*, id est, *longis, nec multum in latitudinem patentibus*.

Ibid. ἐνεργῇ ποιοῦμ. τὴν ἐφ. *validum impetum*, vel *citato gradu impetum fecit*; quemadmodum Livius h. l. habet; *citato gradu in hostem ducebant*; scilicet Hispanis interim, qui in medio stabant, βάδην id est, presso & lento gradu progredientibus, ut ait Polyb. vers. seq. Sic ἐνεργὸν apud eundem VIII. 16, 7. Suidas interpretatur ἐπιταταμένον & σύντομον vel σύντονον. Et XI. 10, 8. ἐνεργῶς idem valet ac μετὰ σπουδῆς. De vocab. ἐνεργῆς conf. notata ad l. 1, 2.

Ibid. ἀεὶ τῶν ἐξῆς ἐπιβαλόντων. ἐπιβαλλόντων in præf. temp. scripsisse putemus Polybium. De verbo isto diximus ad cap. 22, 10. — *Ibid.* καὶ κατὰ περίκλασιν ἐπομένων. Livius: *sequentibus in obliquum* aliis. καὶ (dubitamus quidem an merito) delendum censuit Reiskius, ut natum ē proximo κατὰ. Et habent quidem καὶ τὰ pro καὶ κατὰ Reg. F. G. sed ceteri in καὶ κατὰ consentiunt.

Vers. 3.

Vers. 3. ἐν τῇ κατὰ πρόσωπον πλευρᾷ. De Hispanis hoc dicit, qui in *media* Romanorum *acie* stabant. Scilicet motus, qui in cornibus peragebantur, universæ aciei Romanæ speciem *forcipis*, vel *sinus*, ut ait Livius, præbebant: ejus sinus sive forcipis duo utrimque obliqua latera, duo cornua erant; *pars hosti ex adverso opposita*, & *adversa fronte in hostem directa*, ipsa *media acies* erat.

Ibid.

Ibid. τῷ βέβηκον ποιεῖσθαι τὴν ἐπαγωγὴν. Livius: *sinus* Versf. 3.
in medio erat, qua segnius Hispanorum signa incedebant.
 conf. cap. 22, 11.

Ibid. προσέβαλλον τοῖς κέρασιν ἀμφοτέροις τοῖς τῶν
 ὑπεραντίων ὀρθλαῖς ταῖς Ῥωμαϊκαῖς δυνάμεσι. Sic omnino,
 ut perfecte Reiskius monuit, corrigenda fuit oratio, &
 importuna post ὀρθλαῖς distinctio tollenda. Idem est, ac si
 dixisset προσέβαλλον ἀμφοτέροις τοῖς τῶν Καρχηδονίων κέ-
 ρασι μετ' ὀρθίων τῶν Ῥωμαίων δυνάμεων.

Versf. 4. αἱ δὲ μετὰ ταῦτα κινήσεις - τὴν ἐναντίαν εἶχον Versf. 4.
 εἰδέναι ἀλλήλους &c. Nil aliud dicit, nisi quod ad versf.
 1. monuimus, scil. insequentes peditum cohortes, simili
 conversione flexioneque facta, in dextro cornu ad lævam
 superiorum, in sinistro cornu ad dextram constituisse: quo
 factum est, ut, istis motibus peractis, pedites in quoque
 cornu rursus eo ordine starent, quo antea essent locati.
 conf. notata ad versf. 1. Sed *equitum, &c.* qui cum his erant,
velitum, contraria ratio atque peditum erat. Hi enim
 (versf. 5.) post peditum terga circumibant, & ita sese lo- Versf. 5.
 cabant, ut in dextro cornu priores turmæ cum suis veli-
 tum globis ad dextram peditum consisterent, & sequentes
 deinde turmæ, ut quæque proxima erat, sic ad dextram
 priorum locum caperet. Id nempe necesse fuisse videtur,
 ut latera peditum statim tecta essent. Parique modo in si- Versf. 6.
 nistro cornu primæ, quæ a tergis peditum circumiverant,
 equitum turmæ peditibus a læva sese adplicabant, & ut
 quæque sequebatur turma, ita a læva superioris locum ca-
 piebat. Quo fiebat, (versf. 7.) ut equitum turmæ nunc Versf. 7.
 contrario ordine locarentur, ac fuerant ante: nempe quæ
 antea in quoque cornu a dextra steterant, ea nunc in eodem
 cornu a sinistra stabant, & vice versa. Quæ res videri
 quidem poterat aliquid incommodi habere, quod equitum
 ordines nunc inversa ratione starent atque ante steterant
 solitique erant. Sed illud incommodum parum curabat Versf. 8.
Scipio, (versf. 8.) quia exiguum erāt, & quia, illis peractis
 motibus, id consecutus erat, quod majoris erat momenti,

scilicet ut fatis nunc diductam & porrectam aciem haberet, ut *hostium cornua non solum a fronte urgere, sed & circumductis alis in latera ejus incurrere possent.* conf. Liv. XXVIII. 14 extr.

Vers. 4. In græcis verbis pauca monenda supersunt. *Vers. 4. επιπαρεμβάλλοντες ἐπὶ τὴν αὐτὴν εὐθείαν τοῖς ἡγουμένοις.* De verbo *επιπαρεμβάλλω* diximus ad III. 115, 9 sq. Præpositionem *ἐπὶ*, quæ utique desiderabatur, ex ingenio adjecit Casaubonus, cum ignorarent eam libri omnes. *τῆς ἡγουμένης* mendose dabat ed. 1. cum Med. Recte *τοῖς ἡγουμένοις* ceteri omnes. — *Ibid.* Dux *lineæ, ἀλλήλους &c.* usque *ἰππεῦσιν*, desunt Reg. E. — *Ibid.* καὶ κατὰ μέρος. καὶ ante κατὰ deest ed. 1. & msstis. Ex ingenio recte adjecit Casaub.

Vers. 5. *Vers. 5. παρενέβαλλον* in imperf. tempore prætulimus cum Aug. Reg. E. F. G. Vefont. Nil autem opus videtur, ut *επιπαρενεβ.* cum Reiskio corrigamus.

Vers. 7. Quæ *vers. 7.* ait Polybius, *ἐγagόναι μὲν οὖν &c.* in alienam prorsus sententiam, si quid videmus, detorsit REISKIUS, ita scribens: „Efficiebatur ab illa *ὑπερκαρῶσαι* seu circumfusionem copiarum Romanarum circum cornua Carthaginienensium, ut, quod cornu Carthaginienensium dextrum fuisset Romanis, in prima statione stantibus, id idem jam esset ab ipsorum sinistra; & contra ex altera parte, simili modo.“ —

Vers. 8. *Vers. 8. οὐ μικρὸν λόγον θύμενος.* Recte sic edd. Mendose *οὐ μικρὸν* Aug. Regii tres, Vefont.

Cap. XXIV.

C A P V T XXIV.

Vers. 1. *Vers. 1. τῆς τούτων. τῆς τούτου* Reg. E. male. — *Ibid.* τὰ μὲν θηρία, διὰ τῶν γροσφομάχων καὶ τῶν ἰππέων ἀκοντιζόμενα. Non dissimulanda est difficultas, quam h. l. REISKIUS notavit. — „In prima quidem, ait, exercitus Romani statione poterat levis armatura in elephantos hostium, utpote fronti eorum præductos, incurrere. Sed in hac nova statione qui poterant? qui oppositi nunc sta-

rent

Vers. 1.

rent extremis cornibus Carthaginiensium, ubi nulli essent elephantis? vid. p. 891, 28. [cap. 22, 2.] ubi ait, Magonem consuevisse elefantos ante cornua statuere, h. e. in fronte cornuum, non a latere cornuum; κατὰ ζυγόν, non κατὰ στήχον. — Etiam Livius XXVIII. 14. scribit: *erant autem utrimque Hispani pro cornibus: ante Punicam aciem elephantis castellorum procul speciem praebebant.* — Sed videtur nunc Hasdrubal, cum videret, Romanos aciem suam ultra Poenorum cornua diduxisse, equitesque Romanos cum velitibus jam in eo esse, ut in latera Hispanorum, qui pro cornibus stabant, impetum facerent, elefantos ad ipsam cornuum extremitatem, atque etiam ad latera cornuum egisse, ut ea ab impetu equitum velitumque Romanorum isto elefantorum praesidio defenderentur.

Ibid. ὑποσέοντας. Vitiose & invitis msstis ὑποσεζόντας ed. 1.

Vers. 2. ὅπερ ἦν. ὁ παρῆν ed. 1. perperam & invitis Vers. 2. codd.

Vers. 3. λιπόντας. λιποῦσι ora ed. 1. imperite & invitis msstis. Vers. 3.

Vers. 4. συνστάναι. Sic recte omnes II. 69, 1. & ali. Vers. 4. bi. Praeteritum quidem verbi ἵστημι & compositorum, contra usum tersiorum diligentiorumque scriptorum graecorum, notione passiva vel neutrali, quam dicant, subinde usurpare Polybium vidimus, monitumque a nobis est ad III. 94, 7. sed praesens activum, notione passiva aut neutrali usurpatum, nusquam putamus, nisi librariorum errore, invenitur.

Vers. 6. Cum defectus notam ante συμβεβηκέναι posuisset Casaubonns, monuit κείσκις: „Si quid deest, (videri enim possit nihil deesse,) plus nil deest quam μέχεσθαι.“ — Imo nihil desideratur. συμβεβηκέναι idem valet ac συνιέναι, congregari. Id si non placet; vide an συμβεβληκέναι malis cum Scaligero. At τοῖς χρησιμωτάτοις ne utique sollicitari debet, quod in τοὺς χρησιμωτάτους mutatum idem Scaliger voluit. Est enim dativus ille per ellipsin

præpositionis σύν intelligendus, & cum sæpe aliis, tum in illo, συνέβαλον πρῶτον τοῖς θηρίοις, concurrerunt primo cum elephantis, ab elephantorum pugna inceperunt prælium.

Verf. 7. *Verf. 7.* ἔφουγον. Placet ἔφουγον, quod habet Reg. E.

Verf. 10. *Verf. 10.* Ἰλουργεα. Ἰλουργα Appiano Hisp. c. 32. *Iliturgis* Livio XXVIII. 19. Ἰλουργς Ptolem. II. 4. in Turdulis.

Verf. 11. *Verf. 11.* τὸ δὲ τετηκὸς &c. Polybium nominatim auctorem hujus fragmenti Suidas citat. Historiam, e qua decerptum est, habes apud Livium XXVIII. 23. cujus non meminerat Casaubonus, cum ad Corinthi incendium & ad æs Corinthiacum referret, in *Fragm. Polybii ex Suida collectis* num. XLVII.

Cap. XXV.

CAPVT XXV.

Ex media narratione decerpta est hæc Ecloga. Totam historiam illius *seditionis militum Scipionis* habes apud Liv. XXVIII. 24 seqq. & Appian. Hisp. c. 34 seqq.

Verf. 1. *Verf. 1.* ὅμως οὐδέποτε μᾶλλον. Placet conjectura, quam in schedis suis Gronovius consignavit, ὅμως ὡς οὐδέπ. μᾶλλον,

Verf. 2. *Verf. 2.* γενομένης εὐμαρὲς βοηθῆσαι. Sic recte Casaub. cum Reg. E. Perperam γενομένης ed. 1. cum ceteris msstis. — *Ibid.* εὐμαρὲς. εὐμαρῶς idem Reg. E. male.

Verf. 3. *Verf. 3.* τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ex conject. correxit Casaub. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ed. 1. consentientibus msstis, qui nempe initio verf. 1. ignorant γὰρ, & illa καθάπερ ἐπὶ τῶν σωματων cum præcedentibus connectunt.

Verf. 4. *Verf. 4.* τοῖς ἐφιστάνουσι recte dant codd. nostri omnes, Vrb. Aug. Regii tres, Vef. Tub. Perperam τοῖς ἐφιστάνουσι edd. quibus favet putamus Med.

Verf. 5. *Verf. 5.* καὶ ταρχαῖς. Vitiose καὶ καταρχαῖς ed. 1. Med. Vef. Tub.

Verf.

Verf. 6. πλὴν ἐνὸς παραγέλματος. Ferri hoc posse Reiskius judicavit. Nos vero, quia consentiens hæc est librorum scriptura, restituendam etiam censuimus. Intelligendum ex superioribus δομένην vel δεῖ, aut mente subintelligenda est tota phrasis, καὶ οὐδεμία ἐστὶ παρασκευὴ ἢ βοήθεια, *Est nulla alia ratio est id malum præcavendi aut ei remediendi.* Similis mira & elliptica orationis constructio cum eadem particula πλὴν XII. 22, 1. μακρὸν ἂν εἴη λέγειν πάντα, πλὴν τελέως ὀλίγων. Intellige, διὸ οὐ λέξω, πλὴν τελέως ὀλίγων.

Verf. 7. Bene habet τὸ μηδέποτε εἶν, in quod consentiunt libri omnes, scripti editique. Intellige τὸ μηδέποτε εἶν ἐπὶ πολὺ ῥαθυμεῖν (τὰ στρατέμματα ἢ τὰς πόλεις) καὶ σχολάζειν περὶ μηδὲν τῶν προειρημένων, nempe περὶ τὰς ἀντιπολιτείας καὶ στάσεις καὶ ταραχάς.

Verf. 9. ταύτας perspexite Casaub. Refertur ad τὰς εἰσφοράς, quod nomen, quoniam, interjectis pluribus verbis, paulo remotius est a suo verbo ἀθροίζαν, repetit ταύτας, ut III. 21, 2. II. 14, 7. V, 111, 2. & sæpe alius.

Verf. 11. τοῦτο βούλονται. βούλονται τοῦτο Reg, E. *Verf. 11.*

CAPVT XXVI.

Cap. XXVI.

Verf. 2. Τῶν δὲ χιλιάρχων διασποφούντων τὰ δεδομένα. *Verf. 2.* Perperam δεδομένα Reg. F. G. Vefont. Tub. in quo verbo & alias eodem modo peccarunt librarii nostri.

Verf. 5. In στάσεως libri consentiunt: nec ulla res urget, ut in ἀποστάσεως mutemus cum Vrsino. — *Ibid. εἰ δ' ἂν μὴ δύνωνται τοῦτο,* — „scil. πείθειν, quod si illis persuadere nequeant, scil. ut secum in idem tentorium succedant hospitandi causa: vel subauditur πείθειν. Si duces seditionis tam sint obscuri homines, & tam abjectæ conditionis, ut eos dedeceat ad contubernium suum vocare, vel alias locus non sinat.“ REISKIUS. — Recte vero εἰ δ' ἂν edd. quibuscum consentit putamus Med. Nec tamen εἰ δ' ἂν omnino damnemus, Ceterum quod vocab. κατασκήνωσιν nimis ad literam de commoratione in tentoriis intelligit

Verf. 5. REISKIUS, ita scribens: — „Obviam scilicet mittebantur hi tribuni, ut eos ad Carthaginem appropinquantes exciperent nomine Scipionis, & per aliquot dies in tentoriis morarentur, antequam in urbem, Carthaginem Hispanicam puta, intromitterentur. Emittere scilicet erant prius illi milites, qui praesidium adhuc egerant in ea urbe:“ — in eo, inquam, aperte repugnat vir doctus Polybii narrationi, qui perspicue docet, in ipsam urbem introductos fuisse illos seditiosos pridie ejus diei, qua ex urbe egredi summo mane (ex simulato Scipionis mandato) debuerant milites illi, qui ad expeditionem adversus Indibilem profecturi videbantur. Cum Polybio consentit Livius XXVIII. 26.

Ibid. πρὸς γε. Deest γε Reg. E. perperam. — *Ibid.* καὶ τοιαύτην συνουσίαν, id est, talem congregationem vel conversationem familiarem & honorificam, qualis est in conviviis. conf. ad II. 70, 6. Adde V. 26, 15.

Verf. 6. *Verf. 6.* παρήγγειλε, edixerat. Aoristus primus, quem vocant, notione praeteriti plusquamperfecti, ut saepe alia. *Ibid.* Ἀνδοβάλην αὐτόματον recte Casaub. cum Vrsin. & Reg. E. Vide Liv. XXVIII. 24. αὐτομάτῃ ed. 1. Vrb. Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* πορευομένων edd. cum Aug. putamus & Med. προπορευομένων Reg. F. G. Vef. Tub. πορευομένων Reg. E.

Verf. 7. *Verf. 7.* καχώρισμένων. Temere καχώρισμένων ex ingenio rescribere jussit Vrsinus. χωρίζεσθαι est *discedere*.

Cap. XXVII

CAPVT XXVII.

Verf. 1. *Verf. 1.* παρήγγειλετο. Verius videtur παρηγγέλλετο, in praeterito imperfecto; atque id receptum malimus. — *Ibid.* παρασκευῆς. ἀποσκευῆς Scaliger.

Verf. 2. *Verf. 2.* καὶ τοῖς ἐπάρχοις. Si vera haec scriptura, intelligendi fuerint *praefecti sociorum*, quos latino nomine *πραιφέκτους* vocat Polybius VI. 26, 5. qui in sociis Italicis eum locum tenebant, quem inter Romanos tribuni militum. ἑπαρχοι fuerint *praefecti equitum*, quorum quisque

que alæ equitum præerat; nam alæ equitum respondet græcum nomen ἱππαρχία, ut docet Arrian. Tacit. p. 51.

Verf. 2.

Ibid. Post ἐπαρχοῖς Casaubonus asteriscum posuerat, defectus & corruptelæ signum. Latinam versionem hanc adjecit: *tribunis & præfectis mandatum est, ut, tanquam mox exituri, impedimenta quidem prima emitterent, at milites armatos in porta retinerent.* REISKIUS: „Forte καὶ τοῖς ἐπαρχοῖς (subaudi a communi ἐπηγέλτο) ὅταν ἐκπορευομένους ἴδωσι, τὸ πρῶτον τὰς μὲν ἀποσκευὰς κελεύειν ἀποτιθέναι. In mandatis erat datum tribunis & præfectis, ut, cum porta egressos vidissent, primum quidem juberent eos sarcinas deponere.“ — Livius, de eo loquens quod postridie factum est, vigilia quarta, ait, *impedimenta exercitus, cujus simulabatur iter, proficisci coepere. Sub lucem signa mota, & ad portam retentum agmen &c.* Nos quidem suspicati eramus: τοῖς δὲ χιλιάρχοις καὶ ἐπαρχοῖς vel ἱππαρχοῖς, (scil. ἐπηγέλατο) ὅταν ἐπὶ τῆς πύλης ἔσονται οἱ ἐκπορευόμενοι, μετὰ τοῦτο πρῶτας μὲν ἀποσκευὰς ἀποτιθέναι, vel, ὅταν ἐπὶ τῆς πύλης ἔσονται, κελεύειν τοῖς ἐκπορευομένοις, μετὰ τοῦτο πρῶτον μὲν τὰς ἀποσκευὰς ἀποτιθέναι. Sed haud fane liquet.

Verf. 4. Verba ὑπ' αὐτὸν τὸν καιρὸν ad συλλαβεῖν retulit Casaubonus: *imperatum, ut eos statim sine ulla mora comprehenderent*: quæ interpretatio pugnat cum eis quæ mox subjungit Polybius. Reiskius, rectius ad ἐβρίθῃ referens, ad ὑπ' αὐτὸν τὸν καιρὸν subaudiendum ait καὶ ὅν ἴδωσι αὐτοὺς συλλαμβάνειν. *sub illud temporis momentum, quo fontes oportebat comprehendi, imperabatur tribunis nomine imperatoris, ut eos comprehenderent.*

Verf. 4.

Ibid. τοὺς λε. ἄνδρας. Fuisse triginta quinque auctores maxime seditionis, dixerat jam cap. 26, 3. Literas Λ & Δ a librariis permutatæ cum aliis passim vidimus, tum X. 8, 1. & X. 41, 7. Nota numerali in conjunctionem δὲ transformata, expulsa est particula conjunctiva, quæ in sequentibus verbis desiderabatur. ἐπειδὴν δὲ θεωρήσωσι corrigendum censuit Reiskius. Nobis hæc verba superioribus jun-

- Verf. 4. genda visa sunt, & conjunctio ad τηρεῖν adjicienda. Scalliger, in reliquis nil mutans, συλλαβεῖν pro συλλαβῆν scribendum putaverat, verba illa Livii spectans, *excepti sermonibus de industria compositis*. Pro ἔχσαντας mendose Reg. F. G. & Tub. δηλώσαντας habent. Mox, pro ἐτι τῶν ἔνδον, ἐπὶ τῶν ἔνδον Reg. E. — *Ibid.* διασαφήςοντος recte Casaub. cum Aug. Reg. E. & Vrsino. διασαφήςαντες ed. 1. Reg. F. G. Vefont.
- Verf. 6. Verf. 6. κατὰ τὸν ἐθισμόν. Vulgo κατὰ τὸν εἰθισμόν. Correximus errorem, qui scriptos omnes libros impressosque invalerat. Simillimus error III. 74, 7. obtinuerat. An voluerunt κατὰ τὸ εἰθισμένον? Suspiciari autem licet, intercidisse h. l. nonnihil; velut ἄνευ ὅπλων, *absque armis*.
- Verf. 8. Verf. 8. ἐβρώμενον θεασάμενοι, κατὰ τὴν ἐπίφασιν κατεπλάγησαν. Placet REISKIUS, monens: „Malim sic distingui: „ἐβρώμενον θεασάμενοι κατὰ τὴν ἐπίφασιν, κατεπλάγησαν. *cum eum vidissent bene valentem, ad speciem quidem oris externam, tum conturbabantur.*“

Cap.
XXVIII.

CAPVT XXVIII.

- Verf. 1. Verf. 1. ἐπεβάλοντο. Prætulimus h. l. aoristum secundum, quem dedit Reg. E. Ceteri vulgo omnes ἐπεβάλλοντο.
- Verf. 2. Verf. 2. τοῖς προστώσι. Articulum, cum abesset vulgo, adjecimus cum Med. Adjiciendum monuerat etiam REISKIUS. In Vefont. intra lineas adscriptus fuisse videtur, sed erasus rursus.
- Verf. 3. Verf. 3. δυσχερεστήσασθε. Sic recte Reg. E. δυσχερεστήσασθαι Aug. δυσχερεστήσασθαι ed. 1. Reg. F. G. Vef. δυσχερεστήσασθε ed. 2 & seqq. ἐδυσχερεστήσατε voluerat REISK.
- Verf. 4. Verf. 4. ἐνέλετα. ἐνέλειπε Aug. Reg. E.
- Verf. 5. Verf. 5. εἴη δ' ἄρα ἐκ τῆς Ρώμης, scil. τὸ ἔγκλημα. Sit sane Romæ culpa! id est: Quod si quis statuatur, Romæ esse culpam; quaero, utrum igitur ita oportuit reponere ab ea debitum, ut &c. vide verf. 6. Præpositionem ἐκ sæpe per pleonasmum aliquem cum genitivo positam vidimus.

MUS. REISKIUS: „Forte εἰ δ' ἄρα, (subaudi ἦν τοῦτο ἐγκλημα,) εἴη τῆς Ρώμης. id est, *quod si tamen* (scil. hæc erat iuxta querendi causa,) *culpa Urbis erat, non mea.* Vfurpat optativum, ut in re dubia, sit ne culpa vel ipsius Urbis, aut, sit ne unquam certo constitutum, ipsam penes urbem culpam esse.“ — Facit huc quod Appianus habet Hispan. c. 34. seditionem illam suscitatum fuisse ab eis militibus, qui, quod luxu peculium profudissent, rati erant, quia nihil habebant, nullam sibi laborum mercedem reddi. *Ibid.* διορθοῦτο correxit Casaub. διορθοῦτο ed. 1. cum mstis.

Vers. 5.

Vers. 6. οὕτως ἐγκαλεῖν, scil. τῇ πατρίδι τὰ ἐλαττώμενα τῶν ὀφυνίων. Num ita a patria repetere oportebat residuum stipendiorum, ut deficeretis a patria &c. Dicunt enim Græci ἐγκαλεῖν τινι τὸ χρέος, aliquem in jus vocare ob debitum, debitum ab aliquo coram iudice repetere. — *Ibid.* παρόντας. παριόντας voluit Reiskius, id est, *prodeuntes, accedentes ad me.* Sed videtur eadem notione teneri vulgatum posse. *Ibid.* δοκῶ γὰρ ἦν τοῦτο βέλτιον. REISKIUS: „Fortasse Ἦν (δοκῶ γὰρ) ἦν τοῦτο βέλτιον. *Erat hoc, si quid video, erat multo salutaris.*“ — Nempe prius ἦν interceptum suspicatus erat a terminatione præcedentis vocis ἑμῶν. Sed nil opus putavimus istis ambagibus, &, posito commate post γὰρ, satis commode procedere oratio visa est.

Vers. 6.

Vers. 7. ἀφισταμένοις monente Vrsino correxit Casaub. *Vers. 7.* Perperam ἀφισταμένους ed. 1. cum mstis.

Vers. 9. Νῆ Δί', ἀλλ' ἐγώ. Felicissima Casauboni emendatio. *At enimvero, dicet fortasse aliquis, ego* &c. Familiaris ista phrasis oratoribus. Vide IV. 74. 4. IX. 33, 8. IX. 36, 8.

Vers. 9.

Vers. 10. δύνασθ' ἄν. Et hoc a Casaubono est. Mendose δύνασθ' ἄν ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vefouz. δύνασθε ἄν Reg. E. Ferri potuerat ἐδύνασθ' ἄν.

Vers. 10.

Vers. 11. τί οὖν ἐστιν, ἐφ' ᾧ &c. Sic recte Vrb. Aug. Reg. E. & Vrsini codex. Temere τί οὖν ἐστιν οὐτ' ἐρεῖν ἐφ' ᾧ ed. 1. Med. Reg. F. G. Vef. Tub. & ora Aug. a recenti manu.

Vers. 11.

Vers. 11.

manu. Vnde Reiskius collegerat, sic dedisse Polybium: *τί οὖν ἐστὶν ἕτερον ἐφ' ᾧ, si ego vos non lasi, quid ergo est aliud, de quo querentes &c.* Sed per oscitantiam ex sequentibus huc traducta sunt in illis codicibus verba οὐτ' ἐρεῖν. Casaubonus, casu ne, nescimus, an consilio, *τί οὖν ἔσται ἐφ' ᾧ* edidit, quem secuti sunt posteriores editores, citra causam *ἐστὶν* in *ἔσται* mutantes. — *Ibid.* *τεῦτε βούλομαι κυθίσθαι*. Sic cum Vrsino correxit Casaub. — *Ibid.* *οὐτ' ἐπινοήσαν*. Mendose οὐτα νοήσαν Vef. Tub. οὐτ' ἐνοήσαν Reg. F. G. Ceteri recte.

Cap. XXIX.

CAPVT XXIX.

Vers. 1.

Vers. 1. ἀρχάλλοντες ex ed. 1. restituimus & ex codicum omnium consensu. Immerito in quantum casum mutatus erat hic nominativus, referendus ad ἐφ' ᾧ δυσαρπαστούμενοι τὰς ἀποστάσεις ἐποιήσαντες, csp. 28, 11. — *Ibid.* εὐροια perspecta cum Vrsino correxit Casaub. Amat hoc nomen Polybius. Mendose εὐροια ed. 1. cum msstis: in Aug. vero impositis duobus punctis mendii arguitur illa vox. — *Ibid.* μελίζων. Et hoc recte ab eisdem, Vrsino Casaubonoque, restitutum videtur. μείζω ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. εὐροια πραγμάτων μελίζωνων Reg. E.

Vers. 2.

Vers. 2. ἐρεῖ τις. Aut hoc ipsum, aut aliud simile verbum utique desiderabatur. ἐρεῖ Casaubonus sumsit ex c. 28, 11. οὐδέν οὐδ' ἐρεῖ. — *Ibid.* τῶν ἀπληκτότων. — „Latinismus; desperatorum, pro flagitiosissimorum hominum, consccleratorum, & ad omnem audaciam projectorum, vid. Gesneri Thef. voc. *Desperatus*.“ REISKIUS. — *Ibid.* βεβουότεροι correxit Casaub. βεβουότεροι ed. 1. contentientibus msstis.

Vers. 3.

Vers. 3. ἢ παρ' Ἀνδοβ. ἢ cum circumflexo accentu scripsimus, ut debuit, ubi interrogativa est particula. Vulgo omnes ἢ παρ' Ἀνδοβ. — *Ibid.* πρότερον μὲν οὗτοι. Sic Casaub. nescimus an ex ingenio; id ipsum vero habet Reg. E. Ceteri codd. πρότεροι cum ed. 1. — *Ibid.* τοὺς

τοὺς ὀρκους καὶ τὴν πίστιν. Articulum τὴν cum ignorarent ed. 1. & mssti, recte adjecit Cusaub.

Verf. 4. καλὸν δέ. Sic ed. 1. & Reg. E. putamus & Verf. 4. Med. Mendose καλῶν δὲ Aug. Reg. F. G. Verf. Tub. καλὸν γὰρ Cusaub. ex ing. cum nulla fuisset causa, cur particula δὲ damnaretur.

Verf. 5. οὐδ' ἐν αὐτοῖς εἶχετα τὰς ἐλπιδας. Post ἐν Verf. 5. αὐτοῖς excidisse vocem βαβαίας suspicatus erat Reiskius, qua tamen facile caremus. — Ibid. κρατήσαντας. κρατήσαντας unus Reg. E. male. Livius XXVIII. 29. *Me ne vivo, Et cetero incolumi exercitu, cum quo ego die uno Carthaginem cepi, cum quo quatuor imperatores, quatuor exercitus Carthaginensium fudi, fugavi, Hispania expuli, vos, octo millia hominum, Hispaniam provinciam populo Romano crepturi eratis?*

Verf. 6. τί οὖν ἦν. Deest ἦν Reg. F. G. — Ibid. ἦ Verf. 6. μὲν, νη Δία, ταῖς ἐμπειρίαις &c. ἡ διὰ τὸ ταῖς ἐμπειρίαις edd. invitis msstis. (Quod in scholio sub contextu scriptura editorum librorum hæc relata est, ἡ μὲν διὰ τὸ ταῖς, id errore factum; ignorant μὲν editi.) ἡ μὲν ταῖς voluit Vrsinus, non ἡ μὲν ταῖς. Nempe ἡμῖν, quod habent codices omnes, ex ἡ μὲν corruptum putaverat; haud sane improbabili ratione. conf. ad XII. 6, 3. Quod vero vocem διὰ prorsus ejecit, id quidem non recte. Perspecte REISKIUS, codicum scripturam ignorans, in ipsa depravatissima editorum scriptura latere νη Δία vidit: „Forte (ait) ὅμων. νη Δία ταῖς ἐμπειρίαις - πιστεύοντες ἐπανεστήτε, ἡ καὶ τοῖς βέβοις. At profecto vos, quod vestrorum ducum, illorum recens a vobis creatorum, virtute atque usu rerum multiplici fidebatis, ideo tumultuati eslis.“ — Iam verbo quidem ἐπανεστήτε nil est opus: ceterum in corrupta codicum scriptura ἡμῖν διὰ utique latet aut ἡ νη Δία, aut ἡ μὲν νη Δία. μὲν enim, quam μὲν, malimus, si modo ulla opus est inter ἡ & νη Δία particula. Articulum τὸ, quem ante ταῖς ἐμπειρίαις interseruerunt editores, scripti libri mssti ignorant omnes, nisi forte eum habet Med.

e quo

- e quo nullum ab editis dissensum h. l. notavit Gronovius: sed potuit hunc locum, ut passim alios, inobservatum relinquare Gronovius, fessus notando codicis illius errores.
- Verf. 7. *Verf. 7.* οὐκ ἔστι τούτων. οὐκ ἔτι τοῦτο Reg. E. Ceteri cum editis consentiunt.
- Verf. 9. *Verf. 9.* τὸ περὶ πλῆθιον πάθος συμβαίνει περὶ τε τοὺς ὄχλους καὶ τὴν θάλατταν. Eadem similitudine utitur legatus Atheniensis apud Polybium nostrum XXII. 13, 9 sqq. Et varia ratione passim alios auctores persecutos videmus *comparationem multitudinis cum maris undis*; in his Demosthenem περὶ Παρκερεσθ. T. I. edit. Reisk. p. 383. quem pæne ad verbum secutus est Appianus de Bell. Civ. III. 20.
- Verf. 10. *Verf. 10.* τὰ πνεύματα βίβ. XXII. 14, 11. alt. ἐπειδὴ, ἂν δ' ἐμπεσόντες εἰς αὐτὴν ἄνεμοι βίβαιοι ταραξέωσι. — *Ibid.* οἱ κυκλοῦντες αὐτὸν ἄνεμοι. — „Cogitabam aliquando κυκῶντες. Sed bene habet vulgata. κυκλῶν vel κυκλοῦν est idem atque στρέφειν ἐν κύκλῳ vel ὥσπερ κύκλον, in orbem agere atque volvere, ut rotam.“ REISKIUS.
- Verf. 11. *Verf. 11.* αἰὲ καὶ φαίνεται καὶ γίγνεται. Sic Aug. & Vrsin. αἰὲ φαίνεται καὶ γίγνεται Reg. E. αἰὲ καὶ φαίνεται γίγνεται Reg. F. G. Vef. Tub. αἰὲ καὶ φαίνεται γίγνεσθαι ed. 1. cum Med. αἰὲ φαίνεται γίγνεσθαι ed. 2 & seqq. ex Casauboni conject.
- Ibid.* οἷους ἂν ἔχοι προστάτας. Huc pertinet Euripideum illud, ex Orest. verf. 772. ed. Musgr.
- Διόνειοι οἱ πολλοὶ, κακοεργοὶς ὅταν ἴχωσι προστάτας.*
- Verf. 12. *Verf. 12.* πρὸς μὲν. πρῶτον μὲν ὑμᾶς ed. 1. imperite & invitis nostris codicibus.

Cap. XXX.

CAPVT XXX.

- Verf. 1. *Verf. 1.* συνεψόφησαν ταῖς μηχαναῖς τοὺς θυρούς. Id sicut nunc approbationis signum, sic ardoris pugnandi XV. 12, 8.
- Verf. 2. *Verf. 2.* ὑπέστη δέος, subiit eos metus. — „Forte ἐπέστη δέος, repente supervenit terror.“ REISK. — Nos quidem

dem licet in promptu nunc non habeamus aliud exemplum ejusdem usus verbi *παρέστη*, tamen sollicitare id verbum non ausimus. — Familiare aliis in hac re Polybio verbum *παρέστη* est. — *Ibid.* μένεν δέ. Perperam deest δὲ Reg. F. G.

Verf. 3. κατὰ κοινού. Casanbonus: *simul omnes*. Im- *Verf. 3.*
mo vide, ne sit *publice, publico nomine, nomine civitatis*:
quamquam quovis modo insolitus est ille usus præpositio-
nis κατὰ cum genitivo casu. Unum, quod succurrit, exem-
plum habemus XX. 10, 4. κατὰ κοινού δόγματος ex scriptu-
ra codicis Bavarici. Alias κατὰ κοινόν dicit, ut IV. 3,
5. IV. 5, 2. &c.

CAPVT XXXI.

Cap. XXXI.

De argumento hujus Excerpti confer Livium XXVIII.

31 seqq.

Verf. 2. πάλιν πρὸς τοῦτο τὸ μέρος ἐνεγκάμενος. Puta- *Verf. 2.*
res *προενεγκάμενος*, sed in simplex verbum consentiunt li-
bri omnes. Sic quidem aliis nit ἀποδείξεις, παραδείγματα
φέρων, & similia. XII. 5, 5. XVII. 13, 7.

Verf. 4. ληφθῶσι recte Casaub. cum Vrsin. & Reg. E. *Verf. 4.*
ληφθῶσι ed. 1. cum cett. codd. qui sæpius in hoc verbo
pari modo errarunt.

Verf. 5. προσδέξασθαι. De aoristi primi usu notione *Verf. 5.*
futuri vide notata ad II. 64, 5. Cum in exemplo Casaubo-
niano sequeretur συστήσεσθαι, hoc loco προσδέξασθαι scri-
ptum voluit Reiskius. — *Ibid.* καθάπαξ. Conf. Adnot.
ad V. 67, 2.

Verf. 6. ἐξεβάλομεν dedit Reg. E. quod magis conve- *Verf. 6.*
nit huic loco. ἐξεβάλομεν ceteri codd. cum editis. —
Ibid. τῇ σφετέρᾳ γενναϊότητι. Conf. ad XI. 5, 3.

Verf. 8. παρέστη. Mendose παρέστι ed. 1. & cod. Ve- *Verf. 8.*
font. — *Ibid.* ὅσον οὕτω. Perperam ὅσον οὕτω ed. 1. Reg.
F. G. & Vef. in contextu.

Cap.
XXXII.
Vers. 1.

CAPVT XXXII.

- Vers. 1.* αὐλῶνά τινα. τινὰ ignorant Reg. F. G. Vef. Verba nonnulla Polybii hinc citavit Suidas in Αὐλῶνες.
- Vers. 2.* *Vers. 2.* Delendum comma, quod post συντάξας ex edit. Ernestina in nostram irrepsit: refertur enim illud verbum ad τῷ Γαίῳ. — *Ibid.* τοὺς δὲ γροσφομάχους. δὲ deest ed. 1. & msstis, recte adjectum a Casaub. & Scaligero.
- Vers. 3.* *Vers. 3.* ἐφῆκε. Hanc quoque emendationem Casaubono praeiverat Scaliger. Potuerat autem fortasse ἀφῆκε teneri. vide V. 8. 4. V. 3. 5.
- Vers. 4.* *Vers. 4.* ἔχων Γαίῳ. Temere ἔχων Γαίῳ ed. 1. invitis msstis.
- Vers. 5.* *Vers. 5.* προξυνθέντας recte Casaub. cum Reg. E. παρξυνθέντες ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* διαγωνίσαντας recte idem cum Vrb. Reg. E. Vrsin. & Suida ad hanc ipsam vocem. διαγωνίσαντες perperam ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vefont. — *Ibid.* μὴ διὰ τὸ προητῆσθαι δόξαισι καταπεπλήχθαι τοῖς ὅλοις. Sic Suidas l. c. μὴ προητῆσθαι δόξαισι καταπεπλήχθαι ed. 1. Aug. Reg. E. Vef. (Complura folia hic defunt in Tub. usque fere ad finem libri XII.) μὴ προητῆσθαι δόξαισι καὶ πεπλήχθαι Reg. G. δόξαισι καταπεπλήχθαι (sic) Reg. F. μὴ προητῆσθαι δόξαισι καὶ καταπεπλήχθαι Casaub. cum Vrsino.
- Vers. 7.* *Vers. 7.* διὰ τὸ κατὰ τὰς ἐξ ὁμολόγου μάχας. Duo verba τὸ κατὰ, quæ ad sententiam necessaria utique videntur, ex conject. adjecit Casaub. — *Ibid.* τοὺς παρ' αὐτοῦ restituiimus ex ed. 1. & msstis, contra quorum fidem pariter ac contra Polybii usum παρ' αὐτῷ edidit Casaub.

Cap.
XXXIII.
Vers. 1.

CAPVT XXXIII.

- Vers. 1.* *Vers. 1.* πρὸς μὲν τοὺς ἐν τῇ παρωρείᾳ τεταγμένους τῶν πολεμίων ἀντέταττε· πρὸς δὲ τοὺς εἰς τὸν αὐλῶνα καταβηκότας ἄδρους ἔγων ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐπὶ τέτταρας κοόρτις, προσέβαλε τοῖς πεζοῖς τῶν ὑπαναγνίων. — „Post αὐτὲς ταῖς, nit KEISKIVS, aut deest aut subaudiri debet τὸ πᾶν στρατόπεδον vel τὰς λοιπὰς δυνάμεις. Livius ad rem dirimendam

memendam nil facit, sic reddens: *ipse* (Scipio) *omnia signa peditum in hostem vertit; quatuor cohortes in fronte statuit, quia latius pandere aciem non poterat.*⁴ — Immo vero Livius, si eo ad hoc opus esset, satis saltem docere poterat, ad ἀντίτατ/ε non intelligi debere τὸ πᾶν στρατεύεσθαι. Certe & ex Livii (XXVIII. 33.) & ex Polybii narratione satis intelligitur, *hostem illum, in quem Scipio omnia signa peditum vertit*, (quod his verbis Polybius expressit ἄθρους ἄγων,) *non esse illos qui in colle consisterant, (τοὺς ἐν τῇ καρπείᾳ τεταγμένους,) sed qui in vallum descenderant.* Cum his solis sibi acie decertandum Scipio putavit: illi in colle, quæ tertia fere pars copiarum hostium erant, *leviter armati*, (Polyb. hoc cap. verf. 5 sq.) *ad spectaculum magis tutum, ut ait Livius, quam ad partem pugnae capeffendam steterant;* quare etiam, ceteris in valle ad internecionem cæsis, & locum & tempus ad fugiendum hi habuerunt, neque quisquam fugientes persecutus est. Ex quo intelligi par est, his eisdem non nisi minorem aliquam partem copiarum Scipionis, ac fortasse non nisi levem armaturam, fuisse oppositam, & quidem ex aliquo intervallo, hoc uno scilicet consilio (ut videtur) ut latera peditum Scipionis, qui in valle pugnabant, tuta præstarentur, ne illi e colle descenderent & in hos a latere impetum facerent. Itaque intercidiſſe utique aliquid ad verbum ἀντίτατ/ε putamus; suspicamur autem, τοὺς γροσφομάχους, vel τὰς τῶν γροσφομάχων σπείρας, aut aliquid simile: nam τοὺς ἄλλους, quod initio suspicati eramus, quod idem in latina versione suppleveramus, (alios) non satis esse videtur; non magis, quam quod Casaubonns habet, *suos opposuit*. Quod ad vocabulum ἄθρους adinet, videri illud poterat in quarto casu pluralis numeri accipiendum, ἄθρους ἄγων, *confertos duxit, omnes simul copias eduxit*. Sed collatis aliis scriptoris nostri locis, (I. 49, G. X. 6, 5. XI. 17, 4. & X. 31, 4. ubi ex codicum nostrorum & Vrsini consensu legendum est διὰ τὸ βούλασθαι καταβαίνειν ἄθρους καὶ συντεταγμένους) intelligitur, in nominativo

E

Polybii Histor. T. VII. fingu-

Verf. 1.

singulari accipiendum esse ἄθρους, & ad ipsum ἄγων scil. ὁ Σικελίων esse referendum, eadem quidem sententia, quæ percommode a Livio est expressa, *omnia signa peditum in hostes vertit*: simul tamen eidem vocabulo ἄθρους hæc notio videtur subiecta, *confertis ordinibus* suos duxisse Scipionem, *exiguus aut nullis intervallis inter manipulos relicto*. παρεμβολῇ, ut jam sæpius vidimus, perinde & *aciem* vel *aciei instructionem*, & *castra* significat. Priori notione paulo ante occurrebat, cap. 32, 6. at hoc loco minus recte, me iudice, Casaubonus verba ἐκ τῆς παρεμβολῆς ex *acie sua* interpretatus est, cum e *castris* debuisset.

Quod vero verba illa ἐπὶ τέτταρας κοόρτις (vel κοόρτες, ut Vrsinus voluit) ita interpretatus Casaubonus est, ac si non nisi *quatuor cohortes* in hostem Scipio duxisset, in eo veremur ne & ipse doctissimus interpretæ, & nos, eum in hoc secuti, prorsus ab auctoris sententia aberraverimus. Neque melius apud Suidam, ubi hæc eadem Polybii verba ad voc. Κοόρτις citantur, latine ea sic redduntur: *ducens ex castris quatuor integras cohortes*. Nempe ἄγων (scil. τὴν αὐτοῦ δύναμιν, aut τοὺς αὐτοῦ πεζοὺς) ἐπὶ τέτταρας κοόρτις, id ipsum esse videtur quod Livius his verbis expressit, *quatuor cohortes in fronte statuit*; cuius rei etiam causam diferte adjecit Romanus scriptor, *quia latius pandere aciem* (nempe ob vallis angustiam) *non poterat*. Sane, in illa Casauboni versione quænam vis insit præpositioni ἐπὶ, difficile dictu fuerit: &, quod est gravius, nimis exiguus numerus sunt quatuor cohortes, quam ut has solas adversus hostes e castris eductas putemus; præsertim cum ex Romanis copiis mille ducentos eo prælio cecidisse, amplius tria millia vulnerata, discamus ex Liv. XXVIII. 34. Solet quidem aliàs præpositio ἐπὶ, ea notione quam hic obtinere putamus, cum genitivo casu construi, ut monuimus, ad I. 26, 23. & ostendunt exempla, quæ post Guil. Budæum Henr. Stephanus in Thes. collegit: sed nihil magnopere obstare vi-

detur,

detur, quo minus & eadem notione cum accusativo casu Verf. 1.
construi potuerit.

De verbis illis, quæ post vocem Κοόρτις inferunt h. l. scripti libri omnes, τοῦτο δ' ἔστι σπείρα, quæ recte a Casaubono ejecta nobis videntur, vide Adnot. ad VI. 24, 5.

Verf. 2. καὶ Γάιος Λαίλιος. Sic Casaubonus correxit. Verf. 2.
Mendose ed. 1. & scripti libri omnes Γάιος καὶ Λαίλιος. Vrsinus, abjecta prorsus καὶ particula, Γάιος Λαίλιος legere iusserat. Sed percommode Casaub. ante Γάιος eam rejecit.

Ibid. ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, a castris. Casanbonus rursus altera notione, de qua paulo ante diximus, a pugna loco.

Verf. 3. οἷς πιστεύσαντες recte edd. οἱ πιστ. Aug. Verf. 3.
οἱ πιστ. Reg. E. F. G. Vef.

Verf. 4. ἀπειλημένοι correxit Casaub. Simplici litera Verf. 4.
μ verbum hoc efferebat ed. 1. cum msstis.

Verf. 5. γενομένης. γινομένης Reg. E. Verf. 5.

Verf. 7. Πόπλιος δὲ &c. In scriptis nostris editisque Verf. 7.
libris vulgo hæc cum superioribus nectuntur. Separavimus nos, cum Xylandro in versione germanica. Quæ interjecta erant, latine habes apud Livium XXVIII. 34 — 37. Ibid. ἐπιτεθεικώς recte Casaub. cum Reg. E. & Vrsin. Sic vero & Aug. a pr. manu. ἐπιτεθεικώς ed. 1. cum ceteris codd. — Ibid. μετὰ μεγίστης χαρᾶς. Aut hoc oportuit, aut id quod Reiskius conjecerat, μεστὸς χαρᾶς, Sane unde pendeant genitivi μεγίστης χαρᾶς, non videmus: nam a κάλλιστον θρίαμβον pendere vix possunt. Ante μεγίστης facile intercedere potuit μετὰ præpositio. Ad triumphum quod spectat, docet Livius c. 38. magis tentatam esse a Scipione triumphi spem, quem petitam; quia neminem ad eam diem triumphasse, qui sine magistratu res gessisset, constabat.

Verf. 8. τοῖς περὶ τὸν Ἰούλιον Μάρκον. Edidimus hoc, Verf. 8.
quia sic scriptum invenimus, cum minus vitiosum videtur, quam quod vulgo consentientibus ceteris msstis edi-

Verf. 1. *τούνιον καὶ Μάρκιον*. Sed quia contra morem nomini gentis postpositum prænomen est, facile adfentimur Gronovio, laudanti conjecturam Casauboni, *τούνιον καὶ Μάρκιον*; quam si quis in contextum recipiendam contendat, minime quidem repugnabimus. Vtriusque, *M. Iunii Silani & L. Marcii*, simul mentionem fecit Polyb. hoc libro, c. 23, 1. Frequentior utriusque apud Livium mentio. Ceterum quod L. Lentulo & L. Manlio Acidino traditam a Scipione Hispaniam provinciam Livius l. c. scribit; id cum Polybio ita conciliari poterit, ut Silanum atque Marcium, post Scipionis discessum, adventum Lentuli & Manlii, qui successores Scipioni missi sunt, expectasse, eisque Scipionis nomine provinciam tradidisse statuamus.

Cap.
XXXIV.

CAPVT XXXIV.

Verf. 2.

Verf. 1. *Καὶ γὰρ αὐτὸς &c.* — „Verba, a quibus incipit hoc fragmentum, produnt, præcessisse hanc ferme sententiam: *ἔπεμψεν ὁ Ἀντίοχος πρὸς τὸν Εὐθύδημον περὶ διαλύσεως Τηλέα, Μάγνητα, Φίλον καὶ συμπολίτην αὐτοῦ γενόμενον*. Tum bene coherent sequentia; *Καὶ γὰρ αὐτὸς ἦν ὁ Εὐθύδημος Μάγνης*. *Antiochus ad Euthydemum pacis conciliatorem miserat Teleam, Magnesia oriundum, qui amicus quondam fuisset Euthydemī, & eadem, qua ille, patria uteretur. Nam Euthydemus quoque Magnes erat.*“
REISKIUS. — De *Euthydemo* illo conf. lib. X. c. 49. Excerptum hoc non habet codex Reg. E. — *Ibid.* *Φάτκων*. Restituimus constantem codicum scripturam, quam ex conjectura jam adnotaverat Reiskius, cum eundem in ed. 1. & in lectionibus a Boeclero ex cod. Aug. excerptis inveniret.

Verf. 3. *Verf. 3. καὶ προστασίας.* — „*Ante προστασίας* defunt quædam. Vix videtur *καὶ τῆς* ad explendam lacunam sufficere. Num ita scripsit Polybius: *μὴ Φθονῆσαι τῆς δυναστείας αὐτοῦ τῆς τοῦ βασιλέως, τυχόντα αὐτὸν τῆς προστασίας. ne nomen sibi (Euthydemo) regium invideret Antiochus, qui re, hoc est maiestate regia, frueretur.*“
REISKIUS.

KIVS.

KIVS. — Videtur *τυχόντι τῆς προστασίας* scribere voluisse vir doctus: sed ambagibus illis non opus esse putamus. Possis vero etiam suspicari καὶ τῆς τοῦ βασιλέως προστασίας. conf. vers. 8.

Verf. 4. ὥς γε. ὥς in hac sententia, non ὥστε, omnino requiri videbatur. Quare ut scripturæ vestigiis presse, quoad fieri poterat, inhæreremus, ὥς γε scripsimus. Haud semel Γ & Τ, & inprimis ΓΕ & ΤΕ permutata a librariis vidimus.

Verf. 5. τῶν Νομάδων. De eisdem *Nomadibus* conf. Verf. 3. lib. X. cap. 48. — *Ibid.* κινδυνεύειν μὲν. — „Aut κινδυνεύειν est legendum, aut post ἀμφοτέρους addendum δυνήσεσθαι.“ REISK. — Nobis non sollicitanda, vulgata visa est, in quam consentiunt codices, nisi quod κινδυνεύει μὲν habet Reg. F. κινδυνεύει γὰρ Reg. G. — *Ibid.* ἐκβαρβαρωθήσεσθαι. Vitiose iidem duo Regii ἐκ βαρβάρων θήσεσθαι.

Verf. 7. πυθόμενος ταῦτα. Probavit hoc & Reiskius; Verf. 7. neque aliud in mente habuisse videtur Casaub. vertens, *auditis Teleæ mandatis*. — *Ibid.* παρὰ τοῦ Τηλέου correxit Casaub. ex Vrb. monente etiam Vrfino. Mendose περὶ τοῦ Τ. ed. 1. Med. Aug. Reg. F. G.

Verf. 8. βεβαιώσονται Casaub. & sic Aug. βεβαιώσαν. Verf. 2. ed. 1. Reg. F. G. Vefont.

Verf. 9. καὶ κατὰ τὴν ἔντευξιν καὶ προστασίαν. Cum Verf. 9. καὶ ante προστασίαν ignorent scripti libri, poteras quoque suspicari καὶ τὴν κατὰ τὴν ἔντευξιν προστασίαν, quod magis etiam placet. Idque Casaubono primum in mente fuisse videmus, qui id in latina versione hoc loco expressit, conf. vers. 3.

Verf. 10. ἀνέζευξε σιτομετρήσας. Vrfini adopta- Verf. 10. vimus emendationem, quæ unice vera nobis visa est. ἀνέζευξας μετρήσας ed. 1. cum codd. omnibus. Hinc Casaubonus ἀνέζευξας σιτομετρήσας. Sed constanter ἀνέζευξε in activo usurpat Polybius, numquam in medio gerere. In corrupta terminatione istius verbi latet initium

- Verf. 10. verbi sequentis mutilati. — *Ibid.* τοῖς περὶ τὸν Εὐθύδημον. In vulgatum τοὺς περὶ libri consentiunt omnes, „Imo vero τοῖς, ait REISKIUS; qui tum penes Euthydemum erant. Non enim dicuntur οἱ περὶ τινὰ ἐλέφαντες, sed οἱ ἐλέφαντες οἱ ὑπάρχοντες τοῖς περὶ τινὰ. quæ dictio animo est referenda cum ad herum belluarum dominumque primarium, tum, quia ille neque eas curare & pascere, neque regere ipse potest, ad eos quibus administratio earum commissa est.“ — οἱ περὶ τὸν Εὐθύδ. sunt Euthydemus ejusque filius, cujus modo mentio est facta.
- Verf. 11. Verf. 11. τὸν Καύκασον. *Caucasum Indicum*, conf. ad X. 48, 6.
- Verf. 12. Verf. 12. μετὰ τῆς στρατιᾶς. Sio Casaub. correxit. *στρατείας* ed. 1. cum msstis.
- Verf. 13. Verf. 13. Ἐρύμανθον. Sic edd. cum Aug. putamus & Med. Ἐρύμαθον Reg. F. G. Vefont. Ἐρύμανθρος apud Arrianum vocatur, Drangianæ fluvius, lib. IV. c. 6. citante Cellario in Geogr. Ant. lib. III. c. 22. p. 845. cujus diligentiam effugit hic Polybii locus. — „Videtur fluvius *Hindmend* esse.“ REISK. — *Ibid.* Δραγσιανῆς cum Vrsino correxit Casaub. Vide Cellar. l. c. *Δρατρηνῆς* ed. 1, Aug. Med. Reg. F. G. Vefont.
- Verf. 14. Verf. 14. τὰς ἐπιθαλασσίους πόλεις. — „ad mare mediterraneum & Aegæum sitas civitates græcas liberas: nam ex sunt πόλεις.“ REISK. — *Ibid.* καὶ τοὺς ἐπὶ τὰς τοῦ Ταύρου δυνάστας. *Et cis Taurum dynastas. Cis*, respectu Græciæ intelligendum. Nec vero omnes dicit Polybius, quod ex ingenio adjecit Casaubonus, *Achaus* præsertim intelligi debet.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XII.

RELIQVIA S.

De Argumento hujus libri sic monuit REISKIUS: „E Argumen-
 fragmentis hujus libri, & illis quæ hoc loco legun-
 tur, [scil. Excerptis Antiquis,] & istis quæ inter Valesia-
 na, colligitur totum [fere] hunc librum fuisse versutum
 in reprehensione & exagitatione cum aliorum Historico-
 rum, Polybio seu æqualium, seu antiquiorum, tum ma-
 xime *Timæi*; in quo notando quia visus est Polybius mo-
 dum excessisse, ideo a quibusdam *Ἐπιτιμαῖος* pro *Polybio*
 est per jocum adpellatus, auctore Athenæo p. 272. [Immo
 vero, non Polybium, sed ipsum Timæum, ob nimium re-
 prehendi studium, *Ἐπιτιμαῖον* adpellatum Athenæus
 ait. conf. Diodor. Sic. V. 1.] Deduxit eum in hoc ab iti-
 nere proposito diverticulum narratio de *Locrorum*, oppidi
 in infima Italia siti, expugnatione, quæ A. V. 549. eve-
 nit. vide Liv. XXIX, 8. Quo de oppido quum haud pauca
 Polybio minus probata Timæus tradidisset, ex eo laceran-
 dum eum Polybius sibi duxit, unaque opera quidquid men-
 daciorum & sordium per totam Timæi historiam sparsum
 esset, expurgandum. De Africa multa mentitus erat Ti-
 mæus, deceptus credulorum & impostorum mala fide.
 Ex eo est, quod Polybius locum ingressus sit de Africæ
 bellis, arboribus, aliisque proventibus copiose narrandi,
 cujus loci & hic [Excerpt. Antiq. cap. 1 seq. nobis cap. 3
 sq.] particulam habemus, & aliam p. 1489. [nobis XII. 2.]

E 4

ex

ex Athenæo repetitam." Hæc REISKIUS. — Ceterum quod Timæum tanto & tam professo studio exagitaverit Polybius, eo potissimum factum esse ipse docet, (cap. 12. & passim alibi,) quod, cum miram aliquam & præcipuam in scribenda historia diligentiam atque ἀκριβειαν ille iactaverit, putida tamen negligentia & puerili levitate in multis usus est, simul vero aliorum scriptorum acerbissimum & maledicentissimum reprehensorem quavis occasione sese præstitit. De *Africa* vero in hoc libro verba fecit Polybius, quoniam hoc anno, in quo nunc versatur ejus historia, in *Africam* transferri bellum cum Poenis coepit. vide Liv. XXVIII. 45. & XXIX. 3. Amat autem Polybius in omni sua Historia non solum res bello gestas exponere, sed & res quasvis memorabiles, ad vitæ usum, ad mores hominum atque artes, denique ad naturam rerum pertinentes, stylo persequi & suo quasque loco enarrare.

Cap. I.

CAPUT I.

Minora quædam Fragmenta, ex Stephano Byzantino collecta, hoc capite complecti commodum visum est.

- Verf. 1. Verf. 1. Ἰερων. C. Lælium, Scipionis legatum, A. V. 549. in quo nunc versatur Polybii historia, cum classe ad *Hipponem Regium* accessisse, & magnum Poenis incussisse terrorem, Livius docet XXIX. 3.
- Verf. 2. Verf. 2. Τάβρανα. Vitiosum esse id quod apud Steph. Byz. vulgo editur, Τάβαδρα, ipse literarum ordo docere poterat, quamquam id nec Berkelius editor, nec doctissimus commentator Holstenius animadvertit. (conf. notata ad Polyb. V. 80, 2.) Τάβρανα scribendum perfecte monuit & abunde demonstravit Bochart. de Colon. Phœnic. I. 24. p. 519. edit. Cadom. Confer Antonini Itiner. p. 21. & quæ ibi Surita & Wesselingius notaverunt. Est autem *Tabraca* Numidiæ oppidum maritimum, inter Hipponem Regium & Diarrhytum.
- Verf. 3. Verf. 3. Σίγνα. Ignota hæc aliis scriptoribus. Vide igitur, an Σίγνα sit, Mauritaniz urbs haud procul a mari sita,

ſita, Syphacis regia, compluribus auctoribus memorata, Verſ. 3.
 quos laudavit Cellarius Geogr. Ant. lib. IV. c. 6. p. 196.
 Et ad Syphacem regem, firmandæ ſocietatis cauſſa, lega-
 tos a Poenis, adventu claffis Romanæ territis, miſſos eſſe
 Livius docet XXIX. 4. confer ſupra ad verſ. 1. Vetat qui-
 dem apud Stephanum literarum ſeries, ne Σίφα ab ipſo
 ſcriptum putemus: ſed potuit Stephanus corrupto uti Po-
 lybii codice; potuit vero etiam peræque & Σίφα & Σίφια
 nomen eſſe ejuſdem urbis. Quod ſi cui hæc non faciunt
 ſatis, videat an ΣΙΓΓΑ, quod in vetuſtioribus codicibus
 Polybianis ΣΙΝΓΑ ſcriptum fuiſſe conſentaneum eſt, cor-
 ruptum ex ΣΙΝΤΑ ſit, & pertineat ad Σίντας, Africæ
 populum, quem inter Byzacios (de quibus infra verſ. 5.
 agitur) & Carthaginienſes incolentem Strabo memorat lib.
 II. p. 131.

Verſ. 4. δ Πολυῖſτωρ. Alexander Polyhiſtor, qui Syl- Verſ. 4.
 læ temporibus vixit. — Ibid. Δημοſθένης, ᾧ μεμφόμενος
 Πολύβιος. Videtur *Demoſthenem* illum dicere Stephanus,
 quem Κρίſαιων auctorem fuiſſe ſcribit in 'Ολιζών qui an
 idem fuerit (ut Voſſius exiſtimavit, de Hiſtor. Græc. lib.
 III. p. 354. & Fabricius Bibl. Græc. T. I. p. 810.) cum
 Bithyno Demoſthene, Βιθυνιακῶν auctore, dubitari po-
 teſt. Certe Bithyniaca iſta carmine erant comprehenſa, e
 quo verſus nonnullos protulit idem Stephanus in 'Ηραίῶ,
 in 'Αρτάκη & alibi: Demoſthenem vero, Κρίſαιων aucto-
 rem, proſaicum fuiſſe ſcriptorem intelligitur ex eis ipſis
 quæ ad voc. 'Ολιζών de eo refert Stephanus.

Ibid. ἀλλὰ χαλκουργεῖα. An huc pertinent τὰ καλού-
 μενα Χαλκωρύχια, quorum mentionem in Mauritania facit
 Ptolemæus lib. IV. c. 14. p. 106. & quæ apud Strabonem
 lib. XVII. p. 830. in Mauritania memoratur χαλκωρυχία,
 ubi vel χαλκωρύχια legendum videtur, vel accentu re-
 tracto χαλκωρύχια, in plur. numero, ut apud Ptolemæum,
 apud quem latinus interpres, nescimus an ſatis recte,
Chalcorychios montes interpretatus eſt.

Verf. 5. *Verf. 5.* Πολύβιος Βυσσάτιδα &c. Vide quæ notavimus ad III, 23, 2.

Cap. II.

C A P V T II,

Verf. 2. *Verf. 2.* τὸ δένδρον ὁ Λωτός. Signate sic scribit: *Lotus arbor*. Distinguenda nimirum Lotus arbor (cujus Herodotus meminit II. 96. & IV. 177.) a Loto, aquatica planta, ex Nymphæarum genere, de qua egit idem Herodotus lib. II. c. 92. De utraque Loto conferri merentur quæ collegit doctus Herodoti interpres Gallicus ad II. 92. & IV. 177.

Cap. III.

C A P V T III,

Verf. 1. *Verf. 1.* πᾶς ἂν τις recte Casaub. & sic Vespont. Conf. c. 8, 4. πᾶσιν τις ed. 1. cum aliis. — *Ibid.* θαυμάσεια. Perperam θαυμάσεις Reg. F. G. conf. ad XI. 9, 5.

Verf. 2. *Verf. 2.* τὸν δὲ Τίμαιον. Vide quæ de Argumento hujus libri supra dicta sunt. — *Ibid.* ἀλλὰ καὶ παιδαριώδη. De *Τίμαιο* breviter & ad rem Longinus περὶ "Τύφους, sect. 4. ἀποτρίβειν ἐλεγκτικώτατος ἀμαρτημάτων, ἀνεπαίσθητος δὲ ἰδίων ὑπὸ δὲ ἔρωτος τοῦ ξένου νοήσεις αἰεὶ κινεῖν, πολλὰς ἐκπίπτειν εἰς τὸ παιδαριωδέστατον. Adde Diodor. Sicul. lib. V. c. 1. & XIII. 90.

Verf. 4. *Verf. 4.* τοῖς μὲν ἡμέραις μὴ χρῆσθαι καρποῖς. — "Id est, non colunt agros, neque fructus mansuefactos industria humana habent." CASAB. in ora Basil. — In Masinissæ laudibus memorat Appianus Hist. Pun. cap. 106. ἡμερῶσαι γῆν πολλήν, quod *magnum terrarum tractum ad meliorem cultum redegit*.

Verf. 5. *Verf. 5.* βουβάλων κάλλος. κίλλους ed. 1. male & invitis mssstis.

Verf. 7. *Verf. 7.* Καθάπερ δὲ καὶ - οὕτω καί. Priorem καὶ dele- re jusserat Reiskius; immerito: solet ita cum optimis quibusque græcia scriptoribus repetere illam particulam Πολύβιος.

Verf.

Vers. 8. καὶ τινὰ τῶν ἄλλων ζώων. τῶν deest Reg. *Vers. 8.*
F. G. malc.

Vers. 10. ὁ δὲ πύνικλος, ὁ δὲ πεύνικλος καλαύμενος scri- *Vers. 10.*
bit Athenæus lib. IX. c. 14. p. 400. ubi hunc Polybii lau-
dat repetitque locum. — *Ibid.* πόρρωθεν μὲν ὁρώμενος,
μὲν particulam, quam ignorant codices nostri Polybiani,
ex Athenæo adjecimus, — *Ibid.* δοκεῖ εἶναι. εἶναι δοκεῖ
Athen.

CAPVT IV.

Cap. IV.

Vers. 2. κατὰ τὰς νομάς. καὶ τὰς νομ. ed. 1. temere *Vers. 2.*
& invitis msstis.

Vers. 5. οὕτω χειρίζουσι τὰ κατὰ τὰς νομάς, *eadem* *Vers. 5.*
ratione pascendi utuntur. Hanc sententiam, quam neces-
sario requirebat præcedentium sequentiumque connexio,
perspecte expressit Guil. Xylander in vetere versione ger-
manica. Parique modo Casaubonus ad verba illa editionis
Basileensis, εὐ χειρίζουσι, in ora suæ exempli notaverat;
„an οὕτω?“ Quam tamen verissimam conjecturam rursus
deferens, οὐ χωρίζουσι edidit, sua auctoritate verbum χει-
ρίζουσι, in quod cum ed. 1. consentiunt scripti libri omnes,
in χωρίζουσι mutans, adjecta hac interpretatione, *locæ*
non separant, quo illa pastum abigunt. REISKIUS, scri-
pturæ codicum, quam ex ed. 1. & lectionibus codicis
Augustani cognoscere poterat, nulla habita ratione: „Pot-
est, ait, vulgata χωρίζουσι τὰ κατὰ τὰς νομάς exponi,
& idem esse atque χωρίζουσι τὰς νομάς. Malim tamen τὰ
ζῶα legi, aut τὰ plane deleri.“ — Verbum χωρίζου-
σι Casaubonus ex hujus cap. versu 12. sumsisse videtur.

Vers. 6. συφορβός. Apud Homerum quidem συφορβός *Vers. 6.*
scribitur, & vulgo apud Pollucem VII. 187. sed apud hunc
in cod. msto omicron inseritur, pariterque apud Hesychium
συφορβός, & συφόρβια. Quo minus necesse erat, ut a
constanti codicum nostrorum scriptura Casaubonus hic
discederet.

Vers.

Verf. 7. *Verf. 7. τοὺς πρώτους ἀκούοντας.* Non sollicitari hoc debuit. Vide notata ad X. 11, 6. & X. 47, 4.

Verf. 8. *Verf. 8. Διὰ γὰρ τὴν πολυχειρίαν.* Cum πολυχειρίαν ex ed. 1. servasset Casaubonus, verba hæc, & ea quæ sequuntur, latine sic expressit, vel saltem pro illis græcia hæc latina posuit: *Porro Itali homines, quia carnibus tenerorum porcorum & omnino magna fucidia copia utuntur, magnos propterea suum greges alunt.* REISKIUS, sentiens quantum hæc latina a vi græcorum distent: — „ἡ πολυχειρία, ait, h. l. est uber proventus vel foetura porcorum, & indoles soli huic pecori gignendo alendoque idonea. ἡ λοιπὴ χορηγία est quercetorum copia. Sed valde vereor, (sic pergit,) ut hæc explicatio tueri se possit ad examen revocata, & ut tautologiæ absolvi queat Polybius, πολυχειρία vix potest aliud quid esse, quam multitudo porcorum. Sed quæ oratio: propter multitudinem porcorum sunt magni greges porcorum? Quid hoc aliud, quam dicere, porci multi sunt, quia multi sunt. Quare non dubito præferre lectionem, quæ in Herw. [at in duobus quidem editionis Herwagianæ exemplis, quibus nos utimur, non πολυχειρίαν, sed ipsum πολυχειρία legitur] & Aug. est, πολυχειρία. propterea quod multæ adfunt hominum manus (h. e. quod regio illa frequens hominum est) qui possint hoc animantium genus nutrire & curare.“ — Immo; in πολυχειρίαν consentiunt omnes nostri codices Aug. Reg. F. G. Vefont. nec dubitamus quin & Med. & Tubing. certe & Vrbinatē id habere, sedulo adnotavit ipse Casaub. in ora Basil. Ita quidem ut vocabulum πολυχειρία editor Basileensis non aliunde nisi ex male accepta codicis sui scriptura (in quo fortasse, quemadmodum in nostris codicibus sæpe factum, vidimus, similes fere fuerunt figuræ diphthongorum ο: & ε) arripuisse videatur. — Est autem πολυχειρία frequentatum Polybio vocabulum, significans hominum frequentiam, præsertim opus facientium. VIII. 5, 3. VIII. 36, 11. X. 29, 8. Pro quo πληθος χειρῶν dicit III. 89, 9. conf. hoc cap. verf. 10. Fuit autem in Gallia Cisalpina

pina & in omni superiori Italia, de qua nunc loquitur, *magna hominum frequentia*, πλῆθος τῶν ἀνδρῶν, ut ait II. 15, 7. qui, cum culturam agrorum atque vitium exercerent, adeoque sedulo opus facerent, valido cibo indigebant, & carnibus multum vescabantur. conf. II. 15, 1. & 17, 9 sq. Adde Strabon. II. p. 218.

Ibid. καὶ τὴν λοιπὴν χορηγίαν. χορηγίαν cum Reiskio intellexeramus τῶν δρυμῶν καὶ βαλάνων πλῆθος, *quercetorum copiam, glandes ferentium*, quorum mentionem facit II. 15, 2. & omnino *rerum omnium commoditatem*. Sed veremur, ne nec cum propria vi vocabuli χορηγία, nec cum adjecto nomine τὴν λοιπὴν satis conveniat hæc interpretatio. Immo, conferentibus nobis cum hoc loco quæ habet Polyb. II. 15, 3. nullo modo dubitandum videtur, τὴν λοιπὴν χορηγίαν esse institutum illud incolarum superioris Italiæ, *Romanis magnam suillæ carnis copiam in usum exercituum suppeditandi*.

Ibid. καὶ μάλιστα τὴν παραλίαν. Sic hand dubie oportuit. Ex librariorum partim negligentia, partim imperitia, orta est vulgata scriptura παλαιάν, quem errorem jam notavimus ad III. 118, 2. Quid enim Italia antiqua hic fuerit? Mediterraneæ partes Etruriæ & Cisalpinæ Gallicæ frugum segetibus & vinetis abundabant; campi & vineæta quercetis distincta erant; sed ora *maritima maxime quercetis*, adeoque & *porcorum gregibus*, abundabat.

Ibid. ὥστε τὴν μίαν τοιάδα χιλίους ἐκτρέφειν ἕς &c. Casaubonus: *adeo ut scrofam sit invenire, quæ alumnium gregem alat mille porcorum, aut etiam plures*. Quantumque perhibeatur suilli pecoris fecunditas, (de qua consuli possunt Naturalis Historiæ scriptores;) numquam tamen per omne vitæ spatium una scrofa mille pepererit porcellos. Itaque hoc fortasse dixerit Polybius, *unam scrofam videre atque ducere posse gregem mille porcorum & amplius, ex se suisque porcellis prognatorum*. Sed fateamur, nec sententiam hanc satis perspicue græcis verbis inesse; nec satis adparere, hæc quo pacto cohæreant, ita
magnos

- Verf. 8.** *magnos in eis regionibus esse greges porcorum, ut subinde una scrofa mille sues ex se procreatas nutriet.* Intelligeremus, si diceret, *tantos eis in regionibus esse porcorum greges, ut inveniantur singuli coloni, qui mille & amplius sues alant*; aut, *ut sint singulae villae, vel singulae harae, in quarum quaque mille & amplius aluntur.* At nec id, quod sequitur, satis nobis clarum esse profiteamur, de *porcis per genera & aetates, educi & pastum mitti solitis*, tum de *difficultate singula genera dignoscendi discernendique*; nisi singula genera ea dicat, quæ ad diversos dominos atque colonos pertinent; quo spectat id quod verf. 13. scribit. Ceterum in verbis nil variant libri, nisi quod *κατάδε* pro *κατάδε* habet unus Reg. G.
- Verf. 10.** *Verf. 10. ἔθεν. An ὄτι? Quoniam, si in eundem locum &c.* Sic stare poterit *verf. 9. διὸ καί.* — *Ibid. ἀλλὰ γὰρ* ex conject. correxit Casaub. *ἀλλὰ τε* ed. 1. consentientibus mssis, nisi quod *ἄλλὰ τε* cum duplici accentu habet Aug. Nos quidem perinde & *τε* & *γὰρ* abesse malimus. — *Ibid. συμπίπτει* recte Casaub. cum Aug. *συμπίπτει* ed. 1. Reg. F. G. Vefont. — *Ibid. προσαγωγὰς.* — „id est, ἀγωγὰς πρὸς τὸν δόμον vel πρὸς τὸν σταθμὸν, reductiones a pastu ad stabula.
- Verf. 11.** *Verf. 11. κόπου.* Mendose *κάπου* ed. 1. Reg. F. Vefont. *Ibid. τὸ κατὰ βουκόνην.* Omnino *τὸ κατὰ τὴν βουκόνην* scribendum arbitror.
- Verf. 12.** *Verf. 12. προάγει. προάγει* in subjunctivo postulat præcedens particula *ἐπειδὴν.* Et nil frequentius est ista vocalium *η* & *ει* confusione in codicibus nostris. Sed ne sic quidem persanatus locus videtur. Nec enim recte hæc sibi respondent, *ἐπειδὴν. - ὁ μὲν ἐπὶ τοῦτο τὸ μέρος προάγει Φωνῶν, ὁ δ' ἐπὶ ἑτέρον ἀποκλίνει.* Nam sic quidem ad *ἀποκλίνει* intelligendum fuerit verbum *Φωνῆ.* Consentaneum igitur erat, ut diceret *προάγει Φωνῆ,* quo posito perapte sequetur *ἀποκλίνει,* scil. *Φωνῆ: si alter in hanc partem progrediens personuerit, alter vero in aliam partem deficiens.* — *Ibid. εἰ αὐτῶν. εἰ αὐτῶν* unus Aug.

Aug. Vtrumque recte. — *Ibid.* τοῖς ἰδίαις βυκάναις. Mendose ἰδίαις ed. 1. 2. Correxuit Gronov. consentientibus mssis.

Verf. 13. τὸν καρπὸν, *glandem.* — *Ibid.* ὁ πλείονας *Verf.* 13. ἔχων χεῖρας, καὶ κατευκαιρήσας. Casaubonus, cum, deserta tui constanti quam commodissima librorum lectione, Vrsini amplexus esset frigidam conjecturam, (χοίρους, pro χεῖρας) simul in interpretando verbo εὐκαιρήσας a Polybii mente aberravit, sic vertens hunc locum: *is qui plures porcos habuerit, Et occasionem in rem suam vertere sciverit.* De usu nominis χεῖρ, qui hic obtinet, satis quidem trito illo, paulo ante ad *verf.* 8. diximus: eodem pertinet Euripideum illud, ἂν σοφὸν βούλευμα τὰς πολλὰς χεῖρας νικᾷ, quod laudavit noster l. 35, 4. Est igitur ὁ πλείονας ἔχων χεῖρας, qui plures manus, plures homines, plures servos sibi praesto habet; adeoque qui vi manuum pollet, qui vi alteri est superior. εὐκαιρεῖν est opibus abundare, IV. 60, 10. XV. 21, 2. quemadmodum & nomine εὐκαιρία saepius pro opibus, divitiis utitur Polybius noster. Compositum autem verbum κατευκαιρεῖν, pro more ejusdem nostri, idem valet quod simplex; nisi praepositioni κατὰ (ut in καταταχῆν, & similibus) inesse velimus vim quamdam comparativam, opulentiores, ditiores esse alius. Itaque κατευκαιρήσας hac quidem connexionione id ipsum denotat, quod Casaubonus cum Vrsino in praecedenti dictione, χεῖρας in χοίρους mutantes, quaesiverant; scilicet, qui majorem porcorum copiam possidet.

Ibid. τὰ τοῦ πλησίον correximus ex Aug. Perperam vulgo τὰ τοῦ πλησίον. In *Ves.* nescias, πλησίον ne, an πλησίον, dare voluerit librarius.

Verf. 14. ἀπήλασεν. Temere ἀπέλασεν ed. 1. — *Ibid.* *Verf.* 14. τοῦ περιάγοντος. Nescimus quid in hoc verbo argutatur Reiskius. περιάγειν τὰ κτήνη dicitur pastor, qui huc illuc per pascua & saltus circumducit pecora. — *Ibid.* κτήνη. Mendose κτείνη Aug. Reg. F. G. Vefont.

CAPVT V.

Cap. V.

Vers. 1.

Vers. 1. τὴν τῶν Λοκρῶν πόλιν. Quanam occasione de *Locrorum* urbe nunc disseruerit Polybius, observatum supra est in Argumento hujus libri. conf. Liv. XXIX. 6 sqq. Agitur autem de *Locris* illis, *Epizephyriis* cognomine, inferioris Italizæ in Bruttiiis. Ceterum Valesius (in Notis ad ea verba quæ sunt in nostra editione in fine capitis 12.) judicaverat, Fragmentum hoc, quod in Excerptis Antiquis cap. 3. & 4. continetur, collocari debuissè proxime post extrema verba Eclogæ illius, in Codice Peiresciano de Virtutibus & Vitiis conservatæ, quæ incipit a verbis Πολ-
λὰ ἱστορεῖ ψευδῆ ὁ Τίμαιος, & definit in illa ἀναγκάζωμαι τοῦ παθόντος ὀλιγοραῖν. (nobis cap. 8—12. hujus libri.) Et ita quidem pendere existimaverat locum hunc, quem nunc præ manibus habemus (cap. 5. & 6.) ab illa Ecloga, ut sine ea vix intelligi possit. Denique pro certo habuerat idem Valesius, inter eandem illam Eclogam, atque inter hoc Excerptum Antiquum, ne verbum quidem unum interpositum fuisse. Nobis ea res non adeo clara fuit; imo vero, ex illis verbis cap. 8, 2. Πλὴν ταῦτα μὲν ἡμῶν ὑπὲρ Ἀριστοτέλους εἰρήσθω, nobis cum Reiskio visum erat intelligi, Valesianam illam Eclogam in integro olim Polybii opere post nostrum hoc Fragmentum locum tenuisse. Proxime autem ante hoc nostrum Excerptum, (ut ex vers. 4. hujus cap. intelligitur) ex professo exposuerat Polybius Aristotelis illam sententiam de origine urbis *Locrensis*, quam deinde cap. 9, 2. brevibus verbis repetit, ubi docet, quam acerbè atque indigne in Aristotelem ob eam sententiam invecus sit Timæus. Ceterum de *Locrorum* origine, institutis atque legibus, cum univèrse, tum sigillatim de eis rebus quarum Polybius hoc libro mentionem fecit, consulenda inprimis sunt, quæ erudite subtiliterque, ut solet, HENRIVS, Goettingensis Scholæ decus, in Opusculor. Academicor. Tom. II. disputavit.

Vers. 2.

Vers. 2. τῆς εἰς Ἰβηρίαν στραταίας. Mendose Ἰβηρίας ed. 1. Reg. F. G. Vefont. & εἰς deest Reg. G. *Bellum* fortasse

tasse Polybius dicit *Celtibericum* illud, de quo agitur in Reliq. libri XXXV. Notanda autem phrasís στρατείαν ἐκπέμπειν, *milites mittere*, quam attigimus ad I. 9, 3. — *Ibid.* τῆς εἰς Δαλματίας. De bello isto *Dalmatico* conf. lib. XXXII. cap. 9.

Verf. 3. τιμαίους Casaub. cum Reg. G. & Vrsin. Vitiose *Verf. 3.*
τιμαίους ed. 1. Vrb. Aug. Reg. F. Vef. — *Ibid.* καὶ μᾶλ-
λον. Colorem habet Polybianum adjecta sic particula καὶ,
quare non negligendam putavimus.

Verf. 4. τὴν ὑπ' Ἀριστοτέλους παραδιδόμενην ἱστορίαν. *Verf. 4.*
Ab *Aristotele* omnium fere civitatum non Græciæ solum,
sed etiam Barbariæ, mores, instituta, disciplinas fuisse
expositas, Cicero docet de Finib. V. 4. Ei operi titulus
fuerat Πολιτεῖαι πόλεων. Diog. Laërt. V. 72. In his erat
ἡ Λοκρῶν πολιτεία, quam nominatim laudat Clem. Alex.
Stromat. lib. I. pag. 258. ed. Dan. Heinsii. Fuerat autem
Aristotelis sententia ea, quam breviter deinde cap. 9, 2.
repetit, *coloniam Locrorum Epizephyriorum ex fugitivis*
manicipiis, moechis & plagiaris fuisse collectam: quo &
pertinet id quod habet Dionys. Perieg. vs. 365 sq. & ibi
Eustathius. — *Ibid.* τῆς ὑπὸ Τιμαίου λεγομένης. — „Ma-
lin τῶν ὁ Τ. λεγομένων. Commodius enim dicitur ἱστο-
ρίᾳ παραδιδόμενη, quam λεγομένη.“ REISKIUS.

Verf. 5. οὐ Τίμαιος. — „id est οὐχ ἢν Τίμαιος.“ *Verf. 5.*
REISK.

Verf. 6. εὔη. Non est utique optativo hic locus: ac, *Verf. 6.*
nō gravius quid h. l. peccatum, εἶστίν saltem præferen-
dum putemus. — *Ibid.* εὐγενῆς. Articulum τὸ, quem hic
adjecit Casaubonus, transtulit huc ex illa mendosa scriptu-
ra εἰς τὸ, quam paulo ante habent libri. Ignorant eum
h. l. iidem libri, & merito delere iussit Reiskius.

Verf. 7. τὰς ἀποσταλθεῖσας παρθένους εἰς Ἴλιον. — *Verf. 7.*
„Apud Locros [Opuntios] Græciæ, ad expiandum Aia-
cis Oilei sacrilegium rapta Cassandra in conspectu Palla-
dis, quotannis mittendæ erant virgines Ilium forte legen-
dæ ex centum gentibus illustrioribus. Strab. XIII. p. 896.

Polybii Histor. T. VII.

F

[p. 600.

Verf. 7. [p. 600. ed. Casaub.] adde Plut. de sera Num. vind. p. 557. & laudd. ibi a Cl. Wyttenb. in ed. libelli p. 66. Toup. Ep. Crit. p. 162.⁴ HEYNIUS l. c. p. 53. — Toupii locus in edit. Lipsienſi eſt p. 133. ubi Tzetſis verba ad Lycophr. adferuntur, rem totam perſpicue ex ipſo Timæo Siculo exponentis, ad quem etiam provocaverat Caſaub. ad Strab. Ceterum quod in latina Polybii verſione idem Caſaub. ſcripſerat, *e quibus Locrenſes illas centum virginis ſorte legere ex oraculi reſponſo tenebantur* &c. errorem notavit Gronov. in Notis mſtis, quem errorem & res ipſa arguebat, & Tzetſes, l. c. ex Timæo diſerte referens, *duas virginis quotannis a Locris oraculi juſſu Ilium fuiſſe miſſas*.

Verf. 9. *Verſ. 9. ὅπερ τῆς Φιλιφόρου.* Mendosum ὅπερ, quod cum ed. 1. habent codd. omnes, veriſimillimum eſt ex ὅπερ fuiſſe corruptum, quod & in ora Baſil. notaverat Caſaubonus: & hoc ſane ſermonis uſui convenientius, quam *ἐπὶ*, quod dein neſcimus qua cauſa prætulit idem doctus Editor. Conf. ad V. 18, 9. *περὶ* voluerat Vrfinus, quod idem valet ac ὅπερ. Φιλιφόρου cum Vrfino corr. Caſaub. Vitioſe Φιλιφόρου ed. 1. conſentientibus mſtis, rurfusque verſ. 11. Φιλιφόρου, ubi tamen unus Vrb. recte Φιλιφόρου habet. Ceterum de *Phialphoris*, præter ea quæ h. l. Polybius refert, nihil apud alium quemquam ſcriptorem, quoad nobis quidem compertum, memoratum ſuper eſt: quare in latina verſione uncis incluſimus verba iſta a Caſaubono ex ingenio adjecta, *quod phialam geſtans theſaum ducat*. — *Ibid. παρ' αὐτοῖς* recte Caſaub. cum Vrfino. *παρ' αὐτῆς* ed. 1. cum mſtis.

Verf. 10. *Verſ. 10. ὑπάρχων ταῖς.* Tam perſpicax, quam certa Reiſkii conjectura. Huc manifeſte ſpectat, quod verſ. ſeq. ait *τὸ μὴ ταῦτα ποιῆν* &c. Ex παῖς primo πες ſecerat imperitus librarius; inde ὑπάρχων πες in ὑπάρχοντες ab aliis mutatum. — *Ibid. τῶν Σικελικῶν.* De hujus pariter emendationis veritate vix ulla dubitatio eſſe poteſt: quo magis miramur Reiſkii h. l. verecundiam, *fortaſſe* præſentis. Sed
minime

minime adfentimur eidem docto viro, suspicanti αὐτοὶ δὲ καὶ πλείων legendum: qua inserta particula omnis turbatur orationis ordo. Eodem pertinet, quod dein vers. 11. αὐτοὶ δὲ, id est ipsi, Locrenses puta, scribendum contendit, pro αὐτὸ δὲ, in quod recte consentiunt libri omnes: hoc unum mutarunt, hanc unam correctionem adhibuerunt.

Vers. 10.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Vers. 1. οὐτ' ἐλέγοντο παρ' αὐτοῖς. Suspicati eramus Vers. 1.
οὐτ' ἐλεγον τὸ παράπαν παρ' αὐτοῖς. Sic mox περί ὧν ἐλεγον.

Vers. 2. καταλάβοιεν Σικελοὺς κατέχοντας ταύτην τὴν Vers. 2.
χώραν. Confer quæ in hunc locum disputavit Heynius l. c. pap. 49. — Ibid. ἐυαλογίας ποιήσαντο τοιαύτας. Eadem rem repetit Polyænus Strateg. lib. VI. c. 22. Inde in proverbium abiit Λοκρῶν σύνθημα, Locrenesium passum, in astutos & foedifragos; quod ex Zenodoto & Eustathio retulit Erasmus in Adagiis; neque præterit Michael Apostolius, Proverb. Centur. XII. n. 10.

Vers. 3. ἢ μὴν cum Vrs. correxit Casaub. ἡμῖν men- Vers. 3.
dose ed. 1. cum mssis omnibus. Conf. ad XI. 29, 6. — Ibid. ὥς ἂν ἐπιβαίνωσι τῇ γῇ ταύτῃ. ἐπιβαίνωσι ex mssis restituimus, qui in hoc cum ed. 1. consentiunt. Mendose ἐπιβαίνουσι ed. Casaub. & seqq. τῇ γῇ ταύτῃ ex ora ed. 1. recte recepit Casaub. Sic & ora Aug. a prima manu, qui in contextu cum ed. 1. habet τῇ χώρῃ. Contra Vefont. in contextu dat τῇ γῇ, putamus & Med. & Vrb. τῇ χώρῃ vero in ora habet Vefont. Imperite utramque scripturam conjunxerunt Reg. F. G. τῇ τῇ χώρῃ γῇ, lineolis tamen subductis ut spuria notantes verba τῇ χώρῃ. — Bene REISKIUS: „Servandum est, ait, τῇ γῇ, propter fraudem jurisjurandi, quæ locum habet in vocab. γῇ, nulum habet in vocab. χώρῃ.“ — Ibid. φερῶσι. — „Φέρωσι videtur usitatus esse, pro formula quidem sacramenti.“ REISK. — At nulla satis idonea causa est, cur sollicitetur scriptura in quam consentiunt libri.

F 2

Vers.

Vers. 4.

Vers. 4. τοιούτων δὲ τῶν ὀρκῶν γενομένων. Commodius videri poterat γιγνομένων. Sed nil variant libri nostri. — *Ibid.* ἐμβαλόντας merito correxit Casaub. cum Scaligero. ἐμβάλλοντας ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* σκορόδων recte Casaub. cum Vrsin. & Aug. σκορόδων ed. 1. Reg. F. G. & sic mox iterum. — *Ibid.* ἐπὶ τοὺς ἄμους - ὑποθεμένους. Perspice utique, τοὺς ἄμους, pro τοῦ σώματος, correxit Casaub. Sed verbum ὑποθεμένους requirere videtur, ut ὑπὸ τοὺς ἄμους legamus; nisi cum Reiskio ad verbum illud subintelligas ὑπὸ τὰς ἐσθῆτας. Contra, si ἐπὶ τοὺς ἄμους, teneamus, videri potest ἐπιθεμένους fuisse dicendum, ut idem Reiskius monuit. Inversa ratione apud Polyænum l. c. vulgo legitur, σκορόδων κεφαλὰς ὑπὸ τοῖς χιτωνίσκοις ὑπὸ τοὺς ἄμους ἐπιθέντες, ubi Casaubonus ἐπὶ τοὺς ἄμους aut ὑπὲρ τῶν ἄμων scribere iussit.

Vers. 7.

Vers. 7. οὐκ ἦν πάτριον &c. Græcis olim non fuit patrium institutum, ut emittii servi ipsis famularentur. — „Quod si forte Timæus nimis absolute & præfracte hoc pronuntiavit, omnino tamen hactenus verum est, quod in antiqua vitæ simplicitate multo major Græcis usus fuit operarum mercede conductarum.“ HEYNIUS l. c. p. 54.

Cap. VII.

CAPUT VII.

Vers. 1.

Vers. 1. ἐπὶ τῶν κανόνων, id est, ubi de regula vel norma, quaritur. ἐπὶ Casauboni emendationi debetur. ὑπὸ erat in ed. 1. & msstis. ἐπὶ τοῦ κανόνος voluerat Scaliger. Confusas subinde a librariis particulas ἐπὶ & ὑπὸ eo minus mirari debemus, quo similia inter se sunt illa scriptura compendia, quibus utraque earum solet designari. — *Ibid.* καὶ ἐλάττων ἦ. — „subaudi τις.“ REISK.

Ibid. τῷ πλάτει ταπεινότερος. Veremur ne non recte interpretati simus minus lata. Quale πλάτος intelligatur, indicat adiectum nomen ταπεινός, nempe crassities. Nec aliud spectasse Casaubonus videtur, vertens aut latitudine minus alta. Quam in partem REISKIUS sic monuit: „Græci

„Græci vocabulum ταπεινός pro μικρός usurpant quacumque de mensura, sive in altitudinem, sive in latitudinem, seu crassitiem. Sic Diodorus Siculus libri II. sine in Indiæ quadam ait insula esse arundines, quæ soleant κατὰ τὰς σελήνης ἀναπληρώσεις ἀναπληροῦσθαι, καὶ πάλιν κατὰ τὰς ἀλατρώσεις ἀνὰ λόγον ταπεινοῦσθαι, *gracilesce*re.“ — Vers. 1.

Ibid. κανόνα Φησίν. Τιμαίη hæc utique verba esse videntur, cujus nomen in latina versione adicere non dubitavit Casaubonus. Vfus autem illis est Timæus contra Aristotelem. — *Ibid.* Libri nostri omnes cum ed. 1. omisis verbis εἶναι καὶ, nil aliud habent, nisi κανόνα Φησὶ δὲ πρὸς παραγορεύειν. Quod commodissimum esset, nisi sequeretur οὕτως; quæ nimirum particula commovit Casaubonum, ut ista verba εἶναι καὶ ex ingenio adjiceret. Sed eodem jure suspicari licebit, particulam οὕτως ex prava & imperita sedulitate adfutam esse a librario, qui illam ob præcedentem partic. καθάπερ hic desiderari putaret. Eadem vero particula οὕτως, perperam inserta, deinde conjunctionem δὲ post ὅταν expulsiſſo videtur, quam recte quidem habet etiam ed. 1. cum omnibus editionibus, sed ignorant scripti libri nostri, Aug. Reg. F. G. & Vrsini codex.

Ibid. πρὸς ταύτην merito correxisse Casaubonus videtur: sane, quid sit πρὸ ταύτης in hac connexionē, non videmus. Mox ἐγλίζῃ cum Aug. & Vefont. scripsimus, pro mendoso ἐγλίζῃ, quod habebant edd. cum Reg. F. G. Rursus vero rectissime & necessario (nisi in ipso verbo ἐγλίζῃ error est) negantem particulam οὐκ ante ἐγλίζῃ posuerunt editores, quam codices quidem nostri, certe Augustanus & Regii (nam ex Vefont. adnotare negleximus, & ex ceteris nil adnotatum videmus) ignorant.

Vers. 2. Verba προσέειπαι Φησὶ usque βιβλους defunt Vers. 2.
Reg. F. G. — *Ibid.* ὅταν δὲ ταύτης παραπέσῃ. Attigimus hunc locum in Adnot. ad III. 54, 5. quo ex loco (collato cum XV. 23, 5.) defendi fortasse vulgatum potest, in quod consentiunt libri. Sed quodsi contuleris vers. 5. ubi uno consensu omnes dant παρακίονσι τῆς ἀληθείας, rur-

- Verf. 2. susque cap. 9, 1. (ut alia nunc loca taceamus, ubi eadem dictio frequentatur,) vix temperare tibi poteris, quin per. suatum habeas, παραπαλεῖ hoc loco cum Timæo scripsisse Polybium.
- Verf. 3. Verf. 3. ἡρεῖσθαι δὲ τῶν τοιούτων συγγραμμάτων τὴν ἀλφειαν. Verte cum Ernesto in Lexico Polyb. *principatum in Historia tenere debet Veritas*. — *Ibid.* αὐτός του κέχρημαι λόγων οὕτως. — „Locum hunc communem usuravi. Nam χρῆσις vel χρῆς est sententia multiplicis in vita usus.“ REISKIUS. — *Ibid.* καθάπερ ἐμφύχου σώματος &c. Vide l. 14, 6. — *Ibid.* ὅψεων. ὅσων ed. 1. temere & invitis omnibus libris. — *Ibid.* τὸ ἔλον perperam deest Reg. F. G. & Vefout.
- Verf. 4. Verf. 4. οὗο μόντοι τρόπους Φαμὲν εἶναι. Φαμὲν ex Casauboni emendatione est. Quod si codicum scripturam ἔΦαμεν teneas, statuendum fuerit respici locum aliquem in deperditis Polybii libris: non enim meminimus in superioribus id legere quod nunc dicit. Eandem sententiam repetit cap. 8, 6. Nec vero, quia hic ἔΦαμεν in præterito habent libri nostri, ῥᾷδι circum putabimus, Eclogam illam Valesianam cap. 8 seqq. huic nostro Excerpto fuisse proponendam: nam & ibi ἔΦαμεν in præterito dicit, & ibidem breviter tantum & velut in transcurso repetit, id quod h. l. enucleatis & ex professo dixerat. — *Ibid.* ψεύδους. Adparet ex hoc loco, quod & alias sæpe intelligere licuit, vocabulum ψεύδος non semper graviore illa notione accipi, qua Latinorum *mendacium*; & aliud esse quidem ψεύδος *voluntarium*, ad decipiendos alios de industria comparatum; aliud vero *involuntarium*, ejus qui ipse falsus est & in errore versatur; quo pertinent illa ψεύδους definitiones, quas ex Platonis lib. II. de Repub. & ex Theæteto adtulit Henr. Steph. in Thef. Gr. Ling. Itaque ψεύδος generatim intelligi debet *error dicendo prolatus, falsum dictum, falsiloquium*. Sed ne Latinorum quidem *mendacium* semper strictiori illo sensu accipitur: de quo vocabulo legisse juvabit sententias illas, quas ex P. Nigidio A. Gellius

hinc retulit lib. XI. c. 11. velut: *Inter mendacium dicere & mentiri distat: qui mentitur, ipse non fallitur, sed alterum fallere conatur; qui mendacium dicit, ipse fallitur.*

CAPVT VIII.

Cep. VIII.

Edogam hanc Valefianam ante illud Excerptum antiquum, quod cap. 5 & 6. posuimus, collocandum putasse Valefium, supra ad c. 5, 1. monuimus. Atqui mire initium huius Eclogæ cum fine præcedentis Fragmenti, quod in Excerptis antiquis suo ordine sequebatur, cohærere videtur.

Verf. 1. ἐπιλανθάνεται . . παρεμβαίνει. — „Forte ἐπι- *Verf. 1.*
λανθάνεσθαι & παρεμβαίνειν. Quamquam vulgata sic potest defendi, ut δοκεῖ accipiatur pro ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, & quasi in parenthesi, ut paulo post δοκῶ. [*verf. 4. & cap. 11, 4.*]“

ÆKISKIVS.

*Verf. 2. Πλὴν ταῦτα μὲν ἡμῖν ὑπὲρ Ἀριστοτέλους εἰ- *Verf. 2.*
ρήσθω.* — „Clare testantur hæc verba, ea, quæ sequuntur, esse capiti illi subjicienda, quod in eclogia superioribus, [quæ Excerpta Antiqua a nobis solent adpellari,] libri duodecimi est quartum, ex divisione Gronovii.“ *ÆKISKIVS.* — Vide ad cap. nostr. 5, 1.

Verf. 3. τοιάνδε τινὰ λήψεται τὴν ἀπάντησιν. — „*Verf. 3.*
ba hæc, ait *ÆKISKIVS*, mihi sunt obscura.“ — Valefii est illa interpretatio, quam hoc loco, ut plerumque aliàs, nil mutatam repræsentavimus: *occasionem hinc opportuna nactus videor.*

*Verf. 4. ἀλλ' ὅδε μὲν τοι γε καὶ καθάπαξ διαστειλαί *Verf. 4.*
περὶ τινος οὐδὲν ἐστιν ἐν τούτοις.* *ÆRNESTVS*, hunc locum respiciens in Lexico Polyblano, ait: *διαστῆναι περὶ τινος, judicare, decernere de aliqua re, si lectio sana est, & non legendum διαστειλαί.*“ — Nempe verbum *διαστέλλομαι & διαστολὴν ποιῶμαι* passim apud Polybium denotat *distinguo, definio, distinxisse trado, explico, interpretor*; qua notione etiam activum verbum *διαστέλλειν* usurpari potuit, velut in illo Philonis loco de Vita Moïsis lib. III. quem H.

Verf. 4. Stephanus in Thef. T. III. p. 1001. E. protulit. Neque aliud h. l. in mente habuisse Valesius videtur, cum verba supra scripta latine sic redderet: *ut vero his in rebus veritatem discernere adsequaris atque adseveres, ne fieri quidem potest.* Miramur autem, quod difficilem utique locum, ac veremur ut vel sic satis persanatum, sicco pede in Notis transierit. Vere nobis κεισκις suspicatus videtur, gravius vulnus hic subesse. Is vulgatam lectionem διασπῆναι servans, quam codex Peirescianus dederat, hujusmodi proposuit emendationem: „Forte ἀληθές μένος γὰρ καὶ κατὰ πᾶξ βέβαιον, ὥστε μηδένα διασπῆναι περὶ τινος, οὐδὲν ἔστιν ἐν τούτοις, id est, ita certum & firmum in his nihil est quicquam, ut nemo dubitare possit. διασπῆναι est discedere diversas in partes.“

Verf. 6. Verf. 6. Τοῖς μὲν γὰρ κατ' ἄνοιαν &c. Sententiam hanc margiui adscriptam habet Codex Vrbino-Vaticanus, e quo eam in Polybii Fragmentis retulerat Casaubonus, priusquam repertæ essent Eclogæ de Virt. & Vitiis. Eandem sententiam, in ora putamus Codicis alicujus Palatini repertam, Xylander versionem germanicæ Polybii inseruit, inter cap. 4 & 5. — Ibid. ἔφαμεν δεῖν. Vide cap. 7, 4. & ibi notata.

Cap. IX.

C A P V T IX.

Verf. 1. Verf. 2. εἶναι θρασύν, εὐχαρῆ &c. Hæc & quæ sequuntur Timæi in Aristotelem convicia, Lexico suo ex Polybio inseruit Suidas, in Ἀριστοτέλης. — Ibid. κατατολμηκέναι. Nescimus qua causa sollicitavit hoc verbum Reiskius, aut καταψεύδεσθαι τετολμηκέναι scribendum contendens, aut ψευδογραφεῖν κατατετολμηκέναι. — Ibid. ἀποικίαν αὐτῶν εἶναι δραπέτῶν οἰκητῶν &c. — „Aristotelis sententiam de republica Locrorum secutus est Dionysius Characenus libro de Situ Orbis: [verf. 365 sq.]

Τῇ δ' ὑπο Λοκροῖς εἶσιν, ὅσοι προτέρως ἐτίθειον
ἤλθον ἐπ' Ἀχαιοίην, σφετέρῃς μηχανίῃσι ἀνίσταται.

ubi vide quæ Eustathius notat.“ VALESIVS,

Verf.

Verf. 3. ἐν ταῖς Κιλικίαις πύλαις, *ad Cilicias Pylas*,
quarum nimirum in vicinia erat Issus. Conf. XII. 17, 2.
& Cellar. Geogr. Antiq. lib. III. c. 6. p. 247 sq.

Verf. 4. σοφιστὴν ἐψιμαθῆ &c. — „Hæc prius Ari-
stoteli objecerat Epicurus in epistola περὶ ἐπιτηδευμάτων,
cujus verba refert Athenæus libro VIII. [p. 354.] Καὶ τοι
εἰδὼς καὶ Ἐπίκουρον ταῦτ' εἰπόντα περὶ αὐτοῦ, ὅτι καταΦα-
γὼν τὰ πατρῷα ἐπὶ στρατείας ὤρμησε, καὶ ὅτι ἐν ταύτῃ κα-
κῶς πράττων ἐπὶ τὸ Φαρμακοπωλεῖν ἦλθεν, εἴτα ἀνακεκτα-
μένου τοῦ Πλάτωνος περιπάτου, Φησι, παραβλὼν ἑαυτὸν
προσεκάζει τοῖς λόγοις οὐκ ὦν ἀφυσῆς, καὶ κατὰ μικρὸν ἐξ
τῶν θεωρουμένων ἐξῆλθεν. Sic legendus est ille locus. Ma-
le vulgo εἰς τὴν θεωρουμένην.“ VALESIVS. — Eadem bre-
viter habet Diog. Laërt. in Epicur. X. 8. Omnino vero
confer Euseb. Præpar. Evangel. XV. 2. ubi pro verbis illis
παραβλὼν ἑαυτὸν, quæ leguntur apud Athenæum, habet
παραλαβὼν αὐτὸν, id est, praeceptorem eum sibi sumpsit.

Ibid. ὀψαρτυτὴν. conf. cap. 24, 2.

Verf. 5. μέτριος μὲν γὰρ οὐ δοκεῖ. — „Forte μέτρια
legi debet.“ VALESIVS. — „μέτριος bene habet: qui-
cunque vel mediocriter bonus est probus: quicumque pater-
familias, ait Cicero.“ REISKIVS.

Verf. 6. αὐτὸς ἐν αὐτῷ διανοηθῆναι. Præpositionem
ἐν, quæ aberat vulgo, inferere cum Reiskio non dubitavi-
mus: simul pro αὐτῷ, quod editum erat, αὐτῷ scripsimus,
pro more Polybii.

CAPVT X.

Cap. X.

Verf. 1. Dele distinctionis signum post δὲ, & post προ-
αίρεσιν reponere.

Verf. 2. κατὰ τὴν αὐτὴν βίβλον. — „Intellige librum
IX. Hoc enim libro Timæus de republica Locrorum in
Italia contra Aristotelis sententiam, disputaverat, ut docet
Athenæus lib. VI. qui hæc Timæi verba refert, quæ ad
hanc disputationem pertinent: Καθόλου δὲ ᾔτιωντο &c.“

Verf. 2. VALESIVS. — Timæi verba ex Athenæo exhibuimus supra, cap. 6, 7 sq.

Ibid. ἐξετάζειν. ἐξετάσαι voluit Reiskius: quod speciem habet, nisi forte ἐπιβαλὼν ἐξετάζειν idem valet ac ἐπιβάλλον ἐξετάζει. ἐπιβαλὼν, προσέειπας; ut XI. 22, 10.

Verf. 3. Verf. 3. αἷς ὑπογεγράφθαι τὴν ἀρχὴν τοιαύτην. — „Existimavi legendum esse ἐπιγεγράφθαι, quod sensus ipse poscere videtur. Probare enim vult Timæus, coloniam Locrorum non ex fugitivorum colluvie conflatam fuisse; idque ex eo concludit, quod apud Locros in Græcia tabulae foederis cum Italicis percussi legantur, hoc exordio, ὡς γονεῦσι πρὸς τέκνα.“ VALESIVS. — Valesii rationem, nil cunctatus, adoptavit Heynius, Opusc. Acad. T. II. p. 47. REISKIUS contra, nihil tamen pro confirmanda sua sententia adferens: „ὑπογεγράφθαι (ait) bene habet; idem valet atque προγεγράφθαι.“ — Illius vero usus verbi ὑπογράφειν, pro προγράφειν, præscribere, in principio (v. c. legis) scribere, exempla collegit idem Reiskius in Indice græcitatibus Demosthenæ.

Ibid. ὡς γονεῦσι πρὸς τέκνα. Non gravabimur latam VALESII ad hunc locum de multis μητροπόλεων ἔξ Coloniæ juribus atque officiis Adnotationem, quæ multa scitu jucunda atque utilia continet, & passim laudata a viris doctis est, integram ad verbum huc transcribere; ne quis Polybii nostri emtor lectorque, eam hoc suo loco quærens, spe sua deceptum se queratur. — „Coloniarum, ait, eundem honorem originibus suis exhibebant, quem filii parentibus. Itaque Metius Fufetius, Albanorum dux, apud Dionys. Halic. lib. III. p. 143. [cap. 7.] ait Romanis, Albanorum colonis: ὅσας γὰρ ἀξιοῦσι τιμῆς τυγχάνειν οἱ πατέρες παρὰ τῶν ἐκγόνων, τοσαύτης οἱ πτίσαντες τὰς πόλεις παρὰ τῶν ἀποίκων. Ita & Curtius lib. IV. [c. 2.] quippe Carthaginem Tyrii condiderunt, semper parentum loco culti. Apud Herodotum quoque libro VIII. [c. 22.] Themistocles negat Ionas iuste agere, qui contra patres militent. Quænam porro fuerint hæc jura, quæ originibus debentur,

„bantur, non alienum fuerit paucis hoc loco perstringere. Primo igitur ii, qui in coloniam mittebantur, armis & commeatu a civibus suis instruebantur de publico, ut docet Libanius in argumento orationis Demosthenis *περὶ τῶν ἐν Χερρόνησσι*. Præterea publica iis diplomata dabantur, quæ ἀποικία vocabant, teste Hyperide in oratione Deliaea apud Harpocratonem: quorum exemplar, ut opinor, in archivis publicis servabatur, quo eos cives optimo jure esse, & bonis omnibus in hanc aut illam coloniam missos appareret. Iam quod præcipuum est, sacra patria coloni secum asportabant, ignemque sacrum e penetrali urbis depromptum & accensum: quod docet auctor Etymolog. in *Πρυτανείᾳ*. ὅτι τὸ ἱερὸν πῦρ ἐπὶ τέτων ἀπόκειται καὶ τὰς ἀποικίας ἀποικίαν στέλλοντας ἕξος αὐτόθεν αὔεσθαι τὸ ἀπὸ τῆς ἰστίας πῦρ. Herodotus etiam lib. I. [c. 146.] de Atheniens. colonia in Ioniam missa loquens sic ait, οἱ δὲ αὐτῶν ἀπὸ τῆς Πρυτανείης τῷ Ἀθηναίων ὀρμηθέντες . . . εἰς ἀποικίην. Qui quidem ignis si casu extinctus esset, ex Prytaneo conditorum accendi eum oportebat. Moris quoque erat, ut coloniz quotannis legatos in majorem patriam (sic Curtius lib. IV. vertit, quam Græci μητρόπολιν dicunt) mitterent, diis patriis sacra facturos. Polybius cap. 114. legationum [lib. XXXI. cap. 20, 12.] ναῦν ἱεραγωγόν, ἐφ' ᾗ εἰς τὴν Τύρον ἐκπέμπουσιν οἱ Καρχηδόνιοι τὰς πατρίους ἀπαρχὰς τοῖς θεοῖς. Et Curtius de iisdem Carthaginensibus ait lib. IV. [c. 2.] *Carthaginensium legati ad celebrandum sacrum anniversarium more patrio tunc venerant.* Itaque Corinthios graviter infensos Corcyraeis fuisse legimus, quod more reliquarum coloniarum sacra patria Corinthum mittere negligerent, διὰ τὸ μόνος τῶν ἀποικῶν μὴ πέμπειν τὰ κατεδισμένα ἱερῆα τῇ μητροπόλει, ait Diodorus Siculus libro XII. [c. 30.] Sed Thucydides lib. I. [c. 25.] ubi eandem narrat historiam, aliud dicit his verbis: ἅμα δὲ μῖσει τῶν Καρχηδονίων, ὅτι αὐτῶν παρημέλουν, ὄντες ἀποικοί, ὅτε ἐν πανηγύρεσι ταῖς κοιναῖς δίδυντες γέγρα] τὰ νομιζόμενα, ὅτε Κορινθίῳ ἀνδρὶ προκαταρχόμενοι τῶν ἱερῶν ὥσπερ αἱ ἄλλαι ἀποικίαι.

Verf. 3. „ἀποικίαι. Vbi Scholiastes Græcus, προκαταρχόμενοι, inquit, τῶν ἐστὶ διδόντες τὰς ἀπαρχάς. ἔθος γὰρ ἦν ἀρχιερέας ἐκ τῆς μητροπόλεως λαμβάνειν. *Moris erat, inquit, ut coloniæ ab originibus suis pontifices acciperent.* Qui mos imprimis notandus est: ex hoc enim, ut opinor, unico hujus interpretis loco id discimus. Superest, ut dispiciamus, quænam fuerint illa γέρα, quæ a colonis præstari mos erat in publicis solennibus ac ludis. Scholiastes quidem ille Thucydidis interpretatur τὰς τιμὰς καὶ προεδρίας, id est principem in confessu locum. Sed & multa alia privilegia intelligi puto; cujusmodi sunt ἐπιγασίαι, κτῆσις γῆς, & cetera, quæ in decretis Græcorum passim leguntur. Quin etiam si quando coloni aliam coloniam aliquo deducere vel-
lent, moris erat, ut ducem a majore patria postularent: quod testatur Thucydides lib. I. [c. 24.] de Epidamno: οἰκιστῆς δὲ ἐγένετο Φάλιος Ἐρατοκλείδου, Κορίνθιος γένεσσι τῶν ἀφ' Ἡρακλείους, κατὰ δὲ τὸν παλαιὸν νόμον ἐκ τῆς μητροπόλεως κατακληθεὶς. Porro ad hæc jura μητροπόλεων & coloniarum non incommode, ut arbitror, revocari possunt & invicem componi jura ecclesiæ Romanæ, quæ matrix est & μητρόπολις reliquarum. Sed hæc indicasse nunc quidem sufficiat.“ — Hæc igitur VALESIVS; cum quibus omnino conferenda quæ de eodem argumento disputavit Heynius Opuſc. Academicor. T. I. p. 312 seqq.

Verf. 5. *Verf. 5.* Μεταβὰς δὲ πάλιν ἐπὶ τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ Λοκροὺς. *Deinde ad Locros, qui in Italia incolunt, delatum.* Sed si contuleris cap. 12, 5. videbitur μεταβὰς h. l. ut ibi, intelligendum oratione transiens, orationem convertens ad Locros Italiam.

Verf. 6. *Verf. 6.* ὁμοίως τοῖς μοιχοῖς, τοῖς δραπέταις. καὶ, ἀντὶ τοῖς δραπέταις, necessario inferendum existimavit Reiskius. Sed amat ejusmodi asyndeta Polybius. — *Ibid.* ὧν οὐδὲν ἂν ὑπάρχειν. ὑπάρχειν suspicatus est Gronov. in Notis msstis. At ἂν cum præsentis infinitivi & cum aoristo ponitur, non cum futuro. — *Ibid.* συνήδεσαν. — „συνείδησαν potest ferri, ait REISKIUS, ut imperfectum a συνήδημι,

θῆμι, usitatus tamen est *συνήδειςαν*. — Imo hoc solum in usu, & haud dubie verum.

CAPVT XI.

Cap. XI.

Verf. 3. *ὅν τε ἔθνη Λοκρῶν*. — „Duæ sunt gentes Locrorum in Græcia, Epicnemidii scilicet & Ozolæ, teste Strabone lib. IX. & Plinio; quorum Ozolæ ab Epicnemidiis profecti sunt. Locrus enim, Locri & Caphyæ filius, ob quasdam causas insensus patri, cum magna civium manu profectus, Phycæenses & Hyanthiam condidit, ut narrat Plutarchus cap. 15. Quæstionum Græcarum, & Athenæus in fine lib. II. Vide Eustath. in Homeri Catalogum, pag. 277.“ VALESIVS.

Verf. 3.

Ibid. *πρὸς ποίους πόλεις τῶν ἐτέρων*. Suspicati eramus *ἐκατέρων*, alterius utrius ex duobus illis populis; & passim a librariis nostris confundi vocabula *ἑτεροι* & *ἐκατεροι* monuimus ad II. 69, 7. Videtur tamen h. l. eadem notione teneri *ἐτέρων* commode posse, quemadmodum in latino etiam sermone satis est *alterorum*.

Verf. 4. *τῆς πη*. conf. ad III. 108, 3. — „Forte *ἔτυ* *χα* deest, aut *τετύχηκε*, aut *κατηξίωται*.“ REISKIVS. — „Deest *τυγχάνει*.“ VALES. — *Ibid.* *ταῖς ἀναγραφαῖς*. — „ἀναγραφαὶ sunt monumenta publica; ut leges, plebiscita, foedera, testimonia præmiorum virtutis aut poenarum & infamiæ, saxi aut æri incisa, & publice proposita.“ REISKIVS. Conf. *verf. 5 & 9*.

Verf. 4.

Verf. 5. *ἀναγεγράφθαι*. — „id est *ἐκκῆσθαι ἀναγεγραμμένην*.“ REISKIVS.

Verf. 5.

Verf. 6. *ἀλλ' ἀπρίξ τὸ δὴ λεγόμενον &c.* Vetus mendum est *ἀλλὰ πρίν*, quod codicum etiam illum obsederat, quo usus est Excerptorum antiquorum compilator. — „Legendum *ἀλλ' ἀπρίξ*, (monuit VALESIVS;) ut & Cusaubonus coniecerat in Fragmentis, ubi hic locus legitur inter excerpta ex codice Vrbinatæ.“ — Nempe in ora illius codicis in hac regione adscripta sunt verba, ex hoc loco abrupta: *ἀλλὰ πρίν, τὸ δὴ λεγόμενον, ἀμφοῖν τοῖν χερσὶν ἐπέψυ*,

Verf. 6.

Verf. 6. *ἐπέφν, προσφανεὶς ἐκ τούτων.* (Vbi τοῦν χειροῦν, pro ταῦν, attica ratione; de qua vide Koeniūm in Notis ad Grammatici Leidenfis libellum de Dialectis, quem cum Gregorio Corintho edidit, p. 304.) Suidas in *Ἐπέφν*, ubi Polybii verba hæc retulit, ἀλλὰ τὸ δὲ λεγόμεν. &c. vocem ἀπρίξ pariter ignorat, quam si in codice suo Polybiano, (vel rectius ut dicamus, in codice Eclogarum de Virt. & Vitiis, quo usus est hic Grammaticus) invenisset, haud neglecturus, fuerat. Bene certe idem Suidas istam vocem suo loco interpretatus est: Ἀπρίξ. ὅλη δύναμις. ἰσχυρῶς. De erroris origine, in quem h. l. inciderunt librarii, conf. Adnot. ad V. 68, 1.

Verf. 7. *Verf. 7. καὶ παρ' οὗ.* — „Forte καὶ παρ' αὐτοῦ.“ REISK. Nil opus videtur.

Verf. 8. *Verf. 8. προσεξεργασμένος.* — *addito hoc, tamquam amplificatione & exornatione, quo major accederet gravitas orationi suæ.* REISKIVS.

Verf. 9. *Verf. 9. — „στήλη παραδόσιμος* est foedus, sanctio, constitutio, lex quæcunque, per manus a maioribus ad posteros tradita.“ IDEM. — Nempe ea lapidi incisa, & publice proscripta.

Cap. XII.

CAPVT XII.

Verf. 1. *Verf. 1. τῶν Ἐφόρων πρὸς τοὺς βασιλεῖς.* — „Lacedæmonii annos ab Ephoris computabant, ut ex Thucyd. & Xenoph. lib. II. hist. colligere est. Erant Ephori quinque, iique annui, ut docet Suidas, & Plutarch. in vita Cleomenis, initio. Ex illis quinque ephoris unus fuit ἐπώνυμος, qui anno nomen dabat, quod patet ex Thucyd. & Xenoph. loc. cit. idque confirmat Pausanias in Laconicis, ἔφοροι δὲ καὶ παρέχονται τὸν ἐπώνυμον.“ VALESIVS.

Ibid. τὰς ἱερείας τὰς ἐν Ἀργεῖ. — „Vno verbo Ἑραεῖδας dicebantur sacerdotes Iunonis Argivæ, a quibus Argivi tempora numerabant, teste Etymologico. Scholiastes Thucyd. [ad lib. II. c. 2.] ἡρίθμουν δὲ τοὺς χρόνους οἱ Ἀργεῖοι ἀπὸ τῶν ἱερείων.“ Vnde Hellenicus indicem harum

rum sacerdotum, & quid sub quaque erat gestum, pluribus libris scripserat, teste Dionys. Halic. lib. I. [c. 72.] & Stephano Byzantio, [passim.]“ VALESIVS. — Collegit dehinc Valesius nomina ætatesque earum ex Argivis istis sacerdotibus, quarum apud veteres scriptores, qui supersunt, mentio occurrit. Quæ quoniam ad Polybium illustrandum nihil pertinent, consulto præterimus.

Verf. 2. τὰς ἐπισθοδόμους στήλας. — „Legendum ἐπιστοδόμου. Quid autem sit ἐπισθόδομος, docet Varro libro IV. de Lingua Latina: in ædibus sacris, ante cellam, ubi sedes dei sunt, græci dicunt πρόδομον; quod post, ἐπισθόδομον. Similiter Pollux lib. I. [segm. 6.] τὸ δὲ πρὸ τοῦ σηκοῦ, πρόδομος καὶ τὸ κατόπιν, ἐπισθόδομος.“ VALESIVS. — Aut τὰς τῆς ἐπισθοδόμου στήλας, aut τὰς ἐπισθοδομίους στήλας scribendum contendit Reiskius. — Quidni vero *adjective* accipi poterit vocabulum ἐπισθοδόμους? quemadmodum & πρόδομος *adjective* pariter atque substantivè usurpatum reperitur, cujus usus exemplum ex vetere Epigrammate protulit H. Stephanus in Thes. Gr. Ling.

Ibid. ἐν ταῖς Φλαῖς τῶν νεῶν προξενίας ἐξευρηκός. — „Videtur mendi quidpiam latere in voce νεῶν. Quod si mendo vacat, sorte intelligere oportet, hospitii jus inter templa duarum civitatum publice constitutum fuisse: ac eodem fortasse pertinent stelæ illæ, in postica parte ædis repertæ. Mendum quoque est in illis verbis ἐν ταῖς Φλαῖς.“ VALESIVS. — „ἐν ταῖς Φλοῖαις τῶν νεῶν“ legi voluit REISKIUS. „Polybius (ait) attice non scribit.“ Totum vero locum sic interpretatus est: qui *producit & intexit suis annalibus tabulas liminibus templorum affixas, in quibus perscriptæ sunt conditiones & testificationes contractû juris hospitalis seu civitatibus inter se, seu cum privatis.* — In Φλαῖς quid monstri suspicatus sit Valesius, aut cur in Φλοῖαις mutatum Reiskius voluerit, non videmus. Φλαῖαι apud Homerum, apud Interpretes Vet. Test. apud alios, sunt *postes & limina portarum*; de quo vocab. cum alii

Lexico-

- Verf. 2. Lexicographi consuli possunt, tum late disputavit Foësius in Oecon. Hippocratis. Glossæ, citatæ a Bielio in Lexico Interp. Vet. Test. τὰς Φλιας interpretantur τὰ ὑπέρθυρα, *superliminaria*. Alii πρόθυρον vertunt τὴν Φλιάν, id est, *testibulum*, de quo vide A. Gellium XVI. 5. Quod νεῶν, pro νεῶν, Reiskius voluit; monuit ERNESTVS in Lexic. Polyb. ad voc. Φλιαί, sibi quoque id in mentem olim venisse, quia Attica illa forma sit, cum Polybius Atticus scriptor non sit. „Sed ille (sic pergit Ernestus) certam scribendi formam non tenet, miscetque e lectione varia varios characteres.“ — Recte. Sic sane & XV. 29, 8. idem Polybius scribit, ἀνεγμένον τοῦ νεῶ. προξενία, *hospitium publicum*. προξενίῳ, *literæ vel tabulæ, quibus tituli hospitii publici, civitatis nomine instituti, continentur*.
- Verf. 3. Verf. 3. ὑπάρχον τι. Sic, duobus vocabulis, scribendum esse monuerat Reiskius; & sic edidit etiam Ernestus, cum ὑπάρχοντι una voce editum esset a Valesio. Ac multo sane rectius illi, quam ipse Valesius, qui in Notis ad h. l. ait: „Legendum putamus ὑπάρχει τι τῶν τοιούτων.“
- Verf. 5. Verf. 5. πρῶτον μὲν φησι τὴν τε πολιτείαν καὶ τὰ λοιπὰ Φιλάνθρωπα τοῖς Λοκροῖς ἀμφοτέροισι Ἀριστοτέλει καὶ Θεόφραστον κατεψεύσθαι τῆς πόλεως. Hæc, nulla adjecta nota, sic latine verterat Valesius: *primum quidem Aristotelem ait ac Theophrastum in his, quæ ad rempublicam Locrorum & civilia apud utrosque Locros instituta pertinent, mentitos esse*. Vbi, ut alias taceamus difficultates, in exponendis certe vocabulis πολιτείαν & Φιλάνθρωπα manifeste ab auctoris sententia prorsus aberrasse videtur doctissimus interpres. Vix enim dubitari debet, πολιτείαν hic dici *jus civitatis*, ut cap. 10, 4. eodemque & ad *amicitiam* (ut inter consanguineos) *colendam* pertinere τὰ Φιλάνθρωπα, conf. cap. 10, 3. REISKIUS, nihil in græcis verbis mendii suspicatus, sic latine reddendum hunc locum censuit: *quæ communia sint jura Locris ambobus in Græcia, Theophrastum cum Aristotele ea Locris in Italia falso & mendaciter attribuisse*. Hæc si sententia est ver-

verborum Polybii, sane non integra est oratio, & saltem post *φιλέανθραπα* intercidisse oportebit verba τὰ ὑπάρχοντα. Sed totius disputationis connexionem si spectes, ægrè tibi persuadebis, Aristoteli Timæum id nunc exprobrasse, quod ei exprobrautem Reiskiana interpretatio facit. *κενσις*, Opusc. Acad. T. II. p. 47. græca Polybii verba, de quibus quærimus, adferens, nihil interpretationis adjecit; ut, quam illis sententiam subjectam voluerit Vir doctissimus, non videas: id unum notavit, non ἀμφοτέροις esse legendum, sed ἀμφοτέρους 'Αριστ. καὶ Θεοφρ., nam de solis (inquit) *Italiae Locris* nunc agit. — At Locri Italiae designantur hic voce τῆς πόλεως; quare nihil impedit, quin illa verba τοῖς Λόκροις ἀμφοτέροις de utrisque *Græciae Locris* intelligi possint. Et omnino, siue sententiam spectes, siue ipsa verba, multum abesse videtur, ut sic persanatus haberi possit locus. Sane, quid sit unde pendeant illi dativi τοῖς Λοκροῖς, nil videmus. Tum ad verba πρῶτον μὲν necessario referri debuisse videtur aliud membrum orationis, ab ἔπειτα δὲ aut ab aliqua simili conjungendi formula incipiens. Denique pæne persuasum nos quidem habemus, defectum prorsus esse hunc locum, & plura quædam verba, quæ ex ingenio supplere non ausimus, intercidisse.

Verf. 6. ὅτι καὶ ταύτῃ τῆς πραγματείας ἀνάγκη- Verf. 6.
θεήσομαι παρεμβαίνειν. Cum vulgo esset καὶ ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ, parum firmum felixque remedium videtur, quo succurrere laboranti orationi Valesius tentavit, conjectans καὶν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ. Bene habet καὶ ταύτῃ etiam hoc loco. Tum vero verbum παρεμβαίνειν genitivum postulat, qui, nempe ab imperito liberario ex occasione ipsius vocis ταύτῃ, quæ præcedit, in dativum casum est mutatus: præterea & passim aliàs literam *ς* in fine confusam cum *jota subscripto* a librariis nostris vidimus. conf. Adnot. ad I. 15, 10.

Cap. XIII.
Vers. 1.

CAPUT XIII.

Vers. 1. Δημοχάρην. De Demochare consule Vossium lib. I. de Histor. Græc. cap. 11. p. 68. & mox Vales. ad vers. 9. Breviter Cicero in Bruto c. 83. *Demochares, qui fuit Demostheni sororis filius, & orationes scripsit aliquot: & earum rerum historiam quæ erant Athenis ipsius ætate gesta, non tam historico, quam oratorio genere, perscripsit.* Polybii hunc locum de Demochare (usque ad vers. 5.) in Lexicon suum transtulit Suidas, sub ipso vocab. *Δημοχάρης*: minoraque nonnulla fragmenta ex hoc cap. decerpta passim etiam alibi citavit. — *Ibid. οὐκ εἶναι δ' ἄξιον τὸ ἱερὸν πῦρ Φυσῆν.* — „Hinc adagium, ὃ τὸ ἱερὸν πῦρ οὐκ ἔξεστι Φυσῆσαι, de homine impudico & impuro, teste Zenobio, & Suida [in Ὡ, τὸ πῦρ.] Sed in Zenobio confusum est id proverbium cum præcedenti ψεκός. Legendum est a capite: ὃ τὸ ἱερὸν πῦρ οὐκ ἔξεστι Φυσῆσαι ὡς μὴ καθαρεύοντι.“ VALESIVS. — Citavit etiam hunc locum Suidas in Ἠταίρηκεν. Confer Xenoph. Memorab. II. 2, 13.

Ibid. ὑπερβεβηκέναι correxit Ernestus, ut est apud Suidam in Δημοχ. & in Βότρως. Perperam ὑποβεβηκέναι ed. Vales. & Gronov. — *Ibid. τὰ Βότρως ὑπομνήματα καὶ τὰ Φιλαινίδος.* — „Philænis περὶ σχημάτων ἀφροδισίων scripserat; quod opus tamen Aeschrius aiebat scriptum fuisse a Polycrate Atheniensi sophista, ac Philænidis nomine evulgatum, ut honestissimæ matronæ notam turpitudinis inureret, ut refert Athenæus lib. VIII. [p. 335.] Ejusdem meminit Clemens Alexandr. [in Admon. ad Græcos, p. 30. ed. Dan. Heinf.] & Suidas in Ἀστιάνασσα. Botrys vero Siculus fuit, ortus oppido Messana, qui primus τὰ καλούμενα παύγια conscripsit, teste Alcimo in rebus Siculis apud Athenæum lib. VII. [p. 322.]“ VALESIVS. — *Ibid. ἀναισχυντογράφων. ἀναισχυντότερα γράφων* edit. Mediol. Suidæ in Δημοχάρης. ἀναισχυντότερον γράφον ead. ed. Suidæ in Βότρως.

Vers. 2.

Vers. 2. τῶν ἐπὶ τέλους ἀπὸ τοῦ σώματος εἰργασμένων. In contextu quidem ex codice msto ἀπὸ τέλους expressum habent

habent edd. In Notis vero monuit VALESIVS: „Emendavi ἐπὶ τέγους, quod est in lupanari. Est enim τέγος proprie οἶκημα πρόσγειον, seu cella. Male apud Suidam ἀπὸ τέλους legitur.“ — Veram scripturam ex mssis Paris. apud Suidam in Δημοχάρους restituit Kusterus, cujus ibidem de vocab. τέγος consulenda adnotatio. Apud eundem vero Suidam in Ἐμφασεῖ recte τέγους legitur, præposito quidem in aliis editionibus articulo τοῦ, in edit. Mediol. vero absque articulo. — ἀπὸ τέγους (ait REISKIVS) per se probum est: sed quia sequitur ἀπὸ τοῦ σώματος, malim hic loci ἐπὶ τέγους.“ — ἀπὸ τοῦ σώματος ἐργάζεσθαι est *quæstum ex corpore facere*. Quare parum felix habenda Pauli Leopardi conjectura, qui Emend. lib. VII. c. 25. (in Gruteri Thef. Crit. Tom. III.) τῶν ἀπὸ τέγους ἄχρι τοῦ στόματος ἐργαζομένων legendum censuerat.

Verf. 3. ὁ δ' ἴνα. Sic scribendum monuit Reiskius, Verf. 31 & ante cum Gronov. in Notis mssis. Id ipsum autem in versione latina jam expresserat Valesius, licet de corrigendis græcis tacuerit.

Ibid. κωμικόν τινα μάρτυρα ἀνώνυμον. — „ἀνώνυμον appellat, paulo rariore usu, hominem non plane quidem ignoti nominis, sed ignobilis, obscuri, quod nomen pauci norint: nam paulo post (verf. 7.) appellat hunc comicum Archedicum.“ REISKIVS. — „Archedicum hunc poetam infra Polybius appellat. Suidas tamen [in Ὡ, τὸ ἱερὸν πῦρ.] ex Τιμαῖο Democlidem dicit: Τιμαῖος ἐν λη΄ ἱστοριῶν ἱστορεῖ, ὡς οἱ περὶ Δημοκλειδὴν κατὰ Δημοχάρους εἶπον, ὅτι μόνον αὐτῷ πάντων Ἀθηναίων οὐκ ἔξεστι τὸ ἱερὸν πῦρ Φυγεῖν.“ VALESIVS.

Verf. 5. καὶ τῶν ἄλλων τιμῶν, ὧν οὐδὲν αὐτῶν συνεξέ- Verf. 5. ἔραυε &c. Respicit δοκιμασίαν illam morum, quam subire tenebantur Athenis magistratus forte lecti, priusquam honorem capeßere eis liceret; cujus δοκιμασίας mentionem facit Socrates apud Xenoph. Memorab. II. 2, 13. & passim Demosthenes eis locis, quæ in Indice, sub verbo δοκιμάζειν, collegit Reiskius.

Ibid. τοιαύτους ἀτυχίαις παλίσσονται. Attigimus hunc locum in Adnot. ad V. 67, 4. Conf. infra, cap. 14. 2.

- Verf. 9. *Verf.* 9. κείνος. — „Demochares, non Timæus.“ **KEIS-
KIVS.** — *Ibid.* ἐν ταῖς ἱστορίαις. — „Democharis histo-
riam laudat Lucianus in Longævis, [c. 10. T. III. ed.
Wettst. p. 214.] & Athenæus lib. VI. [p. 252 sq.] a quo
male Δημοσθένους ἀνεψιὸς indigitatur, cum fororis filius
fuerit. Itaque Athenæus memoria lapsus videtur, cum
ἀνεψιὸν vocavit, quem ἀδελφιδοῦν debuerat dicere. Sic
enim præter Polybium scribit Plutarchus in vitis X. ora-
torum, [p. 847. ed. Wechel.] & Aelianus lib. III. Var.
Histor. [c. 7.] Erat autem Lachetis filius, Democharis ne-
pos, pater Leuconoeensis. Male enim apud Plutarch. in
Demetrio (p. 900.) Δημοχάρης Λακωνεὺς scribitur, & apud
eundem in Vitis X. Rhetorum Δημοχάρης Λάχηςτος Λευ-
κονοειεύς. Lege utrobique Λευκονοειεύς. Iam quod ejus avum
posui Democharem, firmatur auctoritate Demosthenis, qui
in oratione contra Aphobum ait, amitam suam nuptam
fuisse Demochari Leuconocensi.“ **VALESIVS.** — Athe-
næum contra Valesium defendere conatus est Kühnius ad
Aelian. l. c. idem sæpe valere contendens ἀνεψιὸν ac ἀδελ-
φιδοῦν, provocansque ad Suidæ auctoritatem in Ἀδελφιδ-
οῦς, & ad Pollucem lib. III. c. 2. At Pollux quidem l. c.
segm. 28. ἀνεψιὸς esse docet ἀδελφῶν παῖδας, non vero
ἀνεψιὸν ait esse τὸν ἀδελφοῦ aut ἀδελφῆς παῖδα, quæ mul-
tum inter se differunt.

Ibid. σιμυνηδεῖη ἢ βάνυστος. Particulam ἢ, quæ fa-
cile ab ultima litera vocis præcedentis poterat intercipi,
ignorat Suidas in Βάνυστος, sicut editi & codex Peire-
scianus.

- Verf. 11. *Verf.* 11. καὶ δὲ ὅτι. At nimirum quod. Solita sua fa-
gacia locum emendavit Toupius Emend. in Suid. Part. III.
p. 336 sq. edit. Lipsiens. — *Ibid.* αὐτόματος. Non sper-
nendum putamus αὐτομάτως, quod bis habet Suidas,
ubi hunc Polybii locum citat, in Κοχλίας, & in Σιάλορ.
— *Ibid.* σιῶλον ἀναπτύων. — „Aquam spumescentem. De-
scribit

scribit siphunculum aquam ebullientem, ope machinæ intestinæ ultro progredientem.“ REISK. — Haud satis adparet, quid voluerit vir doctus. Adluditur putamus ad cochlearum morem, in gradiendo viam spuma quadam, veluti sputo, conspiciendi.

Verf. 11.

Ibid. ὅσοι διέπτεον διὰ τοῦ θεάτρου. Cum ἄνθρωποι vulgo legeretur, sic vertit Valesius: *ac præterea per theatrum juvenes dimittebantur, canentes, Atheniensium civitatem &c.* Et in marg. notaverat: „deest ἔδοντες.“ — REISKIVS, de ἄνθρωποι nil suspicans, forte διέπτεον ait legendum: *quod homines de machina volarint per theatrum.* Porro — „videtur utique (inquit) aut ἔδοντες, quod Valesius volebat, aut κηρύττοντες, aut λέγοντες, aut tale quid deesse.“ — Præclare vero ΤΟΥΡΙVS in vocab. ἄνθρωποι inesse mendum vidit: nempe, qui primus ita scripsit, is in exemplari, quo usus est, ἀνοί legerat; quod usitatum aliàs est scripturæ compendium pro ἄνθρωποι, nunc vero ex ὅσοι erat corruptum, forte per intemperatam hominis sedulitatem, qui, quid hic ἀσινī facerent, non intelligebat. — „Satis autem festive (ut monuit Toupius) cochleæ & asini in pompa simul per theatrum ducebantur, ad desidiā & socordiam Atheniensium indicandam, & quod Cassandro utique in omnibus parerent.“

CAPVT XIV.

Cap. XIV.

Verf. 2. ἀνύχημα. cf. c. 13, 5. & Adn. ad V. 67, 4. Verf. 2.

Verf. 3. Καθάπερ γὰρ εἰ νοῦν ἔχοντες &c. Hæc & quæ Verf. 3. sequuntur usque ad finem cap. 15. non solum in codice Peiresciano inter Eclogas de Virt. & Vitiis legebantur; sed & in Excerptis Antiquis ex libro XII. jam olim, priusquam repertus esset Peirescianus codex, erant edita; quare in editione Eclogarum de Virt. & Vitiis consulto prætermisit ea Valesius. De argumento hujus cap. monuit REISKIVS: „Hoc fragmento tradita præcepta, vereor, ne ipse Polybius interdum non satis diligenter observavit.

Verf. 3. Vide p. 936. [lib. XIII. c. 4. ubi in Heraclidem invenitur.] —

Ibid. τὶ παρ' αὐτῶν ἄξιός ἐστιν ὁ πλοῖον. ἄξιός cum Vrsino correxit Casaub. ἄξιον ed. 1. cum msstis, quod ferendum fuisset, si sequeretur τὸν πλοῖον. Ad sententiam confer XV, 4, 10.

Verf. 5. *Verf. 5.* Cum πάνθ' ὑπεπίπτειν ἐστὶ, καὶ πᾶσι διαπίπτειν παρὰ τοῦ δέοντος λεγομένοις vulgo hic consentientibus omnibus msstis (putamus etiam codice Peiresciano, e quo nihil diversæ lectionis adnotavit Valisius) legeretur; Casaubonus hunc versum sic interpretatus est: *Illis vero qui ira atque odiis suis cuncta metiuntur, necesse est temere quidvis effutire, Et in omnibus, quæ dicant, modestia fines longe migrare.* Quæ si cui faciunt satis, ei nos quidem non invidemus. Corrupta prorsus esse græca ista, satis adparere nobis videtur; quæ perspectissime, me iudice, ΚΕΙΣΚΙΝS emendavit: πάνθ' ὑπεπίπτειν ἐστὶ, καὶ πᾶσι διαπιστεῖν [sic enim recte scripsit, ille, & sic nos scribere debueramus volueramusque: διαπιστεῖν imprudentibus nobis excidit.] πέρα τοῦ δέοντος λεγομένοις. Id est: illos vero, qui iras ac stultiis suis omnia metiuntur, necesse est in cunctis suspectos habere, Et diffidentem omnibus quæ ultra modum dicuntur. διαπιστεῖν Polybio idem est ac πιστεῖν, credere, fidei alicujus aliquid committere. διαπιστεῖν, diffidere; ut I. 35, 2. & sæpe aliis. Phrasin πέρα τοῦ δέοντος etiam aliis frequentat Polybius, ut V. 104, 3. & Fragm. Grammat. num. LXXVIII. Est autem idem ac παρὰ τὸ δέον. Sic XXII. 1, 5. junguntur παρὰ τὸ δέον, πέρα τοῦ καθήκοντος.

Verf. 6. *Verf. 6.* ἀδεῖν τοῖς ὑπὸ Τιμαίου - - εἰρημένοις. — Gronovius (in Notis editis) ἀντειπεῖν legendum suspicatus erat; citra necessitatem, — „ἀδεῖν τοῖς ὑπὸ Τιμ. λεγομένοις (sic opportune ΚΕΙΣΚΙΝS monuit) idem est, atque εὐτιθέσθαι αὐτὸν πρὸς τὰ ὑπὸ Τιμαίου λεγόμενα, animum non adijcere dilis a Τιμαίῳ, iis non assentiri. Aliàs verbum hoc usitatus

usitatus cum accusativo construitur.“— Fortasse vero subintelligendus accusativus τὴν πίστιν. Quod εἰρημένων habet ed. 1. cum tamen præcedat articulus τοῖς, id temere & invitis mssis factum.

CAPVT XV.

Cap. XV.

Vers. 1. τοῦς κατ' Ἀγαθοκλέους λοιδορίαις. De vesano *Vers. 1.*
Timæi in Agathoclem odio ejusque odii causa confer Dio-
dor. Sicul. T. II. edit. Wessel. p. 560 sq.

Vers. 2. λέγω δ' ἐν τούτοις. An λέγω δὲ τούτοις? — *Vers. 2.*
Ibid. πολιοὺν, *graculum*. — „Apparet esse convitium: sed
quid significet, obscurum est. Num *graculum* Græci stu-
pratorem marium appellabant?“ *ρεῖσκινς*. — An ex eo,
quod Spartanum olim juvenum a graculo perditæ adama-
tum ferunt, *graculi* nomen in convitium abiit, pro *homine*
obsceno, *cinardo*? Vide Aelian. Hist. Animal. I. 6. & XII.
37. rursusque in Var. Histor. IX. 39. Ipsum nomen *πο-*
λοιὸν Casaubonus h. l. restituit ex Suida in Ἀγαθοκλῆς &
in Τριόρχης. Corrupte πολύων ed. 1. cum mssis.

Ibid. τριόρχην. — „Significat *τριόρχης* propriè genus
accipitris, a numero testium ita appellatum, ut docet Pli-
nius lib. X. cap. 8. Romani *buteonem* vocarunt, eodem Pli-
nio teste. Hic tropice significat *hominem incontinentem*,
& *libidini maxime deditum*.“ *ΚΥΣΤΕΚΥΣ* ad Suidam voc.
Ἀγαθοκλῆς. — De graculo & buteone avibus, & de toto
hoc Polybii loco, conferre Cælii Rhodigini Lect. Antiq.
lib. XXIV. c. 4. jussit Paulus Leopardus in Emendatt. lib.
IV. c. 14. qui & ipse ibi nonnulla ad illustrandum hoc ca-
put contulit.

Ibid. πάντων τῶν βουλομένων. — „Forte παντὶ τῷ βου-
λομένῳ. Pudet hæc apertius eloqui, sed satis nota sunt
ex Aeschini oratione contra Timarchum.“ *ρεῖσκινς*. —
In vulgatam scripturam consentit cum codicibus nostris
Suidas, in Ἀγαθῶν & in Τριόρχης. Ex βουλομένων ex ipso
Suida, monitus etiam ab Ursino, restituit Casaubonus: sic
vero etiam scriptum recte in Aug. βουλευομένων ed. 1.

- Reg. F. G. Velfont. — *Ibid.* τοῖς ὅπισθεν ex Suida correxit Casaub. τοὺς ὅπισθεν edd. cum mssis nostris.
- Verf. 4. *Verf.* 4. τὰ καὶ περὶ Δημοχάρους. καί, monente etiam Reiskio, revocavimus ex ed. 1. cum qua consentiant codices omnes, nisi quod mendose κατὰ pro καὶ habet Med. Temere eam particulam delevit Casaub. cum Vrsino.
- Verf. 6. *Verf.* 6. Φάλογον τὸν προχὸν &c. Conf. lib. XV. c. 35. — *Ibid.* In περὶ τῆς τὴν ἡλικ. cum codicibus nostris Polybianis consentit Suidas. — *Ibid.* Vocab. ἔτη, quod perperam deerat ed. 1. & mssis nostris, ex Suida cum Vrsino adjecit Casaub.
- Verf. 7. *Verf.* 7. ἀπὸ τοιαύτης ὑπερ. recte Casaub. cum Suida. ὑπὸ τοιαύτ. ὑπ. ed. 1. cum codd. nostris.
- Verf. 9. *Verf.* 9. τὰ πρὸς διαβολὴν κυροῦντα. συγκυροῦντα maluerat Reiskius. Moxque idem ἀνέκοντα, pro vulgato ἡκοντα. At eadem ratione XXVIII. 14, 2. est τῶν εἰς Φιλαν. θρωπίαν ἡκόντων, nisi & ibi ἀνέκόντων legendum. Sed nil opus videtur sollicitare vulgatum: satis usitata phrasis similis, τὸ εἰς ἀμὰ ἡκον, pro ἀνέκον vel προσῆκον.
- Verf. 10. *Verf.* 10. ὁ δὲ παρασκοτισμένος ὑπὸ τῆς ἰδίας πικρίας. Ex Vrsini conjectura sic edidit Casaub. Corrupte ὁ δὲ παῖς σκοτισμένος ed. 1. cum omnibus nostris codicibus: quod unde ortum dicam dubius hæreo, cum duæ pæne æque probabiles emendandi rationes offerantur. Valesius in Variis Lectionibus ex codice Peiresciano adfert ὁ δὲ παῖς σκοτισμένος: quod quidem, si vere ita dedit ille codex, nec ex conjectura illud παῖς pro mendoso παῖς substituit Valesius, utique amplectendum fuerit. Eandem emendationem, παῖς pro παῖς, in mentem venisse Scaligero, ex ora libri, quo is olim usus est, intelligimus. Aliam rationem REISKIO suggestit proprii ingenii acumen. Is postquam ex edit. Herwag. & cod. Aug. attulit mendosam illam codicum nostrorum omnium scripturam, ὁ δὲ παῖς σκοτισμένος, in eam sic deinde commentatus est; „Apparet, αὖς aliud nihil esse, quam vitiosam scripturam insequentis syllabæ ας. Vnde colligo, Polybium sic reli-

reliquisse: ὁ δ' ἐπισκοτισμένος. Dubito, an παρασκοτίζω verbum Græcis usurpatum in hoc quidem sensu sit. — Verbum ἐπισκοτίζεσθαι usurpavit Polybius XIII. 5, 6. non quidem de homine, sed de ipsa veritate: sed ἐπισκοτεῖσθαι, quod idem prorsus valet, de eodem Timæo eadem prorsus ratione usus est hoc ipso libro XII. c. 8, 1.

Verf. 10.

Verf. 11. ὅτι τὸ ψεύδος. Sic Casaubonus, consentientibus codd. omnibus, contra quorum fidem temere ὅτι τοῦ ψεύδους posuerat editor Basileensis. — Ibid. Particulam οὐ, quam Casaubonus ante τὰ γεγονότα inseruit, cum ed. 1. & codicibus nostris ignoravit etiam codex Peirescianus, ut monuit Valesius in Variis Lectionibus. κεισ-κινς, intelligens particulam negantem non esse in mssis, scripturam vero istam editionis Hervagianæ τοῦ ψεύδους & codicibus existimans esse ductam, quædaverat: Ergo ne Polybius ita reliquit: ὅτι τοῦ ψεύδους οὐχ ἦτον ὄνείδος ἐστι περὶ τοὺς τὰ γεγονότα κρύψοντας ἐν ταῖς ἱστορίαις? — Nobis commodius nihil succurrit quam id quod in Scholio sub contextu posuimus.

Verf. 12.

Verf. 12. In verbis ταῖς ἱστορίαις (superiori versu) de-
fini hæc Ecloga in Excerptis Antiquis: reliqua, Ἡμεῖς δὲ, usque παραλέψαμεν, ex Peiresciano codice adjecit Valesius. Sententiam autem horum verborum nobis non fatis liquere, in ipsa versione latina græcis subiecta non celavimus. Videat doctus Lector, an Valesii probare possit interpretationem, quæ hujusmodi est: Nos vero id, quod nimium videbatur, odii illius causa rejecimus; quod autem ejus instituto conveniebat, non prætermisimus. Illud saltem monemus, quod etiam Gronovius in Notis mssis tetigit, οἰκτιρῆς τῆς προθέσεως αὐτῶν non esse quod ejus instituto, sed quod nostro instituto conveniebat; ut I. 3, 5. & sæpe aliàs. Ejusdem VALKSI ad hunc locum hæc est adnotatio: ἐπιμετροῦν hic significat τὸν αὐξητικὸν λόγον. Quæ quidem amplificatio conceditur interdum historiæ scriptoribus, modo sobria sit & cum judicio fiat. Sic supra in libro VII. [c. 7, 7.] ubi de morte Hieronymi: ὅσῳ

Verf. 12.

Verf. 12. γὰρ ἂν τις εὐλογώτερον τὸν ἀναπληροῦντα τὰς βίβλους καὶ τὸν ἐπιμετροῦντα λόγον τῆς διηγήσεως εἰς Ἱέρωνα διάγειτο. Et in fine libri XV. [cap. 34. 1. & 35. 1.] opponit Polyb. τῷ κυρίῳ καὶ συνέχοντι τὰ πράγματα τὸν ἐπιμετροῦντα λόγον. Igitur τὸ ἐπιμετροῦν τῆς ἀπεχθείας ἐστὶ *amplificatio & exaggeratio profecta ab odio*: ut lib. V. c. 10. ἐπιμετρῶν τῷ θυμῷ. — In eandem sententiam Ernestus in Lexic. Polyb. τὸ ἐπιμετροῦν τῆς ἀπεχθείας interpretatus est *excessum odii*.

Denique ad verba τῆς προθέσεως αὐτῶν hæc adnotavit Idem VALESIVS: „Legendum videtur αὐτοῦ. Timæum enim intelligi puto; in quo reprehendendo ait Polyb. se id quidem, quod nimis asperum & virulentum erat, consulto evitasse; illud vero, quod ejus instituto consentaneum erat, minime omisisse, Ferri tamen potest αὐτῶν, si intelligatur de iis, quos odii causa laceravit Timæus.“ —

Nobis ista Polybii verba iterum iterumque relegentibus, hæc denique visa est sententia eis inesse: *Sed nos quidem pluribus hæc persequi nolumus, quia id odiosum (vel invidiosum) est: at, quæ ad institutum nostrum pertinebant, ea non prætermittenda duximus.*

Cap. XVI.

CAPVT XVI.

Quæ hoc capite continentur, de duabus *Zaluci*, Lororum legumlatoris, legibus, ea ex alio auctore retulisse Polybium, adparet ex illis verbis verf. 9. προκαλέσασθαι Φησι τὸν Κοσμόπολιν, & verf. 12. τὸν νεανίσκον εἰπεῖν Φησιν. Quis autem sit ille auctor, per culpam ejus hominis, qui hæc Excerpta compilavit, ignoramus. Nisi forte verbum illud Φησι ab eodem compilatore adjectum statuas, ut ipse intelligatur *Polybius*: quemadmodum in Eclogis quidem de Virt. & Vitiis passim factum videmus; velut initio Eclogarum ex hoc lib. XII. (nobis cap. 8, 1.) ita scripserat compilator: Ὅτι ποτὲ ἴστωρεϊ ψευδῇ ὁ Τίμαιος, ὡς Φησι Πολύβιος ὁ Μεγαλοπόλιτης. Sic eam Eclogam, quam

quam posuimus lib. VII, c. 12. ab his verbis inceperat idem homo: "Οτι Φησὶν ὁ Πελεύβιος· Ἐγὼ δὲ κατὰ τὸ παρὸν &c. Ceterum quod initium hujus fragmenti perobscurum esset & hiulcum Reiskius queritur; nescimus, quas vir doctus difficultates invenerit: nobis quidem satis plana omnia visa sunt.

Vers. 1. παρὰ μὲν τῷ δτέρῳ - - γεγενέναι, *apud alterum fuisse.* τὸν ἐταῖρον ed. 1. Aug. Reg. F. *Ves. τὸν δτέρον* Reg. G. τῷ ἐταῖρῳ corrigere Vrsinus jussit. Recte Casaub. αἰ in ε mutavit; nec sperno τῷ δτέρῳ: sed videtur eadem notione (*apud alterum*) accusativus casus teneri potuisse, παρὰ μὲν τὸν ἑτέρον. Quam constructionem praepositionis παρὰ cum accusat. pro dativo, frequentem apud poetas & apud Homerum inprimis, ne soluta quidem aspernatur oratio. Simili certe ratione Polybius XI. 14, 3. μέναι παρ' αὐτὸν dixit, pro παρ' αὐτῷ vel ἐαυτῷ, *apud se manere*, id est, *mentis compotem, sui potentem manere.* Sed mox *vers. 7.* in dativum παρ' οἷς libri consentiunt omnes.

Vers. 2. εἰς τὸν ἀγρὸν ἐλθόντα, *tus venientem;* nempe *Vers. 9.* ubi erat servus, in villa alterius; quod ex eis, quae adjiciuntur, satis adparet. — *Ibid.* ἡμέραις δυοῖς πρότερον, *biduo ante;* scil. quam res ad judices deferretur. — *Ibid.* ἀπὸ χέναι correximus cum Reiskio & Vrsino. Præteritum verbi ἄγω legitima ista forma ἤχα alias etiam passim frequentavit noster, varie quidem a librariis corrupta. vide III. 111, 3. IX. 22, 7.

Vers. 3. ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ἐπὶ τὴν οἶκον unus Reg. F. *Vers. 3.* Ceteri cum editis consentiunt, Verba autem καὶ λαβόντα πάλιν defunt utrique Regio: sed agnoscunt ea Aug. Med. & Vefont. (In Tubing. ut jam aliis monuimus defunt Excerpta ex libro XII.)

Ibid. ἄγειν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. Aut ἄγειν aut ἀπάγειν, aut aliud his simile verbum, hoc loco fuisse supplendum patebat ex totius narrationis connexionē; nisi forte ipsa particula πάλιν ex ἀπάγειν est corrupta, absorpta litera initiali

- Verf. 3. initiali α ab ultima litera vocis præcedentis λαβόντα. — *Ibid.* Haud incommode teneri posse codicum lectio videtur, δεῖν κύριον αὐτὸν εἶναι διδόναι τοὺς ἐγγυητάς, *in sua potestate esse debere*, vel *sibi jus esse debere*, ut *sponsores det*: nempe, ut, datis sponsores, possideat interim servum, de quo controversia erat, donec lis judicata esset. Id enim per se intelligitur, idcirco sponsores dari, ut interim in possessione maneat is qui sponsores dat.
- Verf. 4. *Verf. 4.* Κελεύειν cum Vrsino correxit Casaubonus. Mendose Κελεύει γὰρ τὸν Ζ. νόμον ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* παρ' οὗ τὴν ἀγωγὴν συμβαίνει γίνεσθαι. *a quo res controversa ad judicem abducta fuerit.* Duobus modis intelligi potest illud παρ' οὗ, *a quo*. Heynins, quem sæpe jam in interpretatione hujus libri XII. historiæ Polybianæ laudavimus, sic accepisse videtur: rem controversam interim possidere debere eum, *qui manu injecta rem vindicatam in judicium adduxerit.* (Opusc. Acad. T. II. p. 41-43. nota h.) Cujus sententiam, in hac quidem parte, ne amplecti possimus, graves nos causæ movent. Primum enim ipse sermonis græci usus obstare videtur. Nempe *a quo*, ea notione qua vir doctissimus cepit, ὅφ' οὗ græce fuerit, non παρ' οὗ. Tum vero ne æquitas quidem, quæ tamen in Zaleuci legibus præcipue laudari solet, admittere illam interpretationem videtur. Sic enim violentissimus quisque, qui rem alteri per vim ablatam ad judicem detulisset, eandem interim, dum lis judicata esset, ex ipsius legis præscripto possessurus fuisset; quod sane æquitati non fuerit consentaneum. Denique in tota, quæ sequitur, narratione non quaeritur *de eo qui servum ad judicem abduxerit*, sed id quaeritur, *unde*, id est, *cujus e domo, cujus e potestate & possessione servus fuerit ad judicem delatus.* confer inprimis verf. 8. Itaque παρ' οὗ (*a quo*, vel *unde*) refertur ad eum, παρ' ᾧ vel παρ' ὃν fuerat res controversa tum cum est ad judicem delata: & non id sonat, quod gallice dicimus *par le quel*, aut anglice *by whom*; sed *de chez qui*, *from with whom*, *from whens*: quod ipsum

ipsum perspecte percommodeque Casaubonus sic expressit, *penes quem erat (res) cum in jus fuit adducta*. Quare in sententia ea, quam deinde pronuntiavit magistratus Lorensis, non, ut Heynius ait, legis verbis pertinaciter inhæsit magistratus, sed mentem legis ex æquitatis ratione est interpretatus, dicens: (vers. 3 sq.) *eum, unde (vel ex cujus possessione) res in jus sit adducta*, non intelligendum hunc, qui nuperrime illam alteri per vim dolumve rapuerit, eamque nunc per dies aliquot fortasse secum habuerit; sed eum *penes quem ea res postremo per probabile aliquod tempus citra controversiam fuerit*. Ex quo intelligi par est, legem eam Zaleuci, de qua hic agitur, non modo *similem*, ut Heynius ait, fuisse interdicto *VTI POSSIDETIS*, & non modo *comparandam* cum *IVRE VINDICIARVM* apud veteres Romanos; verum *eiusdem prorsus argumenti* cum Romano illo jure fuisse, de quo, ut alios taceam, consuli possunt Sigonius de Iudiciis I. 21. & Heinecc. in Historia Juris p. 70.

Vers. 5. ἐκ γὰρ τῆς οἰκίας τῆς ἐκείνου. namque ex ipsius *Vers. 5.*
(id est, *ex sua*) *domo*. Sic ἐκείνου idem nunc valet ac *ἐαυτοῦ*, quemadmodum & aliàs passim, in obliqua præsertim oratione, veluti III. 44, 10. XXV. 1, 10. quod nec aliis auctoribus inusitatum esse monuit Reiskius ad III. 44, 10.

Vers. 6. τοὺς προκαθήμενους ἄρχοντας, magistratus in *Vers. 6.*
tribunali vel *pro tribunali sedentes*, ad audiendas partes & ad jus dicendum. Vide Adnot. ad V. 63, 7. Ceterum in Zaleuci legibus apud Stobæum pariter, & apud Diodorum ἄρχοντας memorari, quibus causarum disceptationes & judicia mandata erant, monuit Heynius l. c. p. 51.

Ibid. τῷ νομοπόλιδι. Majoris magistratus hoc nomen fuisse videtur; nulli alii scriptori, quod sciam, memoratum. Apud Cretenses summos magistratus, Lacedæmoniorum ephoris potestate pares, *νόμους* fuisse adpellatos, Aristoteles docet Politic. lib. II. c. 8.

Vers.

Verf. 7. *Verf. 7. διατεταχθαι τὸν νόμον, distincta, adcurata, definita ratione, falsa distinctione* (id μετὰ διαστολῆς sæpe dicit Polybius) *explicuisse & interpretatum esse legem.* Vide Lexic. Polyb. — *Ibid. αὖ ἀγνοσcunt Aug. Med. Reg. F. G. Vefont. Ex Urb. nil notavit Casaub. — Ibid. τὸ διαμφοισβητούμενον. Vitiose τὸ διαμφοισβητούμενον ed. 1. Reg. F. G. Vefont.*

Verf. 8. *Verf. 8. δεσπότης cum Vrsino correxit Casaub. Mendose δεσπότην ed. 1. Aug. Regii, Vefont. — Ibid. οὐκ εἶναι ταύτην κυρίαν, intellige ἀγωγὴν, non esse illam veram abductionem, non esse eam abductionem quæ ad rem pertineat, de qua loquatur lex cum dicit τοῦτον δεῖν κρατεῖν . . . παρ' οὗ τὴν ἀγωγὴν συμβαίνει γίνεσθαι. Sic κύριος λόγος XV. 34. 2. est oratio quæ ad rem pertinet, cui proprius hic erat locus.*

Verf. 9. *Verf. 9. εἴ τι βούλεται. Sic REISKIUS: „εἴ τι, non εἴ τις. Si quid velit ille adolescens. Non enim unumquemque (inquit) provocat, sed illum solummodo adolescentem, qui dubitabat de Cosmopolidis interpretatione.“ — Poterat tamen fortasse, debueratque adeo, teneri consentiens librorum scripturæ εἴ τις βούλεται. Nil enim magnopere urget, ut statuamus, solum illum ipsum juvenem litigantem provocatum esse a Cosmopolide, ut contra ipsius interpretationem, si quid haberet, diceret. Poterat quilibet alius, juveni illi patrocinaturus, aut omnino dissentiens a Cosmopolidis interpretatione, ad contra dicendum surgere.*

Ibid. λέγειν ὑπὲρ τῆς γνώμης κατὰ τὸν Ζαλευκοῦ νόμον, τοῦτο δ' ἐστὶ, &c. de sententia (legis) dicere ex formula a Zaleuco præscripta: ea autem erat, &c. In Zaleuci legibus (ut docet Stobæus Serm. XLII. p. 280. & Serm. XXXVIII. ex Hierocle, p. 229. item Demosthenes advers. Timocratem p. 744. ed. Reisk.) præscriptum erat, ut qui veterem aliquam legem abrogatam, ut novam latam vellet, is de ea ad populum verba faceret ita, ut collum laqueo insertum haberet; quo laqueo, si populus suis suffra-
güs

giis novationem propositam improbare, e vestigio is, qui eam proposuisset, strangularetur. Idem institutum fufius etiam Diodorus Sicul. lib. XII. c. 17. exponit, sed ad Charondam auctorem refert, qui Thuriis leges tulerat. Id igitur institutum Polybius, five auctor ille e quo is hæc retulit, latius patuisse docet, & ad eum etiam pertinuisse, qui legis alicujus mentem atque sententiam, quæ satis per se aperta videretur, in controversiam vocare, Et in alienam partem interpretari eam conaretur: is nempe de ea lege, laqueo e collo suspenso, coram fenatu mille virorum disserere tenebatur.

Vers. 10. καθισάντων τῶν χιλίων, καθισάντων scriben. *Vers. 10.* dum Gronovius Reiskiusque monuerunt; idque etiam Casaubonus in mente utique habuit, cum vertit in mille virum confessu. Conf. Adn. ad IX, 3, 7. adde VI. 37, 1. Simili ratione paulo ante (*vers. 6.*) de iudicibus verbo προκαθίσθαι est usus. Vt hic Locris Polybius, sic Crotone Iamblichus senatum mille virorum commemorat, in vita Pythag. sect. 260.

Ibid. καὶ βρόχων κρεμασάντων. Paulo diversis loquendi formulis de eadem re utuntur auctores superius citati. Stobæus: εἰς βρόχον εἶρας τὸν τράχηλον. Demosthenes: ἐν βρόχῳ τὸν τράχηλον ἔχων. Diodorus: τὸν αὐτοῦ τράχηλον εἰς βρόχον ἐντιθέναι.

Vers. 12. τὴν συνθήκην recte Casaub. cum Vrb. Aug. *Vers. 12.* & Vrsin. τὴν θήκην ed. 1. Med. Regii, Vefont. — *Ibid.* τῷ μὲν γὰρ cum Vrsino correxit Casaub. τὸν ed. 1. τῶν μὲν γὰρ Vrb. Aug. Reg. F. G. Vefont. Ex Med. nil notatum.

Vers. 13. εἶναι τὸν Κοσμ. Sic ed. 1. Aug. Reg. F. G. *Vers. 13.* Vefont. Ejecerat id verbum Casaub. — *Ibid.* οὐ πολὺ λῆπον. Sic μικρὸν λῆπον X. 17, 6. & sæpe alias.

CAPVT XVII.

Cap. XVII.

„Videtur post Timæum Polybius Ephorum & Callisthe- ^{Argumentum.}
nem arripuisse, aut invecitivam in Timæum hac Callisthenis
notatione distinxisse, vid. p. 928, 7.“ [nobis cap. 22, 7.]

REISKIUS. — Fortasse hanc disputationem ea occasione ingressus est Polybius, quod dixerat, Timæum in aliis scriptoribus ea acriter & odiose reprehendere, quæ non sint reprehendenda; (conf. cap. 23.) quæ vero reprehensionem utique meruerant, (verbi causa, Callisthenis in describendis præliis imperitiam absurditatemque) intacta reliquisse. *Callisthenes, Alexandri comes, scripsit historiam rhetorico pæne more*, ut docet Cicero de Orat. II. 14. Atqui solet id genus hominum, quantumvis inficiens rerum, omnia audere stylo persequi, imperitiam suam verborum lenocinio tegens. In Arriani descriptione ejusdem aciei pugnaeque, in qua describenda turbasse omnia Callisthenem Polybius ait, plana atque perspicua sunt omnia.

Verf. L. Verf. I. Excerptum hoc cum msstis nostris vulgo ab his verbis incepterant editores: *Μνησθησόμεθα μίᾳς παρατάξεως*. Nos, moniti a Gronovio, (in Notis editis ad Valesii Fragmenta Polybii ex Suida collecta, num. 45.) verba nonnulla, a Suida in *Καταξιοπιστ.* conservata, præmisi-
mus. Hæc enim ibi verba, tacito quidem auctoris nomine, nec ulla adjecta interpretatione, protulit Lexicographus: *Ἵνα δὲ μὴ δόξωμεν τῶν τηλικούτων ἀνδρῶν καταξιοπιστεύεσθαι, μνησθησόμεθα μίᾳς παρατάξεως*. Quænam vero vis subjecta sit verbo *καταξιοπιστεύομαι*, haud satis convenit inter interpretes. H. Steph. in Thes. interpretatur *fide indignum aliquem judico*; aut, *dico adversus aliquem quæ fide indigna sint*: & alteram harum significationum locum habere ait in verbis a Suida prolatis. Suidæ interpres sic: *Ne autem videamur tantorum virorum auctoritati aliquid derogare, dum fidem nobis hac in re adhiberi postulamus*. A vero proxime, putamus, aberimus, si statuamus, *καταξιοπιστοῦμαι τινος* ex mente Polybii significare *fidem alterius elevare conor, ut meam commendem*.

Ibid. μὴν μίαν ἐπιφανέστ. Vocem *μίαν*, temere a Casaubono extrusam, restituimus ex ed. 1. & msstis, probante etiam REISKIO, qui latinissimum esse existimavit: „*unam clarissimam*; h. e. si qua alia est, vel unam hanc inprimis clarissi-

clarissimam; tametſi una eſt, tamen clarissimam.“ — *Ibid.* Verſ. 1.
 ἀπὸ τῆς θαλάσσης, remotum eſſe. Verbum hoc Polybio adſe-
 ruit Weſſeling. ad Diodor. III. 67. ubi varia, ejuſdem uſus
 exempla ex aliis auctoribus collegit.

Verſ. 2. ἐν Κιλικίᾳ. Corrupte ἐν ἡλικίᾳ ed. 1. & Med. Verſ. 2.
 Recte Caſaub. cum ceteris codd. — *Ibid.* διαπορευόμενοι. Viſa eſt res ipſa præteritum tempus poſcere; quamquam
 rursus cap. 19, 4. eadem in re in διαπορευόμενον conſentie-
 bant codices omnes; ſed & ibi διαπορευόμενοι reſtituere
 non dubitavimus. — *Ibid.* τὰς λεγομένας ἐν τῇ Κιλικίᾳ πύ-
 λας. Rursus mendose ἐν τῇ ἡλικίᾳ ed. 1. invitis codd. no-
 ſtris. conf. ſupra, cap. 9, 3. — *Ibid.* Ἀμανίθων correxit
 Caſaub. & monuerat jam Paulus Leopard. Emend. IV. 20.
 in Gruteri Theſ. crit. T. III. p. 83. De utriſque illis por-
 tis, i. e. faucibus, Ciliciis ſive Syriis, & Amanicis, con-
 ſule quæ docte monuit Cellarius Geogr. antiq. III. 6. p.
 247 ſeq. — *Ibid.* κατέβαινεν μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Κιλικίαν.
 Tam obſtinate, quam imperite, rursus ἡλικίας habet ed. 1.
 Verbum κατέβαινεν non debueramus pervenerat interpretari
 cum Caſaubono, ſed deſcendit. conf. III. 36, 1. III. 56,
 3. In eandem ſententiam Arrianus, de Alexandro loquens,
 per Ciliciæ fauces in Ciliciam redeunte, lib. II. c. 8. p. 71.
 ed. Gron. κατέβη, ait, ἀπὸ τῶν πυλῶν.

Verſ. 3. παρὰ τὸν Πύραρον ποταμὸν. Vide omnino Verſ. 3.
 Cellar. Geogr. antiq. p. 250 ſq. Si Πύραρον, pro mendoso
 Πύρον, quod nunc codices habent, olim hoc loco ſcriptum
 fuit apud Polybium, quemadmodum Vriſinus & Reiſkius
 voluerunt; fuerit id ipſum vetuſtioris alicujus librarii erra-
 tum, aut memoria ſefellerat Calliſthenem vel Polybium.
 Nam quod ad Strabonem (lib. XII. p. 536. ed. Caſaub.) hic
 pro adſtruendo *Pyramo* Reiſkius provocat, id quidem ad
 rem nil conſert. Caſaubonus, mendosum Πύρον in textu
 ſervans, adjecto tamen aſterifco, ut corruptelæ nota, *Pina-*
rum in verſione latina expreſſit.

Verſ. 4. τὸ διάστημα οὐ πλεονέχει. Negantem particu- Verſ. 4.
 lam, quæ, ut e ſequentibus patet, neceſſario requirebatur,
Polybii Hiſtor. T. VII. H habent

Varf. 4. habent quidem editiones omnes, sed ignorant codices nostri Aug. Reg. F. G. Vefont. In Augustano, qui ex his est vetustissimus, vocabulum *διάστημα* in fine versus est, & *πλεῖω* initio versus sequentis; quo facilius fieri potuit, ut vocola media intercideret. Sed poterat etiam *ου*, ob similitudinem literæ *α*, (de qua similitudine diximus ad I. 75, 5.) absorberi intercipique a vocabuli præcedentis terminatione.

Varf. 5. *Varf. 5.* *εὐθὺς ἐκρήγματα* [πολλὰ ποιοῦντα] τῶν πλευρῶν. Vocabulum *ἐκρήγματα*, pro corrupta voce quam hic dabant libri, opportune ex cap. 20, 4. restituit Casaubonus. Sed quæ possit vis esse particulæ *εἰς*, quam is præposuit, non capimus: illud videmus, accepisse eam Casaubonum ab Ursino, qui *εἰς βῆγμα*, pro mendoso *εἰ φῆγμα* scribere iusserat. Nos ex cap. 20, 4. duo præterea verba hic supplenda putaveramus, ac possis suspicari, plura quædam etiam intercidiſſe, veluti *πολλὰ ποιοῦντα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν*. Sed fortasse omni etiam supplemento carere potueramus; & ad *ἐκρήγματα* τῶν πλευρῶν intelligi poterat, ex eis quæ proxime sequuntur, participium *ἔχοντα*: at id quidem utique non ita commodum erat futurum. Vocabulum *ἐκρήγματα* bene Suidas interpretatur τὰ ἐκ τῶν χειρῶν γινόμενα ἐν τοῖς πεδίοις κοιλάματα, respiciens Polybii locum illum paulo ante citatum, cap. 20, 4.

Ibid. ἀποτόμους ἔχοντα καὶ δυσβάτους λόφους. *λοβούς* ed. 1. scriptique libri omnes, quod vix videmus qui defendi possit, & recte a Casaub. in *λόφους* mutatum videtur. Sic eadem literas *β* & *φ*, ob pronuntiationis similitudinem, cum alias, tum XI. 16, 2. a pluribus librariis, in contrariam quidem partem, permutatas inter se vidimus. Quodsi vero *λόφους* scripserat Callisthenes, id est, *colles*; exaggeravit rem, quod etiam Polybius ei obijcere videtur cap. 18, 12. ὄφρὺν τοῦ ποταμοῦ dicit cap. 22, 4. quod aliquanto minus est quam *λόφος*: ibidemque *βατώδη ὄφρυν* ait, pro eo quod est h. l. *δυσβάτους λόφους*. Arrianus II.

10. p. 75. ἀποκρήμνους τὰς ὄχθας ait τοῦ ποταμοῦ. Ac fuit, cum ὄχθας h. l. pro λέφους scribendum suspicaremur.

Vers. 6. ἐπεὶ συνεγίγξαιεν cum Vrsino correxit Casaub. *Vers.* 6. ἐπισυνεγίγξαιεν ed. 1. cum mstis. — *Ibid.* στρατοπεδείξ. στρατοπεδείξ ed. 1. Reg. F. G.

Vers. 7. ἐχομένους τούτων. Libri omnes scripti edi- *Vers.* 7. tique ἐχομένους τούτοις dabant; quæ verba prorsus delenda visa erant Reiskio, quod idem valeant atque ἐξῆς τούτοις, quod modo præcessit, & quod ἔχουσιν τινὲς græce dicatur, non τινί.

CAPVT XVIII.

Cap. XVIII.

Vers. 1. τούτους πρὸ τῆς. τοὺς πρὸ τῆς foli Regii. — *Vers.* 1. *Ibid.* μέοντες. μέοντες ed. 1. operarum errore. De re, quæ hic agitur, docet Arrianus de Exped. Alex. II. 8. p. 73. equites a Dario trans flumen fuisse transductos, dum reliquam aciem instruxisset, tum rursus, priusquam committeretur pugna, ab eo revocatos esse.

Vers. 2. μὲν γὰρ ἱππεῖς. μὲν deest Regiis. — *Ibid.* *Vers.* 2. πόσου δ' ἔχον οὗτοι τόπον χρεῖαν. Cum Scaligero correxit hoc Casaub. Corrupte τοσούτου pro πόσου ed. 1. cum mstis.

Vers. 3. πλείστον ad βάρους referendum. Sic vero *Vers.* 3. & Scaligerum correxisse videmus. Ceterum πλείστον edd. & msti omnes. — *Ibid.* ἐπ' ὀκτώ. ἐφ' ὀκτώ Aug. Regii, Vefont. — *Ibid.* ἠλῶν. εἰλῶν ed. 1. Aug. Vefont. εἰλῶν Reg. F. G. — *Ibid.* συνπαρῆχεν. Ἀν' ἵσον ὑπάρχειν δεῖ διάστημα τοῖς μετόποις?

Vers. 11. τοὺς δὲ γενναίως δεξάμ. Perperam γενναίους *Vers.* 11. Regii & Vefont.

Vers. 12. καὶ ποταμός. Temere καὶ ποταμόν ed. 1. — *Vers.* 12. *Ibid.* οἶον ἀρτίως εἶπεν. Sic bene edd. Conf. c. 17, 5. εἶπον Aug. Reg. F. G. Vef.

Cap. XIX.

CAPVT XIX.

- Verf. 2. *Verf. 2.* εἰς Κιλικίαν correxit Casaub. cum Vrsin. Corrupte εἰς σικελίαν ed. 1. cum mssis omnibus.
- Verf. 3. *Verf. 3.* τὴν ἀπουσίαν πρὸς τὰς γεγενημένας χρεῖας. — Sic codd. omnes cum ed. 1. Nec opus erat inserto articulo τῶν. Qui — „si servatur, necesse est, (ait REISKIUS) ut post χρεῖας addatur ἀπεμπομένων. Si omittitur, [quod malebat ille, nesciens non nisi ex Casauboni ingenio adjectum] tum ἀπουσία, ait, h. l. significabit *ipfos absentes milites*, e castris ad necessaria munera abunda ablegatos.“ — *Ibid.* Post διαχίλιοι deesse verba ἰπῶν δὲ πεντακισχίλιοι, idem notavit Reiskius. Ac sane facile subducitur ratio: si ad 4500 addas 800; rursusque detrahas 300, remanebunt 5000. Casaubonus quoque, deesse h. l. nonnihil, animadverterat: sed, animo aliud agens, *equitum quatuor millia* in versione latina posuerat. *Quinque millia* oportuisse, Gronovius in Notis editis monuit.
- Verf. 4. *Verf. 4.* διαπεπορευμένον. Vide ad cap. 17, 7.
- Verf. 5. *Verf. 5.* ἐπὶ πᾶσι τὸ σκευόφθρον. Sic recte ed. 1. consentientibus mssis, absque conjunctione. Amare huiusmodi asyndeta Polybium, jam sæpius vidimus.
- Verf. 6. *Verf. 6.* ἅμα δὲ τῷ πρῶτον recte Casaub. cum Vrsino. ἅμα δὲ τὸ πρ. ed. 1. cum mssis. — *Ibid.* εἰσεγίζοντα. Suspectum hoc verbum REISKIO fuit: qui — „forte εἰς χεῖρας vel εἰς σύνοπτον ἐγίζοντα scribendum, ait, aut aliàs plane delendum εἰς ab ἐγίζοντα, ut a festinante librario ad proximum εἰς ἑκτῷ perperam deproperatum, qui, cum se revocaret statim ad ordinem, & prætervrsa repeteret, (ἐγίζοντα τοῖς πολεμοῖς puta) tamen obliviscebatur illud εἰς delere.“ —
- Verf. 7. *Verf. 7.* τοῦ γὰρ σταδίου λαμβάνοντος ἄνδρα - - ὅταν εἰς ἐκκαίδεκα τὸ βάθος ᾖσι, χίλιους ἑκατοσίους, ἐκάστου τῶν ἀνδρῶν ἑξ ἑκάδας ἀπέχοντος. Stadium unum, (quoties intervallo-
rum rationes ad faciendum iter sunt accom-
modatæ,) cum altitudo agminis est seniorum denorum,
capit viros mille sexcentos, quandoquidem vir quisque pedes
sex

sex ab altero distat. Vt ab extremis incipiamus verbis, pro ἀπέχοντος omnino ἐπέχοντος scribendum, vertendumque: *quandoquidem sex pedes unusquisque vir occupat.* Id jam Scaliger viderat: atque etiam Casaubonus, addubitans quidem, in ora Basileensi notaverat. Quod si dicere Polybius voluisset, *virum quemque sex pedes ab altero distare*, græce sic scripturus fuerat, τῶν ἀνδρῶν ἕξ πόδας ἀπέχόντων ἁπλῶς. Sed id nec voluit dicere, nec potuit. Erat hæc ratio legitima instruendi phalangem, ut, ubi illa maxime laxis intervallis incedebat, nec opus erat ut densarentur ordines, quilibet miles sex pedes occuparet; tum in ipsa pugna, ubi densatis opus erat ordinibus, tres pedes. Sic certe docet Aelianus Tact. c. 11. & Suidas in Πύκνωσις & in Συνασπισμός, cum quibus consentit Polyb. XVIII. 12, 2. (conf. infra, ad cap. 21, 3. hujus libri XII.) Id Aelianus his verbis exprimit: ὁ ἀνὴρ κατέχει πῆχεις τεσσαρὰς, πῆχεις δύο. Sed longe aliud est ἀπέχειν, atque κατέχειν. Verbi κατέχειν vero synonymum ἐπέχειν est, quod haud dubie hic scripserat Polybius. conf. III. 37, 6. XV. 12, 7. At alteram quod adinet hujus loci emendationem, quod ἐκκαίδεκα pro vulgato ὀκτωκαίδεκα posuimus; necessario ita corrigi debuisse, cum ex tota disputationis hujus (inde a vers. 6. usque ad finem capitis) connexionem intelligitur, tum ex summa ea quam ipse subducit Polybius, cum ait, *unum stadium*, scilicet secundum longitudinem aciei, (sive latitudinem dicere malueris, id enim perinde est) *capere 1600 viros, quorum quisque spatium sex pedum occupat.* Cum enim stadium capiat 600 pedes, capiet idem stadium in fronte seu in longitudine aciei viros, quorum quisque sex pedum spatium occupat, centum. Vt igitur prodeat numerus 1600 virorum, quem dicit Polybius, oportet profunditatem vel altitudinem statui 16 virorum. Miror intactum a Casaubono & a recentioribus interpretibus relictum fuisse hunc locum: vetus tamen interpres germanicus Guil. Xyl-

ander verum jam expresserat; & a Scaligero in ora sui libri pariter notatum *ἐκκαθέκα* videmus,

Cap. XX.

CAPVT XX.

- Verf. 2. *Verf. 2.* πῶ γὰρ ἂν εὖροι τις. Particulam ἂν, quam prætermiserant editores, adjecimus ex msstis Aug. Reg. F. G. Vefont. Quoad rem confer XVIII. 14, 7. — *Ibid.* σπρισσοφόρον. σπρισσοφόρον Aug. Regii, Vefont.
- Verf. 3. *Verf. 3.* τοῦ Καλλισθ. τὸ Καλλ. ed. 1. 2. operarum errore, quem correxit Gron. — *Ibid.* ἰκανὸν ὑπάρχει. Placet Reiskii conjectura, ἰκανὸν ἐν ὑπάρχει. Quemadmodum particulam ἂν post literam ν, in quam terminatur vox præcedens, sæpe temere vel adjectam vel omissam vidimus; (conf. ad V. 35, 6. & ad VI. 36, 9.) sic haud mirum esse debet, si voculæ ἐν idem accidit.
- Verf. 4. *Verf. 4.* ἐκρήγματα. Sic bene Casaub. cum Vrb. Aug. Vrfin. conf. c. 17, 5. & ibi notata. Mendose ἐγκρήγματα ed. 1. & Med. ἐνγκρήγματα Regii & Vefont.
- Verf. 6. *Verf. 6.* τί δ' ἀνεταιμότερον correxit Casaub. τί δ' ἂν ἔτοιμ. ed. 1. cum msstis. Laudat Casaubonus proverbium, quod hic respexisse videtur Polybius:

Νήπιος ὅς τὰ ἔτοιμα λιπὼν, ἀνέτοιμα δύνει.

Ibid. In *διστακμμένης* consentiunt omnes; nec sollicitandum hoc videtur. *διστακμμένης* Vrfinus voluerat. — *Ibid.* Πόσῳ γὰρ - ῥᾷδιον; *quanto enim facilius?* In promptu erat, ῥᾷον corrigere cum Scalig. & Reiskio; nisi fortasse, sicut ad ὅσῳ sæpe factum novimus, sic etiam ad πόσῳ per ellipsin intelligi comparativus μᾶλλον potest. Vide ad I. 45, 9. & II. 30, 3. — *Ibid.* ἀνχαγεῖν. Recte: nempe *reducere, restituere.* ἀχαγεῖν solus Aug.

- Verf. 7. *Verf. 7.* διΦαλαχγίσαν recte Casaub. cum Aug. διΦαλαχγίσαν ed. 1. διαΦαλαχγίσαν Regii; Vefont. — *Ibid.* καὶ καὶ Sic edd. omnes: sed ἡ καὶ dant mssti nostri, quod ex ἡ καὶ (scil. τετραΦαλαχγίσαν) corruptum videri poterat. Quæ sequuntur, doctè recteque curata a Casaubono videntur: nobis quidem commodius nil succurrit.

CAPVT

CAP. V T. XXI.

Verf. 1. ὄντα. Mendose ὄντας Regii, Vefont.

Verf. 3. συνήσπισαν κατὰ τὸν ποιητὴν &c. Vide lib.

Cap. XXI.

Verf. 1.

Verf. 3.

XVIII. cap. 12. tum Aeliani Tacit. c. 11. & Arrian. c. 17: p. 32. ed. Blancard. At quam distinctionem faciunt hi tactici scriptores inter πύκνωσιν & συνασπισμὸν, ut in πυκνώσει *tres pedes* occupare quemque militum dicant, in συνασπισμῷ nonnisi *unum cum dimidia*, eam distinctionem utroque loco, & hic & XVIII. 12. ignorat Polybius, ac πύκνωσιν & συνασπισμὸν pro eodem habet, in quo militem quemque spatium *trium pedum* occupare statuit. Nec id immerito: sane quidem Macedonicam phalangem ita constipari potuisse, ut non ultra pedis unius cum dimidio spatium occuparet quilibet miles haudquaquam probabile est. Scutum Romanum habebat duorum pedum cum dimidio latitudinem, ut docet Polyb. VI. 23. 2. neque vero minus latum fuisse puto Macedonicum.

Verf. 5. Defectam esse orationem in hac regione, ubi *Verf. 5.* sunt verba καὶ τούτου μέρος μὲν τι usque ἐπὶ τοῦ δεξιού, satis adparet. Sed quam in parte potissimum, & quidnam interciderit, haud ita in liquido est. Quod si statuas, post δεκατessάρων σταδίων excidisse nonnulla verba, ad quæ relata fuerint ea quæ sequuntur; fortasse in his ipsis (in his dicimus, καὶ τούτου μέρος &c.) nihil deinde deerit, nisi conjunctio ὅδ, inter τοὺς & ἡμισέας interferenda. Sed quæcumque fuerint verba, quæ interciderunt; illud ex *Verf. 7.* intelligi videtur, eorum, quæ hoc loco scripserat Polybius, hanc fere fuisse sententiam: *ex eisdem quatuordecim stadiis*, quæ erat tota loci latitudo, *fere tria etiam stadia occupasse equitatum*; (τὸ ἱππικόν,) *cujus pars altera (καὶ τούτου μέρος μὲν τι) a mari*, id est ad latus sinistrum peditum, *altera pars a dextro latere (peditum) erant locati*. Callide doctus versionis germanicæ auctor, quæ ante hos decem annos prodiit, loci hujus difficultatem dissimulavit, verba ista, de quibus dubitamus, prorsus transiliendo.

Verf. 6.

Verf. 6. ὁ ποιεῖ πρὸς τοὺτους ἐπικάμπιον. Casauboni hæc est interpretatio: *dicere illum* (scil. Callisthenem) *partem aciei Alexandri in forcipis figuram fuisse reflexam.* Quod si vero *in forcipis* sive *forficis figuram instructam aciem* (quod & ipsum nomen suadet, & diserte Vegetius de Re Milit. III. 18 seq. confirmat) eam dixit sermo Romanus, quæ, *in similitudinem V literæ* constructa, ad excipendum cuneum hostium comparata est; fatendum erit, parum commode illud vocabulum a docto interprete huc esse tractum. Nempe Græci ἐπικάμπιον *aciem* vocabant, quæcumque incurva esset vel inflexa, ad rectos potissimum angulos, sive in utroque cornu, sive in alterutro, rursusque sive antrosum, sive retrorsum: est enim alia ἐπικάμπιος εµπροσθία, alia ἐπικάμπιος ὀπισθία, ut ex Aeliani Tacit. c. 45 seq. intelligitur, & ex Suida in Ἐπικαμπῆς παράταξις. conf. quæ notavimus ad l. 27. 4. Et hoc quidem loco τὸ ἐπικάμπιον, quod Callisthenes ait factum esse ab Alexandro, si contuleris quæ Arrianus docet de Exped. Alex. lib. II. c. 8 sq. p. 73 sq. intelliges, hoc dici, quod in cornu dextro Alexandri *pars aciei fuerit retrorsum inflexa*; ita, ut altera pars, nempe ea quæ æquata fronte cum sinistro cornu stabat, aciem Darii respiceret; altera pars, ea quæ retrorsum inflexa erat, respiceret montem illum, in quo partem suarum copiarum ita locaverat Darius, ut post tergum rectæ aciei Alexandri produceretur. Igitur in versione latina rescribendum fuerit: *partem aciei Alexandri retrorsum ad latus fuisse inflexam.*

Ibid. τοὺς μισθοὺς πεζοὺς, illos decies mille pedites, scil. quos dixerat in Alexandri exercitu fuisse ultra triginta duo millia, cap. 29. 8 sq. coll. cum verf. 5. ejusdem cap. — Ibid. πλείους ὄντας τῆς ἐκείνου προθέσεως. Nolumus hæc sollicitata. Plana sententia: *qui major est numerus quam ratio ejus desiderat, vel quam requiritur pro eis quæ ab ipso posita sunt.* πρόθεσις illa, putamus, hæc fuit: copias illas, quæ in monte locaverat Darius, non fuisse tam forma-

mida-

midabiles, ut necesse fuerit tantam vim eis opponere. Quam re consentit Arrianus II. 9. p. 74 sq.

Verf. 7. ὥστε ἐκ τούτων ἑνὶ σταδίῳ &c. Conf. nota ad verf. 5. — Ibid. ἐν οἷς ἀνάγκη τοὺς τρισμυρίους καὶ δισχιλίους ἐπὶ τριάκοντα τὸ βᾶθος ὑπάρχειν συνησπικώτας. Id est: intra quod intervallum necesse est aciem duorum & triginta millia hominum tricenos milites confertis clypeis constipatos in altitudine habuisse. Aut vero nos profus caecutimus, aut Polybium hoc loco, studio reprehendendi Callisthenis abreptum, ratio sefellit. Cum enim de συνησπισμῷ nunc loquatur, in quo (ut ad c. 21, 3. vidimus) trium pedum spatium occupat miles; capiet stadium in frontem sive in latitudinem viros ducentos, adeoque undecim stadia capient viros 2200. Atqui, pro 2200 viris in fronte, numerus 3200 virorum (qui rotunde positus intelligi debet) requireret altitudinem non triginta virorum, sed quindecim vel sedecim.

Verf. 8. τεταγμένων. τεταγμένην ed. 1. temere & invitis mssis. — Ibid. τὴν μάχην recte Casaub. consentientibus codd. omnibus, excepto Med. qui cum edit. 1. τὴν τάξιν habet.

Verf. 9. Τὸ γὰρ ἀδύνατον &c. Casaubonus, nullam in oratione lacunam agnoscens, ac pro ἀδύνατον legens δυνατὸν, sic vertit: Nam quod per rerum naturam fieri potest, id statim fidem sua sponte invenit. Quem eo nomine, quod negantem particulam omisit, reprehendens Gronovius, nec ipse lacunam ullam suspicatus, miramur, cur non sententiam verborum nobis explanaverit, quæ verba ipsi nulla parte laborare visa sunt. Nobis quidem, quænam illis vis inest, nisi aliquid vel corrigas, vel omissum suppleas, non liquet. Nam illa, τὸ ἀδύνατον αὐτόθεν ἔχει τὴν πίστιν, id est, impossibile, per se (vel e vestigio) fidem facit sui, ita interpretari, tamquam dicat τὸ ἀδύνατον fidem facere esse se ἀδύνατον, vel sese tamquam impossibilia demonstrare, id quidem durius videtur. De re confer c. 22, 6.

CAPVT XXII.

Cap. XXII.

Vers. 1.

Vers. 1. πλὴν τελῶς ὀλίγων. Vide notata ad XI. 25, 6.

Vers. 2.

Vers. 2. Verba αὐτὸν ποιήσῃται usque καὶ τὸν Δαρειδὸν αὐτὸν defunt Reg. G. & Vefont. — *Ibid.* Post βούλεσθαι, excidisse putavit Reiskius verbum γήγενεσθαι vel τάττῃσθαι. At potuerunt haud incommode ex eis, quæ præcedunt, verba τὴν μάχην ποιᾶσθαι hic intelligi.

Vers. 3.

Vers. 3. πῶς δ' ἐπέγνωσαν ἀλλήλους οἱ τοι &c. *Quomodo dignoscere sese invicem reges potuerint* &c. Poterat Polybio respondere Callisthenes, facile Darium dignosci ab Alexandro potuisse; primum, quod moris erat regibus Persarum, (ut diserte in hujus ejusdem aciei descriptione, Arrianus monuit II. 8 extr.) medium aciei locum capere, tum ex diademate aliisque regiis insignibus.

Vers. 4.

Vers. 4. ἄφρὺν τοῦ παταμοῦ - ἀπότομον αὐτὰν καὶ βατώδη. conf. c. 17, 5. — *Ibid.* Φαλαγίτων recte edd. Φαλαγίτων Aug. Φαλαγίων Reg. F. G. Vefont. τετραφαλαγίων Vrinus, nescimus quod spectans. — *Ibid.* βατώδη. βρωτώδη ed. 1. temere & invitis mssis. — *Ibid.* παρὰ λόγον. Sic maluimus, quam una voce παράλογον, quod tamen fere perinde est, & perspecte a Reiskio propositum. Similiter vero VIII. 2, 6. κατὰ λόγον in κατ' ὀλίγον erat eorruptum. Vulgatum Casaubonus ita interpretatus erat: nam hæc loci illius facies patet ubique; quasi scriptum fuisset παρ' ὅλον.

Vers. 5.

Vers. 5. ἐποιστέον. Mendose ἐπιστέον Reg. G. — *Ibid.* πὴν τοιαύτην ἀτοκίαν ὁμολογουμένην, παραλαμβάνοντας περὶ αὐτῶ τὴν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἐμπειρίαν. Cum vulgo, præeunte Casaubono, ita legeretur, οὐκ ἐποιστέον τὴν τοιαύτην ἀτοκίαν, ὁμολογουμένην ὄν, παραλαμβάνεσθαι παρ' αὐτοῦ τὴν ἐν τοῖς &c. quæ ita interpretatus idem erat Casaub. quem constat & disciplinam & usum rerum bellicarum a rege fuisse edoξάν; perspecte Reiskius sic monuit: „Herw. & Aug. ὁμολογουμένην παραλαμβάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. [Sic vero cum ed. 1. & Aug. sunt codices ad unum omnes, nisi quod παραλαμβάνεται habet Reg. G.]

Rectum

Rectum utrumque, & primum & postremum: sed media vox etiam corrigenda. Videtur Polybius sic reliquisse: ἐμολογουμένην, παραλαμβάνοντας περὶ αὐτοῦ. Ille accusativus παραλαμβάνοντας aptus est ex participio futuri passivi (ut grammatici loquuntur) ἐποιστέον. Græci sic loquuntur: ad Alexandrum culpam referendum non est, accipientes (scil. nos) de eo usum rerum bellicarum confessum inter omnes atque indubium: h. e. non decet nos ei Alexandro imputare culpam hujus erroris, cujus de usu bellicarum rerum inter omnes ex traditione vulgari constat. — De constructione illa participii vel adjectivi verbalis cum accusativo casu diximus ad IV. 37. 8. Posset etiam, ut monuimus ad I. 14. 8. παραλαμβάνοντας in primo casu ferri, si id darent libri.

Vers. 5.

Vers. 6. ὅς διὰ τὴν ἀπειρίαν. Sic Casaub. & seqq. nefcimus unde; minime quidem male, sed invitis nostris codicibus, qui cum ed. 1. in ὅτι διὰ τὴν ἀπ. consentiunt, quod altero sane non est deterius.

Vers. 6.

CAP V T XXIII.

Cap.
XXIII.

Valesiana hæc Ecloga, cum duabus proxime sequentibus, fortasse ante superiorem illam, quæ a cap. 17. incipiebat, erat ponenda. Ceterum confer quæ de superioris argumento ad ipsum cap. 17. diximus. Totam hanc Eclogam usque vers. 7 extr. suo Lexico inseruit Suidas, sub vocab. Τίμαιος.

Argumentum.

Vers. 2. ὅς ἔνοχος αὐτός ἐστι. Concinniores hanc sententiam verborum putavimus, & Polybii stylo convenientem, quam dedit Suidas in Τίμαιος. Valesius ediderat ὅς αὐτὸς ἔνοχος ἐστι, cum quo consentit idem Suidas in Ἐνοχος. — Ibid. δι' ἐφθαρταί. Sic Suidas in Ἐνοχος cum edd. & cod. Peiresc. δι' ἐφθαρτε Suidas in Τίμαιος, quod commodius videri poterat. — Ibid. τοιαύτας ἀποφάσεις. — „Inter quas erat illa a Timæo prolata sententia, Callisthenem jure ac merito occisum ab Alexandro.“ VALESIVS.

Vers. 2.

Vers.

Verf. 4. *Verf. 4.* Ἐπειὸς μὲν οὖν (scil. Καλλισθένης) ἀποθροῦν Ἀλέξανδρον οὐκ ἠβουλήθη. Cur particulam οὐκ asterisco notaverit Valesius, aut cur eamdem cum Suida ejectam Reiskius voluerit, nos quidem non videmus; quum inter omnes conveniat auctores, eam fere ob causam ab Alexandro occisum esse Callisthenem, quod illius arrogantiae, divinos honores poscenti, inservire noluerit. Ceterum fatemur, non satis nobis planam esse connexionem disputationis, qua utitur hoc loco Polybius, quæ & omnino gravitate scriptoris haud satis digna videtur.

Verf. 5. *Verf. 5.* καὶ Καλλισθένης μὲν ἄνδρα τεισῦται, scil. οὐκ ἔβουλήθη ἀποθροῦν.

Verf. 6. *Verf. 6.* οὗτος δὲ Τιμολέοντα. scil. μίջω ποιῇ τῶν ἐπιφανεστάτων θεῶν. Ingenio Timæi partem deberi gloriæ Timoleontis, significavit etiam Cicero ad Famil. lib. V. epist. 12. sect. 24. Ceterum videndum est, ne invidia Timæi abreptus Polybius nimium elevaverit Timoleontis res gestas, quas præclaras utique fuisse docent Plutarchi & Cornelii Nepotis de vita illius viri commentarii. — *Ibid.* μίαν τῷ βίῳ γραμμὴν διανύσαντα. conf. ad I. 87, 3.

Verf. 7. *Verf. 7.* δοκεῖ πεισθῆναι Τιμαίος, ὥς, ἂν Τιμολέον - - σύγκριτος Φανῶ - -, κἄν αὐτὸς - - εἰκότως παραβολῆς ἀξιοθῆναι. — „Potest ὥς servari, quod sæpe cum infinitivis componitur, ut hic cum ἀξιοθῆναι; sed malim ὅταν legi pro ὥς ἂν, sic plana erit oratio.“ *PEISKIUS.* — Nulla novatione opus est. ὥς, pro ὅτι positum, regulariter quidem cum indicativo construitur; sed, ubi interjectum est aliud orationis membrum, ut constructionis ordo non nihil suspensus sit, potest per ἀνακολουθίαν quamdam, a Polybio stylo minime abhorrentem, sequi infinitivus, qui nimirum locum habere potuisset, si plane abfuisset particula ὥς vel ὅτι. Sic XV. 2, 8. ex codicum omnium consensu, quem temere deferuit Casanbonus, sic scribit Polybius: διατεταρταμένοι τοῖς ἐπὶ τῶν τριήρων, ὥς, εἰς παραβάξωσι τὸν Βάκραν ποταμὸν, αὐτοὺς ἀπολιπόντας ἀποπλεῖν. Quia & eadem ἀνακολουθία etiam post particulam ὅτι, ubi inter-

jecto

Vers. 7.

jecto aliquo membro suspensa est oratio, locum habet cum apud Polybium, tum apud alios scriptores, ut docuimus ad I. 4. 1. Tom. V. p. 139 seq. Aliud genus ἀνακολουθίας, huic simile, illud est, quod post ὥς, pariter pro ὅτι positum, ubi interjectis nonnullis verbis suspensa est oratio, repetitur ipsa particula ὅτι. Sic V. 104. 3. ὅγλον γὰρ εἶναι, ὥς, εἰν τε Καρχηδόνιοι Ῥωμαίων; εἰν τε Ῥωμαῖοι Καρχηδονίαν περιγέγωνται τῷ πολέμῳ, διότι κατ' οὐδένα τρόπον εἰκός ἐστι. Quæ nisi sufficerent ad confirmandam hujus loci scripturam, posset ea alio etiam modo vindicari, scilicet statuendo, ὥς ἂν idem valere atque ὅταν vel ἐπειδὴν, cujus usus duo exempla ex Cebetis Tabula Henr. Stephanus in Thes. adtulit, quæ sunt p. 170. editionis Schroederi: τί δὲ αὐτοὺς ποιεῖν, ὥς ἂν εἰσέλθωσιν εἰς τὸν βίον. & p. 179. ἐρῶς οὖν, ὥς ἂν παρέλθῃς τὴν πύλην ταύτην, ἀνώτερον ἄλλον περιβολὸν. ubi perperam vulgo παρέλθοις edunt. Quibus exemplis aliud, ab Eustathio ad Iliad. T. p. 1293. l. 36. prolatum, junxit Hoogeveen in Doctrin. Particular. cap. 57. sect. 12. num. 8. Apud Suidam in Τίμαιος pro Φανῇ, quod recte h. l. ex cod. Peiresc. editum est, perperam Φανῆναι legitur.

Ibid. καθάπερ ἐν ὀξυβέφυ. — „Proverbium est ejus simile, quod Latini dicunt, *lauream in mustaceo quærere.*“
VALESIVS.

Vers. 8. καὶ Θεοφράστου. — „Reprehensus erat Theophrastus a Timæo, quod Zaleucum leges Locris scripserat dixisset. At Zaleucum istum Timæus ullum negabat fuisse, ut scribit Cicero lib. II. de Legibus [c. 6.] & lib. VI. ad Attic. Epist. 1.“ VALESIVS.

Ibid. τὰ δ' ἡμῖν. Aut sic, aut ταῦθ' ἡμῖν, pro vulgato τὰ θ' ἡμῖν, scribendum esse monuit Reiskius. — *Ibid.* ἀφιλοτιμῶς Valesius, cujus interpretationem tenuimus, ad ἀληθεύειν retulit; recte, ut nobis videtur. Eadem ratione Ernestus in Lexic. Polyb. ἀφιλοτιμῶς ἀληθεύειν interpretatur *sine partium studio, nullius gratiam captando verum dicere.* Poterat dicere, *sine ira & studio.* Sic Φιλοτιμία τῶν

Verf. 8. τῶν συγγραφέων III. 21, 10. sunt *partium studia*, quibus scriptores historiarum in transversum se abripi patiuntur. Quare non probamush. I. REISKIUM, φιλοτιμῶς ἀδ πεπεσμένους referentem, exponentemque, „*illiberaliter, segniter*, more animorum inertium & degenerum, qui, tædio laboris in verum nil curantes inquirere, ut quodque primum occurrit aut obijcitur, ita id temeraria & coeca fide amplectuntur.“ —

Cap. XXIV.

CAPVT XXIV.

Verf. 1. *Verf. 1.* Οὐ διαφορῶν ἐστι. Totum hujus Eclogæ argumentum dubitare nos non finit, particulam negativam necessario fuisse adjiciendam. Vide inprimis verf. 4 & 5. Miramur, nec a Valesio nec a Reiskio hoc observatum. — *Ibid.* καὶ συγγραφέας. καὶ τοὺς συγγραφέας Suidas in Δαιτρός, quod magis placet. — *Ibid.* διὰ τῶν ὑπεράνω πλεονασμῶν. Vocabulum ὑπεράνω suspectum fuerat Küstero, ad Suid. l. c. Et, aut ὑπεράνω, aut διὰ τὸν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πλεονασμὸν legendum contendit Reiskius. Sed ὑπεράνω defendit ΤΟΥΡΙVS in Epist. Crit. p. 73. edit. Lipsiens. conferens cum ὑπεράνω apud Procop. in Persic. lib. I. p. 30. & cum ὑπερλίαν II. Corinth. 12, 11. ac τοὺς ὑπεράνω πλεονασμούς esse docet frequentem alicujus rei laudationem, *nitiam quantam commemorationem*. Salmasius in Castigationibus Excerptorum Valesianorum (quas olim apud Ioh. Iac. Wettstenium se vidisse ad nos perscripsit Ruhnkenius, Vir Clarissimus, & quæ ex eis ad Polybium pertinent, nobiscum communicavit) ὑπεράνω ex ὑπὲρ ἀνθρώπων corruptum suspicatus erat, ut, servata codicis Peiresciani scriptura, (τὸν πλεονασμὸν) legendum putaret διὰ τὸν ὑπὲρ ἀνθρώπων πλεονασμὸν. — *Ibid.* ἐμφαίνουσιν. ἐμφαίνουσιν Suidas, quod rectius putavit Gronov. in Fragmentis Polybii. Nobis minime sollicitandum vulgatum videtur.

Verf. 2. *Verf. 2.* τὸν μὲν ποιητὴν ἐκ τοῦ δαιτρεύειν &c. Similiter Horat. Epistolar. lib. I. 19, 6. (quem locum Toupius laudavit l. c.)

Lau-

Laudibus arguitur vini vinofus Homerus.

Verf. 2.

Ibid. παρεμφάνειν. — „Forte παρεμφάνειν εαυτόν.“

REISKIUS. — Poterit per ellipsin intelligi reciprocnm pronomen. — *Ibid. ὁλοφάγον εἶπαι.* — Hunc Timæi locum intelligit Athenæus lib. VIII. [p. 342.] cum ait: Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομανίτης καὶ Ἀριστοτέλης τὸν Φιλόσοφον ὁλοφάγον φησὶ γεγονέναι. — *Ibid. λίχρον* recte Gronov. & Ernest. cum Suida. λείχρον Valef.

Verf. 3. τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ Διονυσίου τοῦ τυράννου. Verf. 3.

Eodem modo de Dionysio tyranno: id est, pari modo, quod ad Dionysium tyrannum adtinet, rem se habere ait Timæus, scil. ex scriptis ejus ingenium & mores hominis perlucere. Nempe *Dionysius, Sicilia tyrannus*, ut Suidas docet, in *Διονυσιοῦς*, & tragoedias comoediasque & *historicos nonnullos libros* conscripserat. — *Ibid. τὰς τῶν ὑφασμάτων ἐξότητας.* *Vetorum bonitatem* interpretatus est Valefius; *vela*, putamus, *aulæa* dicens. Monuit autem Salmasius, (loco modo laudato) ὑφάσματα hic non *vela*, sed *vestes* esse. Sic nimirum & aliis accipitur illud vocab. & in *Fragm. Polyb. historico* nnn. XLVII. apud Snidam in Ἀκόλουθον. Sed rectius fortasse hoc loco latiori notione *omne textilem genus, vestes, aulæa, tapetes*, intelligemus.

Verf. 4. ἀνάγκη τὴν ἀκόλουθον ποιῆσθαι διάληψιν. — Verf. 4.

„Deesse hic quidpiam nemo non videt. Nos ita sumus interpretati, quasi legeretur: ἀνάγκη τοίνυν περὶ Τιμαίου τὴν ἀκόλουθον & cetera.“ VALESIVS. — Sed, aliud quid præterea deesse, indicat particula καὶ ante *δυσαρεῖσθαι*. Quid vero sit omnino, quod interciderit, ex sequentibus intelligitur. A Polybii sententia prorsus aberrasse utique Reiskius videtur, cum ad τὸν αὐτὸν τρόπον intellexit ἀποφαίνεται Τίμαιος, & pro *δυσαρεστ. κατὰ τὴν προαυρ. legendum* censuit *δυσαρεστῆσθαι καὶ τούτου τὴν προαύρεσιν*.

Verf. 5. μύθων ἀπαθάνων. Sic recte Suidas in *Δεισδομηνία*, quod jam Valefius adnotaverat. Eodem pertinet, quod *ΓρασοῦνΔέκτριαν*, id est, *anum collectricem*, cognominatum fuisse Suidas docet, διὰ τὸ τὰ τυχόντα ἀναγράφειν.

Verf.

Vers. 6.

Vers. 6. καθάπερ εἰς τὸν παρόντα τρόπον τινὰ μὴ παρῶναι. Sic vera est hæc scriptura, erit ad τὸν παρόντα νοµεν τόπον intelligendum, cujus nominis ellipsis, quam maxime frequentatam in græco sermone, magno exemplorum numero illustravit Lambertus Bosius. Quod si id minus placuerit, nulla alia emendatione, nisi ut. τρόπον in τόπον mutemus, (in quibus confundendis vocabulis sapissime peccarunt librarii) opus esse putamus. Attigit hunc Polybii locum Wetstenius ad Matth. 13, 13. & cum aliis aliorum in eandem sententiam dictis contulit. Quod ibi Wetstenius εἰς τόπον παρόντας τρόπον τινὰ scripsit, id ex parte Salmasio debuit, qui tamen non παρόντας, sed παρόντα voluerat. (vide Adnot. ad vers. 1.)

Ibid. ἐκ τῶν εἰρημένων γ s νῦν καὶ τῶν Τιμαίου συμβεβηκότων. Reiskius corrigere iussit ἐκ τῶν εἰρημένων τ s νῦν καὶ τῶ Τιμαίῳ συμβεβηκότων. Probamus τ s pro γ s, τῶν cum τῶ commutatum nolumus.

Cap. XXV.

CAPVT XXV.

Vers. 1.

Vers. 1. Περὶ μὲν τοῦ ταύρου &c. — „Indicat hoc [initium,] aliquid hic loci deesse. Sententia postulat ὅτι Φήμης ἐπικρατούσης: aut aliis περὶ erit delendum, nam cohæret hoc cum ὅμως ἐπεβάλετο. [vers. 4.] Videtur ergo in ipso Polybii libro, unde excerptor temere & supine illa evellit, sic fuisse: Εἰ διαδοθείσης vel ἐπικρατούσης κοινῆς Φήμης περὶ τοῦ ταύρου &c. Necesse est, ut ei præcesserit: sequitur enim in apodosis, [vers. 5.] Κατὰ τοῦ Τιμαίου τί ἐγὼ ποτε δεῖ λέγειν. Si, fama de tauro obtinente aeneo, — tamen ausus est Timæus repugnare, — quo nomine aut quo convitio eum oportet afficere?“ REISKIUS. — Nobis satis videtur, verba illa περὶ τοῦ ταύρου simpliciter intelligere, taurum illum quod adinet, sive verbotenus, de tauro illo, referreque illa ad ea, quæ vers. 4. sequuntur; ὅμως ἐπεβάλετο &c. Ceteris motibus, quos ciot vir doctus, nūl opus videtur.

Vers.

Verf. 2. παροπτιέμενον, cum ω longa scribendum, ab *Verf. 2.*
ἐπιπταθαι, recte Reiskius monuit.

Verf. 3. καὶ τὰς συνωμίας. Ediderat quidem e codice *Verf. 3.*
Peiresciano Valeſius *συνωμοσίας*, quod & tenuerunt ſe-
quentes editores. In Notis autem ſic monuit idem VALE-
SIUS: „Legendum eſſe putavi *συνωμίας*, quod eſt *inter-*
ſcriptia. [Idque in verſione jam poſuerat.] Porro de hoc
tauro Agrigentino diſſerit & Diodorus lib. XIII. biblioth.
[cap. 90.] ubi Timæum ipſo eventu poſtea convictum eſſe
prodit. Nam Scipio Africanus multis poſt annis capta Car-
thagine illum eundem taurum reſtituit Agrigontinis, cu-
jus rei teſtis eſt Cicero in Verrem de ſignis.“ Hæc Vale-
ſius. Vide Cic. in Verr. lib. IV. c. 33. Adde Excerpta
Valeſ. ex Diodor. p. 345. T. II. p. 591. ed. Weſſel. Con-
ferenda vero cum hac Polybii diſputatione, quæ ad deſen-
dendum quodammodo Timæum ex Pinduri Scholiaſte Weſ-
ſelingius protulit ad Diodor. XIII. 90.

Verf. 4. ἐπεβέβατο pro vulgato ἐπέβαλε legendum *Verf. 4.*
monuit Reiskius; idque conſtans Polybii. uſus utique
poſcebat.

Verf. 5. Καὶ πολλοὺς δὲ τινὰς εἰς τοῦτο τὸ μέρος διατέ- *Verf. 5.*
λειται λόγους. — „Malim πολλοὺς γε τινάς. Hæc au-
tem verba dubitari poteſt an Polybii ſint, an potius bre-
vioris.“ VALESIUS. — Ita autem interpretatus hunc
locum eſt idem Valeſius, (cujus etiam verſionem hic te-
nuimus) tamquam verba illa, καὶ πολλοὺς uſque λόγους, ἐπι-
tomatoris eſſent, qui *Polybium* dixerit *multa verba hoc lo-*
co in Timæum ſeciſſe, ſed ſubito mutaverit ſermonem, &
ipſius Polybii verbis ruruſ uſus ſit, quæ rhetoricam quam-
dam figuram contineant huiuſmodi, ut, quum videatur
dicere voluiſſe, κατὰ τῆς Τιμαίου προαιρέσεως vel
ἀποφάσεως aut aliquid ſimile, ſubito ſe inhibeat, ta-
ceatque nomen, & pro eo exclamet τί ποτε δεῖ λῆγαν ὄνο-
μα, id eſt, *qualem nomen dabimus huiuſmodi audaciæ?*
Omnino turbatam hoc loco nonnihil eſſe orationem, ſatis
apparet: & deſectam eſſe, utique ſuſpicari licet. Sed quid

Polybii Hiſtor. T. VII.

I

potiſſi-

Verf. 5. potissimum scripserit Polybius, aut etiam Epitomator, abfque meliorum codicum subsidio quis definiat? — REISKIVS, ad κατὰ τῆς Τιμαίου intelligi posse, ait, συγγραφέως. Sed præstare putat, ut ante dixerat, κατὰ τοῦ Τιμαίου legi, & ab his verbis apodosin periodi incipi.

Ibid. πάντα γὰρ τὰ πικρότατα &c. — „Forte τὰ πικρότατα τῶν ἐπειδῶν, οἷς ἐκεῖνος. Nunc certe melius nil succurrit.“ REISKIVS. — Immo, nil melius, quam quod consentiente codice editum est. Orationis seriem mentemque sic cape: Τὸ γὰρ γένος (scil. ἐκείνου, *Timæi ratio, institutum quo ille usus est*) πάντα ἐπιδέχασθαι μοι δοκεῖ τὰ πικρότατα (nempe ὀνόματα,) οἷς ἐκεῖνος ἀχρηται κατὰ τῶν τλησίον.

Verf. 8. Verf. 8. Ταῦτα γὰρ οὐχ ὅδον Τίμαιον εἰρηκέναι τις ἂν πιστεύσαιεν. A Polybii mente atque consilio aberravit REISKIVS, scribens: „Imo vero Τιμολέοντα. Non enim ibi Timæus loquitur, sed Timoleo.“ — Sane Timæum, qui ea Timoleonem dicentem fecit, non ipsum Timoleonem, imperitiæ accusat Polybius; satis nimirum gnarus; quæ verba facientes imperatores & alios viros inducere soleant historici, ea non tam eorum esse, quibus illa tribuuntur, quam scriptorum, qui istis orationum luminibus suas distinguere historias ament. Quid sit vero potissimum, quod in Timæo nunc reprehendit Polybius, dubitari potest. Sed quidquid statuas, veremur, ne a minuta ac paulo iniquiore cavillatione sibi hoc loco non temperaverit Polybius. — VALESIVS: „In Timæi verbis, inquit, id nobis videtur reprehendisse Polybius, quod *universum orbem terrarum, qui sub coelo est*, (τῆς ὑπὸ τῷ κόσμῳ κεμένης) hac divisione orbis in partes tres, *Asiam scilicet, & Africam, & Europam*, comprehendi putavit; cum tamen ea divisio τῆς οἰκουμένης tantum fuerit, id est, *orbis cogniti*, teste Strabone ac Mela & Gemino, atque ipso etiam Polybio in lib. III. [c. 37.] Sed is non unius Timæi error fuit, sed multorum veterum, atque inter hos, quod mirere, Plinii. Sic enim is scribit: [lib. III. ineunte] *Ter-*

rarum

varum orbis universus in tres dividitur partes. Excusari tamen uterque potest, si dicamus, eos ex more vulgi esse locutos, λαοδογματικῶς, ut de Eratosthene agebat Polybius. — Nempe Polybius apud Strab. lib. VII. p. 317. Vide Reliquias historiar. Polybii lib. XXXIV. 5, 14. Vocabulum κόσμος, ut hic, pro coelo usurpatum vidimus IX. 15, 6 & 12.

Ibid. τὸν λεγόμενον Μαργίτην ἐκείνον. *Margiten illum*, poemate celebratum, quod Homero auctori tribuerunt; cujus nomen, quia hebetissimum stupidissimumque finxerat poeta, in proverbium etiam abiit pro imperito fatuoque homine.

CAPUT XXVI.

Cap. XXVI.

„Quamquam Fragmentum hoc, de *praeslantia & com-* Argumen-
modis Pacis, & belli diritate, paedagogicum sapit inge- tum.
nium, est tamen Polybio non indignum, qui non raro modis ludimagistro dignis loquitur.“ *ῥησικίως*. — Nos vero non piget, eum audire ludimagistrum, qui istas in Pacis laudem sententias collegit. Nec vero is esse Polybius videtur, sed alius auctor, e quo (nescimus qua occasione, quove consilio) hæc, quæ hoc capite continentur, citavit Polybius.

Vers. 1. τὸν ὄρθρον, adverbialiter pro περὶ τὸν ὄρθρον. Vers. 1.
Una voce aliàs ὄρθριον, *mane*. *Mendose τὸν ὄρθρον* codd.
Reg. F. G.

Vers. 2. τὸν μὲν Ὀλυμπίων ἀγῶνα. Sic correxit Casaub. τῶν μὲν Ὀλ. ἀγ. ed. 1. Aug. Reg. F. G. Hinc Reiskius τῶν μὲν Ὀλυμπίων τὸν ἀγῶνα maluit, aut τὸν μὲν Ὀλύμπιον ἀγῶνα. — *Ibid.* καὶ τὴν ἐκχειρίαν. Mireris, Ernesto quid accederit, aut quid tandem spectarit vir doctissimus, cum pro voce ἐκχειρία h. l. suspicari se ait legendum ἐπιχειρα, *supellex*, aut ἐπιχείρια. Interpretati sumus *belli serias*, id est *cessationem a bello*, quæ est usitatissima illius vocabuli significatio; & contuleramus cum eis quæ de eodem Hercule, Olympicos ludos insituente, Diodor.

- Verf. 2. IV. 14. alt: ἀπὸ γὰρ τῶν πολέμων τραπέντος αὐτοῦ πρὸς ἀνέσεις τε καὶ πανηγύρεις, ἔτι δὲ ἑορτὰς καὶ ἀγῶνας &c. Cum quo convenit, quod apud Suidam ἐκεχειρία per idem vocabulum ἀνέσεις exponitur, quo ibi usus est Diodorus. Sed nimirum, quum ab ἔχειν (id est ἐπέχειν vel συνέχειν) τῆς χεῖρος derivatum illud nomen sit, generatim etiam *cessionem ab opere* ἔς *festos dies* denotat, quam notionem vocabulo isti adseruit Casaub. ad Strabon. VIII. p. 343. provocans ad illa Pausaniæ verba V. 20. τὴν ἐκεχειρίαν τὴν ἐπὶ τοῖς Ὀλυμπίοις ἐπαγέλλουσιν οἱ Ἡεῖοι. Eademque ratione h. l. τὴν ἐπιχειρίαν *ejus festi solennia* interpretatus est. Ceterum apud Pollucem IV. 92. quem locum ibidem citavit Casaubonus, & alibi apud eundem Pollucem, ἐκεχειρίαν ἐπαγέλλειν vel ἀπαγέλλειν nil aliud est, nisi *iudicare inducias*.
- Verf. 3. Verf. 3. Ἐχθιστος δέ μοι ἐσσί. Homer. Iliad. E. verf. 890 sq.
- Verf. 4. Verf. 4. Ἀφρήτωρ &c. Iliad. lib. IX. verf. 63 sq. — Ibid. ἐκπρόεντος. Sic Casaub. cum Vrsino & codicibus Homericis. ἐκπρόεντος ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vefont. putamus & alii codices Polybiani.
- Verf. 5. Verf. 5. Ὁμογνωμονεῖν. Mendose ὁμογνωμονεῖ Reg. F. G. Vefont. — Ibid. Εἰρήνην βαδύπλουτε &c. Continuis lineis hæc scripta sunt in codd. Ex Euripidis Cresphonte ductos versus docet Stobæus, Serm. LIII. initio, qui paulo etiam auctiores dedit. Vide Fragm. Euripid. p. 476. edit. Barnef. p. 557. ed. Musgrav. T. III. — Ibid. πρὶν ὑπερβάλλει με γῆρας. πρὶν πέναις ὑπερβάλλει με γῆρας Stobæus.
- Verf. 6. Verf. 6. εἰσαί φησι. εἰσαί φησι ed. 1. invitis mssis. — Ibid. ὑγείη Casaub. cum Aug. ὑγίη ed. 1. Reg. F. Vef. ὑγείη Reg. G. — Ibid. ἐν ᾗ μὲν γὰρ καὶ τοὺς πᾶνοντας ἀναλαμβάνειν. ἀναλαμβάνειν perspicte Casaubonus cum Vrsino posuit pro ἅμα λαμβάνειν, quod erat in ed. 1. & mssis. ἐν ᾗ μὲν γὰρ ejusdem Casauboni debetur ingenio. τὴν μὲν γὰρ ed. 1. cum codd. omnibus, quod teneri debuisse videtur; nam verbum ἀναλαμβάνειν active pariter usurpa-

usurpatur pro *vires reddere, recreare*, atque neutraliter pro *recipere vires*. — *Ibid.* ἀπόλυσθαι. Mendose ἀπόλυσθαι ed. 1. Reg. G. Vesonr. ἀπόλεισθαι Reg. F. Versf. 6.

Versf. 7. τοὺς πρεσβυτέρους ὑπὸ τῶν νέων θάπτεσθαι Versf. 7.
&c. In eandem sententiam Croesus apud Herodot. I. 87.
Ἐν μὲν γὰρ τῇ εἰρήνῃ οἱ παῖδες τοὺς πατέρας θάπτουσι. ἐν δὲ τῇ πολέμῳ οἱ πατέρες τοὺς παῖδας.

Versf. 8. ὄρων. Perperam ὄρων ed. 1. cum msstis. Versf. 8.

CAPVT XXVII.

Cap.
XXVII.
Versf. 1.

Versf. 1. ἀληθινωτέρως. ἀληθινωτέρας Aug. Reg. F. G. Vesonr. — *Ibid.* κατὰ τὸν Ἡράκλειτον. Confer IV. 40, 3. Adde Sext. Empir. VII. adv. Math. sect. 126. & ibi Fabric. Aliud est illud Horatii, Art. Poët. 180.

Segnius irritant animos demissa per aurem ;
sed quum addit,

quam quæ sunt oculis subiecta fidelibus, —
videntur *fideles oculi* utique ad Heracliteum hoc dictum, Polybio laudatum referri.

Versf. 2. ἡτίῳ δὲ τῶν ὁδῶν ὄρμησε. Perspectissime ὁδῶν Versf. 2.
correxist Casaub. Corrupte τῶν ὠτῶν ed. 1. & Mod. Sic & Vrsini codex dedisse videtur; itaque Vrsinus excidisse participium προαυρούμενος suspicatus erat. Videri vero potest, etiam absque hoc verbo ferri ὠτῶν posse, intelligendo τὴν τῶν ὠτῶν ὁδὸν ὄρμησε, vocabulo ὁδὸν per usitatam satis ellipsin omisso: at repugnat id quod sequitur, ubi explicat Polybius id quod his verbis dixerat, tamquam non satis aperte dictum, & diserte rursus τὴν ἀκοὴν opponit τῇ ὁράσει, quod minime facturus erat, si hoc loco τῶν ὠτῶν scripssisset. Veræ lectionis vestigia ceteri codices Vrb. Aug. Reg. F. G. Vesonr, indicabant, qui τῶν ὄλων habent, literis Δ & Λ frequenti librariorum errore inter se permutatis.

Versf. 3. τῶν μὲν γὰρ διὰ τῆς ἀράσεως εἰς τέλος ἀπέ- Versf. 3.
στη, τῶν δὲ διὰ τῆς ἀκοῆς ἀντεποιήσατο. Sic vera est hæc scriptura, in quam quidem libri consentiunt omnes,

Verf. 3.

intelligere oportebit τῶν μὲν πολυπραγμονευμένων (vel πολυπραγμονεύσθαι δυναμένων) διὰ τῆς ὀράσεως, & sic deinde. Sed quia id durius videri debet, lubentes adfentimur Reiskio, τῆς μὲν, & τῆς δὲ (scil. ὁδοῦ) scripsisse Polybium: at nempe, postquam ὁδῶν in ὅλων erat corruptum, nesciebant librarii quo referretur τῆς, illudque in τῶν temere mutarunt.

Ibid. καὶ ταύτης μὲν οὔσης &c. Cum ex Casauboni ingenio ita vulgo editum legeretur: καὶ ταύτης δὲ οὔσης διττῶς, τοῦ μὲν διὰ τῶν ὑπομνημάτων, τοῦ δὲ δι' ἀνακρίσεως. περὶ μὲν τὰς ἀνακρίσεις βραθύμως ἀπεστράφη, καθάπερ ἐν τοῖς &c. — ad hæc sic REISKIUS commentatus est: — „Vulgata bene non habet, quod constructio ipsa [nempe ταύτης οὔσης διττῶς, pro quo oportebat saltem διττῆς; tunc rursus τοῦ μὲν, & τοῦ δὲ] satis monstrat. Sed neque Herwig. & Aug. lectio multum nos juvat, quæ hæc est: καὶ ταύτης μὲν οὔσης τινὸς τοῦ μὲν διὰ τῶν ὑπομνημάτων, τοῦ δὲ περὶ τὰς ἀνακρίσεις βραθύμως ἀπεστράφη. [In quam scripturam cum ed. 1. consentiunt codices omnes.] Quantum colligere possumus e vestigiis literarum, Polyb. suspicamur sic fere dedisse: καὶ ταύτης αὖ διμεροῦς οὔσης τινὸς, τοῦ μὲν δι' ὑπομνημάτων μέρους ἀνδήψατο, τοῦ δὲ περὶ τὰς ἀνακρίσεις βραθύμως ἀπεστράφη. Cum rursus auditio sit quasi bimembris; alterum ejus membrum attigit Timæus, illud, quod commentariorum versatione continetur; alterum, quod versatur in investigatione & percussatione hominum peritorum, qua fuit levitate animi, flagitiose plane devitavit.“ — Quidquid statuas, sententia quidem ex ipsa depravata & mutilata codicum scriptura, vel sic etiam, satis adparet. In restituendis verbis non videtur tantis ambagibus esse opus, quantis Reiskius usus est. Post ταύτης μὲν οὔσης nihil fortasse deest; sed hoc ipsum, quod dant libri, corruptum fortasse ex ταύτης δὲ ὄντος, librariorum temeritate, qui, non videntes ad quid referretur hoc ὄντος, in οὔσης mutarunt, ut cum ταύτης conveniret. Ac fortasse eidem causæ originem debet pronomēν τινος, ut scilicet libra-

librarius, nesciens quid sibi vellet ὄντος, in ora sui libri adscripserit, τίνος? quærens nempe, τίνος ὄντος? cuius ὄντος? id est, quærens, ad quid referatur illud verbum ὄντος, & quid sit illud ὄν de quo agitur. Vide igitur, an sic scripsisse Polybius censendus sit: καὶ τῆς μὲν (scil. ἀκοῆς, vel, quod perinde fuerit, τῆς ὁδοῦ τῆς διὰ τῆς ἀκοῆς; sed præstabit, simpliciter intelligere τῆς μὲν ἀκοῆς) ὄντος τοῦ μὲν διὰ τῶν ὑπομνημάτων, τοῦ δὲ δι' ἀνακρίσεως. Sic nempe ad ὄντος τοῦ μὲν, & τοῦ δὲ, per usitatissimam ellipsin intelligitur nomen μέρους, ut hæc sit sententia, & quum auditio partim fiat per commentarios, partim vero per inquisitionem vel per percunclationem, scil. ex eis hominibus qui norunt, qui rebus ipsis interfuerunt. Sic fere intellexisse hunc locum Scaliger videtur, qui οὕτως in ὄντος mutavit in ora sui libri, ceterum vero reliquit τινός & in sequentibus nihil supplevit neque mutavit, nisi quod ἀπεστράφη pro ἀπεστράφη scripsit. Nos vero pronomen τίνος ex ea occasione, quam paulo ante declaravimus, ortum suspicamur: & in codicum scriptura inter τοῦ δὲ & περὶ τὰς ἀνακρίσεις, utique intercidissee non nihil arbitramur, commode a Casaubono suppletum. Ac fortasse alia etiam præterea verba fuerant supplenda, ut integra oratio huiusmodi olim fuisse statuatur: Καὶ ταύτης μὲν ὄντος τοῦ μὲν διὰ τῶν ὑπομνημάτων, τοῦ δὲ δι' ἀνακρίσεως, (vel ἀνακρίσεων,) τὸ μὲν πρῶτον vel τὸ μὲν διὰ τῶν ὑπομνημάτων προείλετο, (vel τοῦ μὲν πρώτου ἀντίχετο, aut aliquod aliud in hanc sententiam verbum) περὶ δὲ τὰς ἀνακρίσεις βιβλίου ἀπεστράφη. Placet enim ἀπεστράφη, quod Casaubono debetur & amat hoc verbum Polybius, commodissimeque dictum videtur βιβλίου ἀπεστράφειν περὶ τι, negligentem in aliqua re versari. Si ἀπεστράφη teneas, non, ut Reiskius fecit, τοῦ δὲ περὶ τὰς ἀνακρ. erit supplendum, sed τὸ δὲ περὶ; nam cum quarto casu, non cum secundo; construitur illud verbum. De vocabulo ἀκοή non opus est ut moneamus, ex Græcorum usu illud tam ad librorum lectionem, quam ad narrationum auditionem pertinere; eadem ratio-

- ne, qua *leſſores* ſuorum commentariorum perſæpe τοῖς ἀποδόντας dicit Polybius.
- Verſ. 4. *Verſ. 4.* αὐτὸ τοῦτο ex mſtis noſtris Aug. Regiis & Vefont. reſtituimus. Perperam αὐτῷ τοῦτο edd. — *Ibid.* λαβεῖν ἢ πόλιν, ἔχουσαν ὑπομνημάτων πλῆθος &c. Conſerre juvabit quæ in eandem ſententiam Plutarchus ait in Vita Demoſth. haud procul initio, laudata ad h. l. a Caſaubono in ora Baſil. Athenis ſcripſiſſe Τιμαῖον, infra monēbimus, ad cap. 28, 6.
- Verſ. 6. *Verſ. 6.* ἡ δὲ πολυπραγμοσύνη. Præclare ſic emendavit Caſaub. Voces ἡ δὲ, cum præcedente puncto, ignorant cum ed. 1. ſcripti libri omnes. Tum & πολυπραγμοσύνης in genitivo habent ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vefont. πολυπραγμοσύνη vero in primo caſu Aug. & Vrſin. — *Ibid.* ταλαιπωρίας. ταλαιπωρείας ed. 1. Reg. F. G. Vefont. — *Ibid.* συμβάλλεται. — „Cui rei? forte τῇ ἱſτοριογραφίᾳ, quod deeſſe videtur.“ REISKIUS. — Imo facile eo vocabulo caremus.
- Verſ. 7. *Verſ. 7.* πραγματευομένων. — „Forte πραγματευομένων aut πεπραγματουμένων.“ REISK. — Sed jam perſæpe, quod præſentis temporis dici ſolet participium, notionē præteriti uſurpatum vidimus. — *Ibid.* αὐτοὺς παρῆναι. — „ſubaudi τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀναγινώσκοντας τὰς ἱſτορίας.“ REISKIUS. — Ipſo vero τοὺς πραγματευομένων, vel τοὺς γράφοντας, quod perſpecte in latinis expreſſit Caſaubonus.
- Verſ. 9. *Verſ. 9.* Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον. δὲ caret ed. 1. contra mſtorum fidem.
- Verſ. 10. *Verſ. 10.* Ἄνδρα μοι ἔννεπε. Odyſſ. lib. I. initio.
- Verſ. 11. *Verſ. 11.* ὃν κατὰ θυμόν. ὃν perperam deeſt Aug. Reg. F. G. Vefont. — *Ibid.* Ἀνδρῶν τα πολέμους &c. Odyſſ. VIII, 183. & Iliad. XXIV. 8. πολέμους deſiderat metri ratio, quod & habent codd. Homericī,

Cap.
XXVIII

CAPVT XXVIII.

- Verſ. 4. *Verſ. 4.* ἀπερισκίστως παράσχωνται &c. Mendofam eſſe h. l. & deſectam librorum ſcripturam, nemo non judicabit.

dicabit. Nos vero in Casauboni emendatione, articulum τὰ inferentis, adquiescimus, dum melius & commodius aliquid adferatur. Sane non satis facit **ΚΕΙΣΚΙΝΣ**, sic scribens: „Videntur h. l. pauca quædam deesse. Interim suspicor, sic ferme sententiam tolerabilem effici posse hac lectione: ἀπερισπᾶστους (vel ἀπερισπαστῶν) παρασχόντων πρὸς τοῦτο τὸ μέρος τῶν κατὰ τὸν βίον.“ — Sententia quidem horum verborum, a Reiskio propositorum, non incommoda: *nimirum si cetera vitæ negotia eis ad hanc partem otium præbeant.*

Vers. 4.

Vers. 5. ἡγήσανται correxit Casaub. Perperam ἡγήσανται ed. 1. cum mastis. Paulo ante, in παρασχόντων consentiebant omnes, excepto Reg. G. qui παρασχονται dabat.

Vers. 5.

Vers. 6. ὁ Τίμαιος. Articulus h. l. deest uni Aug. — *Ibid.* καταβιώσας ἐν ἐνὶ τόπῳ ξενιτεύων. *Vno in loco hospes & peregrinus vitam degens.* Nempe ab Agathocle (ut docet Diodor. lib. XXI. T. II. ed. Wessel. p. 560.) in exilium pulsus Timæus, Tauromenites Siculus, Athenis historias suas conscripsit, referente Plutarcho de Exilio p. 605. ed. Wechel. — *Ibid.* καὶ τὴν ἐνεργητικὴν. — „Vtile crit meminisse, in τὴν ἐνεργητικὴν subaudiri e sequentibus ἀποσπάσαι, usum rerum suo Marte partium, experientiam in suo corpore, tam illam, quæ existit ex administratione reipublicæ, [bello & pace,] quam quæ ex itineribus in regiones dissitas susceptis, & inspectione rerum visu dignarum.“ **ΚΕΙΣΚΙΝΣ.** — *Ibid.* τὴν περὶ τὰς πρ. recte Casaub. pro mendofo τῆς.

Vers. 6.

Ibid. οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρεται δέξαν, ὡς ἕλκων τὴν τοῦ συγγραφέως προσασίαν. *Nescio quo pacto samam obtinuit, quasi gravis & præstantis historici nomine dignus.* A pondere ducta locutio: proprie, quasi pondere æquans dignitatem historici. Si in una lance ponas eas qualitates eaque merita quæ efficiunt dignitatem historici, in altera Timæum; opinio vulgi est, Timæi qualitates atque merita illis paria esse, eaque suo pondere exæquare.

Verf. 6. Similis illa dictio, VIII. 21, 2. ἔλκων τὸ τῆς πράξεως στάσιμον, *pondere suo exaequat* (id est, *habet; omnia momenta si expendas, videbis eum habere*) *eam constantiam quæ ad rem peragendam requiritur*. Adsentientur, putamus, nobis omnes, immerito sollicitatum hunc locum esse a **ΚΕΙΣΚΙΟ**, qui miras hic turbas ciens, — „Forte, ait, ὡς εἰς ταπεινότητα κατέλκων τὴν τοῦ συγρ. προστ. *Nescio quomodo* (h. e. *pæne, propemodum*) *affert* (seu de se facit vel movet) *opinionem hanc, ut videatur in humilem locum & contemptum deducere majestatem historici, & lucem ejus obscuritate scriptoris umbratici contaminare*. Vel etiam *ἐλατῶν, minuens, deterens*.“ — Quæ omnia sicut a verbis, in quæ consentiunt libri, sic & a mente & sententia auctoris, quam ipsa disputationis connexio satis declarat, alienissima videntur.

Verf. 7. *Verf. 7. Καὶ διότι τὸ τῆς ἱστορίας τοιοῦτόν ἐστιν*. Vere nobis ad hæc monuisse **ΚΕΙΣΚΙΟΣ** videtur, sine incommodo abesse posse illa verba τὸ τῆς ἱστορίας, subaudiri enim posse ὃ λέγω, *quod dico, id ita se habere*. Quare delatum velimus adsummentum, quod invitis omnibus libris obtrusum Polybio est. Neque ullo modo opus fuerit, ut cum **Υῤῥῖνο καὶ διότι τοιοῦτός ἐστι** corrigamus.

Verf. 8. *Verf. 8. ἔκτης βίβλου* correxit Casaub. cum **Υῤῥῖν**. ἐκ τῆς ed. 1. cum msstis. — *Ibid. τὸ τῶν ἐπιδεικτικῶν λόγων γένος, genus orationis ad ostentationem comparatum*, conf. XVI. 18, 2. & Quintilian. Instit. Orat. II. 10, 12. III. 4, 13 seq. — *Ibid. τὰς δὲ τὰς δόξας πρότερον μὲν Ἐφόρῳ Φησὶ προσπατῆν*. Casaubonus: *jam olim, qui ita sentiebant, negotium Ephoro sacessisse*. Immo, hanc sententiam jam olim occurrisset, oppositam, objectam fuisse Ephoro.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XIII.

RELIGVIA S.

CAPVT I.

Lib. XIII.
Cap. I.

Verf. 1. **O** *Αἰτωλοὶ* &c. Articulum ex conject. adjectimus, cum vulgo abesset. Nempe ab his verbis, "Ὅτι Αἰτωλοὶ", vulgo incipit hæc Ecloga, pro constanti more illorum hominum, qui Constantini imperatoris iussu Eclogas ex græcis historicis fecerunt, omnes Eclogas a particula "Ὅτι" incipiendi. Intelligebant nempe, *ἰστοῖον ἔστι*, vel *Φησὶν ὁ συγγραφεὺς ἔστι*. Ceterum ad hanc Eclogam monuit VALESIVS: „Hunc Polybii locum refert Athenæus lib. XII. [c. 6. p. 527] Περὶ δὲ Αἰτωλῶν Πόλυβιος μὲν ἐν τῇ γ' τῶν ἱστοριῶν Φησιν, ὡς διὰ τὴν τῶν πολέμων συνέχειαν καὶ τὴν τῶν βίων πολυτέλειαν κατάχρεοι ἐγένοντο. Ex quo patet, recte hoc caput libro XIII. adsignatum esse ex Athenæi auctoritate.“ — Quæ hic narrantur, facta sunt post pacem inter Aetolos & Philippum A. V. 549. conclusam, de qua vide Livium XXIX. 2. Vnde intelligitur, ad A. V. 550. has res esse referendas. Semper eo malo, quod hic describitur, laborarunt Aetoli, ex rapto vivere jam pridem adfueti. conf. Polyb. IV. 3 & 16. De *luxu Aetolorum*, testimonio Polybii aliud ex Agatharchide jungit Athenæus loc. cit. De eorundem *arte alieno* Diodor. Excerpt. Legat. 15. T. II. p. 623. ed. Wessel.

*Verf. 1.**Verf.*

Verf. 3.

Verf. 3. In fine hujus versus, in græcis quidem, *verba nonnulla a nobis per errorem prætermissa* sunt, quæ cum codice mssto superiores omnes exhibent editiones. Scribe ἐνδεχόμενους εἰς πολλὰ τῶν βιωτικῶν συναλλαγμάτων. Sunt autem βιωτικὰ συναλλάγματα *contrañus ad rem familiarem pertinentes, contrañus pecuniarii*. Conf. ad VI. 17, 7. & IX. 17, 6. Minus accurate, certe minus perspicue, Valesius: *multis delictorum nominibus implicitos*.

Cap. II.

CAPVT II.

Verf. 1.

Verf. 1. Σκόπας, ὁ Αἰτωλῶν στρατηγός &c. Ex eclogis de Virt. & Vitiis caput hoc in Lexicon suum retulit Suidas in Σκόπας. *Scopam* prætorem electum Aetolorum jam A. V. 534. vidimus, lib. IV. c. 27. Quænam vero sit ἀρχή, qua nunc *frustratus* dicitur, (ἀποτυχὼν τῆς ἀρχῆς) cujus causa legum scribendarum munus sibi ut demandaretur curaverat; sit ne *pratura*, an aliud genus *principatus*, aut novus quidam *magistratus*, ad quem se electum iri speraverat, non liquet. Corrupta quidem sunt verba, sed notanda tamen, quæ Suidas habet in Δεκαμνῶος, ex hoc Polybii loco desumpta: Σκόπας Αἰτωλῶν στρατηγός ὃς ἀποτυχὼν τῆς στρατείας, νόμους ἔγραψε.

Ibid. μετέωρος ἦν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Haud incommode Valesius: *Alexandriam spes suas direxit*. Ernestus: *cogitabat Alexandriam petere*. Μετέωρος est *elatus, sublimis, altus*; tum, ad animum translata notione, aliàs *animo suspensus atque fluctuans*, aliàs *spe excitatus, expectatione erectus, spes novas alens, res novas moliens*. Tum μετέωρος εἰς τι vel πρὸς τι, ex Suidæ interpretatione, ὃ ἤδη πρὸς πρᾶξιν τινα ὑπηρετισμένος, *ad aliquid faciendum jam paratus*; nempe *cum cupiditate aliqua, Et spe atque inquieta expectatione*. Reiskio post Ἀλεξάνδρειαν visum erat desiderari verbum ἀπαίρειν. Sed nihil eo opus. Par modo III. 78, 5. σπεύδοντας καὶ μετεώρους ὄντας εἰς τὴν πολεμίαν. *cupidi Et proximam quamque occasionem expectantes, in hosticum impetum facienti.*

Verf.

Verf. 2. ταῖς ἐκείθεν. Sic recte edidit Valesius, ignorans particulam γὰρ, quam, a Gronovio insertam, tenuit Ernestus. — *Ibid.* τὰ λείποντα τοῦ βίου. — „Legendum censeo τὰ ἐλλείποντα.“ VALESIVS. — „τὰ λείποντα bene habet, idemque significat atque τὰ ἐλλείποντα, quod mavult Valesius sine necessitate. Vide ad p. 426, 28.“ REISKIVS. — Locus, ad quem provocat Reiskius, est IV. 38, 9. ubi monuerat, pro τὸ δὲ λείπον, in quod ibi codices consentiunt, facile esse τὸ δ' ἐλλείπον reponere: sed λείπον sæpe idem valere atque ἐλλείπειν, velut IV. 63, 5. XXV. 7, 2. & h. l. Sic & apud Demosthenem, ait, λείπεν τὸν ἔρανον vel τὴν εἰσφορὰν dici, pro ἐλλείπειν κατὰ ταῦτα, id est, deficere in his dependendis.

Verf. 3. πρὸς ταῖς ἐκ τῶν ὑπαίθρων ὠφελείαις. ὑπαίθρων recte suavit Valesius. Tria verba ἐκ τῶν ὑπαίθρων prætermisit Suidas. Quod vero τὰς ἐκ τῶν ὑπαίθρων ὠφελείας commoda atque emolumenta militiæ interpretatus Valesius est, haud male id quidem, sed haud satis definite. Nempe militiæ emolumenta Polybius dicere solet *prædam ex hostibus captam*. vide I. 20, 1. II. 3, 8. II. 8, 8. Cæterum quo tempore in Aegyptum profectus sit Scopas, haud compertum habemus: de rebus ab eo in Coele Syria A. V. 555. gestis, cum copiis Ptolemæi Epiphanis esset præfectus, superest nonnihil in Reliquiis libri XVI. cap. 39.

Ibid. δεκαμυῶν, — „Senis igitur quibusque diebus singula talenta tulit: annua ergo talenta pæne sexagena. Quam immensa & incredibilis auri copia in unum hominem peregrinum collecta!“ REISKIVS. — δεκαμυῶν Valesius edidit, ex misto codice, ut putamus. Sic vero etiam Vrsinus & Casaubonus in Polybii fragmentis ex Suida collectis. At δεκαμυαῖον habet Suidas, ad hanc ipsam vocem, & in voce Σκόπας, cum in vetere editione Mediolanensi, tum in Kusteriana; ut plane nesciamus, quo pacto H. Stephanus (in Indice Thesauri, voc. Μυῶ) dicere potuerit, apud Suidam sua serie scriptum esse δεκαμυῶν, quod calculo suo probavit Stephanus.

Ibid.

Verf. 2:

Verf. 3.

Verf. 3. *Ibid.* τοῖς δὲ ἐπὶ τινος ἡγεμονίας μετὰ ταῦτα τετραγμένοις. Valeſius: *ceteris in inferiori gradu conſtitutis*. Vtique vero aut μετὰ τοῦτον, cum Reifkio, aut μετ' αὐτὸν ſcribendum videtur. Verba iſta præterit Suidas in Δεκαμναιῶος. In Σκόπας vero μετὰ ταῦτα habet.

Verf. 4. *Verf. 4.* ἀλλ' ὅμως οὐκ ἀρκεσθεὶς τούτοις, ὡς τὸ πρότερον &c. Sic cum Caſaubono in Fragm. Polyb. corrigendum monuit Valeſius in Notis ad h. l. Quod ſi ἤρκεϊτο teneamus, erit deinde, ut Küſterus ad Suidam ſuaſit, ἀλλ' ὡς τὸ πρότ. legendum. — *Ibid.* προσηκταρῶν τῷ πλείονι. Non capimus, quid κεισκις voluerit, ſcribens: „Imo vero τῷ ἐλάττονι aut τῷ μείονι. quia antea totam vitam toleraverat in re familiari multo anguſtiore.“ — Putamus ſcribere voluiſſe qui antea, ut exprimeret vulgatam leſionem ὅς τὸ πρότερον.

Verf. 5. *Verf. 5.* τὸ πνεῦμα προσηκθῆκε τῷ χρυσίῳ. Mendoſe vulgo προσηκθῆκε, & ſic etiam editio Medioli. Suidæ in Σκόπας; ſed προσηκθῆκε omnes edd. Suidæ in Δεκαμναιῶος, & ſic cum Vrfino & Caſaub. corrigendum monuit Valeſius. De Scopæ interitu vide lib. XVIII. c. 36 ſqq. κεισκις: „Forte προσηκθῆκε, id eſt ἀφῆκε τὸ πνεῦμα ἐπὶ τῷ χρυσίῳ καὶ πρὸς αὐτῷ, amiſit ſpiritum auri ergo, Et una cum auro.“

Verf. 6. *Verf. 6.* Καθάπερ ἐπὶ τῶν ὕδροπικῶν &c. ὕδροπικῶν ediderat Erneſtus, ſed o breve cum ſuperioribus editionibus agnoſcunt codices omnes; & ſic etiam Suidas ſcribit, in hac ipſa voce Ὑδροπικός. Satis vero adparet, quod etiam Reifkio monuit, cohærere hoc fragmentum, inter Excerpta Antiqua conſervatum, cum Eclogis Valeſianis, quas modo exhibuimus. Sed quum vulgo continua ſerie jungeretur hoc fragmentum cum eo quod ſequitur in eisdem Excerptis Antiquis, (Ἐγένετο περὶ τὴν τοιαύτην &c.) nos quidem perſpicue intelligere nobis viſi ſumus, nihil illud ad hoc pertinere, adeoque ab eodem ſeparavimus: in quo præeuntem habuimus Auguſtanum codicem, qui poſt διορθωσάμενοι tria puncta poſuit, (ſic:) quo ſigno uti-

con-

confuevit scriba illius codicis ad indicandum finem unius Excerpti, & novi Excerpti initium. Mire vero in hujus Fragmenti, in quo nunc versamur, interpretatione hallucinati sunt quotquot vidimus interpretes. Instar omnium, Casaubonum audiamus. Sic ille: *Quemadmodum aqua intercutis laborantium cupiditatem nemo unquam sedauit neque satiauerit liquoris externi admotione, nisi qui affecti corporis morbum prius sanauerit; &c.* Quasi vero hydropici homines præ ceteris constanti quadam & inexplebili siti laborarent! quod nec a medicis observatum meminimus, nec Polybium voluisse dicere certum habemus. At eandem sententiam & recentiores vernaculi interpretes expresse-
runt, & vetus latinus interpres teutonicusque. Eademque ratione Ernestus in Lexico Polybiano παράθεσιν ὑγρῶν *copiam potus* interpretatus est; quo nihil potest esse ab auctoris mente alienius. Sicut παράθεσις χορηγιῶν est *collecta & in arario deposita pecunia, adparatus pecunia; & παράθεσις σίτου, collectum & in horreis depositum frumentum, adparatus frumenti*: sic, ubi de homine hydropico agitur, manifestum est, τὴν παράθεσιν τῶν ὑγρῶν nihil aliud intelligi debere, nisi *aqua intercutis copiam*, quam aquam ob hanc ipsam causam τὰ ἔξωθεν ὑγρὰ dicit Polybius, quia non in interiore corporis cavitate, sed in exterioribus corporis partibus, inter cutem carnemque, colligitur atque deponitur.

Verf. 7. τὴν πρὸς τὸ πλεον ἐπιθυμίαν. Cogitaueramus, *Verf. 7.* fortasse πρὸς τὸ πλεον ἔχειν ἐπιθυμίαν. Sed carere illo verbo possumus: simili ratione *vers. 4.* dixerat προσκαρτερῶν τῷ πλείονι. conf. XXII. 9, 15.

Verf. 8. Παρ' οὗτος ἔφυν &c. Ad ipsum initium Excerptorum ex libro XIII. adscriptam hanc sententiolam esse in ora codicis Vrbinatis, docuit Casaubonus. Ex quo etiam fati intelligitur, quod & idem Casaubonus opportune monuit, Φυτὸν illud *avaritiam* dici. *Verf. 8.*

CAPVT III.

Cap. III.

Vers. 1.

Vers. 1. Ἐγένετο περὶ τὴν τοιαύτην κακοπραγμοσύνην. &c. Facile intelligitur, de dolo illo agi, quo in iudicando adversus Rhodios Heraclide usus Philippus est; de quo vide cap. 4 sq. Et de eadem re idem ipsum vocabulum κακοπραγμοσύνην usurpatum videmus cap. 5, 1. Per imperitiam amanuens, qui primus ex opere Polybii integro Excerpta hæc, iussu cuius nescimus, descripsit, omis- sum erat Philippi nomen. Hinc deinde alius librarius pro- nomen τις ad ἐγένετο suo ex ingenio adjecit. Denique tem- mere prorsus Casaubonus ἐγένοντο τινες edidit. De Fra- gmento, quod vulgo huic præmissum legitur, modo dixi- mus ad cap. 2, 6.

Vers. 2.

Vers. 2. Οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι. γὰρ codices agnoscunt omnes, in quibus rursus commemorare etiam Tubingen- sem possumus, in quo paulo ante finem libri XII. complu- ra aliquot folia desiderantur. ἀρχαῖοι pro Ἀχαιοὶ esse scribendum, ipsi etiam Casaubono olim in mentem venerat, quod ex notatis ejus ad oram Basil. cognovimus; ubi etiam monuit, τοῖς ἀρχαίοις opponi id quod deinde scribit (vers. 6.) νῦν δὲ καὶ Φαύλου &c. Ac miramur sane, a tam præclara perspectaque emendandi ratione rursus re- cessisse doctissimum virum. Haud immerito quidem Achæos (ut in eadem ora Basil. ab eodem Casaub. ad h. l. notatum est) fidissimam, & simplicem gentem dicere Livius potuit: at nunc de Achæis non agebat Polybius, sed omni- no de antiqua veterum fide & simplicitate; hinc rursus vers. 7. αἰτ ἔχνος τῆς ἀρχαίας αἰρέσεως. Eundem errorem li- brariorum notavimus correximusque XX. 12, 4.

Ibid. τῷ τοιούτῳ τρόπῳ. Si quis contendat, aut in- telligi per ellipsin vocabulum τρόπῳ posse, aut ne cogitan- dum quidem de illo vocabulo esse, sed τῷ τοιούτῳ latine verti debere ea re, per satis usitatam ellipsin nominis πράγματος; non pertinaciter nos quidem huic refragabimur.

Vers. 3.

Vers. 3. οὐδὲν οὔτε λαμπρὸν &c. Vocem οὐδὲν igno- rant codices omnes cum ed. 1. Necessario vero ea require- batur

hatur ad sequens nomen τῶν παρορρωμάτων, & recte a Verf. 3. Casaubono, præeunte Scaligero, adjecta est. — *Ibid.* οὐδὲ μὴν. οὔτε μὴν requiri existimaverat Reisckius, quia modo præcessit οὔτε. Sed ista subtilitate non est opus. Vide Adnot. ad IV. 74, 8. — *Ibid.* ἡτ/ήσῃ ταῖς ψυχαῖς. cf. III. 12, 5.

Verf. 4. συνετίθεντο recte Casaub. cum Scalig. Men- Verf. 4. dose συνετίθετο ed. 1. cum msatis. — *Ibid.* μήτε ἀδύλοις βέλεσι, μηδ' ἐκηβόλοις χρήσασθαι. Meminit Strabo lib. X. p. 448. pacti inter civitates Euboicas de pugnae genere initi, & in columna consignati, in quo diserte cavebatur, μη χρῆσθαι ἐκηβόλοις, id est, telis quæ eminus mittuntur non esse utendum.

Verf. 5. ἧ καὶ correxit Casaub. ἧ καὶ ed. 1. cum Verf. 5. msatis. ἧ καὶ Vrsin. — *Ibid.* πολέμους recte cum Vrsino idem Casaub. πολεμίους ed. 1. cum msatis. — *Ibid.* εἰς οὓς μέλλοιεν ἐξίέναι. εἰς, cum abesset ab ed. 1. & msatis, cum Vrsino adjecit Casaubonus; rectissime, ut videtur: nam in ἐξίέναι consentiunt omnes. Quare non probamus πικισκινκ, scribentem: „εἰς deest Herweg. & August. unde colligo, legendum esse τόπους, οὓς μέλλοιεν ἔξαι παραταξέμενοι.“ — *Ibid.* παραταξόμενοι in futuro temp. dat Aug. non male. μέλλοιεν, pro μέλλοιεν, mendose ed. 1. Reg. F. G. Vefont.

Verf. 7. Mendose πολέμους pro πολέμους Reg. F. G. Verf. 7. Vefont. ut verf. 5. — *Ibid.* συστάθην correxit h. l. Casaub. στάθην ed. 1. cum msatis, qui versu 4. in veram scripturam consentiebant.

CAP V T IV.

Cap. IV.

Verf. 1. Ὁ δὲ Φίλιππος &c. Sine causa Casaubonus Verf. 1. hoc caput a superiori, tamquam nova hinc Ecloga initium caperet, distinxit. Nullum distinctionis signum agnoscunt codices. Ac videtur utique hoc caput in integro Polybii opere proxime cum superiori fuisse conjunctum. — *Ibid.*

Polybii Histor. T. VII.

K

ἐπὶ θα.

ὁπότεσσιν Casaubonus haud incommode interpretatus est *argumentum exercendi ingenii*.

- Verf. 3.** *Verf. 3.* εὖ πεφυκώς πρὸς τὸ κακόν. Corrupte εὖ πεφυκῶσι πρὸς τὸν κακόν Reg. F. G. Vef. Tub. Ad κακόν adjiciendum verbum ποιεῖν suspicatus erat Reiskius, quo tamen facile caremus. — *Ibid.* διανοηθεῖς ἅττα δὴ ποτ' οὖν πρ' αὐτῷ, *quacumque consilia secum volvens, re in quacumque partem animo versata.* αὐτὰ δὴ ποτ' οὖν quid sit, nescimus; ac miramur, Reiskium hoc fuisse contentum. ἅττα δὴ ποτ' οὖν habemus apud Polyb. XXV. 27, 10. & XXX. 9, 4. ubi & cum eodem verbo διανοηθεῖς jungitur illa dittio; & ibi quidem ἅττα vulgo erat editum, sed rectius putavimus cum aspero spiritu scribi. — *Ibid.* καταπλέων εἰς τὴν Ῥόδον. Sic edd. & mssti, nisi quod Regii cum ed. 1. perperam καταπλέων dent. Temere Vrsinius πλέων εἰς τὸν Ῥόδον.
- Verf. 4.** *Verf. 4.* Ταρυντῖνον. Perperam Ταρυντίνου ed. 1. Reg. F. G.
- Verf. 5.** *Verf. 5.* τολμηρότατος ex cod. Peiresc. adnotavit Valesius, quod præferendum cum Reiskio utique putavimus vulgato τολμηρότερος.
- Verf. 6.** *Verf. 6.* τὸν Τάραντα. Temere τὴν Τάραντα ed. 1. — *Ibid.* ἀρχιτέκτων. ἀρχιτέκτων ed. 1. Aug. Regii. — *Ibid.* διὰ τινος ἐπισκευᾶς. καὶ κατασκευᾶς addit cod. Med. quæ verba ignorant ceteri omnes.
- Verf. 7.** *Verf. 7.* εἰς τὸν Τάραντα. Sic recte Casaub. cum Vrsip. & Aug. εἰς τὸν Τάραντον ed. 1. Regii, Vef. Tub. — *Ibid.* ἐπει. ἔπειτα ed. 1. temere & invitis msstis.
- Verf. 8.** *Verf. 8.* ὥστε τοῦ καταστραφῆναι &c. Huc pertinet quod Athenæus habet lib. VI. c. 13, p. 251. Πολύβιος δ' ἐν τῇ τρισκαδικατῇ τῶν ἱστοριῶν, Φιλίππου, τοῦ καταλυθέντος ὑπὸ Ῥωμαίων, κόλακα γενέσθαι Ἡρακλείδην (sic enim ibi pro mendoso Προκλείδην haud dubie legendum, quod jam olim Casaub. monuit) τὸν Ταρυντῖνον, τὸν κατὰ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ πᾶσαν ἀνατρέψαντα. Eundem He-
raclii.

raclidem, classi præfectum a Philippo rege, passum Livius memorat; XXXI. 16 & 33. XXXII. 5.

CAPVT V.

Cap. V.

Opportune a Suida conservata sunt tria Fragmenta, *Verf. 1-3.*
quæ *verf. 1 — 3.* collocavimus; quæ cum jam olim a VALESIO in Fragmentis Polybianis ita, ut nos fecimus, juncta fuissent, non bono consilio rursus separata sunt a Gronovio & Ernesto; nempe quia duo posteriora jam partim ab Vrsino, partim a Casaubono, inter Polybii fragmenta relata fuerant. Ad Polybii librum XIV. statim ea retulerat Valesius, sed errorem in Notis retractavit, monuitque, pertinere ad illud caput libri XIII, quod proxime exhibuimus, ubi scribit Polybius, *mandasse Philippum Heraclidi, ut quovis pacto naves Rhodiorum corrumpere.* Quo pacto suppleri debeant hiatus, qui insunt narrationi, fragmentis his comprehensæ, ibidem ex Polyæni Strategem. V. 17, 2. docuit Valesius; haud improbabilius monens, quæ ibi Polyænus habet, ex Polybio esse depromta. Nobis hoc loco repetere liceat quæ de hoc argumento, ex eodem Polyæno, in Emendationibus & Observv. in Suidam, ante aliquot annos editis, paulo enucleatius quam Valesius, disputavimus. Scilicet, ut mandatum Philippi de navibus Rhodiorum corrumpendis exsequeretur Heraclides, semet ipse nescimus quo modo laceravit, quo nimirum *σημεῖα ἀδινίας* (ut ait Polyænus) id est signa acceptæ a Philippo injuriæ posset ostentare: tum sic regiam egressus, ad aram supplex confugit, suisque lamentis Macedonibus etiam nonnullis persuasit, indigna se a rege esse passum. (*ἄρα θεῶν*, ait Polyænus, *τῶν Μακεδόνων, οὗς ἀδυναί ταῦτα μὴ διακίλει.* Adde *παραπράττειν*, quod verbum librariorum incuria omissum est.) Hinc conscensa navi Rhodum se contulit, a Philippo se indigne habitum conquestus, quod eum impedire voluisset, ne bellum Rhodiis inferret. Simul, quo facilius fidem inveniret, literas monstrat, Philippi manu ad Cretenses

- Verf. 1. 3.** scriptas, in quibus de belli societate adversus Rhodios agebatur; ad quas literas respicere videtur fragm. illud,
- Verf. 3.** quod *verf. 3.* posuimus. Scilicet, ut Rhodiis persuaderet veterator, se serio Philippo esse iratum, demonstrat illis, *quidvis potius passurum Philippum, quidvis aequiore animo laturum, quam ut ipsius consilia cum Cretenfibus communicata* (quæ hisce literis, quas Héraclides regi subripuisset, aperirentur) *Rhodiorum ad notitiam pervenirent.* Rhodii, (sic pergit Polyænus) his rebus persuasi, recipiunt Héraclidem, eumque sibi usui fore contra Philippum arbitrantur. Héraclides paulo post, nactus occasionem, navalibus Rhodiorum ignem immittit, quo incendio magna pars navium consumpta est; ipse, fuga salutem petens, incolumis in Macedoniam ad Philippum est reversus. Hæc Polyænus. Ad verba Polybiana quod adinet, Πᾶν γὰρ βουληθῆναι ex Suidæ editione Mediolanensi restituimus, atque sic etiam Vrsinus in Polybii Fragmentis p. 261. habet: ceteri mendose Πᾶνο γάρ. Sic vero πᾶν ἀναδέχασθαι ait XXXIX. 1, 6. πᾶν ὑπομένειν in Fragm. histor. num. III. apud Suid. in Προσανέχων. Est autem ἀναδέχασθαι, ut recte Suidas exposuit, idem ac ὑπονεγκεῖν, ὑπομένειν. — *Ibid.* ἡ κατὰ Φανῆ γενέσθαι recte editiones omnes Suidæ & Vrsini in Polybii Fragmentis. Perperam καὶ κατὰ Φ. Casaub. & Valefius ceterique Polybii editores, in Fragmentis. Deinde ἡ καὶ τὸν dant Suidæ editiones omnes, tam ad vocem Ἀναδέχασθαι, quam ad vocem Ἀπέλυσεν, ubi postrema pars hujus fragm. repetitur. Sic & Vrsinus. Ea si vera scriptura est, videtur ante hæc verba nonnihil deesse; & pronomen ἡ fortasse ad ἐπιστολῇ relatum fuerit, de qua in eis, quæ interciderunt, dixerat Polybius. ἡ vero cum Casaub. ediderunt Valef. Gron. & Ernestus; non satis commode, quia sic ἀπέλυσεν casu recto caret, cui id verbum respondeat. δ in versione latina expressit Küsterus, quod etiam suspicione Héraclidem liberavit; & jam ante Küsterum Valefius, quo Héraclides ab omni suspitione liberatus est.

Verf.

Verf. 4. Post expositionem doli mendaciorumque Heracleidis haud alieno loco stare videtur *Laus Veritatis*, quæ sequitur in Excerptis Antiquis. Pro *μεγίστην θσόν* est *μεγίστη θσόν* in ed. 1. operarum errore. Verba *θσόν τοῖς* usque καὶ *μεγίστην* desiderantur in Reg. G.

Verf. 4.

Verf. 5. *ἀνλοτα δὲ καί.* δὲ ex ingenio inseruit Casaub. *Verf. 5.* quam particulam ignorat ed. 1. cum mstis, nec male fortasse, quoniam nec præcessit correlata particula *μέν.*

— *Ibid.* *πασῶν τῶν. πασῶν αὐτῶν* unus Tubing. male.

Verf. 6. *ἐπισκοτισθεῖσα.* Mendose *ἐπισκοτισθεῖσαι* ed. *Verf. 6.* 1. Reg. F. G. Vefont. — *Ibid.* *καταγνῶνίζεται τὸ ψεῦδος.* Perperam *καταγνῶνίζεται τὸ ψεῦδος* Tub. *καταγνῶνίζεται ψεῦδος* Reg. F. G. Vefont.

Verf. 7. *Δαμοκλῆς.* — „Is forte est *Damocles* Argi- *Verf. 7.* vus, qui paullo post a Pythagora, præfecto arcis Argivæ, Nabidis tyranni genero, interemtus est, cum res novas agigaret, ut narrat Livius lib. XXXIV.“ VALESIVS. — „Haud scio, an *Damocles* sit idem cum *Damotele*, de quo vide p. 1148, 13.“ REISKIVS. — *Damoclis* nomen multis potuit esse commune. Argivi illius, cujus Livius XXXIV. 23. meminit, (in rebus anni 559.) non illud fuisse ingenium videtur, quod ei, de quo hic agitur, Polybius tribuit: & qui A. V. 559. juvenis adhuc fuit, (ut Livius ait, eodem haud dubie Polybio auctore) in eum haud convenire videtur, ut A. V. 550. fuerit vir rerum usu peritus, quo ad speculanda Romanorum consilia usus sit nescimus quis. *Damoteles*, quem Reiskius dicit, Aetolus fuit, & longo post tempore Romam ab Aetolis missus, ut docet Polyb. XXII. 8, 9. (conf. XXII. 9, 18 sq.) deinde ab Acarnanibus captus, Liv. XXXVIII. 8 seq. coll. Polyb. XXII. 12, 4. Quisnam h. l. dicatur *Damocles*, & a quonam missus fuerit ad speculanda Romanorum consilia, nobis omnino non liquere profiteamur: & abruptum hoc breveque fragmentum, quod in Eclogis Valesianis sua serie sequebatur, ad sinem hujus capituli attexuimus, non quod certi essemus, pertinere ad res Philippi, sed quod commo-

Verf. 7. diorem nullum locum habuerimus, & quod peculiare ac proprium caput ei tribuere nolimus. Ceterum fragmentum hoc sæpius etiam repetiit Suidas, in Εὐφύῳ, in Σκεῦος, & in Ὑπερηλεκτρικόν, ubi quidem mendose ὑπερηλεκτρικόν dant libri.

Ibid. μετὰ Πυθίωνος. — „Pythio quis fuerit, haud tenemus; neque videtur forma nominis græca esse. Πύθωνα novi, & Πυθέων, non Πυθίωνα.“ REISKIUS. — Quod ignotum ceteroquin nomen est, haud sane satis fuerit causæ, cur damnemus. — *Ibid.* ὑπερηλεκτρικόν ἦν σκεῦος εὐφύει. Valesius, *industrius minister*. Videtur tamen per contemtum σκεῦος dici. conf. XV. 25, 1.

Cap. VI.

CAPVT VI.

Verf. 1. *Verf. 1.* πρόσφατον. Mendose πρόσβατον Regii & Vefont.

Verf. 2. *Verf. 2.* καταβολήν δ' ἐποιεῖτο. — „Forte καταβολήν δὲ ποιεῖν (vel ποιεῖσθαι) καὶ θεμελίον ἐπεβάλλετο.“ REISKIUS. — In ἐποιεῖτο nil variant libri: sed θεμελίον cum Vrsino correxit Casaub. Mendose θεμελιοῦν ed. 1. consentientibus codicibus. καταβολή, initium, fundamentum. Sic sæpius in sacris scripturis πρὸ καταβολῆς κόσμου Iohann. 17, 24. & alibi; ἀπὸ καταβολῆς κόσμου Matth. 13, 35. pro quo græcus Psalmorum interpretes Psalm. 77, 2. ἀπ' ἀρχῆς habet.

Verf. 3. *Verf. 3.* τοὺς κατὰ πλὴν πλούτῳ διαφέροντας. — „Forte τοὺς κατὰ πλοῦτον διαφέροντας.“ REISKIUS. — Nos quidem vulgatum sollicitare non ausimus, quamvis pleonasmo illo carere possemus, διαφέροντας recte edd. διαφθαρέντας Aug. Regii, Vef. Tub.

Verf. 4. *Verf. 4.* παρασχίσται, effractores. Obiter hoc vocabulum Polybio vindicavit Weüeling. ad Diodor. lib. I. c. 90. p. 102. idque jam olim ad oram sui libri notaverat Scaliger. Terminationem ιστης, pro ιτης, requirit analogia. Vt enim ἀκρίζω est ακρίστης, sic σχίστης a σχίζω, & παρασχίστης a παρασχίζω, quo verbo Arrianus utitur in

in histor. Indic. c. 24. p. 340. παρασχίζειν ξύλα, *secare, fidere ligna*. Magis aliàs in usu est κατασχίζω, eadem notione; sed composita ex παρά præ ceteris amat Polybius. Ad παρασχίστας autem intelligi consentaneum est τῶν θυρῶν; quam in sententiam etiam Gronovius in Notis msstis θυροσχίσται (θυροσχίσται debuerat) legendum h. l. suspicatus erat: sed non opus est illa novatione, & res satis per se intelligitur. κατέσχισαν τὰς θύρας apud Demosth. adv. Midiam p. 540. ed. Reiskii, est *januam findendo effregerunt*; (quamquam Reiskio id nihil aliud denotare visum erat, nisi *detrahebant signa a foribus*, quibus signis veteres loco ferarum utebantur.) similiter κατασχίσαντες τὰς πύλας apud Arrian. de Exped. Alexand. lib. II. extr. & τὸν μοχλὸν ὅτῳ ἔχεται ἡ πύλη κατασχίσαντες, apud eundem ibid. lib. VI. c. 10. p. 246. Arriani hæc loca in Notis msstis ad Polyb. adnotaverat Gronov. Mirum vero est videre, quam in partem in interpretando vocabulo, de quo agimus, se torserit Reiskius; qui, de obscuritate ejus immerito conquestus, eo tandem delapsus est, ut sibi admodum verisimile esse diceret, vocabulum latinum *parricidæ* in hoc græco delitescere. *Effraetorem* designari, jam olim perspectissime Casaubonus viderat. Toupius Emendd. in Suidam Part. III. p. 396. edit. Lipsiens. ad vocem Παχίζειν, ubi etiam vocab. βαχιστής adfertur, quod per ἀλαζών Suidas exponit, notandam ait hanc vocem βαχιστής sive βαχίτης; utroque enim modo scribi, nam sic Schol. ad Sophocli. Ajac. vs. 56. καὶ τοὺς μεγάλους κακουργοῦντας βαχίτας Φαίβην. Atque hinc emendandum hunc Polybii locum, nempe βαχίται pro vulgato παρασχίται scribendum. Qui si ad refellendam commodissimam Wesselingii emendationem παρασχίσται aliquid aliud adtulisset, præterquam quod *suam emendationem esse verissimam* præcise contendit, cogitare possemus quid responderi debeat; nunc post ea, quæ ad illam adstruendam protulimus, satis esse putamus, Toupiaræ hu-

jus, quæ quam fit docta pulcre quidem intelligimus, mentionem fecisse.

Verf. 5. *Verf. 5. αὐτὸν ἀναδείξας.* Tenuimus hoc, ut editum erat. αὐτὸν Aug. Regii, Vefont. minime male. — *Ibid. ὅλον ὅτι ἑμαῶς.* ὅτι ignorant codd. omnes cum ed. 1. quæ tamen particula necessario requirebatur. Sed pro ὅλον utique malimus ὅλος ἢ ὅτι.

Verf. 8. *Verf. 8. ῥήματα, rupturas.* Quæsierat Gronov. in Notis ineditis, an τρήματα? Sed nil opus videtur sollicitare vulgatum. — *Ibid. καὶ διὰ τῶν ὑπαρχουσῶν θυρῶν.* Possunt θυρῶες intelligi ipse illæ *apertura*, quæ per vim factæ sunt in parietibus: sed, quoniam addit τῶν ὑπαρχουσῶν, id est, *quæ jam erant, quæ jam fuerant*, videtur Polybius dicere *januas*, quæ ex una domo in aliam ducebant, aut *fenestras*, per quas ex domo opposita mitti jacula possent. Id si placet, oportebit particulam καὶ, ut sæpe alias, nunc non conjunctive intelligere, sed distributive, *partim, vel.*

Cap. VII.

CAPVT VII.

Verf. 2. *Verf. 2. διαφόρως ἀπειργασμένον.* In re simillima utitur phrasī εἰς ὁμοιώτητα διαφερόντως ἐξειργασμένον VI. 53, 5.

Verf. 3. *Verf. 3. ἀνακαλέσαιο* recepimus ex Aug. & cod. Peiresc. atque id poscebat præcedens particula ὅτινα, *quanti-quoties.* Sic & dare debuerunt ceteri codices, in quibus mendose scribitur ἀνακαλέσαιο, quod in ἀνεκκλήσαιο mutavit primus editor, idque tenuere posteriores.

Verf. 4. *Verf. 4. τὰς εἰς τοὺς θεοὺς καὶ τὰς κοινὰς τῆς πόλεως δαπάνας.* Suspicati eramus καὶ τὰ κοινὰ. Sed sic repetenda putamus fuerat εἰς præpositio, καὶ εἰς τὰ κοινὰ. Et teneri vulgatum potest, sic intelligendum, τὰς εἰς τοὺς θεοὺς δαπάνας, καὶ τὰς κοινὰς δαπάνας.

Verf. 6. *Verf. 6. Ἀπῆγαν.* De avaritia atque crudelitate, quam per se etiam ea femina exercebat, conf. lib. XVII. c. 17. & Liv. XXXII. 40.

Verf.

Verf. 7. καὶ τοῦτ' ἔλεγε. Forſan καὶ ἅμα τοῦτ' ἔλεγε καὶ παρῆν. *Verf. 7.*

Verf. 8 ſeqq. Ad verba ἀνέστης τὴν γυναῖκα &c. hæc adnotavit REISKIUS: „Sic lego & diſtinguo: ἀνέστη, τὴν γυναῖκα, καὶ περιπτύξας.“ — Quæ quid ſibi velint, nos quidem non capimus, niſi forte voluit τῇ γυναῖκι περιπτύξας. Tum *verf. 9.* ad illa καὶ κατὰ μαστοὺς, ait „aut καὶ τοὺς μαστοὺς, aut καὶ τὰ κατὰ τοὺς μαστοὺς“ legendum. Denique ita pergit: „Sed quid fruſtra laboro in emendando futili commento, non Polybii, (non potuerunt ab illa ingenio tam prodigioſæ nugæ proficiſci) ſed græculi ali- cujus, cujus anilem fabellam vel ipſa conturbata, inſecta, ſoloeca diſtictio prodit. Livius etiam ejus nihil habet.“ — Livius XXXII. 38. in ea parte hiſtoriæ, quam Polybius lib. XVII. tractaverat (vide XVII. 17.) de Nabidis ſæva avaritia loquens, generatim ſcribit: *qui non cunctanter contulere, ſine contumelia & laceratione corporum ſunt dimiſſi: quos occidere aut retrahere aliquid ſuſpicio fuit, in ſervilem modum lacerati atque extorti.* At id ſane non impedit, quo minus credamus, enucleatius a Polybio expoſita eſſe tyranni illius ſæva inventa. Et Polybii oratio, qualis per temporum injuriam ad nos pervenit, turbata utique ac corrupta eſt, & jam olim fuit; nam in eo codice, quo uſus eſt compiler Eclogarum Valeſianarum, eodem modo legebantur græca, quo in Excerptis antiquis exhibentur; ita, ut ex codice Peireſciano, in quo eadem narratio inter Eclogas de Virtutibus & Vitiis continebatur, nullam varietatem lectionis excerpere Valeſius potuerit. Sed non idcirco ſatis cauſæ habuit Reiſkius, cur totam hanc narrationem futile commentum eſſe re- ectionis alicujus græculi contenderet. Emendationes, quas Caſaubonus græco contextui adtulit, tenuimus, quamvis nec veritatem earum præſtare auſimus, nec ſic ceteroquin fatiſ integram emendatamque orationem putemus. In latina verſione nonnihil receſſimus ab ea ſenten- tia, quam doctus ille interpres expreſſit. Sed in loco dif-

Vers. 8. 10.

facili ipsam Casauboni versionem adposuisse iuvabit, ut eam cum nostra conferre eruditus lector possit. Sic igitur ille: *Tum autem tyrannus, ubi e sede sua mulierem exci-
tasset, per speciem comitatus dextram prehensens, utraque
manu collocutorem amplectebatur, ac paulatim ad pectus
admovebat. Erant autem illi cubiti & brachia ferreis cla-
vis plena, quos vestis occultabat: similiter etiam in mam-
mis infixos habuit clavos. Quando igitur brachia impres-
serat dorso mulieris; mox organis quibusdam attractum
intendebat, & paulatim ad mammas adducens, eum qui
premebatur omne genus voces cogebat edere.* Scaliger
vers. 10. προσήρσε τὰς χεῖρας scribebendum putaverat pro
ταῖς χερσὶ, & ἐλκομένων pro ἐλκόμενων. In versione ver-
borum πᾶσαν φωνὴν προλεσθαι deleta verba, omnia aperi-
re, velimus, quæ non opus erat adjicere. Particularum
ἐπειδὴν & ὅταν constructio cum verbo in indicativo modo
rara utique est, nec scriptoribus paulo tersioribus usitata;
quemadmodum post Thomam Magistr. p. 267. monuit
Hoogeveen in Doctr. Particular. cap. 32. sect. 2. num. 4.
& cap. 16. sect. 14. num. 8. Sed ab eadem constructione
particulæ ὅταν non omnino abhorruisse stylum Polybii,
discimus ex IV. 32, 5 sq. ad quem locum adnotari hic lo-
cus debuit, in quo nunc versamur.

Cap. VIII.

CAPUT VIII.

Vers. 2.

*Vers. 2. ὁδοιδίκους, viarum insidiatores, qui in via
excipiunt viatores.* Suidas, hunc ipsum fortasse Polybii
locum respiciens, 'Οδοιδίκος, ait, ὁ ἐν ταῖς ὁδοῖς πανούρ-
γος κλέψῃ ἢ γουὴν ληστῆς. Cum ὁδοιδοκούς vulgo ὀξύτονος
esset editum, ὁδοιδοκούς penacute scripsimus, monente
Reiskio. — *Ibid. τῶν ἐκ τῆς ῥηδιουργίας λυσitelῶν.* —
„In msto erat λυσitelῶς, corrupte. Possit tamen & λυ-
σιτελειῶν legi; rectius fortasse.“ VALESIVS. — In pri-
ma viri docti emendatione adquiescendum putavimus. Sic
μέγιστα λυσitelῆ IV. 38, 8.

Vers.

Verf. 3. ἐκ τῆς τυραννικῆς ἱκποστάσεως. — „Forte *Verf. 3.*
ἐκ τῶν τυραννικῶν ἱκποστάσεων. Nam τὰ ἱκποστάσια dic-
cuntur, non ἢ ἱκποστάσεις, ut ἢ ὑπόστασις.“ REISKIUS. —
At vocabula στάσις ἱκπων, & ἱκποστάσις, diferte agnoscit
Pollux l. 184.

Verf. 4. τοῦτου δὲ πεισθέντος καὶ πράξαντος τὸ προ- *Verf. 4.*
ερημένον. In ipsius Valesii editione Parisina est τοῦτο
δὲ, quod Gronovius in τοῦτου δὲ mutavit. Poterat vero
etiam, ut Reiskius monuit, τοῦτο teneri, & deinde τοῦ
προερημένου scribi: idque rectius videtur.

CAPVT IX.

Cap. IX.

Fragmenta, quæ hoc capite comprehendere visum Argumen-
tum, est, Vrsinus jam collegerat, & post eum Casaubonus ex-
hibuit in Polybii Fragmentis, excepto illo *Verf. 2.* quod
in Fragmentorum spicilegio notavit Valesius. De his
Fragmentis disputavimus ante aliquot annos in Emendd. &
Observv. in Suidam p. 13 seqq. qua ex disputatione, quæ
ad illustrandum hoc caput maxime facere videntur, excer-
pere juvabit. Intelligitur nempe ex his Fragmentis inter
se collatis, exposuisse hoc libro Polybium *expeditionem ab*
Antiocho Magno, biennio postquam pacatis rebus superio-
ris Asiæ victor domum redierat, (Polyb. XI. 34.) rursus-
que biennio ante initam cum Philippo societatem adver-
sus pupillum Aegypti regem, Ptolemæum Epiphanem,
(XV. 20.) *in eam Arabiæ partem, quæ sinui Persico adja-*
cet, susceptam; qua occasione copiose, ut solet, de ipsa
etiam illa regione deseruisse scriptorem nostrum adparet.
Quæ expeditio Antiochi in Arabiam eo magis notanda
est, quoniam ejus memoriam apud nullum alium scripto-
rem, quod quidem sciamus, conservatam habemus.

Verf. 1. Κατῆγνία. *Attenen* vocat Gerræornm regio. *Verf. 2.*
nem Plinius VI. 28, 32. qui tamen ibidem, paulo ante, a
Gerrais distinguit *Chatenos*. *Attenen* ab Ἀττῆς κόμῃ Ptole-
mæi nomen habere, monuit Harduin. ad Plin. l. c.

Ibid.

Verf. 1.

Ibid. Γερρῶν. *Gerrha*, urbs Arabiæ felicis, haud procul a Persico sinu sita; de qua præter Plinium consulendus inprimis Strabo lib. XVI. p. 766. & p. 778. tum Agatharchides apud Photium p. 746 seq. ed. Hoesch. Dioscorus Sicul. III. 42. ibique Wesselingius, & quem Wesselingius etiam laudavit, Bochartus in Geogr. Sacr. Part. I. lib. IV. cap. 8. Illius urbis cives, *Gerrhai*, origine Chaldæi, e Babylonia olim profugi, mercaturam potissimum exercebant, aromata reliquasque Arabiæ merces in Syriam & in alias regiones, partim terrestri itinere, partim navibus adverso Euphrate, transportantes. Inde & opibus & frequentia hominum aucti, magnam regionis circumjacentis partem sua sub potestate tenuerunt; & regionem, per se quidem sterilem, vicis frequentarunt, atque turribus, quibus turribus, si ita res ferret, in tuto collocari opes atque divitiarum possent.

Ibid. διὰ τὸ εὐκαιρον, vel διὰ τὴν εὐκαιρίαν. Propter situs commoditatem interpretatus erat Stephanus interpres. Nos, licet non simus nescii, posse hanc vim ei vocabulo inesse, cum ob ea quæ modo dicta sunt, & quæ ex ipsis etiam hujus fraginenti verbis intelliguntur, tum ob reliquum frequentissimum Polybii usum, *opulentiam* posuimus.

Ibid. ἔστι δὲ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης. Vide Adnot. ad V. 45, 7.

Verf. 2.

Verf. 2. τῆς αὐτῆς χώρας ἀμφοτέρων &c. Hoc quale sit, ut *Saba*, non minus quam *Labæ*, *Chatteniæ* regionis & *Gerrhæorum* oppidum fuisse dicatur, id planius fortasse intelligeremus, si, quæ de tota ista regione ac de variis *Gerrhæorum* districtibus Polybius scripsit, integra ad nos pervenissent. Latissime patuit apud veteres scriptores nomen *Sabaorum*, & pluribus Arabiæ nationibus tribuebatur: ac videtur interdum, quod in unam istarum nationum conveniebat, ad aliam aut ad omnes fuisse relatum. Et de oppido Arabiæ felicis, cui *Saba* vel *Saba* nomen, minime in liquido res esse videtur. De homonymia

mia

mia nominis *Sabaorum*, quamquam multum abest ut in planum adduxerit rem omnem, multa tamen diligenter collegit & perspecte monuit Bochartus in Geogr. Sacr. P. I. lib. II. cap. 26. & lib. IV. c. 7 & 8.

Verf. 3. Οἱ δὲ Γερραῖοι &c. Cum mendose γερραῖοι darent Suidæ codices, non solum in græcis tenuit corruptam scripturam Küsterus, sed etiam in latina versione *seniores* posuit, immemor moniti quod jam olim Casaubonus in Polybii Fragmentis de corrigenda menda dederat. In illo tamen fragmento, quod *vers. 5.* posuimus, recte Γερραῖοι cum Casaubono expressit idem Küsterus, licet ibi superiores omnes Suidæ editiones Γερραῖους, pariter per simplicem literam *p*, at penacutè tamen, dedissent. Eadem scriptura, Γερραῖοι simplici litera *p*, apud Ptolemæum quoque invenitur. Eamque scripturam Bochartus, memor Gerrhæos origine Chaldæos perhiberi e Babylonia profugos, propius accedere monuit ad nomen *Ger*, quo apud Chaldæos non minus, quam apud Hebræos, *advenæ* adpellantur. Potuerat adjicere, ne Arabum quidem idioma ab eodem ejusdem vocabuli usu abhorrrere. Sed de ista quidem etymologia quidquid tandem statueris, usus certe ceteroquin apud græcos latinosque scriptores constans obtinuit, ut Γερραῖους, *Gerrhæos* vel *Gerræos*, duplici litera *R* scriberent. Atque, ut ipsum Polybium eodem modo scripisse credamus, suadet Stephani Byzantini auctoritas, apud quem duobus locis, quæ modo vidimus, eadem scriptura Polybio tribuitur.

Verf. 4. Αὐτὸς μὲν παρήγγειλε &c. Poterat teneri particula γὰρ, quam habent libri. Adtulit autem hoc fragmentum Stephanus, ut hoc testimonio ostenderet, civis nomen, qui Chatteniam incolit, Καττηνός esse. Οἱ πολλοὶ, inquit, Καττηνοί. Ὡς αὐτὸς μὲν γὰρ παρήγγειλε φείσασθαι &c. Vbi satis adparet, particulam ὥς non ad verba scriptoris pertinere, e quo hoc fragmentum citatur, qui haud dubie idem Polybius est, ad quem paulo ante provocavit grammaticus, sed vertendam fuisse, velut

in

in illo, vel *exempli gratia*; quod non animadvertit Stephani interpres.

Verf. 5. *Verf. 5. τοῖς Ταβράμοις.* De nominis scriptura conf. notata ad verf. 3. — *Ibid. ἑστεφάνωσαν, honoris causa donarunt.* Confer Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 787. — *Ibid. πενταχοσίοις ἀργυρίου τετράνταις.* In donis istis etiam *aurum* fuisse, probabile facit id quod de auri copia, quam possidebant Gerrhæi, apud Strabonem legimus lib. XVI. p. 778. — *Ibid. ἐπὶ Τύλον.* Nota *Tylos* insula Persici sinus. — *Ibid. ἦσαν δὲ τὰ ἀρώματα &c.* Verba hæc e connexionione, in qua posita erant apud Polybium, evulsæ esse adparet.

Cap. X.

CAPVT X.

Verf. 1. *Verf. 1. Βάδιζα, πόλις τῆς Βρεττίας.* *Britannia* commemorandæ nullus sane hoc libro locus erat. In *Bruttius* eo anno, cujus res gestas libro XIII. exposuit Polybius, consecræ sunt reliquiæ belli Hannibalicæ. Quare nullum esse dubium debet, aut *Βρεττίας* hoc loco fuisse scribendum, quemadmodum in sequenti fragmento recte dant libri, aut *Βρεττιανῆς*, ut I. 56, 3. IX. 27, 11. Vide Adnot. ad XI. 7. 1. Ceterum obscurum utique oppidi nomen Βάδιζα, & haud dubie corruptum; nec tamen ita, ut veri vestigium nullo prorsus pacto, & ne probabili quidem ulla ratione inveniri possit. Sane si contuleris Liv. XXX. 19. haud fere dubitabis, illud oppidum hoc loco dixisse Polybium, cui *Besidia* (in nominativo plurali) nomen est in Livianis codicibus, cujus ejusdem nominis vestigium ad hunc diem in *Bisigniano* superesse creditur, ut monuit Cluver. Ital. Antiq. lib. IV. p. 1317. *Consentiam, Besidias, Clamptiam*, aliasque Bruttiorum urbes a Poenis ad Romanos ea tempestate defecisse, Livius prodit l. c. Neque vero turbare nos debet, quod ad consules anni ab V. C. 551. eam rem Livius refert: primum enim nihil magnopere mirum videri debet, si uno anno differunt inter se idemdem Romanus Græcuscque scriptor; deinde

deinde vero sicut *Clampetia* Consentientiaque in rebus etiam superioris anni mentionem fecit Livius, (XXIX. 38.) sic in ejusdem anni superioris 550 rebus hujus pariter oppidi, de quo nunc quaerimus, mentionem Polybius facere potuit.

Verf. 2. Λαμπέτεια. Hæc eadem *Clampetia* est, de *Verf. 2.* qua modo diximus, ut perspecte contra Cluverum Vossius ad Melam lib. II. c. 4. p. 725. ed. Abrah. Gronovii, & Cellarius in Geogr. antiq. II. 9. p. 913 & 915. monuerunt.

Verf. 4. Ἰλαρσία, πόλις Κρήτης. Rerum Creticarum *Verf. 4.* mentionem factam vidimus cap. 5. hujus libri XIII.

Verf. 6 sqq. Ex hisce Fragmentis intelligi par est, *Verf. 6.* *Philippum* hoc anno bellum in *Thracia* gessisse, cujus belli memoria eum hac parte historiarum Polybii prorsus intercidit.

Verf. 9. Καβύλη. Vide Cellar. II. 15. p. 1328. *Verf. 9.*

Ad hoc Caput referendum denique etiam videtur illud Fragmentum de *Temesia* urbe, quod ex Stephano Byzantino exhibuimus in Spicilegio Reliquiarum ex lib. XIII. Tom. V. p. 39.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

L I B R I XIV.

R E L I Q V I A S.

Lib. XIV.

Cap. I.

CAPVT I.

Verf. 1. *Verf. 1.* Οἱ μὲν οὖν ὕπαικοι. *Cn. Servilius Cypio & C. Servilius Geminus, Consules A. V. 551.* Vide Liv. XXX. 1. & tum cap. 3 & seqq. ejusdem libri; confer Appiani Histor. Panic. cap. 18 seqq.

Verf. 3. *Verf. 3.* οὐδὲ τῆς κατὰ τὸν Σύφωνα. τῆς perperam carent Reg. F. G. Vef. Tab. Σύφωνα cum Vrsino correxit Casaubonus, & hoc loco & deinde quoties occurrit hoc nomen. Quod autem idem Vrsinus ait, constanter in suo vetere libro sic Σύφωνα per υ scribe, mirari subit, quoniam in Σοφ. per ο libri nostri ad unum omnes, & in his vetustissimus Vrbinas codex, tum etiam Reg. E. (qui habet rursus Excerpta antiqua quotquot ex lib. XIV. Polybii supersunt, quem codicem ex vetustissimo ac probatissimo libro descriptum cognovimus) constanter consentiunt. Nusquam Vrsini codicem a consentiente nostrorum omnium scriptura discedentem observavimus. Quare sive ipsius Vrsini præcipitancia sive typhotetæ culpa erratum esse in illis Vrsini verbis suspicamur, & scribere Vrsinum voluisse debuisse putamus, constanter Σύφ. scribendum, licet constanter Σοφ. habeat vetus liber. Poterat autem debueratque fortasse teneri illa scriptura per ο, Σόφωνα, Σόφωνα &c. cum propter ipsum hunc consensum codicum,

cum, tum quoniam vocalis *y*, qua in hoc nomine Romani scriptores uti solent, æquivalet vocali *u*, pro *u* brevi vero sæpissime *omicron* ponunt Græci, v. c. Πέπλιος pro *Publius*, & sexcenta id genus alia. Verf. 3.

Verf. 4. τῆς παιδείκης αὐτὸν ἤδη κόρον ἔχεν. Sic monente Vrsino edidit Casaub. & sic habet Reg. G. Ceteri omnes αὐτῶν, perperam. *Puella*, quam dicit, filia erat Hasdrubalis, Gisconis filii. Liv. XXIX. 23. Appian. Punic. & Polyb. infra, c. 7, 6. Nomen ei *Sophonisba* vel *Sophoniba* erat. Liv. XXX. 12. Appian. Pun. c. 27. — *Ibid.* πρὸς τοὺς Φοίνικας. Articulus τοὺς deerat vulgo; recepimus ex Reg. E. sed idem codex perperam dein caret Φινίκας. — *Ibid.* ἀφικορίαν. Citavit hunc locum Suidas, ad hoc ipsum vocab. Verf. 4.

Verf. 5. καταβρώδειν. Mendose καταβράδειν ed. 1. Reg. F. G. Vef. Verf. 5.

Verf. 6. ἄνευ γῆς correxit Casaub. ex verf. 15. ubi recte omnes μηδὲ διὰ γῆς. Sed h. l. mendose ἄνευ τῆς, absque γῆς, ed. 1. cum msstis. Verf. 6.

Verf. 7. τοὺς δὲ συναγομ. Infra c. 2, 8. τοὺς ἐπισυναγομένους dicit. Verf. 7.

Verf. 9. ὅτι δέοι recte Casaub. cum Reg. E. ὅτι δέοι ed. 1. cum ceteris codd. — *Ibid.* ὧν τότε κατέχον. — „Non raro κατέχεν cum genit. construitur loco accusativi.“ REISKIUS. — Rara quidem utique ea constructio, nec tamen exemplis caret, quorum nonnulla collegimus ad Appiani Prooem. c. 9. Adnot. p. 120 sq. Verf. 9.

Verf. 10. τῆς ἐπιβολῆς. Carent τῆς Reg. F. G. Vef. Verf. 10.

Verf. 12. οὗ γιγνομένου. οὗ γενομένου unus Reg. E. Verf. 12.

Verf. 13. οὓς δὲ καὶ στρατιωτικῶν. Temere οὓς δὲ ed. 1. καὶ τῶν στρατιωτικῶν, cum articulo, voluit Reisk. οὓς δὲ καὶ στρατιώτας Vrsinus, citra necessitatem. Suspicati nos quidem eramus καὶ στρατηγικῶν. conf. I. 84, 6. sed id non urgebimus. Liv. XXX. 4. Cum legatis, quos mitteret ad Syphacem, calorum loco primos ordines spectatas virtutis atque prudentiæ servili habitu mittebat. — *Ibid.* Polybii Histor. T. VII. Verf. 13.

- Verf. 13.** *ἐσθῆτας* Casaub. cum Vrsin. Vrb. & Reg. E. Corrupte *ἐστίας* ed. 1. Med. Tub. *ἐστίας* Aug. Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* τὰς προόδους καὶ τὰς εἰσόδους. Non sollicitandum προόδους, id est exitus. Sic & Liv. l. c. *aditus exitusque omnes.* conf. infra cap. 4, 10.
- Verf. 14.** *Verf. 14.* ἄλλα δὲ περὶ. Verba δὲ περὶ defunt Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* εἰς μυρίους, εἰς & mox περὶ ante παντακισμ. defunt Med.
- Verf. 15.** *Verf. 15.* ἣ δὲ καὶ μᾶλλον. Perperam ἦδη καὶ μᾶλλον ed. 1. cum msstis, ita quidem, ut ἦδη ad præcedentia referant, & post eam vocem inserto puncto distinguant orationem. Hinc Casaub. ex conject. adjecto pronomine ἣ sic edidit περὶ παντακισμυρίους ἦδη. ἣ καὶ μᾶλλον &c. Prætulimus nos quidem simplicissimam emendandi rationem, a Reiskio propositam. — *Ibid.* Verbum ἔρχε perperam deest Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* ἀμπυρισμόν. Non aspernatur hoc vocabulum Polybius, quamquam damnatum a Phrynicho Grammatico p. 148. conf. Iungermann. ad Polluc. IX. 156. Idem vocab. habes infra cap. 4, 6. — *Ibid.* διὰ τὸ τοὺς Νομάδας. Articulum τὸ ignorat ed. 1. cum msstis; recte cum Vrsino adjecit Casaubonus: — *Ibid.* πρὸς τὰς σκηνοκ. τὰς caret Reg. F.

Cap. II.

CAPVT II.

- Verf. 1.** *Verf. 1.* Σηκίῳνι Gronovius edidit pro Σηκίῳνι, quod h. l. dabant ed. 1. 2. & mssti. Πουβλίῳ est in ora ed. 1. quod nullus nostrorum codicum agnoscit.
- Verf. 2.** *Verf. 2.* κατασκευάζει ταύτας. Forſan κατασκευάζει. Si verum est ταύτας absque præpositione, intelligi debet pro illis, in illarum (navium) usum, id est, quæ in navibus erigerentur. cf. c. 10, 9.
- Verf. 3.** *Verf. 3.* καταλάβετο. Mendose καταλάμπετο Reg. E. fortasse καταλαμβάνετο debuerat. — *Ibid.* διατάφρευε πολυτίμως. — „Aut πολυτελῶς legendum est, aut Φιλοτίμως. vide p. 966. 27. [XV. 5, 6.] Sæpe Diodorus Siculus, quod vel index docet, πολυτελῶς pro Φιλοτίμως usurpat;

pat; *studiose, diligenter, operose, mirifice.* REISKIVS. Verf. 3.
 — Si πολυτίμως teneas, *sumtuose* interpretandum esse
 monuit Ernestus.

Verf. 4. ἐφεδραύειν τοῖς κατὰ τὸν τῆς πράξεως καιρὸν. Verf. 4.
 Commode Casaubonus: *ut praesidium suis, in tempus quo
 destinata exsequeretur, prospiceret.* At id si dicere voluit
 Polybius, intercidisse nonnihil videri potest; quod etiam
 Gronovius suspicatus erat. Verumtamen ferendum vul-
 gatum videtur, hac sententia: *ut ea, quae per ipsum expe-
 ditionis tempus fieri possent, (scil. quae ab hostibus Vticæ
 obsessis tentari possent) observarent & rebus suis praesidio
 essent.* Nec vero placet REISKII conjectura: „*forte ἐφεδρ.
 τοῖς πολέμοις κατὰ &c. subsidere vel in insidiis sedere ho-
 sti, sub tempus executionis clandestini & vafri consilii de
 castris hostium comburendis.*

Ibid. ἐγχειρῆν τε τῷ χάρκι. Copulam τε, quam
 ignorat ed. 1. & mssti, ex conject. adjecit Casaub. καὶ
 ἐγχειρῆν τῷ χαρ. *Vrsin.* Poterat etiam, ut Reiskius mo-
 nuit, praecedens verbum ἐξελεῖν in ἐξελεῖν τε mutari:
 sic copula non erat opus.

Verf. 5. ταῦτά κατὰ νοῦν. Sic bene Casaub. At nec Verf. 5.
 male ταῦτα ed. 1. cum msstis.

Verf. 6. ὡς αὐτὸν ἀπιέναι, ad ipsum redire. Putares Verf. 6.
 ἐπανιέναι; sed nil mutamus.

Verf. 7. ὁ Νομάς. Articulus deest ed. 1. invitis msstis. Verf. 7.
 — *Ibid. πρὸς τὸ συντελεῖν ἐστι.* Sic edd. & mssti; non
 πρὸς τῷ, quod voluit Scaliger. — *Ibid. Σκηπών.* Rursus
 Σκηπών ed. 1. 2. cum msstis, & sic deinde. Πούβλιος
 ora ed. 1.

Verf. 9. κατὰ μὲν τὴν ἐπιφασιν. Respexit hunc Verf. 9.
 cum Suidas in Ἐπιφασιν, ubi tamen vett. editiones Sui-
 dæ ἐπιφάνειαν habent, perperam. — *Ibid. ἐποίησε τὸ παρα-
 πλῆσιον.* — „*scilicet τοῖς πρὸ τοῦ.*“ REISK. — *Ib. ἐν τοῖς μά-
 λιστα.* Nota locutio, qua rursus utitur noster XVIII. 16,
 5. Præpositio ἐν hoc loco, ut sæpe alias, ab ultima lite-
 ra v vocis præcedentis intercepta est: vide ad VI. 52, 11.

- XII. 20, 3. — *Ibid.* παρασκευάς. κατασκευάς unus Med.
 — *Ibid.* ἤν. ἔχεν Suidas l. c. perperam.
- Verf. 10. *Verf.* 10. μνύσαντες correxit Casaub. cum Scalig. μνύσαντες ed. 1. cum msstis.
- Verf. 11. *Verf.* 11. δηλώσαντας Casaub. cum Scalig. & cod. Aug. δηλώσαντας ed. 1. cum cett. codd. διασκαφούντας Suidas in Ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων, ubi hunc citavit locum.
- Verf. 13. *Verf.* 13. παρασκευεῖν. Corrupte παρασκευεῖν ed. 1. Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* ἐπικηρυκίας. ἐπικηρυκίας Reg. E.

Cap. III.

CAPVT III.

- Verf. 1. *Verf.* 1. προσαγγελόμενα. προσαγγελλόμενα Reg. E. F. G. Vefont.
- Verf. 2. *Verf.* 2. ἀπέχοντες correxit Casaub. ἀπέχοντας ed. 1. cum msstis.
- Verf. 3. *Verf.* 3. πείθεσθαι τι recte Casaub. cum Vrsin. & Reg. E. Corrupte πείθεσθαι τι ed. 1. cum cett. codd. — *Ibid.* εἰς ὁμαλὲν τόπον. Reiskio obtemperavimus, qui manifestum putavit, in codicum scriptura (ισόμελλον vel ισόμελλον) primas duas litera *ισ* ex præpositione εἰς perperam iteratas esse. Quod si quis tamen Polybio non adimendum contenderit compositum vocabulum *ισόμελλον*, non pertinacius nos quidem repugnabimus; quamquam negari non potest, contra analogiam esse illam vocabuli compositionem. Simplici aliâs vocabulo, ὁμαλοὶ τόποι utitur Noster, I. 33, 1. I. 39, 12. &c.
- Verf. 5. *Verf.* 5. σαλπικταὶ recte edd. cum Reg. E. σαλπικταὶ Aug. Reg. F. G. Vef. sed iidem mox omnes in σαλπικτας consentiunt. — *Ibid.* σημάνωσιν tenuimus, editum a Gron. & Ern. & sic Reg. E. σημάνωσιν ed. 1. 2. cum cett. codd.
- Verf. 7. *Verf.* 7. διηρένα. Mendose διηρένα unus Reg. E. — *Ibid.* περὶ τῶν προσβολῶν. In προσβειῶν consentiunt codices omnes: id vero mendosum esse satis adparet: προσβολῶν aut προσβάσεων suaserat Reiskius. Est autem προσβολή,

προβολή, *aditus*, tum *adgressio*, &, per metonymiam, *Verf. 7.*
ea pars, is locus, unde facilius adgressio fieri potest. Cap.
 I. 13. τὰς προόδους καὶ τὰς εισόδους dixerat: nec vero
 opus erat, ut eisdem prorsus nunc verbis uteretur. προσ-
 βολῶν propius ad scripturam codicum accedit, quam προ-
 ρειῶν, quod ex conject. posuit Casaubonus. Vrsinus, ser-
 vans περὶ τῶν πρᾶξεων, sequentia corrigenda putavit,
 καὶ τὰ περὶ τῶν εισόδων scribere iubens. — *Ibid.* τῷ Μασ-
 σανάσῃ. Articulum ignorat Reg. E. non male. Nomen
 viri duplici utrimque litera σ scribunt nunc codices omnes,
 sed circumflexum accentum in ultima ponunt Aug. Reg.
 F. G. cum ed. 1.

CAPUT IV.

Cap. IV.

Verf. 1. χρεῖαν αὐτῷ correxit Casaub. αὐτῶν ed. 1. *Verf. 1.*
 cum mssis. — *Ibid.* προῆγε recte idem cum Scalig. Per-
 peram προσῆγεν ed. 1. cum mssis.

Verf. 3. εἰκῇ. Corrupte εἶναι Reg. E. Mox idem με- *Verf. 3.*
 ταβολαῖς pro ἐπιβολαῖς; nam ex optimo quidem & vetu-
 tissimo libro, sed a negligentissimo imperitissimoque ho-
 mine descriptus is codex est.

Verf. 4. στρατιὰν debetur Casaubono. στρατεῖαν ed. 1. *Verf. 4.*
 Aug. Reg. F. G. Vef. conf. 10, 3. στρατίαν Reg. E. —
Ibid. ἐμβάλλωσι edd. cum Reg. G. putamus & Med.

Verf. 5. σφᾶς. σφᾶς Reg. E. cum Aug. qui sic con- *Verf. 5.*
 stanter scribit. — *Ibid.* προσέβαλλον. προσέβηλον Reg. E.

Verf. 6. ἐμπυρισμὸν Casaub. cum Vrsin. & Aug. conf. *Verf. 6.*
 cap. 1, 15. Mendose ἐμπειρισμὸν h. l. ed. 1. Reg. E. F. G.
 Vef. Tub. — *Ibid.* κατασκευασμ. correxit Gron. & sic
 Aug. & Reg. E. Mendose κατασκευασμῆς ed. 1. 2. cum
 cett. codd.

Verf. 7. τοὺς αὐτοῦ στρατ. Casaub. cum Vrsin. Aug. *Verf. 7.*
 Reg. E. τοὺς αὐτοὺς στρατ. ed. 1. Reg. F. G. Vef. per-
 peram.

Verf. 8. συνυπόπτεισσι scripsimus cum augmento *Verf. 8.*
 verbi. Mendose συνεπόπτεισσι ed. 1. cum mssis. συν-

- Verf. 8.** *υπόπταυσε* correxit Casaub. quod & ipsum teneri poterat, absque augmento. Ceterum *υτ* & *ετ* in msstis facillime confunduntur, ob simillimum scripturæ nexum. Casauboni emendationem confirmat id quod mox sequitur, *ἀνυπονόητως*.
- Verf. 9.** *Verf. 9. ἀκμὴν ἔτι*. Nil impedit, quo minus has particulas conjunctas sic a Polybio fuisse putemus, sicut XV. 6, 6. nec opus est ut cum Wittero ad Thomam Mag. p. 379. eliminandam partic. *ἔτι* statuas.
- Verf. 10.** *Verf. 10. περικαταλεφθέντες* scripsimus cum Med. Reg. E. & Reg. G. Idque ipsum perspete cum Gronovio viderat Reifhnius, exponens *undique deprahensi & oppressi, ut effugere nequirent*. vide XV. 9, 10. XVI. 2, 8. Idem verbum Polybio restituimus IV. 63, 10. Hoc loco mendose ed. 1. cum Aug. Reg. F. Vef. Tub. (putamus & cum Med. & Vrb.) dederat *περικαταλεφθέντες*, ex quo Casaubonus sua auctoritate τῷ *κυρὶ καταλεφθέντες* fecit; idque rursus in τῷ *κυρὶ καταλεφθέντες* mutavit Gronov. quod ipsum tenuit Ernestus. — *Ibid. κατεπρήσθησαν, καταπρήσθησαν* Reg. F. Tub. — *Ibid. πάντες εἰς τοὺς, εἰς* omiserunt Reg. F. G. Vefont. — *Ibid. γινώσκοντες* scripsimus cum Aug. Reg. E. F. G. Vefont. & sic solet Polybius. *γινώσκοντες* h. l. edd.

Cap. V.

CAPVT V.

- Verf. 1.** *Verf. 1. τῆς ἐξαιρομένης Φλογός, flammæ sursum se attollentis*. Sic oportuit. *ἐξαίρω*, non *ἐξαρέω*, est *sursum tollo, excito*. Sic *κονιορτὸν ἐξαυρόμενον* III. 65, 4. Eodemque modo hic correctam vulgatam scripturam a Scaligero videmus. — *Ibid. ἐξαιρῆς*. Mendose *ἐξ αὐτοῦ* Reg. E.
- Verf. 3.** *Verf. 3. ἐνέβαλλε. ἐνέβαλε* Reg. E.
- Verf. 5.** *Verf. 5. αὐτόθεν εὐθέως*. Interposito commate separata hæc erant in ed. 1. 2. 3. & in msstis nostris. Distinctionem sustulit Ernestus, monitus a REISKIO, docente „αὐτόθεν εὐθέως esse unam coherentem neque divellendam

dam complexionem verborum, significantem *statim e vestigio*.“ — Sic XI. 9, 6. & alibi. — *Ibid.* ἐκ τῆς τῶν πελαίων ἐπιβολῆς. — τῶν, quod deerat vulgo, inferuimus cum Med. & Reg. E. ἐπιβολῆς habet unus Reg. F.

Vers. 5.

Vers. 7. ἵππων. Sic omnes recte dederunt *vers.* 10. — *Vers.* 7. „Nam cur equites seorsim nominaret, & paullo post viros, quasi viri illi non essent, mediis interjectis animalibus onerariis. ἵπποι sunt equi bellatores. τὰ ὑποζύγια sunt equi onerarii aut iugales, item muli, asini.“ REISKIVS. — Poterat addere, boves.

Vers. 8. σύγχυσιν recte Casaub. cum Vrsin. & Aug. *Vers.* 8. σύγχυσιν Reg. E. G. σύσχυσιν ed. 1. Reg. F. Vers. Tub.

Vers. 10. ἀτυχῶς. ἀτεχνῶς Reg. E. *Vers.* 10.

Vers. 12. Φόβου caret Reg. E. *Vers.* 12.

Vers. 13. ἱκανὸν ὄν. ἱκανὸν ᾗν Scalig. *Vers.* 13.

Vers. 15. διεργασμένων. — „Forte νῆ Δι' εἰργασμένων.“ REISK. — Speciose, nec tamen vere. Nam & alias eodem verbo composito pro simplici utitur Noster; velut III. 73, 7. IV. 22, 1.

CAPUT VI.

Cap. VI.

Vers. 1. Οὐ μὲν ἀλλὰ &c. Ante hoc caput signa huius posuimus, Guiljelmum Xylandrum secuti, qui ad oram versionis germanicæ perspecte monuit, deesse h. l. particulam aliquam narrationis, ex Livio supplendam. Nempe numerum casorum & pauca alia, quæ Livius habet lib. XXX. c. 6 sq. & Appian. Punic. c. 23 sq. prætermisit Epitomator. Confer mox ad *vers.* 2. — *Ibid.* ἐπιγενομένης recte Casaub. cum Vrsino. Mendose ἀπεγομένης ed. 1. cum mssis.

Vers. 1.

Vers. 2. πιστεύων τῇ τῆς πόλεως ὀχυρότητι, confusus oppidi munitione. — „Cujusnam? Quo Hasdrubal se receperat. Sed videntur quædam explendæ narrationi rerum gestarum necessaria h. l. ab Epitomatore omissa esse.“ REISKIVS. — Livius XXX. 7. Hasdrubal ex fuga, cum

Vers. 2.

paucis, Afrorum urbem proximam petierat. Ejus urbis nomen *Andam* prodidit Appianus Punic. cap. 24.

Verf. 3. *Verf. 3. διασσωσμένων* recte Casaub. cum Reg. E. *διασωσμένων* ed. 1. cum cett. codd. — *Ibid. οὐκ ἐλάττωε.* Quo pacto ferri hoc possit, haud adparet. Alia ratio est cap. 7, 9. Ceterum in numero convenit Livius XXX. 6. nec dissentit Appianus l. c.

Verf. 5. *Verf. 5. ἀφῆκε. ἐφῆκε* Reg. E. male. — *Ibid. ἐπανήκει.* Possit fortasse ferri hoc, quoniam verbo *ἦκω*, in praesentis temporis forma, notione praeteriti utuntur attici quidem inprimis scriptores, sed & reliqui Graeci. Vide Schol. Euripid. ad Hecub. vf. 1. Quare & imperfectum *ἦκον* notione praeteriti plusquamperfecti usurpari solet, ut monuimus ad IV. 68, 4.

Verf. 6. *Verf. 6. παλιντρόπου* recte Casaub. cum Vrf. & Aug. *πάλιν τρόπου* ed. 1. cum cett. codd.

Verf. 7. *Verf. 7. τὴν ἄκραν τὴν πρὸς ἑα οὖσαν τῆς Ἰνίκης.* Vulgatum *προσοῦσαν* asterisco, ut suspectum, notaverat Casaubonus, interpretatus *in colle qui Vtica imminet.* Livius XXIX. 35. *Castra hiberna in promontorio*, [id graece *ἄκρα* est] *quod tenui jugo continenti adhaerens, in aliquantum maris spatium extenditur; communit.* Ea castra ad posteritatem etiam nobilitata sunt, & nomen *castra Cornelia* vel *Corneliana* gesserunt; quae *ad orientem Vtica* fuisse, ex scriptorum veterum testimoniis, a Cellario in Geogr. Antiq. lib. IV. c. 4. p. m. 154. collectis, satis adparet. Ab his distinguendus ille *collis*, cujus mentionem Polybius supra cap. 2, 3. fecit, qui magis versus meridiem Vticae situs fuisse videtur. — *Ibid. ταῖς ναυτ. δύναμ.* Articulum temere omissum a Casaub. & seqq. restituimus ex ed. 1. & msstis.

Verf. 8. *Verf. 8. ὅσον οὐκ ἔδωκε.* conf. ad II. 41, 14. & ad II. 4, 4. — *Ibid. τελέως ἐκπλαγεῖς ἦσαν.* Perspecte sic Vrsinus corrigere jussit, cui obtemperavit Casaub. *τὸ τέλος ἐκπλ.* ed. 1. cum msstis omnibus, praeter Reg. E. qui propius ad veritatem *τὸ δὲ ὡς ἐκπλ.* habet. Literas

Λ & Δ

Λ & Δ jam sæpius confusas a librariis vidimus. Non placet Reiskius, διὰ τὸ δέος suspicans, quod vertit *metu exterminati*.

Verf. 10. τῆς ἐν ἐκείνῃ. ἐν perperam deest ed. 1. Verf. 10. & Reg. F. G.

Verf. 12. πλησίον. Firmare hanc Vrsini emendationem videtur Livius XXX. 7. nomen quidem oppidi taceat, sed ita scribens: *Syphax octo millium ferme inde spatio loco communito confedit*. Vrsini inventum improbat Scaliger, vulgatam scripturam defendens, nescimus qua sententia; forsitan *plurimum* vel *longissime* intellexit non *longius*, quemadmodum *minimum* vel *ad minimum* dicimus pro non *minus*. Potueras etiam suspicari μετὰ πλείστων, cum maximo suorum numero. — Ibid. ἐπεκράτησεν recte Casaub. cum Aug. & Reg. E. ἐπεκράτησαν ed. 1. Reg. F. G. Vef.

Verf. 13. συνάψαντος cum Scalig. correxit Casaub. Verf. 13. συνάψαντος ed. 1. cum msstis.

CAPVT VII.

Cap. VII.

Verf. 1. Pro τῶν Ῥωμαίων temere & contra codicum omnium fidem habet τῶν δυνάμεων ed. 1. — Ibid. In ἐγένετο consentiunt edd. & mssti, præter Reg. E. in quo est ἐγένετο. — Ibid. στρατῶν Casaub. & seqq. στρατείαν ed. 1. cum msstis, non male. conf. c. 10, 3. & c. 4, 4. — Ibid. ἐξῆγε τὰς δυνάμεις, scil. ex hibernis. Nam primo vere gesta erant ea, quæ modo expofita sunt.

Verf. 2. νέμας τὰ τῶν λαφύρων. Codicum scripturam, νέμας τῶν λαφύρων, defendit REISKIUS. — „νέμειν τῶν λαφύρων, ait, est *prædæ partem distribuere*.“ — Paulo durior tamen & insolentior illa ellipsis videtur; & simpliciter Livius XXX. 7. *prædæ*, ait, *militibus concessa est*. Sed ad Reiskii sententiam videri potest Appianus accedere, Pun. 23. ἀριστίαι τῇ στρατῷ διεδίδου, καὶ τῶν λαφύρων τὰ ἀξιολογώτατα ἐς Ῥώμην ἐπεμπε. conf.

Verf. 2. Polyb. infra c. 10, 2. — *Ibid.* τοὺς ἐμπόρους. Cum ex ed. 1. & Aug. intellexisset κρικικινς, in libris esse τοὺς μὲν ἐμπόρους, hæc notavit ad hunc locum: „Videtur hic aliquid deesse, ad hanc fere sententiam: τοὺς μὲν στρατιώτας προσηγήσατο, milites quidem sibi obstringebat; vel etiam ἐπλούτιζε, ditabat; τοὺς δ' ἐμπόρους ἐξαπέστειλε λυσitelῶς, mercatores autem e castris domum redeuntes magno cum lucro absolvit, h. e. in causa erat, cur illi cum magno lucro possent castris excedere.“ —

Verf. 3. *Verf.* 3. καλῆς γάρ. καλῆς γε Reg. E. perperam. — *Ibid.* τῆς ὑπὲρ τῶν ὅλων. ὑπὲρ deest vulgo, sed opportune dedit Reg. E. & Med.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἐπέστησαν. Perperam ἀπέστησαν Reg. E.

Verf. 6. *Verf.* 6. τῆς παιδείας. conf. ad cap. 1, 4. — *Ibid.* Ἀσδροῦβον restituimus ex ed. 1. & msstis: eaque forma in genitivo casu constanter utitur Polybius. Ἀστρούβα Casaub. sua auctoritate. — *Ibid.* τοῦ στρατηγοῦ. Servandum duximus articulum, quem ex conject. adjecit Casaub. cum ignorarent eum mssti & ed. 1. — *Ibid.* λιπαρούς μὲν εἰν. Sic Casaub. & seqq. cum Vrsino. εἴμαι, quod est in libris, defendit Reiskius, hac sententia, *ni fallor, ut consentaneum est uxorem facere, ut muliebri ingenium decebat.* Sed tum καί, quod sequitur, delendum esse mouet.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἀπήγγελλον. Quis nunciavit? Non ipsi, putamus: sed duces Poenorum, aut fama. Ita, nisi quid turbatum est, impersonaliter accipiendum erit hoc verbum.

Verf. 9. *Verf.* 9. περὶ τὰ Μεγάλα πεδία καλούμενα. Sic & Liv. XXX. 8. in *Magno* (ita vocant) campos.

Cap. VIII.

C A P V T VIII.

Verf. 1. *Verf.* 1. στρατόπεδον, εὐθέως. Mendose στρατοπέδον μου τοῖς Νομάσι καὶ τοῖς εὐθέως Reg. F.G. Vef. Tub. verbis nonnullis per errorem ex versu præc. repetitis, quæ adeo in Regiis, ut mendosa, punctis notantur.

Verf.

Verf. 3. τῇ δ' ἐξῆς. τῆς δ' ἐξῆς ed. 1. invitis mssitis. Verf. 3.

— Ibid. καὶ προθέμενος τοὺς ἰκπείας, ἐν ἑπτὰ σταδίοις παρενέβαλε. Sic Vrb. & Reg. E. nisi quod præpositionem ἐν omittunt. Ceteri cum ed. 1. καὶ προθέμενος ἑπτὰ σταδίοις τοὺς ἰκπείας, παρενέβαλε. Id tenuit Casaub. adjecta præpos. ἐν ante ἑπτὰ, & sic interpretatus est: *Postero die in campum degressus & tumultu aciem instruit, equitatu hosti obiecto, Et stadia septem ex eo loco antrorsum progredi jussit*. Sed quod sequitur, δύο δὲ τὰς κατὰ πόδας ἡμέρας, μέινοντας, satis indicat, verbum παρενέβαλε nunc non *aciem instruxit* significare, sed *castra locavit*: quod quoniam tam exiguo ab hoste intervallo fecit Scipio, necesse erat, ut, dum figerentur tentoria, *equitatum hosti opponeret*. Recte vero ἐν. præpositio adjecta a Casaubono est. conf. Adnot. ad I. 39, 12. & loca ibi citata, quibus plurima alia adjici possunt, v. c. XV. 7, 3. &c. In Reg. F. G. Vef. post ἑπτὰ σταδίοις τοὺς ἰκπείας imperite denuo repetitur τοὺς ἰκπείας (sic) παρενέβαλε.

Verf. 5. In veram scripturam σημείας nunc consentiunt omnes, qui aliàs plerumque σημείας scribere consueverunt. — Ibid. ταύταις scribendum monuerat etiam Reiskius, sed de adjiciendo artic. τὰς nil notavit. — Ibid. πριγκίπων correxit Casaub. Mendose h. l. πριγκιπίων aut πριγκηπίων mssiti cum ed. 1. Vide ad v. 10.

Verf. 7. ταῖς τῶν Ῥωμ. σκείραις. ταῖς perperam de- est Reg. F. G. Vef. Tub. In lat. versione, pro *ex adverso cohortium Romanarum*, scribe *manipulorum Romanorum*. Est enim idem σκῆρα, atque σημαία verf. 5. Conf. ad XI. 23, 1.

Verf. 9. Verba διὰ τὴν ἀπειρίαν usque πρατθέντες perperam desunt Regiis, Vef. Tub. — Ibid. ζωγρεῖα ζωγρία Reg. E. rectius. Vide ad I. 7, 11. — Ibid. τὴν ἀθάσιαν τὴν εἰς τὸν Πόπλιον. ἀθάσια εἰς τὸν πόλεμον verba sunt sine sensu. Πόπλιον scripsisse Polybium, satis indicat quod sequitur οὐδὲν γὰρ πολέμιον πεπονθότες ὑπ' αὐτοῦ. Consentit Livius XXX. 8. neque spes venia @ Scipio.

Scipione erat, quem bene meritum de se &c. Eandem emendationem Scaliger jam proposuerat.

Verf. 10. *Verf. 10.* *Ῥεῖτε συμμαχήσαντες* Casaub. cum Aug. & Reg. E. *συμμαχῆσαντες* ed. 1. Reg. F. G. Vefont.

Verf. 11. *Verf. 11.* *κλίνου* recte Reg. E. Vulgo *κλίνου* edd. cum Aug. & aliis. — *Ibid.* *πριγκίπων* recte Casaub. cum Reg. E. F. G. Vefont. *πριγκείπων* ed. 1. *πριγκήπων* Aug. conf. vf. 5.

Verf. 12. *Verf. 12.* *μεγάλην παρασχόμενοι χρεῖαν.* Quum *μεγάλην παρ' ὅλην παρασχόμεν. χρεῖαν* dent codices, suspicari eramus, fortasse *μεγάλην καὶ ὅλην* scripsisse Polybium, ut *ὅλη χρεῖα* idem valeat ac *ὀλοσχερῆς χρεῖα*, id est, *maximi momenti opera, opera quæ ad ipsam rei summam plurimum contulit*: cum quo conferri poterit illa dictio ἢ *ὅλη εὐνοια*, i. q. *ὀλοσχερῆς εὐνοια* I. 14, 3. Quod *παρὰ* pro *καὶ* scripserunt librarii, inde oriri potuit, quod ad vicinum verbum *παρασχόμενοι* aberrarunt. Ceterum ad *παρ' ὅλην* intelligere *τὴν πρᾶξιν*, id quidem durius utique videtur: &, ea si sententia fuit Polybii, adjecta ab ipso fuisse hæc verba *τὴν πρᾶξιν* necesse est, & librariorum errore omissa.

Verf. 14. *Verf. 14.* *γενομένης. γινομένης* unus Reg. E.

Cap. IX.

CAPV T IX.

Verf. 1. *Verf. 1.* *ἔθετο. ἔθεντο* Reg. E.

Verf. 2. *Verf. 2.* *τῆς δυνάμεως μένειν. τῆς δυνάμεως αὐτοῦ μένειν* suaserat Reiskius. Sed non opus est αὐτοῦ, quod etiam incommodum videtur: non enim *eodem loco* manet qui oppida circumcirca obit. — *Ibid.* τῶν *Ῥωμαίων στρατοπέδων.* *Ῥωμαίων* scribere iussit Gronov. in Notis editis; cui lubentes obtemperassemus, si in tempore advertissemus animum. — *Ibid.* τοῖς περὶ τὸν Σύφωνα. τὸν caret Reg. E.

Verf. 4. *Verf. 4.* *ἐθαλοντί. Vtroque, ἐθαλοντί & ἐθαλοντὴν,* promiscue utitur Polybius. — *Ibid.* διὰ τὸν φόβον. Livium si sequaris, legendum fuerit *καὶ δὲ διὰ τὸν φόβον.*

Sic

Sic enim ille XXX. 9. *partim spe, (ἐδελοντί) partim metu, (διὰ τὸν Φόβον) partim vi subregit.* — *Ibid. ἐξ ἐφόδου. πολιορκῶν ἢ ἐξ ἐφόδου* voluit REISKIUS: „Diversa hæc sunt (ait) urbem *ex obsidione, & ex insultu primo* atque ipso adventus sui terrore capere; utrumque tamen sit *κατὰ κράτος.*“ — Eandem olim sententiam Casaubono fuisse, (inferendam nempe h. l. particulam ἢ,) ex ora Basil. intelligimus. At *πολιορκῶν* non est *obsidere*, sed *oppugnare*: & potest *oppugnatio* fieri *ἐξ ἐφόδου*, absque *obsidione*; nec facile intelligitur, quo pacto *per vim* (*κατὰ κράτος*) capi urbs *absque oppugnatione quadam* possit. Quare bene habet vulgata. — *Ibid. κατὰ κράτος ἤρεα.* Cum ἤρεα esset editum (non ἤρεα) consentientibus mssis, REISKIUS — „Vtrumque, ait, dicitur *αἰρεῖν πόλιν & αἶρεα.* Quia tamen illud est usitatus, malimus h. l. ἤρει.“ — At hoc non usitatus modo est, sed sic constanter scribit Polybius.

Verf. 5. ἄτε συνεχῶς ἐγκαίμενα ταῖς κακοπαθείαις. *Verf. 5.* Casaubonus, *continuis laboribus vexati.* Sic & Ernestus in Lexico Polyb. *ἐγκαῖσθαι κακοπαθείαις, vexari calamitatibus.* Sed nobis quidem etiam atque etiam dubitare subit, an inesse verbo *ἐγκαῖσθαι* vis illa possit; exempla certe istius usus desideramus: & quoniam in libris omnibus est *συνεχῶς τε ἐγκαίμενα*, adparet quidem, ad nihil referri illam particulam *τε*, adeoque falso hic esse positam, quare & delendam judicaveramus; sed doctioribus viris & ingeniosioribus cogitandum relinquimus, aliudne verbum, & quodnam, lateat in illis *τε ἐγκαίμενα.*

Verf. 6. τηλικαύτη πληγὴ περιπεπωκότων. *Verf. 6.* Necessario compositum verbum requirebatur; & hoc *περιπίπτειν* in ejusmodi connexionione præ ceteris amat Polybius. Reiskius *συμπεπωκότων* aut *κατεπτηχότων* susserat.

Verf. 7. ἤδη πλεῖν. ἤδη μὲν πλεῖν editio Casaub. & *Verf. 7.* seqq. invitis mssis, temere repetita particula *μὲν*, quæ paucis

paucis ante verbis suo stat loco. — *Ibid.* τοὺς τὴν Τρύκην. Carent τὴν Reg. F. G. Vef. Tub.

- Verf. 8. *Verf.* 8. ἐπὶ τῇ τὸν Ἀννίβαν. Sic quidem omnes. Sed necessario requiri videtur ἐπὶ δὲ, ut hoc δὲ respondeat illi μὲν, in ταῖς μὲν ναυσίν. Nempe illa *navibus* adeoque *mari* tentanda esse suadebant, hoc nunc in continenti tentandum. Ad illud μὲν, in οἱ μὲν ἀνδραθέστατοι, (verf. 7. init.) refertur istud δὲ verf. 9. τινὰς δέ.

Cap. X.

CAPVT X.

- Verf. 1. *Verf.* 1. Verba δὲ τούτων desunt Reg. F. G. Vefont. — *Ibid.* προῆγον correxit Casaub. προσηγον ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* περὶ τῶν. παρὰ τῶν Reg. E. Tum idem ἐβούλοντο pro ἐβουλεύοντο.
- Verf. 3. *Verf.* 3. In στρατεῖαν nunc consentiunt omnes, nec mutavit Casaub. conf. c. 4, 4. & c. 7, 1. & Adnot. ad I. 9, 3. XII. 5, 2. &c. — *Ibid.* Τύνγητι correxit Casaub. Τύνγητι ed. 1. cum msstis; & sic mox rursus Τύνγητα, & Τύνγη. — *Ibid.* καταστρατοσ. Suidas in Σύνοψις. — *Ibid.* Dativus τοῖς Καρχηδονίοις pendet a dictione ἐν συνόψει.
- Verf. 4. *Verf.* 4. ἐτοίμας ἔχοντες. ἐτοίμως Reg. E. sed super. scr. ἐτοίμας eadem manu. — *Ibid.* ἐγίνοντο πρὸς ἀναγωγῇ καὶ τοῖς προκειμένοις. Quum πρὸς ἀναγωγῇ vulgo darent omnes, nil erat quo referretur dativus τοῖς προκειμένοις, quare ἀκολούθως τοῖς προκειμένοις suspicatus erat Reiskius. Sed expeditior utique certiorque erat nostra emendatio. Promiscue enim γίνεσθαι πρὸς τι & πρὸς τινι usurpat Polybius aliique græci scriptores. Conf. ad I. 26, 3. — *Ibid.* κατέλαβε. Perperam κατέβαλε Reg. F. G. Vef.
- Verf. 5. *Verf.* 5. ἀπέχῃ ex Casauboni emendatione est. ἀπεῖχῃ ed. 1. cum msstis, quod & ipsum teneri fortasse potuerat. — *Ibid.* ὡς ἐκ τὸν ἑικοσι σταδίων. Consentit Livius: *quindecim millia ferme passuum*. Constante *octo stadia* pro mille passibus numerat Polybius.

Verf.

Verf. 6. ἀνήγοντο ταῖς ναυσίν. *Centum navibus* Ha- *Verf. 6.*
milcarum, classis præfectum, egressum contra Romanos
esse, Appianus scribit, Punic. c. 24.

Verf. 7. περὶ τὸ σφέτερον αὐτῶν ναυτικόν. *Articu-* *Verf. 7.*
lum τὸ ex conject. inferuit Casaub. cum ignoraret eum
ed. 1. & mssti. αὐτῶν oportebat, scilicet Ῥωμαίων. Et eo-
dem modo etiam a Scaligero videmus emendatum. Lite-
ram finalem absorpsit prima litera vocis sequentis.

Verf. 9. πρὸς μὲν τὰς ἐξαιρέσεις καὶ προσαγωγὰς τῶν *Verf. 9.*
ὀργάνων. Mire Casaubonus: *ad removenda quidem aut ad-*
movenda tormenta. Imo vero ἐξαιρέσεις τῶν ὀργάνων est
excitatio operum, excitatio machinarum oppugnationi infer-
vientium. Sic ἐξαίροντες τοὺς κόρακας l. 22, 8. — *Ibid.*
πολιορκίαν recte Casaub. cum Aug. & Reg. E. *πολιορκείαν*
ed. 1. Reg. F. G. *Vesf. Tub.* — *Ibid.* ἐξηρτημένας recte
idem, cum Aug. *ἐξυρτημένας* ed. 1. Reg. F. *Vesf. Tub.*
ἐξηρτημένας Reg. E. F. — *Ibid.* κατηρτισμένον. *κατηρ-*
τησμ. Reg. E. F.

Verf. 10. συνορμήσας δὲ τὰς καταφράκτους νῆας, *Verf. 10.*
rostratas naves subduxit. συνορμήσας scribi debuit,
ut monuit Reiskius, licet in vulgatum libri consentiant
omnes. *συνορμῆν* enim neutraliter, *esse in statione.* signi-
ficat; *συνορμίζειν*, active, *subducere in stationem, ad ter-*
ram adpellere, nonnumquam etiam *in ipsam terram, in*
navale, in siccum subducere. vide Ill. 96, 14. V. 3, 5. V.
101, 1. & ibi Adnot. Livius de hac re agens XXX. 10.
Scipio, ait, *contra quam in navali certamine solet, rostra-*
tis in postremam aciem receptis prope terram,
onerariarum quadruplicem ordinem, pro muro, adversus
hostem opposuit. — *Ibid.* φορτηγούς. *φορτίδας* Reg. E.

Verf. 11. Cum in κῆπειτα vulgo, abrupta oratione, *Verf. 11.*
desinerent edd. & mssti, hæc ad h. l. scripsit GRONOVIVS
in Notis ineditis: „Nisi nimis bene de me sentio, videor
mihi hic supplevisse Polybium ex fragmento apud Sui-
dam in Κεραία, hoc modo: κῆπειτα καθελόμενος τοῦς
ἰστούς καὶ τὰς κεραίας, ἔζευξε τούτοις αἰτὰς βιαίως. Ἰδὲ
odoratus

Verf. 11.

odoratus sum ex verbis, quæ Livius hoc loco Polybium vertens adhibuit lib. XXX. c. 10. *earque ipsas (onerarias) malis antennisque de nave in navem trajecit, ac validis funibus velut uno inter se vinculo inligatis, comprehendit.* — Isto segmento augendum Polybium, ab eodem lac. Gronovio in Notis etiam ad Livium editis monitum videmus. Sed ecce, aliud insuper segmentum, quod proxime cum verbis modo prolatis cohæret, offert idem Suidas in Ὑπερτικοῖς, (nam sic scribendum pro mendofo Ὑπερτικοῖς, conf. XIII. 12, 7.) his verbis: βραχὺ διάστημα ποιῶν, ὥστε ὑπερτικοῖς (πλοίοις) διαπλεῖν, δύνασθαι καὶ διαπλεῖν. Livius l. c. sic pergit: *tabulasque superstravit, ut pervium ordinem faceret; Et sub ipsis pontibus intervalla fecit, quæ procurrere speculatoriæ naves in hostem, ac tuto recipi possent.* Confer Spicilegium nostrum Reliquiarum ex Polybii lib. XIV. Tomo V. p. 39 sq. Pro διαπλεῖν fortasse διακπλεῖν scripsit Polybius, ut I. 51, 9. XVI. 4, 10. De tota autem hac narratione confer Appian. in Punic. c. 25. qui quidem in nonnullis momentis a Polybio Livioque dissentit.

Cap. XI.

CAPUT XI.

Verf. 1.

Verf. 1. Φίλων. De Philone isto confer Reliquias libri XV. cap. 30, 5. & præsertim cap. 33, 2. quem locum respexisse videri Athenæus potest: sed nihil impedit, quominus credamus, de eodem homine jam hoc libro locutum Polybium, ubi certe de Agathocie fuit dicendi locus, sodali & supremo regni administro Ptolemæi Philopat. qui hoc anno 551 diem obiit supremum. De Agathocie, & ejus matre Oenante, confer XV. 25 sqq. & Justin. XXX. 2. In versione nostra Latina, verba Excerpt. Valesian. per typothetæ errorem huic capiti præfixa sunt, cum in fronte capitis 12. poni debuerint.

Verf. 4.

Verf. 4. Vocabulum δεικτηριᾶδων unde acceperit Casaubonus pro δεισαριᾶδων, quod ante eum fuerat editum, non magis ipse nos docet, quam Athenæi interpres

pres Dalechampius declaravit, unde didicerit, *Deiçlaria-*
das ab Alexandrinis vulgo vocata esse prostibula & vi-
 lilissimas meretrices. Hoc videmus, Vrsinum in Polybil
 Fragmentis p. 233. ubi cum veteribus Athenæi editioni-
 bus *δεικασιάδων* in contextu posuit, in ora libri *δηκτε-*
ριάδων notasse, tamquam veteris cujusdam codicis
 scripturam.

Vers. 4.

Vers. 5. Ἀγαθόκληα. *Agathoclea*, Agathoclis illius
 soror, de quo vers. 1. dictum est. Vide Polyb. XV. 26.
 & mox ad c. 12, 3.

Vers. 5.

CAPVT XII.

Cap. XII.

In Eclogis de Virtutibus & Vitiis conservatum hoc
 fragmentum est, quare in *Versione Latina* præfigi huic
 capiti verba illa debuerant *Excerpt. Valesian.* quæ per
 typothetæ errorem præfixa sunt capiti præcedenti. Ce-
 terum, ad librum XIV. pertinuisse hanc eclogam, intelli-
 gi ait VALESIVS ex fragmentis libri XIV. ex Athenæo
 collectis, in quibus de secta ac moribus *Ptolemæi Philopa-*
toris agitur, cujus historiam, a libro quinto intermissam,
 nunc demum repetit Polybius.

Vers. 1. Εἴεν δέ τινες ἐπαποροῦντες. Sic forte legen-
 dum, ait Valesius: id vero recepimus, cum commodius
 nihil succurreret, & tamen manifeste corruptum esset id
 quod ex cod. Peiresc. vulgatum erat, Ὅσῳ δέ τινες ἐπα-
 ποροῦντες. Ὡς δέ τινες suspicatus erat Gronov. in No-
 tis mssis, ubi provocat ad III. 57, 2. At sic requirere-
 tur ἐπαποροῦντες εἰσι vel εἶεν, aut ἐπαπορήσουσι, vel ἐπα-
 πορήσασιν. ὅρῳ δέ τινες ἐπαποροῦντας conjecit
 Reiskius. — *Ibid.* πράξεις --- τὰς παραλλήλους. Eadem
 sententiâ XXVIII. 14, 11. τὰς κατ' ἀλλήλων πράξεις di-
 cit. — *Ibid.* ἐν κοινῷ τῷ νῦν. Certius nihil in prompta
 habemus, nec vero sic persanatum locum putamus.

Vers. 1.

Vers. 3. τὸν περὶ Κοίλην Συρίαν πόλεμον. — „Bel-
 lum intelligit, quod inter Antiochum Magnum Syriæ, &
 Ptolemæum Philopat. Aegypti regem gestum est ob Sy-
 riam

Vers. 3.

Polybii Histor. T.VII.

M

riam

Vers. 3.

riam Coelen; quo bello victor Ptolemæus Antiochum ad Raphiam Syriæ oppidum profligavit, Olymp. CXL. anno. 3. ut narrat Polyb. lib. V. In Prologo libri XXX Trogi Pompeji sic lego: *at, mortuo Ptolemæo Tryphone, filius ejus Philopator Antiochum regem vicit Raphia. Ipse amore Agathoclea corruptus decessit.* In Polybio legi etiam posset, τὸν περὶ Κοίλης Συρίας πόλεμον. VALESIVS. — Sic τὸν ὑπὲρ Κοίλης Συρίας πόλεμον dicit V. 31, 1. III. 2, 4. Sed nec male περὶ Κοίλην Συρίαν, bellum in Coelsyria gestum. Sic V. 105, 3.

Vers. 4.

Vers. 4. εἰς τὸν νῦν δεδλωμένον πόλεμον. — „Bellum intelligo, quod Aegyptii, socordiam ac molliem regis gravati, ei intulerunt. Secunda enim ad Raphiam pugna elati, parere posthac regi dedignabantur, ducem dumtaxat & caput requirebant, idoneas sibi vires ad resistendum rati. Itaque brevi in apertam defectionem erupere, ut scribit Polybius in fine libri quinti.“ VALESIVS. — Vide lib. V. c. 107. τὰς περὶ τὴν Αἴγυπτον παραχρᾶς vocat III. 2, 8.

Vers. 5.

Vers. 5. Dele comma, quod post ἀναγκασκουσιν nescimus quo pacto importune irrepfit.

Ibid. Ζήτει. ἐνέλειπε γὰρ Φύλλα μὴ. — „Forte Φύλλα β. ἢ γ. Incredible enim est, octo seniones chartarum (tot enim sunt 48 folia) consumptos esse in uno illo sordido argumento, libidinibus Ptolemæi. Sufficit, & gravitate historici dignum est, duo aut tria folia iis describendis impendisse.“ REISKIVS.

Ibid. καὶ Ἀρσινόης. — „Hæc, moribus Aegyptiorum, eadem soror atque uxor fuit Philopatoris; quam Philopator post partam de Antiocho victoriam, misso cum percussoribus Philammone, interfecit, ut scribit Polybius lib. XV. in fine, [cap. 33.] & Iustinus lib. XXX. [c. 1.] apud quem perperam Eurydice scribitur.“ VALESIVS.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XV.

RELIVIAS.

CAPVT I.

Lib. XV.

Cap. I.

Verf. 1. Quæ ante hanc narrationem prætermisit Epitomator, suppleri ex Livio possunt, lib. XXX. c. 11-24. & ex Appiani Punicis c. 26-34. Scilicet Poeni, dum, revocato ex Italia Hannibale, per legatos Romam missos de pace agebant, ducentas interim naves onerarias, quæ, cum Scipioni advehere commeatum deberent, vi tempestatibus ad oram ditionis Carthaginiensis erant delatæ, cum ipso commeatu suam in potestatem redactas Carthaginem abduxerant. — *Ibid.* ἐπὶ τῷ. Mendose ἐπὶ τῶν Reg. E. quod eo notandum, quoniam sæpe ista confunduntur, per compendium scripta. — *Ibid.* παρηρῆσθαι recte Casaub. cum Reg. E. παρηρῆσθαι ed. 1. cum cett. codd. omnibus.

Verf. 1.

Verf. 3. Λεύκιον Σέργιον καὶ Λεύκιον Βαίβιον. *Verf. 3.* Cum Λεύκιον Σερούιον καὶ Λεύκιον Σείτιον vulgo esset editum, & Casaubonus in græcis inter Λεύκιον & Σερούιον, itemque inter Λεύκιον & Σείτιον asteriscum interposuisset, in latina vero versione L. Servilium, L. Babium scripsisset; sic ad h. l. commentatus est GRONOVIVS: „Nec asterisci placent, nec talis interpretatio. Non enim Lucium Babium, sed Marcum vocat Livius XXX. 25. tum nec L. Servilium, sed L. Sergium. Ergo scribe Λεύκιον Σέρ-

M 2

γιον,

- Verf. 3. γιον, qui tralatitius error. Pro secundo forte scripsit Λεύκιον Σέντιον, in quo Livius alios auctores secutus fuerit; et si *Babium* in castris Scipionis etiam infra nominet. — *Babium* commemorat noster cap. 4, 1. ubi quidem mendose Βαίβιαν dant codd. mssti cum ed. 1. Bæbio autem *Lucii* prænomen apud Livium, ex uno vet. codice Sigonii ademptum, ex vetustis editionibus & ceteris omnibus codicibus Livianis, jam pridem restitutum est. Ceterum confer Drakenborch. ad Liv. l. c. Sed particulam καί, inter Σέργιον (vel Σερούιον) & Λεύκιον, facile abesse patiamur, quam non agnoscunt ed. 1. Med. Aug. Reg. F. G. Vefont. & inseruit Casaubonus, nescimus unde: habet eandem tamen & codex noster Reg. E.
- Verf. 5. Verf. 5. ἀπάχθεντες. Videri poterat ἐπαχθέντες vel εἰσαχθέντες legendum, sed nihil mutamus; præsertim cum dicat e senatu ad populum esse ductos.
- Verf. 6. Verf. 6. Τύνητα. Rursus Τύνητα ed. 1. cum msstis, ut libro superiori. — *Ibid.* τοῖς θεοῖς σπένδαντο. Cum Vrsino hoc correxit Casaub. τοῖς θεοῖς ed. 1. cum msstis: quod si sequimur, legendum erit τοὺς θεοὺς ἀσπένδαντο, ut monuit Reiskius. — *Ibid.* προσκυνήσανεν. Liv. XXX. 16. more adulantium procubuerunt.
- Verf. 7. Verf. 7. τῶν ἐν τῷ συνεδρίῳ. Sic bene Aug. Reg. E. & Vrsin. καταφιλοῖ ἐν τῷ συνεδρίῳ ed. 1. Reg. F. G. Vef. Hinc καταφιλοῖεν τῷ συνεδρίῳ ed. Casaub. & seqq. — *Ibid.* ὡς κατηγορήσανεν. Abesse hoc loco poterat particula ὡς, sed ferri etiam potest, debetque, cum in eam consentiant libri.
- Verf. 9. Verf. 9. τὸν αὐτὸν ex msstis & ed. 1. restituiamus. Temere articulum τὸν omisit Casaub.
- Verf. 10. Verf. 10. εἶναι ὅπλον recte Casaub. cum Aug. Reg. E. & Vrb. εἰ ὅπλον ed. 1. Med. Reg. F. G. Vef.
- Verf. 11. Verf. 11. ὅτι ἐκείνοι. Temere ὅτ' ἐκείνοι ed. 1.
- Verf. 12. Verf. 12. εἰ καί. Perperam deest εἰ Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* νενικηκότες τοὺς ἐκεί παρῆσαν. νενικηκότες τοὺς παρῆσαν ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. & cod. Vrsin. Hinc τοὺς delere iussit Vrsinus, cui obtemperavit Casaub.

faub. Acute vero Reifkii odoratus est, ad τοὺς excidisse Verf. 12.
 fortasse vocem ἐκῆ. Et sic plane (τοὺς ἐκῆ) dederunt Urb.
 Med. & Reg. E. — Ibid. ὑμᾶς ἤδη. Mendose ἡμᾶς ἤδη
 Reg. E. — Ibid. ἀμφιδόξους recte Casaub. & seqq. cum
 Urb. & Reg. E. ἀναμφιδόξους ed. 1. Med. Aug. Reg. F.
 G. Vef. — Ibid. ἔδει ex conject. correxit Casaub. δει
 ed. 1. cum mssis.

Verf. 13. ἐπικαλέσασθαι bene Casaub. ἐπικαλέσασθαι Verf. 13.
 Reg. E. ἐπικαλέσασθαι ed. 1. cum cett. codd. Et omnes
 perperam mox ἐπισπάσασθαι, pro ἐπισπάσασθαι, quod de-
 betur eidem Casaubono. — Ibid. ἔφη. — „scil. le-
 gatus verba faciens unus nomine omnium. Supra [verf. 8.]
 ἔφασαν dixerat. Perinde est: quod unus facit pro omni-
 bus, id omnes fecisse putantur.“ REISKIUS.

CAPVT II.

Cap. II.

Verf. 2. τῶν πολιτευομένων bene edd. correctum sic Verf. 2.
 (putamus) a primo editore ex verf. 4. ubi in hoc consen-
 tiunt omnes. Ceterum cum οἱ πολιτευόμενοι ita distinguan-
 tur, ut sit hoc loco, a τοῖς βουλευομένοις, intelligitur, il-
 los esse principes civitatis, & summos magistratus; hos,
 minores magistratus, qui concilio intererant.

Verf. 6. ἐπαναχθέντα ταῦτα καταποντίσῃ τοὺς πρεσ- Verf. 6.
 βευτάς. — „ἐπαναχθέντας. Redit enim ad legatos: rever-
 tentes in castra sua.“ REISKIUS. — At ἐπαναχθέντας, ad
 legatos relatum, non significaverit revertentes, sed rever-
 sos; quod alienum est. Sicut vero ἀνάγασθαι vulgatissimo
 verbo dicitur navis, cum solvit a terra, cum evehitur in
 altum; sic ἐπανάγασθαι est evehi adversus hostem, invehi
 in hostem, ut I. 20, 15. & mox hoc eodem cap. v. 12.

Verf. 8. ἐντειλάμενοι τοῖς cum Vrf. correxit Casaub. Verf. 8.
 Mendose τοὺς ed. 1. cum mssis. — Ibid. ἐὰν παραβῇ.
 Ferri posse εἰς δὲ δὲν, monuerat jam Reifkii. Recte: con-
 fer quæ notavimus ad XII. 23, 7. Quare restituenda Po-
 lybio fuerit illa particula, quia omnes eam codices agno-
 scunt, quam sua auctoritate deleverat Casaubonus. — Ibid.

- Verf. 8. τὸν Βάκραν ποταμόν. Livius XXX. 25. *Bagradam fluvium*. Quod si quis vero librorum scripturam Μάκραν restitutam cupit, minime nos quidem refragabimur, ut jam declaravimus ad I. 75, 5. Confer quæ notarunt interpretes Livii l. c. — *Ibid.* ἀποπλεῖν. ἀποπλέειν Reg. E.
- Verf. 9. Verf. 9. τὴν τῶν ἄναγτ. παρεμβ. τὴν deest ed. 1. Reg. F. G. Vef.
- Verf. 11. Verf. 11. Λεύκιον. Λούκιον h. l. Aug. Reg. E. F. G. Vef. Tub.
- Verf. 12. Verf. 12. τρισὶ τριήρεσι. Tres *quadriremes* habet Livius. — *Ibid.* ἐξ ὑποβολῆς. Sic edd. nescimus an ex cod. msto. Nostri certe omnes Aug. Vrb. Reg. E. F. G. Vrsin. Vef. Tub. ἐξ ὑπερβολῆς habent; quod defendere fortasse aliquis, *trajectum* interpretando ὑπερβολῆς, qua notione accipitur X. 1, 8. Sed verum videtur vulgatum: quod duobus modis intelligi potest; sive *ex præscripto & mandato*, ut ait Reiskius, aut, *sicut moniti erant*, qua notione idem vocabulum ὑποβολῆς pro vulgato ὑπερβολῆς Polybio restituimus IX. 24, 3. ubi vide notata, & confer notata ad II. 7, 7. sive *ex insidiis*, quemadmodum rectissime (ut nobis quidem videtur) hoc loco Casaubonus interpretatus est; qua notione idem vocabulum ὑποβολῆς haud dubie usurpavit Polyb. V. 105, 1. eademque notione eidem illud restituimus V. 104, 4. cum ibi pariter, ut hoc loco, in ὑπερβολῆς corruptum fuisset.
- Verf. 13. Verf. 13. ἐκ παραβολῆς. Pertinet huc, quod de eadem dictione a Diodoro Siculo XIV. 60. usurpata WASSERLINGIUS monuit: „Diceret, ἐκ παραβολῆς idem esse ac παραβόλως, *audaciter & maximo cum periculo*, nisi sequentia commissis arte inter se naves expostularent.“ — Quamnam vero potissimum vim ei dictioni subiectam putaverit, non declaravit vir doctissimus. Apud Diodorum verba τῶν κυβερνητῶν ἐκ παραβολῆς τὸν ἀγῶνα συνιστάμενον interpres vertit: *cum gubernatores ex propinquo naves inter se committerent*. Casaubonus, ἐκ παραβολῆς προσμαχόμενοι, *latera petentes*; eodemque modo Reiskius ἐκ παραβολῆς;

παρὰβολῆς, a latere. Quod si Diodori locum considera-
 veris, intelliges, putamus, utramque notionem esse con-
 jungendam, & παρὰβολὴν distingui a τῇ ἐμβολῇ; hanc
 fieri, cum navis ex aliquo intervallo in alteram incurrent,
 rostro eam petit; illam, cum navis navi hostili a latere
 quam proxime fieri potest admovetur. Apud Polyb. II.
 10, 3. παραβάλλοντες τοὺς λέμβους πλαγίους, est lembos
 obliquos navibus hostilibus objicientes. Paulo latius patet
 παραβάλλειν τῇ νηϊ, hoc cap. vers. 12. & I. 22, 9. id
 nempe est quacumque ratione impetum facere in navem
 hostilem, sive rostro, ut supra vers. 12. sive latus lateri
 admovendo, ut I. 22, 9. Ernestum probare non possumus,
 & παρὰβολῆς interpretantem impetu directo & adverso.

Vers. 13.

Vers. 15. ἐξεσώθησαν. Sic in vetere suo cod. fuisse
 ait Vrsinus: quod si ita fuit, non videmus, cur ex ingenio
 ἐσώθησαν, simplici verbo, legendum contendat. Ex no-
 stris codicibus unus Reg. E. ad verum proxime accedit,
 ἐξεσώσθησαν exhibens; ceteri omnes mendose ἐξέσωθη-
 σαν cum ed. 1. ἐξέσωθησαν Reg. G.

Vers. 15.

CAPVT III.

Cap. III.

Vers. 1. τῆς πρόσθεν. τοῦ πρόσθεν malimus.

Vers. 1.

Vers. 2. πρὸς τὸ περιγενέσθαι τῶν Καρχ. Sic
 recte Casaub. & sic in veteri suo libro fuisse testatur Vrsi-
 nus; quod si ita fuit, nil amplius erat quærendum, & te-
 mere fecit idem Vrsinus, quod ὑπεργενέσθαι scribere ius-
 sit. Mendose πρὸς τὸ γενέσθαι codices nostri omnes cum
 ed. 1. — Ibid. συνιδόντες σφίσι τὰ πεπραγμένα, conscii
 sibi factorum. Vtique συνειδότες ista notione cum aliis
 rectius est, tum Polybio usitatus: sed in eandem formam,
 quam h. l. probatiores codices præferebant, consentiunt
 omnes V. 11, 8.

Vers. 2.

Vers. 3. τῆς ἐξ ἀμφοῖν παραστάσεως. Sic codices no-
 stri ad unum omnes cum ed. 1. quod, quoniam non solum
 ferri poterat, ut monuit Reiskius, verum etiam stylo Po-
 lybiano est consentaneum, restitui auctori debuit. Par-

Vers. 3.

Verf. 3. ticulam *δε* sua auctoritate deleverat Casaubonus. Vide I. 81, 6. II. 40, 5. & Adnot. ad IV. 50, 4. & ad IX. 29, 7. — *Ibid.* *μάχη κρίνεσθαι* recte Casaub. cum Vrsin. & Reg. E. Mendose *μάχης* ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef.

Verf. 5. *Verf. 5. κατὰ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον.* Ante hæc verba lacunæ signum inferuit vetus interpres germanicus. Nec tamen quidquam videtur deesse. De Hannibalis in Africam reditu in superioribus verba jam secisse scriptorem, intelligi videtur ex cap. 1, 10. nempe Hannibalis mentio facienda in rebus Italiæ fuit, a quarum rerum expositione historiam cujusque anni incipere Polybius consuevit. — *Ibid.* *πρὸς τινα Νομάδα Τυχῶν.* Fortasse idem hic est, quem τὸν δυνάστην τῶν Νομάδων τῶν καλουμένων Ἀρεμίδων dicit Appianus Punic. c. 33. — *Ibid.* *κατὰ τὴν Λιβύην.* τὴν articulum, qui aberat vulgo, adjecimus cum Aug. Reg. E. F. G. Vef. Tub.

Verf. 9. *Verf. 9. Μασσανάτσου,* & cap. 4, 2. *Μασσανάσσην,* & c. 4, 6. *Μασσανάσσης,* & sic porro, tenuimus ex ed. Casaub. & seqq. cum quibus constanter consentit Reg. E. Contra *Μασσανασσοῦ, Μασσανασσην, Μασσανασσης* perpetuo dant ceteri nostri codices cum ed. 1. hoc libro, ut libro superiori.

Csp. IV.

CAPVT IV.

„Inter tertium & quartum caput videntur plura intercidisse.“ REISKIUS. — Nos quidem, Livianam narrationem cum Polybiana conferentes, nihil invenimus apud Livium, quod hic desideretur. Conf. notata ad cap. 3, 5.

Verf. 1. *Verf. 1. Βαΐβιον.* Mendose *Βαΐβιον* ed. 1. cum mssis nostris; & sic rursus iidem *ὁ Βαΐβιος* verf. 6. pro *ὁ Βαΐβιος*; sed in τῷ *Βαΐβίῳ* verf. 9. consentiunt omnes. conf. ad cap. 1, 4. — *Ibid.* *ἐπεπορεύετο* perspecte correxit Casaub. *ἐπορεύετο* dant scripti libri omnes, quod in *ἐπορεύετο* mutavit editor Basileensis. conf. ad cap. 5, 1. De verbo *ἐπιπορεύεσθαι* vide Lexic. Polyb. & Adnot. ad I. 30, 4. & ad II. 52, 1.

Verf.

Verf. 2. ἐθελοντῆν Casaub. & seqq. Mendose ἐθελοντῇ ed. 1. Med. Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. quod ex ἐθελοντὶ corruptum esse potest, quo sæpius utitur noster. (vid. XIV. 9, 4.) ἐθελοντῆν Reg. E. Verf. 2.

Verf. 3. ὡς πλείστην δύναμιν. δύναμιν ὡς πλείστην Reg. E. — *Ibid.* συνάπτειν αὐτῷ cum Vrsino correxit Casaub. συνάπτειν αὐτὸν ed. 1. cum mssis; quod ferri possit, αὐτὸν, ἰρσιν, referendo ad Masianissam, & subintelligendo αὐτῷ, ad se, scil. Scipionem. Verf. 3.

Verf. 4. ἀΦώρμησα. Adparet suspensam & subito abruptam fuisse orationem, cum ἀφορμήσας legeretur. — *Ibid.* μετὰ τῆς ἰλίης. Perperam τῆς deest Reg. G. & Vefont. — *Ibid.* σημαίως recte Casaub. & seqq. Perperam nunc σημαίως ed. 1. cum mssis, ut olim: sed vide ad XIV. 8, 5. — *Ibid.* τὴν τοῦ Σύφρακος. Deest τοῦ Reg. E. Ceterum in *Syphacis* nomine constanter vocalem s servant codices nostri cum ed. 1. Conf. ad XIV. 1, 3. Verf. 4.

Verf. 5. τοὺς ἐκ Ῥώμης πρεσβευτάς. — „Legatos puta Carthaginienfium, ad Romanos pridem missos, nunc remissos domum, una cum legatis Romanorum ad Carthaginienfes.“ REISKIUS. — *Ibid.* χάρακα τῶν Ῥωμαίων. χάρακα τὸν τῶν Ῥωμ. Articulum τὸν deleuit Casaubonus, cum tamen ferri potuisset. Verf. 5.

Verf. 6. παρ' αὐτῶν recte Casaub. cum Vrb. Reg. C. & Vrsin. παρ' αὐτὸν ed. 1. cum Aug. Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* ὁ Βαίβιος. Vide ad verf. 1. & ad cap. 1, 4.

Verf. 9. Φιλανθρωπίας bene edd. Idque voluerunt Aug. & Reg. E. quorum ille Φιλανίας habet, hic Φιλανείας, sed uterque cum lineola transversa superne imposita, quæ indicat per compendium sic scriptum esse illud vocabulum. Φιλίας Reg. F. G. Vef. Tub. pariter cum lineola transversa superne in Reg. F. & Vefont. Verf. 9.

Verf. 10. παρ' αὐτῷ συλλογίζ. παρ' αὐτοῦ ed. 1. temere & invitis mssis. — *Ibid.* οὐχ οὕτω τὶ δέον παθεῖν δε. οὐχ οὕτως Reg. E. παθεῖν & quatuor sequentia verba per-

peram omisit idem Reg. E. Ad sententiam confer XII. 14, 3.

Verf. 11. *Verf. 11.* διαφυλάξω ex Reg. E. recepimus, cum colore Polybianum habere videretur. Φυλάξω edd. cum cett. codd. — *Ibid.* πατέρων εἶ κείμενα ἔργα. — „Est vel Phocylidis, vel alius veteris γνωμογράφου.“ CASAVB. in ora *Basil.* κείμενα recte Casaub. cum Vrsin. & Reg. E. — Mendose κειμένων ed. 1. cum cett. codd.

Verf. 12. *Verf. 12.* ὑπερθήμενος recte idem Casaub. cum Vrsin. & Reg. E. Corrupte ὑπερθέμενοι ed. 1. cum cett. codd.

CAP. V.

CAPVT V.

Verf. 1. *Verf. 1.* ἐκπορευόμενος Casaub. cum Vrs. Corrupte ἐκπορευομένης Aug. Reg. E. F. G. Vef. Tub. putamus & alii. ἐκπορευομένης ed. 1. Vide ad cap. 4, 1. — *Ibid.* μὴ μέλειν. μὴ κελύειν ed. 1. temere & invitis mssis. — *Ibid.* προπτελάζειν ex Reg. E. & Med. recepimus. πτελάζειν edd. cum aliis.

Verf. 2. *Verf. 2.* διακούσας. ἀκούσας Reg. G. Vef. — *Ibid.* τᾷ ἄλλᾳ σκοπεῖν Casaub. cum Vrb. Aug. Reg. E. G. Tub. idemque debuerunt Reg. F. & Vef. in quibus est τᾷ ἄλλᾳ. Nec discedit Vrsin. qui τὰ ἄλλα ex suo codice refert. τὰ ὅλα ed. 1. cum Med. quod nescimus cur ita præferendum putarit Reiskius, ut etiam rem ipsam id postulare contenderet. Eandem quidem lectionem Casaubonus quoque in lat. verf. ex ed. 1. expresserat, *ipsis rerum summam curare esse*: sed quod τὰ ὅλα etiam in Aug. esse ait Reiskius, in eo quidem falsus est vir doctus: nam is codex cum ceteris in τᾷ ἄλλᾳ consentit. — *Ibid.* περὶ τοῦ τοῦ ῥαθυμεῖν. Et simplicior hæc emendatio visa est, & per se magis placuit, quam Gronovii conjectura, περὶ τοῦ μέλλοντος ῥαθυμεῖν. Casaubonus græca sic edidit, περὶ τοῦ ῥαθυμεῖν, in latina autem versione verba ista præterit: in utroque eum secuti sunt posteriores editores. REISKIUS rectissime sic interpretatus est: *de hoc autem (de tempore, puta, prælii committendi) securos esse iussit; de eo se*
nolle

nolle eos multum laborare. Mox deinde conjunctionem quidem inferendam idem REISKIUS præclare vidit, sed verbum in indicativo modo ferendum judicavit: διαλέφεται γὰρ τὸν καιρὸν αὐτὸς, nam de opportunitate pugnandi se ipsum statuturum. „Delabitur (inquit) ab oratione obliqua ad rectam, quod historicis solenne est.“ — Mendose διαλείφεται dat Reg. E.

Vers. 2.

Vers. 3. Μετὰ δέ τινας ἡμέρας &c. Confer Livium Vers. 3. XXX. 29 sqq. — Ibid. τὸν Ἀδρύμητα. Ἀδρύμης, Ἀδρύμητος, Ἀδρύμητι &c. a Græcis efferrī nomen hujus urbis, quæ Latinis *Adrumetum* & *Adrumetus* vocatur, monuit Stephanus Byz. Sed & Græci varie formant id nomen, quemadmodum ad Stephanum monnit Berkelius.

Vers. 4. ποῦ στρατοπεδεύουσι. Intellige οἱ πολέμιοι ex Vers. 4. vers. 1. — Ibid. χειρίζεται. Si verum est χειρίζει, oportebit πῶς χειρίζει τὰ κατὰ τὰς παραμβολὰς ὁ τῶν Ρωμαίων στρατηγός. Πόπλιος δὲ ἐπαναχθέντων &c.

Vers. 5. συστήσας αὐτοῖς cum Vrsino correxit Casaub. Vers. 5. Perperam συστ. αὐτοῖς ed. 1. cum msstis; quod quidem si verum esset, oporteret deinde χιλίαρχῳ pro χιλίαρχον, sed præstat utique id quod cum duumviris illis edidimus. — Ibid. πάντα. πάντας Reg. F. G. Vefont. male.

Vers. 6. ὑποδέειχεν recte Casaub. cum Vrb. & Reg. E. Vers. 6. ὑποδέειχας ed. 1. Aug. Med. Reg. F. G. Vef.

Vers. 10. ἔφη δὲ πέμπειν πρὸς αὐτὸν, dixit vero, Vers. 10. se ad eum missurum. Nempe — „se, Scipionem, esse Hannibali per internuntium significaturum;“ ut monuit REISKIUS, πέμψειν idcirco scribere iubens. — „Nam si vulgata, ait, πέμπειν servatur, sententia plane contraria & rei eventui adversa exsistit hæc: se velle, ut Hannibal ad se, Scipionem, mittat aliquem, qui ejus nomine secum tempus locumque congressus constituat: cui sententiæ repugnat id quod sequitur cap. 6, 1.“ — Passim quidem præfens tempus notione futuri usurpatum videtur, sed in hujusmodi connexionē, durius hoc videtur: quare πέμψειν utique malimus.

Vers.

Vers. 12.

Vers. 12. περὶ τετρακισχιλίου. — „Quamvis equitatu valuerit Massinissa, vix tamen videtur tot potuisse equites conficere, [quot vulgo libri Polybiani habent] *sex millia*; aut, si potuit, inauditum est, equitum numerum numero peditum parem fuisse; aut, si fuit umquam, certe Polybius *τοσούτους* maluisset dicere, quam *ἑξακισχιλίου* iterare.“ *ΚΕΙΣΚΙΝΣ.* — Nos nil videmus quid impediat, quo minus Massinissa, postquam non solum paternum regnum recuperavit, sed etiam Syphacis imperium suo adjecit, *sex millia equitum* Scipioni adducere potuerit. At id si dicere voluisset Polybius, non sic erat scripturus, ut vulgo ex libris nostris editum est; sed *ἑπταὶς δὲ ἄλλους τοσούτους*, aut alio simili loquendi genere, sicuti alias, erat usus. Accedit, quod in codice nostro vox *ἑξακισχιλίου* punctis superne a prima manu impositis, ut suspecta, notatur. Quare Livium sequendum putavimus, apud quem lib. XXX. c. 29. codices omnes in *quatuor millia equitum* consentiunt: is enim, cum pressio pede in hac narratione Polybium sequatur, in suo codice Polybiano ita invenisse videri debet. Livianam scripturam apud Polybium jam in versione latina expresserat Casaub.

Vers. 13.

Vers. 13. συγχαρείς. Perperam *συγχαρεῖς* ed. 1. cum circumflexo accentu: temere vero & invitis mssis *συγχαρεῖς* voluit Vrsinus.

Vers. 14.

Vers. 14. πρὸς πόλιν Ναράγαρα. *Μάργαρον* urbem nemo novit. Apud Livium (qui, ut modo monuimus, ex Polybio sua hæc hausit) veteres quidem editiones *Nadagra* vel *Nadagara* habebant, sed ex probatoribus codicibus *Naragara* ei scriptori restitutum est. Idque nomen ei urbi Ptolemæos & Antonini Itinerarium adferunt. Vide Livii interpretes ad XXX. 29. tum Suritam & Wesseling. ad Itinerar. p. 41. Et terminationem nominis *a*, non *on*, fecisse Polybium, fidem facit præmissum vocabulum *πόλιν*, quod præmittere solet urbium paulo obscuriorum nominibus, quæ sunt numeri pluralis aut quæ formam certe habent pluralium nominum; ut IV. 63, 7. V. 13, 8. X.

38, 7.

38, 7. X. 49, 15. — *Ibid.* τὴν ὑβρείαν recte edd. Sic vero Vers. 14.
 ex codd. nostris dat unus Reg. E. Ceteri, Aug. Reg. F. G.
 Vers. Tub. mendose ὑβρείαν. Recte vero omnes cap. 6, 2.
 — *Ibid.* ἐντὸς βέλους. Nescimus, quid spectarit Scaliger,
 ἐκτὸς scribens.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Vers. 2. μὴ πλεῖον. Deest μὴ Reg. E. male.

Vers. 2.

Vers. 3. ἐρμηνεία. ἐρμηνείας possis suspicari. Singula- Vers. 3.
 rem si teneas, intelligendum ἐκύτερος.

Vers. 4. δεξιωσάμενος. Mendose δεξιόμενος Reg. F. G. Vers. 4.
 Vers. Tub.

Vers. 6. ὑπὸ τῆς τύχης. ἀπὸ τῆς τύχης. Reg. F. G. Vers. 6.
 male. — *Ibid.* ἀπονουθετούμενοι. — „Mirum verbum
 ἀπονουθετῆσθαι, pro eo quod Vellejus *consilia corrumpere*
dicat.“ CASAVB. in ora Basil. Sic etiam idem in latina
 versione: *bonam nobis mentem fortuna corrumpente.* Id
 Appianus aliique θεοῦ βλάπτοντος, & uno vocabulo θεο-
 βλάπτειν solent dicere. Ernestus compositum verbum pro
 simplici νουθετῆσθαι accipiendum putavit: quod quo pa-
 cto fieri possit, non satis videmus. Sed illud videndum pu-
 tamus, an, quemadmodum νουθετεῖν hortari, sic ἀπονουθε-
 τεῖν dehortari significet; ut hæc sit sententia, *licet fortuna*
(quam utrique inclementem satis experti sumus) nos de-
hortaretur, vel nos admoneret ne pertinaciter perseque-
mur bellum.

Ibid. ἡμᾶς κекινδυνεύεσαι. Sic libri omnes, scripti
 & editi: quod si verum est, referetur ἡμᾶς ad utrosque,
 Romanos & Poenos; tum vero τοὺς δὲ significabit alteros,
 vel *alterutros*, nempe Poenos, ex illa formula οἱ μὲν, οἱ
 δὲ. At facile credimus, vere suspicatum esse Casaubonum,
 ὁ μᾶς scriptum a Polybio, quod & in ora Basil. adnota-
 vit, & in versione expressit. conf. c. 7, 3. Sic vero τοὺς
 δὲ non in prima persona, ut fecit idem Casaubonus, erat
 interpretandum, *nunc ipsi cum maxime periclitemur*; nisi
 legendum putavit αὐτοὺς δὲ, intelligendo ἡμᾶς, quod
audiri

- Verf. 6.** audiri utique potest. Sed poterit etiam τοὺς δὲ accipere pro τούτους δὲ, ita ut intelligatur Hannibal digito veluti monstraſſe Poenos, ad quos hoc refertur; ea fere ratione, de qua diximus ad IX. 33, 11. & IX. 34, 3. — *Ibid.* ἀκμήν ἐτι. Vide ad XIV. 4, 9.
- Verf. 7.** *Verf. 7.* δι' αὐτῶν ex ed. 1. & msstis restituimus: *ipsi per nos*. Nil opus erat δι' αὐτῶν, quod sua auctoritate edidit Casaub. — *Ibid.* In διαλύσασθαι consentiunt codd. nostri omnes. διαλύσθαι edd. temere & sine necessitate.
- Verf. 8.** *Verf. 8.* δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων recepit ex Reg. E. & Med. δι' αὐτῶν πραγμάτων ed. 1. cum cett. codd. Hinc διὰ τῶν πραγμ. Casaub. ex ing. — *Ibid.* καθ' ἑαυτῶν οὐκ ἔστι. Nihil sane incommodi habet adjectum vocab. πῶς ad νήπιον. Sic & παιδίον νήπιον XV. 20, 2. Casaubonum, ut loco moveret istam vocem, commoverat forte quod in ed. 1. cum Med. & Vef. corrupte legebatur καθ' ἑαυτῶν οὐκ ἔστι; ubi fortasse putavit, vocabulum πῶς ex conjectura esse a nonnemine adjectum.

Cap. VII.

CAPVT VII.

- Verf. 1.** *Verf. 1.* τὰ κατ' Ἰβηρίαν. τὰ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν Med. & Reg. E. bene, quoniam sequitur etiam κατὰ τὴν Λιβύην. — *Ibid.* καὶ μήτερον. καὶ deest Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* παλινρῦμην recte uno vocabulo edidit Casaub. ut παλινρῦμα, παλιντροπος, παλινπροσῶπα, & similia. Divisas voces πάλιν ῥύμην habet ed. 1. cum msstis. Conf. ad cap. 6, 6.
- Verf. 2.** *Verf. 2.* Σκόπει δ' ἄφ' ἐνός τῶν λόγων τὰ πράγματα. Considera res saltem secundum unam earum rationum, quibus illæ considerari possunt; considera res saltem una ex parte. Sane non opus videtur, cum Reiskio aut ἄφ' ἐνός τούτου λόγου scribere, aut ἄφ' ἐνός τῶν λόγων, id est, (ut ait ille) τῷ συλλογίζεσθαι; quod quale sit, ne intelligimus quidem. Neque Casauboni opus erat correctione.

I'ersf.

Verf. 4. ὃς νῦν recte j& perspekte a Casaubono positum videtur. ὡς νῦν, quæ est codicum scriptura, probavit Reiskius; sed vellemus, sententiam explicasset quam his verbis subjectam putavit. An ὡς νῦν significat *ut nunc est, ut nunc res se habet?* — *Ibid.* κοινολογησόμενος. Mendose κοινολογισόμενος ed. 1. Reg. F. Vefont.

Verf. 4.

Verf. 6. ὁρᾶν Casaub. cum Vrsini. & Reg. E. ἑρᾶν ed. 1. cum cett. codd. — *Ibid.* οἱ αὐτὸν scripsimus cum ed. 1. & msstis. δι' αὐτὸν ed. Casaub. & sqq.

Verf. 6.

Verf. 8. ἀντάραι πέλεμον Casaub. Aug. Reg. E. Vrsini. ἀντέραι ed. 1. Reg. F. G. Vef. Tub. quod ortum ex ἀνταίραι, cum scilicet in vetustis codicibus (quemadmodum constanter in Urb.) jota, quod alias subscribitur, ad latus suæ vocalis positum fuisset. — *Ibid.* καὶ τὰς ἁλῶνας νήσους. τὰς, quod deerat vulgo, adjecimus cum Aug. & Reg. E. Adjiciendum ex conjectura etiam monuerat Reiskius.

Verf. 8.

CAPVT VIII.

Cap. VIII.

Verf. 2. ὑπὲρ ὧν κάλλιστα γινώσκουσιν αὐτὸν τὸν Ἀννίβαν. γινώσκουσιν, quod est in codicibus, haud dubie ex imperiti hominis ingenio ortum est. — *Ibid.* καὶ τοὺς θεούς. καὶ deest uni Reg. E.

Verf. 2.

Verf. 3. ἀνθρωπίνων correxit Casaub. cum Scalig. ἀνθρώπων ed. 1. cum msstis.

Verf. 3.

Verf. 4. πρὸ τοῦ τοὺς Ῥωμα. τοῦ recte adjecit Casaub. cum abesset ab ed. 1. & msstis. — *Ibid.* προὔτεινας τὰς διαλύσεις. Mendose προὔτεινεν εἰς τὰς διαλύσ. ed. 1. cum msstis. Correxerit idem Casaub. cum Scalig.

Verf. 4.

Verf. 6. ἤλθομεν ἐπὶ τί μέρος; Cum ἐπὶ τι μέρος absque interrogatione vulgo scriberetur, & verba ista cum sequentibus copularentur, usque πολιτῶν, post quam vocem interposito puncto distinguebatur oratio; sic interpretatus ista verba Casaubonus erat: *Quod maximum omnium est, civibus tuis devictis & pacem petentibus, jam inter nos aliquo modo convenerat.* Difficultatem hujus loci non dissimulavit REISKIUS. „Mirifica dictio, ait, ἤλ-

Verf. 6.

θομεν

- Verf. 6.** *Θαμεν ἐπί τι μέρος.* Polybianum est, μέρος usurpare pro negotio vel genere. Significare vult: concessimus quodammodo, devenimus ad nonnulla eorum quæ vos postulabatis. Neque tamen satis apte & molliter oratio procedit, ut potius videatur aliquid deesse. — Plana nobis omnia visa sunt, si per interrogationem acciperentur ista verba: *quantomnam in partem devenimus? quonam loco sunt res nostræ?*
- Verf. 7.** *Verf. 7.* Duo verba καὶ δεηθέντων perperam defunt Reg. E. — *Ibid.* πρὸς τοῖς ὑπὸ σοῦ νῦν προτεινομένοις recte Calaub. cum Vrb. Mendose πρὸς τοὺς - προτεινομένους ed. 1. cum cett. codd. nisi quod πρὸς τοῖς dat Reg. E.
- Verf. 8.** *Verf. 8.* πρὸς τε τὴν συγκλ. τε deest uni Reg. E. — *Ibid.* ἡμετέρων. ὑμετέρων ed. 1. temere & invitis mssis. — *Ibid.* τοῦτων τυχεῖν. Sic conjecerat Reiskius, quem admodum dedit Reg. E.
- Verf. 10.** *Verf. 10.* εἶπον. εἰπόν. invitis mssis ed. Calaub. & Gron.
- Verf. 11.** *Verf. 11.* Ἀφελῆν. Mendose ἀφῆλαν ed. 1. Reg. F. G. Vef. Hinc ἀφῆλαι scribere jussit Vrsinus, nescimus quid animo agens. — *Ibid.* ἴνα, μὴ, λαβόντες &c. Quod sequitur ἀλλ' ἴνα, satis indicat præcedere debere negationem; quam, cum diserte expressissent cum ed. 1. codices omnes, sua auctoritate sustulit Casaubonus, filium orationis non recte capiens. Hannibalis nomine loquitur Scipio, & ironica quadam ratione hoc dicit. *Tu dicere audes, & vis me consentire, ut gravissimæ ex illis conditionibus, quæ jam a Pœnis initæ erant, & quibus conditionibus ipsi pacem a senatu populoque Romano per legatos petierant, nunc tollantur? Quo jure tu hoc poscere potes? qua tandem causâ me cominotum consentire posse credis? Nempe, hoc non dicere audes, ea causâ te id poscere, & ea causâ me consentire debere, ut (quod tamen revera futurum esset) præmia accipiant sceleris, atque adeo doceantur in posternum pariter perfide agere cum eis qui bene de ipsis meriti fuerint: sed — eo nimirum fine, ut gratiam nobis habeant, cum veniam impetrarint. At contra te ipsum*

ipsum retorqueo hoc responsum: nam, nunc cum maxime, Vers. 11.
postquam impetrarunt id quod supplices rogaverant pri-
mum a me, deinde a senatu populoque Romano, continuo,
quoniam aliqua nova spes illuxit, tantum abest ut gratiam
nobis habuerint, ut hostiliter etiam denuo nobiscum egerint.

Vers. 12. μετ' ἰμετηρίας τυχόντες ὧν παρακάλουν. Vers. 12.
orationis trajectio, pro τυχόντες ὧν μετ' ἰμετηρίας παρα-
κάλουν; nisi ita ipse scripsit Polybius. — *Ibid.* ὅτι βρα-
χείας. — „ὅτι non damnabo: esset tamen convenientius
ἔτε, cum.“ REISKIUS. — Ad vernaculum dicendi mo-
rem convenientius videri ὅτε poterat; sed ex græci ser-
monis genio, & ex ipsius Polybii usu, magis convenire
putamus ὅτι, in quod omnes libri consentiunt.

Vers. 13. ἐν οἷς. — „ἐν est delendum. οἷς re- Vers. 13.
dit ad Carthaginienses.“ REISKIUS. — Nobis verba ἐν οἷς signifi-
care visa sunt, in hoc rerum statu; quæ cum ita sint; inte-
rim. Sic convenit quodammodo hæc dictio cum illa, ἐν
ᾧ, quo tempore, interea dum, IV. 10, 8 & alibi.

Vers. 14. τῶν ἡμῶν λόγων. — „τῶ ἡμῶν λόγῳ, aut τῶν Vers. 14.
ἐν ὑμῶν λόγων, aut τῶν ἡμετέρων λόγων.“ REISKIUS. —
Nobis ferendum vulgatum visum est, in quo nil mutant
libri.

CAPUT IX.

Cap. IX.

Vers. 1. διαλεχθέντες αὐτοῖς. ἐν αὐτοῖς suspicatus erat Vers. 1.
Reiskius; sed & tolerari vulgatam posse fatetur. Imo ve-
ro, non tolerari modo, sed & probari debet: sic enim le-
gitime dicunt Græci, διαλέγεσθαι τινι, διαλέγεσθαι ἀλλή-
λοις. αὐτοῖς vero, ut jam sæpe vidimus, idem valet ac
ἀλλήλοις. — *Ibid.* ἐχωρίσθησαν. Perperam ἐχωρίσθη Reg.
F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* In ἀξύμβατον consentiunt omnes,
licet aliàs non utatur Polybius illa forma ξὺν pro σύν.

Vers. 3. τίς οὐκ ἔν. τίς deest Reg. F. G. Tub. male. Vers. 3.
Ibid. — „Forte συμπαθῆς γένοιστο τῷ κατὰ τὴν ἐξήγησιν,
id est, τῇ ἐξηγήσει.“ REISK.

- Verf. 4.** *Verf. 4.* ἐκταθακυῖαν recte Casaub. cum Vrsino. ἐκταθακυῖαν ed. 1. cum mssis. Sed in verum consentiunt omnes cap. 10, 5. excepto Reg. E.
- Verf. 7.** *Verf. 7.* ἀσάτους. Perperam ἀσάτους ed. 1. cum mssis. Idemque omnes mox σημείας, pro σημείας quod restituit Casaub. Supra, XIV. 8, 5. omnes in σημείας consentire vidimus; sed ibi pariter ἀσάτ. pro ἀστ. dant scripti libri cum ed. 1. — *Ibid.* καθάπερ ἔθος ἐστὶ τοῖς Ρωμαίοις. Confer Lipsium de Milit. Rom. IV. 1. p. m. 154. — *Ibid.* ἀλλὰ κατ' ἀλλήλους. Quin mendosa sit codicum scriptura, ἀλλὰ καὶ κατ' ἄλλους, dubitari non debet. Lipsius l. c. ἀλλὰ κατ' ἄλλας correxit; quod non fatis est. Rectius Casaubonus ἀλλὰ κατ' ἀλλήλους, quod tamen ipsum veremur ne non omni ex parte verum sit: uam aut ἀλλὰ κατ' ἀλλήλας oportebat, aut ἀλλ' ἄλλας κατ' ἄλλας, aut una voce ἀλλὰ καταλλήλους. Sententia eadem: σημῶν vel σκείρων (idem enim significant hæc duo, ut vidimus ad VI. 24, 4.) κατ' ἀλλήλους, sive σημῶν ἄλλων κατ' ἄλλας vel κατ' ἀλλήλας τεθεῖσιν, sunt *manipuli ita locati ut alter alteri respondeat*, id est, *una recta linea alii poss alios locati: rectos ordines* Livius vocat in eadem narratione lib. XXX. c. 30. ὀρθοὺς λόχους Appian. Pun. c. 41. Confer notata ad Polyb. XI. 23, 2. & ad XI. 22, 10. Eodem pertinet, quod sub finem hujus cap. τὰ ἐπ' εὐθείας διαστήματα commemorat. Poterat vero hoc loco etiam ἀλλ' ἐκατὰ ἄλλους dicere, quemadmodum διφάλαγγα vel τριφάλαγγα ἐκὰς ἄλλος dicitur *duplex vel triplex phalanx, quarum una pars alteram in recta linea sequitur*, & ἐκὰς ἄλλοι τάξεις, *recti ordines*, XI. 11, 7. Ceterum de hac Scipionis acie, præter Livium & Appianum, confer Frontin. Strateg. II. 3, 16. & quæ ibi a viris doctis monita sunt.
- Verf. 9.** *Verf. 9.* σημῶν correxit Ernestus. Minus recte σημείων ed. Casaub. & Gronov. σημείων ed. 1. cum mssis. — *Ibid.* ταῖς τῶν προσφομάχων σκείραις. Vide VI. 24, 4. &

4. & ibi notata. Adde XI. 23, 1. & Salmaf. de Re Milit. Romanor. cap. 5. Tom. X. Thef. Græviani p. 1323 sq.

Verf. 10. καὶ κατὰ. Facile expungi patiamur particulam καὶ, sæpius importune vel insertam vel omisfam a librariis ante κατὰ. — *Ibid.* καταταχοῦντας Casaub. cum Reg. E. & Vrsin. Mendose καταχοῦντας ed. 1. Aug. Reg. F. Vef. κατασχοῦντας Reg. G. — *Ibid.* εἰς τὰ πλάγια παρίστασθαι διαστήματα. Restituimus vocabulum διαστήματα, quod agnoscunt codices omnes, quod casu potius omissum in editione Casauboni videtur, quam consulto ab editore expulsum. Immerito vero idem vocabulum, cum in ed. 1. & in lectionibus codicis Augustani invenisset, damnavit Reiskius, παρίστασθαι τὰ κατὰ τὰς σημείας legere jubens. Rursus σημείας habent mssti libri cum ed. 1.

CAP V T X.

Cap. X.

Verf. 1. ἐπιπορεύετο correxit Casaub. Perperam ἐπορεύετο ed. 1. cum msstis: sed cap. 11, 6. in ἐπιπορευόμενος consentiunt omnes. Conf. ad X. 20, 5.

Verf. 2. ἡγεμονίαν scripsimus cum Reg. E. ἡγεμονείαν edd. cum cett. codd. — *Ibid.* περιποιήσουσιν. περιποιήσουσιν idem Reg. E. perperam.

Verf. 3. ὥς ἄλλως idem valet quod ἄλλως πως cap. 11, Verf. 3. 5. Nec opus est delere ὥς, ut voluit Vrsinus.

Verf. 5. παρόντας Caf. cum Reg. E. & Vrsin. παρόντας ed. 1. cum cett. codd. sed Aug. punctis notavit, ut suspectum.

Verf. 7. Cum vulgo ex codicum præscripto sic esset editum, αἰ κρατῶν δεῖ τὰναντία ταττομένων, hæc ad h. l. monuit GRONOVIVS: „Aut scribendum εἶν, aut penitus delendum id verbi cenfeo. III. 63, [12.] πάντας γὰρ τοὺς ἢ κατὰ προαίρεσιν ἢ κατ' ἀνάγκην τοιαύτη προθέσει κεχρημένους, οὐδέποτε διεψεῦσθαι τοῦ κρατῶν τῶν ἀντιταξμένων.“ — REISKIVS: „Forte αἰ κρατῶν τῶν ἐπὶ τὰναντία ταττομένων, vincere obstantes, vel adversarios.“ —

Verf. 7. δεῖ utique delendum videtur, quod fortasse ex repetita iniquo loco voce αἰῖ ortum est, ob literarum Δ & Α similitudinem. τὰναντία ταττομένων autem ex ipso illo verbo τῶν ἀντιταττομένων corruptum suspicari licet, quo usus est Polybius loco a Gronovio laudato.

Cap. XI.

CAPVT XI.

Verf. 2. Verf. 2. παρεμβάλε. — REISKIUS: „Forte παρεμβάλε. Non contendam tamen, si quis vulgatam defendere malit.“ — Nobis illud unice verum visum est, quod & h. l. notatum a Scaligero videmus in ora libri, quo is olim usus est. Vide cap. 16, 4. & sæpius alias. — Ibid. Καρχηδονίους. Forſan Μακεδόνας adjecit, quos hoc loco cum Poenis Afriſque Livius nominavit XXX. 33. & Frontin. II. 3, 16. Eoſdem tamen & Appianus cum Polybianis libris ignorat, Punic. cap. 40. — Ibid. ἐπὶ δὲ πᾶσι. ἐπεὶ δὲ ed. 1. male & contra librorum fidem.

Verf. 3. Verf. 3. τοὺς συμμάχους. Imperite τοὺς μάχους ed. 1. invitis noſtris codd. excepto Reg. F. in quo τοὺς μᾶχους (ſic).

Verf. 4. Verf. 4. In græcis latinisque hujus verſus a Caſaubono nihil recellimus; neque in græcis Caſaubonus ipſe mutavit quidquam de eis quæ dabat ed. 1. Mendose vero ſcripti noſtri libri omnes, Aug. Reg. E. F. G. Veſ. Tub. pro ἐφ' ἑαυτὸν dant ἐφ' αἷς αὐτὸν; pro τὰς μεθ' ἑαυτοῦ vero τὰς μεθ' αὐτοῦ. Neque vero quidquam ſic ſive in græcis ſive in latinis deſiderandum putamus, niſi forte ſub initium verſus duo verba fuerint inferenda: Παρήγγειλε δὲ τοῖς ἡγεομένοις, τοὺς ἰδίους ſτρατιώτας &c. Diſtinctionem ἀναφέρειν τὴν ἐλπίδα ἐπὶ τινι tetigimus in Adnot. ad X. 3, 7. Illa, ἐφ' ἑαυτὸν, & μεθ' ἑαυτοῦ, ad Hannibalem retulit Caſaubonus. In aliam ſententiam diſcedens REISKIUS: „Forte [ait] παρήγγειλε τῶν μὲν μισθοφόρων τοῖς ἡγεομένοις, τοὺς ἰδίους ſτρατιώτας ἕκαστον παρακαλεῖν, ἀναφέρειν τὰ ἐλπ. Imperabat ducibus mercenario- rum, ut eorum unusquisque ſuos milites ad fortiter pugnan- dum

dum adhortaretur, referens ad semet spem victoriae, & ad copias secum in Libyam pervectas: ut e. c. Ligur dux Liguras milites, Celta Celtas, Iber Iberos, sua quisque lingua alloqui, quia Hannibal eorum sermonem non callebat, & his verbis eos adhortari jubebatur: Vos; Iberi, si vultis domum redire, me respicite, me sequimini, in me salvo & in vobis sita est spes & momentum omne victoriae." — Hæc REISKIUS. Cogitet eruditus lector, statuatque.

Verf. 5. τὰ τῆς μάχης. conf. c. 10, 3. τὰ τῆς τύχης Verf. 4. unus Reg. E.

. Verf. 8. περὶ τὸν Τρεβίαν ποταμὸν μάχην. Τρεβίαν Verf. 2. cum Vrsino correxit Casaub. Τεβρίαν ed. 1. cum mssis. — „Imo vero Πάδον aut Τίβινον. Nam Scipionem patrem Hannibal intra Ticinum & Padum vicit; ad Trebiam autem, non eum, sed collegam ejus Sempronium Longum fudit: id quod e libro III. satis constat." REISKIUS. — Utique prælium illud equestre, quo victus vulneratusque P. Scipio pater est, inter Padum & Ticinum erat commissum, ut docet Polybius III. 64 sq. Liv. XXI. 39. & 45 sq. & Florus II. 6, 10. quare perinde & ad Ticinum cum auctore epitomes libri XXI. Liviani commissum dici potuit, & ad Padum cum Polybio nostro lib. X. c. 3, 3. Et ab eo prælio diversum utique fuit illud, quo ad Trebiam fluvium ab eodem Hannibale victus Scipionis collega Tib. Sempronius est, Polyb. III. 72 sqq. Liv. XXI. 51 extr. & sqq. Nec vero idcirco aut errasse librarii nostri confendi sunt, aut Polybius memoria lapsus videri debet, quod Hannibalem inducit dicentem, Scipionis hujus, cum quo nunc prælium instabat, patrem ad Trebiam victum a Poenis esse. Nam pugnae ad Trebiam multo clarior memoria, quam illius ad Ticinum, erat, eaque clades Romanorum multo gravior; & quamquam ipse P. Scipio, tum ex vulnere æger, prælio non interfuit, tamen in castris aderat, & exercitus ejus cladem istam accepit: quare nihil convenientius, quam ut patrem hujus juvenis Sci-

Verf. 8. pionis, cum quo nunc pugnaturi essent sui milites, ingenti illo prælio ab ipsis victum diceret.

Ibid. τὴν περὶ Κάννας λεγομένην. — „Aut λεγομένης legendum, circa Cannas sic dictas, aut potius γενομένην. Sæpe in libris græcis a librariis inter se permutari hæc duo verba, λεγόμενος & γεόμενος, demonstrat Dorville ad Charitonem.“ REISKIUS. — Nil opus erat sollicitare vulgatam, in quam consentiunt libri omnes. Quod si Hannibalem recta oratione, ut ajunt grammatici, hæc dicentem induxisset Polybius, haud sane commodum h. l. videretur verbum λεγομένην. Sed Polybius, in græcorum lectorum gratiam scribens, *Cannensem pugnam* percommode sic designare potuit, τὴν περὶ Κάννας λεγομένην μάχην, id est, pugnam illam quam Cannensem vocant. Ceterum conf. Adn. ad I. 6, 2. — *Ibid.* Αἰμίλιον. Αἰμίλιον Aug. Reg. F. G. Vef. ut fere & aliàs consueverunt.

Verf. 10. *Vers.* 10. ἅμα βλέπεν. Forſan ἅμα ἀναβλέπειν, aut ἀναβλέπεν absque ἅμα. — *Ibid.* καὶ τὴν τῶν δεκ. Cum καὶ abesset ab ed. 1. & msstis, verbum κατοπτρεύειν, ut superfluum, deletum voluerat Vrsinus. — *Ibid.* οὐ γὰρ οἶον. οἶον perperam abest Reg. F. G. Vef. Tub.

Verf. 11. *Vers.* 11. In διηγωνίσθαι recte consentiunt edd. & mssti. Vnus Reg. F. mendose διηγωνίσασθαι. διαγωνίσασθαι Suidas in Ἀχέραιος.

Verf. 12. *Vers.* 12. καταλύσαι scripsimus cum Reg. E. Vulgo καταλύσαι. — *Ibid.* τὴν τοῦ προσεπῶτος δόξαν καὶ προσηγορίαν. Possis simpliciter nomen vertere προσηγορίαν. Si cognomen, videndum erit quo referatur. Notavimus quidem in schedis nostris, Magni cognomen datum Hannibali fuisse; sed, quo id auctore constat, adnotare obliti sumus, neque nunc animo occurrit.

Cap. XII.

C A P V T XII.

Verf. 1. *Vers.* 1. εὐτρεπῇ. εὐπρεπῇ Reg. F. G. Vef. Tub. minus recte. Ceterum de memorabili *Pugna Scipionis cum Hannibale*, præter Livium, confer Appian. Pun. c. 43 sqq. &

& Carolum Guifchardtum in *Memoires Militaires*, Tom. I. cap. 12.

Versf. 2. τοῖς Καρχ. Importunam partic. ἐν cum Vrf. *Versf. 2.* delevit Casaub. Vide ad V. 35, 6. & sæpe alias. — *Ibid.* τὸ λαὸν κέρας. conf. c. 11, 3.

Versf. 4. ἕως ὅτου. ἕως ὅτου Reg. E. male. — *Ibid.* *Versf. 4.* διὰ τῶν διαστ. Deest διὰ Reg. F. Tub. — *Ibid.* ἐπὶ τὸ δεξιὸν μέρος, scil. Poenorum, ubi oppositus erat Lælius cum equitatu in lævo cornu Romanorum. conf. c. 9, 8. Possis κέρας pro μέρος suspicari: sed nil opus. — *Ibid.* διὰ τῶν ἱππέων, per Lælii equites, ut monuit Reiskius.

Versf. 7. ἐκ τῆς Ἰταλίας. ἐκ, quod deerat ed. 1. & *Versf. 7.* msstis, cum Vrlino adjecit Casaub. Conf. c. 11, 2.

Versf. 9. πάντων ἦν. Temere πάντων ἦ ed. 1. — *Ibid.* *Versf. 9.* ἢα γῆρας correxit Casaub. οἷα vel οἷα ed. 1. cum msstis. Vide Iliad. Δ. 437 sq. & conf. Liv. XXX. 34.

CAPUT XIII.

Cap. XIII.

Versf. 1. διὰ τὸ μὴ δόρασι μὴδὲ ξίφεσι χρῆσθαι. — διὰ *Versf. 1.* τὸ μόνους δόρασι καὶ ξίφεσι voluerat Vrlinus. — „Aut deest aliquid (ait εκισκινς) post μὴδὲ, e. c. πόντοις, pilis, [poterat ὅσσοις dicere,] ἀλλὰ ξίφεσι, quod non hastis neque pilis utebantur, sed ensibus; aut illud μὴδὲ est cum ἀλλὰ permutandum.“ — In eandem sententiam Gronovius in Notis msstis: „Non exibat sensus, ait, nisi suppleas deficientia, hoc pacto: μὴδὲ δόρασι, μὴδὲ βέλεσιν, ἀλλὰ ξίφεσι. — Speciem hæc habent: & consentit Appianus Pun. c. 45 extr. οὔτε δὲ ἱππῶν σφίσι παρόντων, οὔτε ἀκοντίων ἔτι ὄντων, ξίφεσιν δὲ ἀπλήλους ἐχρῶντο καὶ συνεπλέκοντο. id est: destituti equitatu, absuntis missilibus, rem gladiis gerebant cominus. Nec tamen idcirco sollicitandum erat id in quod apud Polybium libri omnes consentiunt. Hoc ait scriptor noster: Romanos contra Poenorum mercenarios, qui in prima acie stabant, neque telis pugnasse, neque gladiis; nempe solis clypeorum umbraribus & corporis nisu: quod ipsum Livius XXX. 44. his verbis exprefit:

Verf. 1. *lit: pugna Romanorum stabilis, & suo & armorum pondere incumbantium in hostem. Ex mox ibidem: ala & umbonibus pulsantes incessere.* Apertius vero, alia quidem occasione, idem Livius, IX. 41. *scutis magis, inquit, quam gladiis geritur res: umbonibus incussaue ala sternuntur hostes.* Vbi per *alam* (ut adnotavit ibid. Drakenborch.) Lipsius lib. III. de Milit. Rom. dial. 2. intelligit partem illam humeri brachiique, qua adjutrice in conflictu & pugna cominus clypeus in hostem inpellitur. Consulto autem initio non statim utebantur gladiis, ne citius inutiles redderentur. conf. mox c. 15, 8. & c. 16, 3.

Ibid. τῇ μὲν εὐχερείᾳ. Temere εὐχερεῖ ed. 1. Livius: *velocitas illinc major, quam vis.* Conf. ad XI. 21, 4. — *Ibid. προσέχον* recte Casaub. προσέχον ed. 1. cum msstis.

Verf. 4. *Verf. 4. ἀποχώρησιν.* Sic rursus omnes verf. 10. ubi nil mutavit Casaub. Et sic sæpe aliàs.

Verf. 5. *Verf. 5. παρὰ τὴν αὐτῶν προαίρεσιν.* Sic Casaub. cum Vrsino; sic vero & perspicue Reg. E. Ceteri mendose *περὶ τὴν* &c. cum ed. 1. — *Ibid. τοὺς ἰδίους.* τοὺς restituumus ex ed. 1. & msstis, cum temere omissum esset in ed. Casaub. & seqq.

Verf. 7. *Verf. 7. σημείας.* Rursus σημείας ed. 1. cum msstis.

Verf. 9. *Verf. 9. ταῖς δυνάμεσιν.* Putares ταῖς ἑαυτοῦ aut ταῖς ἄλλαις δυνάμεσιν. Sed nil mutant libri. — *Ibid. προβάλλεσθαι παραγείλας* edidimus ex Aug. Et amant verba jubendi & similia aoristum infinitivi. Mendose *προβάλλεσθαι* ed. 1. Reg. F. G. Vef. & *προβαλέσθαι* Reg. E. Hinc *προβάλλεσθαι* ed. Casaub. & seqq. Est autem *προβάλλεσθαι*, ut monuit Reiskius, idem ac *βάλλεσθαι πρὸ ἑαυτῶν τὰς σαρίσσας*: *hastas prætendere* recte vertit Casaub.

Cap. XIV.

C A P V T XIV.

Verf. 1. *Verf. 1. πολλήν.* Perperam πολλὴν ἀπορ. Reg. F. G. Vef. — *Ibid. τῷ τῶν Ῥωμαίων στρατηγῷ,* Sic scribendum fuisse, res ipsa docebat. — *Ibid. τὸ τῆς τροπῆς ἐμπόδιον.* Temere τῇ τῆς τρ. ἐμπόδιον ed. Cal. & Gron.

Verf.

Verf. 2. *διόδου*. Mendose *δύοδου* ed. 1. Reg. F.

Verf. 2.

Verf. 3. *κομισάμενος. νομισαμ.* ed. 1. temere & invitis codd. — *Ibid.* *τοὺς δ' ἐπιδιώκοντας*. Sic recte msstis cum ed. 1. — *Ibid.* *τοὺς μὲν*. Aut *τούτους μὲν* videtur legendum; aut excidisse statuendum alterum membrum orationis: nam cum dicit Polybius *τοὺς δ' ἐπιδιώκοντας τῶν ἀσάτων* (non *τοὺς δ' ἐπιδιώκοντας ἀσάτους*;) videtur hastatorum duas facere partes, quarum alia insequi hostem perrexerat, alia nescimus quid fecit. Neque vero verba illa *τοὺς δὲ πρίγκιπας καὶ τριαρίους* commodè opponuntur his *τοὺς μὲν αὐτοῦ &c.* quia *τοὺς μὲν* non refertur ad hastatos in universum, sed ad partem hastatorum, ad *τοὺς ἐπιδιώκοντας τῶν ἀσάτων*.

Verf. 3.

Ibid. *πρὸ τῆς μάχης, ante pugnam*. Quid sit hoc, non satis adparet. Guischartus l. c. p. 228. interpretatur *devant l'endroit où le combat s'étoit donné*; id est, *ante locum ubi pugna commissa erat*. Verba ista prætermisit Livius.

Ibid. *διὰ τῶν νεκρῶν*. — „*διὰ τῶν νεκρῶν* esse videtur, non, *per strages castrorum*, ut reddit Casaubonus, sed *præter strages castrorum*. Hastati, e persecutione fugientium revocati tuba, consistebant in loco puro inter aciem Romanam & Hannibalis, sic ut cadavera occisa pone se haberent. Ad horum latera utrinque se aggregabant, medii divisi primum principes, deinde triarii, sic ut principes utrinque medios interceptos clauderent hastatos, & rursus principes clauderent triarii. Sic opus nil erat, ut per ipsa cadavera pervaderent, sed præter ea transibant.“
REISKIUS. — De ista notione præpositionis *διὰ, præter*, dictum est ad II. 68, 8. conf. III. 68, 12. De re, quæ hic agitur, consule Guischartum l. c. p. 228. & *ibid.* Tab. XIII.

Verf. 5. *ἀλλήλας* Casaub. cum Vrsino. Mendose *ἀλ.* Verf. 5. *λήλας* ed. 1. cum msstis.

Verf. 7. *δαιμονίως*. Scripturam codicum *καὶ δαιμονίως* Verf. 7. cum ex edit. 1. cognovisset Reiskius, defendi posse cen-

Verf. 7. fuit, & accipi pro καὶ ταῦτα δαιμονίως. Et passim per pleonasmum, non utique otiosum, adjectam illam particulam vidimus. Potuit vero etiam, ut idem notavit Reiskius, nonnihil excidere ante ista verba καὶ δαιμονίως.

Verf. 9. Verf. 9. τῶν μὲν Ῥωμαίων. μὲν, a Casaubono temere omissum, restituiamus ex ed. 1. & msstis. Deest tamen & Reg. G.

Cap. XV.

CAPVT XV.

Verf. 5. Verf. 5. τοῦ προειδότος τὰ κατορθώματα. Cum εὐ προδόντος editum a Casaubono vidisset Reiskius, in ed. 1. vero & in cod. Aug. intellexisset esse εὐ προειδότος τὰ κατορθώματα: „Videntur, ait, voluisse [ed. 1. & Aug.] εὐ προειδότος, ἢ προιδέναι. Sed in tali re usitatus est dicere προειμένου aut προεμένου. Quare aut vulgatam προδόντος servari malo; [eam scilicet nesciverat Reiskius ex unius Casauboni ingenio esse prognatam;] aut legi προιδόντος, ob sequens ἀπιστοῦντος. Possit quoque legi παριδόντος, pratervidentis, non animadvertentis, non scientis; quæ haud scio an sit vera Polybii manus: non id erat hominis præclara sua facinora pratervidentis.“ — Nempe ignorabat Reiskius vetustissimorum librorum scripturam, quæ in Vrb. & Reg. E. conservata est, τοῦ προειδότος τὰ κατορθώματα, absque negatione: quæ scriptura, quamquam difficultate non caret, tamen, quoniam commodam interpretationem admittit, cum ea, quam ceteri libri exhibent, manifeste corrupta sit, teneri debuit. κατορθώματα frequentissime apud Nostrum *res bene gestas* significat; h. l. per metonymiam denotare putavimus *rei bene gerendæ occasiones*; προειδών; i. q. προιδών, qui providit, prospexit, ut V. 13, 5. προειδώς τὸ μέλλον, futuri providus. Videri autem potest adjicienda fuisse particula μὲν, τοῦ προειδότος; μὲν τὰ κατορθ. ob sequens ἀλλὰ; sed nec præcise necesse est, ut ante ἀλλὰ præcedat semper μὲν, & minus etiam necessaria ea particula h. l. erat ob

ob

ob adjectam ad ἀλλὰ copulam καί, quam opportune obtulit Reg. E. *sed simul*.

Verf. 7. οὐσης γὰρ δυσδιασπάστου τῆς Ρωμαίων *Verf. 7.* τάξεως καὶ δυνάμεως. — „Ex Vrsini monitu hoc adoptatum, cum legeretur διασπάστου; & quidem vere dici de Romana acie dubium non est. Sed huic causæ non respondebit effectus, quem auctor narrat, si Vrsinum sequere, ut rectissime ratiocinatur incomparabilis Salmasius. Omuino cum eodem lege οὐσης γὰρ διαστάτου, & verte: *cum enim divisa esset intervallis Romana acies*. Vide XVII. 28.“ GRONOVIVS. — Vide Salmas. de Re Militari Romanor. Tom. X. Thef. Græv. p. 1309. Polybii locus, ad quem provocat Gronovius, nobis est lib. XVIII. cap. 15. — „Revocanda est vetus lectio Herwagiana διασπάστου, *distrahta, divulsa*. Boecler ex Augustano nihil hic adnotavit.“ REISKIVS. — Nempe adnotare obitus est Boeclerus, Augustanum codicem discere hic a Casaub. & διασπάστου dare cum Hervag. & aliis, quam lectionem Lipsius etiam probavit de Milit. Roman. IV. 1. p. 155. vertens *dividi facilem*. At διασπᾶν non simpliciter *dividere* denotat, sed *violentiæ* notionem semper includit; estque *rumpere, rescindere*, velut pontem, vinculum & similia; *convellere, divellere* vallum; *vi distrahere, dirimere, divellere hostium aciem*, ut mox cap. 16, 3. & XVIII. 8, 7. & aliis. Satis autem adparet, commodum aliquod, quod habeat acies Romana, hoc loco dicere voluisse Polybium: quo sane non pertinet, quod facile dirimi, divellique, atque adeo turbari ab hostibus possit. Immo per ipsam rationem, qua instruitur Romana acies, per interstitia illa quæ sunt inter manipulos, fit, ut non facile rumpi dirimique acies eorum possit; quia, si vel maxime irruperint hostes per primos hastatorum manipulos, cædunt eos hi ipsi a latere, tum occurrunt sequentes manipuli hastatorum in quincuncem dispositi, tum manipuli principum, manipuli triariorum. Quare etiam, quoniam militum vi non facile rumpi aciem Romanorum posse

Verf. 7. posse noverat Hannibal, belluarum impetu eam *συντάξαι καὶ διασπᾶσαι*, *turbare rumpereque* conatus est, ut ait Polyb. c. 16, 2. sed & hoc periculum evitavit Scipio, ordines nunc *ρεῖθος* faciendo, non in quincuncem locando, c. 9, 7. & c. 12, 4. quod ipsum facere Scipio potuit propter commodum illud, quod habet Romanorum armatura & omnino acies Romana, quod & singuli manipuli & singuli milites in quamcumque partem mobiles sunt; quod ipsum commodum simul illam eis operam præstat, ut non facile rumpi atque turbari eorum acies, etiamsi per interstitia pervadant belluæ, vel perumpant aliquatenus nonnulli hostium globi, possit: continuo enim, & minima opera, pristinum suum locum & commodam suam formam recipit. Itaque recte utique Casaubonus fecisse nobis visus est, quod vetustissimorum codicum scripturam *δυσδιασπᾶστος*, quam dabant Vrb. Reg. E. & Vrsini codex, in contextum recepit, ut hoc dixisse intelligatur Polybius: *Cum difficile sit divellere rumpereque aciem Romanam*; (quod scilicet commodum ei commune est cum phalange; quamquam ipsa etiam phalanx, simulatque vel locum nata est non opportunum, vel simulac loco se movere cogitur aliqua ejus pars, rumpitur tota turbaturque, ut docet XVIII. 14.) *simul hoc commodum habet eadem Romana acies, quo prorsus caret phalanx, ut per eandem aciei rationem*, quæ prius illud commodum præstat, *Et singuli manipuli Et singuli milites in omnes partes pugnare possint.* conf. XVIII. 15, 9 sqq.

Ibid. τῶν ἑγιστα &c. Perspecte hæc curavit Casaubonus, probatissimorum librorum vestigiis quam fieri poterat proximè insistent. Cum in ed. 1. consentientibus ceteris msstis (excepto Reg. E. & Vrb.) legeretur αἱ ἑγιστα τῶν διασπείων, Vrsinus τῶν δύο σημείων scribi voluerat; quem fere secutus Lipsius τῶν δύο σημείων legit, de Milit. Rom. IV. 1. vertitque, *semper in propinquo duobus signis se obvertentibus qua res vocaret.* Eodem modo Reiskius legendum censuit. Sed dubitationem omnem

omnem præcidere veteres codices debent, τῶ δεινῶ le-
gentes. Accedit, quod in usitata Romanorum acie, ubi
in quincuncem disponebantur manipuli, non duo, sed tres
manipuli vertebantur in globum hostium, qui intra ipso-
rum aciem irrupisset, duo manipuli a duobus lateribus, &
unus a fronte, in sequente serie adversus interstitium duo-
rum anteriorum locatus.

Verf. 7.

CAP V T XVI.

Cap. XVI.

Verf. 3. προεκλῦσαι. Mendose προεκλήσαι ed. 1. Med. Verf. 3.
προεκλῦσαι acuto accentu ed. Casaub. & seqq. cum cett.
codd. De re confer notata ad cap. 13, 1. — Ibid. Ὀφρα
καὶ οὐκ ἐθέλων. Iliad. Δ. 30. Perperam οὐ θέλων ed. 1.
cum mssis. Non male vero πολεμίζει edd. & mssii no-
stri, quod & codices Homeriani nonnulli agnoscunt, pro
πολεμίζῃ, quod vulgo ibi editur.

Verf. 6. τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν. Deest ἀνδρῶν Reg. F. G. Verf. 6.
Ves. Tub. — Ibid. ἐσθλὸς εἰς. Sic recte Casaub. cum
Suida in Ἐπιβολῇ, & in Ἐσθλά. Perperam ἐσθλὸς εἰς ed.
1. cum mssis nostris.

CAP V T XVII.

Cap. XVII.

Quæ inter hoc caput & superius prætermisit Epitoma-
tor, suppleri possunt ex Livii lib. XXX. 36. & Appian.
Punic. c. 48. 52. Non recte Reiskius huc traxit Liv. XXX.
16. de quo confer XV. 1, 6 sq. & ibi notata. Ad id, quod
nunc narrat Polybius, pertinent illa Livii verba l. c. *Et
illi quidem* (Carthaginiensium legati) *multo miserabilius,
quam ante, (quo magis cogebat fortuna) egerunt: sed ali-
quanto minore cum misericordia, ab recenti memoria perfi-
dia, auditi sunt.*

Verf. 1. ἔλαον. ἔλαον Reg. F. Tub. — Ibid. ἐκκα. Verf. 1.
λᾶται Casaub. cum Aug. Reg. E. Vrsin. Mendose ἐκκαλῆ-
το ed. 1. Med. ἐκκαλῆ Reg. F. G. Ves. Tub. — Ibid.
ἐκαστον ἡμῶν. ὑμῶν ed. 1. Tub.

Verf.

- Verf. 2.** *Verf. 2.* Φάινεται. Φαίνεται edd. perperam & contra codicum fidem. — *Ibid.* ὀργήν. Corrupte ὀρμήν (sic) Reg. F. Vef. — *Ibid.* μῖσος edd. cum Reg. E. μίσος Aug. Reg. F. G. Vefont.
- Verf. 3.** *Verf. 3.* Ὁ δὲ Πόπλιος. Ante hæc verba in Reg. E. spatium vacuum est relictum, præposito signo, quod novam Eclogam indicat. Si quid vero h. l. prætermisit Epitomator, parum id est. — *Ibid.* Ζακκανθαίων tenuimus, editum a Gronov. & Ernest. Ζακκανθίων h. l. ed. 1. 2. cum msstis. Α Ζακκυνθος quidem Ζακύνθιος formatur; sed a Ζάκκυνθα, Ζακκυνθαῖος in usu est.
- Verf. 4.** *Verf. 4.* αὐτῶν δὲ χάριν ἔφασαν. Sic quidem mssti omnes cum editis. Sed vere monuit REISKIUS, cui obtemperare debueramus, cum ait: „ἔφησε legendum est necessario, re ipsa id postulante, (Scipio enim solus loquitur,) & sequentibus consentientibus. Debebat Casaubonus hoc quoque mendum pari modo tollere, atque paulo post [verf. 5.] sustulit, ubi etiam ἔφασαν est in Herwagiana [& in msstis] pro ἔφησε. Porro suspicabar aliquando, legendum esse τῆς τύχης τῶν ἀνθρωπίνων, scil. πραγμάτων, sed stabilit vulgatum p. 986, 7. & 1004, 3.“ — Loca Polybii, a Reiskio citata, sunt XV. 20, 5. & XV. 35, 7.
- Verf. 5.** *Verf. 5.* Φανήσεσθαι Casaub. & seqq. cum Reg. E. & Vrsin. nescimus an & Med. & Vrb. Φανήσεται ed. 1. Aug. Verbum hoc & seqq. usque διαλαμβάνωσι transiluerunt Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* ἔφησεν correxit Casaub. ἔφασαν ed. 1. cum msstis. Vide ad verf. 4. — *Ibid.* οὐ γὰρ, εἴ τι. Corrupte εἴ τι Reg. G. εἴ τις Vef. — *Ibid.* δᾶν νομίζειν. — „Sæpe transeunt ab obliquo sermone historici ad rectum. Hic tamen malim δᾶν. Facile ν excidit, a proximi verbi νομίζειν initio extritum.
- Verf. 6.** *Verf. 6.* διὰ τὴν σφετέραν ἀδικίαν Casaub. Vrb. Reg. E. Aug. Vrsin. Corrupte διὰ τὴν σφε ἀδικίαν; unde τὴν σφεῶν suspicatus erat Scaliger.

CAPVT XVIII.

Cap. XVIII.

Vers. 1. κτήνη. Mendose κτείνη Aug. Reg. F. G. Vef. *Vers. 1.*

Vers. 3. οὐν ἦν τὰ Φιλανθρ. Verba οὐν ἦν defunt Reg. *Vers. 3.*

E. — *Ibid.* τριηρῶν. τριήρων Reg. E. — *Ibid.* ὁμοίως καὶ περὶ τοὺς ἐλέφαντας, sic etiam de elephantis. Sic nimirum videntur excipi decem elephantis, quos servare liceat. Reiskius vero malle se ait, ὁμοίως καὶ πάντας τοὺς ἐλέφαντας, id est, pari modo etiam omnes elephantos tradere iussit. Ac sane Livius omnes intellexerat: elephantos (traderent,) quos haberent domitos; neque domarent alios. XXX. 37. Et præcise Appianus c. 54. τοὺς ἐλέφαντας, ὅσους ἔχετε.

Vers. 5. καὶ χώραν. καὶ χώρας Reg. F. Tub. — *Vers. 5.*

Ibid. ὄρων. Perperam ὄρων ed. 1. ὄρων Aug. Reg. E. F. G. Vef.

Vers. 6. Σιτομετρήσαι τε. Deest τε Reg. E. non *Vers. 6.* male.

Vers. 8. οὐς ἂν προγράψῃ. Sic recte scripti libri omnes. *Vers. 8.* Temere προγράψαι editi.

CAPVT XIX.

Cap. XIX.

Vers. 1. πρεσβυταῖς tenuimus, correctum a Grono- *Vers. 1.* vio. Sic vero & Reg. E. πρεσβύταις h. l. ed. 1. 2. cum cett. codd.

Vers. 2. τινὸς τῶν ἐκ τῆς γερουσίας. Verba τῶν ἐκ *Vers. 2.* defunt uni Med.

Vers. 3. πράξει scripsimus cum Reg. E. πράξει edd. *Vers. 3.* cum ceteris. — *Ibid.* ἀναστάντα Φάναι. Temere scisse nos profiteamur, quod Φασίν (quod h. l. dabant libri) in Φάναι mutarimus: non, quod illud nunc verum putemus, aut quod probemus Casauboni conjecturam, quam & in contextum ille recepit, ἀναστάντα Φάναι Φασίν; sed quod reliqua etiam verba, quæ sequuntur, Φασίν ἀγνοεῖν καὶ συγνώμην ἔχειν, sive corrupta sunt, sive defecta. Nam ἀγνοεῖν ad Hannibalem pertinet, συγνώμην ἔχειν ad Poenos; etenim dictio hæc συγνώμην ἔχειν,

Verf. 3. ἔχειν, cum sæpissime apud Polybium occurrat, nusquam alia sententia, non magis quam apud alios græcos scriptores, accipitur, nisi hac, *veniam dare alicui*. Adponemus quæ ad h. l. **ΚΕΙΣΚΙΝΣ** adnotavit: „Si Polybius ita reliquit, [ut est in exemplo Casauboniano,] quod in medio relinquam, sententia hæc est: ἀγνοεῖν ἑαυτὸν, *peccare se*, καὶ συγνώμην αὐτοῖς ἀγνοοῦντι δέει ἔχειν, *Et eos sibi delinquenti oportere ignoscere*. Sed ab Herwag. & Aug. [nempe & omnibus pariter codd. nostris] abest Φά-
ναι. Quare malim sic legi: ἀναστάντα ὁμολογήσασθαι Φασιν ἀγνοεῖν, καὶ συγνώμην ἀξιοῦν ἔχειν.“ — συγνώμην ἔχειν habet unus Reg. G.

Ibid. κλείω δὲ τῶν πέντε καὶ τετ/αράκοντα ἐτῶν ἔχων. Consentit numerorum ratio. Dixit hoc Hannibal exeunte anno ab V. C. 552. Completos autem novem annos habuerat initio anni 517, quo cum patre Hamilcare in Hispaniam est profectus. Vide lib. II. c. 1. Verbum ἔχων perperam deest codicibus Reg. F. G. Vef. Tub.

Verf. 4. *Verf. 4.* τοῖς τῆς πατρίδος scripsimus cum Aug. & Reg. E. τῆς vulgo carent edd. & cett. mssti.

Verf. 5. *Verf. 5.* ἐκάστοις ἡμῶν. ὑμῶν Reg. F. G. Vef. — *Ibia* προσκυνεῖ τὴν τύχην. Adjiciendum articulum, qui ab erat vulgo, monuit Reiskius. Et opportune eum obtulit Reg. E. — *Ibid.* Φιλανθρωπιῶν. Poterat Φιλανθρώπων dicere, ut c. 17, 7. & c. 18, 2. & II. 60, 6. & vix dubitamus, quin sic scripserit Polybius, quæ etiam Scaligeri fuit sententia. Certe, quod XXVIII. 15, 10. pariter vulgo τυχόντες τῶν Φιλανθρωπιῶν legitur, in eo quidem nulum scriptura vulgata præsidium h. l. invenire potest: nam, ibi haud dubie Φιλανθρώπων scribi debuisset, atque ita utique corrigendum esse, satis manifeste indicat adjectum nomen πάντων, cum quo stare nequit Φιλανθρωπιῶν.

Verf. 7. *Verf. 7.* μὴ δ' ἐπὶ λόγον ἄγειν. Ex eodem Reg. E. hoc recepimus, qui jam complures probatissimas lectiones nobis largitus est. Vulgo μὴ ἐπὶ λογ. ἀγ. Est autem ἐπὶ λόγον ἄγειν in disceptationem adducere, ut III. 11, 3. Parum

rum differt ὑπὸ λόγον ἄγειν XV. 34, 1. in *disputationem adducere, multa verba de re quadam facere*; nisi rectius ibi *reputare* interpretatus est Casaub.

CAPVT XX.

Cap. XX

Vers. 1. ὅτε μὲν. ὅτι μὲν unus Reg. F. De *Argu-* *Vers. 1.*
mento hujus capituli consl. III. 2, 8.

Vers. 2. πικρίδιον νήπιον. Posterius vocab. deest Reg. *Vers. 2.*
F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* τὴν βασιλείαν correxit Casaub.
cum Scalig. βασιλικὴν ed. 1. cum msstis: in uno tamen
Vef. est βασιλίαν, nescimus utrum a prima manu, an ex
correctione.

Vers. 3. βραχῆαν θ' ἢ τινα correxit idem Casaub. *de* *Vers. 3.*
τινα ed. 1. cum msstis. Particulam θὲ deletam voluerat.
Scaliger. — *Ibid.* ἀνέδην. Vide ad II. 5, 6. & ad X.
26, 9. — *Ibid.* προσόφλειν τὸν λεγόμενον τῶν ἰχθύων
βίον. Vtique in hujusmodi dictionibus usitatus προσόφλειν,
& ὀφλειν; sed, verum si quaeris, non differunt ὀφλειν &
ὀφείλειν, προσόφλειν & προσοφείλειν: quare teneri
hoc utique potuerat. Adagium illud a piscium vita de-
sumptum non neglexit Erasmus. προσόφλειν τὸν ἰχθύων
βίον idem valet (ut monuit Reiskius) ac προσόφλειν τὸ
ὄνειδος τοῦ ζῆν τὸν λεγόμενον τῶν ἰχθύων βίον, id est, in-
terprete Exnesto, *ita agere, ut locum habeat illud pro-*
verbium.

Vers. 5. ἀλλὰ τίς ἂν εἰκότως &c. Casaubonus: *Sed* *Vers. 5.*
enim, si quis propter ista fortunam accusaverit, (quod vi-
detur merito potuisse,) Et illius administrationem rerum hu-
manarum; redeat hic cum illa in gratiam &c. Imo vero,
rescribe utique ἀλλὰ τίς οὐκ ἂν εἰκότως, τῇ τύχῃ μεμ-
ψάμενος &c. *sed quis non merito, postquam &c.* — *Ibid.*
προειρημένων & seqq. verba, asque ἔτι γὰρ αὐτῶν, desunt.
Reg. F. G. Vef. Tub.

Vers. 6. ἐπιστήσας eum Vrsino correxit Casaub. *Men-* *Vers. 6.*
dole ἐπιστήσας ed. 1. cum msstis.

- Verf. 7. *Verf. 7. συγκλεισθέντες εἰς Φόρους, ad pendendum tributum coacti.* Vide Lexic. Polyb. in συγκλείειν. — *Ibid.* ὑπέμειναν Ῥωμαίοις τὸ προσταττόμενον. Inferendum verbum ποιεῖν post ὑπέμειναν suspicatus erat Reiskius; nec tamen id pertinacius contendit; recte, nec enim opus est.
- Verf. 8. *Verf. 8. τοὺς μὲν ἄρθρον ἀναστατάτους ἐποίησε.* Nempe regnum Macedonicum. — *Ibid.* πανωλεθροῦς cortexit Casaub. πανωλεθροῦς ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* τοὺς δὲ μικροῦ δαῖν &c. Syriæ, puta, reges.

Cap. XXI.

CAPVT XXI.

- Verf. 1. *Verf. 1. παρὰ τοῖς Κιαννοῖς.* Cum ex codice Peiresc. Κίσις edidisset VALESIVS, hæc monuit ad hunc locum: „Apud Suidam [in Μολπαγόρας] Κείσις legitur. Ego Κιαννοῖς legendum putavi. [Idque in latina versione expressit Valesius.] Neque enim adeo opulenta, ut opinor, Ceos insula fuit, [cujus nempe cives *ei* Κεῖσι dicebantur,] ut oratores aleret & δημαγωγοίς. Sed omnem dubitandi locum adimit ipse Polybius, qui *Cianos ideo in gravissimas calamitates incidisse ait, quod pessimum quenique semper extollerent, eosque, qui se improbis opponerent, morte multarent, quo eorum bona inter se dividerent.* lib. XV. c. 21. [nobis hoc ipso cap. verf. 3 seq.] Quæ profecto similia ac plane germana sunt eorum, quæ hic de Molpagora dicuntur.“ — Hæc recte ille. Sunt autem *Ciani* cives urbis Bithyniæ, cui *Cius* nomen, ad Κιανὸν πόλιν, *Cianum sinum*, qui ex Propontide in continentem influit, sitæ; de qua vide Strabon. XII. p. 563. & Scylacem, laudatum Cellario Geogr. Antiq. III. 8. p. m. 284. Mysiæ eam attribuit Xenophon Hellen. I. 10. conf. Suidas in Κίσις, & in Κιαννοί. & Etymolog. in Κιανίς. Postea *Prusias ad mare* est nominata.

Ibid. δημαγωγικός καὶ πλεονέκτης. Verbo illo auctiorem, quam in codice Peiresciano, esse hunc locum apud Suidam [in Δημαγωγικός,] monuerat jam Valesius. — „Est

autem

antem *δημαγωγικός*, inquit, ut uno verbo reddam, popularis."

Verf. 3. *Κιανός*. Recte sic h. l. edd. Conf. ad *verf. 1.* *Κυα*. *Verf. 3.* *οι* nunc quidem Aug. Reg. F. G. Vefont. & eodem modo nonnulli ex his deinde quoque; sed idemtidem plures in veram scripturam consentiunt, quam eandem agnoscunt omnes libro XVII. cap. 3, 12. & c. 4. 7. *Cianorum* nomen, corruptum in codicibus Livianis XXXI. 31. auctori restituerunt docti editores. Idemque apud eundem XXXII. 33 sq. *Cium* pro *Chium* rescribendum monuerunt.

Ibid. τὸ δὲ πλεῖον. Si ante hæc verba puncto minori distinguamus orationem, & hæc ad sequentia referamus, non opus erit inserta deinde *verf. 3.* particula οὖν, neve cum Reiskio opus est *verf. 4.* προάγοντες γὰρ αἱ scribere.

Verf. 4. ἵνα διαρῶνται recte edd. cum Ang. διαρῶν. *Verf. 4.* *ται* ed. 1. Reg. F. G. Vef. In Reg. E. post cap. 19. nihil amplius ex hoc libro XV. continetur, neque quidquam ex lib. XVI.

Verf. 5. εἰς ταύτας οὖν. Particula οὖν carere poteramus, ut monuimus ad *verf. 3.* Pro εἰς ταύτας, quod habent editi, mendose ἐκ ταύτας est in Aug. Reg. F. G. Vef. nescimus an & in aliis. Vnde etiam suspicari licebat, fortasse ἐξ οὖν εἰς ταύτας scripsisse Polybium. — *Ibid.* εἰς αἱ . . πάντες ἄνθρωποι προφανῶς ἐμπέτοντες, &c. Non nimis perspicua hæc sunt; sed sententiam magis etiam obscuravit Casauboni versio, quam poenitet tenuisse: in quas omnes mortales impingere quam sit manifestissimum. Videtur participium ἐμπέτοντες notione præteriti, ut sæpe solent huiusmodi participia, accipiendum, ut hæc sit sententia: in quas quamvis manifeste inciderint homines, vix tamen eorum ullus est qui dementiae finem imponere possit. — *Ibid.* ἀνολαε perfecte pro mendoso ἀννολαε positum est: certe non opus erat, ut εὐχθλαε commendaret Reiskius ob literarum ν & υ, N & H, denique O & Θ similitudinem. Si quid mutandum, ἀγγολαε malimus, quo

Verf. 5. quo vocabulo cum aliis uti amat Polybius, pro *dementia*, vel *stultitia*, & peccato vel delicto ex stultitia commisso, tum mox cap. 23, 5. Atque hoc utique repositum velimus.

Ibid. διαπιστῆσαι recte edd. cum Aug. & Reg. F. putamus & Vrb. & Med. conf. verf. 6. Perperam διαστῆσαι Reg. G. Vef. & Vrsin. — *Ibid.* ῥάδιον. Placet Reiskii conjectura, ῥάδιον ὄν, velut in parenthesi positum, quod tamen facile factum erat. Ceteris ejusdem Reiskii emendationibus careri posse putavimus, quæ sunt hujusmodi: οὐ δύνανται, οὐχ ὅτι λῆξαν τῆς εὐηθίας, ἀλλ' οὐδὲ βραχὺ διαπιστῆσαι, ῥάδιον ὄν, καθάπερ ἔστι τῶν ζῶων, scil. ποιῶσι vel ἀπιστοῦσι.

Verf. 6. *Verf.* 6. αὐτὰ πολὺ. Speciose omnino idem Reiskius: „Forte εἰν αὐτὰ πρὸ δυσχρηστῆς, ἡςquam, aut ἡquam, aut quodammodo.“ — *Ibid.* ἰδῆ. ἡδῆ ed. 1. perperam & invitis nostris libris. — *Ibid.* τὸν τέκον. τὸν τύπον ed. 1. cum solo Med.

Verf. 7. *Verf.* 7. τοὺς μὲν recte edd. Corrupte τὰς μὲν codd. nostri omnes. — *Ibid.* ἀκούοντες cum Vrsino correxit Casaub. Perperam ἀκούοντας ed. 1. cum mssis: sed mox in ὁρῶντες consentiunt mssis cum editis. — *Ibid.* ἀπολυμένους recte edd. ἀπολυμένας mssis nostri omnes. — *Ibid.* τοὺς δ' ἀκμήν rursus cum Vrf. correxit Casaub. τὰς δ' ἀκμήν ed. 1. cum mssis. — *Ibid.* ὅμως. Mendose ὅπως Reg. F. G. Vef. Tab. — *Ibid.* πρόσαισι ex sua conject. correxit Casaub. recte, ut nobis videtur; quemadmodum III. 81, 10. προσίναυ scripsit, pro προίναυ, quod dabant libri. Vide tamen notata ad II. 2, 10.

Cap. XXII.

CAPVT XXII.

Verf. 1. *Verf.* 1. Caput hoc, & quæ sequuntur, non modo in Excerptis Antiquis servata sunt, sed etiam inter Eclogas de Virt. & Vitiis continebantur, hoc initio: "Οτι ὁ Φίλιππος, κίρμος γινόμενος τῆς τῶν Κινῶν πάλης, παρχαρχῆς ἦν. &c. Vnde emendationes nonnullas ex cod. Peiresc. protulit Valesius.

Ibid.

Ibid. ἐπιτατελεσμένος ex cod. Peir. recepimus, quod Vers. 1.
haud dubie præstabat vulgato τετελεσμένος. Duplici erro-
re τελευταῖος τετελεσμένος Reg. F. G. Vef. Tub. Iidem
mox corrupte βεβοηκώς, pro βεβεηθηκώς.

Ibid. τῷ κηδεστῇ, genero. Prusias is fuit, ut intelli-
gitur ex cap. 23, 10. & XVII. 4, 7. Fuisse autem Prusiam
Philippi generum, planius discimus ex Liv. XLII. 12.

Vers. 2. ὡς οὐκ αἰδῶ. ὅτι οὐκ αἰδῶ. correxerat Sca- Vers. 2.
liger. — *Ibid.* παρασπονδῶντι δέ. δὲ carent Reg. F. G.
Vef. Tub. male. — *Ibid.* τοὺς πέλας Casaub. cum Aug.
& Vrfin. Corrupte τοὺς πέρας ed. 1. Med. Reg. F. G. Vef.
Tub.

Vers. 3. περιβαλὼν. Perperam περιλαβὼν Reg. F. G. Vers. 3.
Vef. Tub.

Vers. 4. κληρονομήσειν Casaub. cum Vrfin. κλη- Vers. 4.
ρονομήσει ed. 1. cum msstis, quod ferri utcumque
potuerat. — *Ibid.* Κιανούς recte edd. cum msstis, excepto
uno Reg. G. qui Κυανούς habet. — *Ibid.* διαγελόμενος
id est, *irrisi*. In contextu illud posuimus, quod codex Pei-
refc. dedit; in versione vero διαγόμενοι vel διεκόμενοι in-
terpretati sumus, quæ magis congruere visa sunt cum eo,
quod adjicitur, καθ' ἡμέραν. Reiskius defendi posse vul-
gatum διαλεγόμενοι putavit, subaudiendo αὐτῷ. Casaubo-
nus passive idem verbum accepit, vertitque *quotidianis*
sermonibus deliniti. Veremur, ne neutra ratio ferri pos-
sit. Adjicit vero REISKIUS: „Sed malim διαγόμενοι vel
διαγαγόμενοι, *inlicitati vana spe & mendacibus promissis*
ex uno tempore in aliud. Nam διαγελόμενοι, quod Vales.
e cod. Peir. protulit, haud placet. Deinde aut ante καθ'
ἡμέραν, aut post, deest ἡναγκάσθησαν.“ — Verbum δια-
γαν ea notione, quam hic ei subjecit Reiskius, frequen-
tavit imprimis Demosthenes.

Vers. 5. ἀπετεθριώκει τέτα πρὸς αὐτόν. τε, Vers. 5.
quod dant codices, per se nil huc facere, satis adparet.
Debile remedium τό γε, quod suavit Reiskius. Nam ἀπο-
θριῶν τινα πρὸς τινα, est *sana & implacabilis ira aliquem*
in

Vers. 5. *in alium incendere*; I. 70, 1. I. 79, 8. Quid igitur quæso hoc est, *scæva ira illos incenderat*, τὸ γὰρ πρὸς αὐτὸν, *certe quidem quoad ipsum*? Probaveramus τὸτε, hac sententia, *Philippum tunc ita contra se ira incendiisse Rhodios, ut ne nomen quidem ejus amplius audire sustinerent*. Sic nempe τὸτε referri putaveramus ad id quod duobus ante annis factum est, (vide lib. XIII. 5.) quo hostilia Philippi in Rhodios consilia jam satis denudata erant. Sed verbis, de quibus quærimus, denuo examini subjectis, intelleximus, cum particula τὸτε, & omnino cum ea sententia quæ haud dubie hic desideratur, stare non posse verbum in *plusquam-perfecto*, ut grammatici ajunt, *tempore*. Itaque in ipso verbo ἀπὸ τε θηριῶν quærendam mendam putavimus; quæ etiam animadversa jam olim & correctæ a nonnemine fuisse videtur, superscripta super terminatione καὶ syllabæ ται, ut esset ἀπὸ τε θηριῶν ται: sed eam emendationem parum intelligentes posteriores librarii ται in τε mutarunt, & una cum ἀπὸ τε θηριῶν in contextum receperunt. Quemadmodum ἀποθνήσκει est *ira incendo aliquem adversum alium*; sic ἀποθνήσκω τινα πρὸς ἑμαυτὸν, passiva verbi forma, reciprocam habet notionem, *ira incendo aliquem in me*. — *Ibid.* προσέσθαι recte Casaub. monente Vrsino, Mendose προσέσθαι ed. 1. cum mssis omnibus.

Cap. XXIII.

CAPUT XXIII.

Vers. 2. *Vers. 2.* Ὡς γὰρ ὁ πρεσβυτῆς. Sic cod. Peir. Reg. F. G. Vel. Tub. nec dissentiunt Aug. & ed. 1. nisi quod in his est ὧς, τε γὰρ divisis vocibus: quod tenens Casaubonus, articulum ὁ ante πρεσβυτῆς sua auctoritate delevit, perinde ac si ad particulam istam τε referretur illa καὶ initio vers. 3. Sed bene REISKIUS monuit: „legendum Ὡς γὰρ ὁ πρεσβ. cum enim legatus. Apodosis periodi est in verbis καὶ παρῆν, [initio vers. 3.] ubi καὶ illud redundat, non ut tollendum, sed ut servandum.“ —

Vers.

Verf. 3. τῶν Κιανῶν. Ex Κυανῶν factum Κιανῶν in *Verf. 3.*
Aug. a prima manu. Mendose h. l. τῶν καινῶν Reg. F. G.
Sic & Vef. sed in hoc superscriptum τὸν καινόν.

Verf. 4. προσελθών. προελθών edd. cum codd. nostris *Verf. 4;*
omnibus. Vide notata ad II. 2, 10. — *Ibid.* διασάφει Ca-
saub. & seqq. cum Aug. Mendose διασάφη ed. 1. Med. Reg.
F. Hinc διασάφησε Reg. G. Vef. — *Ibid.* μὴ δύνασθαι
πιστεῦσαι &c. Mirari subit, qui factum sit, ut post illa
perfidiae documenta, quæ paucos ante annos Rhodiis Phi-
lippus dederat, (vide lib. XIII. c. 3-5.) etiamnum ægre
fidem habuerint nuncio, novam illius perfidiā renun-
cianti.

Verf. 5. ἄγνοϊαν. Sic cod. Peiresc. & nostri omnes, *Verf. 5*
Temere ἄνοιαν edd. Conf. ad c. 21, 5. — *Ibid.* παράπτω-
σιν τοῦ κατήκοντος. Tetigimus hanc dictionem ad III. 54, 5.
& ad XII. 7, 2. — *Ibid.* ἦκεν cum Vrsino correxit Ca-
saub. ἦκει ed. 1. Med. Plane deest hoc verbum Aug. Reg.
F. G. Vef.

Verf. 6. περὶ πολέμου Cas. cum Vrf. Mendose παρὰ *Verf. 6.*
ed. 1. cum mssis.

Verf. 7. ἐνειργάσατο Casaub. cum Vrsin. ἐνηργά- *Verf. 7;*
σατο ed. 1. cum mssis.

Verf. 8. Καλχηδονίων h. l. Aug. Reg. F. Corrupte *Verf. 8.*
Καρρχηδονίων ed. 1. Reg. G. & sic *versf. 9.* rursus ed. 1. &
Reg. F. ubi in Καλχηδονίων consentiunt Aug. Reg. G. Vr-
sin. quod absque necessitate in Χαλκηδονίων Casaubonus
mutavit. Vide Adnot. ad IV. 39, 5. In Κιανῶν *versf. 8.*
consentiunt omnes; *versf. 9.* rursus nonnulli in Κυανῶν
aberrant.

CAPVT XXIV.

Cap. XXIV.

Eclogæ Valesianæ nil aliud habent, nisi quæ primo
versu continentur. Quæ versu 2. posuimus verba, Θάσιοι
ἄπὸν usque χρησαμένους τῶς βίαις, conservavit Suidas in
'Αφροῦρητους. Illis autem continuo idem Suidas sub-
texuit ista, Ἐπιστημηγνημένων δὲ &c. quæ *versf. 4.* colloca-
mus:

mus: interferenda enim putavimus *versf. 3.* illa, Συγχωρεῖν τὸν βασιλέα usque χρῆσθαι τοῖς ἰδίοις, quæ idem habet Suidas, partim in Ἀνεπισταθμεύτους, & paulo plenius in Ἀσταθμεύτους. Sic vero satis inter se cohærere istas lacinias, per se intelligitur. Connexionis tamen causa, *versf. 3.* verba ista, uncis inclusa, καὶ ἀπεκρίνατε Μητροδώρος, ex conjectura adjecimus. Injuriz, *Thafus* a *Philippo* illatz, obiter sit mentio apud Livium, XXXI. 31. Totum hunc locum olim fusius pertractavimus in *Emendd.* & *Observv.* in Suidam p. 32 seqq.

Verf. 1. *Verf. 1.* κατὰ τὸν ἀνάκλου, *per reditum*, scil. ex Propontide, & a Cio, Bithyniz urbe, de qua cap. præced. — *Ibid.* προσέσχεν περὶ τὴν τῶν Θασίων πόλιν. *Thafus* insula, cum cognomine oppido, Thraciz vicina. Sed nunc demum animadvertimus, in transcribendis istis verbis turpem obsejantiam nobis obrepfisse. Scribendum erat cum editis omnibus & codice Peiresciano, unde hæc vulgavit Valesius: προσέσχεν περὶ μέσον ἡμέρας πρὸς τὴν τῶν Θασίων πόλιν, quod in latina versione recte expressum est, circa meridiem. — *Ibid.* καὶ ταύτην φίλιν ἔδσαν ἐξηνδραποδίσατο. Contraxit hæc compilerator *Eclogarum*; nam uberius hanc rem fuisse a Polybio expositam, ex fragmentis a Suida conservatis adparet.

Verf. 2. *Verf. 2.* ἀνεπισταθμεύτους, *immunes* ab ἐπισταθμείῳ, id est a necessitate hospitii præbendi militibus, stativa in urbe agentibus. — *Ibid.* νόμοις χρησαμένους τοῖς ἰδίοις. Cum χρῆσθαι vulgo legatur apud Suidam (in Ἀφρουρήτους,) fuit illud aut in hoc ipsum χρησαμένους mutandum, aut ad χρῆσθαι adjiciendum verbum εἶναι, εἰσσεύεσθαι, συγχωρῶν, aut aliud simile.

Verf. 3. *Verf. 3.* ἀσταθμεύτους h. l. scripsimus, conjectura ducti. Quoniam enim sub hoc ipso titulo fragmentum hoc Suidas repetiit, putavimus semel saltem hac simplici nominis forma usum esse Polybium, cujus vis ceteroquin eadem est. Sic enim & ex Plutarcho vocabulum ἀσταθμεύτος, eadem notione, scil. *immunitatem habens*
ἀπό

ἀπὸ τῶν ἐπισταθμεῶν, citavit Guil. Budæus in Comment,
Græc. Ling. p. 471.

CAPVT XXV.

Cap. XXV.

Verf. 1. Σωσίβιος, ὁ ψευδαπίτροπος Πτολεμαίου, &c. *Verf. 1.*

— „Hic est *Sosibius*, vir aulica solertia ac versutia instruitissimus, qua inter varias regum successiones semper principem locum in administratione rerum tenuit, ut ait Polybius lib. XV.“ [c. 34, 4.] VALESIVS. — *Sosibii* hujus, de quo sæpe superioribus libris verba fecit Polybius, hoc loco ea occasione mentio facta fuisse videtur, quod fuerit in numero illorum eminentium in aula Aegyptiaca virorum, quos e medio sustulit *Agathocles*, ut ipse solus rerum potiretur, quemadmodum mox *versf. 3.* narratur, confer Adnot. ad cap. 32, 7, & ad XVI. 22, 1. Ad hunc vero *Sosibium*, ut principem regni administrum, mortuo Ptolemæo Philopatore, pertinuisse utique jure quodam videtur pars aliqua *tutelæ pupilli regis Ptolemæi Epiphanis*. Itaque, cum *ψευδαπίτροπον*, id est *falsi nominis tutorem* eum vocat Polybius, quemadmodum & mox *Agathoclem*, non tam eo id fecisse videtur, quod hi præter voluntatem defuncti regis, aut præter rationem & morem regni, tutelam illam sibi adrogaverint; sed quod, cum tutelam gerere pupilli regis videri vellent, honesta illa specie ipsi ad se rapere summam omnem imperii, & cuncta pro arbitrio gerere conarentur. Partem hujus Eclogæ repetiit Suidas in *Σωσίβιος* & in *Ἀναθυμῶτο*.

Ibid. ἰδόντες γογγύοντες, non tam, *videtur fuisse*, interpretandum cum Valesio; quam *perhibetur*, (de qua notione vide IX. 24, 5. & 25, 1. ibique notata;) vel *comperitus* est talis, *monstravit se talem*, *fuit* talis.

Ibid. σκῆψος ἀγγέλου καὶ πολυχρόνιον, *σκῆψος*, *instrumentum*, pro *ὑπῆρέτης*, id est *ministro*, per contemptum dicere videtur, ut XIII. 5, 7. *πολυχρόνιον* potest *longævum* significare, quod vere de *Sosibio* dici potuit; simpli

vero significat *longa usu subactum*, qua fere ratione Latini *veteratorem* dicunt.

Verf. 2. *Ἀρτίσση Φόνον Λυσιμάχου*. — „Hic Ptolemæi Philadelphi filius fuit ex Arfinoë, Lyfimachi Thracum regis filia, frater Ptolemæi Evergetis; de quo, præter hunc Polybii locum, loquitur Scholiastes Theocriti in Idyll. XVII. his verbis: Πτολεμαίων τῷ Φιλαδέλφῳ συνέκει πρίτερον Ἀρσινόη ἡ Λυσιμάχου, ἀφ' ἧς καὶ τοὺς παῖδας ἐγέννησε Πτολεμαίων καὶ Λυσιμάχον καὶ Βερανίκην.“
VALESIVS. — Confer Pausan. lib. I. c. 7. extr.

Ibid. δευτέρῳ δὲ Μάγᾳ τῷ Πτολεμαίῳ. — „Sic cor. rexi, cum in exemplari scriptum esset *Μάγᾳ καὶ Πτολεμαίου*, absque sensu. Erat enim hic *Maga* Ptolemæi Evergetis filius, cujus avus maternus, nomine *Maga*, frater uterinus fuerat Ptolemæi Philadelphi, & occupato Cyrenarum regno multa cum eodem bella gesserat, ut scribit Pausanias in Atticis. [lib. I. c. 7.] Hic pinguedine ac sagina suffocatus interiit, cum quinquaginta annos regnasset, teste Agatharchidæ apud Athenæum lib. XII. sed ante infirmitatem, ad finiendam cum Ptolemæo fratre certamina, Beronice unicam filiam ejus filio despondit, ut ait Iustinus lib. XXVI. [c. 3.] Ex hac igitur *Beronice* [sive *Beronice*] *Maga* filia, & *Ptolemæo Epiphane*, ortus est minor *Maga*; quem Philopator sub initia regni, una cum *Beronice* matre interfecit ministerio & opera *Sofibii*, quemadmodum refert Polybius lib. V. [c. 34, 1. & c. 36, 1.] & Plutarchus in Cleomene. [p. 820.] Zenobius in adagio, *Λούσαι τὸν Πελλῖον*, a Theogo quodam occisum ait esse inter lavandum, aquæ ferventis lebetes superjecto; ubi *Μέγας* corrupte dicitur, pro *Μάγας*.“ VALESIVS.

Ibid. τρίτῃ δὲ Βερανίκῃ. — „Hujus cædis meminit & Zenobius in adagio, *Εὖνους ὁ σφάκτης*.“ VALESIVS. — Conf. Polyb. V. 36, 1.

Ibid. Κλεομένης. Polyb. V. 38. — *Ibid. Ἀρσινόη*. Ea & soror & uxor fuerat Ptolemæi Philopatoris; cujus etiam meminit Polybius V. 83, 3. & XV. 33, 11 seq. Confer Iustin.

Iustin. XXX, 1. apud quem tamen perperam *Eurydice* vocatur; apud Liv. XXVII. 4. eadem *Cleopatra* nominatur. Sed in Ἀρσινόης nomen consentit auctor libri III. Maccab. cap. 1, 1 & 3.

Verf. 3. Ἀγαθοκλῆς. Conf. XIV. 11, 1. Iustin. XXX. *Verf. 3.* 2. & Hieronymi Commentar. in Danielis prophetæ cap. XI. — *Ibid.* ψευδεπίτροπος. Vide notata ad *verf. 1.*

Verf. 4. τῶν φίλων χώρας ἀνεπλήρωσα. *Loca* (regio- *Verf. 4.* rum) *amicorum*, (id est, *consiliariorum*) *complevit*; id est, ad munus stationemque consiliariorum aulicorum, quæ vacabant cæde illorum, qui ea munera occupaverant, alios nominavit.

Verf. 6. αἰὲν προσεπαγομένης ὕβρεως. τοῦδ' ἔπαγο- *Verf. 6.* μένης ὕβρεως Suidas in Σωσιβ. & in Ἀναδυμ. sed ibi mi- re narrationem turbavit Lexicographus.

Verf. 8. τὴν Ἀγαθόκλειαν. Conf. XIV. 11, 5. — *Verf. 8.* *Ibid.* ἀπερείσονται. Non ἀποσείσθαι, sed ἀπερείσθαι τὴν ὀργὴν εἰς τινὰ dicunt Græci, & familiarissimum præsertim Polybio hoc verbum. Quare non dubitavimus emendationem recipere a Gronovio ad oram sui libri adnotatam. Sic & ἀπερείσθαι τὴν ὀργὴν, cap. 32, 6. — *Ibid.* Τληπόλεμον, De hoc max plura, cap. 26 seq, tum XVI. 21.

CAPVT XXVI,

Cap. XXVI.

Verf. 1. Πρώτους. Perperam πρώτος Med. quemadmo- *Verf. 1.* dum & prius fuerat in Ves. — *Ibid.* τοὺς Μακεδόνας. Humphredus Prideaux, & qui enim secuti sunt, hos volunt esse cives Alexandrinos, ex Macedonico genere ortos, Sed fuisse militum quoddam genus, intelligitur cum ex *verf. 9.* tum ex cap. 28, 4 sqq. & 29, 1. Videntur autem fuisse cohors prætoriana, ex Macedonico quidem fortasse genere maiorem partem orti, sed *Macedonum* nomen inde potissimum gerentes, quod in Macedonum morem armati exercitatie essent: ac sicut fortasse (ut Gronovius in Notis mssis monuit) ii de quibus Suidas loquitur in *Basf.*

- Verf. 1. Βασιλαιοι, his verbis: Βασιλαιοι παῖδες ἐξακισχίλιοι (scri-
be cum vetere editione Medioianensi: Βασιλαιοι παῖδες
ἐξακισχίλιοι,) οἳ τινες κατὰ πρόσταξιν Ἀλεξάνδρου τοῦ
Μακεδόνα τὰ πολέμια ἐξήσκουν ἐν Αἰγύπτῳ.
- Verf. 2. Verf. 2. τὸν οὐ θυνάμενον. τὸν ἀθυνάμενον Reg. G.
Vef. edd. verf. 3. ἀπεμάτῳ Casaub. cum Vrb. & Vrsin.
ἀπεμάτῳ ed. 1. cum cett. codd. Rectius vero vel ἀπε-
ματῳμενος vel ἀπεμάτῳ fore, monuit Reiskius. —
Ibid. βαττάσας τὸ παιδίον, *sublimem tollens puerum*. Vul-
go καὶ βαστάσας edd. sed conjunctionem, insertam a pri-
mo editore, qui ἀπεμάτῳ paulo ante legerat, ignorant
scripta exemplaria.
- Verf. 3. Verf. 3. τὴν ἀγέλῳ. Agathocleam.
- Verf. 4. Verf. 4. καὶ ταύτης non erat cur sollicitaret Reiskius,
qui aut ἡ ἐμὴ καὶ ταύτης legendum censuit, aut delendum
καὶ. — *Ibid.* ὑπετέρως. Perperam ὑπετέρως Reg. F. G.
Vef. Tub. — *Ibid.* πρᾶγμα. Vicissim pro γράμμα-
τα, πρᾶγματα scriptum a librariis nostris vidimus IX. 40,
3. & XI. 6, 3.
- Verf. 5. Verf. 5. διάδημα. διάστημα Reg. G. Vef.
- Verf. 7. Verf. 7. παρὰ τοῖς πλήθυσιν, idem fere ac ὑπὸ τῶν
πλήθυσιν, ut VIII. 14, 3. & sæpe aliàs, quo & pertinet
II. 30, 5. — *Ibid.* τὴν τοῦ διαδήματος ἀνάδειξιν, *solemnem*
assumptionem diadematis, inaugurationem regis, ut inter-
pretatur Ernestus in Lexic. Polybiano. ἀνάλυσιν voluit
Reiskius, quia præcessit ἐν ᾧ μέλει τὸ διάδημα ἀναλα-
βεῖν.
- Verf. 8. Verf. 8. πρὸς οὐδὲν προσῆχον. Cum vulgo esset πρὸς
οὐδὲν, recte Reiskius monuit, aut πρὸς οὐδὲν legendum,
aut delendum πρὸς. — *Ibid.* μυχαδίζοντες. Cum καὶ μυ-
χαδίζοντες edidisset Casaubonus, καταμυχαδίζοντες suspica-
tus est Reiskius; sed illam particulam καὶ invitis libris
& citra ullam necessitatem sua auctoritate adjecerat Casau-
bonus, quare delere non dubitavimus. — *Ibid.* δὲ καὶ
διεψιδυρίζοντες. Necessario interferendæ duæ particulae,
quas omiserant codices, fuerunt. Et potuerunt eæ inter-
cludi

cludi a prima syllaba sequentis verbi: possumus vero etiam suspicari syllabam *dia* ex *δὲ καὶ* esse ortam. Sed amat Polybius composita verba, quare hoc sollicitatum nolimus. — *Ibid.* μήτε * πᾶς. μήτε τοὺς ἐτέρους, vel τοὺς ἐταίρους, aut τοὺς περὶ αὐτὸν, legendum Reiskius censuit. Nos quidem deletam prorsus particulam μήτε malimus; sic nemo quidquam desideraverit.

Vers. 9. συστήματα sunt *varia militum corpora, variae militum manus.* — *Ibid.* κατὰ τοὺς λοιποὺς ἐκκλησιασμούς. Aut delendum λοιποὺς censuit Reiskius, aut καὶ τοὺς λοιποὺς absque κατὰ legendum.

Vers. 10. πολὺς ἦν ὁ καταπλῖων. Placet hoc, in quod consentiunt libri: & nolimus sollicitatum a Reiskio, qui adjiciendum nomen ἔχλος aut στρατός contendit. Simili ratione c. 28, 8. πᾶς ἔτοιμός ἐστι, in singulari numero, pro plurali, dicit. — *Ibid.* ἀνέδην correximus cum Reiskio, ut c. 20, 3. & alijs. — *Ibid.* οὕτως ἀναξίων scripsimus cum Aug. Vulgo οὕτω ἀναξίων.

Vers. 11. τοὺς περὶ τὸν Τληπόλ. τοὺς περὶ τῶν Τλ. ed. *Vers.* 12. Casaub. operarum errore.

CAPVT XXVII.

Cap. XXVII

Vers. 1. αὐτῶν τῶν περὶ. Recte τῶν adjecit cum Vr. *Vers.* 1. Ego Casaubonus, cum ignorarent scripti libri & ed. 1.

Vers. 2. ἀκατακλύπτου ex ingenio se corrigere ait *Vers.* 2. Vrsinus, cui obtemperavit Casaub. Sic vero Aug. Mendose ἀκατακλύπτου Reg. F. Tub. ἀκατάλυπτου Reg. G. *Ves.* ἀκατάλυπτου ed. 1.

Vers. 3. αἱ μὲν. Sic recte editi. αἱ εἰς μὲν τὴν *Vers.* 3. νύκτα Aug. Reg. F. G. *Ves.* Tub.

Vers. 4. τὰ συμβαίνοντα usque ἔχοντες defunt Vfont. *Vers.* 4. Eodem verba, usque περὶ αὐτῶν, defunt Reg. G.

Vers. 6. διχβολῇ. Mendose διαβολῇ ed. 1. Reg. F. G. *Vers.* 6. *Ves.*

Vers. 8. ἐξ ὁρθῆς Casaubonus vertit *vestigiiis suis insistentis*: & in ora Basil. adnotavit: „nam qui eculeo admo-

ventur,

Verf. 2.

ventur, non manent ἐρῶν. — *Reiskius*: „ἐξ ἐρῶν, scil. ἐβοῦ, *directa via*, brevissima, planissima, illuc citissime ducente quo quis vult pervenire. Volumus autem, qui rem ignoramus, ad ejus cognitionem pervenire: id quod multis effici modis potest; sed omnium facillima & expeditissima via est, ut interrogando percunctemur, & a respondentibus sine ambagibus accipiamus ea quæ volumus. Sententia itaque hæc est: interrogabatur primum verbis modo amicis, simpliciter, nullis minis propositis, nulla confitendi necessitate admota, ut, quæ nosset Moeragenes, ea ultro, recta mente & simplici conscientia, ediceret: Potest quoque ἀναπρίσας subaudiri, item γνῶμης.“ —

Verf. 10.

Verf. 10. ἄτ' ἢ οὐκ ἔστιν, *quidquid sit; quidquid fuerit; nescio quid.* Nil variant hic libri. Conf. XIII. 4, 3:

Cap.
XXVIII.

CAPVT XXVIII.

Verf. 1.

Verf. 1. ἄφατον. ἄφατον Reg. G.

Verf. 2.

Verf. 2. διατεταγμένοι recte Casaub. cum Vrb. & Aug. *flagella jam intenta habentes.* διατεταγμένοι ed. 1. Reg. F. G. Vef. Tub. lidem quatuor codices etiam perperam οὐ habent, pro μονοῦ. — *Ibid.* τὰ πρὸς ἀνάγκας ὄργανα, *torturae instrumenta.* Eadem notione Herodot. I. 116. ait ἀγόμενος δὲ τὰς ἀνάγκας. Et sic passim Diodorus Sicul. ut docuit Wesseling. ad III. 13.

Verf. 3.

Verf. 3. εἰ ἀνακρίψαι. Poterat etiam, absque conjunctione, ἀνακρίψαι corrigi; quæ expeditissima ratio videtur.

Verf. 4.

Verf. 4. ὁ Μοίραγ. In promptu est μόνος ὁ Μοίραγ. suspicari; sed donec addixerint libri, serendum erit vulgatum. — *Ibid.* πρὸς γυμνός, *nudus evasit.*

Verf. 8.

Verf. 8. καὶ ὅν. Perperam καὶ ὅ ed. 1. cum solo Med.

CAPVT XXIX.

Cap. XXIX.

Vers. 1.

Vers. 1. παροξύνονται recte omnes. Vnus Med. παροξύνοντες. Nihil vero urget, ut cum Reiskio παρωξύνοντό τε καὶ malimus.

Vers. 3. πολμήσαντος Casaub. cum Vrb. Aug. & Vrfin. Vers. 3. πολμήσαντος ed. 1. Reg. F. G. Vef.

Vers. 4. ἐγενήθησαν. Mendose ἐγεννήθησαν ed. 1. cum Vers. 4. msstis. — *Ibid.* στρατιωτικά στρατικά solus Reg. F.

Vers. 5. τὴν συντέλειαν & seqq. verba, usque ἀνεπαχθείσης πρὸς, desunt Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* Ἀγαθοκλῆς ἀνεπαχθείσης recte Casaub. cum Aug. Corrupte Ἀγαθοκλῆς ἀνεπαχθείσης ed. 1. — *Ibid.* ἐπαναχθέντων correxit Casaub. ἐπανεπαχθέντων Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. Nescimus an & Vrb. & Med. ἐπανεπαχθέντων ed. 1.

Vers. 7. πότον. Mendose ποτὶν ed. 1. cum msstis. De re confer c. 25, 5. Vers. 7.

Vers. 8. Οἰνάνθη. conf. XIV. 11, 1. — *Ibid.* Θεσμοφορίον. Vers. 8. Θεσμοφ. Nil variant hoc loco libri: & hæc legitima forma est, ubi de templo agitur. Θεσμοφῶρια, penultima brevi, festi nomen est. conf. ad c. 33, 8. — *Ibid.* In Atticam formam τοῦ ναῦ consentiunt omnes. Vide ad XII. 12, 2. — *Ibid.* ἐπέτειον correxit Casaub. ἐπέτιον ed. 1. consentientibus msstis.

Vers. 10. τοῦ Πολυκράτους. Vnus ex ducibus is fuerat Ptolemæi in pugna ad Raphiam. Polyb. V. 82, 3. Nunc vero Cypro erat præfectus. XVIII. 38. — *Ibid.* αὐταῖς περιστάσεως αὐτῆς ed. 1. male & invitis msstis. Vers. 10.

Vers. 11. Φησὶ. Non male haberet Φημι, edico vobis, si præcessisset verbum Φησὶ vel ἔφη. — *Ibid.* εὐχεσθαι recte Casaub. cum Aug. εὐχέσθαι ed. 1. tum Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* δυσχερέστερα. Sæpe peccatum a librariis in terminationibus hujusmodi vidimus. Itaque haud ægre patiamur δυσχερέστατα corrigi. Vers. 11.

Vers. 11. πέποιθα. Lubentes adoptassemus πέπεισθα ex Aug. id est, scitote, certæ esstote; sed sic abundantem

&

Verf. 11. & otiosam esse, pro græci sermonis genio, putavimus pronomen ὑμᾶς quod sequitur. At vel sic tamen recipiendum nunc quidem illud verbum videtur, idemque debuerunt ceteri nostri codices, qui nonnisi literam & neglexerunt.

Verf. 13. *Verf. 13.* ταῖς ῥαβδούχοις. ὃ καὶ ἡ ῥαβδούχος recte & ex analogiæ ratione dicitur. ἡ ῥαβδούχη veremur ne non ferat græcus sermo. — *Ibid.* ἀνείργειν. Perperam ἀνέργειν ed. 1. Reg. F. G.

Cap. XXX.

CAPVT XXX.

Verf. 2. *Verf. 2.* ἄμα τῷ μεταλαβεῖν τὸ τῆς νυκτός. Articulum τὸ, quem temere omisit Casaub. & seqq. restituvimus ex ed. 1. & msstis. Intelligendum Reiskius vel ἔργον αὐτῆς vel ἡσυχῶν aut tale quid. Pro μεταλαβεῖν, καταλαβεῖν. maluerat idem Reiskius. Sed nec illud spernendum; imo commodissime dictum videtur, *nocte vices cum die mutantes*; quo respectu fortasse μέρος, id est *vices*, intelligitur ad articulum τό.

Verf. 3. *Verf. 3.* ἡθροίζοντο. Mendose ἡθροίζετο ed. 1. Reg. F. G. Vef. Tub.

Verf. 4. *Verf. 4.* εὐρυχωριῶν. Corrupte εὐχωριῶν ed. 1. cum solo Med. — *Ibid.* καὶ τῆς πλατείας πλήρους cum Vrsino ex conj. correxit Casaub. Corruptissime καὶ ταῖς πλατείαις πλήρης ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* τῇ; περὶ τὸ Διονυσιακὸν θεάτρον προσταίς. Sicut περίστασις τοῦ στρατηγίου VI. 31, 1 & 7. est *area circa prætorium*; sic προστασία τοῦ θεάτρου est *area ante theatrum scenicum*; nisi παραστάσις; etiam hic legendum, quod suspicatus erat Gronovius, nec tamen ullo modo necessarium videtur.

Verf. 5. *Verf. 5.* καταλύων τὸν πότον. Est proprium in hac re verbum καταλύων, quod corruptum fuit, & dein in καταλειπὼς mutatum, quum nempe & vocab. πότον in τόπον fuisset detortum, quod habent codices nostri omnes. πότον cum Vrsino pariter restituit Casaub. Conf. c. 29, 7. — *Ibid.* πλὴν Φίλωνος. An eundem *Philonem* dicit, de quo

quo cap. 33. & lib. XIV. 11, 1. agitur? At hic nunc *Philo* inter cognatos *Agathoclis* refertur; ille *minister ejus* & *adulator* fuisse dicitur; & de eo cap. 33, 2. loquitur Polybius tamquam de homine, qui in hac quidem historia nunc primum nominetur, non cujus mentio jam paulo ante facta sit. An ergo h. l. *πλὴν Φιλώμμωνος* scripsit Polybius, & eundem dixit, quem deinde rursus cap. 34, 11. memorat? Is certe ibidem vers. 13. inter τοὺς συγχεῖς *Agathoclis* refertur.

Vers. 5.

Vers. 6. εἰς τὴν σύριγλα. conf. c. 31, 3. — „*Syrinx* est porticus seu ædificium, columnis nixum, superne tectum, ut sub eo deambulari & ex una domo ad alteram commode ac tuto, etiam cum pluit, perveniri possit. Sunt ejusmodi porticus vel humi stabiles, vel pensiles, ut ipsam semitam publicam trajiciant, possitque per ejusmodi porticum pensilem e palatio e. c. regio in oppositam basilicam transiri, absque ut pes in viam publicam efferatur.“ REISKIUS. — Huc ædificium illud *Latetiae Parisiorum*, quod *Galerie du Louvre* vocamus, retulit *Casaub.* in ora *Basil. Conf.* eundem *Casaub.* ad *Athenæi* lib. V. cap. 6. *Animadvers.* pag. 217. In obsidionibus σύριγξ cuniculus est & via subterranea, XXII. 11, 8.

Vers. 6. :

Ibid. τοῦ Μαιάνδρου. — „*Maander* videtur hortus regius fuisse, sic dictus ob xystris mirifice inter se discurrentes.“ REISK.

Vers. 8. διατυωτάς correxit *Casaub.* *δικτυοτάς* ed. 1. cum mssis. — *Ibid.* Non opus erat, ut vocab. *διαφανείς* sollicitaret *Reiskius*; quamquam per se utique intelligebatur, quæ fores clathratæ vel cancellatæ essent, easdem esse perspicuas. — *Ibid.* In ἀποκλεισμένους consentiunt omnes. Vnus *Reg. G.* mendose ἀποκλεισμένας.

Vers. 8. :

Vers. 10. οὐ γὰρ ἐλάττω ποιῆται παιδάρια τῶν ἀνδρῶν &c. *Pueros in turbis publicis non minus tumultuari quam viros*, miratur *Polybius*. Quod *Carthagine* & *Alexandriæ* is miratus est, id nostris diebus in omnibus paulo frequentioribus urbibus quavis occasione fieri videmus.

Vers. 10.

Polybii Histor. T. VII.

P

CAPVT

Cap. XXXI.

CAPVT XXXI.

- Vers. 1.** *Vers. 1.* τῆς ἡμέρας αὖ ὑποφαινούσης. Frigidum utique est αὖ cum ὑποφαινούσης, quod nimirum minus est quam προφαινούσης. Et deinde demum cap. 32, 6. dicit ἥδη δὲ τῆς ἡμέρας προφαινούσης. Quare de veritate illius emendationis non dubitari debere videtur. Vide tamen Reiskium ad c. 32, 6.
- Vers. 2.** *Vers. 2.* χρηματιστικόν. Mendose χρηματικόν Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* βασιλείων. βασιλείων ed. 1. iuvitis msstis. βασιλίων solus Tub.
- Vers. 3.** *Vers. 3.* ποῦ τῆς αὐλῆς ὁ βασιλεὺς. Ex usu Polybii adjiciendum utique putamus verbum ἐστίν. — *Ibid.* ἐγγίσαντες δὲ τῆς δευτέρας. Nil opus est, cum Vrsino τῇ δευτέρᾳ corrigere. Vide IV. 62, 5. VIII. 6, 6. &c.
- Vers. 4.** *Vers. 4.* ἀγλοῦντας ad πρεσβεῦσαι refertur. Temere ἀγλοῦντες voluit Vrsinus. — *Ibid.* πάντων. — „Dubium, pertineat ne ad χορηγίων, an seorsim per se stet, & num sit a πάντα, neutro plurali, repetendum; *verbo, omnium rerum quæ sua in potestate essent.* [Sic nos quidem accipiendum putamus.] Si ad χορηγίων referendum, erit enallage generis hic statuenda, ut πάντων dictum sit pro πασῶν. vid. ad p. 533. lin. ult. dicta. REISKIUS. — Parum nos tribuere illi enallagæ, jam significavimus ad eum locum, ad quem provocat Reiskius, nempe V. 37, 4.
- Vers. 5.** *Vers. 5.* δύνανται λυπεῖν recte Casaub. δύνανται ed. 1. Reg. F. G. Vef. Tub. δύνανται Aug. Vrb. λιπεῖν ed. 1. cum omnibus msstis.
- Vers. 6.** *Vers. 6.* ὑπήκουσαν. ἐπήκουσαν solus Reg. G. — *Ibid.* Ἀριστομένης. De hoc conf. XVIII. 36 seq.
- Vers. 7.** *Vers. 7.* προβαίνων δέ. καθόσον δὲ προβαίνων κατὰ τὴν ἡλικίαν dant mssti omnes cum ed. 1. quod, quamquam incommodius paulo dictum videri potest, (καθόσον προβαίνων, pro καθόσον προὔβαινε,) servari tamen, certe ad oram contextus adnotari debuit. Sua auctoritate καθόσον abiecit Casaub. & δὲ post προβαίνων rejecit. — *Ibid.* σεμνότητα. Imperite σεμνότητα ed. 1. Reg. F. Tub.

Ibid.

Ibid. καθ' ὅσον κεκολ. Sic Casaub. & seqq. καὶ ὅσον dant Versf. 7.
scripti libri, nostri quidem omnes, excepto Reg. G. in
quo est καὶ κεκολακ. absque ὅσον. καὶ καθ' ὅσον ed. 1.
Hinc καθ' tenuit Casaub. & deleuit καὶ. Post κατὰ τοσοῦ-
τον, quod modo præcessit, intercidisse nonnihil, v. c. μό-
νον ἀσχημονῆσαι, suspicatus erat Reiskius, hac sententia,
videtur in eo uno turpiter se dedisse, quod in suspicionem
venit adulationis erga Agathoclem. Sed nec per se pro-
babilis, nec ullo modo necessaria ista suspicio est.

Versf. 8. Πρῶτος. Ex versf. seq. hoc sumisse Herva- Versf. 8.
gius videtur. Poterat autem ferri πρῶτον, quod offerunt
h. l. Aug. Reg. F. Vef. Tub. Mendose πρῶτο (sic) Reg.
G. — *Ibid.* ἐπὶ δᾶπνον Casaub. cum Aug. & Vrsin. ἐπὶ
δείπνου ed. 1. Med. Reg. F. G. Tub. Vef. sed in Vef. su-
perfer. ου. — *Ibid.* χρυσοῦν ἐπέφανον ἀνέδωκε μόνῃ.
Verbi ἀνέδωκε hanc vim esse putamus, cum distribueret
coronas, illi uni auream tradidit.

Versf. 10. ἐξαρκεῖ καὶ τὰ νῦν λεγόμενα. — „καὶ vi- Versf. 10.
detur delendum, ut perperam iteratum e sine verbi pro-
ximi ἐξαρκεῖ.“ REISKIUS. — Sed amat illam particulam
sic ex abundanti positam Polybius.

Versf. 11. ἐπεβάλλοντο. ἐπεβάλλοντο Reg. F. G. Versf. 11.
Vesfont. Et rursus versf. 13. ἐπεβάλλοντο Reg. F. G. —
Ibid. τοὺς μαστούς τοὺς μασθοὺς Vrb. Aug. Vesfont.

CAPVT XXXII.

Cap. XXXII

Versf. 3. ἐπὶ τὴν βασιλικὴν θείαν. — „ὥστε καθέδραν.“ Versf. 3.
SCALIG. — At poterit commodè cum interpretibus θεία,
id est spectatio, hic accipi pro spectandi loco sedequè.

Versf. 4. συναλῆφθαι recte Casaub. cum Aug. & Vrs. Versf. 4.
συναλῆφθαι ed. 1. Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* ἀρμοζού-
σης. ἀρμοζούσης Med.

Versf. 6. ἤδη δὲ τῆς ἡμέρας προφαινούσης. προ- Versf. 6.
βαινούσης scribendum contendit Reiskius, progrediente
die, ut concilietur hoc cum cap. 31, 1. ubi vide quæ no-
tauimus. Neque vero ibimus inficias, speciosam esse hanc

Verf. 6. conjecturam: nam licet in *προφανούσης* consentiant libri omnes, passim tamen literas ϕ & β inter se permutatas a librariis nostris vidimus, velut XI. 16, 2. XII. 17, 5. &c. Et illa dictio familiaris Polybio, *τῆς ἡμέρας προφανούσης*, velut III. 72, 5. & aliás. — *Ibid.* ἀπερίσσεσθαι ex ed. 1. & mssis restituimus, qui in hoc recte consentiunt omnes. Temere ἀπερίσσεσθαι ed. Casaub. quod tenuere posteriores. Idem verbum paulo ante Polybio restituimus, cap. 25, 8. — *Ibid.* τὴν ὁρμὴν. Possis ἐργὴν suspicari; sed nil necesse est. vide verf. 7. Paulo ante vero pro ἐπ' οὐδὲν forsan ΕΠ' ΟΥΔΕΝΑ, in *neminem*, scripsit Polybius, ut ultima vocalis A intercepta sit a simili litera Δ, a qua incipit verbum sequens *δυνάμενον*. In latina versione prætermiſſa est vox *πέρας*, adverbialiter accipienda, *tandem, ad extremum*. — *Ibid.* Σωσίβιος - - υἱὸς Σωσιβίου &c. Confer XVI. 22, 1 seq.

Verf. 7. *Verf. 7.* θεωρῶν γὰρ τὴν τε &c. — „Recte γὰρ abest ab Herwag, & Aug.“ *ἤκιστα*. — Nempe, propius si spectes, carere conjunctione utique possumus, quam ignorant codices omnes. Scilicet delendum versu superiori comma post *ὑπάρχων*, ut verbum *προσείχε* pariter atque *ἣν μὲν* pendeat a pronomine relativo *ὃς*. Itaque post *τοῖς πράγμασιν* posita *minori distinctione pro puncto majori*, pendebunt ista, *θεωρῶν τὴν τε τοῦ πληθους ὁρμὴν*, a nominativo *Σωσίβιος*.

Ibid. ἀσυνήθειαν scripsimus cum Ernesto. ἀσυνήθειαν ed. Casaub. & Gron. ἀσυνήθειαν ed. 1. cum mssis, quod ipsum fortasse teneri potuerat. — *Ibid.* εἰ παραδώσει &c. *Regem interrogavit, ecquid plebi eos foret traditurus, qui in ipsum aut in ipsius matrem aliquid deliquissent*. Atqui ipsius Sosibii hujus patrem auctorem fuisse cædis Arsinoës reginæ, quæ pueri hujus mater fuerat, docuit Polybius cap. 24, 2. Aut igitur non in publicum tunc nota fuit illa Sosibii patris culpa; aut satis competentum erat, filium cum patre nullo modo communicasse consilia, neque ullam partem illius culpæ habuisse. Ceterum Sosibii s

Sosibius pater poenas jam dederat, ab Agathocle (ut probabile fecimus ad cap. 25, 1.) interemtus: quod ipsum etiam maxime in causa fuisse videri debet, cur & Sosibius filius insensus fuerit Agathocli, & cur nulla in eum suspicio consiliorum cum Agathocle communicatorum cadere nunc facile potuerit.

Vers. 7.

Vers. 8. *Θεραπείαν. Θεραπείαν* Aug. Reg. F. G. Vef. Vers. 8. sed in Aug. & Vef. primo videtur fuisse *Θεραπείαν*.

Vers. 11. *ἐπὶ τῷ ζῆτειν* correxit Casaub. cum Scalig. Vers. 11. Teneri vero potuerat librorum scriptura *ἐπὶ τῷ*, de qua confer notata ad I, 19, 7.

CAPVT XXXIII.

C. XXXIII.

Vers. 1. *ποιεῖν αἷμα καὶ φόνους* ex sua conject. cor. Vers. 1. rexit Casaub. *ποιεῖν αἷμα καὶ φόνους* ed. 1. consentientibus mssis. — „*ποιεῖν αἷμα* latinismus est, Livio usurpatus, ut II. 30. *plus ibi sanguinis, promiscua omnium generum caede, quam in ipsa dimicatione, factum.*“ REISK. — Sic & Liv. IX. 13. & XXXV. 51, Confer Drakenb. ad II. 30. Apud Græcos *αἷμα*, pro *caede* sumtum, notum est ex illo Demosthenis *ἐφ' αἵματι Φεύγειν, caedis reum agi.*

Vers. 2. *κολάκων τις, ὄνομα Φίλων.* Sic de hoc ho. Vers. 2. mine loquitur, ut non videatur ejusdem jam paulo ante in eadem narratione mentionem fecisse. Quare hic, quem Reiskius eundem esse censuit cum eo qui cap. 30, 5. commemoratus est, diversus ab illo videri potest. Sed non diversus ab eo, qui commemoratus est XIV. 11, 1.

Vers. 4. *ἀπελοιδοροῦν* ex ed. 1. & codicum consensu Vers. 4. restituiamus: quod verbum cum ex ed. 1. & Aug. cognosset REISKIUS, jam præferendum vulgato judicaverat: — „qua in compositione, inquit, *ἀπὸ* perfectionem, absolutionem, snitionem rei significat, ut nihil, quod agatur, supersit.“ —

Vers. 6. *ἄφνω* deest Reg. F. G. Vef. Tub. *συνηκόν.* Vers. 6. *τισαν* edd. cum Aug. Sed *jaculis configere* in hominum concursu, nimis erat periculosum; & qui id facere vo-

luerunt, non opus habebant ut prope adcurrerent. Quare utique συνεκέντησαν malimus, quo verbo utitur noster cap. 31, 11. & aliis. Sic ἐξεκέντησαν hoc cap., vers. 4. & ἐκέντουν vers. 9.

Verf. 7. *Verf. 7.* μετὰ δὲ τοῦτον, Aut τοῦτον aut τοῦτο Reiskius etiam pro vulgato τοῦτον maluerat. — *Ibid.* Νίκαν. Nico ille quis ceteroquin fuerit, compertum non habemus: cognatum Agathoclis fuisse, ex vers. 13. intelligitur. — *Ibid.* γυμνή, & vers. 8. γυμνήν. — „Verbum hoc h. l. significat flammeo velove denudatam mulierem; ut in viro, pallio armisve exutum.“ REISK. — Sic ἀκατακάλυκτος c. 27, 2. i. q. γυμνή.

Verf. 8. *Verf. 8.* Θεσμοφορίου Casaub. & sqq. Θεσμοφορίου nunc quidem ed. 1. cum mssis; sed rectior videtur altera scriptura, in quam c. 29, 8. omnes consentiebant.

Verf. 10. *Verf. 10.* Συμούς. Perperam Θεμούς Reg. F.

Verf. 11. *Verf. 11.* τὸν Φιλάμωνα. Vide adnotata ad c. 30, 5. *Ibid.* τριτῶν, ante triduum interpretatus est Casaubonus, cum aliis usurpetur id nomen de trium dierum spatio intra quod conficitur iter.

Verf. 12. *Verf. 12.* ἀπέπνιξαν. Mendose ἀπέπνηξαν ed. 1. cum mssis. In Vef. tamen correctum ἀπέπνιξαν.

Cap.
XXXIV.

CAPVT XXXIV.

Verf. 1. *Verf. 1.* τῶν ἀκούοντων. Deest articulus Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* τὸν ἐπιμετραῦντα λόγον, Vide VII. 7, 7. XV. 35, 1 & c. 36, 1.

Verf. 2. *Verf. 2.* ὑπὸ λόγον ἄγοντες. conf. ad c. 19, 7. — *Ibid.* πιθανότητος. Mendose πειθανότ, ed. 1. cum mssis.

Verf. 3. *Verf. 3.* χειρισμῶ et mox χειρισμὸν recte Casaub. cum Aug. & in χείρισμὸν dein consentit ed. 1. Sed χωρισμῶ ed. 1. Reg. F. G. Vef. Tub. & iidem codices mox partim χωρισμὸν, partim χορισμὸν. Conf. ad I. 28, 4.

Verf.

Verf. 5. τοῦ Φιλοπατ. τοῦ deest Reg. F. G. Vef. *Verf. 5.*

Verf. 6. εὐφυστάτων. Mendose εὐθύεστατον ed. 1. *Verf. 6.*
Reg. F. G. Vef. Tub.

CAPVT XXXV.

Cap.
XXXV.

Verf. 1. ἔπει τις, dicat aliquis, id est, verbi gratia, *Verf. 1.*
exempli causa; ut bene Reiskius interpretatus est, qui in
parenthesi ponenda illa verba monuit.

Verf. 2. δημοτικῆς. δημοτικῆς ed. 1. minus recte. — *Verf. 2.*
Ibid. τὸν τρέχον, πηλόν. Conf. XII. 15, 6 sq.

Verf. 6. Σικπίωνα. Σικπίωνα ed. 1. 2. cum msstis, *Verf. 6.*
ut plerumque aliis. — *Ibid.* καταπολεμήσαντα monen-
te Reiskio correxit Ernestus, quemadmodum & olim cor-
rexerat Scaliger. Sic vero ex codd. nostris habet unus
Reg. F.

Verf. 7. — „Post εἰς ἐπίστασιν ἄγειν videtur ἄξιον *Verf. 7.*
(subaudi ἐστι) excidisse.“ κεισκ. — Nisi huc apte refer-
tur verbum ἀρμόζει, quod in fine periodi legitur. — *Ibid.*
ἐπὶ δὲ τῶν προειρημένων ἀνδρῶν. περὶ δὲ τοῦ προειρημέ-
νου ἀνδρὸς legendum contendit Reiskius, ut ad solum
Agathoclem, (nempe Aegyptiacum de quo in superiori-
bus agebatur,) referretur hoc. At nil magnopere impe-
dit, quin simul intelligantur reliqui, qui cum Agathocle
occisi sunt. Tum ἐπὶ nil opus est in περὶ mutari, nam
idem valet, & bene habet, — *Ibid.* ἀρμόζει recte Casaub.
In errorem induxerat oscitantes librarios præcedens ver-
bum προστιθέναι, in infinitivo positum, cui assimilari de-
bere hoc verbum existimaverunt.

CAPVT XXXVI.

Cap.
XXXVI.

Verf. 1. τὸν μετ' αὐξήσεως λόγον. cf. cap. 34, 1. τὸν *Verf. 1.*
deest Reg. F. G. Vef. Tub.

Verf. 2. ἐκκληκτικὰς περιπετείας recte Casaub. cum *Verf. 2.*
Aug. Vrb. & Vrsin. τὰς ἐκκληκτικὰς πλεκτικὰς περιπ. ed. 1.
Med. Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* In mendosam scriptu-
ram, λῆπτον, & in probam, μάκρωςιν, codices consen-
tiunt

- Verf. 2.** tiunt omnes. — *Ibid.* τὴν ἐνέργειαν τῶν τοιούτων, *prolixiorum & nervosam rerum hujus generis narrationem, quæ rem ad vivum depingit.* Videtur fere idem h. l. esse ἐνέργεια ac ἐξεργασία. conf. Quintil. Inst. Orat. VIII. 3, 83 sq. Reiskius ἐνέργειαν legendum putavit, quod interpretatur *perspicuam expositionem & velut in rem præsentem deductionem.* Tueri is sententiam suam poterat ex eis, quæ ad Dionys. Halic. de Lyfia judicium cap. 7. Tom. V. edit. Reisk. p. 465. monita sunt a viris doctis, ubi quidem vulgo pariter ἐνέργειαν editum erat. Confer ejusdem Dionysii Epist. ad Pompejum de præcipuis Historicis c. 3. T. VI. p. 776.
- Verf. 3.** *Verf. 3.* ἀμφοτέρων τούτων. τούτων deest Reg. F. G. Vef. Tub.
- Verf. 4.** *Verf. 4.* ζήλοῦν perspecte Casaub. Conf. verf. 7. Imperite ἐζηλοῦν legi voluerat Vrsinus, nisi typothetæ error est.
- Verf. 6.** *Verf. 6.* πιστεύομεν ex ed. 1. & msstis restituimus. Temere πιστεύομεν ed. Casaub. & seqq.
- Verf. 7.** *Verf. 7.* In οἰκειότερον consentiunt omnes; quod ferri debet, intelligendo χρῆμα. Ac videtur eo respectu haud incommode *comma* interpositum in msstis & in ed. 1. 2. 3, quod repositum velimus, deletum ab Ernesto. Si opus esset, in promptu foret οἰκειότερος corrigere.
- Verf. 8.** *Verf. 8.* Quæ in Scholio sub contextu h. l. dicta sunt de μὲν post συνγνώμην ἔχειν. inserto, parum adcurata sunt. Eorum loco hæc ponenda fuerant: τοῖς μὴ συνεφιστάνουσι. μὴ ex ingenio correxit Casaub. cum τοῖς μὲν darent mssti cum ed. 1. συνεφιστάνουσιν vero edd. cum ν in fine, minus recte, & contra codicum fidem. — *Ibid.* κατὰ τῆς οἰκουμένης, *per orbem terrarum.* De hoc usu præpositionis κατὰ, vide ad III. 19, 7.

CAP V T XXXVII.

Cap.
XXXVII.
Verf. 1.

Verf. 1. μεγαλεπίβολος ex cod. Peir. edidit Valesius, quod verum est. Est enim μεγαλεπίβολος is, qui μεγάλοις πράγμασι επιβάλλεται, qui μεγάλας επιβολὰς habet, sive, ut Suidas interpretatur, (apud quem quidem perperam η pro ι vulgo ponitur) ὁ μέγαν πραγμάτων παταρχόμενος. Contra μεγαλεπήβολος est ὁ μέγαν πραγμάτων επιτυχής, vel ὁ μέγαν προτεθέντων εξεργαστικός, quod de Antiocho paulo post dicit Polybius. Vtriusque vocabuli vim erudite distinxit declaratque Wesselingius ad Diodor. lib. I. c. 19. & II. 7.

Verf. 2. In αὐτοῦ consentit Suidas cum exemplo Verf. 8. Valesiano.

ADNOTATIONES

A R

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XVI

RELIQVIAS.

Lib. XVI.

Cap. I.

CAPVT I.

Chronologia.

Prima est hæc Ecloga ex Valefianis, quæ ex libro XVI, excerptæ sunt. Et recte relatam esse ad illum librum, testis est Stephanus Byzant. in *Ἱστορίαις*. conf. vers. 8. hujus capituli. Igitur res, de qua hic agitur, gesta est post annum ab V. C. 552. in quem desinebat libri superioris historia. Sed, ante A. V. 554. gestam esse, intelligitur ex Liv. XXXI. 46. ubi, in rebus A. V. 554. gestis, narratur, Aetolis Attalum mille milites ex foedere debitos negasse, quod illi quoque gravati prius essent ad populandam Macedoniam exire, quo tempore, Philippus circa Pergamum urente sacra profanaque, abstrahere eum inde respectu rerum suarum potuissent. Fecisse autem Philippum hanc in Pergamenen incursionem ante pugnam navalem ad Chium, colligi posse putavimus ex eo, quod, quo tempore pugna illa commissa est, venit Philippus ex ea parte oræ Ionicæ, quæ magis ad septemtrionem est, & versus meridiem Samum contendit, c. 2, 4. deinde vero magis etiam versus meridiem in Cariam perrexit, & Prinasso Iasque Carizque urbibus oppugnandis tempus insumsit, ut discimus ex serie Excceptorum Antiquorum ex eodem hoc libro XVI. c. 11 sq.

I'ersf.

Verf. 1. αἰκίαν. In ora sui libri hoc adnotavit Gronov. *Verf. 1.*
Pariterque REISKIUS: „Forte αἰκίαν, ait, id est ὕβριν, contumeliā, quæ vulnerandis, lacerandis, corrumpendis, destruendis corporibus & rebus exercetur.“ — Nec dubitari debet, verum hoc esse. Sane eodem modo πᾶσαν αἰκίαν ἐπεδείξαντο ait I. 88, 6. conf. XVII. 17, 4.

Verf. 4. εἰς τὰ τῶν θεῶν ἔδῃ καὶ τεμένῃ. ἔδῃ sunt *Verf. 4.*
sedes, tum *ædiculæ* deorum, & per metonymiam etiam *ipsa simulacra*, ut docet Suidas: “Ἔδος τὸ ἄγαλμα, καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἱερνται,

Verf. 6. τὸ Νικηφόριον. — „Lucus fuit juxta Perga- *Verf. 6.*
mum, quem lucum ab Eumene constitum esse, Strabo docet lib. XIII. [p. 624.]. Excisus enim fuerat a Philippo, ut narrat h. I. Polybius, & initio lib. XVII. [c. 2, 4. & c. 6, 4.] Meminit & Livius lib. XXXI. [c. 46.] *Philippo circa Pergamum urente sacra profanaque.* & lib. XXXII. [c. 34.]“ VALESIVS. — *Ibid.* διαβρῆψας. διαβρῆψας correxit Salmaf. in ora sui libri, citra necessitatem, conf. *verf. 5.*

Verf. 7. τὸ τῆς Θήβης πεδῖον. — „De hoc *campo*, *Verf. 7.*
qui *Thebes* dictus est, non Thebe, ut perperam in Pomponio Mela perscriptum est, sic Livius lib. XXXVII. [c. 19.] *Hosiliter itinere suo petiit agrum opulentum, quem vocant Thebes, campum carmine Homeri nobilitatum.* Qui locus ex Polybio translatus est Legat. XXI. [lib. XXI. c. 8, 13.] sed Polybius eum campum ab Homero esse celebratum non dicit, itaque id de suo admenfus esse videtur Livius, [Nisi Polybii verba huc spectantia consulto præteritit legationum compilator.] Homerus quidem Thebes oppidi meminit lib. I. Iliad. [v. 366.] ἄρχόμεθ' εἰς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἑρμῖονος. sed campum Thebes non nominat. Nisi forte eum locum ex hymno in Apollinem [v. 228.] intellexit Livius: Θήβης ἀμπεδίων πυρρηφόρον. Sed ibi Homerus de agro Thebano loquitur, qui in Græcia est. Itaque vix est, ut se Livius purgare ab errore possit. Strabo certe lib. XIII. [p. 612.] post Trojana
tem-

tempora hunc campum ita cognominatum esse scribit.
VALESIVS.

Verf. 8. Verf. 8. εἰς Ἱερὰν κώμην. — „Stephanus Byzantius hunc Polybii locum in mente habuit, cum notaret, Ἱερὰ κώμη, δῆμος Καρίας. Πολύβιος γὰρ ex quo apparet, recte hoc caput libro XVI Polybii a nobis adscriptum fuisse. Hujus oppidi incolæ *Hierocomitæ* [*Hieracometa*] dicuntur a Plinio lib. V. [30, 33.] qui ad Pergamenam jurisdictionem conveniebant.“ VALESIVS. — Idem oppidum putamus, *Hierocæjarea* deinde nominatum est: sane posteriores scriptores, *Hierancomen* ignorantes, Hierocæsaream haud procul Thyatyris ponunt, vide Cellar. Geogr. Antiq. III. 4. p. 130. Sed falsus videtur Stephanus Byz. aut erravit ejus epitomator, cum in *Caria* istud oppidum posuit, quod multo magis versus septentrionem situm esse debuit.

Verf. 9. Verf. 9. Ὁ δὲ Ζεῦξις. — „Hæc postrema addidi hic ex Suida in Σωματοποιεῖν: quæ quidem quin ibi locum habere debeant, ubi ea collocavi, nemo, ut opinor, inficiabitur. Erat porro hic *Zeuxis* Lydiæ satrapa, [nomine Antiochi, cum quo societatem contraxerat Philippus,] ut docet Polybius legat. XXIV. [lib. XXI. c. 13, 4.] Cujus & meminit Livius [XXXVII. 41 & 45.] & Ioseph. lib. XII, [c. 3, 4.] Antiquitat.“ VALESIVS. — Rursus Polyb. XVI, 24, 6.

Cap. II,

C A P V T II,

Fragmentum hoc de *Pugna navali Philippi cum Attalo & Rhodius* primum omnium græce & latine editum est Parisiis 1536, a *Lazaro Bayfio* in lib. *de Re Navali*, communicatum ei Venetiis a Victore Fausto, Idem fragmentum cum nova versione latina & animadversionibus exhibuit *Meibomius* in lib. *de Fabrica Triremium*, Tom. XII. Thesauri Græviani, p. 658 sqq.

Verf. 1. Verf. 1. τῶν μὲν κατὰ τὴν πολιορκίαν. Quænam sit urbs, de cujus obsidione hic egerat Polybius, scire nos noluit

Verf. 1.

noluit imperitus compilator horum Excerptorum. Sed conjectura fortasse adsequi licet. Qui Abydum volunt, nuperus interpres Germanicus, & si qui sunt alii, quo fundamento nitantur, nescimus. Abydi obsidio ad annum sequentem pertinet. vide cap. 29 seqq. Susplicati primum eramus, ipsum urbem Pergamum hic intelligendam, de qua superiori ecloga agebatur. Sed urbem hanc, quam nunc obsidebat Philippus, maritimam fuisse, intelligitur ex verf. 2 sq. Fuit eadem haud procul ab eo loco, ubi commissæ est navalis pugna quæ mox exponitur: (verf. 4 sq.) est autem is locus inter Chium Asiamque. Atqui in ea Asiæ ora nulla alia urbs est, nisi *Erythra*, Ionica urbs cum portu; quæ etiam in hac ipsa narratione, ut vicina, memoratur cap. 6, 5. conf. notata ad verf. 8. hujus cap. Eam igitur forte oppugnaverant Philippus, ut Attali sociam, cum qua ipsi bellum erat. Nam sociam fuisse & amicam Attali satis inde adparet, quod in eam ex naufragio concessit. Philippi res hoc anno 553 gestas brevissimis verbis Livius tangit XXXI. 2. *Sub idem fere tempus* (sub finem anni quo consulatum gesserunt Cn. Cornelius Lentulus, P. Aelius Pætus) *Et ab Attalo rege. Et Rhodiis legati* (Romam) *venerunt, nunciantes, Asia quoque civitates sollicitari.* conf. ibid. cap. 3. Fortasse vero ex eo, quod Philippus, longius quam reliqua classis progressus, haud procul Erythris substitit, (verf. 8. & cap. 6, 1. 5.) intelligi debet, paulo magis ad septemtrionem remotam fuisse illam urbem, a cujus obsidione nunc veniebat Philippus. Sic fuerit una ex illis, quas Attalo sese adjunxisse nominatim Polybius refert V. 77, 4. sive Cynie, sive Smyrna, sive Phocæa. An *Elea* sive *Hella*? de qua vide ad cap. 41, 5.

Verf. 4. κατασχῆσεν. Polybianum verbum; in quod Verf. 4. consentiunt omnes præter Reg. F. & Tub. qui perperam *κατασχῆσεν* habent, sed in Reg. F. prius fuerat *κατασχῆσεν*, quod habet Bayf. — *Ibid. εἰς τὴν Σάμον.* conf. vf. 9. Vide notata ad III. 2, 8. & locis ibi citatis hunc adde,

adde. & Liv. XXXIII. 20 sub finem. Confer etiam infra ad cap. 7, 6.

Verf. 5. *Verf. 5. συνιδεῖν.* Sive ex ms. cod. ita scripsit Bayfius, sive ex conjectura, unice verum hoc videtur. Non enim probare possumus REISKIUM scribentem, ferri posse *συνελεθεῖν*, nempe hac sententia: — „cum congregaretur Philippus cum suis navibus, seu prope ad se veniret, qui in ostio portus (nescio cuius, nihil enim usquam reperio) excubarent, quo classem Philippi exitu excluderent. Vnde constat, [sic pergit Reiskius] etiam ἀναγόμενοι esse legendum. Attalus & Theophiliscus, Rhodiæ classis imperator, ἀνῆγοντο, cum viderent Philippum ἐαυτοῖς συνελεθεῖν,“ — In ἀναγόμενον ad unum consentiunt omnes scripti editique.

Verf. 6. *Verf. 6. συνέβη δὲ τὸν ἀνάπλου αὐτῶν γενέσθαι διαλελυμένον, ὅτε πεπεισμένων, τὸν Φίλιππον &c. αὐτῶν & πεπεισμένων a Bayfio accepit Casaub. Perperam αὐτῷ & πεπεισμένων ed. 1. consentientibus nostris codicibus. αὐταῖν & πεπεισμένωιν in suo exemplo correxit Scaliger. διαλελυμένον ἀνάπλου recte Casaub. vertit soluto navium ordinis. Nos, respicientes id quod mox sequitur, & quod ait cap. 4, 4. (quæ tamen non satis perspicua sunt) interpretati sumus non simul ambo junctis classibus. Nempe primo Attalus solus in hostilem classem egressus est, quia statim non putarant, cum omni classe profectum Philippum, sed partem aliquam secum retinuisse ad portum urbis quam obsidebat, & in cuius oppugnatione perseveraturum eum putabant; aut omnino, quoniam inopinato Philippus cum classe erat profectus, neque ipsi continuo simul omnes ad contra proficiscendum parati erant.*

Verf. 7. *Verf. 7. τῷ δεξιῷ καὶ κατηγουμένῳ.* Commodissime intelligitur κέραι vel μέρει, nec opus est ut hoc adjiciatur, quemadmodum Meibomius voluerat. De re conf. c. 5, 8.

Verf. 8. *Verf. 8. ἀντιπρώρους. ἀντιπρώρους Aug. Reg. F. G. Vesf. & sic fere constanter. — Ibid. ὑπὸ τὰς νησίδας ἀναχωρήσας*

χωρήσας . . τὰς μεταξύ τοῦ πόρου κειμένας. *ad parvas se recepit insulas, quæ in medio trajectu sitæ sunt.* πόρος intelligitur mare inter Chium & Asiam interjectum, (conf. c. 8, 9.) & h. l. potissimum inter Chium urbem & Erythras. Insulæ illæ quænam sint, docet Strabo lib. XIV. p. 644. αἱ Ἐρυθραὶ, πόλις Ἰωνικῇ, λιμένα ἔχουσα καὶ νησίδας προκειμένας τέτταρας, Ἴππους καλουμένας. conf. supra ad vers. 1. & infra, cap. 6. vs. 1-5.

Vers. 8.

Ibid. μετὰ τινων λέμβων. Cum ultra centum lembi essent in classe Philippi, nullo modo probabile est, omnes lembos secum e certamine subduxisse. . Quin imo in ipsa pugna insignis usus fuit illorum lemborum, ut docet Polyb. c. 4, 1 & 8. Non solum vero lembos secum subduxit nonnullos, verum etiam majores naves, ut adparet ex c. 6, 4. quare hic turbatum nonnihil esse & defectum in contextu intelligi debet. Quod *κειμένων* vulgo hic erat editum, pro *κειμένας*, errore primi editoris aut operarum ejus factum est; *κειμένας* corrigendum monuerunt Gronov. & Reiskius: & sic habet Baysius cum codd. omnibus.

Vers. 9. σὺν δὲ τοῖς αἰφρακτα. λέμβοι δὲ &c. Sic *Vers. 9.* libri omnēs scripti & editi. Vnus Baysius in græcis quidem αἰφρακτοι posuit, & deleto puncto cum λέμβοι conjunxit; sed in latina versione vulgatam scripturam expressit. Post αἰφρακτα videri numerum deesse, monuerunt Meibomius & Reiskius. Possis λ' ex sequenti voce λέμβοι, id est, *triginta*, suspicari, si quid juvarent ejusmodi conjecturæ.

Ibid. σὺν ταῖς πρίστειν. *Prislis*, (major lembo, ut intelligitur ex XVII. 1, 1.) navis longa erat & parum lata, adeoque velocitate præstans; sive a *secundo mari* nomen habens, ἀπὸ τοῦ πρίστειν, ut volunt alii, sive, ut Nonius, a *forma prislum marinarum, quæ longi corporis sunt, sed angustæ*. Vide, præter eos qui ex professo de Navigiis veterum commentati sunt, Hadr. Iunii Animadvers. lib. II. c. 13. in Gruteri Theſ. crit. T. IV. p. 380.

Vers.

Verf. 10.

Verf. 10. *τριημιολίαι*. Constanter in hanc vocabuli formam consentiunt libri nostri omnes: nec aliter usurpavit Diodorus XX. 93. nec Hesychius. Apud unum Athenæum lib. V. p. 203. *τριηρημιολία* invenitur. Quale vero fuerit id navigii genus, per ea quæ conjectarunt magis, quam docuerunt viri docti, nondum ad liquidum deductum esse professus est Wesseling. ad Diodor. l. c. Hesychius: *Τριημιολία ναῦς μακρὰ ἄνευ καταστροφάματος*, id est *navis longa aperta*. Et hoc loco utique Polybius, quemadmodum & cap. 7. 1. in ἀφράκτων numero refert τὰς τριημιολίας. Sed & τὰς τριήρεις pariter a ταῖς καταφράκτοις distinguit, adeoque in *apertarum* navium numero ponit; de quo vide quæ notavit Meibomius l. c. p. 663 seqq. Ex quo quinqueremes in bello in usu maxime esse coeperunt, (de quibus conf. I. 63.) triremes navibus minoribus etiam accensebantur.

Cap. III.

CAPVT III.

Verf. 1.

Verf. 1. *καταρχήν* Casaub. cum Aug. & Vrf. Perperam κατ' ἀρχήν ed. 1. cum cett. codd.

Verf. 2.

Verf. 2. *ἐβύθισα* correxit Casaub. cum Bayf. & Vrfm. *ἐβύθησα* ed. 1. cum mssis, qui & mox eodem errore *ναυαρχίς* habent, pro *ναυαρχία*.

Verf. 4.

Verf. 4. τὸ κῦτος scripsimus cum Bayfio. Ceteri τὸ κύτος. — *Ibid.* *θρανίτην*. Imperite *θρανίτην* ed. 1. cum mssis. Correxit Casaub. cum Bayf. — *Ibid.* *σκαλμὸν*. *σκαλμός* ed. 1. cum Med. Quid sit vero ὑπὸ τὸν *θρανίτην* *σκαλμὸν* non magis se intelligere Reiskius proficitur, quam corruptam Hervagianam lectionem. *θρανίτης* notum est vocatum fuisse *superiorem remigum ordinem* sive *versum*. *σκαλμός* quum sit proprie *paxillus ad quem religatur remus*, sumitur h. l. pro *remigum ordine vel versu*, ut monuit Ernestus in Lex. Polyb. Quare ὑπὸ τὸν *θρανίτην* *σκαλμὸν* est *sub versu thranitarum*, quemadmodum etiam Schefferus interpretatus erat. Sed vel sic difficultate

tate res non caret, quam difficultatem non dissimulavit Meibomius, explanare vero studuit p. 668 sq.

Vers. 5. προσκράμα. τοῦ πλοίου αὐτῆς. Conf. II. 10, 4. *Vers. 5.*

Vers. 7. ἐπτήρει τῶν πολεμικῶν, scil. ναῶν, *hepteri* *Vers. 7.*
ex hostilibus navibus. In istam scripturam consentiunt libri nostri omnes. Et est quidem aliàs πολεμικὴ ναῦς, *navis bellica, navis ad bellum instructa*; πολεμία vero ναῦς, vel πολεμίων ναῦς, *navis hostilis, navis hostium.* Sed quemadmodum πολεμικῶς ἔχειν significat *hostiliter animatum, hostem esse*; sic nihil impedire videtur, quo minus *hostilis navis πολεμικὴ ναῦς* dicatur: adeoque non opus fuerit, ut a consentiente codicum scriptura nunc quidem discedamus. Vicissim τὰ πολέμια passim idem valet ac τὰ πολεμικά, *res bellicæ*, ut monuimus ad II. 36, 2. Mox vero *vers. seq.* hujus capituli, in quo versamur, in τῇ δὲ τῶν πολεμίων τρώτας ναῦν consentiunt omnes; & πολεμία ναῦς, πολέμιον σκάφος, sæpe in eadem hac narratione.

Vers. 8. ἀναστρέρου τῆς νεῶς οὐσης. — „Quid *Vers. 8.*
hoc vocabulum sit, & quid significet, fateor me ignorare. Casaubonus vertit: *quia proram navis suæ vehementer ad ferendum erexerat.* Qua in ratione interpretandi neque quam lectionem secutus ille sit perspicio, & puppim potius ad ferendum erigi, proram deprimi putem. Porro, si prora vehementer fuit erecta, non potuit navis Dinocratis vulnus in parte ea, quæ super undas exsaret, accipere, sed accepit in ea parte quæ aliàs undis mergitur.“ REISKIUS. — ERNESTVS, cum in Lexico Polyb. corruptam esse vocem ἀνάστειρος præcise contendisset, in Addendis Corrigendisque hæc adjecit: „Tentat tamen explicare Meibomius, de Fabrica Trirem. p. 672, (T. XI. Ant. Rom.) ducens a στῆρα, (quæ est in prora inter προεμβολίδα & ἔμβολον, Pollux l. 8.) quasi esset, τῆς στείρας ἂν οὐσης, intelligitque de nave οἶσσε, non Dinocratis, ad quem refert Casaubonus; inferere jubens etiam πολεμίας ante νεῶς, & vertens: *quod hostilis navis*
Polybii Histor. T. VII. Q *prora*

Verf. 8. *prora erectior esset.* De Dinocratis nave sermonem esse, sequentia docent: nec analogia interpretationi verbi favet, ut opinor. — Nos quidem nec temere sollicitandam librorum scripturam, quæ nihil per se improbabile habet, putavimus, & in Meibomii explicatione, quam apud ipsum uberius viderit studiosus lector, adquiescendum. *στῆρα* apud Homerum quidem vulgo interpretantur *carinam*: sed ex Polluc. I. sect. 85. & ex Hesychio (qui sic habet: *Στῆρα· τὸ ἐξέχον τῆς πλώρας ἐξέλον κατὰ τὴν τρέπιν*) intelligitur, esse *στῆραν* anteriorem carinæ partem, vel firmam trabem in anteriore carinæ parte, sub ipsa prora, cui trahi ipsum ferreum rostrum vel infixum fuisse videtur vel adfixum. Itaque *ἀνάστειρος ναῦς* erit navis, *cujus anterior pars atque rostrum* (sive undarum vi, sive accedente remigium arte) *in altum erat sublata & super aquam eminebat.* Ceterum navem hanc, quam *ἀνάστειρον* fuisse Polybius ait, satis intelligi putamus fuisse hostilem osteren, ut non necessarium sit cum Meibomio adjicere vocabulum *πολεμίας*.

Ibid. ὑπὸ τὰ * βίρυχα. Sententia facile patet: de verbo latus hariolandi locus. Meibomius in contextum recipere non dubitavit ὑπὸ τὰ δρύοχα, *sub carinam*. Sed mira & vix usquam aliàs observata permutatio literarum B & Δ. Gronovius, ὑπὸ τὰ βραγχα vel βράγχα conjiciens in Notis msstis, respexit illud Hesychii: *βραγχείον τῆς καταφράκτου νεὸς τὸ πύτος*. Fortasse *τρώσας ναῦν ὑπόβρυχα* scripserat Polybius, *vulneravit navim sub unda*, ut Odyss. E. 319. *τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε*, sive sit adverbium, sive quartus casus a nominativo *ὑπόβρυξ*. Passim vero frequentantem Homericæ verba Polybius observavimus.

Ibid. ἐπιβαλλόμενος. Temere ἐπιβαλλόμενος ed. 1. (Editionem 1. semper Hervagianam nunc dicimus, non Bayssii editionem hujus fragmenti.)

Verf. 11. *Verf. 11. τοῖς περὶ τὸν Ἀττάλον.* τὸν temere caret ed. Casaub. & sqq.

Verf.

Versf. 12. ἡμαρτα τοῦ τρωῶσαι recte Casaub. cum Vrb. Versf. 12.
Bayf. & Vrsin. Perperam τῷ τρωῶσαι ed. 1. cum ceteris
nostris codd.

Ibid. ἀπέβαλε τὸν δεξιὸν τασόν. ὁ τασὸς *palmula*
remi est, & synecdochice *remus*. Sic sæpe, & mox in
hac eadem narratione, c. 4. 5 & 14. Sed hoc loco (ut
paulo ante σκαλμός, versf. 2.) collective sumitur pro inte-
gro *ordine* vel *versu remorum*, quam notionem Henr.
Stephanus in Thesi ex Eustathio ad Odyssi lib. IX. p. 1625.
ed. Rom. (p. 349. ed. Basil.) adnotare non neglexit.

Ibid. τῶν πυργούχων. In versione latina hoc etiam
expressit Casaubonus, *ignis quoque simul contractis, qui-*
bus turres erant superstructæ. — „πυργῶχοι sunt *fulcra*
Es quasi bases turricularum, quæ sunt in navibus con-
stratis, Pollux l. 92. adde Scheff. de Re nav. p. 132.“
ERNESTVS in Lexic. Polyb. — Adde Meibom. p. 674.
qui & ipse πυργούχων in contextum recepit.

Versf. 14. κραυγῆς δὲ recte libri nostri omnes. κραυ Versf. 14.
γῆς δὲ Bayf.

CAP V T IV.

Cap. IV.

Versf. 2. λέμβοι cum Bayfio Meibomius etiam edi- Versf. 2.
dit, & sic Vrsinus legere iussit, idque in versione latina
expressit Casaub. Ac sane & oppositionis ratio & tota
orationis connexio hoc poscebat. Conf. versf. 8. ubi in
τοὺς λέμβους consentiunt omnes: πρὸ λέμμοι tamen de-
fendere conatus est Relskius. — *Ibid.* διέφερον. Et
hanc emendationem, quantumvis necessariam, sollicitavit
REISKIUS, contendens, idem dicere ἀνέφερον cum διέφε-
ρον, atque etiam elegantius videri posse. [At non erat ei
elegantiae nunc locus.] — „ἀναφέρειν; ait, dicitur de
rebus aquæ innatantibus, aut e fundo in superficiem
aquæ enatantibus.“ —

Versf. 4. καθάπερ ἀπλῶς ἔπα. Conf. cap. 2, 6. & ibi Versf. 4.
notata. — *Ibid.* τῷ δὲ ταχυναυτεῖν Bayf. Vrsin. Casaub. &
segg. τὸ δὲ ταχ. ed. 1. cum msstis nostris.

Q 2

Versf.

- Verf. 7. *Verf. 7. κατὰ πρόσωπον. κατὰ τὸ προσ.* solus Med.
 Verf. 12. *Verf. 12. ἔμπροσθα τὰ σκέφη ποιούντες.* Sive hoc probes, sive vulgatam teneas, quæ tamen per se vix sana videri potest, satis plana sententia. Est hoc, quod hic dicit, contrarium ejus quod ἀνίστειρον ναῦν supra dixerat cap. 3, 8. Simili vero artificio olim Syracusanos, fuscente Aristone Corinthio, adversus Athenienses usos Diodorus Siculus narrat XIII. 10. ἐν πρώτῳ cum duplici littera β dant msti & ed. 1. ut fere constanter, quod jam superius monuimus. Sic paulo ante, ἀντιπρώβρους iidem. — *Ibid.* ὕψαλα τὰ τραύματα. Articulum τὰ recepinus ex Med. & Bayf. Absit editis & ceteris codicibus.

Cap. V.

CAPUT V.

- Verf. 1. *Verf. 1. ἐπιφανέστατα.* Temere ἐπιφανέστατα Bayf. — *Ibid.* Verba πεντήρεος τῶν Ποδ. usque μετὰ desunt Reg. F. G. Vef. Tub.
 Verf. 2. *Verf. 2. συνέβη δὲ* Casaub. & seqq. δὲ ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef. Particulam omisit Bayf. — *Ibid.* καταδύναι recte Casaub. cum Aug. Vrsin. καταδύναι Bayf. καταδύναι ed. 1. Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* εἰσφεύσκει. Temere εἰσφεύσκει ed. 1. & εἰσφεύσκει ed. 2.
 Verf. 3. *Verf. 3. εἰς τὴν θάλατταν.* Articulum, quo carent ceteri omnes, accepimus a Bayfio.
 Verf. 8. *Verf. 8. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας &c.* Philippus, per fretum quod inter Chium & Asiam est, versus Samum navigans, habuit quidem Asiam a sinistra, Chium a dextra. Itaque videri potest, lævum aciei Philippi cornu propius esse debuisse Asiæ, quam dextrum. Tota autem classis, ex primo Philippi instituto (c. 2, 4.) juxta Asiæ oram navigare debuerat. Id institutum tenuit dextrum cornu, quod ante alterum exierat, & illud erat prætergressum:
 Verf. 9. (cap. 2, 7.) lævum vero, ut mox *Verf. 9.* ait, cum pone esset, magis etiam versus Chium retractum fuerat, ea occasione de qua dixit c. 4, 4-7.

Ibid.

Ibid. οὐ πολὺ τῆς Χίως, intell. γῆς, *hand procul a* Verf. 9.
Chia terra. — REISKIUS vero: „Forte Χίου, nit: du-
 cius enim sit, γῆς aut νήσου subaudire. Simile tamen est
 vulgatae illud Herodoti I. 70. ὡς ὁ κρατὴρ ἐγένετο κατὰ
 τὴν Σαμίην.“ — *Ibid.* ἀποσχὼν Casaub. ex conject. cor-
 rexerit, cum esset ἀπέσχον in ed. 1. quod temere factum.
 Repone ἀπέχον, in quod cum Bayfio consentiunt codi-
 ces omnes. — Paulo ante pro παραβοῇσσαι, mendose
 Reg. F. G. Vef. Tub. παραβοῇσαι habent, sed in Vef. 9
 inter lineas adscriptum. Pro ὁρσγόμενον, (vers. 8.) perpe-
 ram ὁρσγόμενος ed. 1. Reg. F. G.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Vers. 1. πρὸς τὰς νησίδας. conf. vers. 5. & c. 2, 8. ibi- Verf. 1.
 que notata.

Vers. 2. πεντήρη. — πεντήρει ed. 1. invitis msstis omni- Verf. 2.
 bus. Mox eadem τετρωμένην cum Reg. F. & Tub. pro
 τετρωμένην. Ceteri recte.

Vers. 5. In παρασκευῆς, & vers. 6, in κατασκευῆς con- Verf. 5 sq.
 sentiunt cum editis mssti nostri omnes. Vtroque loco
 ἀποσκευῆς legendum contendit Meibomius: quæ scriptu-
 ra commodissima quidem foret, sed non videtur necessa-
 ria. conf. ad I. 19, 15. Certe vocab. κατασκευῆ, pro ve-
 rumt omnium copia, & pro synonymo vocabuli ἀποσκευῆ,
 passim usurpatum vidimus. conf. ad IV. 73, 6. Et nihil
 magnopere impedire videtur, quo minus & παρασκευῆ
 (apparatus regius) suo loco hic stare putemus.

Vers. 7. πορφυρῶν ἱματίων. — „Posset πορφυροῦν Verf. 7.
 ἱματίων satis bene defendi, [scil. collective intelligendo id
 women, ut Latinorum stragulam vestem,] nisi sequeretur
 παρεπόμενον σκευῶν, quod necessario genitivum requirit,
 siue singularem, quem malim, πορφυροῦ ἱματίου, siue plu-
 ralem πορφυρῶν ἱματίων.“ REISKIUS. — Nisi πορφυροῦν
 ἱματίων ponendum fuit ante ποτηρίων πλῆθος.

Vers. 9. ἡλαττωμένος παρὰ πολὺ τὴν ναυμαχίαν. — Verf. 9.
 „Possit facile κατὰ vel εἰς subaudiri: sed non solet Poly-

- Verf. 9. *bis* harum præpositionum parvus esse; quare *malim*, alterutram addi, aut τῇ ναυμαχίᾳ legi. REISKIUS. — At eadem ratione V. 105, 10. ait, τὴν περὶ Κάνναν μάχην ἡττήθησαν.
- Verf. 10. *Verf.* 10. πιθανότης. πιθανότης ed. 1. Aug. Reg. F. G. — *Ibid.* διὰ τὸ κατὰγειν &c. κατὰγειν in portum deducere interpretatus est Casaub. & id plerumque in re maritima denotat hoc verbum: sed debuerat h. l. simpliciter verti *captivam abduxit*, ut V. 95, 4. IV, 6, 1. Certe nil urget, ut cum Meibomio ἀνάγειν corrigamus.
- Verf. 11. *Verf.* 11. τὸ περὶ τὸν recte Casaub. & seqq. τὸ παρὰ τὸν ed. 1. Med. Aug. & Bayf. τὰ παρὰ τὸν Reg. F. G. Vef. Tub.
- Verf. 12. *Verf.* 12. πρὸς τοὺς Ῥοδίους. τοὺς carent iidem Reg. F. G. Vef. Tub.
- Verf. 13. *Verf.* 13. ἀναδησάμενοι tenuimus editum ab Ernesto. Sic & codex Med. & Bayf. Atque ita h. l. corrigere Witterus iusserat, ad Thomam Mag. p. 50. Mendose ἀναδυσάμενοι ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vef. ἀναδησάμενοι Casaub. quod per se non malum erat, nam δέω futurum pariter θέσω & δήσω format, unde & ἀναδεδεμένους verf. 8. Sed in Aor. 1. med. in usu est ἀνεδησάμεν. Sic III. 96, 6. & alibi. Eodem modo apud Appianum aliosque sæpenumero ἀναδησασθαι ναῦν.

Cap. VII.

CAPVT VII.

- Verf. 1. *Verf.* 1. Verba καὶ τριημιολίαι τρεῖς defunt uni Reg. G. Constanter Baysius τριηρημιολίαι scripsit.
- Verf. 2. *Verf.* 2. τετρήρεις. τετριήρεις Reg. F. G. Vefont.
- Verf. 3. *Verf.* 3. Quemadmodum & de Philippi navibus vf. 1 & 2. & de Rhodijs verf. 4. primum recenset *submersas*, deinde de *captis* loquitur: sic & de Attali navibus facere debuit. Et quum de Rhodijs ait, ἦλω δὲ οὐδέν, intelligi debet, paulo ante de Attali navibus dictum esse *captas fuisse nonnullas*. Atque ita est: cepit nonnullas Attali naves Philippus, ut docet c. 6, 5. & præsertim regia Attali

tali navis non (quemadmodum hoc loco, ob defectam librariorum culpa orationem, dicere videtur Polybius) demersa est, sed capta a Philippo, & Philippi navibus adligata, ut docuit c. 6, 10. Lacunam ex cap. 6. sic suppleendam Meibomius statuit: κατέδυσαν μὲν τριημιολία μία καὶ δύο πεντήρεις ἤλωσαν δὲ δύο τετρήρεις, καὶ τὸ τοῦ βασιλέως σκάφος.

Vers. 3.

Vers. 4. καὶ τριήρης. Aut sic, aut τριήρεις η' (litera η ex sequenti verbo ἤλω repetita) scribendum monuerat Reiskius, aut tacite a communi vocabulum δύο e superioribus repetendum. Expeditissima ratio ea erat, quam obtulit codex Augustanus, quæ adeo utique adoptari debuit; præsertim quam ei & η sæpe temere inter se permutarint nostri librarii, sicut mox c. 8, 2. pro πακοῖσθαι dant πακοῖσθαι Aug. Reg. F. G. Ves.

Vers. 4.

Vers. 5. πρὸς ἑβδόμ. Sic msssti nostri omnes cum edd. — Ibid. τῶν δὲ τοῦ Φιλ. τοῦ temere omiserat Casaub. & seqq. Agnoscunt articulum cum ed. 1. libri nostri omnes & Bayf.

Vers. 5.

Vers. 6. καὶ Μακεδόνων. Corrupte διὰ Μακεδ. ed. 1. & Med. & carent καί. — Ibid. τῶν δὲ Αἰγυπτίων. Si vera est hæc scriptura, intelligendi erunt Aegyptii sive milites sive remiges, quos e Samo insula habuerat Philippus: nam Samum per id tempus, quum Aegyptiorum fuisset, Philippus occupaverat, adeoque remiges inde in sua classe potuerat habere. Vide quæ ad cap. 2, 4. notata sunt. Sed videtur utique hic locus dicendi fuisse de viris, ex Attali classe captis; nam fieri vix potest, quin cum captis Attali navibus (de quibus modo diximus ad vers. 3.) viri etiam nonnulli in potestatem venerint Philippi, si vel maxime statuas, plures eorum cum ipso Attalo in terram evasisse.

CAPUT VIII.

Cap. VIII.

Vers. 2. κατὰ μίαν. κατὰ μίαν ed. 1. & Med. — Vers. 2. Ibid. ἐπὶ τὸ καλούμενον Ἀργεννον, Strab. XIV. p. 644 sq.

Q 4

In

Verf. 2.

In parte australi freti, non in boreali, ut statuunt nonnulli. Hodieque *promontorii albi* (*Cap blanc*) nomen habet. Est haud procul ab eo promontorio commodus in Erythræa regione, in Asiæ ora, portus *Casistes*, in quo cum navibus consistere Philippus potuit; idem portus, qui *Tchesme* hodie vocatur, combusta a Russis Turcarum classe nupero bello Turcico nobilitatus.

11

Ibid. παρῆσθαι τὸν ὄρμον ἐπὶ τῶν ναυαγίων. Videtur usitata hæc formula dicendi fuisse, in naufragiis vel ad naufragia stationem habere, pro stationem habere in eo loco vel prope eum locum ubi pugna navalis commissa est.

Verf. 3.

Verf. 3. συναύξαι τὴν προειρημένην Φαντασίαν. Nolumus hoc sollicitatum a Reiskio, præsertim cum melius nihil, quod substitueret, haberet, quam συντεύξαι; id enim effici ex vulgato συντάξαι debuisse ait, interpretaturque quasi *construendus* et *confabricaturus* artificio esse. συναύξαι, *augere*, verbum est Polybio familiare. σντάξαι mendosum esse, apud omnes in confesso est.

Verf. 6.

Verf. 6. οὕτω κατὰ γῆς. Expresserat hæc verba etiam Casaubonus in latina versione. — *Ibid.* τὸ πρὸς τῆς ὁρμῆς αὐτοῦ παρηγεῖτο. Cum παρηγεῖτο vulgo consentientibus libris omnibus legeretur, monuerat Gronovius in Notis editis: „Sic X. 37. [nobis X, 40, 6.] ὅμως ἐν ἑκαστῷ διέμεινε, καὶ παρηγεῖτο τὴν τῆς αὐτοῦ ὁρμῆς καὶ Φαντασίαν, de Scipione, sed hæc toto coelo differunt. Corrige in nostro loco πρὸς τῆς ὁρμῆς αὐτοῦ παρηγεῖτο. Hic genuinus sensus,“ — Pariter Reiskius, vel παρήγετο. Et Gronovii emendationem probavit Ernestus. Sic vero jam olim Scaliger correxerat παρηγεῖτο. Nobis tamen probabilius utique videtur παρηγεῖτο, a verbo παρήμι, παρίεμαι, quo eadem fere ratione utitur Noster I. 58. 9. τὴν τε δύναμιν παραλέλυτο καὶ παρήντο διὰ τὰς πολυχρονίους εἰσφοράς. Quod si statuas, familiari librariis nostris errore primum scriptum h. l. fuisse παρήντο, tum superscriptam veram terminationem εἰτο, facile intelligitur vulgatæ scripturæ

scripturæ origo. Nec vero præcise damnemus *παρηρῆτο*, quod etiam pro synonymo illius adfertur apud Suidam: *Παρηρῆτο· ἡμιελῆτο, παρηρῆτο*. At hoc tamen ipsum quale sit, amplius expendendum putamus.

Verf. 7. οὐκ ὄντων Casaub. cum Aug. & Vrin. εὐκ *Verf. 7.* ὄντων ed. 1. cum cett. codd. & Bayf.

Verf. 9. παρ' αὐτὸν μὲν τὸν καιρὸν πῶς ὁ πόρος ἐπλή- *Verf. 9.* θη νεκρῶν, Nescimus quo pacto satis manifestus ille error diligentiam nostram effugerit. Rescribe τὸν καιρὸν πῶς ὁ πόρος, quod & Bayf. habet & mss̄i nostri ad unum omnes. Id etiam in latina versione expresserat Casaubonus, & in græcis corrigendum monuerat Reiskius. Operarum (putamus) errore καιρὸν πῶς expressum erat in ed. Herv. quod ex ingenio in καιρὸν πῶς mutavit Casaub., & hoc dein in reliquis editiones propagatum. πόρος non *maris tractus* verti debuit, sed *fretum*. conf. c. 2, 8.

Verf. 10. εἰς διατροπὴν. εἰς τὴν διατροπὴν Reg. G. *Verf. 10.* *Ves. male.*

CAPV T IX,

Cap. IX.

Verf. 1. Κλαυωναῖον cum Scalig. correxit Casaubon. *Verf. 1.* Κλαυωναῖον ed. 1. cum mss̄is cunctis & Bayfio,

Verf. 4. ἡνάγκασε μὲν dedit Aug. & Bayf. recte, no- *Verf. 4.* tione præteriti plusquamperfecti, ut sæpe alias. ἡνάγκαζε μὲν edd. Verbum hoc cum septem sequentibus, usque καιροῖς, deest Reg. F. G. *Ves. Tub.* Mox vero in ἡνάγκασε δὲ consentiunt omnes, — *Ibid.* μὴ μέλλειν. μὴ μέλλειν ed. 1. temere & invitis mss̄is. Ceterum pro eo quod vulgo consentientibus omnibus hic legitur, καὶ παρασκευάζεσθαι &c. sic rescribendum Reiskius putaverat, μὴ μέλλειν, ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι τε τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, καὶ πολεμεῖν. Quibus ambagibus nil opus fuerit, si μὴ παρασκευάζεσθαι intelligas non *parando bello omne tempus consumere*.

Verf. 5. ἐξεναλέσαντο. Perperam ἐξεναλέσαντο ed. 1. *Verf. 5.* Reg. F. G. *Vesont.* — *Ibid.* καιρούς. Suspiciari quis posset

Verf. 5. *κινδύνους*, sed nil opus. ERNESTVS, in Lex. Polyb. scribit: „οἱ ὑπὲρ τῆς πατρίδος καιροί, *opportunitas patriæ juuandæ*, atque adeo *auxilium patriæ præstitum*: [sic fere Casaub. in versione, quam tenuimus h. l.] nam καιρός interdum etiam apud Polybium, ita ut Latinis *tempora*, dicitur de *necessitatibus patriæ, incommotis, opera ei nauata* &c. sed cum relatione ad *tempus*.” — Nempe οἱ τῆς πατρίδος καιροί sunt *patriæ pericula*; οἱ ὑπὲρ τῆς πατρίδος καιροί, *pericula, certamina pro patriâ suscipienda*. Sic ὁ ὑπὲρ τοῦ σταφάνου καιρός I. 57, 1. conf. XVI. 28, 8.

Cap. X.

C A P V T X.

Verf. 1. Rectius fortasse post ἐφίανται comma interse-
retur, & delebitur distinctio post ἐλπίδων, ut verba illa
διὰ τὸ μέγεθος &c. pendeant ab illis κρτούσης τῆς ἐκινυ-
μίας &c.

Cap. XI.

C A P V T XI.

Verf. 1. *Verf. 1.* τοῦ πολέματος. Ex eis, quæ sequuntur, intel-
ligitur, de *Cariæ oppido* aliquo hic egisse Polybium. Fue-
rit fortasse, *Candasa*. vide cap. 41, 6.

Verf. 2. *Verf. 2.* τῇ Πρινασσῷ. Sic mssti cum editis. Vnus Aug.
in contextu Παρνασσῷ habet, sed inter lineas superscrip-
tum Πρινασσῷ. Παρνασσῷ ex ingenio corrigendum Vr-
sinus contendit, & Παρνασσῆς verf. 5. pro Πρινασσῆς, in
quod ibi rursus omnes consentiunt. Temere id ab Vrsino,
esse propositum, notavit Scaliger in ora sui libri, & ex
Stephano Byzant. docuit Palmerius ad hunc Polybii lo-
cum. Sicut enim *Iassus*, de qua cap. seq. agitur, Cariæ
urbs est, sic & Πρινασσός, ut ait Stephanus, πόλις Κα-
ρίας. Τὸ ἑθνικὸν Πρινασσῆς. quæ haud dubie ex Polybio
sumta sunt. Quod autem Πρινασσός, cum accentu in an-
tepenultima vulgo scribitur apud Stephanum, minus re-
ctum putamus. Ceterum apud Polyænum, eandem rem,
quam Polybius hic narrat, ex ipso fortasse auctore hoc refe-
rentem, mendose Παρνασσός ea urbs vocatur, lib. IV. c. 17.

Ibid.

Ibid. γέμῃ recte Casaub. cum Vrb. Et sic quoque Scalliger correxerat pro γέρῃ, quod dabat ed. 1. cum cett. codd. Amasæum ἔργα suspicatum esse, adnotavit Casaub. in ora Basil. (Habuerat nempe in manibus Casaubonus, ut ipse in Præfat. ad Polyb. docet, schedas nonnullas Pompei Amasæi manu scriptas, quæ varias in Excerpta Polybiana lucubrationes continebant.) Sed bene habet γέμῃ, vineas egit, quæ nempe tegerent eos qui cuniculos agebant.

Verf. 3.

Ibid. ἤρξατο πολιορκεῖν. Videtur πολιορκῶν teneri potuisse debuissetque. Sic Xenoph. Cyrop. I. 2, 2. δοκοῦσι δὲ οἱ νόμοι ἄρχεσθαι τοῦ κοινοῦ ἀγαθῷ ἐπιμελούμενοι. & idem VIII. 8, 2. ἄρξομαι διδάσκων. & VIII. 7, 26. ἄρχεται ἀπολείπουσα.

Verf. 3. ἐπινοεῖ τι. Temere ἐπινοεῖτο τι solus Reg. G. Verf. 3.

Verf. 4. στοχαζομένους, conjicientes, nempe, quid ageretur, scil. multum procedere cuniculos, Fortasse in græcis nonnihil hic intercedit.

Verf. 4.

Verf. 5. ἐξερήρεισται. Sic Amasæum legisse ait Casaub. in ora Basil. Et commodum in hac re verbum est ἐξερεῖν, quo eadem notione, publicis fulcire, fulciendo sustentare, usus Polybius est VIII. 6, 6. Sed ex scripturæ vestigiis colligere utique licet ἐξυπέρεισθαι h. l. scripsisse auctorem, nam literas υπ & επ persæpe inter se confusas vidimus. Nisi statuere malis, primum ὑπέρεισται fuisse scriptum, tum pro variante lectione superscriptum ἐξ, quo indicaretur ἐξέρεισται, ex quibus duabus lectionibus deinde perperam conjuncta illa fuerit ἐξυπέρεισται. Quid, quid statuas, sententia eadem erit, eaque non obscura. In eadem re verbo διαστυλοῦν usus est V. 100, 4. V. 4, 8, & XXII. 11, 13. Conf. Apollodorum in Poliorceticis p. 17. (inter Veterum Mathematicorum opera, Parisiis 1693, editum) & Veget. de re milit. IV. 24. — *Ibid.* πανδημί. Mendose πανδημί Aug. Reg. F. G.

Verf. 5.

Cap. XII.

Vers. 1.

CAPVT XII.

Vers. 1. In Ἰασίου cum duplici σσ consentiant hic scripti editique, rursusque mox vers. 4. secus ac infra XVII. 2, 3. ubi in simplicem literam σ consentiunt omnes. Vtraque scriptura & apud græcos & apud latinos reperitur scriptores: sed frequentior illa est cum duplici σσ. *Iassum* hoc tempore captam esse a Philippo, intelligitur ex XVII. 2, 3.

Ibid. προσαγορευομένη * παρὰ δὲ &c. Excidisse hic alterum nomen, cum ex ipsis verbis παρὰ δὲ τοῖς πλείστοις adparet, tum ex eis quæ mox sequuntur, συνωνύμως ταῖς περὶ τὸν μυχὸν αὐτοῦ πόλιν ἐκτιμέναις. Vnde simul intelligitur, quodnam fuerit alterum nomen, scil. Ἰάσιος vel Ἰάσιος πόλις; quod ipsum nomen, *sinus Iasius* invenitur etiam apud Pompon. Melam I. 16. & apud Plinium plus semel.

Vers. 2.

Vers. 2. Εὐχενται. λέγονται ora ed. 1. invitis mssis, — *Ibid.* τὸν Νηλέως υἱὸν &c. — „Post προγόνων videtur Ἰασὸν excidisse. De *Neleo*, Mileti conditore, vid. Strabon. p. 938“ κεισκις. — Strabonis locus est lib. XIV. p. 633. ed. Casaub. Adde Herodot. IX. 97. Νηλεὺς, *Nileus* vocatur apud Pausan. VII. p. 523 seqq. Filium huius *Iassum* vel *Iassum* cognominatum apud nullum veterem scriptorem reperimus: omninoque videndum putamus, satisne caussæ Casaubonus habuerit τὸν Νηλ. υἱὸν corrigendi, eum pariter suspicari licuerit, τῶν Νηλέως υἱῶν τινὰ scripssisse Polybium. τοῦ πτίσαντος vero quin verum sit, dubitari non debet.

Vers 3.

Vers. 3. τῆς Κινδυάδος Ἀρτέμιδος. conf. Strabon. XIV. p. 658. & ibi Casaubonum; qui tamen unde nomen habuerit illa *Cindyas Diana*, non declaravit. — *Ibid.* ὑπαίθριον. — „Vitatius est ὑπαίθριον.“ κεισκις. — Neque vero idcirca illud improbandum; quamquam nec Phrynichi auctoritatem maximi faciamus nos quidem, qui ἴταθρον μὴ λέγε, præcepit, τὸ δὲ ὑπαίθριον τετρασυλλάβως. Auctoribus, qui formam tetrasyllabam frequentarunt, quos

quos Hoeschelius ad Phrynich. p. 107. nominavit adjici Verf. 3.
 poterat Dionysius Halicarnasseus.

Ibid. νίφεται correxit Casaub. νείφαται Aug. Reg. F.
 G. Vef. νίφεται ed. 1.

Verf. 4. τὸ τῆς Ἑστιάδος. Casaubonns: *quod etiam* Verf. 4.
de Vesta apud Iassenses dicitur. — „Videtur Casaub. Ἑ-
 στίας legisse; errore, an consilio, quis dixerit? Vulgata
 potest defendi. Mirificis cognominibus, a locis & aliun-
 de dictis, pagani sua numina ornarunt. Quid ergo mirum,
 Iassenses *Dianam* quamdam *Vestalem* aut *Focalem*, Ἑστιά-
 ῖα, habuisse.“ κεισκίvs. — Mendose τὸ τῶν Ἑστιάδος
 Reg. F. Tub. — *Ibid.* καὶ τῶν συγγραΦ. καὶ perperam de-
 est Reg. G. Vefont.

Verf. 5. δυσανασχετῶν. δυσανεσχετῶν Reg. F. Ceteri Verf. 5.
 recte.

Verf. 6. παιδικῆς εἶναι τῆς * ὅσα μῆ. Scaliger breviter Verf. 6.
 sic correxerat, παιδικῆς εἶναι, ὅσα μῆ. Sed quum in τῆς
 consentiant libri omnes, utique ibi aliquid excidisse videri
 debet. — *Ibid.* τοῦ δυνατοῦ. Perperam τοῦ ἀδυνατοῦ ed.
 1. Med.

Verf. 7. ἐν φωνῇ τῇδε μέναι. Sic bene Casaub. ex In- Verf. 7.
 genio. ἐν φωνῇ τῇδε μέναι ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* τοὺς
 εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἄβατον ἐμβαίντας. Vide Pausan. lib. VII.
 p. 679.

Verf. 10. In δυσπαράγραφος & mox in ἀπαράγραφος Verf. 10.
 nil variant libri. Vide Notata ad IX. 31, 5.

Verf. 11. ἀδετέσθαι Casaub. cum Vrsino ex conjectu- Verf. 11.
 ra. Sic vero perspicue Aug. ἀδετέσθαι ed. 1. cum cettis
 msstis.

CAPVT XIII.

Cap. XIII.

Verf. 2. ἐν τοῖς πρὸ τούτων. Vide Reliquias libri XIII. Verf. 2.
 c. 6-8.

Verf. 3. σύμμαχος ὑπάρχων Αἰτωλοῖς, Ἠλείοις, Μεσση- Verf. 3.
 νίοις. — „Messene & Elis extra concilium Achaicum
 erant, & cum Aetolis sentiebant, ut scribit Livius lib.
 XXXVI.

Verf. 3. XXXVI. versus finem [cap. 31.] Et causas quidem, cur Messenii ab Achæorum concilio seorsim agerent, refert Pausanias in Messeniâcis. [lib. IV. c. 29. p. 350 seq.] Inter Aetolos vero & Elidenfes cognatio intercedebat, ut scribit idem Pausanias in Arcadicis, sub finem: [lib. VIII. c. 49 extr. p. 700.] Oxylus enim, ex posteris Aetoli, qui gentis Aetolorum auctor fuit, cum Heraclidas in occupanda Peloponneſo adjuviſſet, ab iis Elidem accepit, quemadmodum refert Strabo. [lib. VIII. p. 354. & 357.] VALESIVS. —

Ibid. ἐπαβέλετο παράσπονδῆσαι τὴν τῶν Μεσσηνίων πόλιν. — „De hac Nabidis perfidia sic Flamininus apud Livium lib. XXXIV. [c. 32.] *Nam & Messenem, uno atque eodem jure foederis, quo & Lacedæmonem, in amicitiam nostram acceptam, socius ipse sociam nobis urbem vi atque armis cepisti.* Capta est a Nabide tyranno Messene eo anno, quo Lysippus prætor Achæorum erat, teste Plutarcho in Philopoem. [p. 362 sq.] id est anno 2. [vel 3.] Olymp. CXLIV. Vide & Pausaniam in Messen. & in Arcad. sub finem.“ VALESIVS. — Pausaniæ loca sunt lib. IV. c. 29. p. 351 seq. & lib. VIII. c. 50. p. 701 seq. Messenen a Nabide captam Dacierius in gallica versione Vitæ Plutarchi, T. V. p. m. 214. ponendam putavit in ann. 4. Olymp. CXLIII. vel in ann. 1. Olymp. CXLIV. Nos in eum annum conjecimus, in quo versatam fuisse narrationem prioris partis libri XVI. series Fragmentorum, quæ supersunt, indicare visa est. Liber XV. haud dubie desinebat in rebus anni ab V. C. 552. Igitur liber XVI. incepit ab A. V. 553. Atqui in ea Ecloga Valesiana, quam cap. 24. hujus libri posuimus, quæ multo post hanc sequitur, in qua nunc versamur, adhuc in rebus anni 553. aut certe in ipso initio anni 554. versatur narratio, ut ex commemoratione P. Sulpicii consulis adparet. Ceterum, postridie vel paullo post captam Messenen, Nabidem, subito Philopoemenis adventu territum, urbe rursus decessisse, docent

cent scriptores supra laudati. De Chronologia confer notata ad XVI. 36. init.

CAPVT XIV.

Cap. XIV

Verf. 1. τὰς προειρημέναις ναυμαχίαις. Duo *prælia* *Verf. 1.* *navalia*, alterum *ad Chios*, de quo cap. 2 seqq. alterum *ad Laden*, quod eodem anno videtur accidisse. conf. mox *verf. 5.* De veritate emendationis Reiskianæ nemo dubitabit, qui ea, quæ mox sequuntur, consideraverit. Librarii animo vocabulum *θυμμάχια* obversata est ex illis verbis *σύμμαχος ὑπάρχων* &c. sub finem Eclogæ præced. cap. 13, 3.

Verf. 2. Ποιήσομαι δὲ οὐ πρὸς πάντας. Post *ποιήσομαι* *Verf. 2.* ἢ intellige τοῦτο. Neque vero opus videtur, ut aut hoc ipsum aut τοὺς λόγους inferamus, quemadmodum Reiskius voluit. — *Ibid.* Ζήνων καὶ Ἀντισθένης, οἱ Ῥόδιοι. — *Zenonis Rhodii*, historię scriptoris, meminit Diogenes Laërtii filius, in vita Zenonis Stoici [VII. 35.] τρίτος, Ζήνων Ῥόδιος, τὴν ἐντόπιον γεγραφὺς ἱστορίαν ἐνιαυσιαίαν. [Postremum vocab. sic suo ex ingenio Valesius emendasse videtur, hac sententia, *historiam localem, per singulos annos digestam*; cum apud Diogenem vulgo ἐνιαίαν legatur, quod in ἐνιαίαν mutandum Casaubonus censuerat, & interpretatus erat, *singularem*, i. e. *singulari libro comprehensam*.] Eundem Zenonem laudat Diodorus Siculus lib. V. biblioth. [c. 56.] περὶ μὲν οὖν τῶν ἀρχαιολογουμένων παρὰ Ῥόδιοις οὕτω τινὲς μυθελογοῦσιν· ἐν οἷς ἐστὶ καὶ Ζήνων, ὁ τὰ περὶ ταύτης συνταξάμενος. *Antisthenis Rhodii*, historiarum scriptoris, meminit idem Diogenes. [VI. 19.] VALESIVS.

Verf. 3. κατὰ τοὺς καιροὺς γέγονασι. κατὰ τοὺς τοὺς *Verf. 3.* καιροὺς legendum putaverat Valesius; citra necessitatem, ut bene monuit Reiskius. Confer ad II. 15, 1. — *Ibid.* καὶ πατρίδι πεπολιτευνται. πολιτεύσθαι τισί; est *republicam apud populum aliquem administrare*, quemadmodum ex Aristotele

- Aristotele docuit H. Stephanus in Thesaurō. Non aspernemur tamen articulum, τῇ πατρίδι; sed & carere eo possumus.
- Verf. 4. *Verf.* 4. Dubitare licet, satis ne emendata oratio sit in illis verbis ἐνιοι & deinde οἱ Φιλομαθούντες. Certe, nisi interposita essent alia nonnulla verba, non videtur commodè articulus sequi posse post vocem ἐνιοι.
- Verf. 5. *Verf.* 5. τὴν περὶ Λάδην ναυμαχίαν οὐχ ἤττω τῆς περὶ Χίου. — „*Lade* insula est in Ionla, Mileto prætentā; prius *Lade* dicta, teste Plinio [V, 31, 37.] ac Strabone. [XIV, p. 635.] Stephanus: Λάδης νῆσος Αἰολίδος. Circa hanc insulam Philippus prælio navali decertavit cum Rhodiis, Olymp. CXLIV. anno (ut opinor) 2. quippe ea pugna contigit ante expugnationem Messenes a Nabide factam, ut Polybius hic testatur. Sequenti autem anno victus est idem Philippus navali pugna ad Chium, quam describit Polybius libro XVI. Vtriusque pugnae meminit obiter Livius lib. XXXI. sub initium. (cap. 14.) *Eo maxime tempore Abydum oppugnabat*, (Polyb. XVI. 29 seqq.) *jam cum Rhodiis & Attalo navalibus certaminibus, neutro feliciter prælio, vires expertus*: id est, neque illo ad Laden, neque altero ad Chium prælio. Itaque absque hoc Polybii nostri loco, Livii locus intelligi non poterat. Cæterum, quoniam pugna ad Lade præcesserit prælium ad Chium, dubitari non potest tum ex his quæ dixi, tum hoc argumento. Constat enim, Attalum post utrumque illud prælium statim Athenas venisse, ex Livio (ibid.) ac Polybio Legat. II. (voluit Legat. III. Nobis lib. XVI. c. 25.) ac tum Athenienses ei publice ob rem feliciter gestam gratulatos esse. Venit ergo post pugnam ad Chium, in qua pugna Attalus & Rhodii superiores fuerant.“ VAL. L. 31 v. 5. — Nihil nos quidem in Valesii argumentis invenimus, ex quo colligi necessario debeat, ante pugnam ad Chium pugnatam esse illam *ad Lade* insulam. Ex pugna ad Chium commissa in Cariam concessisse Philippum, intelligitur ex serie Excerptorum antiquorum. Attalus Rhodique, maritimis copiis valentes, pedestribus non multum pollebant.

bant. Itaque Pergamenum agrum vastantem Philippum, (XVI. 1.) & urbem nescimus quam Ioniae oppugnantem (XVI. 2, 1.) impedire non potuerant: sed redeuntem cum classe expectabant in mari, & per fretum, quod inter Chium & Ioniam interjacet, versus Samum navigantem adgressi sunt, praelioque vicerunt. Sed Philippum, quamvis praelio victum, tunc non statim persecuti sunt; putamus, propter casum, in quem Attalus inciderat. (XVI. 6.) Philippus post praelium stationem ad Argennum promontorium, in ea freti parte, quae Samum & Cariam spectat, habuit. (c. 8.) Inde in Cariam abiit. (c. 11 seq.) Videtur potius ea pugna sive paucis post pugnam ad Chium diebus accidisse, cum in Cariam proficisceretur Philippus; (nam statim etiam postridie post pugnam ad Chium denuo eum ad certamen provocaverant Rhodii; cap. 8, 5.) sive (quod ex cap. 24, 1. collato cum Liv. XXXI. 14. extr. probabile sit) initio sequentis anni 554. cum ex Caria, ubi hiemare coactus erat, Macedoniam repeteret Philippus. Atque ex ea pugna superior quidem discessisse Philippus videbatur; (cap. 15, 5 seq.) sed nec Rhodii prorsus erant victi, quemadmodum & ex ipsa hac Polybii disputatione, & ex illis Livii verbis intelligitur, *neutro feliciter praelio vires expertus*. Itaque, licet, omissis nonnullis navibus, Rhodii adversis etiam ventis coacti statim versus Myndum & deinde in Con insulam se receperint; (c. 15, 1. 4.) tamen mox rursus ipsi cum Attalo, pro victoribus sese gerentes, Philippum, cedentem in Macedoniam, sunt persecuti: sed cum eum adsequi non potuissent, Aeginam adpulerunt, ut docet Livius XXXI. 14. extr. cum cujus narratione cohaeret Polybii Ecioga cap. 25 seq. hujus libri. Quod vero Valesius ait, testari ipsum Polybium, contigisse pugnam *ad Laden* ante expugnationem Messenes a Nabide factam; respicit putamus cap. 16, 1. Sed nihil inde quidem tuto colligi potest: certe, quod ibi dicit Polybius, id nil impedit, quo minus credamus, eodem anno 553. & accidere utrumque pugnam navalem, & Nabide

Polybii Histor. T. VII. R dis

Verf. 5. dis in Messenios perfidiam patrari potuisse. In ejusdem vero anni rebus exponendis, consentaneum erat, ut scriptores rerum Rhodiarum ab eis rebus inciperent, quæ sunt ab ipsis Rhodiis gestæ, & eas res, quæ eodem anno alibi gestæ sunt, illis subjicerent. Ceterum in concinnandis coaptandisque inter se his historiarum fragmentis utique non semper certam, quam sequamur, habemus rationem; sed contenti interdum esse debemus, si probabilitatis aliqua species adfulgeat, quamquam nec ipsa difficultatibus carens.

Ibid. ἀλλ' ἐνεργεστέραν. — „Non improbo lectionem ἐνεργεστέραν: non tamen memini ἐνεργῆς dici, sed ἐνεργος, ut comparativus esse debeat ἐνεργότεραν. Sed sæpe sibi indulgent scriptores in talibus formandis; & tandem equis nostrum potest constituere, quid usus græcæ linguæ tulerit, quid minus.“ REISKIUS. — Confer notata ad l. 1, 2. — *Ibid.* Post ἀποφαίνουσι dele punctum, aut saltem comma pone; post συντελείῃ vero commodum fuerit, minori puncto, loco commatis, distinguere orationem.

Verf. 9. *Verf. 9.* τῇ λυσitelῇ μετροῦντες. — „Forte τῇ λυσitelῇ τὰληθὲς μετροῦντες.“ REISKIUS. — *Ibid.* εἰς τὸ αὐτό. εἰς ταὐτό jam corrigere Reiskius jusserat. — *Ibid.* τοῖς προειρημένοις. — „scilicet, in quæstum conferentibus linguam suam mendacem & calumum venalem.“ REISKIUS.

Verf. 10. *Verf. 10.* παρατηρεῖν, acerbis oculis observare, num scriptores historiarum bona fide secum agant, an fraudem aliquam moliantur, & insidias sibi struant. παραφυλάττειν, diligenter sibimet ipsos attendere, & vigilare & providere, ne veritati historicæ derogent, neu criminationi locum dent.“ REISKIUS.

Cap. XV.

CAPVT XV.

Verf. 2. *Verf. 2.* μιᾷς νηὸς ἐπαρμένης τὸν δόλωνα, una navi dolonem erigente, scil. quo celerius profugere posset. Diosdorus Siculus XX. 61. ἡ γὰρ ναῦς, φοροῦ πνεύματος ἐπιλαβομένη, τοῦ δόλωνος ἀρθέντος, ἐξέφυγε τὸν κίνδυνον.

Livius

Livius XXXVI. 45. *Polyxenidas, ut virtute militum haud dubie superari se vidit, sublati dolonibus effuse fugere intenuit.* Δόλωνα, *dolonem, minimum fuisse ex tribus velis*, quibus vulgo veteres, Græci certe, utebantur, communi consensu docent grammatici, Pollux I. 91. Hesychius, Suidas; & ex Polluce præsertim satis intelligitur, in prora *dolonem* fuisse. Quod si cui igitur mirari subit, cur, ubi de nave fuga salutem petente agitur, non nisi *minimum velum* expansum legamus; cogitet, in *pugna navali* hoc commemorari, ubi vela navium contracta, mali inclinati, armamenta que composita esse solebant, ut Livius docet XXXVI. 44. Ex navali pugna igitur si fuga proripere se navis vult, *dolonem* erigit, cum quod id citius fieri potest, tum ne, majori velo expanso, nimis & conspicua sit hostibus omnibus fuga, & turpior simul videntur.

Verf. 4. ἀπουρώσαντας Suidas, hæc ipsa Polybii verba *Verf. 4 sq.* recitans, interpretatur, *μὴ χρωμένους οὐρίῳ πνεύματι*, id est, *adverso vento usos*.

Ibid. Et seq. τῇ δ' ἐκαύριον εἰς Κῶ διαῖραι τοὺς δὲ πολεμίους τὰς πεντήρεις ἐνάψασθαι. Græca Valesius sic ediderat: *τῇ δ' ἐκαύριον ἀναχθέντας εἰς Κῶ, διαῖραι τοὺς πολεμίους τὰς δὲ πεντήρεις ἐνάψασθαι &c.* Latinam autem versionem hanc adjecerat: *postridie ad insulam Co delatos aufugisse. Hostes vero Et quinquereemes captas ad naves suas reliqasse.* Quæ cum ita tenuisset Gronovius, ad ea sic commentatus est *Ætiskius*: „Comma [post Κῶ] delendum. Nam *διαῖραι* pertinet ad εἰς Κῶ, & *ἀναχθέντας* non ad *Rhodios*, sed ad τοὺς πολεμίους, quod nomen amat Polybius de parte *Philippi regis* usurpare. Sententia est: *Philippi copias navales, altero a pugna die, cum movissent e statione sua, mare trajecisse ad insulam Con, & quas ibi reperissent naves Rhodias, cum eas alligassent ad suas, ita proventus esse in stationem, in qua conquiescerent, insulam puta Laden, quæ paulo ante Rhodiæ classis fuisset statio.* — *Reiskio* obsecutus Ernestus, sic edidit: *εἰς Κῶ*

Verf. 4 sq. διᾶραι τοὺς πολεμίους, τὰς δὲ πεντήρεις ἀνάψασθαι. Sed ista quidem ratio, & tota Reiskii explicatio quam sit ab hoc loco aliena, non opus videtur ut pluribus exponatur. Nos græcam orationem, suo loco reposita particula δὲ, leviter mutavimus, & pro ea sententia distinximus, quam in versione expresseerat Valefius. Et sic restituenda græca censuisse Valefium, ex ipsius ore se accepisse notavit Gronovius in ora sui libri.

Verf. 6. *Verf. 6.* τὸν Ἡρακλείδην. — „Hic *Heraclides* erat Tarentinus, vir omnibus vitiis contaminatus, quem describit Polybius lib. XIII. [c. 4 seq.] Ob cuius amicitiā cum Philippus omnium se invidiæ expositum cerneret, tandem eum in vincula conjecit, summo omnium gaudio, ut ait Livius lib. XXXII.“ [cap. 5.] VALESIVS.

Ibid. διὰ τὴν εἴσοδον. Valefius: *urbem ingressis*. Ad quæ verba REISKIVS scribit: „Si id voluisset auctor significare, quod Valefii latina interpretatio subjicit, videtur potius dicturus fuisse *παρὰ τὴν εἴσοδον*. Putem itaque, hæc verba respondere illis proximis *καταπλεγέντας τὸ γεγονός*, ut sententia sit: Milesios non Philippo solum, sed Heraclidæ quoque *coronam*, h. e. munus in auro, seu signato, seu ad formam coronæ conformato, exhibuisse, *propter eorum aggressionem*, h. e. videntes Philippum adoriri Miletum infestis armis velle, idque parare.“ — Nos quidem fatemur, nobis non satis in liquido videri, quænam sit hoc loco vis istorum verborum.

Verf. 8. *Verf. 8.* Ποτὶς ἡμετέρας deest aliquid, e. c. συμφωνούσης vel μαρτυρούσης.

Cap. XVI.

CAP V T XVI.

Verf. 1. *Verf. 1.* παρὶ τοῦ κατὰ Μεσσηνίους παρασπονδήματος. conf. c. 13.

Verf. 2. *Verf. 2.* παρὰ τὸν Ὀπλίτην. — „*Hoplites* rivus memoratur a Plutarcho in Lyfandri vita, qui Haliartum Boeotiæ præfluit: quamquam alii torrentem esse dicebant, qui in Phliarum amnem influit. Sed alius hic *Hoplites* intelligi.

Verf. 2.

telligitur.“ VALESIVS. — „*Hoplites* videtur nomen campi ad Eurotam fuisse, ubi Juventus Spartana in armis exerceretur.“ REISKIVS. — In veterum scriptorum silentio definiri nil potest. Mox Πολιάσιον quid sit, frustra quaesivimus.

Ibid. ἐπὶ τοὺς κατὰ Σελλάσιαν ἐφίκετο τόπους. Cum κατὰ Ἑλλάς scriberetur, hæc notavit VALESIVS: „Corruptus est hic locus. Ego Σελλάσιαν legendum esse existimaui, [idque in latina versione expressit] quod sequentia demonstrant. *Sellasia*, sive *Selasia*, (utroque enim modo scribitur) oppidum fuit in agro Laconico, non procul ab urbe Sparta, quod sua ætate dirutum fuisse testatur Pausanias.“ — Valesii emendationem extra dubium ponit id quod deinde sequitur verf. 8 seq. ubi tamen alio rursus errore Βελλάσιαν pro Σελλάσιαν scripserat librarius. De urbe ista conf. II. 65, 7. & ibi not. Pausan. III. 10. p. 230. & alibi. Holstenius ad Stephanum Byzant. in Ἑλλάς suspicatus erat, respexisse ibi Stephanum hunc Polybii locum, quia ad librum XVI. Polybii provocatur. Sed nihil huc facit id, quod ibi grammaticus habet. Vide infra, cap. 41, 5.

Verf. 3. ἐπὶ Θαλάμας. Sic recte h. l. omnes. Vide Verf. 3. Adnot. ad verf. 8. — *Ibid.* Φάρας. Rectius Φαρὰς, & sic rescriptum velimus. confer ad verf. 8.

Verf. 4. συνάψας τοῖς Σκιρωνίοις. Cum τοῖς Κυρυνίοις. Verf. 4. σιν h. l. ex codice Peiresc. esset editum, & deinde *verf. 5.* τὰς Σκιράδας, sic monuit VALESIVS: „Haud dubie legendum est τοῖς Σκιρωνίοις, hic & statim infra. Sunt enim *Scironia saxa* prorsus ad orientem Corintho, ut docet Strabo lib. VII. & VIII.“ — Σκιρωνίδες πίτραι Strab. VIII, p. 381. & IX. p. 391. Et simplici iota Σκιρωνίς ὁδὸς Herodot. VIII, 71. quam τὴν Σκιρώνην vocat Pausan. I. 44, p. 107. Quare hactenus non opus erat a codice discedere, ut, in σ mutaretur: &, utroque modo recte scribi, diserte Suidas monuit in Σκίρων. Neque analogiæ repugnat τὰς Σκιράδας, quod consulto tenuimus.

R 3

Ibid.

Vers. 4.

Ibid. τὴν Κοντοπορίαν. Hoc loco Κοντοπορείαν ex codice erat editum, mox vero *vers.* 5. Ποντοπορίαν. Vtroque vero loco Κοντοπορίαν [poterat pariter Κοντοπορείαν dicere] legendum monuit VALESIVS. „Sic enim vocabatur (inquit) via, qua Corintho ibatur Argos. Athenæus lib. II. [p. 43.] Πτολεμαῖος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν δευτέρῳ [ἴμο δὲ δόμῳ, sic certe edd. omnes.] ὑπομνημάτων, ἐπὶ Κορίνθου προάγουσι, Φησὶν, ἡμῖν διὰ τῆς Κοντοπορίας καλουμένης, κατὰ τὴν ἀκρώμενν προσβαίνουσιν &c. Pausanias in Corinthiacis [II. 15. p. 144.] duplicem ait fuisse viam Cleonis Argos; alteram homini expedito permeabilem & compendiosam; alteram angustam quidem etiam, sed curribus & carpentis perviam, quæ διὰ τρητοῦ diceretur; priorem διὰ τῆς Κοντοπορίας [quidem simpliciter τὴν Κοντοπορίαν?] dictam esse existimo.“ —

Ibid. ἐπεβέβητο, pervenit. Constanter aliàs in activo, ista notione, usurpatur hoc verbum. conf. vñ. 3 & 6. II. 24, 17. IV. 78, 7. Adde Adnot. ad XI. 22, 10. — *Ibid.* παρὰ τὰς Μυκήνας. Sic haud dubie oportuit: *præter Mycenæ*, vel *secundum Mycenæ*, ut vertit Valesius. καὶ nihili est hoc loco.

Vers. 5.

Vers. 5. ταῦτα γὰρ οὐχ ὅλον παρὰ μικρὸν ἐστι. — „Subaudi ἀληθῆ. Est enim idem ac si dixisset οὐ μόνον οὐκ ἐστιν ἀληθῆ παρὰ μικρὸν, non solum hæc parvo discrimine vera non sunt, hoc est, non solummodo dici non potest, parum solummodo, neque magnum abesse, quin hæc vera sint; sed omnia alia vera sunt. ἐστὶν sæpe pro ἀληθὲς vel ἀληθῆ ἐστιν usurpatur.“ REISKIVS.

Ibid. τὰ δὲ κατὰ -- Μυκήνας, ἔγιστα πρὸς δύσεις χειμερινάς. — „Multa mihi sunt obscura & impedita in hac geographica observatione, imprimis hoc, *Mycenæ ad occidentem borealem Corinthi esse*. Permitto hæc geographis ad disceptandum: sufficit de re admonuisse.“ REISKIVS. — Nempe δύσεις χειμερινάς minus recte vir doctus occidentem borealem intellexit, id est, occidentem qua verus septentrionem vergit; cum sit (ut recte Valesius vertit)

tit) *occasus hibernus*, id est, *ea mundi plaga ubi hieme sol occidit*, adeoque *ea pars occidentis quæ vergit versus meridiem*. Atqui Mycenæ respectu Corinthi sitæ quidem sunt a meridie, sed ab ea parte plagæ meridionalis quæ vergit versus occidentem, fere inter meridiem & occidentem; ita ut dici possit, esse *Mycenas propemodum (ἐϋσιστα) ab occasu Corinthi*, nempe *ab occasu hiberno*. Vfus autem est hac expressione Polybius, ut eo magis intelligeretur oppositionis ratio, quoniam *Scironides petra* ad orientem Corinthi sunt. Ipsum vero illum situm Mycenarum, ab occasu hiberno Corinthi, non satis quidem recte expressum videmus in vulgaribus tabulis, quæ obliqui situs totius Peloponnesi respectu reliquæ Græciæ, cui illa peninsula adnexa est, non satis justam rationem habuerunt. In plerisque tabulis fere ab oriente Corinthi, nempe qua oriens ad meridiem vergit, id est, ab oriente hiberno, ponuntur Mycenæ: in Danvilliana Græcia Antiqua ab ipso meridie. Sed in eis tabulis, quæ his proximis temporibus summa cum cura atque subtilitate confectæ sunt, in quibus sunt etæ quæ studio docti solertisque viri *Barbié du Bocage* adjectæ sunt *Itineribus junioris Anacharsidis*, accurate expressum illum situm, quem Polybius hoc loco dicit, videbis, cum in generali Græciæ tabula, tum in tabula Corinthiæ, Sicyoniæ & Achaiæ, ad cap. 37, iterum Anacharsidis, & in tabula Argolidis, ad cap. 53, eorumdem Itinerum,

Verf. 6. ἀπὸ τῶν προηγούμενων. — „τὰ προηγούμενα Verf. 6. sunt, quæ Mathematici appellant *data*, vel *præsupposita*, conditiones, leges, unde aliquid aut conficitur aut consequitur: ut hic loci, *Corintho Mycenæ proficisci*, & *Sparta Messenem*, hæc duo sunt *προηγούμενα*; quæ qui probat, ille nequit affirmare, illa loca intermedia posse attingi ab eo, qui illinc istuc iter capebat.“ REISKIUS. — Rectius fortasse τὰ προηγούμενα nunc intelliges, *Lacedæmone Selasiam petere*, *Corintho Scironidas petras*; quod qui faciunt, nequeunt, ille per istam itineris directionem *Tha-*

Verf. 6. *larnas & Pharas* pervenire, hic *Mycenas*. Recte vero & suo loco hic fiat verbum *προηγούμενων*; contra II. 43, 3. *προηγούμενου* perperam scriptum vidimus a librariis pro *προειρημένου*.

Verf. 8. *Verf. 8. κατὰ Θαλάμας*. Perperam h. l. *Θαλαμίας* dederat codex, & sic editum quoque erat. Monuit vero VALESIVS: „Legendum *Θαλάμας*, oppidum Laconicæ, teste Pausania [III. 26. p. 276.] ita dictum a Castorum templo, qui in eo agro geniti esse dicuntur. *Θαλάμαι* enim proprie dicitur τὸ τῶν Διοσκούρων ἱερὸν, ut notant grammatici.“ VALESIVS.

Ibid. καὶ Φάρας. *Φαράς* scribe, ut ad verf. 3. monuimus. Ita enim constanter acute scribitur, *Φαραί*, cum hujus Messeniæ oppidi nomen, tum illius Achaicæ urbis, de qua II. 41, 8. ubi *Φαραί* cum accentu in ultima revocavimus ex mssis, contra quorum fidem *Φάραι* erat editum. Alio errore *Φαρά* vulgo scribitur in Legat. LIII. nobis lib. XXV. 1, 2. ubi haud cunctanter *Φαραί* corrigere debueramus; neque enim dubitari debet, de eodem Messeniaco oppido, quod hic commemoratur, ibi agi. VALESII ad h. l. hæc est adnotatio: „*Pharæ* oppidum est Messeniæ, quod etiam *Φηραί* dicitur ab Homero. Apud Ptolemæum *Φαραί* perperam scribitur pro *Φηραί*. Sic enim Πηγαί, quod est oppidum Megaricæ, etiam Παγαί dicitur dorica dialecto. Cornelius Nepos in Conone Pharas coloniam Lacedæmoniorum vocat. Livius lib. XXXV. [c. 30.] *Pheras* dicit: *& duarum portarum itineribus, quæ Pheras, quæque Barbothenem ferunt*. Hujus oppidi cives *Φαράται* dicuntur, teste Strabone. Stephanus *Φαράτας* (imo *Φαραίτας*) dicit; Pausanias in Messeniis (IV. 30. p. 354.) *Φαραίτας*.“ —

Cap. XVII.

CAPVT XVII.

Verf. 2. *Verf. 2. ὥστ' ἀδύνατον εἶναι &c.* Paulo iniquior in Zenonem videri potest Polybius. Potuerat porta quædam Messenes nomen a Tegea urbe obtinere, priusquam

quam condita Megalopolis esset, & potuit idem nomen
etiam deinde manere. Quod si vero diserte Zeno, Tegeam
propiore esse Messenæ quam Megalopolin, scripsit, erra-
vit utique, Vers. 2.

Vers. 3. Cum τὴν Τεγέαν εἶναι μόνον ex codice edi-
disset Valesius, adnotavit, forte Μεσσηνίων esse legen-
dum. Eam emendationem, Reiskii calculo etiam com-
probatam, in contextum adoptare non dubitavimus.

Vers. 5. ἐκ τῆς πηγῆς εὐθείως κρυφθέντα &c. Ex Po-
lybio hæc & quæ sequuntur recitavit Suidas in Ἀλφειός.
— *Ibid.* ἐκβάλλειν. — „Sese egerere recte vertit Vale-
sius, sed male in Nota interpretatur de egestionem in mare.
(vide Valesii Notam ad *vers.* 7.) Ea vero est egestio e specu
subterraneo in terræ superficiem oculis patentem; prodi-
re in conspectum. Non, affirmarat Zeno, Alpheum apud
Lycoam, oppidum Arcadiæ, in mare exire, sed rursus
ex antro in conspectum venire.“ REISKIUS. — Alias
quidem ἐκβάλλειν de fluminum exoneratione in mare usur-
patur, ut III. 47, 2. IV. 39, 2. Vers. 4.

Ibid. περὶ Λυκόαν. — „Hujus oppidi meminit Pausa-
nias in Arcadicis (VIII. 36. p. 674.) & Stephanus.“ VAL-
LESIVS.

Vers. 7. τὸ τοῦ Λούσιου μέγμα. Sic ex Suida corrigenda. Vers. 7.
dum esse monuerat idem Valesius, ad Pausaniam simul
provocans, VIII. 28. p. 658. docentem, vocatum hunc
fluvium Λούσιον eo, quod Iupiter, postquam ex matris
utero prodiiisset, eo ablatus fuerat.

Ibid. βαρὺς, validus, copiosus. — „βαρὺς de fluvio
dici, rarum quidem est, non tamen omnino absurdum.
Si urbs magna, (copiosa, opulenta,) dicitur βαρεῖα, quidni
etiam fluvius ingens, spectabilis, quasi gravis undis? Co-
gitavi tamen aliquando βαθὺς, profundus.“ REISKIUS.
— Non sollicitanda utique vulgata.

Ibid. Ad verba Ζήτες ἐλίγα διέλεπε, quæ in medio
contextu vulgo inserta sunt eo loco, ubi asteriscos posui-
mus, hæc notavit VALLESIVS: „Hic vero deesse quædam,

Vers. 7.

tametsi haud moneret antiquarius, facile erat deprehendere. Restabat enim alter Zenonis error longe gravior, qui Alpheum dixerat circa Lycoam Arcadiæ in mare evolvi, cum tamen constet, eum amnem, per Pisatam agrum & Olympiam fluentem, in Elide tandem paullo supra Cylleenem, Eleorum navale, teste Strabone, Ptolemæo ac Pausania, in mare egeri.⁴ VALESIVS. — Falli Valesium, monuit Reiskius ad vers. 3. Si quid intercidit hoc loco, aliud id fuit, Ac sane, nisi diserte monuisset librarius, de defectu nemini putamus suspicionem oborturam fuisse. Sæpius infra terram occultari Alpheum fluvium, & rursus emergere, ait Pausanias VIII. 54. p. 709.

Vers. 9.

Vers. 9. Εἴτα, τίς οὐκ εἰκότως ἄν. Deinde equis non merito &c.

Vers. 11.

Vers. 11. πολλοῦ γε δέ. πολλοῦ γε καὶ δέ suspicatus erat Reiskius.

Cap. XVIII.

C A P V T XVIII.

Vers. 2.

Vers. 2. τὴν τε Γάζης πολιορκίαν &c. Res hæc, in quarum narratione verba magis, quam ipsam rerum rationem curasse Zenonem ait, *oppugnatio Gaza*, & *prælium ad Panium*, post aliquot demum annos acciderunt. Vide cap. 39 sq. & Valesii adnotationem ad cap. 40, 6. Est autem non tam *oppidi* nomen, τὸ Πάνιον, quemadmodum hic interpretatus Valesius erat, *ad oppidum Panium*, quam *montis*, in quo *fons Iordanis* fluvii. Stephanus: ἔστι δὲ Πάνιον, σπήλαιον Παλαιστίνης, ἀφ' οὗ ἐκρεῖ ὁ ποταμὸς Ἰορδάνης. Plura vide apud Cellarium in Geogr. Antiq. lib. III. c. 13. p. 478 seq. Alii Πάνειον scribunt.

Ibid. ἐπιδακτικὰς - συντάξεις. conf. XII. 28. 8.

Vers. 3.

Vers. 3. τὴν εὐχάρεϊαν, levitatem, præcipitantiam, conf. ad XI. 21, 4.

Vers. 4.

Vers. 4. τοὺς ἐπὶ τούτου ταταγμένους, scil. εὐνοῦμου, Sic cap. 19, 5. ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ, & constanter eadem ratio. Præter rationem hoc suspectum habuit Reiskius, aut ἐπὶ τοῦτω legere iubens, aut ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ.

Vers.

Verf. 4. ἐνὶ μὲν τῆς ἐωθινῆς. — „subaudi εὐσης ἄρας.“ *Verf. 4.*
REISK,

Verf. 6. τὸν ποταμὸν, μεταξὺ &c. — „Forte τὸν *Verf. 6.*
ποταμὸν, τὸν (scil. ἕντα vel ῥέοντα) μεταξὺ.“ REISK.

Verf. 7. Ἀντιπάτρου. — „Hic erat fratre Antiochi *Verf. 7.*
Magni genitus, ut testis est Polybius lib. V. (c. 79, 12.)
& Livius lib. XXXVII.“ (c. 45.) VALESIVS, — *Ibid.*
Ταραντίου, Vide ad IV, 77, 7.

Ibid. μετὰ τῆς ἐταυρινῆς ἵππου. Conf. V. 53, 4. & ibi
notata. — Breviter WESSELIING. ad Diodor. XVII. 87.
„Equites erant, *sodalium* nomine insignes, robur equestris
inter Macedonas militiæ.“ — Fufius VALESIVS, cujus
verba, quoniam ad ea etiam Wesselingius provocavit, ad-
ponere haud gravabor: „Erat apud Macedones cohors
equitum, qui ἐταῖροι dicebantur ex instituto Philippi re-
gis, quemadmodum testatur Theopompus lib. XLIX. (ol-
tatus a Polybio nostro, VIII. 11, 5 & 12.) Et Demosthe-
nes in Responsione ad Philippi Epistolam, τοὺς δὲ, inquit,
περὶ αὐτὸν ἕντας ἐταῖρους &c. (T. I. edit. Reisk, p. 155.)
Quamquam Anaximenes lib. I. Philippicarum Historiarum,
ejus instituti auctorem facit Alexandrum, qui præstantis-
simos quosque, equitandi artem edoctos, ἐταῖρους voca-
vit, ac pedites simul πεζεταῖρους, ut refert Harpocratio.
(in Πεζεταῖροι.) Ab his ἐταῖροις diversa erat *ala amicorum*,
ut docet Polybius lib. XXXI. (c. 3, 7.) Porro ἐταῖρους *so-*
dales potius interpretari vellem, quam, ut Casaubonus in
lib. V. (53, 4.) *hetaros sive regis socios*, parum latine,
ut existimo. Possis & *Comites* vertere: sic apud Ammianum
Marcellinum & in Notitia Imperii Rom. *comites sagit-*
tarii & comites clibanarii recensentur ea ratione, ni fal-
lor.“ —

CAPUT XIX.

Cap. XIX.

Verf. 1. τοὺς εὐχερείαις, *agilitate*. conf. ad XI. 21, 4. *Verf. 1.*
XV. 13, 1. Temere Valefius *loci iniquitate*, quasi esset
τοῦς

ταῖς δυσχωρίαις. — *Ibid.* τὰ δὲ θηρία. Inferendam partic. δὲ monuerat Valef. in Notis,

Verf. 9. *Verf.* 9. υἱὸς ὄντας. — „Forte τοῦ βασιλέως υἱός, ὅντος ἐνὸς τοῦ τότε &c.“ REISKIUS. — Admodum probabiliter, ut nobis quidem videtur.

Verf. 10. *Verf.* 10. ἅμα μὲν αὐτῷ πρῶτος &c. „Lege αὐτός.“ VALES. — Imo bene habet αὐτῷ, eadem ratione qua *vers.* 9. ἀναπεχώρηκεν αὐτῷ, *ei*, id est, *ex ejus narratione, illum si audis.* Reiskius, alio oculum intendens, putaverat, illud αὐτῷ *vers.* 9. in αὐτὸς mutatum voluisse Valefium; at posterius solum αὐτῷ, quod *vers.* 10. repetitur, suspectum Valefius habuit,

Cap. XX.

CAPVT XX.

Verf. 3. *Verf.* 3. ἐπισσευμένον, *neglectum habitum, neglectum tractatum.* Conf. ad IV. 49, 1.

Verf. 4. *Verf.* 4. αἱ λοιπαὶ τῶν γραφῶν. — „*religiosa scriptio- nis genera*; ut sunt carmina, orationes, disputationes de argumentis philosophicis; quæ omnia conferuntur cum Historia.“ REISKIUS.

Verf. 7. *Verf.* 7. ἐλυπήθη μὲν ὡς ἐνὶ μάλιστα. Cum adjectum esset Φαίνεται, monuit VALESIVS: „Legendum videtur, ὡς ἐμοὶ μάλιστα φαίνεται, vel potius λυπηθῆναι μὲν ὡς ἐνὶ μάλιστα φαίνεται.“ — REISKIUS: „Aut λυπηθῆναι legendum, aut Φαίνεται est delendum.“ —

Verf. 8. *Verf.* 8. περὶ αὐτοῦ, pro περὶ ἐμαυτοῦ, ut sæpe aliàs, *de me ipso, ad me ipsum quod adinet.* εἰ καὶ ἡμᾶς sunt æquales mei, qui hoc tempore vivunt, ut IV. 1, 4. IV. 2, 2. &c. quod miramur nec Valefio in mentem venisset, nec Reiskio.

Cap. XXI.

CAPVT XXI.

Verf. 1. *Verf.* 1. De Tlepolemo conf. lib. XV, cap. 25 extr. & seqq. Eclogam hanc suo Lexico inseruit Suidas in Τληπόλεμος, usque ad verba τὸ Φανὴν εἶδέν. *vers.* 9. Tum vero addit: καὶ τὰ λείποντα ζῆται ἐν τῇ Πολυβίου ἱστορίᾳ.

Vers.

Verf. 2. προσφέρειτο. Sic corrigendum conjecerat Ernestus in Lexic. Polyb. recte, haud dubie: *multas virtutes, multa item vitia ad rerum administrationem adtulit, contulit.* σπουδὴν καὶ μηχανὴν προσφέρεισθαι, I. 18, 11. est *studium & artem adhibere.* Ceterum in vulgatum προσφέρειτο consentit Suidas.

Verf. 2.

Verf. 4. πρὸς δὲ ποικίλων πραγμάτων χειρισμὸν, δεόμενον ἐπιστάσεως. — „ποικίλον, & δεομένων legendum. Nam tractatio rerum est ποικίλος χειρισμὸς, in quo adhibenda est ποικιλία, versutia, versatilitas ingenii & animi ad varia consilia. Sed res, τὰ πράγματα, sunt δεόμενα ἐπιστάσεως καὶ νήψεως, opus habent attentione & sobrietate mentis.“ REISK. — Immo nullo modo sollicitandum vulgatum. ποικίλα πράγματα sunt *res varia*, id est, *intricata, difficiles, dubia.* Sic ποικιλία πραγμάτων, IX. 22, 10. *varii casus, rerum temporumque difficultas;* & ποικίλοι καιροὶ, *varia tempora*, id est, *difficilia ac dubia*, XVIII. 38, 6.

Verf. 4.

Verf. 5. οὐ μόνον ἐσφηλεν, ἀλλὰ καὶ τὴν βασιλείαν ἤλετ' ὥστε. Valesius: *itaque brevi non solum ipse concidit, sed regnum etiam labefactavit.* At tantum abest, ut concidisse Tlepoleum dicat Polybius, ut, licet de statione eum depellere conati sint ceteri aulici, tamen superiorem discessisse doceat, & confirmatam auctamque etiam ejus potestatem, cap. 22, 10 sq. Neque ἐσφηλε passively aut neutraliter umquam significat *concidit*, sed active *labefactavit, in periculum induxit, in fraudem illexit;* ut X. 33, 2. XL. 5, 9. Itaque ad significandam illam Valesii sententiam oportuerat ἐσφάλη, aut ἐκυτὸν ἐσφηλε, ut Reiskius maluit. Sed videndum, an, servata scriptura codicis, quam & Suidas agnoscit, hæc sit Polybii sententia, *non modo in periculum adduxit, non modo labefactavit regnum, sed etiam imminuit, infigne detrimentum ei adtulit.* Sic, per usitatam Polybio verborum transjectionem, vocabulum βασιλείαν ad prius verbum æque ac ad posterius fuerit referendum.

Verf.

Verf. 10.

Verf. 10. ἡ ὕψις τὸ κακόν. Haud dubie ἡ ὕψις τὸ κακόν legendum, *augebatur malum.* — Ibid. ἐξ αὐτοῦ λαμβάνον τὴν ἐπίδοσιν. Male fecisse nos intelligimus, quod Valefii h. l. tenuerimus interpretationem, *ipsomet fovente atque augente.* Rescribe: *ex semet ipso incrementum capiens*, ut Reiskius monuit. Nec vero idcirco opus est, ut ἐξ αὐτοῦ, cum aspero spiritu, ut voluit ille, scribamus. Immo præferentem Polybium in pronomine reciproco spiritum lenem sæpe observavimus. Quid autem sit hoc, quod dicit, *malum ex se ipso cepisse incrementum*, intelligitur ex eis quæ mox continuo subiiciuntur.

Ibid. πᾶς γὰρ ὁ παθὼν εὖ &c. Eadem verba, usque ad finem versus, in ora adscripta habet codex Vrbinas, in ea regione ubi desinit cap. 11. Excerptorum antiquorum, (quod nobis est cap. 12. hujus libri) & ubi incipit cap. 12. (nobis cap. 23.) Ex quo etiam intelligitur, recte a nobis, alia quidem insuper indicia secutis, Eclogam hanc Valesianam hoc loco esse inter illa duo capita interjectam.

Verf. 12.

Verf. 12. τὰς ἐν τοῖς πότοις ἐπιχύσεις. Cum ἐπιχύσεις in contextu posuisset VALESIVS ex suo codice, notavit in margine: „Forte ἐπικλήσεις.“ In Notis vero uberius sic ad h. l. commentatus est: „Existimavi legendum esse ἐπικλήσεις. Moris enim fuit, ut principibus viris hoc adulationis genere blandirentur in conviviis. Tibullus lib. II.

Sed bene Messallam sua quisque ad pocula dicat;

Nomen & absentis singula verba sonent.

Alexis quoque in Pharmacopola (apud Athenæum, lib. VI. p. 254.) quendam inducebat, qui uni e convivis propinans hæc diceret: Παῦ, τὴν μεγάλην δὲς, ὑποχάας Φιλίας κύαδους τῶν παρόντων τέτταρας. τοὺς τρεῖς δ' ἔρωτας προσαποδώσεις ἵστερον. Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως νίκης καλῶς, καὶ τοῦ νεανίσκου κύαδον Δημητρίου. Φέρε τὸν τρίτον Φίλας Ἀφροδίτας. Posset etiam ἐπιχύσεις legi apud Polybium, ut *libationes* intelligantur, quas *prolato principum virorum nomine* fieri mos erat, ut declarat idem Alexis

Alexis in primo versu quem protulimus, καὶ τὴν μεγάλην δὸς ἐπιχίρας. sic enim malo. Athenæus lib. VI. (p. 255.) Οἱ Ἀθηναῖοι ἂν μόνον ναυὺς κατεσκευάσαν τοῦ Σελεύκου, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἀντιόχου, καὶ τὸν ἐπιχεόμενον πύκτον ἐν ταῖς συνουσίαις Σελεύκου Σωτῆρος καλοῦσι. — Ad hæc REISKIUS: „Probo, ait, Valesii ἐπιχίρας, propter locum quem protulit Athenæi. Aliàs cogitavi ἐπικλυτήρας, ut p. 1436 (XXIV. 8, 7.) Θεοκλυτήρας habetur. Si vulgata servatur, possit hoc modo accipi, ut statuatur Polybius voluisse eo vocabulo, ἐπιλύσεις, indicare quæstiones in conviviis propositas & disputatas in eam sententiam, ut ad laudes Tlepolemi pertinerent: e. c. quæ nomina denas literas habeant? quæ nomina numerum 5400 conficiant? quis imperator felicissimus? cætera hoc genus; quæ omnia poterant in nomen Tlepolemi convenire.“

CAPUT XXII.

Cap. XXII.

Verf. 1. βαρέως αὐτοῦ τὴν αὐθάδειαν ὑπέφερον. Cum Verf. 1. ex nostra conject. hoc correctum esse scriberemus in scholio, præterierat nos Gronovii in hunc locum Nota edita, in qua pariter βαρέως corrigere jusserrat, quod & in verf. latina jam expresserat Valesius. βραχέως defendere conatus est REISKIUS, esse (dicens) latinum parum, parum ferebant, tolerabant. — ERNESTUS: vel non diu, vel parum ferebant. Quæ etiam atque etiam dubitamus am placere possint: & dictionis βραχέως φέρειν τι exempla requirimus. βραχεῖαν & βαρεῖαν inter se permutata a librariis vidimus IV. 48, 2.

Ibid. τὸν δὲ Σωσίβιον. — „Sofibium minorem designat: nam pater Sofibius jam tum vita decesserat. Vide p. 1404. (XV. 25.) qui locus sine dubio particula ejus est, qui mortem Sofibii majoris indicavit.“ REISKIUS. — Confer XV. 32, 6 lqq.

Verf. 2. τὴν τε πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἀπάντησιν ἀξίαν Verf. 2. ποιεῖσθαι τῆς &c. Cum in codice fuisset ἀξίαν, perspicte

VALK-

Verf. 2. VALERIUS *ἀξίαν* correxit. Neque vero quidquam amplius quærendum. Certe nescimus quid spectarit idem vir doctus, in Notis scribens: „Græci sermonis elegantia postulat, ut dicatur κατ' ἀξίαν ποιῆσθαι.“ —

Verf. 3. *Verf. 3.* Πτολεμαῖος ὁ Σωσιβίου. *Ptolemæus, Sosibii filius*; adeoque frater ejus, de quo modo dictum. Cum sit autem Polybius, hoc tempore ex aula Macedonica rediisse hunc Ptolemæum, Sosibii filium, intelligitur, ad hunc annum 553. non ad sequentem aliquem annum, pertinere hanc Eclogam. Non potuit enim Alexandrinus hic Ptolemæus in aula Macedonica manere ex quo apertum Philippi contra Aegyptios bellum, ex societate cum Antiocho contracta, geri coeperat. Atque hoc jam eodem anno Cariam, quæ regis Aegypti fuerat, invasisse Philippum vidimus. Res autem Aegypti post res Græciæ & Asiæ in cujusque anni historia exponere Polybius confuevit.

Cap. XXIII.

CAPVT XXIII.

Chronologia.

Cum a rebus in Italia gestis incipiat Polybius cujusque anni historiam, (conf. XXVIII. 14. 9.) intelligi debet, hoc caput ex sequentis anni (ab *V. C.* 554. *Olymp. CXLIV.* 4.) historia esse decerptum: quare *illum annum ad oram contextus nostri hoc loco adnotatum velimus.* Retulit quidem Livius XXX. 45. *triumphum Scipionis* ad finem anni 553. Sed quod si sub finem ejus anni Romam cum exercitu ex Africa rediit Scipio, multum sane adhuc temporis infumendum erat in adparatum Triumphi, tam splendidi præfertim, qualis Scipionis ille Africanus triumphus fuit. Itaque fieri fere non potuit, quin ante sequentis anni initium illa pompa duceretur. Quare in anni 554. historia, in rebus in Italia gestis, eam pompam exposuit Polybius.

Verf. 2. *Verf. 2.* προσδοκίας. Perperam προσδοκίας ed. 1. Reg. F. G. Vefont.

Verf.

Verf. 5. τὸν θρίαμβον εἰσῆγα. Haud dubitari debet, *Verf. 5.*
 quin hanc triumphi Scipionis pompam, longe omnium,
 quæ ante id tempus Romæ conspectæ fuerant, splendidis-
 simam celeberrimamque, fufe copioseque Polybius expo-
 fuerit. Nonnulla attingit Livius XXX. 45. copiosius rem
 persecutus est Appianus Punic. cap. 66.

Ibid. διὰ τῆς τῶν εἰσπαυμένων ἐναργείας. διὰ per-
 specte correxerit Casaub. cum δὲ daret ed. 1. consentienti-
 bus mssis. Præcedentem particulam ἐν in ἐκ mutan-
 dam censuerat Scaliger. ἐναργείας ante Casaubonum Sca-
 liger etiam scripserat. Sæpius a librariis permutata inter
 se vocabula ἐναργῆς & ἐνεργῆς, ἐνάργεια & ἐνέργεια, po-
 nuimus ad I. 1, 5. conf. III. 44, 6. III. 54, 2. IV. 17, 2,
 De eadem confusione monuit Wesseling. ad Diodor. I. 39.
 Adde quæ notata sunt ad Polyb. XV. 36, 2.

Verf. 6. ὁ Σύφαξ. ὁ Σέφαξ ed. 1. cum mssis, ut *Verf. 6.*
 aliâs. — *Ibid.* In Μασσιουλίων h. l. recte consentiunt
 omnes. conf. III. 33, 15. — *Ibid.* ἤχθη τότε διὰ τῆς πό-
 λεως. Alii ante Scipionis triumphum mortuum esse Sy-
 phacem scripserunt. Auctorum dissensum, Polybiique
 sententiam diserte adnotavit Livius XXX. 45.

Verf. 7. αἰῶνας ἦγον καὶ πανηγύρεις. Hos ludos, quos *Verf. 7.*
Consul in Africa voverat Scipio, sub finem anni ab V. C.
 554. celebratos esse, satis clare Livius significat
 XXXI. 49.

CAPVT XXIV.

Cap. XXIV

In Eclogis Valesianis, ante hanc, quam hoc loco po- Chronolo-
 suimus, vulgo locata est illa de Gaza urbe ab Antiocho ^{81a}
direpta, & de Gazensium fide in Aegypti reges; quam
 cur post hanc de Philippo in Caria hiemante, in finem hu-
 jus libri & in annum ab V. C. 556. rejecerimus, ratio
 ibi reddetur. Tempus, ad quod hæc pertinet de Philip-
 po Ecloga, cum ex aliarum libri hujus XVI. reliquiarum
 connexionem intelligitur, tum ab ipso Polybio, diserte edi-
 to consulis Romani nomine, satis definitum est. Philip-
Polybii Histor. T. VII. S pum

pum Cariam invadentem, & Iassum urbem, *Bargylis* vicinam, oppugnantem vidimus cap. 11 sq. A. V. 553. Nunc in ea regione hiemare coactum narrat Polybius, ea hieme, qua Consul creatus est *P. Sulpicius Galba*. Ea hiems est, quæ inter annum 553 & 554. intercessit; nam in annum 554. consul Galba est creatus, & idibus Martiis consulatum inivit, ut docet Livius XXXI. 5. Quoniam vero hunc consulem hoc loco nominavit Polybius, colligere inde licet, versatam fuisse hic narrationem in rebus anno 554. gestis, nempe sub exitum illius hiemis; quemadmodum etiam res ea hieme gestæ, quæ secuta est annum 553, in rebus anni 554. expositæ fuisse videntur. conf. ad XVII. 1, 1. De rerum connexionione vide Notata ad cap. 14, 5. & confer Polyæn. IV. 17, 2. Currente deinde hoc anno 554. Abydum oppugnavit Philippus, & exacto autumno expugnavit. conf. ad cap. 29, 1 seq.

Verf. 3. *Verf. 3. τὰς ἐξαποστελλομένας κατ' αὐτοῦ πρεσβείας εἰς Πώμην.* Illarum legationum meminit Livius XXXI. 2. in rebus eadem hieme, quam Polybius dicit, gestis. Nil vero opus est, ut κατ' αὐτοῦ scribamus, quemadmodum Valesius voluit. — *Ibid. διόπερ πάρας ἔχει.* — **REISKIUS:** „Forte οὐδὲ (scil. ἡγνόει) διότι πάρας ἔχει, neque nesciebat bellum Punicum esse decisum & finitum.“ — Quidquid sit, haud dubie corrupta vox διόπερ est.

Verf. 5. *Verf. 5. τοὺς δὲ ἀποβιαζόμενος, alios vi cogens ut sibi alimenta subministrarent.*

Verf. 6. *Verf. 6. Ζεῦξις.* Vide ad cap. 1, 9. — *Ibid. Μυλασσίς.* Hic quidem Μυλασσῆς erat editum: sed paullo post Μυλασίων, simplici σ, recte; sic certe Stephanus & alii. conf. Drakenb. ad Liv. XXXVIII. 39, 8. — *Ibid. Μάγνητες.* Cives *Magnesiæ ad Maandrum*, in Ionia; in cuius vicinia erat *Myus*, quæ paullo post memoratur, verf. 9.

Verf. 9. *Verf. 9. Παρὰ δὲ Μαγνήτων &c.* — „Hæc postrema addidi ex Athenæo lib. III. (p. 78.) qui ex libro XII. historiæ Polybii hæc esse sumta testatur; eumque secutus est quoque Casaubonus, (in Polybii Fragmentis.) Sed legon-

legendum est in Athenæo ἐν τῇ κ. τῶν ἱστοριῶν, ut satis patet ex hoc nostro fragmento. Nam liber XII. Polybii nihil fere aliud continebat, quam *παρέκβασιν* sive excessum adversus Timæum. Porro post hoc fragmentum collocanda est descriptio pugnae navalis ad Chium, quam habes initio excerptorum libri XVI. quod quidem certius est. VALESIVS. — Quo pacto rationes suas inierit Valesius, ut certo certius ipsi videretur, descriptionem pugnae ad Chium huic eclogae esse postponendam, haud nos quidem videmus, nec jam disquirere vacat. Illud videmus, in Excerptis antiquis ex hoc libro XVI. manifeste illam pugnam ad Chium poni ante Philippi expeditionem in Caria: neque quidquam perspicimus, quod videri possit repugnare illi rationi. Athenæi verba, in quibus versamur, commodum erit integra hic adponere. Sunt autem huiusmodi: Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τῇ δαδεκάτῃ (ἐκκαδεκάτῃ) τῶν ἱστοριῶν· Φίλιππος, Φησίην, ὁ Περσέως πατήρ, ὅτε τὴν Ἀσίαν κατέτρεχεν, ἀπορῶν τροφῶν, τοῖς στρατιώταις παρὰ Μαγνήτων, ἐπεὶ σίτον οὐκ ἔχον, σῦκα ἔλαβε. διὸ καὶ Μυοῦντος κυριεύσας, τοῖς Μαγνήταις ἐχαρίσατο τὸ χωρίον ἀντὶ τῶν σῦκων.

CAPVT XXV.

Cap. XXV.

De re & de connexionione historiae conf. adnotata ad cap. 14, 5. & Liv. XXXI. 14 & seq.

Vers. 1. εὐχαριστήσοντας. — „gratulaturos ei, h. e. Vers. 1. & laetitiam suam de re bene ab eo prospereque gesta significaturos, & gratias tam verbis quam rebus acturos de opera ab eo civitati Atheniensi praestita, qua factum esset, ut ab importuno hoste Philippo ejusque obsidione liberarentur. Ita εὐχαριστήριον apud Diod. Sic. T. II. p. 621, 79. sunt gratificationes, immunitates, compensationes operæ praestitæ. vid. Indic. Diodori & infra p. 1104, 9.“ (XVIII. 26, 4.) REISKIVS. — εὐχαριστῶν nil aliud significat, nisi gratias agere; quæ notio & hic & altero loco, quem citavit Reiskius, obtinet. Gratias autem At-

Verf. 1. talo egerunt Athenienses ob beneficium, quod ab illo Philippi conatibus se opponente accepisse putarunt. conf. c. 26, 2 & 5. — *Ibid.* συνδιαλαβῆν. — „una secum disceptare, seu deliberare & decernere. Recte repudiavit Casaubonus Fulvii Vrsini conjecturam, margini editionis Plantin. adscriptam, συνδιαλαβῆν.“ REISKIUS. — *Ibid.* ἀνήχθη. — ex insula Euboea puta, quo ad eum missa erat legatio Atheniensium.“ REISKIUS. — Ex insula *Aegina* dicere voluit: vide Livium l. c.

Verf. 2. *Verf. 2.* Ποσειδώνος προσβουτάς. Videtur Polybius tres illos legatos dicere, quos ad Ptolemæum Aegypti regem a senatu missos Livius XXXI. 2. scribit. Confer Polyb. XVI. cap. 27. & c. 34. & Liv. XXXI. 18. Hoc vero loco, in quo nunc versamur, nullam illorum legatorum Livius mentionem fecit; (XXXI. 14.) sed C. Claudium Centhonem a P. Sulpicio Cos. cum XX. longis navibus & militum copiis Athenas ait fuisse missum, qui Athenienses obsidione liberaret, qua ab Acarnanibus & conjunctis cum his Macedonum auxiliis premebantur.

Verf. 5. *Verf. 5.* μετὰ μεγάλης προστασίας. Optime sic correxit Vrsinus, cum προσδοσίας esset in codice msto. Est autem προστασία *splendor, magnificentia, pompa, comitatus*. conf. V. 43, 3. Ad legat. XXX. provocat Vrsinus, id est nobis lib. XXII. 17, 10. ubi προστασίαν Livius (ut monuit idem) *comitatum* interpretatus est lib. XXXVIII. c. 14.

Ibid. μετὰ τῶν ἱερῶν. In contextu hoc ex codice suo posuerat VRSINUS; in ora vero ἱερῶν notaverat, & in Notis sic scripsit: „Nos ἱερῶν emendandum existimamus, vel ex una Liviana versione: quid enim *equitibus* opus est Athenis, ad mare positæ civitati?“ — Nempe Livius, XXXI. 14. hunc Polybii locum ob oculos habens, nulla *equitum* facta mentione, *sacerdotes*, ait, *cum insignibus suis intrantem urbem, ac dii prope ipsi exciti sedibus suis, exceperunt*. Inde cum ἱερῶν in contextum recepisset Casaubonus, perspicite REISKIUS: „Prima specie,

Vers. 5.

cie, ait, videatur Casaubonus sapienter Fulvii Vrsini conjecturam *ἱερέων*, pro eo, quod codex ejus dabat, *ἱππέων* suppositam, probasse & in corpus Polybii immisisse; quod Livius, locum hunc exprimens latine, nullam *equitum* fecit mentionem, *sacerdolum* contra expressam fecit. Verum si recte rem æstimamus, apparet, *ἱππέων* debere servari. Erat enim Athenis *ordo* quidem *equitum*, quamquam non ita nobilis, neque ita perspicue a populo distinctus, atque Romæ: quod vel ex Aristophanis Equitibus constat. Deinde erravit Fulvius in eo, quod credidit, versionem Livii, *sacerdotes cum insignibus suis intrantem urbem* - - *exceperunt*, ad hunc versum Polybii pertinere. Illa vero non hunc locum, sed proximum inferiorem (vers. 7.) *ἐπὶ δ' εἰσῆες κατὰ τὸ Δίπυλον ἐξ ἐκατέρου τοῦ μέρους παρίστανται τὰς ἱερείας καὶ τοὺς ἱερεῖς* exprimunt, ut ultro apparet comparanti inter se locos. Verba Livii, *Et dii ipsi exciti suis sedibus*, exprimunt illa Polybii *πάντας μὲν τοὺς ναοὺς ἀνέβησαν* cum seqq. — De *Equitum ordine apud Athenienses* confer omnino Schol. ad Aristoph. Equites vers. 624.

Ibid. μετὰ τέκνων. Cum operarum (putamus) errore κατὰ τέκνων fuisset in contextu Vrsini, perperam tenuerunt id posteriores editores. Correximus, monente Reiskio: & in Notis etiam Vrsini, ubi illa repetuntur verba, recte μετὰ legebatur.

Vers. 7. τὸ Δίπυλον. De hac porta Athenarum confer Vers. 7. quæ habet Livius XXXI. 24.

Vers. 9. Φυλὴν ἐπώνυμον ἐποίησαν Ἀττάλῃ. Vide Vers. 9. Steph. Byz. in Ἀττάλῃς & in Βερωνικίδαι. Pausan. I. 5. sub fin. & I. 8. init.

CAPVT XXVI.

Cap. XXVI.

Vers. 2. τῆς εἰσόδου παρήκαν, omiserunt introitum, Vers. 2. nullam amplius mentionem introitus fecerunt, non insisterunt ut introiret. Sic vero in plurali, pro vulgato παρήκαε, scribendum monuit Reiskius, quoniam & præces-

ἵτ συναγαγόντας ἐκλῆσ. ἐκάλουν τὸν προειρημ. & sequitur ἡξίου.

Verf. 6. *Verf. 6.* ἔλονται συναμβαίνειν εὐγενῶς εἰς τὴν ἀπέχθειαν. Vulgatum *συναμβαίνειν* *consentire* interpretatus erat Casaub. quod per se bene haberet, nisi ex adjecto verbo *ἔλονται*, id est, *consilium ceperint, decreverint*, satis intelligeretur, verbum sequens non nudam *sententiam*, nudum *consensum* significare posse, verum *actionem*, quod magis etiam manifeste ex adverbio *εὐγενῶς* adparet. Itaque Reiskianam prætulī emendationem *συναμβαίνεν, nisi decreverint, simul cum Rhodiis Romanisque Et se fortiter suscipere inimicitias, fortiter ingredi bellum cum Philippo*. Est enim dictio familiaris Polybio, *ἐμβαίνειν εἰς τὸν πόλεμον*, II. 62, 6. III. 10, 6. IV. 36, 7. &c. Eademque ratiope, *ἐμβιβάζειν αὐτοὺς εἰς ἀπέχθειαν*, scil. τῶν Ῥωμαίων, cap. 38. Sic *ἐμβαίνειν εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνόν τινι*, idem cum aliquo *periculum adire*, Xenoph. Cyrop. II. 1, 15. V. 2, 19. quæ loca citavit Reisk. ad Polyb. II. 62, 6. Pro τὴν ἀπέχθειαν vero, τὴν ἐκείνου ἀπέχθειαν maluerat idem Reiskius; sed eo commodius intelligi media vox potest, quod modo præcesserunt verba εἰς τὸν κατὰ Φιλίππου πόλεμον. conf. locum modo citatum, cap. 38. hujus libri.

Verf. 7. *Verf. 7.* τῆς δὲ ἐπιστολῆς αὐτῆς ἀναγνωσθείσης. — „Aut ταύτης legendum, κρισκινς, ait, aut potius αὐτοῖς.“ — Neutrum necesse est. Verte: *postquam sola*, vel *postquam solummodo lecta erat epistola*; ad quæ verba referuntur deinde illa verf. 8. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῶν Ῥοδίων &c. Ad unius epistolæ illius lectionem jam satis accensū erant Atheniensium animi.

Verf. 9. *Verf. 9.* ἀριστείων στεφάνῳ. ἀριστείων cum jota subscripto in contextu ediderat Vrsinus, ἀριστείας vero ad oram scripserat, & in Notis hoc commendaverat. ἀριστείων, quod erat in codice, in ἀριστείων fuisse mutandum, recte Reiskius contendit, monens, sæpißimo a librariis extremas vocum literas, præcipue ὦ finale, omitti solere.

Ibid.

Ibid. χωρὶς τῶν ἄλλων. — „ut cetera omittantur, hoc unum seorsim atque inprimis commemoretur.“ REISK.

Verf. 10. ἀνέχθησαν εἰς τὴν Κίον ἐπὶ τὰς νήσους *Verf.* 12; μετὰ τοῦ στόλου. — „Livius: [XXXI. 15.] Rhodii Ceam ab Aegina, inde per insulas Rhodum navigarunt. Mirum quam belle se Livius & Polybius mutuo emendent. Apud Livium enim, pro Ceam, ex Polybio reponendum est Ciam; quæ insula est Euboeæ opposita, ut scribit Ptolemæus: apud Polybium vero, pro ἐπὶ τὰς νήσους, ex Livio legendum videtur ἔπειτα τὰς νήσους, ut post μετὰ τοῦ στόλου verbum παραπλέοντες vel tale aliquid desideretur; atque integra lectio sit, οἱ μὲν οὖν πρέσβεις οἱ τῶν Ῥοδίων ταῦτα διαπράξαντες, ἀνέχθησαν εἰς τὴν Κίον ἔπειτα τὰς νήσους μετὰ τοῦ στόλου παραπλέοντες, εἰς τὴν Ῥόδον.“ *VRINVS.* — Contra *REISKIVS*: „Imo vero Χίον, ait, Chium. Livius habet Ciam; Fulvius Vrinius Ceam invenisse in vulgata vult. Casaubonus Cium retinuit. Sed Cius erat a Philippo devastata, & in Bithynia atque terra continente procul a Cycladibus sita, quæ, ut hic, ita & aliàs, αἱ νῆσοι simpliciter vocantur. vid. p. 530, 6. [V. 34, 7.] Cea autem aut Κῆα est Græcis, aut Κέως, non Κίος. Sed ad Chium, ubi etiam pugna navalis erat commissa, conveniebant: ibi enim erat classis statio, & illinc spargebantur per insulas Cycladas, tam præsidii, quam stationis, & frumentandi & pecuniæ colligendæ causa, aut etiam ut alienæ ad societatem adjungerentur. Frustra hic fuit conatus F. Vrini, quem tamen, quod e latinis colligitur, probasse videtur Casaubonus.“ — Nempe Casaub. ita verterat: *Cium versus atque ad reliquas insulas & Rhodum cum classe sunt profecti.* Iam de Cio, Bithyniæ urbe, de qua lib. XV. 21. agebatur, hic utique cogitari non debet. Sed non magis huc Chius insula spectat, quam & contra librorum fidem, tam Polybianorum, quam Livianorum, & contra itineris rationem ex Piræeo vel ab Aegina Rhodum navigantium, Reiskius nobis obtrudere conatus est: nam quod ad Chium anno superiori

Verſ. 10. pugna navalis commiſſa eſt, id quidem nihil ad rem facit de qua nunc agitur. Apud Livium nullus quidem, quod ſciam, codex mſtus diſerte nec *Ciam*, nec *Cram* habet: *Ceiam* habent nonnulli, quod fortasſe haud abſurdum fuerit, alii *coram*, *etiam*, aut alio modo corruptum nomen. Quidquid ſit, ſi *Kſov*, quod apud Polybium codex mſtus dedit, partim cum ſcriptura Livianorum codicum, partim cum locorum ſitu & itineris ratione, de quo hic agitur, contendimus; non eſt quod dubitemus, eam inſulam dixiſſe hoc loco Polybium, quæ ab Aegina Rhodum navigantibus haud procul a Sunio promontorio prima Cycladum occurrit; quæ vulgatiffimo quidem nomine *Ceos*, *Kéw*, vocatur, Ptolemæo vero *K/a*, aliis, ut Plinius reſert, *Cea*; de qua inſula conſuli poſſunt quæ collegit Cellarius in Geogr. Antiq. II. 14. p. 1284. In illa nominum diverſitate putavimus, eandem forſitan etiam *Kſov* fuiſſe adpellatam; (quemadmodum & in Sotionis Excerptis de Fontibus, referente Harduino in Nott. & Emendd. 4. ad Plinii librum XXXI. ἐν τῇ Κ/σ pro ἐν τῇ Κέω legitur;) quare vulgatum mutare non auſi ſumus, præſertim cum id certe definiri non potuerit, utrum *Kéw* an *K/a* pro genuina Polybii ſcriptura eſſet habendum. De variis hujus inſulæ nominibus, ac de nomine quo Polybius eam inſignivit, præceperat fortasſe Stephanus Byz. apud quem tamen nihil nunc ſubſidii invenire licet, quia intercidit ea pars operis, qua caput illud erat comprehenſum. Ceterum ejuſdem inſulæ copioſiorem in eodem hoc libro XVI. factam eſſe a Polybio mentionem, diſcimus ex eodem Stephano in *Καρδαία*. (Vide infra, c. 41, 7. & ibi notata.) Quod fortasſe eadem occasione, de qua hic agitur, factum eſt. Nam Rhodii, ab Aegina nunc per inſulas domum navigantes, Cycladas omnes, præter Andrum, Parumque & Cythnum, quæ præſidiis Macedonum tenebantur, in ſocietatem acceperunt, quemadmodum Livius eodem loco, qui eſt ab Urſino laudatus, docet.

CAPVT XXVII.

Cap. XXVII

Vers. 1.

Vers. 1. οἱ τῶν Ῥωμαίων πρέσβεις. Vide cap. 25, 2. & ibi notata. — *Ibid.* Νικάνορος. *Nicanor*, nescimus idem ne, an alius, in Philippi exercitu commemoratur, cognomine Elephantus. XVIII. 7, 2.

Vers. 4. Ποτ παρὰ πλείοντος *commā ponendum*, ut non *Vers. 4.* construatur cum ἐν Φοινίκῃ, sed per se stet, & intelligatur πρὸς αὐτούς, nempe τοὺς Ἑπειρώτας.

Vers. 5. ἀπέπλευσαν ὡς Ἀντίοχον καὶ Πτολεμαῖον *Vers. 5.* ἐπὶ ταῖς διαλύσεσι. Sic rursus, πρὸς τοὺς βασιλέας, scil. ad Antiochum & Ptolemæum, missos hos legatos scribit c. 34, 2. Livius vero, XXXI. 2, ubi de hac legatione loquitur, neque mandatorum ad Antiochum datorum, neque omnino belli ab Antiocho adversus Ptolemæum noti meminit. Contra Iustinus XXX. 3. de eadem legatione his verbis scribit: *Mittuntur legati, qui Antiocho & Philippo denuntient, regno Aegypti abstineant.* Confer eundem lib. XXXI. 1.

CAPVT XXVIII.

Cap. XXVIII.

Vers. 2.

Vers. 2. συναπληρῶσαι τῷ λογισμῷ τὸ τῆς προθυμίας εὐχέλεις. Hoc videtur dicere: *prudentia supplere id, quod solus ardor animi efficere non potuisset.*

Vers. 3. τὴν μὲν Ἀττάλου καὶ Ῥοδίων ὀλιγογονίαν. Huc *Vers. 3.* pertinent illa Livii verba XXXI. 15. *Attalum Aegina, missi in Aetoliam nuntii, expectatique inde legati, aliquamdiu nihil agentem tenere: - & ipse Rhodiusque, si institissent tunc Philippo, egregium liberatae per se Graeciae titulum habere potuissent.* Et cap. 16. *Eripique (Abydene) ex obsidione, ni cessatum ab Attalo & Rhodiis foret, potuerunt.* — *Ibid.* καταμέμψατο. κατεμέμψατο ed. 1. male & invitis mssis. — *Ibid.* τὸ δὲ Φιλίππου βασιλικόν. Livius XXXI. 16. *Philippus magis regio animo est usus.*

Vers. 7. κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν. καὶ κατὰ τὴν suspicatus *Vers. 7.* erat Reiskius. — *Ibid.* ὧν ἔν τι μοι δοκεῖ καὶ τότε γεγενῆσθαι.

νέναι. Sic recte edd. Vide ad I. 68, 10. *ἔν τι μοι* Aug. *ἄντιμοι* Reg. F. G. Vefont.

Verf. 8. *Verf. 8. ἐνάρμυσεν εἰς τοὺς ἐπαιῶντας ναυαγούς, ir-
ruit in imminencia pericula, vel certamina. conf. ad c. 9,
5. Neque vero silentio est prætereundum, unius Vrsini
ingenio verbum ἐνάρμυσεν deberi, a quo illud accepit Ca-
saubonus, & in contextum Polybianum adoptavit, cum
aliàs nusquam id verbum usurpatum reperiatur: nam quod
cap. 29, 13. ἐναρμύντας vulgo legebatur consentientibus
plerisque mssis, id quidem haud dubie librariorum erro-
re factum est, ut ibi notabimus. Hoc loco alia ratione
corruptum verbum ἐνάρμυσεν habebat ed. 1. cum Med.
Sed ἐνάρμυσεν (a verbo ἐναρμόζεν vel ἐναρμόζεν)
communī consensu dant Vrb. Aug. Reg. F. G. Vefont.
quod videndum est an verum genuinumque sit, hac sen-
tentia: ita se præsentibus temporibus (periculorum certa-
minumque plenit) adcommo-
davit. Verumtamen adjecta
adverbia παραστατικῶς & δαυμονίως, quæ vehementem im-
petum atque ferociam indicare videbantur, commoverant
nos, ut damnare Vrsini illam emendationem, adoptatam
ab omnibus editoribus, vereremur. Nam ferociter & ve-
hementi impetu non tam cum adcommo-
dare sese tempori-
bus, quam cum irruere in pericula convenire videri debe-
bat. Sic vero παραστατικῶς ferociter hoc loco, & δαυμο-
νίως vehementer, interpretatus etiam Ernestus erat in Le-
xico Polybiano: quæ interpretatio speciem utique habe-
bat. Nam παραστατικὴ διάθεσις videbatur recte furor
& ferocia verti I. 67, 6. & παραστατικὴ ὁρμή, XXXIII.
8, 5. ferax, furiosus impetus: & sic passim alibi. Tum
vero δαυμονίως eadem notione hic accipiendum videbatur
atque in illo exemplo, quod ex Procopio Suidas citavit,
ὁ δὲ εἰς τὰ ἀφροδίτην δαυμονίως διαπύδαζεν. At vero, quem-
admodum nil impedit, quo minus vocem δαυμονίως usita-
tissimā notione, quæ ad verbum ἐνάρμυσεν optime qua-
drat, accipiamus, divina & admirabili quadam ratione;
(quam in partem & Suidas per παραδόξως exposuit;) sic*

VOX

vox παραστατικῶς aliam etiam notionem subiectam habere
 potest, quæ cum phrasi ἐνῆρμεσεν εἰς τοὺς ἐνεστώτας και-
 ροὺς pulcerrime convenit; scil. *magna animi fiducia; for-
 ti, audaci, constanti, fidenti animo*. Sic quidem sæpius
 apud æmulum Polybianæ dictionis Diodorum Siculum;
 cujus loca nonnulla a Suida etiam laudata sunt, ut docuit
 Wesseling. ad Diodor. Legat. XXVII. T. II. p. 627. Eo-
 dem vero modo apud Polybium nostrum XVI. 6, 7. παρα-
 στατικώτερος non opus erat *ferocior* vertere, nisi quate-
 nus idem hoc sonat ac *fortior, acrior, audacior*. Et in
 Fragm. grammat. num. X. Tom. V. nostri Polybii p. 77.
 (quod tamen fragmentum veremur ne non satis idonea de
 causa ad Polybium auctorem relatum sit,) ἔγραψε πικρῶς
 καὶ παραστατικῶς satis erat cum Suidæ interprete verte-
 re *scripsit acerbè & acriter*, aut etiam *audaciter, libere*;
 quemadmodum apud Diodorum l. c. διελύχθη παραστατι-
 κῶς ἄμα καὶ παρβήσιαζόμενος, *magna animi fiducia & li-
 bere differtuit*. Denique si vocabulis παράστασις, παράστη-
 μα, παραστατικὸς, eam notionem inesse statuimus, quam
 cum Guil. Budæo (Comment. Græc. Ling. p. 224 seq.)
 Henr. Stephanus eis tribuit, ut indicent *animi præsentiam*,
 id est, ut ait ille, *non solum robur animi, sed etiam ex-
 temporalem expromptamque solertiam, ac nusquam depre-
 hensam, sed ubique instructam & consultam* &c. mirifico
 illa notio & omnino huic loco apta erit, & sigillatim cum
 dictione ἐνῆρμεσεν εἰς τοὺς ἐνεστώτας καιροὺς conve-
 niet. Quare utique restituendum Polybio illud verbum
 ἐνῆρμεσεν, probatorum codicum consensu comproba-
 tum, putemus; quod ipsum etiam, nescimus utrum e co-
 dice msto nactus, an conjectura adsecutus, Henr. Stepha-
 nus tenuit, qui in Thef. Græc. Ling. T. I. p. 1782. eum-
 dem hunc, in quo hæremus, Polybii locum his ipsis ver-
 bis citavit: παραστατικῶς καὶ θαυμάσιος ἐνῆρμεσεν εἰς
 τοὺς ἐνεστώτας καιροὺς, adjecta hac commodissima inter-
 pretatione, *præsenti animo atque admirando sese præsentibus
 rebus accommodabat*. Nempe fere eundem in mo-
 dum

Verf. 2.

dum jam vetus Polybii interpres Musculus scripserat: *animo obfirmato & stupendo praesentibus sese occasionibus accommodabat*. Casaubonus in vertendo verbo ἐνάρμῃσεν, quod ab Vrsino adoptavit, multis usus est ambagibus: *eum stupenda quadam animi praesentia & divinitus ad medendum malis praesentibus magno conatu sese accinxit*. Sed intelligimus jam nimis diu in loco per se non difficili nos esse moratos. Tacemus, non modo nusquam aliàs reperiri verbum ἐνάρμῃν, verum etiam analogiæ esse contrarium: cum enim ὄρμῃν motum in locum, vel nisum aliquo tendentem significet, εἰσὸρμῃν quidem vel ἐσὸρμῃν εἰς τι recte dicetur; ἐνὸρμῃν εἰς τι est verbi compositio quæ rei ipsius rationi repugnat.

Cap. XXIX.

CAPVT XXIX.

Verf. 1 seq.

Verf. 1 & 2. Vtrumque horum fragmentorum diserte ad Polybium auctorem retulit Suidas in Ἐπιβάθρῃ & Ἐπιβάθρας; quorum sicut posterius manifeste ex ea narratione decerptum est, cujus majorem partem Excerpta antiqua hic servarunt; sic prius ex eadem narratione esse desumptum, probabili conjectura colligi posse visum est. De Abydi oppugnatione confer Livium XXXI. 16 seq. Expugnatam Abydum esse exacto autumno anni 554. intelligitur ex Liv. XXXI. 14. coll. cum cap. 22. De rebus Philippi hoc anno gestis confer notata supra ad cap. 24. init.

Verf. 3.

Verf. 3. τῶν πόλεων. Corrupte πολέμων Reg. F. G. Vef. Tub. Conf. ad I. 75. 2. — Ibid. διὰ τὴν ἰδιότητα. Reiskius legendum censuerat ἰστορημέναι νῆ Δία τὴν ἰδιότητα τῶν τόπων: quod sicut præcise damnare nolumus, sic non necessarium putamus. Non sane erat magnopere hic locus dictioni νῆ Δία. Ad verbum ἰστορημέναι, ex vulgata lectione, intelligitur τὴν θέσιν καὶ εὐκαιρίαν.

Verf. 6.

Verf. 6. Ἡρακλέους στήλας. Constanter nunc in hanc scripturam, quæ sæpius in hoc cap. recurrit, consentiunt libri omnes. Vide notata ad II. 1. 6. — Ibid. περὶ αὐτῶν.

Ἰέντα. Requiri hoc videbatur ob sequens *πομπάμενον* Verf. 6. *versf. 7.* quod in singulari ponitur: quamquam (ut idem monuit Reiskius) necesse non est, ut auctor aliquis eodem modo semper loqui cogatur. Ceterum h. J. litera *σ* facile adhærere ex proxime sequenti vocabulo potuit.

Verf. 11. *ἐξ ἀμφοῖν*, — „scil. *τοῖν περάτοιιν*.” Verf. 11. *REISKIUS.* — Imo *τοῖν μεροῖν*, vulgatissima ellipsi. Conf. *versf. 13.* — *Ibid.* *ποτὲ μὲν γεφυρούμενον*, aliquando *ponte junctum*. Participium præsentis temporis, notione præteriti, ut sæpe aliàs. Non tamen aspernandus *REISKIUS*, scribens: „Forte *ποτὲ μὲν γεγεφυρωμένον*, *semel aliquando ponte junctum*. Hoc *semel aliquando* opponitur sequenti *συνεχῶς*, *usui quotidiano*. Designatur transitus Xerxis ex Asia in Europam.” —

Verf. 12. *ἔχει τὴν χερῶν* recte Casaub. cum Vrsino, Verf. 12. *Reg. F. & Tub.* *ἔχεν* ed. 1. cum cett. codd. — *Ibid.* *καὶ σπανίοις διὰ τήν*. Vocab. *σπανίοις* delendum censuerunt Scaliger & Reiskius. — *Ibid.* *ἀναμιξίαν* recte Casaub. cum Aug. quod vocabulum ex codd. mssis vindicavimus Appiano Mithrid. c. 93. Mendose h. J. *ἀναμιξίαν* ed. 1. Med. Reg. F. Vef. Tub. *ἀναμιξίαν* Reg. G. & Vrsin. Verum, ante Casaubonum, jam viderat Scaliger.

Verf. 13. *Αὐτὴ δ' ἡ τῶν Ἀβ.* *Ipsa autem urbs Aby-* Verf. 13. *denorum*. Primum de *freto* dixerat, ad quod sita urbs est; nunc de *ipsa urbe*. Simillimum errorem, monente Reiskio, correximus l. 73, 4. — *Ibid.* *δυνάμενον σκέπειν ἀπὸ παντός ἀνέμου*. Recte *σκέπειν* ex Vrsini conjectura adoptavit Casaub. Mendose *σκοπεῖν* ed. 1. cum mssis. — *Ibid.* *τοὺς ἐνορμοῦντας*. Articulus deest ed. 3. & 4. errore operarum. *ἐνορμοῦντας*, a verbo *ἐνορμεῖν*, scribendum perspete monuerat Reiskius: sic vero ex mssis nostris non nisi Reg. G. habet. In Reg. F. quidem primo pariter hoc erat scriptum, sed dein mutatum. Mendose *ἐνορμῶντας* edd. cum cett. codd. *ἐνορμεῖν* idem est ac *ὀρμεῖν ἐν τῷ λιμένι*. Eadem notione verbum *ἐνορμίζεσθαι* ex Strabone citavit Stephanus in Thesauro, silentio præteriens

Verf. 13. teriens hoc *ἐνορμειν*, quod tamen analogiæ, si quod aliud, est consentaneum. Sicut *ἐρμειν* idem valet ac *ἐρμίζεσθαι*, & *συνορμειν* idem ac *συνορμίζεσθαι*, sic *ἐνορμειν* idem est ac *ἐνορμίζεσθαι*. De verbo *ἐνορμειν*, si modo verum verbum est, confer ad cap. 28, 8. Verba *ἐρμειν* & *ἐρμειν* cum sæpe aliàs perperam commutata inter se a librariis vidimus, tum IV. 50, 6. *ἐρμειντες* vulgo scriptum ab omnibus, pro *ἐρμειντες*.

Verf. 14. *Verf. 14. οὐδαμῶς οὐδαμῶς.* Dubitanter hanc emendationem proposuerat REISKIUS: „Forte *οὐδαμῶς οὐδαμῶς*. Prius, scil. *οὐδαμῶς*, pertinet ad *modum*, *nullo modo*; posterius, *οὐδαμῶς*, ad *locum*, *nullo loco*.” — Vulgatum *οὐδ' ὧς* vel *οὐδ' ὧς* nihili profecto erat, & haud dubie corruptum. *οὐδαμῶς* proprie quidem *usquam*, *nullo loco* denotat, quæ notio nec male convenit huic loco: sed sæpius idem valet ac *οὐδαμῶς*, *nullo modo*, *nequaquam*. Tum vero haud raro copulari ista duo solent, eadem notione, sed fortius expressa & cum quadam intentione, *nullo prorsus modo*. Cujus usus exempla nonnulla Henr. Stephanus T. II. Thesauri col. 1538. collegit, in quibus quidem *οὐδαμῶς* præcedit: sed *οὐδαμῶς οὐδαμῶς* idem noster Polybius pariter usurpavit IV. 27, 8. Nolumus tamen dissimulare, apud Suidam ipsam illam dictionem *οὐδ' ὧς*, quam h. l. libri nostri habent, pro synonyma videri adferri vocis *οὐδαμῶς*, nullo quidem adjecto exemplo. Et videri potest is qui ita in Lexico isto scripsit: (sive ipse Suidas fuit, sive quis alius illam notam adjecit) *Οὐδ' ὧς οὐδαμῶς δὴ*. videri, inquit, is potest eundem hunc Polybii locum respexisse. At nihil inde quidem colligi posse putemus, nisi in eo etiam codice, ex quo ista nota ducta est, corruptum fuisse hunc locum: ac fortasse illud adjectum *οὐδαμῶς δὴ* non tam pro interpretatione verborum *οὐδ' ὧς* haberi debet, quam pro emendatione corruptæ scripturæ, proposita ab illius notæ auctore.

CAPVT XXX.

Cap. XXX.

Verf. 1. ὅ γα. Perperam ὄτε Reg. G. Vefont.

Verf. 1.

Verf. 4. πιστεύοντας αὐτοῖς. Sic cum Scalig. correxit Casaub. αὐτοῖς ed. 1. cum msstis, quod teneri potuerat. — *Ibid.* ἀνασπάσαι. ἀνασῶσαι suspicatus erat Gronov. præter necessitatem.

Verf. 4.

Verf. 5. προσαντῆχον, *resisterunt*. Revocavimus consentientem codicum scripturam, a qua non opus erat ut a Casaubono, in Corrigendis προσαντῆχον scribere jubente, abduci se paterentur Gronovius Ernestusque. XI. 21, 4. consentientibus pariter libris perspicue sic scribitur βραχὺ προσαντισχόντας ἐνέκλιναν, *postquam aliquantisper resistissent, in fugam inclinarunt*. Et XXXII. 23, 1. προσαντῆχε, *animi vigore restitit infirmitati corporis*. Ceterum satis in vulgus nota est eadem notio verbo ἀντῆχον subjecta; & amantem Polybium verba ex πρὸς composita, pro simplicibus, jam sæpius vidimus. Aliud est προσαντῆχον τι vel τινι, *expectare aliquid cum spe illud obtinendi*.

Verf. 5.

Verf. 6. ἀπειθῇ δὲ τὸ μὲν recte Casaub. cum Aug. & Vrsin. δὲ carent Reg. F. G. Vef. Tub. καὶ pro δὲ habet ed. 1. — *Ibid.* διὰ τῶν μεταλλῶν. μεταλλῶν voluit Vrsinus, præter rem. — *Ibid.* ὑπὸ τῶν ἑνδοθεν, *ab oppidanis*. Est enim idem οἱ ἑνδοθεν, atque οἱ ἑνδον, quemadmodum perinde οἱ ἐκ τῆς πόλεως & οἱ ἐν τῇ πόλει dicitur. Itaque non videmus, cur opus sit cum Reiskio ὑπὸ τῶν Ἀβυθηνῶν ἑνδοθεν corrigere, aut ἐπὶ vel ἀπὸ τῶν ἑνδοθεν, id est, ut ille interpretatur, *in vel a parte montium interiore, oppidum versus*.

Verf. 6.

Verf. 7. τὸ τηνικάδε. Corrupte νικάδε ed. 1. cum Med. & Reg. F. τηνικάδε, absque τὸ, Reg. G. Vef. — *Ibid.* Παντάγνωτον. — „Παντάγνωτον, per γ. Nam id nomen græcum est; alterum, per κ, non est.“ REISK.

Verf. 7.

CAPVT XXXI.

Cap. XXXI.

Vers. 2. *Vers. 2. ἀποφασίστους. Mendose ἀποφασίστους ed. 1.*Vers. 3. *Vers. 3. τετρήρη. τετρήρη ed. 1. Med. Reg. F. G. Vef.*Vers. 5. *Vers. 5. τούτους ἐξώρμισαν. τούτοις ed. 1. invitis msstis.*Vers. 7. *Vers. 7. σφαγισάμενοι. σφαγισάμενοι Reg. P. σφαλισμ. Reg. G. Vef. Ibid. κατάρως. κατ' ἄρας ed. 1. invitis msstis.*Vers. 8. *Vers. 8. ἐπὶ δὲ τοιαύτην γνώμην κατέστησαν, in hanc concesserunt vel consenserunt sententiam. καταστήναι ἔν τινι γνώμῃ est esse vel stare in sententia; ἐπὶ γνώμην, concedere in sententiam. Simul tamen includi videtur firmitatis aliqua notio, firmiter stare in sententia, certum firmiterque consilium copere. κατήντησαν conjectaverat Gro- nov. in Notis msstis.*

Ibid. καὶ διαποθνήσκεν. — „καὶ δὲ ἀποθνήσκειν, adeoque etiam mori; quia nil aliud erat reliquum, neque aliud ex ea pugna evenire poterat. πρὸς τοὺς βιαζομένους pertinet, non ad ἀποθνήσκειν, (sic enim potius dicendum fuisset πρὸς τῶν βιαζομένων) sed ad διαμάχεσθαι.“ REISKIUS. — Nihil in verbo διαποθνήσκεν variant libri. Tam mire vero amans compositorum quovis modo verborum Polybius est, ut ne hoc quidem temere sollicitare audeamus. Ratione habita vis distributivæ, quæ sæpe inest præpositioni διὰ in compositione verborum, possit fortasse significare suo quemque loco mori. Sæpe eadem præpositio διὰ, ut Latinorum per, consummationem perfectionemque rei significat; ut διαμάχεσθαι, ad extremum usque pugnare; aut omnino significationem verbi quodammodo intendit. Sic διαποθνήσκεν similiter fortasse dictum fuerit, ut Latinorum emori. Ad hoc autem verbum mente repetendum est participium μαχαμένους, a quo pendeat πρὸς τοὺς βιαζομένους.

CAPVT XXXII.

C. XXXII.

Vers. 1.

Vers. 1. Φωκικὴν ἀπένοϊαν. — „De Phocenſi deſperatione, quæ in proverbium abiit, vide Pauſan. p. 800.“ [lib. X. c. 1.] REISKIUS. — Adde Plutarch de Virtute Mulierum p. 244. laudatum a Caſaub. & Gronov. in Notis msstis. Non præteriit id verbum Erasmus in Adagiis.

Ibid. τὴν Ἀκαρνάνων εὐφυλίαν. Vide Polyb. IX. 40, 4. 6. & Liv. XXVI. 25. — *Ibid.* ὑπερρηκέναι recte Caſaub. cum Aug. Reg. F. G. Verſ. ab ὑπεραίρω. Perperam ὑπερρηκέναι ed. 1. cum Med.

Vers. 2. δοκοῦσι, perhibentur. Vide ad IX. 25, 1. — *Vers. 3.* *Ibid.* τὰς τοῦ νικᾶν ἑλπ. τοῦ deest Reg. F. G. Tub. male.

Vers. 3. τὸ τῶν Ἀκαρνάνων ἔθνος. τὸ perperam ca- *Vers. 3.* ret ed. 1. cum Med. — *Ibid.* ἄτε προειδόμενον τὴν Αἰτωλῶν ἕφοδον, ἐβουλεύσαντο παραπλήσια. — „Ilegendum ἐβουλεύσαντο, aut scribendum quoque προειδόμενοι, ut ad Ἀκαρνάνων, non ad ἔθνος referas.“ GRONOV. in Notis msstis. — Primum fatendum est, imprudentibus nobis ex editione Ernestina particulam ἄτε in nostram irrepsisse, quæ particula nescimus casu ne, an consilio ibi posita est, certe contra codicum omnium fidem, qui cum superioribus editionibus in ὅτε consentiunt, quod adeo restitutum auctori velimus. Tum vero in προειδόμενον quidem consentiunt libri omnes, sed in hoc verbo haud dubie error latet: nec enim participio hic locus erat, sed verbo finito; nec verbum medium, quod notat *cavere aliquid* hic requiritur, sed activum, quod notat *prævidere, ante prospicere*. Rescribe igitur ὅτε προεῖδον, vel, ratione etiam ad caudam illam habita, quam verbo isti vulgo adjecerunt, ὅτε προεῖδον μόνον. Abydeni consilium illud ceperunt, cum jam præſenti premerentur periculo, συγκαλεισμένοι, cum jam nulla prope spes salutis superesset, σχεδὸν ἀπληκίστες τὴν σωτηρίαν. Acarnanes simile ceperant consilium, cum nonnisi in longinquo adhuc esset periculum. cum solummodo prospicerent irruptionem

Polybii Histor. T. VII. T tionem

tionem Aetolorum, neque jam adeo perditæ eorum res essent, *πυνθανόμενοι* (ut ait IX. 40, 4.) *τὴν τῶν Αἰτωλῶν ἔφοδον*.

Verf. 5. *Verf. 5.* *διωρθώσατο* correxit Casaub. *διωρθώσατο* ed. 1. cum mssis.

C. XXXIII.

CAPVT XXXIII.

Verf. 1. *Verf. 1.* *δυσελπίσαντα. δυσελπιστήσαντα* voluit Scalliger. Et hoc quidem verbo aliàs utitur Polybius, & II. 10, 8. codices Vat. & Flor. *δυσελπιστήσαντας* dederunt, pro *δυσελπίσαντας* quod ibi vulgatum erat. Sed h. l. nil variant libri; & XXI. 10, 2. rursus *δυσελπίσας* occurrit. Quare nil mutandum.

Verf. 2. *Verf. 2.* *ἡγωνίζοντο μετὰ παραστάσεως, ferociter pugnabant.* Satis fuerit *fortiter, intrepidi*. Casaubonus, *cum incredibili ardore*. Vide ad cap. 28, 8.

Verf. 3. *Verf. 3.* Post *προοῖντο* rectius fortasse *comma* ponetur, delebiturque post *ἐκ τῶν χειρῶν*, ut hæc verba connectantur cum *συμπλακόμενοι*. Sic quidem Aug. & ceteri nostri masti. Ceterum parum interest.

Ibid. ἐκ διαλήψεως τύποντες. Incommodum videri poterat, ad unum idemque verbum duplicem referri dativum absque intercedente conjunctione, alterum ante verbum positum, *αὐτοῖς τοῖς ἐκείνων κλάσμασιν*, alterum post verbum, *ταῖς ἐπιδορατίαι*. Quare suspicati eramus, fortasse *ἐκ διαλήψεως χρώμενοι καὶ τύποντες* &c. scripsisse Polybium, ut II. 33, 6. Potest vero etiam vulgatum defendi, per adpositionem ita positos intelligendo illos dativos, *τοῖς κλάσμασιν*, nempe *ταῖς ἐπιδορατίαι*. *ἐκ διαλήψεως* Casaubonus vertit *in contrarium vertentes (ipsa illa fragmenta;)* quod ferri posset, si esset *ἐκ μεταλήψεως*. Sed *ἐκ διαλήψεως*, undecumque ducta sit ea loquendi formula, significat *punctim ferire*, ut monitum est ad II. 33, 5. quod, ubi de gladio agitur, opponitur ictui *cassim* illato, ut loco modo citato; ubi de hasta, opponitur *jaculationi* hastæ, ut XI. 18, 4.

Verf.

Verf. 4. κατέβαλον Casaub. cum Vrsin. Aug. & *Verf. 4.*
Reg. G. κατέβαλλον ed. 1. Reg. F. Vefont. non
male.

Verf. 5. ἐκτέμψαν. ἐκτέμψαν Med.

Verf. 5.

CAPVT XXXIV.

C. XXXIV.

Verf. 1. τῶν Ῥωμαίων. — „Id est τῶν Ῥωμαίων προ- *Verf. 1.*
βαντῶν; quod hodie difficilius intelligitur, ob præmissa
avulsa & perditæ, olim autem, cum adhuc integra exsta-
ret Polybii historia, facile e superioribus intelligebatur.“

REISKIUS. — Ei incommodo, de quo Reiskius queritur,
nos, quoad fieri potuit, medelam adtulimus; alia fragmen-
ta, quæ ex hoc libro supererant, suo quodque loco re-
ponentes. Confer igitur c. 25, 2. & c. 27, 1 & 5. Trium
legatorum nomina edidit Livius XXXI. 2. De hac re, quæ
annæ agitur, dixit idem, ibid. c. 18. — *Ibid.* Αἰμιλίου.
Cum in superioribus libris in veram hanc scripturam sere
consentiant codices, nil opus erat ut mendosa scriptura
h. l. conservaretur. *M. Aemilium Lepidum* hunc ad pue-
ri Ptolemæi tutelam gerendam Alexandriam missum esse,
perhibent Iustin. XXX. 3. & Valer. Max. VI. 6, 1.

Verf. 2. βουλόμενοι πρὸς αὐτὸν τὸν Φίλιππον &c. Vi- *Verf. 2.*
de c. 27, 1-3. — *Ibid.* κατὰ τὰς ἐντολὰς recte edd. κα-
τὰς ἐντολὰς Aug. Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* πρὸς τοὺς βα-
σιλέας. vide cap. 27, 5. & ibi notata.

Verf. 3. περὶ δὲ τῶν εἰς Ἀττάλον. Particulam δὲ, *Verf. 3.*
quæ deerat ed. 1. & msstis, cum Vrsino adjecit Casaub.

Verf. 4. ὑπάρξεν. ὑπάρχεν ed. 1. non male, ut mo- *Verf. 4.*
nuit Reiskius; sed invitis msstis.

Verf. 5. Τί δ' Ἀθηναῖοι &c. Τί δα' Ἀθηναῖοι Vrb. *Verf. 5.*
Aug. τί δα' Ἀθ. Reg. F. G. Vef. sed in Vef. superscr.
δαί. Tum τί δα' Κιανοί; & τί δα' νῦν mssti nostri
omnes. Quam particulam nullo modo opus erat mutare,
& restitutam utique Polybio velimus. Vide Hesychium
& ejus interpretes in Δαί δαί, ante Δαῖδας, & in Δαί, an-
te Δαίς. Tum Hoogeveen Doctrin. Particular. cap. 14.

- sect. 2. De *Cianis* vide lib. XV. c. 21. De *Atheniensibus* XVI. 27, 1. — *Ibid.* ἐπέβαλε sua auctoritate edit Casaub. ἐπέβαλλε ed. 1. cum mssis.
- Verf. 6. *Verf.* 6 seq. μάλιστα δὲ, ὅτι Ῥωμαῖος. Ἐγὼ δὲ μάλιστα μὲν ἀξιῶ Ῥωμαίους. Vbi verba ista inseruimus, lacunam interspersis aliquot punctis indicauerat Casaubonus; quam lacunam in latina versione his verbis supplevit: *tertio, quod Romanus esset. Ego vero &c.* Livius XXXI. 18. *Aetas, & forma, & super omnia Romanum nomen ferociorem facit. Ego autem primum velim, vos foederum memores &c.* REISKIUS notauerat: „Videtur deesse τὸ δὲ τρίτον (vel μάλιστα δὲ) ὅτι Ῥωμαῖος. Διότι μάλιστα μὲν — aut similis sententia.“ —
- Verf. 9. *Verf.* 9. ἀποσφατόντων. ὑποσφατῖ. Tub. mendose. — *Ibid.* κατακαόντων, cremabant. Suspiciati eramus κατακαόντων, sed nil opus: nam utraque verbi forma perinde utuntur Græci. Eadem formā ἐξεκάετο dicit XVIII. 17, 6. Non erat autem hic locus generali verbo κατακαόντων, occidebant, quia varias mortis formas, vel omnes vias lethi, ut ait Livius, sigillatim nunc recenset Polybius, quibus se suosque interfecerunt Abydeni.
- Verf. 10. *Verf.* 10. καὶ διαλῶν. — „Videtur legendum ἧ (quapropter) καὶ διαλῶν.“ REISKIUS. — βουλομένοις. βουλευομένοις Reg. F.
- Verf. 11. *Verf.* 11. κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς στάσιν, secundum id quod initio ipsis constitutum erat. — „Imo vero ait REISKIUS, παράστασιν, exsternationem, consilium furoris & rabie plenum.“ — At neutiquam vocabulum hoc (de quo modo diximus ad cap. 28, 8.) hic desiderari videtur. Si quid mutandum, malimus sane cum alio docto viro, qui privatim nos de hoc loco admonuit, κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς σύστασιν, quod vocabulum IX. 22, 6. eadem notione, pro consilio semel capto occurrit. Sed & simplex vocab. στάσις eandem fortasse vim habuerit, animi status, consilium, sententia; (conf. X. 33, 6. & ibi notata.) præcipue sententia quæ firmiter stat, quæ est ἐστηκυῖα, id quod animo consili-

constitutum, quod *decretum* est; quemadmodum λογισμὸς Verf. 11.
 ἐστὼς dicitur III. 105, 9. Eodemque fortasse pertinet quod
 supra cap. 31, 8. dixit, ἐπὶ τοιαύτην γνώμην κατέστησαν.

Ibid. νομίζοντες οἶονεὶ προδόται γίνεσθαι. — „Aut
 excidit αὐτοὺς post προδότας, aut legendum προδόται,
 & subaudiri debet εἰ ὑπόμενον τὸ ζῆν μετ' αὐτούς.“
 REISKIUS.

Verf. 12. ἀμελήτως recte Casaub. cum Vrb. ἀμελή- Verf. 12.
 τως ed. 1. cum ceteris codicibus, qui in verbo μέλειν
 sæpe peccant, alterum literam λ omittentes. — *Ibid.* κα-
 τὰ συγγενείας. κατὰ deest ed. 1. perperam & invitis
 msstis.

CAPVT XXXV.

C. XXXV.

Verf. 2. οἷς ἐπελθόντων ἐν τῇς Ῥώμης πρεσβευτῶν. Ca- Verf. 2.
 saubonus: *Inter hæc vero cum Roma supervenissent lega-
 ti*; quasi nunc demum legati, de quibus non ante dictum
 esset, Roma advenissent. Sed jam ante Abydi expugna-
 tionem Rhodi aderant Romani legati, & inde unum e suo
 numero Abydum ad Philippum miserant, cujus reditum
 expectabant, ut vidimus cap. 34, 2. Itaque videntur hoc
 fragmento iidem illi Romani legati dici. Quod si vero ita
 est, adjiciendus fuerit articulus, οἷς ἐπελθόντων τῶν ἐν
 τῇς Ῥώμης πρεσβευτῶν; qui vel absorptus a terminatione
 verbi præcedentis fuerit, vel consulto omissus a compila-
 tore Eclogarum de legationibus, quia e connexionem reli-
 quæ narrationis hæc ab eo evulsa sunt. Tum vero illa
 verba οἷς ἐπελθόντων non intelligenda post quos Rhodum
 advenientes, sed post quos, vel contra quos in concionem
 populi Rhodii prodeuntes: & subaudiri fortasse ex præce-
 dentibus poterit ἐπὶ τὸν δῆμον, quemadmodum XXVII.
 4, 4. scribit ἐπελθόντας ἐπὶ τὸν δῆμον.

CAPVT XXXVI.

C. XXXVI.

Philopoemenem, cum a Nabidis invasione Messenen li-Chronolo-
 beraret, (qua de re cap. 13. hujus libri egerat Polybius) ^{51a}.

T 3

p47a-

privatum fuisse diserte Plutarchus scribit in Philop. p. 362 seq. & prætorem tunc temporis *Lyfippum* fuisse ait. Quod credi utique potest, licet tunc præturam gessisse Philopoemenem indicare videatur Pausanias VIII. 50. p. 702. Sed quo tempore ista per omnes Achæorum urbes magistratibus imperia dedit, quæ hoc nunc fragmento exponuntur, necesse utique est, ut non privatum, sed prætorem Achæorum fuisse Philopoemenem, statuamus. Ac licet hujus præturæ Philopoemenis mentionem nullam Plutarchus fecerit, qui totam quoque hanc rem silentio præterit; tamen Livius consentit, per id tempus, ad quod relatum a Polybio fuisse hanc rem ex serie Excerptorum Antiquorum intelligitur, *præturam* gessisse *Philopoemenem*. Scribit enim Livius, in rebus sub finem anni ab V. C. 554. gestis, *translatum Achæorum imperium tunc a Philopoemene ad Cyliadem* fuisse. lib. XXXI. c. 26. Iam vero post annum 554. res ea, de qua hoc fragmento Polybius agit, poni non potest; quia hoc ipso etiamnum anno in Cretam, ubi aliquot deinde annos egit, concessisse Philopoemenem colligitur ex Plutarchi & Pausaniæ testimoniis (locis citatis) cum Livio collatis. Fuerit igitur *prætor Achæorum Philopoemenes* anno 553. id est, pro Achæorum more (conf. IV. 37, 2.) ab initio æstatis 553. usque ad ineuntem æstatem anni 554. Et si quidem Plutarcho credimus, privatum eum fuisse cum Messenen liberaret; gesta ea res fuerit ante æstatem anni 553. prætore *Lyfippo*, cujus prætura ab ineunte æstate 552. usque ad ineuntem æstatem 553. cucurrit. Hæc vero res, de qua nunc agitur, gesta esse debet ante æstatem anni 554.

Verf. 1. Verf. 1. ἐξελογίσαντο. ἐξελογίσαντο Reg. G. & sic primum fuerat in Aug. sed η in ι mutatum.

Verf. 2. Verf. 2. Τέγαν, Τεγέαν penacutè constanter in hoc cap. & seq. scripserunt Casaub. & sequentes editores, invitis mssis, & contra Græcorum usum. — Ibid. δίδωκε. δίδωκε ed. 1. cum solo Med.

Verf.

Verf. 3. τοῖς Ἀποτελείαις. Vide Adnot. ad X. 21, 9. Verf. 3.
 — *Ibid.* παντ' ἀργύριον. Notum est, in hujusmodi locutionibus vocabulum δραχμὰς subintelligi. Si quis commodius aliquid & probabilius protulerit, lubentes concedemus: interim nostrum teneamus. Durum sane fuerit, ad πᾶν τὰργύριον (quod ipsum ingenio Vrsini, non codicibus debetur) cum Reiskio τὸ ἀναγκαῖον εἰς τοιαύτην στρατείαν subaudire: nec multo commodius, τακτὸν ἀργύριον corrigere, quod eidem in mentem venerat.

Verf. 4. οἱ παρόντες ad sequentia retulit Casaubonus, *Verf. 4.* præmissio inciso, & vertit: vos *Præfetti*, qui aderitis, ipsos *sumite*. Nos, cum ed. 1. & libris msstis comma sustulimus & post παρόντες reposuimus; τοὺς παρόντας autem intelleximus, qui *domi adsunt*, vel omnino *qui adsunt, qui parati sunt*. — *Ibid.* Verbum ἀναλαβόντες deest ed. 1. & Med. Sed agnoscunt illud ceteri codices.

Verf. 5. ταὐτὰ τοῖς πρόσθεν bene Casaub. cum ταῦ *Verf. 5.* τα fuisset in ed. 1. & in msstis. — *Ibid.* οὐ ταυτόν. Ternerii fortasse Casauboni οὐ ταύτην poterat, ad πόλιν referendo, per figuram grammaticam minime insolitam.

Verf. 6. εἴτε ex conject. correxit Casaub. Recte, ut *Verf. 6.* videtur. εἴτε ed. 1. cum msstis; quod ferri posset, si periodi finis esset in πλὴν τῆς ἐξῆς πόλεως. Sed accedentibus illis οἰδεῖς ἀπλῶς ἔδει, incommodum utique εἴτε videri debuit.

Verf. 9. τῶν Τεγεατῶν Casaub. cum Vrsin. & Aug. *Verf. 9.* Mendose τῶν γεατῶν ed. 1. Med. Reg. F. G. Vef. Tub.

CAPVT XXXVII.

C. XXXVII.

Verf. 2. In Σελλασίαν, duplici litera σσ, consentiunt *Verf. 2.* h. l. omnes. conf. ad II. 65, 6. & ad XVI. 16, 2.

Verf. 3. ἐπὶ τὸν Σκοτίταν. Rectius & analogiæ *Verf. 3.* magis consentaneum videtur h. l. & deinde *verf. 4.* cum accentu in ultima Σκοτίτᾱν scribere, ut est apud Pausaniam III. 10. p. 230. Est autem Σκοτίτᾱς locus vel vicus, inter Spartam & Tegeam, a vicino templo nomen habens,

- Verf. 3. quod Iovi, τῷ Σκοτιτῇ cognominato, consecratum erat. Apud Stephanum Byz. locus mendose vulgo Σκοτινὰ, & Iupiter Σκοτινᾶς vocatur. Conf. Meursium in Miscellaneis Laconicis lib. I. c. 1. — *Ibid.* Διδασκαλόνδῃ ex Vrb. correxit Casaub. sic & Vrsin. quod analogiæ est consentaneum, ut Ἐπαμεινώνδῃ, Χαρώνδῃ, & similia. Mendose διδασκαλόδῃ ed. 1. διδασκαλόνδῃ Aug. Reg. F. G. Vef. Tub.
- Verf. 4. *Verf. 4.* νυκτιπορήσας. Fortasse νυκτοπορήσας scriptis, ut aliàs. Nil tamen h. l. variant libri. — *Ibid.* ἐν τοῖς περὶ Σκοτίταν (vel Σκοτιτῶν) προσαγορευμένοις τέποις. Possis προσαγορευόμενον cum Gronov. in Notis mssis suspicari; præsertim quoniam sequitur ὅς ἐστι in singulari numero. At dubitationem rursus injicere illud potest, quod, ubi prima hujus loci mentio facta est verf. 3. simpliciter tunc Σκοτίταν dixit. Convenientius certe videbatur, ut in prima mentione adjiceretur illud προσαγορευόμενον.
- Verf. 5. *Verf. 5.* Πελλήνη. Sic Casaub. & seqq. consentientibus h. l. codicibus nostris, quibus invitis Πελήνη habet ed. 1. De Laconica hac *Pellene*, sive *Pellana*, confer Notata ad IV. 81, 7. ubi tamen corrigenda sunt nonnulla leviter errata; scilicet pro illis — „alias ἢ Πελάνα dicta, Pausan. III. 20. & Πελάνα Strab. VIII.“ — sic rescribendum: „alias ἢ Πελλάνα dicta Pausan. III. 21. p. 263 sq. & Πέλανα Strab. VIII.“
- Verf. 6. *Verf. 6.* τῶν δ' Ἀχαιῶν. τῶν δ' Ἀχαιῶν Aug. & sic prius fuerat in Reg. F.

Cap.
XXXVIII.

CAPVT XXXVIII.

Cur in brevi Scholio sub contextu dixerimus, videri posse, *res A. V. 555 & seq. gestas expositas fuisse a Polybio libro XVII. historiarum*, rationem reddemus in Adnot. ad initium Reliquiarum libri XVII. Interim huc retulimus, quoniam, quæ res (ut ostendit Valesius ad cap. 40, 1.) anno ab V. C. 555 & 556. acciderunt, eadem apud Iosephum,

phum, vulgatam quidem lectionem si sequaris, (vide mox notanda ad c. 39, 1.) ex Polybii historiarum libro XVI. citantur. Fragmentum, de Philippo Achaos ad bellum adversos Romanos concitante, licet Polybii nomen taceat Suidas, summa cum veri specie ad hunc auctorem relatum jam a Valesio erat. Pertinere autem ad horum temporum historiam, res ipsa loquitur: quamquam annus, ad quem pertinet, & locus, quo inter ceteras historiae horum temporum reliquias ponendum illud fuit, exactissime definiri non poterat. Conferri ex Liviana historia poterit vel cap. 5. vel cap. 19. libri XXXII. quorum locorum prior ad annum 555. pertinet, posterior ad annum 556. Dictionem ἐμβιβάζειν εἰς ἀπέχθειαν attigimus in Adnot. ad XVI. 26, 6.

CAPUT XXXIX.

Cap.
XXXIX.

Vers. 1.

Vers. 1. Ὁ δὲ τοῦ Πτολεμαίου στρατηγὸς Σκόπας. Verbotenus ex Polybio hæc verba citavit Iosephus Antiq. Iudæic. lib. XII. c. 3, 3. Πολύβιος, αἰτ, ὁ Μεγαλοκλίτης, ἐν τῇ ἐκκαδενάτῃ (ἐν τῇ ἐνδεκάτῃ cod. ms. Oxon. & Epiphan.) τῶν ἱστοριῶν αὐτοῦ, φησὶν οὕτως. Ὁ δὲ τοῦ Πτολεμαίου, &c. Ex undecimo Polybii libro hæc ducta esse non posse, sed vel ex decimo sexto vel ex decimo septimo esse ducta, intelligitur ex ratione temporis, quo gestæ sunt hæc res, de quibus hoc capite agitur, de quarum chronologia vide Valesii Notam ad cap. 40, 1. De Scopæ, gente Aetolo, & prætore olim Aetolorum, sæpius in superioribus libris dictum: confer, quæ proxime huc faciunt, lib. XV. c. 1 seq. & Liv. XXXI. 43. Quo ex Livii loco discimus, Scopam A. V. 554. sex millia peditum & equitum mercede conductos in Aegyptum avexisse. Cum his igitur, junctis copiis Aegyptiis, anno sequenti in Coelefyriam progressus, regionem illam, quæ post prælium ad Raphiam tota ex Antiochi potestate in potestatem Ptolemæi Philopatoris cesserat, (Polyb. V. 86 seq.) sed per Ptolemæi Epiphanis infantiam rursus ab Antiocho coepta erat

occupari, (Polyb. III. 2, 8. & Iustin. XXXI. 1.) sub potestate Aegyptiorum iterum redegit.

Verf. 2. *Verf. 2.* Quænam sit urbs, de cujus obsidione h. l. agebatur, definire non ausimus. Et omnino ex mera conjectura huc a nobis repositum Fragmentum hoc fatemur, quod ad Polybium auctorem probabili ratione retulit Valesius.

Verf. 3. *Verf. 3.* Τοῦ Σέπα νικηθέντος. Iosephus loco ad verf. 1. citato, post illa verba, τὸ τῶν Ἰουδαίων ἔθνος, in quæ desinit prius fragmentum, continuo sic pergit: Ἀέγει δ' ἐν τῇ αὐτῇ βίβλῳ, ὡς τοῦ Σέπα νικηθέντος &c. *Victoria* autem, quam dicit, *de Scopæ ab Antiocho reportata*, eventus fuit *pugna* illius *ad Panium*, de qua supra cap. 18 seq. alia occasione jam verba fecerat Polybius. Ejusdem victoriæ Hieronymus, in Comment. in cap. XI. Daniell. his verbis meminit: *Antiochus volens Iudæam recuperare & Syriæ urbes plurimas, Scopam ducem Ptolemæi juxta fontes Iordanis, ubi nunc Paneas condita est, inito certamine fugavit, & cum decem millibus armatorum obsedit clausum in Sidone; - - donec fame superatus Scopas manus dedit.*

Ibid. Ἀβίλα καὶ Γάδαρα. Conf. V. 71, 2.

Cap. XL.

CAPVT XL.

Verf. 1. *Verf. 1.* Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως τὴν τῶν Γαζαίων πόλιν πορθέσαντος. Obsidionis urbis *Gaza* jam obiter meminere supra cap. 18, 2. Ceterum ad hoc Fragmentum erudite, ut solet, commentantem audiamus VALESIVM: — „Socii, ait, ac foederati regis Ptolemæi videntur fuisse *Gazenses*, jam inde a *Ptolemæi Philopatoris* temporibus, [conf. V. 68, 2.] qui Antiochum regem Raphiæ superavit. Mortuo autem Philopatore *Antiochus*, despecta pupilli ætate, cum in Coelefyriam invasisset, *Scopas* magister militum a *Ptolemæo Epiphane* adversus eum est missus. Quo victo *ad Panium* juxta Iordanis caput, & intra Sidonis moenia contruso, tandemque cum turpissimis conditionibus

Verf. 2.

bus nudo dimisso, Antiochus Syriæ urbes, quæ in Ptolemæi ditione fuerant, cepit, inter quas & Gazam post diuturnam obsidionem expugnavit atque vastavit. Multas quoque Ciliciæ & Lyciæ occupavit, & ad extremum Ephesum; teste Hieronymo in caput XI. Danielis, & Livio & Polybio, cujus fragmentum extat apud Suidam in Εὐκαύ-
πλαν. [insertum s nobis lib. XVIII. c. 32.] Iosephus in huius historiæ narratione intricatior est, & falsus mihi videtur, cum ait lib. XIII. [cap. 3, 3.] *νικήσας μὲν τοὺς Περσέων ὁ Ἀντίοχος τὴν Ἰουδαίαν προσάγειται*. Atqui Ptolemæus ipse Philopator (hunc enim intelligit Iosephus) Antiochum ingenti prælio vicerat Raphiæ, nec post id prælium cum Philopatore congressum esse Antiochum legimus. Porro *viſtoria Antiochi ad Panium* [conf. c. 39, 3.] contigit Flaminino & Pæto Coss. anno urbis 555. [556.] ut conjicere est ex Livio. Is lib. XXXIV. [imo lib. XXXI. 43.] scribit, *Scopam, qui a Ptolemæo missus erat in Græciam, conductos milites Alexandriam avexisse Galba & Cotta Coss. anno urbis 553. [554.]* Libro autem XXXIII. [c. 19.] postquam prælium ad Cynoscephalas descripsit, quod Cethego & Rufo Coss. [A. V. 557.] contigit, subdit: *Antiochus cum priore æstate omnibus, quæ in Coelesyria sunt, civitatibus Ptolemæi in suam potestatem redactis in hiberna Antiochiam concessisset &c.* Ex quo sequitur, bellum in Coelesyria accidisse Flaminino & Pæto Coss. [id est A. V. 556.] Fallitur igitur Casaubonus in Chronologia. — Nempe Casaubonus, in Synopsi Chronologica Historiæ Polybianæ, ad annum sequentem & ad Consules C. Cornelium Cethegum, Q. Minucium Rufum, victoriam illam ab Antiocho de Scopa reportatam posuerat. In serie vero Eclogarum de Virtutibus & Vitiis perperam positam esse hanc Eclogam ante illam *de Philippi in Caria hibernatione*, jam monuimus ad cap. 24.

Verf. 4. *Κατὰ γὰρ τὴν Περσῶν ἔφοδον*. Ad mendo. Verf. 4. sam codicis scripturam, *παράπτην*, hæc notavit VALESIVS: „Legendum haud dubie est *κατὰ γὰρ τὴν Περσῶν ἔφοδον*.
 Quam

- Verf. 4. Quam autem Persarum incursionem intelligat, equidem incompertum habeo. — *REISKIVS*: „Forte κατὰ γὰρ τὴν τῶν περὶ Ἀρταξέρξην ἔφοδον, αὐτὴ κατὰ γὰρ τὴν κατ' Ἀρταξέρξην ἔφοδον. vid. Diodor. Sic. T. I. p. 458 seqq.“ — Apud Diodor. XI. 71 & 74 seqq. agitur de bello Artaxerxis adversus Aegyptios, qui ab ejus imperio defece- rant: sed ea res nil huc videtur spectare, nec ibi Gazæ ulla fit mentio.
- Verf. 5. *Verf. 5.* κατὰ δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου παρουσίαν &c. Ar- rian. II. 25 seqq. Curtius IV. 6. — *Ibid.* πάσας ἐξήλε- ξαν τὰς ἐλπίδας. Eodem modo XXX. 7, 7. πάσας ἐξή- λεγchon τὰς ἐλπίδας, ad quem locum & Gronov. provo- cavit, & Wesseling. in Adnot. ad Diodor. T. II. p. 462 sq. Vulgatum tamen tueri conatus est *REISKIVS*: „Bene habet hic locus, inquit. καὶ πάσας est quasi unum voca- bulum, & idem atque πάσας simplex vel ἐμοῦ πάσας signi- ficat: in his talibus non habet vim copula.“ — At deside- rabatur articulus τὰς, latens in terminatione participii.

Cap. XLI.

CAPVT XLI.

- Verf. 1. *Verf. 1.* Ἰνσοβροι. Vide Livium XXXI. 10. in rebus anni ab V. C. 554. De varia forma, qua apud græcos scri- ptores effertur illud nomen, diximus ad II. 17, 4. III. 40, 8. & passim aliàs in lib. II. & III.
- Verf. 2. *Verf. 2.* Μάντια. Mantua in Cenomanis est, quorum mentio fit apud Livium eodem loco, quem modo cita- vimus.
- Verf. 3. *Verf. 3.* Βαβράντιον. Cum dicit, esse locum circa vel prope Chium; intelligi debet, esse in Aeolide ex adverso Chii, ubi etiam Βάβρας, quod ait esse καλίσχιον Αἰολίδος, ἐγὼς Χίου, nec fortasse differt ab illo. In rebus Philippi mentio fieri hujus loci vel castelli, (nam utrumque sonat græcum χωρίον) potuit, in cujus vicinia pugna illa nava- lis pugnata est, de qua agitur cap. 2 seqq.

Verf.

Verf. 4. Γίττα. Quæ aliàs *Gath*; Plinio *Getta*. De *Verf. 4.*
rebus Paæstinæ vide cap. 39 sq.

Verf. 5. Ἐλλά. πατὰ Ἐλλάς vulgo ex cod. Pei- *Verf. 5.*
refc. editum vidimus cap. 16, 2. Sed id quidem nil huc
facit, cum manifeste de *Sellasia* Laconicæ urbe ibi aga-
tur. Ceterum Ἐλλάν hanc, quæ *Attali regis emporium*
perhibetur, nemo alius scriptor, quod quidem sciamus,
agnoscit. Ἐλαίαν, *Elæam*, Aeolicam urbem, Perga-
menorum navale, omnes norunt. Nec tamen continuo
corruptam apud Stephanum loci hujus scripturam
pronunciemus. Elæa urbs satis insignis: hanc Ἐλλάν
minorem obscuriorem locum fuisse, vocabulum χωρίον
prodit. Porro Elææ civis Ἐλαίτης vel Ἐλαυίτης voca-
batur, eodem Stephano teste, & apud ipsam Poly-
bium XXI. 8, 12. Ἡella civis Ἐλλαῖος. Ceterum de
Pergameno agro differuerat Polybius initio hujus libri
XVI. ut ostendunt Reliquiæ ejusdem libri cap. 1.

Verf. 6. Κάνδασα, Φρούριον Καρίας. Vide Ad- *Verf. 6.*
not. ad cap. 11, 1. Certe de *Caria* agebatur cap. 11
seq. rursusque cap. 24.

Verf. 7. Καρθαία, μία τῆς ἐν Κέφ τετραπόλεως. *Verf. 7.*
De *Ceo* insula conf. Adnot. ad c. 26, 10. De quatuor
Cei insulæ urbibus, & in his *Carthæa*, vide Strabon.
lib. X. p. 486. & Plin. IV. 12, 20. Ex veteribus Ste-
phani editionibus Casaubonus in Polybii Fragmentis τῆς
ἐν Κέφ perperam ediderat, quod tenuere posteriores
editores. Veram scripturam restitimus cum Berkelio
& Holstenio. Fluctuaverat tamen idem Berkelius apud
eundem

Verf. 7.

eundem Stephanum in Ἰουλλε, ubi ἐν Κῶ probavit, licet certum sit, fuisse Iolidem æque ac Carthæam in quatuor urbium numero Cei insulæ. Quod vero vulgo perhibent, ab ipso etiam Stephano, in Κῶς, confundi Ceu & Ceon insulas, id ex prava distinctione sermonis, qua ibi vulgo utuntur, ortum est. Nam quod incolæ nomen insulæ Co pariter ὁ Κάϊος ac ὁ Κῶς dicere Stephanus videtur, id plane contra esse intelliges, si recte distinxeris orationem. Diserte enim & utriusque insulæ & incolarum nomina a se invicem distinguit: τῆς Κάω τὸ εἶναι καὶ Κάϊος, - καὶ Κῆος διὰ διφθέρου. τῆς δὲ Κῶ μενοσυλλάβου, Κῶς καὶ Κάϊος.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XVII.

RELIQUIAS.

Lib. XVII.

Monimus jam in Præfatione Tomo II. præmissa, vetustissimos quosque codices, vel ex vetustissimis bona fide descriptos, Vrbinatem, (Præf. T. II. p. 5 seq.) Augustanum, (ibid. p. 7.) Regium D. cum uno ex Mediceis & cum Oxoniensi, (p. 8. 1c.) denique Regium E. (p. 13 seq.) ea, quæ in aliis recentioribus codicibus msstis & in impressis Polybii exemplis pro *Excerptis ex Libro XVII.* venditantur, ad *Librum XVIII. historiarum Polybii* ingenti consensu referre. Cum iisque consentit Stephanus Byz. qui ad voc. *Ἀγρίου ex Polybii libro decimo οὕτω* ea verba citat, quæ vulgo *lib. XVII. cap. 5.* leguntur. In eadem Præfatione (pag. 11.) rationem quoque exposuimus, qua factum videtur, ut in recentioribus codicibus eadem Excerpta, quæ in vetustioribus ad *Librum XVIII.* referebantur, ad *Librum XVII.* fuerint relata. Itaque consentaneum videri poterat, ut nos, qui Polybii reliquias, quoad fieri posset, in integrum restituere studuimus, vetustiorum codicum fidem sequentes, omnia ista Excerpta ad *Librum XVIII.* referremus. At sic quidem non modo nihil omnino ex *Libro XVII.* excerptum exhibitura erat nostra editio; verum etiam, quoniam Excerpta hæc a rebus ineunte anno ab V. C. 557. (certe per hiemem inter annos 556 & 557. intercedentem)

tem) gestis incipiunt, quum Excerpta ex *Libro XVI.* pro vulgata apud Iosephum scriptura, de qua ad Polyb. XVI. 39, 1. diximus, in rebus anni 556. finirentur, ne unus quidem supererat annus pro rebus *Libro XVII.* a Polybio expositis, nec intelligi poterat, quasnam tandem res hoc libro exponere Polybius potuerit. Quare in eam incidimus suspicionem, (quam in Scholio ad cap. 38. libri XVI. significavimus) pro *Libro XVI.* fatis fuisse materiarum, si in illo libro Polybius res annis 553 & 554. gestas esset persecutus, & ab anno 555. adeoque a rebus nova Olympiade (Olymp. CXLV.) gestis novum *Librum*, numero *septimum decimum* inchoasset. Ita *Liber XVII.* cum alia complexus fuerit, tum expeditionem a Scopa in Coelesyriam anno 555. susceptam, & victoriam de eodem Scopa ad Panium anno 556. reportatam, receptamque ab Antiocho Coelesyriam, insuperque res a Flaminio adversus Philippum primo anno belli Macedonici gestas, quas Livius priori parte libri XXXII. persecutus est. Ac licet res annis 555 & 556. in Coelesyria & Palæstina gestæ apud Iosephum, secundum vulgatam ibi scripturam, ex *Polybii Libro XVI.* citantur, tamen, quoniam alii codices numerum *XI.* habent, qui manifeste mendosus est, licebat suspicari, vulgatam scripturam pariter mendosam esse, & numerum *XVII.* fuisse scribendum. Sed ea tamen mera utique suspicio erat, cui tantum tribuere non sumus ausi, ut mea auctoritate ad *Librum XVII.* ista Fragmenta referremus; præsertim cum ad historiæ lucem perspicuitatemque nihil prorsus collatura fuisset ejusmodi innovatio: quo accedebat, primum, quod in Eclogis Valesianis illa de Gaza urbe Ecloga (lib. XVI. c. 40.) quæ ad easdem res in Coelesyria gestas pertinet, præposita vulgo esset illi Eclogæ de Philippo in Caria hiemante, (nobis XVI. 24.) quæ haud dubie ad *Librum XVI.* pertinebat; tum, quod Stephano Byzantino teste (vide Polyb. XVI. 40, 4.) eodem *Libro XVI.* de Gitta, Palæstina urbe, Polybius verba fecerat, cujus urbis mentionem faciendi locus fuisse videtur

videtur in earumdem rerum narratione, quam ex eodem *Libro XVI.* Iosephus citavit. Itaque istud quidem non mutavimus: sed, ne tamen nihil prorsus ex *Libro XVII.* excerptum exhibere videretur nostra Editio, mediam quamdam viam inter eas tenuimus, quas codices nostri Polybiani secuti sunt: quorum quum alii omnia ex *Excerpta Antiqua*, quæ in impressis exemplis *Libro XVII.* attribuuntur, ad eundem librum referant, alii omnia ad *Librum XVIII.* alii denique (nempe hi utique, qui priora capita plane non habent) posteriorem certe partem ad *Librum XVIII.* referant, nos priorem partem istorum Excerptorum (a cap. 1 - 13.) *Libro XVII.* adtribuimus; quæ res, utpote per hiemem gestæ, perinde & ad annum 556. & ad annum 557. referri poterant, & quarum narratio percommode ab eis, quæ deinde (vulgo XVII. 14 seqq.) exponuntur, separari potuit; quemadmodum etiam a Livio separata est, qui historiam prioribus illis capitibus libri XVII. Polybiani comprehensam eidem libro XXXII. quo res annorum 555 & 556. exposuerat, attexit, a rebus vero, quæ cap. 14 seqq. apud Polybium exponuntur, scilicet a pugnæ ad Cynoscephalas expositione, novum librum, tricesimum tertium, exorsus est. Prioribus 12. capitibus subiecimus *Eclogam Valesianam*, quam eo loco fuisse reponendam docebat caput 13. excerptorum antiquorum, quo pars extrema ejusdem Eclogæ continebatur. (vide XVII. 15, 15 seqq. nostræ edit.) Denique duas alias attexuimus & in eundem librum retulimus *Eclogas Valesianas, de Attalo, & de Nabide*; quas res Livius pariter (presso pede in horum temporum historia Polybium sequena, superioribus attexult, & illarum narratione librum suum XXXII. clausit. In tota vero ista ratione ordinandi hæc Excerpta, & partim per *Librum XVII.* partim per *Librum XVIII.* distribuendi, præeuntem habuimus VALESIVM, qui in Excerptis de Virtutibus & Vitiis eas, quas modo diximus, Eclogas ad Polybii *Librum XVII.* retulit; eas, quæ deinde sequuntur, ad *Polybii Histor. T. VII.* U *Librum*

Librum XVIII. Confer ejusdem Adnotationem ad initium illius Eclogæ, quæ nobis est lib. XVIII. c. 24. Non nos fugiunt quidem cum aliæ difficultates, quæ hanc rationem premunt, tum quod ei Stephanus Byzantinus repugnat, qui, ut supra monuimus, *ex Libro XVIII. Polybii* ea verba citat, quæ nunc sunt XVII. 5, 8. Sed in colligendis concinnaudisque his Polybiani operis Reliquiis, velut dissectis misere truncati corporis membris, numquam nec speravimus, nec professi sumus, levare a nobis omnes difficultates posse: de Stephano vero Byzantino, id est, de Epitome quæ ad nos pervenit Lexici Geographici, ab hoc Grammatico editi, novimus passim multa minus accurate tractata & in primis in numeris errata in hoc opere esse, ut id quidem non nimis turbare nos debeat. Et ne non longe abeamus, apud eundem Stephanum Κυνὸς Κεφαλαί, λόφος τῆς Θεσσαλίας *ex Polybii Libro XIX.* citatur, cum tamen vix alius respici Polybii locus potuerit, nisi ille ubi pugna ad Cynoscephalas commissâ describitur, quod haud dubie *Libro XVIII.* a Polybio factum est. Vide XVIII. 5, 9.

Cap. I.

CAPVT I.

Verf. 1. *Verf. 1.* Ἐπελθόντος δὲ τοῦ τεταγμένου καιροῦ &c. *Postquam advenit constitutum colloquio tempus.* Confer Livium XXXII. 32 seqq. qui verbotenus fere Polybium sequitur: quare ibi jam Sigonius opportune cum Livio ad quodvis rerum caput Polybii verba contulit. Recte vero *ἐπελθόντος* edidit Casaub. nescimus ex ingenio ne, an cum Urb. e quo tamen nihil notatum in ora Bas. Perperam *ἀπελθόντος* ed. 1. cum Med. Reg. F. G. Vef. In Aug. omissa est litera initialis, quæ minio adpingi debuerat. Media hieme colloquium, de quo hic agitur, esse habitum, intelligitur ex cap. 9, 9 sq. nempe ea hieme, qua exeunte consulatu decedebant T. Quinctius Flamininus, Sex. Aelins Pætus, & novi Consules in annum ab V. C. 557. creati sunt Cn. Cornelius Cethegus, Q. Minucius Rufus. Quare
perinde

perinde & in rebus anni 556. & in rebus 557. exponi hæc res potuit. Videtur vero ad anni 557. initium eam retulisse Polybius: recte novorum Consulum mentionem facit in ejusdem narrationis progressu, cap. 11, 1 sq. cons. notata ad initium cap. 24. lib. XVI. Et Livius pariter hoc colloquium exsequitur, postquam consulum in annum 557. creatorum jam fecerat mentionem, XXXII. 28. coll. c. 32.

Ibid. πέντε λέμβους ἔχων καὶ μίαν πρίστιν. Livius: cum quinque lembis & una nave rostrata venit. cons. ad XVI. 2, 9.

Vers. 2. Κυκλιάδας, ἐκπεπρωκώς ἐκ Πελοποννήσου &c. *Vers. 2.* Perperam Κυκλιάδας ed. 1. & Med. Locus, ad quem provocat Polybius, in Reliquiis non reperitur. Sed Livius XXXII. 19. *Cycliadam*, ait, principem factionis ad Philippum trahentium res, expulerant Achæi. Prætor Achæorum Cycliades creatus erat initio æstatis anni 554, ut dictum est ad XVI. 36. Et in prætura initio æstatis anni 555. successerat *Aristæus*, (Liv. *ibid.*) qui mox memoratur *vers. 4.*

Vers. 3. μετὰ δὲ τοῦ Τίτου. Livius: Cum imperatore Romano rex Amynder erat &c. — *Ibid.* Ἀμύνανδρος. Mendose Σαμύνανδρος ed. 1. cum mssis. *Vers. 3.*

Vers. 4. Ἀρίσταινος. Prætor Achæorum anno superiore, ut modo dictum. Diverfus ab hoc fuit Ἀρισταίνετος, Dymæus, cujus mentio facta XI. 11, 7. Fortasse vero idem nomen est, quemadmodum Reiskius contendit, Ἀρίσταινος & Ἀρισταίνετος, ut hic etiam ipse, de quo num agitur, perinde & Ἀρίσταινος & Ἀρισταίνετος nominatus sit. Et hoc quidem ipso loco in Ἀρισταίνετος consentiunt libri omnes, rursusque in Ecloga Valesiana XVII. 13, 8. Sed ad eum locum hæc notavit VALESIVS, quæ huc transcribere juvabit: „Livius lib. XXXII. [c. 32.] *Aristæum* hunc vocat, ubi oratio ejus refertur, qua Achæos a Philippi societate ad partes populi Romani traxit: sed & libro XXXIV. eundem semper *Aristæum*

Verf. 4.

nominat. In Polybio ambigua hujus nominis scriptio est: modo enim *Aristanetus*, modo *Aristanus* dicitur. Apud Plutarchum in vita Philopoemenis [p. 363 & 366.] *Aristanetus* quoque dicitur; sed in Vulcobiano codice *Ἀρίστανον* legi ajunt: quod quidem præfero, cum Pausanias in Arcadicis [VIII. 51. p. 703.] eum *Aristanum* nominet, & ipse Polybius infra, [XXV. 9.] ubi eum cum Philopoemene componit. Erat autem Megalopolitanus, teste Plutarcho & Pausania. — Hæc Valesius, cujus rationem probarunt & unice veram scripturam *Ἀρίστανος* esse judicant Drakenborch. ad Liv. l. c. & Dacier in gallica Plutarchi versione, T. IV. p. 217. Nec tamen nos quidem ausi fuissetus vulgatam h. l. mutare scripturam, nisi mox cap. 7, 2. in *Ἀρίστανος* consentientes omnes nostros codices vidissemus, quemadmodum & XXV. 9. cum codice Peiresciano Suidas in eadem scripturam consentit, & codex Bavaricus cum Vrsini codice in Legat. 41. (nobis lib. XXIII. c. 7 seqq.) ubi plus semel idem nomen occurrit.

Verf. 5.

Verf. 5. παρ' αὐτὸν τὸν αἰγάλον. Articulus τὸν, qui deerat ed. 1. & msstis, recte inseruit Casaub. — *Ibid. μετέωρος ἔμνε, in alto, in mari manebat.* Casaubonus, Livium secutus, in *ancoris stabat*. Est autem *μετέωρος* omnino idem ac *ἐν τῷ πελάγῳ ὢν*, ut observavit scholiastes Thucyd. ad VII. 71. sive *in ancoris stat* navis, ut apud eundem Thucyd. IV. 26. ubi *μετέωροι* idem scholiastes *ἐπ' ἀγκυρῶν* interpretatur, sive *fluctuat* aut etiam *naviget*, ut apud eundem l. 48. ubi *μετέωροι νῆες* sunt *πελάγιοι* quidem, sed *μὴ ἐπ' ἀγκυρῶν ἰσταμένοι*.

Verf. 8.

Verf. 8. καὶ κοινὸν τὸν καιρὸν. — „καιρὸς est ratio rerum in quibus aliquis versatur, item negotium quod agit, propositum in quo elaborat. — Inprimis est tempus adversum, negotium dubium.“ REISKIUS. — Conf. ad XVI. 9, 5. — *Ibid. μεταλαβὼν, excipiens, reponens*, vel, ut Reiskius ait, *suscipiens ab eo dicendi vices*. Sic *μεταλαβὼν τὸν λόγον* cap. 2, 2. conf. c. 3, 1. & XVIII. 37, 5. Neque fat-

tis

tis causæ erat, cur aptius fore *μωσολαβῶν*, id est *interpellans*, contenderit idem Reiskius.

Verf. 9. βασιλεύοντα. Præfens, significatione futuri, *Verf. 9.* ut passim aliis.

Verf. 10. κατέρχασθαι. Mendose κατέρχασθαι unus *Verf. 10.* Reg. G.

Verf. 11. τί δ' αὖ ποιήσαντα &c. δὲ ex ed. 1. & *Verf. 11.* msstis revocavimus, cum temere in δὲν mutatum esset a Casaub.

Verf. 12. Φαινόμενον, *clarum, apertum, perspicuum.* *Verf. 12.* Sic intelleximus cum Ernesto, & opponi putavimus τῷ ἐνεδραῦεν ἐν ταῖς ἐμιλίαις, cap. 3, 2. REISKIUS vero: „ad τὸ Φαινόμενον subaudi, inquit, ἐμοί, id quod sentio, ut recte vertit Casaub. p. 791, 27. [IX. 36, 6.] τὸ Φαινόμενον idem est atque τὸ δεδογμένον, id quod alicui visum, ratum, decretum est. Eleganter & vere vertit Livius: ea enim se dicturum, quæ ni fiant, nulla sit pacis conditio. In præmissis paulo ante verbis, αὐτῷ μὲν, subauditur τοὺς δὲ ἄλλους συμμάχους εἶναι κατεκρίστους τὰ αὐτοῖς δοκούντα, ὡς βούλονται.“ — Probaremus Reiskii interpretationem, si esset τὸ Φαινόμενον cum articulo, quem ignorant libri, aut τὸν Φαινόμενον, nempe λόγον.

Verf. 14. μετὰ τὰς ἐν Ἠπείρῳ διαλύσεις. Nil huc spe- *Verf. 14.* Stat foedus illud, quod huc trahere Reiskius tentavit, quod Aetoli cum Romanis, prætore Lævino, de societate belli adversus Philippum & socios ejus gerendi inierant anno 543. cujus foederis meminit Polyb. in Reliquiis lib. IX. c. 38. extr. & seq. & lib. XI. c. 6. & uberius Livius XXVI. 24. Immo eam pacem hic dicit Polybius, quæ anno 549. inter Romanos & Philippum Phoenicæ in Epīro conclusa est, de qua vide Livium XXIX. 12.

CAPUT II.

Cap. II.

Verf. 1. ἐνταταλμένοι. Temere & invito msstis ἐντα- *Verf. 1.* ταγμένοι habet ed. 1.

Verf. 2.

Verf. 2. μεταλαβὼν τὸν λόγον. Sic utique, refragantibus licet codicibus, oportuit; non enim genitivum casum, sed accusativum, adsciscit verbum μεταλαμβάνειν, ut μεταλαμβάνειν τόπον, καιρὸν, τὴν ἀρχὴν, & similia: & λόγον in singulari numero requirebatur, non in plurali. μεταλαμβάνειν τὸν λόγον, *suſcipere dicendi vices*. Sic X. 38, 1. Ἐπεὶ κατέπαυσαν τὸν λόγον, μεταλαβὼν (scil. αὐτὸν, nempe τὸν λόγον) ὁ Πόπλιος. Atque idem nomen subintelligendum, quoties verbum μεταλαβὼν eadem notione nude & simpliciter ponitur, ut supra cap. 1, 8. & locis ibi citatis. — *Ibid.* ἐν τῇ περὶ Χίων ναυμαχίᾳ. Vide XVI. 3 seqq. Hinc correxerunt Livium, cujus codices XXXII. 33. perperam *ad Cium* dabant. — *Ibid.* τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν &c. Vide XVI. 1.

Verf. 3.

Verf. 3. Ἀκασύμβροτος. Temere Ἀκασύμβροτος ed. 1. — *Ibid.* Ἰασσοῦ. Conf. notata ad XVI. 12, 1. — *Ibid.* τῆς μὲν Παράας ἐκάλειεν ἐκχωρεῖν τὸν Φιλίππον &c. — „Non satis video, inquit κειςκίνα, quid differant ἐκχωρεῖν χώρας τινὸς, & ἐξάγειν τὰς Φρουρὰς ἐξ αὐτῆς. Sane, qui aliquam regionem tenet, præſidiis eam tenet impositis, & qui ea excedit, deducendis præſidiis id facit.“ — Posset ad hoc responderi, posse hostem regione aliqua excedere, & tamen in una vel altera adhuc urbe præſidium relinquere. Sed Reiskii dubitatio eo maxime nititur, quod Iassum & Bargylia Rhodiæ ditionis fuisse existimavit, cum tamen diserte a Peræa Rhodiorum, id est, a transmarina Rhodiorum in continenti ditione & h. l. & rursus cap. 8. v. 9. separentur illæ urbes. Nempe hæ Carię urbes in illarum erant numero, quas Ptolemæo (ut Flamininus ait cap. 1, 14.) ademerat Philippus. Caria enim, ut docuimus ad III. 2, 8. eis temporibus in regum Aegypti fuerat potestate.

Verf. 4.

Verf. 4. Περινθίους recte Casaubonus scripsit. Περινθίους perperam ed. 1. consentientibus codd. *Perinthus*, Thraciæ urbs, ad Propontidem. Eiusdem rursus diserta mentio fit in formula pacis Philippo duce XVIII. 27, 4. Hinc

Hinc *Perinthis* nomen Livio XXXII. 33. restituendum Si-
gonius censuit pro *Panopoli*, quod vulgo ibi legitur. —
Ibid. Βυζαντίων. Βυζαντινών Reg. F. G. & Vef. sed in
hoc lineola subducta notatur litera ν.

Verf. 6. καθάπερ καὶ Ῥωμαῖοι. καὶ deest Reg. G. & *Verf. 6.*
Vef. — *Ibid.* δεύτερον δ' αὐτοῖς. *Particulam adversativam*
sua auctoritate inseruit Casaub. cum *abesset ab* ed. 1. *Et*
msstis omnibus. Et poterat *abesse*, licet præcesserit parti-
cula μὲν, (conf. ad cap. 5, 9.) præsertim cum adverbium
δύοτερον vicem conjunctionis expleat.

CAPVT III.

Cap. III.

Verf. 1. Ἀλέξανδρος ὁ προσαγορευόμενος Ἰσῖος. Et *Verf. 1.*
hic gente Aetolus erat. conf. c. 11, 9.

Verf. 2. ἀλθινῶς. Temere ἀλθινούς ed. 1. Eadem- *Verf. 2.*
que mox non minus temere πολεμους, pro πολεμεῖν, quod
recte dant codices omnes. — *Ibid.* ἀξίως ἵστασθαι. —
„Raro & peculiari modo usurpat Polybius, verbum ἵστα-
σθαι, pro *versari in re, sese quodammodo gerere.* vide p.
1069, 37. [nobis XVIII. 16, 4.] Convenit cum latino *sta-*
re, quatenus significat *statum suum tueri vel obtinere.*
vide Gesneri Thef. Lat. Ling. voc. *sto.* REISKIUS. —
„Elegantissime translatus ab athleticis, qui ad ictum exci-
piendum se parant.“ CASAB. in ora *Basil.* ad XVIII.
16, 4.

Verf. 3. νικόντων bene Casaub. cum Vrsin. & Aug. *Verf. 3.*
νικόντων ed. 1. Reg. F. G. Vef. quod possit pro aor. 2.
haberi.

Verf. 4. καὶ τοι γε. Temere & imperite καὶ τοῖς γε. *Verf. 4.*
ed. 1. — *Ibid.* βασιλευκότην. Perperam βασιλευκότην
Vrb. Aug. Reg. F. — *Ibid.* μάχεσθαι. Posses μαχεῖσθαι
suspiciari, sed vetant præsentia quæ sequuntur, ἀναιρεῖν
καὶ διαφθεῖρην, quæ, cum participiis præet. βασιλευκότη-
τας constructa, vim habent præteriti.

Verf. 7. πρὸς αὐτούς. Revocatum ex msstis πρὸς *Verf. 7.*
αὐτούς velimus; sic enim solet pro ἐαυτούς vel ἀλλήλους.

Verf. 7. *Ibid.* ἡ γὰρ ἰσθῆαι τοῦτων. Posses ex κτᾶσθαι corruptum suspicari ἡτῶσθαι illud, in quod codices omnes conjurant; sed sic oporteret ταύτας pro τοῦτων, nisi aliquid etiam excidisse statuas, v. c. πτᾶσθαι καὶ κυριεύειν ταῦτων. Quidquid sit, pauci putamus erunt quibus REISKI probetur ratio, ἡτῶσθαι defendantis, & provocantis ad illum hujus verbi usum, quo — „ἡτῶσθαί τινος (ut ait) dicitur aliquis, qui, quam rem amore & caritate amplexus est, ei modis omnibus & studet & parcit, cavetque ne pereat aut lædatur, quasi *visus est captus illius rei amore tenetur.*“ —

Verf. 8. *Verf.* 8. τὸν πόλεμον αὐτὸν καταλιπεῖν. Casaubonus, *bellum interim ipsum relinquere*, Livius: *nihil sibi præter bellum relinquere*; quem non idcirco αὐτῷ legisse pro αὐτὸν putare cum Sigonio debemus, sed pronomen αὐτὸν ea notione accepisse, qua persæpe illud usurpat Polybius, *solum bellum, nihil nisi bellum*; ne sic quidem male, — *Ibid.* ποιεῖν recte edd. ποιῆ Aug. Reg. F. G. Vefont.

Verf. 9. *Verf.* 9. τοσαύτας γὰρ διεφθαρμέναι πόλεις ἐν Θερ/α/λῆ. Vide Liv. XXXII. 13. — *Ibid.* ἐκ τῶν ἐν Ἑκείρῃ. ἂν, post vocem in ν desinentem, intercidit in Reg. F. & Tub. — *Ibid.* τὴν σκουδῆν. — „Forte τὴν τῆς ἐπανόδου (vel ἐπαναγωγῆς) σκουδῆν.“ REISKIUS.

Verf. 12. *Verf.* 12. τί δὲ Κιανούς. Vide XV. 21 sqq. — *Ibid.* τί δὲ λέγων. — „quid afferens ad sui excusationem, quid causans.“ REISKIUS. — τί δὲ λέγων Vrb. conf. ad XVI. 34, 5. — *Ibid.* Ἐχλῖνον cum Vrsino correxit Casaub. Vide IX. 41 sq. adde XVIII. 21, 3. Corrupte Ἐσχλῖνον ed. 1. Aug. ἐς Χλόν Vef. putamus & Reg. F. G. — *Ibid.* In Φθίας consentiunt omnes, ut XVIII. 21, 3. & c. 30, 7. Nec erat, cur in Φθιώτιδας mutatum Vrsinus vellet.

Cap. IV.

CAPVT IV.

Verf. 1. *Verf.* 1, διαναστάς, surgens. — „Sederat enim antea, dicentes accusatores audiens; nunc ipse defensionem suam exordiens exsurgit. Dicentes enim stabant,“ REISKIUS. *Ibid.*

Ibid. Αἰτωλικόν. — „Insidiosam, fallacem & perfidam orationem, Eo enim ingenio putabantur Aetoli esse, eaque ardebat invidia nomen ipforum penes omnes Græcos.“

Verf. 1.

REISKIUS. — *Ibid.* Θεατρικόν. — „pompticam, speciosam, fucatam, cui multum splendoris extus, intus veritatis parum sit. In oratione Philippi reddenda, magna Livius est libertate usus, mutavit ordinem, alia reddidit, alia omisit, alia more suo enuntiavit.“ REISKIUS, — *Ibid.* Ἀλέξανδρον. Ἀλεξάνδρου ed. 1. temere & invitis mssis.

Verf. 2, ἡ γὰρ res ipsa poscebat, & oppositionis ratio, Verf. 2.

— *Ibid.* ποιεῖν carent Reg. F. & Tub. — *Ibid.* τὰρὰ τὰς αὐτῶν προαυρέσεις. Correx. Casaub. cum Scalig. Perperam περι ed. 1. cum mssis.

Verf. 3. ἡλατῶμένος τοῖς ὄμμασιν, ἐπὶ πλεῖον ὑπέ. Verf. 3. κρους τὸν Φίλιππον. Sic vulgo scribunt omnes, (nisi quod temere ἡλατῶμένους habet ed. 1.) & sic distinguunt orationem. Quæ verba sic interpretatus est Casaubonus: *Philippum asperius interpellat Phæneas, oculis debilis.* Inde Ernestus in Lexico Polyb. ὑποκρούειν τινα, *aspete alloqui* vertit. Iam novimus quidem, ὑποκρούειν nonnumquam de eis dici qui *tumultuantes alicui obstrepunt*, quod & Suidas ex Aristophanis Scholiaste notavit. Sed ad id, quod nunc dixerat Philippus, non admodum locus fuisse videtur *tumultuose obstrependi*, aut hac potissimum occasione *aspete* eum *adloquendi*; neque vero adverbium ἐπὶ πλεῖον commodè huic verbo junctum videtur. Et omnino commodius simpliciusque nobis videtur, verbum ὑποκρούειν, per se positum, in usitatissima notione sumere, qua simpliciter *interpellare, interfari, contra dicere, obgerere* denotat, (ἀντιλέγειν ait Hesychius; conf. Luciani Somnium c. 17. T. I. p. 21.) ἐπὶ πλεῖον vero ad verba præcedentia trahere, ἡλατῶμένος τοῖς ὄμμασιν ἐπὶ πλεῖον, *qui oculis valde laborabat, qui oculis erat admodum debilibus.* Verbi ἡλατῶσθαι, ut nominis ἡλάτῳμα, singularis usus est in *corporis vitiiis*. Quod de vulgatissima notione verbi ὑποκρούειν diximus, consentire videri poterat Suidas, apud

Verf. 3. quem vulgo ita edunt: Ὑποκρούειν ἀντιφθέγγεσθαι. ἀντιλέγειν ἀπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχε. τὸ δὲ ὑποκρούειν ἐπὶ τῶν θεοῦ. &c. quæ ita vertunt: Ὑποκρούειν interdum significat obloqui, obstreperere, simpliciter & temere contradicere. Vel ὑποκρούειν dicitur de illis qui tumultuantur &c. Sed, verum si quæris, aliter istud & Suidas dixit, &, e quo ille depromsit, Scholiastes Aristoph. ad Acarnan. v. 38. Scilicet hoc voluerunt: *Verbum ἀντιφθέγγεσθαι simpliciter & quovis modo contradicere denotare; sed ὑποκρούειν de iis usurpari qui tumultuosa obstreperunt.*

Verf. 4. Verf. 4. εὐθιχτος. Livius: & erat dicacior natura. Perperam εὐθιχτος Reg. G. In codice Vefont. quum mutatum nomen θιχτος esset, (sic absque accentu, quemadmodum & in Reg. F.) ab eadem manu superscriptum inter lineas est primum εὔ, deinde rursus εὐ. εὐθιχτος, a verbo θίγω, tango, passivam habere notionem videtur, quemadmodum & apud Suidam εὐθιχτον exponitur εὐαφής, εὐψηλάφητον, quod facile tangi & contrahi potest. Quare haud improbabilius HENR. STEPHANVS in Thef. Gr. Ling. T. I. col. 1560. dubitari posse ait, annon εὐθιχτος & εὐθιχτως pro dicax & dicaciter potius scribendum sit, a θίγω, id est acuo, quod dicaces acuto esse ingenio soleant. Ac sane sic apud Herodian. Hist. IV. 7. ubi vulgo εὐθιχτως τε πρὸς τὰ λεχθέντα ἀποκρίνασθαι ediderunt, εὐθιχτως habet Vindobonensis codex, acυτε ad ea, quæ dicta sunt, respondere.

Verf. 8. Verf. 8. ἄρητε correxit Casaub. Mendose ἄρηται ed. 1. cum msstis. — Ibid. ἄγειν λάφυρον ἀπὸ λαφύρου. — „Fateor, ait REISKIUS, me non intelligere, quid sit capere spoliū a spolio, vel prædam a præda. Ex interpretatione subjecta [cap. seq.] conjicerem legendum esse ἄγειν λάφυρον ἀπὸ ἀλαφύρου, prædam agere ab imprædabili, h. e. ex eo agro, & ex ea parte, quæ per jura divina & humana deberet ipsis sacra & sancta esse atque inviolabilis; nisi pari modo altera dictio insequens, Αἰτωλῶν ἐκ τῆς Αἰτωλίας ἄρην, superiorem confirmaret: quamquam, quid sit tollere

tollere Aetoliam ex Aetolia non intelligo. Intelligerem, Vers. 2.
 si dixisset *Ἀιτωλίαν ἐξ Ἑλλάδος ἀρεῖν*, prius *se passuros*,
Aetoliam & Græcia eximi & tolli. Quod si ergo necesse
 est, ut sententia bona insit illi dictioni *λάφυρον ἀπὸ λαφύ-*
ρου ἔγειν, oportebit *λάφυρον* primo loco significare id
 quod vulgo solet, *prædam*; posteriore, *rem unde præda*
agitur, agrum aut civitatem quæ expiletur. Erit itaque
 sententia, *prædam agere ab eo qui habeat quod ei eripi*
possit. — Hæc ille. — Proverbiale fuisse dicendi genus,
prædam a præda agere, satis adparet, Aetolis usitatum,
 & ab ipsis fortasse inventum, cujus hæc erat sententia,
πρᾶδαν ἀγερν ὅθεν ἀγίται. Dicebant nempe, ut quidem
 intelligitur ex eis quæ mox subjiciuntur, Aetoli: *Σὶ ἡ,*
qui sunt nostri amici, ex illorum agro, qui pariter sunt
amici nostri, prædam agunt; quidni & nos cum eis præ-
dam agemus, atque adeo partem prædæ in nostros usus
convertertemus? Quandoquidem ita est, ut præda ex hoc agro
agatur; satius est, ut pars prædæ nobis cedat, quam ut
omnia cedant aliis. Dictio illa *Aetoliam ex Aetolia tollere*
 non ita mira videri debuit Reiskio: simili loquendi for-
 mula Cicero *hominem ex homine exuere* dixit. *Aetoliam*
ex Aetolia prius abluros se dixerunt, id est, *Aetoliam*
prius deletam velle, vel, malle se, Aetolos non amplius esse
Aetolos, quam istam legem tolli.

CAPUT V.

Cap. V.

Vers. 1. διασαφῆν. διασαφῆν ed. 1. temere & invitis Vers. 1.
msstis.

Vers. 2. καὶ παρεῖναι ἀμφοτέροις τοῖς πολεμοῦσι, Vers. 2.
καὶ τὴν χώραν ἔγειν τῶν ἀμφοτέρων. Mssti libri ad unum
 omnes sic dant: *καὶ παρ' ἀμφοτέροις τοῖς πολεμοῦσι, καὶ*
τὴν χωρ. &c. Editio 1. sic: *καὶ παρ' τοῖς ἀμφοτέροις πο-*
λεμοῦσι, καὶ τὴν χωρ. &c. Casaubonus & sequentes: *καὶ*
παρ' ἀμφοτέροις πολεμοῦσι, τὴν χωρ. &c. Forte Polybius
 sic scripserat: *καὶ παρ' ἀμφοτέροις τοῖς πολεμοῦσι πολε-*
μεῖν, καὶ τὴν χωρ. &c. Livius: *ut adversus socios ipsi*
suos,

suos, publicā tantum auctoritate demta, juventutem suam militare sinant, & contrariæ persæpe acies in utraque parte Aetolica auxilia habeant.

Verf. 4. *Verf. 4. νῦν εἰ φίλος ὑπάρχων.* Sic bene Cafaub. ex ingenio. *νυνὶ φίλος* ed. 1. cum msstis, *νυνὶ φίλους* Vrb. — *Ibid.* Προσσίει δὲ σύμμαχος. Plus est *σύμμαχος*, *socius*, quam *φίλος*, *amicus*. Sic & apud Romanos; ut notavimus ad Appiani Eclog. XIII. de rebus Gallicis. Confer Liv. XLV. 25. — *Ibid.* τοῖς αὐτοῦ συμμαχοῖς. Sic scripsimus cum Aug. & putamus sic & alii codices. *αὐτοῦ* edd. Est autem *αὐτοῦ* (per ellipsin pronominiis possessivi primæ personæ) idem ac *ἐκ αὐτοῦ*, ut sæpe aliàs.

Verf. 5. *Verf. 5. Μακεδόνας* prætulimus, quod dedit Aug. Ceteri vulgo *Μακεδόνα*.

Verf. 7. *Verf. 7. ποίας δὲ κελεύετα.* Refertur hoc verbum, ut monuit Reiskius, ad nominativos *οἱ ποιοῦντες*, καὶ κελεύοντες, qui præcesserant verf. 5. Possis *ποίας* δὲ suspicari, sed & δὲ bene habet, *æqua vero*, *æqua tandem*; præsertim post parenthesin.

Verf. 8. *Verf. 8. τὸ γὰρ τῶν Ἀγραῶν ἔθνος.* Ex Polybii libro decimo οὕτω, ut monuimus ad hujus libri initium, verba hæc citavit Stephanus Byz. ad voc. Ἀγρίαι, ita quidem ut Ἀγραίων apud Stephanum vulgo legatur; sed quod si consideraveris, quod Berkelius monuit, in veteribus Stephani editionibus & in msstis codicibus non legi *παρὰ Πολυβίου* δὲ διὰ τοῦ αἰ, sed διὰ τοῦ α, probabile fit, apud eundem pariter non Ἀγραίων, sed Ἀγραῶν scriptum oportuisse, sive hoc a primo casu Ἀγραῖ sit, sive ab οἱ Ἀγρίαι, sive ab Ἀγραῖς. confer eundem Steph. in Ἀγραῖοι. Eandem formam in genit. plur. Ἀγραῶν exhibent codices Thucydidis II. 102. ὁ γὰρ Ἀχελῷος ποταμὸς ῥέων ἐκ Πίνδου ἔρους διὰ Δολοπίας καὶ Ἀγραῶν καὶ Ἀμφιλόχων &c. quamquam apud Strabonem, eadem fere verba lib. X. p. 449 sq. repetentem, Ἀγραίων vulgo scripserunt, ediderunt certe; quod usitatus utique est nomen, & aliàs Thucydidi Strabonique frequentatum.

Αγραῖος

Agræos istos five *Agræos* in *Græcos* mutarunt codices Liviani, XXXII. 34. Ceterum Stephanum si audias, putares eisdem *Agræos* vel *Aggræos* a Polybio hic dici, qui aliàs *Agrianes* vocantur: quod plane contra est. *Aggræi* Aetolicus sunt populus; *Agrianes* Thracicus vel Pannonicus, longe ab illis ad septentrionem remotus, ad Strymonen fluvium habitans, ut Thucydides docet II. 96. & Strabo in Excerptis ex fine libri VII. p. 331.

Verf. 8.

Ibid. τὸ τῶν Ἀποδοτῶν. In hoc nomine nil variant libri nostri. Ἀποδοτῶν per ω ediderunt apud Stephanum Byz. & Ἀπόδοτι apud Thucyd. III. 94. ubi tamen alii etiam ο breve habent. Confer quæ ibi Dukerus notavit.

Verf. 9. ἢ τούτων μὲν παραχωρεῖται μοι; — „Prodit hoc μὲν, alterum membrum, in quo δὲ fuit olim, desiderari: ex. c. τῆς δ' ἄλλης Ἑλλάδος φρονεῖται.“ REISKIUS. — Nobis vero particula μὲν, sicut Latinorum *quidem*, non necessario requirere sequentem δὲ videtur: & percommode tacetur & in mente retinetur alterum membrum. Etiam paulo ante in illis verbis, ὥστε παρὰ μὲν τοῖς Αἰτωλοῖς (verf. 3.) μὲν habuimus, nulla sequente particula ad-versativa; nam ἀλλὰ, quod ibi sequitur, non ad μὲν refertur. Sed nimirum ibi suspecta Reiskio illa particula fuerat, qui παρὰ μόνοις Αἰτωλοῖς malebat; at id quidem citra necessitatem. conf. c. 2, 6. Ad totum vero hoc Philippi responsum hæc præterea notavit idem REISKIUS: „Ridiculum hujus orationis in eo fuit: primum, quod Philippus per cavillatoriam interrogationem Aetolos affirmat sibi cedere has regiones, quas priusquam amitterent, vitam citius erant ipsam missuri: deinde, quod Aetoli audebant, Philippo ceteris urbibus græcis ut excederet imperare, quod eas per vim & cepisset & teneret, qui ipsi nollent Amphilochis, Apodotis & Agræis libertatem red-dere, quos eodem jure in potestate haberent, atque Philippus Græcos: tertio, quod pro Græcis loquerentur, & eorum causam agerent, qui ne ipsi quidem Græci essent.“

CAPVT

Cap. VI.

CAPVT VI.

- Verf. 1. *Verf. 1.* ἐν μὲν Ἰσφ κριτῇ. ἐν Ἰσφ κριτηρίῳ dixerat XVI. 27, 2.
- Verf. 6. *Verf. 6.* τῶν τιμῶν τῶν ἀπηντ. recte Casaub. cum Aug. * τῶν τιμώντων ἀπηντ. ed. 1. cum ceteris.
- Verf. 8. *Verf. 8.* τοῦ Κορίνθου. Conf. ad IV. 67, 8.

Cap. VII.

CAPVT VII.

- Verf. 1. *Verf. 1.* τὸν λόγον. τὸν deest ed. 1. Inuitis mssis. — *Ibid.* ἐπέκτεται merito correxit Casaub. ἀπέκτεται ed. 1. cum mssis. — *Ibid.* καὶ τότεων. Corrupte καὶ τότεων Aug. Hinc καὶ τῶν ἐν τοῖς Reg. F. G. Vef.
- Verf. 2. *Verf. 2.* Ἀρσταινος. Vide notata ad cap. 1, 4.
- Verf. 3. *Verf. 3.* ἥδη δὲ τῆς ὥρας συγκαλειούσης. Vide ad cap. 9, 2. — *Ibid.* τούτων λόγος. Perperam τούτων λόγοις ed. 1. cum Reg. F. G. Vef. — *Ibid.* δοῦναι πάντα. Sic ed. 1. consentientibus mssis, recte. conf. verf. 7. πάντα edidit Casaub. nescimus consilio ne, an casu; idque propagatum in ceteras editiones.
- Verf. 4. *Verf. 4.* οὐκ ἔχεν μεθ' ὧν βουλεύεται. βουλεύεται in indicativo modo cum ed. 1. agnoscunt codices omnes; nec aliud poscit usus græci sermonis. Temere βουλεύεται Casaub. & seqq. cum Vrsino. μεθ' ὧν recte ex Vrb. recepit Idem Casaub. & sic Tub. & Vrsini codex, nec ex Med. adfertur discrepantia. Mendose μεθ' ὧν Aug. Reg. F. G. Vef. Hinc μεθ' οὗ ed. 1. — *Ibid.* βούλεσθαι δὲ διελθόν. Haud absurde sane statuere cum Casaubono licet, verbum βουλεύεσθαι ob simile verbi præcedentis initium intercidisse. Sed quod δὲ διελθόν Idem scripsit, non placet: nulla enim vis h. l. verbo διελθόν, id est, veniens, inesse potest. διελθόν intelligi poterit, perlegens, relegens, oculis ac mente percurrens. Sic etiam Græci dicunt διελθεῖν πρὸς αὐτὸν, secum reputare, animo versare; sed hoc quidem deinde separata dictione αὐτῷ λόγον δοῦναι exprimit Polybius, quæ id ipsum sonat secum reputare; cujus dictionis vim non capiens scriba codicis Reg. G. sua auctoritate vocab.

vocab. πάντας adjecit, αὐτῷ λόγον δοῦναι πάντας. Si cui Reiskii potior videbitur ratio, δι' ὃ vel δι' ἃ θάλασσαν αὐτῷ λόγον δοῦναι, non magnopere cum eo nos quidem contendemus.

Vers. 4.

Vers. 5. μὴ βουλόμενος δὲ &c. Cum sic edidisset Casaubonus: μὴ βουλόμενος δὲ τοῖς ἄλλοις μὴ δὲν εἰπεῖν δοκεῖν, ἀντίσκαψαι τὸν Φίλιππον, εἰπὼν οὕτως· Εἰκότως, ἔφη, Φίλιππε μόνος εἶ νῦν ad hæc REISKIUS sic commentatus est: „Pro tribus verbis, μὴ δὲν εἰπεῖν δοκεῖν, est in Herwag. & Aug. μὴ δοκεῖν. Vnde colligo, Polybium dedisse; μὴ δοκεῖν ἀντίσκαψαι τὸν Φίλιππον, εἰπὼν οὕτως. Εἰκότως ἔφη, Φίλιππε, μόνος εἶναι νῦν. *Ne videretur aliis, facietia dicerii Philippum inultum dimisisse, sic ait: Recte ais, Philippe, solum te nunc esse.*” — Cum Casauboni exemplo consentiunt mssti, nisi quod pro μὴ δὲν εἰπεῖν δοκεῖν non solum ed. 1. & Aug. sed & ceteri omnes codices μὴ δοκεῖν dant, & verbum εἰπὼν ignorant. Iam in posterioribus verbis merito nos Reiskii emendationem adoptasse, (ἔφη, pro ἔφη, & εἶναι pro εἶ) facile, putamus, omnes largientur: nisi forte *delendam particulam νῦν* censeat aliquis, & εἶ νῦν ex εἶναι corruptum statuatur, quod facile concesserimus. Sed in eis quæ præcedunt, veremur, ne utraque ratio, tam Reiskii, quam Casauboni, & per se non satis placere possit, & nimis a librorum scriptura videatur recedere. Ac verissima fortasse fuerit Vrsini emendatio, qui, ceteroquin scripturam codicum tenens, particulam μὴ ante δοκεῖν deletam voluit, ut sit: μὴ βουλόμενος δὲ τοῖς ἄλλοις δοκεῖν, ἀντίσκαψαι τὸν Φίλ. εἰπὼν οὕτως, id est: *nolens autem aliis videri* (scilicet, *libenter audire Philippum, illos facete ludentem*) *vicissim & ipse in illum jocatus est, dicens &c.*

Vers. 5.

Vers. 6. συμβουλεύοντάς. συμβουλεύσαντας ed. Ernest. refragantibus msstis, & præter necessitatem. — *Ibid.* Σαρδόνιον. σαρδάνιον Vrb. non male. Vide Homeri interpretes ad Odyss. XX. 301 seq. & Erasmi Chiliados.

Vers. 6.

Vers.

Verf. 3.

Verf. 3. Post τόπον satis erat *commas* ponere, ut est in aliis editionibus. — *Ibid.* ἐν ᾧ πάντες ἦσαν, πάντες μὲν παρήσαν aut ἑμοῦ ἦσαν malebat Reiskius.

Cap. VIII.

CAPVT VIII.

Verf. 2.

Verf. 2. ἀπορίαν. ἀπορείαν ed. 1. Reg. F. G. Vef. Et mox δυσχρηστείαν Reg. G. — *Ibid.* ἐκκλῆσαι cum Vrsino correxit Casaub. Mendose ἐκκλίσαι ed. 1. Aug. Reg. F. G. Vefont. sed in hoc ab eadem manu superscriptum α. (Nescimus quid habeant Vrb. Med. Tub. e quibus nil notatum.) In Fragm. hist. XLIII. ex Polybio citatur: ἐπεὶ τὸν Φίλιππον ἐκκλείουσιν οἱ καιροί. Et Diodor. Sicul. XVIII. 3. ἐκκλεισθεὶς ὑπὸ τῶν καιρῶν.

Verf. 4.

Verf. 4. ἵνα μὴ λόγοι λέγωνται. Speciem utique habet γένωνται, licet solus id det Med. Ceterum & alibi duo ista verba inter se permutata vidimus X. 47, 4. conf. ad I. 6, 2.

Verf. 6.

Verf. 6. Ἀπκων Κλαύδιον, χιλιαρχὸν ὄντα τότε. — ,τότε, τunc: nam postmodum praetor, & A. V. 569. consul est factus. — ΜΕΙΣΚ. — *Ibid.* ἀπὸ τῆς θαλάττης. ἀπὸ uni deest Reg. F.

Verf. 9.

Verf. 9. Θήβας. Corrupte Θήβας ed. 1. Reg. F. Tub. — *Ibid.* ἀποθιδύμαι. ἀποδοῦναι Reg. G. — *Ibid.* Ἰασσοῦ Casaub. & seqq. Vide ad XVI. 12, 1. — *Ibid.* τὸν Κέρινθον. τὴν Κόρινθον. ed. Gron. & Ern. invitis mssis & vettedd.

Verf. 10.

Verf. 10. τὰ κατὰ τὴν Ἰλλ. τὰ deest Reg. F. G. — *Ibid.* ὅσοι πάρεσι. Forſan παρίεσι scriptū. Supra τοὺς διασπασμένους dixerat, c. 6, 3.

Cap. IX.

CAPVT IX.

Verf. 1.

Verf. 1. δυσχερεστευμένων. δυσχερεστευόντων ora ed. 1. & sic Aug. in contextu, male: sed vera lectio ibidem in marg. ab eadem manu.

Verf. 2.

Verf. 2. διὰ τὸ καὶ τὴν ἄραν εἰς ὠψὲς συγκλείειν. συγκλείειν Reg. F. G. Tub. & Vefont. ex etnend. συγγλίνειν Vrsino.

Vrsin. ex conject. ut putamus; sic vero & Vef. ex prima scriptura: quod, quamquam nusquam aliàs ita usurpatum id verbum reperiatur, tamen speciem habere aliquam videri possit, accipiendo pro κλίνειν vel ἐγκλίνειν, nisi & aliàs verbum συγκλείειν simili quadam ratione constructum videremus; velut συγκλειόμενος ὑπὸ τῶν καιρῶν II. 60. 4. ἤδη τῆς ὥρας συγκλειούσης, scil. αὐτοὺς, *hora vel tempore diei jam in arctum eos includente, jam premente, urgente*, XVII. 7, 3. Alias loquendi formas dabit Lexicon Polybianum. Igitur vis hujus dictionis, ἡ ὥρα εἰς ὃν συγκλείει scil. αὐτοὺς, hæc fere erit: *hora vel tempus diei concludit illos in seram vespeream, id est cogit eos ut in seram vespeream rem trahant.*

Verf. 2.

Verf. 4. τῶν γὰρ δὲ. δὲ deest Reg. G. — Ibid. συμβα- Verf. 4.
τικῇ. συμβαντικῇ Reg. F. G. Tub. — Ibid. ἡ γηγένων
cum Vrsino correxit Casaub. & proxime accedit Vrb. in
quo est ἡ γηγένων. Ceteri omnes ἡ γηγένων cum ed. 1.

Verf. 8. ἐκποιῶν, *licere*. Probum verbum, & aliàs fre- Verf. 8.
quentatum Polybio. conf. ad III. 36, 3. Temere in πρεσ-
βεύειν mutatum voluit Vrsinus.

Verf. 9. τῆς ἐκείνων γνώμης, *ad explorandam patrum* Verf. 9.
voluntatem. Constructio ad sensum, πρὸς τὸ σημαίνόμενον,
non ad litteram, cum ἐκείνων referatur ad τὴν σύγκλητον.
conf. ad c. 11, 2. — Ibid. τὸν ἐπιφερόμενον καιρὸν, *ingru-*
entem tempestatem, nempe hiemis rigorem conf. ad c. 1,
1. Adde cap. 11, 1.

CAPVT X.

Cap. X.

Verf. 1. συγκαταθεμένων. *Mendose συγκαταθεμένων* Verf. 1.
ed. 1. Reg. F. & Vef. a pr. manu.

Verf. 2. παρ' αὐτῶν cum Scalig. correxit Casaub. Verf. 2.
Perperam παρ' αὐτῶν ed. 1. cum mssis. — Ibid. κατηγο-
ρήσαντας Caf. cum Vrb. Aug. & Vrsin. κατηγορήσαντας
ed. 1. Reg. F. G. Vefont.

- Verf. 3. *Verf. 3.* καθ' αὐτὸν Cafaub. Aug. Vef. κατ' αὐτὸν ed.
 1. καθ' αὐτὸν Reg. F. G. — *Ibid.* πρόλημα edd. Vrb.
 Aug. πρόβλημα Reg. F. G. Tub. πρόβλημα Vef.
- Verf. 4. *Verf. 5.* ἵνα κατὰ Cafaub. ex Vrfini conject. Cor-
 rupte εἶναι κατὰ ed. 1. cum msstis.
- Verf. 6. *Verf. 6.* δι' αὐτοῦ ed. 1. cum msstis. δι' αὐτοῦ Ca-
 faub. fua auctoritate.
- Verf. 7. *Verf. 7.* εὐαγωγ. μὲν ὅτα Cafaub. cum Vrfin. μένον-
 τα ed. 1. cum msstis. — *Ibid.* τοῖς ἐκεί Φίλοις cum
 Scalig. correxit Cafaub. Et dativum cafum requirebat ver-
 bum ἐξακολουθήσαντα. τοὺς ἐκεί Φίλους ed. 1. cum msstis.
 — *Ibid.* φαντασλαν δὲ ποιήσαντα. — „Livius ergo, feu
 fuo errore, feu librariorum culpa, difcedit a Polybio.
 Græcus, additum legationi regem Amyndrandum, ait,
 propter nominis regii splendorem; Romanus Romanos.
 Habet utriusque ratio probabilitatem, fed Polybii magis.
 Idem Livius etiam vocabulum ἀδελφιδούς vertit *fororis fi-*
lius, ex eoque repetit Cafaubonus: fed potest pari modo
fratris filius effe. Vtrum rectius fit, quamquam nil re-
 fert, eft tamen dubium: nam in hac re decernenda Livii
 auctoritas fatis magna & idonea non eft.“ *ΚΕΙΣΙΚΙΝΣ.* —
 Vide Livii interpretes ad XXXII. 36. extr. Quod vero
 cognationem adinet familiarum Romanarum, non vide-
 mus cur contestemur Livii auctoritatem, ubi nihil contra
 pugnat.
- Verf. 8. *Verf. 8.* Μετὰ δὲ τοῦτον, *post hunc.* Nil variant libri.
 Ex Livio quidem l. c. videri poffet μετὰ τούτου legendum,
 cum hoc. Sed Polybius fibi conftat. *Amyndrandum*, in-
 quit, ἐξέπεμπε παραχρῆμα, *statim mifit; post hunc*
ceteros. — *Ibid.* Φολοῦτον. Sic efferre veteres Græci *Ful-*
vii nomen confuerunt.
- Verf. 9. *Verf. 9.* Τριγωνιεύς. Τριγωνεύς, per gamma, ed.
 1. invitis msstis. Ceterum de hujus nominis fcriptura
 conf. notata ad IV. 3, 5.
Ibid. Ἀρσινεύς. — „Stephanus Byz. hac voce: τὸ
 ἄθνηκὸν Ἀρσινόητης, καὶ Ἀρσινεύς, ὃς Πελοῦβιος ἐνάτης.
 [Exhi-

[Exhibuimus IX. 45, 2.] Desideramus hodie noni libri locum illum, in quo nomen gentile ab Arfinoë, urbe Aetolica, ductum, quondam legebatur, si legebatur, neque ille error aut memoriæ Stephani aut librariortum ejus est. Conf. p. 1451, 37. REISKIUS. — Locus a Reiskio citatus, nobis est XXX. 14, 5. Adde IX. 45, 1.

Verf. 9.

Verf. 10. Νικόμαχος Ἀκαρνάν τῶν δ' ἐκ Θουρίου πε- Verf. 10.
 Φευγόντων, κατοικούντων δ' ἐν Ἀμβρακίᾳ. — „Videtur
 quidem Θουρίου scribendum esse. vide Interpp. ad Stephan.
 Byzant. voc. Θουρία, & Constantini Cephalæ Antholog.
 Græc. carm. 730. Vt tamen judicium suspendam, facit
 locus ejusdem Stephani, [ibid.] ubi ait, Ἀνδροτίων δὲ Θού-
 ρίος Φθίων. Est hoc Thyrium Acarnaniæ oppidum. Quare
 eum post verba τῶν δ' ἐκ Θουρίου πεφευγόντων hominis
 Acarnanis nomen sequi debeat, id autem non sequatur;
 (nam Theodotus Pheræus huc non pertinet, homo Thessalus,
 & e Thessalia exsul; tunc autem apud Stratios habi-
 tans; qui non potest idem & e Thessalia & ex Acarnania
 exsulare, & tamen in Acarnania idem rem habere fami-
 liarem, id quod tamen ex vulgata sequitur;) ex eo collig-
 go, punctum post Ἀκαρνάν commate mutari; Et δὲ in
 τῶν δ' ἐκ Θουρίου deleri oportere, ut sententia sit: Nico-
 machum illum natione quidem Acarnensem fuisse; oppido
 autem Thyriensem, Et e Thyrio patria ab adversa factione
 ejectum.“ REISKIUS. — Nihil verius hac observatione
 doctissimi perspicacissimique viri, quam & manuscripti co-
 dices omnes cum ed. 1. consentientes confirmant, in qui-
 bus minus recte quidem punctum post Ἀκαρνάν ponitur,
 sed particula δὲ ante ἐκ Θουρίου non comparet: ex quo
 cum intelligi deberet, id, quod & rationes a Reiskio ex-
 positæ docere poterant, nempe, verba τῶν ἐκ Θουρίου πε-
 φευγόντων, κατοικούντων δ' ἐν Ἀμβρακίᾳ, ad Nicomachum
 Acarnanem pertinere, & interposito puncto (quod etiam
 post Ἀμβρακίᾳ ponunt codices omnes cum ed. 1.) a se-
 quentibus separanda esse; Casaubonus contra, ante ἐκ Θου-
 ρίου temere inserta particula δὲ, & puncto post Ἀμβρακίᾳ

Verf. 10. in comma mutato, pugnantia dicere fecit Polybium, & vestigia simul veræ scripturæ atque sententiæ auctoris prorsus obscuravit. Quæ tamen non sesellerunt Reiskii sagacitatem: cujus monito cur non obtemperaverimus, præsertim cum consentientes ob oculos haberemus veteres libros omnes, jam ipsi nescimus. Det veniam errori æquus Lector, & græca sic uti monitum est corrigat, pro latinis vero Casaubonianis, quæ imprudentes tenuimus, hæc reponat: *Nicomachus Acarnan, ex eis qui Thurio aufugerant, & in Ambracia nunc habitabant.* De *Thurio* vel *Thurio* conf. IV. 6, 2. & 25, 3. ibique notata.

Ibid. Ἀμβρακία. Ἀμπρακία Aug. Reg. F. G. Vefont. non male per se, ut docet Stephanus Byz. & (quem ibi laudavit Berkelius) Eustathius ad Dionysium; sed contra Polybii usum, cujus codices aliis constanter in scripturam per litteram β consentiunt, vide IV. 61 & 63. — *Ibid.* ἐν Στρατῷ. Rectius ἐν Στρατῷ penacite, ut IV. 64, 2. V. 13, 10. V. 14, 1. & alibi: solent enim fere nomina propria, quæ aliis appellativa sunt, accentum mutare. Apud Stephanum Byz. tamen vulgo sic edunt: Στρατὶς, πόλις Ἀκαρνανίας.

Verf. 11. *Verf.* 11. Κηφισόδαρον correxit Casaub. cum Scalig. Corrupte Κιφισόδαρον ed. 1. cum mssis. Vide omnino Pausan. I. 36. p. 88 sq.

Cap. XI.

CAPVT XI.

Verf. 1. *Verf.* 1. πρὸ τοῦ τὴν σύγκλητον διαλαβεῖν. Sic recte Casaub. cum Vrsino. Mendose πρὸς & διαβαλεῖν ed. 1. consentientibus mssis. Rursus *Ibid.* πρότερον corrupte dabant codices cum ed. 1. quod idem Casaubonus cum Vrsino in πότερον rectissime mutavit. Et sicut fit, ubi semel hallucinari coeperunt librarii, ut ibi mox cumulus accedat errorum, sic vocabulum ὑπάτους ignorant libri nostri Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. nescimus an & alii: sed illud quidem jam agnoscebat prima editio; quod ibi si ex ingenio primi editoris positum est, commodius fortasse ad

ad καθισταμένων adiectum fuisset ὑπάτων. At pro τὸν ἕτερον corrupte rursus eadem ed. 1. cum msstis τῶν ἐτέρων dabat. Et hoc rursus cum Vrsino correxit Casaub. Ex codice Med. nullum illorum errorum notavit Gronovius: quod tamen non indicio est, omnia hic recte in illo codice legi, sed parcum fuisse Gronovium in enotandis libri illius erroribus. Ceterum *Consules*, quos hic dicit Polybius, sunt *Q. Cornelius Cethegus*, *Q. Minucius Rufus*, creati in annum ab V. C. 557. vide Liv. XXXII. 28. Quare videri potest, in rebus hujus anni hæc narrata a Polybio esse. conf. ad cap. 1, 1. & ad init. cap. 24. lib. XVI.

Vers. 2. τῶν Τίτου Φίλων. τῶν τοῦ Τίτου Φίλων *Verf. 2.* *lus Aug.* — *Ibid.* μέναι. — „μέναι est idem h. l. atque μέναι δᾶν.“ REISKIUS. — Quod quonam modo dixerit Reiskius, non satis intelligimus: intelligeremus, si esset πεπεσμένων δὲ διὰ τῶν Τίτου Φίλων, ut pluralis πεπεσμένων ad nomen collectivum τὴν σύγκλητον referretur, eadem ratione quam cap. 9, 9. vidimus; ut sententia esset, *postquam per amicos Titi persuasi adductique patres essent, ut ambos consules in Italia manere juberent.* Atque, ita fortasse scriptum reliquisset Polybium, probabile fiet connexionem narrationis expendentibus & cum Liv. XXXII. 28. conferentibus. — *Ibid.* διὰ τὸν ἀπὸ τῶν Καλτῶν Φόβον. vide Liv. ibid. cap. 29 seq.

Vers. 4. τοῦ Κορίνθου. τῆς Κορίνθου ed. Gron. & *Verf. 4.* Ern. temere & invitis msstis. — *Ibid.* τοὺς Ἑλληνας. Vocab. Ἑλληνας perperam deest ed. 1. Reg. F. G. Vef. Tub. Adjecit Casaub. cum Vrb. Aug. & Vrsin. — *Ibid.* ἐννοιαὶ λαβῆν. Vide Adn. ad IX. 24, 7. adde cap. 14, 6.

Vers. 5. ὃ γὰρ αὐτός. Cum vulgo esset ὃ absque accentu in impressis scriptisque, & deinde connecterentur verba εἴτε τοῦτο, posito post τοῦτο commate; perspete REISKIUS monuit, ὃ cum gravi esse scribendum, & comma ante τοῦτο collocandum, ut sententia sit: *quod Philippus dixisset, id vel maxime verum esse.* — *Ibid.* Pro εἴτε perperam εἴτε est in Aug. Reg. F. G. & Vefont. sed in

- Verf. 5. hoc a prima manu recte ἔπε fuerat. — *Ibid.* πέντας Ἑλληνικάς. Commodius videri poterat πέντας τῆς Ἑλλάδος, ut est apud Strabon. IX. p. 428. & Appian. Eclog. 6. de rebus Maced. T. I. nostræ edit. p. 511. Sic Livius XXXII. 37. *compedes Gracia*. Sed πέντας Ἑλληνικάς rursus dicit Noster XVIII. 28, 6.
- Verf. 6. *Verf.* 6. ἀναπνεῦσαι. ἀναπλεῦσαι ed. 1. Med. mendo-
se. conf. c. 14, 6. — *Ibid.* ἐγκαθιμμένης. ἐγκαθιμένης ed.
1. Reg. F. Vef. Hinc ἐγκαθισταμένης Reg. G. quod inter
lineas scriptum in Vef. — *Ibid.* Βοιωτεύς. Βοιωτικούς
Reg. F. Tub.
- Verf. 7. *Verf.* 7. ἐναύσασθαι. Suidas ἐναύσασθαι ἐξά-
ψασθαι. id est, *incendere*. Sic πῦρ ἐναύειν habemus apud
Polyb. IX. 40, 5. Sed hæc non sunt hujus loci. Si pro-
bum hic est verbum ἐναύσασθαι, derivandum fuerit ab αὔω,
quatenus idem atque αῶ, αἶω & ἄγω significat, verten-
dumque vel cum Ernesto in Lexico Polyb. *adspirare ad
libertatem*, vel potius *inspirare, spirare libertatem*; cum
quo convenit ἀναπνεῦσαι, quod paulo ante posuit, *respi-
rare, libere spirare*. Sed genitivus casus τῆς ἐλευθερίας
videtur aliud verbum requirere; quare ἐγχεύσασθαι
suspecti sumus, quod habuimus VII. 13, 6. Idque Casau-
boni animo obversatum fuisse videtur, cum verba ista sic
verteret, *vel levem saltem gustum aliquem libertatis posse
umquam percipere*.
- Verf. 8. *Verf.* 8. ἢ δ' ἂν ἡμέρα. εἰ δ' ἂν ἡμέ. ed. 1. temere &
contra codicum fidem.
- Verf. 10. *Verf.* 10. ἡνῦσθαι cum Vrsino scripsimus, qui ita
ex manuscripto libro corrigendum ait, qui habet ἡρῦσθαι.
Casaubonus mutato accentu ἡνύσθαι scripserat, quod tene-
runt posteriores editores. Sicut vero τὸν πόλεμον ἀντη-
πέναι Polybius dixit IX. 11, 2. *sustulisse*, id est *consecuisse
bellum*; sic percommodum h. l. foret ἀντηρῆσθαι. Vide
notata ad prædictum locum, & ad XI. 5, 6. Rursus ad
eamdem phrasin, ἀναιρεῖν τὸν πόλεμον, respicitur XVII,
3, 8.

Ibid.

Ibid. τῶν το Μακαδόνων προηγημένων δις ἡδὴ, καὶ κατὰ γῆν πλείστων &c. Vulgatum merito defendit GRONOVIVS: „Interpretandum, inquit, *bis ante devidis Macedonibus, Et plerisque terrestribus commeatibus absumtis.* Intelligunt Græci clades ad Apolloniam & in Dassaretii Philippo datas; quas & Florus respicit, [lib. II. c. 7.] dicens: *bis viñus rex, bis fugatus.* Vide infra, hoc libro cap. 19. [nobis XVIII. 6, 3 sq. Adde Liv. XXXI. 39. & XXXII. 12.] Qui aliter interpretantur, aut male censuerunt supplendum corrigendumque auctorem, aut alienam ei induunt sententiam.“ —

Vers. 10.

Vers. 13. ἀρωτηθέντες γάρ. γὰρ deest Reg. F. G. Tub. *Vers. 13:*

CAPVT XII.

Cap. XII.

Vers. 1. κατὰμονον εἶναι. Sic XX. 10, 17. κατὰμονος αὔθις ὁ πόλεμος ἀγαγόνει τοῖς Αἰτωλαῖς, postquam pariter, ut nunc, intercesserant induciæ. *Vers. 1.*

Vers. 2. ἀγαγόνει τίτῳ πάντα κατὰ νῦν &c. Hæc, & quæ sequuntur usque ad finem capitis, Lexico suo inferuit Suidas, art. τίτος, στρατηγὸς Ῥωμαίων. *Vers. 2.*

Vers. 5. καίτοι καὶ νέος ἦν. Sic libri nostri omnes, scripti cum editis; & potest καὶ ante νέος cum per se stare haud incommode, tum referri ad καὶ πρῶτες quod sequitur. Sed Valesius ex codice Peiresciano, (qui hæc pariter inter Excerpta de Virt. & Vitiis habuit) καὶ τοι γε citat, idque haud dubie præferendum vulgatæ censuit: & sic habet etiam Suidas l. c. — *Ibid.* τῶν τριάκοντα. Solet in hujusmodi connexionē articulus adjici ad nomina numeralia. Omisit τῶν Suidas, minus recte,

CAPVT XIII.

Cap. XIII.

Vers. 1. Ἐμοί γε πολλὰκις &c. Ponendam hoc loco fuisse eclogam hanc Valesianam, docet series Excerptorum Antiquorum, quorum cap. 13. convenit cum extrema parte hujus eclogæ. vide cap. 15, 15. nostræ editionis. Fecit autem hanc digressionem Polybius occasione *Arista-*

Vers. 1.

- Verf. 1. *ni*, quem *proditionis* inculabant nonnulli, (ut significat scriptor noster verf. 8.) *quod Achaos a Philippi societate ad Romanorum amicitiam traduxisset.* conf. Liv. XXXII. 32. & notata ad Polyb. XVI. 1, 4. Adde quæ notamus infra ad cap. 15, 6. Vulgo ex codice Peiresciano Eclogæ hujus hoc faciunt initium: "Οτι φησιν ὁ Πολύβιος περὶ προδοτῶν Ἐμοὶ ἔσται ποθέαις &c. Nos priora verba, quæ a compilatore adjecta sunt, resecurimus. Ad verbum *ἔσται* hæc notavit VALESIVS: „In ms. erat *ἔστε*, corrupte utrumque. Melius forsan Ἐμοὶ δὲ ποθέαις.“ — Perspecte Reiskius *ἔμοι γὰρ* corrigere jussit. Suspicamur nos quidem, in codice sic scriptum fuisse, *ἔμοι τε*, ex *ἔμοι ΓΕ* corruptum: sæpe enim in manuscriptis codicibus figuram illam *τε*, quæ *στ* valet, persimilem literæ Γ vidimus.
- Verf. 3. *Verf. 3. δυσταύρητον ὁ τόπος* &c. Hæc, & quæ sequuntur, usque verf. 6. *ταῖς θύαις παρῆλθον*, tum rursus a cap. 15, 2-5. habet etiam Suidas in *Προδότας*. — *Ibid. δυσταύρητον*. — „vix certis finibus circumscribendum; quod ægre patitur idonea & certa definitione comprehendī.“ REISKIVS. — *Ibid. προδότην δὲ νομίζαν.* *χρὴ προδ. νομ.* Suidas l. c.
- Verf. 4. *Verf. 4. οὐδὲ τοὺς ἐξ ἀκραίου συμπειδομένους τῶν ἄνδρων.* Idem est, ac si dixisset *συμπειδομένους ἄνδρας.* conf. c. 15, 2. Locum hunc usque ad verf. 6. repetiit etiam Suidas in *Ἐξ ἀκραίου*, ubi mox *κοινωνίαν πραγμάτων* legit, ut erat in cod. Peiresciano, non *κοινωνεῖν*, ut edidit Valesius cum eodem Suida in *Προδότας*. Et sane si tenemus verbum *συμπειδομένους*, oportebit *κοινωνεῖν*. Sed incommodum ipsum illud verbum videtur, quoniam non tam *τοὺς συμπειδομένους*, qui *persuadere sibi patiuntur*, quam *τοὺς συμπεύδοντας*, qui *persuadent aliis*, qui *inducunt cives suos, ut societatem cum regibus ineant*, pro *proditoribus* haberi consentaneum est. Quare non alieni sumus, ut cum Gronovio (in Notis ad Fragmenta Polybii a Valesio collecta, num. XXXVI.) & cum Reiskio, probeamus *κοινωνίαν*, simul vero *συνταξομένους* scribendum

dum pro συμπεριφερόμενους censeamus, qui societatem contrahunt.

Verf. 5. κατὰ τὰς περιστάσεις. Sic Suidas in 'Εξ ἀκρ. *Verf. 5.* ραίου. κατὰ περιστάσιν idem in Προδότας. Vulgo κατὰ περιστάσεις ex cod. Peiresc. — *Ibid.* ἀπὸ τινων ὑποκειμένων. — „Subaudi Φιλιῶν καὶ συμμαχιῶν.“ REISKIUS. — Possit vero etiam in neutro genere intelligi, quemadmodum persæpe τὰ ὑποκείμενα (scil. πράγματα) dicit.

Verf. 6. τῶν μεγίστων. Sic Suidas utrobique. *Verf. 6.*

Verf. 8. Ἀρισταίνο. Vide Adnot. ad XVII. 1. 4. *Verf. 8.*

Verf. 9. αὐξήσεως. καὶ αὐξήσεως malimus cum Reiskio, quod certe Polybii stylo convenientius est. — *Ibid.* κἄκῃνο τὸ διαβούλιον. — „Melius legeretur κατ' ἐκῃνο τὸ διαβούλιον.“ VALESIVS. — „Servo κἄκῃνο. Sequens αἰτίας accommodat genus digniori.“ REISKIUS. *Verf. 9.*

CAPUT XIV.

Cap. XIV.

Verf. 1. ἧ καὶ Δημοσθένην. ἧ correximus, cum perperam vulgo ἧ edidissent. Recte tamen jam Valesius in latina versione quare posuerat. Designat autem Polybius (ut Valesius Reiskiusque monuerunt) Demosthenis locum in orat. pro Corona. p. 188. edit. Paris. (ed. Reisk. T. I. p. 324.) *Verf. 1.*

Verf. 2. Εὐκαμπίδαν. Hoc ne rectius sit, an, quod apud Demosthenem vulgo legitur, Εὐκαλπίδαν, non audere se pronunciare ait Reiskius. Sed quum non solum ibi unus e codd. Parisinis, & unus ex Augustanis (teste eodem Reiskio, in Demosth. T. III. p. 648.) sed & Pausanias lib. VIII. p. 654. in Εὐκαμπίδας consentiant, præferenda utique hæc lectio videtur, quæ repetitur etiam mox *verf. 12.* *Verf. 2.*

Verf. 3. Μνασάν. Μνασέαν lege ex Demosthene; quæ forma, ut etiam Reiskius monuit, haud dubie est correctior. *Verf. 3.*

Verf. 4. Τιμόλαν. — „Demosthenes Τιμόλαν vocat; de cujus luxu atque ingluvie multa dixerat Theopompus lib. XLV. Philippic. teste Athenæo.“ VALESIVS. — Perinde

- inde est (ait REISKIUS) in *λας*, an in *λαος* exeat hoc nomen.
- Verf. 6. *Verf. 6.* Οὔτοι γὰρ ἐπισπασάμενοι Φίλιππον εἰς Πάλα-
πόννησον. conf. IX. 33, 8 sq.
- Verf. 8. *Verf. 8.* ἐνεργῆν. Nil opus erat, ut verbum hoc suspe-
ctum haberet Reiskius, vide III. 6, 5. IX. 12, 3. &c.
- Verf. 11. *Verf. 11.* προδέτας ἀποκαλῆν. Repete δὲν ex superio-
ribus, & ad ἀποκαλῆν intellige τινὰ vel ἔκαστον, quo fit
ut idem valeat ac ἀποκαλῆσθαι δὲν, de quo genere dixi-
mus ad I. 4, 1. Tom. V. p. 136 sq. tum ad I. 37, 1, & pas-
sim aliàs.
- Verf. 13. *Verf. 13.* τὸ τέλος ἀπέβη, τὸ πῆραν λαβεῖν. Iudica-
verat Reiskius, oportere ἐς τὸ πῆραν λαβεῖν. Sed nil
necesse est: commode per adpositionem illa copulantur,
τὸ τέλος, τὰ πῆραν λαβεῖν &c. — *Ibid.* Χαίρωνεῖαν,
Sic quidem editiones omnes. Rectius vero Χαίρωνεῖαν
rescripseris.
- Verf. 14. *Verf. 14.* εἰ δὲ μὴ διὰ &c. Satis nota loquendi for-
mula; quæ, ut Reiskius monuit, ita intelligi potest, εἰ
δὲ μὴ γέγονεν, ὃ γέγονε, διὰ τὴν τοῦ βασι. μεγαλοφυχίαν,

Cap. XV.

CAP V T XV.

- Verf. 2. *Verf. 2.* κατὰ τὰς ὀλοσχερεῖς περιστάσεις, iis temporibus,
quibus de summa rerum agitur, quibus summa re-
rum periclitatur. Vocabulum hac notione familiare Po-
lybio, ὀλοσχερής, cum δυσχερεῖς περιστ. h. l. commuta-
tum nolimus, quod ei substituit Suidas in Πραδότας.
- Verf. 4. *Verf. 4.* μετρίως, — „μέτρος ἂν τις, justus & bonus,
aut æquus iudex.“ REISKIUS. — Imo recte μετρίως, id
est, commode, idonee, probabiliter, merito, ut IX. 20, 5,
adde I. 4, 7.
- Verf. 5. *Verf. 5.* τὰ δ' ἐναντία. εὐ δ' ἐναντία Suidas, male.
- Verf. 6. *Verf. 6.* ἧ καὶ θρυμάζειν. Rursus mendose vulgo ἧ
καὶ, ut cap. 14, 1. Hoc loco de corrigenda menda mo-
nuit Reiskius. — *Ibid.* ἀτυχίαν, flagitium, scelus, vide
Adnot. ad V, 67, 4. *Mirror*, ait, quid spectantes, aut
quibus

quibus rationibus adducti, homines in hoc flagitium ruant; nempe, ut patriæ fiant proditores. Hanc esse auctoris sententiam, cum antecedentia & consequentia probant, tum ille usus vocabuli ἀτύχημα & ἀτυχία, quem l. c. exposuimus. Ad quem usum non advertens animum Valesius, verba ista ὁμῶς πρὸς τὴν τοιαύτην ἀτυχίαν sic vertit, in eam calamitatem præcipientes feruntur; quasi de eis nunc ageretur, qui proditione aliorum in calamitatem incidunt. De his, qui per proditores in calamitatem se conjici imprudentes patiuntur, alio dixerat loco, nempe XV. 21, 3 sqq. ubi quidem eodem vocabulo ἀτυχία usus est vers. 5. Sed hoc loco utique alia ratio esse videtur. Ceterum in eadem cum Valesio sententia fuisse REISKIUS videtur, cum ad illa verba πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς λόγον hæc adnotavit: „Hæc verba videntur significare, disputationem hanc institutam esse per occasionem narrationis de aliquo oppido, Philippo prodito; non autem, quod paulo ante suspicabar, invitante commemoratione defectionis Achæorum a Philippo: cui suspicioni etiam hoc (ne quid dissimulem) obstat, quod p. 1421, 10. [XVII. 13, 8.] τότε ait; quod admonet, non eo in loco, sed alio quodam superiori, de animo Achæorum a Philippo alienato et ad Romanos converso esse expositum.“ — Immo vero illud ipsum τότε, de quo Reiskius dicit, nobis indicare visum est, Aristanè illud institutum, quo Achæos a Philippi partibus ad partem Romanorum, (quos pro barbaris Græci vulgo habebant) traxerat, occasionem præbuisse Polybio, digressionem hanc de Proditoribus faciendi, et totum hunc locum (ut solet, ubi in aliquod argumentum paulo notabilius incidit) copiose tractandi, quoniam nempe ob eam causam, proditorem esse Aristanum, multi ex Achæis clamarunt.

Vers. 9. διὰ τὸ συμφέρον. — „Forte διὰ τὸ συμφέρον Vers. 9, ὡς Φίλων, ob sequentia χρῶνται λοιπὸν ὡς προδότῃ. Subjicit hoc quoque Demosthenis locus, cujus sententiam verbis suis Polybius hic exprimit; qui locus Demosthenis legitur p. 145. [ed. Paris. Morini, in grat. pro Corona,

T. I.

T. I. p. 241.] οὐδεὶς χρῆται τῷ προδότῃ συμβούλῳ &c.“ REISKIUS. — ὡς Φίλοις, non ὡς Φίλῳ, scribere voluerat, debuerat certe, Reiskius; quemadmodum etiam μοχροδοταῖς in plurali numero, non προδότῃ, Polybius scripsit. Sed isto quidem adjumento nihil opus esse videtur.

Ibid. κατὰ τὸν Δημοσθένην. — „Verba maximi oratoris ex orat. illa pro Ctesiphonte [loc. cit.] sunt hæc: Οὐδεὶς γὰρ, ὃ ἄνθρωπος Ἀθηναῖσι, τὸ τοῦ προδοῦντος συμφέρον ζητῶν, χρήματα ἀναλίσκει οὐδ', ἐπειδὴν ὦν ἀντρίχεται κύριος γένηται, τῷ προδότῃ συμβούλῳ περὶ τῶν λοιπῶν ἐτι χρῆται. οὐδὲν γὰρ ἦν ἢ εὐδαιμονώτερον προδότου. ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα, οὐκ ἔστι. et cetera, admirabili elegantia.“ VALESIVS.

Verf. 15. *Verf.* 15. τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος &c. Totum hunc locum habet etiam Suidas in Ἀνθρώπος, et partem ejusdem habet idem in Δεδοξοποιημένος. — *Ibid.* Φαυλότατον. Perperam Φαυλοτάτου. Suidas.

Verf. 16. *Verf.* 16. καὶ πρὸς δεδοξοποιημένον, et insuper opinione gubernatum, vel, variis opinionibus ductum: — „non tantum a naturæ impulsibus actum, ait REISKIUS, sed præterea quoque ridiculis absurdisque opinionibus præjudicatis et erroribus obsessum.“ — Separavimus duo verba πρὸς et δεδοξο. sicut habet vetus editio Mediolanensis Suidæ, in Ἀνθρώπος. Apud eundem Suidam, in Δεδοξοποιημένον, legitur προσδεδοξασμένον; quod mendosum esse, ipse titulus ostendit. — „Verbum δεδοξοποιεῖν est apud Porphyrr. de Abstinēt. p. 79. ed. Cantabr. seu Holsten. ubi significat sequi visum, ut Cicero ait, ποιῶν τὸ δόξαν ἑαυτοῦ, facere id quod sibi videretur, nulla certa rei scientia nulloque consulto iudicio ducto.“ REISKIUS. — *Ibid.* ἀλογιστίαν. Recitat hinc verba nonnulla Suidas ad hoc ipsum vocab.

CAPUT XVI.

Cap. XVI.

Verf. 1.

Verf. 1. Ὁ βασιλεὺς Ἀττάλος &c. Vide Liv. XXXII. 40.

CAPUT XVII.

Cap. XVII

Verf. 1 et 2.

Verf. 1. Νάβις ὁ τύραννος. Liv. XXXII. 38-40.
Verf. 2. ἐξέπεμψε τὴν γυναῖκα. *Aregam*, de qua conf. lib. XIII. c. 7.

ADNO.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XVIII.

RELIQUIAS.

De Codicum dissensu, quorum alii *ad librum XVII.* re-Lib. XVIII. ferunt has Polybianæ historiæ reliquias, alii *ad librum XVIII.* vide quæ dicta sunt ad initium Reliquiarum Libri XVII.

CAPVT I.

Cap. I.

Vers. 1. 'Ο δὲ Τίτος οὐ δυνάμενος &c. Totam hanc historiam Polybianæ partem ad verbum fere Livius expressit lib. XXXIII. 5 seqq. et ipse etiam in eadem hac historia cap. 10. diserte profitetur: *Nos Polybium secuti sumus, non incertum auctorem quum omnium Romanarum rerum, tum præcipue in Græcia gestarum.* — *Ibid.* εἰδὼς deest Reg. F. Tub.

Vers. 1.

Vers. 3. μόλις αὐτῶν κρατοῦσι τῶν σαρκῶν ἐν ταῖς πορείαις. Casaubonus: *in itinere faciendo ipsum corpus suum vix sustinent.* Si vel maxime concesserimus, σαρκῶν potuisse pro σωματῶν poni; tamen invidiose, atque etiam injuriose, in Græcos hoc dictum fuerit, quod non videmus cur voluerit Polybius: tum vero quod mox subjicit, τὸν ἀπὸ τούτων κόπον, abunde ostendit, aliud vocabulum pro σαρκῶν scriptum oportuisse. Igitur aut σκευῶν, id est *clypeorum*, scripsisse eum utique fuerit statuendum; aut, quoniam illud non nisi poëtis fere in usu est, σκευῶν, id est, *armorum*; quæ est Seyboldi conjectura, in germanica Poly-

Vers. 3.

Polybii versione. Hefychius: σκαυή ὄπλις. Eodem modo Pollux; atque sic plus semel Thucydides usurpavit; quos laudavit Henr. Stephanus in hoc vocab.

Verf. 4. *Verf. 4.* θυραίους. θυραίους Aug. Reg. F.G. — *Ibid.* ταῖς δὲ χερσὶν αὐτοῦς τοὺς γαίους φέροντες. τοὺς ante γαίους deest Reg. F.G. Vefont. γαίους, id est, *hostes, jacula*, correxit Casaub. conf. VI. 39, 3. γέσους ed. 1. cum msstis. γείσους ora ed. 1. γαισούς Vrsinus. Φίλα vertens Casaubonus, græctum ὕσσους in animo habuit, quod etiam in ora Basil. notavit. αὐτοῦς τοὺς γαίους est *solas hastas*, non *ipsa pila*, ut Casaub. vertit. Nec opus est, ut αὐτῶς pro αὐτοῦς legamus cum Reiskio, quod ille ad χερσὶν referens, *ipsis manibus* interpretatus est, id est, immediate, ut vulgo loquantur, nullo intercedente adminiculo, ut in scutis, quæ ab humeris dependebant e loris: sed pila *ipsis nudis manibus*, ait, gestabantur.

Verf. 5. *Verf. 4. sq.* τοῦ χάρακος. — „Malim τῶν χαράκων, loco singularis pluralem, quia sequitur τὴν διαφορὰν τούτων. Nisi talis τούτων pro neutro accipere, et αὐτὰ repetere, Idque referre ad rem, de qua sermo est, universam: *discrimen in hac re magnum esse.*“ REISKIUS. *Ibid.* μεγάλῃ. Mendose μεγάλῃ ed. 1. Reg. F.G. Vefont.

Verf. 6. *Verf. 6.* βέλτιστον. ἔριστον habet Suidas, locum hunc citans in Πρέμνον, et in Χάραξ. — *Ibid.* μεγίστας, μεγάλας, idem Suidas utrobique.

Verf. 7. *Verf. 7.* ὁ δὲ πλείστας, scil. περαιάς ἔχων χάραξ. In ὁ δὲ consentiunt cum ed. 1. libri scripti omnes; nec opus erat, ut inde discederetur. ὅτε δὲ monente Vrsino scripsit Casaub. ex Livii præscripto, qui sic habet; *aut, quæ ut pīnīum, quatuor ramorum.* πλείστας vero recte iidem viri correxerunt, cum mendose πλεῖστος esset in ed. 1. & msstis. — *Ibid.* καὶ ταύτας (scil. περαιάς) ἔχοντες λαμβάνοντα (nempe χάρακες) οὐκ ἐναλλάξ. — „Videntur puncta, lacunæ signa, delenda esse: nam si continuantur legendo verba, bonus sensus exiit, ut nil deesse videa-

videatur. Livius partem hanc præterit, forsitan quia jam ejus ætate Polybii codices h. l. maculæ nescio quid contraxissent, aut quod eum negatio [οὐκ] offenderet ante ἐναλλάξ, quæ certo certius delenda." REISKIUS. — Vere utique vir doctus judicaverat, nihil hoc loco deesse; sed veremur, ne id minus recte, quod tollendam necessario negationem putavit, quæ necessitas sane haud adparet: immo quod sequitur, sic faciliores gestatu fuisse vallos Romanorum, confirmare videtur vulgatam lectionem, in quam consentiunt libri omnes. ἔχοντες recte edidit Casaub. monente Vrsino, et sic habet Aug. Mendose ἔχοντες ed. 1. Reg. F. G. Vefont.

Verf. 8. συνθεῖς ἐκ' ἀλλήλους. — „Malim ἐπαλλάξ. *Verf. 8.* λους uno verbo: non tamen multum interest." REISKIUS. — Nobis videtur adulescendum in vulgata.

Verf. 10. τὸ μὲν κρατοῦν, id quod tenet, quod continet cetera. *Verf. 10.* Probum hoc videtur, in quod consentiunt libri. Sollicitavit autem Reiskius, κρατούμενον suspiciens, quod etiam Scallgerum video maluisse, id est, *ea pars valli, quæ a terra continetur.* — *Ibid.* ἐν ὑπάρχει. Vulgo uno verbo ἐνυπάρχει dant scripti et editi. In duo divisimus, monente Reiskio.

Verf. 11. ἐπαλλάξεις ingenio debetur Casauboni. *Verf. 11.* ἐπαλλάξεις ed. 1. cum mssis.

Verf. 12. ποίας εἰσὶν ἐκφύσεις τῶν ἐν τῇ γῇ κατωρῶν *Verf. 12.* ἡμένων, quemnam ad stipitem ex eis, qui in terram desossi sunt, pertineant. — „ἐκφυσιν appellat Polybius h. l. et paulo post *fudem* ipsam, raro modo; *furcam* autem inde prognatam, *κεραίαν.*" REISKIUS. — Utique ambiguitas nonnulla inest sermoni. Supra (vers. 6 et 10.) ἐκφύσεις erant rami ex stirpe enati; nunc pro ipsis stirpibus usurpat vel stipitibus, aut saltem pro majoribus ramis, qui stipitem vice funguntur, e quibus furculi vel minores rami enati sunt.

Verf. 13. ἐπιβαλέσθαι bene Casaub. cum Vrsino. *Verf. 13.* peram ἐπιβαλέσθαι ed. 1. Aug. et Suidas in Παρείοντα. ἐπι,

ἐπιβάλλουσθαι Reg. F. G. Vef. Tub. Sed versu seq. in ἐπιλαβόμενον. et vers. 15. in ἐπιλαβέσθαι consentiunt omnes. *Ibid.* ἀποξυμένων τῶν περαιῶν. — „Forte ἀτεξυμένων vel ἀτεξυμένων, ab ἀπό & ξύω, *dedolatis, degladratis.*“ REISKIUS. — ἀποξυμένων mendose dant mss. cum ed. 1. ἀποξυμένων correxit Casaubonus, consentiente Livio.

Vers. 14. *Vers.* 14. τὰς τὰς προσβολάς. προσβολή *adversio*, et per metonymiam, *locus vel pars rei, unde rem adgredi possunt.* Itaque προσβολαὶ hic sunt *loca, unde apprehendi et evelli stipites possint*, ut interpretatus est Reiskius.

Vers. 15. *Vers.* 15. τὸ τὴν μίαν ἐπισπώμενον περαιῶν πολλὰς ἀναγκάζουσθαι πειθόμενας ἅμα βαστάζειν. Non satis utique emendatus locus. Primo incommodum est τὸ, initio hujus phraeos; aut enim διὰ τὸ oportebat, aut τῷ, ut a Scaligero correctum video; aut *plane abesse* poterat, quia illud διὰ τὸ, quod est ante πρῶτον μὲν pariter referri ad hæc verba potest, quæ sequuntur post δεύτερον δὲ, atque ad ea, quæ stant post πρῶτον μὲν. Deinde ad ἐπισπώμενον requiritur articulus τὸν, itaque ant τὸν μίαν, aut τὸν τὴν μίαν scribendum. Tertio, πολλοὺς, quod habet ed. 1. consentientibus mss. non debuerat mutari; nam ea quidem exigua difficultas est, quod qui unum ramulum trahit, simul cogitur plures ramulos loco movere: in eo sita est difficultas, quod, qui unum attrahit ramulum, si quid proficere cupit, cogitur plures simul vallos movere et evellere, quia alii aliis ope ramulorum implicati sunt. Restitue ergo πολλοὺς, nempe χάρακας, quod etiam ex oppositione patet, cum mox dicit δύο δὲ καὶ τρεῖς ἐπιλαβέσθαι ταύτου χάρακος. Eodem etiam refertur εἰς ἀλλήλους, in masculino genere, quod intactum Casaubonus reliquit, cum, si verum esset πολλὰς et πειθόμενας etiam εἰς ἀλλήλας requireretur, quemadmodum Scaliger scripsit. Itaque simul πειθόμενους fuerit corrigendum; ut tota ῥῆσις sic sonet: δεύτερον δὲ, τὸν τὴν μίαν (vel τῷ τὸν μίαν) ἐπισπώμενον περαιῶν πολλοὺς ἀναγκάζουσθαι πειθόμενους ἅμα βαστάζειν. Bene πειθόμενους *ceden-*

credentes, veluti olsequentes. Verbo βατάζειν peculiarem Verf. 15.
 quamdam vim tribuit ΚΕΙΣΚΙΥΣ, & significare ait, *vim,*
quæ infixa alicubi aut impaſſa eſt, (veluti clavum parieti
 impactum, laterem in muro inſiſſum, arbuſculam ſolo in-
 fixam) *aſſidua vellicatione, laxatis continuo motu retinacu-*
lis, labefaſcere, ut vim aut revellentem aut impellentem
tandem ſequatur. Provocatque ad I. 48, 2. ubi verba illa,
 quibus vim vehementis venti deſcribit Polybius, *ὡς*
τοὺς προκειμένους πύργους τῇ βίᾳ βατάζειν, perperam a
 Caſaubono converſa eſſe contendit, *ut ſtruſſas ante opera*
turres vi abriperet. — „Non dicit hoc Polybius, (ait)
 ſed illud: *vim tantam venti fuiſſe, ut turrium mobilium*
ſumma ſaſtigia, tanquam culmina arborum nutantia, huc
illuc ageret. βατάζειν eſt librare, vibrare, motu oſcilla-
 torio, velut in cunis pueros, *jaſſare.*“ Hæc Reiſkius.
 Qui ſi pro adſtruendo iſto ſignificatu hujus verbi alia ſive
 argumenta ſive exempla protuliſſet, præter iſta duo Po-
 lybii loca, & hunc Ariſtophanis in Theſmophor. vſ. 444.
 πάντα δ' ἐβάστασε Φρενί, *omnia ponderavit mente;* audi-
 endus fortalſe fuerat. Nunc ſatis inter omnes conſtare vi-
 detur, βατάζειν proprie nil aliud niſi latinum *tollere* ſigni-
 ficare; idque duobus modis, ſive *ſublime tollere*, ut XV.
 26, 3. ſive *ſublata rem ferre, portare, loco movere, au-*
ferre. A priori notione derivatur illa *ponderandi*, ſublime
 tollendo rem pondus ejus explorare; & deinde *mente pon-*
derare, perpendere, qua et Polybius uſus eſt VIII. 18, 4.
 Alterius notionis plena ſunt exempla, non ſolum ubi *por-*
tare ſignificat, ſed etiam *de medio tollere, auferre, abri-*
perere. Vide Polyb. XXXII. 25, 4. & (quem Erneſtus in
 Lex. Polyb. citavit) Joſeph. Ant. Jud. I. 19, 10. X. 4, 5. At-
 que eodem ſane modo I. 48, 2. *abriperere*, & hoc loco, in
 quo nunc verſamur, *tollere, evellere (vallos)* ſignificare
 commodiſſime poterit.

Verf. 16. καταπραΰνας. Sic ſcripti libri omnes. Ope- Verf. 16.
 rarum error, καταπραΰνας, qui in editionem primam ir-
 reptit, notatus licet ab Vriſino, tamen in ceteras omnes
Polybii Hiſtor. T. VII. Y pro-

propagatus est. — *Ibid.* ἀνεπιγνώστως. — „Forte ἀνεπιγνώστον. Quoniam non nescimus, Polybium haud raro adverbis pro adjectivis uti.“ REISKIUS. — Nos vulgatum nullo modo defendere ausimus.

Verf. 17. *Verf.* 17. μεγάλης εὐσης διαφορᾶς. Sicut h. l. ab omnibus codicibus, sic cap. 13, 5. a plerisque aberat verbum εὐσης. Scaliger h. l. ὑπαρχούσης suppleverat. Reiskius plura nonnulla intercidisse suspicatus erat, in hanc sententiam: διὸ καὶ μεγάλης εὐσης κατὰ τὸν ἀμφοτέρων χάρακα τῆς διαφορᾶς.

Cap. II.

CAPVT II.

Verf. 1. *Verf.* 1. περὶ τεντήκοντα στάδια. Livius, *sex fere milia*. Vnde errorem in numeris esse suspicatus erat Reiskius, nempe *sex stadia* numerans pro *mille passibus*, cum tamen constanter *οὐλο stadia* Polybius numeret. Sic mox verf. 4. pro *XXX stadiis* idem Livius *quatuor fere millia passuum posuit*.

Verf. 2. *Verf.* 2. κατοπτεύουσας cum Scalig. correxit Casaub. κατοπτρεύουσας ed. 1. cum msstis, qui tamen mox in fut. διερευνησομένους consentiunt.

Verf. 3. *Verf.* 3. περὶ τὰς Θήβας. Thebas Phthias intellige.

Verf. 4. *Verf.* 4. Rectius *comma* ponetur *post* καταστρατοπεδεύσας, & ἐν ὧν ad sequentia trahetur, deleto utroque *commate*, *post* ὧν & *post* πᾶσι. Hanc sententiam jam in verf. lat. scum Casaubono expressimus, *suis edixit, ut mature omnes corpora curarent*.

Verf. 5. *Verf.* 5. ἐπιβάλλειν. Cum vulgo consentientibus libris legeretur ὑπερβάλλειν τῷς ὑπὲρ τὰς Φερὰς ἀκρολοφίαις, ad h. l. sic commentatus est GRONOVIVS: „Lege τὰς ἀκρολοφίας. Sic enim singulis paginis, ὑπερβάλλειν Ἀλπει, Ἀπέννινον, Κούκκσον, Ὀρεικόν, ὄρεινὴν, ὄρη, Ζάγγρον, Ταῦρον, & alia. Sed & disertè Suidas: ὑπερβάλλειν αἰτιατικῶν, qui et ex aliquo veterum ὑπερβάλλειν λόφους. Mutarunt, quibus ὁμοιοτελεύτων ambiguitas nimia videbatur.“ — Tum REISKIVS: „Aut ἐπιβάλλειν, ait, est legendum.

aut

αὐτὰς ἀπυρολοφίας.“ — Nobis primum placuit, non enim
 voluisse Philippus censendus est, ut, qui agmen praecedebant, *superarent tumulos Pheris imminentes*, sed ut eos
occuparent: quod etiam disertè Livius significat
 XXXIII. 6. Sic noster mox cap. 3, 9. συντάξας ἐπὶ τοὺς
 ἄπυρους ἐπιβαλεῖν τῶν μεταξὺ κειμένων λόφον. Est autem
 idem, ἐπιβάλλειν τόπων, & ἐπιβ. ἐπὶ τόπον. vide XVI. 16,
 3 sq. coll. v. 6. Adde XVIII. 9, 9.

Vers. 6.

Vers. 7. προειδόμενοι γάρ. Forſan δὲ, quam particu- Vers. 7.
 lam ſaepe cum γάρ per errorem commutant librarii. —
 Ibid. ὑπὸ τὴν ὄρφυην. Perperam vulgo ὄρφυην edd. & msstis;
 prorsus vero corrupte ὄρφυην Reg. F. G. Vel. Poſt hoc
 vocab. autem vulgo incidunt orationem, & verba ἐκ πάνυ
 βραχέως διαſτήματος cum ſeqq. conjungunt, quae nobis cum
 Reiskio viſa ſunt ad praecedentia pertinere; quare comma de-
 levimus poſt ὄρφυην, & poſt διαſτήματος rejecimus. Est autem
 ὑπὸ τὴν ὄρφυην, ut idem Reiskius monuit, *adhuc obtinente*
nocturna quadam caligine, vel ſimpliciter, *in caligine, per*
caliginem; diciturque eodem modo ut ὑπὸ τὴν ἐωθινὴν
 verſ. 5. & c. 3, 7. ſaepiusque aliàs, aut ſicut ὑπὸ τὸ ψύχος
 V. 56, 11. & id genus alia, de quibus diximus ad II. 19, 10.
 Quo minus opus fuit, ut nunc illud ὑπὸ τὴν ὄρφυην ſolici-
 taret Reiskius, et ὑπὸ τῆς ὄρφνης maluerit, quo nimirum
 cauſa erroris ſignificaretur, cur non procul ſeſe, ſed ex
 modico admodum intervallo, conſpexerint.

Ibid. ἐκ πάνυ βραχέως διαſτήματος. βραχέως re-
 ſcribe. βραχέως operarum error eſt, qui ex editione Er-
 neſtina in noſtram irrepſit.

Vers. 8. — „Videtur haec ſerme ſententia deſſe: οἱ δὲ Vers. 8.
 (ſcil. ἀμφοτέροις ἡγεμόνεσ) ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ μένειν ἐπι-
 ναν ἐπὶ τῶν ὑποκειμ.“ REISKIUS. — Livius: *Et illo qui-*
dam die, nullo inito certamine, in caſtra revocati ſunt.

Vers. 9. ἐμπειρίαν. Temere ἐμπειρίαν ed. 1.

Vers. 9.

Vers. 10. ἐπὶ τὰδε τῶν Φερῶν. Expediit ſane haec Vers. 10.
 videtur emendatio, quam quae eſt ab Vrfino & Reiskio

proposita, ut, deleto vulgato τὰ ἐπὶ τῶν Φερῶν legamus; quod REISKIUS coram Pheris, in oculis oppidi, interpretatus est: — „aut aliàs legendum, nit, ἐπὶ τοῖς τῶν Φερῶν, scil. μέρεσι, τοῖς φέρουσιν ὡς πρὸς Λάρισσαν.“ —

CAPVT III.

Cap. III.

Vers. 1.

Vers. 1. περὶ τὰς Φερὰς τέποις. Perspecte sic Casaubo-
bonus. Corrupte ed. 1. cum msstis περὶ τὰ σαφέτερα τέ-
ποις. Hinc Vrsinus περὶ τὰ σφέτερα, minus feliciter.

Vers. 2. 3.

Vers. 2. Σκότουςαν. Vide notata ad X. 42, 3. — *Ibid.*
αὐτρεπῆς Casaub. cum Vrsin. & Aug. αὐπρεπῆς ed. 1. cum
cett. mss. — *Vers. 3.* Σκοτευσάας. Sic codd. omnes cum
ed. 1. Et rursus Σκοτευσάας vers. 6.

Vers. 5.

Vers. 5. Ταύτην μὲν οὖν. Passim voculam οὖν prae-
termisam perperam a librariis vidimus, ignorantibus vim
miri scripturae compendii, qua effierri in vetustioribus non-
nullis codicibus illa solet. — *Ibid.* Ἐρετρίαν τῆς Φθιά-
τιδος. Livius: ad Eretriam Phthiotici agri. Vrsinus τῆς
Φαραίας aut Φαρσαλίας suspicatus erat; quem sequens Ca-
saubonus, Eretriam Pheræa scripserat in latina versione. —
Ibid. Ὀγχηστὸν cum Vrsino corr. Casaub. Ὀγχιστὸν ed. 1.
cum msstis.

Vers. 6.

Vers. 6. τὸ Μελάμβιον. Suspicati eramus Μελάμπιον
id est, Μελάμποδος ἱερὸν, quale Pausanias commemorat
Aegosthenis fuisse in Megaride. lib. I. c. 44. p. 107. At
sic oportuisset puto Μελαμπόδων. Et in vulgatum consen-
tiant libri: nec aliter apud Livium edunt, quamquam ibi
vetus ed. Rom. Melandium habebat. Hesychius: Μελάμ-
βιος· σκοτεινὸς τὸν βίον, ἢ μελανός.

Vers. 7.

Vers. 7. ἐξωσίαν. Sic corrigere Vrsinus iusserat. Opti-
me. conf. II. 31, 10. XI. 24, 9. — *Ibid.* τὸν αἶρα ἐκ τῶν
νεφῶν &c. — „ἀήρ non est omnis aër, sed subobscurus
modo, caliginosus, turbidus; cum quasi fumus per auras
fusus obversari oculis & lucis nitorem inquinare & offuscare
videtur. Hinc a poetis dii dicuntur αἶρα ἕσθαι, indui veste
aërea, h. e. tenui nebula naturam eorum velante: & quem
eripiunt discrimini, eum αἶροι ἀμφιεννύουσιν, aëre amiciunt.“

REIS-

REISKIUS. — *Ibid.* ζέφον cum Scaligero correxit Stephanus. Mendose ψέφον ed. 1. cum msstis.

Verf. 8. καταύσαι. Sic Aug. Reg. G. *Verf.* καταύσαι *Verf.* 8. editum erat cum circumflexo, consentiente Reg. F. Sed brevis, apud Homerum certe, est penultima syllaba verbi αύσαι. — *Ibid.* περιΐσει. — „Forte προΐσει. Livius: nihil deterritus, signa ferri iussit.“ REISKIUS. — Sic utique corrigendum putemus. στρατιάς ed. 1. cum msstis. *Ibid.* στρατιάς Casaub. & seqq.

Verf. 9. ἐπὶ τοὺς ἄκρους ἐπιβλεῖν. conf. ad c. 2, 5. *Verf.* 9.

CAPVT IV.

Cap. IV.

Verf. 3. διεπέψαντο δέ. δέ caret ed. 1. invitis msstis. *Verf.* 3.

Verf. 5. τῶν παρ' αὐτοῦ χιλιάρχων. Præeuntem in *Verf.* 5. hac emendatione Scaligerum habuit Casaub. In παρ' αὐτοὺς consentiunt codd. omnes cum ed. 1. παρ' αὐτῶν aut παρ' αὐτῷ corrigere Vrsinus iusserat.

Verf. 7. διπλασίως. Temere διπλασίους ed. 1. Eadem- *Verf.* 7. que mox vs. sq. mendose ἡμῶντο cum Reg. F. G. pro ἡμύ- νοντο.

Verf. 8. καταβαρούμενοι τοῖς ὅλοις, ita pressi, ita la- *Verf.* 8. borantes, ut de summa rerum periclitarentur; penitus, quam maxime, gravissime laborantes. Sic solet illam dictionem τοῖς ὅλοις (scil. πράγμασι) usurpare Polybius: vide I. 33, 1. III. 48, 4. XVIII. 19, 6. XX. 10, 7. Itaque etiam mox cap. 5, 1. ὀλοσχερῇ κίνδυνον dicit, eadem sententiâ. Ac sane de armorum pondere sermo esse non potest, non magis quam *verf.* 5. ubi οἱ Παιμῶνι καταβαροῦντο ait. Est autem καταβαρύνεσθαι idem quod δυσχερεῖσθαι vel πιδζε- σθαι. — *Ibid.* πρὸς τοὺς ἄκρους, scil. τόπους vel βουνοὺς, cf. cap. 3, 9. Sed & rursus absolute τοὺς ἄκρους dicit c. 7, 3. Quare suum Polybio restituendum est III. 54, 1. περὶ τοὺς ἄκρους, quod ibi mutari non debuit.

CAPVT V.

Cap. V.
Verf. 1.

Verf. 1. Verba διὰ τὰς προειρημένους αἰτίας, quæ in latina versione ad sequentia traxit Casaubonus, ad præcedentia erant referenda, quemadmodum in græcis fecimus cum Ernesto, admoniti a Gronovio. Eadem ratione in versione sic scriptum oportebat: *Philippus, qui prædictas ob causas* (nempe *propter crassum & nubilum aërem & imbres*, ut ait Gronovius; *propter offusam caliginem*, scribit Livius;) *minime futurum cogitaverat, ut &c.* — *Ibid.* ἀφεικῶς recte Casaub. cum Scalig. ἀφῆκῶς ed. 1. cum mssis.

Verf. 2. *Verf. 2.* τῆς ἐμύχλης ἤδη διαφαινούσης. — „Subaudi τὴν ἡμέραν, transmittente nebula diem, atque sinente eum micare per caliginem.“ REISKIUS. — Sed & ipsa *dies* dicitur διαφαίνειν cap. 2, 5. — *Ibid.* τὸν Γυρτώνιον revocavit Gronovius, quum contra librorum fidem in Γορτύνιον mutatum fuisset a Casaub. Stephanus: Γύρτων' πόλις τῆς Θεσσαλίας καὶ Πεββαυβίας. ὁ πολίτης Γυρτώνιος. Γυρτόνιον per o breve scribunt Reg. G. & Vef. minus recte.

Verf. 5. *Verf. 5.* Αἰτωλοὶ γὰρ &c. Confer IV. 8, 10. — *Ibid.* πεζικοῖς. Nihil est πεδικοῖς, quod habent mssæ cum impressis. Nec placet πεδινοῖς, quod conjecerat Gronov. Oppositum ἰππικοῖς docet, πεζικοῖς fuisse corrigendum, ut monuit Reiskius, intelligendo ἀγῶσι. — *Ibid.* ἑλλεπῶς sua auctoritate scripsit Casaub. Sic vero ex codd. nostris dat unus Reg. F. Perpetuo in hoc vocab. variant libri. Vtrumque vero recte dici videtur, ἑλληπῶς, & ἑλλεπῆς. Vide tamen Suidam, quam citavimus ad VI. 49, 6. *Ibid.* διαφέρουσι πρὸς τὸ βέλτιον. — „Nam possunt aliqui etiam διαφέρειν πρὸς τὸ χεῖρον. vid. p. 1062. [XVIII. 11, 1.] Præstat homo homini, alius alii, in bonam aut in malam partem, virtutibus & virtutibus.“ REISKIUS.

Verf. 6. *Verf. 6.* συνηλέσθησαν. Casanbono hoc debetur. Poterat vero & altera forma συνηλέσθησαν, inserta litera σ, ferri, qua & aliàs utuntur nostri libri. Vide Notata ad VI. 23, 4.

Verf.

Vers. 9. εὐδοκούμενον. εὐδοκάμενον ed. 1. Reg. F. G. Vef. Vers. 9.
 Tub. notando errore ob vocalium α & ου permutationem.
Ibid. Verba καλοῦνται μὲν & seqq. usque περιεκλασμένοι
 defunt Reg. F. G. Vef. Tub. — *Ibid.* Κυνὸς κεφαλαί. Ste-
 phanus: Κυνὸς Κεφαλαί, λόφος τῆς Θεσσαλίας. Πολύβιος
 ἐννεακαιδεκάτῳ. Vix alium, atque hunc Polybii locum,
 in quo versatur, respicere grammaticus, qui id scripsit,
 potuit. Itaque error utique in numero inesse videtur.
 Confer Adnot. ad init. libri XVII. — *Ibid.* ἀνατείνοντες
 Casaub. cum Vrsin. & Aug. ἀνατείναντες ed. 1. Reg. F. G.
 Vef. Tub. minus recte.

Vers. 10. προορώμενος ὁ Φίλιππος τὴν δυσχερῆστίαν τῶν Vers. 10.
 τόπων. Casaubonus: *Philippus difficultates locorum pro-*
spiciens: rectius fuerat, *cavens, reformidans*; id enim so-
 nat προορώμενος. Vide c. 26, 2. V. 105, 8. et Adnot. ad VII.
 17, 5. — *Ibid.* τῶν ἀγέλλόντων. πῶν ἀγέλλόντων ed. 1.
 Reg. F. G. Vefont.

CAPUT VI.

Vers. 1. ἐφ' ἧδρασε τοῖς προκινδυνεύουσι, *praesidio fuit eis* Cap. VI;
 qui pugnam jam ante capessiverant, vel breviter *antecesso-* Vers. 1.
ribus. Mire vero Casaubonus: *antecessores in stationibus*
collocabat. Nempe (ut ex ora Bas. intelligo) in mente ha-
 buerat τοὺς προκινδυνεύοντας, quod tamen non erat hu-
 jus loci.

Vers. 3. προκατέχοντας ἐν Μακεδονίᾳ τὰς εἰς τὴν Ἑορ- Vers. 3.
 δαίαν ὑπερβολάς. Vide Liv. XXXI. 39. Nescimus vero, cur
 Reiskium offenderit illud ἐν Μακεδονίᾳ, qui — „ferrem, ait,
 si sic dixisset, προκατέχοντας τὰς ἐν Μακεδονίᾳ εἰς Ἑορδαίαν
 ὑπερβολάς.“ — At id quidem nullo modo necessarium erat,
 quoniam *Eordæa* regio erat *Macedoniæ*, atque pars Macedo-
 niæ censetur quemadmodum diserte Livius docet XLV.
 30. Taceo Plinium et Arrianum, citatos a Sigonio ad
 Liv. XXXI. 39. Nescimus vero an eodem Stephanus etiam
 Byz. pertineat, apud quem vulgo sic legatur, Ἑορ-

Verf. 3. θαῖται, δύο χῆραι Μυγδονίας, idem Sygonius ad Liv. l. c. Μακεδονίας pro Μυγδονίας legendum haud improbabili-
ter censuit. Nec vero dissimulandum, ἐκ Μακεδονίας τὰς εἰς
Ἑσθρίαν legi in Vefont. sed id ex alia menda ortum,
quæ in paulo vetustiores codices irrepsit; scilicet ἐκ
Μακεδονίᾳ (sic) est in Reg. F.G. et sic fuisse videtur in
exemplo, unde derivata est ed. 1. quæ et ipsa sic habet.
Sed ἐν Μακεδονίᾳ, ut Casanbonus edidit, habet Aug. puto
et Med. et Vrb. Porro Ἑσθρίαν cum aspero spiritu dant
Aug. Reg. F.G. cum ed. 1. Lenem vero, quem prætulit
Casanbonus, (vt quidem ex versione intelligitur, nam in
græcis ad literas unciales non adposuit spiritus) habet
Vefont. et sic Stephanus Byz. cum aliis scriptoribus.

Ibid. Σουλπικίου cum Vrsino scripsit Casaub. Teneri
vero Σολπικίου poterat, quemadmodum scribitur idem
nomen XIV. 24. 1. (vbi de eodem *P. Sulpicio Galba* agi-
tur.) et sæpe alias. Sed id quidem perinde est. *Ibid.*
βιασάμεναι Casaub. cum Vrsin. et Aug. βιασόμενοι ed. 1.
Reg. F.G. Vet. Tub.

Verf. 4. *Verf.* 4. προκατέχοντας τὰς ἀπλητισμένας ἐν Ἠπείρῳ
δυσχωρίας. Vide Liv. XXXII. 12. δυσχωρίας recte dedit
Aug. Perperam δυσχωρείας edd. cum cett. codd. *Ibid.*
ρίψαντες τὰ ὅπλα, τῶς εἰς Μακεδονίαν ἀνεπομίσθησαν.
Sic perspicue et rectissime codices omnes: quibus invitis
quum temere ρίψαντες in ed. 1. expressum fuisset, Casau-
bonus sua auctoritate pronomen οἱ præponens, sic edidit,
quemadmodum ad hunc diem vulgo legunt, οἱ ρίψαν-
τες τὰ ὅπλα τῶς εἰς Μακεδονίαν ἀνεπομίσθησαν, quasi hoc
dixisset Polybius, qui arma abijcientes usque in Macedo-
niam redierunt: quod et frigidum est, connexionem ora-
tionis si spectes; et a græci sermonis vsu alienum, quo-
niam τῶς certe non usque ad vel usque in significat.
quare, si cetera Casauboniana teneantur, rursus τῶς vel
in εἰς mutandum fuerit, quod jam Vrsinus voluerat, vel in
ταχέως quod maluit Reiskius; qui præterea pro οἱ ρίψαν-
τες, quod Casaubonus posuerat, ὅτε ρίψαντες scribendum
conje-

conjecit. Sed pressio pede si scriptos libros sequamur, Verf. 4: nil opus est his omnibus ambagibus. *τέως* idem valet ac *τέως ἕως*, ut apud Platonem, Demosthenem et alios, id est *tamdiu donec*, vel simpliciter *donec*: sententiam, græcis verbis, qualia ex mssis codicibus restituta exhibuimus, subjectam, rectissime in latina versione idem Casaubonus, a quo græca corrupta sunt, expressit: *projectis armis fugere tantisper donec, in illyriam sese recepissent, colligistis*. Particula *τέως*, quæ hic occurrit, in memoriam revocat alium Polybii locum, ubi eandem, licet scripti libri omnes cum editis in eam consenserint, nos, conjectura ducti, quoniam insolentiori notione ibi posita videbatur, eiecimus, et cum *τελέως* commutavimus: quod veremur ne præpropere temereque a nobis factum sit, & adfitemur docto Viro monenti, nihil fuisse novandum. II. 58, 8. *τέως δ' ἐκπεσόντος, tum quidem, adhuc quidem, hac vice quidem expulsus est*: nempe alio deinde impetu capta urbs ab Achæis est, ut docet II. 53. Eadem ratione sollicitari a nobis (Reiskii auctoritatem tunc sequentibus) non debuit eadem particula II. 15, 10. ubi de *summis Alpibus* loquens Polybius, τὰ δ' ἄκρα, αἰτ, ἀόλητα *τέως ἐστὶ*. id est, ut Casaubonus vertit, *a nemine adhuc coluntur*: poterat paulo commodius dicere, *a nemine adhuc quidem coluntur*. Neque ita insolens, ut primo intuitu videri poterat, est iste usus hujus particulæ: nam et eis locis, ubi *antea* vulgo exponi solet, verum si quæris, eandem vim habere videbis, *ad hoc usque tempus, adhuc, adhuc quidem*. Sed IV. 56, 9. haud dubie ex *τελέως* corruptum est id, quod ibi vulgo legebatur, *τέως*: sed ibi quoque scriptura vetustissimi codicis Vaticani, repetita in Florentino, veræ scripturæ vestigium satis clarum indicabat.

l'ers. 5. πρὸς τοὺς αὐτοὺς. Sic recte codices nostri Verf. 5. omnes, Aug. Med. Reg. F. G. Vefont. Nescimus an & Vrb. Saltem eandem sententiam & Casaub. in versione expressit, *cum iidem*; qui tamen in græcis editionem Ba.

Verf. 5.

sileentem secutus est, in qua temere neglectus est articulus τοὺς. *Ibid.* τί δὲ προσῆσθαι τῶν γεγονότων; Nescimus quid h. l. desiderari putavit Casaub. quem non orsus habuisse, ut lacunæ signum, puncta nonnulla, post hæc verba adjiceret, recte monuit Reiskius. Ambagibus in versione usus est idem Casaub. *Quid? an rerum præclare gestarum recordatio signiores vos reddet?* cum satis fuisset, *quid vero cavetis, vel reformidetis, ex eis quæ ante acciderunt?* conf. ad cap. 5, 10.

Verf. 7.

Verf. 7. ταῦτα εἰπών. Sic codd. nostri. ταῦτ' εἰπὼν edd. *Ibid.* καὶ τὰ θηρία. Temere articulum τὰ neglexerunt editores, quem agnoscunt scripti libri omnes.

Cap. VII.

CAPUT VII.

Verf. 3.

Verf. 3. τοὺς ὑπερδεξίους. Vtique adjiciendum videri poterat vocab. τόπους. Sane cap. 6, 4. in τόπους ὑπερδεξίους consentiunt omnes. Vide adnot. ad III. 110, 2. Erunt tamen, qui ellipsin esse statuant, a græci sermonis usu non alienam; quam in partem magnam exemplorum sylvam protulit Lamb. Bos, & qui ad eum commentati sunt, in vocab. τόπος. Sic Reiskius subaudiri h. l. posse nomen τόπους existimavit. Atque eadem ratione dictum τοὺς ὑπερδεξίους videri poterit, ac mox τοὺς ἄκρους, de quo diximus ad cap. 4, 8. *Ibid.* κατέλαβε cum Scalig. correxit Casaub. κατέβαλε ed. 1. cum msstis.

Verf. 4.

Verf. 4. παρεμβάλλοντος recte Casaub. cum Vrsino. παρεμβάλλοντος ed. 1. Reg. F. G. Vef. παρεμβαλόντος Aug.

Verf. 7.

Verf. 7. κατὰ πορείαν Casaub. cum Vrsino. κατὰ πορίαν ed. 1. cum msstis. *Ibid.* προσβαινόντων πρὸς τοὺς βουνούς. προσβαίνειν h. l. non tam accedere, quam adscendere debuisse verti, monuimus ad II. 67, 6.

Verf. 8.

Verf. 8. sq. — „διπλασιάζειν τὸ βέθος, duplicare altitudinem, h. e. duplo tot ordines phalangis facere, quam vulgo esse solent. Livius in hoc loco vertendo [XXXIII. 8.] non semel lapsus est. Primum καταβαλῶσι τὰς σφίσσας vertit *positis hastis. Hastis positis, quarum*

quarum longitudo impedimento erat, gladiis rem gerere jubet. Alia omnia. Phalanx Macedonica rem nunquam gladiis gerebat, sed semper hastis: deinde, ubi, aut quo ponerent hastas? quis [ab iis acciperet? & si posuerunt nunc hastas, qui potuerunt in fine pugnae (p. 1060, 38. [XVIII. 9, 6.] aut Livii XXXIII. 10.) repente erigere? καταβάλλειν τὰς σπάρσας est *projicere hastas*; non *ponere* seu *abjicere*, sed *coram se in directum hosti objicere & protendere*. [Eundem errorem Casaubonus in Præfatione ad Polyb. in Perotto notavit: confer supra ad II. 69, 7.] Deinde, *simul, ait, ne facile perrumperentur acies, dimidium de fronte demtum introrsum porrectis ordinibus duplicat, ut longa potius quam lata esset acies.* Nihil demptum est de fronte, sed *additi sunt ordines duplo tot, quot ante erant*: & ut firmior esset acies, neve nimis magnum locum impleret, nimis laxa & distracta esset, *imperatum est, ut coirent uniuscuiusque ordinis milites inter se arctius, facto coeundi initio & motu a sinistra ad dextram*; quæ congressio in angustum appellatur πυκνοῦν ἐπὶ τὸ δεξιόν. Similis motus, sed in contrariam partem, appellatur πυκνοῦν ἐπὶ τὸ λαίον. Tandem illa, τοῖς δ' ἐϋζώνοις κερᾶν, Livius plane omisit. κερικίς. — Fortasse, quid esset hoc, quod κερᾶν Polybius dicit, haud satis perceptum Romanus scriptor habebat, & ob eam causam phrasin illam transfiliit. Est autem rarum quidem utique hoc verbum in tacticis, & vix usquam alibi lectum, a Lexicographis vero prorsus praetermissum. Casaubonus ex conjectura interpretatus est: *expeditis (data tessera est.) ut supra Romanæ aciei cornua ordines porrigant.* In eandem sententiam Ernestus in Lexic. Polyb. κερᾶν, *extendere aciem super cornu hosticum.* At id est ἐπεκερᾶν XI. 23, 5. vel περικερᾶν XI. 1, 5. V. 84, 8. non nudè κερᾶν: nec videtur ea notio hujus esse loci. Rectius, si quid video, GVISCHARDTVS κερᾶν intellexit ἐν κέρασι στῆναι, in cornibus stare, cornua firmare. „Philippe marcha à l'ennemi avec

avec ce qui se trouva de sa phalange en bataille. Il en fit un seul corps, au quel il donna trente deux hommes de hauteur. Il le flanqua de ce qu'il avoit encore de troupes légères, Et il s'avança fièrement les rangs serrés Et les piques baissées &c. *Memoires Militaires* Tom. I. cap. 13. p. 245. fq.

Verf. 10. *Verf. 10.* καὶ Τίροϋ καὶ temere e Casaub. & seqq. omiffum, restituiumus ex ed. 1. & msstis. *Ibid.* σημαίων. De errore librariorum nostrorum in hoc vocab. sæpe diximus.

Cap. VIII.

CAPVT VIII.

Verf. 1. *Verf. 1.* ἀπὸς τῆς. Perperam ἐκ τῆς Reg. F. Tub. Livius: *quique tum maxime in praelium veniebant*: ubi Reiskius ex Polyblo corrigendum suspicatus est, non veniebant; parum feliciter, ut nobis videtur. Eqs dicit Livius, qui nondum ad locum pugnae venerant, sed in eo adhuc erant, ut accederent. *Ibid.* παραστατικὸν ἀγωνίας.—, id est οἷον τε παραστησά ἀγωνίας, quod poterat alicui formidinem Et solitudinem de eventu coepti injicere. REISKIUS.

Verf. 2. *Verf. 2.* λαμπρῶς ἀπὴλκταις. Correxuit Casaub. cum Verf. ἀπὴλκταις ed. 1. cum msstis. Et ἀπὴλκταις Vel. inter lineas.

Verf. 3. *Verf. 3.* αὐτῷ bene habet, nec sollicitari debuit: referendum est autem ad verbum ἦν, ἐν ἀποστάσει τῶν πολεμίων ἦν: quae constructio ut clarius eluceat, interfere comina post κινδυνεύόντων.

Verf. 5. *Verf. 5.* τῆς τῶν πολεμίων. Sic codices ad unum omnes cum ed. 1. Quod cum indicio esset, intercidisse nomen substantivum ad articulum τῆς pertinens, ipsum articulum delere Casaubonus, Vrsino obsequens, maluit, quam lacunam statuere. Sed ne sola quidam hæc lacuna est, et aliud præterea vocabulum intercidisse perspicere REISKIUS monuit: „Post διαγωνιζομένοις excidit ἀπραχτα. Res ipsa monstrat, & Livius confirmat, sic reddens, luculenter id quidem, quamquam cetera, multo quam Polybius, obscurius: *media acies, quæ propior dextrum*

dextrum cornu erat, stabat spectaculo velut nihil ad se pertinentis pugnae intenta. Proxime superiora, sinistro cum maxime - trepidabatur, non intelligo. — In his, quæ se non intelligere ait Reiskius, nihil nos quidem difficultatis videmus: & consentiunt illa cum his Polybii (vers. 4.) ἐκπιζομένους τοὺς ἐπὶ τῶν εὐωνύμων. Nempe hoc de sinistro cornu Titi agitur, quod oppositum erat dextro Philippi. In græcis h. l. de quo agimus, sic fortasse scripserat Polybius: καὶ συνθεασάμενος τῆς τῶν πολεμίων δυνάμεως ἄπρακτα μὲν τὰ συνεχῇ τοῖς διαγωνίζ. &c.

Vers. 5.

Ibid. ἐκ τῶν ἄκρων. ἐκ τῶν ἄκρων ed. 1. & Med. imperite vocales ω & α (ut passim alijs) confundentes. — *Ibid. τὰ δ' ἔτι.* Verissima haud dubie est Reiskii hæc emendatio: alios adhuc in tumulorum summitate stare. Nil frequentius, ista vocularum ἔτι & ἐπὶ confusione. Livius: phalanx, quæ venerat, - vix dum in jugum evaserat.

Vers. 6. συστῆσαι. — „*συστῆναι, constare.*“ REISKIUS. — Nobis visum erat, activum verbum συστῆσαι, simul cum sequenti verbo λαβῶν, referri posse ad τὸ τῆς φάλαγος σχῆμα. Id si parum commode fieri posse videatur, utique συστῆναι malimus.

Vers. 6.

Vers. 7. χεῖρας ἔτι. Post χεῖρας punctum posuerat ed. 1. & ἔτι cum seqq. conjunxerat, ἔτι δι' αὐτῶν δέ. Interpunctionem, monente Vrsino, correxit Casaub. & sic habent libri nostri Aug. Reg. F. G.

Vers. 7.

CAPUT IX.

Cap. IX.

Vers. 2. εἰς δέ. Temere & imperite εἰς δέ ed. 1. — *Ibid. σημαίας ἔχων οὐ πλείους ἑκατοῖ.* Manipulus eis temporibus constabat 130 militibus: fuit igitur universus numerus militum 2600.

Vers. 2.

Vers. 7. βραχὺ γενόμενος ἐκ τοῦ κινδύνου. — „Id est, ἐπὶ βραχὺ τι μέρος τοῦ χρόνου χωρισθεὶς vel ἀναχωρήσας ἐπὶ τόπον εὐεχέστερον ἐκ τοῦ ἀγῶνος.“ REISKIUS. — Fortasse ἐκ τὸς τοῦ κινδύνου scripserat Polybius.

Vers. 7.

Vers.

Verf. 8. *Verf. 8.* πρὸς Φυγὴν, ὅσους ἐδύνατο πλείστους. Poterat etiam brevius cum Reiskio ὡς πλείστους scribi.

Verf. 9. *Verf. 9.* τὰς μὲν ἀρχάς. — Ad vulgatum ταῖς μὲν sequente lacunæ signo, hæc notavit *KEISKIUS*: „Parum etiam hic videtur deesse. Forte ἀρχαῖς, *inilio quidem*; quia sequitur μετὰ ταῦτα δέ. aut αὐτός, quia sequitur de alio, tribuno militum. Posterius si optamus, erit τῶς idem quod ταύτας. ἐπέστη est *inslitit vestigiis suis, fixit gradum*. Aliàs est *supervenit*, quod h. l. alienum est. Livius bene vertit: *repente constituit signa*.“ — Prior Reiskii ratio præferenda visa est. Sed quoniam non ταῖς ἀρχαῖς, sed τὰς ἀρχάς in accusativo usurpare solet Polybius, hoc maluimus, præsertim cum τὰς daret unus e codd. nostris. Nec tamen alterum præcise spernamus. ἐνταῖς ἀρχαῖς, cum præpositione, usurpavit noster paulo ante, hoc ipso capite verf. 6.

Verf. 10. *Verf. 10.* παραδίδωσιν αὐτούς. In αὐτούς consentiunt scripti libri cum ed. 1. Sed perperam παραδίδωσιν dant iidem omnes, quod in παραδίδοσιν mutatum voluerat Vossius. Rectius Casaubonus.

CAPVT X.

Cap. X.

Verf. 169q. *Verf. 1.* συντέλειαν recte Aug. & sic correxit Gron. συντελείαν ed. 1. 2. Reg. F. G. — *Verf. 2.* Γόνους. Γόνους Med. Vefont. — *Verf. 3.* ἐσκήλευον. ἐσκήλευον ed. 1. imperite & invitis mssis. — *Verf. 4.* προεμπεκτικῶτας bene edd. προεμπεκτ. Aug. Reg. F. G. Vef.

Verf. 5. *Verf. 5.* ἡθροίζοντο τοὺς αἰχμαλώτους. ἡθροίζον Aug. sicut verf. 3. quod verissimum utique videtur, & receptum velimus.

Verf. 6. *Verf. 6.* τῶν Πωμ. Sic mssis omnes cum ed. 1. absque conjunctione. — *Ibid.* πρὸς τοὺς ἐπτακοσίους. Nil opus est, ut cum Scaligero περὶ pro πρὸς ponamus.

CAPVT XI.

Cap. XI.

Vers. 1.

Vers. 1. Ἐγὼ δὲ κατὰ μὲν τὴν ἕκτῃ βίβλῳ &c. Nisi nos prorsus nunc fallit memoria, intercidit is locus libri sexti, ubi hanc *Comparisonem armaturæ & aciei Romanæ cum Macedonica* promiserat Polybins. De Codicibus msstis Reg. D. & Reg. E. qui cum Reliquiis libri VI. & paucis aliis Excerptis hanc tractationem exhibent, quam ex libro XVIII. Polybii excerptam dicunt, diximus in Præf. ad Tom. II. p. 8sq. & p. 13 seq. Alii Codices (de quibus ibid. diximus p. 10sq.) qui omnia Excerpta Antiqua, quæ ab aliis ad librum XVIII. referuntur, a nobis vero partim ad lib. XVII. partim ad lib. XVIII. relata sunt, pro Reliquiis libri XVII. venditant, postquam *Comparisonem* hanc Romanæ aciei cum Macedonica suo loco, in media narratione rerum a Flaminio gestarum, proxime post pugnæ ad Cynoscephalas expositionem exhibuerunt, eandem rursus deinde in extremo codice separatim exhibent, veluti Eclogam ex libro XVIII. excerptam: qua de re in eadem Præfat. ibidem monuimus. Itaque in cod. Vefont. ad hunc locum, ubi in legitima connexion cum reliqua narratione primum hæc leguntur, notatur in margine, περιττόν, id est, supervacanea hæc esse hoc loco & aliena; sic nempe putaverat is qui eam notam adjecit, quia eadem in extremo codice repetuntur, hoc titulo, Πολυβίου ἐκ τοῦ αἰ. λόγου. In Reg. G. vero tota hæc tractatio hoc loco prætermiſſa est, & non nisi in fine codicis exhibetur, eodem titulo, ut in Vefont. & aliis.

Ibid. ἐπ' αὐτῶν τῶν πράξεων. Plus semel hac formula utitur. conf. mox cap. 11, 7. ἀπ' αὐτῶν Reg. E. perperam.

Vers. 2. διδοῦσα τὴν πεῖραν. Hoc unice verum, atque sic jam Reiskius ex conjectura corrigere jusserrat. *Vers. 2.*

Vers. 4. χρήσιμον καὶ καλόν. Perperam χρήσιμος καὶ καλὸς ed. 1. cum Med. Reg. F. 1. Vef. 1. & Tub. 1. (ubi primum suo ordine in his codicibus legitur hæc ecloga, ibi in

in designatione horum codicum numerum 1. adjicio; ubi repetitur in fine codicis, adjicio num. 2.)

- Verf. 5. *Verf. 5.* τὴν Τύχην. Articulum τὴν, qui aberat vulgo, adjecimus cum Reg. D. Reg. F. 2. Reg. G. Vef. 2. Tub. 2. *Ibid.* λέγοντες μόον. Post λέγοντες interferto commate, deinde μὴ μόνον habent ed. 1. Med. Reg. F. 1. Vef. 1. Tub. 1. μὴ cum Vrsino & ceteris codd. recte deleuit Casaubonus, sed comma post λέγοντες tenuit. Idem comma deleuit Ernestus; nos post μόον reposuimus cum Aug. Reg. D. E. G. Reg. F. 2. Vef. 2. putamus & Tub. 2. — *Ibid.* καθάπερ οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων. In eadem re l. 63, 9. sit καθάπερ ἔνιοι δοκοῦσι τῶν Ἑλλήνων. Et, in alia quidem re, ll. 38, 5. ὅηλον, ὥς, τύχην μὲν λέγειν, οὐδαμῶς ἂν εἴη πρέπον· Φαῦλον γάρ.
- Verf. 8. *Verf. 8.* τοῖς Ῥωμαίοις. τοῖς deest Reg. F. 1. Vef. 1. Tub. 1. *Ibid.* παραπλησίαν δύναμιν ἔχοντο; Ἀντίβη. Haud dubie probarem Ἀντίβου, (qua forma in genitivo uti solet Noster) nisi ad vitandum concursuum diversorum genitivorum commodior nunc videretur alius casus, quem pariter fert sermonis usus.
- Verf. 9. *Verf. 9.* εἴτε καὶ αὐτός. εἴτ' ἐν αὐτοῖς ed. 1. Med. Aug. Reg. F. 1. Vef. 1. Tub. 1. εἴτε καὶ αὐτός in suo msto fuisse ait Vrsinus, quod ille in εἴτε καὶ αὐτός mutandum censuit. εἴτε καὶ αὐτός ed. Casaub. & seqq. εἴτ' οὖν αὐτός Reg. E. καὶ αὐτός, absque εἴτ' vel εἴτε, Reg. D. Reg. G. Reg. F. 2. Vef. 2. Tub. 2. — *Ibid.* Ἀντίβας ἀποδοκιμάσας τὸν ἐξ ἀρχῆς ὀπλισμὸν &c. Notavit Suidas in Ἀποδοκιμ. — *Ibid.* αὐτοῖς. Intell. Καρχηδονίοις. — *Ibid.* τὸν ἐξῆς χρόνον Casaub. cum Vrsin. Reg. D. Reg. G. Reg. F. 2. Vef. 2. Tub. 2. τὸν ἐξαρχῆς χρ. ed. 1. Aug. Med. Reg. E. Vef. 1. Reg. F. 1. Tub. 1.
- Verf. 10. *Verf. 10.* Ἰταλικῶς Reg. E. Reg. G. Reg. F. 2. Vef. 2. Ἰταλικοῖς edd. Aug. Med. Reg. D. Reg. F. 1. Vef. 1. — *Ibid.* σημείαν, *manipulum Romanum*. σημείαν recte cum Casaub. dederunt Reg. F. 2. Reg. G. & Vef. 2. Ceteri σημείαν. σπῆραν Φαλαγγίτικην, *manipulum in phalangis modum armatum*.

matum. σημείαν & σπεῖραν in Romana acie promiscue pro *manipulo* dici, sæpe vidimus. Conf. ad VI. 24, 5. & XI. 23, 1. Nomen σπεῖρα in phalange aliàs proprium definitumque usum, pro certo militum numero, non habuit. Generatim vero *parvam* quamdam *manum* vel *catervam* designat, quam vernacula *un peloton* diceret. Illyriorum morem fuisse aciem per σπεῖρας instruendi, docet Polyb. II. 3, 2. aliisque locis ibi citatis. In Pyrrhi acie, σπεῖρα Φαλχηστική intelligi poterit ea manus militum, quam σύνταγμα vocatam Tacitici docent, (Aelian. c. 19. Arrian. p. 29) quæ 256 viris constabat, sedecim viros in longitudinem, totidem in altitudinem habens: aut, si mavis, hujus dimidium, quæ τάξις adpellabatur, in alteram directionem sedecim, in alteram octo habens, cujus summa constabat 128 militibus, & numero fere par erat manipulo Romano.

Verf. 11. αὐτοῖς ἀπέβαινε. — „αὐτῷ legas, & ad *Verf. 11.*
Pyrrhum solum referas, an αὐτοῖς serves, eique cum Romanis communices, non multum interest.“ REISK. — In αὐτοῖς libri consentiunt omnes.

Verf. 12. χάριν τοῦ μηδὲν ἀντεμφαίνειν τοῖς ἡμετέροις *Verf. 12.*
ἀποφάσεις. ἀντεμφαίνειν ed. 1. temere & invitis mssitis. ἀντεμφαίνειν probum verbum, & analogiæ consentaneum, licet a lexicographis neglectum, idem videtur valere atque ἀντιδοξεῖν & τὰναντία γράφειν, quibus in simili disputatione II. 56, 1. utitur noster, vel idem ac ἀντεκεῖν. Quam in partem etiam Ernestus in Lexic. Polyb. ἀντεμφαίνειν τινὶ, *adversari, contra disputare*, interpretatus est. Sed hanc si vim illi verbo tribuamus, videtur μηδένα ἀντεμφ. aut μηδὲν μηδένα ἀντεμφαίνειν legendum. conf. XVI. 14, 4. VIII. 9, 3 sqq. Si μηδὲν solum teneamus, hæc fuerit sententia, quam Casaubonus expressit, *ne quid esset quod sententiæ nostræ, vel in speciem, repugnaret.*

CAPVT XII.

Cap. XII.
Vers. 1.

Vers. 1. ἐχούσης τῆς Φάλαγγος τὴν αὐτῆς ἰδιότητα. De *Phalangis* ratione & instructione plura jam, obiter quidem, monuit Polyb. XII. 19. 21. quæ cum his, quæ nunc ex professo docet, conferri merentur.

Vers. 2.

Vers. 2. ἐν τρισὶ ποσὶ. Eodem modo Aelian. c. 11. πεπυκνωμένος ἀνὴρ κατέχει πῆχεις δύο. Et Arrian. c. 19. p. 35. ed. Blanc. ἀνὴρ ὀκλίτης εἰστίηκει αὐτοῖς κατὰ πύκνωσιν ἐν δύο πῆχεσι μάλιστα. Aequivalent enim *duo cubiti tribus pedibus*. Et rursus ipsissimis pæne Polybii verbis Aelianus cap. 14. ὁ γὰρ ἀνὴρ ἴσταιται σὺν τοῖς ὅπλοις κατὰ τὰς ἀναγωνίους πυκνώσεις ἐν πῆχεσι δύο. Adde Leonis Imp. *Tactica*, cap. 6. sect. 33.

Ibid. κατὰ μὲν τὴν ἐξ ἀρχῆς ὑπόθεσιν. Eadem modo Aelian. l. c. Leo vero: τὴν σαρίσαν (vel *σαρίσαν*, ut apud eum editur, & ut ipse fortasse scripsit) ὥσπερ μὲν τινες ἔφασαν, πηχῶν ἰδ'. — *Ibid.* κατὰ δὲ τὴν ἀρμογὴν τὴν πρὸς τὴν ἀλήθειαν. τὴν post ἀρμογὴν abest Reg. F. 1. Vers. 1. τὴν ante ἀλήθειαν abest Reg. D. Reg. F. 2. Reg. G. Vers. 2. Simpliciter κατὰ δὲ τὴν ἀλήθειαν ἰδ'. scribunt Aelian. & Leo. Arrianus non nisi *XVI. cubitorum* meminit: unde reliqua ejus ratio differt a Polybii ratione.

Vers. 3.

Vers. 3. τούτων δὲ τοὺς τέσσαρας ἀφαιρεῖ τὸ μεταξὺ τῶν χειρῶν διάστημα, καὶ τὸ κατόπιν σήκωμα τῆς προβολῆς. τοῦ χειρῶν Reg. E. & nunc, & mox iterum, & eodem modo Aelianus. At quamquam τῷ χεῖρε dicunt Græci, τοῦν χειρῶν tamen non est in usu monuerunt grammatici. Pro σήκωμα corrupte unus Reg. D. σκῆνωμα habet. προβολῆς recte Casaub. cum omnibus quotquot vidi codicibus. Mendose *προσβολῆς* ed. 1. cum Aeliano. Sicut *προσβολῇ* XVIII. 1, 14. est *ea pars rei qua rem adgredi &prehendere possumus*, sic *προβολῇ* hoc loco est *rei pars ea quam προβάλλομεν* vel *προβαλλόμεθα*, adeoque nunc *ea pars hastæ, quæ pratenditur, quæ proficitur, quæ extra manum prominet.* conf. ad I. 53, 10. Aelianus, nullam rationem τοῦ σηκώματος post manus habens, nonnisi *duos cubitos* statuit, quæ dece-

decedant de longitudine partis prominentis, ut ex quatuordecim cubitis superfit longitudo duodecim cubitorum, quæ ante corpus viri projiciatur; quare in eis, quæ apud eundem sequuntur, ratio diversa est a ratione quam tradit Polybius. Arrianus autem, licet cum Polybio *quatuor cubitos* ponat, qui de longitudine hastæ decedant, tamen in reliquis rationibus deinde cum Aeliano consentit, quoniam Arrianus totius hastæ longitudinem sedecim pedum posuit. Apud eundem vero Arrianum cum vulgo legatur, καὶ τούτων οἱ μὲν δεκατέσσαρες τὴν χεῖρά τε τοῦ κατὰ χοντος καὶ τὸ ἄλλο σῶμα ἀπετέινοντο, σῶμα illud fortasse ex σῆκισμα, quod Polybius habet, corruptum est; ante τὴν χεῖρα vero haud dubie ἐς præpositio intercidit.

Vers. 3.

Vers. 4. ὅταν ἴη *quum progreditur*. Prætulimus hoc vulgato εἴη, atque etiam necessarium putavimus ob id, quod sequitur, ἐπὶ τοὺς πολεμίους, *adversus hostes*. — *Ibid.* προβαλλόμενος. προβαλλόμενος, in aoristo, voluit Reiskius, quod non necessarium putamus. Prorsus vero aliena Arcerii conjectura videtur, ad Aelianum p. 134. προβαλλομένη legere jubentis. προβάλλομαι (non προβάλλω) τὴν σπρίσαν, est, *hastam prætendo*.

Vers. 4.

Vers. 5. δύο προπίπτειν πήχεις. Ratio hæc ita perspicua est, ut difficile dictu sit, quo pacto obscura videri Reiskio potuerit. Pro προπίπτειν nunc προβαίνειν habet solus Reg. E. — *Ibid.* πρωτοστατῶν h. l. & vers. 7. recte edd. cum Arriano & plerisque nostris codd. προστατῶν Reg. D. Reg. F. 2. Reg. G. Vef. 2. Tub. 1. 2. & Aelian. Mendose priori loco πρωτοστατῶν habet Reg. E. altero loco προστατῶν. Quid intersit inter προστάτης & πρωτοστάτης explicuit Arcerius ad Aelian. c. 14.

Vers. 5.

Vers. 6. Ὀμηρος. Iliad. XIII. 131 sqq. — *Ibid.* ἀσπίς ἀρ' ἀσπίδ'. Perperam libri nostri omnes ἄσπις δ' ἀρ' cum ed. 1. Conjunctionem delevit Casaub. — *Ibid.* ἱπποκομοί. ἱπποκομοί Reg. D. E. — *Ibid.* Φάλοισι correxit Casaub. Φαλοῖσι ed. 1. consentientibus mssis.

Vers. 6.

Verf. 7. *Verf. 7.* προσπίπτειν. προσπίπτειν unus Reg.D. Ceteri recte. — *Ibid.* ἀπὸ μῆκος. Sic recte Casaub. cum Reg.E. Reg.F. 2. Reg.G. & Vef. 2. Ceteri ἀπὸ μῆκος καὶ κατὰ μῆκος cum ed. 1.

Cap. XIII.

CAPUT XIII.

Verf. 1. *Verf. 1.* τὴν τῆς ὅλης Φάλαγγος ἔφοδον καὶ προβολήν. Speciem habere videri potest ἔφοδον καὶ προβολήν, quod voluit Arcerius ad Aelian. p. 135. id est, ut ille interpretatur, *impetum & impressionem*. Sed tenemus vulgatum, in quod consentiunt libri; & per figuram illam orationis satis usitatam, & Polybio inprimis frequentatam, quam ἐν διὰ δυοῖν grammatici vocant, *impetum & projectionem hastarum* intelligimus *impetum qui fit hastis projectis*. Eandem in sententiam Casaubonus: *cum porrectis sarissis in hostem (phalanx) incumbit*. — *Ibid.* ποῖόν τινα εἰκὸς εἶναι. Necessario sic oportuit, & familiaris est hæc dictio Polybio: sic cap. 15, 6. & sæpe aliàs. εἰκότων habent Reg. F. 2. Tub. 2. Ceteri εἰκότως, quod ferri non potuit. Neque vero opus est εἰκὸς αὐτὴν εἶναι, ut putaverat Arcerius. — *Ibid.* ἔχεν. ἔχει unus Reg.D. — *Ibid.* ἀφ' ἐκκεῖθεν. conf. ad XII. 19, 7.

Verf. 2. *Verf. 2.* πέμπτον. τὸ πέμπτον scribendum putaverimus. *Ibid.* συμβαλέσθαι. συμβαλέσθαι ed. Caf. operarum errore. *Ibid.* οὐδὲ ποιεῦνται κατ' ἄνδρα τὴν προβολήν. Rursus προβολήν voluit Arcerius, vertens, *non viritim impetum faciunt*. προβολὴν ποιεῖσθαι haud dubie idem est ac προβάλλεσθαι τὰς σαρίσσας. Sed quid nunc dicat κατ' ἄνδρα, & quid sit hoc *viritim non prætendunt sarissas*, fatemur nobis non liquere. Sane & hi, de quibus nunc agitur, qui in posterioribus stabant ordinibus, pariter *viritim*, id est, *quisque per se*, prætendebant sarissas: id differebat, quod hi non *recta in hostes intentas*, sed *sursum spectantes* tenebant sarissas. An ergo κατ' ἄνδρα nunc significat *recta in virum*, id est, *recta in hostem*, *recta contra hostem*? quæ fere ratione τὴν μάχην ποιεῖσθαι κατὰ τινα est *contra aliquem*

quem in acie stare, alicui in acie oppositum esse, XII. 22, 2. XVIII. 15, 3. &c. *Αὐτὸ οὐδὲ ποιοῦνται κάτω τὴν προβολὴν* scriptum a Polybio suspicabimur? ut *κάτω ποιῆσθαι τὴν προβολὴν* idem sit ac *καταβάλλειν τὰς σαρίσσας*, quod est proprium in ea re verbum, de quo & aliis dictum est, & haud multo ante ad cap. 7, 8 seq. Possis etiam suspicari οὐδὲ ποιοῦνται κάτω ὅρθην τὴν προβολὴν, quemadmodum ὅρθαί μάχαιραι sunt gladii qui recta in hostem intenduntur, II. 33, 6.

Vers. 2.

Vers. 3. τὸν κατὰ κορυφὴν. τὴν κατὰ κορ. ed. Ern. operarum errore. — *Ibid. τῶν πρωτοστατῶν* edd. Aug. Vef. 1. putamus & Med. *πρωτοστατῶν* Reg. D.E. Reg. F. 1. 2. Reg. G. Vef. 2. Tub. 1. 2. & Vrsin. quod h. l. utcumque ferri poterat, ubi *οἱ προστάται* simpliciter opponuntur τοῖς ἐφεστῶσι, & intelligi possunt *quicumque stant ante alios*, licet non in primo ordine locati. Ceterum conf. ad c. 12, 5. Mox *vers. 4.* rursus in *πρωτοστάταις* consentit Aug. & Reg. F. 1. & Vef. 1. *πρωτοστάταις* Reg. E. *προστάταις* Reg. D. G. Reg. F. 2. Vef. 2. Sed *πρωτοστάταις* Aelian. & Arrian.

Vers. 3.

Vers. 5. κατὰ μέρος οὔσης. Cum οὔσης perperam ab ed. 1. prorsus abesset, ex conjectura Vrsinus *Ταυτῆς οὔσης* scribere iussit, cui obtemperavit Casaub. Nos istud participium h. l. post μέρος reposuimus, ubi illud habet Reg. D. E. Reg. F. 2. Reg. G. Vef. 2. Tub. 2. Ceteri illud utrobique ignorant cum ed. 1.

Vers. 5.

Vers. 7. αἰεί. αἰεί Reg. D. E. — *Ibid. πρὸς τὸν τῆς πληγῆς καιρόν.* — „ὁ καιρὸς τῆς πληγῆς est *plaga vel iustus ratio*, ut quoque tempore, aliis alia, infertur.“ REISKIUS. — *Ibid. τῇ μαχαίρᾳ δ' ἐκ καταφορᾶς καὶ διαιρέσεως ποιῆσθαι τὴν μάχην, gladio caesim & punctim pugnare.* ἐκ καταφορᾶς recte Casaub. cum Reg. D. E. Reg. F. 2. Reg. G. Vef. 2. & Tub. 2. Confer II. 30, 8. II. 33, 3. & 5. III. 114, 3. ἐκ μεταφορᾶς ed. 1. cum Med. Aug. &c. Ceterum in explicando hoc loco mire in diversa abierunt docti viri. LIPSIVS de Milit. Rom. III. 3. ἐκ μεταφορᾶς

Vers. 7.

Vers. 7.

tenens, (quod nimirum tunc unice vulgatum erat) *punctum* interpretatur; contra *ἐκ διαρρέσεως*, *cæsim*; ad verbum (ait) *ex divisione*, quia ictus ille dividit scilicet abjungitque. „Suspiciatus tamen erat, *ἐκ διάρρεως* fortasse legendum, ut apud Polyb. II. 33, 5. quod proprie sonat, *sublatione*. CASaubonus quoque, ad Theophr. Charact. 4. *ἐκ διάρρεως* coniecerat, quod etiam ad Polyb. h. l. in ora Basil. adnotavit. Sed id quidem *punctum* denotare non potest, quod recte idem in versione Polybii posuit; *cæsim* autem non est hujus loci, quia diversa ratio esse debet *ἐκ διαρρέσεως* ab *ἐκ καταφορᾶς*, hoc ipsum vero *ἐκ καταφορᾶς* haud dubie *cæsim* significat. Hinc SALMASIUS ad Solinum acu rem tetigisse putavit, *ἐκ διάρρεως* corrigere jubens; cujus sententiam probavit GRONOVIVS, sic ad h. l. scribens: „Non sunt hæc diversi pugnarum modi; (*ἐκ καταφορᾶς*, & *ἐκ διαρρέσεως*.) Nam *διάρρεσις* dicitur, *quum brachium in diversum panditur & attollitur ad ictum* cæsim inferendum; *καταφορὰ* vero, *quum ex alto deferretur ensis*, quod idem. Offendit & Lipsius. Sed legendum καὶ διάρρεως. Διάρρεσις enim est *transfixio*, *puncta*, ut doctè Salmasius ad Solinum p. 1071. [p. m. 754.] — REISKIUS, rejecta Salmasii Gronoviique ratione: „Ego vero, inquit, malim, si quid mutandum sit, cum Casaubono facere, ad Theophr. Char. 4. legente διάρρεως. Sæpe tamen nomina ab αἰρεῖν deducta permutantur cum nominibus ab αἰρεῖν. quod dubito sitne semper librariorum errori imputandum. *ἐξαιρέσις* est idem atque *ἐξαίρεσις*, *expromtio*, *exportatio mercium ex navi*, apud Diod. Sicul. T. II. p. 96, 27. Apud Plutarch. Opusc. p. 134, 35. est *sublatio sui ad exsurgendum*, vel *statio erecta*, *διανάστασις*. ἀναιρέσις τῶν νεκρῶν est *disectio* perquam frequentata, *sublatio casorum ex acie*. ἀναιρέσις τῶν ἀγχιρῶν est apud Philostratum p. 358, 20. Conf. Dion. Cass. p. 438, 54. Ipsum vocabulum *διαίρεσις* pro *διαίρεσις* occurrit apud Diodor. Sic. T. II. p. 175, 70. κατὰ δὲ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν τοῦ Πρωτάκου, *quum in eo ipso esset, ut sublatum altius gladium ad alterum ictum deferret*: ubi non recte

recte interpretetur." — Iam ecce rursus ERNESTVM, qui in Lexico Polybiano, cum *ἐκ διαμέσεως punctim* interpretatus esset, sic pergit: „Sed aut scribendum *διέρσεως* cum Salmasius, ad Solin. & Gron. ad h.l. quod probat; vel *διάρσεως* cum Casaub. ad Theoph. Char. 4. ut sit *caesim*. Vulgatum tamen utcumque defendi posse, & analogia, & exemplo Diodori Sic. II. 175. κατὰ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν τοῦ Πρωτέκου, Cl. Reiskius existimat. Sed in loco Diodori *διαίρεσιν* esse *elationem manus ad feriendum*, non credo, nec finit contextus. Atque etiam in loco Polybii [hoc ipso, de quo quaerimus] τὸ *caesim* jam per *καταφορὰν* expressum est, ut *διάρσει* & *sublatione manus* non sit opus." — Vtique & ex ipsa loci hujus connexionem, & ex II. 30, 8. II. 33, 6. VI. 23, 7. & Fragm. histor. 14. satis intelligi videtur, id hic dixisse Polybium, *Romanos ἔς caesim ἔς punctim gladiis uti solitos*. Itaque, quum *ἐκ καταφορᾶς* haud dubie *caesim* significet, (nam *ἐκ μεταφορᾶς* manifeste corruptum,) non est dubitandum, quin *ἐκ διαμέσεως*, aut si quid aliud pro hoc Polybius scripsit, *punctim* deuotat. Neque vero ratio ulla cogit, ut veritatem hujus scripturae, in quam consentiunt libri omnes, suspectam habeamus; praesertim quum vocabulum *διαίρεσις* ipsa sua origine idem fere atque *διάληψις* (*interceptio*) sonet, & perinde usus gladii *ἐκ καταφορᾶς* usui *ἐκ διαλήψεως* opponatur II. 33, 6. atque hoc loco usui *ἐκ διαμέσεως*. Quare quemadmodum *ἐκ διαλήψεως*, ut ad II. 33, 6. & ad XVI. 33, 3. docuimus, *punctim* denotat, eandem vim *ἐκ διαμέσεως* habere debet. Eadem dictio *μάχεσθαι ἐκ διαμέσεως ταῖς μαχαίραις* ex nescimus quo auctore, quem Polybium esse Toupius sibi persuaserat, Suidas ad vocem *Πνεύσας* citavit; quod fragmentum nos etiam, admodum licet de auctore dubitantes, in Polybii Fragmentis grammaticis num. CVII. exhibuimus, ubi quidem Lipsii (loco supra cit.) & Toupium (Emendd. in Suid. Part. III.) auctoritatem secuti, *ἐκ διάρσεως* scripsimus, (Porto etiam & Küstero ita suadente,) sed contra librorum fidem, & nulla satis idonea poscente causa. De Diodori

Verf. 7. Siculi loco, ad quem Reiskius provocavit, recte Ernestus monuit, non eam ibi esse vim vocabulo διαίρεσις subiectam, quam Reiskius. Et sane etiam reliqua orationis structura adversatur Reiskii interpretationi: oportuisset enim κατ' αὐτὴν τὴν διαίρεσιν, non κατὰ τὴν αὐτὴν. Neque ita male interpres ibi διαίρεσιν *hiatum* vertit; quod etiam Weselingius probavit, in indice græco monens, de *tulnere* ibi accipiendum hoc vocabulum.

Verf. 8. Verf. 8. καὶ κατὰ παρατάτην. Caret h. l. κατὰ solus Reg. D. Verf. 9. In πρωτοστάτας & verf. 10. in πρωτοστάταις eadem in libris obtinet varietas, quae supra.

Verf. 10. Verf. 10. συμβάλλεσθαι. συμβάλλεσθαι Reg. F. I. Reg. G. συμβαλέσθαι ed. 1. invitis mssis. *Ibid.* μήτε πρὸς τὴν βίαν, μήτε πρὸς τὴν τῶν μαχουρῶν ἐνέργειαν. — „Imo vero πρὸς τὴν τῶν σαρισῶν. Nam πρὸς hic loci non est *ad*, in usum & commodum vel emolumentum; sed *adversus*, *contra*, cum repugnantia & adversatio significatur. Pone stantes in acie Romana nihil possunt ante stantibus conferre aut prodesse, neque adversus vim, impetum & impressionem corporum Macedonicorum, neque adversus efficaciam sarissarum Macedonicarum.“ REISKIUS. — At gratuito hæc omnia sumit vir optimus, velut consulto dubia nectere voluisset. Perspicua est Polybii sententia, & clarus sermo: *apud Romanos ii, qui pone stant, nihil conferunt prioribus ordinibus, neque ad vim*, (nempe *ad vim impressionis*; quemadmodum in Macedonum densata phalange posteriores ordines suo pondere priores premunt & vim eis addunt; quod apud Romanos, multo laxius & duplo majoribus intervallis stantes in acie, non obtinet;) neque *ad gladiatorum efficaciam*: nempe in phalange, confertæ sarissæ sibi mutuo aliæ aliis vim & efficaciam addunt; apud Romanos, gladiatorum nullus omnino usus est, nisi iu eorum manibus, qui in primo ordine stant.

Verf.

Verf. 11. ὡς οὐχ οἷον/α. ὡς perperam carent ed. 1. *Verf.* 11.
& cod. Med. *Ibid.* τηρούσης τὴν αὐτῆς ἰδιότη/α. Sic
recte Reg. F. 2. Reg. G. Vef. 2. Tub. 2. ἢ τηρούσης Reg.
D. E. Vef. 1. ἢ τηρούσης ed. 1. Aug. Reg. F. 1. Tub. 1.
Importunam particulam recte delevit Casaub. sed ad τη-
ρούσης adjecit γε, τηρούσης γε τὴν αὐτ. ἰδ. citra necessi-
tatem, & contra librorum fidem. *Ibid.* ὡς ἐκ ἀρχαῖς
ἔπ. vide c. 12, 1.

CAPVT XIV.

Cap. XIV.

Verf. 1. Τίς οὖν αἰτία Casaub. cum Reg. D. Reg. F. 2. *Verf.* 1.
Reg. G. Vef. 2. Tub. 2. Τίς οὖν ἂν αἰτία Aug. Med.
Vrsin. Reg. F. 1. Vef. 1. Tub. 1. Τίς ἂν οὖν αἰτία Reg.
E. Τίς ἂν αἰτία ed. 1. Τίς οὖν ἢ αἰτία malimus.

Verf. 2. καὶ τοὺς καιροὺς. Caret h. l. καὶ solus Reg. *Verf.* 2.
E. *Ibid.* ἕνα καιρὸν εἶναι καὶ τόπον, ἐν γένος. —
Forte καὶ τόπον ἕνα. καὶ πολεμίων (vel πολέμων) ἐν γέ-
νος, ἐν οἷς δύναται. REISKIUS. — Nil opus interfecto
vocab. πολέμων aut πολεμίων. Sed aut valde nos fallimur,
aut sic scripserat Polybius, ἕνα καιρὸν εἶναι καὶ τόπον
ἐν γένος.

Verf. 3. μέλοισιν. Perperam μέλοισιν ed. 1. Aug. Reg. *Verf.* 3.
F. 1.

Verf. 4. καὶ τοῦτο ποιεῖν βραδύως. — „Aut ποιοῦσι βρ- *Verf.* 4.
δύως legendum, aut ποιεῖν βράδιον.“ REISKIUS. — Quidni
ad τοῦτο ποιεῖν βραδύως ex præcedentibus referetur δύνα-
τον? *Ibid.* φοβερόν. Perperam Φανερόν F. 1. Vef. 1.
Tub. 1.

Verf. 5. μηδὲν ἐμπόδιον. Temere μηδὲν ἔμπεδον Reg. *Verf.* 5.
D. *Ibid.* συναγκίας edd. cum Reg. F. 2. Reg. G. Vef.
2. Tub. 2. συναγκίας Aug. Reg. D. E. συναγγίας Reg.
F. 1. Vef. 1. Ante hoc nomen vero particulam καὶ
præponunt Reg. D. & Vef. 2.

Verf. 7. ὑπάρχει cum Scalig. correxit Casaub. Men- *Verf.* 7.
dote ὑπάρχειν ed. 1. consentientibus omnibus codd.

- Verf. 8.** *Verf. 8.* τόπους εὐρῆσθαι recte Casaub. cum Aug. Reg. D. Reg. F. 2. Reg. G. Vef. 2. *δσευρῆσθαι* ed. 1. Reg. 1. Vef. 1. syllaba *δς* per errorem ex litera σ, in quam defuit præcedens vocabulum, ortum trahente. εὐρεῖσθαι Reg. E. et Vrsin. *Ibid.* συγκαταβαίνουσι. Perperam συγκαταβαίνουσι ed. 1. Reg. F. 1. 2. Reg. G. Tub.
- Verf. 10. sq.** *Verf. 10.* ἀκονιτὶ ed. Gron. & Ern. cum Reg. D. Reg. F. 2. Reg. G. Vef. 2. ἀκονητὶ ed. 1. 2. cum cett. codd.
- Verf. 11.* ἀπολιπούσα Aug. Reg. D. Reg. F. 1. 2. Reg. G. Vef. 1. 2. Mendose ἀπολειπούσα ed. 1. Reg. E.
- Verf. 12.** *Verf. 12.* καὶ τὸν ἕνα καιρὸν codices nostri omnes: recte conf. verf. 2. κατὰ pro καὶ temere ed. 1. unde Casaubonus accepit. *Ibid.* ὑποβάλλῃ. ὑποβάλλῃ Reg. D. E. Vef. 2.

CAPVT XV.

Cap. XV.

- Verf. 1.** *Verf. 1.* Tolle comma post ταυμαῖρεσθαι, quod nescimus quo pacto in contextum nostrum irrepsit.
- Verf. 3.** *Verf. 3.* προσβάλλοντες, scilicet αὐτοῖς, impetum in illos facientes. Sic correxit Casaubonus. προβάλλοντες ed. 1. Aug. Reg. E. Reg. F. 1. 2. Vef. 2. προβάλλοντες Reg. D. προβάλλοντες Reg. G. Verbum hoc cum nonnullis præcedentibus prætermisit Vef. 1.
- Verf. 4.** *Verf. 4.* τοὺς προσκειμένους recte idem Casaub. cum Reg. D. Reg. F. 2. & Vef. 2. προκειμένους ed. 1. cum cett. codd.
- Verf. 6.** *Verf. 6.* εἰκὸς εἶναι. εἰκὸς deest Reg. F. 1. & Vef. 1.
- Verf. 9.** *Verf. 9.* παρέχασθαι χρεῖαν. τὴν χρεῖαν malimus.
- Verf. 11.** *Verf. 11.* κατὰ σημαίν Casaub. cum Reg. D. Reg. F. 2. Reg. G. Vef. 2. Ceteri κατὰ σημείαν cum ed. 1. *Ibid.* ἂν τε καὶ κατ' ἄνδρα. καὶ omittunt soli Reg. E. & Reg. G.
- Verf. 13.** *Verf. 13.* Περὶ μὲν οὖν τούτων. Particulam οὖν, perperam vulgo omissam, inferuimus cum Reg. D. E. Reg. F. 2. Reg. G. Vef. 2. Tub. 2. *Ibid.* μνήμην. ποιήσασθαι τὴν μνήμην Reg. F. 1. Tub. 1.

CAPVT XVI.

Cap. XVI.

Vers. 2.

Vers. 2. γράμματα. Perperam πράγματα Reg. D. Eadem vocabula & alibi inter se commutata a librariis vidimus.

Vers. 4. ὥς μὲν οὖν καὶ ἑτέροις &c. Hæc, & quæ sequuntur, habuit etiam codex Peirescianus in Eclogis de Virtutibus & Vitiis. *Ibid.* εὐλαβῶς ἵσταται. Vide ad cap. 3, 2. *Vers. 6.* σαφῶς ἐδήλωσ. ἐδήλωσαμεν σαφῶς Reg. D.

Vers. 7. μεταθέμενος τοῖς ἐν τῆς τύχης ἀλλαγῶμασιν. μετατιθέμενος voluit Reiskius: putamus, ut sit passivum, quod hic utique desiderari videtur, non medium. Est enim sententia, *per fortuna adversitatem mutatus*, scil. in *meliolem partem mutatus, resipiscens, sese corrigens*. Casaubonus: cujus interpretationem contextui subjecimus, ita vertit, quasi esset *συμμεταθέμενος*, quod non necesse erat. *Ibid.* εὐλογιστότατα. εὐλογιστότατον ed. 1. cum Reg. F. 1. & Vers. 1. minus recte. *Ibid.* καὶ αὐτόν. καὶ αὐτόν Reg. D. Vers. 2. De sentiētiis nonnullis, quæ hoc loco insertæ sunt in codice Reg. D. diximus in Præfat. ad Tom. II. p. 9 sq.

CAPVT XVII.

Cap. XVII.

Vers. 1.

Vers. 1. Καθόλου τῇ περὶ τὰ λάφυρα &c. Mira fortuna hoc loco ita colligi & in ordinem componi potuerunt discerpta Historiæ Polybianæ membra, quæ partim per Antiqua, quæ vocamus, Excerpta, partim per Eclogas de Legationibus dispersa erant, partim per Eclogas de Virtutibus & Vitiis, ut nullus fere hiatus in narratione supersit. Quæ in extremo capite 16. leguntur, ea cum his, a quibus incipit sexta Legationum Ecloga, ita prope conjuncta sunt, ut apud Livium XXXIII. 11. utraque res uno eodemque capite sit comprehensa: *Quintius, captivis prædaque venumdatis, partim militi concessis, Larissam est profectus. - Caduceator eo regius venit, specie ut induciæ essent; - revera ad petendam veniam legatis mittendis. - Sed & succensebat*

Verf. 1. *cenſebat (Quintilius) non immerito Aetolis, ob inſatiabilem aviditatem prædæ, & adrogantiam eorum &c.* Vrfinus ait, *hanc de Pace cum Philippo faciendâ Titi & Græcorum conſultationem* expreſſam fortasſe fuiſſe a Livio in ea libri XXXIII. parte, quæ deſideratur. Scilicet in vetuſtis Livii editionibus deſiderabatur prior pars libri XXXIII. uſque ad cap. 17. quæ pars primum anno 1616. ex codice Bambergenti Romæ eſt edita, ut docet Fabricius in Biblioth. latina, & Drakenborch. ad Liv. XXXIII. 1. & in Syllabo præcipuarum Editionum Livii Tom. VII. Livii Drakenb. p. 339. Dehinc Eclogam hanc Polybianam cum Livio ſtudioſe contulit Io. Frid. Gronovius in Notis ad Livium, & Perizonius in Animadverſſ. Historicis cap. 9.

Ibid. εἴτ' οὐκ ἐβούλετο. Poſſeſt εἴτ' ex εἴττε eſſe, *deinde*: Sed fortasſe etiam εἴ τ' ſcribi debuit, ex εἴτε, ut alterum εἴτε, ad quod hoc referebatur, initio Eclogæ interciderit, quæ fuit Reifkii ſententia, ut ita olim fuerit: *εἴτε καθόλον τῇ περὶ τὰ λάφυρα πλεονεξίᾳ τῶν Αἰτωλῶν προσέκοψε*, quod verbum inferendum Gronovius cenſuerat, vel *δυσχερεστεῖτο*, quod conjecit Reifkii.

Verf. 3. *Verſ. 3. τὰ δὲ προκείμενα.* Conjunctionem δὲ inferuimus ex codice Bavarico Eclogarum de Legationibus. Quam quum perperam omiſſiſſet Vrfinus in ſua editione, Caſaubonus ex conjectura καὶ τὰ προκείμενα edidit,

Verf. 4. *Verſ. 4. δυσχερεστίας* recte Caſaub. & cod. Bav. *δυσχρηστίας* ed. Vrf. *Ibid. Κυκλιάδας* mendose Κλυκλιάδας mſſti. De *Demosthene & Cycliade* vide XVII. 1, 2.

Verf. 5. *Verſ. 5. πεντεκαδεχημέρους* una voce recte habet Bav. ut Caſaub. Perperam Vrfinus ſic edidit, *μετὰ τῶν χιλιάρχων πέντε, καὶ δεχημέρους.* *Ibid. κοινολογησόμενος* perſpecte ex conject. correxit Caſaubonus; conſtituit etiam ſe cum Philippo conventurum, & de rebus præſentibus communicaturum, vel collocaturum. In eandem ſententiam Livius: & cum ipſo rege conſtitutum conloquium. Contra Vrfinus cum mſſtis:

συνε-

συνετάξατο δὲ καὶ συμπορεύεσθαι τῷ Φιλίππῳ κοινολογησόμενους. Quod qui primus ita scripsit, nesciverat, συμπορεύεσθαι τινι Polybium usurpare pro *convenire*, & sigillatim *congrēdi cum aliquo ad colloquium*, ut XV. 5, 10. XXXIX. 1, 12. Itaque hoc dici a Polybio illo putaverat, *constituit ut* (cum legatis Philippi) *simul proficiscerentur*, qui cum ipso *communicarent*: at sic oportuisset *συμπέμπειν*, non *συμπορεύεσθαι*, & aut nomen eorum, qui cum Philippo communicaturi erant, edendum erat, aut adjiciendus saltem articulus τούς κοινολογησόμενους.

Versf. 2.

Versf. 6. ἐξακάετο. ἐξεκούετο Bav. confusis vocalibus α & ου. Eandem verbi formam, κατακάω, pro πτακαίω, notavimus ad XVI. 34, 9.

Versf. 6.

Versf. 7. ἐπιπολαζούσης. Sic teste Bav. ut edidit Casaub. & in ora notaverat Vrsinus, qui in contextu ex suo codice ἐπιτελαζούσης posuit. Etiam aliud nescimus quid in suo codice turbatum h. l. fuisse Vrsinus ait; Bavaricus nil discedit a nostro exemplo. *Ibid.* καὶ τοῦ χαρακτῆρος τούτου νομιστευομένου παρὰ τοῖς Αἰτωλοῖς. Bene Casaub. *quum ea morum nota pro legitima obtineret apud Aetolos*. Et nomen & verbum e re monetaria translatum. χαρακτήρ proprie est *signum monetae impressum*. νομιστεύειν, ut docent exempla a Suida citata, est *monetam cudere, signatam pecuniam facere*: sed νομιστεύεσθαι h. l. idem fere esse debet ac νομίζεσθαι, *pro legitimo haberi & judicari, in usu esse*: quod ipsum verbum pariter de moneta usurpatum vide apud Lucianum, eo loco quem Reiskius inferius citavit ad cap. 23, 3.

Versf. 7.

Versf. 8. τὸν δὲ Τίτον. Constanter & in Eclogis de legationibus & in Valefianis Eclogis Τίτος & Τίτον cum *circumflexo* accentu editum erat. Quod non improbamus nos quidem; sed cum in Antiquis Excerptis cum *acuto* constanter efferatur idem nomen, eandem rationem, quum adhuc secuti sumus, porro tenendam putavimus Et in codice nostro Bav. quidem pariter Τίτος scribitur.

Versf. 8.

CAPVT

CAPVT XVIII.

Cap. XVIII.

Verf. 1.

Verf. 1. Ἐγὼ δὲ κατὰ μὲν τοὺς ἀνωτέρω χρόνους &c.

Totum hoc Caput prætermisit compiler Eclogarum de Legationibus, sed in sua scrinia retulit alter compiler, qui de Virtutibus & Vitiis Excerpta fecit: ex verbis autem, quæ in eisdem Excerptis præmissa sunt huic capiti, & quæ ibidem sequuntur, didicimus, hoc ipso loco illud esse inferendum. *Ibid.* καὶ κοινήν. Percommode hic stat particula καὶ, quam nescimus cur deletam Reiskius voluerit.

Verf. 4.

Verf. 4. Αἰμίλιος. Sic recte Suidas in Λεύκιος Αἰμίλιος, ubi plura retulit ex hoc Polybii loco. — *Ibid.* κύριος. Καὶ κύριος γανόμενος Suidas. — *Verf. 5.* ἡβουλήθη. ἐβουλήθη idem.

Verf. 6.

Verf. 6. — „Post οὐδ' εἰς τέλος videtur διακλίσαι deesse, vid. p. 1454, 8. [XXXII. 8, 4.] nam ἀποδοῦναι e superioribus subaudire velle, est panio durius.“ REISKIUS. — Nobis in vulgato adquiescendum videtur, in quod & Suidas consentit. — *Ibid.* εἰ μὴ καὶ τὴν ἐνδοχίαν. Particulam καὶ, cum deesset vulgo, ex Suida adjecimus. *Ibid.* ἔτι τινὰς. καὶ τινὰς Suid. — *Ibid.* ἔων κτήσεων. Intellige ἐγείων κτήσεων, quod disertè dicit XXXII. 8, 4.

Verf. 9.

Verf. 9. Πόπλιος Σκιπίων &c. Hæc (usque verf. 12.) in scrinia sua retulit Suidas, ad vocab. Πόπλιος. — *Ibid.* Ποπλίου δὲ, τοῦ Μεγάλου κληθέντος. — „Africanus major cognominatur apud Ciceronem aliosque, ad differentiam minoris Africani. Eadem ratione Cato major est dictus, quem Græci πρεσβύτερον dicerent. Sed Africanum Magni cognomen habuisse, nemo ut opinor dixit.“ VALESIVS. — „τοῦ μεγάλου κληθέντος, non ex rebus gestis, sed ætate: quod idem in reliquis similibus usu venit, ut in Constantino M. Carolo M. μέγας & magnus, est vetustior aliis cognominibus. Sed latinitatis melioris auctores non hic magnus, sed major usurpant, ut Africanus major, Cato major.“ REISKIUS. — Constantinum & Carolum Magnum cognomen hoc ab ætate, non a rebus gestis, obtinuisse,

tinuisse, a nemine observatum meminimus, & ægre nobis persuademus: alios, veluti Alexandrum, Antiochum, Pompejum, idem cognomen non ab ætate, sed a rebus gestis, tulisse, compertum habemus. *Scipioni Africano*, ei qui secundo bello Punico finem imposuit, *majoris* cognomen dedisse Romanos, quo eum a *minore Africano* distinguerent, a quo everfa Carthago est, nemo ignorat: sed *Magni* cognomen eidem Scipioni tributum, quamquam Perizonius in Observatt. histor. cap. 1. ex Plutarcho etiam & Polyæno ei vindicat, apud neminem Romanum scriptorem legitur. μέγαν eum Polybius & hoc loco & XXXII. 13, 1. & cum Polybio Plutarchus & Polyænus locis a Perizonio citatis vocant, eadem prorsus ratione, eademque sententia, quam *majorem* Romani cognominarunt. Eodem modo Πτολεμαῖος ὁ πρεσβύτερος, (in positivo, non ὁ πρεσβύτερος,) XXVIII. 19, 4. vocatur, qui erat *major natu* inter duos fratres, rursusque XXXI. 20. ubi nil opus erat cum Vrsino πρεσβυτέρου scribere τοῦ πρεσβύτου, quod ibi codices dabant. Conf. notata ad IX. 22, 2.

Vers. 10. μέτριος ὢν κατὰ τὴν ὑπαρξιν, ὡς Ποσειδώνος. — Vers. 10. „Hæc verba ancipitis sunt & ambigui sensus. Vtrum enim, *Scipionis opes mediocres fuisse, ut reliquorum fere Romanorum*, voluit dicere? an potius, *mediocres ei facultates fuisse, si cum ceteris Romanis compares?* [Haud dubie posteriori hoc modo Polybius dixit: & ea ratione constanter accipiendæ sunt hujusmodi locutiones.] Eandem sermonis ambiguitatem meminimus nos in Thucydide notare, qui de Brasida Spartano scribit: ὅτι ἦν εὖν ἀδύνατος εἶπεν ὡς Λακεδαιμόνιος. [lib. IV. c. 84.] quod ita explicat Aclianus lib. XII. Variæ Historiæ [cap. 50.] quasi dicere voluerit Thucydides, dicendi Imperitos fuisse Spartanos, ac Brasidam fuisse, *ut inter Spartanos*, facundum: sic enim Latini dicunt. Livius lib. XXXII. [c. 33.] princeps Aetolorum Alexander, vir, ut inter Aetolos, facundus.“ VALERIVS.

Vers. 11. οὐχ οἶδον δὲ τῶν ἐξ αὐτῆς τῆς Καρχηδόνος ἀπὲρ. Vers. 11. οὐχ οἶδον. Post Καρχηδόνος in Suidæ editionibus inferitur

Verf. 11. ritur vocabulum νομισμάτων, quo tamen facile caremus: & a probato codice Parisino Suidæ pariter abesse illud testatur Küsterus. Satis est, ex seqq. intelligere h. l. οὐθέν. — „οὐχ οἶον, sequente nihilominus μόνον, rarum & mirum est, cum in οἶον jam insit illud μόνον. Mirifica certe & mihi nondum satis perspecta ratio illius οὐχ οἶον.“ REISKIUS. — Vtique abesse poterat μόνον, ut I. 20, 12. III. 82, 5. XI. 19, 3. & per merum pleonasmum adjectum est, nisi ex glossa ortum statuamus.

CAPVT XIX.

Cap. XIX.

Verf. 4. *Verf. 4.* Ἀθαμῶνας accentu circumflexo scripsimus, ut est apud Stephanum & alios. Sic & XXIII. 6, 3. edd. omnes. Ἀθαμάνας h. l. ed. Casaub. & seqq. Corrupte Ἀθαγμαῖνας Vrsin. Ἀθαμονάς Bav.

CAPVT XX.

Cap. XX.

Verf. 2. *Verf. 2.* οὐθένι. οὐθένι Reiskius voluit, quia sequitur ἀναστάτους τούτους. Nec tamen aliàs passim dedignatur Polybius a sing. numero ad pluralem subito transire.

Verf. 3. *Verf. 3.* πλὴν δ' ἔχειν. Sic scribendum monuit Gro-
nov. ad oram sui exempli. — *Ibid.* ἐκ τε τῶν κατ' Ἀν-
νίβαν. Præcedente ἐκ τε, requiri deinde videtur καὶ ἐκ
τῶν κατὰ Καρχηδ. Sed simul supponit ista particula τε,
per se diversa esse hæc duo, κατ' Ἀννίβαν, & κατὰ Καρ-
χηδονίους, nec esse inter se conjuncta. Quæ quoniam re
ipsa conjuncta sunt, & eodem pertinent, incommode uti-
que hic stare illa particula videri poterat. At nimirum
referri illa debet ad id quod sequitur, de *Philippo*, quem
& ipsum non penitus tollere se velle jam antea satis signi-
ficassent. Eodem modo Livius hæc connectit: XXXIII.
12. *Omittere se Carthaginienses. Cum Philippo ipso quo-
ties ventum in colloquium?*

Verf. 5. *Verf. 5.* τοῦ περὶ τῆς διαλύσεως συλλόγου. Nescimus
utrum ex codice suo, an ex ingenio sic ediderit Vrsinus:
persæpe enim rationem non reddit mutationum, quas ex
con-

conjectura ipse adtulit. De re consule, lib. XVII. c. 1 seq. ubi videbis, per *aliquot dies* continuatum esse colloquium, & *diversis in locis* habitum: quare commode plurali numero uti Polybius potuit τῶν συλλόγων, *colloquiorum*.

Verf. 7. Πολεμῶντες γὰρ &c. Sententia hæc in eorum *Verf. 7.*
est numero, quæ ex ora codicis Vrbinatis Casaubonus, & ex alio simili codice, qui sicut Vrbinas Excerpta Antiqua continebat, Vrsinus in Fragmentis Polybii retulit. Eadem sententia etiam in codice Reg. D. consignata est, ut innotuimus in Præf. Tomo II. præfixa, p. 9.

Verf. 9. τάχα γὰρ αὐτοὺς πᾶσαν λήψεσθαι. Ab oratione *Verf. 9.*
recta, qua modo usus erat, subito ad obliquam, quam vocant grammatici, transit. De vocab. τάχα vero bene monuit REISKIUS: „τάχα hic posuit pro ταχέως, ut rursus hoc pro illo p. 1133, 25. 1193. fragm. 46, 5. [XXI. 12, 7. XXIV. 1, 1. At his in locis ταχέως ita usurpatur, ut Latinorum continuo, facile.] Ita quoque ταχὺ pro τάχα usurpavit Aeschines p. 26, 3. Et Lycurgus p. 156, 39. ταχέως pro τάχα, ubi male Taylor sollicitat, & 166, 41. ταχὺ pro τάχα, forsitan, est apud Liban. epist. 1238, 3.“ REISKIUS. — Τάχα pro ταχέως poëtis aliàs utique, quam historicis, familiarius. — *Ibid.* τῆς Θρακῶν. Codex Bav. in contextu τῆς Θράκης habet, sed in marg. γρ. τῆς Θρακῶν.

Verf. 10. καὶ τοὺς παρόντας. Temere particulam καὶ *Verf. 10.*
solicavit Reiskius, & κατὰ maluit. Livii locus XXXIII. 30. ad quem ille provocat, nihil huc facit, sed ad rem tempore posteriorem pertinet. — *Ibid.* τὰ πρότερον, recte Vrsin. & seqq. edd. τὰ πρότερα Bav. — *Ibid.* βουλευόμενος. — „Debetur id F. Vrsino, in cujus codice [sicut in Bav.] fuit βουλομένους. recte. Sed deest aut πολεμεῖν aut διαλύεσθαι inter εἶναι & βουλομένους, quorum utrumvis etiam in ipsa illa vulgata deest: & præterea deberet βουλευομένους in aoristo legi. Sed, ut diximus, βουλομένους probum est. *Aetolis licere & integrum esse, seorsim suo nomine atque periculo cum Philippo aut bellum continuare, ait Polybii Histor. T. VII.* Aa paci-

Verf. 10. *pacisci, prout ipsis visum esset.* REISKIUS. — Immo vero, quod sæpe a librariis factum vidimus, ut verba βούλευθαι & βουλευέσθαι temere inter se permutaverint; (vide ad IV. 22, 2. V. 67, 8. &c.) id hoc loco eo facilius fieri potuit, ubi in proxima linea sequitur ipsum verbum βουλευένου, ad quod aberravit fugitivus oculus. Et perspicte hic utique βουλευομένους correxit Vrsinus. Neque vero quidquam amplius desideraturus fuisset Reiskius, si cogitasset, κύριους εἶναι βουλευομένους idem prorsus valere ac κύριους εἶναι βουλεύεσθαι. Sic sane & aliàs illam dictionem κύριον εἶναι cum participio construit Polybius, loco infinitivi, III. 85, 2. VI. 37, 8. Igitur perspicua atque integra sententia est: *Aetolis liberam potestatem esse pro se ipsis consilium quodcumque voluerint capiendi.* Dixerat nempe proxime ante hæc verba Titus, se & reliquos Romanos, qui adessent, ex arbitrio senatus Romani pendere.

CAPVT XXI.

Cap. XXI.

Verf. 1. *Verf. 1. ὑπετέμτο τὰς πάντων ὁρμὰς, omnium studia vel impetum succidit, inhibuit.* Eadem fere sententiâ XX. 9, 8. ἐπιτεμὼν αὐτῶν τὴν ὁρμὴν ait.

Verf. 3. *Verf. 3. Λάρισσαν. Λάρισσιν ed. Vrf. Prorsus vero mendose Λάρησσιν Bav. — Ibid. Θήβας τὰς Φθίας, Ἐχῖνον. — „Sine alea esse hanc maximi Casauboni conjecturam judicavi, & protinus in contextum adscivi. Vide lib. XVII. cap. 3. & eadem sunt apud Livium. [XXXIII. 13.] Vulgo τὰς Φθίας ἔχεν.“ GRONOV. — „Recte recepit Gronovius e Casauboni latinis Ἐχῖνον, auctore Livio. Natus error primum e permutatione ei cum i, quæ solennis est; deinde ex omissione compendii in fine nominis, terminationem ον significantis.“ REISKIUS. — Eodem errore codex Bav. tenetur, quo Vrsini liber.*

Verf. 4. *Verf. 4. τῶν μὲν ἄλλων οὐκ ἔφη δὲν οὐδεμίαν, scil. παραλαμβάνειν Αἰτωλοὺς. Perspicua sententia, præsertim si conferas rationem hujus dicti, quam mox subjicit Titus.*

In

In verbo δῆν sine causa hæsit Vrsinus, λαβεῖν aut aliud simile verbum pro δῆν ponendum conjiciens.

Vers. 5. οὐ βουλευθῆναι. — „Subaudi e præmissis, παρακληθῆναι. Cum eos invitasset ad fidem Romanam, (scil. suscipiendam,) noluisse eos invitari, vel, noluisse pati se ad eam blandis verbis adduci. Ad hunc modum potest locus defendi: & ut verum fateamur, nihil videtur esse mutandum. Fuit tamen, cum παραδούναι vel similis insuitivus deesse videretur.“ REISKIUS. — Sic & Gronov. suspicatus erat, qui ad oram sui exempli adscripsit: „an deest διδόναι?“ — Ac nobis sane etiam nunc παραδούναι deesse videtur. — *Ibid.* ὑποχειρῶν. Mendose ὑποχωρίων Bav. — *Ibid.* ὡς ἂν προαυρήται. προαυρεῖται idem Bav.

Vers. 5.

Vers. 6. καθότι συνεπολεμήσαμεν νῦν. Cum inde ab *Vers. 6.* Vrsini editione particula νῦν, interferto ante eam commate, vulgo separata esset a præcedentibus, & cum sequentibus conjuncta, bene monuit REISKIUS, comma post νῦν esse collocandum. Et — „Nescio, inquit, qui factum sit, ut locus hic, in se perspicuus, & Livio & Casaubono esset pæne fataliter obscurus. Huic quidem potuit interpolationis vitium imposuisse; Livio quid offecerit, nil video. Aetoli duas rationes allegabant, cur suæ essent Thebæ. Primam, quod in hoc Romanorum cum Philippo bello fidam ipsis operam socialem præstitissent; ob quam fidem in re præsentē par esse, ut Romani sibi redderent urbes, quæ olim sui juris & ditionis fuissent, seu, quæ olim Aetolo jure & ditione essent usæ. Argumentum erat hoc primum, ex officio & studio suo erga Romanos recentissimo ductum. Alterum erat e vetustate superiorum temporum & foederum repetitum; quod ita esset illo primogenio foedere cautum, quæcumque oppida sociata opera expugnarentur, ut illorum præda cederet Romanis, ager & ædificia Aetolis. Manifeste servat hanc distinctionem in sequente Titi Quintii responso: qui primum quidem ad posterius argumentum occurrit, ab antiquitate societatis,

Verf. 6. & foederis ductum, quod dudum ait foedus esse ab Aetolis violatum. Deinde redit ad primum Aetolorum argumentum, cujus vis est in opera nuperrime ab Aetolis praestita. *Fac*, ait Flamininus, *vos nobis in hoc bello utiles fuisse: non tamen vobis ideo tot urbes debentur, quot postulatis, immerito quidem. Nihil, ad summum, hac opera meruistis plus, quam Thebas: illas reliquas, Larissam, Echinum, Pharsalum, cur postulatis, in quibus expugnandis nulla fuit opera vestra? Vltro enim se nobis dediderunt.* — Livii errorem in interpretando hoc Polybii loco ex professo jam notaverat Perizonius in Animadversis historicis, supra jam laudatis, & ex eo Drakenborch. ad Liv. XXXIII. 13, 7. Casaubonus in versione latina, quam ad verbum fere tenuimus, parum a Polybii sententia recessit: illa verba, καὶ ὅτι συνεπολέμησαν ὑμῖν, non satis adcurate interpretatus erat, quia bellum una cum Romanis gesserant, praetermissa prorsus vocula ὑμῖν, quam nos his verbis expressimus, quia in hoc bello Romanos adjuverunt. Paulo rectius & propius ad graecorum verborum praescriptum reposueris: quia nunc Romanos bello adjuvissent.

Verf. 7. *Verf. 7. κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς συμμαχίαν &c. Conf. IX. 39, 3.*

Verf. 9. *Verf. 9. εἰ τε καὶ μένειν ἔτι τὴν συμμαχίαν.* Rara quidem & durior, sed ferenda tamen fortasse constructio; oratio infinita, praecedente conjunctione εἰ.

Cap. XXII.

C A P V T XXII.

Verf. 3. *Verf. 3. ὅτε ἐπυνθάνετο. ὅτι caret Bav. — Ibid. ἦκειν μετὰ δυνάμει.* — „ἦκειν debetur Vrsino, [qui in ora suae editionis hoc adscripsit] non male quidem excogitatum, praeter fidem librorum tamen veterum, qui Polybium tradunt ἀφ' ἧς θάψαι scripsisse. In libro Vrsini certe fuit ἦς θάψαι, quod ipsum ἀφ' ἧς θάψαι subjecit.“ REISKIUS. — In ἦς θάψαι cum cod. Vrsini consentit Bav. quod utique mendosum est. Neque vero satis commodum ἀφ' ἧς θάψαι videtur, quod voluit Reiskius: nam egressus quidem e Syria erat Antio-

Antiochus, nondum vero *advenerat*. Quare ἐξῆχα μα-
linus, aut etiam simpliciter ἦχα, *copias eduxisse, profectum*
cum exercitu; qua communis forma præteriti perfecti verbi
ἄγω subinde utitur Polybius.

Verf. 4. παραγεννηθέντος correximus, monente Reiskio. *Verf. 4.*
Perperam vulgo omnes παραγεννηθέντος.

Verf. 5. διακόσια τέλαντα. Perspicue & h. l. & mox *Verf. 5.*
rursus notam numeralem σ'. habet Bavaricus codex, quæ
ducenta valet. Adeoque nullus inter Polybium & Livium
dissensus est: cum utroque vero etiam consentit Appianus,
de Rebus Macedon. Historiarum lib. IX. eclog. 7.

CAPUT XXIII.

Cap.
XXXIII.
Verf. 1.

Verf. 1. Τί δὲ ποτ' ἔστιν. Vulgo fragmentum hoc ab
his verbis incipiunt edd. & scripti nostri libri: "Ὅτι τοῖς αὐ-
τοῖς &c. sed esse illud quatuor verbis augendum, a Suida
in Ῥαδιουργός conservatis, monuit jam Gronovius in Fra-
gmentis Polybianis. Quod vero idem Suidas ait, *de do-*
mestico proditore (περὶ οἰκογενοῦς προδότου) hæc scripsisse
Polybium; id quo pertineat, nescimus. Nobis speciem
habere visum erat, quod Reiskius statuit, atque etiam
Casaub. in ora Basil. adnotavit, *de Aetolis* hic agi, hosque
significasse Polybium, cum ait (*vers. 3.*) παρ' οἷς ἡ πηγή
τῆς τοιαύτης ὑπάρχει κακοπραγμοσύνης. Sententia hujus
fragmenti, REISKIO iudice, hæc est: „Aetolos, homines
perfidios & insidiosos, meritis luisse poenas & stultitiæ &
cupiditatis suæ, quod a Romanis essent circumventi, quos
temere & coeco impetu, quo haberent audaciæ atque in-
solentiae suæ administratos, in Græciam evocassent.“ —
Quod vero porro idem Reiskius ait, *Aetolos non cogitasse,*
Romanos multo, quam ipsos, nequiores esse orbis terrarum
prædones, &c. id profecto Polybius numquam dixerit,
qui tantum absuit, ut invisos græcis suis lectoribus Roma-
nos reddere vellet, ut potius quovis modo & quavis occa-
sione commendare illis Romanorum imperium studuerit.
Quare, ut dicamus quod sentimus, prorsus etiam dubitare

Verf. 2. an omnino de *Romanis* h.l. dixerit scriptor noster. Eos enim, a quibus deceptos alteros (quos Aetolos esse cum Reiskio suspicati sumus) ait, *ῥαδιουργίας* accusat & *κακοπραγμοσύνης*, id est, non solum *fraudis*, sed etiam *doli atque malitiae*; quam culpam vel generatim Romanis, vel sigillatim Tito Quinctio impingere voluisse Polybium, ægre nobis persuademus.

Ibid. ἀπατάμενοι recte Casaub. cum Suida. Mendose ἀπαντῶμεν *ol* ed. 1. cum mssis.

Verf. 3. Verf. 3. διαχωρεῖν. — „Subaudi τοῦτο. διαχωρεῖν h.l. est *prosperè succedere*. Sic usurpat Dio Cassius p. 686, 98. Dicitur hoc verbum de rebus, quæ facile, sine mora, per media obstantia quæque transeunt, ut alimenta per intestina, & nummi probi atque usu recepti per manus hominum. Vide Lucian. T. II. p. 926, 7. [in libello de Λυτῷ, cap. 10.] qui insignis cum sit locus ad hujus verbi vim & originem declarandam, operæ ejus adscribendi non parcam. Addunt, vit, mortuis obolum, Charoni reddendum, οὐ πρότερον ἐξετάσαντες, ὅποιον τὸ νόμισμα νομίζεται (subaudi e sequentibus παρὰ τοῖς κάτω) καὶ εἰ διαχωρεῖ παρὰ τοῖς κάτω, καὶ εἰ δύναται παρ' ἐκείνοις Ἀττικὸς ἢ Μακεδονικὸς ἢ Αἰγινῶος ὀβολός. [id est, non explorato prius, quod numi genus lege Ἐῖ usu ibi receptum fit, Ἐῖ] num apud inferos commeet, currat, discurret inter manus, admittatur reddaturque sine ulla reprehensione, hoc numi genus. Sententia loci est: non volde mirandum est, in aliis fraudem, dolo prosperè succedere: sed hoc mirandum, fraude circumveniri eum, a quo dolus malus tanquam a fonte manavit, seu qui primus corpit calliditate eum, a quo decipitur ipse, appetere. conf. Libanii Epist. 1472, 1. ubi διέρχεται est *successu quocunque uti*.“ REISKIUS.

Ibid. οὐ θαυμάσιον. Scribe ἴσως οὐ θαυμάσιον. Vox ἴσως, quam scripti omnes cum editis agnoscunt, imprudentibus nobis per operarum errorem neglecta est. θαυμάσιον ex Suida recepi, qui h.l. sic dedit pro θαυμαστόν, quod habent codices nostri cum editis. Mox vero

vero post κακοπραγμοσύνης cum eodem Suida vocabulum θυμαστόν, quod aberat vulgo, adjecimus, quum & aliàs desideraretur, & præsertim quum abruptam ita orationem, ut vulgo absque hoc vocabulo erat, non pateretur reliqua Polybii copia.

Verf. 4. ἀλλ' ἔστιν αἰτίον &c. Citavit Suidas in Νῆφε *Verf. 4.* & in Πρόχειρον. — *Ibid.* Νᾶφε, dorica dialecto, (qua usum esse consentaneum est, Epicharmum, Siculum poetam) edidit h. l. Casaubonus, quum Νῆφε daret editio prima cum msstis, ut XXXI. 21, 14. ubi repetitur idem versus. Sed nimirum h. l. eadem dialecto μέμνησο dabant omnes, præter Med. qui mendose μέμνητο habet, & Suidam, qui μέμνησο. Ceterum & apud Ciceron. ad Attic. I. epist. 19. vulgo Νῆφε, & deinde μέμνησ' edunt; ubi tamen alii νᾶφε habent. Sed Νῆφε καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν citavit etiam Lucian. in Hermotimo c. 47. Tom. I. ed. Hemsterh. p. 788. Latine sic convertit Tullius de Petit. Consulatus. c. 10. Ἐπιχαρμῶν illud teneto, nervos atque artus esse sapientiæ, non temere credere.

Verf. 5. Μεδίων. Medion, Acarnaniæ oppidum, de quo *Verf. 5.* copiose dictum ad II. 2, 5. Hoc libro mentionem ejus fecit Polybius in expositione belli Romanorum cum Acarnanibus, de quo vide Livium XXXIII. 16 sq.

CAPV T XXIV.

Cap. XXIV.

Verf. 1. Ἀτῆλος ἐτελεύτησε τὸν βίον. Vide Liv. XXXIII. *Verf. 1.* 21. In Eclogis Valesianis ex codice Peiresciano sic vulgo editum est: "Ὅτι Φησὶν ὁ Πολύβιος ἐν τῷ 13. λίγω, ὅτι Ἀτῆλος ἐτελεύτησε τὸν βίον. Ad quæ verba hæc monuit VALESIVS: „In ms. exaratum est μ. sic enim semper τὸ βῆτα in eo codice perscribitur. [nempe figura ea, quæ similis est literæ μ, demta cauda quæ a sinistra descendit.] Sed procul dubio legendum est IH'. Hæc enim sunt ex libro XVIII. historiarum Polybii, ad quem librum pertinent etiam, ni fallimur, duo illa fragmenta, quæ proxime antecedunt: [nobis XVIII. 16, 4 sqq. & XVIII. 17, 7 seqq. &

Verf. 1. *asp. 18.*] ut didicimus ex codice ms. bibliothecae regiae; [is idem codex est, quem nota *Reg. E.* signavimus.] in quo excerpta ex libris historiarum Polybii leguntur, quoniam initium est a libro VI. In eo codice ita reperimus: 'Εκ τοῦ 1Η'. τῆς Πολυβίου Ιστορίας. 'Εγὼ δὲ κατὰ τὴν ἑκτὴν βίβλον ἐν ἐπαγγελίᾳ καταλιπὼν, & cætera, quæ vulgo inter eclogas lib. XVII. c. 23. censentur. [nobis XVIII. 11.] Nostram sententiam mirifice illud confirmat, quod Livius (quem Polybii simiam merito appellare possumus) eundem ordinem instituit: nam cum librum XXXII Polybianis ipsis verbis terminasset, mox a prælio ad Cynoscephalas alterum orditur. Quare non dubitamus, descriptionem illam prælii ad Cynoscephalas libro XVIII. Polybii adsignare. — Hæc Valesius; quæ cum eis conferenda sunt, quæ ad initium libri XVII. nos adnotavimus.

Ibid. 'Υπὲρ οὗ. — „Subaudi γαγονότος aut συμβάντος. Cave ad Attalum referas; nam ad eum pertinet sequens καὶ περὶ τούτου.“ REISKIUS. — Nemini hæc viri docti admonitio injiciat scrupulum. ὑπὲρ οὗ haud dubie ad Attalum refertur, neque id obstat quo minus deinde Polybius, verborum nusquam nimis parvus, rursus περὶ τούτου de eodem dicere potuerit.

Verf. 2. *Verf. 2.* 'Εκείνῳ μὲν γὰρ ἐξαρχῆς ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐφύδιον &c. Habet hæc Suidas in 'Αττάλος, usque ad finem hujus capituli; sed perperam ad Attalum Eumenis fratrem retulit, qui hujus filius fuit, ad quem revera pertinent ea quæ deinde idem Suidas habet, Οὗτος δ' Ἀττάλος παραλαβὼν τὴν ἐξουσίαν &c. quæ habes apud Polybium in Reliq. libri XXXII. 23, 5. De primo Attalo, cujus memoriam hic celebrat Polybius, & de ejus ortu ac familia, vide Strabon. lib. XIII. p. 624.

Verf. 3. *Verf. 3.* ὡς ἀποθνήσκει. ὡς caret Suidas.

Verf. 4. *Verf. 4.* διεφθαρὲν σώματι. σώματος Suidas; bene, quia & ψυχῆ; in sing. sequitur. — *Ibid.* καὶ ψυχῆ. Vulgo τύχης, edd. quod sere dubitare possis, utrum ex ipso codice & volente Valeσιο. sic expressum sit, an per

per operatum errorem. Valesius sane, de græca scriptura nil monens, in latina versione *ad corporis animique perniciem* scripsit. Quare jam Gronovius in Notis editis monuit, ψυχῆς corrigendum; cui lubentes morem gessimus. Nam & res ipsa hoc poscere videbatur, & sic perspicue Suidas habet; & quod mox subjicit Polybius, ὀλίγα δέ τινες εἰσὶ ψυχῶν, pauca sunt ingenia, vocabulum ψυχῶν commodè ex superiori ψυχῆς repetiit. Vocabula autem τύχη & ψυχὴ jam sæpius commutata inter se a librariis observavimus. Vide ad III. 9, 7. — *Ibid.* μεγίστα, μεγάλα Suidas.

Vers. 4.

Vers. 5. ἐπεβάλετο χρῆσθαι. ἐπεβάλλετο χρῆσασθαι Suidas. *Ibid.* τοῖς χορηγίοις. Vide Adnot. ad I. 17, 5. *Ibid.* πρὸς οὐδὲν τῶν ἄλλων - - ἀλλὰ. ἀλλ' ἢ Suidas, commodè, nec tamen damnum vulgatum, nam & aliàs particula ἀλλὰ exceptive usurpatur, pro ἀλλ' ἢ vel et μή. Sic IV. 29, 4. οὐδὲν διαφέρει - - ἀλλὰ πλεῖστες μόνον. Et X. 11, 5. οὐχ ἑτέροις - - ἀλλ' οἷς. — *Ibid.* πρὸς βασιλείας ἀνάκτησιν. πρὸς βασιλικὴν ἀνάκτησιν Suidas, mendose id quidem; sed fortasse aliud quid sub ista scriptura latet.

Vers. 5.

Vers. 7. Νικήσας γὰρ μάχῃ Γαλάτας. — „Ab hac victoria dictus est. Γαλατονίχης apud Suidam in Νίκανδρος. [At juniore & postremo Attalo cognomen istud apud Suidam tribuitur.] Strabo lib. XIII. [p. 624.] καὶ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς οὗτος πρῶτος, νικήσας Γαλάτας μάχῃ μεγάλῃ. Meminit ejusdem victoriæ Pausanias in Atticis & Phocicis. [I. 8. p. 19. & X. 15. p. 833.] Porro notandum est, quod ait Strabo, primum hunc regium nomen adscivisse post victoriam de Gallis, id est, Olymp. CXXXIV. ann. 3. Certe Philetærus Spado, qui primus dominationem Pergamenorum constituit, avus Attali, rex in nummis veteribus dicitur, teste Goltzio in Thesauro; cui successit Eumenes, fratris filius, quem quidem regem quoque appellatum esse invenimus a Iustino lib. XXVII. (qui tamen regem Bithyniæ appellat magno errore) & a Diogene Laërtii filio, in vita Arcesilai: [IV. 39.] ἐχορήγει αὐτῷ πολλὰ Εὐμένης, ὁ τοῦ Φιλεταίου, διὸ καὶ τοῦτω

Vers. 7.

- Verf. 7. *μόνον τῶν ἄλλων βασιλέων προσεφώνει.* Vbi notandum est, Eumenem dici Philetæri filium, qui revera erat fratris filius, teste Strabone. Itaque rectius apud Athenæum ἀδελφιδόυς dicitur, [lib. X. p. 445.] ubi ex ebrietate interuisse memoratur: ὑπὸ μέθης ἀπέθανεν Εὐμένης ὁ Περγαμηνός, ὁ Φιλεταίρου τοῦ Περγᾶμου βασιλεύσαντος ἀδελφιδόυς, ὡς Ἰστορεῖ Κτησικλῆς ἐν τρίτῳ χρόνῳ. Sed fortasse à Philetæro avo adoptatus fuit Eumenes. VALESIVS.
- Verf. 8. *Verf. 8. πρὸς γυνῆκα καὶ τέκνα.* Vxor Attali, *Apollonias*, vel *Apollonis*, de qua conf. XXIII. 18. Filii quatuor: *Eumenes*, *Attalus*, *Philetærus*, *Athenæus*. Strab. l. c.
- Verf. 9. *Verf. 9. ἐνκπέθανε δὲ ἐν αὐτοῖς τοῖς καλλίστοις ἔργοις.* — „Eadem prope verba repetit Polybius in Excerptis Legationum cap. 25. [XXII. 3, 5.] Narrat Plutarchus in Flaminio, [p. 372,] Attalum regem, cum in gratiam Flaminini maximo impetu & concitatore animo orationem habuisset ad Boeotos, ut eos ad societatem populi romani perliceret, subito vertigine aut rheumate correptum in concione ipsa collapsum esse, atque inde navibus avectum paullo post expirasse. VALESIVS. Pertinet huc Fragmentum Polybianum apud Suidam conservatum in περιβαλλόμενος, quod exhibuimus in Spicilegio Reliquiarum Polybii ex libro XVIII. T. V. p. 40.
- Verf. 10. *Verf. 10. πασι παίδων.* — Id sane prædictum ei fuerat oraculo, ut ex veteri auctore refert Suidas: „Ὅτι Ἀτταλος, ὁ Ἀπολωνιάδος [Ἀπολωνίας vulgo apud Suidam perperam legitur] ἀνὴρ, βασιλεὺς Ἀσίας, μεταλλάττει τὸν βίον, πληρωθείσης ἐπ' αὐτῷ τῆς Πυθίας, ἥ τις χρηστηριαζομένη Ἀττάλῳ τῷ μεγάλῳ ἔφη. Θάρσει, Ταυρόκερος· ἔξεις βασιληῖδα τιμῇ, καὶ παίδων παῖδας· τούτων γε μὴν οὐκέτι παῖδες. Cujus oraculi meminisse videtur Pausanias lib. ult. [X. 15.] cum ait: τὸν δὲ αὐτὸν τοῦτον Ἀττάλον καὶ Ταυρόκερον προσείρηκε τὸ χρηστήριον. VALESIVS. — Errasse Suidam, & Attalum avum cum nepote confudisse, ex Reinesii Var. Lectt. lib. III. p. 368. monuit Küsterus. Nempe Attalus,

talus, Apolloniadis vel Apollonidis maritus, fuit idem ille, cui id oraculum obtigerat.

Verf. 11. Κωλύειν τὸν Ἀντίοχον &c. Subjecimus hoc *Verf. 11.* loco istud fragmentum, non quod ad Attalum ulla ratione pertineat, sed quod ex ejusdem temporis historia decerptum intelleximus, quam proxime vel ante vel post illam de Attalo disputationem, persecutus Polybius erat. Testem Livium habemus, qui, cum in hujus temporis historia, ut jam monuimus, pressio pede Polybium sit secutus, lib. XXXIII. c. 20. proxime ante Attali laudes e Polybio repetitas, hæc scribit: *Multa egregia Rhodii, pro fide ergo populum romanum, proque universo nomine Græcorum, terra marique ausi sunt: nihil magnificentius, quam quod ea tempestate -- legatos ad regem (Antiochum) miserunt Nephelida: (promontorium Ciliciæ est:) si eo non contineret copias suas, se obviam ituros; non ab odio ullo, sed ne conjungi cum Philippo paterentur, & impedimento esse Romanis Graciam liberantibus.* Licet græci fragmenti auctorem Polybium nominatim Suidas non citaverit, tamen & ex reliquo colore & ex ipso verbi συνεπισχύσας usu, quod familiare Polybio est, (conf. mox cap. 26, 6.) perspecte jam Casaubonus (nescius quidem, qua de re ageretur) viderat, Polybianum hoc esse, & de eo monuit in Polybii Fragmentis p. 1540. edit. Gron. (p. 262. ed. Ern.) Deinde Valesius ex professio in Polybianorum Fragmentorum numerum recepit. Perperum autem vulgo apud Suidam sic expressum legitur: *Συνεπισχύσας* συναγωνισάμενος. Δύναμιν παρασχὼν κωλύειν τὸν Ἀντίοχον &c.* quæ sic vertunt: *Copiis datis jussit eum Antiocho præternavigaturo obsistere &c.* Scribe: *Συνεπισχύσας* συναγωνισάμενος, δύναμιν παρασχὼν. Κωλύειν τὸν Ἀντίοχον &c.* Verbum ὑφορώμενοι in plurali fuisse scribendum, ex Livio intelligebatur. Librarius, cum connexionem sermonis nesciret, & συνεπισχύσας in singulari positum videret, nil mirum est si & ὑφορώμενος pariter in sing. ponendum putavit.

CAPVT

CAPVT XXV.

Cap. XXV.

Verf. 5. De argumento confer Liv. XXXIII. 24 sq. *Verf.* 5.

βεβουλώσαντας correxit Casaub. βεβουλώσαντας Vrfin. & Bav.

Verf. 6. *Verf.* 6. Δαμόξεον τον 'Αιγίέα. Sic Casaubonus in verf. a *Damoxene Aegienfi*, quod merito probavit Reiskius. Nihili est 'Ατῆία, quod habent codices: sed facilis ex ΑΙΠΕΑ in ΑΤΤΕΑ transitus; ac fortasse primo in 'Ατῆία fuerat corruptum, & deinde demum in 'Ατῆία. Quod 'Ατῆαλέα vel 'Ατῆαλέα suspicatus est Vrfinus, a vero prorsus aberravit. *Aegienfis* esse potuit legatus Achæorum; *Attalensi* nullus hic locus.

Verf. 7. *Verf.* 7. Ἡλείους. Imperite ἡλίους Bav. *Ibid.* ὑπὲρ τῆς Τρυφυλίας. Conf. Adnot. ad IV. 77, 5. — *Ibid.* In Μεσσηνίους consentit Bav. Μεσσηνίους Vrfin. operarum putamus errore. — *Ibid.* ὑπὲρ 'Ασίνης. Cum ὑπὲρ 'Ασίους consentientibus mssis vrsinvs edidisset, monuit idem primus Editor: „Opinor scribendum περὶ 'Ασίνης. Ita enim habet Strabo lib. VIII. [p. 359.] Et Stephanus, 'Ασίγη, inquit, πόλις Μεσσηνίας, παρὰ τὴν Λακωνικὴν, οἰκισθεῖσα ὑπὸ 'Αργείων.“ — Quod περὶ voluit Vrfinus (nisi id operarum errori debetur) pro ὑπὲρ, nil necesse est: idem valet ὑπὲρ, atque περὶ. De *Asine* vero res certa nobis visa est, quare adoptare Vrfini conjecturam non sumus veriti. *Asium*, Peloponnesi oppidum, nemini umquam auditum est. Nota *Asine Messeniaca*, maritima urbis cum portu, ex Strabone, Stephano, Pausania, & aliis, quos laudavit Cellar. Geogr. Antiq. II. 13. p. 1189. & Iosephus Wasse ad Thucyd. IV. 13. Non vero confundenda hæc Messeniaca *Asine* cum Laconica est, cujus mentionem Polybius fecit V. 19, 5. ubi vide notata.

Ibid. Ἡρωίδων ex ora & conjectura Vrfini recte recepit Casaub. Literæ η & κ in cod. Bav. quidem sæpe similes fere sunt, & nonnumquam prorsus inter se permutatæ videntur. Vrfini conjecturam firmat Livii locus XXXIII. 34. ubi, ex T. Quintii & decem legatorum senten-

sententia, *Corinthum & Triphyliam & Heraam Achaïs redditam* ait. Conf. eumd. Liv. XXXII. 5. Apud Polyb. paulo inferius, cap. 30, 10. ubi ejusdem urbis mentio fieri debuit, eo ipso loco lacuna est in msstis codicibus. Est autem *Heraa* Arcadiæ oppidum, prope Eleorum fines: de quo vide Pausan. VIII. 26. p. 652 sq.

CAPVT XXVI.

Cap. XXVI.

Verf. 1. Τίτου παραχειμάζοντος ἐν Ἐλατείῃ &c. Li. Verf. 1. vius XXXIII. 27 sqq. eamdem rem narrans, de qua hic agitur, perperam *Athenis* hiemasse Titum ait, sive ipsius scriptoris, sive libroriorum errore, quem & Vrsinus ad hunc Polybii locum notavit, & Perizonius ad Livium in edit. Drakenb.

Verf. 2. διὰ τὸ προορᾶσθαι τὸν Ἀντίοχον. Livius: Verf. 2. *Antiocho rege jam suspecto.* Hinc Vrsinus mendosum verbum *προορᾶσθαι* putavit, & in *ὑφορᾶσθαι* mutandum censuit: temere; est enim *προορᾶσθαι* hoc ipsum, *suspectum habere, timere, metuere, cavere*; (conf. ad c. 5, 10.) licet interdum etiam simpliciter *prævidere, prospicere* verti possit, ut mox verf. 5. hujus cap. Semper tamen in sinistram partem, ni fallimur, accipitur.

Verf. 5. Ζεύξιππον καὶ Πεισίστρατον. Mendose Εὐξιπ. Verf. 5. *πον καὶ Πισίστρατον* Bav. Et idem mox *Ῥωμαῖοι φίλοι* pro *Ῥωμαίων φίλοι*. Ac fortasse iidem errores codicem Vrsini obfederant, sed ab eo non sunt indicati. Fatetur enim ipse VRSINVS: „In hoc fragmento, cum multa essent in exemplari male scripta, nos illa partim ex Liviana versione, partim ex conjectura emendavimus.“ — Quod ab Vrsino factum laudans REISKIUS, illud reprehendit, quod scripturam codicum, qua ab ipso mutata est, non indicaverit. — „Vtinam, inquit, quæ quidem dubia videbantur, indicasset. Hand raro enim in corruptis lectionibus alii alia veri vestigia vident.“ — Nos æquo viri docti desiderio satisficientes, omnia verba, quibus

quibus ab impressis exemplis in diversum abit Bavaricus codex, fideliter diligenterque indicabimus.

Verf. 6. sq. *Verf.* 6. μένη. μένει Bav. Mox idem εἰ cum jota subscripto pro αἰ, & sic constanter. Nempe αἰεὶ voluit debuitve. *Verf.* 7. Ἐλατεῖαν. Ἐλατῖαν idem. *Verf.* 8. λόγους. λόγοις idem. *Verf.* 9. Βραχύλλην. Βραχύλην h. l. idem. De re monuit REISKIUS, Zeuxippum ab eo facinore patria coactum aufugere, ad Romanos se contulisse, quod ipsum docet Polyb. XXIII. 2. adde Liv. XXXIII. 28.

Verf. 11. *Verf.* 11. Ἀλεξαμενῶ. — „Ἀλεξαμενῶ legendum, cum ex Livio XXXV. 34. tum ex analogia. Vt Δεξαμενῶς, mutato accentu, e participio sit nomen proprium, ita Ἀλεξαμενῶς.“ REISKIUS.

Verf. 13. *Verf.* 13. Οὐδεὶς γὰρ οὕτως οὐδὲ μάρτυς &c. Ad oram codicis Vrbinatis hæc sententiola scripta est eo loco, ubi definit cap. 30. Excerptorum Antiquorum ex libro XVII. (nobis XVIII. 23.) & ubi incipit caput 31. [nobis XVIII. 33.] Ac seriem rerum in Livii libro XXXIII. si spectes, intelliges, revera ex eadem narratione esse decerptum hoc fragmentum, quæ inchoata est in ea Ecloga, quam hoc capite exhibuimus. Ecce Livii verba, (XXXIII. 28.) ex Polybio expressa: *Zeuxippus - - nocte perfugit Tanagram, suam magis conscientiam, quam indicium nominum, nullius rei consciorum, metuens.* Eandem gnomen habet etiam cod. Reg. D. ut monuimus in Præfat. T. II. p. 9. Vocabulum σύνεσις idem valet ac συνείδησις, ut apud Euripid. in Oreste vs. 387. & apud Herodian. Histor. IV. 7, 1.

Cap.
XXVII.

C A P V T XXVII.

Argumentum hujus Eclogæ persecutus est Livius XXXIII. 27 sqq. Conferri autem meretur Appianus de Rebus Macedonicis Eclog. 7. Tom. I. nostræ ed. p. 512 seqq.

Verf.

Verf. 1. οἱ δέκα. Caret οἱ Bav. *Ibid.* χειρίσασθαι. *Verf. 1.* Mendose χειρώσασθαι Bav. nescimus an & Vrsini codex. Id vero ex χειρίσασθαι corruptum, quod receptum malimus: nil enim opus est futuro tempore; & commodum indefinitum, cujus notio per verbum μέλλειν satis definitur. — *Ibid.* τὸ τῆς συγκλήτου δόγμα. Postremum vocabulum, ad sententiam necessarium, recte adjecit Vrsinus, cum abesset a msstis.

Verf. 4. Πήδασα. Πίδασα Bav. Stephanus: Πήδασα, *Verf. 4.* πόλις Καρίας. — *Ibid.* Βαργύλια. Βάργυλλα contra codicum fidem Vrsinus maluerat, veterum Stephani editionum auctoritate nifus, temere: vide Stephani interpretes & qui ab his laudantur scriptores. *Ibid.* Ἰασέων ex ora & emend. Vrsini recepit Casaub. Ἰασέων Bav. simplici litera σ, qua sæpius effertur id nomen, ut monuimus ad XVI. 12, 1. conf. XVII. 2, 3. Quod vero Vrsinus dicit, in suo codice Ἰαδέων fuisse, suspicamur, (quod & ex aliis, quæ passim ex eodem codice adfert, intelleximus) ductus scripturæ in illo codice similes fuisse eis, quibus usus est scriba Bavarici nostri codicis, in quo persæpe ita similes sunt literæ σ, & δ, ut, utrum scribere voluerit ille homo, dubius hæreas. — *Ibid.* Μύριναν ex edit. Ernestina in nostram transiit. Scribe Μύριναν, antepenacnte, cum Vrsino & msstis. Sic & Stephanus: Μύρινα, πόλις ἐν Λήμνῳ. In editionibus Casaub. & Gron. quadratis literis hæc formula fœderis expressa est, absque accentibus.

Verf. 5. περὶ δὲ τῆς τῶν Κιανῶν. Particulam δὲ, quæ *Verf. 5.* aberat vulgo, adjecimus ex Bav.

CAPUT XXVIII.

Cap.
XXVIII.

Verf. 1. κατελάλουν τὸ δόγμα. Conf. ad III. 90, 6. *Verf. 1.* 1. 19.

Verf. 2. διασείειν. διασείειν in suo cod. fuisse ait Vrsinus, & διασείειν a se correctum. Ex cod. Bav. nullam discrepantiam ab impresso nos quidem adnotavimus.

Verf. 4. ἐπ' ὀνόματος ex Bav. correximus. — *Ibid.* ὅτι *Verf. 4.* τὰς κατὰ τὴν Εὐρώπην. — „Post Εὐρώπην videtur aut εἶναι συμβῆναι.

- Verf. 4. συμβαίνει, aut saltem ἀναρδεεσσε: sæpe enim ἔτι cum infinitivo construitur.⁴ REISKIUS. — At si satis est εἶναι, quod utique satis esse puto; percommode poterit hoc verbum ex eis quæ præcedunt, ταύτας δ' εἶναι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν, intelligi. Conf. Adnot. ad I. 41, 1. p. 140 sq. Quin etiam, si ad ἔτι requireretur finitum verbum εἶσι, posset & hoc subintelligi, nec eo expresso opus esset. — *Ibid.* Ὁρᾶέν. Mendose ὠραέν Bav.
- Verf. 6. *Verf.* 6. τὰς Ἑλληνικὰς πύδας. conf. XVII. 11, 5. — *Ibid.* ταῦτα μὲν οὖν. οὖν, cum abesset vulgo, adjecimus ex Bav.
- Verf. 9. *Verf.* 9. τὴν τῶν Ἑλλήνων εὐκλειαν idem valet ac τὴν παρὰ τῶν Ἑλλήνων (vel παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν) εὐκλειαν. conf. ad X. 17, 14.
- Verf. 10. *Verf.* 10. αὐτοῖς θετέσθαι. αὐτοῖς scribendum monuerat etiam Reiskius; neque aliter fuisse videtur in Vrsini codice. Sane Vrsinus in Notis verba græca repetens, & cum Livianis conferens, αὐτοῖς legit. — *Ibid.* βουλευόνται. βουλεύονται Bav. male.
- Verf. 12. *Verf.* 12. τὸν μὲν Κόρινθον. Sic sere usurpat Polybins. Vide verf. 7. Rarius in foeminino, quod tamen & ipsum ferri poterat. conf. Adnot. ad IV. 67, 8. — *Ibid.* In τὸν Ἀκροκόρινθον consentiunt libri. — *Ibid.* παρακατέσχε. Sic Bav. παρακατέσχευ vulgo ediderunt cum Vrsino, quod ex παρακατέσχευ corruptum videri poterat, quod malimus nos quidem.

CAPVT XXIX.

Cap. XXIX.

- Verf. 2. *Verf.* 2. Φασκόντων correxit Vrsinus. Perperam Φάσκων Bav. & cod. Vrf.
- Verf. 3. *Verf.* 3. ἐπεδείκνυσαν αὐτοὶ καθ' αὐτῶν, διὰ τῆς Rec. designabant ipsi, alii adversus alios, (id est, disceptantes inter se, alius hæc loca, alius alia designans,) pro usitata ipsorum loquacitate. Perspicua hæc sententia, cui nihil deest. Neque magis probandus Reiskius videtur, quod post καθ' αὐτῶν verbum Φληπροῦντας aut aliquod simile adjectum

jectum voluit, quam vel Vrsinus, qui, commate interposito post αὐτοῖς, deinde sic edidit καὶ αὐτῶν καὶ διὰ τῆς &c. temere & invicis msstis particula καὶ inserta, vel Casaubonus, qui, ab Vrsino deceptus, illa verba καὶ αὐτῶν καὶ διὰ &c. sic vertit: *tum apud se quisque, tum in mutuis disertationibus*. De quo recte Reiskius monuit, *apud se* græce non esse καὶ αὐτῶν, sed καὶ αὐτοῦς. — *Ibid.* εὐρεσιλογίας scripsimus, vestigium secuti scripturæ cod. Bav. in quo quidem εὐρεσιλογίας scribitur. Vrsinus in suo codice εὐρησιλογίας fuisse ait, e quo ille εὐρησιλογίας fecit; prorsus vero temere in ora συνδιαλογίας posuit, vocabulum græcis auribus inauditum. Scripturam nostram firmat Suidas, Εὐρεσιλόγος scribens, quod Φλύαρος interpretatur; citatque Polybii locum, in quo est verbum εὐρεσιλογεῖν. Apud eundem Suidam rursus ipsum etiam vocabulum Εὐρεσιλογίας legitur, in omnibus editionibus sic per scriptum, licet per errorem eo loco positum, ut ex literarum serie intelligi videatur, Εὐρησιλογίας scribi debuisse. Neque vero ipsa forma vocabuli εὐρεσιλογία (quam codex noster Bav. habet) auctoritate caret: sane apud Diog. Laert. in Stilpone (lib. II. sect. 113.) ita vulgo etiam nunc edunt, quamquam ibi in aliis codd. εὐρεσιλογία legitur, teste Henr. Stephano.

Verf. 4. εἰς τὸ στάδιον. Tenuimus hoc, ut ediderunt Gro- *Verf. 4.*
nov. & Ernest. Nempe sic & Bav. Sed εἰς τὸν στάδιον h. l. ediderat Vrsin. & cum eo Casaub. quod ferri per se poterat, quoniam perinde & ὁ στάδιος & τὸ στάδιον Græci dixerunt. Sed τὸ στάδιον h. l. pariter in Vrsini codice fuisse videtur; certe Vrsinus in Notis repetens hæc verba, τὸ στάδιον scribit: & mox *verf. 8.* in τὸ στάδιον consentiunt omnes.

Verf. 5. καὶ τίτος Κοῖντιος. Perpersam καὶ τίτος καὶ *Verf. 5.*
Κοῖντος Bav. — *Ibid.* στρατηγὸς ὑπάτος, sumimus imperator, vel imperator Proconsul aut proconsule. Lib. I. 52, 5. & VI. 14. 2. στρατηγούς ὑπάτους consules dicit: nunc eodem nomine adpellat imperatorem qui superiori anno cons-
Polybii Histor. T. VII. Bb ful

- Verf. 5.** *ful fuerat, & prorogatum hoc anno pro Consule habebat imperium. Eodem modo in eadem re Plutarchus in Flaminio p. 374. scribit: 'Ρωμαίων ἡ σύγκλητος καὶ Τίτος Κοίντιος στρατηγὸς ὕπατος. — Ibid. νόμοις. ἀνόμοις Bav. — Ibid. Πεῖρρουβους. Corrupte Πεῖρρύους idem.*
- Verf. 8. sq.** *Verf. 8. πᾶς τις. Ad vulgatum ὥς τις sic notavit REISKIUS: „Lege πᾶς τις, aut ὡς εἷς τις ἀνὴρ, clamabat tota multitudo, tanquam unus vir.“ — Prius prætulimos, quod & aliàs frequentat Polybius. — Ibid. προσάγειν. Rectius fortasse fuerit προάγειν, quod voluerat Reiskius; & deinde verf. 9. προελθόν, pro vulgato προσελθόν. Pro τὸν κήρυκα verf. 8. Bav. in contextu τὸ κήρυγμα habet, sed alteram lectionem in marg. ab eadem manu. Pro ὡς δὲ, initio verf. 9. idem mendose ὁ δὲ habet. — Ibid. ὥστε καὶ μὴ ῥηδίων. Particulam καὶ, quæ aberat vulgo, inferuimus cum Bav. — Ibid. τοῖς νῦν ἀκούουσι. Reiskius: λεῖξοις meis. Ac sane satis notum est, τοὺς ἀκούοντας sæpe pro λεῖξοις usurpari: sed nunc magis generatim hoc dictum videtur, de omnibus quicumque hoc narratum vel legant vel audiant.*
- Verf. 10.** *Verf. 10. καὶ κατέληξεν. καὶ caret h.l. Bav. — Ibid. οἱ μὲν ἀλλήλοις. Terminationes ους & οἱς in codicibus msstis, & præsertim in Bavarico nostro, sæpe perfimiles inter se sunt; sæpe etiam manifeste inter se temere permixtæ. Idem obtinuisse videtur in Vrsini codice.*
- Verf. 11.** *Verf. 11. οἱ καὶ μετά. ἡ καὶ μετά Bav. quod & ex ᾧ corruptum videri poterat. — Ibid. ἐπιβρίπτουτες, ἐπιβρίπτουντες Bav. quod vulgato non deterius. — Ibid. παρ' ὀλίγον διέλυσαν τὸν ἄνθρωπον. — „In promptu quidem est, διάλυσαν conjicere. Non ausim tamen ita simpliciter διάλυσαν dammare: discerpservunt, in minutas partes dissolverunt.“ REISKIUS. — Nos vero nolimus dissimulare, admodum suspectum nobis id verbum esse; quod nusquam notione aliqua, quæ huc conveniat, usurpatum meminimus. Fuit cum διάλυσαν suspicaremur, οὐκ ἔστιν.*

obruerunt eum (veluti lapidibus:) sed hoc quidem urgere non ausimus.

Verf. 14. καὶ τὸν ἡγούμενον αὐτῶν Τίτον. — Malimus *Verf. 14.* αὐτὸν, *ipsumque ducem hujus belli.*

Verf. 15. ἀντικαίει. — „Forte ἀντιπέσαι, ab ἀντι- *Verf. 15.* πίπτειν. Nam ἀντικαίειν pro ἀντιπίπτειν dici dubito; quamquam καίειν in compositis interdum locum obtinere τοῦ πίπτειν & τοῦ πταίειν non nescio.“ REISKIUS. — παρακαίειν & παραπίπτειν perinde eadem notione usurpat Polybius. Sic & ἀντικαίειν pro ἀντιπίπτειν dicere potuit. — *Ibid.* ἐκδραμεῖν. — „Malim συνακδραμεῖν. vid. v. 529, 8.“ [V. 33, 7.] REISKIUS.

CAPVT XXX.

Cap. XXX.

Verf. 1. Cum καὶ πρὸς μηδένα πολεμεῖν vulgo inde a *Verf. 1.* Casaubono ederetur, sic monuit ad h. l. REISKIUS: „Editioni Vrsini deest πρὸς, [sic nempe & Bav.] & recte desuit: nam πολεμεῖν τινα pari jure dicitur atque πολεμεῖν πρὸς τινα. Videtur Polybius dedisse καὶ μηδεμιᾷ πολεμεῖν.“ — Scilicet μηδεμιᾷ maluerat Reiskius, nempe πόλει, quoniam & πόλεων præcessit, & continuo sequitur ὅσας, scil. πόλεις. Poterit tamen & μηδένα, id est, neminem, defendi. πολεμεῖν τινὰ est bellum inferre alicui; πολεμεῖν τινὶ vel πρὸς τινα, bellum cum aliquo gerere; ut monuimus ad I. 15, 10.

Verf. 6. Ὁρέστας. Promiscue & Ὁρέσται & Ὁρεσταὶ *Verf. 6.* scribitur horum nomen. Vide Steph. Byz. in Ὁρέσται & Ὁρεσταί. — *Ibid.* προσχωρήσαι recte Casaub. cum Bav. προειχωρήσαι ed. Vrsin. operarum errore: nam in Notis alt Vrsinus, προχωρήσαι fuisse in ipsius codice, a se autem emendatum προσχωρήσαι. — *Ibid.* αὐτονόμους ἀφῆσαν. ἀφῆσαν sua auctoritate edidit Casaub. ἀφεῖσαν Vrsin. cum mssis. ἀφείσαν, putamus, debuerant; aut ἀφῆσαν. *Ibid.* Πεβραίου. Rursus Πεβραίου mendose Bav.

Verf. 8. οἱ γὰρ Αἰτωλοί. Mendose οὐ γὰρ Αἰτ. Bav. — *Verf. 8.* *Ibid.* καθ' ἕτερον εἶχον perspecte correxit Vrsinus. Corrupte καθ' ἕτερον εἶπον mssis.

Bb 2

Verf.

Verf. 10. *Verf. 10.* καὶ τὴν Ἡραιέων πόλιν &c. Cum abessent hæc verba a msstis, ne in impressio quidem adicere ea ausus est Vrsinus, nec reliqui editores. Sed, adposito in græcis asterisco in lacunæ signum, in Notis sic monuit VRSINVS: „In exemplari Polybii defunt quædam, quæ suppleri possunt ex Liviana versione: [XXXIII. 34.] *Corinthus & Triphylia, & Heræa (Peloponnesi & ipsa urbs est) reddita Achæis. Oreum & Eretriam decem legati Eumeni regi, Attali filio, dabant.*“ — Hinc Casaubonus, in græco quidem contextu punctis nonnullis & ipse lacunam indicans, in versione latina verba ista ponere non dubitavit: *Corinthum, Triphyliam, & Heræam, Achæis tradiderunt. Oreum & Eretriam plures Eumeni dabant.* Inde PALMERIVS græca verba sic supplenda censuit: Κόρινθον δὲ καὶ τὴν Τριφυλίαν καὶ Ἡραίαν Ἀχαιοὺς ἀπέδωκεν, καὶ Ὠρεον, προσέτι δὲ τὴν Ἐρετριέων πόλιν. Nobis placuit Ὠρεον δὲ, cum τὴν Ἡραιέων πόλιν, ut cap. 25, 7.

Verf. 11. *Verf. 11.* Τίτου δὲ πρὸς τὸ συνέδριον διαστείλαντος. Livius: *Dissentientis Quinctio.*

Verf. 12. *Verf. 12.* Πλευράτω Λυχνίδα. *Pleuratus, Surdilædi, Illyriorum regis, filius, pater Gentii.* vide Annot. ad II. 5, 6. p. 356sq. In Λυχνίδα cum Vrsini codice consentit Bav. Est autem VRSINI ad h. l. annotatio huiusmodi: „Livius: *Pleurato Lingus & Partheni dati. Illyriorum utraque gens sub ditione Philippi fuerat.* Opinamur autem, apud Polybium mendum inesse voci Λυχνίδα, & pro ea reponendum Λυχνιδεύντα, ut est apud Strabonem lib. VII. [p. 327.] Ἐξ Ἐπιδάμου, inquit, καὶ Ἀπολλωνίας περὶ τὴν ἐπὶ Κανδαονίας ὁδόν, αἱ τε λίμναι εἰσὶν αἱ περὶ Λυχνιδεύντα &c. licet supra [p. 323.] dixerit, ἡ μὲν οὖν πᾶσα Ἰγνατία καλεῖται· ἡ δὲ πρώτη ἐπὶ Κανδαονίας λέγεται ὄρους Ἰθαυρικοῦ διὰ Λυχνιδίου πόλεως καὶ Πολωνος, τόπου ὀρίζοντος ἐν τῇ ὁδῷ τὴν τε Ἰθαυρίδα καὶ τὴν Μακεδονίαν. Stephanus certe habet Λυχνίδος, [rectius Λυχνιδός.] πόλις Ἰθαυρίας, ut videatur apud Livium omnino scribendum *Lychnidus, pro Lingus.*“ — Confer Casaub. ad Strab. p. 327.

tum

tum interpretes Stephani, & Livii interpretes ad XXXIII. 34, 11. in edit. Drakenborch. *Λυχνιδίας λίμνης* mentionem fecit Polybius noster V. 108, 8.

Ibid. καὶ Πάρθον. Stephanus: Πάρθος, πόλις Ἰλίου-
πύ. - λέγεται δὲ καὶ ἀρσενικῶς, ὡς Πολύβιος. τὸ ἑθνικὸν
Παρθηνός. Intelligitur, alibi præterea mentionem fecisse
Polybium hujus urbis; nam ex hoc quidem loco non adpa-
ret, in masculino ne genere, an in foeminino usurparit
istud nomen. De Παρθηνοῖς, Παρθινοῖς vel Παρθανοῖς
vide ad II. 11, 11. & ad VII. 9, 13.

CAPUT XXXI.

Cap. XXXI.

Verf. 1. ἐμέρισαν. Perperam ἔρισαν Rav.

Verf. 1.

Verf. 2. Λέντουλος. Τεῦτλος habet Rav. quod ex *Verf. 2.*

Λέντλορ corruptum putamus; nam ita solent græci scri-
ptores romanum istud nomen efferre, quemadmodum & Κάτ-
λος pro *Catalus*, & id genus alia. Et sic, Λέντλος, habet
Vrsinus in Notis, ubi verba Polybiana repetit: ex quo in-
telligitur, Λέντουλος in contextu h. l. ex ingenio Vrsini,
vel ejus qui officinæ Plantinianæ præfuit, esse editum; te-
mere id quidem, & præter rationem, quoniam u breve per
diphthongum ou non recte effertur. Tenuimus tamen vulga-
tum, quoniam c. 33, 1. in Excerptis antiquis rursus con-
sentientibus codicibus omnibus Λέντουλος editum erat. Sed
XXXII. 1, 4. in Λέντλος recte consentiunt scripti & editi.
Ibid. εἰς Βαργύλια. — „Βαργύλια retinui, quod hæc scri-
ptura constans sit apud Polybium neutro genere, licet su-
pra [c. 27, 4.] Βαργύλια ex Stephano reposuerim; ut appa-
reat, Livium *Bargylas* scripsisse muliebri genere, quæ
scriptura in *Bargyllas*, propter literarum i & l similitudi-
nem, facile mutari potuit.“ VRSINVS. — Rursus tamen
h. l. ad marg. Βαργύλια scriptum est in ejusdem Vrsini edi-
tione, ut supra. *Baryglia* Carix erat oppidum.

Ibid. Λεύκιος δὲ Στερτίνιος &c. — „Mirum quam
foede hic locus in exemplari corruptus legebatur, quem
nos ex majori parte, Livianam secuti versionem, emenda-

Verf. 2.

vimus. [Bavarici codicis discrepantias ab impresso exemplo adcurate indicavi, & porro indicaturus sum: ubi nihil adnotatum inveniet lector, ibi intelliget codicem nostrum cum vulgato exemplo consentire.] Ita enim habet Livius: [XXXIII. 35.] *Dimisso conventu, decem legati, partiti munia inter se*, [hinc recte ἐμείσαν supra emendavit Vrsinus, pro mendoso ἐπίσαν, quod haud dubie etiam in ipsius fuerat codice] *ad liberandas suæ quisque regionis civitates discesserunt: P. Lentulus Baryllas; L. Stertinus Hephæsiæ* [sic nempe mendose veteres libri] *& Thasum, & Thraciæ urbes; P. Villius & L. Terentius ad regem Antiochum; Cn. Cornelius ad Philippum. &c.* Omnino Stertinus videtur legendum, quamvis alii ex Plutarcho [in Flamin. p. 375.] *Titilium* restituant. Nam & Polybii corrupta scriptura Στερέννιος, quæ erat in exemplari, [Στραπέννιος Bav.] ad Stertinus nominis similitudinem propius accedit, & Stertina gens nota est tum ex hoc Livii loco, tum ex Horatii Satyr. 3. lib. II. cum *Titilia* nusquam, quod sciam, reperitur. — VRSINVS. — Confer Livii interpretes in edit. Drakenborch. e quibus intelliges, ipsum nomen *L. Stertini* non nisi ex Galenii conjectura a posterioribus Livii editori- bus esse adoptatum, cum in veteribus editionibus (ex uno aut duobus codicibus mssis, in quibus solis liber trigesi- mus tertius Livii ad hunc diem repertus est) *L. Thermus* legeretur. Est vero ad eundem hunc Polybii locum REIS- KII adnotatio, prolixa illa quidem, sed digna, quæ tota huc transcribatur: — „Maxima, inquit, hic oritur difficultas ex discordia Polybii, qualem hodie habemus, ipsius secum. Primum quidem, pro *Stertino*, quem Fulvius Vrsinus e Livio sumtum Polybio tribuit, (nescio quam recte, nam in codice ejus fuit στερέννιος) appellat Plutarchus Τίτλιον, quod nomen Romanum non est; sed leg. Τίτ- νιον, *Titinium*. Lectio codicis Vrsini στερέννιος ducit ad *Serenium*. [At hoc non magis notum nomen, quam Ti- tillius.] Hactenus Polybius cum aliis dissentit. Nunc se- cum. In hoc fragmento, in quo nunc sumus, affirmat, a
Tito

Tito Flaminio imperatore *P. Lentulum* esse ad *Bargylia* missum, ad praesidia Philippi inde deducenda; tum *L. Titinnium*, seu *L. Screnium*, seu *L. Stertinium*, ad *Thasum* & in *Thraciam*, eandem ad rem exsequendam; *P. Villium* & *L. Terentium* ad *Antiochum*. Fragmento autem, quod cap. 31. lib. XVII. legitur, [nobis XVIII. 35.] tradit, convenisse apud Antiochum regem ad Lyfimachiam *L. Corneliū* (quem Livius XXXIII. 39. inter paucos versus modo *Cajum*, modo *Lucium* appellat) ad Antiochum a senatu missum, ad litem, quæ ipsi cum Ptolemæo Epiphane erat, dirimendam, & legatos a T. Quintio Flaminio missos ad exsequendas leges pacis Philippo Macedoni datæ. *Publium* itaque *Lentulum* illuc venisse a *Bargyliis*, *P. Villium* & *L. Terentium* e *Thaso*. Pugnant hæc, quæ Livius fideliter l. c. latine reddidit verbotenus, cum superioribus, ubi diserte affirmabatur, *Titinium* aut *Screnium* aut *Stertinium* (quisquis fuit) ad *Thasum* & *Thraciam* praesidiis Philippi liberandam, *P. Villium* autem cum *L. Terentio* ad *Antiochum* isse. Nullo modo possunt hæc inter se conciliari, nisi assermetur, alterutri loco Polybii vitium inesse. Hoc tamen adparet liquido, fragmentum, quod in Vrsinini numero est decimum, [Legat. X. Nobis lib. XVIII. cap. 32, 3 (q.) oportere capiti 31. libri sextidecimi [septimi decimi] scribere voluit; nobis est XVIII. 33.] præponi, & ita quidem cum eo copulari, ut nulla intercapedo intercedat, sed statim post verba *Ἀντιόχου καὶ Πτολεμαίου*, una continua serie succedant verba *Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦγον &c.* Tota res ita esse acta colligitur ex omnibus recte pensatis. *L. Cornelius*, ad Antiochum a senatu missus, appulit ad Selymbriam, & ibi substitit per aliquot dies. Interim eodem convenere *L. Terentius*, *P. Lentulus*, *P. Titinnius*, *P. Villius*. Ad hos, Selymbriæ congregatos, misit Antiochus legatos Hegefianactem & Lyfiam, qui eos ad se Lyfimachiam & invitarent & tuto perducerent. Paucos itaque post dies omnes hi apud Lyfimachiam inter se convenere. — De eadem difficultate ad Liv. XXXIII.

- Verf. 2. 39. 1. sic scripsit DUNKERVS: „Non invenio, quomodo hoc expediri possit, nisi putandum est, eos [Villum & Terentium, ex Titi Flaminii & decem legatorum decreto ad regem Antiochum missos] quum in itinere audissent, Antiochum ex Asia in Chersonesum trajecisse, omisso itinere quod ad eum ingressi fuerant, Thasum venisse.“
- Ibid.* εἰς Ἡφαιστίαν. Stephanus: Ἡφαιστία, πόλις ἐν Ἀθήνῃς. — *Ibid.* ἐποίησε τὸ παραπλήσιον. Perperam τὸν παραπλήσιον. Vrsin.
- Verf. 3. 4. *Verf.* 3. Οὐσίλλιος h. l. Vrsinus cum msstis. Sed simplicem λ habent omnes cap. 33, 1. — *Verf.* 4. περὶ τῶν ἁλίων. Mendose περὶ τῶν τῶν ἁλίων BAV.
- Verf. 5. *Verf.* 5. ἦγον ἐπὶ τὴν τῶν Θερμικῶν σύνοδον. Livius: Cornelius Thermopylas, ubi frequens Græciæ statis diebus esse solet conventus (Pylaicum adpellant) venit. Eumque sequens Cæsaubonus, Polybii verba ita vertit: Cornelius Thermopylas ad Græcorum conventum venit. Quos toto coelo errasse, primus perspicte IACOBVS PALMERIVS docuit; monens 1. Repugnare rationem grammaticam, nec pati, ut a voce Πύλας vel Θερμοπύλας dicatur Θερμικὸς σύνοδος vel τὰ Θερμικά. Nam Θερμὰ non est nomen proprium, sed πρόθεσις ad differentiam. Numquam *Therma* vel *Therma* dictæ sunt *Thermopylae*, sed proprium ejus loci nomen est Πύλας, tum ad differentiam aliarum Pylarum Θερμοπύλας cognominabantur, a vicinis aquis calidis. Strabo lib. IX. [p. 428.] τὴν μὲν παράδοον Πύλας καλοῦσι, καὶ Στενά, καὶ Θερμοπύλας· ἔστι γὰρ καὶ Θερμὰ πλησίον ὕδατα. Herodotus lib. VII. [c. 201.] καλεῖται δὲ ὁ χώρος οὗτος ὑπὸ μὲν τῶν πλείων Ἑλλήνων Θερμοπύλας ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων Πύλας. Sic Thucydides, Isocrates, Pausanias, alii. Hinc conventus Græcorum ad Thermopylas vulgatissimo ac proprio nomine ἡ Πυλ.α. σύνοδος, vel nude ἡ Πυλαία, dicebatur, (quemadmodum etiam ipsi Amphictyones, qui ibi conveniebant, Πυλαγόρας vel Πυληγόρας sunt dicti,) numquam ἡ Θερμικὴ σύνοδος aut τὰ Θερμικά. Strabo lib. IX. [p. 420.] τὴν δὲ σύνοδον Πυλαίαν ἐκάλουν, ἐπειδὴ ἐν Πύλας συνή-

συνήγοντο, ἃς καὶ Θερμοπύλας καλοῦσι. Confer Hefychium, Harpocrat. & Suidam in Πολυβία. 20. „Ex verbis Polybii (verf. 6.) παρελθόντες εἰς τὰ πλῆθη &c. patere, *Cornelium egisse cum populo Aetolorum*, ut universis suaderet, ut manerent in Romana societate. Sed in Pylaico conventu non aderat populus Aetolorum, sed soli duo legati Aetolorum Pylagoræ: nam ad Pylas solebant convenire ex pluribus Græciæ populis triginta tantum viri, quod ait Pausanias in Phocicis.“ [lib. X. c. 8. p. 816. At id quidem, de numero XXX Amphictyonum, de sua tantum ætate dicit.] 30. „Aetolorum concilium, (quod *Panatolicum* vocabant, teste Livio XXXI. 29. XXXV. 32.) quo quotannis, stans diebus, frequentissimas nundinas ludosque agebant, & magistratur populi creabant, legitime in urbe Aetolica, cui *Thermum* vel *Thermus* nomen, celebrabatur; teste Polybio nostro lib. V. c. 8. & Strab. lib. X. [p. 463.] Adde Polyb. Legat. 74.“ [nobis XXVIII. 4, 1.] — Hæc PALMERIUS; cum quibus conferenda quæ ad Livium XXXIII. 35, 8. notavit DUKERUS. — Porro de ipsis verbis ἐπὶ τὴν τῶν Θερμικῶν σύνοδον sic monuit REISKIUS: „Potest hæc lectio defendi, & ad Θερμικῶν subaudiri ἱερῶν aut ἀγῶνων, ad conventum ad Thermicos ludos. Potest quoque brevius legi ἐπὶ τὴν Θερμικὴν σύνοδον. Cum ejusmodi conventibus alicujus populi secum, aut cum sociis suis, in quibus causæ ad rempublicam pertinentes agebantur, ludi etiam sæpe conjuncti erant, h. e. sacra solennia cum epulis & exercitiis corporum coram toto coetu exhibendis, qui ἀγῶνες adpellantur.“ — Immo vero nullo modo sollicitanda vulgata scriptura. τῶν Θερμικῶν est α τὰ Θερμικά, quemadmodum omnium fere nomina festorum & πανηγύρεων, stans temporibus apud Græcos celebratarum, in plurali neutrius generis effici solent, intelligendo utique τὰ ἱερὰ, quia omnia istiusmodi solennia in deorum vel dei alicujus honorem instituta & deo alicui consecrata habebantur.

Vers. 6.

Vers. 6. ἐπὶ τῆς ἐξ αρχῆς αἰρέσεως. Mendose Bav. ἐπὶ τὴν ἐξ αρχῆς αἰρέσεως. — *Vers. 7.* μὴ κοινωνικῶς. Corrupte idem Bav. ac forte etiam Vrsini codex μὲν κοιν. Correxerit Vrsinus. — *Vers. 10.* τοῦ πρὸς Φίλιππον πολέμου. Postremum vocabulum aberat ab Vrsini codice & Bav. Ex ingenio adjecit Vrsinus.

Cap. XXXII

Vers. 1.

CAPVT XXXII.

Vers. 1. Ἀντιόχος ὁ βασιλεὺς πάντῃ ὠρέγετο τῆς Ἐφέσου &c. Licet Fragmenti hujus auctorem *Polybium* nominatum non designaverit Suidas, nulli tamen dubitavimus, cum Casaubono in Polybii Fragmentis, & cum Valesio in Adnot. ad XVI. 40, 2. huic auctori illud tribuere. Et posuimus quidem hoc loco, ubi de reliquis Antiochi rebus hujus temporis agebatur; quamquam intelligimus, rectius ad annum superiorem fore relatum, quandoquidem Livio teste XXXIII. 38. jam initio hujus anni ab V.C. 558. (quo deinde in Chersonesum transit) Ephesi hiemaverat Antiochus. *Ephesi*, post alias Asiæ minoris & Ciliciæ præsertim ac Lyciæ urbes, quæ prius a Ptolemæi partibus tenebantur, captæ ad extremum ab Antiocho, meminit Hieronymus in Comment. ad Danielis prophetæ cap. XI.

Vers. 3.

Vers. 3. Προχωρούσης τῇ Ἀντιόχῃ κατὰ νοῦν τῆς ἐπιβολῆς. De rebus prospere ab Antiocho primum in Asia, tum in Europa, scil. in Chersoneso Thracica gestis, ubi *Lyfima-chiam* urbem restituere est adgressus, vide Livium XXXIII. 38. — *Ibid.* οἱ περὶ Λεύκιον Κορνήλιον. *Lucium* hunc *Cornelium*, a senatu missum ait ad pacem inter Antiochum & Ptolemæum conciliandam: diversumque facit a *Cnaeo Cornelio*, uno ex decem legatis ad Flamininum missis, quem ex decreto concilii legatorum & Flaminini, ad Philippum profectum esse docuit cap. 31, 3. conf. Liv. XXXIII. 35. Quod vero idem *Lucius Cornelius* apud Livium initio cap. 39. in plerisque editionibus vulgo *Caji* prænomen habeat, id nominis operarum ex errore, in ultima Gruteriana editione commissio, ortum docet Draeborchius; quare & paulo

paulo post eodem etiam capite & mox rursus cap. 41. recte *Lucius* idem adpellatur. Apud Appianum vero, de Rebus Syriacis cap. 3. perperam *Lucius* hic cum *Cnao* illo, de quo paulo ante diximus, permutatus est. Ceterum, quoniam ex *Corneliorum* familia vel hic *Lucius* fuerit; vel ille *Cujus*, nusquam adnotatum reperimus.

Verf. 3.

CAPVT XXXIII.

Cap.
XXXIII.
Verf. 1.

Verf. 1. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦκον &c. Hanc *Eclōgam*, quæ in Excerptis Antiquis conservata est, proximo cohærere cum Legat. X. quam superiori capite posuimus, paulo ante a Reiskio monitum vidimus ad cap. 31, 2. & manifeste adparet ex Liv. XXXIII. 39. ipso initio. — *Ibid.* καὶ τῶν δέκα restituimus ex mssis nostris Aug. Reg. F. G. Vef. Tub. quibus invitis temere μετὰ τῶν δέκα editum erat. Non cum decem legatis hi advenerunt, sed ipsi ex decem legatorum numero erant. — *Ibid.* Λέντουλος. De nominis scriptura vide quæ ad cap. 31, 2. notavimus. — *Ibid.* Λεύκιος δὲ Τερέντιος &c. De difficultatibus, quæ huic loco inesse videri possunt, dictum pariter est ad c. 31, 2. Nox vero non tam miramur, quo pacto legati ad Antiochum missi, qui eum in Chersoneso versari ex legatis ejus (cap. 30, 1-4.) cognoscere potuerant, *Thaso* in Thraciam advenerint; (quandoquidem consentaneum erat, primum cum eo collega, qui ad liberandam *Thasum* missus est, *Thasum*, quæ prope Thraciam est, navigasse, & inde porro ad Antiochum profectos;) quam quod eodem tempore, quo hi *Selymbriam* in Thraciam venerunt, advenerit etiam *P. Lentulus*, qui in partem oppositam, longissimeque hinc remotam, *Bargylla* in *Cariam* erat missus, ad Græcos ejus regionis a *Philippi* dominatu liberandos. — *Ibid.* Οὐίλλιος. Οὐίλλιος h. l. erat in ed. 1. & mssis; & ὁ ὕλλιος in Reg. G. Οὐίλλιος vero monente *Vrsino* edidit *Casaub.* Conf. cap. 31, 3. — *Ibid.* Θάσου recte editum erat cap. 31, 2. consentientibus mssis.

Verf.

- Verf. 2. *Verf.* 2. Λυσιμάχειαν tenuimus, editum a Casaub. Λυσιμαχίαν ed. 1. cum mssis, quod servari poterat, ut XVII. 3, 11. & XVII. 4, 5. Sic & meliores codices V. 34, 7. Sed alteram formam Λυσιμάχεια unice agnovit Stephanus. Ceterum nil admodum differt.
- Verf. 3. *Verf.* 3. οἱ περὶ τὸν Ἠγησιάναντα καὶ Λυσίαν. conf. c. 30, 4.
- Verf. 4. 5. *Verf.* 4. ἀλλοιοτέρην correximus; quod grammatica ratio poscebat. Vulgo ἀλλοιοτέρην. — *Verf.* 5. ὅσας νῦν ex mssis restituimus, quibus invitis ὅσας νῦν perperam erat editum.
- Cap. XIV. C A P V T XXXIV.
- Verf. 1. *Verf.* 1. τοῦτο ποιεῖν. τοῦτο ποιῇ Aug. male.
- Verf. 2. *Verf.* 2. Verba οὐδὲ γὰρ & seqq. usque ἀπλῶς οὐδὲν defunt Reg. G. & Vefont. — *Ibid.* περιεργάζεσθαι hic poscere; at sic solet Polybius ab oratione obliqua ad rectam, & vicissim, subito transire. conf. ad I. 79, 12.
- Verf. 3. *Verf.* 3. ἀνακηττάμενος. Sic scripti & edd. & ferri sane hoc potest. ἀνακηττόμενος in fut. voluerat Reiskius.
- Verf. 45q. *Verf.* 4. Σελεύκου δὲ πολέμησαντος &c. Simillimam de possessione Coelestriae disputationem vide lib. V. c. 67. *Ibid.* δορίπτητον. Sic XXIV. 8, 6. δοριάλωντον communi consensu editum erat. Eodem modo δορίληπτος recte scribitur apud alios auctores; a tertio casu δορί, unde etiam separatim legitur δορί λαβάν, δορί ελάβομεν. De quibus monuimus ad Appiani lib. III. T. I. p. 54, 40. (Adnot. p. 159.) — *Verf.* 8. Πρωτοῖσι τὰς χεῖρας. Cum Vrsuo merito correxit Casaubonus. Mendose Πρωτόους ed. 1. cum mssis.
- Verf. 9. *Verf.* 9. τυγχάνειν. Perperam τυγχάνει ed. 1. cum folis Reg. F. & Tub.
- Verf. 10. *Verf.* 10. διεξέειν Casaub. cum Vrsin. & Aug. διεξέειν Tub. Vef. & Reg. F. sed in hoc prius fuerat διεξαγειν, quod habet ed. 1. cum Med. & Reg. G. in Vef. vero διεξ-

διαξάγειν inter lineas scriptum. — *Ibid.* ἀναγκαιότητα *Verf.* 10.
 recte Casaub. cum Vrsin. Mendose ἀναγκαιότητα ed. 1.
 cum msstis, quod ex perperam accepto scripturæ com-
 pendio ortum. De re sic Livius XXXIII. 40. *Sibi cum*
Ptolemæo & amicitiam esse, & id agere se, ut brevi etiam
adfinitas jungatur. Eodem modo Appian. Histor. Syriac.
 c. 3. Πτολεμαῖος δ' ἔφη καὶ συγγενὴς εἰμι, καὶ ὅσον οὐκ ἔχω καὶ
 κηδεστὴς ἔσομαι.

CAPUT XXXV.

Cap.
XXXV.
Verf. 1 sq.

Verf. 1. οἰομένων. Temere οἰομένων ed. 1. — *Ibid.*
 τοὺς Συμυρναίους. τοὺς Συμυρναίους eadem, cum Reg. F. —
Verf. 4. ἀλλ' ἐπὶ scripsimus cum ed. 1. & codd. ἀλλὰ ἐπὶ
 ed. Casaub. & seqq. — *Ibid.* Πωδίων. Πωδίων ed. 1. per-
 peram & invitis msstis.

Verf. 6. Ἐὰν τὸ δὴ λεγόμενον &c. Absque Polybii *Verf.* 6.
 nomine fragmentum hoc citavit Suidas, Polybio vero illud
 vindicat codex Vrbinas, qui, ut Casaubonus in Polybii
 Fragmentis docuit, in ea regione, ubi scriptum Excerptum
 est, quod cap. 33-35. exhibuimus, hæc verba in ora habet
 τὸ δὴ λεγόμενον τρέχουσι τὴν ἐσχάτην. Eadem verba ex
 ora similis codicis protulerat etiam Vrsinus. De dictione
 τρέχειν τὴν ἐσχάτην diximus ad I. 87, 3.

CAPUT XXXVI.

Cap.
XXXVI.
Verf. 1.

Verf. 1. Τῶν μὲν παραβόλων &c. Sententia hæc, quæ
 primo versu continetur, præter reliquos codices msstos,
 qui Excerpta Antiqua comprehendunt, inserta etiam cum
 aliis nonnullis sententiis est in cod. Reg. D. ut monuimus
 in Præfat. T. II. p. 9. nota p.)

Verf. 2. Σκόπας. Bene huic Fragmento Casaubonus *Verf.* 2.
 titulum inscripsit hunc: *Quomodo Scopas Aetolus, ut ai-*
quanto prius Cleomenes Spartanus, Alexandria perierit,
sed non pariter atque ille gloriose. Nempe fortiter certe
 mortem oppetierat *Cleomenes*, de cujus fine vide lib. V.
 c. 38.

c. 38. 64. Hac parte historiarum suarum *exitum avaritiæ & rapinarum Scopæ* exposuit Polybius, de quo pauca prædixerat lib. XIII. c. 2.

Verf. 3. *Verf. 3. δυνατός. αδύνατον* solus Tub.

Verf. 7 69q. *Verf. 7. οι περι τον Αριστομένην.* De *Aristomene* conf. XV. 31, 6 seqq: — *Verf. 8. Ευμένους. Εύμενοῦς* ed. 1. cum msstis nostris. Accentum mutavit Casaub. ut fert usus Græcorum in nominibus, quæ ex adpellativis propria fiunt. — *Verf. 9. εις Πτολεμαῖον.* Repone εις τον Πτολεμαῖον, ut habent ed. 1. & 2. cum msstis. Temere omissa est propositio in ed. Gron. unde error in Ernestinam & in nostram propagatus.

Cap.
XXXVII.

CAPVT XXXVII.

Verf. 2. *Verf. 2. συνεδρεία. συνεδρία* ed. 1. cum msstis. — *Verf. 3. των εξωθεν των πρεσβευτων.* Alter articulus delendus videtur, scribendumque των εξωθεν πρεσβευτων.

Verf. 4. *Verf. 4. 'Ο δ' Αριστομένης ὅτε &c. 'Ο γάρ Αριστ.* legendum putemus nos quidem. Et persæpe particulæ δὲ & γάρ inter se permutatæ a librariis sunt. — *Ibid. καὶ τοὺς παρὰ των Αιτωλῶν δὲ πρεσβεύοντας.* Particula δὲ sollicitari non debuit: referenda est ad præcedens καί. καὶ δὲ, *Et vero, Et nimirum, Et præsertim.* διαπρεσβεύω in activo non tam in usu est, quam διαπρεσβεύομαι in verbo medio.

Verf. 5. *Verf. 5. διὰ την των πραγμάτων ἀλογίαν.* Correxuit Casaub. cum Vrsino. ἀναλογίαν ed. 1. cum msstis; quod vocab. sæpe pro illo imperite posuerunt nostri librarii.

Verf. 8. *Verf. 8. ἐφ' Ἐλεησπόντου.* Et hoc cum Vrsino correxit Casaub. Sic vero voluerant debuerantque certe Aug. Reg. F. G. & Vef. in quibus terminatio ου, quæ extremæ voci superscribenda fuerat, omissa est, ut sæpe factum. Perperam ἐφ' Ἐλεήσποντον ed. 1. & Med. ἐφ' Ἐλεήσποντι Tub.

Verf. 10. *Verf. 10. οὗ γὰρ ὁρμίσσει τὰς ναῦς. οὗ* ex msstis restituiamus: sic certe prorsus Aug. & Tub. οὗ γὰρ Reg. F. G. Vefont. αὖ γὰρ temere edd. ὁρμίσσει vero recte Casaub.

Desi-

Desiderabatur enim verbum activum. Mendose ἐρμήσεις. *Ibid.* καθάπερ ανέ. Et hoc recte curavit Casaub. præeunte Vrsino, qui divisit vocibus (quod perinde est) καθάπερ ἐν εἰ proposuerat. Corrupte καθάπερ ἐν εἰς ed. 1. cum msstis.

Vers. 11. τὸν αὐτοῦ βίον. Rursus Casaub. cum *Vrs.* *Vers.* 12. τὸν αὐτὸν βίον ed. 1. cum msstis.

CAPUT XXXVIII.

Cap.
XXXVIII.

Vers. 1. ἐγενήθη. Perperam ἐγενήθη ed. 1. cum msstis. *Vers.* 1.

Ibid. διὰ τοῦ πλήθους bene habet, nec mutari a Casaubono debuerat.

Vers. 2. λαβὼν γὰρ συνεργὸν τὴν ἀχαριότητα τὴν χαρι- *Vers.* 2.
μόρτου καὶ τὴν μέθην. Casaubonus ante ἀχαριότητα *asle-*
riscum posuit, ut corruptelæ signum; in latina vero ver-
sione sic scripsit: *Propositum namque ipsius adjuvantibus....*
Et temulentia; verba τὴν ἀχαρ. τοῦ χαριμ. exprimere non
audens, & pro iis spatium vacuum relinquens. Quo no-
mine eum reprehendit VALESIVS in Præf. ad Excerpta de
Virt. & Vitiis, his verbis: „Quid quod mendum esse pu-
tauit (Casaubonus) in his, λαβὼν γὰρ συνεργὸν τὴν ἀχαριό-
τητα τὴν Χαριμόρτου. At locus est planissimus: alludit
enim ad *Charimorti* nomen.“ — Nempe per figuram eam
sermonis, quam παραγραμματοισμὸν vel παρήχημα gramma-
tici vocant, intelligenda hæc existimavit Valesius: cuius
sententiam probans GRONOVIVS in Notis ineditis, provo-
cavit ad Suidam in Παραγραμματοῖζων, & ad illud Athenæi
lib. VII. p. 338. καλοῦ Καλλιθέου, tum illud Scholiastis
Luciani T. I. p. 6. [ad Timon. c. 55. T. I. edit. Hemsterh.
p. 172.] διὰ τοῦ Θρασυλλέου θρασύτητα. — Consentit
KESKIVS, ἀχαριότητα exponens *savitatem, crudelitatem,*
immanitatem, inhumanitatem, ab ἀχαρίς. Denique de eo-
dem vocabulo hæc monuit ERNESTVS in Lexico Polybia-
no: „εὐκαιριότητα corrigit Valkenar. ad Euripid. Phoeniss.
p. 665. At non male, ut opinamur, defendit vulgatum
Valesius. Alluditur ad nomen Χαριμόρτου, eritque ἀχα-
ρίσ-

ριότης Χαριμόρτου in ingenio [illius hominis] inepto ad res gerendas & stupore. —

Ibid. ἐξετοιχωρύχησε Casaub. cum Vrsino. Corrupte ἐξετοιχώρησε ed. 1. cum mssstis.

Verf. 3. *Verf.* 3. Ἀνακλητήρια. Temere Ἀνακλητήρια ed. 1. τα Ἀνακλητήρια malimus, cum articulo. — *Ibid.* οὐδένα μὲν. Particulam μὲν, temere omisfam in editis, restituimus ex mssstis.

Verf. 4. *Verf.* 4. ἀξίως τοῦ τῆς βασι. Temere omiffa vox ἀξίως in ed. 1. & cod. Tub.

Verf. 5. *Verf.* 5. κατὰ τὸν πατέρα, regnante patre, sc. juvenis regis, Ptolemæo Philopatore. — *Ibid.* ἐδόκει. Poterat fortasse teneri δοκεῖ in præfente (dicitur, fertur, perhibetur,) intelligendo fequentem infinitivum δευτερεύειν in notione temporis præteriti, ut sæpe aliàs. Pro δευτερεύειν, mendose δευτέραν habet ed. 1. cum cod. Med. Hæc, & quæ fequuntur, inferta etiam erant Eclogis Valefianis, ubi Eclogæ initium ab his verbis fecit compilator: "Ὁ Πολυκράτης ὁ τῆς Κύπρου ἄρχων ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ παιδός, ut retulit Valefius.

Verf. 6. *Verf.* 6. Πιςτευθεὶς γὰρ τῆς Κύπρου. Ex ed. 1. & librorum manu exaratorum confenfu restituimus hoc, de quo diximus ad VI. 56, 13. Vrsinus ex ingenio aut πιστευθείς τῆς Κύπρου legendum censuerat, aut πιστευθεὶς τὴν Κύπρον. Priorem rationem adoptavit Casaubonus, & tenere posteriores editores. — *Ibid.* Πτολεμαίῳ τῷ Μεγαλοπόλει. De hoc confer lib. XXVII. 12. Ptolemæum, Agefarchi filium, Megalopolitanum, (haud dubie eumdem hunc, qui Cypro, regum Aegypti nomine, fuit præfectus) hiftoriam fcriptiffie de rebus Ptolemæi Philopatoris, refert Athenæus lib. VI. p. 246. & alii quos ibi laudat Casaubonus, & Voffius de Hiftoricis græcis lib. I. c. 18.

Verf. 7. *Verf.* 7. βίον ἀσυρῇ. βίον ἀπρεπῇ Suid: in Πολυκράτης. Sed ἀσυρῇ recte contra Valefium defendit Reifkius, quo vocab. & aliàs ufum effie Polybium fcimus, IV. 4, 5. ἀσυρῆς, homo foedus, impurus; improbas. cf. Hefych. h. v.

Verf.

Verf. 8. In Ἀγησάνδρου consentiunt nostri codices cum editis. Sed ex eis auctoribus, quos ad verf. 6. diximus, ex Athenæo, Clemente Alexandrino, Arnobio, intelligitur Ἀγησάρχου legendum; certe in hoc nomen hi consentiunt, & apud Athenæum quidem, præter locum supra citatum, bis etiam alibi idem nomen habes, lib. X. p. 425. & lib. XIII. p. 577 sq. Nescimus an idem hic fuerit *Ptolemaus*, cui cognomen *Macron* fuisse ait auctor libri II. Maccab. c. 10, 12. qui, cum sub Ptolemæo etiam Philometore Cypro fuisset præfectus, deserto Aegypti rege ad Antiochum Epiphanem, Syriæ regem, transit.

Verf. 9. ἀκνήσωμεν. Perperam ἀκνήσωμεν ed. 1. Reg. F. *Verf. 9.* G. Vef. — *Ibid.* τὰ παρακολουθήσαντα τῷ ἐξουσίᾳ αὐτῶν ἀπρεπῆ. Postremam vocem deletam voluit Valesius ex præscripto codicis Peiresciani. Temere: nempe ibi sua auctoritate nonnihil mutaverat compilator istarum *Eclogarum*. Confer ad verf. 7.

Hic desinunt *Excerpta Antiqua*. Quæ enim in nonnullis Codicibus mssis posthæc adjecta sunt, ea ex superioribus libris repetita esse docuimus in Præfat. T. II. p. 8 sqq.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XIX.

RELIQVIA S.

Lib. XIX.

Ex libro XIX. *historiarum Polybii* nihil diferte adfertur, præter illud quod apud Stephanum Byz. vulgo legitur: Κυνὸς Κεφαλᾶ, λόφος (nisi λέφοι ibi ex Polybio scribi debuit) τῆς Θετταλίας. Sed ibi erratum esse in numeris, & librum XV/III. non XIX. citari debuisse, monuimus ad XVIII. 5, 9. & ad init. lib. XVII. Quæ ex Libro XX. nominatim citantur Fragmenta, ea pertinent ad res A. V. 562 & 563. gestas. Quare cum liber XVIII. desierit in rebus anni 558; intelligitur, res anno 559. & uno aut duobus sequentibus gestas libro XIX. fuisse comprehensas. Ex quorum annorum historia nullum, quod sciam, Polybianum fragmentum superest, præter duo. Primum hoc, quod Plutarchus in Catone Maj. p. 341 sq. ex Polybio retulit, *de rebus ab ipso Catone Cos. A. V. 559. in Hispania gestis*; de cujus fragmenti argumento confer Liv. XXXIV. 17. & Appian. de rebus Hispan. c. 41. Alterum, quod in narratione rerum A. V. 560. gestarum ex Polybio Livius adfert XXXIV. 50. quod exhibuimus in *Spicilegio Reliquiarum Polybii ex lib. XIX.* Tom. V. p. 40 seq.

ADNO.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XX.

RELIQVIAS.

CAPVT I.

Nominatim ex *viceſimo Polybii Libro* citantur Fragmenta, quæ exhibemus cap. 4 ſeqq. (conf. Adn. ad c. 4, 1.) tum cap. 8. denique cap. 11, 11 ſeq. Porro in cod. Peireſc. poſt illa verba, ἤγον αὐτὸν εἰς τὰς Θήβας, (nobis cap. 7. extr.) ſcriptum erat: Τέλος τοῦ κ'. λόγου τῆς Πολυβίου ἱστορίας, unde intelligitur, proxime ſequens fragmentum Velleſianum (nobis XXI. 5, 5, ſqq.) non amplius pertinere ad librum XX. adeoque librum XX. non ultra res anno 563. geſtas progreſſum eſſe. Fragmentum hoc *de Aetolorum Apocletis, cum Antiocho conſultantibus*, decerptum eſt e rebus exeunte anno ab V.C. 562. geſtis, ut intelligitur ex Liv. XXXV. 45 extr. & ſeq. ubi ait: *triginta principes, cum quibus, ſi qua vellet, conſultaret, delegarunt Aetoli... Rex poſtero die cum Apocletis eorum, unde bellum ordiretur, conſultabat.* De Aetolorum Apocletis conf. IV. 5, 9. & ibi not.

Lib. XX
Cap. 8

CAPVT II.

Cap. 11.

Ἀντιόχου πρεσβεύσαντος πρὸς Βοιωτοῦς. Ἀντιόχου pro vulgato Φιλίππου eſſe reſtituendum, monuit REISKIUS, cujus ad hanc Eclogam huiusmodi eſt Adnotatio: „Inter Fragmenta X. & XI. [de Leigat.] inagnus eſt hiſt.

Cc 2

tus:

tus: omnia enim desiderantur Excerpta Legationum earum, quas e Polybio Livius libris XXXIV. & XXXV. retulerat, unicum *Fragm. XI.* si exceipis, quod Livius XXXV. 50. retulit, ex quo constat, non ad *Philippum* id pertinere, sed ad *Antiochum*. Casaubonus a librario aberrante se passus est in erroris communionem abripi. Verba Livii sunt: *Ab Achaïs quidem legatio* (Autiochi) *cum tristî responso ad regem rediit:* (h. e. renuncians, Achæos in societate Romana manere, & nolle ab ea ad Antiochum desciscere.) *Boeoti nihil certi responderunt: quum Antiochus in Boeotiam venisset, tum, quid sibi faciendum esset, se deliberaturos esse.* Vides pæne totidem Livii, quot Polybii, & eadem verba. — De eisdem Boeotis confer mox rursus cap. 4 seqq.

Cap. III.

CAPVT III.

Vers. 1.

Vers. 1. Ἀντιόχου διατρέβοντος ἐν τῇ Χαλκίδι &c. Eadem habet Livius XXXVI. 5. Χαλκίτιδι pro Χαλκίδι est in Bav. — *Ibid.* τοῦ χειμῶνος καταρχομένου, incipiente hieme, nempe exeunte anno 562. & iueunte 563. At Livius hanc rem ad annum 563. retulit, quum novi consules ejus anni magistratum jam iniissent; sed hieme tamen etiamnum hæc gesta esse significat; *ne cessaret*, inquit, *per hibernorum tempus.*

Vers. 2.

Vers. 2. μὴ προεπιβιάζειν σφᾶς εἰς τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον. Mendose προεπιβιάζειν Bav. quod ex προεπιβιάζειν corruptum videri potest, quandoquidem E & C sæpe inter se permutantur a librariis. Sed commodè προεπιβιάζειν Vrlinus, sive suo e codice, sive ex conjectura edidit, id est, ut Casaubonus vertit, *ante tempus in bellum adversus Romanos conjicere.* Sic ἐπιβιάζειν εἰς τὸν πόλ. XXVII. 6, 8. Possis vero perinde προεπιβιάζειν legere, quemadmodum ἐμβάινειν εἰς τὸν πόλεμον passim usurpat scriptor noster, & ἐμβιάζειν εἰς ἀπέχθειαν XVI. 38. Quod vero προεπιβιάζειν voluit Reiskius, ut sit *una secum in causam deducere*, nil necesse est.

Vers.

Versf. 4. πράττειν. Mendose πράττει Bav. Sic & *vsf. 5.* *Versf. 4sq.* πέμπει pro πέμπειν. — *Versf. 6.* διότι πέμψει. διότι πέμπει Bav. in contextu; sed in marg. eadem manu γρ. πέμψει.

Versf. 7. Εὐφάνη. Ἐμφανῇ cod. Vrsin. & Bav. Εὐφάνη *Versf. 7.* edidit Vrsinus, Livium secutus, idque tenuere ceteri Editores. Nobis retrahendus visus est accentus, ut distingeretur nomen proprium ab appellativo.

CAPVT IV.

Cap. IV.

Versf. 1.

Versf. 1. Βοιωτοὶ ἐκ πολλῶν ἤδη χρόνων &c. Eclogam hanc ex libro XX. historiarum Polybii esse decerptam, docet Athæniæus lib. X. p. 418. his verbis: Πολύβιος ὁ Μεγαλοπολίτης ἐν τῇ εἰκοστῇ Φησὶ τῶν Ἱστοριῶν, ὡς Βοιωτοὶ, μεγίστην δόξαν λαβόντες μετὰ τῇ Λευκτρικῇ, κατὰ μικρὸν ἀνέπεσον ταῖς ψυχαῖς, καὶ ὀρμήσαντες ἐπ' εὐαχίας καὶ μέθας, συνέθεντο καὶ κοινῶνεια τοῖς Φίλοις. πολλοὶ δὲ τῶν ἐχόντων γενεὰς ἀπεμέριζον τοῖς συσσιτίοις τὸ πλεόν τῆς οὐσίας, ὥστε πολλοὺς εἶναι Βοιωτῶν, οἷς ὑπῆρχε δεῖπνα τοῦ μηνὸς πλείω τῶν εἰς τὸν μῆνα διατεταγμένων ἡμερῶν. Διόπερ Μεγαρχεῖς, μισήσαντες αὐτῶν τὴν τοιαύτην κατάστασιν, ἀπένευσαν εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς. Quæ verba, nonnihil quidem corrupta, manifeste ducta sunt ex his quæ habemus cap. 4, 1sq. & cap. 6, 5 sqq. Conf. Adnot. ad c. 6, 6. Qua occasione hanc de Boetorum moribus digressionem fecerit Polybius, ducet cap. 7, 3 sqq. & l. iv. XXXVI. 6.

Versf. 2. κατὰ τὸ συνεχὲς ἐν τοῖς ἐξῆς χρόνοις. Vale. *Versf. 3.* sius: paullatim deinceps. Rectius, continuo insequentibus temporibus. — *Ibid.* Ἀμειλίχης. Apud alium ne scriptorem mentio occurrat hujus prætoris Boetorum, aut quidnam potissimum eo prætore gestum sit, non habemus compertum.

Versf. 4. Rursus κατὰ τὸ συνεχὲς minus recte, adfide, *Versf. 4.* interpretatus est Valesius. Scribe in versione: deinde statim bellum gesserunt cum Aetolis. Et paullo ante, ἐκπο-

λαμψάντων, rectius sic: *Cum enim Achæi ad bellum cum Aetolis eos concitassent.*

Cap. IV.

CAPUT V.

Vers. 5.

Vers. 5. τοὺς περὶ τὸν Ἀσπιδόδαν καὶ Νέωνα, τοὺς Βραχύλλου προγόνους. De *Brachylla* vide supra, XVIII. 26. & mox XX. 7, 3. ad quem locum Valesius, *Brachyllam*, ait, *Neonis filium* fuisse, nescimus an alio indicio usus præter hæc Polybii verba. Si *Neonis* fuit filius, fuerit fortasse *Neon* filius *Asconda*. Pro *Βραχύλλας* apud Plutarch. in *Flaminio*, p. 372. vulgo *Βραχύλλειν* mendose scribi, monuit idem Valesius.

Vers. 7.

Vers. 7. πλέων πρὸς τὰ ἔσχατα τῆς Βοιωτίας. Quid sit hoc, nescire nos profiteamur. In *Asiam* tenuit cursum, ut intelligitur ex vers. 11. & in eo cursu præter *extremam Boeotiam*, nempe præter Boeotiæ oram, navigavit. *Ἐκτρέμης πρὸς τοῖς ἐσχάτοις*; sed cum accusativo, τὰ ἔσχατα, requiri utique putamus παρὰ. — *Ibid. πρὸς Λαβρύναν.* Primum erratum haud dubie in oppidi nomine est. VALESIVS: „*Larymnam*, ait, alii vocant, oppidum in ora Boeotiæ situm, ad ostra Cephissi amnis, cui nomen dedit *Larymna*, Cyni filia, teste *Pausania* in *Boeoticis*. [IX. 23. p. 756.] Meminit ejusdem oppidi *Strabo* ac *Plinius*.“ — Nempe ex *Λάρυμναν*, quæ vera scriptura est, primum *Λάρμυναν* fecerat librarius; deinde alius solenni errore *μ* cum *β* commutavit. Porro ferri posset πρὸς Λαρύμνα in dativo casu, apud *Larymnam*; sed cum accusativo *Λάρμυναν* necessario περὶ fuerit scribendum. His scriptis, denno relegendes verba prouti vulgata sunt, intelligimus, teneri utroque loco præpositionem πρὸς posse, si deleamus comma quod est post *Βοιωτίας*, illudque post *Λάρμυναν* ponamus, hac sententia: *navigans negotii ejuspiam causa ad extremam Boeotiæ oram ad Larymnam urbem.* Nempe, dum cursum in *Asiam* tenebat, potuit obiter negotium aliquod *Larymnæ* habere, nempe cum hominibus, qui spem aliquam proditiōis ipsi ostenderant; hac enim notione

VOCA-

vocabulo *πραξις* & *πράξις* *τινές* uti solere Polybium, jam saepius vidimus. — *Ibid.* *ἐκάθισαν αὐτὸς αὐτοῦ*. Cum præcedat *Ἀντίγονος* & *πλέων*, monuit REISKIVS: „Anacoluthum hoc est, qualia multa sunt, imprimis apud Aelianum & Philosiratum, qui hoc in genere nimii sunt, & affectant putidam elegantiam, nominativum pro genitivo consequentiae usurpantes.“

Verf. 7.

Verf. 11. *ἐτέλει τὸν πλοῦν εἰς τὴν Ἀσίαν*. — „Forte *Verf. 11.* *εἰς τὴν Εὐβοίαν*. Nam qui in Asiam e Macedonia tendit, ad Boeotiam non adnavigat.“ REISKIVS. — At non dixit Polybius, quonam ex portu solverit, aut quamnam in Asiae partem navigarit. Præterea aliquid negotii habuerat in illa Boeotiae ora, ut significat scriptor *verf. 7.*

Verf. 13. *ὅτε μὲν - ὅτε δέ*. Sic scribendum putavimus pro vulgato *ὅτε μὲν - ὅτε δέ*. *Verf. 13.*

CAPVT VI.

Cap. VI.

Verf. 2. *ἐξέκοπτον αἰετὴν δικαιοδοσίαν*. Vide ad XXIV. *Verf. 2.*
1, 2 & 12.

Verf. 4. *πρὸς τὴν τοιαύτην*. VALESIVS: „Deest *καχεξίαν*, aut quid simile, qua voce utitur in hoc fragmento Polybius non semel, [vide cap. 4, 1. & c. 6, 1.] eique *εὐαξίαν* opponit. Ejusdem originis verbum est *καχεκτεῖν*, unde *καχέκταται* dicti apud Polybium, legat. 38. [lib. XXIII. c. 2.] quo in loco de prava administratione reip. Boeotorum eadem repetit, quæ hic dixerat. Tacitus alicubi dicit, *Et quod in urbe agrum erat*.“ —

Verf. 4.

Verf. 6. *ἀπεμέριζον τοῖς συσσιτίοις*. VALESIVS: „In *Verf. 6.* msto legebatur *τοῖς οὖσι τοῖς*, absque sensu: sed correximus ex Athenæo, qui hæc adducit ex lib. XX. Polybii. [Vide Adnot. ad cap. 4, 1.] Quemadmodum autem ex Athenæo hunc Polybii locum emendavimus, sic vicissim Athenæus ex nostro codice emendandus videtur. Nam pro *κοινῶναι τοῖς φίλοις*, legendum videtur *κοινὰς τοῖς φίλοις τὰς οὐσίας ἐποιοῦν*. Sed tolerari potest fortasse *κοινῶναι*, ut sint quasi collegia ac sodalitia. Quod autem in Athe-

ναο δειλυνά legitur, non præferimus nostræ lectioni δειτνα, quamquam, ut ingenue fateamur, in exemplari nostro erat διπλῶ. —

Verf. 8. *Verf. 8.* ὅνα δὲ Κλεομένης εἰς τὸν Ἰθμὸν προεκάθισε. — „Sic emendavimus, cum in msto esset προτεκάθισε. Est autem προκαθίζεν Polybiana vox. Livius eleganter interpretatur *præsidere*. Quod enim Polybius in Legat. 12. dicit, [lib. XX. 3, 3.] ἀλλ' εἰ μὴν αὐτὸς δύναται προκαθίσας τῆς Ἠπείρου παρασκευάζειν σφίσι τὴν ἀσφάλειαν, id Livius lib. XXXVI. [cap. 5.] *sed si ipse posset terrestribus navali- busque copiis præsidere Epiro*. Vide fragmenta Polybii in Ἐπίτειον & Προκαθίσαι apud Suidam. — Vide Fragm. hist. LXVII. T. V. p. 73. Apud Suidam vero verbum activum Προκαθίσαι non reperimus. Ceterum insolentior utique verbi constructio εἰς τὸν Ἰθμὸν προεκάθισε, sed æque insolens εἰς τὸν Ἰθμὸν προτεκάθισε. προκαθίζεν τόπον, non τόπον, nec εἰς τόπον dicunt Græci. Ad προεκάθισε intelligo προεκάθισε τῇ Πελοποννήσῃ δυνάμεις εἰς τὸν Ἰθμὸν. De re vero confer II. 52. ubi docet Polybius, post alias Peloponnesi urbes Corinthum ad extremum occupasse & præsidio tenuisse Cleomenem, quo scilicet impediret Macedonum in Peloponnesum cum exercitu adventum. Cf. Plutarch. in Arato p. 1042.

Verf. 11. *Verf. 11.* Quum vulgo sic legeretur, οὐδένα δὲ ποιοῦμενοι λόγον τῶν Μεγαρέων. τῆς παρουσίας αὐτῶν οὕτω θυμωθέντας &c. inter παρουσίας & αὐτῶν *asteriscum* posuit VALESIVS, & hæc adnotavit: „Hunc locum ita emendavi, τῆς παρουσίας τῶν Ἀχαιῶν οὐκ ἐνθυμηθέντας.“ — Nempe istam emendationem ad marginem etiam contextus adscripserat, & in versione sic posuerat: *cumque illos (scil. Megarenses) valde spernerent, neque ante prævidissent, Achaeos auxilio adfore, confestim obsidionem urbis atque oppugnationem insituerunt*. Contra REISKIVS: „Aberravit, inquit, a vero Valesius in emendendo & interpretando hoc loco, qui sic est legendus & distinguendus: οὐδένα φά ποιοῦμενων λόγον τῶν Μεγαρέων τῆς παρουσίας αὐτῶν.

[id

[id est:] quod autem Megarenſes impreſſionem a Boeotis in agrum ſuum factam magni non faciebant; οὕτω θυμωθέν-
τες πολιορκεῖν ἐπεβόλοντο &c. ita, (ideo, tum tandem)
Boeoti, eo contemptu ſui irritati, coeperunt Megaram oppu-
gnare.“ — Eodem modo etiam Salmaſium olim in ora
ſui exempli Eclogarum Valeſianarum correxiſſe, intellexi-
mus ex notulis nonnullis a venerando Ruhkenio mecum
ex eo libro, quo uſus olim Salmaſius eſt, communicatis.

Verſ. 11.

CAPVT VII.

Cap. VII.

Verſ. 2. Ἐν γὰρ τοῖς ἐξῆς. — „Belli Perſici tempora in-
telligit, quo tempore Boeoti in maximas calamitates inci-
derunt, ut narrat Livius lib. XLII.“ [cap. 43 ſq.] VALE-
SIUS.

Verſ. 2.

Verſ. 3. Οἱ πολλοὶ πρόφασιν &c. Hæc vulgo, ut ſe-
parata Eclogæ, exhibentur, & pro more, quem initio cu-
juſque Eclogæ tenuit compiler, particula ὅτι præponitur,
ſic: „Οἱ οἱ πολλοὶ &c. Quare aſteriscos nonnullos inter
lineas interpoſuimus. Attamen oppido parum eſſe videtur,
quod hic prætermiſit compiler: ac fortasſe nihil, niſi
conjunctio οὕν, deſideratur. De re confer Liv. XXXVI. 6.
Ibid. τὴν ἐπανείρεσιν τὴν Βραχύλλου. Vide lib. XVIII. c. 26.
Ibid. στρατεῖαν ἣν ἐποιήσατο Τίτος ἐπὶ Κορώνειαν &c. Vide
Livium XXXIII. 29.

Verſ. 3.

Verſ. 4. καχεκτοῦντας. De hoc verbo dictum eſt ad
cap. 6, 4. Hoc vero loco REISKIUS aut ἐκαχέκτουον le-
gendum ait, aut deſſe contendit aliquod verbum in im-
perfecto tempore poſitum. Forte ſatis commode ex præ-
cedentibus ſubintelligere licet verbum ἀπελλοστρωμένοι-
ῆσαν, alienati erant a Romanis, aut aliquid ſimile.

Verſ. 4.

Verſ. 5. οἱ τῶν Βοιωτῶν ἄρχοντας. ἄρχοντας maluerat
Valeſius: ſed & illud ferri poſſe ſaſius eſt.

Verſ. 5.

CAPVT VIII.

Cap. VIII.

Vers. 1sq.

Vers. 1. συνετέλει γάμους &c. conf. Liv. XXXVI. 11. & Appian. Syriac. cap. 16. & c. 20. — *Vers. 4. ἔθετο δὲ καὶ τῇ παιδί ὄνομα Εὐβοίαν.* Conf. quæ a Wesselingio ad Simfoni Chronicon adnotata citavimus ad Appiani Syriacæ c. 20. — Ex ea parte historiæ deperditæ, quæ hoc loco inter caput 8. & 9. reliquiarum hujus Libri olim interjecta erat, decerptum est id quod ex Polybio refert Livius XXXVI. 19. de decem millibus militum, quos Antiochus secum in Græciam trajecit. Vide Spicileg. Reliquiarum Polybii, Tom. V. p. 41.

CAPVT IX.

Cap. IX.

Vers. 1.

Vers. 1. Οἱ περὶ τὸν Φαυνέαν &c. De Argumento hujus Eclogæ conf. Livium XXXVI. 27 seqq. Livii narrationem cum Polybii narratione ex professo contendit H. Stephanus in Schediasm. lib. IV. n. 11 & 12. in Gruteri Theſ. Crit. T. V. suppl. p. 136 sqq.

Vers. 4sqq.

Vers. 4. περισπώμενος. Temere *περισπώμενος* ed. Vrf. *Vers. 5. ἐκέλευσε. ἐκέλευε* Bav. bene. — *Vers. 7. προφερόμενοι* recte dedit Bav. Et sic corrigendum monuerat Henr. Stephanus, Eodem modo Reisſkius.

Vers. 9.

Vers. 9. πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν λόγον. Aut *ἱκετικὸν* pro *ἀξιωματικὸν* reponendum censuit Stephanus, aut legendum *τρέπεσθαι μὴ πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἱκετικὸν λόγον.* Scilicet putaverat, nil aliud significare posse *τὸν ἀξιωματικὸν λόγον*, nisi *orationem dignitati ejus, qui loquitur, convenientem; orationem qua quis utens suam dignitatem servat.* Qui si Suidam saltem evolvisset, & loca ab illo prolata considerasset, ubi *ἀξιῶμα* non modo idem vallet quod *βούλημα*, sed & idem quod *ἱκετεία*, desiturus erat mirari, quid cogitans Vrsinus, verba hæc, *τὸν ἀξιωματικὸν λόγον*, id ipsum esse dixerit quod apud Livium legimus *totam in preces orationem versam*; nec hanc notionem vocabuli istius subiectam prorsus præteriturus erat in Græcæ Linguae Thesauro.

Ibid.

Ibid. συγνώμην τυχῆν ἐν τοῖς ἡμαρτημένοις. Non Vers. 9.
 cunctari debueramus, importune insertam pronunciare
 præpositionem ἐν, quam adeo *deletam* utique velimus. Sæ-
 penumero eadem prorsus ratione, post verbum in ν lite-
 ram exiens, imperite insertam illam voculam vidimus.
 Conf. Adn. ad IV. 68, 4. V. 35, 6. &c.

Vers. 11. τίνα δύνανται ἔχει. Sic recte & perspicue Vers. 11.
 Bav. In Vrsini codice erat τὴν δύνανται ἔχει. Vnde ἦν δύ-
 νανται ille edidit, & in Notis monuit, ant sic esse legendum,
 aut τὴν δύνανται ἦν. Acnte Reiskius ex conjectura jam vi-
 derat, τὴν illud, quod in Vrsini erat codice, ex τίνα fuisse
 corruptum, — *Ibid.* ὡς ἂν διὰ τοῦτο λειοτέρου σφίσιν
 ἐλέου ὑπάρξοντος. REISKIUS, cum & lectionem ab Vr-
 sino adoptatam, & ex Notis Vrsini scripturam codicis, quo
 is usus erat, retulisset, hæc porro adnotavit: „Margini
 (Vrsinus) pro Λευκίου adscripsit Μανίου. Et sane *Manii*
Glabrionis nomen rei aptius, quam *L. Valerii Flacci*. Sed
 quum perinde erat, ad mutationis quidem culpam, utrum
 nomen optaret, præstabat certe aptius nomen præferre,
Manii: parum enim in L. Valerio momenti erat, in Manio
 summa rei. Mihi videtur Polybius dedisse ὡς οὖν διὰ τοῦτο
 ἐτοιμοτέρου (aut προχειροτέρου) σφίσιν ἐλέου ὑπάρξοντος, ac
 si ob illam formulam pronunciatam paratior ipsis esset futura
 venia & commiseratio; aut ὡς διὰ τοῦτο λειοτέρου σφίσι τοῦ
 ζυγοῦ τῆς δουλείας ὑπάρξοντος.“ — ὡς ἂν nos quidem, sicut
 ab Vrsino correctum est, tenendum utique duximus. ἐλέου,
 quod suavit Reiskius, verissimum visum est: in eandem-
 que cogitationem incidisse olim Gronovium, ex schedis
 ejus intelleximus. Ceterum λειοτέρου utique suspectum
 manet, & προχειροτέρου malimus. Vrsinus in ora ex sua
 conject. ἡπιωτέρου posuit, ad Λευκίου vel Μανίου referens.

Vers. 12. περὶ αὐτοῦ. περὶ αὐτοῦ Vrsin. & Bav. non Vers. 12.
 male. Vocem hanc cum præcedentibus Casaubonus lite-
 ris quadratis excendi curans, spiritum cum accentu omisit.
 Eodem modo Gronov. Asperum spiritum adjecit Er-
 nestus.

CAPVT X.

Cap. X.

Verf. 3.

Verf. 3. μεταλαβών. Nil opus est ut cum H. Stephano μεσολαβών corrigamus. — *Ibid.* οὕτως ἔχει. ἔχειν cum Vrsini codice etiam Bav. habet, quam lectionem ferri pariter posse ait Vrsinus in Notis. Nobis in contextu recte ab Vrsino ἔχει positum videtur.

Verf. 4.

Verf. 4. μήτε μετὰ κοινοῦ δόγματος. Sic XX. 4, 6. Lectio codicis Bav. κατὰ κοινοῦ δόγματος præsidium invenire videri potest in XI. 30, 3. ubi vide notata. Hæm. Stephanus ἀπὸ κοινοῦ δόγματος scribere iusserat, quod & Reiskio placuit.

Verf. 5.

Verf. 5. Λικάρχον. Hic olim legatus ab Aetolis fuerat Romam missus, (XVII. 10, 9.) occasione pacis cum Philippo componendæ: posthac ab eisdem ad Antiochum erat missus, ut ad bellum adversus Romanos eum concitaret. Liv. XXXV. 12. — *Ibid.* Μενέστρατον. — „Videtur legendum esse Μενέσταν, si Livianam versionem sequi velimus, quæ confirmatur Polybii alio loco, qui est in fragm. [Legat.] 28. [lib. XXII. 14, 13.] in quo Μενέστας hic nominatur, qui *Menestas* idem est in libris manuscriptis Livianis.“ VRSINVS. Ad hæc KEISKIUS: „Dubitat, inquit, Vrsinus de bonitate hujus lectionis, propterea quod idem infra Μενέστας, & apud Livium *Menetas* appellatur. Sed ex dubitandi causa idonea non erat: nam Μενεστᾶς (ut exarandum est, non Μενέστας) idem est atque Μενέστρατος, ut Ἀλεξᾶς idem atque Ἀλέξανδρος, Φιλᾶς idem atque Φιλανδρος, Ἀπαλλᾶς [nescio an Ἀπολλᾶς scribere vir doctus voluerit] idem atque Ἀπολλόωνος, & alia talia. Potest etiam lectio *Menetas* defendi: nam ut *Philetas* nomen fuit virile, ita quoque *Menetas*.“ — In numero formarum decurtatarum nominum virilium poterat hic commemorari etiam Ἀμύνας vel Ἀμυνᾶς, quo usus est Polybius noster IV. 16, 9. pro Ἀμύνανδρος, tum Τιμόλας XVII. 14, 4. pro Τιμόλαος, nisi ibi a librario peccatum. Apud Livium XXXVI. 28. & XXXVIII. 10. codices nonnulli non *Menetas*, sed *Menestas* & *Mencstes* habent. — *Ibid.*

εἰς Νεύπακτον. Mendose nonnihil in hac regione scriptum Vers. 5.
in suo exemplari fuisse ait Vrsinus, idque a se correctum.
Putamus εἰς Ἀνάπακτον in Vrsini codice fuisse, ut in Bav.
Cetera quidem omnia recte exhibet Bav. — *Ibid.* συνα-
ποχωρήσαντας πρὸς αὐτούς. — „qui a se (Romanis) dese-
cissent ad ipsos, Aetolos puta.“ REISKIUS.

Vers. 7. εἰς ἔννοιαν αὐτὸν ἀγαγεῖν. Perperam αὐτοῦ Vers. 7.
ἀγαγεῖν Bav. & Vrsini codex. ἔννοιαν vero recte Bav. Men-
dose ἄνοιαν cod. Vrsini. — *Ibid.* ἔτι γὰρ ὑμεῖς ἑλληνο-
ποεῖτε. Livius: *nec hercule magnopere nunc curo, quid*
Aetoli satis ex more Græcorum factum esse censeant. — *Ibid.*
ποιεῖθαί λόγον. Mendose ποιεῖσθαι Bav. Ceterum aut λό-
γον in λόγους mutandum censuerat Henr. Stephanus, (ad-
modum probabiliter, ut videtur,) aut delendam præposi-
tionem περὶ ante τοῦ δέοντος vel πρέποντος. — *Ibid.* εἰς
τὴν πίστιν. — „Post τὴν deest aut ἐμὴν, aut ἡμετέραν,
aut Ῥωμαίων.“ REISKIUS. — At poterat haud incom-
mode Ῥωμαίων subintelligi.

Vers. 8. σκύλακς σιδηροῦν. Perperam σκύλακς σιδηροῦν. Vers. 8.
Pollux lib. X. segm. 167. δεσμὸς μέντοι σιδηροῦς καὶ σκύλαξ.
Vbi monuit IUNGERMANNVS: „Sic apud Latinos *canis,*
catulus vel *catellus ferreus*, ut docuit Turnebus VII. Ad-
vers. 12. & Marcilius Interpretamento legis XII. tabul.
c. 18.“ — *Ibid.* περιθῆναι. Sic bene Vrsinus edidit, ne-
scimus an ex suo codice. Noster Bav. quidem mendose
περιθῆναι (sic) habet.

Vers. 9. ἔστασαν, per syncopen pro ἐστάμεσαν. Sic Vers. 9.
προέστασαν V. 5, 8. καθέστασαν I. 71, 2. & similia. Aut
ἴσταντο aut ἴστησαν voluerat Reiskius. Ceterum de eodem
verbo isto confer quæ notavimus ad IX. 3, 7. — *Ibid.*
ἀπαντωμένων. Mendose ἀπατωμένων Bav.

Vers. 10. Ὁ δὲ Λεύκιος. Corrupte ὁ δὲ Λάριος Bav. & Vers. 10.
Vrsini codex. — *Ibid.* βουλευσασθαι ex Bav. adoptavimus.
βουλευέσθαι edidit Vrsinus, nescimus utrum ex ingenio, an
ex suo codice.

Vers.

Verf. 14 15. *Verf.* 14. διὸ γράψαιν ἔδοξεν. ἔδοξαν malimus.
— *Verf.* 15. ἀπαντᾶν. ἀπατᾶν Bav.

Verf. 16. *Verf.* 16. τὴν τοῦ βασιλ. Caret τὴν Bav. male. — *Ibid.* εἰς αὐτόν. Ferri hoc potest, in se, sc. Nicandrum. Sed magis placet εἰς αὐτοῦς, quod in latina versione expressit Casaubonus: *propensum regis animum in Aetolorum gentem.* — *Ibid.* μηδὲν γενέσθαι πέρας ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. Vocem πέρας corruptam in suo exemplari ait Vrsinus; quid vero in illo fuerit scriptum, non declarat: de qua negligentia hujus editoris, praesertim cum unicus ille fuerit codex, e quo eclogae de Legationibus editae ad hunc diem erant, conqueritur hoc loco, ut saepe alias, Reiskius. Nunc quoniam nos Bavarico simul usi sumus codice, sciat lector, nil in eo quidem corruptum esse hoc loco.

Cap. IX.

C A P V T XI.

Verf. 1. *Verf.* 1. περιπατείας. Temere & mendose περιπατείας ed. Vrsini. Recte Casanb. & seqq. cum Bav.

Verf. 2. *Verf.* 2. ἀφ' ἧς ὁρμήθη ἡμῶν. Ita oportuit. Pari ratione cap. praec. verf. 16. dixerat, ὅθεν καὶ τὴν ὁρμὴν ἐποιήσατο.

Verf. 3. *Verf.* 3. τοὺς Μακεδόνας ἀφιστῶτας μὲν. Necessario post Μακεδόνας requirebatur conjunctio δὲ, nec vero superflua erat μὲν, quae ad sequens δὲ in αὐτὴν μετακινῆσαι refertur.

Verf. 4. *Verf.* 4. εἰς τὴν Ἀχαΐαν. conf. ad IX. 29, 2. Hunc Polybii locum respexisse videtur Steph. Byz. cum scripsit Ἀχαΐα, πόλις τῆς Θεσσαλίας τῶν Μηλίων, ὡς Πολύβιος. Conf. eundem in Φάλαρα, & Polyb. XX. 10, 16. — *Ibid.* ἐπεβάλετο casu (puto) irrepsit in edit. Gronovii, e qua in nostram est propagatum. ἐπεβάλλετο in imperf. dant ed. 1. & 2. cum msstis, non male, licet praecesserit διεκόμισα in aoristo.

Verf. 5. *Verf.* 5. εἰς τοὺς προκοίτους τῶν Μακεδόνων. προκοίτους pro vulgato προκρίτους ad oram sui exempli adnotaverat Gronov. Et REISKIUS: „ἴμω vero προκοίτους, inquit, in stationem (ut Livius vertit) incidit Macedonia.“ —
Sui-

Suidas: Πρόκοιτος· ὁ προφύλαξ. Vocabulo προκοιτία, *ex-cubicia*, usus est Polyb. II. 5, 6. & VI. 35. 5. — *Ibid.* Nescimus quid scabri habent verba πρὸς τὸ πείσεσθαι τι. Susplicati sumus προσδοκῶν ἢ πείσεσθαι τι &c.

Verf. 6. τοὺς ἐπὶ τούτων ὄντας. — „In notis citat *Vr.* *Verf.* 6. sq. finis ἐπὶ τούτων. Vtrumque male. Lege ἐπὶ τούτῳ, & sic quoque p. 1119, 2. Livius, aut errore, aut licentia, male hic reddidit sententiam auctoris sui, *accumbere eum epularique jussit*: non certe cum ipso Philippo.“ REISKIUS. — Quod ἐπὶ τούτων in Notis *Vrsini* est, haud dubie operarum errori debetur. Cur vero ἐπὶ τούτων damnaret Reiskius, hoc quidem loco, nulla idonea caussa fuit: nihil enim frequentius ista constructione præpositionis ἐπὶ cum genitivo hac notione, *præesse, præfectum esse alicui rei, curam rei habere*. vide III. 35, 4. IV. 87, 7. V. 71, 11. &c. Sunt autem hoc loco οἱ ἐπὶ τούτων ὄντες ἑλλήες ex regis famulis vel ministris, qui hoc munus, hanc curam habebant, ut exciperent regis hospites. Altero loco, quem Reiskius designat, (nempe mox *Verf.* 8.) recte monuit, legendum τοῖς ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοις, & sic ibi etiam *Bav.* perspicue dedit, ubi de singulari aliquo negotio & mandato agitur, nempe de mandato comitandi deducendique Nicandrum. *Ibid.* μετὰ προπομπῆς ἱκανῆς. *Vrsinus* in Notis, aliud putamus animo agens, citat μετὰ σπουδῆς ἱκανῆς. προπομπῆς habet *Bav.* ut est in *Vrsini* contextu.

Verf. 9. τελῶς ἀνελπιστοῦ καὶ παραδόξου Φανείσσης. *Verf.* 9. Sic perspicue scribendum viderat Reiskius, & ante eum Casaubonus, qui vertit, *plane contra spem suam atque opinionem omnium*. Sane prorsus nullam tolerabilem sententiam ex vulgata scriptura τελῶς ἀνελθάν extricaveris. Vocabula ἀνελπιστος καὶ παράδοξος sæpe copulat scriptor noster. — *Ibid.* ἀπὸ ταύτης τῆς ἐνστάσεως. Ferri hoc potest, *ab hoc initio*. Sed τῆς συστάσεως perspicue dat *Bav.* quod verissimum videtur, *ab hac notitia, ab hac familiaritate, cum regē contracta*. cf. XXVII. 13, 8. XXIX. 8, 7. &c.

Verf.

- Verf. 10. *Verf.* 10. εἰς ὑποψίαν. εἰς ὑποψίας Bav. non male, ac fortasse rectius. — *Ibid.* ἐμπέσαν ex emendatione Vrsini est, qui ἐμπέσαι fuisse sit in suo exemplari. In cod. Bav. est scripturæ compendium, quod non satis extricamus: videtur fere esse ἐν πᾶσι, sed facile credimus ex ἐμπέσαν corruptum. — *Ibid.* μετήλλαξε. μετήμαξε ed. Vrf. operarum errore.
- Verf. 11. *Verf.* 11. Κόραξ &c. Livius XXXVI. 30. *Vt ad Coracem est ventum, (mons est altissimus inter Callipolim & Naupactum,) ibi & jumenta multa &c.* Adde Appian. de Rebus Syriac. cap. 31.
- Verf. 12. *Verf.* 12. Ἀπεράντεια, &c. Liv. XXXVI. 33. *Indo Dolopiam, & Aperantiam, & Perrhabiaz quasdam civitates (Philippus) recepit.* Ceterum Ἀπεράντεια, an Ἀπαυρία scribas, perinde est. conf. XXII. 8, 3.

CAPUT XII.

Cap. XII.

- Verf. 1. *Verf.* 1. συνέβη καὶ τὴν ἐκ τῆς Ῥώμης πρεσβείαν, ἣν ἀπέστειλαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, παραγενέσθαι. — „Locus suspectus. Primum ratio linguæ græcæ postulabat ἐκ τῆς Ῥώμης τὴν πρεσβείαν, non τὴν ἐκ τῆς Ῥώμης. Non enim Roma missam legationem venisse Spartam significatur, sed Roma rediisse Spartam. Deinde aliud fuit in codice Vrsini: quid fuerit non satis intelligo: forsitan ἐκ τῶν Ῥωμαίων. [ἐκ τῆς Ῥωμείων perperam est in Bav. neque aliter fuerat in Vrsini exemplari.] Vulgata Vrsino debetur; sed ea vitiosa est. Nam, quod tertium & idem gravissimum est, hæc legatio neque Romæ fuit, neque Roma rediit, neque Romam missa est, sed Aegium ad concilium Achæorum, ad quod Manius Acilius Glabrio Cos. cum T. Quintio Flaminio convenerat: id quod patet ex Livii XXXVI. 35. *Consul cum T. Quintio ad Achaicum concilium Aegium trajecit. Ibi de Eleis & exsulibus Lacedæmoniorum restituentis actum, & neutra perfecta res.* Hæreo in loco. Neque ἐκ τῆς Ῥώμης, neque ἐκ τῶν Ῥωμαίων placet. Fragmentum hoc cum illo Livii comparare debere, ordo narrata.

ratarum rerum apud Polybium Liviumque idem docet. Vt enim huic fragmento [Legationi XIV.] statim subjicitur aliud [Legat. XV.] de benignitate senatus erga Philippum, ita quoque Livius eodem capite eadem de re narrat: *Et Philippi legati sub idem tempus in senatum introducti.*

REISKIUS. — Vtique turbas h. l. ciet atque dubitationem movere potest Livii a Polybio dissensus, præsertim cum in rerum græcarum hujus temporis narratione pressio pede græcum scriptorem sequi romanus consueverit: si modo ea dissensio est, neque hoc solum, quod partem narrationis Polybii præterierit Livius. *Legationem a Lacedæmoniis Romam missam* silentio præterit Livius; *apud T. Quinctium in concilio Achæorum actum esse*, ait, *de exsulis Lacedæmoniorum restituendis.* Hæc non pugnant inter se, sed mirifice consentiunt. Polybius scribit: *rediisse hoc tempore* (in cujus historia versatur Livii narratio l. c.) *legationem a Lacedæmoniis Romam missam*: simul docet Polybius, *senatum Romanum respondisse Lacedæmoniorum legatis, se de eis rebus, quas petiissent Lacedæmonii, mandata daturum legatis Romanis in Græciam mittendis, vel missis.* (nam utroque modo intelligi verbum ἀποσπελλοµένους potest.) Atqui in illorum legatorum numero T. Quinctius erat, ut docet Livius XXXV. 23. Igitur consentaneum erat, ut in concilio Achæorum, cui tunc intererat T. Quinctius, eisdem de rebus ageretur; præsertim quum & Lacedæmonii recens tunc (anno superiori) occiso ab Aetolis Nabide, (Liv. XXXV. 35.) societati Achæorum intercedente Philopoemene essent adjuncti, (Liv. ib. c. 37.) & quum ceteroquin etiam ea, quæ postulaverant Lacedæmonii, ad Achæos nonnihil pertinerent, ut mox videbimus. Ceterum incommodat utique, quod non τῆς Πρώτης habent libri mssti, sed τῆς Πρωτίων. Sed satis jam vidimus, mendis scatere hos codices: & in promptu erat vel ἐκ τῆς Πρώτης corrigere, ut fecit Vrsinus, vel ἐκ τῆς Πρωτίων πόλεως. Nam *de legatione Romam ad senatum a Lacedæmoniis missa* hic agi, dubitare nos non sinunt ea Polybii Histor. T. VII. Dd quæ

Verf. 1. quæ sequuntur: in quibus illud quidem non magnopere urgebimus, quod ἡ σύγκλητος tantum non constanter de *senatu Romano* dicatur: nam interdum etiam, quamquam rarius, de alio concilio idem nomen Polybius noster usurpat, velut de concilio Achæorum Sicyonem convocato, XXIX. 9, 6. ac fortasse etiam de Acarnanum concione XXVIII. 5, 6. (ubi tamen dubitare licet, annon senatus Romanus sit intelligendus.) Sed quemadmodum capite seq. XX. 13, 1. (in legatione XV. cujus argumentum Livius eodem capite cum eis rebus, de quibus hic agitur, conjunxit) ἡ σύγκλητος *senatus Romanus* est, sic nulla est ratio cur dubitemus, hoc loco pariter σύγκλητος *senatum Romanum* dici.

Verf. 2. *Verf. 2.* At manifesta sit etiam res ex ipsis mandatis, quæ habebant legati Lacedæmoniorum (*Verf. 2.*) Ἐπrieβουον μὲν γὰρ περὶ τῶν ὀμῶν. *Nisi erant legati, ut peterent de obsidibus.* Sunt nempe hi obsides, qui in pace anno 559. a T. Quintio Nabidi data imperati erant Nabidi: *obsides daret (Nabis) quinque, quos imperatori Romano placuisset; filium in his suum.* Liv. XXXIV. 35. coll. cap. 40. Horum obsidum redditio nec ab Achæorum concilio, nec a T. Flaminio petere Spartani potuerunt: ad senatum Romanum ea res pertinebat. Et respondet senatus, *de obsidibus se amplius deliberaturum*: mox vero, ut docet Polybius cap. seq. *remiserunt Spartani obsides, excepto Nabidis filio.*

Ibid. καὶ τῶν κομῶν. Alterum petatum erat *de pagis* vel *de vicis*. Possis etiam *de oppidis* vertere, nam oppidum non munitum κάμην Græci dicunt. conf. II. 17, 9. sed id quidem non moramur. Quinam vero sint hi vici, & quid de illis petierint a senatu Romano legati Lacedæmoniorum, intelligitur ex eis quæ post facta anno 556. tradit Livius XXXVIII. 30 seq. Scilicet *T. Quintius, quum in bello cum Nabide anno 559. maritimæ oræ oppida omnia, quæ ditionis Lacedæmoniorum fuerant, partim metu aut vi cepisset*, (Liv. XXXIV. 29.) *& Gythium etiam, portum Lacedæmoniorum, in deditionem accepisset, castella omnia*
 &

Et vicos ejus oræ in fidem tutelamque Achæorum tradiderat, quibus vicis atque castellis abstinere ex foedere Lacedæmonii deberent. Eam conditionem pacis a Flaminio proconsule Nabidi datæ præterierat quidem Livius XXXIV. 35. sed ex XXXVIII. 31. res satis adparet. Receperat quidem interim anno 562. Nabis Gythium, sed a Philopoemene, Achæorum prætore, rursus inde pulsus, & debilitatis ac prope fractis viribus in urbem Spartam inclusus erat. Liv. XXXV. 25-30. Eodem vero etiam anno, interfecto ab Aetolis Nabide, Lacedæmonii quidem, Philopoemenis oratione commoti, (qui tunc magistratu abierat,) societati Achæorum se adjunxerunt; (Liv. XXXV. 35-37.) sed vici atque castella oræ maritimæ, quæ in tutela Achæorum erant, eis non sunt reddita. Idcirco Romanos legatos miserunt Lacedæmonii, qui peterent a senatu, ut, quoniam occisus erat Nabis tyrannus, & ipsi foederi Achæorum essent adjuncti, imperaret senatus reliquis Achæis, *ut vicos & castella oræ maritimæ, a Romanis olim Nabidi ademta, & in Achæorum fidem tutelamque tradita, sibi (Lacedæmoniis) nunc restituerent.* In eadem vero petitione *de vicis* agebatur fortasse etiam de exulibus Spartanis, qui sub Achæorum tutela ibi habitabant. Vide notata ad vers. 3 & 4.

Vers. 2.

Vers. 3. Respondit senatus, de vicis illis mandata se daturum legatis Romanis, qui in Græciam essent missi, (conf. notata ad vers. 1.) quorum in numero T. Quintus erat, idem qui bellum cum Philippo ante aliquot annos confecerat. Ea de re haud dubie deinde actum est in eodem concilio Achæorum de quo Livius XXXVI. 35. loquitur, quamquam hujus rei non memorat Romanus scriptor, qui in Græciæ rebus Polybium quidem preesse secutus, sed non omnes res ad Græcos pertinentes ita minutatim, ut a græco scriptore factum, persecutus est. At in illo Achæorum concilio nihil de ea re novi decretum est: vici illi, de quibus agebatur, cum tota ora maritima, Lacedæmoniis olim ademta, his non sunt restituti, sed manserunt in tu-

Vers. 3.

tela Achæorum, magnam partem habitati ab exsulibus Spartanis, ægre id patientibus ceteris Lacedæmoniis. Liv. XXXVIII. 30sq. — *Ibid.* τοῖς παρ' αὐτῶν ἀποστ. αὐτῶν restituimus ex mastis. Temere παρ' αὐτῆς edidit Vrsinus, quod tenuere posteriores editores.

Verf. 4.

Verf. 4. περὶ δὲ τῶν Φυγάδων τῶν ἀρχαίων. Mendosum esse vulgatum Ἀχαιῶν, dubitari non debet. Non de *Achæorum exsulibus* agi, sed *Lacedæmoniorum*, res ipsa docet, & consentit Livius XXXVI. 35. conf. Plutarch. in Philopoem. p. 366. & Pausan. lib. VIII. c. 51. p. 704. apud quem corrigendus est error in nomine Romani consulis, & Μανίου pro Μανιλλίου legendum. Scilicet agitur de illis civibus Spartanis, qui a Nabide, Lacedæmoniorum tyranno, & partim etiam ab eis, qui ante hunc tyrannidem Lacedæmone occupaverant, in exilium fuerant pulsi; de quibus vide Polyb. XIII. 6, 3. & Liv. XXXIV. 26. Magna horum pars habitabat vicos oræ maritimæ Laconicæ, ut modo ad verf. 3. ex Livio vidimus. In pace a Tito Nabidi data restituendorum in urbem exsulum illorum nulla fuerat mentio facta; (Liv. XXXIV. 36.) modo mandatum Nabidi, ut liberos & conjuges, quæcumque voluissent, exsulibus remitteret. (ibid. c. 35.) Nunc, liberata Lacedæmone a Nabidis tyrannide, & societati Achæorum adjuncta, spem redeundi in patriam ceperant hi exsules, non invitis Achæis, sed quam maxime invitis ipsis Lacedæmoniis, ut satis adparet ex Liv. XXXVIII. 34. Spartani legati de ea re ad senatum retulisse videntur Romanum, ubi de vicis agebant, quos habitabant exsules, ut monuimus ad verf. 2. Quid responderit de Exsulibus senatus, perspicue hic docet Polybius. In concilio deinde Achæorum, de quo Livius loquitur XXXVI. 35. & Plutarchus l. c. consul Manius Acilius una cum T. Quintio legato ab Achæis postulavit, ut exsules Lacedæmoniorum in patriam urbem restituerent: sed res tunc non perfecta est, non quod id nollent Achæi, sed quod ita rem factam vellent, ut non populus Romanus, sed ut ipsi gratiam beneficii ferrent. Itaque dilata

res

Verf. 4.

res est, & demum anno 565. decreto in concilio communi Achæorum facto restituti in urbem exsules sunt a prætore Achæorum Philopoemene, ut Livius docet XXXVIII. 34. Iam iidem hi exsules Lacedæmoniorum, a Philopoemene in patriam restituti, diserte a Polybio *οἱ ἀρχαῖοι Φυγάδες*, id est, *veteres exsules*, vocantur lib. XXIII. 11, 7. XXIV. 4, 1. & XXV. 1, 10. Quare nullum dubium esse debet, quin & nostro hoc loco, pro τῶν Φυγάδων τῶν Ἀχαιῶν, quod vulgo consentientibus mssis legebatur, τῶν Φυγ. τῶν ἀρχαίων fuerit scribendum. Ratio nominis satis intelligitur, non solum ut ab aliis nuperius in exsilium pulsus distinguerentur, (vide XXIV. 4, 2 & 5.) verum etiam quoniam revera jam diu erat ex quo in exsilium fuerant pulsus, ut docet Polybius loco supra citato, XIII. 6, 3. in rebus anni 550. & Livius XXXIV. 27. ubi ait: *Ipsorum quoque Lacedæmoniorum exsules permulti, tyrannorum injuria pulsus, spe recuperandæ patriæ in castra Romana convenerant. Multi autem erant, jam per aliquot ætates, ex quo tyranni tenebant Lacedæmonem, alii ab aliis pulsus &c.* Latius hæc & enucleatius exponere placuit, cum ut emendationis nostræ firmaremus veritatem, tum ut Livium cum Polybio conciliaremus, & alterum ex altero illustraremus; denique quod commoda visa hæc expositio est ad plura Polybii loca, quibus deinde & horum eorundem & aliorum exsulum Lacedæmoniorum sit mentio, planius intelligenda. Eodem errore, qui hoc loco codices nostros foedaverat, libri omnes Ἀχαιοὶ pro ἀρχαῖοι dabant XIII. 3, 2. & vicissim XXIII. 11, 8. pro Ἀχαιοὶ, ἀρχαῖοι dedit Bav.

CAPUT XIII.

Cap. XIII.

Verf. 1. Κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς &c. Vid. Livius Verf. 1. XXXVI. 35. & confer notata ad cap. 12, 1.

Verf. 3. τὸν μὲν υἱὸν Δημήτριον ἀπέλυσε. Livius l. c. Verf. 3. Non responsum solum benigne legatis est; sed Philippi quoque filius Demetrius, qui obses Romæ erat, ad patrem reducendus legatis datus est. Fatemur, defendi ut-

Dd 3

cum-

Verf. 3.

cumque particulam *οὖν* posse quæ pleonastice nonnumquam in apodoti orationis posita reperitur, ut monuimus ad XI. 14, 6. Sed vix abesse hoc loco potuit nomen *οὖν*, & tam facile confundi illud cum *οὖν* potuit a negligenti librario, qualis fuit is e cuius exemplo & Vrsini codex & Bavaricus manavit, ut non dubitandum putaremus, quin perspectam Reiskii adoptaremus emendationem. Illud etiam dicendum, vulgatam lectionem unius codicis Vrsiniani niti auctoritate, nam tota hæc ecloga desideratur in Bavarico.

Verf. 5.

Verf. 5. πλὴν Ἀρμέναι. Genitivus casus, a recto *ὁ Ἀρμέναις*. *Armenes* apud Livium vocatur XXXIV. 52. ubi hunc cum Demetrio, Philippi filio, in triumpho ductum fuisse tradit a T. Quintio. — *Ibid. τοῦ Νάβιδος οὖν.* Mendose *μάνιδος* pro *Νάβιδος* scriptum fuisse in suo codice ait Vrsinus.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XX.

RELIIQVIAS.

Ex libris Historiarum Polybii, qui sunt inter vicesimum & vicesimum sextum interjecti, nullus nominatim citatur; & neque in Eclogis de Legationibus, nec in Eclogis de Virtutibus & Vitiis aliud indicium, quo constet ex quonam libro excerptæ sint Eclogæ ad hanc partem Historiarum pertinentes, continetur, nisi quod in codice Peiresciano post illam Eclogam, quam exhibuimus lib. XX. cap. 7. vers. 3-5. scriptum sic fuerit: Τέλας τοῦ κ'. λόγου τῆς Πολυβίου Ἱστορίας. Ex quo intelligitur, proxime sequentem eclogam, quam exhibemus in Reliquiis libri XXI. cap. 5. vers. 5-7. ex libro vicesimo primo esse desumptam: sed quousque perducta fuerit in libro XXI. narratio rerum, aut a cujus anni rebus inceperit liber XXII. & quisque ex sequentibus libris, nusquam definitum reperitur. Itaque in horum librorum Reliquiis *justo ordine* digerendis, & in rebus quibusque ad eum *annum*, quo gestæ sunt, referendis, sequi quidem nobis licuit indicia satis clara, quæ partim series ipsarum Eclogarum de Legationibus & de Virtutibus ac Vitiis exhibebat, partim quæ consulum nomina passim in eclogia occurrentia, aut aliæ notæ internæ ex ipso argumento elucentes, subministrabant; denique ea indicia, quæ narrationis ordo, quem Livius tenuit, nobis offerebat. Sed in distributione rerum *per Libros*, inde

Lib. XXI.

Dd 4

a li-

a libro XXI. usque librum XXV. conjectura contentos esse oportuit, quum certam & indubitatam rationem, quam sequeremur, non haberemus.

Cap. 1.

CAPVT I.

Verf. 1.

Verf. 1. τῆς κατὰ τὴν ναυμαχίαν νίκης. — „Significat illud navale praelium, quo C. Livius, praefectus classis Romanæ, Antiochi classem ejusque praefectum Polyxeniam ad Chium vicit, de quo vide Livium in exitu libri XXXVI.“ **REISKIUS.** — *Ibid.* ἐλινύας. Sic recte per simplicem literam ν hoc nomen efferunt scripti libri. Confer Suidam & Etymol. in Ἐλινύειν. Contenderat Toupius in Emendd. in Suidam Part. III. p. m. 444. ἐλινύοντας ἄγειν h. l. scribendum; sed eam sententiam retractavit in Praefat. eidem Part. III praemissa, & nihil mutandum professus est.

Verf. 3.

Verf. 3. τοὺς παρὰ τῶν Αἰτωλῶν πρέσβας &c. Vide Liv. XXXVII. 1. — *Ibid.* προσῆγον τῇ συγλήτῃ. — „Quinam προσῆγον? Non certe ἡ σύγκλητος. Ergo deest aliquid, e. c. οἱ περὶ τὸν Τίτον, quod colligitur e Livii XXXVII. 1. dicentis, Aetolorum legatos a T. Quintio, qui tum Romam a Græcia rediisset, adjutos esse.“ **REISKIUS.** — At sic & aliis loquitur Polybius, εἰσάγων τοὺς πρεσβευτὰς, XXII. 7, 1. & 4. & εἰσῆγον εἰς τὴν σύγκλητον τοὺς πρεσβευτὰς, XXIII. 11, 1. *legatos in senatum introduxerunt*, nempe ii quorum munus vel jus erat id faciendi; scilicet consules, & iis absentibus, praetor urbanus, ut docuit Drakenb. ad Liv. XXXIX. 33, 1. Confer infra ad Polyb. XXIII. 11, 1. & ad XXIV. 1, 8.

Verf. 5.

Verf. 5. διασαφῆσαι βήρως. Sic recte emendavit Vrsinus in marg. & in contextum recepit Casaubonus. Mendose βήρωις mssst.

Verf. 6.

Verf. 6. Διὸ καὶ τούτοις &c. Haec verba cum primis verbis eclogæ proxime sequentis, usque πυνθανόμενος τὴν τε τῶν, desunt codici Bav.

CAPVT II.

Cap. II.

Versf. 1.

Versf. 1. Πολιορκουμένων τῶν Ἀμφισσέων ὑπὸ Μανίου τοῦ Ῥωμαίου στρατηγοῦ. In latina versione adde verba ibi neglecta, *Romanorum imperatore*. De tota re, quæ hac Ecloga agitur, confer Livium XXXVII. 5 sqq. Brevissime eadem res tangitur in Diodori Siculi Ecloga quinta Legationum.

Versf. 3. ὑποδεξάμενος. Nentiquam damnemus vulgatam lectionem, ἀποδεξάμενος, quæ ex Vrsini codice erat edita; præsertim quum ὑποδέχεσθαι sigillatim sit *hospitio excipere*, quod veremur, ne non sit hujus loci.

Versf. 4. τὰ κατὰ τοὺς Αἰτ. Perperam καὶ κατὰ Bav. absque τὰ. — *Ibid.* διαλήφει recte Casaub. cum Bav. Mendose διαιλείφει Vrsin.

Versf. 6. Διόπερ ἅμα τῷ μνηθῆναι. Rectissime sic Bav. Perperam vulgo abest particula διόπερ. Deesse nonnihil perspicte Reiskius viderat; conjeceratque, καὶ ἅμα aut ἔς ἅμα aut οὐ μὴν ἄλλ' ἅμα scriptum oportuisse. — *Ibid.* περιάζειν. Nil differt Bav. Quod in Vrsini notis, ubi hæc verba repetuntur, παραπεριάζειν legitur, operarum errore factum videtur.

Versf. 7. εἰς τὴν Ὑπάταν αὐτοί, &c. Comma ponendum post αὐτοί, cum post Ὑπάταν vulgo fuisset positum, & juncta fuissent verba αὐτοί διαλέγοντο, monuit Reiskius.

Versf. 8. κατεστάθησαν οἱ συμμαχούντας correxit Casaub. præeunte Henr. Stephano schediasm. 12. lib. IV. συμμάχοντες ed. Vrsin. cum msstis.

Versf. 9. Ἀμφίσσης. Ἀμφίσσης Bav. — *Ibid.* σφίσιν Φιλανθρ. Sic σφίσιν cum ν in fine dant edd. & mssti, ut passim aliàs, licet sequatur litera consona,

Versf. 10. ἔτι δὲ πρότερον καὶ Φιλανθρωπότερον ὤμλησαντος τοῦ Ποπλίου. Pro ἔτι δὲ πρότερον Henr. Stephanus schediasm. 12. lib. IV. legendum censuerat ἔτι δὲ εὐνούτερον (vel εὐνοϊκότερον aut Φιλικότερον) ἢ πρότερον. Quam conjecturam probans Casaubonius, in græcis ante

Verf. 10.

πρότερον *asteriscum*, in defectus notam, posuit, & latine sic locum hunc convertit: *Quum Publius benignius adhuc & humanius, quam ante, eos exceperisset.* Inde GRONOVIVS: „Asterisco, ait, nil opus. Unica litera inserta, legendum πρότερον. Iungit hæc duo Legat. 6. [XX. 20, 7.] νικῶντάς γε μὴν μετρίους καὶ πράξεις καὶ Φιλανθρωπικούς. Et legat. 74. [XXVIII. 3, 3.] ἐπιδεικνύειν τοῖς ἀνδράποικς τὴν τῆς συγκλήτου πρότητα καὶ Φιλανθρωπίαν.“ — Denique REISKIUS hæc adnotavit: „Si ἐτι δὲ πρότερον servatur, quod commode fieri potest, & Livii auctoritate confirmari videtur, dicentis, priusquam ad L. Scipionem Cos. Asiaticum postea dictum accederent legati Aetolorum, eos ad fratrem ejus P. Africanum, qui in bello Antiochico fratri comes & magister pæne, nomine legati, aderat, accessisse; tum debet paulo ante [verf. 9.] pro *Publii* nomine, nomen *Lucii* substitui: quod si non sit, neque necesse est fieri, tum pro πρότερον legendum est πρῶτον, vel sic, ἐπὶ δὲ τὸ πρῶτον.“ — Speciem utique habet πρῶτον, pro πρότερον. Et eodem modo XV. 17, 4. jungunt πρῶτος καὶ μεγαλοφύχως χρῆσθαι τοῖς πράγμασι. rursusque XXI. 13, 7. Et formatur quidem comparativus πρῶτατος XXXII. 10, 4. sed & πρῶτερος III. 52, 6. At, mutatione nil esse opus, recte monuisse Reiskius videtur. Livii verba, ad quæ provocavit, quæ ex Polybio in latinum plane conversa videntur, hæc sunt: *Et (scm pacis eis (Aetolis) sermo etiam Africani, quem priorem adierunt, auxil.* Neque vero, tenendo hoc πρότερον, opus est, quemadmodum Reiskius censuit, ut Πόπλιον verf. 9. in Λεύκιον mutetur: satis fuerit, si ibi τοὺς περὶ Πόπλιον intelligamus *Publium Scipionem cum Lucio*; prorsus sicut cap. 3, 5 sq. ubi post συμμίζχοντας τοὺς περὶ τὸν Πόπλιον infertur τοῦ δὲ Λεύκιου Φήσαντος, eadem ratione qua mox hoc cap. verf. 12. ὁ Λεύκιος διατάχθησεν ait. Nempe ubi duo illi fratres publice legatos audiebant, consentaneum erat, ut Lucium consulem priorem adloquerentur legati, & ut idem Lucius prior, ante fratrem, responderet legatis. Quod prius cum

cum Publico collocati erant legati, id privatim erat factum. Verf. 10.

Ibid. καὶ διασαφούντος. Perperam καὶ διασαφούντων Bav. — *Ibid.* ολομένου δὲν ex Bav. restituimus, qui perspicue ita dedit, quemadmodum suaserat Gronov. probante Reiskio. ολομένου ex suo cod. ediderat Vrsinus, pro quo προφερομένου aut aliquid tale reponendum ait in Notis. Casaubonus ex ingenio Φαμένου edidit, quod tenere ceteri editores. — *Ibid.* σφῆς αὐτῶ. Ferri pariter vulgatum poterat σφῆς αὐτούς.

Verf. 11. τελεσιουργηθησομένης recepit ex Bav. Sic Verf. 11.
etiam Vrsinus in Notis legit, ubi verba hujus versus repetit, & cum Livii narratione confert. Perperam vulgo in contexto legebatur τελεσιουργησομένης.

Verf. 12. πυθομένων perspekte correxit Casaub. Men- Verf. 12.
dose πευθομένων ed. Vrsin. cum mssis. — *Ibid.* αὔρεσις. Perperam αὔρεσιν Bav.

Verf. 13. δεῖν γάρ. Notaverat hoc Gronov. ad oram Verf. 13.
fui libri. Eodem modo emendandum vulgatum monuit Reiskius.

CAPVT III.

Cap. III.

Verf. 2. Οἱ δὲ. Caret δὲ Bav. — *Ibid.* Ἐχέδημον. Verf. 2.
Ἐχέδαμον h. l. Bav. idemque deinde verf. 7. Ἐχίδιμον. Idem
mox corrupte ἀποκλήρεις sicut Vrsini codex pro ἀπο-
κλήτοις.

Verf. 4. ἡ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτὸς ποιῆσαι τοὺς πολιτικοὺς Verf. 4.
ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας. Livius XXXVII. 7. aut permis-
sionem extra civium corpora fieri juberent.

Verf. 8. πᾶν μὲν ἐπιτηγχανῶσι περὶ τῶν ἀξιουμένων. Verf. 8.
Post hæc verba omnino desiderari καλῶς ἔχειν, aut aliquid
simile, putavit Vrsinus. Sed nota ista ellipsis est, & nulli
non græco scriptori usitata.

Verf. 9. οὐκ ἀδύνατον. Perperam οὐκ ἀδυνάτους Bav. Verf. 9.

Verf. 11. πρὸς τὸν Λαίικιον. Perperam περὶ τὸν Λαυκ. Verf. 11.
Bav.

Verf.

Verf. 13.

Verf. 13. ἀπηλάττετο recte Casaub. & seqq. & sic Vrfinus in Notis. Mendose ἀπημάττετο ed. Vrf. in contextu. ἀπηλάττετο Bav. male.

Cap. III.

CAPVT IV.

Verf. 1.

Verf. 1. Fragmentum hoc, quamquam absque auctoris nomine citatum a Suida, Polybio jam vindicaverat Valesius, in supplemento fragmentorum Polybii, Eclogis de Virtutibus & Vitiis adnexo. Debuisse vero hoc loco a nobis reponi, non dubitabit quisquis illud cum proxime sequenti ecloga & cum Liv. XXXVII. 9. conferre voluerit. De eodem fragmento olim disseruimus in Emendationibus & Observatt. in Suidam p. 29 sqq. e quibus nonnulla hic repetere iudabit. Scilicet, qñ ad verbum Ἐπισταθμεύμενοι apud Suidam interpretationem hanc adjecit, κρίνοντες, ὑπονοῶντες, verbum σταθμεῖν, quod ejusmodi aliquam vim habet, cum verbo σταθμεῖν vel ἐπισταθμεῖν imperite confudit. Mox rectius apud eundem Suidam ἐπισταθμεύμενοι exponitur εἰς τοὺς ἑαυτῶν οἴκους δεχόμενοι, adjecto alio exemplo ex nescimus quo auctare, ἐπισταθμευμένους τε ὑπ' αὐτῶν καὶ διαρπαζομένους. Sed ibidem, nescimus quo pacto, cum a vi verborum ex antiquo scriptore citatorum, tum ab ipsius græci grammatici interpretatione plurimum aberravit Latinus interpres, verba ista ita reddens: „Ἐπισταθμεύμενοι. Qui in domos a quibusdam recipiuntur; qui hospitio excipiuntur. *Hospitio ab illis exceptos & spoliatos.*“ Meliora jam olim dederat H. STEPHANVS in Thef. Gr. Ling. T. I. col. 1740. verba illa ἐπισταθμευμένους ὑπ' αὐτῶν recte exponens, *quibus, ut hospitium iis præberent, impositum erat; seu a quibus ad stativa ibi habenda designati erant.* Pariterque in nostro Fragmento verba illa τὰ μὲν ὑπὸ τῶν ἀπολειψθ. &c. idem Stephanus perspecte his latinis reddidit, *partim quod hospitio recipere jussi essent reliquos in navibus Romanos, seu quod reliquos in nave* [rectius dixisset *in navibus* vel *cum navibus*, ac fortasse in græco scribendum erat σὺν ταῖς γα- σὶν]

elv] Romanis mansiones apud eos designata essent. Poterat brevius dicere, quod stativis essent ab illis gravati. Livius l. c. Inter hæc Phocææ seditio orta. - Gravia hiberna navium erant.

Verf. 1.

Ibid. τὰς ἐπιταγὰς δυσχερῶς φέροντες. Livius: grave tributum, quod togæ quingentæ imperatæ erant, cum quingentis tunicis.

Verf. 2. διὰ τὴν σιτοδείαν. Livius: gravis etiam inopia frumenti. — Ibid. διὰ τὴν τῶν Ἀντιοχιστῶν Φιλοτιμίαν. Livius: quibusdam ad Antiochum multitudinis animos avocantibus. — Ibid. πρὸς Σέλευκον. Livius XXXVII. 8. Filium Seleucum (Antiochus) in Aeolide reliquerat cum exercitu ad maritimas continendas urbes. — Ibid. ὅντα πρὸς τοῖς ὅροις. Sic recte Bav. eodemque modo Vrfinus in Notis. Mendose vulgo περὶ τοῖς ὅροις, operarum puto errore ex prima edit. in ceteras propagato.

Verf. 3. καρδοκεῖν τὴν τῶν ὅλων κρίσιν. Tacite sic correxit Casaubonus; & recte quidem, ut videtur. τῶν ἄλλων ed. Vrfin. cum msstis. Etiam alibi ista vocabula per librariorum incuriam confusa & permutata inter se vidimus, veluti VI. 56, 7. ubi pro ἄλλοις alii codices perpetuam ὅλοις habent.

Verf. 4. καὶ ῥόδων. Cum in msstis fuerit Ἡρόδων, Reiskius censuit, pari jure inde fieri potuisse Ἡρόδοτος. Ibid. καὶ Γελίας. καὶ Γαγγελίας Bav. — Verf. 6. πρεῖ-
γεν πρὸς τὴν πόλιν. Confer Liv. XXXVII. 11. extr.

Post hoc caput inferendum erat illud Fragmentum, quod ex Suida in Προσθηθίδιον retulimus in Spicilegio Reliquiarum ex lib. XXI. Tom. V. p. 41. Conf. Livius XXXVII. 9.

C A P V T V.

Cap. V.

Verf. 1. Πανσίστρατος. Sic, Pansistratus, scribitur nomen hujus viri apud Livium XXXIII. 18. XXXVI. 45. XXXVII. 9-12. Apud Polyænum Strateg. V. 27. prima litera corrupta Ναυσίστρατος. Apud Appian. Syriac.

cap.

- Verf. 1. cap. 23 sq. Πανσίμαχος. Conf. Drakenb. ad Liv. XXXVII. 9, 5. — *Ibid.* κημός. In variis significatibus huius vocabuli, quos exponit Scholiastes Aristoph. ad Equit. Act. III. scen. 2. vers. 1147. & ex eo Suidas in hac voce, (quales sunt *capistrum*, *fiscella* qua os equorum obturatur, *corbis* ita *fabrefacta* ut in ea capiantur *imposita esca murices* & *alia conchylia*, *cribri quoddam genus*, &c.) est etiam hic, *μηχανικόν τι πυρφόρον μηχανήμα*, id est, *ignis receptaculum*, *ignitabulum*, *vas affabre factum ad recipiendum* & *ex uno loco in alium transferendum ignem*. Trulliam Livius vertit, XXXVII. 11. ubi de hac re, breviter quidem, ita loquitur: *Quinque tantum Rhodiarum naues cum duabus Cois effugerunt, terrore flammæ micantis via sibi interconsertas naues facta: contis enim binis a prora prominentibus trullis ferreis multum conceptum ignem præ se portabant.* Confer Appian. Syriac. cap. 24. qui *πυρφόρα ἀγῆα σιδήρεα* vocat.
- Verf. 2. Verf. 2. προτείναντες τοῖς κέρασιν εἰς θάλασσαν. Nil sane huc faciunt τὰ κύματα. *conti cornibus suis prominebant in mare.*
- Verf. 4. Verf. 4. κατὰ τὰς ἐμβολὰς καὶ παρεμβολάς. Satis familiare Polybio vocabulum *παρεμβολή*, sed longe alio sensu quam qui locum hic quidem habere possit. Quod si verum genuinumque est hoc loco, denotabit *impetum & transverso factum*.
- Verf. 5. Verf. 5. Παμφιλίδας. Præfectum hunc classis Rhodiorum commemorat etiam Livius XXXVII. 22 sqq. Sed cum Polybius videatur significare, *Pausistrato* (in pugna navali, de qua hic agebatur, interfecto) *successorem statim a Rhodiis datum Pamphilidam esse*; Livias, contra, *Eudamum* a Rhodis fuisse factum Pausistrato ait, l. c. cap. 12. & ad *Eudamum* refert id quod de *Pamphilida*, nisi quid hoc loco peccavit compiler, prædicat Polybius. Vtrumque conjunctim nominat Polyb. XXI. 8, 5. Pamphilidam sub Eudami fuisse imperio, colligi posse videtur ex Liv. XXXII. 24. — *Ibid.* τοῦ Πανσιστράτου & mox verf. 7. τὸν Παν-

Παυσίστρατον correximus ex Livio, ut monuimus ad vers. 1. Vulgo Παιστρ. editum erat ex cod. Peiresc. Sed Παιστρ. legitur apud Suidam, Polybii verba citantem in Παμφιλιδας, in Διάλψις & in Εὐαρμωστότερος, excepto quod in prostromo loco Πασιστράτου habet editio Suidæ princeps Mediolanensis, sicut codex Peirescianus.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Vers. 1. εἰς τὴν Σάμον προσέπεσε γράμματα τοῖς περὶ τὸν Λεύκιον καὶ τὸν Εὐμένη. Εὐμένη recte Casaub. & seqq. Sic Εὐμένους cap. 7. 1. & sic porro, accentu diducto, ut oportebat in proprio nomine. Εὐμενῇ, & deinde Εὐμενούς & sic porro edidit Vrsinus cum mssis, minus recte. Verba supra scripta sic interpretatus erat Casaubonus: *advenere Samum literæ Seleuco & Eumeni*. Hinc *ARONOVIVS*: „Quem ὁ πάνυ hoc loco commentus sit *Seleucum*, ait, non liquet. Is cujus infra in hoc aliisque fragmentis mentio fit, est Antiochi, cum maxime Romanorum hostis, filius; cui quare id indicarent? Omnino bene se habent græca, & intelligo *Lucium Aemilium Regillum*, tunc prætorem. Vide Livium lib. XXXVII.“ — *Lucium* illud Aemilium, quem a *Lucio* consule diserte distinctum facit Polybius, Sami tunc cum classe fuisse docet Livius XXXVII. 17. Ibidemque fuisse *Eumenem*, docet idem ibid. c. 18. quo eodem loco etiam leguntur verba, ex hac Polybii ecloga *vers. 2* seq. translata: *sub idem* (Antiochus) *audivit, consulem cum exercitu jam in Macedonia esse, parareque quæ ad transitum Hellepontis opus essent*. Quod *vers. 2.* ubi legitur τὴν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον πορείαν, ad oram suæ editionis τῆς & Ἑλλήσποντου Vrsinus notavit, id quo valeat non videmus. Recte τὴν & Ἑλλήσποντον dat Bav. ut idem Vrsinus in contextu habet.

CAPVT

Cap. VII.

CAPVT VII.

Ecloga hæc de Legat. desideratur in cod. Bav.

Verf. 2. *Verf. 2. νεανίσκους ἐξαπέστειλαν &c.* Livius XXXVII. 20. *Per eosdem dies Elæam ex Achaia mille pedites &c.*

Verf. 3. *Verf. 3. Διοφάνης ὁ Μαγαλοπολ. &c.* Eadem leguntur apud Suidam in Διοφάνης. De eodem vero *Diophane* confer XXIII. 10, 4 sqq.

Verf. 4. *Verf. 4. κυριώτατον. κυριώτερον* Suidas, minus recte.

Cap. VIII.

CAPVT VIII.

Verf. 1. *Verf. 1. Αντίοχος ὁ βασιλεὺς, εἰς τὸν Πέργαμον εἰσβαλὼν.* Livius XXXVII. 18. *Seleucus, Antiochi filius, --- ad caput arcemque regni (Eumenis) Pergamum ducit oppugnandam. --- Eodem ferme tempore Antiochus --- haud procul Seleuci castris --- stativa habuit.* τὸ Πέργαμον in neutro genere usurpat Polyb. IV. 48, 11. quemadmodum fere latini solent scriptores. Sic & Strabolib. XII. p. 623sq. Sed Πέργαμος unice agnoscit Stephanus Byz. Idque in masculino genere, sicut h.l. in Bavarico codice est, rursus perspicue usurpat Polyb. XXII. 3, 10. εἰς αὐτὸν τὸν Πέργαμον. Sed quandoquidem in ipsam urbem non penetravit Antiochus, lubentes accipiamus τὴν, ἢ Παργαμηνὴν legas, id est *Pergamenum agrum*.

Verf. 2. *Verf. 2. ἐπὶ τούτου.* Perperam ἐπὶ τούτους Bav. — *Verf. 3. τοὺς περὶ τὸν Λεύκιον.* Vide ad cap. 6, 1. conf. Liv. XXXVII. 18. extr. — *Ibid. ὑπὲρ διαλύσεως ὑπὲρ διαλύσεως,* quod habet Bav. præsidium invenit in cap. 10, 2. & cap. 12, 4 & 9.

Verf. 5. *Verf. 5. τὸν Εὐδήμην καὶ Παιμφιλίδαν.* conf. ad cap. 5, 5. Παιμφιλίδαν Bav. male. — *Ibid. κατὰ τὸ παρόν.* Perperam κατὰ τὸν παρόν ed. 1. 2. Recte Bav. & correxit Gronovius.

Verf.

Verf. 6. τὴν ἔκβασιν, scil. ἐκ τοῦ πολέμου, ut III. 7. 2. *exitum belli.* Livius l. c. cap. 19. *nec exitum rei imponi posse.* Commodum quidem vocabulum σύμβασιν, id est *conventionem de pace*; sed nil opus erat, vulgatum sollicitare.

Verf. 6.

Verf. 8. σημῆον ὁμολογίας. — „σημεῖον, *signum, significationem, umbra spei.* Aliās appellant ὑπογραφήν, *adumbrationem, rudem delineationem, præviam designationem*; hodie vulgo *præliminaria* appellant.“ REISKIUS. — *Ibid.* εἰς τὴν ἰδίαν. — „Livius videtur Ἰταλίαν legisse, si tuto id licet ex illis verbis colligere, *rediturusne extemplo in Italiam sis.* Sed ea tenuis admodum & infida suspicio est. *Mix* dicitur hic *patria* cujusque, & Romanorum, & sociorum, Eumenis & Rhodiorum & Achæorum.“ REISKIUS.

Verf. 8.

Verf. 10. ἔπειτ' αὖ * μὴ παρῇ τῇ συγκλήτῳ. Vrsinus sic edidit, *ἔπει δ' αὖ μὴ παρῇ τῇ συγκλήτῳ.* In Notis vero locum hunc ita repetit *ἔπει δ' αὖ μὴ σφίσι παρῇ τῇ συγκλήτῳ.* Codex Bav. hoc modo: *ἔπει τὴν μὴ σφίσι παρῇ τῇ συγκλήτῳ.* Cusaubonus, contextum Vrsini tenens, inter μὴ & παρῇ *asteriscum* inseruit, quem tenuere sequentes editores; locum vero sic latine vertit, *deinde si pax senatui non fuerit probata.* Gronovius in Notis, deletis *asterisco, παρῇ* pro *παρῇ* legendum censuit; *παρῇ* putamus voluerat scribere: REISKIUS: „*ἔπει* (ait) hic loci est idem atque *ἔπειτα*, ut sæpe. *παρῇ* potest defendi, quamquam *παρῇ* est usitatus, quo de verbo vide Dorville ad Chariton. p. 391.“ — Novimus vero et nos quidem, *ἔπει* passim apud græcos scriptores pro *ἔπειτα* usurpari; sed apud Polybium nusquam id factum meminimus. Præterea suspicati sumus, Vrsini codicem, ut fere plerumque, sic & h. l. cum Bav. consensisse, & ex Vrsini ingenio esse nonnihil mutatum: quare & nobis licere putavimus *ἔπει τὴν* ex *ἔπειτ' αὖ*, vel *ἔπειτ' αὖ*, *deinde si*, corruptum statuere. Tum vero vox *σφίσι* non debuit ab editoribus temere prætermitti: sed, illa adjecta, statpendum erat, aut *olind* *Polybii Histor. T. VII.* *Ec* *nonni-*

Verf. 10.

Verf. 10.

Verf. 10.

Verf. 10.

Verf. 10. *nonnihil intercidisse, aut verba τῇ συγλήτῳ, ex interpretamento librarii esse adfuta.* Refertur autem σφίσι non ad solum senatum, sed ad τὸν δῆμον τὴν τε σύγκλητον. Denique illud tenendum, differre inter παρῇ & παραστῇ. πάρεστι αὐτῷ ποιεῖν τοῦτο, est, licet ei hoc facere, potest, in promptu habet. παρέστη αὐτῷ ποιεῖν τοῦτο, visum est illi hoc facere, iniecit eum animus, inducitur est ut hoc faceret.

Verf. 11. *Verf. 11.* πρὸ τοῦ τὸν ἀνθύπατον ἐλθεῖν, id est priusquam adveniret proconsul: At facta hæc deliberatio eodem ipso anno quo consulatum L. Scipio gessit: quare Livius recte consulem, non proconsulem dicit, XXXVII. 19. cui rata ista pax erit, quam sine consule - - pepigerimus? Et diserte consentit Polybius cap. 6, 1. Et, primo vere anni sequentis Lucium Scipionem successori tradidisse exercitum, Livius scribit XXXVIII. 12. Quare ὑπατον utique scribendum, nisi statuere liceat ἀνθύπατον forte scripsisse Polybium, nomine eadem ratione formato ut αὐτοκράτωρ.

Verf. 13. *Verf. 13.* εἰς τὸ Θήβης καλούμενον πεδίον. Conf. ad XVI. 1, 7.

Verf. 14. *Verf. 14.* τὴν στρατιῶν dedit Bav. Vulgo τὴν στρατείαν.

C A P V T IX.

Cap. IX.

De tota hac Ecloga confer Liv. XXXVII. 25 sq.

Verf. 1. *Verf. 1.* προβήθεισης correxit Cusaub. προσρηθείσης Vrsin. Ex cod. Bav. nullum subsidium peti potest, quippe in quo tota hæc Ecloga desideratur. — *Ibid.* στρατείας correximus, monente Reiskio. Perperam vulgo στρατιᾶς, ut solent perpetuo confundi ista vocabula. conf. ad c. 8, 14. — „Significat navale prælium ad Sidam, quo victus erat Antiochus. vide Liv. XXXVII. 23 sq.“ REISKIUS.

Verf. 3. *Verf. 3.* διαγνούς. Vide ad III. 32, 2. — *Ibid.* ἔστη τῇ διανοίᾳ, confirmatus est animo; quemadmodum ἔστηκας & ἔττας

ἐστὼς sæpius usurpantur. Respondet hoc ei, quod paullo ante dixit, *ἐδεδίει τοὺς Ῥωμαίους*, & sollicitari nullo modo debuit. Plane in contrariam partem Reiskius *ἐνέστη* maluerat, quod vertit *insistebat*, *hærebat*, *ἔδ* pendebat *animi dubius*.

Verf. 6. εἰς πολλαπλάσιους. Nil opus erat particula *Verf. 6.* *καὶ*, quam suo ex ingenio invexit Casaub. Et ferri potest *εἰς*, quod habet Vrsinus, & defendit Reiskius. Sed percommode etiam carere possumus præpositione, quæ ex terminatione verbi præcedentis *ἡξηκότες* temere inserta videri potest.

Verf. 7. Κολύχαντα correxit Vrsin. Vide ad XI. 20, 3. *Verf. 7.*

Verf. 11. αἰρεῖσθαι τὰ τῶν Ῥωμαίων. Sic recte Casaub. *Verf. 11.* *τὰ* abest ab edit. Vrsf.

CAPUT X.

Cap. X.

Vide Liv. XXXVII. 34-36. — *Verf. 1. κατὰ τὴν ναυμαχίαν.* — „Significat cladem pugna navali ad Myonnesum acceptam.“ *ἡεῖσκινς.* Vide Liv. ib. cap. 30. — *Ibid. καταμέλλων ἐν τοῖς ὅλοις.* In *καταμέλλων* consentiunt scripti codices cum editis; de quo verbo confer Notata ad I. 44, 1. Præpositionem vero *ἐν* utique delendam putemus, utpote ex terminatione verbi præcedentis temere ortam. Vide ad V. 35, 6.

Verf. 1.

Verf. 6. ἐν τοῖς ἑξῆς. Vide infra, cap. 12. *Verf. 6.*

Verf. 7. ἐνόντας recte Bav. & sic etiam repetit Vrsinus *Verf. 7.* in Notis, cum in contextu editum esset *ἐνόντες*, operarum putamus errore. — *Ibid. ἐπὶ τῆς στρατοπεδείας.* Suspiciari possis *ἔτι τῇ στρατοπεδείᾳ*. Persæpe *ἐπὶ* & *ἔτι* permutata inter se vidimus: sæpe etiam jota subscribendam, quod ad latus vocalis posuere veteres librarii, in literam *σ* perperam mutatam observavimus. Sed & vulgata scriptura locum tueri potest; præsertim si pro *ἐνόντας* legamus *μένον*.

τας, quod dant libri vers. 10. — *Ibid.* ἐπὶ τῆς διαβάσεως. — „Aut ἐπὶ τῇ διαβάσει, aut ἀπὸ τῆς διαβάσεως, aut ἐκ τῆς διαβάσεως. quæ omnia idem significant.“ REISKIVS.

Vers. 10. *Vers.* 10. Σάλιον correxit Vrfinus. Mendose Σάμον libri, & mox Σάμοι pro Σάλιαι.

Vers. 11. *Vers.* 11. ἐν τοῖς περὶ τῆς Πολιτείας, scil. λόγοις vel ὑπομνήμασι. *Librum sextum Historiarum* suarum dicit, quem eodem titulo citat V. 111, 10. & X. 16, 7. Sed in Reliquiis libri VI. non superest is locus *de sacerdotum collegiis*. *Ibid.* τὰς ἐπιφανεστάτας θυσίας. *Festum Anciliorum*, Kalendis Martiis celebratum. Quare ad annum sequentem, *A. V.* 565. referri etiam poterat hæc Ecloga.

Vers. 13 14. *Vers.* 13. μεταβαλεῖν τὴν χώραν. Sic recte Casaub. cum Bav. μεταλαβεῖν ed. Vrfin. — *Vers.* 14. ἐπὶ τῶν ὑπερ. Perperam ὑπὸ τῶν Bav.

Cap. XI.

CAPVT XI.

Vers. 1. *Vers.* 1. κληθεῖς correxit Vrfinus. Mendose βληθεῖς msssti: quarum literarum, β & κ, permutationem cum aliis vidimus, tum X. 38, 7.

Vers. 2. *Vers.* 2. ὅσαι τυγχάνουσιν ἡρημέναι. Correxuit putamus Vrfinus. In Bav. certe est ὅσοι & εἰρημένοι, Ac ferri utique poterat ὅσοι τυγχάνουσιν ἡρημένοι.

Vers. 3. *Vers.* 3. ἡμισίαν scripsimus cum accentu in antepenultima, ut postulabat ratio grammatica. ἡμισείαν vulgo erat editum; sic & capite superiori, & mox iterum. — *Ibid.* αὐτοῦ δαπάνης. Perperam αὐτῆς Bav.

Vers. 5. *Vers.* 5. καὶ γὰρ ταύτην, scil. ἐξουσίαν.

Vers. 7. *Vers.* 7. βηθέντων δὲ τούτων. τούτοις Bav. male.

Vers. 8. *Vers.* 8. τῶν δὲ πόλεων. Perperam πολέμιων msssti. Vide Adnot. ad I. 75, 2. — *Ibid.* ἐπὶ τὰς. ἔκτα δὲ iidem.

CAPVT XII.

Cap. XII.

Verf. 3. συνέβαινε γὰρ ἐν ἀρχαῖς τοῦ πολέμου &c. — *Verf. 3.*
 „Vide Dionem Cass. p. 29. n. 69. [edit. Reimarii] & ibi
 Fabric.“ REISKIUS. — Adde Liv. XXXVII. 34.

Verf. 5. κατὰ τὸν υἱόν. Ex Vrsini hoc emendatione *Verf. 5.*
 est. Ferri autem, ni fallimur, poterat κατὰ τοῦ υἱοῦ,
 quod dant mssti. Conf. II. 38, 1. IV. 50, 3. & ibi not.
 Attamen deinde *verf. 11.* in κατὰ τὸν υἱόν consentiunt
 libri.

Verf. 6. παραποιεῖν. Corrupte παραθήεν Bav. — *Ibid.* *Verf. 6.*
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν πρὸς τὸ συνέδριον. Non modo καὶ, sed
 & verba κατὰ τὴν desiderantur in Bav.

Verf. 7. ταχέως ἂν αὐτὸν ἐπιτυχῶν. Possis αὐτῶν su. *Verf. 7.*
 spicari pro αὐτὸν, sed nil necesse est. ταχέως h. l. pro τά-
 χη positum ait Ernestus in Lexico Polybiano; innuens,
 putamus, per *fortasse* esse exponendum, quæ notio uti-
 que commode huc convenit. At τάχη quidem cum apud
 alios scriptores, tum apud Polybium, pro ταχέως nonnum-
 quam usurpari, pulcre novimus; ταχέως pro τάχη, *fortasse*,
 positum vix apud ullum græcum auctorem reperiri puta-
 mus. Nam quod ad Polybii legat. 44. provocat idem Er-
 nestus, nil tale ibi reperire mihi contigit: certe ταχέως
 πυθομένων, quod ibi legitur, (nobis XXIII. 13, 8.) nil
 aliud significat, quam *re statim, cito, celeriter cognita*.
 Perinde vero & h. l. ταχέως satis erit *statim* exponere, vel
facile; quemadmodum οὐ ταχέως sæpe pro non facile usur-
 patur, veluti XXIV. 1, 1. XVI. 25, 8.

Verf. 8. ἐκχωρήσας. Perperam ἐκχωρήσας Bav. — *Ibid.* *Verf. 8.*
 ἢ ἂν οὕτως. Perspecte sic Vrsinus correxit, cum εἰς οὐ-
 τως darent mssti.

Verf. 9. ἀλλὰ καὶ τὸν ἀναβάτην. — „Aut libere ver- *Verf. 9.*
 tit Livius, aut aliud quid habuit in suo codice, reddens
 non solum freno, sed etiam iugo accepto.“ REISKIUS. —

Ee 3

Cum

Verf. 10. Cum Polybio consentit Appianus, qui, ad Romanos referens, τὸν χαλινὸν, ait, ἐνθάντας, καὶ ἐπὶ τῷ χαλινῷ τὸν ἵππον ἀναβάντας. Syriac. cap. 29. — *Ibid.* διαλύσεων ἴσων. Perperam ἴσως mssst. Correxuit Vrsinus ex Livio, qui sic habet: *quæ disceptatio ex æquo relicta est?* — „ἴσῃ, διαλύσεις sunt, quum ambæ partes litigantes vel bellantes *inter se damnorum ferunt aquas partes.*“ REISKIUS. — *Ibid.* εἰκότως ἔν. — „Forte εἰκότως οὖν.“ IDEM. — *Ibid.* διαψεύσεσθαι. Si futurum velis tempus, διαψευσθῆσεσθαι requirebatur. Sed sufficit *præsens*, διαψεύδεσθαι. Fuerant autem, ut jam aliàs adnotavimus, in eo codice, e quo derivatus est & Bavaricus & Vrsini codex, ita similes literæ σ & θ, ut sæpe inter se permutatæ sint a nostris librariis, qui & ipsi ita simili figura utramque literam exararunt, ut sæpe dubites, utram dare voluerint.

Verf. 11 sq. *Verf.* 11. Ῥωμαίους. Perperam Ῥωμαίους Bav. — *Verf.* 12. Ὁ μὲν Ἡρακλ. Haud dubie Ὁ μὲν οὖν Ἡρακλείδης scripserat Polybius.

Verf. 13. *Verf.* 13. εἰ λειψθεῖη. Hoc jam Casaubonus recte in versione expresserat. Livius: *quando perinde ac victo jam sibi leges dicerentur.* Sane de eo non cogitavit Antiochus, bello se *captum* iri. Nil vero solennius librariis nostris imperita ista confusione verborum λεψθεῖναι & λειψθεῖναι. Vide ad I. 27, 5. II. 5, 8. &c. Conf. Wesseling. ad Diodor. T. I. p. 139. — *Ibid.* τὰ δὲ πρὸς recte Casaub. cum Bav. Mendose τὰς δὲ ed. Vrsin.

Cap. XIII.

CAPUT XIII.

De Argumento hujus Eclogæ confer Liv. XXXVII. 45.

Verf. 1. *Verf.* 1. μετὰ τὴν νίκην. Articulum, qui vulgo aberat, dedit Bav. — *Verf.* 2. βουλευέσθαι. Sic Vrsin. in context. cum mssstis. Vide Adn. ad I. 38, 5. Confer tamen XXII. 24, 5. ubi perperam ἐβουλευέτο erat in cod. Vrs. sed ἐβούλετο recte in Bav. — *Verf.* 4. ἀδελφιστοῦς, scil. Ἀντιό-

τιόχου. Livius: *Antipater, fratris filius.* — *Verf. 5. ἢ πρὸς.* Perperam ἢν πρὸς Bav. — *Verf. 8. ἐπείπερ.* Sic XXII. 4, 6. & alijs.

CAPVT XIV.

Cap. XIV.

Verf. 1. βαρυτέρους. — „Subandi τοῦ δέοντος, vel *Verf. 1.*
potius ἢ ἦσαν καὶ πρὶν νικῆσαι, *quam fuissent priusquam*
vincerent. Si Livius numquam esset in vertendo libertate
suoque usus ingenio, posset Vrsini conjectura hic locum
habere, deesse alterum membrum οὕτως ἡττημένους ταπει-
νωτέρους. Sed valde necesse non est supplementum hoc
Polybio addere, cujus oratio vel fine eo est integra & sibi
constat.“ REISKIUS. — Nos quidem, quo pacto inte-
gra videri Reiskio potuerit oratio ista, ab οὕτως incipiens,
nec habens aliud membrum illi membro respondens, fate-
mur nos non videre.

Verf. 3. Δεῖν γὰρ αὐτοῦς. Sic recte dedit Bav. ut vo- *Verf. 3.*
luerat Reiskius. Vulgo Δεῖ γὰρ, minus commode. — *Ibid.*
Duo verba τῆς Ἀσίας aberant a msstis, suppleta ab Vrsino
ex Livio.

Verf. 7. Θόαντα. Θόαν τε Bav. *Thoas*, Aetolorum *Verf. 7.*
prætor, primus auctor fuerat Aetolis mittendorum legato-
rum ad reges, qui eos adversus Romanos concitarent.
Liv. XXXV. 12. & ipse deinde ad Antiochum est missus.
ibid. c. 32. & XXXVI. 7. & 26. cf. Polyb. XXII. 14, 13.
Ibid. Μνασίλοχον. Μνασίλουχον Bav. Livius *Mnasima-*
chum. Hinc VRSINVS monuit, vel apud Livium *Mnasi-*
lochum, vel apud Polybium *Μνασίμαχον* reponendum. Prior
ratio verosimilior visa est Drakenborchio ad Liv. XXXVII.
45, 17. quia rursus Μνασίλοχος nominatur apud Polyb.
Legat. 35. (Lib. XXII. 26, 11.) *Mnesilochus* vero, prin-
ceps Acarnanum, memoratur apud Liv. XXXVI. 11. —
Ibid. Εὐβουλίδην. Εὐβουλίδην Bav. — *Ibid.* Χαλκιδέας.
Consentit Livius, *Chalcidenses.* Sed Χαλκηδόνες Bav. in
textu, & Χαλκιδέας idem in marg.

Ee 4

Verf.

Verf. 10. *Versf. 10. οἱ Ῥωμαῖοι διέδλον τὰς δυνάμεις.* Casaubonus: *Romani exercitum in hiberna dimiserunt.* Verba in *hiberna*, quæ ignorat Polybius, ex Livio adjecit: quæ deleta ex versione velimus, & si quid opus videatur perspicuitatis causa adjicere, malim *per oppida dividerunt.* Mirum est enim, mense Aprili exeunte (nam per totum mensem Martium in Europa remanserat Scipio, & deinde jam ante pugnam ad exercitum advenerat, ut docet Polyb. XXI. 10. vs. 11 sq. & c. 11, 1.) *hiberna* commemorare; nisi aut valde turbatum tunc temporis calendarium Romanum statuamus, aut dicamus, *hiberna* a Livio generaliori quadam notione usurpari pro *stativis*, vel *mansione sub lætis*, quam vernaculo sermone *cantonnement* vocamus.

Verf. 11. *Versf. 11. οἷ τε παρὰ τῶν Ῥωμαίων πρεσβευτά.* Consentaneum quidem est, cum Antiochi legatis missos etiam esse ab imperatore Romano legatos: sed *legatorum Antiochi* mentio utique non debuit omitti. Ac sane *regis legatos* silentio non præteriit Livius.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XXII.

RELIVIAS.

CAPVT I.

De Argumento primæ Eclogæ conf. Liv. XXXVII. 52 sqq. Lib. XXII.

Vers. 1. *ῥερίαις. ῥερίαις* Bav. — *Vers. 3.* *ἀποδέχε-* *Vers. 15q.*
το. ἀποδέχεσθαι voluerat Reisk. Conf. ad XXI. 2, 3. —
Vers. 5. *μηδέν. μηδέν* ed. Vrsin. cum mssis. — *Vers. 6.*
πάρεστι. παρέσται Bav. — *Vers. 9.* *καὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν.*
καὶ caret. Bav.

Vers. 10. *εἰσεκλήθη.* Livius: *reductus a pratore in* *Vers. 10.*
templum rex. — *Ibid.* *ἀποδείξαντος.* — „Non improbo
hoc: malim tamen *ἀπολέξαντος. ἀπολέγειν τὰ δεδογμένα*
dicitur ille senator, qui decreta senatus, ejusdem nomine
& auctoritate, renunciat ad eum ad quem pertinent.“
REISKIUS. — Quis ita usus sit verbo *ἀπολέγειν*, nesci-
mus: apud Polybium nusquam ita inveniri, scimus.

CAPVT II.

Cap. II.

Vers. 1. *οὐδὲν ἂν εἰπεῖν.* Particulam *ἂν*, quæ aberat *Vers. 1.*
vulgo, adjecimus cum Bav. — *Ibid.* Quatuor verba *ἐπὶ*
τῆς αὐτῆς γνώμης defunt Bav.

Vers. 3. *ἥπερ αὐτόν. αὐτοὺς*, quod est in mssis, non *Vers. 3 sqq.*
plane damnum censuit Reiskius, quoniam fratres Eu-
menis potest complecti. cf. c. 5, 7. — *Vers. 4.* *τῇ προ-*
δόσει τῇ κατὰ τὴν ἀληθείαν. *ejus consilii quod revera illis*

Ee 5

(sic

(sic repono, pro mendoso *illum*) *propositum est*. —
Verf. 11. ἐπειδέθαι correxit Casaub. ἐπειδέθαι Vrlin. cum
 msstis.

Cap. III.

CAPVT III.

- Verf. 1.* *Verf. 1.* ἡμετέρας Φιλ. Perperam ὑμετέρας Φιλ. Bav.
- Verf. 3.* *Verf. 3.* τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα μενόντων. — „Scio, μένειν sæpe idem significare atque *habitare, commorari alicubi, vitam agere, & rem familiarem habere*. Sed hic quidem loci languet & redundat. Sententia ejus loco postulat πολεμούντων, αὐτὸν δυσημεούντων, αὐτ, quod a Polybio profectum puto, ἀντιβαινόντων. Sæpe μένειν & βλίνειν a librariis permutari; monitum est ad p. 392. [IV. 12, 11.] E Livio nihil quicquam neutram in partem colligas, neque ad tuendam vulgatam, neque ad stabiliendam nostram conjecturam.“ REISKIUS. — Si quid mutatu esset opus, possis etiam μελλόντων suspicari, cunctantibus omnibus. Sed nil necesse putamus. μένειν habitandi notione habes XXX. 4, 10. Possit etiam, citra sententiæ damnum, prorsus abesse hoc verbum: & prætermisit illud Vrlinus in Notis, ubi reliqua hujus loci verba repetiit; sed id nescimus, an operarum errori tribuendum. *Attalus* per Aetolos, quorum amicus fuerat, (Polyb. IV. 65, 6.) in notitiam venerat Romanorum, & primum A. V. 543. foedere Romanorum cum Aetolis erat comprehensus. Liv. XXVI. 24. — *Ibid.* ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς πρ. Caret καὶ Bav.
- Verf. 4.* *Verf. 4.* καὶ πεζικὰς καὶ ναυτικὰς. Prius καὶ, quod abest vulgo, adjecimus cum Bav. Sic mox verf. 9. habent edd. cum msstis. — *Ibid.* συνεβιάζετο. συνεβιάετο Bav.
- Verf. 5.* *Verf. 5.* τέλος δ' εἰπεῖν. — „Forte τέλος δὲ, ὡς εἰπεῖν, tandem, ut ita dicam, vel τέλος δὲ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, quod perinde est. Illud ut ita dicam pertinet ad dictionem quæ immodesta & a vero abhorrens videatur, in ipsis actionibus reipublicæ exspiravit, ἐν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις κατέστρεψε τὸν

τὸν βίον, in ipsa contentione intermortuus (h. e. animi deliquium passus) *haud multo post exspiravit*, verba sunt Livii. De Attali exitu vid. Polyb. p. 1428. [XVIII. 24, 9.] & Liv. XXXIII. 21.⁶ REISKIUS. — At nos quidem nolimus sollicitatum vulgatum; τέλος vero non adverbialiter accipiendum putemus, sed pro accusativo casu, a verbo εἰπεῖν pendentem, huiusmodi sententia: *finem vero ut dicam*, quem imposuit tot laboribus pro pop. Rom. fideliter susceptis, exitum quem illi habuerunt, & extremum fructum quem inde reportavit: (cqnf. ad cap. 5, 11.) aut etiam, *ut vero dicam quod rei summam continet*.

Vers. 5.

CAPVT IV.

Cap. IV.

Vers. 2. *ματὰ τῶν ἱππέων*. Casaubonus, *cum paucis equitibus*.¹ Hinc & Gronovius *ματὰ τινῶν ἱππ.* ad oram sui libri adnotavit. — *Ibid.* ἐτήρησε τὴν πλστιν. Correx. Vrsinus. ἐστέρησε msstl. — Vers. 3. *πράξαντα*. Mendose *πράξαντος* Bav.

Vers. 2, 3.

Vers. 4. *ἡμῶς δὲ* recte Casaub. cum Bav. *ἡμᾶς δὲ* Vrsinus. cum suo cod. quod tamen corrigendum esse ipse viderat. — *Ibid.* *καρ' οὐδὲν ποιήσεσθαι*. Id voluit debuitue etiam scriba codicis, quo Vrsinus est usus, qui *ποιήσεσθαι* habuit, sicut Bav. Sic & mox *ἐξεκαλέσασθαι* scribit Bav. pro *ἐξεκαλέσασθαι*.

Vers. 4.

Vers. 5. *ὁ παρακαλῶ*. Casaubono hoc debetur. *ὁ παρακαλῶ* ed. Vrsin. cum msstis.

Vers. 5.

Vers. 7. *τῇς Ἀσίας* correxit Vrsin. *τὴν Ἀσίαν* msstl. unde etiam *κατὰ τὴν Ἀσίαν* effici potuerat, ut ipse monuit Vrsinus. — Vers. 10. *κάλιον*. Sic Bav. ut edidit Vrsin.

Vers. 7 sq.

CAPVT V.

Cap. V.

Vers. 1. *ἰκανῶς εἰπὼν* recte Casaub. cum Bav. *ἰκανῶς εἰπως* Vrsin. male. — Vers. 5. *προενογκάμενοι*. Sic corrigendum monuit Reiskins; — „nisi mavis, ait, latinissimum esse, *afferentes*.” — Sed *προφάρεσθαι* constanter usur-

Vers. 1 sq.

usurpat Polybius; conf. ad XX. 9, 7. προεπεγράμ. h. l. etiam suaserat Gronov. — *Verf.* 7. δοκῆν τοῦτο. δοκῆ τοῦτο Bav. — *Ibid.* καὶ τυχεῖν. καὶ, cum abesset, adjectit Casaub. ex ing. — *Verf.* 9. καὶ περ τοιούτων correxit putamus Vrsinus. In Bav. certe corrupte καὶ περ τοιούτων legitur. — *Ibid.* καθίζοντα. Temere καθίζοντα Vrsin. — *Verf.* 10. Εὐμένει χάριν ἀποδοῦναι Ῥωμαίους. Perperam mssti Εὐμένη χάριν ἀποδοῦναι Ῥωμαίους. Correxit Vrsinus. — *Ibid.* αὐτονομούμενας. αὐτονομίαις Bav. in contextu; sed veram lectionem habet in marg. ab eadem manu.

Verf. 11. *Verf.* 11. καὶ τὸ τέλος τῶν ἰδίων πράξεων ἀμαυρῶσαι. Livius: *Et gloriam Philippi bello partam nunc servitute tot civitatum deformaretis.* Hinc Vrsinus in Notis: „Pro τέλος, ait, libentius scriberem κλέος, quod Livius vertit *gloriam*, & Polybius infra dixit [cap. 6, 1.] καὶ τὸ τῆς ἰδίας ὑποθέσεως λαμπρὸν καταβαλεῖν.“ — Idque ipsum, καὶ κλέος, in contextum ab Vrsino receptum est, probante tenenteque Casaubono. At REISKIUS: „τέλος, ait, vera est lectio. vide infra. [cap. 6, 1 sq.] τέλος τοῦ πολέμου, *finis* belli & ultima meta, est *fructus* & *emolumentum* ex eo existens, cujus fructus consequendi gratia belli omnes maximæ molestiæ suscipiuntur & exantlantur. τέλος τοῦ πολέμου ἀμαυρῶν est *fructum* belli *debilitare*, ut lux obscurata debilitatur; & idem καταβάλλειν est *fructum* belli *amittere, perdere, abjicere*, quod multo est majus.“ — Eadem ratione καταβάλλειν, *evertere, prostrernere, perdere*, ac fere ut ἀποβάλλειν, habes mox cap. 7, 1. Et τὰ τέλη τῶν πολεμικῶν πράξεων ἐπιτυχῇ καὶ λαμπρᾷ, VI. 39, 11. Et κατὰ λόγον ἐξέβρινε τὰ τέλη τῶν πράξεων αὐτῷ. Adde XVIII. 15, 12. & III. 4, 9. — *Ibid.* καὶ καταβαλεῖν. καὶ deest Bav.

Verf. 14. *Verf.* 14. τὰ προποροῦντα αὐτῇ. — „αὐτῇ. Redit enim ad solam Chersonesum, vid. p. 1172.“ REISKIUS, — Nempe vide XXII. 27, 9. ταῦτα ex ed. 1. restitutum voluit Drakenh. ad Liv. XXXVII. 54, 11. ut τῆς Εὐρώπης pen-

penderet a προσοροῦντα. Sed προσορεῖν cum tertio non cum secundo casu, construitur. X. 41, 4. & XXII. 27, 9.

Vers. 15. Cum in mssis sic esset, οὗ ἂν βούληθε. προσ. *Vers. 15.*
 δεθέντα πρὸς τὴν Εὐμ.&c. VRSI NVS, prolatis Livii ver-
 bis, quarum unaquolibet regi adjecta, multiplicare regnum
 Eumenis potest, — „ex hac Livii versione, ait, Polybii
 verba, quæ sunt in exemplari mutilata, possumus ita sup-
 plere: οὗ ἂν βούλησθε δωρεῖσθαι, ὧν τινα προστεθέντα.“ —
 Sed ab hac emendandi ratione in ipso contextu recessit
 idem Vrsinus, &, ut pressius (putamus) Livii exprimeret
 verba, sic posuit: δωρεῖσθαι, ὧν ἐνός τινος προστεθέντος;
 Atque ita præter necessitatem & προστεθέντα, quod ha-
 bent libri, mutavit, & soloecisimum invexit, cum oport-
 teret ὧν ἐν τι προστιθέν. Contextum tamen Vrsini tenuit
 Casaub. & sequentes editores. Ego ὧν τινα præferendum
 putavimus, & pro δωρεῖσθαι, προστιθέναι posuimus, quo
 posito facillime intelligitur erroris ortus, quem errarunt
 librarii.

Ibid. δεκαπλᾶσαν restituiimus ex Bav. nec aliter vo-
 luit Vrsinus, qui & sic in Notis habet, licet in contextum
 temere δεκαπλῆσαν irrepperit. Quod vero δεκαπλᾶσας ha-
 bet editio Casauboni, operarum errore id putamus factum,
 & miramur servatum a posterioribus editoribus, ac ne a Reif-
 kio quidem notatum.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Vers. 1. τὸ τῆς ἰδίας υποθέσεως λαμπρὸν μὴ καταβαλεῖν. *Vers. 1.*
 De verbo καταβαλεῖν, & notione qua illud nunc usurpatur,
 dictum ad cap. præc. vs. 11. Particulam μὴ, cum abesset
 a codicibus, ex conjectura supplevit Vrsinus.

Vers. 2. οὐ γὰρ ἐστὶν ὑμῖν καὶ &c. Sic plane dat Bav. *Vers. 2.*
 nec aliter fuit in Vrsini codice, ut quidem ex Notis Vrsini
 intelligitur. Casu vero potius, quam consilio, οὐ γὰρ δὲ
 ὑμῖν in Vrsini contextum irrepsit, quod in οὐ γὰρ δὲ ὑμῖν
 mutavit Casaub. idque tenuere posteriores. — *Ibid.* ταύ-

τὸ τέλος. ταῦτὸ correxit Vrsin. ταῦτῶν mssti. Forte ταῦ-
τὸν debuerant.

Verf. 4. *Verf. 4.* ὁμᾶς δὲ πάντων τούτων ἀπροσδεγτους οἱ θεοὶ
πεποιήκασι. Effugit hic locus & magni Casauboni aciem,
& perspicacissimi Reiskii diligentiam. Intercidisse verba
οἱ θεοὶ manifestum nobis videtur. Et monuerat jam VR-
SINVS: „Omnino verbum πεποιήκασι [sic scribere voluit,
nam πεποιήκηναι quod ibi legitur, aliud agenti excidit, aut
operarum errori debetur] vel in πεποιήκατε mutandum est,
vel addenda vox θεοὶ, quæ deest ad sensum.“ — Mira-
mur vero, quo pacto Casaubonus adoptare priorem ratio-
nem maluerit, & πεποιήκατε scribere, quod tenuere ce-
teri editores; non cogitantes, & per se frigidam sic effici
sententiam, (quam his verbis Casaubonus in versione ex-
pressit, *vos ne istiusmodi egeretis, nunc effecistis*.) & in eis,
quæ sequuntur, necessario sic posci τεθειμένοι, pro τεθει-
κότες. Vnum superest quod incommodat; nempe post τε-
θεικότες (pro quo quidem, solenni errore, τεθεικότες dant
mssti, apud Vrsinum in contextu inferitur particula μὲν,
quam nunc nescimus an & codex Bav. agnoscat, certe dif-
fensionem nullam hujus codicis a contextu Vrsiniano adno-
tavimus; sed in Notis quidem eam particulam Vrsinus,
ubi locum hunc repetit, prætermisit. Quod si habent
eam codices, utique importuna est hoc loco, & recte eam
delevit Casaubonus; nisi membrum aliquod orationis, quod
his verbis τεθεικότες μὲν &c. respondeat, intercidisse sta-
tuamus; quod tamen non est verisimile. Possis etiam su-
spicari, ortam esse eam particulam ex terminatione μαναι,
quam fortasse aliquis librarius ex conjectura inter lineas
scripserat super extremitatem verbi τεθεικότες.

Verf. 5. *Verf. 5.* ἔτι προσδεῖσθαι recte Vrsinus. ἔστι προσδεῖσθαι
Bav.

Verf. 6. *Verf. 6.* Cum inde ab Vrsino sic esset vulgo editum,
ἀ καὶ κτησ. μὲν ἔστι δυσχερέστερον, κτησαμένους δὲ διαφυ-
λάξαι χαλεπώτατον, hæc adnotavit ad h. l. REISKIUS:
„χαλε-

„χαλεπώτατον addidit Vrsinus de suo: defuisse enim id suo codici affirmat. Vnde colligitur, Polybium sic dedisse: ἀ καὶ κτήσασθαι μὲν ἐστὶ δυσχερὲς, δυσχερέστατον δὲ κτήσασθαι μὲνους διαφυλάττειν. quæ parare, est vel ipsum quoque non parvi laboris; sed multo est maximi, parta conservare.“ — Quæ ceteroquin probantes nos quidem, comparativum præferendum putavimus δυσχερέστερον. Eodem modo Livius: quæ parare est quærere arduum fuit, nescio an tueri difficilius sit.

Vers. 6.

Vers. 7. ἐπολεμήσατε correxit Vrsin. Perperam ἐτελήσατε mssst. Paulo ante, pro Γνωίητε, Vrsini codex Ἀγνοίητα habuit; sed recte Bav.

Vers. 7.

Vers. 8. εὐδόκησεν. Haud cunctanter adoptassemus ηὐδόκησεν, quod Reiskius suavit, nisi rursus cap. 7, 2. εὐδόκησαν haberemus, absque augmento: & satis notum est, in verbis ex εὐ compositis negligi plerumque augmentum. Mox & τεύτῳ μᾶλλον correxit Vrsinus, cum mendose τοῦτο μᾶλλον darent libri. — Ibid. τοῖς παρὰ Καρχηδονίων Φόροις. Nimis liberalis hoc loco in Casaubonum Reiskius fuit, cum ait, Casauboni latinam interpretationem jam subjecisse istam emendationem. Certe de nullo alio vocabulo nisi Φοβεροῖς cogitavit hic interpres, cum scriberet illis terribilibus poenis, quas Carthaginensibus exegistis.

Vers. 8.

Vers. 9. ἀργυρίον ἐστὶ, & ἀνδρῶν ἐστὶ. Vtrobique ἐστὶν cum ν in fine habet Bav. ante consonam literam, ut peræpe aliàs.

Vers. 9.

Vers. 10. ἐλευθέρωσις. Corrupte ἐλευθερώσεως Bav. — Ibid. εἰς δὲ παρίδητε. Sic recte Bav. ut edidit Vrsinus, qui εἰς καὶ παρίδητε in suo fuisse ait codice. — Ibid. καὶ ἡ πρὶν, scil. ὁδὸς.

Vers. 10.

Vers. 11. Ἡμεῖς μὲν οὖν. Sic & Bav. & Vrsini codex. In contextu vulgo per errorem prætermissa particula μὲν. Ibid. ἀληθινῶν. Sic ex suo codice citavit Vrsinus in Notis, quod adoptavimus monente Reiskio; idque postulare visus est Polybii usus admodum frequens. In Bav. nesci-

Vers. 11.

mus

Verf. 11. mus sit ne ἀλθινῶν, an ἀλθινῶς: effugit hic locus nostram in conferendo illo codice, qui nunc non est ad manus, diligentiam. Ceterum ægre inter se distinguuntur sæpe compendia illa scripturæ, quibus terminationes *ων* & *ως* in codicibus designantur. — *Ibid.* ὑμῖν μετεσχ. recte Vrsinus. ὑμᾶς mssti. — *Ibid.* τὴν τῶν Φίλων τάξιν. τὴν, quod deerat vulgo, adjecit Casaub. ex ing.

Verf. 12. *Verf. 12.* ἀλλ' ἂν γ' ἐνομιζόμεν. ἀλλὰ γε νομίζομεν mssti. Hinc ἀλλ' ἂν γε νομίζομεν correxit Vrsinus, quod tenuere posteriores. Nobis cum Reiskio visum ἐνομιζόμεν in præterito tempore ponendum, quoniam sequuntur ἀκνήσαμεν, στοχασάμενοι, & ποιησάμενοι. Nam quod στοχασζόμενοι vulgo ediderunt, nescimus operarum ne errore factum, an ex Vrsini codice translatum; illud scimus, recte Bavarium codicem στοχασάμενοι dare. Quod vero etiam versu superiori ἐγκατελείπομεν pro ἐγκαταλείπομεν voluit Reiskius, haud ægre quidem patiemur, sed non necessarium duximus.

CAP. VII.

CAPUT VII.

Verf. 14. *Verf. 1.* εἰσάγαγον. Vide Notata ad XXI. 1, 3. — *Verf. 2.* εὐδόκησεν. Conf. ad c. 6, 8. — *Verf. 4.* πρεσβύοντες. In ora hoc habet Bav. In contextu corrupte πρεσβύτερον. — *Verf. 5.* αὐτῇ δ' ἦν. Perperam αὐτῇ δ' ἦν Bav. — *Verf. 7.* Δουκίας corrigendum monuit Vrsinus in Notis, quod & res ipsa docebat, & Livius. Conf. Polyb. XXII. 27, 8. XXIII. 3, 2. & XXX. 5, 12. — *Ibid.* ταῦτα δὲ correxit Vrsin. ταύτην δὲ mssti. Confer loca modo citata.

Verf. 8. *Verf. 8.* Φόρον ὑπετέλουν. Sic citat Vrsinus in Notis, nescimus utrum suo e codice, an ex emend. In contextu vero est, ἐπετέλουν, & sic (ni fallor) etiam Bav. habet, e quo quidem dissensionem a vulgato hic nullam enotavimus. Sed in hoc codice, ac putamus etiam in Vrsiniano, simili inter se sunt nexus scripturæ, quibus syllabæ initiales *εκ* & *υπ* effluuntur. ἐπιτελεῖν Φόρον Herodotus quidem usur-

Vers. 8.

usurpavit, ut monuit H. Steph. in Thef. Vide Herodot. V. 49. 82. 84. & I. 171. in varietate lect. in edit. Wesfcl. Sed alii quidem scriptores, pro simplici *ταλῶν*, composito *ἐποταλῶν* in ista phrasi utuntur, & in his Polybius noster XXII. 27. 2. ubi idem etiam argumentum, de quo hic agitur, rursus tractatur. — *Ibid.* ταύταις ἀφ᾽ ἑωθαι. Correx- it Vrsinus, cum ταύτας ἀφ᾽ ἑωθαι darent mssti. Quod si ταύτας teneremus, oporteret τῶν φέρων, ut c. 27. 2. ubi vide var. lect. Sed illud rectius putamus. — *Ibid.* Vulgo edebatur ὅσαι δὲ Ἀντιόχῳ μόνον, posito commate post μόνον. Probavimus nos quidem *REISKIVM*, monentem: Comma retrahendum, & ante μόνον collocandum. Idem est, ac si dedisset auctor transpositis verbis: ὅσαι δὲ (scil. πόλεις ἐτέλουν φόρους) τῷ Ἀντιόχῳ, ταύταις μόνον ἀφ᾽ ἑωθαι τὸν φόρον. quæ autem civitates græcæ Antiocho antea vexilligales fuissent, ut eæ solæ gauderent immunitate vexilligalium in posterum.“ —

Vers. 10. διὰ γὰρ τὴν συγῆνεϊαν. διὰ γὰρ τῆς συγῆνεϊας Vers. 10. ed. Vrsin. cum msstis. Sed τὴν συγῆνεϊαν videri legendum, monuerat jam Vrsinus, idque adoptavit Casaub.

Vers. 13. Κιλικίας correxit Vrsin. ἡλικίας mssti. — *Ibid.* Vers. 13. ὑπὲρ αὐτῶν τῶν Σόλων. Sic recte edd. τῶν ignorat Bav. nescimus an & Vrsini codex.

Vers. 16. Σκιπίωνα. Sic cum jota recte scriptum Vers. 16. hoc nomen in ed. Vrsini & msstis, tam hic, quam cap. 8. 1. Sua auctoritate Casaubonus Σκηπίωνα edidit, quod tenuere posteriores. Itaque corrigendum id, quod nescimus quo errore in scholio sub contextu scripseramus, constanter Σκηπ. per η scribi in codicibus *Excerptorum de Legationibus*. — *Ibid.* καὶ Λεύκιον &c. Vide Liv. XXXVII. 58. Narratio Polybii in compendium h. l. contracta est a compilatore horum Excerptorum, ut sæpe factum partim initio Eclogarum, partim in fine.

CAPVT VIII.

Cap. VIII.

Vers. 1. sqq.

Vers. 1. De Argumento hujus Eclogæ confer Livius XXXVIII. 3. — *Ibid.* δοκῶν ἤδη. Mendose δοκῶν εἶναι Bav. — *Vers. 2.* ἀπολογούμενος. ἀπολογουμένως Bav. — *Ibid.* δι' Αἰτωλῶν πεποιθῶν τὴν κἀθοδον. Rem narrat Liv. XXXVIII. 1 sq. — *Vers. 3.* Ἀπεραντίας. conf. XX. 11, 12. ibique notata. — *Vers. 5.* μετῆλθον correxit Vrsin. μετελθῶν mssti. — *Vers. 6.* τὴν τοῦ Φιλίππου Φυγῆν. Livius: *fugamque ex Athamania Philippi, & eadem praesidii ejus.* — *Vers. 7.* εὐροίας. Perperam εὐροίας Bav. — *Ibid.* ὁ Νικάνδρος. Nicander, praetor Aetolorum, cujus ope restitutus in regnum fuerat Amyntander. Liv. l. c. cap. 1. — *Vers. 8.* Φρονηματιζ. recte Causaub. cum Bav. Φρονηματιζ. Vrsin. — *Vers. 9.* ἐκ τῆς Ῥώμης. Sic dedimus ex Bav. Vulgo abest τῆς. De legatione ista Romam missa dictum est XXI. 3, 11 sq. — *Vers. 10.* πρὸς τε Ῥοδίους πέμπειν καὶ πρὸς Ἀθηναίους. Livius: *ab Rhodo & Athenis legationibus excitis.*

Vers. 11.

Vers. 11. Ἀλέξανδρον τὸν Ἴσιον. Is jam alibi simul cum Phænea, praetore tunc Aetolorum, est commemoratus, in colloquio T. Quinticii & Aetolorum cum Philippo. XVII. 3. — *Ibid.* Φανείαν correxit Causaub. Φανεία Bav. & vel sic, vel ipsum hoc Φανείαν, dederat codex Vrsini, quod temere Vrsinus in Φανείαν mutavit ex mendosis Livii codicibus, XXXVIII. 8. — *Ibid.* σὺν δὲ τούτοις *. — „Videtur Polybius scripsisse σὺν δὲ τούτοις Δάμικπον τὸν Ἀμβρακιώτην. Prosecco aut Damippus aut Calippus latet in his vitiosis lectionibus, [χαλεπόν. ἔστι δ' ἄλιπον.] Alypus nomen viri græcum non est, sed Alypius: id autem Græcis omnibus illo tempore erat incognitum; quapropter ab h. l. est alienum.“ REISKIUS. — Nobis sitetur in loco tam corrupto, & in nominibus ignotis, ne conjecturam quidem suppetere. — *Ibid.* Ἀμβρακιώτην. Ἀμρακιώτην Bav. — *Ibid.* Λύκωπον. Λυκῶπον Bav.

CAPVT IX.

Cap. IX.

Vers. 1.

Vers. 1. ἐξ Ἡπείρου πρεσβευτῶν. Vrsini emendationem hanc firmat Liv. XXXVIII. 3. *Iam M. Fulvius, Apolloniam exercitu trajecto, cum Epirotarum principibus consultabat, unde bellum inciperet.* — *Ibid.* ἐκκοινολογεῖτο τοῦτοις. Sic plane habet Bav. quemadmodum ex ing. correxerat Vrsinus, cujus codex ἐκκοινολ. τούτῳ dabat.

Vers. 3. συγκαταβαίνειν Αἰτωλοῖς. Αἰτωλοῖς Bav. Li. *Vers. 3.*
vius: *sive ad tuendam eam venirent Aetoli, apertos circa campos ad dimicandum esse.*

Vers. 4. ἄφθονον ἔχειν τὴν χώραν εὐχέρειαν πρὸς *Vers. 4.*
τὰς τῶν ἔργων παρασκευάς. Ad vulgatam lectionem, τὴν
χώραν εἰς χρείαν, hæc adnotavit REISKIUS: „Non
videntur hæc satis sana esse. Visum aliquando est, tria
illa vocabula χώραν εἰς χρείαν in unum contrahere χορη-
γίαν. Aliàs pro εἰς χρείαν substituere placuit εὐλείαν.
Nunc tandem acquiesco hac in lectione: ἄφθονον ἔχειν
τὴν χώραν εὐκαιρίαν πρὸς τὰς.“ — Livius: *nam ἔ-
copiam in propinquo materie ad aggeres excitandos ἔ-
cætera opera esse.* Ex variis conjecturis, quas Reiskius pro-
posuit, omnibus denovo expensis, nullam non & doctiorem
& probabiliorem esse intelligimus ea, quæ nobis nescimus
qua specie se commendaverat & in contextum a nobis te-
mere est recepta. Vocabulo εὐχέρεια veremur ne nullus
prorsus esse hic locus possit. Cum suspicaremur olim, fa-
tis fortasse esse χρείαν, & præpositionem εἰς ex diversa
lectione præ sequenti πρὸς esse ortam; decepti eramus illis
verbis, quæ vulgo III. 97, 3. legebantur, περιποιησάμε-
νοι χορηγίας ἀφθόνους καὶ χρείας, ubi videri poterant vo-
cabula χρεία & χορηγία fere pro synonymis usurpari: sed
veriorum ibi lectionem meliores codices, χεῖρας, pro
χρείας, dederunt.

Ibid. τὸν Ἀρχθρον ποταμόν. Postquam codicis
sui scripturam, Ἀρχθρον, commemoravit VRSINUS, hæc
monet: „Livius habet *Arethontem*; ut videatur apud Po-
lybium Ἀρέθοντα scribendum esse. [quod & in contextum

Vrsini receptum est.] Sed magis placet, ut apud Livium *Arachthum* scribatur, qui est unus e quatuor nobilissimis Epiri fluvii, ut est apud Strabonem, Ptolemæum & Plinium: eodemque modo Polybius corrigendus erit.“ — Plura dabunt Critici ad Liv. XXXVIII. 3, 11. in edit. Drakenb.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἀπαντᾶν. Mendose ἀπατᾶν Bav. pro more. Mox idem περιεῖ, ut περιφέρει.

Verf. 7. *Verf.* 7. Σιβήπτου τοῦ Πετράτου. Sic edd. cum mssis. — REISKIUS: „Neutrum nomen, ait, Græci formam habet. Saltem Σιβήπτου esset, ut *Babyrta* vidimus p. 380. [IV. 4.] Sed procul dubio legendum est Σιμοίτου. *Simoctas* est græcum nomen perusitatum. β & μ sæpe a librariis inter se permutantur, ut notum est, ob ductuum similitudinem. Nam β in codd. græcis ut μ latinum exaratur, cui si affigitur penicillus ad primum erus, est μ. Deinde supra vidimus p. 1122, 36. [vide Adnot. ad XXI. 2, 10. ubi ὀρομένου codex Vrsini pro ολομένου habet] codicis, quo Vrsinus usus est, Polybiani librario in usu fuisse, ut i simili pæne modo atque ρ exararet. Tandem pro Πετράτου corrigit Gronovius ad p. 509. [V. 17, 6.] Πετραίου.“ —

Ibid. εἰς Χάραδρον. — „Videndum, an Χάραδρον rectius sit, Peloponnesi urbem, ut habet Strabo.“ VRSINVS. — „In Phocide reperio oppidum *Charadrum*, in Epiro neque *Charadrum*, neque *Charandrum*.“ REISKIUS. — Vide IV. 63, 4. & quæ ibi notavimus.

Verf. 8. *Verf.* 8. εἰς Βουχετόν. Sic Bav. Et VRSINVS, quamquam in contextu ejus Βουλετόν est editum, in Notis tamen verba hæc ita repetit, quasi εἰς Βούχετον esset scriptum. Adjicit autem: „Placet Βουχαίτιον, ut est apud Strabonem, Ἡπειρῶν πόλιν.“ — Vide Strab. lib. VII. p. 324. Neque tamen idcirco damnum Βουχετόν, ut perspicite Reiskius monuit, ad Suidam provocans, a quo discimus plurali etiam numero τὰ Βουχετὰ dictum fuisse illud Epiri oppidum. Ex Harpocrate sua summis ibi Suidam, monuit Küsterus.

Verf.

Verf. 9. τοὺς δὲ λοιποὺς καθυστερεῖν &c. Sic ed. Vr- Verf. 9.
fin. cum msstis. Reiskius aut deinde πολὺ τε λείπεσθαι
pro πολὺ δὲ scribendum censuerat, aut hoc loco ita legen-
dum: τοὺς δὲ λοιποὺς τῶν μὲν ἄλλων οὐδενὸς καθυστερεῖν
τοῖς βίαις.

Verf. 11. εἰ δεήσει πέντε τάλαντα. Sic correximus, Verf. 11.
ut poscebat grammatica ratio & Polybii usus. Perperam
vulgo εἰ δεήσει edd. & εἰ δεήσει Bav.

Verf. 12. κατεσχήμασι correxit Casaub. μετεσχήμασι Verf. 12 13.
ed. Vrsin. cum msstis. — *Ibid.* παρακαλῶσι καὶ κελεύου-
σιν. Correxuit Vrsinus. παρακαλοῦσιν καὶ κελεύουσιν mssti.

Verf. 13. ὁ δ' Ἀλέξανδρος. Mendose οὐδ' Ἀλέξανδρος
Bav.

Verf. 14. ἀπογνοὺς αὐτόν. Poterat αὐτόν fervari, Verf. 14.
quod habent mssti. ἀπογνοὺς autem perspekte edidit Vrsi-
nus, pro ἀπὸ γάους, quod erat in codicibus.

Verf. 15. πρὸς τὸ πλεῖον ὁρμή. Satis hoc est, nec re. Verf. 15.
quiritur ἔχειν. Eodem modo τὴν πρὸς τὸ πλεῖον ἐπιθυ-
μίαν dicit XIII. 2, 7.

Verf. 16. καὶ ταυτόματον. καὶ perperam caret Bav. — Verf. 16.
Ibid. τὴν ἀλογιστίαν. Sic perspicue Bav. Corrupte τὴν
ἀναλογίαν edidit Vrsinus ex suo cod. quod in ἀλογίαν mu-
tavit Casaub.

Verf. 19. μέχρις Λευκάδος ex ingenio correxit Vr- Verf. 19.
sinus. Corrupte μέχρις σελευκίδου mssti. — „Non caret
specie *Leucadiæ* nomen: visum tamen mihi aliquando fuit,
cum ratione itineris, quod Damoteles ex Aetolia Romam
instituebat, non male, si non melius, convenire, ut dica-
tur μέχρις ἐς Λίκυμναν pervenisse, quod est Corcyrae pro-
montorium interius, seu adversus Græciam.“ REISKIUS.
Ibid. ἀνεχώρησαν εἰς τὴν Αἰτωλίαν, in Aetoliam est rever-
sus. Sed mox ab Aetolis Ambraciam ad consulem legatus
cum Phænica est missus, ut docet Livius XXXVIII. 8.

Cap. X.

CAPUT X.

Vers. 1.

Vers. 1. Αἰτωλοὶ ὑπὸ τοῦ τῶν Ῥωμαίων &c. Fragmentum hoc, de cuius argumento conferendus Livius XXXVIII. 5. primus edidit Casaubonus in Polybii Fragmentis ex eodem codice Manuscripto Bibliothecæ tunc Regiæ Parisinæ, e quo deinde anno 1694. totus libellus, qui ista Fragmenta Polybiana continet, cum aliis *Veterum Mathematicorum operibus*, typis expressus est. De eo libello confer Fabric. in Bibl. Græc. T. II. p. 594. & quæ breviter diximus in Præf. ad Polyb. Tom. I. p. 13. Scriptorem libelli anonymum Lambecius Tom. VII. Biblioth. Cæsareæ cod. CXI. n. 7. & cod. CXIV. n. 8. docuit esse *Heronem* juniorem, qui sub imperatore Heraclio floruit. Exemplum msstum ejusdem libelli servatur in Bibliotheca Universitatis Basileensis, in Collectione Scriptorum Græcorum Mechanicorum, quæ codice persimili codici Parisino, a quo editi sunt illi scriptores, continetur.

Vers. 2.

Vers. 2. τὸ Πύρρειον. Confer Livii interpretes ad cap. 5, 2. & Cellarii Geogr. Antiq. lib. II. c. 13. Pyrrhi regiam olim fuisse Ambraciam, Polybius docet infra, cap. 22, 9. *Ibid.* Ἀσκληπιῶν. Ἀσκληπιῶν ediderat Casaub. haud ita male. Perperam vero Ἀσκληπιὸν editum est in Veteribus Mathem.

Vers. 4.

Vers. 4. ἐνεργῶς recte Casaub. ἀναργῶς mendose scribitur in Vet. Math. — *Ibid.* σηκώματα μολύβδινα. Perperam σηκώματα μολύβδα ed. Paris. Vet. Math. μολύβδινα scribi potuerat per jota, ut VIII. 7, 9. — *Ibid.* στύπη ἐρύϊνα. Conf. notata ad I. 48, 9.

Vers. 5.

Vers. 5. κατασχόντες ταῦτα &c. Livius: *falces, ancoris ferreis injectis in interiorem partem muri trahentes affertem, præfringebant.*

Vers. 7.

Vers. 7. Τοῦ γὰρ Νικάνδρου ἐκτὸς ἀναστρεφόμενου &c. Hæc, a Casaubono in Polybii Fragmentis prætermissa, nos adjicienda putavimus. Leguntur in editione Parisiensi ejusdem libelli Heronis, p. 321 seq. Pertinent autem huc Livii verba XXXVIII. 5. *Nicander prætor* (Aetolorum)

specm

spem naſſus ſolvendæ incepto forti obſidionis, Nicodamum Verſ. 7.
quemdam cum Aetolis quingentis Ambraciam intromittit.
Noſſem certam, tempuſque etiam noſſis conſtituit, quo &
illi ab urbe opera hoſtium, quæ adverſus Pyrrheum erant,
adgrederentur, & ipſe ad caſtra Romana ancipitem terro-
rem faceret. & cetera, quæ ibidem ſubjiciuntur. — Ibid.
εισέφρησαν εἰς τὴν πόλιν. Suidas: Εἰσέφρησα· εἰσέδουσαν ἐκυ-
τόν. (Forte Εἰσέφρησαν· εἰσέδουσαν ἐκυτούς.) Et Εἰσφρή-
σας· εἰσελθόν.

CAPUT XI.

Cap. VIII.

Verſ. 1. Πολλὰ γὰρ &c. Hoc Fragmentum, ex eo Verſ. 1.
dem Libello ab Henr. Valesio ſibi communicatum, primus
publici juris fecit Iac. Gronovius, in Diſſertationibus Epi-
ſtolicis, Tomo II do Livii Gronoviani adjectis, pag. 56 ſq.
Legitur autem in edit. Pariſ. Veterum Mathematicorum
pag. 325. De eodem argumento, præter Livium, con-
ſulendus Polyænus Strategem. VI. 17. qui ſua haud dubiè
ex Polybio depromſit. Adde Zonar. Annal. IX. 20.

Verſ. 2. Τῶν γὰρ Ῥωμαίων συνεχῶς &c. Livius l. c. Verſ. 2.
cap. 7. Romani ad Ambraciam, pluribus locis quatiendo
arvictibus muros, aliquantum urbis nudaverant: nec tamen
penetrare in urbem poterant.

Verſ. 6. σκεπάσαντες ἐπιμελῶς τοῖς γέβροις. Livius: Verſ. 6.
cuniculum occultum, vineis ante conteſſo loco, agere inſti-
tuit. — Ibid. στοάν. Diximus de hoc vocab. ad L
48, 2.

Verſ. 10. χαλκώματα συνεχῇ &c. Inventum hoc, de Verſ. 10.
æneis vaſis, ſilentio præteriit Livius, ſed non neglexit
Polyænus l. c.

Verſ. 13. διὰ τὸ τοὺς Ῥωμαίους. τὸ neglexerat Grono- Verſ. 13.
vius. Rectè articulum agnoſcit ed. Pariſ. — Ibid. μέ-
ρους τοῦ ὀρύγματος. Sic edit. Pariſ. Articulum τοῦ omiſe-
rat Gronov.

Verſ. 15. περραιώσαντες αὐλίσκον σιδηροῦν ἴσον Verſ. 15.
τῷ τεύχει. Breviter Polyænus: σιδηροῦν αὐλίσκον διέντες.

- Verf. 15. Livius: *dolium a fundo pertusum, qua fistula modica inferi posset, & fistulam ferream - fecerunt.* An vox ἱσον corrupta est ex vocabulo, quod respondeat latinæ voci *modica*? Cum ἱσομήκη, id est, *eiusdem longitudinis*, suspicaremur, cogitavimus, fistulam per totam fere longitudinem dolii debuisse permeare, ut ab ea parte, quæ hostibus obversa erat, primum incenderentur plumæ, deinde vero paulatim retro traheretur fistula; quod ipsum etiam diserte docet scriptor noster verf. 18 sq. περιάσαντες vero cogitavimus esse *transmittentes*, quod Polyænus διέντες dixit, eademque notione deinde in progressu narrationis τὸν διατεταγμένον (scil. διὰ τοῦ πύθου) ανίσκωσιν ait, id est, *pertentam, porrectam, transcurrentem per dolium fistulam*: sic enim haud dubie ibi legendum pro vulgato διατεταγμένον.
- Verf. 16. Verf. 16. πῶμα τρημάτων πλήρες. Livius: *operculum, & ipsum pluribus locis perforatum.* E quibus corrigendum Polyænus, apud quem mendose vulgo πῶμα πλήρες πρισμάτων legitur, id est *operculum plenum scobibus*.
- Verf. 17. Verf. 17. τρήματα δύο κατὰ πτεῖν ἐξ ἐκατέρου τοῦ μέρου. Livius: *per operculi foramina, prælongæ hastæ, quas sarissas vocant, ad submovendos hostes eminebant.* Ibi Gronovius, quoniam in græcis τρήματα δύο legitur, suspicatus erat, *foramina bina, vel binæ prælongæ hastæ*, esse legendum. Nobis vero ipsa illa græca vox δύο incommoda h. l. vjfa erat; quandoquidem ad impediendos hostes, ne ad dolium accederent, pluribus, quam duabus, sarissis prominentibus opus fuisse videbatur. Sed dissent etiam hoc inter Romanum Græcumque scriptorem, quod hic (quatenus quidem verba ejus Hero repræsentavit) *sarissas ad latera dolii exsertas* dicit, ille *per operculi foramina eminentes*. Totum vero hunc de *sarissis* locum silentio præterit Polyænus.
- Verf. 18. Verf. 18. ἀσκήν οἷς οἱ χαλκῆς χρῶνται. Livius: *folle fabrilis ad caput fistulæ imposito.* Polyænus, χαλκευτικὸν ἀσκήν. — Ibid. Φυσῆν ἐνεργῶς τὸ πρὸς τῷ στόματι πῦρ. Φυσῆν τὸ πῦρ dicunt Græci, non Φυσῆν τῷ πυρὶ. τὸ στόμα autem

autem non est ea pars dolii, qua fistula erat inserta, sed altera pars, quæ hosti erat obversa, cui operculum ferreum erat impositum: sic vers. 16. αἰτ ἀπονέουσι τῇ στόματι πρὸς τοὺς ὑπεναντίους.

CAPVT XII.

Cap. XII.

De Argumento Eclogæ XXVIII. de Legat. conf. Livium XXVIII. 9-11.

Vers. 2. Ἀθαμάνων. Constante Ἀθαμανῶν Bav. a *Vers. 2.* sing. ὁ Ἀθαμανός. Stephanus Byz. quidem non aliud gentile, nisi οἱ Ἀθαμᾶνες; agnoscit, eadem forma cum οἱ Ἀκαρῶνες.

Vers. 4. τοὺς περὶ Δαμοτέλη. *Damoteles* & Phæneas, *Vers. 4.* domum redeuntes a Consule, ad quem missi erant legati, in via intercepti ab Acarnanibus, *Thyrium* vel *Thurium* fuerant deducti Liv. ib. cap. 9. init. — „Cave, inquit *MEISKIUS*, ne hanc legatorum Aetolicorum captivitatem cum ea confundas, quæ fragmento superiori est enarrata.“ — Vide supra cap 9. — *Ibid.* τοῖς Θουριεῦσιν. Vide Notata ad IV. 6, 2. & quæ ad Liv. l. c. notarunt interpretes.

Vers. 5. ἐνεργῆτο correxit Casaub. ἐνεργῆτο Vrsin. *Vers. 5.* cum msstis. — *Ibid.* τὰ πρὸς τὰς διαλ. recte ed. Gronov. & sic Bav. Mendose τὰς πρὸς τὰς ed. Vrsi. & Cas. — *Vers. 6.* πρόθεσιν. πρόθεσιν ed. Vrsin. errore operarum. *Ibid.* εἴναυ δὲ τοῦτο. Mendose τοῦτον Bav.

Vers. 8. οὗτος μὲν οὗν. Potest hoc defendi. De particula οὗν, in apodosi pleonastice posita, dictum est ad XX. 13, 3. & ad XI. 14, 6. Sed quoniam οὗν ignorat Bav. & οὕτως vel οὕτω, non οὗτος, habent ambo mssti, (οὕτω cod. Vrsini, οὕτως Bav.) perinde probum hoc fuerit, οὕτω μὲν εἰσελθόν. Persæpe enim eodem modo particula οὕτω utitur noster. vide I. 27, 1. II. 6, 5. II. 13, 6. V. 102, 4. &c.

Vers. 9. ὁμιλοῦντες. Perperam ὁμιλοῦν Bav.

Vers. 9.

- Verf. 11. *Verf. 11.* τοῦ πρώτου συνθεμένου &c. Vide Livius XXVI. 24.
 Verf. 12. *Verf. 12.* τὸ προστατῆσαι. Perperam τὸ προστατῆσαν Bav.

Cap. XIII.

CAP V T XIII.

- Verf. 3. *Verf. 3.* ἀποκατασταθῆναι. ἀποκαταστῆναι Bav.
 Verf. 4. *Verf. 4.* Τίτου Καϊντίου. Confer Adnot. ad c. 15, 13. *Ibid.* ἢ Φικιν. ἢ Φιλοτιμίαν mssti. Correxuit Vrsinus. *Ibid.* Κεφαλῶνους. Mendose κεφαλῶνους mssti. Livius: *Cephalenia insula extra jus foederis esset.*
 Verf. 6. *Verf. 6.* ὑπετυπώθη. hac per summa rerum capita descripta, adumbrata erant. Sic τύπους ait c. 7, 9. — *Ibid.* ἐπὶ Ῥωμαίους. Perperam ὑπὸ Ῥωμαίους Bav.
 Verf. 10. *Verf. 10.* πενήκοντα καὶ ρ'. id est centum & quinquaginta. Sic perspicue Bav. neque aliter Vrsinus in Notis e suo codice citavit, quibuscum consentit Livius: quibus invitis nescimus quo casu καὶ ρ'. in contextum Vrsin. irrepsit, quod & quingenti & quinquaginta. Veram scripturam restituit Casaubonus.
 Verf. 11. *Verf. 11.* μηδὲνα αὐτῷ παρὰ τῶν Αἰτ. μηδένα correxit Casaub. μηδὲν αὐτῷ ed. Vrs. cum msstis. Livius: *eo tandem legati Aetoli, mirante consule quod morarentur, venerunt.*
 Verf. 14. *Verf. 13.* βεβαιοῦν τὰς δι' ἐχυρῶν. Mendose βεβαιοῦντας τὰς ed. Vrs. βεβαιοῦντας δι' ἐχυρ. Bav.

Cap. XIV.

CAP V T XIV.

- Verf. 3. *Verf. 3.* ἐκαινοποιήθη. ἐκνεοποιήθη. — *Verf. 4.* ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν. τῶν caret Bav.
 Verf. 5. *Verf. 5.* ἀντράπη recte dedit Bav. Perperam ἀντράπη edd. De quibus verbis bene REISKIUS monuit: „Multum differunt, ἐντρέπεσθαι, respicere, mutare enim reverentia & pudore & recordatione melioris sententia, quod hic locus postulat & Casaubonus expressit; & ἀντράπεσθαι, ever-

everti gradu. — *Ibid.* προσέσχε. Mendose προσανέσχε
Bav.

Verf. 6. Δάμις, ὁ Ἰκησίου. Vide Liv. XXXVIII. 10, 4. *Verf. 6.*
& ibi interpretes. Ad Casauboni versionem, *Damis Icesii filius*, hæc notavit GRONOVIVS: „Quidni *Icesii*? Habes sane Legat. 81. [XXVIII. 16, 5.] Εὐδήμος καὶ Ἰκῆσιος.“ — *Ibid.* παραδείγματι πρὸς τὸ παρὸν οἰκίει. — „*Vulgata similitudine usus*, ait Livius, recto ille iudicio usus. Est enim dudum a Demosthene & ipso Homero jam usurpata, & a Cicerone repetita.“ REISKIVS. — Conf. nostrum XI. 29, 9 sqq. Ciceron. pro A. Cluentio cap. 49. Ap-
pian. Civ. III. 20. & ibi notata.

Verf. 7. ἐκούσαντας. Perperam ἀκούσαντας Bav. — *Verf. 7 sq.*

Verf. 8. Φέρει ex Vrfini emend. Φέρειν msstis. — *Ibid.*
ἐπὶ τοὺς Αἰτωλοὺς. id est, ἐπὶ τὸν ὄημον τῶν Αἰτωλῶν. cf.
c. 13, 6. — *Verf. 11.* γαληνὴν. γαλινὴν ed. Vrfin. cum
msstis.

Verf. 12. ἀναγκάσωσι κινεῖσθαι. ἀναγκαίαν καὶ κινεῖσθαι *Verf. 12.*
Bav.

Verf. 13. ἀπὸ μὲν τῆς Ἀσίας πνεύσαντες. Livius: *Verf. 13.*
postquam stare ab Asia Thoas & Dicæarchus, ab Europa
Meneſtas & Damocritus corpissent. De Thoante conf. no-
tata ad XXI. 4, 7. *Dicæarchus* frater fuit Thoantis, pri-
mus ab Aetolis & Thoante prætor legatus ad Antiochum
missus. Liv. XXXV. 12. Conf. ad Polyb. XX. 10, 5. —
Ibid. Μενέστας, vel potius Μενεστᾶς. Vide ibidem
notata, ad XX. 10, 5. — *Ibid.* *Damocritus*, ad Nabin
ab Aetolis fuerat missus, quem adversus Romanos concita-
ret. Liv. XXXV. 12.

Verf. 15. Δεῖ δὲ ὑμᾶς πρὸς μὲν ἐκείνους. Satis esse pu- *Verf. 15.*
tavit REISKIVS, si suppleretur ὧν, hoc modo, ὧν πρὸς
ἐκείνους, & verbum δὲ per ellipsin intelligeretur. — „Fa-
cile (inquit) potuit ὧν excidere ob κακῶν. Sæpe vero δὲ
subaudiendum omittitur, & solus infinitivus locum impe-
rativi obtinet.“ — *Ibid.* Perperam ἀπαραιτήτων Bav. pro
ἀπαραιτήτως; & ἔτι γερόμενοι pro ὅτι γερόμενοι.

CAPVT

CAPVT XV.

Cap. XV.

Vers. 2.

Vers. 2. ἀδόλως τηρείτω. Livius XXXVIII. 11, *impetrium maiestatemque populi Romani gens Aetolorum confervato sine dolo malo.*

Vers. 3.

Vers. 3. Πολεμίους μὴ διαγέτω. Forsitan paulo inferius post πόλεων interciderat hoc vocabulum πολεμίους, ni nialis στρατὸν, cum Livio, qui sic habet: *Ne quem exercitum, qui adversus socios amicosque eorum ducetur, per fines suos transire finito.* Sed confer e. 26, 2. ubi in similitima sententia πολεμίους dixit Polybius. — *Ibid.* συμμάχους καὶ φίλους. καὶ τοὺς φίλους Bav.

Vers. 4.

Vers. 4. Ἐχθρὸν καὶ φίλον τὸν αὐτὸν ἔχέτω τοῖς Ῥωμαίοις. Totum hoc comma abest a msstis, ab Vrsino ex Livio suppletum, apud quem tamen non nisi *hostium* sit mentio: *hostes eosdem habeto, quos populus Romanus.*

Vers. 5.

Vers. 5. καὶ τοὺς αἰχμαλ. καὶ abest a Bav. unde probabile sit, tria h. l. nomina olim fuisse posita, quod etiam Gronovius in ora sui libri adnotavit: τοὺς δὲ αὐτομόλους, τοὺς δραπετάς, τοὺς αἰχμ. Sic Livius: *perfugas, fugitivos, captivosque.* Vbi tria nomina concurrunt, amant praecipue asyndeton Græci. δραπεταὶ sunt *servi fugitivi*; αὐτομόλοι, *perfugæ.*

Vers. 6.

Vers. 6. μετὰ Ῥωμαίων. μὲν Ῥωμαίων ed. Vrsf. operarum errore. — *Ibid.* ἐν ἡμέραις ρ'. Praepositio ἐν, cum deesset msstis, absorpta scilicet ab extrema litera ν verbi praecedentis, adjecta est ab Vrsino. In Bav. vero ἡμέρας est, pro ἡμέραις. — *Vers. 7.* μετὰ τὰ ὄρκια. τὰ caret Bav.

Vers. 8.

Vers. 8. χρυσίον, εἰς βουλ. Perperam χρυσίου Bav. — *Ibid.* τῶν δέκα μνῶν ἀργυρίου, χρυσίου μνᾶν διδόντες. Livius: *dum pro argenteis decem aureus unus valeret.* Notanda proportio pretii auri ad pretium argenti.

Vers. 9.

Vers. 9. κατὰ τὸ ἔτος ἕκαστον. Rectius abesset τὸ articulus, quem ignorat Bav. & deletum velimus. *Vers. 9.* τάλαντα ν'. Perperam τάλαντον Bav.

Vers.

Verf. 10. τῶν ἀμνηρευκόντων ἐν Ῥώμῃ. Sic correxit Casaubonus, cum ἀμνηρευκόντων absque augmento dedisset Vrsinus: at ἀμνηρευόντων Bav. quod fortasse verum est, participio isto notione præteriti accepto, ut strepe aliàs, de quo diximus ad I. 1, 1. Livius quidem diserte: *nec quis qui ante obses fuerit apud Romanos.* Ac fortasse τῶν πρότερον ἀμνηρευόντων scripserat Polybius, quemadmodum sæpe πρότερον cum istiusmodi participio ponitur, ut I. 35, 3. II. 46, 3. III. 114, 6. &c. Suspiciari licet, ἀμνηρευκόντων ex Vrsini esse ingenio, quamquam de ista mutatione non monuit lectorem.

Verf. 10.

Verf. 13. ὅσαι χώραι καὶ πόλεις καὶ ἄνδρες. Anacoluton, quod inerat orationi, quum ὅσας χώρας & ἄνδρας vulgo legeretur, ferri potuisse, censuerat Reiskius; ita ut accusativus significet *quod attinet ad.* Ac sine passim vidimus minime respuentem ἀνακολουθίας orationis stylum Polybii: sed hæc quidem nimis dura videtur; & adeo sæpe in his eclogis, & omnino in codicibus Polybianis, terminationes αὶ & ας inter se permutantur, ut idem & nunc factum facile credi possit; quo facto, ἄνδρες deinde ad præcedentes accusativos fuit adcommodatum.

Verf. 13.

Ibid. ἐπὶ Τίτου Κοϊντίου καὶ Γυνάϊου Δομετίου στρατηγῶν. Locum hunc ex professo tractavit PERIZONIUS in Observatt. histor. cap. 1. e cujus disputatione nonnulla verbote nus huc transcribere juvabit. — „Apud Livium (ait) XXXVIII. 11. veteres editiones *Titum Quintium*, non *Lucium*, habent. Glareanus *Lucium* Livio dedit. conf. Liv. XXXVIII. 9. [& Polyb. supra, cap. 13, 4] Quod vero illi collegam Livius dedit *Cn. Domitium*, in eo sequitur ἀμείρτημα μνημονικὸν Polybii, quam his in rebus memoriæ prodendis sine ulla pæne variatione, quod ad rem ipsam, more suo transtulit. - - Miror, Vrsinum ineptissima parentheos distinctione longe alium Polybio dedisse sensum.“ [Scilicet Vrsinus sic distinxerat orationem: ὅσας χώρας καὶ πόλεις καὶ ἄνδρας (οἷς οὗτοι ἐχρῶντο ἐπὶ Τίτου Κοϊντίου καὶ Γυνάϊου Δομετίου στρατηγῶν) ἢ ὕστερον ἔχλωσαν.

Eam.

- Verf. 13.** Eandemque distinctionem tenuere posteriores editores.]— „Resingendus locus (sic pergit ΠΕΡΙΖΟΧΙΥΣ) in hunc modum: ὅσαι χῶραι καὶ πόλεις καὶ ἄνδρες, οἷς οὗτοι ἐχρῶντο, ἐπὶ Τίτου Κοϊντίου καὶ Γν. Δομ. στρατ. ἢ ὕστερον ἔκλωσαν. Latina recte ex Livio expressit Casaubonus. — Annum, quo T. Quintius in Græciam trajecit, ipsorum Consulium istius anni mentione videtur significare voluisse Polybius; sed, dum id facit, ex memoria T. Quintio Flaminino, qui cum Sex. Aelio, nono abhinc anno, consul fuerat, collegam dedisse Cn. Domitium; haud dubie, quod is animo ejus magis obversaretur, quia tribus solummodo annis ante cum Quintio item Flaminino, verum Lucio, Titi fratre, non Tito ipso, consulatum gesserat.“ — Δομετίου, non Δομιτίου, est in Bav. & sic fuisse etiam in cod. Vrsini, ex Notis Vrsini, ubi hunc locum repetit, intelligitur. Haud raro vero eodem modo scriptum Domitii nomen apud græcos scriptores reperitur.
- Verf. 14.** *Verf. 14.* Ολνιάδων. Mendose Σινιάδων Bav. Conf. ad IV. 65, 2. — *Ibid.* Ἀκαρνάνων. Ἀκαρνῶν Bav.
- Verf. 15.** *Verf. 15.* ἐπιστροΦὴν bene correxit Vrsinus. ἐπιγραΦὴν mssti, in quibus & aliàs passim figuram σ cum Γ perperam commutatam videre licet.

Cap. XVI.

CAPVT XVI.

Vide Liv. XXXVIII. 12. κατὰ τοῦτον. Perperam κατὰ τοῦτου Bav. — *Ibid.* τὸν περὶ τὴν Ἀσ. καὶ περὶ τὴν Ἀσίαν Bav.

Cap. XVII.

CAPVT XVII.

- Verf. 1.** *Verf. 1.* Μοαγέτης — „De hoc regulo videndus est Livius lib. XXXVII. [c. 14.] & caput 30. legationum Polybii, quod quidem huic nostro fragmento connexum fuisse apparet. Fuit autem id nomen, Moagetes, familiare tyrannis Cibyratarum. Sic enim dictus est & ultimus ille, quo pulso Mithridatici belli temporibus extincta est a Murena tyrannis Cibyratarum, teste Strabone.“ VALESIVS. — Strab.

Strab. lib. XIII. p. 631. *Cibyra*, cognomine *magna*, urbs Phrygiæ, in maxime meridionali Phrygiæ parte. Verba ista, Μοxyέτης &c. usque καὶ δόλιος, tam in Valesianis, quam in Vrsini eclogis leguntur: posthæc in Vrsinianis statim sequuntur ista, (vers. 3.) Πλὴν συνεγλίζοντος Γινῶου; in Valesianis autem illa, (vers. 2.) καὶ οὐκ ἄξιός ἐστιν usque τῆς ἀρμοζούσης μνήμης, in quæ verba subito definit ibi hoc Fragmentum, nec amplius aliquid adjicitur. Nobis plura nonnulla hic prætermissa videntur a compilatore Excerptorum de Legationibus; quare inter vers. 2. & 3. asteriscos nonnullos interferuimus. In Vrsini codice vers. 1. pro ὠμὸς erat ἐμὸς, quod ex ingenio correxit Vrsinus. Veram scripturam habet Bav. sicut codex Peiresc.

Vers. 2.

Vers. 3. Γινῶου. Intelligi Cn. Manlium Vulsonem docet Livius l. c. — Ibid. ὅτι φίλος ὑπάρχοι. ὑπάρχει Bav. quod verum putamus; sed deinde etiam ποιήσας pro ποιήσαι fuerit scribendum.

Vers. 3.

Vers. 4. στέφανον ἀπὸ πεντεκάδεκα ταλάντων, *coro-* nam *quindecim talentorum*. Non necessario intelligendam esse coronam factam, sed satis esse intelligere munus honoris causa oblatum, contra Iac. Gronovium docuerunt Dukerus & Drakenborch. ad Liv. XXXVIII. 14, 5. conf. Polyb. XXVIII. 18, 3. XXII. 19, 4. & Adnot. ad XIII. 9, 5.

Vers. 4.

Vers. 6. καὶ τὸν ἀδελφόν. Perperam καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Bav. — Ibid. ἀνατακτικῶς recte Casaub. & seqq. cum Bav. Mendose ἵνα τατικῶς cod. Vrsin. quod in ἐντακτικῶς mutavit Vrsinus, parum feliciter.

Vers. 6.

Vers. 7. κατατεῖναι τὴν ὅλην βώμην. Cum κατὰ τὴν ὅλην βώμην darent mssti, Vrsinus κατὰ τὴν ὅλην Εὐρώπην legendum suspicatus erat: quod sane nullo modo facere satis poterat. Nullum frequentius erratum in codicibus nostris reperitur, quam vocalium εἰ & η confusio; neque minus sæpe omissas vidimus terminationes vocum, quæ inter lineas super reliquam verborum extremitatem super-

Vers. 7.

Verf. 7. superscribi debuerant: unde κατὰ τὴν ex κατὰ τῶν corruptum decurtatumque suspicati sumus.

Ibid. κολάσεως ἄξιον μᾶλλον ἢ Φιλίας. Livius: *ut de poena ejus magis, quam de amicitia, cogitandum sit.* Vocem ἄξιον Vrsinus ante ἐπιστροφῆς posuerat: mihi propius inter se conjungenda visa sunt verba, a festinante librario prætermissa.

Verf. 8. *Verf. 8.* ἤξιουν δ' αὐτὸν εἰς λόγους ἐλθεῖν τῷ Μοαγέτῃ. Livius: *legati nihil aliud petere, quam ut coronam acciperet, veniendique ad eum potestatem tyranno εἰς copiam loquendi ac purgandi se faceret.* Ad verba τῷ Μοαγέτῃ monuit REISKIUS: „immo vero τῷ Γυνάτῳ. Nam αὐτὸν ad Moagetem redit. Non consul Romanus ad regulum Galaticum, sed hic ad illum accedebat, cum eo agendi causa. Sed erravit Fulvius, cui hoc additamentum debetur: aberant hæc duo verba, & recte vero aberant, ab ejus codice. Ille autem existimans aliquid deesse, id addidit, quod sententiæ prorsus adversatur. Si quid opus erat addi, saltem τῷ Γυνάτῳ, aut τῷ ὑπάτῳ, aut τῷ στρατηγῷ addidisset.“— Nos vero, quo pacto αὐτὸν, post ἤξιουν, ad Moagetem referendum censuerit Reiskius, non videmus. Neque male adjuncta ab Vrsino illa verba, τῷ Μοαγέτῃ, putamus. Ceterum commodius quidem videri poterat, si ita scripsisset Polybius, ἤξιουν αὐτὸν συγχωρήσαι τῷ Μοαγέτῃ εἰς λόγους ἐλθεῖν αὐτῷ. Sed & ferri posse scriptura, quia nunc vulgata est, videtur. ἐλθεῖν τινι εἰς λόγον non necessario denotat *convenire alterum colloquendi causa*, ut tu illum adeas, ipse tranquillussua in sede te expectet; sed *venire alteri in colloquium*, id est, *præbere illi colloquium; tempus locumque constituere, quo alter tecum colloqui possit, εἰ quo tu eum audire eique respondere velis, ac deinde tempore loquique adesse εἰ alteri copiam sui colloquendi facere.* Ne quid tamen dissimulemus, mox verf. 9. non συγχωρήσαντος δὲ, τότε μὲν &c. habet codex Bav. sed συγχωρήσαντος, καὶ τότε μὲν &c. Unde suspicari licet, paulo aliter scriptum totum

tum hunc locum reliquisse Polybium, quam ab Vrsino ex conjectura est constitutus.

Verf. 10. ὡν ἔπρξε. ὡν ἔρξε citat Vrsinus in Notis, *Verf. 10.* veluti ita scriptum reperisset in suo codice: sed id operam errore putamus factum. Cum contextu Vrsini, in quo ἔπρξε est, consentit Bav.

Verf. 11. Συλλοῦ. Sic & apud Arrianum I. 27. scri- *Verf. 11.*
bitur urbis illius nomen, Συλλιον, ut ad Livium monuit Drakenborch. Sed Σύλειον per diphthongum ει & simplicem literam λ scribit Stephanus Byz. qui Phrygiæ urbem esse ait, ab aliis vero ad Pamphyliam referri. Cum ista Stephani scriptura conveniunt codices illi Liviani, e quibus *Syleum* vulgo editum est. — *Ibid.* καὶ τῆς ἐν Τεμένει πόλεως. In contextu quidem Vrsini, quem tenere ceteri editores, sic est expressum, καὶ τῆς Ἀλινδῆς πόλεως. In Notis vero, postquam Livii hæc citavit verba, *erant autem sub eo, præter Cibyræ, Syleum, & Alimne quæ adpellatur*, ita pergit idem VRSINVS: „Ἀλινῆς emendavimus ex Livio, pro eo quod est in exemplari, τῆς ἐντεμένη, voce, ut videtur, corrupta: pro qua tamen magis placeret τῆς Ἀλινδῆς; quod Ἀλινδα, ut est in vetere numismate ΑΛΙΝΔΕΩΝ, non Ἀλινα, ut est apud Stephanum, urbs sit Carizæ.“ — Ad quæ REISKIUS: „Illustre hoc est, inquit, intemperantiæ criticæ exemplum. Nescio quis hic Fulvium æstus jactavit: sed Casaubonum magis miror, causa non satis cognita, improbam lectionem pro proba, ut numum, admittentem & comprobantem. [Nempe is & in lat. verf. sic posuit. *Erant autem sub eo Cybira, Sileum, & Alinda urbes.*] In Vrsini codice, ipso teste, erat τῆς ἐντεμένη πόλεως. quod ille corruptum judicabat. Esto. Corruptum est, sed perparum. Negotium nullum erat, divisis apte vocabulis, τῆς ἐν Τεμένει πόλεως emendare. Ipsum vocabulum πόλεως debebat admonere de aliquo vocabulo, quod, cum aliàs esset appellativum, in hoc oppido esset proprium factum: aliàs redundaret πόλεως vitiose. Quid Fulvius? Cum in *Polybii Histor. T. VII.* Gg Livii

Verf. 11. Livii libris esset *Alimne*, voluit primum τῆς Ἀλίμνης πόλεως emendare: deinde mutato consilio prætulit Ἀλίνδης, quia *Alinda* est in aliquo vetusto numo. Sed quid oppidum Cariae, Alinda, ad Phrygiam, de qua hic agitur? Videtur ea, quam Polybius hic τὴν ἐν Τεμένει πόλιν appellat, eadem cum Τημενοῦ Θήραις esse, de qua vide Cellarii Not. Orb. Ant. T. II. p. 101. — Hæc Reiskius: quibus addimus, sicut in græcis nomen πόλεως adjectum est, sic apud Livium adjecta verba, quæ adpellatur, significare videri nomen aliquod, quod sua origine adpellativum fuerit, non proprium. (Sic περὶ τὴν Ἀγκυραν πόλιν c. 22, 1. conf. ad cap. 19, 1.) Quodnam vero fuerit hoc nomen, certo definire ægre poterit. Quod *Alindam* urbem ea causa spectare huc nullo modo potuerit, quoniam illa in Caria erat, cum de Phrygia hic agatur; monemus, *Cibyram* quoque Cariae vicinam fuisse: at Alinda nimis a finibus remota. De Τημένου vel Τεμένου πόλει, vide Cellar. lib. III. c. 4. p. m. 167 sq. Videndum vero putavimus, an huc pertineat Τεμένεια, Stephano memorata, πόλις Φρυγίας πρὸς τῇ Λυκαονίᾳ.

Verf. 12. *Verf. 12.* μετὰ μεγάλης χαρᾶς. — „χαρᾶς potest defendi, ut alia multa dura. Videtur tamen Polybius dedisse χάριτος. vide p. 1161. 1203. 1222. [XXII. 18, 3. XXIV. 10, 10. XXVI. 6, 7.] magna cum gratia.“ REISKIUS. — *Ibid.* οὐ τὴν χώραν, ἔφη, φθερῆν. Vrsinus legendum οὐ μόνον τὴν χώραν suspicatus erat; non recordatus, familiare esse græco sermoni, particulam μόνον in hujusmodi locutionibus per ellipsin subintelligere.

Cap. XVIII.

C A P V T XVIII.

Verf. 1.

Verf. 1. Κολοβάτον. Livius XXXVIII. 15. ad *Cobulatam amnem*. Hinc VRSINVS: „Ex Polybiana, ait, scriptura apparet, apud Livium literarum transpositionem a librario factam fuisse.“ — At, quom nusquam aliàs mentio hujus fluvii occurrat, quis definiet, utrum in Livianis codicibus, an in Polybianis, error sit commissus? — *Ibid.*

ἐκ τῆς Ἰσιόνδα προσχωρ. πόλ. Sic est in contextu Vrsini, & in ceteris editionibus. Atque id proxime accedere videtur ad vestigia scripturæ codicum. In Notis vero verba ista hoc modo repetiit VRSINVS, ἐκ τῆς Ἰσιόνδης προσχωρ. & prolatis Livii verbis, *Termessenses eo tempore Isiondæ arcem* &c. hæc porro monuit: „Opinor, apud Livium *Isindæ* scribendum esse ex Stephano, cuius etiam scripturam in emendanda voce Polybiana, quæ in Ἰούδα mutata erat, secuti sumus. Nam Ptolemæus corrupte habet Πισίνδα, & Glareani *Hyriensium* correctio inepta prorsus est.“ — Stephanus: Ἰσινδος, πόλις Ἰωνίας. λέγεται καὶ Ἰσινδα. Nobis non liquet. Illud miramur, quo pacto *Termessenses* ex Pamphylia in Ioniam usque his temporibus excurrerint, & arcem ibi obsederint. Et gentile illius urbis Ἰσινδίας format Stephanus, non Ἰσινδαεύς, qua terminatione utitur Polybius verf. 5.

Verf. 1.

Verf. 2. Τοὺς γὰρ Τερμησσέας. VRSINVS: „Corrupte τοὺς γὰρ Τελμεῖς legebatur in exemplari, pro τοὺς γὰρ Τερμησσέας. Nam apud Livium, sive *Termessenses* legatur, sive, ut est in ænea tabula apud Cardinalem Farnesium, *Thermenfes*, parum refert: quamvis Liviani manuscripti codices, *Telmenfes*, omnes plane habeant, propiore scriptura ad *Thermenfes*.“ — *Telmiffus*, maritima Lyciæ urbs est, in Cariciæ consinibus, de qua agitur XXII. 27, 8 & 10. *Termessus*, quæ hoc loco intelligenda, mediterranea est, Pisidiæ vel Pamphyliæ, haud procul Cibyra. De qua conf. Cellar. Geogr. Ant. III. 4. p. m. 195 sqq. *Ibid.* ἐπισπασκόμενους Φιλόμηλον. — „Opinor legendum Φιλομηλεῖς. Est enim Φιλομήλιον πόλις Μεγάλης Φρυγίας.“ VRSINVS. — Polybii ista verba prætermisit Livius. De *Philomelio* vel *Philomelo* urbe conf. Cellar. l. c. p. 160. Ejus gentile Φιλομηλεὺς forinari, docet Stephanus.

Verf. 2.

Verf. 4. πρὸς Ἀσπενδίου. Ἀσπενδος, πόλις Πικμυλίας. *Verf. 4.*

Verf. 5. *Verf. 5.* Ἰσιονδῆς. Sic h. l. ed. Vrsini, & seq. Sed in Notis Ἰσιονδῆς legit VRSINVS. Et — „Ἰονδῆς, inquit, habet Polybius; [sic nempe cod. Vrsini, & Bav.] male. Et *Isindenses* puto scribendum apud Livium, ut supra.“ — Vide ad verf. 1. — *Ibid.* ἐξελούμενος correxit Casaub. Perperam ἐξελούμενος ed. Vrf. cum mssis.

Cap. XIX.

CAPVT XIX.

Verf. 1. *Verf. 1.* Κύρμας πόλιν. Adjectum vocabulum πόλιν, monet nomen proprium vel appellative alioquin in usu esse, ut cap. 17, 9. vel in plurali numero usurpari, ut h. l. quod & sæpe aliàs observavimus. Sic & apud Livium XXXVIII. 15. ex melioribus codicibus hodie editum est *ad Cormasam urbem*, cum olim *ad Cormasam urbem* edidissent. Κόρμαςα quoque per o Ptolemæus habet, ut monuit Vrsinus: nec vero idcirco mendum esse pronunciemus apud Polybium Κύρμας per u, potuit enim utrumque nomen usu obtinere. Est autem Pisidiæ oppidum.

Verf. 2. *Verf. 2.* προηγόντων δὲ αὐτῶν. Ex mssis hoc restitui-mus, quibus refragantibus, citra necessitatem, προήγοντος δὲ αὐτοῦ editum erat ex Vrsini ingenio. — *Ibid.* ἐκ Λυσιστῆς. Vide Cellar. Geogr. Ant. III. 4. p. m. 192.

Verf. 3 *Verf. 3.* Σαγαλασσέων. Sic in Notis citat hoc no-men Vrsinus, idque adoptavit Casaubonus; recte. Ste-phanus: Σαγάλασος, πόλις Πισιδίης. Τὸ ἐθνικόν, Σαγα-λασσεύς καὶ Σαγαλασσηνός. Confer Livii interpretes ad XXXVIII. 15. Σαγαλασσέων est in ed. Vrsini & in Bav. putamus & in Vrsini codice. — *Ibid.* ἐξελασόμενος. Per-peram ἐξελάμενοι (sic) Bav.

Verf. 4. *Verf. 4.* ν'. ταλάντων στέφανον. Conf. ad cap. 17, 4. *Ibid.* προσεδέξατο recte ed. Casaub. & seqq. cum Bav. προσε-δέξαντο Vrsini.

CAPVT XX.

Cap. XX.

Vers. 1.

Versf. 1. πρέσβεις ἐξαπέστειλε πρὸς τὸν Ἐποσόγοντον &c.

De totius hujus capituli argumento confer Liv. XXXVIII. 18.

Desideratur autem Ecloga Vrsiniana in cod. Bav.

Versf. 2. Τολιστοβογίοις. Nil caussæ fuerat, cur ab hoc Versf. 2.

discederetur. Vide sis quæ de hujus populi gallici nomine

notavimus ad Appiani Syriac. cap. 42. Perinde Τολιστοβό-

γιοι vel Τολιστοβῳγιοι, & Τολιστοβῳγιοι, & Τολιστόβριοι

dicuntur.

Versf. 3. πείσεισθαι πρὸς πᾶν αὐτοὺς παραστήσει. Versf. 3.

ται &c. Naturalem orationis seriem hanc cogitaveramus,

καὶ παραστήσεται αὐτοὺς πείσεισθαι πρὸς πᾶν τὸ καλῶς ἔχον,

id est, *Et eo se adducturum illos, ut ad omnia, quæ honesta**Et recta sint, dicto audientes se praebeant.* Sed, re denuo

expensa, intelligimus, quovis modo præstare REISKIUS

emendationem: καὶ πέπεισται πρὸς πᾶν αὐτοὺς παρα-

στήσεισθαι &c. id est, ut ipse Reiskius interpretatus est, *se**confidere effecturum, ut persuasionibus suis illi adducti nul-**lam conditionem equam Et bonam recusent.* Sic XXIX. 2, 5.

παραστήσατο τὸν νεκνίσκον πρὸς τὸ κοινωνεῖν τῷ Πέρσῃ. &

XXXI. 25, 6. παραστήσασθαι τὸν βασιλέα πρὸς τὰ παρακα-

λούμενα.

Versf. 4. Γυνῖος ὁ ὕπατος &c. Fragmentum hoc, a Suida Versf. 4.

absque auctoris nomine prolatum in Γάλλοι, & partim et-

iam in Σχυζήριος, (ubi quidem mendose Γάιος pro Γυνῖος

legitur) Polybio auctori perspecte vindicavit Valesius in

Polybii Fragmentis. Eamdem rem Livius narrat eodem

capite, quo ea quæ in Ecloga XXXIII. de Legat. partim

præcedunt, partim sequuntur; ad quem etiam provocavit

Valesius.

Ibid. προσηθίδια καὶ τύπους. — „Ita emendavi, (sic

monet VALESIVS) cum in omnibus libris πρὸς τῇ ἰδέῃ le-

geretur corrupte. Emendationem vero nostram confirmat

alter locus (Polybii, ni fallor) apud Suidam in Προσηθιδ.

Ἐξελθόντες Γάλλοι δύο μετὰ τύπων καὶ προσηθιδίων, ἐδέον-

το μὴδὲν ἀνήμεστον βουλεύεσθαι περὶ τῆς πόλεως. Sunt au-

Verf. 4.

tem προστηθίαια, ut explicat, εἰκόνες μέχρι στήθους, quas Galli matris Idææ gestabant, teste Dionysf. Halic. lib. II. [c. 19.] μητραγυρτοῦντας. ὥσπερ αὐτοῖς ἔθος, τύπους περι-
κείμενοι τοῖς στήθεσι. Vetus auctor apud Suidam in Γάλλοι: 'Ἀπέστειλε νεανίσκους, διασκευάσας εἰς Γάλλους μετ' αὐλητῶν ἐν γυναικείοις στολῶς, ἔχοντας τύμπαν καὶ τύπους, ἐπὶ τοὺς προκείμενους τῆς χάρας.' — Hæc ille. Fragmentum alterum, quod est apud Suidam in Προστηθ. retulimus in Spicileg. Reliquiarum ex Polybii libro XXI. De Suidæ interpretatione vocabuli προστηθίαιον, εἰκόνες μέχρι στήθους, id est, imagines pectore tenus, dubitare licet: nomen illud obtinuisse videntur imagines istæ, quod πρὸ τῶν στήθεων, ante pectus, illas gestaverint Galli, quod Dionysf. Halic. l. c. dicit τύπους περικείμενοι τοῖς στήθεσι.

Verf. 5.

Verf. 8. Γορδίουον. Vide Stephani & Livii interpretes. Idem est oppidum, vel ex Alexandri historia notissimum, quod Γέρδιον, Gordium, alii vocant. — *Ibid.* πορευθεῖς. Corrupte παρευθεῖς ed. Vrf.

Cap XXI.

CAPVT XXI.

Verf. 1.

Verf. 1. 'Ορτιάγων &c. — „Livio lib. XXXVIII. [c. 19.] *Orgiogo*. [nempe nonnisi in editionibus nonnullis: veteres edd. & recentiores cum mssis recte *Ortiago*, vel *Ortiagon*.] In Prologo libri XXXII. Trogi Pompeji *Ortiago* Gallus dicitur; itemque apud Suidam in Παιδοπολίτης, ubi filius ejus fuisse dicitur Pædopolites. 'Ορτιάγοντος ἀγεγόνες Παιδοπολίτης, προβαίνων δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν δικαστῆς ἀπέδείχθη.“ VALESIVS. — Majorem partem hujus Eclogæ idem Suidas habet in 'Ορτιάγων. — *Ibid.* ἐπεβίλετο τὴν ἀπάντων &c. Suidas: 'Ορτιάγων, Γαλάτης· ὃς ἐπεβίλετο, τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ βασιλεύων, τὴν ἀπάντων τῶν Γαλατῶν δουλοκρατεῖν &c. Ceterum non debemus dissimulare, Eclogam hanc, quæ a nobis eo loco posita est, & ad eum annum relata, quo reguli hujus Gallorum mentionem Livius fecit, in serie eclogarum Valesianarum mediis rebus anni ab V.C. 570. fuisse insertam, & proxime collocatam post eam de Apol-

Apolloniade, quam habemus lib. XXIII. c. 18. Ac fieri quidem potest, ut in illius anni rebus rursus ejusdem *Ortiagontis* mentionem Polybius fecerit, ac fortasse occasione obitus illius elogium hoc subjecerit: nam ex clade quidem ea, quam hoc anno gravissimam passi sunt Galli isti Asiam incolentes, incolumem evasisse Ortiagontem intelligitur ex eis quæ e Polybio Plutarchus retulit, (vide hoc cap. vers. 11.) & diserte Livius XXXVIII. 24. testatur. Sed passim etiam observavimus, alieno loco interdum eclogam aliquam, minorem præsertim, (putamus, quæ statim margini fuisset inscripta) in serie eclogarum collocatam.

Vers. 5. *Χιομάραν δὲ &c.* Totam narrationem ex Polybio sumsisse Plutarchum, cum ex vers. 12. suspicari licebat, tum ex collatione Livii intelligitur, qui ex Polybio eandem rem narrat XXXVIII. 24.

Vers. 1.

Vers. 5.

CAPUT XXII.

Cap. XXII.

Vers. 1. *μετὰ τὴν τῶν Γαλατῶν νίκην, post reportatam de Gallis victoriam.* Vide Liv. XXXVIII. 19-24. Breviter rem tetigit Appian. Syriac. c. 42. ubi dein illud argumentum persequitur, quod hac ecloga Polybius exponit, de quo conf. Livium l. c. cap. 25. Verba αὐτῶν πρῆχθῆσαν, quæ inserit h. l. Bav. compilatori debentur excerptorum, non Polybio. — *Ibid.* *περὶ τὴν Ἀγκυρῶν πόλιν &c.* Vide Livium lib. cit. cap. 25. & Appian. l. c. Perperam Ἀγκυρῶν Bav.

Vers. 1.

Vers. 2. *κοινολογησόμενος* correxit Casaub. *κοινολογησόμενος* Vrsin. cum msstis. — *Vers. 4.* *ὅτι τοὺς πρώτους.* Mendose ἔτι τοὺς Bav. — *Ibid.* *κοινολογησόμενος* recte nunc Vrsin. & seqq. sed *κοινολογησαμ.* rursus Bav. *Vers. 5.* *στρατοπεδείας* Casaub. & seqq. cum Bav. *στρατοπεδείας* Vrsin. *Vers. 7.* *ἐπιθήσαντας.* *ἐπιθήσαντας* Bav. — *Vers. 9.* *πᾶσαν τοῦ Ἄλως τοῦ,* quod aberat vulgo, inseruimus cum Bav.

Vers. 2 seqq.

Verf. 10. *Verf.* 10. Ταῦτα δὲ προθέμενοι. δὲ, cum abesset vulgo, dedit Bav. προθεμ. correxuit Casaub. Mendose προθεμ. Vrsin. cum msstis.

Verf. 11. *Verf.* 11. διακούσας τῶν περὶ τὸν Ἀτλ. Sic dedit Bav. uti voluerat Reiskius. Vulgo διακούσας τὰ περὶ.

Verf. 12. *Verf.* 12. ξυλείας correximus ex Bav. ξυλλίαι ed. Vrsin. & seqq. — *Ibid.* ἐφεδρείαι χρωμένους τοῖς ἐπὶ τὸν συλλ. Quum consentientibus msstis vulgo ederetur ἐπὶ τοὺς ἐφεδρείαι χρωμένους τοῖς &c. asteriscum ante ἐπὶ τοὺς posuit Casaub. quem tenuere sequentes editores. Gronovius in exemplo suæ editionis, quo ipse usus est, verba ἐπὶ τοὺς uncis inclusit, ut delenda: in quo nos habet adficientes. REISKIUS ad vulgatam hoc loco scripturam hæc notavit: „Aut defunt aliqua post ἐπὶ τοὺς, aut plane delenda sunt verba ἐπὶ τοὺς ἐφεδρείαι χρωμένους. Num legendum, ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη πεποιῆσθαι τὴν ἔξοδον, ἰππέων ἱκανῇ ἐφεδρείαι χρωμένους? consueſſe, tellos equitum idoneo subsidio, eisdem in partes exire, in quas exirent equites, præſidentes legatis ad colloquium proficiscentibus.“ —

Cap. XXIII.

CAPUT XXIII.

Qui in margine ad hoc Caput notatus est *annus* 4. *Olymp. CXLVII. ab V.C.* 566. is ad Caput 24. notari debuit. Quæ hoc Cap. 23. complexi sumus duo Fragmenta, ea etiamnum ad *A.V.* 565. *Olymp. CXLVII.* 3. pertinere, ex Livio intelligitur.

Verf. 1. *Verf.* 1. Ὁ δὲ Φούλβιος, πραξικοπήσας, νυκτὸς κατέλαβε τὸ μέρος τῆς ἀκροπόλεως. Diximus de hoc Fragma. in Emen-dat. & Observat. in Suidam p. 25 ſqq. Absque auctoris quidem nomine citatum a Suida, perspecte a Casaubono Polybio vindicatum est, cujus stylum refert, & cujus ejusdem sunt duo alia fragmenta, ibidem a Suida citata, alterum proxime ante hoc nostrum, alterum post illud. (Vide Polyb. I. 18, 9. & VIII. 11, 3.) Quis vero sit Οὔρβιος ille, quem hic nominant Suidæ codices, inauditum Romanis nomen

Vers. 1.

nomen, nec Casaubonus in Polybii Fragmentis, nec Kistlerus ad Suidam, nobis declaravit. Nos, recordati primo, sæpe a librariis nomina in primis propria litera initiali truncata esse, (cujus rei exempla ad Appiani Histor. Hannibal. c. 30. collegimus, quibus multa facile addi possunt;) deinde, haud raro literas λ & ρ inter se confundi; (de qua confusione conf. Adnot. ad XXXII. 18, 2. & Appian. Macedon. T. I. edit. nostr. p. 524, 95. ubi in eisdem codicibus eclogarum de Legationibus πλῆν pro πρὶν erat scriptum; adde Gifb. Koen ad Gregorium de Dialectis p. 124 sq.) ex Φούλβιος, id est *Fulvius*, corruptum esse illud Οὐρβιος, suspicati sumus. Cui suspicioni insignem accedere probabilitatis gradum intelliget quisquis conferre voluerit id quod de *M. Fulvio* Consule, *Samen* Cephalleniae oppidum capiente, Livius XXXVIII. 29. nulla quidem proditionis mentione diserte facta, his verbis exponit: *Romani nocte per arcem, quam Cyatidem vocant, muro superato, in forum pervenerunt. Samæi, postquam captam urbis partem ab hostibus senserunt, cum conjugibus & liberis in majorem confugerunt arcem. τὸ μέρος τῆς ἀκροπόλεως*, arcis pars illa, quam a Romanis captam græcus scriptor dicit, fuerit eadem quam Cyatidem Livius vocat & a majori arce distinctam facit. Quod satis convenit cum græco; nam si nonnisi pars arcis capta est ab hostibus, consentaneum est, reliquam partem ab hac fuisse muro ac munitione separatam, & tutum adhuc perfugium potuisse civibus præstare.

Vers. 2.

Vers. 2. Vide Plutarch. in Philopoem. p. 365. Fusius ex Polybio rem narrat Livius lib. XXXVIII. c. 31-34. Septemdecim Lacedæmonii, quos statim interfectos Livius ibi c. 33. ait, cum sexaginta tribus, qui postero die comprehensi, & traditi ad supplicium sunt, conficiunt *οὐλογιντα*, quos Polybius (quem in his rebus constanter Livius sequitur) teste Plutarcho, *occisos a Philopoemene* scripserat. Adde Pausan. VIII. 51. p. 703. & Lycortæ orationem ad Ap. Claudium, legatum Romanorum, apud Liv. XXXIX. 36 seq. Eadem occasione veteres exsules Lacedæmoniorum in urbem

- Verf. 2. bem restituit, Lycurgi instituta abolevit, muros Lacedæmonis dirui iussit.

Cap. XXIV.

CAPUT XXIV.

Hujus Eclogæ argumentum tractat Livius XXXVIII. 37 sq.

- Verf. 1. *Verf. 1. ἐν Ἐφέσῳ.* Corrupte ἐνεφείαν Bav. nescimus an & Vrsini codex. Livius: *hibernantem in Asia.* — *Ibid. παρεγένοντο πρεσβεῖται.* Prætulimus hoc, quod dedit Bav. Vulgo πρέσβεις.
- Verf. 2. *Verf. 2. ληφθέντος, viſto Antiocho.* Correxuit Cusaub. ληφθέντος Vrsin. cum msstis, solenni librariorum errore.
- Verf. 3. *Verf. 3. Μουσῶος.* conf. XXI. 13, 1. — *Ibid. ἐπὶ τίσιν.* Corrupte ἐπίθεσιν Bav.
- Verf. 5. *Verf. 5. ἐβούλετο μαθεῖν.* Sic recte Bav. ut correxit Vrsinus, in cujus codice ἐβουλεύετο fuerat. cf. verf. 3. *Ibid. παρατήσασθαι τὴν σφετέραν ἄγνοιαν, deprecari suam errorcm, veniam erroris impetrare.* Non debuerat ista Cusauboni emendatio sollicitari a Reiskio: nam & sententia & orationis structura desiderare id verbum videtur, & levissimo momento illud differt ab eo quod scriptum est; literas I & C, & inprimis syllabas *ou* & *ai*; frequentissime permutatas inter se librariorum errore vidimus. Quod vero REISKIUS ait: „ex παρατήσασθαι, quod est in msstis, effici debuisse περιστήσασθαι, a se profligare, amoliri;“ — ne illud quidem procul a librorum scriptura recedit, sed sententia non convenit, quandoquidem non agitur de *amolatione erroris*, sed de *poenæ amolatione*. Ceterum, quod si vocabulum ἄγνοια per metonymiam pro *poena erroris* posset accipi, (quod tamen nec necesse est, & veremur ne non patiatur usus sermonis) fitemur, verbum περιστήσασθαι haud incommode hic tueri locum posse, non quidem ea notione quam ei Reiskius tribuit, *amoliendi* vel *avertendi*, quam temere prorsus adiectam huic verbo III. 84, 11. vidimus, sed notione *vitandi*, *effugiendi*, *declinandi*, quam eidem verbo adseruit H. Steph. in Thef. T.I. col. 1784. & Græv.

Grævius ad Luciani Soloecist. c. 5. T. III. p. 556. ed. Wettsten.

Verf. 6. παρὰ τῶν πόλεων. Correx. Vrsinus ex re ipsa *Verf. 6.*
& Livio, qui habet *civitatum legationes*. Corrupte παρὰ
τῶν πολέμων mssti, sicut XXI. 11, 8.

Verf. 7. παρὰ Ἀριαράθου. Perperam περὶ Ἀρ. Bav. — *Verf. 7.*
Ibid. ἐξαπόσια τάλαυτα. Sic edd. cum msstis. Vide Dra-
kenborch. ad Liv. XXXVIII. 37, 6.

Verf. 8. ἐπὶ τοὺς τῆς Παμφυλίας ὄρους. — Diodorus *Verf. 8.*
Siculus T. II. p. 622. numero 12. *Lycaniam* appellat. Pa-
rum refert. REISKIUS. — *Ibid.* τοῖς στρατιώταις αὐ-
τοῦ. Tenuimus hoc, tacite sic correctum ab Ernesto.
αὐτοῦς ed. 1. 2. 3. cum msstis; quod defendens REIS-
KIUS: „subaudi, inquit, τοὺς περὶ τὸν Ἀντίοχον, Mu-
sæum cum Antiocho cæterisque ejus purpuratis & aliis
ejus ditioni parentibus. Sic p. 1167, 29. [nobis c. 26, 2.]
Ἀντίοχον καὶ τοὺς ὑποταγμένους.“ — *Ibid.* κατὰ τὰς
πρὸς Λεύκιον ὁμολογίας. Illud caput silentio prætermisit
Polybius supra, ubi pacis conditiones cum L. Scipione ini-
tas exposuit lib. XXI. c. 14.

Verf. 9. τῆς ὥρας παραδιδούσης. Casaubonus, *appetente Verf. 9.*
jam vere. Hinc ERNESTVS in Lexic. Polyb. „τῆς ὥρ.
παραδιδ. intellige vel αὐτὴν, ut Casaub. cepit, *vere appe-*
tente, vel, *cum ver daret potestatem*.“ — Probamus nos
quidem posteriorem rationem, *quum anni tempus jam id*
permitteret, vel *facultatem daret*. Nempe superiora gesta
sunt per hiemem, cap. 24, 1. Deinde cap. 25, 6. habes æsta-
tis initium. — *Ibid.* εἰς Ἀπάμειαν. *Apameam* Phrygiæ
dicit, ad Mæandrum; de qua vide Liv. XXXVIII. 13. Ap-
pian. Syriac. c. 39. & Cellar. Orb. Ant. III. 4. p. m. 156 sqq.
Ibid. ἐνεργοῖς tenuimus ex edit. Gron. & Ern. ἐνεργοῖς ed. 1. 2.
ἐν ἔργοις Bav.

Verf. 10. εἰς τὸν συνταχθ. Sic recte dedit Bav. Men. *Verf. 10.*
dose vulgo εἰς τὸν συντ. edd. ex cod. Vrsini, quod adoptans
Vrsinus, deinde καὶ αὐτοῦ κατεστρατ. edidit, invito utro-
que codice, qui ignorant conjunctionem.

Verf.

Verf. 12. *Verf.* 12. ἐμέτρησε recte edd. ἐμέτρισε mss. quod ex ἐμέρισε etiam oriri potuisset putaverat Vrsinus.

Cap. XXV.

CAPVT XXV.

Verf. 1. *Verf.* 1. ἐπὶ τῆς Πέργης. Perga, urbs Pamphilæ.

Verf. 2. *Verf.* 2. ποιῆν γάρ. ποιῆ γάρ Bav. quod & ipsum ferri poterat. — *Ibid.* ἐν τι τῶν καθηκόντων. Diximus de hac locutione ad I. 68, 10.

Verf. 4. *Verf.* 4. λθ'. ἡμέρας. — „Livius: [XXXVIII. 37.] triginta dierum tempus poscens. Videtur autem apud Polybium τριάκονθ' ἡμέρας prius scriptum fuisse, deinde a librario, qui notis eum numerum significare voluisset, λθ' factum esse, retenta θ'. postrema litera.“ VRSINVS.

Verf. 6. *Verf.* 6. προσαναλαβόντες. Sic recte editi, consentientibus mssis & usu Polybiano. vide III. 60, 8. & IX. 8, 7. ubi quidem activa notione sumitur id verbum. Temere ΚΕΙΣΚΙΝΣ προαναλαβόντες voluit, id est, cum prius valetudinem curassent, & sese ex itineris tædiis recuperassent, quam scil. ulterius pergerent.

Verf. 7. *Verf.* 7. Λεύκιον. Corrupte Δελύκιον Bav. — *Ibid.* Ὀροανθεῖς correxit Vrsin. Ὀρανθεῖς mssis. Vide Livii interpretes ad XXXVIII. 37, 11. & Cellar. Orb. Antiq. III. 4. p. 188 sq. Oroanda, urbs Pisidiæ.

Verf. 10. *Verf.* 10. ὑπὲρ ὧν οὐδὲν ἂν δέοι πλείον διατίθεσθαι λόγον, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν ἐγγράπτων ποιῆσθαι τὰς διαλύσεις. Casaubonus: placuit -- foedus pacemque confirmare; de qua disceptare amplius nihil attineret, cum ex scriptis legibus esset transfigendum. Quæ si sententia fuit Polybii, non οὐδὲν ἂν δέοι, si quid videmus, oportuit, sed οὐδὲν ἔδει. ΚΕΙΣΚΙΝΣ longe diversam sententiam in hoc loco quæsit, nempe hanc: de quibus me pluribus agere verbis nil attineat, sed satis sit ipsam foederis formulam e tabulis scriptis repetitam proponere, vel rem gestam narrare ipsis tabularum verbis. Sed ea sententia ut ex græcis verbis extricetur, perispecte monnit, aut in verbo ποιῆσθαι, aut in διαλύσεις videri vitium inesse ac fortasse legendum ποιῆσθαι τὴν

τὴν ἀφ' ἡγήσιν. Possis & τὴν δι' ἡγήσιν suspicari. Nobis non liquet: sed quidquid sit, haud satis emendata h.l. græca, ut vulgo leguntur, utique videntur. Ceterum de his *Pacis legibus cum Antiocho conclusæ* conf. lib. XXI. c. 14. & XXII. 7.

Verf. 10.

CAPVT XXVI.

Cap. XXVI.

Verf. 2. Μὴ διέναι βασιλέα. Vulgo μὴ διέναι δὲ βασι-
λέα. Delevimus particulam δὲ, quam nescimus jam an ha-
beat Bav. Vrsinus certe in Notis, ubi hæc verba repetit,
non agnoscit. Pro verbo διέναι, in simillima re, est δι-
γεν XXII. 15, 3.

Verf. 2.

Verf. 5. Ἐκχωρεῖται δὲ πόλεων καὶ χωρῶν ***. — „Po-
lybii locus in exemplari non est integer: suppleri autem
potest ex Livii versione, quæ habet ita: [XXXVIII. 38. 4.]
*excedito urbibus, agris, vicis, castellis cis Taurum mon-
tem usque ad Tanaim omnem, & a valle Tauri usque ad ju-
ga, qua in Lycaoniam vergit.*“ VRSINVS. — Pro Ta-
naim autem apud Livium *Halyn* esse legendum, jam olim
monuerunt eruditissimi viri.

Verf. 5.

Verf. 6. ἐξαχχέτω μηδέν. Mendose ἐξχ. μὴ δὲ Bav.

Verf. 6.

Verf. 7. τῶν ἐκ τῆς Εὐμένους. τοὺς ἐκ τῆς Εὐα. Bav.
Livius: *ne militem, neu quem alium ex regno Eumenis re-
cipito.*

Verf. 7.

Verf. 8. εἰ δὲ τινες -- μετὰ δυνάμειός εἰσιν Ἀντιόχου.
Livius: *si qui earum urbium cives, quæ regno abscedunt,
cum rege Antiocho intraque fines ejus regni sunt.* — Ibid.
ἀποκαθιστάτωσαν correxit Casaub. quemadmodum paulo
ante καθιστάτωσαν scriptum est consentientibus libris. Men-
dose ἀποκαταστήτωσαν Vrsin. in contextu, & ἀποκατα-
στήτωσαν in Notis. ἀποκαταστισάτωσαν Bav. quod, si mo-
do η pro ι ponas, fuerit aoristus primus imperativi, regu-
lariter formatus. ἀποκαταστατήτωσαν voluit Reiskius, ab
ἀποκαταστατῶν, τισίτινε.

Verf. 8.

Verf.

cum sic est commentatus: „Et hic quoque locus haud scio an integer sit. Liviana certe versio Polybii verba in totum non exprimit, quæ sic habet: *tradito & naves longas, armamentaque earum: neve plures, quam decem naves æstuarias, nulla quarum plusquam XXX remis agatur, habito: neve moverem ex belli causa, quod ipse illaturus sit.* Vox ἐλαυνόμενον ad Livii æstuarías videtur referenda: siquidem æstuariæ, quod remis agerentur, dictæ sunt. Suspicio autem, abundare apud Livium *plusquam*; & pro, *moverem ex*, legendum esse, ut in veteribus libris, *minorem ea*: &, ut latina versio cum Polybiana sententia conveniat, repono pro *ea, eas*; deleta voce minorem.“ — Hæc Vrsinus. Ceterum de hoc loco, & de Livii a Polybio dissensu confer quæ copiose commentati sunt Livii interpretes ad XXXVIII. 38, 8. In loco, qui non satis planus mihi visus est, versionem latinam Casauboni verbote- nus tenuimus, licet a græcis tam Vrsinianis, quam nostris, discrepantem. In græcis quid sit μηδ' αὐτὸ πολέμου ἔνε- καν, quod Vrsinus habet, prorsus non capimus. Intellige- remus, si esset μηδ' αὐτοῦ πολέμου ἕνεκεν, *ne ipsius quidem belli causa*. Placuit vero Bavarici codicis scri- ptura, incommodam vocem prorsus ignorantis, μηδὲ πολέμου ἕνεκα, *ne belli quidem causa*, quod scilicet bellum ipse illaturus esset. Nam si *ab aliis esset ipse bello laceratus*, tum, quemadmodum ex foederis formula (infra v. 24.) *jus ei erat bellum gerendi*; sic etiam ex eadem for- mula *ad repellendum bellum jus ei erat pluribus*, quam aliàs foedere cautum fuit, *navibus uti*, teste Appiano in Hist. Syriac. c. 39. apud quem formula foederis de navibus ita sonat: Ναῦς δὲ καταφράκτους ἔχειν δωδεκά μόνας, (sic ille, non δέκα,) αἷς ἐς τοὺς ὑπηκόους πολέμου κατάρχειν· πολε- μούμενον δὲ καὶ πλείοσι χρῆσθαι. REISKIUS, postquam monuit, & Polybium & Livium, utrumque corruptos hoc loco circumferri, de medicina tamen non desperandum ait, & utrique scriptori sic satis commode mederi posse putavit, si apud Polybium legeretur: μηδὲ τριακοντάκων δ' ἔχεται ἐλαυν-

Verf. 13. *ἐλκυνόμενον, μηδ' ἐλάττον, πολέμου ἕνεκεν, οὗ αὐτὸς κατάρχῃ.* [μηδ' ἐλάττονα, putamus, scribere voluit. κατάρχῃ ex vulgata lectione retinuit, quæ ferri posset, si præcederet οὗ ἂν αὐτός. sed, cum ἂν ignorent libri, præstat haud dubie κατάρχει, quod dedit Bav. & firmat usus Polybii. Participium ἐλκυνόμενον cohærere ait cum πολέμου ἕνεκεν.] Livium vero sic sanandum censuit: *Tradito & naves longas, armamentaque earum, neve plures quam decem habito: naves æquarias nullas plusquam triginta remis agat, neve minorem ex belli causa, quod ipse iulaturus erit.* Hæc Reifkii. Nobis enucleatius nunc discutere rem totam non vacat, quam doctioribus acutioribusque viris judicandam relinquimus.

Verf. 14. *Verf. 14. τοῦ Καλυκάδου ἀκρωτ.* Sic corrigendum ex Livio monuit Vrsinus in Notis, in cuius tamen contextu (ex nonnullis Livii exemplaribus) receptum est Καλυκάδρου. Mendose Καλυκάδμου mssti. Veram scripturam adoptavit Casaub. Livium si sequamur, post Καλυκάδου intercidisse dicemus καὶ Σαρπηδόνας. Præterea, alios si audiamus omnes veteres scriptores, suspicari licet, ita scriptum reliquisse Polybium τοῦ Καλυκάδου ποταμοῦ, καὶ Σαρπηδότος (vel Σαρπηδόου) ἀκρωτηρίου. Sed refragantur Liviani codices, ex quorum consensu Calycadnus h. l. non fluvius, sed promontorium est: *neve navigato citra Calycadnum, neve Sarpedonem, (alii Sarpedonium) promontoria.* Et cum Livio Appianus facit, Syr. c. 39. ὅρον μὲν Ἀντίοχῳ τῆς ἀρχῆς εἶναι δύο ἄκρας, Καλυκάδον τε καὶ Σαρπηδόιον, καὶ τάςδε μὴ παρακλεῖν Ἀντίοχον ἐπὶ πολέμῳ.

Verf. 16. *Verf. 16. Ὅσα δὲ οἰκίαι.* Perperam οἰκίαι Bav. Livius: *ades ædificiaque.* — *Ibid. ὡς καὶ πρὸ τοῦ τὸν πόλεμον ἐξενεγκεῖν.* Livius: *quo jure ante bellum fuerunt, eo Rhodiorum sociorumve sunt.*

Verf. 17. *Verf. 17. καὶ εἰ τι ἀπελήφθη ἀπ' αὐτῶν.* In eandem sententiam Livius: *si quid ablatum est, id conquirendi. . . jus item esto.* Quo minus opus fuerat, ut ἀπελείφθη vellet

REISKIUS, quod ita exposuit: „*si quid ab ipsis* (Rhodiis, *Verf. 18.*
sub initia belli Antiochici ditione excedentibus, cum se-
cum ferre nequirent) *derelictum est, id nunc requisitum ipsis*
reddatur. Quamquam fatemur, & commodam hanc ipsam
sententiam esse, & ἀπελσιφθη habere Bav. (apud quem
tamen nullus error frequentior, quam vocalium ε & η
permutatio,) & ipsam illam scripturam επ' αὐτῶν, quam
habet idem Bav. facillime, ut sæpe alias, oriri potuisse ex
ὕπ' αὐτῶν, quod requiri utique videtur, si ἀπελσιφθη præ-
feras. — *Ibid.* ἀναζητηθὲν recte edd. & sic ora Bav. sed
in contextu Bav. perperam ἀναζητηθῆναι. — *Ibid.* ὁμοίως
ὡς καὶ πρὸ τοῦ πολ. Monente Reiskio inserui particulam
ὡς, quæ aberat ab edd. & msstis.

Verf. 19. — „Verba Ῥωμαίοις ἀρίστου videntur delenda, ut nata e scholio, quod aliquis videtur ad Ἀττικῶν ad-
scripsisse ad hunc modum: τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις ἀρίστου.“
REISKIUS. — Immo vero Ῥωμαίοις ad verbum δότω per-
tinet, & diserte adjicitur hoc nomen, ut distinguatur sum-
ma *Romanis* danda, ab ea quæ *Eumeni*, qui paulo post
nominatur, pendenda erat. Familiaris autem Polybio est
istiusmodi verborum trajectio. — *Ibid.* μὴ ἔλαττον δ' ἐλ-
κέτω &c. In ora Bav. h. l. notatur: ὅρα πόσον ἐστὶ τὸ τάλαντον.
Commodius vero eadem illa verba μὴ ἔλαττον - -
Ῥωμαίων π' signis *parenthesicos* fuissent inclusa, sicut fa-
ctum video a Livii editoribus. — *Ibid.* καὶ τοῦ σίτου φ
καὶ μ. Livius: *Et tritici quingenta quadraginta millia*
modiis. Possit, si opus esset, in græcis vocabulum με-
δίμνους per elliptin subintelligi, de qua ellipti diximus ad
V. 1, 11. Sed quoniam ante dictum est de argenti talen-
tis, putamus hoc loco omitti commodè non potuisse vo-
cem μεδίμνους. Et quoniam ceteroquin hoc ipso loco ma-
nifeste desiderantur verba nonnulla in msstis, simul hoc
cum aliis intercidiisse putemus, repositumque velimus καὶ
τοῦ σίτου φ καὶ μ μεδίμνους.

Verf. 20. Ἀποδότω δὲ Εὐμένει τάλαντα τινθ'. *Verf. 20.*
In Bav. quemadmodum in Vrsini codice nil aliud legitur,
Polybii Histor. T. VII. Hh nili

Verf. 20.

nisi καὶ τοῦ σίτου φ καὶ μ. τνθ' ἐν ἑτασι &c. Livius post illa verba, *tritici quingenta quadraginta milia modiorum*, hæc habet: *Eumeni regi talenta trecenta quinquaginta intra quinquennium dato; Et pro frumento, quod aestimatione fiat, talenta centum viginti septem.* Hinc Vrsinus, suppleto defectu, ita edidit: Εὐμένει τάλαντα τνθ'. quod tenuere posteriores editiones, & ipsum per se etiam satis erat, quoniam ex initio verf. præc. referri huc & mente repeti verbum δότω poterat. In Notis autem plura quædam verba supplevit Vrsinus, in hunc modum: Δότω δὲ Εὐμένει τῷ βασιλεῖ τάλαντα τνθ'. Nobis Ἀποδότω placuit, quod in eadem re positum est lib. XXI. 14. 6. conf. hoc cap. vf. 11. & 13. De numero autem τνθ'. id est CCCLIX, duplex dubitatio existit. Primum enim incommodat adjectus majori numero numerus *novenarius*, quem & Livius ignorat, & qui facit, ut tota summa, intra quinque annos pendenda, non facile in *quinque* pensiones æquas dividi potuerit. Itaque videndum, an delenda sit litera θ'. quæ tamen quo pacto quoque errore huc irrepsit, difficile fuerit dictum: nam ea quidem erroris origo, de qua ad cap. 25. 4. dictum, hoc loco obtinere non potuit. Deinde, cum ex pacis conditionibus a L. Scipione latis & a S. P. Q. R. confirmatis, *quadringenta talenta* Eumeni solvere Antiochus debuerit; (Polyb. XXI. 14. 6. Liv. XXXVII. 45.) cur nunc non nisi L. vel LIX. super CCC. memorantur? An quod his contentum se fore professus sit Eumenes? (conf. verf. seq.) At exceptionem nullam fecerant legati Antiochi, sed conditiones omnes inierant: & quod verf. 21. subjicitur, contentum esse velle Eumenem, id ad solum pretium frumenti videtur pertinere, quod accipere se velle Eumenes profitetur, prout ab ipso Antiocho est æstimatum. Verior itaque ratio ea videtur fuisse, quod sicut Romanis de 15000 talentorum summa, 500 statim fuerant pendenda, 2500 post confirmatam a senatu populoque pacem, denique reliqua demum 12 millia intra 12 annos, sic Eumeni, de 400 talentorum summa, quinquaginta præsentia

tia

tia sint soluta, ut nonnisi 450 superessent, intra quinque annos pendenda, quorum nunc in hujus foederis perferptione fuit mentio facienda.

Ibid. κατὰ τὸ ἔτος. Idem hoc valet ac καθ' ἑκάστων ἔτος *vers.* *præc.* Sed sicut ibi ad καθ' ἑκάστων ἔτος adjicitur numerus χίλια, sic non dubitamus, quin h. l. quoque numerus talentorum, quotannis pendendorum, fuerit adjectus. Fuerit autem is numerus 6. id est LXX. Itaque aut 6 κατὰ τὸ ἔτος, aut κατὰ τὸ ἔτος 6. scripsisse Polybium putamus.

Ibid. τῷ ἐπιβαλλομένῳ καιρῷ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις. ἀποδότην δὲ καὶ τοῦ σίτου &c. Sic in Notis hæc verba, quasi eodem modo in contextu expressa essent, repetiit Vrsinus. In contextu autem ita habet: τῷ ἐπιβ. καιρῷ, καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἀποδότην καὶ τοῦ σίτου. nulla interposita post Ῥωμαίοις distinctione. Hinc Casaubonus, quem secuti sunt ceteri editores, deleto commate post καιρῷ, post Ῥωμαίους orationem distinxit ita: τῷ ἐπιβ. καιρῷ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἀποδότην καὶ τοῦ σίτου &c. Latinam interpretationem Casaubonus eandem dedit, quam & nos verbotenus tenuimus. In græcis Casauboni nihil mutavimus, nisi quod post ἀποδότην conjunctionem δὲ inferuimus. Quod si tunc animum advertissemus ad codicis Bavarici scripturam, quæ haud dubie eadem in Vrsini codice fuit, tacite ab editore mutata; non dubitavimus aliter constituere hunc locum. Nempe sic est in codice nostro: καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἀποδίδωσι, καὶ τοῦ σίτου &c. Vnde effici debebat: τῷ ἐπιβαλλομένῳ καιρῷ, ᾧ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἀποδίδωσι. καὶ τοῦ σίτου (scil. τῷ Εὐμένει ἀποδότην) καθὼς ἐτίμησεν ὁ βασιλεὺς &c. Sententia eadem, quam in versione latina, contextui subiecta, præcunte Casaubono expressimus: *eodem, quo & Romanis, tempore pendito.* Post καιρῷ repetendum pronomen relativum ᾧ, quod a terminatione illius vocabuli erat absorptum. De verbo ἐπιβαλλομένῳ, futisne sanum sit, manere posse dubitationem intelligimus; quod ista notione (*conveniente, congruente, adveniente tempore*)

in passiva forma vix aliàs invenitur. Reiskius sic legendum censuit: κατὰ ἔτος, τῷ ἐπιβέλλοντι καιρῷ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις, ἀποδότην, quod ita interpretatur, *annis annuis pensionibus, eo tempore, quo eum (Antiochum) Romanis quoque suum as dependere oportet, dependat.*

- Vers. 21. *Vers. 21. ἀποδότην δὲ καὶ τοῦ σίτου.* Delenda esse ex codicis Bav. præscripto verba ἀποδότην δὲ, monuimus ad vers. præc. Percommode verbum ex superioribus hic subintelligitur. Est autem τοῦ σίτου idem ac ἀντὶ τοῦ σίτου, vulgatissima ellipsi, ubi de emendo, vendendo, de solvendo pretio, de rebus inter se permutandis agitur. Sic & recte Livius, *pro frumento*, est interpretatus. Frumentum in natura, ut ajunt, debitum Eumeni erat: (XXI. 14, 6.) at ille pro eo, quoniam ita cuperet Antiochus, numeratam accipere pecuniam velle se profitetur, & quidem eo pretio fore contentum, quod ipse Antiochus jam statuerat. — *Ibid. τάλαντα ρηξ'.* Sic recte Casaub. cum Bav. Et consentit Livius: *talenta centum viginti septem.* Perperam Vrsinus & in contextu & in Notis, *τάλαντα ρηξ'.* *Ibid. & συνεχώρησεν. οὗς,* quod habent mss̃i, ortum est ex confusione literæ α & diphthongi ου, ob figura similitudinem; de qua confusione, in omnibus operis Polybiani reliquiis frequenter occurrente, monuimus ad I. 75, 5. T. V. p. 324. Conf. Adnot. ad III. 35, 2. X. 7, 5. 14, 15. 18, 13. 44, 1. XVIII. 5, 9. &c. — *Ibid. γάζαν εὐαρστούμενην ἐχούσῃ.* Vocabulum γάζαν suspectum esse hoc loco, privatim nos monuit vir eruditissimus. Et fatemur, utique insolitam esse in hujusmodi connexionione: nec tamen melius quidquam occurrit. γάζα, ex Hefychii Suidæque interpretatione, est θησαυρός, πλοῦτος, ἢ οἱ ἐκ τῶν πολλῶν (vel πόλεων) Φερόμενοι Φόροι, ἢ τὰ τίμια. Quarum significationum etsi nulla est, quæ adcurate convenire huic loco videatur, neutiquam tamen Reiskii probare rationem possumus, qui *horreum frumentarium* interpretatus est, & nescimus quo pacto totam phrasin in alienissimam sententiam detorsit; mutatis primo ad lubitum græcis verbis, quæ in

in hunc modum constituit; ἡ συνεχώρησεν Εὐμένη λαβεῖν κατὰ γὰρ ἐν εὐαρεστομένην ἐκὺτῳ, tum adjecta interpretatione, quæ ne sic quidem videmus quo pacto obtrudere Polybio potuerit: „Ἐ in speciebus annonariis (Reiskii sunt verba) *tantum, quantum*, si ad æs redigatur, *aquipolleat, ex ipsius Antiochi æstimatione, talentis 127. Ἐ præterea drachmis 1280.* quæ est paulo plus quam sexta pars talenti. Quæ (talenta 127. cum excessu, non in ære, sed in speciebus ipsis annonariis ab Antiocho Eumeni repræsentanda) *recepit Antiochus Eumeni liberum facere, ut quocumque ex horreo, quod ipsi videatur Ἐ accommodatissimum sit, suscipiat.*“ — Deceperat Reiskium vulgata lectio Εὐμένη, quæ (ut in scholio monuimus) ex Vrsini ingenio erat natâ, cum Εὐμένης daret uterque codex msstus; cum qua scriptura convenit etiam quod sequitur ἐκὺτῳ, quod mendosum foret & cum αὐτῷ omnino permutandum, nisi nominativus Εὐμένης præcessisset.

Verf. 22. Οὐκίρους δὲ κ. διδόνω. Numerum obsidum utique non prætermittitur videri debet Polybius, qui in prævia pactione, inter L. Scipionem & legatos Antiochi inita, illum non neglexit, XXI. 14 8. Et h. l. diserte Livius: *obsides Romanis viginti dato.*

Verf. 23. Ἐν δέ τι διαφωνήση. — „Si quid desiderabitur, quod solutum non sit, adeoque adhuc debeatur. Verbum διαφωνεῖν est proprium trapezitarum: quorum in commentariis cum æs relatum vel persolutum a debitore non concordat cum expenso seu mutuo dato, sed illud deficit, hoc superat, dicitur τὸ χρέος διαφωνεῖν. Inde translatum est ad codicillos militares, in quibus nomina scripta cum vivis & præsentibus non consentiunt, sed plura nomina sunt inscripta quam capita adfunt. Atque ex eo intelligitur rarissimus hujus verbi usus, pro desiderari, cum de mortuo dicitur, vel expirasse, nullus usquam esse: cujus usus exempla collegit Wesseling. ad Diodor. Sic. T. I. p. 280.“

REISKIUS.

- Verf. 25. *Verf.* 25. πόλεων τούτων μὴ ἐχέτω τὴν κυρίαν αὐτὸς, nempe, si illas bello devicerit: quod Livius his verbis significat, quæ & in Polybii versione Casaubonus adoptavit, *dum ne quam urbem belli jure teneat*. Perperam κυρίαν αὐτοὶ Bav. pro αὐτός.
- Verf. 27. *Verf.* 27. Cum ἐπ' αὐτῶν ἐξέστω esset editum, Reiskius ἐπ' αὐτοῖς ἔστω suavit. Sed restituta codicem verissima scriptura, ista emendatione superfedere possumus.
- Verf. 28. *Verf.* 28. Μινούκιον. Corrupte Μένιον Bav. Livius XXXVIII. 39. *Ab rege qui exigerent jussurandum, profecti Q. Minucius Thermus & L. Manlius, qui tum forte ab Oroandis rediit.* Ὅροανδῶν correxit Vrsinus, cum Ὅρόαν mutilata voce darent mss. conf. ad cap. 25, 7.
- Verf. 30. *Verf.* 30. καλεύων πάλιν πλεῖν αὐτὸν εἰς Πάταρα. Quo spectat illud πάλιν, nescimus. Suspicati eramus παραπλεῖν. Livius: *scripsit ut Patara extemplo profisciceretur*; perinde ac si παραχρημα, παραυτίκα aut ejusmodi quid legisset in suo exemplo Polybii. — *Ibid.* ναῦς διαπρήσαι. Livius *concideret cremaretque*; & mox: *quinguenta telas naves aut concidit aut incendit.* — Est quidem καταπρήσαι usitatus, sed nec διαπρήσαι ab usu & ratione certe linguæ græcæ alienum. REISKIUS. — Conf. XXXI. 12, 11. & Adnot. ad Appian. Syr. c. 46.

Cap.
XXVII.

CAPUT XXVII.

- Verf. 1. *Verf.* 1. κατὰ τὴν Ἀπάμειαν &c. De hoc cap. confer Livium XXXVIII. 39. — *Ibid.* ἀπέδωκαν. Suspicati eramus ἀπέδειξαν. Sed nihil temere mutaverimus.
- Verf. 2. *Verf.* 2. Ὅσαι μὲν τῶν αὐτονόμων πόλεις πρότερον ὑπέτειλον Ἀντιόχῳ Φόρον. Post πρότερον fortasse comma ponendum esse, notavit Gronov. nempe ut cohærerent illa, τῶν αὐτονομ. πόλεις πρότερον, quæcumque urbes olim liberae fuissent. Facile patiamur; id unum monemus, posse urbem αὐτόνομον esse, id est, *suis legibus uti*, & tamen regi cuidam vicino annum stipendium pendere. — *Ibid.* ταύτας μὲν ἀπέλυσαν τῶν Φόρων. τὸν Φόρον Bav. & Vrsini codex:

codex: „quam lectionem (ait VRSINVS) si retineamus, ταύταις pro ταύτας erit scribendum, quod non ita placet.“ — conf. XXI. 9, 9. & Lexic. Polyb. De re confer Appian. Syr. c. 44. quem & Vrsinus ad h. l. laudavit. — *Ibid.* ταύταις ἐπέταξαν. ταύταις, quod & maluerat Reiskius, restitimus ex Bav. pro vulgato ταύτας. ἐπέταξαν recte ed. Casaub. & seqq. cum Bav. & sic etiam in Notis (ex suo putamus codice) citavit Vrsinus, in cuius contextu perperam ὑπέταξαν est expressum.

Vers. 2.

Vers. 4. Κολοφωνίους δὲ τοὺς τὸ Νότιον οἰκοῦντας. Vers. 4.

Quamvis diserte Livius scripserit: *nominatim praterea Colophonis, qui in Notio habitant, & Cymæis, & Mylasenis, immunitatem concesserunt*; tamen non opus erat, ut Κολοφωνίους Vrsinus infereret, nisi id (quod dubitare licet) suo in codice invenit. *Notium* oppidum, Colophonii vicinum, a Colophonis habitatum; de quo copiose egit Cellarius Orb. Ant. III. 3. p. 78sq. conf. Liv. XXXVII. 26. *Ibid.* Μυλασσαῖς. Est hoc in contextu Vrsini, unde propagatum in ceteras editiones: recte, nisi quod fortasse præstiterat Μυλασσαῖς, simplici litera sibillante, quam scripturam tenuimus XVI. 24, 6sq. ubi vide notata, & conf. Drakenb. ad Liv. XXXVIII. 39, 9. VRSINVS vero ad nostrum Polybii locum notat: „Μυλασσαῖς, pro Μιλασσίους, corrupte erat in exemplari.“ — Nempe *Milesios* huc invexerant Livii editores, invitis quidem codicibus. Vrsini codex, si Μυλασσαῖς habuit, (non Κολασσαῖς, ut Bav.) confirmat recentiorum Livii editorum emendationem, qui *Mylasenis* ibi, pro *Millesenis* vel *Milsenis*, quod dabant codices, posuerant. De *Milesiis* mox seorsim loquitur Livius, quemadmodum Polyb. vers. seq.

Vers. 5. Κλαζομενίους δὲ καὶ Δρυμύσαν προσέθηκαν. Livius: Vers. 5.
Clazomeniis, super immunitatem, & Drymussam insulam dono dederunt. — *Ibid.* Δρύμουσαν. Accentum tenuimus, quem habent codices. Vocale m pro o, quæ erat in mssis, jam Casaubonus ex ora Vrsini adoptaverat. VRSINI ad hunc locum est adnotatio huiusmodi: „In exem-

- Verf. 5. plari erat *Δρομοῦσσα*; [at in Bav. certe *Δρόμουσσαν*, ut in contextu Vrfini.] Stephanus tamen habet *Δρομοῦσσα*. Sed sive *Drymussa*, sive *Dromussa* placeat, duplex σσ omnino retinendum. Liviaui veteres libri habent *Dromisa*, propiore ad *Dromussam* Polybianam scriptura. — Confer quæ ad Livium notarunt interpretes, & ad Thucyd. VIII. 31. *Ibid.* διὰ τοὺς πολεμίους. — „Possunt Antiochici esse: magis tamen animus propendet ad credendum, Philippicos hic designari, quos in superioribus sæpissime πολεμίους appellarat.“ REISKIUS. — Nobis videtur διὰ τοὺς πολέμους legendum, propter bella, per bellorum tempora. *Ibid.* Non post νῆσον, sed post ἐξχώρησιν prætermissum est, sive compilatoris sive librarii alicujus culpa, id quod de *Iliensibus* h. l. Livius haud dubie ex Polybio inferuit: *Ἐ Iliensibus Rhoeteum Ἐ Gergithum addiderunt, non tam ob recentia ulla merita, quam originum memoria: eadem Ἐ Dardanum liberandi causa.*
- Verf. 6. Verf. 6. χίους δέ. Caret δὲ Bav. male. — *Ibid.* ἢ παρέχοντο. Adsentimur Reiskio, aut παρείχοντο esse legendum, aut παρέσχοντο.
- Verf. 7. Verf. 7. Φωκαεύσι recte Casaub. & seqq. cum Bav. Φωκαῖσι Vrfin.
- Verf. 8. Verf. 8. Λυκίας καὶ Καρίας τὰ μέχρι Μαίανδρου ποταμοῦ. Conf. XXII. 7, 7. & XXIII. 3, 7. Verba ista τὰ μέχρι Μαίανδρου, in quæ & h. l. & c. 7, 7. consentiunt libri, utique genitivum casum ante se poscebant. Quare si Λυκίαν quis tenendum putet, non nos quidem magnopere refragabimur, cum Lyciæ nulla pars (quod sciamus) ultra Mæandrum fuerit sita: sed certe καὶ Καρίας τὰ μέχρι &c. omnino requirebatur. Livius hoc quidem loco conjunctim ait, *Lycia Ἐ Caria data usque ad Mæandrum amnem*: sed lib. XXXVII. c. 56. (qui locus respondet illi Polybii XXII. 7, 7.) de utraque regione separatim sic tradit: *Rhodiis Lycia data - - Ea quoque his pars data Cariæ, quæ propior Rhodum insulam trans Mæandrum nempe respectu Phrygiæ) est.* Cariæ enim longe quidem maxima

maxima pars inter Mæandrum & mare erat sita; & hæc Rhodiis data: alia pars ultra Mæandrum, Phrygiam & Lydiam versus. conf. Cellar. Orb. Antiq. III. 3. p. 99. — *Ibid.* πλὴν Τελμισσοῦ. Correxerit hoc Casaubonus, cum Τελμισσοῦ hoc loco habuisset Vrsinus consentientibus mssis; sed mox vers. 10. in Τελμισσός conveniunt omnes. *Telmessus*, Cariæ urbs maritima, quam Lyciæ alii accensent, differt a Termesso vel Telmessio, mediterranea urbe Pisidiæ, cujus mentio supra facta est c. 18, 2.

Vers. 8.

Vers. 9. τὰ προσοροῦντα τοῖς Μενδοσὲ τὰ προσοροῦν τοῖς.

Vers. 9.

Vers. 10. Μυσσοῦς, οὗς πρότερον αὐτὸς παρεσκευάσατο.

Vers. 10.

In Notis Vrsini, ubi hæc verba repetuntur, est αὐτοῦς pro αὐτός. Bavaricus nil mutat. Ceterum, cum ad hunc locum REISKINS hæc notaverit: „Errore, an consilio, Livius hic a scripto discesserit, an aliud in suo codice habuerit, non liquet: vertit enim, *Myssiam, quam Prusias rex ademerat, ei restituerunt.*“ — miramur, de ipsa græca dictione, quam hoc loco habemus, nihil notasse virum doctissimum. Verba ista, οὗς πρότερον αὐτὸς παρεσκευάσατο, Casaubonus sic vertit, *quos prius ipse subegerat*; insolita utique verbi παρασκευάζωμαι notione, cujus nullum aliud nec apud Polybium, nec apud alium quemquam græcum scriptorem, reperire exemplum nobis licuit. Scimus, παρασκευάζωμαι nonnumquam esse *sibi comparare aliquem amicum, conciliare sibi hominem, subornare aliquem adversus alium*; quarum notionum exempla ex Demosthene collegit idem Reiskins noster in Indice Græcitat. Demosth. sed pro *subigere* nusquam meminimus usurpatum. Igitur vertenda ista verba erant: *quos jam antea ipse sibi conciliaverat, sibi adjunxerat.* Sed quoniam *Prusiam* h. l. commemoravit Livius, quem omnia sua in his rebus a Polybio accepisse novimus, facile credimus, sicut infinitis locis partim misere corruptam, partim mutilatam Polybii orationem nobis transniferunt codices, qui has Eclogas de legationibus continent, sic hoc pariter loco vel corrupta esse

Hh 5

vel

Verf. 10.

vel defecta græca, quibus utimur. Quod Vrsinus in Notis ad eundem hunc locum ait, apud Livium fortasse *Prusiam*, pro *Prusias*, esse legendum; in eo (ut monuit Drakenb. ad Livium) operæ Plantinianæ peccasse videntur, & fortasse *Prusid* vel *Prusæ* scriptum Vrsinus voluerat; quod tamen & ipsum, ut perspicte idem docet Drakenborchius, neutiquam expedit difficultatem. Ipsa potius Polybii verba vitata suspicatus est idem doctus Livii editor: qui, rem confectam fore, ait, si pro αὐτός legere liceret Προυσίας, vel ὁ Προυσίας: sed id quidem nimis temerarium videri, ultro fassus est. Nos, donec meliores codices, si qui in rebus humanis superiunt, certiora docuerint, rem in suspenso relinquendam putavimus.

Verf. 11.

Verf. 11. τῶν δὲ παρ' Ἀντιόχου. Perperam δὲ caret Bav. — *Ibid.* εἰς σύλητον. Sic editi omnes, & eodem modo repetiit Vrsinus in Notis. Sed rescribe omnino εἰς τὴν σύλητον, quod perspicue habet Bav.

Verf. 12.

Verf. 12. Σχεδὸν δέ. Sic rectissime Casaub. & seqq. cum Bav. σχεδόν τε Vrsinus, minus recte. — *Ibid.* τὰ πρὸς τοὺς Γαλάτας ἀσφαλίσασθαι. ea, quæ ad Galatas spectarent, in tuto locare. Pertinet huc, quod Livius ait XXXVIII. 40. *Regulis Gallorum leges, quibus pacem cum Eumene servarent, dixit; denunciavitque, ut morem vagandi cum armis finirent, agrorumque suorum terminis se continerent.*

Ad hoc cap. 27. libri XXII. pertinet Fragmentum illud, quod exhibuimus in *Spicilegio Reliquiarum ex Polybii libro XXII.* Tom. V. p. 41 seq.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

L I B R I XXIII.

R E L I Q V I A S.

CAPVT I.

Lib. XXIII.
Cap. I.
Vers. 1.

Vers. 1. Μετὰ τὴν ἐν τῇ Κομπασίῳ τῶν ἀνδρῶν ἀπαναί-
ρῃσιν. Intelligi haud dubie illa cædes debet,
de qua dictum est XXII. 23, 2. ubi vide notata. Quis-
nam vero locus sit τὸ Κομπάσιον, in quo cædem factam
ait, haud liquet. Fortasse vici nomen, ubi fuerunt castra
Achæorum, ad quorum castrorum portam, ut Livius nar-
rat XXXVIII. 33. cædes illa Spartanorum fieri coepta est.
In nomine nil variant libri, nec hic, nec cap. 7, 6. ubi
eadem res repetitur. Ceterum apud neminem alium scri-
ptorem, quod sciamus, ac ne apud Pausaniam quidem in
Laconicis, vestigium ullum illius nominis reperitur; apud
unum Aristophanem in Avibus vers. 1125. memoratur Προ-
ξενίδης ὁ Κομπασεύς, ut notatum a Gronovio ad oram sui
libri videmus, quod tamen parum huc facit. E Stephano
Byzantino nihil subsidii hic peti potest, quoniam intercudit
ibi quidquid inter duo nomina, Κελαΐθρα & Κόρακος πέτρας,
fuerat interjectum. Argumentum hujus eclogæ apud Li-
vium nusquam ex professo tractatum reperimus; sed lib.
XXXIX. 36, 3. ubi ejusdem cædis fit mentio, *Compasii*
nomen latere suspicati sunt interpretes in verbis illis, quæ
vulgo sic leguntur, *cædem primum ad conflictum fa-*

ctum

Etiam eorum, qui a Philopoemene ad causam dicendam evocati venissent: quorum interpretum rationem suo calculo comprobavit Reiskius.

- Verf. 2. *Verf. 2. ἐξεπορίσατο* correxit Casaub. *ἐξεπορήσατο* Vrlin. cum mssis. — *Ibid.* Λεπίδου. Μάρκου Ἐλλαπίδου Bav. Consulatum gessit *M. Lepidus* A.V. 567. Conf. mox notanda ad verf. 4.
- Verf. 3. *Verf. 3. καχειριμέναι.* Mendose *καχειρημένα* Vrlin. cum mssis.
- Verf. 4. *Verf. 4. Εὐθέως ὁ Φιλοποίμην πρεσβευτὰς καταστήσας τοὺς περὶ τὸν Νικόδημον τὸν Ἑλλῆον.* Et hæc legatio, prætor Philopoemene ab Achæis Romam missa, & illa quæ Alexandriam missa est, (verf. 6.) referendæ videntur ambæ ad A.V. 568. Nam anno 569. demum (vide ad cap. 6, 1.) & *Nicodemus* hic *Eleus*, & legati Alexandriam missi, legationem renunciant Achæis, (cap. 7, 5. & cap. 9.) paulo ante quam Q. Cæcilius, qui eodem anno Roma in Macedoniam missus erat, (cap. 6, 6.) ex Macedonia in Peloponnesum advenisset. (cap. 10, 1.) Itaque quod modo (verf. 4. hujus cap. 1.) de *M. Lepidi* Consulatu dictum est, de extremo tempore consulatus ejus intelligendum videtur: & inde ab hoc *Verf. 4.* ad oram exempli nostri adscribi debuit A.V. 568. Ol. 148. 2. idemque annus adscribendus deinde reliquæ narrationi, usque cap. 4. extr.
- Verf. 6. *Verf. 6. ὁ παρ' ἡμῶν πατήρ.* Nili frequentissimus Polybii usus, (de quo vide notata ad III. 9, 2.) ita ferret, ut præpositio *παρ'*, cum genitivo casu constructa, prorsus abundare videri possit, & idem valeat atque nudus genitivus; facile probaremus *ῥεῖσκιι* rationem, quæ & nobis ipsis ac putamus & aliis hujus loci lectoribus per se in mentem venerat, literas *παρ* vel *πρ*, cum lineola horizontali superne imposita, scriptas in vetusto aliquo exemplari fuisse pro *πατήρ*; ad quod compendium scripturæ quum alius sive superne sive ad oram vocabulum ipsum *πατήρ* adnotasset, ortam inde esse eam scripturam, quam hodie codices mssci præferunt *ὁ παρ' ἡμῶν πατήρ.* — *Ibid.* Πρωσιέλης. Σασι-

Σωσιπύλης, per sigma initio vocis, scribendum contendit Reiskius. — *Ibid.* Σικυνώνιοι. Σικυνώνιος Bav. Sed recte pluralem e suo putamus codice expressit Vrsinus, nam & Theodoridas Sicyonius fuit, ut discimus ex XXIX. 8, 6.

Verf. 7. ὑπὲρ τῶν Ἀχαιῶν. An hoc dicit, Philopocmenem amicitiam cum Ptolemæo renovasse *pro Achais*, id est, *nomine Achæorum*, quemadmodum *verf. 6.* ait, legatos iusjurandum præstitisse *pro Achais*, id est, *nomine Achæorum*? An perperam, ex præcedenti versu, nunc iniquo loco repetita illa præpositio est; quæ sane, si abesset, a nemine desideraretur? An ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν scribendum, ut voluit Reiskius?

Verf. 8. ὑποβαλὼν ὁ πρεσβευτὴς, *ad ea quæ ab aliis erant proposita subiecit, respondit, in vicem ipse exorsus est.* *Verf. 8.* conf. ad I. 80, 1. & ad XI. 22, 10. — *Ibid.* τῆς περὶ τοὺς ἴππους. τῆς deest ed. Vrf. & msstis, adjectum a Casaubon.

Verf. 9. βαλεῖν ἐφ' ἵππου. In latina versione adice omisiam interpretationem duarum posteriorum vocum, *equo insidentem*. Possis & ἐφ' ἵππου suspicari, *ex equo jaculantem feruisse vel consecisse taurum*. In ora Bav. ad h. l. hæc scripta verba: Ζήτει, ἐν τοῖς περὶ Κυνηγίας. Fuit nempe hic unus ex illis titulis, per quos distributa erant Excerpta ex græcis Historiarum scriptoribus iussu & auspiciis Constantini Porphyrogeniti Imperatoris confecta. περὶ Κυνηγίας citat Valesius in Præf. ad Excerpta de Virt. & Vitiis. *Verf. 9.*

CAPUT II.

Cap. II.

Verf. 1. Κατὰ τὴν Βοιωτίαν &c. De statâ Aetolorum per ea tempora confer Lib. XX. cap. 4 (sqq.) *Verf. 1.*

Verf. 3. διὰ τὸ πλείους εἶναι τοὺς καχέκτας τῶν εὐπόρων. — „Miseris, τοὺς καχέκτας opponi τοῖς εὐπόροις. Sunt alijs οἱ καχέκται, seditiosi, inquieti, quibus præsens rerum ratio displicet, exulcerati animis erga rempublicam; vulgo, male contenti. Vide ad p. 179, 13. [Nempe ad II. *Verf. 3.*

41, 9.

Verf. 3. 41, 9. monuerat Reiskius, *καχέλιαν simultatem, diffensionem, atque odia* denotare, sicut apud Diodor. T. II. p. 569, 22. ubi perperam vulgo interpret *pravam administrationem* reddiderat.] Sed universe est *καχέλιαν pravus habitus, corruptela* pervagata sive per animum & voluntatem, sive per rem cuiusque familiarem; ut hic loci *καχέλιαν* sunt κατὰ τὰ χρήματα, quibus *res domestica afflicta & pessumdata est*, & quibus propterea expedit, novas tabulas & everfionem reip. spectare." REISKIUS. — Gemina Reiskio jam notaverat CASAVBONUS ad I. 9. 3. ubi, postquam monuit, *καχέλιαν & καχέλιαν* dici de hominibus *seditionis, quorum animi alienati sunt a presenti statu reipublicæ, qui rempublicam in factiones dividunt*, (conf. Strab. lib. XIV. p. 675.) monuit deinde, τοῖς καχέλιαν a Polybio h. l. opponi τοῖς εὐτέρευσ, quia miserorum & obæeratorum est proprium, non adquiescere præsentibus, cupiditate tabularum novarum & novæ divisionis agrorum. Confer Valef. ad XX. 6, 1. Sententiam perfecte Casaubonus hoc loco in versione expressit, quam verbotenus tenuimus.

Verf. 4. Verf. 4. τὸν Ζεύξιππον. Confer lib. XVIII. cap. 26.

Verf. 5. Verf. 5. καὶ τοὺς ἄμ' αὐτῷ Φυγόντας. Mendose τοὺς ἄμ' αὐτῷ Vrsin. τοὺς ἄμ' αὐτῶν Bav. quod ex τοὺς ἄμ' αὐτὸν corruptum videri poterat; quod ipsum quidem ferri posset, eadem notione ac τοὺς περὶ αὐτὸν, nisi adjectum esset Φυγόντας, quod participium ante cum his verbis præcedentibus cohæret, nam ad sequentia certe, εἰς εὐκείαν, referri non potest. Incommode autem & contra sermonis usum hoc dictum fuerit τοὺς ἄμ' αὐτὸν Φυγόντας. Itaque, quoniam αὐτῷ habet Vrsinus, τοὺς ἄμ' αὐτῷ scripsisse Polybium suspicati sumus. Amat autem illum usum præpositionis ἄμα scriptor noster. Monuerat jam GRONOVIVS in Notis editis: „Lege αὐ' αὐτῷ, aut ἄμ' αὐτόν.“ — *Ibid.* εἰς τὴν εὐκείαν recte Casaub. & seqq. εὐκείαν h. l. Vrsin. cum mestis; sed iidem mox verf. 9. in εὐκείαν consentiunt.

Verf.

Verf. 6. κατακρυχθῆναι, per præconem edici, promulgari; probum verbum, quod nullo modo sollicitari, nedum loco moveri debuerat. Quare non magis probamus στηριχθῆναι, quod suavit Reiskius, quam κατακρυχθῆναι, quod ex Casauboni ingenio vulgatum ad hunc diem erat. *Ibid.* ἃς ἦσαν πρότερον αὐτοῖς ἔτι ὑπογεγραμμένοι. Vrsinus in Notis sic citavit hæc verba, ἃς ἦσαν αὐτοὶ ἔτι πρότερον &c. Quam verborum seriem probans tenensque Reiskius, improbavit quidem αὐτοὶ, quod ex Vrsini ingenio in editiones omnes erat propagatum, & αὐτοῖς ex msstis restituendum monuit; sed ἔτι πρότερον in ἔτι πρότερον, anno superiori, mutandum censuit: haud sane absque veri specie; (conf. ad III. 107, 4. & 114, 6.) & videndum erit, annon, servata verborum serie, in quam cum Vrsini contextu consentit Bavaricus codex, pariter ἔτι pro ἔτι reponendum sit. — *Ibid.* πρὸς τινὶ ὑπογράφειν, eodem REISKIO interprete, est diem alicui dicere, præscribere litem & crimen, de quo judicandum erit sitne reus, an insons. „ὑπογράφειν, ait, est idem atque προγράφειν, programme publice proposito, seu tabulis promulgatis, sese ferre iudices, in causa iudicio suo agitanda super hoc vel illo crimine.“ — ERNESTVS ἦσαν ὑπογεγραμμένοι probant interpretatus est, putamus eadem sententia, qua Casaubonus vertit *condemnatio Zenzippi cui ante subscripserant*: sed veremur, ne in græco sic oportuerit ἃς, non ἃς. Fortasse satis fuerit: *sententias*; vel *condemnationes*, quas jam ante contra illos perscripserant, vel, scripto consignaverant. Sed in loco ceteroquin etiam vel mutilo vel male adfecto, ne de eis quidem, quæ sana fortasse supersunt, certum iudicium ferri potest. Hianti suspensæque orationi nescimus quo pacto mederi posse Reiskius putavit, si mox *vers. 8.* pro Ταῦτα δὲ, Ταῦτα δὲ legeretur.

Verf. 8. Φάσκοντες οὐ δύνασθαι. Sic recte Casaub. cum *Verf. 8.* Bav. Perperam Φασκ. δὲ οὐ δύν. Vrsin.

Verf. 9. τὴν τῶν Βοιωτῶν προαίρεσιν. — „Forte τὴν *Verf. 9.* κατὰ (vel περὶ) τῶν Βοιωτῶν προαίρ. *nam in Boeotos* (vel *de*

de Boeotis) sententiam significarunt scripto. REISKIUS. *Ibid.* κατάγειν. Corrupte κατά γῆν Bav.

Verf. 10. *Verf.* 10. τοῦ μὲν διὰ στρατοπέδων. μετὰ στρατοπέδων maluit Reiskius; idemque τὴν ἔφοδον probavit, scil. ἐπὶ τοὺς Βοιωτοὺς, vel ἔξοδον, nempe κατὰ τῶν Βοιωτῶν. Vocabulum ἔξοδος enim, ait, in hac re est usitatus.

Verf. 12. *Verf.* 12. ὠλιγόρησαν correxit Casaub. ὀλιγορ. Verf. cum msstis.

Verf. 13. *Verf.* 13. ἀποτιθεμένου. — „ἀποτιθεμένου, aut potius ἀποθεμένου.“ REISKIUS. — In ista connectione necessaria videtur hæc emendatio. — *Ibid.* τὰ ρύσια. Vide Adnot. ad IV. 53, 2.

Verf. 15. *Verf.* 15. ἔλαχε *. — „Forte ἐπελάβοντο τῶν Μυρρίχου θρεμμάτων καὶ τῶν Σίμωνος. Boeoti comprehendebant greges Myrrichi & Simonis; qui Megarenses fuisse videntur. De nomine Myrrichi adhuc dubito: aliàs Μώρυχος novi græcum nomen.“ REISKIUS. — Verbum ἔλαχε, quum quid sit quod intercidit nesciamus, sollicitare nos quidem non ausimus. Ceterum Boeoti nobis fuisse videntur, quorum pecora ab Achæis (impetrata a prætore Philopœmene potestate per vim res repetendi) sunt abacta.

Verf. 16. *Verf.* 16. Εἰ μὲν οὖν ἡ σύγκλητος. Correxuit hoc Vrsinus. ἡ μὲν οὖν σύγκλ. absque εἰ dabant mssti.

Verf. 17. *Verf.* 17. οἱ τε Μεγαρεῖς ἐπέσχον τὰ ρύσια, διαπρεσβευσάμενων * τοῖς συναλλάγμασιν. Casaubonus, asterisco post ρύσια posito, quem nos post διαπρεσβ. reposuimus, hanc versionem latinam subiecit: *Tum & Megarenses, legatione missa super contrahibus quos habebant Achæi cum Boeotis, violentam rerum repetitionem inhibuerunt.* REISKIUS vero: „Post ρύσια, ait, videtur Ἀθηναίων deesse. Megarenses inhibebant violentam rerum repetitionem, Atheniensibus intercedentibus, & reconciliationem gratiæ inter Megarenses, qui foederati Achæorum erant, cum Boeotis, efficientibus.“ — Cur *Atheniensēs* huc inuestos vir doctus voluerit, non satis videmus causâ. *Megarenses*, inter Achæos & Boeotos medii habitantes, olim cum Achæis,

Achæis, dein cum Boeotis, ad extremum rursus cum Achæis societate atque foedere erant conjuncti, ut docet Polyb. XX. 6. Itaque hoc videtur dixisse Polybius, *Megarensibus operam suam interponentibus, compositas esse Boeotorum cum Achæis lites.* Ac fortasse tali quodam modo supplendus orationis defectus: *οἱ τε Μεγαρεῖς ἐπέσχον τὰ ρύσια, διαπρεσβευσάμενοι πρὸς ἀμφοτέρους, legatis missis ad utroque, καὶ τῶν Βοιωτῶν τὸ ἱκανὸν πεποιημένων τοῖς συναλλήμασιν, ἔσπευσαν Βοιωτὶ satisfecissent contrañibus.*

Vers. 17.

CAPUT III.

Cap. III.

Vers. 2. Καθ' οὗς καιροὺς &c. Vide XXII. 7, 7. & cap. 27, 8. — *Vers. 3.* Λυκίοις recte Casaub. cum Bav. Λυκαίοις Vrgin. — *Vers. 5.* οὐκ εὐκαταφρόνητος. Perperam οὐκ εὐκαταφρόνητος Bav. conf. c. 2, 14. — *Vers. 7.* τὰ μέχρι. confer duo loca paulo ante citata, & quæ ibi notavimus. De adjiciendo isto articulo monuit etiam Reiskius.

Vers. 2 sqq.

Vers. 9. Forte, vestigia sequendo codicis Bavarici, legendum Μεγάλη: δ' οὗτης σπουδῆς καὶ παραλαγῆς, aut σπουδῆς ἐκ τῆς παραλαγῆς.

Vers. 9.

Vers. 10. οἱ Λύκιοι διαλέγοντο. — REISKIUS: „Aut οἱ Λύκιοι legendum, quod Casauboni interpretatio subji- cit, aut τοῖς Ῥοδίοις, & Lycii sunt subaudiendi. Cum autem in concionem Rhodiacam progressi Lycii auderent cum Rhodiis, ut pares cum paribus, de societate belli agere.“ — Λύκιοι, juxta Casauboni interpretationem corrigendum esse in græco, monuerat etiam Gronovius. — *Ibid.* περὶ συμμαχίας. Perperam περὶ ναυμαχίας Bav. sed continuo tenore ibidem adjectum (quod in margine haud dubie fuerat scriptum in exemplari) ἤτοι περὶ συμμαχίας. — *Ibid.* ἀφ' ὧς τὴν ἐκπύραν αἴρεσιν, sententiam utrorumque patrefecit, in lucem produxit, clare aperuit. Vñus est eodem verbo Noster XXX. 8, 1. de literis interceptis, ἔσπευσαν, in lucem produxis. Sic Paulus Apostolus I. ad Corinth. Polybii Histor. T. VII.

Vers. 10.

Verf. 10.

rinth. 4. 5. ὁ κύριος φωτίζει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκοτούς. ad quem locum vide quæ a Raphelio (in Annot. ad N. T. e Polyb.) & a Wetstenio notata sunt. Commodissime vero Suidas φωτίζειν interpretatur εἰς Φῶς ἄγειν, ἐξεγείλαιν; adjecto exemplo, quod, cum auditorem ipse non nominaverit, Polybio nos quidem vindicandum putemus. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι νομίσαντες ἤδη τὸν καιρὸν παραδιδόναι φωτίζειν τὸ κατὰ τὴν ἐντολὴν ἀπόρρητον. *Romani existimantes permittere jam tempus, ut enunciaretur arcanum quod in mandatis habebant.* Habes verbum Polybianum φωτίζειν, & dictionem τὸν καιρὸν παραδιδόναι, simillimam illi quam XXII, 24, 9. habuimus, τῆς ὥρας παραδούσης. Quare istud fragmentum suo loco adjici poterit Polybii Fragmentis Grammaticis, Tomo V. hujus edit. a nobis collectis.

Ibid. Post Λύκιοις utique deesse aliquid putemus cum Casaubono & Reiskio: v. c. ἐξέφαινον οὗτοι (nempe οἱ Λύκιοι) τὴν ἐκταῶν γνώμην, ut suspicatus est Reiskius, aut similem aliquam sententiam.

Cap. IV.

CAPVT IV.

Tituli hi sive Argumenta Eclogarum, quæ partim deinde ipsæ exhibentur, partim etiam prætermisæ sunt, videntur fuisse monita, præscripta amanuensi ab eo, qui conficiendis colligendisque his Eclogis præfuit, ut sciret amanuensis quasnam historię Polybianę particulas in harum Eclogarum numerum referre deberet. (conf. cap. 5, 4. extr.) Per errorem deinde ipsi hi Tituli pro Eclogis sunt transcripti.

In Nota ad IV. 1 seqq. lin. 4. p. 253. pro Argumentum Legat. XLI. corrige, Argumentum Legat. XL.

Cap. V.

CAPVT V.

Verf. 2.

Verf. 2. καὶ οἱ βῆθόντες ὑπ' ἀμφοτέρων λόγοι &c. Hinc intelligitur, gravem illam ac notabilem *Lycortæ orationem*, quam Livius exhibet XXXIX. 36 sq. non esse pro more hujus scriptoris ex ipsius ingenio fictam, sed ex Polybio; cujus pater Lycortas ille fuerat, depromptam.

CAPVT

CAPVT VI.

Cap. VI.

Vers. 1.

Vers. 1. Κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς, *Olympiade CXLVIII*, ut discimus ex cod. Bav. Vide cap. 4, 1. Ceterum conf. Liv. XXXIX. 24. e quo etiam ipsum annum, quo hæ legationes Romam sunt missæ, discimus, nempe Appio Claudio Pulcro, M. Sempronio Tuditano Coss. id est A. V. 569.

Ibid. διασφαῶντες τὸν ἐξοδισμὸν τοῦ Φιλίππου τῶν ἐπὶ Θράκης πόλεων. Casaubonus: *de Thraciis oppidis per vim a Philippo tributum pendere coactis acturi*. Quem secutus Ernestus in Lexic. Polyb. ἐξοδισμὸν interpretatus est *exactionem tributi*: prorsus contra usum, si quid videmus, sermonis & contra analogiam. πρόσδοσις sunt reditus; ἐξοδοί, *expensæ, sumtus*: hinc ἐξοδιάζειν, *expendere, impendere, erogare. dispensare*. Quæ notio prorsus contraria est ei, quam vocabulo ἐξοδισμός, ab illo verbo proxime derivato, adfingunt. Aliter, & rectius, ut videtur, Livius l. c. *querelas legatorum Eumenis dixit de Thraciis oppidis per vim occupatis*. Nempe vocabulo ἐξοδισμός, quod quidem nescimus an apud alium, præter nostrum, scriptorem occurrat, eadem notione uti Polybius videtur, atque ἡ ἐξοδία *expeditio*: ut vertendum fuerit, *denunciantes expeditionem a Philippo adversus Thraciæ oppida susceptam*. Nescimus, an in eadem sententia Reiskius fuerit, cum legendum censuit τοῦ Φιλ. κατὰ τῶν ἐπὶ Θράκ. nulla adjecta interpretatione: sed præpositio κατὰ utique supplenda nobis quoque videtur.

Vers. 2. ἀναφέροντες correxisse videtur Vrsinus. Co. *Vers. 2.* dex certe Bav. mendose ἀνέφερον habet.

Vers. 3. Ἀθαμῶνες. Ἀθαμανεῖς Bav. Idem in accusativo casu Ἀθαμανοὺς dedit XXII. 8, 6 & 10. & in genit. Ἀθαμανῶν constanter. conf. ad XVIII. 19, 4. Stephanus Byzantinus, ut jam alias monuimus, cum Livio & Strabone nullam aliam formam hujus nominis gentilis novit, nisi ὁ Ἀθαμῶνες. — *Ibid.* Idem Bav. corrupte Περβραῖοι habet pro Περβραῖοι, & Φάρκονες pro Φάσκοντες. —

Ibid. — „Si Livium sequimur, videtur post Θετ' αλοι excidisse Μάγνητες. Sed nil deest: *Magnites* nomine *Thesalorum* continentur.“ REISKIUS.

Verf. 5. · *Verf.* 5. παρὰ τοῦ Φιλίππου. τοῦ caret Bav.

Verf. 6. *Verf.* 6. Τιβέριον Σεμπρώνιον. Vide Liv. XXXIX, 24 extr. Satis ne vero causæ habuerit Vrfinus ex Livio Polybium corrigendi, an contra ex Polybianis codicibus *Claudius* fuerit apud Livium reponendus, addubitare licebit. Verum tamen *Tib. Sempronium* rursus in eadem legatione nominat idem Livius lib. eod. cap. 33. Ceterum, quisnam intelligi debeat *Tib. Sempronius*, non magis apparet, quam quis *Tib. Claudius*. Appium Claudium anno sequenti in Græciam legatum missum videbimus cap. 12, 4.

Verf. 7. *Verf.* 7. Συνέβηκε τοὺς Αἰνίους &c. Anonymum hoc Fragmentum non dubitavimus ad Polybium auctorem cum Vrfino & Casaubono referre. Adjiciendos autem putavimus *Μακρονίτας* ex cap. 13, 9. Add. Livius XXXIX, 24. & Polyb. hoc lib. cap. 11, 2 & 4. coll. cap. 6, 2.

CAPUT VII.

Cap. VII.

Verf. 1. *Verf.* 1. Verba ὡς μὲν, ad integritatem orationis necessaria, cum prætermisisset Vrfinus, adjecimus ex codice Bav. — *Ibid.* ἐδηλώσαμεν correxit Vrfinus. Bavarius certe corrupte ἐλέσαμεν habet; adjicit autem hæc duo verba, Φησὶν ὁ Πολύβιος. De re vide cap. 1, 4 & 6. — „Ad hoc Fragm. vide Diodor. Sic. T. II, p. 622. Fragm. 13. quod hujus est compendium; & Liv. XXXIX, 33.“ REISKIUS. — Locus, quem ex Livio citavit vir doctus, pertinet ad cap. 11 seq.

Verf. 2. *Verf.* 2. κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον. Nempe A. V. 569. quo Q. Cæcilius legatus in Macedoniam missus est. Vide cap. 6, 6. & Adnot. ad c. 6, 1. adde cap. 10, 1. & de temporis ratione confer etiam notata ad cap. 1, 4. — *Ibid.* Ἀριστάνου. Ἀριστένου h. l. Bav. Sed deinde recte in Ἀρίστανος consentit. Conf. ad XVII, 1, 4. — *Ibid.* Duo

Duo verba, *πρέσβεις ἤλθον*, desiderantur in msstis, ex ingenio suppleta ab Vrsino.

Vers. 3. ἐξαπετάλλει δὲ καί. Rectius *punctum minus* *Vers. 3.* ante hæc verba fuisset positum, & litera minuscula scriptum verbum *ἐξαπεστ.* quoniam hæc cohærent cum eo, quod præcedit, *οἷ τε παρὰ Πτολ.* — *Ibid.* τόπων. Mendose τόμων Bav.

Vers. 4. παρὰ Σελεύκου, a Seleuco Philopatore, qui *Vers. 4.* eodem anno patri Antiocho Magno in Syriæ regnum successerat.

Vers. 5. Νικόδημον τὸν Ἡλείον correxit Vrsinus ex cap. *Vers. 5.* 1, 4. Νικόνομον h. l. mssti, & τὸν Ἴλιον cod. Vrsin. τὸν Ἡλίον Bav. — *Ibid.* τοὺς τε βρῆθέντας. τοὺς τηρηθέντας Bav.

Vers. 6. τῇ τῶν τειχῶν καθαυρέσει, καὶ τῇ καταλύσει *Vers. 6.* τῶν ἐν τῷ Κομπασίῳ διαφθαρέντων. — „Vide Plutarch. vit. Philopoem. & Pausan. p. 542. cujus pæne totus liber septimus, quo Achaica exsequitur, huc pertinet, & has contentiones Lacedæmoniorum cum Achæis mirifice illustrat, per quas Græciæ vires fractæ, nervi incisi, sublata denique libertas ipsa & omnis extincta est pristina gloria. καθαυρέσει est ab Vrsino profectum, cujus in codice exaratum erat *συντελέσει.* unde colligo, Polybium dedisse: καὶ τῇ τῶν τειχῶν σὺν τοῖς τέλεσι καὶ τῇ πολιτείᾳ (vel καὶ τοῖς νόμοις) καταλύσει, καὶ τῷ φόνῳ τῶν ἐν τῷ Κομπασίῳ διαφθαρέντων. Causas irarum a Romanis adversus Achæos conceptarum ex injuriis civitati Spartanæ datis vide p. 1187, 20. [c. 12, 2.] & apud Livium XXXIX. 33. cujus hæc sunt verba: *simul Lacedæmoniis deplorantibus moenia diruta, abductam plebem in Achaiam & venundatam, ademptas, quibus ad eam diem civitas petisset, Lycurgi leges.* Erant Spartæ quatuor τέλη, seu ordines: hi designantur verbis *σὺν τοῖς τέλεσι.* vid. p. 1194, 4. [XXIV. 1, 6.] De cæde vid. p. 1173. [XXIII. 1, 1.] ΚΕΙΣΚΙΥΣ. — Consulto ad verbum hæc transcripsimus, ut judicent, si qui sunt, quibus magis ea, quam nobis, pro-

Verf. 6.

bari possunt. Sed sane *quatuor Lacedæmone ordines*, qui τέλη sunt dicti, nemo facile noverit: neque profecto huc spectant illa quatuor γένη, quæ Polybius dicit loco a Reiskio citato, XXIV. 1, 6. quæ sunt quatuor factiones, quæ per ea tempora Lacedæmone erant, conf. ib. cap. 4, 1-5. τέλη dicti sunt *summi magistratus*, apud Lacedæmonios quidem præcipue, (vide Scholiast. Thucyd. I. 58. & Meurs. Miscell. Lacon. II. 4. & III. 7.) sed & apud alios Græciæ populos, quod & satis ceteroquin notum, & ex professo docuit Dukerus ad Thucyd. l. c. Itaque, si σύν τοῖς τέλεσι hic scripsit Polybius, intelligendum de *magistratuum* abrogatione. Sed difficile fuerit, desperato loco certam adferre medicinam. συντέλεις quidem utique ne græcum quidem vocabulum est, pro quo συντέλεια oporteret, nisi plane alienum hoc esset ab auctoris sententia. Vrsinus, καθαρῶσει corrigens, Plutarchum ob oculos habuit, in Philopoem. p. 365. scribentem, τὰ δὲ τεῖχη καθάρῶσεν. Eodem modo Pausan. p. 542. & τεῖχη δὲ περιῖλε τῆς Σπάρτης idem p. 703. lib. VIII. c. 51. Et ipse Polyb. c. 12, 3. τῶν τευχῶν περιηρημένων. Vocabulum τῇ καταλύσει quod adtinet, videri utique debet ad aliud quid, quod interciderit, potius referendum, quam ad τῶν καταφθαρέντων. Et possis præcipue cogitare de καταλύσει τῆς πολιτείας vel τῶν τοῦ Λυκούργου νόμων. Possis vero etiam ad id referre, quod ait c. 12, 2. καταλελυῶσα τὴν τῆς πόλεως δύναμιν. An de morte, de exitu eorum, qui ἐν τῷ Κομπασίῳ (conf. cap. 1, 1.) interfecisti sunt, accipi omnino idem nomen καταλύσεις possit, dubitare subit. Nam quod verbi causa X. 25, 3. τὴν διάλυσιν τοῦ τυράννου dixit, non est ea *cædes* tyranni, sed *destruētio*, *eversio* ac *dejectio de imperio*: & ἡ τοῦ Περσέως κατάλυσις non est *cædes* vel *mors* Persei, sed *eversio regni ejus*. Ceterum ad eundem hunc locum VRSINVS: „Multa erant, inquit, in hoc Fragmento mendose scripta, quæ nos ita restituiamus, ut emendari oportere existimavimus. Itaque indicandis singulis correctionibus, brevitatē causā, supersedebo.“ — Nos, ne quis Reiskius au-

rem

rem nobis velleret, conquerereturque, se de correctionibus ex ingenio factis judicare non posse, nisi librorum scriptura, quantumvis depravata, fideliter semper fuerit adnotata, discessionem omnes codicis Bavarici ab impresso Vrsini exemplo, aut ab exemplo quod nostra præfert editio, diligenter adnotandas putavimus.

Ibid. οὐ μὲν ἄκυρόν τι ποιεῖν. Menōse ἄκυρόν τε Bav. Pro ποιεῖν vero, ποιεῦσι scriptum voluit Reiskius, quia præcessit *δυσαρεστοῦνται*. Sed eo magis ferendum videtur istud ἀνακλόουθον, quoniam etiam ipsa per se conjunctio ἔτι cum infinitivo nonnumquam constructa reperitur. De qua constructione diximus ad I. 4, 1. Tom. V. p. 138 sqq.

Verf. 7. Οὐδενός sua auctoritate edidit Casaub. οὐθ' ἐνός vel οὐθενός Vrsin. cum msstis, quod teneri poterat, & sæpe deinde occurrit. Vide rursus c. 8, 3. & c. 13. *Ibid.* οὕτω πως παρεπέμφθη. — „Hac ratione, eo facto, transmittebatur fere absque ulla animadversione, scil. Nicodemus, aut ejus oratio.“ REISKIUS. *Verf. 7.*

Verf. 8. εἰσῆλθον. Sic Casaub. εἰσῆλθον Vrsin. εἰπῆλθον Bav. non male. *Verf. 8.*

Verf. 9. καὶ πλείω δέ. Aut πλείω esse legendum, aut ad πλείους adjiciendum vocab. λόγους, monuit Gronov. Sed cum πλείους λόγους oportebat verbum ποιησαμένους, aut διαθεμένους, non διαλεχθέντας; quare priorem prætolimus rationem. Reiskius καὶ πλείω δὲ πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν maluerat. *Verf. 9.*

CAPUT VIII.

Cap. VIII.

Verf. 1.

Verf. 1. Ἀπολλωνίδας ὁ Σικυνώσιος. Sic c. 11, 6. c. 12, 1. XXVIII. 6, 2. Nomen Ἀπολλώνιος familiaris erat librariis, unde prona a vero nomine aberratio.

Verf. 2. εἰς ἣν δίδονται. Sic scribendum Reiskius monuerat, cum δίδοντα dedissent superiores editiones cum msstis. — „Redit enim, ait REISKIUS, ad δωρεάν, non

- ad χρήματα. — Reiskio obtemperavit in sua editione Ernestus, quem secuti sumus; nec tamen præcise damnemus *δίδονται*, quod haud ita incommode ad χρήματα referri posse videtur.
- Verf. 3. *Verf. 3. μηδέναι*. Sic Bav. in contextu; sed idem in ora γρ. *μηθέναι*, quod ipsum Vrsinus in contextu habet, & tenere Casaub. & Gronov. non male. confer ad c. 7, 7. *μηδέναι* sua auctoritate rescriptit Ernestus, e cujus editione hoc in nostram est propagatum. — *Ibid. μηδ' ὅπολιν οὖν πρόσθεν*. Dele particulam οὖν, quam præter necessitatem & contra codicum fidem inferuit Casaub. Vide IV. 21, 6. 65, 3. V. 21, 7. &c. *μηδοπολιν* Vrs. *μηδ' ὅπολιν* distinguente Bav.
- Verf. 4. *Verf. 4. καταπεπρωκότας* recte edd. *καταπεπρωκότας* Bav. — *Ibid. ἔχειν. ἔχει* Bav.
- Verf. 6. *Verf. 6. τοῖς τε βασιλεῦσι τε* caret Bav. Sed *βασιλεῦσι* idem recte. *βασιλεῦσιν* Vrsin. ut sæpe aliàs ante consonam literam. — *Ibid. δημοκρατίας*. Perperam *ταῖς δημοκρατίας* Bav.
- Verf. 8. *Verf. 8. ἀπειπάσθαι* recte Casaub. *ἀπειπάσθαι* Vrsin. *ἀπειπᾶσθαι* Bav.
- Verf. 9. *Verf. 9. Κάσανδρος. πᾶσανδρος* Bav. Sed conf. cap. 13. 4 & 6. & Liv. XXXIII. 34. — *Ibid. ὅτι τε Πόπλιος*. Omnino ὅτι Πόπλιος rescriptum malimus cum Reiskio. De re confer XI. 6, 8. & Liv. XXVII. 23. ubi tamen non nisi in transcurso tangitur. — *Ibid. Σουλπίσιος*. *Σουλπίσιος* Bav. non male, pro more Græcorum.
- Verf. 10. *Verf. 10. κατὰ τὰς πρὸς Ῥωμαίους συνθήκας*. Cum in editionibus omnibus verba hæc, interfecto commate post *τῆς πόλεως*, cum sequentibus essent conjuncta; recte REISKIUS monuit, comma post *συνθήκας* esse reponendum. „Non enim Aetoli, inquit, ex pactis suis cum Romanis Attalo Aeginam tradebant, sed ex eo pacto Aeginam tenebant, &c, quod penes eos erat, pro jure suo, Attalo eam vendebant. Locus, ad quem Polybius hic ablegat, ubi pluribus his de rebus exposuit, hodie desideratur.“

tur.“ — Polybii sententiam recte in versione latina jam expresserat Casaubonus.

Verf. 13. μηδένα rursus ex edit. Ernesti in nostram *Verf. 13.* irrepsit. Rescribe μηδένα cum edit. superioribus & msstis.

C A P V T IX.

Cap. IX.

Verf. 1. εἰσῆχθη τὸ περὶ τοῦ Πτολεμαίου διαβούλιον. *Verf. 1.*
Proposita est consultatio de Ptolemaeo. Hoc dicere voluisse hoc loco Polybium, evincere utique videntur ea quæ sequuntur: & sententia hæc græce eis verbis, quæ posuimus, fuit exprimenda. Vulgatam scripturam παρὰ τοῦ Πτολ. sic interpretatus est Casaubonus: *profertur Ptolemaei decretum*; quæ interpretatio quidem speciem aliquam nanciscitur ex *verf. 12.* Sed διαβούλιον *consultatio, deliberatio* est, velut *cap. 12, 6.* & tantum non constanter aliàs.

Verf. 2. προκληθέντων. προσκληθέντων voluerat Reifk. *Verf. 2.*
k. scil. πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. At haud dubie Lycortas ejusque legationis focii non exclusi fuerant a superiori deliberatione, & nunc demum intro vocati. Sed jam ante concilio interfuerant; nunc vero provocati sunt, ut legationem renunciarent. — *Ibid.* ἀπελογίσαστο recte Casaub. & seqq. cum Bav. *exposuit.* Perperam ἀπελογήσαστο Vrsin. — *Ibid.* In contextu quidem Vrsini prætermissa sunt verba παρὰ τῶν Ἀχαιῶν; in Notis vero, postquam ex codice suo protulit hunc locum VRSINVS eodem modo quo in Bav. legitur, scilicet τίνα τρόπον καὶ δοῖεν καὶ λάβωσιν τοὺς ὅρκους παρὰ τῶν Ἀχαιῶν, sic monuit: „Vel παρὰ τοῦ Πτολεμαίου legendum, vel τίνα τρόπον καὶ λάβωσιν, καὶ δοῖεν τοὺς ὅρκους παρὰ τῶν Ἀχαιῶν, scribendum.“ —

Verf. 4. βραχεία correxit Vrsin. Corrupte χαβρεία *Verf. 4.* mssti.

Verf. 5. ἤρατο correximus. Mendose vulgo ἔρετο, *Verf. 5.* ex solenni librorum nostrorum errore, εἰ & η confudentium. — *Ibid.* ἀνανεωσόμενος. — „ἀνανεωσάμενος in

- aoristo: renovata enim jam dum erat ea societas, non renovanda." REISKIUS. — conf. vers. 8. & cap. 1, 5.
- Verf. 6. *Verf. 6.* In οὐδενὸς nunc consentiant omnes; secus ac paulo ante.
- Verf. 7. *Verf. 7.* τὴν ἀλογίαν recte Caf. & seqq. cum Bav. τὴν ἀναλογίαν Vrsin. Sæpe eodem modo in eadem voce erratum. vide ad vers. 12, — *Ibid.* κατὰ τὰς τῶν κυρ. Perperam καὶ τὰς Bav.
- Verf. 8. *Verf. 8.* ὁ παρὰ Πτολεμ. πρεσβευτής. Vide cap. 1, 5. *Ibid.* ὅτε ἀνενοῦτο. Mendose ὅτ' αὖ ἐνοῦτο Bav. ὅταν ἀνενοῦτο e suo codice citavit Vrsinus, quod ille in ὅταν ἀνενοῦτο mutavit, idque tenuere ceteri editores: male, quandoquidem ὅταν conjunctivum modum postulabat. Et ad vestigia scripturæ codicum & ad grammaticam rationem adcommodatissimum utique censendum, quod & a Gronovio & a Reiskio adnotatum est, ὅτ' (vel ὅτα) ἀνενοῦτο.
- Verf. 10sq. *Verf. 10.* ἀνανεοῖτο Casaub. & seqq. ἀνανέοιτο Vrsin. ἀνανέοιτε Bav. — *Verf. 12.* μεγάλην ἐφέλκετο Φαντασίαν recte Casaub. cum Bav. ἐφέλλετο Vrsin. — *Ibid.* ἀλογίαν. Rursus mendose ἀναλογίαν Vrsin, ut vers. 7. — *Verf. 13.* πρὸς τὸν Σέλ. πρὶς deest Bav.
- Verf. 14. *Verf. 14.* διέλυσαν εἰς τὰς ἰδίαις ἑκάστοι πόλεις. ἑκάστος Bav. — „Dixisset alius διελύθησαν, quod est usitatus, [sic & Noster IV. 86, 1.] aut διέδυσαν. Sed, si ἀναλύειν est *excedere* & *movere* [e] loco, (est autem id frequentissimum) & καταλύειν, *aliquo concedere*, *alicubi confidere*, ubi subauditur ἑαυτὸν aut τὰς ἑαυτοῦ ἀποσκευάς, necesse quoque est, ut bene dictum sit διαλύειν pro *difcedere*." REISKIUS.

Cap. X.

CAPUT X.

- Verf. 1. *Verf. 1.* τῆς πανηγύρεως ἀκμαζούσης. — „Nemea designare videtur, quia paulo post de Argis oppido subjecit." REISKIUS. — Conf. II. 70, 4. V. 101, 5. & Adnot. ad X, 26, 1. — *Ibid.* ἤλθε Κόιντος Κακίλιος ἐκ Μακεδονίας. Ad verba ἐκ Λακεδαιμονίας, quæ hic vulgo con-

fenu-

sentientibus msstis legebantur, monuit GRONOVIVS: Vers. 1.
 „Aut alienanda sunt hæc verba, quod in Latinis fecit interpres, aut corrigendum *ἐκ Μακεδονίας*, quam permixtionem alibi obtinuisse in hoc auctore scimus.“ — Nihil certius hac emendatione. De re confer cap. 6, 5 seq. Eadem fere nomina perperam a librariis permutata inter se vidimus IV. 1, 5. IV. 29, 1. IX. 28, 1.

Vers. 2. ὁ Κόιντος ἐμέμφετο, Φάσκων αὐτοὺς Vers. 2.
βαρύτερον. Quatuor postrema verba prorsus desiderantur, ut diximus, in Bav. Vrsinus sic edidit: *εἰσελθὼν ὁ Κόιντος, ἐμμένητο, Φάσκοντος αὐτοῦ βαρύτερον.* In Notis vero nihil ad h. l. adnotavit. Græca Vrsini quum tenuissent posteriores editores, Gronovius ad oram sui exempli sua manu adnotavit, *ἐμνήστο* pro *ἐμμένητο* legendum; perfecte vero REISKIVS monuit: „Forte *ἐμέμφετο*, Φάσκων αὐτοὺς *βαρύτερον.* aut *ἐμμένητο*, τοῦ συνεδρίου Φάσκοντος αὐτοὺς *βαρύτερον.* mentionem faciebat senatus Romani, *consentis*, eos (Achæos) nimis duriter & acerbe &c. Sed præfero priorem conjecturam.“ — Reiskii conjecturam, quæ per se eximiam veri speciem habebat, confirmat id quod in codice Bav. de argumento hujus eclogæ alio loco legitur, quod supra cap. 4, 7. exhibuimus: *Παρουσία Κοίντου Καπιλίου, καὶ μέμψις ὑπὲρ τῶν κατὰ Λακεδαιμόνα διαπραχθέντων.* De re quæ hoc cap. agitur, confer Pausan. lib. VII. c. 9.

Vers. 3. ὀκονομημένοις correxit Gronov. ὀκονομουμένοις Vers. 3.
 ed. 1. 2. Poteras pariter *οἰκονομουμένοις* corrigere.

Vers. 4. Ὁ δὲ Διοφάνης. De hoc confer XXI. 7, 3 seq. Vers. 4.

Vers. 6. Φυγαδικῶν. „Potest repeti ab *οἱ Φυγαδικοί*, Vers. 6.
 scil. *ἄνδρες.* Potest etiam a τὰ *Φυγαδικὰ*, quod malim, subaudiendo *σώματα* aut *κτῆματα.*“ REISKIVS. — *Ibid.* περὶ τὸ τοῦ Τίτου διάγραμμα. — „Opinor, significari διάγραμμα, quo T. Quintius Laconicæ stræ castella vicofque in fidem Achæorum tutelamque tradidit. Liv. XXXVIII. [c. 31.] VRSINVS. — At in illo Titi decreto, apud Livium quidem, nulla fit *Messeniorum* mentio. De græca scri.

Verf. 6.

scriptura nihil monuit Vrfinus. In Bav. prorsus corrupte hæc scripta, πρὸς ἀλλήλους περιέλοι τοὐτὶ τὸ διάγραμμα. qua in scriptura lateat ne id ipsum quod Vrfinus edidit, an aliquid aliud, videant acutiores. Reiskius pro περι, παρὰ, ob, propter, malle se dicens, nullam hujus conjecturæ rationem adjecit.

Verf. 8. Τοῦ δὲ Φιλ. Mendose Τοὺς δὲ Bav. — Ibid. σὺν δὲ τοῦτοις. Caret δὲ Bav. — Ibid. διακῆθαι. διακῆθαι Vrfin. cum mssis. — Ibid. In eodem Bav. desiderantur sex verba, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους δίκαια.

Verf. 10.

Verf. 10. ἡξίου, τοὺς πολεοὺς αὐτῷ συναγαγεῖν εἰς ἐκκλησίαν. Sic mox verf. 11. οὐκ ἔφασαν αὐτῷ συνάξειν τὴν ἐκκλησίαν, ubi αὐτῷ ad συνάξειν referendum, non ad ἔφασαν. Eodem modo Pausanias VII. 9. p. 543. οἱ δὲ σφίσιν ἀπεκρίναντο, μηδὲ ἐκείνοις Ἀχαιοὺς ἐς σύλλογον μῆτε ἄλλῃ συνάξειν &c.

Verf. 13.

Verf. 13. ἀναπόκριτος. ἀναπόκριτον Bav. male.

Verf. 14.

Verf. 14. παρουσίας τῆς Μάρκου τοῦ Φολουίου. Vocabulum παρουσίας perperam ab Vrfino fuisse exturbatum, monuerat etiam Reiskius; de ipso vocabulo provocans ad XXIV. 5, 18. De Fulvii adventu in Peloponnesum ad disceptandas Achæorum cum Lacedæmonijs lites conf. Liv. XXXVIII. 31 seq. Particulam vero ἅμα, quam abjecit Casaubonus, restitutam utique velimus, sed aut ante καὶ τῆς πρότερον, aut certe proxime post παρουσίας collocatam. Ibidem pro Φολουίου Bavaricus noster codex in contextu Φλαυίου habet, sed in margine notatur ἕχς (nempe alius codex, ac fortasse ipsum exemplar e quo noster descriptus est) Φολουίου. — Ibid. τῶν περὶ τὸν Καυκλίον. Sic recte Casaub. & seqq. cum Bav. Articulum τῶν non habet Vrfinus.

Cap. XII.

CAPUT XI.

* De Argumento hujus Eclogæ conf. Liv. XXXIX. 33 seqq.

Verf.

Verf. 1. εἰσῆγον εἰς τὴν σύγκλητον τοὺς - - πρεσβευτάς.

Verf. 1.

Ad verbum εἰσῆγον intercidisse vel οἱ ὕπατοι, vel ipsa consulum hujus anni nomina, suspicatus est Drakenb. ad Liv. l.c. cap. 33, 1. At, quamquam adjici poterat vocabulum οἱ ὕπατοι, vel οἱ στρατηγοί (ut XXIV. 1, 8.) nil tamen opus est, & haud incommode subintelligitur ejusmodi nominativus, ut passim aliàs, de quo dictum ad XXI. 1, 3.

Verf. 2. Μαρωνείας servavimus correctum ab Ernesto, *Verf. 2.*
sic & mox *verf. 4.* cum utrobique minus recte Μαρωνίαις dedissent edit. 1. 2. 3. cum msstis: sed cap. 13, 4 & 8. in Μαρωνείαν consentiebant omnes.

Verf. 3. ἀπόκρισιν. ἐπίκρισιν fuisse videtur pari- *Verf. 3.*
ter in Vrñini cod. sicut in Bav. Monuit certe Vrñinus, multa hoc loco mendose scripta fuisse in suo codice, ab ipso correctā. Satis ne causæ vero habuerit, ut in isto vocab. discesserit a codicum scriptura, dubitare fortasse licebit. Ceterum in Bav. nullus in hac regione dissensus ab impresso exemplo Vrñini est, nisi in hoc vocabulo, & in eis quæ statim *verf. 4.* sequuntur, ubi pro εἶτα τοὺς ἐπιτάξοντας, habet εἶτ' εἰς τοὺς ἐπιτάξαντας.

Verf. 6. Ἀπολλωνίδαν. conf. ad cap. 8, 1. — *Ibid. δι-* *Verf. 6.*
καιολογηθρομένους recepimus ex Bav. Mendose δικαιολογησάμενους Vrñin. quod in δικαιολογησομένους mutavit Causaubon.

Verf. 7. Ἀρεὺς καὶ Ἀλκιβιάδης. Mendose Ἀρεῦσας Ἀλ- *Verf. 7.*
κιβιάδης Bav. conf. XXIV. 4, 3. *Arens* & *Alcibiades*, nobilissimi olim inter Spartanos, cum a Nabide urbe eieci, apud Achæos exfulant; mortuo vero Nabide ab eisdem Achæis, invitis Lacedæmoniiis, in patriam fuerant restituti. Nunc vero eisdem Achæos, optime de se meritos, invidiosissime apud senatum Rom. criminati sunt. Pausan. VII. 9. p. 544. — *Ibid.* τῶν ἀρχαίων Φυγάδαν. Vide Notata ad XX. 12, 4.

Verf. 8. τοὺς Ἀχαιοὺς. τοὺς ἀρχαίους Bav. — *Ibid.* *Verf. 8.*
τῷ δοκεῖν. τοῦ δοκεῖν Bav. — *Ibid.* ἀχρηστῶσαι παρ' αὐτῶν.

Verf. 8. αὐτῶν. REISKIO obsecuti sumus, ita jubenti: „παρ' αὐτῶν, suo beneficio tam malam gratiam referri.“ — Fortasse tamen teneri librorum scriptura, παρ' αὐτοῖς, debuerat. Sic certe passim apud Polybium præpositionem παρὰ cum dativo casu constructum vidimus, ubi genitivum expectasses, & id quidem in sententia vicina ei, quam hic habemus. Verbi causa III. 31, 8. παρ' οἷς μὲν χάριν, εὐεργεσίαν, βοήθειαν ὑμῖν ὑπάρχουσιν, παρ' οἷς δὲ τάναντία τούτων. Et VIII. 14, 7. ἔτυχε πρεπούσης τιμῆς παρὰ τῇ πατρίδι, ubi quidem pariter παρὰ τῆς πατρίδος voluit idem Reiskius. — *Ibid.* σωσάντων. δοσάντων Bav. Passim in hoc cod. atque etiam in Vrsiniano confundi literas σ & δ, jam alias monuimus.

Cap. XII.

CAPVT XII.

Verf. 1. *Verf. 1.* Ποιησαμένων δὲ καὶ τούτων πρὸς ἀλλήλους ἐκ συγκαταθέσεως τὴν δικαιολογίαν. Casaubonus: *quum utriusque partis legatos inter se Patres commississent, atque illi sua causis iusta exposuissent.* REISKIUS, pro ἐκ συγκαταθέσεως. præcise contendit, ἐκ συγκαταθέσεως scribendum, quod interpretatur *ex mutuo consensu & comparatione.* „συγκαθιδέναι (inquit) dicitur, non συγκατατιθέναι, pro *consentire inter se in aliquam rem, inter se comparare*, ut Livius ait. Sententia hujus formulæ est hæc: quum ambæ partes hæc adversæ in hoc inter se consensissent, ut ambæ una in curiam intrarent, non uni post alteros, quod moris erat in curia & in legatis, sed, velut in foro & inter litigantes agi solet, committerentur in certamen, & audirent alteri alteros, ut rei accusatores, & in continenti ad accusationes occurrerent. Non ergo male vertit Casaubonus, *cum utriusque partis legatos &c.* In συγκαθίσεις & συγκαθιδέναι, quatenus vocabula forensia sunt, subauditur ἐαυτῶν, & ἐαυτοὺς εἰς τὸ δικαστήριον vel εἰς διαδικασίαν. Vide ad p. 1193. [XXIV. 1, 2.] ad voc. σύμβολον dicenda.“ In eandem fere sententiam XENÆSTVS, sed tenens librorum scripturam, ἐκ συγκαταθέσεως interpretatur *et comparatio*,

con-

consensu: „nam συγκατατίθεσθαι, inquit, est *consentire*.“ — Quæ sicut nos non præfracte spernimus, sic fatemur nobis non satis commoda visum esse. Quemadmodum vero ἐκ παραθέσεως de rebus dicitur, quarum altera juxta alteram ponitur, ut ambæ inter se conferri, & de utraque rectum ferri judicium possit: sic ἐκ συγκατάθεσεως cogitavimus fortasse eadem ratione nunc dici potuisse, quæ ἐκ συγκαταστάσεως diceretur, a verbo συγκατάστασθαι τινι, *congruere, contendere cum aliquo*; quo pacto alias ἐξ ἀντικαταστάσεως Polybius noster dixit IV. 47, 4. de hominibus, qui ambo simul coram judice compareant, & causam suam altera in alterius præsentia disceptant. In eandem cogitationem Gronovius inciderat, qui in ora sui libri ad vocab. συγκαταθεσ. notavit, alibi pro eo ἀντικατάστασιν dixisse Polybium. — *Ibid.* ὡς οὐκ ἂν δυνατόν ἔη. Corrupte ὡς αὐτό δυνατόν ἔη Bav.

Vers. 1.

Vers. 2. τῶν τε. τῶν δὲ, putamus, oportebat; quia refertur ad præcedens τῶν μέν. — *Ibid.* ἔτ' οὖν αὐτοῖς. Poterat utcumque ferri ἐν αὐτοῖς, sed verbum καταλείπεσθαι per se dativum casum postulat. Particulam οὖν subinde pleonastica quadam ratione insertam vidimus, III. 41, 2. XI. 14, 6. XXII. 12, 8. XXXVIII. 3, 11. Et ἔτ' οὖν, *deinde vero*, vidimus ad XVIII. 11, 9. — *Ibid.* Quum desiderarentur vulgo sex verba, quæ ex codice Bav. nunc supplevimus, lacunam asterisco post ἐν αὐτοῖς interposito indicaverat Casaubonus. In promptu est causa, qua factum; ut ista verba in Vrsini codice fuerint prætermissa: quæ verba quum ignoraret Vrsinus, pro ἐν αὐτοῖς legendum suspicatus erat εἶναι αὐτοῖς, ut esset, ἔτ' εἶναι αὐτοῖς ἐπισφραγῆ μὲν ὀλίγοις οὔσι &c. quam tamen emendationem non facere satis, intellexit ipse. De re conf. Liv. XXXVIII, 34. & Plutarch. in Philopoem. p. 365.

Vers. 2.

Vers. 4. διακούσασα καὶ τούτων. Pro καὶ utique videri poterat aut δὲ cum Reiskio, aut οὖν esse rescribendum. Neque mirum, si in minutis istis particulis, quæ intricatis scripturæ compendiis exarabantur, quorum sæpe aliud

Vers. 4.

ub

- Verf. 4. ab alio haud satis dignosci poterat, erratum est subinde a librariis. Sed nil opus est hoc quidem loco scripturam codicum sollicitare. Cum in eodem senatus concilio plures deinceps legati sint auditi, & plures disceptationes habitæ, plura responsa a senatu data; inserta est hic particula καὶ eadem ratione, qua verf. 1. ποιησαμένων δὲ καὶ τούτων, & ad istam ipsam particulam refertur hæc, quæ nunc in apodoli orationis repetitur. — *Ibid.* Ἀππιον Κλαύδιον. Supra c. 6, 6. perperam, pro Sempronio, *Claudium* positum a librariis nostris vidimus. Hic nunc suo loco illud stat nomen. In Bas. ante Ἀππιον Κλαύδιον desunt decem verba, τούτων ἐντολὰς &c. usque καὶ περὶ.
- Verf. 7 899. Verf. 7. γράμματα φέρειν. Mendose γραμματοφέρειν Bav. — Verf. 8. τῶν τε περὶ. τόν τε περὶ τ. Φιλ. Bav. Verf. 9. πέμψει. πέμψη Bav.
- Verf. 10. Verf. 10. παρῆναι προσέχων. παρῆν ἐς προσέχων idem; permutatis i & ε, ut sæpe aliàs. — *Ibid.* καταδοχὴν ποιῆσθαι τὴν ἀρμόζουσαν. Maluerat quidem ἀποδοχὴν Reiskius, id est, eo modo eos accipere, eorumque orationi id honoris assensu/que deferre, quod par est, & convenit eorum loco & dignitati. Sed eadem notione tenendum fuit καταδοχὴν, quod propius est scripturæ librorum. Literas Δ & Λ sæpius inter se permutatas vidimus; χ quidem & γ rarius, sed haud obscura erroris origo, ex soni vicinitate. Sententiam magis, quam verba Polybii, expressit Livius: *Ostendit senatus, curæ iis esse debere, ut Romanis legatis semper adeundi concilium gentis potestas fieret; quemadmodum & illis, quoties vellent, senatus daretur.*

Post res hoc capite expositas, persecutus erat Polybius ea, quæ gesta sunt ab Achæis, cum Appius Claudius, legatus Romanorum, ex Macedonia in Achaiam venisset: de quibus rebus breviter monuit compilator in Argumento, quod vulgo *Ecloga XLIII. de Legationibus* numerabatur, nos supra cap. 5. cum aliis similibus designationibus argumenti rerum hoc libro comprehensarum conjunximus.

CAPVT XIII.

Cap. XIII.

De Argumento confer Liv. XXXIX. 34 seqq. In codice Bav. desideratur prior pars hujus Eclogæ, usque ad cap. 14, 6. extr.

Vers. 5. τοὺς αὐλικοὺς ἐγκαθιέτοις εἰς τὰς πόλεις. ἐγκαθ. *Vers. 5.*
αἰέτοις voluit Reiskius, ab ἐγκαθιέναι, in aliquo loco deponere, aliquo immittere. Nos quidem nil causæ videmus, cur a vulgato discedamus: *aulicos habitatum miserat in illas urbes.*

Vers. 9. τοὺς ἐν αὐτοῖς στασιάζοντας Μακρονίτας. Conf. *Vers. 9.*
c. 6, 7. ibique notata.

CAPVT XIV.

Cap. XIV.

Vers. 1. ὅνα πύθηται ἡ σύγκλητος περὶ τῶν γεγονότων. *Vers. 1.*
Vocabulum ἡ σύγκλητος, cum abesset a suo codice, supplevit Vrsinus ex Livio, qui sic habet: *Onomastum Et Cn. andrium mitteret Romam, ut eos senatus percundari posset.*

Vers. 2. ὅνα πύθηται περὶ τούτου τὰς ἀληθείας. Pro. *Vers. 2.*
bamus Reiskium, monentem, παρὰ τούτου scribendum, id est, ab eo, ex eo, scil. Casandro. Sed præterea τῆς ἀληθείας utique corrigendum putemus pro τὰς ἀληθ.

Vers. 4. διασαφήςη correximus, ut postulabat ratio *Vers. 4.*
grammatica. Mendose vulgo omnes διασαφήςει, ex perpetuo librorum nostrorum more vocales ei & η inter se permutandi.

Vers. 7. Ὁ δὲ Φίλιππος &c. Codex Bavaricus, in quo *Vers. 7.*
desiderari diximus priorem partem hujus Eclogæ, nunc demum ab his verbis incipit: Ὅτι Φίλιππος ὁ Μακεδὼν, γενόμενος καθ' ἐαυτὸν &c. Est autem γενόμενος καθ' ἐαυτὸν, cum solus esset, nempe digressis legatis — *Ibid.* ἐπὶ πολὺ. ἐπὶ τὸ πολὺ πρὸς β. Bav. non male. — *Ibid.* Verba καὶ ταύτην οὐκ ἔτι, usque πλείστοις οὕτως, desunt Bav.

Vers. 8. πῶς ἂν ἐπιγένοιτό τις ἀνατροφή. Nil v. *Vers. 8.*
riant libri: sed haud dubie legendum πῶς ἂν ἐτι γένοιτό
Polybii Histor. T. VII. Kk τικ

τις ἀναστ. quo pacto adhuc aliqua fieret mora. De ἐτι & ἐπι inter se permutatis sæpe diximus, velut ad VIII. 7, 4. XVIII. 8, 5. &c.

Verf. 9. Verf. 9. εἰ καὶ τις ἄγνοια ἐγεγόνει περὶ αὐτόν. αὐτὸν pro αὐτῶν scribendum monuerat Reiskius. Recte omnino; vide ad V. 110, 7. ubi ejusdem dicendi formulæ, quam hic defendit, oblitus erat idem vir doctus.

Verf. 10. Verf. 10. διὰ τὴν ὑπεροχὴν. — „Livius: quod Romæ obfes specimen regię indolis dedisset. Bene. ὑπεροχὴ est omnis excellentia, animi & corporis. vid. p. 1274. 1439. [XXIX. 11, 6. XXV. 9, 3.] Apud Diodorum T. I. p. 285, 13. οἱ ἐν ὑπεροχῷ νεανίσκοι sunt summæ nobilitatis juvenes.“ REISKIUS. — Livii interpretationem tenuit Casaubonus. Ernestus: propter gratiam insignem, quam sibi conciliaffet, cum obfes esset. Quarum interpretationum neutra cum uſu Polybii & propria dictionis vi factis convenit, sed vero propius accedit posterior. ὑπεροχὴ ut plurimum apud Polybium est dignitas, potestas, potentia: (vide mox cap. 18, 2.) igitur hoc dicit, propterea quod Romæ, cum obfes esset, gratia, dignitate, auctoritate plurimum valuisset: quoniam in magna dignitate, honore, auctoritate ibi fuisset. Appianus de Reb. Macedon. c. 4. Δημήτριος ἐς ἀντιλογίαν ἐπρέσβευεν ὑπὲρ αὐτοῦ, κεχαρισμένος ἑκαταλῶ Ῥωμαίοις ἀπὸ τῆς ὀμνήσεως.

Verf. 12. Verf. 12. ἀκείνων στοχαζ. Perperam ἀκείνων Bav. — Ibid. ὑπὸ τὴν Προποντ. Si verum est ὑπὸ, notabit post, id est, à tergo. Sed præstat haud dubie ὑπὲρ, quod suavit Reiskius, super Propontidem. Eandem præpositionem ὑπὸ perperam a librariis pro ὑπὲρ positam vidimus V. 18, 5. & XII. 5, 9.

Cap. XV.

C A P V T XV.

Verf. 1. Verf. 1. ἐν Γόρτυν. Perinde & ἡ Γόρτυν, τῆς Γόρτυνος, & ἡ Γόρτυνα, τῆς Γορτύνης; nomen hujus urbis esse docent Stephanus Byz. ejusque interpretes, quibus adde Eustath. ad Dionys. Perieges. vl. 88. — Ibid. Κόδα. Cydas

das Cretensis, dux Gortyniorum, memoratur apud Liv. XXXIII. 3. rursusque XLIV. 13. & 24. Sed obliquos quidem casus Livius *Cydantis*, *Cydantem*, format, non *Cyda*, *Cydam*; at eadem forma, qua Polybius, Cicero utitur, *Cydam* Cretensem nominans Philipp. V. & 9. — *Ibid.* Λυκάστιον. Λύκαστος vocatur oppidum apud Homer. & Steph. Byz. Hinc τὸ καλουμ. Λυκάστιον apud Polybium videri regiunculam dici, non solum oppidum, monuit Berkelius ad Steph. — *Ibid.* τὸ δὲ Διατόνιον. *Diatonium* nusquam aliis memoratum reperitur: ac videndum, satis ne sana scriptura sit. An Δικτάμνιον, vel Δικτόννιον? Non liquet: & sunt ista in alia insulæ parte.

Verf. 1.

Verf. 2. Cum sic vulgo esset editum, *περὶ τούτων * τῶν Κνωσσίων καὶ Γορτυνίων*, lacunam Reiskius supplere tentavit, *περὶ τούτων πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Κνωσσίων*. GRONOVIVS vero, citata scriptura codicis Vrsini: „Vide, ait, an fuerit, ὑπὲρ τούτων ἐν τῇ Κνωσσέων καὶ Γόρτυνι, nempe πόλει.“

Verf. 2.

Verf. 3. τὴν Φαλάσαρναν. Stephanus: Φαλάσαρνα, πύλις Κρήτης. Quod vero Vrsinus, de hac urbe, & omnino de Appii Claudii in Cretam legatione, videndum Livium libro XXXIX. ait, nescio quid ille sive in animo, sive ob oculos habuerit: Certe nec Phalasarnæ ulla mentio in illo libro occurrit, & Appii Claudii in Cretam trajectionem prorsus silentio prætermisit Livius. Cydoniatarum Cretensium adversus Gortynios Gnosiosque bellum tetigerat hic scriptor lib. XXXVII. 60. Phalasarnei hominis mentionem facit lib. XLII. 51. ipsam urbem Phalasarnam nusquam, quoad reperimus, nominavit.

Verf. 3.

Verf. 4. *περὶ δὲ τῶν κατὰ κοινοδικαίων*. Vide Spanhem. Orb. Roman. p. m. 294. Casaubonus: *permiserunt etiam illis, ut concilii publici essent, si vellent*. Hinc Ernestus in Lexico Polyb. *κοινοδικαίων, consilium publicum & commune*. *Ibid.* συνεχώρησαν correxit Vrsinus, cum ἀπεχώρησαν dedisset codex ejus.

Verf. 4.

- Verf. 6.** *Verf. 6.* οἱ ἀπέκτειναν. οἱ ex ingenio adjecit Vrsin. cum abesset a codice.

Cap. XVI.

CAPVT XVI.

- Verf. 1.** *Verf. 1.* τὴν Λύκων πύλιν. Duas in Aegypto *Lycopolis* fuisse docet Stephanus Byz. alteram in Thebaide, alteram ad mare in præfectura Sebennytica. Posteriores hic intelligendam docet vicinitas Saidis urbis, quæ verf. 4. commemoratur.
- Verf. 2.** *Verf. 2.* In brevius hæc contracta esse a compilatore Eclogarum, satis adparet. — *Ibid.* οἷς κακῶς ἐχρήσατο. Tyrannicam Ptolemæi hujus sævitiam, quæ eam Aegyptiis exosum fecit, notavit Diodorus in Exc. de Virt. & Vit. Tom. II. edit. Wesf. p. 574. — *Ibid.* Non temere sollicitandum verbum ἐπέπεσεν. Nil enim impedit, quo minus credi possit, ipsum regem ob sævitiam in periculum incidisse. Et docet Diodorus l. c. parum absuisse, quin regno exideret.
- Verf. 3.** *Verf. 3.* Πολυκράτης. De hoc confer lib. XVIII. c. 38.
- Verf. 4.** *Verf. 4.* εἰς τὸν Σάιν. Immo vero εἰς τὴν Σάιν. Id genus enim & forma nominis & usus postulat.
- Verf. 5.** *Verf. 5.* δήσας τοὺς ἀνθρώπους ἡμνοὺς τῶς ἀμάξαις. — Alius dixisset ἐνδήσας. REISKIUS.
- Verf. 6.** *Verf. 6.* τοὺς ἐξενελογημένους ἄνδρας ἐκ τῆς Ἑλλάδος. Eo spectabat foedus cum Achæis renovatum, (XXIII. 1, 5.) ut regi liceret milites e Græcia conducere.
- Verf. 7.** *Verf. 7.* διὰ τὴν Πολυκράτους ἀδικοδοξίαν. Vocabulum ἀδικοδοξία, originem & analogiam si spectes, recte *iniqum consilium* interpretatus est Valesius; quamquam, quamnam *iniquitatem consilii* nunc dicat Polybius, haud satis adparet. τὴν ἀσελγειαν καὶ βίον ἀσυρῇ illius hominis supra notavit lib. XVIII. 38, 7. Suidam si audias, Ἀδικοδοξία idem valet ac παράδοξος λοιδορία, in illo fragmento, quod ad Polybium retulit Valesius, ὁ δὲ στρατηγὸς &c. vide Polybii Fragm. Gramm. T. V. p. 76. n. 5. ubi tamen nos pariter *iniqum consilium* intelligendum censuimus.

REIS-

REISKIUS (putamus, quod non recordaretur illius fragmenti a Suida citati citati) quovis modo corruptum id vocabulum, de quo quaerimus, censuit: „Aut ἀδίκῃαν αὐτὴ ἀφιλοδοξίαν legendum, ait; illiberalem & gloriae non appetentem, degenerem animum: honori enim habitum fuisset ipsi, si regem sivisset rerum bellicarum partem attingere, cum eoque si gloriam a bono successu partem communicasset. Rursus possit φιλοδοξίαν legi, propter nimiam Polygratis cupiditatem gloriae & superbiam insignem.“ —

Verf. 7.

Ibid. καὶ περ ἔχων ἔτη πάντα καὶ ἑκοσι. Ptolemæus Epiphanes successerat Eupatori, puer quinquennis: (Iust. XXX. 2.) successerat autem A. V. 551. Annum igitur vicesimum quintum ingressus est A. V. 570, ad quem annum hanc Eclogam retulimus.

CAPUT XVII.

Cap. XVII.

Cum de eodem *Ariston* agat hæc Ecloga, cujus modo cap. 16. v. 6. facta est mentio, proxime illi subijciendam hanc putavimus; licet in serie Eclogarum de Virt. & Vitiis in codice Peiresciano post eam, quam cap. 16. posuimus, proxime sequatur illa de *Apolloniade*, quam exhibemus cap. 17. deinde illa de *Ortiagonte*, quam in librum XXII. cap. 21. conjecimus, ac tum demum hæc de *Aristonico*. Eandem vero hanc Eclogam ex Polybio Suidas etiam in voce Ἀριστόνικος ad verbum descripsit. — *Verf.* 5. Tria verba πρὸς δὲ τοῦτοις desiderantur apud Suidam in edit. Küsteri; sed habet ea princeps Mediolanensis editio.

CAPUT XVIII.

Cap. XVIII.

Verf. 1. Ἀπολλωνιάς. — „Male hanc foeminam Plutarchi codices *Apollonidem* appellant in libello de Mulierum virtutibus.“ REISKIUS. — Non in libello de Mulierum virtutibus, sed de Fraternali Amore p. 480. edit. Wachel. Ἀπολλωνιάς hanc τὴν Κυζικηνήν, Plutarchus commemorat; *Eumenis regis matrem; ac trium præterea filiarum, Attali, Philetari & Athenæi: quam subinde beatam*

Verf. 1.

Verf. 1. *se prædicasse ait, diisque gratias agere solitam, non propter divitias vel imperium, sed quod tres filios natu minores videret satellites esse fratris natu maximi, eumque in medio ipsorum gladios hastasque ferentium absque metu versari.* Nec vero apud Plutarchum solum, sed & apud Strabonem lib. XIII. p. 624. Ἀπολλωνίς, Ἀπολλωνίδες, nomen fertur hujus mulieris, non Ἀπολλωνιάς. Ejusdem matronæ jam meminimus ad XVIII. 24, 8. Apud Suidam in Ἀττάλος, Ἀπολλωνία vocatur: sed in Ἀπολλωνιάς cum codice Peiresciano consentit idem Suidas, ad ipsam hanc vocem, ubi eandem Polybianam eclogam exhibet. Et paulo post rursus, in Ἀπολλωνιάς λίμνη, apud eundem Suidam adducitur aliud fragmentum de eadem muliere, quod forte ex alio Polybii nostri loco ductum est: Ἀττάλος (Attali filius Eumenis frater & successor in regno) τὴν αὐτοῦ μητέρα Ἀπολλωνιάδα μεταλλάξασα κατὰ τὸ μέγιστον ἱερὸν Περγάμου κατέθετο, ὅπερ αὐτὸς ἐδάματο, τὴν τε γείτονα λίμνην αὐτῇ προσανόμασεν. Quanam vero occasione hoc loco Polybii mentionem hujus matronæ fecerit, indicavit compilator in fine eclogæ, verf. 8.

Ibid. ἀξία μνήμης καὶ παρασημασίας. — „παρασημασίας si bene habet, est vocabulum medium, & interpretationis in utramque partem patiens: nam hic quidem loci non potest nisi in laudem accipi, supra autem p. 1417, 11. [XVI. 22, 1.] reprehensionem, vituperationem indicabat. Aliàs ἐπισημαίνεσθαι & ἐπισημασίαν usurpat, quamquam & hoc ipsum utramque in partem, modo approbationis, modo improbationis.“ REISKIUS.

Verf. 2. *Verf. 2. μέχρι τῆς τελευταίας.* — „In Suidæ lexico additur ἡμέρας, quod tamen non minori elegantia subaudiri possit.“ VALESIVS. — „Potest ἡμέρας addi, auctore Suida; potest omitti, nam facile subaudietur: ego tamen τελευταῖας malim.“ REISKIUS.

Verf. 3. *Verf. 3. πρὸς πάντας τούτους &c.* Cogitaveramus πρὸς πάντων τούτων, ab omnibus filiis suis incredibilem amorem & benevolentiam constanter usque ad extremum vitæ

vita finem experta est. Sed nil mutandum. — *Ibid. διε-
Φύλαξε τὴν εὐνοίαν. ἐΦύλαξε εὐνοίαν Suidas. — Ibid. μέ-
χρι τῆς τοῦ βίου καταστροφῆς. μέχρι τελευτῆς idem.*

*Verf. 4. ἐν τῇ παρεπιδημίᾳ. Valefius: ceterum Atta- Verf. 4.
lus cum fratre in illo matris adventu in urbem Cyzicum. At
de matris adventu nihil est in græco. Videtur mater post
Attali mortem Cyzici habitasse, unde oriunda erat: eo
visitatum illam venerunt & per aliquot dies commorati
apud illam sunt filii Eumenis cum Attalo.*

*Verf. 7. Κλέοβιν καὶ Βίτωνα. Nota fabula est, ait Ci- Verf. 7.
cero Tuscul. I. 47. Argiæ sacerdotis, Cleobis & Biton, filii
prædicantur. Cum illam ad solemne & statum sacrificium
curru vehi jus esset, satis longe ab oppido ad fanum, mo-
rarenturque iumenta; tunc juvenes hi, veste posita, corpora
oleo perunxerunt, ad jugum accesserunt: ita sacerdos ad-
vecta in fanum, cum currus esset ductus a filiis. &c. Fuse
rem narravit Herodot. I. 31. indeque alii multi.*

*Verf. 8. μετὰ τὴν διάλυσιν τὴν πρὸς Προυσίαν τὸν βασι- Verf. 8.
λέα. — „Hæc de compositione pacis nihil invenio in fra-
gimentis Legationum, quæ nobis a Polybio supersunt.“
REISKIUS. — Videtur pax composita post illud bellum,
quod memorat Polyb. XXIV. 1, 4. & Livius XXXIX. 46.
unde intelligitur, bellum illud gestum esse A. V. 570. ad
quem annum retulimus hanc eclogam.*

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XXIV.

RELIQVIA S.

CAPVT I.

Lib. XXIV.
Cap. I
Vers. 1.

Vers. 1. Κατὰ τὴν θ' καὶ μ' Ὀλυμπ. In Bav. plene hæc scripta sunt: Κατὰ τὴν ἐνάτην καὶ τετάρτην Ὀλυμπ. De Eclogæ hujus Argumento conf. Liv. XXXIX. 46. 48.

Vers. 2.

Vers. 2. Φιλίππου συγκληισθέντες εἰς τὴν κατὰ τὸ σύμβολον δικαιοδοσίαν. — „*Ad verbum: Philippo concluso iura redditionem iusti & æqui, ex compaſſo. δικαιοδοσία est præstatio juris ejus, quod alicui vim & injuriam passo satisfacit, τὸ σύμβολον est jus conditum, compaſtum inter duos, seu privatos, seu civitates aut reges & populos; formula, lex juris æqui, secundum quam inter eos in communione rerum, quæ ipsos intercedit, agitur & agi debet.* In Notis Fulvii Vrsini legitur συμβόλαιον, casu, ex consilio, incertum. [In Bav. σύμβολον, ut in contextu Vrsini.] Utrumque dicitur, σύμβολον & συμβόλαιον. vide Valef. ad Harpocrat. p. 333 sq. Potest τὸ σύμβολον repeti ab eo, quod inter partes pacificentes συμβάλλεται, constituitur & consensu decernitur atque confirmatur, aut ab eo, quod partes litigantes pari utrimque jure apud judicem συμβάλλουσι, conveniunt. Quæ vers. 34. appellat συμβόλαια (scil. κρίματα, vid. p. 1194, 39) [infra, vers. 11 sq.] ea sunt Latinis recuperatoria judicia, ubi judex cognoscit, quis alterum

rum re sua privarit, & fraudato res suas reddit. Versu 37. [nobis vers. 12. hujus cap.] σύμβολον est *conventus partium ad jus æquum exposcendum & res repetendas atque reddendas.* Hæc REISKIUS; — quæ quamquam nec plana satis, nec omni ex parte adcurata nobis visa sunt, tamen in loco, qui difficultate non caret, integra adponere placuit, præsertim quum ad hæc ipse provocarit in eis quæ ad XXIII. 12. 7. adnotavit. De vocabulo δικαιοδοσία jam diximus ad IV. 16, 4. ubi veremur ne nimis strictam ac fortasse prorsus ab usu alienam notionem ei tribuerimus, cum diximus, esse *satisfactionem pro damno inlato, & spon- sionem vel satisfactionem de damno non inferendo.* Nempe ibi nimis ad literam accipiebamus hanc vocem; & ab oculis versabatur Cafauboni interpretatio fragmenti illius Poly- biani, quod est apud ipsum num. 42. nobis vero Fragmentum grammaticum XXXIX. Tom. V. p. 84. ubi verba ista, ἡ κατὰ τινος ἄλλας ὑποκειμένης δικαιοδοσίας sic ille inter- pretatus erat, *secundum alias moribus hominum receptas rationes luendæ injuriæ & satisfaciendi*: quasi ἡ δικαιοδοσία fere idem esset ac τὸ δίκην δοῦναι, quod tamen diversum est. At cognatæ & conjugatæ, ut ajunt grammatici, voces sunt δικαιοδοτεῖν, δικαιοδότης, δικαιοδοσία. Est autem δικαιοδοτεῖν, cum apud alios auctores, ab Henr. Stephano in Thef. ad hoc verbum laudatos, tum apud Diodorum Sicul. in Eclogis de Virt. & Vitiis ex lib. XXXII. Tom. II. edit. Wesfeling. p. 608. nihil aliud, nisi *jura reddere, jus dicere, judicium exercere.* ἀναρχίας δ' οὔσης, inquit, διὰ τὸ μηδεμίαν Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν δικαιοδοτεῖν, id est, *cumque (in Sicilia) justitium esset, eo quod nullus prætor populi Ro- mani jus diceret.* Paritur ὁ δικαιοδότης apud Strabonem lib. XVII. p. 797. dicitur ille magistratus Aegypti ab Au- gusto constitutus, qui *exercendis judiciis & juri dicunda* erat *præfectus*, quem *Juridicum* latine nominabant: & generatim apud Suidam δικαιοδότης exponitur per ὁ δικαστής, id est, *judex.* Pari itaque ratione ἡ δικαιοδοσία erit *juris redditio, jurisdictio, exercitium judiciorum, & ipsum judi-*

Verf. 2. *ium*. Sic Dionysius Halic. Antiq. Roman. X. 19. de L. Quintio consule loquens: Καταστάντος τοῦ Θορύβου, αἱ δικαστήρια τ' ἀπεδόθη τοῖς θεομένοις, ἐκ πολλῶν παρεσκευασμένα χρόνων, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐγκλημάτων αὐτὸς ἴσως καὶ δικαίως διάκρινα, δι' ἑλγος ἡμέρας ἐπὶ τοῦ βήματος καθεζόμενος, εὐπρόσδοκόν τε καὶ πρῶτον καὶ Φιλάνθρωπον τοῖς ἐπὶ τὴν δικαιοδοσίαν ἀφικνουμένοις ἑαυτὸν παρέχων. Vbi recte interpretres: *omnibus qui ad disceptandum in jus veniebant, (proprie, qui veniebant in iudicium, qui veniebant petituri ut jus sibi diceretur) se facilem & lenem & humanum praebens*. In eademque sententiam IV. 16, 4. verba ista, ἔτις αὐτοὺς εἰς δικαιοδοσίαν προὔκαλεῖτο περὶ τῶν γαγονόντων ἢ καὶ νῆ δία τῶν μελλόντων, non male Casaubonus sic reddidisse videtur: *si quis propter illa quae fecissent, aut etiam mehercule quae facere pararent, in jus eos vocaret: quamquam non dissimulandum, dubitationem ibi nonnullam existere posse ex verbis ἢ καὶ νῆ δία τῶν μελλόντων, quoniam haud ita facile adparet quo pacto ob futura aliquis in jus vocari possit, nisi ea fine, ut caveat de damno non inferendo; quo spectabat interpretatio, quam ibi tentavimus, vocabuli δικαιοδοσία*. Rursus vero XX. 6, 2. τὴν δικαιοδοσίαν percommode Valesius non aliter, nisi *jurisdictionem* interpretatus est: *ἐξέκοπτον αἰεὶ τὴν δικαιοδοσίαν, jurisdictionem assidue differebant; quam eandem dictionem rursus hoc ipso capite, in quo versamur, verf. 12. habemus, sed eam misere vulgo corruptam deformatamque*. Denique eodem hoc loco, in quo haeremus, verba ista, συγκληθέντος Φιλίππου εἰς τὴν δικαιοδοσίαν, nil aliud sonant, nisi, *cum Philippus eo esset redactus, ut jure disceptare, ut iudicio iudicis sese submittere cogeretur; quam sententiam etiam Casaubonus expressit*. Denique vocabulo δικαιοδοσία, per metonymiam quamdam sive synecdochen, utitur Polybius pro *quavis singulari ratione juris dicendi & sententiam pronunciandi*, scilicet sive ex scripta lege, sive ex praecedente quodam pacto inter partes inito, sive ex aequo & bono, ut iudicat arbiter, sive quod sit aliud

aliud sententiæ pronunciandæ fundamentum. Sic XXXII. 17, 4. quum Delii, in civitatem Achæorum cooptati, postulassent, ut iudices Athenienses sibi jus dicerent secundam illam juris formulam, quæ continebatur pacto inter Athenienses Achæosque convento, dicunt Athenienses, *nullam talem juris dicendi rationem*, (δικαιοδοσίαν) *nullam talem juris formulam, nullum tale jus sibi cum Delis intercedere*. Eodemque modo accipiendum hoc vocab. in illo fragmento, quod supra diximus, (Fragm. Gramm. XXXIX.) ὅταν ᾗ τὸ δίκαιον ἐλαβεῖν παρὰ τῶν ἀδικησάντων, ἢ κατὰ νόμους, ἢ κατὰ τινὰς ἄλλας ὑποκειμένας δικαιοδοσίας. id est, *Cum jus repetere ab eis, qui nos injuria adfecerunt, licet, sive ex legibus, sive ex alia quadam, quæ adest, quæ in medio posita est, juris formula, juris ratione, juris fundamento*. Intelligere autem, (ut ibi monuimus) per ἄλλας δικαιοδοσίας videtur eas, quæ fiunt κατὰ σύμβολον, quemadmodum & XXXII. 17, 3. dicit, & hoc loco, ad quem hæc adnotamus. Est autem σύμβολον, ut perspicue Valesius docuit in Notis ad Harpocrat. p. m. 72. & in Notis ad Notas Mauflaci p. 133. *pactum, inter duos populos conventum, de ratione juris dicendi & litem judicandi, ubi controversia est inter ciues utriusque populi*. Confer Reiskium in Indice Græcitat. Demosthenicæ, voc. σύμβολον. Quod vero idem Reiskius in Adnotatione ad hunc locum, supra adscripta, significare videtur, idem dici σύμβολον & συμβόλαιον, id quidem secus esse, & differre σύμβολον a συμβολαίῳ, post Valesium loco citato, idem ipse monuit ad Dionys. Halicarn. Vol. IV. p. 2314 sq. Ceterum vide quæ ad verf. 11. notamus. Pro δικαιοδοσίαν, mendose h. l. διαδοσίαν habebat uterque codex mstus; sed in δικαιοδοσ. recte consentiunt verf. 12.

Ibid. τῶν πρὸς αὐτὸν ἀμφισβ. Caret τῶν Bav.

Verf. 4. Προυσίᾳ. παρουσίᾳ Bav. — *Verf.* 5. τοῦ. Verf. 4 sqq. τοὺς ἀπολογησέμενος. τοῦτοις ἀπολογησάμ. Bav. & Vrfini codex. — *Ibid.* μεθ' ἐκυτοῦ. μεθ' αὐτοῦ (sic Bav.) *Verf.* 6. ἀφ' ἐκάστου γένους τῶν ἐν τῇ πόλει. Vide infra, cap. 4, 2sq. *Verf.*

Verf. 8. *Verf. 8. τὸν Δημήτριον εἰσαγαγόντες οἱ στρατηγοί. Ca-*
saubonus: Consules Demetrium introduxerunt. στρατηγοί,
quod satis notum est, & praetores & consules Romani di-
cuntur. Vide ad I. 7, 12. Recte vero hoc loco consules
vertit interpretes, praeeunte Livio XXXIX. 46. priusquam
consules in provincias proficiscerentur, legationes transmaris-
mas in senatum introduxerunt. Nos quidem praetores scri-
psumus, cum ex Appiani Mithridat. c. 6. meminisset, a
praetore urbano legatos regum & populorum in senatum
introducos; quod & Livius confirmat, X. 45. XXXIV.
57. XXXIX. 54. Sed, id quidem nonnisi absentibus con-
sulibus factum, opportune monuit Drakenborch. ad Liv.
XXXIX. 33, 1. Conf. quæ notavimus ad Polyb. XXI.
1, 3. Tacemus quod unus tantum praetor urbanus fuerit,
non plures. Consulum vero officium fuisse, legationes in
senatum introducere, diserte Polybius etiam noster docet
VI. 12, 2. Conf. Liv. III. 4. XXXII. 8. XXXVIII. 43.
XXXIX. 46. XL. 20. &c. Quare utique in versione no-
stra Consules, pro praetores, rescriptum velimus. Pari-
terque cap. 2, 9. ad verba illa, 'Ἀποδεξαμένη γὰρ τὸν Δημή-
τριον - - διὰ τοῦ στρατηγοῦ, revocatam Casauboni versionem
velimus: Demetrio namque per consulem magnifice lau-
dato & benigne habito.

Ibid. Si verum est παρακλίσαντο, fuerit illud eodem modo dictum quo mox & sæpe aliàs παρῆγον pro παρεισῆγον. Et παρακλεῖν pro advocare passim apud scriptores, quos H. Stephanus laudavit, & præcipue apud Xenophontem, occurrit, Cyropæd. I. 5, 7. VIII. 5, 22, aliisque locis, quæ notata a Zeunio sunt in Indice græcitat.

Verf. 9. 10. *Verf. 9. περὶ τοῦ. περὶ δὲ τοῦ πῶς Bav. — Verf. 10. 'Ἀθ-*
μάνων. 'Ἀθικμάνων Vrsin. cum msstis, constanter.

Verf. 11. *Verf. 11. περὶ συμβολαίων. Reiskius quo pacto hoc*
loco, collato cum versu sequenti, συμβόλαια κρίματα in-
venerit, nescire nos professi sumus in Aduot. ad verf. 2.
hujus cap. Commemorat quidem Thucydides I. 77. ξυμ-
βολαίαις δίκαις, quæ sunt disceptationes seu actiones inter
cives

cives diversorum populorum, quæ instituantur ἀπὸ συμβόλου, id est, ex pacto inter duos populos de jure dicundo & dirimendis litibus concluso. At nunc haud dubie pro substantivo utitur Polybius hoc vocabulo. Est autem *συμβόλαιον*, ut recte ERNESTVS in Lexic. Polyb. monuit, *syngrapha*, &, per metonymiam, *as alienum e syngrapha*, pecunia quæ e *syngrapha* debetur: quam in partem ad Dionem Cassium provocavit lib. LVIII. p. 634. & ad Gesnerum & Reitzium ad Luciani Afin. T. II. p. 567, 68. Generatim, quilibet *contractus scripto consignatus de re pecuniaria*, tum ipsum *scriptum quo de ea re cautum est*, denique *debitum ex contractu*. Hesychius: Συμβόλαιον* συνάλλαγμα, συγγραφή, ἀσφάλεια, γραμματεῖον. Frequens vocabuli usus apud Oratores; de quo confer Reiskium nostrum in Indice græcitat. Demosth. Apud Polyb. XX. 6, 1. habuimus *ῥηωτικὰ συμβόλαια*, *contractus inter privatos de re pecuniaria*.

Verf. 12. κατὰ τὸ σύμβολον. Vide notata ad *verf. 2.* *Verf. 12.* *Ibid.* διὰ τὸ τὸν Φίλιππον ἐγκόπτειν τῇ δικαιοδοσίᾳ. Commode, quoad sententiam, Casaubonus: *quia rex, quo minus jus redderetur, impediret*. Sed græca verba minime in liquido sunt. ἐγκόπτειν cum dativo casu, pro *impedire*, vix ullibi in græco sermone invenitur. At, ne agnoscunt quidem id verbum codices, sed pro sua auctoritate illud posuit Casaub. ἐκκόπτειν τῇ δικαιοδοσίᾳ habet Vrsinus cum mssis; quam quidem scripturam & ipsam corruptam esse intelligimus; sed alia parte, quam qua Casaubonus putavit, latere error nobis videtur. Persæpe litteram ν in fine, pro librariorum sive libidine sive negligentia, perperam vel adjectam vel omissam vidimus. Lege ἐκκόπτειν τὴν δικαιοδοσίαν, & a vero, ni toti fallimur, proxime aberis. Eadem ipsa phrasi in re simillima usus est scriptor noster XX. 6, 2. ἐξέκοπτον ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν. id est, *jurisdictionem semper differebant, extrahebant, judicium in aliud tempus rejiciendo eludebant*. Eodem modo ἐκκρούειν & ἐκκρούεσθαι δίκην, apud Demosthenem, est *judi-*

Vers. 12. *judicium cavillationibus extrahere, differre, adeoque declinare.*

Ibid. ἐγκαλοῦντες τοῖς κρίμασιν, ὡς παραβραβευμένοις, Haud dubie vera ista lectio, & commodissima sententia; *quererentur de judiciis male & inique administratis.* βραβεύειν τὰ κρίματα, *administrare judicia; παραβραβεύειν, male administrare, pervertit, ut interpretatur Hesychius, id est perperam judicare.* Cum παραβραβευμένοι vulgo legerent, ad ἐγκαλοῦντες id referentes, interpretati sunt, *injuria se esse adfectos in judicio; quæ notio in verbum καταβραβεύειν utcumque conveniebat, quo usus est Demosthenes, non in παραβραβεύειν.*

Vers. 13. ἀκρίσια perspicte Casaub. correxit; id est, *perturbatio, confusio.* Familiare id vocabulum Polybio, vide II. 39, 8. V. 25, 6. &c. Immo adjectis eisdem verbis ποικίλη τις ἢ ἀκρίσια, V. 48, 5. Denique subinde cum ἀκρίσια perperam a librariis permutatum hoc vocab. *Ibid.* δυσχώρητος. — „Forte δυσχείριστος, vel potius δυσθεώρητος, aut δυσδιαχώρητος, ex illa verbi διαχωρῶν notionē, de qua supra ad p. 1070, 22. [XVIII. 23, 3.] egimus, qua significat *bene succedere, aut δυσεγχείρητος, ægre tractabilis, quam vix audeas attingere; aut δυσχώριστος, ægre extricabilis.*” REISKIUS. — Non sollicitandum videtur vulgatum. Quemadmodum αἱ δυσχωρίαι τῶν τόπων sunt *difficultates locorum, loca vix permeabilia & superabilia*, II. 6, 4. III. 28, 5. &c. sic ἀκρίσια ἀχώρητος, *confusio e qua ægre invenitur exitus; & si quid mutandum, suspicaremur δυσεχώρητος.* Sed rursus, quemadmodum ἄχωρητον dicitur quod *capi, comprehendere, intelligi nequit; cuius usus exemplum ab Henr. Stephano prolatum est: sic ἀκρίσια δυσχώρητος fuerit confusio, captu vel intellectu difficilis; quam sententiam commode Casaubonus his verbis expressit, quum tot res simul memoria complecti haud facile esset.* *Ibid.* Sex verba (ἐκ τῶν κατηγορουμένων. “Ὅθεν ἡ σύγκλητος perperam desunt codici Bav.

CAPVT II.

Cap. II.
Vers. 1.

Vers. 1. ἐφ' ἡκάστοις τούτων λόγον ὑπέχεν. Præpositionem ἐφ' vel ἐπὶ ignorat Vrsinus cum msstis: sua auctoritate adiecit Casaubonus, perperam, ut nobis videtur; temere certe, ac citra necessitatem. In versione idem posuit, *ut horum omnium rationem redderet*. Dele in græco præpositionem, & in versione scribe, *ut his omnibus* (nempe legatis Philippum accusantibus) *sigillatim rationem redderet*, vel *responderet*. Vulgatissima phrasis, λόγον ὑπέχεν τινί.

Vers. 2. διακειμένη. Mendose διακειμένοις Bav. — *Ibid.* Vers. 2. τῆς τοιαύτης συστροφίας καὶ ποικιλίας. Facile utique ex εὐστροφίας, (quod *versutiam*, *vasfritiem* denotat) in συστροφίας aberrare potuit librarius. At, verum si quærimus, nullum in querimoniis de Philippo jactatis vestigium *versutiae* adparet: quilibet jus suum persequeretur, aut de injuria libere & ingenue querebatur. Itaque non sollicitandum erat vulgatum: & videtur vocab. συστροφή eadem notione accipiendum cum συστροφῇ, *coitio multorum in unum, multorum conjunctus & tumultuosus impetus*. conf. Lexic. Polyb. in συστρέφω. ERNESTVS, vulgatum pariter tenens: „Non bene Casaub. *vasfritiem* intelligit, inquit, quod hoc verbum significare non potest. Est potius *viz acriter & vehementer agentium causas: impetum actionis* dixit Quintil. XI. 3.“ — Sed ea quidem notio veremur, ne precario prorsus huic vocab. tribuatur. Reiskio, præter εὐστροφίας, etiam δυστροφίας, id est, *malignitatis*, in mentem venerat. — *Ibid.* ἀπολειπόμενον. ἀπολιπόμενον Bav.

Vers. 5. βιβλίον οὐ μέγα. βιβλίον, ἐν οὐ μέγα voluit Vers. 5sq. Reisk. præter necessitatem. — *Vers. 7.* πασχόντων correxit Vrsinus. παρασχόντων erat in msstis. — *Vers. 8.* μίαν ἐποίησ. λίαν ἐποίησ. Bav.

Vers. 9. διὰ στρατηγοῦ non debueramus *per prætorem* Vers. 9. interpretari. Recte Casaub. *per consulem*, quod repositum velimus. Vide ad cap. 1, 8.

Vers.

- Verf. 10. *Verf.* 10. κατὰ τὴν τῆς συγκλ. τὴν caret Bav. — *Ibid.* διότι τῆς συμπεριφορᾶς τυγχάνει ταύτης, *cum hanc experiri indulgentiam.*

CAPUT III.

Cap. III.

- Verf. 1. *Verf.* 1. περὶ τοῦ βοηθείας τῆς ἀποσταλείσης ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τῷ Πρωσίχ. Non de auxilio olim Prusiae a Philippo missio hic agitur, de quo dictum est XV. 22, 1. & XVII. 4, 7. sed de auxilio Prusiae nuper missio adversum Eumenem eo bello, cujus obiter mentio facta est XXIII. 18, 8. — *Ibid.* ἐξαγχοχέναι recte Casaub. cum Bav. ἐξαγειοχέναι Vrlin.

- Verf. 3. *Verf.* 3. τῶν ἐπὶ Θράκης τόπων. Potest hic genitivus pendere a πάντα, quod sequitur; potest etiam praepositio περὶ subintelligi. — *Ibid.* παρακρουομένη περὶ τούτων. Sic correctum voluit Vrlinus, & sic habet ed. Casaubon. & seqq. παρακρουομένης mssti. παρακρουμένη editio Vrlinī, errore operarum. Potest autem utique per se ferri verbum παρακρουομένη, eadem sententia, quae & lib. XXXIV. 5, 2. recurrit, *sibi verba dari, sibi imponi, decipi sese.* Sed haud satis convenire videtur id quod adjicitur, περὶ τούτων. Ac prope absumus, ut persuasum habeamus, παρακρουομένη περὶ τούτων legendum, *sibi in his non obtemperatum*; quod mire convenit cum eo quod praecessit, διακημένα κατὰ τὴν τῆς συγκλήτου γνώμην, *administrata ex senatus voluntate.* Sic verbum παρακρούειν non solum cum nudo genitivo constructum habemus, XXVI. 2, 1. sed & sequente praepositione περὶ, XXX. 18, 2.

- Verf. 5. *Verf.* 5. τῆς οἰκίας ἀτυχίας. Corrupta τῆς οἰκίας ἀτυχίας mssti. Correxuit Vrlinus.

- Verf. 7. *Verf.* 7. ὃ τε καὶ τις ἐκκλετάμενος. — „Si mei iudicii res sit, (sic ad h.l. PALMERIUS notavit) vellem legi, “Ὅτι καὶ Τίτος. Est enim, ut videtur, principium fragmenti.“ — Vulgatum defendit Gronovius, & similiter dictum ait, ut illud XXII. 12, 10. τοῖς δὲ περὶ τὸν Δαμοτέλην ἐπέθετό τις. Nos, iterum iterumque relegentes ita

ista verba, non dubitamus pronunciare, Τῖτος pro τις scribendam; eoque magis, quod particulam καὶ (quod nunc demum animadvertimus) ignorant mssti & Vrsinus, quæ temere adjecta a Casaubono est. Scribe igitur ὃ τε Τῖτος, quod refertur ad id quod vers. 6. præcessit, ἣ τε σύγκλητος. Titum Flaminium præcipue tunc fovisse & commendasse Romanis Demetrium, diserte testatur Appianus de Reb. Macedon. Eclog. VII. cap. 4. Sed plane rem conficit id, quod apud Livium XL. 11. de Demetrio ad Philippum patrem dicit Perseus: *Titus Quinctius nunc est auctor omnium rerum istis, & magister*: adde quæ ibidem & præcedant & sequuntur.

Vers. 7.

Vers. 8. ὡς αὐτίκα μάλα συγκατασκευασόντων αὐτῷ &c. συγκατασκευασάντων Vrsin. cum msstis. Correxuit Casaubonus. — Ibid. ἡρέθισε γράψας correxit Casaub. ἡρέθισε γράψας Vrsin. cum msstis. ἐξ αὐτῆς. Commodius ἐξ-αὐτῆς, una voce, ut alias. Cum editum esset ὡς πλείστον ὠφέλιμον καὶ χρησιμώτατον, quæ verba ad Demetrium referens Casaubonus, ita erat interpretatus, *magno namque ipsi usui & commodo eo loci illum futurum*; recte monuit REISKIUS: „ὠφέλιμον Vrsino debetur, a cujus codice id aberat, & recte quidem. Legendum enim, ὡς πλείστον καὶ χρησιμωτάτων, cum amicis quam plurimis & quam commodissimis. — χρήσιμος, commodus, idoneus, solers, ad usum aptus. conf. III. 35, 8. VI. 2, 11. Eamdem emendationem Gronovius ad oram sui libri sua manu notaverat, & confirmat eam Livius, nisi quod vocabulum χρησιμωτάτων non expressit, sed sua auctoritate (nam, apud Polybium, aliam scripturam in suo exemplo eum invenisse, non putamus) aliud substituit. Perseum, fratrem Demetrii, ad patrem Philippum hæc verba facientem Livius l.c. inducit: *Quo spectare illas literas ad te nunc missas T. Quinctii credis, quibus & bene te consuluisse rebus tuis ait, quod Demetrium Romam miseris, & hortatur ut iterum, & cum pluribus legatis, & primoribus quoque Macedonum remittas eum? . . . Quæruntur adjutores consiliis* Polybii Hist. T. VII.

Vers. 8.

quum te plures & principes Macedonum, cum isto mittere jubet.

Verf. 10. Verf. 10. τὰ κατὰ μέρος. Vide Liv. XXXIX. 53. & XL. 5 seqq. Adde Nostrum cap. 7 sq. hujus libri.

Cap. IV.

C A P V T IV.

Verf. 2.

Verf. 2. Τούτων δ' ἦσαν διαφοράι δ'. Conf. I. 6. Quatuor genera hominum, ait, Lacedæmones adfuisse legatos. Temere a Reiskio nescimus quæ quatuor τέλη Lacedæmoniorum, quos quatuor ordines ille dixit, fictos vidimus in Adnot. ad XXIII. 7, 6.

Ibid. οἱ μὲν γὰρ περὶ Λύσιν ἦκοντες * τῶν ἀρχαίων Φυγάδων. περὶ λύσιν habet Bav. neque aliter in Notis locum hunc citat Vrsinus, in cujus contextu tamen περὶ λύσεως, ex ipsius utique emendatione est editum. Vrsini scripturam tenens Casaubonus, sic est interpretatus: quidam ad liberationem impetrandam veterum exulum venerant. At, quos veteres exfules, ἀρχαίους Φυγάδας, Polybius dicit, de eorum liberatione non nunc demum agitari quaestio potuit, quippe qui (ut docuimus in Adnot. ad XX. 12, 4.) jam A. V. 565. ex decreto Achæorum per prætorem Philopoemenem in civitatem restituti sunt: & ex ipsa petitione, quam nunc proferunt hi veteres exfules, satis adparet, eos jam restitutos fuisse; non enim reditum in patriam petunt, quem jam pridem obtinnerant, sed bonorum restitutionem, quorum in possessione ante exilium fuissent. Itaque perspecte jam REISKIUS, codicum quidem scripturam ignorans, (certe scripturæ illius, quæ in Notis Vrsini exhibetur, nullam faciens mentionem, sic monuit ad hunc locum: „In λύσεως latet nomen proprium; forte Λυσίαν, ut legendum sit οἱ μὲν γὰρ περὶ Λυσίαν ἦκοντες ὑπὲρ τῶν ἀρχαίων Φυγάδων.“ — Nos, quum nihil impediatur quo minus Λύσιν verum viri nomen putemus, non deferendam codicum scripturam duximus. Ac videtur idem nomen latere in Κλητιν vel Κλησιν, qui memoratur XXV. 2, 5. unde fortasse, cum in exemplari fuisset οἱ μὲν γὰρ περὶ Λύ-

σιν, ὄντες τῶν ἀρχαίων Φυγάδων, (*qui e numero veterum exsulum erant,*) aliquis sive superne sive ad latus adnotaverat ἢ κ, nempe ἢ Κλύσειν, quod alius librarius, perperam accipiens, ad verbum ὄντες retulit, idque in ἦκοντες mutavit. Conf. mox ad vers. 3.

Vers. 2.

Ibid. ἀφ' ὧν ἐφυγον, a quibus pulsi fuerant cum in exsilium mitterentur. conf. XXVI. 5, 2.

Vers. 3. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἄρεα καὶ Ἀλκιβιάδην. Hos pariter e numero veterum exsulum fuisse, docuerat jam XXIII. 11, 7. Quare commodè versu præced. pro ἦκοντες legeretur καὶ οὗτοι ὄντες. Pro Ἄρεα vero, quod nunc quidem omnes habent, Ἀρέα scribendum penacutè, ut XXIII. 12, 2. a primo casu Ἀρεὺς, XXIII. 11, 7. Videntur autem Areus & Alcibiades, cum nobilissimi olim fuissent Spartanorum, (ut docet Pausan. VII. 9. p. 544.) adeoque haud dubie multum in bonis habuissent, nunc, cum ex omnibus suis bonis singulis talentis contentos se fore significant, conciliare sibi voluisse animos Spartanorum, quibus invitis in patriam ab Achæis fuerant reducti. Nam hæc ipsa causa maxime fuisse videtur, cur ægre a Spartanis, qui tunc urbem tenebant, recepti, & ad extremum rursus ejecti sint veteres illi exsules, (conf. ad cap. 5, 18. & ad XXV. 1, 10.) ne Spartani cogerentur his bona, quæ olim possedissent, quæ nunc sive publico ærario cesserant, sive in aliorum privatorum manibus erant, restituere. —

Ibid. ἐφ' ᾧ. Perperam ἐφ' ὧν Bav.

Vers. 4.

Vers. 4. Σήριππος. — „Ἡρικκος. Sibilus adhæsit e sine vocabuli proximi: ut Δήριππος, ita quoque Ἡρικκος, Ποσειδίππος, vide tamen p. 1204, 3.“ REISKIVS. — Loculus, quem indigitat vir doctus, est XXIV. 10, 11. ubi rursus Σήριππος memoratur. — *Ibid.* μένειν τὴν ὑποκειμένην κατάστασιν &c. ut in eum statum restitueretur Lacedæmoniorum respublica, qui tum fuit, cum Achæorum concilii erant. Eum putamus statum dici, quo fuit respublica Lacedæmoniorum tum, cum a Philopoemene A. V. 562, post occisum ab Aetolis Nabidem tyrannum, Lacedæmo-

nii primum societati Achæorum juncti sunt: cujus rei memoria apud Polybium quidem intercudit, sed conservata est apud Livium XXXV. 37. Pausan. VIII. 51. p. 703. Plutarch. in Philop. p. 364 fq. — *Ibid.* ἦν ἔχοντες. ἦν ἔχοντες Bav.

Verf. 3. *Verf.* 5. Ἀπὸ δὲ τῶν τεθνητωμένων καὶ τῶν ἐκπεπνυμένων κατὰ τὰ τῶν Ἀχαιῶν δόγματα. Perperam τὰ κατὰ τῶν Ἀχ. Areus & Alcibiades in concilio Achæorum capitis fuerant damnati, eo quod legationem Romam adversus Achæos, optime de se meritos, susceperant, & invidiose apud Romanos de eis conquesti erant. Liv. XXXIX. 35. Pausan. VII. 9. p. 544. sed ea damnatio mox rursus, intercedente Appio Claudio, Romanorum legato, sublata erat. Liv. ib. c. 37. Et illi nunc ipsi rursus Romæ legati aderant; quare de his hic non agitur; nec ab horum partibus stetit *Charon*. De eis agitur, qui tum, cum Lacedæmonii ab Achæorum societate defecissent, ab Achæis, prætore Philopoemene, partim capitis damnati, partim in fugam pulsi erant. De quibus nihil quidem Livius, in ejus rei narratione, XXXVIII. 34. diferte commemorat; quamquam ceteroquin Polybium maxime in horum temporum historia, & in Græcorum rebus, secutus. Nempe is *septemdecim per tumultum interfectos, sexaginta tres postero die capitis damnatos & ad supplicium traditos* narrat; aliorum damnatorum aut in exilium pulforum in ea quidem narratione non meminit. Quo pertinet, quod in Polybianæ historiæ Reliquiis XXII. 23, 2. ex Plutarcho vidimus, Polybium *octoginta Lacedæmonios Philopoemenis jussu interfectos* prodidisse. Sed quod si cum hoc conferimus, partim quod, eodem Plutarcho teste, Aristocrates trecentos & quinquaginta Spartiatis a Philopoemene interfectos scripsit, partim quod Pausanias VIII. 51. ait, *trecentos Spartanos, defectionis auctores, Peloponneso a Philopoemene pulsos*: hæc, inquam, si inter se conferimus, intelligi par est, præter eos qui ad supplicium traditi sunt, complures alios partim in exilium pulsos esse, partim absentes capi-

capitis damnatos. Confer infra, verf. 14. Horum igitur caufam nunc Romæ Charon defendebat. Id fi non placet, vide, an τοὺς ἐκπεπαιγμένους κατὰ τὰ τῶν Ἀχαιῶν δόγματα nunc illos novos Spartæ cives dicat, quorum magnus erat numerus, qui a tyrannis olim e fervitute liberati & civitate donati fuerant, qui a Philopoemene & Achæis coacti funt Lacedæmone excedere, & in Achaiam ducti, teſte Liv. XXXVIII. 34. & Plutarch. p. 365. quo & pertinet quod apud Polyb. XXIII. 12, 2. legimus.

Ibid. εἰ περὶ Χάρωνος. Cum Χάρωνος vulgo legeretur, monuerat jam Reifkius, videri hunc eundem eſſe, qui Χάρων nominatur in Excerpt. Valeſ. (nobis lib. XXV. cap. 8.) Recte: nam, cum ibi dicat Polybius, Χάρωνος illum anno ſuperiori Romam iviſſe legatum; videmus lib. eod. cap. 2, 4. illo anno, de quo agitur, Χάρωνος eundem, qui hic commemoratur, rurfus a Lacedæmoniis Romam miſſum. Sed quandoquidem h. l. Bavaricum codicem in ſcripturam Χάρωνος cum codice Peireſciano & Suida conſentientem habemus, non dubitari debet, verum eſſe hoc hominis nomen: & facile intelligitur, quid librarium deceperit, ut in Χάρωνος aberraverit, quod ei familiarius nomen erat.

*Ibid. καὶ τὴν πολιτείαν ἀποκαταſταθῆναι τοιαύτην * *.* Caſaubonus, nihil de lacuna ſuſpicatus, cum verſionem horum verborum adjicere eſſet oblitus, in Corrigendis monuit, adjicienda verba, *Et ut reſpublica in priorem ſtatum reſtitueretur.* Quæ ſi ſententia poteſt græcis verbis ineſſe, intelligenda ex ſuperiori verſu illa verba fuerint, ἣν ἔχοντες ποτε &c. Sed id quidem durius videtur: & aut verba nonnulla in eam aut in ſimilem ſententiam videntur fuiſſe adjicienda, aut pro τοιαύτην ſcribendum τὴν αὐτὴν, vel τὴν πρώτην, quæ Gronovii fuerat ſuſpicio, quam in ora ſui exempli ſignificavit. Ceterum ſi plane abeſſet vox τοιαύτην, non admodum deſideraretur, nec ulla lacunæ ſuſpicio facile eſſet obortura, verba iſta καὶ τὴν πολιτ. ἀποκαταſτ. interpretando, *Et ut jus civitatis illis reſtitueretur.*

Verf. 5. Sed verendum est, ne frustra indulgeamus conjecturis: nam & alia hoc loco misere corrupta in codicibus sunt; statim enim *versf. seq.* non *ἀποιοῦντο* habent libri, quod ex Casauboni emendatione est, sed *ἀπορεύοντο*; & post hoc verbum nescimus an conjunctionem *ὃς* ex ingenio adjecerit Vrsinus, quam Bavaricus certe codex ignorat.

Verf. 7. *Versf. 7.* Οὐ δυναμένη δὲ. δὲ adjecit Casaub. Deest edit. Vrsin. & mssis. — *Ibid.* προσχειρίσας recte Casaub. cum Bav. προσχειρήσας Vrsin. — *Ibid.* Τίτος. Κωνσταντος, *. VRSINVS, in Notis, hæc verba referens, Οὐτοι δὲ ἦσαν Τίτος Κόνιντος Κωνσταντος, — „Locus sine dubio corruptus, ait. Opinor autem designari Q. Cæcilium Metellum, M. Bæbium Tampilum, & Ti. Sempronium, de quibus supra.“ — Casaubonus, in græcis tenens id quod in contextu Vrsini est editum, Τίτος, Κόνιντος, Κωνσταντος, in versione sic posuit, *hi autem erant Titus * Quintius, Cæcilius.* REISKIUS, scripturam respiciens quam in Notis exhibuit Vrsinus, hæc monuit: „Κόνιντος Κωνσταντος est unus. Sed tum deerit tertius legatus: nominavit enim duos, Sempronium Gracchum, tum Q. Cæcilium Metellum: restat tertius, M. Bæbium Tamphilus. vid. Fulv. Vrsin. ad h. l. Sed multo probabilius Pausanias VII. 9. Appio Claudio hæc tribuit.“ — Respexerat scilicet Vrsinus tres illos legatos, qui XXIII. 6, 6. nominantur. At ex illis tribus, in his verbis, de quibus nunc quaerimus, non nisi unum agnoscere licet; certe Ti. Sempronium Gracchum non magis, quam M. Bæbium, hic agnoscas, Cum haud dubie nominetur primum Τίτος, id est, *Titus Quintilius*, qui, postquam victo Philippo Græciæ libertatem reddiderat, rursus A. V. 562 & 563. princeps legationis fuerat in Græciam missæ; (Liv. XXXV. 23 & c. conf. Adnot. ad Polyb. XX. 12, 1.) tum *Q. Cæcilius*, qui princeps legationis fuerat A. V. 569; (Polyb. XXIII. 6, 6. Livius XXXIX. 24.) probabile utique est, tertium, cujus nomen intercidit, *Ap. Claudium* fuisse, principem legationis missæ A. V. 570. (Polyb. XXIII, 12, 3.) Eaque etiam Grono-

vii fuerat suspicio, qui ad oram sui libri h. l. adnotavit: „*Deest Appius.*“ — Deest autem tertii legati nomen non modo in Bavarico codice, qui nil aliud nisi Τίτος, Κακίλιος, habet; verum etiam in ambigua atque dubia Vrsini lectione: nam sive Κόλντιος dedit codex ejus, fuerit hic *T. Quintilius*; sive Κόιντος, fuerit *Quintus Cacilius*. Pausanias VII. 9. p. 544 seq. de eadem re, quæ hic agitur, loquens, solum *Appium Claudium* nominat, a quo litem diremtam ait: sed in hoc prorsus discedit a Polybio, (cujus ipsius verba, ut videtur, perperam accepit) quod ait, Ap. Claudium, cum eis qui in superiori legatione comites ejus fuerant, rursus in Græciam fuisse a senatu Romano missum ad lites Lacedæmoniorum Achæorumque judicandas. Immo vero, tres illos viros non in Græciam missos Polybius dicit; sed ex mandato senatus Romæ coram his emuleatius disceptatæ sunt quæstiones controversæ, & his denique arbitris & conciliatoribus compositæ lites. Novus legatus in Græciam non Ap. Claudius, sed *Q. Marcius* nominatus est. vide hoc cap. vñ. 16. & c. 6, 1. & Livius XXXIX. 48.

Vers. 7.

Vers. 8. ἐφ' οἷς γενομένων λόγων πλείονων. ἐφ' οἷς, *apud quos, coram quibus, quibus arbitris*. Vñtatiùs aliàs cum genitivo casu construitur in ista notione præpositio ἐπὶ, quemadmodum v. c. Pausanias in eadem re p. 745. ait, καὶ λόγων ῥηθέντων ὑπὸ ἀμφοτέρωσιν ἐπὶ τῆς βουλῆς, *apud senatum, coram senatu*. Sed nec exempla defunt hujus structuræ cum tertio casu, de qua diximus ad III. 22, 8. Sic ἐπὶ μάρτυσι, *coram testibus*, apud Appian. T. I. p. 197, 45. & T. II. p. 411, 97. & 496, 25. nostræ editionis. — Ibid. περὶ τοῦ μένεν. περὶ τούτων μένεν Bav.

Vers. 8

Vers. 9. εἰς ἐκάστους Φυγάδας, *in quemque (vel pro quoque) ex exsulibus*. Cum in contextu Vrsinus sic edidisset (quod & ceteri tenuere editores) εἰς * τε γὰρ Φυγάδας, ad oram notavit τοὺς, quod quo relatum voluerit hand fatis adparet. Illud ex Notis ejus intelligimus, codicem ipsius cum Bavarico in εἰς τε γὰρ τοὺς Φυγάδας consensisse.

Vers. 9.

- Verf. 9. Qua in mendosa scriptura quænam sententia lateat, satis ex verf. 2. intelligitur. Aliena vero haud dubie huc invexit κικισκίς, cum tali modo restituendum locum suspicatus est, πότερον δὲ τὸ τάλαντον τοὺς εἰς τε Τεγέαν Φυγάδας ἐκ τῶν ἰδίων ἐκλεξ. Sed illud probamus, quod adji- ciendum simul alterum quoddam orationis membrum cen- suit idem vir doctus, velut, ἢ τὸ πᾶν ἔχαιεν, aut ἢ τὰ ὅλα ἀνακταῖσθαι.
- Verf. 10. Verf. 10. Duo verba γήγνασθαι ἐκέλευον, cum abessent a msstis, ex ingenio adjecit Vrsinus, utpote ad sensum ne- cessaria. — Ibid. εἴφ' ᾧ πάντες ἐπεβάλλοντο τὰς ἰδίας σφραγίδας. εἴφ' ᾧ Bav. quod verum putamus, & in con- textum receptum velimus. Deinde rectius fortasse fuerit ἐπέβαλλον, pro ἐπεβάλλοντο, sed ferendum hoc, neque contra librorum fidem mutandum, conf. vl. 15.
- Verf. 11. Verf. 11. εἰς τὴν ὁμολογίαν ἐκπλήξαι, injecto terrore, ad consentiendum impellere. ἐμπλέξαι voluit Reiskius; sed nil opus videtur, ut sollicitetur vulgatum, præsertim cum paulo post (verf. 15.) dicat τὰ δὲ καταπληττόμενοι τοὺς ἄν- δρας, cum quo hoc ipsum ἐκπλήξαι h. l. non male convenit. Ibid. τοὺς περὶ Ξέναρχον. Prætor hic deinde fuit Achæo- rum A. V. 581. Liv. XLI. 24. frater Archonis, qui memo- ratus est supra, XXIII. 10, 8.
- Verf. 13. Verf. 13. ἐνέπεσον. ἐνέπεσα Bav.
- Verf. 14. Verf. 14. ἐδυσχερестоῦντο. καὶ ἐδυσχερест. μὲν γὰρ Vrsi- nus cum msstis. Καὶ delevit Casaubonus, præter neces- sitatem. Sane centies particulam istam καὶ cum γὰρ con- junctam videmus, ut apud Latinos etenim; hoc vero loco signatam etiam vim habet, etiam, partim; quare revoca- tam velimus. — Ibid. τοῖς ὅλοις recte Casaub. & seqq. cum msstis. Temere τοῖς ἅλλαις Vrsin, in contextu, ὅλοις ad marginem rejecto. — Ibid. διότι δᾶ. Verbum δᾶ, cum abesset a msstis, ex conjectura adjecit Vrsinus.
- Verf. 15. Verf. 15. ἐπεβάλλοντο τῇ σφραγίδι. Vtique τὴν σφραγίδα scribendum putemus cum Reiskio, aut po- tius τὰς σφραγίδας in plurali. Verbo activo aliàs di- citur

citur ἐπιβάλλαν τὴν σφραγίδα, sed verbum medium pariter paulo ante usurpatum in eadem re vidimus vers. 10. ἐπεβάλλοντο τὰς ἰδίας σφραγίδας. ἐπεβάλλοντο vero, simplici λ, hoc loco habet Bav.

Vers. 16. προχειρίζομένη. προχειρισαμένη Bav. Vers. 16.

CAPVT V.

: Cap. V.

Vers. 1. τὸν Τίτον πρεσβευτὴν &c. De ista T. Flami. Vers. 1.
nii ad Prusiam legatione conf. Liv. XXXIX. 51.

Vers. 2. τὸν Λακωνικὸν πόλεμον. Bellum dicit cum Na. Vers. 2.
bide a Tito gestum. — Ibid. χειρῶν τὰ κατὰ τὴν Μεσσηνίην πάντα &c. Consilium hic homo agitabat, Messenicos ab Achæorum societate abstrahendi; (conf. vers. 9.) quod consilium etiam, licet ad id exsequendum opera Titī non potuerit uti, (vers. 18.) tamen eodem adhuc anno perfecit, teste Plutarcho in Philopoem. p. 366. & prætor Messeniorum est creatus. conf. Pausan. IV. 29. p. 352. & Liv. XXXIX. 49.

Vers. 4. Καὶ ἦν μὲν ὁ Δεινοκράτης οὐ μόνον &c. Eclo. Vers. 4.
gam hanc ex Polybio decerptam exhibet etiam Suidas, ad voc. Δεινοκράτης. Inferendam autem hoc loco esse, recte Valesius monuit.

Vers. 5. πραγματικόν. πρακτικόν Suidas in 'Ρωπικός. Vers. 5.
Ibid. ἐπέφαινε correxit Vales. ex Suid. in Δεινοκρ. ἐπέφηνε idem Suid. in 'Ρωπικός. ἐπέφαινε codex Peiresc. quod defendit Reiskius ex XXVI. 5, 5. & ibi sane cum cod. Peiresc. consentit Suidas. Quod vero porro hic monet Reiskius, in ἐπὶ (in verbo ἐπέφαινε) subaudiri αὐτῶ, id quale sit, nobis non liquere, prosumus. — Ibid. βωπικός. Suidas interpretatur πεχωσμένος, id est coloratus, fuscatus.

Vers. 6. τὴν εὐχόρειαν καὶ τὴν τόλμαν. Conf. ad XI. Vers. 6.
21, 4.

Vers. 7. πρόχειρος. πρόθυμος Suidas. — Ibid. παρὰ Vers. 7.
τα. περί τε idem. — Ibid. εὐτράπελος καὶ πολιτικός, facetus & urbanus.

Verf. 8. *Verf.* 8. *καὶ δὲ κρινῶν. · καὶ κρινῶν δὲ Suidas. — Ibid.* ἀσφαλῶς. ἀμφρόνως idem.

Verf. 9. *Verf.* 9. Καὶ ποτε κρινῶν ἀρχὴν μεγάλων κρινῶν τῇ πατρίδι. Poterat sic scribere compiler Eclogarum de Virt. & Vitlis, e connexionione cum reliqua narratione hæc evellens; sed dubitari non debet, καὶ τότε scripsisse Polybium, *Et eo ipso tempore* (Romæ quum esset) *cum inagnorum malorum exordium molitus esset patriæ*; nempe, cum consilium cepisset, Messenios ab Achæorum societate abstrahendi, unde non poterat non grave cum Achæis bellum Messeniis supervenire. Confer dicta ad verf. 2. & adde Plutarch. in Tito Flamin. p. 378. cujus verba adposuisse juvabit: Ἐπεὶ δὲ Δεινοκράτης ὁ Μεσσηνίος ἐν Ῥώμῃ παρὰ πότον μεθυθεὶς ἀρχήσατο, λαβὼν ἱμάτιον γυναικῆιον, τῇ δ' ὑστεραίᾳ τὸν Τίτον ἡξίου βοηθεῖν αὐτῷ, διανοομένῳ τὴν Μεσσηνίην ἀφιστάναί τῶν Ἀχαιῶν· ταῦτα μὲν ἔφη σέβεισθαι. Θουμύζειν δὲ ἐκείνον, εἰ τηλικαύτως ἐπιχειρητικῶς πράξειεν, ὀρχεῖσθαι δύναται παρὰ πότον καὶ ἄδειν.

Ibid. Quatuor verba, *προσώμενος οὐδὲν τῶν μαλόντων*, uncis inclusit Valeſius, de causſa non admonens: putamus vero, eo id factum, quod verba ista a codice Peireſc. abessent, & e Suida essent a Valeſio adſcita, quemadmodum & aliàs subinde fecit. Nos uncinos, a posterioribus editoribus servatos, delevimus. — *Ibid.* ἀφ' ἡμέρας. δφ' ἡμέρας edidit Küſterus apud Suidam in Κωνσταντία, ubi hæc verba repetuntur: sed recte ibi ἀφ' ἡμέρας habet editio Mediſol. quemadmodum codex Peireſc. & omnes Suidæ editiones in Δεινοκρ. Latinistmum esse ait Reifſkius, *de die convivia celebrare*; id est, cum adhuc clarus dies est, cum nondum vesperascit. Eandem vero dictionem & aliàs Polybio frequentatam vidimus, VIII. 29, 4. conf. ad VIII. 27, 11. A Græcis eam loquendi formulam mutuatos esse Latinos, suspicatus erat Valeſius ad Diodor. Sicul. T. II. edit. Weſſel. p. 577.

Verf.

Verf. 11. ἐν μακροῦς ἱκτιοῖς. λαβὼν ἰμάτιον γυναικῆον
ait Plutarch. l. c. — *Ibid.* περὶ πατρίδος. περὶ τῆς πατρί-
δος voluit Reiskias.

Verf. 11.

Verf. 13. ὡς ἀνοίκειον ὑπόθεσιν τῆς ἰδίας αἰρέσεως καὶ
Φύσεως ἀπέδωκε, *alienum, absurdum, indignum specimen*
instituti ingeniiq̄ sui edidisse; vel, sententiam, opinionem,
parum commodam, de instituto ingenioque suo adtulisse ho-
minibus.

Verf. 13.

Verf. 14. Πλὴν τότε παρῆν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τοῦ
Τίτου. Sic perspekte Valcius correxit, cum πλὴν τότε
παρῆν &c. daret Codex Peiresc. & Suidas. In Eclogis de
Legationibus, post illa verba ἀπηρείσχτο τὰς ἐλπίδας, (quæ
sunt verf. 3.) ita statim perrexit compiler, Καὶ ὁ Δαινο-
κράτης παρῆν μετὰ τοῦ Τίτου εἰς τὴν Ἑλλάδα, πεπεισμέ-
νος &c. prætermisiss eis, quæ alter compiler in Excer-
ptis de Virt. & Vitiis retulit. — *Ibid.* τὰ κατὰ τὴν Μεσ-
σήνην ἐγχειριστήσεσθαι κατὰ τὴν αὐτοῦ βούλησιν.
Sic ex Eclogis de Legat. vulgo editur, perperam; quod
observationem nostram olim præterierat. Omnino χει-
ρισθήσεσθαι legendum ex codice Peiresciano, qui
Eclogam hanc in his ipsis verbis finit, χειρισθῆς. κατὰ τὴν
αὐτοῦ βούλησιν. Mendose Suidas χειρωθήσεσθαι.

Verf. 14.

Verf. 15. Οἱ δὲ περὶ τὸν Φιλοποίμενα &c. Quæ adhuc
sunt exposita, gesta sunt initio anni 571. Interim ineunte
vere ejusdam anni, apud Achæos, Lycortæ, qui A. V.
570. prætor fuerat, (Liv. XXXIX. 36.) successit *Philopoe-*
men, (Liv. XXXIX. 49.) octavum nunc prætor Achæorum
creatus, teste Plutarcho p. 366. & Pausan. p. 704.

Verf. 15.

Verf. 16. τοῖς δημιουργοῖς τῶν Ἀχαιῶν. Hefychius in
Δημιουργός· παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν, οἱ ἄρχοντες, τὰ δημόσια
πράττοντες, [Δημιουργοί, vel Δαμιουργοί] ὥσπερ Ἀθήνησιν
οἱ Ἀῤῥαρχοί, λέγονται. Livius XXXII. 22. *Magistratus*
gentis (Achæorum) *Damiurgos* [alii *Demiurgos*] *vocant;*
decem numero creantur. Adde Liv. XXXVIII. 30. & quæ
ibi ex Turnebo adnotavit Drakenborchius. οἱ ἄρχοντες
iidem

Verf. 16.

iiidem vocantur apud Polyb. XXIII. 10, 11. & c. 12, 5 & 7. & mox hoc cap. verf. seq.

Verf. 17. *Verf. 17. ἀν γράψῃ* correxit Vrsinus. Corrupte ἀνα-γράφῃ mssti.

Verf. 18. *Verf. 18. καὶ τῶν ἀρχαίων λεγομένων Φυγάδων, τότε δὲ προσφάτως ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος ἐκπεπωκότων.* Primum videtur καὶ αἱ τῶν ἀρχ. scribendum, quo commodius subintelligatur vocabulum ἐλπίδες. Deinde vero, quinam sint *hi veteres exsules, recens tunc Lacedaemone ejēti*, quorum spem tunc eversam ait, fatemur nobis non satis liquere. Qui *veteres exsules* dicebantur, (οἱ ἀρχαῖοι Φυγάδες, de quibus vide notata ad XX. 12, 4.) eorum commoda jam olim curaverat T. Flamininus, cum legatus in Peloponneso adesset, quemadmodum ibidem docuimus. Quare & nunc quidem hi spem suam, si quid cuperent, in eodem Tito reponere potuerant. Sed quum *veteres* hos *exsules* non solum in rebus adhuc anni proxime præcedentis (lib. XXIII. 11, 8.) *nuper admodum ab Achæis in patriam restitutos* dixisset, νῦν οὖν κατηγμένους εἰς τὴν οἰκίαν, *recenti beneficio, προσφάτου* οὔσης τῆς εὐεργεσίας; verum etiam eodem hoc anno (lib. XXIV. 4, 2 sq.) Romæ apud senatum non de exilio querentes induxerit, sed de bonis post reditum in patriam nondum restitutis: quæsitivimus, quid esset, quod eosdem nunc *nuper Lacedaemone pulsos* dicat. Et primum quidem subierat suspicari, turbatum forte corruptumque nonnihil in verbis esse ut pro τότε δὲ legendum sit τῶν τε προσφάτως ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος ἐκπεπωκότων, intelligendique sint illi, quos ἐκπεπωκότας κατὰ τὰ τῶν Ἀχαιῶν δόγματα dixit cap. 4, 5. Mox vero probabilius visum est, ut statueremus, in ea parte narrationis, quæ intercidit, exposuisse Polybium, eosdem veteres exsules, quos ab Achæis restitutos ægerrime tulerant Spartani, (Liv. XXXVIII. 34.) quos in urbem quidem coacti receperant, sed quibus bona nondum erant restituta, denique qui partim de Spartanis, partim etiam de ipsis Achæis, optime de se meritis, questum Romam legatos mife-

miserant, sub hoc ipsum tempus, de quo nunc agitur, a Spartanis, nec invitis Achæis, urbe esse ejectos. Quo pertinere utique videtur id, quod infra rursus lib. XXV. c. 1. 9sq. legimus. conf. notata ad XXIV. 4, 3. Sed id si ita accipiendum est, videtur saltem particula αὖθις, aut alia quæpiam in eamdem sententiam fuisse adjicienda, hoc modo: τῶν ἀρχαίων λεγομένων Φυγᾶδων, τότε δὲ προσφάτως αὖθις ἐκ τῆς Λακεδαιμόνους ἐκπεπτακώτων.

Verf. 18.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Verf. 1. Κόϊτον τὸν Μάρκιον. Conf. c. 4, 16. De reliquo hujus & sequentis Eclogæ argumento conf. Livius XXXIX. 53. In codice Bav. desideratur hoc cap. 6. quæ Eclogæ XLVIII. de Legat. vulgo numeratur. — *Verf. 4.* Ὀδρύσας. Ὀδρύσα in contextu Vrlini est, operarum errore. — *Verf. 5.* Φιλίππου πόλιν. Vide notata ad V. 100, 8.

Verf. 18q.

CAPVT VII.

Cap. VII.

Verf. 1. Τοῦ Δημητρίου παραγεννηθέντος ἐκ τῆς Ῥώμης. Livius l. c. reditum Demetrii legatorumque in Macedoniam conjungit: Polybius significare videtur, Q. Marcium primum advenisse (cap. præc. verf. 1.) deinde Demetrium.

Verf. 1.

Verf. 3. προσεδόκουν restituimus ex Bav. Perperam vulgo προσεδόκουν ed. Vrlin. & seqq. quod frustra ex I. 53, 11. defendere conatus est Reiskius, nam & ibi ex mendosis codicibus temere receptum προσεδόκουν erat. In Adnot. ad eum locum pro omnes προσεδόκου, quod operæ nostræ ibi peccarunt, corrige, omnes προσεδόκουν. Confer alia loca ibidem citata.

Verf. 3.

Verf. 4. μηδένα λόγον ex edit. Ernesti in nostram propagatum est. μηδένα editiones superiores cum msstis, ut passim aliās, non male: quamquam nonnisi in Eclogis potissimum, tam Vrlinianis, quam Valesianis, hæc forma occurrit; pro qua constanter sua auctoritate alteram magis vulgatam reposuit Ernestus.

Verf. 4.

Verf.

Verf. 5.

Verf. 5. Οὐ μὲν ἀλλ' ὁ Φιλ. ἐπεκρύπτετο. Tota orationis connexio satis declarat, hanc esse sententiam, quam perfecte Casaubonus etiam expressit: *sed Philippus quidem displicere hæc sibi dissimulat.* Atqui ista sententia necessario interfertam particulam ἀλλὰ post οὐ μὲν desiderabat.

Cap. VIII.

CAP V T VIII.

Verf. 2.

Verf. 2. ἐν κυρῷ. — „tandem aliquando. Visum tamen aliquando est, auctorem dedisse ἐν κυρῷ, uno eodemque temporis articulo, obsequens πάντων, ut sit antithetum.“ REISKIUS. — Immo ἐν κυρῷ, commodo tempore, cum tempus venisset. — *Ibid.* παρέστησαν αὐτῷ. Citavit hæc verba Suidas in Ποινῇ. ubi tamen male εἰργάσαντο in plurali, & παρέστησαν. — *Ibid.* προστροπῶους, intellige δαίμονας, deos vindices, ultores, ad quos convertunt se supplices (προστρέπονται) ii qui injuriam passi sunt. Sic apud Pausan. II. 18, p. 149. ὁ Μυρτίλου προστρόπαιος (sive προστροπῶος malis) αὐτοῖς ἡκολούθησε, Myrtili vindex genius eos persecutus est; quemadmodum ibi ex Henr. Stephani sententia (Thes. Gr. Ling. T. III. col. 1634.) bene interpretatus est Sylburgius. Προστρόπαιος δαίμων τις ἐπὶ τῶν ἀναγῶν ex Photii Lexic. Msto adfertur a docto Hesychii editore ad voc. Προστρόπαιος, adjecta mira nominis ratione, ἐπεὶ οἱ μετὰ τὸ σταθῆναι ἤδη τὸ τρόπαιον οἱ ἀνακουφόντες τινὰ τῶν πολεμίων, πρόστροποι καὶ ἀναγεῖς εἰσιν. Suidas verba ista Polybii citans in Προστρόπαιος, nullam interpretationem adjecit; nam quod ait Προστρόπαιος, προστετραμμένος, ἰκέτης, id est, supplex, qui se supplex ad aliquem convertit, ad locum ex Sophocle prolatum pertinet, ad hunc Polybianum referri sane non potest.

Verf. 3.

Verf. 3. ἔστι τις Δίης ἐφθαλμός. Placuit inserta vocula τις, quam habet Suidas, sub voco Ἔστι, ubi vide quæ ex aliis auctoribus adnotavit Küsterus. Rursus tamen idem Suidas in Δίης, eadem repetens Polybii verba, voculam

culam illam prætermisit. Verbum δὲ utrobique omisit idem Suidas.

Versf. 4. μεταγαγῆν μὲν εἰς τὴν νῦν μὲν Ἡμαθίαν &c. *Versf. 4.*
Eadem Livius habet lib. XI., c. 3. in rebus anni sequentis, ubi Q. Marcium legationem renunciantem inducit.

Versf. 7. Θεοκλυτήσεως. Citat Suidas in Θεοκλυτή- *Versf. 7.*
σαντες.

Versf. 8. βουλευθεῖς μηδὲν ἄλλότριον ὑποκαθέσθαι. — *Versf. 8.*
„Posset ὑποκαθέσθαι ferri, quanquam ὑποκαθῆσθαι præsta-
ret, nisi ἀπολιπεῖν sequeretur, quod necessario ὑποκαθεσθῆ-
μενον aut ὑποκαθέμενον aut ὑποκαθεθὲν postulat, [ὑποκα-
θεθὲν putamus scribere voluerat vir doctus] nihil relinquere
subsiciens usquam in insidiis, quod a se sit animis alienatum.“
REISKIUS. — „Profert hunc locum Suidas in h. v.
(quod fugit Kusterum) & interpretatur συγχωρῆσαι, ἀφῆ-
ναι, magis e contextu quam accurate. Kusterus vertit
submittere, melius, sed contextui non satis apte, nec satis
clare. Philippus nolebat, relictis interfectorum civium li-
beris, immiscere claudeslinos hostes, qui velut in insidiis la-
terent. Nempe, qui in insidiis collocat, dicitur ὑποκαθε-
σθαι; & ὑποκαθῆσθαι, qui collocati sunt. Hesychius: ὑπο-
καθῆσθαι ἐνεδραίνει.“ ERNESTVS in Lexic. Polyb. —
Immo vero ὑποκαθέσθαι non minus, quam ὑποκαθῆσθαι,
collocari, latere in insidiis significat, ut recte monuit idem
Suidas, & prolato exemplo nescimus cujus veteris scripto-
ris docuit; neque quidquam aliud hoc loco desideratur:
noluit Philippus ut aliquid a se alienatum in insidiis lateret.
Neque ullo modo opus est, ut cum Reiskio participium
h. l. pro infinitivo requiramus.

Ibid. ἀπολιπεῖν τῇ βασιλείᾳ. βασιλείᾳ correxit Valesius,
ut est apud Suidam. Mendose τῇ βασιλείᾳ cod. Peiresc.
Suspiciari autem licet, & τῇ βασιλ. fuisse scribendum, ut
præpositio extrusa sit ab ultima litera ν verbi præcedentis;
nisi vocabulum βασιλείᾳ nunc accipiendum ut V. 61, 4. &
XXIII. 9, 7. pro regia familia, vel aula, quod vernaculo
sermone la cour aut le gouvernement vocamus.

Ibid.

- Verf. 8. *Ibid.* ἀναζητήσαι τοὺς υἱοὺς - - εἰς Φυλακὴν ἀποθείδαι. — „ἀναζητήσαι potest defendi, sic ut ἀποθείδαι accipiat pro ἐπὶ τῷ ἀποθείδαι, quo eos deponerent, aut deponendi ergo. Malim tamen ἀναζητήσαντας.“ REISKIUS. — Possis etiam intelligere ὡς ἀποθείδαι, vel ἕνεκα τοῦ ἀποθείδαι.
- Verf. 9. *Verf. 9.* Σάμιον. Hujus jam mentio facta V. 9, 4. ubi vide notata. Σάμιον alii vocant, in his Plutarch. in Discrim. Amici & Adulatoris, p. 53. ubi interfectum a Philippo significat, offenso homini aliàs amico, quod peccata ejus ingenue reprehendisset.
- Verf. 10. *Verf. 10.* Νήπιος ὃς πάτερα &c. Repetiit Suidas in Νήπιος, & in Φίλιππος ὁ Μακεδών. Ceterum Stasini poetæ esse istum versum, docet Clemens Alexandr. Stromat. lib. VI. p. 451. edit. Sylburg. Eodem pertinent Cyri verba apud Herodot. I. 155. quæ per memorizæ lapsum Xenophonti tribuit Clemens loc. cit.
- Verf. 11. *Verf. 11.* διὰ τὰς τῶν πατέρων προαγωγὰς. — Frustra se torlit VALESIVS, ut παραγωγὰς defenderet, quod ex codice Peiresc. edidit: „Patrum fortunam verti, inquit: cante, ut equidem existimo. *Famam* etiam aut *potentiam* possis interpretari. Videtur enim ea vox deducta esse ἀπὸ τοῦ παράγειν, quod est *producere se ipsum* atque *in lucem ac famam prodire*. Vnde & ἀντιπαραγωγὰ a Polybio dicuntur, id est *obtrellationes* atque *amulationes*. Sic enim lib. XVIII. διὰ τὰς πρὸς ἀλλήλους ἀντιπαραγωγὰς.“ — Quæ quam sint parum firma, non est quod pluribus ostendamus. Tam vere, quam præcisè, REISKIUS προαγωγὰς corrigere jussit, id est, ut ipse exponit, *splendida in aula munera, summos honores*. „Non raro, inquit, παρὰ & πρὸ a librariis inter se permutantur. Exempli in proximo habemus.“ Illa nempe dicit, *vers. 14. παραγεγονότι*, pro *προγεγονότι*, tum XXV. 9, 6. & XXXII. 14, 11. De corrigenda hujus loci menda perspecte jam monuerat Wesseling. ad Diodor. T. II. p. 304. Vocabulum

lum προαγωγή eadem notione Polybio frequentatum VI. 8, 4. VI. 53, 8. & alibi.

Verf. 13. τῶν μὲν νεανίσκων ἀλλήλοις ἐπιβουλευόντων. Verf. 13.

Vide Liv. XL. 8 seqq. & 23 sq. — *Ibid.* ποτέρου δὲ γίνεσθαι τῶν υἱῶν Φονέα. Quum πότερον vulgo legeretur, Valefius interpretatus est, cum cogitandum illi esset, uter ex filiis eandem ausurus esse videretur: sed ea quidem sententia, cum ab orationis connexionem, tum a vi verborum δὲ γίνεσθαι Φονέα utique abhorrebat. Paulo obscurioribus brevioribusque utique verbis hic utitur Polybius, nempe anticipando rem tangens, quam fusius in anni sequentis historia erat expositurus, quo & ipse ablegat verf. 15. Quæ pars historiæ Polybianæ quum interciderit, iuterim quæ apud Livium supersunt, sententiam hujus loci satis declarant. *Sedeo, (sic apud Liv. XL. 8. ait Philippus) miserimus pater, judex inter duos filios, accusatorem parrii. dii & reum; aut conficti, aut admissi criminis labem apud meos inventurus.* Hoc id est, quod Polybius scribit, *disceptandum Philippo fuisse, utrum filiorum morte adficere deberet: nempe aut parricidam, si verum crimen; aut malitiosum accusatorem, si fictum.* Interjectis aliis, sic pergit apud Livium Philippus: *vivo & spirante me, hereditatem meam ambo & spe & cupiditate improba crevisti. Eousque me vivere vultis, donec alterius vestrum superstes, haud ambiguum regem alterum in ea morte faciam. Nec fratrem, nec patrem potestis pati.* Hinc intelligitur alterum orationis membrum apud Polybium: *utrum deinde magis timere debeat &c.* nempe a superstite timendum erat ne ipse occideretur: & quidem *magis* ab altero superstitite, quam interim ab utrovis, dum ambo in vita erant; quia, dum uterque vivit, haud satis scit neuter, ipse ne, an frater, patri successurus sit, adeoque cunctatur uterque interficere patrem. — *REISKIUS*, postquam monuit, ποτέρου legendum, hæc addit: „Si vulgatam hic servamus, & πότερον reddimus num, itemque alterum πότερον; tum pro αὐτῶν (πότερον αὐτῶν) legendum erit

Polybii Histor. T. VII.

Mm

αὐτῶν

Verf. 13. αὐτὸν, & num ipse debeat metueret potius. Si autem suspicioni nostræ locum damus, tum necesse erit, rursus in fine sententiæ addi ὑπ' αὐτοῦ. μὴ πάθῃ τὸ παραπλήσιον ὑπ' αὐτοῦ. — Nobis adjectis his verbis neutiquam opus videtur; & unice veram putamus priorem emendationem, quam in contextum recipere non dubitavimus. — *Ibid.* ἐστροβεῖτο. ἐστροβλεῖτο ed. Gron. & Ern. operarum errore.

Verf. 14sq. *Verf. 14.* προγεγονότι. Sic haud dubie oportuit; monuerat etiam Reiskius. — *Verf. 15.* ἐκ τῶν ἐξῆς ῥηθῆ. σομένων. In anni sequentis historia. Vide quæ modo monuimus ad verf. 13. & confer Liv. XL. 5 sqq.

Post hoc Caput inferendum esse Fragmentum, quod habet Suidas in Ἐναγιδῶν, diximus in *Spicilegio Reliquiarum ex lib. XXIV.* T. V. p. 42 sq. Sed, verum si quaerimus, decerptum illud intelligemus ex sequentis anni historia. Vide Liv. XL. 6.

Cap. IX.

CAPUT IX.

Verf. 1. *Verf. 1.* Φιλοπομένην ὁ τῶν Ἀχαιῶν στρατηγός. — „Hoc Fragmentum de Philopoemene, cum quinque sequentibus, petatum est ex eo loco, quo tres illos imperatores, Philopoemenem, Hannibalem & Scipionem, inter se comparavit; quod Polybium fecisse apparet e Livii XXXIX. 50. Ab scriptoribus rerum Græcis Latinisque tantum huic viro (Philopoemeni) tribuitur, ut a quibusdam eorum, velut ad insignem notam hujus anni memoria mandatum sit, tres claros imperatores eo anno decessisse, Philopoemenem, Annibalem, P. Scipionem. Et XXXIX. 52. Trium clarissimorum suæ cujusque gentis virorum non magis tempore congruente comparabilis mors videtur esse, quam quod nemo eorum satis dignum splendore vitæ exitum habuit.“ REISKIUS. — Polybii exemplo eorundem trium virorum elogio conjunxit etiam Diodorus Sic. cujus confer Eclogas de Virt. & Vitiis T. II. edit. Wesiel. p. 575 sq. In rebus vero hujus anni ab V. C. 571. coll. M. Claudio Marcello, Q. Fa.

Vers. 1.

Q. Fabio Labeone, mortem Philopoemenis exposuisse Polybium, satis ex eodem Livii libro intelligitur cap. 48 seqq. qui nominatim etiam Polybium commemorat cap. 52. ubi, exposito & Philopoemenis & Annibalis obitu, ita pergit: *Hic vitæ exitus fuit Annibalis. Scipionem & Polybius & Rutilius hoc anno mortuum scribunt.* Cornelium vero Nepotem si audias, (in Hannib. c. 13.) *mortuum Hannibalem* Polybius scripsit anno sequenti, *L. Aemilio Paulo & Cn. Bæbio Tamphilo coff.* Ceterum de obitu Philopoemenis, ex Polybii narratione, vide quæ notavimus in *Spicilegio Reliquiarum ex lib. XXIV. p. 43 seq.* Et de extremis ejus gestis confer *Fragmenta duo collecta a Valesio in Adnotatione mox subjicienda ad vers. 2.* — *Ibid. τῶν κατ' ἀρετὴν πρὸ τοῦ &c.* Scabrosa est oratio, & vel defecta, vel aliàs sive compilatoris culpa sive librarii corrupta.

Vers. 2.

Vers. 2. τετράκοντα ἔτη συνεχῶς φιλοδοξήσας. V. L. LÆSIVS. „Sic emendavi, cum in exemplari esset *συνήθως* absque sensu. Vixit porro Philopoemenes annis 70. teste Plutarcho & Livio, & *POLYBIO*, qui de *ultima Philopoemenis expeditione* sic ait: *Ὁ δὲ ἐξανασταῖς προῆγε, τὰ μὲν ὑπὸ τῆς ἀρχαυτίας, τὰ δὲ ὑπὲρ τῆς ἡλικίας βαρυνόμενος· ἔχε γὰρ ἐβδόμηκστὸν ἔτος. διαβιασάμενος δὲ τὴν ἀδίνειαν τῇ σινηθείᾳ τῇ περ τοῦ, παρὴν ἐξ Ἀργους εἰς Μεγαλόπολιν αὐθιμερόν.* [Id est: *Ille vero discedens inde pervexit, partim quidem morbo, partim vero atate gravatus: septuagesimum enim agebat ætatis annum. Sed infirmitatem vi vincens, propter superioris temporis consuetudinem, Argis eodem die Megalopolin pervenit.*] Hæc duo Fragmenta, quæ divulsa apud Suidam leguntur [qui nominatim Polybio auctori ea adscribit,] in *Βαρυνόμενος* & *Διαβιασάμενος*, sic recte conjunximus ex auctoritate Plutarchi [in Philopoem. p. 366.] Cum ergo LXX annos vixerit Philopoemenes, & XL continuos in repub. sit versatus, relinquitur, eum tricesimo anno ad remp. accessisse, quæ fuit solennis ad rempub.

M m 2

capess.

Verf. 4. capeffendam ætas apud Achæos, quemadmodum indicat Polyb. Legat. §9. συγκλήτου συναχθείσης εἰς τὴν Σικυωνίων πόλιν, ἐν ᾗ συνέβαινε μὴ μόνον συμπαρεύεσθαι τὴν βουλὴν, ἀλλὰ πάντας τοὺς ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν. [lib. XXIX. 9, 6.] Dionysius quoque Halic. lib. IV. eam fere omnium gentium legem fuisse ait: ἀπὸ ταύτης γὰρ οἱ νόμοι καλοῦσι τῆς ἡλικίας ὡς ἐπιτοπὸν τοὺς ἄρχειν τε καὶ πράττειν τὰ κοινὰ βουλομένους. — Hæc tam perspecte, quam docte, **VLAKISINS**; quæ nostram diligentiam, cum Polybii Reliquias digereremus, præterierant. Duo ista Fragmenta exhibuimus in Fragmentis Grammat. num. XXXI & XXXIV. quæ saltem in Spicilegio Fragmentorum ex lib. XXIV. erant reponenda. — *Ibid.* πάντα πάντως. Scribe πάντα πάντως, de qua dictione diximus ad IV. 40, 5.

Verf. 5. *Verf. 5.* Ἀνδρας, ἑπτακίδεκα ἔτη μέινας ἐν τοῖς ὑπαίθροις &c. Conf. XI. 19, 3. Ex eodem vero Polybii loco, unde breve hoc Hannibalis elogium excerptit compilator eclogarum de Virt. & Vitiis, videtur pluribus verbis idem elogium ab alio compilatore in aliam partem Eclogarum, Constantini iussu confectarum, relatum; unde Suidas hausit ea, quæ sub finem ejus capituli, quo *de Hannibale* agit, his verbis leguntur: Θυμαστόν ἐστι, καὶ μέγιστον σημεῖον, γεγονέναι τῇ φύσει τὸν ἄνδρα τοῦτον ἡγεμονικόν, καὶ πολὺ τι διαφέρειν τῶν ἄλλων πρὸς τὸν πραγματικόν τρόπον. 13' γὰρ ἔτη μέινας ἐν τοῖς ὑπαίθροις, πλείστα τε ἔθνη καὶ βάρβαρα διεξελθὼν, καὶ πλείστοις ἀνδράσιν ἄλλοφύλοις χρησάμενος συνεργοῖς πρὸς ἀτελετισμὸν καὶ παραδόξους ἐπιβολὰς, ὑπ' οὐδενὸς ἐκουσίως ἐγκατελείφθη τῶν ἔπαξ αὐτῷ κοινωνησάντων καὶ δόντων ἐκυτοὺς εἰς χεῖρας. Quæ ibidem sequuntur quatuor verba, ὑπὲρ καὶ τανῶν ἐμπολιτεύεσθαι, quibus sensum nullum inesse questus Küsternus est, abrupta fortasse sunt ab eis quæ Polybius superioribus subjecerat, *de mora Hannibalis in Prusie regno*, & de auctoritate qua apud Prusiam fuerat, ac fortasse ita sonabant, ὑπὲρ καὶ τανῶν ἐμπολιτεύόμενος &c. Nam quod Livius scribit, *per se Prusiam, ut gratificaretur Romanis, necandi*

candi aut tradendi Hannibalis consilium cepisse; in eo an Verf. 5.
consentientem Polybium Livius habuerit, dubitare licet.
Sane Cornelius Nepos, recusasse Prusiam, scribit, ne id
a se fieri postuarent, quod adversus jus hospitii esset: ipsi,
si possent, comprehenderent.

Verf. 6. Πόπλιος Φιλοδοξήσας &c. Eadem habet Sui-
 das in Πόπλιος. — Ibid. πολλα κατηγορήσαντος. Par-
 ticulam μὲν, quæ ex cod. Peiresc. vulgo hic inserta erat,
 recte ignorat Suidas.

Verf. 7. ἄλλο μὲν οὐδέν. Mendose ἄλλος μὲν οὐθὲν Sui- Verf. 7.
 das, & mox αὐτὸς δὲ οἷα ἔφη idem. — Ibid. τῷ δήμῳ
 τῶν Ῥωμ. τῷ Ῥωμαίων δήμῳ Suid. — Ibid. οὐθενός. Sic
 ex cod. Peir. edidit h. l. Vales. & Gron. & consentit Sui-
 das. οὐθενός ed. Ern. Poterat & paulo ante adoptari
 οὐθὲν, quod idem Suidas offerebat. De re conf. Liv.
 XXXVIII. 50. Appian. Syriac. c. 40. A. Gell. IV. 18.
 qui paullo aliter narrant.

CAPV T X.

Cap. X.

Verf. 1. Κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος. Anno altero, scil. Verf. 1.
Olympiadis CXLIX. quam nominavit cap. 1, 1. — Ibid.
Φαρνάκου. Meudose Φαρνάκις Bav. idemque mox verf. 3.
Φαρνάου.

Verf. 2. Ῥόδιοι πρεσβύοντες ὑπὲρ τῆς Σινοπείων ἀτυ- Verf. 2.
 χίας. — „Intelligenda videtur urbis istius olim liberæ
 ac sui juris a Pharnace rege Ponti expugnatio, memorata
 a Strabone XII. 545. Quod igitur ipsi *Sinopenſes*, a Phar-
 nace subacti, non poterant, hanc eorum cladem Romæ
 apud senatum per legatos questi sunt *Rhodii*, Sinopensium
 amici ac foederati, qui antea iisdem Sinopensibus, quum
 a Mithridate, Pharnacis patre, bellum illatum esset, au-
 xilium tulerunt, teste Polyb. IV. 56.“ DRAKENBORCH
 ad Liv. XL. 4.

Verf. 3. περὶ τῶν τοῖς βασιλεῦσιν ἀμφισβητούμενων, de Verf. 3.
regum controversiis, scil. Eumenis & Pharnacis. conf.
 XXV. 2, 7. & Diodor. Ecl. XIV. de Legat.

M m 3

Verf.

- Verf. 4 sqq.** *Verf. 4.* Κοίντου Μαρτίου. Conf. c. 4, 16 & c. 6, 1. *Verf. 5.* καὶ Μακεδονίας. Perperam καὶ Μακεδόνας edd. operarum (putamus) errore, ex Vrsini editione in reliquis propagato. Certe verum habet Bav. quod ex conjectura etiam reponere jussierat Reiskius. — *Verf. 6.* πᾶν τι bene Vrsin. παντὶ ποιήσαν Bav. cf. III. 11, 9. — *Verf. 7.* Διὸ καὶ τοῖς. Διότι καὶ τοῖς Bav. male.
- Verf. 8.** *Verf. 8.* Περί δὲ τῶν κατὰ Πελοπόννησον ὁ Μάρκιος &c. Confer quæ de Q. Marci in Peloponneso per istam legationem gestis infra repetit Callicrates in oratione ad senatum Romanum, XXVI. 2, 12 sq.
- Verf. 9. 10.** *Verf. 9.* ταχέως ἢ Λακεδαίμων τῇ Μεσσηνί συμφρονήσει. Nempe *Messena* per id tempus a Dinocrate abstracta erat a societate Achæorum. Sed interim dum hæc Romæ agebantur, eodem certe anno, Messena recepta est ab Achæis: de quo vide cap. 12. Perperam ἢ Λακεδαιμόνων Bav. *Verf. 10.* καταπεφουγότας. καταφεύγοντας expectaveramus. — *Ibid.* ἐπὶ Ῥωμαίους. ἐπὶ Ῥωμαίοις Bav.
- Verf. 11.** *Verf. 11.* Διὸ τοῖς μὲν. Διότι τοῖς μὲν idem, male. — *Ibid.* ἀπεκρίθησαν τοῖς περὶ Σήριππον. ἀπεκρίθη ἑαυτοῖς περὶ Bav. putamus & Vrsini codex. Facile patet erroris origo. *Serippus*, idem ille qui anno superiori Romam legatus venerat, (XXIV. 4, 4.) nunc rursus eodem rediisse intelligendus est. — *Ibid.* αὐὸ νομίζουσι τοῦτο τὸ πρᾶγμα πρὸς αὐτούς. conf. XXV. 1, 7.
- Verf. 12. 13.** *Verf. 12.* μηδεῖς. Sic rursus mssti & priores editt. μηδεῖς ed. Ernest. — *Ibid.* εἰσαγάγῃ, & *Verf. 13.* οὐδενὶ correxit Vrsinus, pro εἰσαγωγῇ & οὐδέν, quæ erant in msstis.

CAPVT XI.

Cap. XI.

Eclogam hanc, quæ alieno loco posita vulgo erat, huc rejiciendam putavimus. In variorum legatorum numero, qui cap. 10. memorantur, nulli sunt ex *veterum exsulum* numero; rationem, cur non aderant, hæc ecloga declarat.

Vers. 1. Ἀγασίπολις, ὃς ἔτι παῖς ὦν &c. Vide Polyb. *Vers.* 2. IV. 35. Liv. XXXIV. 26. Meurf. de Regno Lacon. cap. 14 & c. 20.

CAPVT XII.

Cap. XII.

Argumentum hujus Eclogæ breviter tetigit Livius XXXIX. 50. uberius exposuit Plutarch. in Philop. sub finem; adde Pausan. p. 704.

Vers. 2. πιστεύσαντες τῇ τῶν πολεμίων ἐφευρέῃ, *confi-* *Vers.* 2. *dentes proximitati hostium.*

Vers. 3. διὰ τὸ περιέχεσθαι τοῖς πράγμασιν, ἔιξαντες. *Vers.* 3. Interfero post περιέχεσθαι commate, conjungebantur vulgo verba τοῖς πράγμασιν ἔιξαντες. Itaque διὰ τὸ περιέχεσθαι Casaub. interpretatus est, *quod undique cinctus teneretur*; (consentiente Ernesto, qui περιέχεσθαι exposuit *cinctum populo esse*; tum τοῖς πράγμ. ἔιξαντες, *temporum necessitati cedens*. Nos, commodius absolute stare posse rati verbum ἔιξαντες, ad περιέχεσθαι vero requiri dativum aliquem, comma post πράγμασι transtulimus.

Vers. 6. διακούσας. διακούων Bav. — *Ibid.* πρὸς τὸ *Vers.* 6 seq. ἔθνος. πρὸς caret Bav. — *Vers.* 8. Ἀναγέλθόντων. ἀγέλθόντων Bav. — *Ibid.* πέσεισθαι. πέσεισθαι idem. *Vers.* 9. τὰ προτεινόμενα. ταπεινόμενα idem. — *Vers.* 11. ἀμεταμέλητον αὐτοῖς ἔσεσθαι τὴν πίστιν. Casaubonus: *datam ipsis fidem nunquam iri violatum*. Prætulimus interpretationem, quam ad oram sui libri adnotavit Gronov. *fore ut fidei ipsos non poeniteat*.

Vers. 12. συναγαγίσθαι Casaub. & seqq. συναγά- *Vers.* 12sq. γέσθαι (sic) Vrlin. συνάγασθαι Bav. quod verum puta-

Verf. 13. mus: requiritur enim passivum verbum; nec incommo-
dum est præfens infinitivi cum imperfecto συνέβαινε.

Verf. 13. τοῦτοις ἐπέταξε παραχρῆμα, πάντας αὐτοὺς
ἀεῶγεν ἐκ τοῦ ζῆν. Tenuimus Casauboni versionem: *uni-
versis* - - ut educerent ipsi sese e vivis, imperavit: quæ ve-
remur ne non sit sententia Polybii verbis subjecta; simul
vero, imperite a compilatore abruptum scriptoris sermo-
nem intelligimus, cum prætermisit alterum orationis mem-
brum, quod illi, ὅσοι μὲν, respondebat. Rem conficit
explanatque Plutarchus, apud quem quidem & ipsum par-
tim in græcis nonnihil errarunt editores, & in versione ab
auctoris sententia aberrarunt interpretes. Καὶ Δεινοκρά-
της μὲν (sic Plutarch. scribit l. c.) αὐτὸς αὐτὸν φθάσας δια-
χρήσατο. τῶν δὲ ἄλλων, ὅσοις μὲν ἀνελεῖν ἐβόξε Φιλοποίμε-
να, δι' αὐτῶν ἀπέθνησκον· ὅσοις δὲ [sic cum Vulcob. scri-
bendum recte Reiskius monuit] καὶ βασανίσαι, τούτους
ἐκ αἰκίας ποιούμενος [forte ἐκδότους ποιούμενος, ut suspi-
catus est Reisk.] συνελάμβανεν ὁ Λυκόρτας. Id est: *Et
Dinocrates quidem sibi ipse statim manus intulit. Cetero-
rum vero, quotquot interficiendum Philopomenem censue-
rant, ab illis (scil. Messeniis) interfecti sunt: qui vero et-
iam adhibenda tormenta censuerant, eos sibi traditos Ly-
cortas comprehendit inter cruciatus necandos.* (conf. XXV.
2, 13.) Perperam vulgo, inde ab Henr. Stephano, δι'
αὐτῶν ἀπέθνησκον editur; quod interpretantur, *ultro vi-
tam finire, vel consciscunt sibi ipsi mortem*, contra vete-
rum codicum fidem, qui in δι' αὐτῶν consentiunt, & con-
tra manifestam orationis connexionem. Ista vitiosa apud
Plutarchum lectio & prava interpretatio Casaubonum in-
duxisse videtur, ut in eamdem sententiam Polybii verba,
de quibus quærimus, interpretaretur. Verum si quæris,
intelliges, τοῦτοις referri ad *Messenios*: *his (Messeniis) im-
peravit, ut e vestigio eos interficerent*: nam quod comma
vulgo post παραχρῆμα ponunt, incommode factum.
Dele distinctionem istam, aut post ἐπέταξε repone, &
παρα-

παράκλημα cum sequentibus junge. Ceterum, si ad *Achaos* referre pronomen τούτοις malueris, quemadmodum & apud Plutarchum δι' αὐτῶν ad *Achaos* referendum Xylander existimavit, non magnopere repugnabo. Adjecerat autem Polybius id, quod e Plutarcho intelligitur, qui cruciandum *Philopoemenen* censuerant, eos nunc vincere Et ad cruciatus tradi *Lycortam* jussisse. Solum *Dinocratem* sponte vitam finisse, ceteros omnes, qui *Philopoemeni* necis auctores fuerant, comprehensos poenas dedisse, diserte consentit *Pausanias* p. 704.

De exsequiis *Philopoemenis*, hoc tempore celebratis, in quibus *Philopoemenis* urnam portavit juvenis *Polybius* noster, verba Plutarchi huc facientia retuli in *Testimoniis Veterum de Vita Polybii*. T. V. p. 7.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XXV.

RELIQVIA S.

CAPVT I.

Lib. XXV.
Cap. I.
Vers. 1.

Vers. 1. Οἱ Μεσσηνιοὶ, διὰ τὴν αὐτῶν ἄγνοιαν &c. E duorum annorum rebus hæc Ecloga excerpta contractaque videtur. Nempe sub finem Eclogæ, cap. 2. 6 seqq. agitur de variis Legationibus, Romæ in senatum introductis, adeoque *de rebus in Italia gestis*; a quibus rebus incipere Polybius in his temporibus consuevit cuiusque anni historiam, quemadmodum ex collatione omnium Reliquiarum satis patet, & ipse Polybius disertè docet Lib. XXVIII. 14, 9. coll. cap. 2. Indeoriebatur quidem illud incommodum, quod & ipse XXVIII. 14, 10. profitetur, ut nonnumquam de Legationibus Romam missis, & de responsis, quæ his a senatu data sunt, prius exponeret, quam occasionem explicasset, qua missæ sunt Legationes. At, quoniam, quemadmodum ex Livio constat, usu receptum erat, ut exterarum gentium legationibus statim postquam novi consules magistratum iniissent, priusquam in provinciam abirent, adeoque paulo post anni initium, senatus daretur, decretæ plerumque illæ legationes sunt anno superiori, & per hiemem Romam missæ, ut justo tempore, scil. Idibus Martiis, Romæ adessent. Idque etiam in eis legationibus, de quibus hoc cap. & seq. agitur, factum videtur. Nam quæ hoc cap. 1. memorantur,

tur, saltem quæ initio hujus capituli, ea arctissime cum eis, Verf. 1.
 quæ in fine cap. præced. (XXIV. 12.) exponebantur, con-
 juncta sunt: idem est prætor Achæorum Lycortas, qui
 ante: agitur de his quæ acta sunt in illo Achæorum con-
 cilio, ad quod rem Messeniorum Lycortas rejecerat, XXIV.
 12, 12. iidem legati, quos retentos Romæ XXIV. 10, 14.
 dixerat, Romæ adhuc aderant, XXV. 1, 3. At legationes,
 de quibus sub finem hujus eclogæ cap. 2. agitur, Romæ
 in senatum anno sequenti 573, (P. Cornelio Cathego, M.
 Bæbio Tamphilo Coss.) introductas esse, cum ex ipsa Po-
 lybii narratione colligi poterat, tum ex Liv. XL. 20. ad-
 paret. Nempe cum in rebus hujus anni 573. de illis lega-
 tionibus Romæ in senatum introductis ageret Polybius,
 consentaneum est, repetiisse eum ex superioris anni histo-
 ria nonnihil de occasione, qua illæ missæ sunt, & able-
 gasse lectorem ad ea quæ de eisdem rebus supra dicta erant.
 Itaque compilator hujus Eclogæ vel ea ipsa, quæ Poly-
 bius hoc loco e superioribus repetiit, exhibuit, vel paulo,
 etiam plura e superioris anni historia, ad declarandum id,
 de quo nunc agebatur, facientia, huc transcripsit. — *Ibid.*
διὰ τὴν Ἀνκὼρτα καὶ τῶν Ἀχαιῶν μεγαλοφυχίαν. Illius
magnanimitatis documentum vide cap. 3, 3.

Verf. 2. ἡ δ' Ἀβία. Sic quidem vulgo omnes. Sed Verf. 2.
Ἀβία penacutè scribendum cum Pausan. IV. 30. p. 353.
Ἀβία Ptolem. — *Ibid. Θούρια.* *Θούρια* scribe cum
 eodem Pausan. IV. 31. & Strab. lib. VIII. p. 360. — *Ibid.*
Φαρὰ. Sic quidem Casaub. & seqq. *Φαρὰ* Vrsin. Sed vix
 est cur dubitemus, *Φαρὰ* scripsisse Polybium cum aliis
 auctoribus, qui in pluralem numerum consentiunt. conf.
 ad XVI. 16, 8. — *Ibid. ἰδ/αν δὲ θέμεναι στήλην ἐκά-
 στη &c.* Foede hunc locum in exemplari suo corruptum
 fuisse ait Vrsinus. In Bav. nullus alius ab Vrsini editione
 dissensus est, nisi quod *ἰδ/α* habet, quod ei commune est
 cum Vrsini codice, & teneri poterat; tum vero perpe-
 ram caret particula *δέ*. Post *ἐκάστη* Vrsinus *comma* posue-
 rat, quod, nos monente Reiskio post *στήλην* reposuimus.

Verf.

- Verf. 3. *Verf. 3. τῆς πρότερον ἀποφάσεως.* Vide XXIV. 10, 12 sq. — *Ibid. τοῖς αὐτοῖς πρεσβευταῖς.* Non fuit hoc sollicitandum: nam *eisdem legatos* Romæ retinnerat senatus, donec de eventu belli Messeniaci certior fieret, i.e. verf. 14. — *Ibid. πρόνοιαν πεποιήνται.* Sic optime Bav. *πεποιήμεναι* in suo cod. fuisse ait Vrsinus, quod ille in *πεποιήκασι* mutavit, minus recte. — *Ibid. μηδένα.* Rufus *μηδένα* sola editio Ern. invitis mssis. In *οὐδένα* paullo ante, ut fere alibi, consentiunt libri.
- Verf. 5. *Verf. 5. νομιζόντων τὴν ἀπόκρισιν.* conf. XXIV. 10, 11.
- Verf. 8. *Verf. 8. τοὺς δὲ κυριεύοντας τῆς Σπάρτης κατὰ τὸ παρόν.* *qui Spartam nunc tenent.* Horum nomine Serippus & nuperrime Romæ fuerat, (XXIV. 10, 11.) & jam anno 571. (XXIV. 4, 4.) & Romanos rogaverat, ut operam suam illi interponerent, quo ab Achæis eisdem conditionibus in societatem reciperentur, quæ ipsis olim post Nabis obitum A.V. 562. a Philopoemene & Achæis erant oblatae. Nam æquo foedere tunc in societatem Achæorum cooptati videntur. (conf. loca citata ad XXIV. 4, 4.) Sed non solum numquam prorsus perfectum illud foedus est; verum etiam paullo post (A.V. 565.) ita ab Achæis administratae res Spartanorum sunt, (vide XXII. 23, 2. & ibi notata,) ut ab eo tempore ad hunc diem non tam foederata Achæorum, quam *obnoxia Achæis* Sparta fuerit, ut ait Livius XXXVIII. 34. Conf. Polyb. XXIII. 12, 5. Quod dicit *κατὰ τὸ παρόν*, ambiguum est quorsum referatur, ad præcedentia, an ad id quod sequitur, ut dicat *τὸ παρόν βούλεσθαι, nunc velle.* Quod autem ait, *velle Lacedæmonios cum Achæis rempublicam agere*, hoc putamus dicit, non quia jam pridem id voluerint, sed quod adquiescant nunc conditionibus ab Achæis latis, neque amplius postulent, ut in civitatem restituantur novi illi cives, olim servi, qui ex Achæorum decreto urbe pulsi & partim etiam venundati erant; de quibus vide XXII. 12, 2. & extremam Adnot. nostram ad XXIV. 4, 5.

Ibid.

Ibid. εἰς αὐτούς. πρὸς αὐτοὺς dixerat XXIV. 10, 11. Verf. 8.
atque id in ista formula utique usitatus. At nec inauditu-
m τὸ εἰς ἐμὰ, quod ad me pertinet: quare istud non te-
mere damnandum.

Verf. 9. εἶναι γάρ. γὰρ caret Bav. — *Ibid.* [μέλ- Verf. 9.
λουσι] προσλήψεσθαι. προσλήψοντα placuerat Reiskio:
neque nos quidem valde repugnamus. Ceterum videndum,
an fortasse etiam per se stare infinitivus προλήψεσθαι
potuerit; quemadmodum & alias post conjunctionem ὅτι in
infinitivo nonnumquam positum reperiri verbum monui ad
L 4, 1. quod genus ἀνακολουθίας in oratione obliqua,
qualem hic habemus, facilius etiam ferendum videri pot-
est. — *Ibid.* τοὺς διατετηρηκότας τὴν πρὸς τὸ ἔθνος πί-
στιν. Veteres Spartæ cives dicit, qui jam olim a l'hilo-
poemene societati Achæorum erant juncti.

Verf. 10. ἀλλ', ἐτέρων αὐτοὺς ἐκκεκλεικότων τῆς πό- Verf. 10.
λεως, [τούτους οἱ] βεβαιώσαντες &c. Casaubonns, quum
partim cum Vrsino, partim ex sua conjectura, sic edidit-
set, ἀλλ' ἐτέρους, αὐτῶν ἐκκεκλεικότων τῆς πόλεως, οἱ βε-
βαιώσαντες &c. hanc adjecit versionem: sed, iis urbe ex-
cedentibus, alios recepturi, qui decreta concilii Achæorum
confirmabunt &c. Quæ facile patet aliena esse ab aucto-
ris sententia. REISKIUS, cognita ex Vrsini Notis scri-
ptura codicis, quo ille usus erat, monuit: „Legendum
ἀλλ', ἐτέρων αὐτοὺς ἐκκεκλεικότων τῆς πόλεως, οἱ &c.
Vbi tenendum est, (inquit) ante οἱ subaudiri τούτους vel
τοιούτους oportere, quod regatur ab ἔξουσιν κοινωνοὺς τῆς
πολιτείας, quod præcessit. Erit itaque hæc sententia:
Achaos habituros esse suæ civitatis socios, non illos - -, sed,
quum ipsos alii urbe sua excluserint, eos qui sint stabilitu-
ri &c. In ἐτέρων latere videtur oppositio quædam cum
Achæis. Non nos Achæi, ait Lycortas, eos exclusimus
urbe sua: nulla in re est culpa nostra, sed alii fecerunt,
eives ipsorummet. οἱ, pro τούτους οἱ, est latinismus, qui,
pro eos qui.“ — Tum de voce ἐκείνων, in illa dictione
βεβαιώσαντες τὰς ἐκείνων προαυρίσεις, monuit idem REIS-

KIVS:

Vers. 10.

KIVS: „Rectius hic loci adhibuit ἐκείνων, quam ἐαυτῶν, quamquam illud idem h.l. significat atque hoc; quia, si ἐαυτῶν usurpasset, facillius fuisset lector ad Lacedæmonios, quam ad Achæos, cogitatione deventurus: ambiguitas illa fuit vitanda, quod fecit præferendo vocabulo ἐκείνων alteri.“ Conf. ad XII. 16, 5. — Reiskii ista ratio, cum græcum nostræ editionis exemplum typis pararem, maxima veri specie sese mihi commendaverat, nisi quod pronomen τοῦτους, ante οἱ, nou modo mente intelligendum, verum etiam diserte adijciendum putaverimus. Eandem totius loci sententiam in versione expressi. Nunc alio inclinatur animus. Nempe ita se res habere videtur. Spartani, qui nunc in urbe dominabantur, quum ægerrime jam olim tulissent veteres exsules ab Achæis in patriam reductos, (Liv. XXXIX. 34.) neque ad hunc diem in pristinorum bonorum possessionem eos imisissent; (Polyb. XXIV. 4, 2 sq.) iidem, postquam deinde eisdem veteribus exsulibus, maxime quidem Areo & Alcibiadi, & qui cum his conquestum de Achæis simul & de Spartanis Romam ierant aut qui hos miserant, iratos vidissent Achæos, (XXIII. 11, 7 sq.) Romanum vero senatum vidissent exsulibus quidem illis faventem, sed non serio atque efficaciter commoda eorum curantem, neque pro auctoritate, ut reciperentur & in bona restituerentur, imperantem; iidem Spartani, inquam, ex illorum veterum exsulum numero cunctos, quibus Achæi, utpote in se ingratis, insensierant, nuper partim urbe eiecerant, partim Roma redeuntes excluderant: (conf. notata ad XXIV. 5, 18. & mox hoc cap. vers. 12.) qua in re quidem simul animo suo suæque avaritiæ erant obsecuti, sed simul gratificari Achæis voluerant. Eos vero ex veteribus exsulibus, qui in Achæos, a quibus reducti erant, nihil peccassent, se recepturos aut servaturos in urbe significaverant. (conf. c. 2, 2.) Igitur Achæis suis hoc dicit Lycortas: *si Spartanos in societatem foederis recepissent, non illos ex veteribus exsulibus participes reipublica habituros, qui ingrate atque im-*

pie

pie adversus ipsos egissent, sed potius, quum ab aliis (nempe ab ipsis his Spartanis, qui in foedus recipi cuperent) exclusi hi urbe essent, confirmaturos Achæos horum decretum, atque etiam faventibus diis debitam gratiam his relaturos, nempe quoniam hi, veluti Achæorum nomine, poenam de ingratissimis hominibus sumissent. Atque hæc ipsa, quam exposui, sententia perspicue græcis verbis, quæ codices mss. exhibent, inest, ita ut nihil mutare, nihil adicere opus sit. Quare relictis ceteris, prout ex mss. edidimus, *deleta verba illa τούτους οἱ* velimus, quæ etiam, quoniam de eis non satis certi fueramus, uncis incluseramus.

Vers. 10.

Vers. 12. δι' ὀλίγους ἀνθρώπους, propter paucos homines. Areum, putamus, dicit & Alcibiadem, quibus merito succensere Achæos fatetur: sed horum causa, quoniam his insensu essent, non debere eos insultare calamitati innocentium, nec juvare Spartanos & foedus cum his contrahere, qui multos etiam eorum, qui nihil peccassent, contra jus & fas patria eiecissent. Nempe hoc dicit Diophanes inimicitia magis adversus Lycortam, Philopoemenis amicum, ductus, quam ratione; quemadmodum nonnisi Philopoemenis odio olim ea, quæ & Spartæ & Messenæ ab Achæis gesta erant, criminatus erat, XXIII. 10, 4sq.

Vers. 12.

CAPUT II.

Cap. II.

Vers. 2. κατὰ τοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνους. Perperam κατὰ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνος Bav.

Vers. 2.

Vers. 3. Βήπων. — „Quamquam hoc nomen recurrit p. 1209sq. [c. 2, 11. & c. 3, 4.] videtur tamen a forma græcitatibus tam abhorrens, ut nil dubitem Εὔπων rescribere. REISKIUS. — Βήπων habet h.l. Bav. altero loco Βήπων, tertio in Βίπων consentit.

Vers. 3.

Vers. 4. Χαίρωννα. Conf. XXIV. 4, 5. & ibi notata.

Vers. 4.

Vers. 5. τοὺς περὶ Κλήτιν Δικτόριον. In Κλήτιν videri latere idem nomen, quod Λύσι superius scripsere librarii nostri,

Vers. 5.

Verf. 5. nostri, monuimus ad XXIV. 4, 2. — „Pro Κλῆτιν (ait VR-
SINVS) placeret Κλῦτιν, vel potius Κλύτιον: quamvis
parum referat, utro modo legatur, dummodo Κλειτόριον
pro Διακτόριον retineamus.“ — REISKINVS: „Κλῆτιν su-
spectum. Κλῆτιον novī ex historia Alexandri M. Vide-
tur in Κλῆτιν latere κλῆ τὸν, ut illud κλῆ sit exitus nomi-
nis alicujus in κλῆς desinentis, forte Pericles, ut legatur
τοὺς περὶ Περικλῆ τὸν Διακτόριον. Sed & Διακτόριον est
suspectum. Vrsinus malebat Κλειτόριον. Num Ἀνακτο-
ριῖον. Anaclorium est oppidum Epiri, unde gentile Ἀνα-
κτοριῖος. Sed interrogas, quid hominem Anaclorium
exfules Lacedæmonii pro se legatum mittunt? Ego rursus
interrogo: quid hominem Clitorium? ex Arcadia oriun-
dum? Premitur hic locus utrinque eadem dubitatione.“ —
Nobis non liquet. Et hujusmodi hariolationibus indulgere
quid juvat?

Verf. 6. *Verf. 6.* Εἰς δὲ τὴν Ῥώμην. Vide notata ad cap. I, 1.
& confer Liv. XL. 20. — *Ibid.* παρὰ τοὺς τῶν ἐκ Λακεδ.
Suspiciari cum Gronovio licet, intercidisse verba παρὰ τῶν
Λακεδαιμονίων. conf. verf. 4.

Verf. 7. *Verf. 7.* τῶν περὶ τὸν Μάρκον πρεσβευτῶν. Si verum
est Μάρκιον, quod habet Vrsinus, statuendum erit, Q.
Marcium, qui anno 571. ad Philippum & in Peloponne-
sum fuerat missus, (XXIV. 4, 16.) statim post renuncia-
tam illam legationem initio anni 572, (XXIV. 10, 4 & 8.)
rursus in Asiam ad Eumenem Pharnacemque fuisse mis-
sum. Si Μάρκον verum est, quod habet Bavaricus codex,
incertum est quis Marcus dicatur. Mentionem quidem Li-
vius XL. 20. facit legatorum anno 572. ad Asiæ reges mis-
sorum, sed nomina legatorum non edidit. Quod Μάρκιον
ab Vrsino, (cum nimirum recordatus esset Q. Marcii, cu-
jus ante erat mentio facta) ex ingenio editum esse suspici-
simus, inducti sumus ipsius Vrsini verbis, de tota hac Eclo-
ga ita scribentis: „In hoc Fragmento cum essent multa
mendose scripta, nos partim conjectura ducti, partim Li-
vianam secuti versionem, ita emendavimus, ut legi de-
bere

bere existimavimus.“ — Nos fideliter omnes codicis Versf. 7. 2
 Bavarici diffensiones ab impressio Vrsini exemplo, quem-
 admodum adhuc fecimus, porro enotabimus. Is igitur statim
eodem hoc versu, pro Εὐμένει καὶ Φαρνάκει, Εὐμένη καὶ
 Φαρνάκη habet; *versu autem preced.* pro Φαρνάκου scri-
 psit Φαρῶ mutilato nomine; moxque hoc rursus versu, τῆς
 Φαρῶ πλεονεξ.

Versf. 8. τοῖς προειρημένοις. προειρημένους absque τοῖς Versf. 8.
 Bav.

Versf. 9. τῶν ἐκ τῆς Λακεδ. Φυγᾶδων. Eos dicit ex ve- Versf. 9.
 teribus exsulibus, qui nupera receptione reductioneque
 non erant comprehensi. conf. versf. 2. & c. 1, 10.

Versf. 11. τῶν περὶ Βίππον τὸν Ἀργεῖον. Βήππον τὸν Versf. 11.
 Ἀργεῖον Bav. & caret τῶν. Ceteroquin nil dissentit in tota
 Ecloga.

CAPVT III.

Cap. III.

Nil mutat Bav. nisi quod *versf. 1.* (ut sub contextu jam
 monuimus) careat præpositione ἐκ ante τῆς Λακεδ.

CAPVT IV.

Cap. IV.

Versf. 2. τῆς ἐαρινῆς ὥρης ὑποΦαινούσης. Sic oportuit. Versf. 2.
 conf. XIV. 2, 1. Sic τῆς ἡμέρας ὑποΦαινούσης I. 53, 5. &
 alibi. — *Ibid.* ἐμβαλῶν scripsit Casaub. ut esset futurum
 tempus. ἐμβαλῶν Vrsini.

Versf. 4. κατέπλευσαν ἐκ τῆς Πρώτης οἱ περὶ τὸν Ἀτ- Versf. 4.
 τάλον. *Attalum* hoc tempore *Romæ* fuisse, nemo memo-
 riæ prodidit: nec ullum ejus itineris vestigium nec apud
 Polybium nec apud Livium comparet. Anno urbis 574.
 primum *Roma* ab Eumene fratre missus *Attalus* est, ut
 docet Polyb. cap. 6. hujus libri. Si nunc *Roma* advenit,
 fuerit ibi inter legatos, ab Eumene missos A. V. 573. XXIV.
 2, 1. At sic jam ante hoc tempus rediturus fuerat. Aut
 fuerit inter legatos, hoc ipso anno 573. in senatum intro-
 ductos, XXV. 2, 6. At sic, putamus, ut amicus Roma-
 norum, rediturus fuerat simul cum ipsis Romanorum lega-

Polybii Histor. T. VII.

N n

tis:

Vers. 5.

tis: sed hi adveniunt, dum Attalus cum Eumene in Capadocia est, & Attalus ab Eumene obviam eis mittitur, hoc cap. vf. 10 sq. Rhodii hoc tempore bellum cum Lyciis vel parabant vel habebant, & ad id studiose opem petunt ab Eumene, cap. 5, 13. Pro ea quæ Rhodiis cum Eumene intercedebat amicitia facile credi potest, Eumene, cum jam ante opem ab eo petiissent Rhodii, misisse primum ad eos fratrem suum Attalum, ad res eorum inspiciendas & ad tentandam amicam litium compositionem. Nomina 'Ρόδος & 'Ρώμη, 'Ρόδιοι & 'Ρωμαῖοι passim a librariis permutata inter se observare meminimus, quamquam loca nunc in promptu non habemus, excepto XXVI. 7, 5.

Vers. 6.

Vers. 6. τοῦ Καρσιγνήτου. — „Ἐποσσονήτου opinor legendum esse, cujus in superioribus fragmentis mentionem fecit Polybius.“ VRSINVS. — Illud nomen Ἐποσσονήτου etiam ad oram contextus imprimi curavit idem Vrsinus. Contra REISKIUS: „Nescio, inquit, quare F. Vrsinus suspectum habuerit *Cassignati* nomen, cum *Cassignatus* (nam idem videtur esse) apud Liv. XLII. 57. legatur.“ — *Ibid.* ἔτι πρότερον. Non modo nulla vis h. l. inesse particulæ ἔτι potest, sed etiam prorsus incommode posita videri illa debet. Quare ἔτει πρότερον, *superiori anno*, legendum putamus; vide ad III. 107, 4. & ad XXIII. 2, 6. quamquam utique in eam sententiam & commodius & usitatus sit τῷ πρότερον ἔτει, quod cum alibi, tum III. 114, 6. legimus, ubi pariter ἔτι pro ἔτει mendose dant codices nonnulli.

Vers. 8.

Vers. 8. ἐκ Καλπίτου. — „Vox Καλπίτου mihi quidem suspecta est: & fortasse Καλπείας scribendum, quæ est urbs Bithyniæ.“ VRSINVS. — „Num ἐκ Κουβάλλου, an ἐξ Ἀλυάττου? Ambæ sunt urbes in sinibus Phrygiæ majoribus & Galatiæ.“ REISKIUS. — Interim dum certius aliquid adferatur, vulgato simus contenti. — *Ibid.* εἰς Περνασσόν. — „Pro Περνασσόν, Ἀμισὸν reponendum opinamur, quæ urbs Ponti est, dierum sex iter ab Haly fluvio distant.“ VRSINVS. — Perspecte vero REISKIUS: „Παρ-

„Παρασσόν, ait, restitui debere, quod fuit in Vrsini codice, pro Ἀμισόν, [quod in contextu erat editum,] recte monuit Wesseling. ad Itinerar. p. 867. [p. 576. scribere voluerat] & p. 700. *Parnassus* est oppidum Cappadociæ. Conf. Constantini Porphyrogen. Ceremon. p. 460. Turbavit hic loci Vrsinus geographicas Galatiæ & Phrygiæ rationes, & temere secuti eum sunt editores Polybii, qui post venerunt. Sic paulo post [*Verf. 9.*] pro Καμισίων, quod fuit in ejus codice, reposuit Ἀμισίων. Atqui absurdum, cum paulo ante dixisset auctor castra venisse ad Amisum, rursus dicere, ea venisse in regionem Amisenorum. Restitui debebat Μωκισσιών. *Mocissus* est metropolis Cappadociæ in omnibus Notitiis Sedium Episcopaliū. vid. Ceremoniale idem l.c. & Wesseling. ibid. p. 701. qui tamen p. 576. in hoc loco restituendo alias iniit vias.“ — Quod Ἀμισίων apud VRSINVM editum est, contra mentem editoris esse, docet ejusdem ad hunc locum Nota: „εἰς Ἀμισίων χώραν, ait, reponendum opinor, pro eo quod est in exemplari, εἰς τὴν Κάμησον χώραν. Est autem Ἀμάσεια & ipsa urbs Ponti, Strabonis Stoici philosophii patria.“ — WESSELINGIVS p. 576. improbans Vrsini conjecturam, hanc adjecit rationem: „partim quod longius Pontum versus *Anasia* sit remota; tum etiam, quod Cappadociæ apud Ptolemæum lib. V. c. 6. præfectura *Χαμάνης*, sive ut in Palat. & Coiflin. est codice, *Χαμάνητος*, longe melius quadret. Posses ceteroquin (ait) de *Saramene* ultra Halyn apud Strabon. lib. XII. p. 546. cogitare, nisi Ponto fuisset propior.“ — Reiskii sententiæ, præter situs rationem, favet etiam, quod facile sic intelligitur erroris origo; nam sicut frequenter librarii nostri vocales α & ω inter se perputarunt, ut vulgatissimam taceam vocalium η & ι confusionem, sic minime mirum est, si in obscuro nomine festinans & negligens librarius sedem literarum π & μ inter se permutavit.

Verf. 10. τοὺς ἐκ τῆς Πώμης πρεσβευτάς. Vide cap. 2, 8. *Verf. 10.*

Verf. 11. *Verf. 11.* Ἀττάλον μὲν ἐξαπέστειλε. conf. notata ad verf. 4. — *Ibid.* τὰς δυνάμεις ἐδιπλασίαζε. Mirum vero utique videri debet, quo pacto, tam procul quum domo abesset, subito *duplicare copias* potuerit. Quare vide, satin' sanum verbum ἐδιπλασίαζε, aut satis ne integra oratio sit. Forte hoc dicit, copias, quas in duos exercitus distributos habuerat, in unum contraxisse.

Verf. 13. *Verf. 13.* τῶν Ῥοδίων ἐπισπασ. Conf. notata ad c. 4. 4. *Ibid.* καὶ Φιλοτίμω. — „Aut deest aliquid post καί, e. c. παρακαλούντων, aut delendum est καί.“ REISKIUS. — Immo optime habet vulgatum: nil familiarius Polybio usu isto particulæ καί. Vide ad I. 20, 6. III. 40, 9. &c. Ceterum, quæ hoc versu continentur, ea nimis in breve contracta fuisse ab Epitomatore adparet.

Cap. VI.

CAPVT VI.

Verf. 1. *Verf. 1.* Γενομένων συνθηκῶν πρὸς ἀλλήλους. Correxuit Vrfinus, cum συνθηκῶν pro συνθηκῶν darent mssst. συνθή-
κας vero nunc non esse *pacem concessam*, sed *inducias*, intelligitur ex verf. 3. Eclogam hanc ad annum sequentem pertinere, docet ipsum argumentum, quo de Legatis Romæ auditis & de rebus in Italia gestis (verf. 9.) agitur, a quibus rebus incipere cujusque anni historiam solet. — *Ibid.* οἰκίαν. οἰκίαν Bav.

Verf. 2. *Verf. 2.* πέμπειν τοὺς ἀδελφούς ἄπαντας εἰς τὴν Ῥώμην. Mirum est, hanc legationem silentio præterisse Livium. Memoriam ejus non insuper habuit Diodorus Sicul. cujus conferenda Legatio XIV. Tom. II. ed. Westel. p. 622 sq. Livius XLII. 11. ad annum 582. narrat, eo anno Eumenem regem Romam venisse, exceptum cum summo honore. Ait autem, Valerium Antiatem scribere, Attalum venisse, non Eumenem. Fortasse Antias hanc Attali & minorum natu fratrum legationem cum illa Eumenis confuderat. Suspicio oboriri potest, Attali hanc fratrumque legationem, de qua nunc agitur, relatam a Livio fuisse ad consules anni 576. & memoriam ejus intercidisse cum aliis ejusdem anni
rebus

rebus, quarum expositio apud illum scriptorem cum exordio libri XLI. injuria temporum intercidit.

Verf. 3. πέρας ἐπιθήσειν. Sic recte ed. Casaub. (apud quem quidem operarum errore ἐπιθήσειν scribitur) & seqq. ἐπιθήσαν contextus Vrfini; pro quo in Notis ἐπιθήσαι restituendum ille censuerat. ἐπιθήκειν Bav. in contextu; sed ipsum ἐπιθήσειν inter lineas ab eadem manu. — *Ibid.* ὑπάρχουσιν αὐτῷ. Perperam αὐτῶν Vrfin. cum msstis. Correx-
xit Casaub.

Verf. 4. προθύμων. προθύμως Bav.

Verf. 4.

Verf. 6. καὶ γὰρ ξένια καὶ παροχὰς - - ἀπήντησεν. ἀπήντησαν Bav. non male, si præcessisset ἐξέθηκον, pro ἐξέθη-
κεν. — „Livius lib. XXVIII. [c. 39. extr.] *Locus inde lautiaque legatis præberi jussa.* Et in veteri apud me Senatusconsulto, quod est in ænea tabella incisum: MVNVS-
QVE. FIS. EX. FORMVLA. LOCVM LAVTIAQVE. Q. VRB. FIS. LOCARE MITTEREQ. Et ut græca etiam verba ejus-
dem Senatusconsulti subjungamus: ΞΕΝΙΑ ΤΕ ΑΤΤΟΙC ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΟΠΟΝ ΠΑΡΟΧΗΝ ΤΟΝ ΤΑΜΙΑΝ ΤΟΝ ΚΑΤΑ ΠΟΛΙΝ ΤΟΤΤΟΙC ΜΙΘΩΝΑΙ ΑΠΟΣΤΕΛΛΑΙ ΤΕ &c. Festus, *Dautia dicebant veteres, quæ Lautia dicimus: dabantur legatis hospitii gratia.* VRST-
NVS. — Adde quæ a Dukero & Drakenb. ad Livii locum cit. notata sunt. — *Verf. 7.* ἀνευέσσαντο. ἀνανεύσατο Bav.

Verf. 6.

CAPVT VII.

Cap. VII.

Verf. 1. Πτολεμ. ὁ βασιλεὺς. ὁ caret Bav. — *Ibid.* ἐπαγ/ε/λόμενος. Sic Casaub. & seqq. ἐπαγ/ε/λόμενος Vrfin. ἐπαγ/ε/λόμενον Bav. — *Verf. 2.* ἀσμένως ἐπεδέξαντο τὴν ἐπαγ/ελίαν. Seleuci tamen simillimum oblatum respuerant XXIII. 7, 4. & c. 9, 13. Fortasse quia donum a Syriæ rege acceptum suspectos Achæos facere potuerat Romanis; non item donum acceptum a Ptolemæo, Romanorum
mico

Verf. 1.

- Verf. 3.** *Verf. 3.* τοὺς ἅμα μὲν. καὶ τοὺς ἅμα μὲν εὐχαριστ. ed. Casaub. & seqq. perperam & invitis msstis. — *Ibid.* περὶ τῶν ὅπλων &c. Vide XXIII. 9, 2. — *Ibid.* Quinque verba, τὰ πλοῖα καὶ πρόνοιαν ποιησόμενους defunt Bav.
- Verf. 5.** *Verf. 5.* νεώτερον ὄντα τῆς κατὰ τοὺς νόμους ἡλικίας. Id est, nondum XXX annos natum. Vide Valesii Adnot. ad XXIV. 9, 3. — *Ibid.* διὰ τὸ τὴν τότε συμμαχίαν. διὰ τὸ τὴν τὰ συμμαχίαν Bav. rectius fortasse.
- Verf. 7.** *Verf. 7.* μεταβᾶξαι τὸν Πτολεμαῖον περὶ τοὺς καιροὺς τούτους. Ptolemaeum Eriphanem mortuum esse hoc anno ab V. C. 574, ad quem Eclogam hanc retulimus, consentit Simfonus in Chronico Univerfali. Ibi Wesselingius probatiorem sibi videri Petavii rationem ait, ad annum superiorem referentis: quo jure, videant quibus vacat.

Cap. VIII.

CAPUT VIII.

- Verf. 1.** *Verf. 1.* Κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς &c. Totum hoc caput Lexico suo inseruit Suidas, voc. χαίρων. Vide XXIV. 4, 5. & XXV. 2, 4. ibique notata. Ex posteriore hoc loco intelligitur, ad annum 574. referendam hanc eclogam, quia anno 573. Romam fuerat missus: nam de priori legatione, quam A. V. 571. obierat, agi h. l. non potest, quia series eclogarum vetat, ne ad annum 572. hæc ecloga referatur.
- Verf. 6.** *Verf. 6.* θεωρῶν τὸ γινόμενον. Sic pro more scripsimus, cum esset τὸ γινόμενον, in quod consentit Suidæ vetus editio Mediol. τὸ γενόμενον Suidas Küsteri.
- Verf. 7.** *Verf. 7.* ὁ στρατηγός. — „Is est Philopoemen. Quod hic narrat Polybius, id videtur accidisse A. V. 564. Nihilominus tamen fragmentum hoc partem facit elogii, quo Polybius condecoravit Philopoemenem, mortuum anno 570.“ REISKIUS. — Quo pacto hæc Ecloga pro parte haberi possit elogii *Philopoemenis*, haud sane satis adparet; quandoquidem, si vel maxime largiremur, *pratorem* illum *Philopoemenem* esse, tamen nonnisi ex occasione earum rerum, quæ de *Charonone* ex professo narrantur, prætoris

toris illius sit mentio. Tum vero Philopoemenis elogium
 persecutus est Polybius in rebus anni 571. quo mortuus
 est Philopoemen. XXIV. 9. Atqui eodem anno 571, non
 anno superiori, primum Romam legatus fuerat Chæron.
 XXIV. 4, 5. confer supra ad vers. 2. Quod vero hanc
 rem accidisse A. V. 564. (id est, ex nostra ratione, anno
 565. quo exsules Spartam reduxit Philopoemen) ait Reif-
 kius, parum id utique probabile est. Quod *vers. 3. de agris*
dicit, propinquis exsulum a Charone ademptis, quos agros
tyranni eis fruendos permiserant; intelligendum videtur
 de veteribus exsulis, a Philopoemene quidem anno 565.
 in urbem reductis, sed nuper a Spartanis rursus ejectis,
 XXIV. 5, 18. cum quorum propinquis sævius nunc egit
 Chæron, quam olim egerant tyranni. Nobis suspicio ob-
 orta fuit, prætorem illum Achæorum, qui nunc memora-
 tur, Aristanum fortasse fuisse, de quo agitur capite seq.

Vers. 8. Φροντίσαι δέ. Perperam Φροντίσας δὲ Suidas
 Küsteri. Recte edit. Mediol. cum edit. Polybii.

CAPUT IX.

Cap. IX:

Vers. 1. Φιλοποίμενα καὶ Ἀρίσταινον. Quanam occa-
 sione hanc inter Philopoemenem & Aristanum comparatio-
 nem instituerit Polybius, non liquet. Ad Philopoemenis
 elogium non magis hoc caput, quam caput præcedens,
 pertinere videtur. An Aristæus prætor fuit hoc tempore
 Achæorum, is qui cap. præc. vers. 7. memoratus est? An
 mortuus hoc anno Aristæus est, ut de ingenio, moribus
 & instituto hominis ea occasione, ut solet, disseruerit scri-
 ptor? Posthac certe nulla amplius ejusdem sit mentio. De
 nomine Aristani diximus ad XVII. 1, 4. De ingenio &
 instituto hominis confer XXIII. 5 seq. Ceterum totam hanc
 Eclogam habet Suidas in Ἀρίσταινος. — *Ibid. οὐτὰ τὴν*
φύσιν ὁμοίαν σχῆν. οὐ τὴν φύσιν μίαν ἔχειν Suidas.

Vers. 3. τοῦτο διέφερον. τούτῳ Vrlin. ex conject. in
 ora, in Polybii Fragmentis, quas Eclogis subtexuit.

- Verf. 4.** *Verf. 4.* ὁ μὲν Ἀρίσταινος. ὁ μὲν Ἀριστάνετος h.l. habet Suidas, qui verf. 1. cum cod. Peiresc. consentit. *Verf. 5.* ἀντιπίπτει τις. ἀντιπίπτει τι Vrsin. in ora, ex conject.
- Verf. 6.** *Verf. 6.* τῶν προκαλουμένων. Haud cunctanter προκαλουμένων erat reponendum: sic XXVI. 1, 3. & constanter aliàs. πρὸ & παρὰ pariter confusa vidimus XXIV. 8, 11.
- Verf. 7.** *Verf. 7.* δεῖν δικαιολογεῖσθαι. — „In msto codice & in Suidæ lexico legitur δεῖν δίκαιον ἡγεῖσθαι absque sensu. Itaque Casaubonus inter Fragmenta Polybiana hunc locum cum referret, edidit δικαιολογεῖσθαι, quod & nos secuti sumus.“ VALESIVS. — Vrsino accepta referenda hæc emendatio, quam ad oram adnotavit in Polybii Fragmentis p. 245.
- Verf. 8.** *Verf. 8.* οἷον ἀπιμαρτυρομένους. Præsidium invenit illa particula οἷον in XXVI. 3, 6. ubi similiter ait ὥσανεὶ προδιμαρτυρομένη vel προσδιμαρτ.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XXVI.

RELICVIAS.

CAPVT I.

Series Eclogarum de Legationibus docet, hanc Eclogam Lib. XXVI.
Cap. I.

LVIII. agere de re post annum 574 (ad quem pertinebant Ecl. LVI. & LVII.) gesta; nam agitur hic de legatione Romam ab Achæis missa, quæ decerni quidem & mitti potuit eodem anno 574. sed Romæ non ante sequentis anni initium a novis consulibus in senatum introducta est. Neque vero longius, quam in annum post 574. proxime sequentem, rejicienda visa est eadem hæc Ecloga, quoniam agitur de re, quam jam pridem atque sæpe Achæis commendaverat senatus Romanus, nempe *de reliquis ex veteris Sparta exsulibus in patriam restituendis*. De rebus autem anni ab V.C. 575. egisse Polybium *Libro XXVI*, discimus ex Athenæi loco illo, quam ad cap. 5, 7. proferemus. A quo anno quum nova incipiat Olympias, ab ejusdem anni rebus, qui est annus primum Olympiadis CL. coeptum esse hunc librum a Polybio, consentaneum mihi visum erat.

Verf. 1. Τρεβάρου. Τρεβάρου Βαυ. — Ibid. γε. Verf. 1, γραμμένων. Non damno γραφομένων, quod habet Vrf. Vide verf. 4 seq. Sed quoniam id quod commodius est dedit Βαυ. (in quo nihil umquam ex librarii ingenio

Nn 5

muta.

mutatum observavimus) non respuendum putavimus. — *Ibid.* ὑπὲρ τῆς τῶν ἐκ Λακ. Si abesset articulus τῆς, neutiquam desideraretur nomen καθόδου.

Verf. 2 sqq. *Verf.* 2. ἀκλῆρεῖν δοκοῦσιν. ἀκλῆρεῖν δοκοῦσιν Bav. *Verf.* 3. διδάξῃ. διὰξῃ mssti, qui tamen mox verf. 4. in verum consentiunt. — *Verf.* 4. τὴν κοιν. συμπ. τὴν κοινήν τὴν συμπολιτείαν Bav. Temere συμπολιτίαν Vrsinus. *Verf.* 5. διότι καλῶς. διότι καὶ ὡς Bav. — *Verf.* 7. λέγει. λέγειν Bav.

Verf. 8. *Verf.* 8. Καλλικράτην Λεοντήσιον. *Leontesium* scripsit Casaubonus: ex analogia grammatica *Leontesium*, putamus debuerat. Miramur vero in græco etiam terminationem illam, cum Λεοντῖνος aliàs gentile formatur. — *Ibid.* Λυδιδάαν. Λυσιάδαν est in contextu Vrsini; in Notis vero Λυσιάδην scribit, & — „sic emendavimus, ait, cum in exemplari Λυδιάδα scriptum esset.“ — Nos jam aliis monuimus, in codicibus nostris literas δ & σ ita sibi similes sæpe esse, ut, utram scribere voluerit librarius, vix dignoscas. Bene ad h.l. REISKIUS notavit: „Est quidem *Lyssiades*, qui p. 182. [lib II. c. 44.] & deinde commemoratus est, ab hoc Megalopolitano diversus; idem tamen nomen est. Vt ergo ibi consenserunt plerique in *Lydiadas*, ita hoc quoque loco servari debebat ab Vrsino codicis sui scriptura Λυδιάδαν.“ — Vide notata ad l. c. — *Ibid.* Σικυώνιον correxit Vrsin. Ἰώνιον mendose mssti. conf. XXV. 7, 3. Idem *Aratus* anno superiori in eo fuerat, ut Alexandriam legatus proficisceretur.

Cap. II.

C A P V T II.

Verf. 2. *Verf.* 2. μῆτε στήλην. Non permutaverimus hoc cum μῆτε τὰς στήλας, quod voluit Reiskius.

Verf. 4. *Verf.* 4. νικητικωτέρων. Sic edd. cum msstis. κινητικωτέρων Vrsinus ex sua conjectura ad marginem adnotavit; quod Reiskius, cum ex codice Vrsini petatum putaret, pro vera lectione habuit, quam mutari non debuisse ait, hac adjecta totius loci interpretatione: „hanc sententiam apud
cul-

vulgum esse (h.e. haberi) *multo digniorem Achaico nomine, & multo ad vulgum impellendum atque stimulandum acriorem gravioremque.* — At nil opus est, ut a codicum scriptura discedamus. Vulgatissima formula Græci, ut Latini, dicunt, *hæc sententia vicit.* Præterea cum vocab. *κινητικώτερον* requirebatur potius genitivus *τῶν πολεμῶν*, quam *ἐν τοῖς πολεμοῖς.*

Verf. 4.

Verf. 6. *γίννηται τις ἐπισημασία.* Casaubonus: *quod si* Verf. 6 sqq. *aliquam senatus daret significationem.* At voluntatem suam jam satis significaverat senatus, & aliquid gravius nunc intelligitur. Scilicet verbum *ἐπισημαίνεσθαι*, unde vocabulum illud derivatur, generatim *notare, observare, animadvertere* significat; tum vero plerumque quidem in bonam partem accipitur pro *notare cum adprobatione, probare*; nonnumquam vero in partem deteriore, *notare cum improbatione*, ut II. 61, 1. VI. 6, 5. atque etiam *notare inflicta poena*, ut in illo fragmento apud Suidam, quod in Polybii Fragm. Gramm. num. LVIII. relatum est: *τοὺς μὲν χάρισι, τοὺς δὲ πολάσσειν, ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις παράδειγμα εἶναι, ἐπισημαίνεσθαι.* quam in partem latine *animadvertere in aliquem* dicimus. Eadem ratione nomen *ἐπισημασία* in utramque partem usurpatur, & est alia *ἐπισημασία εὐνοϊκή* VI. 6, 8. alia vero huic contraria, quæ idem valet ac *κατήγνωσις καὶ προσκοπή*, *improbatio, vituperatio, improbationis & indignationis significatio*, atque etiam ipsa *castigatio atque pæna*. Et in istam deteriore partem h. l. id vocabulum (quemadmodum fere Latinorum *animadversio*) accipiendum erit: qua fere ratione & vocab. *ἐπιστροφή* generatim quidem *curam & animadversionem quamcumque*, (conf. hoc cap. v. l. 10.) sed & *castigationem* atque etiam *pænam* significat, velut IV. 4, 4 & 8. XXV. 6, 7.

Ibid. τὴν Ῥωμαίων. Corrupte τὴν Ῥωμαίους Bavar. Verf. 8. *ἀπονεύσειν. ἀπονεύσαν* idem. — *Ibid.* καλῶν. καλῶν idem. — Verf. 8. *προσφερ. δίκαιον. προσφερομ. καὶ δίκαιον* Bav. — *Ibid.* *μεγίστων τυγχάνειν τιμῶν. τυγχάνει* codex Vrfini. *τιμῶν* pro *τιμῶν* Bav.

Verf.

Vers. 9.

Vers. 9. εἰ μὲν οὖν διακóρως ἔχουσιν ὑπὲρ τοῦ πειθ-
 αρχεῖν αὐτοῖς τοὺς Ἑλλήνας. διακóρως a se emendatum
 esse diserte ait Vrsinus, cum διαφóρως fuisset in exemplari,
 sicut in cod. nostro Bav. REISKIUS vero: „Rectum erat,
 ait, διαφóρως. Nam διακóρως ἔχειν ὑπὲρ τινος græcum
 non est, sed τινός simpliciter. διαφóρως ἔχειν cohæret
 cum τοῖς γεγραμμένοις, & constructio hæc est: εἰ διαφó-
 ρως ἔχουσιν (hoc est, διάφορα βούλονται καὶ διανοοῦνται τοῖς
 γεγραμμένοις ἢ ᾗ αὐτῶν) ὑπὲρ τοὺς Ἑλλήνας πειθαρχεῖν
 καὶ συνυπακούειν αὐτοῖς. *Siquidem contraria sentiunt vo-
 luntque suis ipsimet scriptis edictis, quibus præcipitur Græ-
 cis ut obediant & obsecudent omnes.*“ Quæ nobis senten-
 tia non solum per se dura & incommoda videtur, sed & e
 verbis istis ægre admodum elicienda, quandoquidem verba
 τοῖς γραφομένοις manifeste a συνυπακούειν pendent, &, nisi
 vim inferas orationi, non possunt ad διαφóρως ἔχειν referri.
 Denique ipsa dictio, διαφóρως ἔχειν τοῖς γραφομένοις, pro
 contrarium sentire scriptis, veremur, ne ab usu sermonis
 prorsus aliena sit. Casaubonus, tenens Vrsini emendatio-
 nem, διακóρως ἔχουσιν, interpretatus est, *siquidem igitur
 non curarent Romani, dicto sibi audientes ut essent Græci;*
 commodissima utique sententia, sed quæ quo pacto græcis
 verbis inesse possit, difficile dictu fuerit; cum διακóρως
 ἔχειν ὑπὲρ τινος, si modo ulla ratione ita dici græce po-
 tuit, nil aliud significare possit, nisi *satietate alienius rei
 defessus esse*, quemadmodum interpretatus est Ernestus in
 Lexic. Polyb. Quæ nos omnia denuo reputantes, per-
 suasum habemus, nec διακóρως verum esse, nec διαφóρως,
 sed codicum hanc scripturam haud longe a veritate abesse.
 Pro ΔΙΑΦΟΡΩΣ, lege ΑΔΙΑΦΟΡΩΣ; & omnia recte
 habebunt, eadem sententia quam Casaubonus expressit.
 ἀδιαφóρως ἔχω περὶ τούτου idem sonat ac ἀδιαφóρέω, quo
 verbo alibi utitur Polybius noster, XXXI. 22, 10. *non
 curo hoc, juxta habeo, indifferens est mihi hoc.*

Vers. 11.

Vers. 11. εἰ δὲ μὴ, σπῶς; εἰδέναι &c. Rectissime sic
 Bav. & miror ni & Vrsini codex, de quo tamen tacuith. l.
 edi-

editor. σαφὲς γὰρ εἶδέναι Casaubonus interpretatus est, *Verf. 11.*
certo enim scire se; recte ad vulgatam lectionem: sed ex
 ea, quam Bav. dedit, sic oportebat, *sin minus, certo scire*
eos debere. — *Ibid.* ὁ καὶ νῦν ἔκει γενόμενον. Sic scripsimus
 cum Bav. *γινόμενον* Vrsi. Præteritum tempus desiderari
 videbatur: & ἔκει etiam persæpe præteriti notionem
 habet.

Verf. 12. πολλὰ ποιήσαντος Κοῦντου Μαρκίου &c. *Conf.* *Verf. 12.*
fer XXIV. 10, 8 seqq.

Verf. 13. αἰκισαμένους πᾶσαν αἰκίαν. Calumniatur id *Verf. 13.*
 quod fecit Lycortas. *Conf.* notata ad XXIV. 12, 13.

Verf. 14. πεποιῆται. πεποιῆται Bavar. pervulgato *Verf. 14.*
 errore.

CAPVT III.

Cap. III.

Verf. 2. οἱ Φυγάδες. *Conf.* ad XXV. 2, 8. & loca ibi *Verf. 2.*
 citata.

Verf. 3. τοὺς γὰρ τοῖς αὐτοῖς δόγμασι συνηγοροῦντας. *Verf. 3.*
 Errore operarum nostrarum irrepsit αὐτοῖς, pro αὐτῆς,
 quod recte habent edd. cum mssis. In Notis tamen Vrsi
 verba ista ita citantur, quasi τοῖς αὐτοῖς in contextu
 legeretur aut legendum esset: falso, & id ipsum errore
 operarum Plantini factum putamus. Ceterum pro τοὺς γὰρ;
 mendose τῶ γὰρ habet Bav. & sic etiam in Vrsini codice
 fuisse videtur: certe, corruptum fuisse hunc locum in
 exemplari, ipse Vrsinus ait.

Verf. 4. πολιτεύμασιν. Corrupte πολιτεύεσθαι Bav. in *Verf. 4.*
 contextu, sed veram scripturam in marg. habet ab ead.
 manu. — *Ibid.* τοὺς δὲ καὶ δικαίως. — „Forte καὶ δι-
 καίως καὶ ἀδίκως προστρέχοντας.“ REISK. — *Ibid.* προστρέ-
 χοντας correxit Casaubon. προστρέχοντας Vrsini.

Verf. 5. εὐπορεῖν. Mendose εὐποιεῖν Bav. — *Ibid.* *Verf. 5.*
 ἀληθινῶν. ἀληθινῶς idem.

Verf. 6. συνεπισχέειν. Casaubonus, *vires contenderent.* *Verf. 6.*
 Rectius, *juvarent eos, vel juvarent creditum eorum,* nempe
 intelligendum τοῖς Φυγάσι, vel τῇ καθόδῳ αὐτῶν.

Verf.

Vers. 9.

Vers. 9. ἐν τοῖς ἐπιφανεστάτοις καιροῖς. — „Forte ἐπισφαλεστάτοις, temporibus maxime periculosis, suspiciosis, discriminis plenissimis.“ REISKIUS. — „Gravissimus error in græcis est, quem nemo vidit: scribendum sine dubio ἐν τοῖς ἐπισφαλεστάτοις καιροῖς, in periculossimis temporibus; quod vel loci sensus confirmat. Notus versiculus: amicus certus in re incerta cernitur.“ ΤΟΝ ἰν Emendatt. in Suid. Part. II. p. m. 183. ad vocab. Ἰσολογία. Nempe Reiskium non consultaverat Britannus criticus. Sed pace doctissimorum viroꝝ dixerimus, emendatione ista, quantumcumque habeat speciem, commodissime superfedemus. Sicut VI. 44, 7. τοὺς ἐπιφανεστάτους χειμῶνας dicit scriptor noster, id est, tempestates maxime insignes, maxime notabiles, memorabiles: sic nihil impediēbat, quo minus τοὺς ἐπιφανεστάτους καιροὺς, tempora maxime insignia, maxime notabilia, diceret. Et eo minus opus erat, ut ad significandam periculositatem, ut sic dicamus, temporum uteretur vocabulo ἐπισφαλῆς, quoniam nomen καιροί per se, ut jam sæpius observavimus, pericula denotat. Immo signatam etiam & opportunissimam vim habet illud ipsum adjectivum ἐπιφανέστατοι, quasi dicat tempora maxime conspicua, nempe ubi quam maxime illustrari, conspicua fieri, & in luce poni fides sociorum poterat. Simili quadam ratione vocabulo λαμπρὸς utuntur cum alii græci scriptores, tum idem Polybius noster: veluti λαμπρὸς κίνδυνος, insigne periculum, I. 45, 9. Sic Appian. Civ. II. 116. κινδυνεύειν λαμπρῶς insigne adire periculum dixit.

Vers. 10.

Vers. 10. ἔτι δὲ τοῦ τῶν Ἀχαιῶν &c. Quam a verbis ἔτι δὲ vulgo inciperent periodum, suspensa in fine erat oratio; quare post μεταβολῆς puncta nonnulla, ut hiatus signum, interseruit Casaubonus. Reiskius vero non ibi esse lacunam ait, sed in fine post θράσος, & supplenda suspicatus erat huiusmodi quædam verba, ἐκ τούτων φανερόν ἐστι. Nobis, si pro ἔτι δὲ legeretur ἔτι δὲ, omnia recte habere, nec deesse quidquam, probabile admodum factum

factum erat. Sed nunc quidem, relegentes & denuo expendentes totum locum, conjecturæ isti præpropere ac temere nos indulsisse intelligimus: sane vim nullam videmus, quæ particula ἔτι commodè inesse possit, præsertim si deinde tenemus (ut tenenda est) codicum scripturam ἀφ' ἧν ἡμεῖς ιστοροῦμεν χρόνων, id est, a quo tempore nostra incipit historia; quæ verba referuntur ad ea quæ de instaurato & amplificato foedere Achæorum libro secundo Historiarum suarum exposuerat. Neque vero eo magis rursus Casauboni aut Reiskii probanda ratio videtur, quarum neutra satis commoda est. Sententia proxime sequens Vers. 11. rursus ab eadem particula ἔτι incipit, ubi rursus nihil, quo illa referatur, aut quod ad membrum orationis ab ἔτι incipiens, velut apodosis ad protasin referatur, compareret. Quæ nos considerantes, ita plane statuendum putamus, particulam illam & hoc vers. 10. & vers. 11. eodem pertinere, quo pertinet eadem particula, initio cujusvis Eclogæ a compilatore (tam in Eclogis de Legationibus, quam in illis de Virt. & Vitiis) poni solita; quam ob id ipsum constanter nos omisimus, quia non a Polybio, sed a compilatore est, & refertur ad id quod interdum diserte adjecit compilator, sed plerumque intelligendum lectori reliquit, nempe Φησὶν ὁ Πολύβιος, & sic in aliis Eclogis ex aliis scriptoribus excerptis, Φησὶν ὁ Δίων, ὁ Διόδωρος &c. Suspiciamur igitur, & pæne persuasum habemus, Polybium hoc loco, ex occasione eorum, quæ de Callicratis prodictione dixit, varias (ut solet, ubi In ejusmodi aliquem locum incidit) observationes variaque monita cumulasse; quas observationes compilator noster, qui non nisi ea potissimum, quæ ad Legationes pertinebant, excerpere debuit, plerasque prætermisit, unam modo & alteram ex ceteris selegit, & suum illud ἔτι pro more præposuit. Sententia quæ hoc vers. 10. continetur, in connexionem cum superioribus, quæ prætermissa ab epitomatore sunt, his verbis putamus a Polybio efferebatur: τοῦ δὲ τῶν Ἀχαιῶν ἔθνους &c. Igitur pro ea ratione, quam nos ceteroquin

- Verf. 10. in concinnandis his Historiæ Polybianæ laceris reliquiis tennimus, fuerat post Ἀντίοχον in sine verf. 9. *asteriscus* unus aut alter interferendus, deinde sic scribendum: Τοῦ δὲ τῶν Ἀχαιῶν &c. usque τὸ Καλλιπράτους Θράσος. Post ηὐξημένου autem commodius deleteretur comma, post χρόνων vero commodius poneretur comma pro puncto. Tum vero post Θράσος rursus, interjecto uno aut altero asterisco, sic erat pergendum: Ῥωμαῖοι, ὄντες ἄνθρωποι &c. ηὐξημένου merito correxit Casaub. & sic habet Bav. Mendose ηὐξημένου Vrsin.
- Verf. 11. *Verf. 11.* ὅτι Ῥωμαῖοι &c. Vide modo notata ad verf. 10.
- Verf. 13. *Verf. 13.* κατὰ τοὺς ἐνεστῶτας καιρούς. κατὰ τοὺς ἐνεστῶτα δίκαια περὶ habet Bav. & omisit octo verba interjecta. *Ibid.* πράγμασιν immerito sollicitavit Reiskius, προστάγμασιν conjiciens. — *Ibid.* συνεπισπασάμενος τὰ κατὰ Μεσσηνίους, simul huc trahens rationem qua cum Messeniis actum erat. vide cap. 2, 12 sq. τὰ a suo cod. abesse testatur Vrsinus, & abest pariter a Bav. recte adjectum ab editore. Idem vero Vrsinus locum hunc in Notis ita citat, quasi συνεσπασάμενος scriptum fuisset in ipsius codice, pro quo placere sibi συνεπιστάμενος ait; & hoc ipsum recte editum est iu ejus contextu, neque vero aliter (ni fallimur) habet Bav. — *Ibid.* οὐδ' ἐνεκάλουν bene Casaubonus. οὐδὲν ἐκάλουν Vrsin. cum msstis. — *Ibid.* οἱ Ῥωμαῖοι. Articulum οἱ, qui aberat vulgo, dedit Bav. — *Ibid.* τὸν ἀπὸ Ῥωμαίων φόβον. Constanter ista præpositione eo modo utitur. vide II. 23, 3. II. 59, 8. &c.
- Verf. 14. *Verf. 14.* διὰ τὸ μηδὲν εἰδέναι &c. quod nihil quidquam eorum populus sciret, quæ revera ille in senatu dixisset. Mirum vero, neminem ex ejusdem legationis collegis populum hoc docuisse: nempe metu putamus hominis, Romanorum potestate confidentis, terrebantur. — *Ibid.* ἡρέθη. Mendose εὐρέθη Bav. — *Ibid.* πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς καὶ δωροδοκηθείς. Casaubonus: ut cetera fileam vitia, etiam munierum largitione corruptus. Et ea sane est vis verbi
δωρο-

δαροδοκῆσαι, munera accipere, muneribus corrumpi. Sic XXIII. 8, 3. REISKIUS vero: „Non (ait) corruptus largitione, sed ea usus. vid. p. 1247. Solet tamen in activo potius hoc verbum usurpari, δαροδοκεῖν τινα, aliquem largitionibus corrumpere. An ergo legendum δαροδοκῆσαι? — Immo δαροδοκῆσαι, si absolute sine accusativo fuisset positum, pariter munera accipientem, muneribus corruptum; denotaret.

Verf. 14.

CAPVT IV.

Cap. IV

Verf. 1. τριακοσίους. Corrige operarum erratum, & τριακοσίας rescribe. De rebus vero a Graccho in Hispania gestis vide Livium XL. 47-50. & Appian. Hisp. c. 43.

Verf. 1.

CAPVT V.

Cap. V.

Verf. 1. Περσεύς ἀναγεσάμενος τὴν Φιλίην. Livius XL. 58. *Perseus potitus regno, dum firmaret res, legatos Romanam ad amicitiam paternam renovandam misit.* Totam hanc Eclogam habet Suidas in Περσεύς, & partem ex exordio decerptam repetiit idem in Κατακαλῶν, & in Δημοκοπέιν καὶ Ἑλληνοκοπέιν. — Ibid. ἐπεβέβητο recepitur ex Suida in Κατακαλῶν & in Δημοκοπ. ἐπεβέβητο editiones Polyb. ex cod. Peir. cum Suida in Περσεύς. — Ibid. τοὺς τὰ χρέα Φεύγοντας. — „Suidas rectius διὰ τὰ χρέα.“ VALESIVS. — Eandem emendationem suo calculo comprobavit Reiskius. Nobis vero, sicut Φεύγειν γραφὴν, Φεύγειν δίκην & similia dicunt Græci, sic & Φεύγειν τὰ χρέα dici potuisse probabile visum erat, pro *æris alieni nomine postulari*, aut etiam *fugere æris alieni causa*. Quo accedit, quod apud Suidam præpositionem διὰ neque in Περσεύς, neque in Κατακαλῶν, ubi ista verba repetantur, nec princeps editio Mediolanensis, nec Veneta, nec Kusteriana habet: quo magis dubitavimus eam adicere. Ait quidem Kusterus in Notis ad voc. Κατακαλῶν: „Infra v. Περσεύς rectius scriptum est τοὺς διὰ τὰ χρέα Φεύγοντας.“ Sed ibi nullum ejus præpositionis vestigium adpa-

Verf. 1.

Polybii Histor. T. VII.

Oo

ret.

Verf. 1. ret. — *Ibid.* πρὸς κατάδικας ἐκτετακόμενος. Sic Suidas in Περσ. & in Κατακαλ. recte. πρὸς, intuitu, respectu, ob, propter; de quo usu hujus præposuionis diximus ad V. 27, 4. *Ibid.* παραπεχωρηόμενος. Pro Μακεδονίαν, quod ante hoc verbum, vulgo ex codicis Peiresc. præscripto legebatur, Μακεδονίας scribendum monuit Valesius. Nos, cum modo præcessisse videremus κατακαλῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν, probavimus Reiskii sententiam, qui recte abesse illud nomen a Suidæ lectione judicavit.

Verf. 2. Verf. 2. τὸ τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς ἱερόν. — „Sic emendavi, cum in ms. codice Σιτωνίας legeretur. *Itonia* *Minervæ fanum* fuit celebre in Boeotia, teste Polybio lib. IV. [c. 25, 2.] & Strabone lib. IX. [p. 435.] & Scholiaste Apollonii lib. I. [vf. 551. & 721.] qui quidem templum id Coronæ fuisse affirmat. Fuit & *Fanum Minervæ Itonia* five Itonidis in Thessalia, dictum ab Itone [immo ab *Itono*] Deucalionis filio, teste eodem. Stephanus, [in Ἰτων, πόλις Θεσσαλίας.] λέγεται καὶ Ἰτωνος, ἀπὸ Ἰτώνου ἥρωος, ἀφ' οὗ καὶ Ἰτωνία ἢ Ἀθηνᾶ, ἥτις καὶ Ἰτώνη. lege Ἰτωνίς.“ VALESIVS. — Templi *Minervæ Itonia* in *Thessalia* meminit etiam Pausanias lib. I. c. 13. p. 31. ubi docet, fuisse inter Pheras & Larissam urbem. De Boeotico templo ejusdem Itoniæ Minervæ, quod Coronæ fuit, conferendus idem Pausan. III. 9. p. 228. sed præsertim IX. 34. p. 778. ubi, pro ἀπὸ Ἰτωνίου, ex cap. 1. p. 711. ex aliisque auctoribus ἀπ' Ἰτώνου legendum. Itonum vero non Deucalionis filium, ut ait Valesius, sed Amphictyonis, qui Deucalionis perhibetur, Pausanias facit l. c. & ipse etiam Scholiastes Apollonii, ad quem ipse provocavit Valesius. Ceterum confer Commentatores Stephani, quorum alter, Holstenius, monuit, recipi non posse Valesii emendationem, Ἰτωνίς pro Ἰτώνη apud Stephanum scribere jubentis: perscruteque idem docuit, apud Apollonii Scholiast. I. 721. pro Ἰτώνου τοῦ ἱερώος cum Stephano Ἰτώνου τοῦ ἥρωος scribendum. Apud Strabonem, loco quem Valesius citavit, necesse non erat, ut pro ὁ Ἰτωνος, quod scripti

pti libri dabant, ὁ Ἰρων poneretur; nam, & ἡ Ἰρωνος & ὁ Ἰρων nomen illius oppidi Thessalici fuisse, Stephanus docet & Eustathius, cujus verba in Comment. ad Steph. protulit Berkelius.

Ibid. ἀφ' ὧν ἕκαστος ἔφυγε. — „Hunc locum ita verti, quasi ἀφ' οὗ legeretur. Vulgata tamen lectio ferri commode potest.“ VALESIVS. — Nempe, *ex quo quisque exularet*, in versione scripserat vir doctus. ἐφ' ὧν voluit Gronov. ad Arrian. p. 61. nitens alio Polybii loco, XXIV. 4, 2. at ibi invitis mastis ἀφ' ὧν Polybio obtrusum a Casaubono vidimus. Recte h. l. ἀφ' ὧν contra Valesium defendit RIKISIVS: „ἀφ' ὧν bene habet: *eas facultates reddebat exulibus, quas eorum quisque tum habuerat & possederat, quum exsulatum iret.*“ — Nempe ἀφ' ὧν ἕκαστος ἔφυγε idem prorsus sonat quod Arrianus l. c. (de Exped. Alexand. II. 1.) dicit τῶν τότε ὄντων ὅτε ἔφυγον.

Vers. 4. πολλοὺς ἐμετεώρισε, δοκῶν καλὰς ἐλπίδας ὑποδεικνύων &c. Sic presse, quoad fieri poterat, insistendo vestigiis scripturæ codicum emendata græca verba eam fere sententiam fundunt, quam ipsius Valesii verbis in versione expressimus. Vnum verbum δοκῶν, in versione omisimus, sic supple: *multorum animos arrexit, cum videtur præclaram omnibus Græcis spem in se ostendere.* Familiare Polybio verbum μετεωρίζειν eadem notione. Quod si vero, sicut αἰωρεῖν in usu est, eadem ratione & μετεωρεῖν Græci dixerunt pro μετεωρίζειν, levior etiam mutatio foret, ἐμετεώρει scribendo. Sed hoc quidem urgere nolimus: id non dubitamus, haud feliciter curatum hunc locum esse a superioribus editoribus interpretibusque. VALESIVS, cujus exemplum secuti ceteri editores sunt, cum in contextu sic posuisset: ταῦτα δὲ ποιήσας πολλοὺς το μετεωροδοκῶν καλὰς ἐλπίδας ὑπεδείκνυε πᾶσι &c. ad oram statim notavit, ὑποδεικνύων dare instum codicem, deinde in Notis hæc monuit ad hunc locum: „Non dissimulabo lectionem m. codicis, quæ sic habet: πολλοὺς ἐμετεωροδοκῶν καλὰς ἐλπίδας ὑποδεικνύων. Neque aliter in Suidæ lo-

Verf. 4. xico legitur, nisi quod πολλῆς μετεωροδοκῶν ibi scribitur, ex quo conjiciebat Casaubonus, [in Polybii Fragmentis p. 1017. ed. Casaub. p. 1527. ed. Gron.] πολλῆς μετέωρος ἦν δοκῶν, vel μετέωρος ὧν ἐδόκει; sed emendatio nostra nobis præridet. Posslet etiam legi πολλοὺς ἐμετεωροδόκει καλὰς ἐλπίδας ὑποδεικνύων. In vetustissimo cod. Suidæ, qui est in bibl. regia, reperi πολλοὺς πολλῆς μετεωροδοκῶν. "Hæc Valeſius; a quibus haud ita multum REISKIUS recedit: "Forte (inquit) ταῦτα δὲ ποιήσας, πολλοὺς τ' ἐποίησε μετεωροδοκεῖν, καλὰς ἐλπίδας ὑποδεικνύων (vel ὑποδεικνύς) πᾶσι τοῖς Ἑλλ. sublimes multorum spes commovit, eo quod Græcis omnibus signum quasi ad bene sperandum tolleret." Quod in Scholio nostro sub contextu ἐμετεωροδόκων ex cod. Peireſc. citatur, per errorem factum est: corrige ἐμετεωροδοκῶν.

Verf. 5. Verf. 5. Ἐπέφαινε. Non damnamus: rectius tamen fortasse ὑπέφαινε fuerit. conf. XXIV. 5, 5. Sed nunc quidem cum cod. Peireſc. consentit Suidas, qui & ibi ἐπέφαινε habebat. — Ibid. τὴν ἐν τῷ λοιπῷ βίῳ. Corrupte Suidas τὴν ἐν τῷ πολέμῳ προστ.

Verf. 6. Verf. 6. κατὰ τε τὴν ἐπίφασιν ἔχεν ἐπισκύνιον. — „Significat, Perſeum præ se tulisse vultum ad severitatem compositum. ἐπισκύνιον appellat, quam alii βαρύτητα ἐπισκυνίου. Sic apud Ciceronem supercilium." CASAVMONVS, loco paulo ante citato, in Polybii Fragmentis. — ἐπισκύνιον, cutis qua est super supercilio, inferior pars frontis. De quo vocabulo, prætermisso ab H. Steph. in Thesauſo, vide auctores laudatos ab Hesychii interpretibus hac voce.

Ibid. καὶ τάξι. — „id est, εὐταξίαν καὶ εὐσχημοσύνην." REISK. — Sic & Ernestus in Lexic. Polyb. modestiam interpretatur; dignitatem Valeſius. Neuter male. Possis & simpliciter modum quemdam dicere: & idem fere est, quod ῥυθμός, ut in illo Platonis loco de Legib. lib. II. quem Guil. Budæus citavit in Comment. Ling. Græc. p. 639. τὰ μὲν οὖν ἅλλα ζῶα οὐκ ἔχουσιν εὐταξίαν τῶν ἐν ταῖς κινήσεσι τάξεων καὶ ἀταξιῶν, οἷς δὲ ὄνομα ῥυθμός καὶ ἁρμονία.

Verf.

Verf. 7. τὴν τε περὶ τὰς γυναῖκας. — „Hæc ex Libro *Verf.* 7.
XXVI. Polybii excerpta esse docet Athenæus lib. X. [c. 13.
p. 445.] cum ait: Περσεὺς κατ' οὐδὲν τὸν πατέρα Φίλιππον
ἐμιμήσατο. οὔτε γὰρ περὶ γυναῖκας ἐσκουδάκει, οὔτε Φίλοι-
νος ἦν, ἀλλὰ καὶ οὐ μόνον αὐτὸς μέτριον ἔπινε δειπνῶν, ἀλ-
λὰ καὶ οἱ συνόντες αὐτῷ Φίλοι, ὡς ἱστορεῖ Πολύβιος ἐν τῇ
ἑκτῇ καὶ εἰκοστῇ. Quæ hic inferenda esse nemo non videt.“
VALESIVS.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Verf. 1. Ὁ Φαρνάκης &c. Post induciarum exitum, de *Verf.* 1. 2.
quibus XXV. 6, 1. dictum, redintegratum est bellum. conf.
XXV. 6, 7. — *Ibid.* Ἀρεαράδην. Mendose Ἀριαράδα
Bav. & sic mox iterum. — *Verf.* 2. παρ' αὐτῶν. παρὰ
τὸν idem.

Verf. 3. Μιθριδάτην. Perperam Μιθριδ. Vrsinus, hic *Verf.* 3.
& *verf.* 11. Recte Bav. Dissert autem hic *Mithridates*,
Pharnacis filius, Ponti regis, ab illo (*verf.* 11.) præfecto
Armenia. — *Ibid.* εἰς τὸν πάντα χρόνον. εἰς πάντα τὸν
χρόνον Bav.

Verf. 4. Γαλατίας μὴ ἐπιβαίνειν. Sic III. 20, 2. ἐν *Verf.* 4.
ἐπιβαίνουσι τῆς Ζακυνθίων χώρας. Eodemque modo alii.
Ibid. μηδένα. Consentunt nunc in hoc libri, cum aliis 3
pro δ in illa voce ament.

Verf. 7. Τῆζον παρὰ τὸν Πόντον. — „Ptolemæus ha- *Verf.* 7.
bet Τιον, Strabo Τίειον, Stephanus Τίος; inquit enim,
Τίος πόλις Παφλαγονίας τοῦ Πόντου. In æreo apud me
numismate incisum est Τιανῶν.“ VRSINVS — Ad hæc
REISKIYS: „Nata videtur, ait, hæc lectio e duabus,
una vera, altera prava: vera est Τιον, ut Κιον; altera
prava Τῆζον: ex his duabus confusis exstitit Τῆζιον. Salma-
sius volebat Τίειον in Exercit. Plin. p. 624. Apud Strabo-
nem [lib. XII. p. 543.] est lectio hic vulgata: quare miror,
cur Fulvius Vrsinus dicat, apud Strabonem legi Τίειον.
Vide Wesseling. ad Hieroclem p. 695.“ — *Ibid.* δὲ μετὰ
correxerit Casaub. ὃν μετὰ Vrsin. cum mssis.

- Verf. 9. *Verf. 9.* παρὰ Μερζίου. *Morzus* vocatur apud Liv. XXXVIII. 26. Fuisse autem hunc Paphlagoniæ regem, ex Strabonis lib. XII. p. 562. intelligitur, ubi scribit: ὕστατος δὲ τῆς Παφλαγονίας ἦρξε Δηϊόταρος, - τὸ Μερζέους (sic ibi editur) βασιλεῖον ἔχων, τὰ Γάγγρα &c.
- Verf. 10. *Verf. 10.* προθεῖναι. Male προθέηναι Bav. Sed placere debuit utique, quod idem habet, τὴν εἰς τὸν πολ. δα. πάνην.
- Verf. 11. *Verf. 11.* Μιθριδάτη, τῷ τῆς Ἀρμενίας σατραπῆ. Armeniæ putamus minoris; nam Majori Armeniæ Artaxias præerat, qui mox memoratur. Ceterum confer Adn. ad v. 3.
- Verf. 12. *Verf. 12.* περιλήφθησαν. Satis hoc erat, & carere possumus adjuncta præpositione συν. Idem verbum Polybio restituimus III. 29, 5.
- Verf. 13. *Verf. 13.* Μεσημβριανολ. Sic recte Bav. (In scholio sub contextu nostro per operarum errorem Μεσεμβ. scriptum: corrige Μεσημβριανολ, per η, ut est in contextu.) *Mesembria*, Thraciæ urbs ad Pontum Euxinum. Vide Steph. Byz. hac voce, & Strab. VII. p. 319. ubi gentile pariter Μεσημβριανολ formatur.
- Verf. 14. *Verf. 14.* δμήρων. Perperam δμηρίων Bav. — *Verf. 15.* Εὐμένη καὶ Ἀριαράθην. Εὐμένην καὶ Ἀριαράθην idem.

Cap. XII.

CAPVT VII.

- Verf. 1. *Verf. 1.* πρὸς Ἰστρους καὶ Ἀγρίους. Livius XLI. 9. *Provincias* (consules) *sortiti sunt: Claudio Istria, Sempromio Sardinia obvenit. Agrorum* (sive ii *Agrai* sunt vel *Agrai*, de quibus dictum ad XVII. 5, 8.) nullum in rebus hoc consulatu gestis vestigium apud Livium quidem occurrit. Quare Casaubonus, in Synopsi Chronologica ad hunc annum, apud Polybium h. l. pro Ἀγρίους ex Livio Σάρδους emendandum suspicatus erat. Nos quidem nil definire ausimus: hoc monemus, *Sardos* Græcis non Σάρδους dici, sed Σαρδωνίους, Σαρδονίους, & Σαρδόνους. — *Ibid.* ἡ σύγκλητος ἐχρημάτισε τοῖς παρὰ τῶν Λυκίων &c. Lega-

Legationi huic, quam in senatum introductam Polybius ait post profektionem consulum Tiberii & Claudii in provincias, senatum datum Livius scribit ante eosdem consules creatos. XLI. 6.

Versf. 4. οἱ τότε παραγεννηθέντες. In versione adde particulam *nunc*, vel *tunc*. *Hi Romam ut nunc venerunt.* Versf. 4.

Versf. 5. τῶν ὑπομνηματισμῶν ἀναληφθέντων. — „Scienter eis tās χεῖρες, in manus sumtis tabulis, [vel commentariis,] h.e. inspeclis. Sic Dionys. Halic. II. 9. Ant. Rom.“ Versf. 5.
REISK. — Eodem modo Polyb. III. 9. 3. & aliis. *Ibid.* ὧν οἱ δέκα &c. earum rerum quæ decem legati in Asia ordinassent. οἱ δέκα absque ὧν dant mssti. ἃ δέκα Vrsin. in contextu. In Notis vero idem Vrsinus ait, aut ὧν οἱ δέκα corrigendum esse, aut ἃ οἱ δέκα. Casaubonus posterius adoptavit: nobis prius & per se præferendum visum est, & quod facillime ὧν intercipi potuerat ab exitu vocis præcedentis. conf. XXII. 7. 7. & c. 27. 8. item XXIII. 3. *Ibid.* δεδομένοι Ρωδίοις correxit Vrsinus. Perperam δεδομ. Ρωμαιοῖς mssti. cf. ad XXV. 4. 4. — *Ibid.* ὡς φίλοι καὶ σύμμαχοι. Casaubonus: Lycios Rhodiis fuisse concessos, non pro munere; sed potius tanquam amicos & socios. *REISKIVS* dubitanter: „Forte φίλοι καὶ σύμμαχοι.“ Mirum vero, quod addit: „non Rhodiorum, sed Romanorum.“ in quo frustra ad Liv. XLI. 6. provocat. Conf. mox cap. 8. 1.

Versf. 7. διαγωνοθετεῖν θέλοντες. — „Id est, ἐν ἀγῶνι τιθέναι, velle Rhodiorum & Lyciorum res & fortunas proponere in medio, ut controversas, de quibus certetur, uter eas sit ablaturus, Rhodiine Lycios, an Lycii Rhodios, h.e. an illi horum, an hi illorum sint futuri domini; quo exhaustæ ambæ, partes tanto sint Romanis ad opprimendum faciliores.“ Versf. 7.
REISKIVS. — Corruptissime διάκωνοι εἰπέιν θέλοντες Bav. nescimus an & Vrsini codex: sed verissima scriptura διαγωνοθετεῖν sive ex emendatione editoris sive ex codice ducta sunt. De eo verbo confer quæ notata ad IX. 34. 3.

Verf. 8. *Verf. 8. τήν τε νυμφαγωγίαν τήν ναυσί τῷ Περσῇ γε-
γεννημένην ὑπ' αὐτῶν. — „Ab hoc νεωστὶ, usque ad alte-
rum idem verbum, [verf. 10. sub finem cap.] omnia de-
sunt editioni Fulvii Vrsini, tam in græcis ipsis, quam in
Notis. Quare miror, unde illa acceperit Casaubonus, qui
primus ea suæ editioni adjecit.“ REISKIUS. — Casau-
bonum in Eclogis de Legationibus, præter Vrsini exem-
plum, usum esse msto codice Andreæ Schotti, e quo
multa (ut ipse ait) partim emendavit, partim supplevit,
ipsius verbis docuimus in Præfatione Tomo I. Polybii no-
stri præfixa p. 20. Inde igitur hanc lacunam complevit
Casaubonus: eadem vero omnia verba, quæ ab hoc edita
sunt, habet etiam noster Bavaricus codex.*

Verf. 10. *Verf. 10. στελεγίδα χρυσῇν. ERNESTVS in Lexic. Po-
lyb. „στελεγίς χρυσῇ, tænia vel fascia tenuis aurea ad or-
natum capitis. Vide Casaub. ad Athenæum XV. 4. He-
ringa Obs. p. 113.“ — Pollux VII. 179. cum de vulga-
tiori usu vocabuli στελεγίς (id enim idem valet a στελεγίς)
dixisset, quo strigilem denotat, hæc subiungit: ἔστι δὲ καὶ
ἑτέρον τι στελεγίς, δέρμα κεχρυσωμένον, ὃ περὶ τὴν καφα-
λὴν φοροῦσι. Adde Scholiast. Aristoph. ad Equit. vf. 577.
Vtrumque auctorem jam laudaverat H. Steph. in Thef. Gr.
Ling. h. v. Strigilem tamen auream h. l. interpretari ma-
luit Drakenborch. ad Liv. XLII. 12, 3. — Ibid. τῶν
Φρακτῆτων. — „Lege Φρακτιῶν, remigum qui in summo
ordine remos agunt.“ REISKIUS. — Literæ Φ & Θ fa-
cile inter se permutari a negligenti librario potuerunt, &
permutatas vidimus ad XV. 34, 6. Et magis sane placet
Reiskii ratio, quam Drakenborchii inventum, qui ad Liv.
l. c. κατὰ Φράκτων legendum suspicatus est, cataphraſtos
equites intelligens, quorum cuique strigilem auream dona-
tam a Perseo statuit. Difficile certe dictu, quid cataphra-
ſtis equitibus commune fuerit cum illa νυμφαγωγίᾳ, quam
ναυίβις Rhodiorum factam esse cum per se intelligebatur,
tum diserte Appianus docet de Rebus Macedon. Fragm. IX.
c. 1. T. I. opp. p. 520. τὰς νυμφαγωγίας ἕλκε τῶν Ῥοδίων
εἶδος*

στόλῳ παραπεμφθείσας. — *Ibid.* τὴν Λαοδίκην. *Seleni*
Philopatoris, Syriae regis filiam. Liv. XLII. 12.

CAPVT VIII.

Cap. VIII.

Verf. 1. Θόρυβος ἦν ἐν τῇ Ῥόδῳ, καὶ πολλή &c. Dele
comma post Ῥόδον, nam verbum ἦν refertur ad *περὶ τοὺς*
πολιτευομένους, *tumultus & conservatio* existerat apud
magistratus Rhodiorum. Sic οἱ *πολιτευόμενοι*, *magistratus*,
vel *principes civitatis*, qui *remp. administrant*, XXVI. 2, 6.
XXVII. 11, 1. & saepe aliàs: non nude *cives*, ut h. l. inter-
pretatus est Cusaub.

Verf. 1.

Verf. 3. ὑπὲρ τῆς. Perperam οἱ ὑπὲρ τῆς Bavar. *Verf. 3.*
Verf. 4. ἐξαπατήσθαι. Mendose ἐξαπατῶσθαι Vrsin. cum
msstis. — *Ibid.* τοὺς Παμείους correxit Vrsinus. Per-
peram τοὺς Ῥοδίους mssti; quod exemplum confusionis il-
lius addendum ad XXV. 4, 4.

CAPVT IX.

Cap. IX.

Verf. 2. Ἦκόντων δὲ τῶν Δαρδανίων &c. — „Fra-
gmentum hoc pertinet ad eum locum, quo Polybius nar-
raverat, *Perseum Bastarnas accivisse*, ut in bello adversus
Romanos, quod parabat, eorum auxilio uteretur. Livius
XLII. 11. *Bastarnarum gentem excitam sedibus suis, quo-
rum auxiliis fretus bellum in Italiam transferret*. Et XLI.
23. *Bastarnas ad terrorem omnium in Dardaniam immisit;*
qui si sedem eam tenuissent, graviores eos accolae Graecia
habuisset, quam Gallos Asia habet. — *Ibid.* τῶν Βα-
σταρνῶν. Sic cum accentu in ultima recte Cusaub. & seqq.
est enim a primo casu οἱ Βαστάρναι. τῶν Βαστάρνων Vrsin.
Ibid. καὶ τῆς ἐν τοῖς κινδύνοις τέλμης. Corrupta haec fuisse
in exemplari suo, ait Vrsinus. Bavaricus noster codex nil
mutat, nisi quod caret conjunctione καί.

Verf. 2.

Verf. 3. τοῦτον ἄγωνιζεν μᾶλλον. — „Forte τοῦ. *Verf. 3.*
τοὺς, *hos*, Galatas puta: *se hos (Galatas) magis, quam*
Bastarnas, metuere.“ REISK.

Verf. 6. *Verf. 6.* Ἀὐλὸν Ποστούμιον ἐξέπεστείλαν. Hujus legationis meminit Appian. de Reb. Maced. Fragm. IX. init. (Legat. XXV.) Apud Livium lib. XLJ. multa ex horum temporum historia interciderant. — *Ibid.* τῶν νέων. Perperam τῶν νεῶν Bav.

Cap. X.

C A P V T X.

Verf. 1. *Verf. 1.* Ἐπιφανῇ. Antiochus Epiphanes anno primo Olymp. CLI. patri Seleuco Eupatori in Syriæ regnum successit, teste Euseb. in Chronico. Consentit Livius, qui in rebus anni ab V.C. 579. (qui annus illi anno olympico respondet,) lib. XL. 20. eadem, quæ ex Polybio Athenæus refert, pæne ad verbum expressit. Narraverat autem hæc haud dubie Polybius in ea parte Historiarum suarum, ubi de initio regni Antiochi hujus disseruit. Partem hujus fragmenti Athenæus habet lib. X. c. 10. p. 439. ubi etiam docet, esse illud ex Polybii libro XXVI. ductum, his ipsis verbis, quæ in contextu posuimus: Πολύβιος δ' ἐν τῇ ἑκτῇ καὶ εἰκοστῇ Ἱστοριῶν καλεῖ αὐτὸν (Ἀντίοχον τὸν βασιλέα) Ἐπιμανῇ καὶ οὐκ Ἐπιφανῇ, διὰ τὰς πράξεις. Tum ibi ita pergit: οὐ μόνον γὰρ μετὰ δημοτῶν ἀνθρώπων κατέβαινον ἐς ὁμιλίας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν παραπιθημόντων ξένων καὶ τῶν εὐτελεστάτων συνέπινεν. εἰ δὲ καὶ τῶν νεωτέρων, Φησί, συναισθητοῖς τινας εὐνοχομένους ὅπου δὴ ποτε παρῆν μετὰ κερμαίου καὶ συμφωνίας, ὥστε τοὺς πολλοὺς διὰ τὸ παραδόξον ἀνισταμένους Φεύγεν. πολλὰ κίς δὲ καὶ τὴν βασιλικὴν ἐβίβητα ἀποβαλὼν, τῇ βενναν ἀναλαβὼν περιήει τὴν ἀγοράν. Ceterum uberiorem eadem de re Polybii narrationem idem Athenæus libro V. retulit cap. 4sq. pag. 193 seq. ubi sic infit: Τί οὖν ὀνομάσομεν, ἄνδρες Φίλοι, τὸ συμπόσιον ὅπερ [supple ἔποιησεν, aut simile quid] Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανῆς μὲν κληθεῖς, Ἐπιμανῆς δ' ἐκ τῶν πράξεων ὀνομασθεῖς, (βασίλειος δ' ἦν οὗτος τῶν Συριακῶν τῶν ἀπὸ Σελεύκου εἰς) περὶ οὗ Φησί Πολύβιος τάδε. ὡς ἀποδιδράσκων ἐκ τῆς αὐλῆς ἐνόησε & reliqua, quæ exhibemus verf. 2 seqq. usque ad finem capitis. Gemina his prorsus Diodorus Siculus ex eodem Poly-

Polybio habet in Excerpt. de Virt. & Vitiis T. II. operum p. 577. ab his exorsus verbis: Ἀντίοχος προσφάτως παρελθὼν τὴν βασιλειαν, ἐνεστήσατο βίον παράλογον, καὶ ἀσυνήθη τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσι.

Verf. 3. εὐρεσιλογῶν. Vide notata ad XVIII. 29, 3. *Verf. 3 seq.*

Verf. 5. οὐδαμῖαν ἔμφασιν ποιήσας παρῇν ἐπικωμᾶζον. Diodorus: ἐξαίφνης ἐπὶ κῶμον παρεγένετο, eadem sententia.

Verf. 6. ἀρχαυρεσιάζων. Diodorus: καθάπερ ἦν ἐυρακῶς ἐν Ῥώμῃ τοὺς μεταπορευομένους τὰς ἀρχάς. — *Verf. 7.* καθίσας ἐπὶ τὸν ἐλεφάντινον δίφρον. Sic idem Diodorus, ἐκάθισεν ἐπὶ δίφρον ἐλεφάντινον.

Verf. 11. ἐν δὲ ταῖς πρὸς τὰς πόλεις θυσίαις &c. *Verf. 11.* Li-
vius l. c. In duabus tamen magnis honestisque rebus vere
regius erat aninius, in urbium donis, & Deorum cultu.
Ibi vide Io. Frid. Gronovii adnotationem.

Verf. 13. κεράμιων εἰσφερομένων αὐτῷ μύρων. κεράμια *Verf. 13.*
non modo vasa crant dicenda, sed amplissima vasa, am-
phora: stolidam hominis profusionem notat scriptor. οἶνον
κεράμια, sunt dolia, vini amphora.

Verf. 15. μηδὲν τὸν ἄνθρ. προσειπὼν. Teneri potue- *Verf. 15.*
rat debueratque, ut nunc quidem putamus, particula καὶ
ante μηδὲν, quæ prorsus Polybianum colorem orationi
reddit: cum etiam nullum responsum dedisset, id est, cum
ne quidem verbum respondisset homini.

Verf. 16. Post verba καθάπερ καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα, *Verf. 16.*
pergit Athenæus sic: Ὁ δ' αὐτὸς οὗτος βασιλεὺς, ἀκούσας
τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ &c. latam subnectens de mira ac magni-
fica pompa, quam idem Antiochus duxit, narrationem:
quam narrationem vulgo in Polybii Fragmentis Vrsinus,
Casaubonus, ceterique Polybii editores cum superiori
fragmento conjungunt, & ad eundem Librum XXVI.
Polybii referunt. In quo eos falli, recte monuit Reiskius;
in

Verf. 16. in eo rursus ipse falsus, quod nec hoc ipsum fragmentum, quod modo exhibuimus, ad librum XXVI. pertinere contendit. Istam narrationem *pompæ ab Antiocho ductæ* ex alia parte historiæ Polybianæ decerptam esse, ex ipso initio, ubi de Aemilii Pauli triumpho Macedonico agitur, intelligi poterat; diserte vero Athenæus lib. X. p. 439. docet, ex libro XXXI. historiæ Polybianæ esse decerptam. Cum quo consentit Diodorus, qui de eadem re in Excerptis de Virt. & Vitiis T. II. p. 583. agit, postquam Aemilii Pauli triumphum exposuit.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XXVII.

RELICVIAS.

CAPVT I.

Ex Polybii Libro XXVII. ductum esse hoc caput, docet Lib. XXVII.
Cap. I.

Codex Bavaricus, in quo ante hanc Eclogam ita scriptum legitur: Περὶ πρέσβων ἐθνικῶν πρὸς Ῥωμαίους λόγος *ζ'. Et consentit codex Peirescianus, in quo ante Eclogam illam, quam cap. 10. hujus libri exhibemus, (quæ, ut ex Livio adparet, ad eundem cum hac Ecloga & sequentibus annum pertinet) pariter scriptum erat Λόγος *ζ'.

Verf. 1. παρσένοντο πρέσβεις, venerunt legati: nempe Verf. 1.
Chalcidem venerunt, ad *Q. Marcium* & *A. Atilium*, qui cum missi essent ad circumeundas regiones Græciæ, ut populorum animos intuitu belli Persici explorarent confirmarentque, peragrata Epiro, Aetolia, Thessalia, per Boeotiam Chalcidem in Eubœa petierant, ubi singularum civitatum Boeoticarum legatos expectabant. Vide Liv. XLII. 43sq. coll. cum cap. 37sq. — *Ibid.* Λάσυν. Si verum est hoc nomen, oportebit (putamus) Λάσυν, ac centu retracto scribere. Λασήν & h. l. & deinde habet Bav. — *Ibid.* Καλίαν. Καλίαν Bav. — *Ibid.* παρὰ δὲ Νέωνος. a *saitione Neonis*, de quo mox verf. 11. & deinde c. 2, 1 & g. Νέωνος pro Νέωνος habet Bav. Perseo savebat.

- bat ille homo. — *Ibid.* Ἰσμενίαν. Prætozem hunc hoc tempore fuiffe docet Liv. XLII, 43. eundemque principem suæ partis dicit c. 38. Sed primus partes Neoni, qui superiori anno prætor fuerat, tribuit Polybius.
- Verf. 2. *Verf. 2.* ἐγγχερίζοντες. Necessario hoc requirebatur, quemadmodum mox sequitur διδούς in participio. Et non multum ab hoc abest scriptura, quam in suo codice fuiffe Vrsinus ait, ἐγγχερίζον, quod ille in ἐνεχερίζον mutavit. codex noster Bav. tamen in ἐνεχερίζον consentit.
- Verf. 5. *Verf. 5.* τὸν δὲ Ἰσμενίαν. Bav. in contextu τὸν τε Ἰσμενίαν, sed in ora ab eadem manu, ἵσως Ἰσμενίαν. Prior illa scriptura, (permutatis, ut sæpe alias, literis β & μ) proxime ex Ἰσμενίαν corrupta est: & modo per η, modo per ε in suo codice scriptum fuiffe illud nomen ait VRSINVS, sed Ἰσμενίαν per ε se retinuisse, quia in argenteo tetradrachmo Boeotorum ICME notatum animadvertisset. *Ibid.* παρεδειγματίζον. — „παροδογματίζαν Casaubonus vertit, decretis suis eludere: sed analogia linguæ fert, secus, male decernere, & sine casu personæ, ut παραλογίζεσθαι & similia. Vereor, ne verum sit παρεδειγματίζον, contentim & contumeliose tractabant, cui consentiunt sequentia.“ ERNESTVS in Lexic. Polyb. — Haud dubie unice vera ista emendatio. παρεδειγματίζειν τινα, exemplum statuere in aliquo, palam traducere aliquem, ignominia vel paria notare in exemplum aliis. Familiare istud verbum Polybio, & ejus conjugata, παρεδειγματισμός, & παράδειγμα ποιῆσθαι τινα. Confer Raphelium & Wettsten. ad Matthæi Evang. cap. 1, 19.
- Verf. 6. *Verf. 6.* ὅτε καὶ. Perperam ὅτι καὶ Bav. — *Ibid.* μικροῦ μακροῦ idem. — *Ibid.* κατέφυγον ἐπὶ τὰ δίδυρα τῶν Ῥωμαίων. Livius XLII. 44: nisi in tribunal legatorum perfugisset. Casaubonus, sub tribunal. — Ad hæc ERNESTVS, in Addendis ad Lexic. Polyb. „Sed non intelligendum, inquit, tribunal in quo magistratus sedent in actu rerum, de quo δίδυρα dici non credo; nam ea sine tecto & foribus fuiffe satis constat: verum sedes insignis, stru-

structa legatis Romanis, ubi sederent, dum conciones haberentur Græcorum, ut auditores & spectatores, factaque ad modum cubiculi vel *podii* in theatris, quæ haberet fores. vide Sueton. in Ner. c. 12.“ — Perspicuitatis causâ *podicem* scripsimus in versione, quamquam percommode servari poterat *tribunal*, quod vocab. etiam de sede prætoris in ludis usurpatur apud Suet. in Aug. c. 44. & in Claud. c. 21. quæ loca Ernestus ad Ner. c. 12. citavit.

Verf. 8. Ἀλιάρτιοι. Ἀλιάρτιοι Vrsin. leni spiritu. Ἀλιάρτοι Bav. *Verf. 8.*

Verf. 9. ἑλοσχερῆς ῥοπή. Teneri poterat καὶ ἑλοσχερῆς ῥοπή, quod ex Vrsini cod. erat editum: nec enim per se Incommodum erat, nec a Polybii stylo utique alienum.

Verf. 10. Μάρκιον. Μάρκον Bav. — *Ibid.* ἀπολογησάμενον. ἀπολογησάμενον idem. *Verf. 10.*

Verf. 11. καὶ τὸν Ἰππίαν. Sic Bav. καὶ Ἰππίαν edd. *Verf. 11.*
Ibid. συντρέχοντας. συντρέχοντας Bav. — *Ibid.* διακο-
νομημένων correxit Vrsin. διακομένων mstus codex uter-
que. — *Ibid.* οἰκονομήσαντες recte dedit Bav. Vulgo
mendose οἰκονομήσαντες edd. Sed paulo ante perperam τὰ
aute περί τὴν συμμαχίαν omisit idem Bav.

Verf. 12. τούτων δὲ παραχωρησάντων. Casaubonus: qui *Verf. 12.*
morem extemplo cum gessissent. κείσκις: „cum secessis-
sent, h. e. in exsilium abiissent: nam id videtur verbum
παραχωρεῖν h. l. significare. Et sane Thebis excessisse in
Macedoniam Neonem patet e pag. 1228.“ — Nempe cap.
2, 8. At, primum Chalcidem concessisse Neonem cum Hip-
pia, intelligitur ex c. 2, 3. Verbum *παραχωρεῖν* eadem
notione, qua hic, habuimus XXVI. 5, 1. — *Ibid.* ἀθρο-
σθέντες. θάντες Bav. truncato verbo. — *Ibid.* τιμὰς
ἐψηφίσαντο. De veritate hujus emendationis, quæ jam
per se quam maxime probabilis erat, dubitare nos non finit
cap. 2, 4. De *δωρεὰς* haut ita certum: sed aut delenda
fuit particula καὶ. aut hoc vel aliud simile vocabulum adji-
ciendum. — *Ibid.* ἐνεργεῖν ἐπέταξαν τοῖς ἄρχουσι τὴν
συμμαχίαν, mandarunt magistratibus, operam darent ut
per.

perficerent societatem. Nil caussæ erat, cur de probitate verbi *ἐνεργεῖν* dubitaret Reiskius. vide III. 6, 5. IX. 12, 3. XVII. 14, 8. adde notata ad VII. 5, 8.

Verf. 13. *Verf.* 13. καὶ κατάζοντας τοὺς παρ' αὐτ. Φυγ. Sic recte dedit Bav. quemadmodum suspicatus erat Reiskius, & in versione jam expresserat Casaub. Mendose vero vulgo in græco καὶ κατέταξαν τοὺς &c. edebatur.

Cap. II.

CAPVT II.

Verf. 1. *Verf.* 1. τῇ Χαλκίδι. Corrupte τῇ Χάλκῃ Bav. — *Ibid.* Πομπήην. — „Idem est atque Πομπήιον. Habent Latini quoque Poppedium. Apud Plutarchum est Περμπήης vel Περμπήιος, & ni memoria fallor, is ibi quoque homo Bæotus est.“ REISKIUS. —

Verf. 2. *Verf.* 2. τῆς ἀγνοίας. ἀγνοία, error, stultitia, peccatum, delictum. vide ad II. 7, 12. — *Verf.* 3. κινδυνεύσαι. κινδυνεύουσαι Bav. & mox idem προνοήθησαν pro προνοήθ. — *Verf.* 4. ἐν πάνυ, οὐ πάνυ idem. — *Verf.* 5. εἰς τὴν οἰκίαν. οἰκίαν idem.

Verf. 6. *Verf.* 6. διδόντας αὐτοὺς εἰς τὴν πίστιν κατ' ἰδίαν ἐκάστας. Valde nos fallimur, ni in his verbis turbatum nonnihil est. Aut enim ἐκάστους oportebat, hoc modo: διδόντας αὐτοὺς (id est, ἑαυτοὺς) εἰς τὴν πίστιν, κατ' ἰδίαν ἐκάστους. Aut διδόντας αὐτὰς (scil. τὰς πόλεις) εἰς τὴν πίστιν, κατ' ἰδίαν ἐκάστας.

Verf. 7. *Verf.* 7. λυμῆνασθαι τὴν τῶν πολλῶν εὐνοίαν. conf. cap. 6, 4 & 11.

Verf. 8. *Verf.* 8. Σερούϊον. Livius XLII. 44. *discesso* Boeotico concilio, *Peloponnesum proficijuntur*, *Ser. Cornelio Chalcedem arcessito*. Is Ser. Cornelius Lentulus erat. conf. Liv. ib. c. 37.

Verf. 10. *Verf.* 10. συντετηρηκός τε τὴν κοινὴν συμπολιτ. Particulam illam τε ex conject. inseruit Vrsinus, cum in ejus codice fuisset *συντετηρηκότες τὴν*, in plurali numero, qui, quanquam alias defendi potuisset, hic tamen ob sequens *διαπεφευγός* locum habere non potuit. At recte Bav. συν-

τετη-

τετηρηκός, absque τε, quare *abjectam particulam*, ut nullo modo necessariam, velimus. — *Ibid.* τὰ παρὰ Περσέως. — „Potuisset παρὰ omittere. Satis fuisset, τὰ Περσέως; (scil. μέρη) dicere. Sed interdum παρὰ pence Nostrium redundat. Possit quoque προτεινόμενα subaudiri, oblatas a Persæo conditiones: sed id longius petitum videatur.“ REISKIVS. — Vide notata ad III. 9, 2. Mendose τὰ περὶ Περσέως Bav.

Vers. 10.

Vers. 11. Ἀῶλον. *Aulum Atilium* dicit. vide ad vers. 1. Vers. 11.

Vers. 12. Ποπλίῳ. *P. Cornelio Lentulo*, fratri Servii. Vers. 12.

• Liv. XLII. 37.

CAPVT III.

Cap. III.

Vers. 1. Τιβέριον καὶ Ποστούμιον. — „Significat *Tiberium Claudium & P. Postulium*, qui una cum M. Iunio (ut docet Livius XLII. 45.) ad inspiciendas res insularum græcarum & Asiæ minoris erant legati.“ REISKIVS. — *Ibid.* & Vers. seq. „Ante πλείστον videtur hæc fere sententia deesse, χρόνον μὲν τινα καὶ ἐν ἐκείτῃ ἐποίησεν, παρακλῶντες πρὸς τὴν Ῥωμαίων πίστιν· τὸν πλείστον δὲ ἐν τῇ Ῥόδῳ. Nonnihil quidem temporis vel in unaquaque civitate peragebant, adhortantes ad fidem Romanorum: plurimum tamen Rhodii morabantur. Idem REISKIVS. — Quin ipsum audiamus Livium: *Si circumeuntes*, ait, *hortabantur socios ad suscipiendum adversus Persæa pro Romanis bellum. Et quo quæque opulentior civitas erat, eo accuratius agebant; quia minores secutura majorum auctoritatem erant. Rhodii maximi ad omnia momenti habebantur.*

Vers. 1.

Vers. 3. Ἡγησιλοχος. — „*Ἡγησιλοχος* emendavimus, Livianam secuti scripturam, cum in exemplari scriptum esset *γησιλοχος*. Sed ex Polybio emendandus etiam Livius, apud quem pro *Hegefilo*, scribendum *Hegefilocho*.“ VRSINVS. — Voluntati quidem Vrsini in contextu non paruerunt operæ, sed *γησιλοχος* reliquerunt; quod correxit deinde Casaubonus. Idem vero nomen cum Ἡγησιλοχος est Ἀγασιλοχος, vel Ἀγησιλοχος, XXVIII. 14, 8. *Polybii Histor. T. VII.* Pp XXIX.

Vers. 3.

XXIX. 4. 4. dorica dialecto, qua usi sunt Rhodii. Eadem ratione Spartani Ἀγησίλαος dixerunt pro Ἠγεσίλαος.

- Verf. 5. *Verf. 5.* ἂ τέτε προφερόμενος τοῖς Ῥωμαίοις, *quæ timens commemorans (exprobus) Romanis.* Perperam περιφερόμενος Vrfinus, quod in προσφερόμ. mutavit Casaub. parum feliciter. vide XXVIII. 3. 3. & c. 4. 3. & c. 17, 7. *Ibid.* εὐδοκουμένους. In cod. Vrfini οὐ δοκουμένους fuerat, quod ille ex ingenio in εὐδοκουμένους mutavit, ut esset παρασκευὰς εὐδοκουμένους τῇ πόλει, τοὺς πρεσβευτὰς ἐξαπίστευεν. At Casaubonus, in græco quidem tenens Vrfini emendationem, in latina versione εὐδοκουμένους expressit: *legatos dimisit de civitate optime sentientes.* — „Sed hoc (sic ad h. l. GRONOVIVS commentatus est) sine inepta iteratione, insueta Polybio, admitti nequit: nam, ut auctor hoc ipsum ostenderet, omnem ultimam periodum adjecit. *Intelligerem apparatus, quos Rhodiorum civitati conficere placuerat.* [Eodem modo Ernestus, in Lexic. Polyb.] Ms. οὐ δοκουμένους. An sunt, quos a civitate Rhodiorum Romani non expectaverant? — Hæc ille: REISKIUS vero: „Sublato commate post πόλει, legendum est εὐδοκουμένους, sit, ut dudum jam & vidit & recte monuit Casaubonus, qui audiri debebat. Gronovius hic quidem loci nugatur. Polybii dictionem ignorat, quisquis hac tautologia offenditur, qua nihil est apud Polybium usitatus, & cujus vel centena possunt exempla coacervari. Præterea quoque non omnino idem εὐδοκῆσθαι τῇ πόλει, & ἀποδέχεσθαι τὴν πόλιν.“ — Verissime Reiskius: nempe εὐδοκουμένους τῇ πόλει, est *contentos civitate*; ἀποδεδεγμένους τὴν Ῥοδίαν εὐνοίαν, *laudata Rhodiorum benevolentia.*

Cap. IV.

CAPVT IV.

- Verf. 1. *Verf. 1.* Παρσεὺς μέν. μὲν caret Bav. — *Ibid.* μετὰ τὸν σύλλαγον &c. *post colloquium cum Romanis.* De illo Persei colloquio cum Romanis vide Liv. XLII. 39 seqq. — *Ibid.* * τῶν Ἑλλήνων. *Ad plures Græciæ populos literas scri-*

cripsisse Perseum, intelligitur ex voce ἐκίστων versf. 2. βουλούμενος ἀπόπειραν λαμβάνειν τῆς ἐκίστων προαιρέσεως, tum ex versf. 3. πρὸς μὲν τοὺς ἄλλους. Confer Liv. ib. c. 46. *Ibid.* κατέταπτεν. κατ' ἔτους Bav. in contextu, sed idem in marg. ab eadem manu γρ' κατέτατ'εν.

Versf. 2. ἀπόπειραν bene Vrsin. ἐπὶ πείραν Bav. men- *Versf. 2.*
dose.

Versf. 6. πᾶσι μὲν συμφέρειν. μὲν caret Bav.

Versf. 6.

Versf. 7. προορᾶσθαι. Postquam Casaubon. cum Vrsino *Versf. 7.*
δὲν αὐτοὺς προαιρεῖσθαι καὶ φυλάττεισθαι edidisset, & ante
προαιρεῖσθαι *asteriscum* interservisset; hæc adnotavit ad h. l.
GRONOVIVS: „Lege προορᾶσθαι. Sic omnia sana; sic
scripsisse Polybium censemus.“ Et provocavit ad I. 65, 7,
& XVIII. 26, 2. Et eodem modo προιδέσθαι usurpārī mo-
net IX. 38, 1. Cui merito adfertiens REISKIVS: —
„Non aspernandæ sunt, inquit, conjecturæ Gronovii, sua-
dentis προορᾶσθαι, aut προιδέσθαι.“ Quod vero addit
idem Reiskius, posse etiam de προαιρεῖσθαι cogitari, nil
opus erat: nam post προαρᾶσθαι, familiarissimum Polybio
in hujusmodi re verbum, nil aliud quærendum relinque-
batur.

Versf. 9. νικῶντος. νικόντος Bav. minus recte, quamvis *Versf. 9.*
hoc pro aor. 2. haberi possit.

C A P V T V.

Cap. V.

Versf. 1. πόλεων. Mendose πόλεις Bav. putamus & cod. Vrsf. *Versf. 1.*
in quo multa corrupte scripta in hac ecloga fuisse Vrsinus
testatur. — *Ibid.* Ἀντίγονον ἐξαπέστειλε. Livius XLII.
46. eandem rem, quæ hoc cap. agitur, exponens, disce-
dit in eo a Polybio, quod eosdem legatos, qui Rhodum
erant missi, ab Rhodo redeuntibus Bœotiae civitates adiisse
scribit.

Versf. 3. Κορώνειαν. Perperam Κορονίαν mssti. — *Ibid.* *Versf. 3.*
Ἀλίφρτον. Ἀναφρτον iidem. Correxerunt Vrsinus, nisi quod
lenem spiritum, pro aspero, initio vocis reliquit. — *Ibid.*
Supple ex Livio: Thebani nihil moti sunt, quamquam

nonnihil, & damnatis principibus & restitutis exsulibus, succensebant Romanis.

- Verf. 4. *Verf. 4.* οὗτος. οὕτως Bav. — *Ibid.* διεσάφει. διεσάφησε Bav. — *Verf. 5.* αἰρουμέναις correxit Calaub. αἰρομέναις Vrsin. αἰρομέναις Bav. — *Verf. 6.* βαρεῖς. παρεῖς Bav.

Cap. VI.

CAPVT VI.

- Verf. 1. *Verf. 1.* Γάιος. C. Lucretius prætor. vide vf. 16. & Liv. XLII. 48.

- Verf. 4. *Verf. 4.* Δελφωνα. Analogie græci sermonis hoc accommodatius. Sic autem scribitur id nomen infra, cap. 11, 2. & XXVIII. 15, 4. & in cod. Peiresc. in Ecloga, quam ex lib. XXVIII. ductam esse, in eodem codice adnotatur: unde tamen non consequitur id, quod Reiskius voluit, Eclogam hanc pariter ex lib. XXVIII. esse ductam; nam res hujus anni pertinere ad librum XXVII. supra ad initium hujus libri demonstratum est. Eclogam autem istam Valesianam, vel invito codice, ad librum XXX. (c. 6sq.) retulimus, ipso admonente Valesio. — *Ibid.* τὸ τοῦ βασιλέως Εὐμένους πρόσωπον. εὐγενοῦς pro Εὐμένους erat in Vrsini codice. De vocab. πρόσωπον vide ad V. 107, 3. — *Ibid.* λυμάνεσθαι τὴν τῶν πολλῶν προσίρρουν, id est, τῆς πρὸς Ῥωμαίους εὐνοίας ἀλλοτριεῖν τὸν ὄψμον, ut ait verf. 11. cf. cap. 2, 7.

- Verf. 6. *Verf. 6.* ἐκ τῶν Λυκικῶν. Spectabat huc fortasse id, quod XXV. 5, 13. nimis breviter commemoratur. Et conferendus hic locus cum illo, ubi obliti sumus ad hunc locum ablegare lectorem. — *Ibid.* καταγομένων correxit Vrsinus. καταγομένων erat in ms. Sæpe inter se confusa ista verba & eorum conjugata vidimus.

- Verf. 8. *Verf. 8.* ἐκείνους κατὰ πάντα τρόπον ἐκβιβάζειν εἰς τὸν πόλεμον. ἐκείνους i. q. ἐαυτοὺς, de quo diximus ad XII. 16, 5. XXV. 1, 10. ἐκβιβάζειν defendi posse videtur, quemadmodum & ἐκβαίνειν εἰς τὴν πρᾶξιν habent plerique codices VIII. 26, 4. quamquam usitatius utique ἐμβάίνειν, quod

quod & ibi codex Vrsini habet, unde activa notione verbum ἐμβιβάζειν formari consentaneum est.

Verf. 9. μπερύριον ἐποίουν τῆς ἐαυτῶν ἀποφάσεως. *Verf. 9.* ἐποιοῦντο medio genere scribendum videtur. — *Ibid.* καὶ τοιοῦτον ἄνθρωπον, *Et id genus hominem, hominem humanus sortis.* Vide ad II. 70, 6.

Verf. 12. οἰκείους ὑπάρχειν. — „Forte deest ἐκείνου *Verf. 12.* vel αὐτοῦ *amicos ejus* (Persei puta) *effe.*“ REISKIVS. — Poterat vero etiam haud ægre subintelligi illud pronomen. *Ibid.* Ferri potest δυνατῶν, quamquam δυναστῶν non aspernemur.

Verf. 14. κατὰρτύσαντες correxit Vrsin. καταρτήσαντας erat in ms. — *Ibid.* Τιμυγέρας. Quæsitiv Gronov. in ora sui exempli, an pro alterutro horum nominum legendum sit Τιμανόρας, quod nomen apud Thucyd. I. 29. memoratur. At ibi quidem Timanoras Corinthius esse videtur, non Rhodius. Timanora Dolopem commemorat Livius XLII. 58.

CAPVT VII.

Cap. VII.

De hoc cap. confer Livium eodem loco, quo supra, XLII. 48. Longe vero copiosius idem argumentum persecutus Appianus est, de Rebus Macedon. Eclog. IX. Tom. I. opp. p. 518 sqq. quem cum hac Polybii ecloga contulisse, neminem poenitebit.

Verf. 1. καὶ τὰ κατὰ. Caret τὰ Bav. — *Verf. 2.* τὸ *Verf. 1.* δὲ πλέον· τὸ δὲ πλείονα idem. Perperam utrumque.

CAPVT VIII.

Cap. VIII.

Verf. 1. Μετὰ τὴν νίκην τῶν Μακεδόνων. Victoriā iam dicit, qua Perseus prælio equestri ad Callinicum tumultum in Thessalia P. Licinium Crassum Consulem vicit A. V. 583. de qua victoriā videndus Livius XLII. 58 sqq. De reliquo vero argumento hujus Eclogæ videndus idem ib. cap. 62. & Appian. de Reb. Maced. Ecl. X. p. 527 sq.

- Verf. 2.** *Verf. 2. ἐπιδεχόμενον.* Sic citat Vrfinus in Notis, nec aliter est in Bav. Nec opus erat, ut in ἐποδεχόμεν. mutaretur, quod nescimus consilio ne, an errore, receptum est in Vrfini contextum, & inde in ceteras editiones transit. *Ibid. ὅτι καὶ Φόρους καὶ,* cum abesset ab editis, adscivimus ex Bavar.
- Verf. 5.** *Verf. 5. Ταῦτα μὲν ἔδωκε.* Scribe Ταῦτα μὲν οὖν ἔδωκε cum Bav. — *Ibid. ἐπέμποντο. πέμπονται* Bavar. quod & ipsum recipiendum videtur. — *Ibid. Βεροειύς. Beroeensis.* — „Livius Midon Bereus. Sed Beroeus videtur scribendum apud Livium, si Polybianam scripturam sequi velimus. Stephanus habet Βεροισῶς: & in æreo apud me numismate est item ΒΕΡΟΙΑΙΩΝ: quam scripturam si retineamus, erit apud Livium legendum *Beroeæus*. Sed magis placet *Beroeus*, quia Polybius a Βέροια, quæ civitas est Macedonia, Βεροισῶς, ut apparet, deducit.“ **VR-SINVS.** — De scriptura nominis viri apud Livium, vide ibi Interpretes & ad XLIV. 32. Gentile quod spectat, contendit Stephanus, a Macedonica Beroea esse Βεροισῶς, a Syriacâ Βεροειύς. Sed utraque forma de cive Beroeæ Macedonia Polybius usus est, altera hoc loco, altera XXVIII. 8, 1. Pariter vero civis Syriacæ Beroeæ non solum Βεροισῶς dicebatur, ut vult Stephanus, vel Βεροεύς, ut apud illum editur, verum etiam Βεροισῶς, quandoquidem (ut viri docti docuerunt) ipsi illi nummi qui ΒΕΡΟΙΑΙΩΝ præferunt, ad Beroeenses Syriæ pertinent.
- Verf. 9 sqq.** *Verf. 9. Τοῦτο δὲ διότι καλόν.* δὲ abest ab ed. Vrfin. & msstis. Ex conject. adjecit Casaubonus. — *Ibid. ἐπαπορήσειεν* recte Casaub. cum Bav. ἐπεπορήσειεν Vrfin. — *Verf. 10. αἷς ἂν αὐτῇ δοκῇ.* Perperam δοκῇ Bav. Idem *Verf. 12. παρωξύνετο, pro παρωξύνοντο.*
- Verf. 15.** *Verf. 15. τὸ Συκῦριον.* Sycurium Liv. XLII. 62. *sub radicibus Ossæ montis, in Thessalia;* idem ib. c. 54.

CAPVT IX.

Cap. IX.
Vers. 1.

Vers. 1. Κέστρος. Tacito auctoris nomine fragmentum hoc protulit Suidas; sed Polybio illud, insigni cum veri specie, vindicavit Valesius in Polybii Fragmentis, & jam ante eum Lipsius in Poliorcet. IV. 3. p. 166. Ac sane quisquis contulerit quæ de eodem invento Livius habet XLII. 65. vix uidebit affirmare, ex ipsis huius Polybii verbis ista a Romano scriptore esse expressa. Nempe sic Livius, de præsidio Romano agens, a Persei militibus cincto: *Maxime cestrophendonis vulnerabantur, Hoc illo bello novum genui teli inventum est. Bipalme spiculum hastili semicubitali infixum erat, crassitudine digiti: huic ad libramen pinnae tres, velut sagittis solent, circumdabantur: funda media aio funalia imparia habebat. Cum maiori sinu libratum funditor habena rotaret, excussum, velut glans, emicabat.* Scilicet — „Hæc Livius (ut monuit ad Suidam ΚΥΣΤΕΡΥΣ) suo more liberius verbat, omittens etiam quibusdam, quæ forsitan non intelligebat, vel saltem quæ non sine magna difficultate verti posse animadvertibat.“ — Ceterum de hoc Fragm. consule quæ monuit Lipsius loco paulo ante laudito.

Ibid. ξένον. Livium si audis, ξένον suspicari possis; sed idcirco nolimus sollicitatum id quod Suidæ libri habent.

Vers. 2. Ἰσον ἔχον τὸν αὐλίσκον τῇ προβολῇ. — „Hæc Vers. 2.
in vertendo omisit Livius, eo fortasse, quod nimiam difficultatem habebant. Est autem αὐλίσκος, ut videtur, *possica pars teli*, quæ induitur hastili, quam πυθμὲν vocat Polybius lib. VI. [c. 23, 11.] in descriptione pili Romani. προβολῇ vero est *anterior pars teli*, quæ prominet & in mucrione definit. Itaque sic verti potest hic locus: *Bipalme spiculum erat, cuius tubus æqualis erat prominenti ferro.* Non potest, ut existimo, magis latine reddi vox græca αὐλίσκος. Sic, quos *organorum tubos* vocamus, proprie sunt αὐλίσκοι. Et sane utriusque vocabuli origo fere eadem est: ut enim αὐλίσκος derivatur a τοῦ αὐλοῦ, quæ est *tibia*; ita *tubus* a *tuba*.“ VALESIVS. — De vo-

cabulo *προβολή* conf. notata ad I. 53, 10. & ad XVII. 12, 3.

Verf. 3. *Verf.* 3. *σπιθαμῶν*. Sic scribendum monuerat etiam Gronov. Et necessario utique ad *ξύλον* referri hoc adjectivum debuit, non ad *διήμετρον*. Sic & Livius *senicubitale hostile* dicit, quod idem valet: est enim *σπιθαμή* dodrans pedis, adeoque dimidium cubiti, qui valet pedem unum cum dimidio.

Verf. 5. *Verf.* 5. *κῶλων*. Sic Lipsius l.c. verissime. Est enim proprius usus hujus vocabuli *κῶλον*, de *loris* vel *habenis*, quæ dicuntur, *in funda*. Suidas: *Κῶλα· τὰ τῆς σφενδόνης ἐκότερα μέρη*. Hinc apud Lycophronem, laudatum a Lipsio, *Baleares, Τριπλᾶς δικῶλοις σφενδόνας ἀπλισμένοι*. Eodem pertinet *σφενδόνη μακρόκωλος*, & *βραχύκωλος* apud Strabonem III. p. 168. citatum ab eodem Lipsio Poliorc. IV. 2. p. 161. Et illud apud Aristoph. in *Ranis* vs. 1400. (1358. ed. Brunck.) *τὰ κῶλα τ' ἀμπαλᾶτε*, ibi perperam Bifetus *κῶλα*, τὰ ἄρκυα. τὰ δίκτυα, id est *redia*, interpretatur: nec sunt *crura* ibi τὰ κῶλα, ut cum glossa interlinari reddidit Brunckius noster, vir doctissimus: sed τὰ κῶλα ἀμπαλᾶτε est *circumagite habenas*, nempe *fundarum*; Cretenses enim fundatores ibi adloquitur Aeschylus. Sic de Mezentio Virgilius Aeneid. IX. 587. ait: *Stridentem fundam ter adducta circum caput egit habenæ*.

Cap. X.

C A P V T X.

Verf. 1. *Verf.* 1. 'Ο Κότυς. Ante hoc *Fragm.* in Codice Pelresc. notatum esse *Λόγος κς²* monuimus ad initium hujus libri. De hoc *Cotye* vide Liv. XLII. 29. 51 & 67. Idem *Fragmentum* habet Suidas in *Κότυς* & simillima de eodem *Cotye* leguntur apud Diodor. Sicul. T. II. p. 577 sq. — „Videtur hoc *Fragm.* ad recensionem amicorum & sociorum pertinere, quos Perseus sibi conquistavit, cum in eo erat, ut bellum adversus Romanos instrueret. vid. Liv. XLII. 29. & *Fragm.* Legat, XCVI.“ [lib. XXX, c. 12.] REISKIUS.

Verf.

Verf. 2. ἔτι δὲ καὶ περὶ τὴν ψυχὴν. καὶ, quod aberat vulgo, inferuimus ex Suida. — *Ibid.* Verbum αὖ post Θραξ, dedit idem Suidas. Si quis tamen, recte abfuisse a cod. Peiresc. & a Suidæ editionibus contendat, ei non valde repugnabimus.

Verf. 2.

Verf. 3. καὶ βᾶθος ὑπέφαινεν ἐλευθέριον. — „Βᾶθος vox est Polybiana, quæ altitudinem mentis atque ingenii significat, qua præditus abdita quæque examinat ac dispicit. Itaque Polybius de Pausistrato supra dixit: [XXI. 5, 5.] βαθύτερος τῇ φύσει καὶ στασιμώτερος μᾶλλον ἢ τοῦ μῆροτερος ὑπῆρχεν, Βᾶθος enim fere cum constantia conjunctum est, ut contra, qui a Græcis ἐπιπόλαιοι dicuntur, leues solent esse. Suidas in Ἐπιπόλαιοι; Ὁ δὲ Σιλβανὸς ἐπιεικὴς μὲν ἦν, καὶ τᾶλλα ἱερὸς, καὶ ἀπλούστερος τὰ ἥθη καὶ ἐπιπόλαιος, quod Suidas explicat ἀντὶ τοῦ, οὐ βαθὺς τὸν τρόπον. Optime autem descripsit τὸ βᾶθος Aeschylus in Septemthebana, de Amphiarao cum dicit, βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρονὸς καρπούμενος, ἐξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα. Philo, in legatione ad Cajum, Tiberii ingenio tribuit τὸ βᾶθος optimo jure, ὁ γὰρ Τιβέριος φρονήσας βαθεῖα χρόμενος. Et Nicolaus noster de Aßyriis. Eunapius quoque apud Suidam de Rufino, tutore imperatoris Arcadii, βαθυγνώμων ἄνθρωπος καὶ κρυψίνους. Hanc altitudinem animi vocant Latini. Sallustius, in bello Iugurthino, de Sulla; ad simulanda negotia altitudo animi incredibilis. Cicero lib. I. de Officiis: In liberis vero populis & in juris æquabilitate exercenda etiam est facilitas & altitudo animi quæ dicitur.“ VALESIVS. — Adde quæ Ernestus notavit in Indice Græco-latino ad Ciceronem, ubi βαδύτητα profundam taciturnitatem interpretatur.

Verf. 3.

CAPVT XI.

Cap. XI.

Verf. 1. Quinque verba περὶ τῆς τῶν αἰχμ. διαλυτρ. de. sunt Bav. — *Ibid.* τῶν μετὰ Διοφάνους πλεόντων. vide cap. 6, 15.

Verf. 1.

CAPVT XII.

Cap. XII.

Vers. 1.

Vers. 1. Πτολεμαῖος. — „Hic videtur esse *Ptolemaeus*, cognomento *Macer*, [ὁ Μάκρων] qui, cum esset præfectus Cypri, ad Antiochum Epiphanem transfugisse dicitur lib. II. Machabæor. cap. 10.“ **VALESIVS.** — Conf. supra XVIII. 38, 6. & ibi notata. Livius, in rebus anni ab V.C. 523. lib. XLII. 29. de rebus Aegypti hæc habet: *Ptolemaeus* [*Philometor* is erat cognomento] *propter ætatem alieni etiam tum arbitrii erat. Tutores & bellum adversus Antiochum* [Epiphanem] *parabant, quo vindicarent Coelsyriam, & Romanis omnia pollicebantur ad Macedonicum bellum.* Eclogam Polybianam habet & Suidas in Πτολεμαῖος στρατηγός, ubi κατὰ Κύπρου mendose, pro κατὰ Κύπρον.

Vers. 2.

Vers. 2. ἔτι νηπίου ὄντος τοῦ βασιλέως. Temere illa serie posita sunt verba in nostra editione. Rescribe ἔτι νηπίου τοῦ βασιλέως ὄντος, cum cod. Peires. & Suida superioribusque Polybii editionibus. — *Ibid.* ὑπὸ τῶν βασιλικῶν διοικητῶν. — „Hoc nomine vocabatur Alexandriæ is, qui *regiam pecuniam curabat*, cujus rei testis est Cicero in orat. pro Rabirio Postumo: *Hæc una ratio a rege proposita Postumo est servandæ pecuniæ, si curationem & quasi dispensationem regiam suscepisset: id autem facere non poterat, nisi dioecetes.* Hoc enim nomine utitur qui a rege est constitutus. Phalaris in Epistola ad Polycle- tum medicum: γέγραφα δὲ καὶ Τεύκρῳ, τῷ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, δίδόναι σοι τὴν σύνταξιν. Hos Græci etiam οἰκονόμους vocant, ut Iosephus lib. XII. cap. 4. γράφει τῷ οἰκονόμῳ Ἀρίωνι, ὃς ἅπαντα τὰ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ χρήματα αὐτῷ ἀδίδωκε. Latini *Dispensatores* vocant. Athenis quoque erat Magistratus quidam ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, qui pecuniam ærarii administrabat, quem *Quæstorem* possis dicere. Ejus meminit Demosthenes pro Corona, Dinarchus in orat. κατὰ Διονυσίου τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως apud Dionys. Halic. in Dinarcho, & Diogenes in Zenonis Cittiei vita. Pollux lib. VIII. [sect. 113.] καὶ τὸ διαδόμενον [διδόμενον] ἐκκλησίῳ Θωαρικόν, ὥσπερ καὶ τὸ ἐκκλησιαστικόν, καὶ τὸ δικαστικόν, ὧν

ὃν ὁ ἐφεστηκὼς ἐπὶ τῆς διοικήσεως αἰρετὸς ἦν ἐπὶ τῶν προσιόντων καὶ ἀναλισκομένων. quæ Pollucis verba non intellexit interpres." VALESIVS. — Laudavit hanc Valefii annotationem Kühnius ad Polluc. l. c.

Vers. 2.

CAPVT XIII.

Cap. XIII.

Vers. 1. Κέφαλος. Defectionis *Cephalî* a Romanis ad Persei partes (de qua confer infra vers. 16.) meminit Livius in rebus anni ab V. C. 585. sed ut rei præteritæ, lib. XLIII. c. 18. Quod vero ibi Drakenborchius ait, defectionem *Cephalî* a Romanis memorari etiam apud *Appianum Alexandrinum*, error est; *Diodorum Siculum* dicere vir doctus voluit, qui & *Cephalî* hujus, & *Charopis* eadem occasione, qua Polybius, meminit in Exc. Peiresc. p. 309. edit. Valef. T. II. p. 578. ed. Wesseling.

Vers. 1.

Vers. 2. αὔτιον ἐγένετο τοῦ Φιλίππου μὲν ἐκπεσεῖν &c. — „Vide Livium lib. XXXII. [c. 6.] & Plutarchum in Flaminii vita." VALESIVS.

Vers. 2.

Vers. 6. ἐκωρωνία. — „In exemplari nostro legebatur ἐν κορωνία, absque sensu; in quo prorsus nobis hærendum erat, nisi Suidas nobis adfuisset, qui hunc locum profert in Ἐκωρωνία, idque interpretatur ἐγαυρία. Neque aliter Hesychius κορωνιῶν reddit γαυριῶν. Videtur enim derivari ἀπὸ τῶν κορωνῶν ταύρων, qui surrecta habent cornua. Sic Aristophanes ἀνωρτάλιζες καὶ κερουτίας dixit [Equit. 1341.] eadem metaphora. Verumtamen, pace Grammaticorum, malim interpretari contendere ac rixari, sumta a cornicibus metaphora, quæ contentionibus gaudent, & alias aves subinde appetunt majore animo quam robore, ut & Servius scribit in Eclogam IX. Virgilit. Sane verbum illud, quod adjungit Polybius, interpretationem nostram mirifice confirmat. ἐκωρωνία, ait, καὶ παρατριβεῖτο. Est enim παρατριβεῖσθαι altercari, unde παρατριβή, qua voce utitur Polybius cap. 41. Legat." VALESIVS. — Et ipsum verbum παρατριβεῖσθαι familiare & aliàs Polybio. — Ibid. ἐμπλεων scriptum cum Suida. Ceteri, vulgo ἐμπλεον.

Vers. 6:

Vers.

Verf. 7. *Versf. 7. οἱ προκατέχοντες καὶ ταῖς ἡλικίαις καὶ ταῖς δόξαις.* Valesius: *Antinous, longe aetate & gloria antecellens.* Insolens ista notione verbum προκατέχω, quod sua origine ante occupo, ante possideo denotat, & accusativum casum junctum habere debet. προανέχοντες corrigendum suspicatus est Ernestus in Lexic. Polyb. Satis fuerat προέχοντες. Sed nil tamen mutare ausimus. — *Ibid. οἱ περὶ τὸν Ἀντίνοῦν.* Valesius: *Antinous cum Cephalo;* rectissime, sententia id postulante. Quod si hoc loco Polybius non diserte adposuit *Cephalo* nomen, (quoniam admodum utrumque junxit XXX. 7, 2.) oportet, ut in superioribus, quæ prætermisit compiler, satis perspicue docuerit, quinam fuerint οἱ περὶ τὸν Ἀντίνοῦν. Sed putamus, hoc pariter loco scripsisse Polybium οἱ περὶ τὸν Ἀντίνοῦν καὶ Κέ-Φαλον: sin minus, compiler certe ita scribere, perspicuitatis causa, debuerat.

Verf. 8. *Versf. 8. χράμενον.* Ferri potuisset χράμενος, nisi sequerentur participia παρατηροῦν & ἀδεχόμενον, in neutro genere, ad μειράκιον relata.

Verf. 12. *Versf. 12. πραττομένου δὲ τοῦ πολέμου.* — „Distio plebeja certe, si sana. Expectabamus ab alio certe scriptore, συναραττομένου aut συβραττομένου, aut ζήοντος.“ REISKIUS. — *Ibid. μηδὲ προστρέχειν ἀγεννῶς.* — „Malim προτρέχειν, metaphora ducta ab officiosis servulis, qui ultro ad iherum accurrunt. Emendavi etiam πέρα τούτου.“ VALESIVS. — „προστρέχειν, immerito displicuit Valesio, bonum & probum verbum, Polybio usurpatum; aliàs de temeritate & imprudentia procurrente ad rem, ruente cum coeco impetu, & effereute se ultra justum & salutare; vid. p. 1300, 14. [XXXI. 12, 5. ubi tamen dubitare de ista notione verbi licet;] aliàs, ut hic loci, sua studia & officia ingerere, obtrudere invitis, venditare, offerre ultro, aut dato nutu, & cursim. Diodor. Sicul. T. I. p. 569, 30. de calamitatibus in idem tempus concurrentibus & prævenire inter se quasi contendentibus.“ REISKIUS. — προστρέχειν

τῇ βουλῇ XXVI. 3, 4. eadem, qua hic, notione habuimus, *gratiam senatus captare*, proprie *ad senatum accedere*, *ad senatum se adplicare*, scil. *ut qui ei adsentetur*. conf. ibid. vers. seq.

Vers. 13. καὶ πᾶν ἂν παρὰ τὴν Τρωαίων βούλησιν γινόμενον. *Vers. 13.* Non πᾶν τὸ, sed nude πᾶν se velle significavit Valesius. Mallems quidem πᾶν τὸ, sed πᾶσαν proxime ex πᾶν ἂν detortum videbatur. Minime vero placet Reiskli inventum, καὶ πᾶσαν Φωνὴν παρὰ τ. 'P. β. γινομένην.

Vers. 14. Νίκανδρον. — „*Eupoleium & Nicandrum* *Vers. 14.* Romam abductos fuisse scribit Polybius cap. 73. legationum, [immo cap. 74. Nobis Lib. XXVIII. 4, 6.] eo quod suspecti erant, Persei partibus favere adversus populum Romanum, quod gestum esse videtur consulatu Auli Hostilii & Attilii Serrani. Serviebant autem & obsequebantur Romanis in Aetolia Lyeiscus & Tisippus, ut Polybius scribit.“ VALESIVS. — Lyciscum & Tisippum conjunctim nominat Polyb. XXX. 10, 4. qui locus tamen parum huc facit.

Ibid. ἀπὸ τῆς ἵππομαχίας. — In latina versione præteriti ista verba VALESIVS, in Notis vero monuit: „Forte ἀπὸ Λυσισμαχίας legendum est, quod oppidum fuit Aetoliæ, teste Strabone.“ In aliam partem se vertit REISK. „Forte ἀπὸ τῆς ἱππαρχίας, (ait) id est, *hipparchiæ quamquam magistratu fungentes*, nulla reverentia muneris quod gerebant.“ — At nil opus erat conjecturis. Verissimum est ἀπὸ τῆς ἱππομαχίας, *post pugnam illam equestrem*, scil. qua victi sunt Romani a Perseo, de qua pugna dictum ad cap. 8, 1. Post illam pugnam, *in consilio apud consulem* (ut docet Livius XLII. 60.) *pro se quisque in Aetolos conferebant causam*; ab iis fugæ terrorisque principium ortum [seiebant.] *Quinque principes Aetolorum primi terga vertentes conspecti dicebantur*. Hi sunt putamus illi, quos Romam abductos Polybius dicit; e quibus quatuor nominatim commemorat, *Nicandrum, Hippolochum, Lockogum, & Eupoleium*. Dicit vero, ἀλόγως, *temere, non satis idonea causa* abductos esse; quia nempe, ut Livius significat, ac-

cusa-

cufati quidem a Romanis erant, sed certa documenta non adfuerant. — *Ibid.* τὰς διαβολὰς τὰς ἐκ τῶν περὶ Λυσι-
σκου. Vide XXVIII. 4, 5 sqq.

- Verf. 15. *Verf.* 15. παντὸς πῆραν λαμβάνειν. Sic I. 49, 8. παν-
τὸς ἔργου πῆραν λαμβάνειν. — *Ibid.* ὡς τοῦ σδε. Aut
sic, aut ἀνγκόους τε, scribendum Reiskius conjecit. Ad
vulgatam lectionem σῶους δὲ hæc adnotaverat VALES-
IUS: „Hæ duæ voces expungendæ videntur, sensum
enim turbant, nisi forte scribamus, σῶους τε, aut simpli-
citer, σῶους μὲν, ἀκρίτως δέ. quod mirifice placet.“ —

Cap. XIV.

CAPVT XIV.

- Verf. 1. *Verf.* 1. Οἱ περὶ Θεόδοτον. — De Theodoto vide Liv.
XLV. 26. & infra p. 1447. [XXX. 7, 2.] REISKIUS. —
Ad eundem Livii locum provocavit Valefius. Sed ea qui-
dem, de quibus istis locis agitur, deinde gesta. Narratio
ejus rei, quam nunc dicit Polybius, quæ gesta est A. V.
584. desideratur apud Livium, cujus liber XLIII. qui hu-
jus anni historiam exponebat, hac parte lacer atque muti-
lus est. Lacunam ex Polybio supplevit Freinshemius.
- Verf. 3. *Verf.* 3. τὸν Ἀῖον ποταμόν. Vide Adnot. ad V.
110, 1.
- Verf. 4. *Verf.* 4. εἰς τοὺς Φανοταῖς. Cum ex codice Peiresc.
Φανοταῖς edidisset VALESIUS, sic ad h. l. ipse commenta-
tus est: „Legendum videtur Φανοταῖς, quod est oppidum
in agro Phocensi, cujus meminit Strabo lib. IX. [p. 407.] &
Polybius lib. V. [c. 96.] Existimavimus aliquando, eosdem
esse ac Πανοταῖς: quippe Strabo ait, Parapotamios vicinos
esse Phanotensibus & Chæronensibus, quod & Panopensi-
bus convenit. Sunt enim Panopenfes vicini Parapotamiis
& Chæronensibus, teste Herodoto lib. VIII. & Pausania in
Phocicis. Vnde apud Sophoclem, pro Φανοταῖς ὁ Φωκεύς,
[Electr. vf. 45.] quidam Πανοταῖς legebant, teste Eustathio
in Homeri Catalogum. Est & Phanota castellum Epiri
apud Livium lib. XXXIII. [XLIII. scribere voluit] in fine,
& lib. XLV. [c. 26.] VALESIUS. — Et haud dubie hoc
Epi-

Epiri oppidum, cui *Phanota* plurali numero nomen erat, hoc loco intelligendum, non *Phanotea* Phocidis: nam ab *Aoo* fluvio per Epirum, non per Phocidem, iter est in *Thessaliam*. Verf. 4.

Ibid. Νέστορι τῷ Κρωπίῳ. — „Cujas ille *Nestor* sit, mihi non liquet ex eo quod additur. Apud Stephanum mentio est Κρωπίας δήμου, sed alia inde gentilia deducit, & non videtur inde domo esse. Conjeci Ὠρωπίῳ, quod nunc quoque verum puto, ex *Oropo*, notissima apud auctores veteres urbe.“ GRONOVIVS. — Quinque ejus nominis urbes Stephanus commemorat.

Ibid. ὁμολογούμενον, ὄν. Cum ex codice editum esset ὁμολογούμενον absque ὄν, adnotavit in ora libri Valesius, legendum ὁμολογουμένως, ὄν. REISKIVS vero: „ὁμολογούμενον, ait, bene habet, sed ultima syllaba erat iteranda, ὁμολογούμενον, ὄν εἰ μὴ τύχη τις.“

CAPVT XV.

Cap.XV.

Verf. 3. τὰς ἀναθηματικάς. — „*Imagines & statuas* Verf. 3.
verti, quæ sunt ἀναθηματικῇ τιμῇ. Et si enim regum ac principum honoris causa statuuntur, solent nihilominus alicui Deo consecrari. Cicero II. in Verrem: *Apud omnes Græcos hic mos est, ut honorem hominibus habitum in monimentis hujusmodi nonnulla religione deorum consecrari arbitrentur &c.* Vide quæ notavit Casaubonus ad Diogenem Laërtii filium in Platone, [sect. 25.] & ante illum Lipsius in Commentariis ad lib. III. Annalium Taciti. [cap. 64.] Videtur tamen Polybius nomine τῶν ἀναθηματικῶν τιμῶν plus aliquid, quam *statuas* intelligere. Capite enim LXXIV. Legationem [lib. XXVIII. 7.] ait, *omnes Eumenis honores, qui indecori & præter Achæorum leges essent, sublato fuisse.* Aras itaque, & sacra, diesque festos, Eumenis honoris causa institutos, hac voce comprehendit. Vide & legat. LXXVIII.“ [XXVIII. 10, 7.] VALESIVS.

Verf.

- Verf. 4. *Verf. 4.* τὸ Φιλάδελφον. — „Ab hoc in fratrē amore cognominatus est (*Attaius*) *Philadelphus*, teste Marciano Heracleota, & Strabone lib. XIV. [p. 641 & 667.] & Stephano Byzantio in *Εὐμένεια*. Male Scaliger postremum Attalum hoc cognomine affectum esse existimavit, cum is Philometor dictus sit, non Philadelphus.“ VALESIVS.

Cap. XVI.

CAPVT XVI.

- Verf. 1. *Verf. 1.* Οἱ [Κυδωνιάται] Κρήτες. Confer Diodorum Sicul. T. II. p. 579. eandem rem ex eodem Polybio nostro referentem. De eisdem Cydoniatis confer quæ habet Polybius noster XXVIII. 13.
- Verf. 3. *Verf. 3.* ὑπερχούσης γὰρ αὐτοῦ. αὐτῇ ad oram sui libri notaverat Gronov. αὐτοῖς recte corrigere iussit Reiskius. Idem mox ἀλλὰ καὶ συμπολιτείας voluerat.
- Verf. 4. *Verf. 4.* καὶ τὰς γυναικας. τὰς δὲ γυναικας Reiskius.

Cap. XVII.

CAPVT XVII.

- Verf. 1. *Verf. 1.* εἰς μὲν τὴν Ῥώμην ἔπεμψε πρεσβευτὰς τοὺς περὶ Μελέαγρον. lis legatis initio anni sequentis, pro more, senatus datus est. XXVIII. 1, 1. Quod autem ait εἰς μὲν τὴν Ῥώμην, particula illa μὲν referebatur ad id quod sequebatur apud Polybium, & prætermissum est ab hoc Excerptore; de irruptione *Antiochi in Aegyptum*, cuius mentio sit in Excerpto Valesiano, quod huic Eclogæ subiecimus.
- Verf. 3. *Verf. 3.* πλὴν τῶν κατὰ τὸ Πηλούσιον στρατηγημάτων. — „Antiochus Epiphanes in priore illa expeditione Aegyptiaca majori calliditate & astutia usus videtur, quam regem decebat, ut Hieronymus passim in cap. XI. Danielis memorat: *Et tam callidus fuit, ut prudentes cogitationes eorum, qui duces pueri erant, sua frau-*

fraude subverterat. Idem scribit Iosephus lib. XII. Verf. 3.

[cap. 5, 2.] Γενόμενος οὖν μετὰ πολλῆς δυνάμεως κατὰ τὸ Πηλούσιον, καὶ δόλῳ τὸν Φιλομήτορα Πτολεμαῖον περιελθὼν καταλαμβάνει τὴν Αἴγυπτον. VALERIUS. —

De eadem expeditione Antiochi Epiphanis in Aegyptum confer quæ (ex Polybio haud dubie ducta, ut solet in omni horum temporum historia) habet Diodorus Siculus in Excerpt. de Virt. & Vitiis, Tom. II. ed. Wesseling. p. 579. & consule quæ ibi notavit idem Henr. Valesius: Adde quæ collegit Prideaux in Connexione Vet. & Nov. Test. Part. II. lib. 12. ad Ptolemæi Philometoris annum II.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

L I B R I XXVIII.

 Lib.
XXVIII.

R E L I Q V I A S.

Argumenta
librorum
XXVIII.
XXIX &
XXX.

Res anno 1. Olymp. CLII. ab V.C. 583. gestas, *libro septimo & vicefimo* fuisse a Polybio comprehensas, ex duorum codicum, Bavarici & Peiresciani, testimonio docuimus in Adnot. ad illius libri initium. In eundem librum coniecimus res, anno 2. ejusdem Olymp. ab V.C. 584. gestas. Iam *liber XXVIII. Polybii* nusquam diserte citatur, nisi in Codice Peiresciano, in Excerptis de Virtut. & Vitiis, ubi, post illud minutum Fragmentum de Antiocho ad Pelusium, quod XXVII. 17, 3. exhibuimus, sic scriptum erat Λόγος κή. ut, si fides ei inscriptioni sit, statuendum fuerit, Eclogam, quæ ibi proxime sequitur, *de Dinone & Polyarato & de variis hominum studiis bello Persico*, (quam Eclogam ab his verbis vulgo incipiunt: "Οτι Φησι Πολύβιος· Πρώτερον ἐπιστήσαντες &c.) *ex libro XXVIII.* esse decerptam. Sed propius si spectes, intelliges, quod etiam Valesius admonuit, (vide ad XXX. 9, 2.) agi in illa Ecloga de rebus A.V. 587. finito bello Persico gestis; quas res, ut Athenæi testimonio constat, *libro XXX.* persecutus est scriptor noster. vide XXX. 13, 1. Res autem anno ab V.C. 586. gestas *libro XXIX.* fuisse comprehensas, ex Fragmento intelligitur ab eodem Athenæo prolato, quod XXIX. 5, 7sq. exhibuimus, coll. Liv. XLIV. 30, 3.

A quo

A quo non multum dissentit id, quod Casaubonus notavit in fine Eclogæ XCII. de Legationibus, quæ agit de Populii legatione ad Antiochum Epiphanem, Aegyptum suo exercitu tenentem, A. V. 586. Liv. XLV. 12. (nobis XXIX. 11.) ubi hæc verba subscripsit Casaubonus, Τέλος τοῦ τριακостоῦ λόγου: quam Notam ex codice Andreæ Schotti ille duxisse videtur, nam nec Bavaricus, nec Vrsini codex eam habuit; sed veremur, ne parum accurate in ea transcribenda versatus sit Vir doctus. Nam quod si cogitemus ea, quæ de Librorum XXIX. & XXX. argumentis ex Athenæo novimus, suspicari utique licet, in Codice eo, e quo illam Notam hausit Casaubonus, sive in media pagina inter lineas, sive in ora, non Τέλος τοῦ τριακостоῦ λόγου fuisse scriptum, sed solummodo Δέγος λ' cujusmodi Notæ passim in codice Peiresciano, in Bavarico, & in Vrsini codice adscriptæ erant; (vide Adnotationes nostras ad initium libri XXVII. ad XXXIII. 1. ad XXXVI. 1. ad XXXVIII. 1.) quo indicabatur, non præcedentem Eclogam, sed proxime sequentem, ex illo libro esse ductam. Quibus ita positis, intelligi par est, pro *Libro XXVIII.* nil aliud superesse, nisi *res anno ab V. C. 585. gestas*, quemadmodum Liber XXIX. nonnisi *res A. V. 586. gestas* complexus erat. Quæ si cui nimis angusta argumenta pro complendis singulis Polybii libris videantur, cogitet primum, apud Livium pariter *res A. V. 585. gestas* integrum pæne librum complexisse, a lib. XLIII. 11. usque XLIV. 16. rursusque rerum anno 586. gestarum narrationem apud eundem Livium a lib. XLIV. 17. usque ad XLV. 16. produci; tum vero meminerit, multo copiosius enucleatiusque Polybium, quam Livium, *res omnes*, præsertim quæ apud Græcos, quæ in Asia, quæ in Aegypto gestæ sunt, esse persecutum.

CAPVT I.

Cap. I.

Vers. 1. Τοῦ πολέμου τοῦ περὶ Κοίλης Συρίας ἥδη καταρ. *Vers. 1.*
 χῆν λαβόντος. Vide XXVII. 17. & ibi notata. τοῦ ποτ

Qq 2

πολέ.

- πολέμου caret Bav. De argumento hujus Eclogæ conf. Diodor. Legat. XVIII. — *Ibid.* Ἡρακλείδης. Ἀρακλείδης Bav.
- Vers. 3.** *Vers. 3.* τῇ περὶ τὸ Πάνιον μάχῃ. — „Ita emendavimus, cum in exemplari esset σπάνιον. Est autem Πάνιον, σπήλαιον Παλαιστίνης, ἀφ' οὗ ἐκρεῖ ὁ ποταμὸς Ἰορδάνης, ut scribit Stephanus.“ VRSINVS. — „F. Vrsini emendationem confirmat p. 1412, 13. [XVI. 18, 2.] Evenit illud praelium paulo post Ptolemæi Philopatoris mortem, puero Ptolemæo Epiphane; quo de bello narravit Polybius lib. XV. sed ea pars periit, superest parva particula p. 985.“ [XV. 20.] REISKIUS. Confer Valefii Adnot. ad XVI. 40, 6.
- Vers. 4 & 5.** *Vers. 4.* ἰδίαν. ἰδίως Bav. — *Vers. 5.* παρηρέσθαι. παρηρέσθαι Bav. — *Ibid.* πόλεις αὐτοῦ. πόλεις αὐτῶν Bav. — *Ibid.* οὐχ οἷς τε ἦν ἐκείνῳ παραχωρεῖν. Corrupte οὐχ οἷς τ' ἦν ἐκείνου παραχωρεῖν Bav. In eodemque errore versatus Vrsini codex videtur: nam ita, ut nunc legitur, a se restitutum esse hunc locum ait Vrsinus, cum corruptus fuisset in exemplari. — *Vers. 6.* διότι Πτολεμαῖος. διότι Πτολεμαῖον (sic) Bav. — *Ibid.* πρότερος. πρότερον Bav. — *Vers. 7.* τῶν Φιλανθρώπων γεττε Casaub. & seqq. cum Bav. & sic mox rursus *Vers. seq.* τῶν Φιλανθρώπων utrobique Vrsinus, male.
- Vers. 8.** *Vers. 8.* συμβουλευσάντος αὐτοῦ. — „scil. οὐκ εἰπὼν περὶ τούτου τοῦ μέρους.“ REISKIUS. — *Ibid.* Μάρκου Αἰμιλίου. M. Aemilius Lepidus olim unus ex tribus legatis fuerat, ad Syriæ & Aegypti reges missis. vide XVI. 34, 1. & 27, 5. Nunc princeps senatus erat. Liv. XLIII. 15. — *Ibid.* ἀνανεοσάμενοι, καὶ λαβόντες &c. Reiskius voluerat, περὶ δὲ τῆς τῶν Φιλανθρώπων ἀνανεώσεως λαβόντας ἀποκρ. Commodè quidem; sed ferenda vulgata videtur.
- Vers. 9.** *Vers. 9.* Κοίντῳ Μαρτίῳ. Mendose Κοίντον τῷ Μαρτίῳ. Suspiciamus, debuisse librarium Κοίντῳ τῷ Μαρτίῳ. Consul fuit Q. Marcius Philippus II. cum Cn. Servilio Cæpione A.V.

A. V. 585. — *Ibid.* γράψαι κεpl. Cum esset vulgo γράψαι τε κεpl, monuit Reiskius, τε delendum, ut natum e proximo πε in κεpl. — *Ibid.* ὡς αὐτῷ δοκεῖ συμφέρειν ἐκ τῆς ἰδίας πίστεως. — „Expressit Polybius antiquam formulam, qua utebantur in Senatus consultis: *ita ut eis e rep. fideque sua videbitur*: &, ut incisum est in ænea apud nos tabella, cujus alibi meminimus: ὩΣ ΑΝ ΑΤΤΟΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΔΗΜΟCΙΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΠΙCΤΕΩC ΤΒ ΤΗC CΘΕΤΕΡΑC ΦΑΙΝΗΤΑΙ. I. V. E. E. R. P. F. S. V.“ VRSINVS.

Verf. 9.

CAPVT II.

Cap. II.

Verf. 1. παρὰ Ῥοδίων πρέσβεις. De hac Rhodiorum legatione confer Liv. XLIV. 14. & ipsum Polybium nostrum, eodem hoc libro, cap. 14.

Verf. 1.

Verf. 2. ἐξαγωγήν. — „scil. e Sicilia. (vide verf. 5.)“ VRSINVS.

Verf. 2.

Verf. 3. Ῥοδοφῶντα. Correctum hoc ab Vrsino, cujus in codice Ἡδοφῶντα fuerat; unde Ἡροφῶντα Reiskius suspicatus erat; sed monet ipse, Ῥοδοφῶντα recurrere XXX. 5, 4. Veram scripturam, Ῥοδοφῶντα, utrobique habet Bav. — *Ibid.* ἀπεριδόμενοι. ἀπεριδόμενοι Bav. — *Ibid.* Δείωννα. Vide ad XXVII. 6, 4.

Verf. 3.

Verf. 5. τοῦτων οὐδέν. τοῦτο οὐδέν Bav. — *Ibid.* καὶ περ σαφῶς Bav. — *Ibid.* ἐφ᾽ ἧκαν. — „Deerat in exemplari verbum ἀφ᾽ ἧκαν post vocem Σικελίας.“ VRSINVS. — „ἀφ᾽ ἧκαν est a F. Vrsino. Poterat quoque ἐφ᾽ ἧκε aut εἴατε substitui. Concedebatur Rhodiis frumentum Sicilia exportare, partim, quia magna pars mercaturæ, quam Rhodii exercebant, frumento continebatur, ut e Demosthene constat; partim, quia legati Rhodii questii erant in senatu, auctore Livio XLIV. 24. [XLIV. 14. scribere voluit] *tertium se annum multa ejus incommoda belli sentire; mari intercluso inopia insulam premi, amissis maritimis vestigalibus atque commeatibus.* Vide etiam infra p. 1255.“ [hoc lib. cap. 14, 8.] REISKIUS.

Verf. 5.

Qq 3

Verf.

- Verf. 6. *Verf. 6.* ἰδίᾳ τοῖς Ῥοδ. πρεσβ. Ad vulgatam scripturam, διὰ τῶν Ῥοδίων πρεσβευτῶν, notavit REISKIUS: "Forte ἐχρημάτισα τοῖς παρὰ τῶν Ῥοδίων πρεσβευταῖς, αὐτὸς ἐχρημάτισεν ἰδίᾳ τοῖς Ῥοδίων πρεσβευταῖς." ἰδίᾳ, sigillatim, opponitur τοῖς ἄλλοις ἅπασιν.
- Verf. 7. *Verf. 7.* Ἀκολουθῶς δὲ τοῖς ἄλλοις ἀπ. ἀπηγ. &c. Id est, *Pari modo diffinulavit senatus mentem suam adversus alios populos*, qui, sicut Rhodii, ad Persei partes nonnihil inclinabant.
- Verf. 8. *Verf. 8.* τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν. conf. c. 14, 9, ubi hanc partem narrationis τὰ Ἰταλικά adpellat.

Cap. III.

CAPVT III.

- Verf. 1. *Verf. 1.* Αὐλος. *A* Hosilius Mancinnus, consul A. V. 584. nunc *proconsul*. Vide Liv. XLIII. 17. ubi hujus etiam legationis & rerum in ea gestarum meminit.
- Verf. 9. *Verf. 3.* τὰ δόγματα, τὰ μικρῶ πρότερον βεβλημένα. Quæ compilerator nobis invidit, ea Livius, ex parte certe, conservavit loc. cit. *Senatusconsultum*, -- *Ne quis ullam rem in bellum magistratibus Romanis conferret, præterquam quod senatus censuisset.* Confer vero etiam Polybium nostrum cap. 11, 11. & c. 14, 2.
- Verf. 4. *Verf. 4.* τοὺς ἐν ἐκάστη τῶν πόλεων παρὰ τὸ δέον ἀναχωροῦντας, ὡσπύτως δὲ καὶ τοὺς προσπίπτοντας. &c. Dubitationem utique habere potest, quænam vis potissimum istis verbis insit, ἀναχωρεῖν, & προσπίπτειν. Totum locum Casaubonus in eandem fere sententiam, quam nos expressimus, interpretatus est: *significationem dabant, notos sibi esse in singulis civitatibus eos, qui ab amicitia Romanorum longius quam par esset recederent; similiterque illos, qui pronis animis in eam incumberent. Eratque omnibus manifestum; & reliqua, eisdem verbis quæ in nostra versione sequuntur. Poteramus eodem jure in præcedentibus etiam tenere Casauboni versionem; quam, licet nec ipsam satis adcuratam, tamen non modo nihilo deteriore nostra, verum etiam aliquanto commodiorem esse intelligimus.*

Sin-

Singulare est *ῥεῖσκιι* inventum, ἀναχωροῦντας hic interpretantis ad privatam vitam se recipientes, & a rep. gerenda sese abstinentes; — „cujus contrarium (inquit) est προσπίπτειν, accedere, irruere, prorumpere ad gerendam rempublicam: qua de re jam supra admonuimus p. 22.“ Nempe eo loco, ad quem hic provocat Reiskius, qui est lib. I. 17, 6. ad verba ista, Τῶν δὲ Ῥωμαίων οἱ μὲν πρὸς τὸν ἱέρωνα ποιησάμενοι τὰς συνθήκας στρατηγοὶ ἀνακεχωρήκισαν, hæc notaverat idem Vir doctus: „ἀνακεχωρήκισαν, imperio decesserant, ad privatam conditionem redierant. Opponuntur inter se a scriptoribus Græcis ἀναχωρεῖν, & παρίεναι. Hoc posterius, item προσπίπτειν & προσπορεύεσθαι est accedere ad rempublicam, in forum & curiam descendere, ambire honores, eosque capessere: illud, eos ponere, difungi, ad vitæ privatæ otium se recipere. Locum itaque hunc, & illum p. 1241, 30. [is hic ipse locus est, in quo nunc versamur] vertenti Casanbono non succurrebant ea, quæ ipse ad Dionis Chrysostomi Orationis vicesimæ initium monuit de *anachoresi*. Conf. p. 1459, 20. [nobis XXXII. 12, 7.] Ita Appiano p. 234, 4. [de Bell. Mithrid. c. 92. lin. 30.] ἀναχωρεῖν est a belli administratione ad otium vitæ privatæ se recipere. Eusebius idem verbum passim usurpat de episcopis; a splendore & molestia muneris sui in portum vitæ privatæ persugere & oculis multitudinis se subducere. vid. Hist. Eccles. VI. 10. p. 211 & 45. p. 247.“ — Hæc *ῥεῖσκιις*: quæ, quum ad eum locum, ad quem ea notaverat vir doctus, (ubi ἀναχωρεῖν nil aliud denotabat nisi *decedere, recedere*, scil. ex Sicilia, vel de provincia) nil pertinere intellexissemus, sed facere aliquid posse existimassemus ad illustrandum hunc locum, ad quem nunc hæremus, relaturos nos hoc loco polliciti sumus in Adnot. ad I. 17, 6. Nunc vero, denuo penitatis omnibus, satis intellexisse nobis videmur, nil magis ad hunc illustrandum locum, quam ad illum, totam istam Reiskii adnotationem valere. Primum enim, quamvis verbum ἀναχωρεῖν nonnumquam sigillatim usurpetur pro *reci-*

Verf. 4. *pere se a publicis negotiis & ad privatam vitam redire*; per se tamen nihil aliud, nisi *recedere, retrogredi, decedere, secedere*, & similia, significat; & ex connexione semper intelligi debet, quid sit *id unde quis recedit*, aut *quo scedit*: atqui hoc loco nihil adest, quo indicetur *recesso a publicis muneribus*, & *receptus ad vitam privatam*: non magis quam in Appiani loco citato, ubi agitur de Mithridate *in suum regnum regresso*, aut apud Polyb. XXXII. 12, 7. ubi agitur de matre Scipionis, *a solenniis pompis abstinente*. (Poterat meliori jure, pro adstruenda illa ratione, ad Polyb. XXX. 10, 5. provocare Reiskius.) Tum vero, quod huic ἀναχωρεῖν ita opponi verbum προσκτεῖν statuit, ut dicat, hoc esse *accedere ad rempublicam, ambire honores*; pulcre quidem novimus, verbum προπορεύεσθαι ita usurpari; at de verbo προσκτεῖν nec ullum hujus usus exemplum Reiskius protulit, & nos pæne persuasum habemus, nullum posse vel ex Polybio vel ex alio græco scriptore proferri. Neque vero alia ulla ex eis notionibus, quibus idem hoc verbum vel apud Polybium vel apud alios scriptores frequentatur, commode huc quadrat: nam quod τοὺς προσκτεοντάς h. l. Ernestus, Casauboni versionem secutus, interpretatur *sestatores amicitiae Romanæ*, gratuito id sumtum est. Nempe, verum si quærimus, verbo ἀναχωρεῖν non opponitur προσκτεῖν, sed προπίπτειν, id est, *longius justo, vel longius, quam necesse erat, progredi*; quæ duo verba creberrime ita potissimum inter se permutata a librariis nostris vidimus, ut προσκτεῖν pro προπίπτειν perperam scriberetur. Vide I. 30, 12. I. 51, 6. IV. 63, 6. &c. Atque sic haud dubie hic quoque corrigendum, προπίπτοντας pro προσκτεοντάς. Agitur de præstatione officiorum, quæ ab Achæis, ut sociis & amicis, expectare solebant magistratus Romanorum, qui in Græciam missi essent. Vide Adnot. ad verf. 3. Horum officiorum respectu, alii ex Achæis erant παρὰ τὸ δέον ἀναχωροῦντες, id est, *præter id, quod officium postulabat, sese retrahebant; retracedebant; citra officium manebant*;

NON

non satis faciebant; tergiversabantur & recusabant ea quæ debita erant, & de jure ab eis postulari poterant: alii ultra id, quod debitum erat, progrediebantur; ultro plus faciebant quam de jure postulari ab eis poterat. Idem sunt οἱ προπίπτοντες, quos cap. 6, 6. τοὺς ὑπερκυβιστῶντας dicit.

Vers 4.

Vers. 10. Διὸ Casaub. & seqq. & sic Vrsin. in marg. cum in contextu sit δι' ὅ. In Notis vero idem Vrsin. monuerat, se διὸ malle quam δι' ὅ. Et sic rursus ait cap. 7, 2. At id quidem parum refert. — Ibid. συνεχῆς αὐτοῖς τῆς βουλῆς εἰς Ἀργίον. — „Ex Polybii verbis apparet, apud Livium [XLIII. 17, 4.] Aegii, pro Argis, scribendum esse. Nam, apud Aegium celebrari solitum Achæorum concilium, cum sæpius Polybius, tum ex Polybio Livius tradit lib. XLV. [voluit lib. XXXV. 48.] in quo ita est: T. Quintio Aegii datum est concilium.“ VRSINVS. — Conf. Drakenb. ad Liv. XLIII. 17, 4. Ceterum de nomine βουλῆ nota, distingui inter βουλὴν, & σύγκλητον vel ἐκκλησίαν, XXIX. 9, 6. de qua distinctione mox dicemus ad cap. 5, 6.

Vers. 10.

CAPVT IV.

Cap. IV.

Vers. 3. καταβάντων — „scil. e suggestu cum descendissent hi Romani legati unde dixerant. Quod h. l. καταβαίνειν appellat, id p. 1243. [hoc cap. vers. 9.] παραχωρεῖν, scil. τοῦ λόγου ἑτέρῳ.“ REISK.

Vers. 3.

Vers. 5 seqq. De Lycisco, tum de Eupolemo & Nicandro Vers. 5 seqq. conf. XXVII. 13, 14. & ibi notata. — Vers. 7. οὗς δεῖν correxit Vrsinus, in ejus cod. mendose erat οὐ δεῖν. — Ibid. ὁμηρεῖαν. Sic nunc edd. & msstl. Rectius aliàs ὁμηρείαν, a verbo ὁμηρεῖω. — Vers. 11. δεθεῖς ἐκδοτός Ῥωμαίοις. conf. XXII. 6, 11. δεθεῖς correxit Vrsin. δεθεῖς erat in cod. msto.

Vers. 12. τοὺς Αἰτωλοὺς. Vulgatum Ἀχαιοὺς, li-neola subducta ut suspectum noravit in suo exemplari Gronovius; REISKIUS recta „immo vero Αἰτωλοὺς legendum“ monuit. — Ibid. ὅτα βουλευθεῖν τι λέγειν &c. Vrsinus:

Vers. 12.

Qq 5

ὅτα

Verf. 12. ὅτε βουλευθεὶς τὸ λέγειν, καὶ βάλῃεν ὁμοθυμ. Casaubonus: ὅτι βουλευθεὶς τὸ λέγειν, ... καὶ βάλῃεν ὁμοθυμαδόν. Et sic seqq. edd. Reiskius: „Forte ὅτε βουλευθεὶς τι λέγειν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀνέστη, ἀλλὰ καὶ βάλῃεν.“

Cap. V.

CA P V T V.

Verf. 1.

Verf. 1. Κατὰ δὲ τὴν Ἀκαρν. Apud Vrsinum, post extrema verba capitis præcedentis, ταρχαῖς ὁλοσχερέσιν. sic pergitur: Κατὰ δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν, ὅτι ἔδοξε τοῖς Ἑλλήσι περὶ τῆς πρεσβείας & reliqua, quæ exhibemus cap. 6. & seq. Sic & Casaubonus & sequentes, nisi quod post Κατὰ δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν, puncta nonnulla vel lineolas, in lacunæ signum intersperferunt. Tum vero post verba κατὰ τὴν Πελοπόννησον, in quæ exit apud nos caput septimum, novam incipiunt Eclogam ab his verbis: Ὅτι κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν συναχθείσης τῆς ἐκκλησίας εἰς Θούριον & reliqua, quæ exhibemus hoc capite quinto, usque πρὸς τὸν ἀνθύπατον. Et illam Eclogam, quæ num. LXXV. est apud Vrsinum, codex quoque Bavaricus habet, in quo desideratur ecloga LXXIV. Quæ cum ita turbata essent, perspecte REISKIUS sic monuit: „A verbis Ὅτι ἔδοξε novum incipit Fragmentum: superius autem, quod hic abruptitur, continuatur in Fragam. 75. Vnde apparet, hæc duo Fragmenta esse transponenda, ut sic oratio succedat: Κατὰ δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν συναχθείσης τῆς ἐκκλησίας εἰς Θούριον &c. usque ad finem istius fragmenti. Deinde sequitur Fragmentum, Ὅτι ἔδοξε τοῖς Ἑλλησιν &c. quod hic numero caret & cum superiori confarcinatum est per errorem, sed revera cum illo nihil habet commune, & debebat num. 75. insigniri; ut illud contra, quod hunc numerum præfert, cum fragm. 74. debebat conglutinari.“ — Verissima Viri perspicacis admonitioni lubeutes sumus obsecuti.

Ibid. Pro τὴν Ἀκαρνανίαν, corruptissime τὸν Ἀκαρνάβαν habet Bav. — Ibid. εἰς Θούριον. — „Livius lib. XLIII. [c. 17.] In Acarnaniam deinde legati profecti sunt. Tyr-

Tyrrei concilium legatis Acarnanes dederunt &c. Ex his locis satis constat, in *Fragm. XXVIII. [lib. XXII. 12, 4.]* recte a nobis *Θυριεύσιν* emendatum fuisse; & *Thurrei* sive *Thyrrei*, non *Pyrrei*, apud Livium in ejus fragmenti versione scribendum esse. *Θυριεύσιν* autem scripsimus, secuti Stephanum, qui habet *Θύριον*. Sed si Polybianam retinere scripturam malimus, pro *Θυριεύσιν* erit ibi *Θουριεύσιν* reponendum, quod magis placet. Habet enim Livius *Turrei*, licet non omnino emendate, cum sit scribendum *Thurrei*, deleta *r*, & addita nota aspirationis post litteram *t*.
 VRSINVS. — Confer quæ ad loc. cit. & ad IV. 6, 2. notavimus. Adde quæ idem Vrsinus ad Liv. XXXVIII. 9, 5. monuit, quæ habes in edit. Drakenborch.

Ibid. *Χρέμης*. *Χρεμίας* h. l. Bav. cum cod. Vrsin. Sed *vers. 5.* *Χρέμιν*. Infra, lib. XXX. 10, 4. *ὁ περὶ Χρέμην* Vrsin. *Χρέμην* Bav. Rursus, XXXII. 21, 2. est τοῦ Χρεμάτῃ, in secundo casu, a primo ὁ Χρεμάτας. — *Ibid.* *Φίλοι ὄντες Ῥωμαίων*. Vocab. *Φίλοι* desideratur in msstis, ex conject. adjectum ab Vrsino.

Vers. 2. τοὺς ἀποφέροντας τὰ πράγματα πρὸς Περσεία. *Vers. 2.* Cum apud Livium, de eadem re loquentem, XLIII. 17. olim legeretur, *adversus amentiam eorum qui ad Macedonicam gentem trahebant*, monuit VRSINVS: videri apud Livium deesse verbum *res*, quod ad græcum πράγματα referatur, ut integra Livii lectio esset, *qui res ad macedonicam gentem* &c. Sed commodius, auctore Io. Frid. Gronovio, apud Livium, *qui ad Macedonas gentem trahebant*, emendatum est.

Vers. 3. Διογένης δέ. Correxit hoc Vrsinus ex *vers. 6.* *Vers. 3.* ubi in Διογένους consentiunt mssti, in quibus hoc loco corrupte διὸ γενομένης δέ legebatur. — *Ibid.* δὲν Φρουρὰν εἰσάγειν. Verbum εἰσάγειν deesse in suo exemplari ait Vrsinus, ex ingenio a se adjectum; recte quidem: sane id ipsum verbum Bavaricus codex habet.

Vers. 4. οὐδὲν δὲ πεποιηότας. — „οὐδὲν scil. ἐχθρὸν *Vers. 4.* vel ἀπηνές.“ REISK.

Vers.

Verf. 6. *Γερφ. 6. βουλόμενοι στοιχεῖν τῇ τῆς συγκλήτου προθέρσει.* — „In editione Plantini [nempe F. Vrsini, quæ Antwerpizæ in officina Plantiniana excusa est] est *βουλομένους τυχεῖν*, unde effici debebat *βουλόμενοι στοιχεῖν*. Nam quæ hic loci *σύγκλητος* vocatur, ea non est Romana, sed *Acarnanica concio*, penes quam summa rerum erat. Vide pag. 1270, 23.“ [XXIX. 9, 6.] REISKIUS. — Nempe ἡ *σύγκλητος* XXIX. 9, 6. est *conventus* Achæorum, in quem non solum ἡ *βουλῆ*, id est senatores, sed omnes cives conveniebant qui tricesimum ætatis annum compleverant: quem usum illius vocabuli tetigimus in adnot. XX. 12, 1. Parique ratione, ex Reiskii sententia, ἡ *σύγκλητος* idem valet ac ἡ *ἐκκλησία* Acarnanum verf. 1. & hoc dixerit Polybius, *Popillium adcommodare se voluisse voluntati concionis*; cujus nimirum longe plurimus numerus satis significaverat, nolle se præsidium Romanum. Et ea forte verissima est hujus loci sententia. Sed sive *Acarnanum concionem*, sive *Romanum senatum* τὴν *σύγκλητον* intelligas, perinde *βουλόμενοι*, non *βουλομένους*, legendum: possis enim intelligere, senatus Romani propositum voluntatemque fuisse, ut nihil per vim agerent legati cum illis populis, sed dissimulanter ac leniter eos tractarent. At, ut nunc quidem stat sententia, in Reiskii interpretatione acquiescimus. Commodissima vero ac pulcerrima Casauboni est emendatio *τυχεῖν* in *στοιχεῖν* mutantis, de cujus verbi usu consulti merentur quæ monuit Fabricius ad Sextum Empir. p. 255. & ipse Casanbonus noster ad Gregorii Nysseni Epistolas p. 140. ubi hanc suam adstruit emendationem: qui si *βουλόμενοι* etiam correxisset, fere nihil discessurus fuisset a codicum scriptura. Quod si enim cogitamus, quam facile quaque crebro ob soni vicinitatem considerint librarii vocales *υ* & *οι*, tum si meminerimus, literas *υ* & *ε* ita inter se connecti solere ab eisdem librariis, ut *υε* & *ιε* sæpe numero vix inter se discernas, intelligemus, quam proclivis fuerit *βουλομενοι στοιχειν* in *βουλομενους τυχειν* aberratio.

ratio. Casaubonus, βουλευμένους tenens, vertit *a populis, qui senatus propositum sequi volebant.*

Ibid. ἀπέρχν. Mendose ἀπέρχν Bav.

CAPVT VI.

Cap. VI.

Vers. 1.

Vers. 1. Ἐδοξε τοῖς Ἑλλήσι &c. Vide notata ad cap. 5. 1. De vocab. Ἑλλήσι monuit κεισκίvs, minus illud sibi h. l. placere. Si bene habet, (inquit) sunt Ἑλληνες hic dicti iidem cum *Achais*. — Ac merito utique suspecta illa vox h. l. acutissimo viro fuit: nam, quos mox nominat, omnes *Achai* sunt; & de solis Achæis loquens Polybius, numquam nomen Ἑλληνες usurpat. At nimirum ad plures Græciæ populos illa legatio missa erat: quocirca nil impedit, quo minus credamus, nunc isto vocabulo usum fuisse Polybium; sed, si id fecit scriptor, haud dubie post primam phrasin prætermisit Excerptor verba nonnulla, in quibus vel *Achai* sigillatim nominabantur, vel saltem *ὁ περὶ Λυκέρταν, Lycortas & Polybius*: nam mox Lycortas primus verba faciens inducitur. Et omnino hæc deliberatio nonnisi privatim inter nonnullos Achæorum principes instituta est. (conf. Adn. ad vers. 9.) Itaque verba illa, quæ mox sequuntur, Παραλαβόντες οὖν relata esse a Polybio suspicamur ad verba *ὁ περὶ Λυκέρταν*, quæ cum pluribus aliis hic prætermisit compilerator. Ceterum cum h. l. confer c. 3, 6.

Vers. 2. Ἀρκεσίλαος, Ἀρίστων, Μεγαλοπολίται. *Vers. 2.* Cum in singulari numero Μεγαλοπολίτης scriberetur, ad nomen Ἀρκεσίλαος hæc monuit κεισκίvs: „Hic deest nomen patriæ, quod huic quoque adjunctum fuisse credibile est, quia ceteris omnibus est hoc loco commemoratis. Fuit autem ille Arcefilas *Megalopolita*. vid. p. 1273. [XXIX. 10, 6.] Quare puto, pro Μεγαλοπολίτης in sing. legendum esse Μεγαλοπολίται in plurali.“ Eandem emendationem ad oram libri sui jam adnotaverat Gronov. — *Ibid.* Στράτιος. — „Sic etiam infra p. 1325. [XXXII. 7, 14.] sed paulo post [vers. 6.] Στράτων appellatur. Dubium ergo,

UIC4

Verf. 2. utra lectio sit verior. Vtrumque nomen græcum est. Vide p. 1277. [nempe XXX. 2. ubi Στράτιος medicus Eumenis commemoratur.] REISKIUS.

Ibid. Ξένων Πατρεὺς. — Ad vulgatam olim lectionem Παταρεὺς hæc monuit GRONOVIVS in *Notis editis*: „Vertebatur *Patarenfis*: qui cum esset manifestus typorum lapsus, edidi *Patarenfis*; quamvis nec hoc satisficiat. Nam quum omnes hi sint ex urbibus Achæorum, Xenonem transfarinum, ex Lycia, in republica Achaia tantum potuisse non videtur. Igitur certus scribo Πατρεὺς, *Patrenfis*. Stephanus: Πάτρας, πέλις Ἀχαιῶας. ὁ πολίτης Πατρεὺς, quam *Αρόην* dictam idem alibi vult: & tam oppidi, quam istius *ἑθνικοῦ* plurima apud Polybium mentio, etsi nonnumquam Πατραεῖς; vocentur. Eadem turbæ occurrunt in Mnasea historico, qui nunc Πατρεὺς, modo Παταρεὺς in veterum libris nuncupatur.“ — Vide Adn. ad IV. 6, 9.

Ibid. Ἀπολλωνίης Σικυώνιος. Ἀπολλωνίης dorica forma, recte XXIII. 8, 1. & 11, 6. & 12, 1. — *Ibid.* ἐβουλεύοντο. καὶ ἐβουλεύοντο Vrsinus.

Verf. 3. *Verf.* 3. Ὁ οὖν Λυκ. — „Forte Ὁ μὲν οὖν.“ REISKIUS. — Recte: nam opponitur Ὁ δ' Ἀπολλωνίης verf. 6. *Ibid.* μήτε Περσῶν, μήτε Ῥωμαίοις. Sic tacite correxit Ernestus, monitus a Reiskio. Superiores cum Vrsino ediderant μήτε Περσῶν, μὴ Ῥωμαίους; ubi ad oram sui exempli Gronovius notavit, μὴ Περσῶν, μήτε Ῥωμαίοις. — *Ibid.* συνεργεῖν μηδὲν ὁμοίως. Hæc verba conjungunt omnes: separata vero se malle significavit Gronovius in ora sui libri, sic distincta oratione, συνεργεῖν μηδὲν, ὁμοίως μὴ ἀντιπράσσειν. Parum refert; sed magis placet ista Gronovii ratio: ac videri quidem poterat, sic requiri particulam δὲ pōst ὁμοίως, at alibi quoque post ὁμοίως eandem particulam, licet desiderari videatur, omittit Polybius, si bene meminimus. — *Ibid.* μητέροις correxit Casaub. Corrupte μὴ δευτέροις Vrsin.

Verf. 5. *Verf.* 5. διὰ τὸ πολλοῖς καὶ τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ῥωμαίων ἀντεφθάλμηναι &c. Postremum verbum leviter cor-
xit

xit Casaub. cum ἀντωφθαλμ. absque augmento fuisset apud Vrsinum. Pro Ῥωμαίων sorte Ῥωμαίους scribendum suspicatus erat REISKIUS, hac sententia: „quia Romani ausi essent oculos attollere adversus non multos modo, sed illustrissimos populos & reges. Græca est (inquit) dictio, oculos adversus aliquem attollere, aut reſis oculis in eum intueri, pro cum eo congregari in certamen. Possit quoque legi, διὰ τὸ πολλοὺς καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους, μάτην καὶ βλαβερώς ἑαυτοῖς, Ῥωμαίοις ἀντωφθαλμημένοι. Poteſt tamen vulgata ſervari, ſi ſub ἀντωφθαλμημένοι ſubaudiatur aut αὐτὸν, *Lycortam* puta, aut ἑαυτοὺς, ſcil. *Achaos*.“ — Nobis nec vulgata ſcriptura, quam Caſauboni verbis in verſione latina expreſſimus, perſpicua ullo modo eſt; nec Reiſkii emendatio ſatiſſacit, quoniam, ut ex connexionem cum præcedentibus ſatis adparet, ad illud τὸ δ' ἀντιπράττειν (initio huius verſus) non ſolum τοῖς Ῥωμαίοις intelligendum eſt, ſed ἑκατέρωις, ἥτοι Ῥωμαίοις, ἢ Περσῶι. Et omnino videtur nobis graviore vulnere laborare hic locus, cujus medicinam tentare abſque meliorum codicum ſubſidio non auſimus.

Verſ. 5.

Verſ. 6. Στράτιος. Vide ad verſ. 2. — Ibid. τοὺς δ' Verſ. 6.

ὑπερκυβιστῶντας. Caſaubonus: *verum ſi qui aleam periculoſiſſimam jaci vellent*. In eademque ſententiam ERNESTVS in Lexic. Polyb. „ὑπερκυβιστῶν, *periculoſiſſime agere*. Nempe artiſcium τῶν κυβιττήρων periculoſiſſimum. vid. Xenoph. Sympoſ. II. 11. Inde ad indicandum magnum periculum traduſta vocabula conjugata. cf. Xenoph. Mem. Socr. I. 3, 9.“ — At nil opus erat iſtis ambagibus. Apud Xenophonteum Socratem, κυβιστῶν εἰς μαχαίρας eſt *præcipitem ſe dare in gladios*. Apud Polybium h. l. ad τοὺς ὑπερκυβιστῶντας intelligendum (ex verſ. 3. & ex ipſa vi oppoſitionis) εἰς τὸ ſυνεργεῖν Ῥωμαίοις, *qui ultra modum præcipites ſe dant ad faciendum cum Romanis, & ad openi eis ferendam*. Sunt iidem, quos cap. 3, 4. τοὺς προκίπτοντας dixerat: & quod ſi ibi aliquid deſideraretur ad confirmandam noſtram emendationem, (προκίπτ. pro vulgato

προσ.

Verf. 6. προσπιπτ.) extra dubitationem illa poneretur conferendo hoc loco. — *Ibid.* καὶ τοῦτο πράττοντας. — „καὶ τούτοις πράττοντας, & illis (Romanis puta) studentes, atque rem eorum facientes.“ REISKIUS. — Qui si de vi verbi ὑπερ-κυβιστῶντας, quam modo exposuimus, cogitasset, nihil hic mutatum voluisset. πράττοντες perperam habet Vrgin. pro πράττοντας. — *Ibid.* κωλύειν. — „Malim κολοῦειν.“ REISKIUS.

Verf. 7. *Verf.* 7. τοῖς περὶ Νικάνδρον. conf. XXVII. 13, 14. & XXVIII. 4, 6. — *Ibid.* πρὶν ἢ λαβεῖν κᾶραν τῆς τούτων ἐξουσίας. priusquam Romanorum potentiam esset expertus. Nempe statim ab illo praelio equestri, quo victi sunt Romani, abducti Romam sunt Nicander ejusque socii. XXVIII. 4, 6. Quid ergo putamus facturos, postquam victoriam reportaverint?

Verf. 9. *Verf.* 9. τὸν μὲν Ἀρχωνα πρὸς τὴν στρατηγίαν ἔδοξεν αὐτοῖς εὐθέως προπορεύεσθαι. Ambigua est Casauboni interpretatio, quam tenere non debebamus ut ad praturam gentis statim procederet Archon. Sive προπορεύεσθαι teneamus, sive, ut suspicari aliquis possit, προπορεύεσθαι, utrumque horum verborum (de quibus confer notata ad I. 69, 10. & ad II. 2, 10.) nil aliud denotat, nisi ambire, petere magistratum. Igitur pteret vel ambiret scribe, pro procederet. conf. cap. 7, 7. Non hic agitur de concilio, in quo crebatur prator & magister equitum: sed, quid pro republica faciendum sit, deliberant privatim inter se nonnulli civitatum Achaicarum principes. conf. ad verf. 1. — *Ibid.* πρὸς τὴν ἐπαρχίαν. Munus magistri equitum in re- pub. Achæorum erat dignitate proximum a prætura, & gradus ad præturam.

Cap. VII.

C A P V T V I I.

Verf. 1. *Verf.* 1. Τούτων δὲ νεωστὶ γεγονότων. Potest hoc referri ad deliberationem istam nuper habitam, de qua cap. præced. dixit. Sed suspicamur, Polybium post ea verba, in quæ desinit caput præcedens, adjecisse nonnihil quod prætec-
mis-

missum est ab Excerptore, nempe *delatos a populo Archoni*
Et Polybio esse magistratus eos, quos petierant. conf. vers. 3.
 & 6. — *Ibid.* ποιήσασθαι τοὺς λόγους. — „Necesse non
 est, ut Attalus ipse coram cum Achæis egerit; potest ali-
 quis λόγους ποιήσασθαι etiam per literas & legatos.“ REIS-
 KIVS. — Ceterum cum hoc cap. confer XXVII. 15,
 2 seqq.

Vers. 2

Vers. 3. Τοῦ δ' Ἀττάλου πέμψυτος. — „dè hic loci
 valet, ut scire, *ergo*: Attalus prius per literas & legatos
 percunctatus fuerat atque tentaverat animos Archonis &
 amicorum ejus, qui erga se & fratrem Eumenem essent:
 quos cum propitios sibi intellexisset, aperte rem coepit
 agere, & legationem ad senatum populumque Achæorum
 misit, qui restitutionem honorum Eumeni ereptorum po-
 stularent.“ REISK. — *Ibid.* εἰς τὴν πρώτην ἀγοράν. —
 „*Primam* puta earum *concionum*, quas *Archon* (nisi potius
 ille Ἀρχων, *Arcon*, est) habuit, novus prætor.“ REIS-
 KIVS. — Apud Livium quidem *Arco* nomen hujus viri
 editur XLI. 24, 1. sed apud Polybium in Ἀρχων nil va-
 riant libri, nec opus est ut sollicitetur hæc scriptura. conf.
 Drakenb. ad Liv. l. c. — *Ibid.* διὰ τῆς Ἀττάλου χάρι-
 τος. — „Forte διὰ τὰς Ἀττάλου χάριτας.“ REISKIVS.
 Nos quidem in vulgata adquiescimus.

Vers. 4. ἐπὶ τίνος ὑπάρχει γνώμη. Ad ὑπάρχην, Vers. 4.
 quod vulgo edebatur, hæc monuerat REISKIVS: „In co-
 dice Vrsini fuit ὑπάρχειν. Forte legendum ἐπὶ τίνος μέλ-
 λοι ὑπάρχειν γνώμης.“ — Immo vero, constanter indica-
 tivo modo utitur Polybius in hujusmodi connexionione: & ex
 ὑπάρχει, perperam adjecta (ut centis aliàs) litera ν, cor-
 ruptum ὑπάρχειν est.

Vers. 7. διὰ τὸ πλῆθος ἱκανὸν χρημάτων εἰς τὴν ἀρχὴν Vers. 7.
 δεδοσπληνέσθαι. Casaubonus: *quia magnis impensis magi-*
stratus ipsi constabat. At δεδοσπληνέσθαι perfectum & plu-
 quamperfectum indicat tempus: quare *constiterat* oportuit.
 Et videtur significare Polybius, non sine largitione præ-
 turam obtinuisse Archonem.

Polybii Histor. T. VII.

Rr

Vers.

- Verf. 8.** *Verf. 8.* προσέδραμεν πρὸς τὴν τῶν ποταμῶν γυνάμην. προσέδραμς scribe, deleta otiosa litera ν, quæ nimis sæpe (ut modo monuimus) in Eclogis præcipue Vrsinianis iniquo loco adlita verbis est. Casaubonus: *longam orationem habuit, multitudini præcipue gratam*; recte quoad sententiam, conf. verf. 14. Sed poterat pressius ad verbum dicere, *maxime collineavit ad multitudinis sententiam*, vel *maxime vero adsecutus est multitudinis sententiam, proxime ad ejus sententiam accessit*. Eodem modo id dictum est, quo illud XVII. 15, 2. *μάλιστα προστρέχειν πρὸς τὴν ἀλήθειαν, proxime accedere ad veritatem*. — *Ibid.* ὅτι δὲ τὰς ἀπρεπτεῖς ἀρ-θῆναι τιμῶς &c. Confer Valesii Adnot. ad XXVII. 15, 3.
- Verf. 9.** *Verf. 9.* Ῥοδίους. Mirum sane videri debet, quo pacto homines *Rhodium* iudicum munere functi sint apud Achæos: nisi hoc dixit, origine fuisse Rhodios, sed in civitatem ab aliquo populo Achaico adoptatos.
- Verf. 12.** *Verf. 12.* τὴν πρὸς τὸν Εὐμένη γεγενημένην ἀλογίαν. Casaubonus: *quidquid priore contemptu in Eumenem peccatum esset*. Et inest quidem nonnumquam *contemptus* notio vocabulo ἀλογία, velut in illa dictione Herodotea, *ἐν ἀλογίᾳ ποιῆσθαι τινα*, quæ idem valet ac *ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆσθαι*. Sed nulla alia hoc loco vis ei nomini inesse videtur, quam quæ mox verf. 15. ubi τὴν γεγενημένην ἀλογίαν recte idem Casaub. interpretatus est *quæ temere peccata fuerant*. Est enim ἀλογία, *temeritas, inconstantia & præcipitantia, tum aëtio inconsiderata & præter rationem admissa, temere & præcipitanter factum*. III. 15, 9. IV. 35, 6. &c.
- Verf. 13.** *Verf. 13.* ἄλλως περ. Vtique ἄλλως τε malimus cum Reiskio. — *Ibid.* ἐπ' αὐτόν. Commodius utique foret εἰς αὐτόν, quod voluit idem Reiskius, quemadmodum mox sequitur εἰς τὸν ἀδελφόν.
- Verf. 14.** *Verf. 14.* τῷ κοινῷ τῶν Ἀχαιῶν. — „Ita legendum ex emendatione, quæ est ad oram libri msti: in contextu enim scriptum est τὸ κοινόν, male.“ VRSINVS.

CAPVT VIII.

Cap. VIII.

De Argumento hujus capituli omnino conferendus Livius XLIII. 19 seq.

Verf. 1. Γένθιον. Γήνθιον h. l. Bav. Sed aliās in Γένθ. consentit. Apud Livium quidem *Gentius* scribi id nomen solet absque aspiratione, sed apud Polybium constanter Γένθιος per θ, sic & apud Appian. de Reb. Maced. Ecl. 16. & Illyr. c. 9. — *Ibid.* Πλεύρατόν τε τὸν Ἰλλυρίον. Sic & Livius: *Pleuratum Illyrium, exultantem apud se.* Erat patri ipsius Genthii regis nomen Pleuratus; erat & Pleuratus filius Genthii; de quibus diximus in Adnot. ad II. 5. 6. Hic *Pleuratus* privatus fuit, forte tamen cognatus regis. Perperam Bav. πλευρὰν τοῦ τε τὸν Ἰλλ. Mox mendose & Bav. & Vrsini codex παρ' αὐτῶν, pro παρ' αὐτῷ, quod correxit Vrsinus. — *Ibid.* καὶ τὸν Βεροιαῖον Ἀδᾶϊον. Sic bene Vrsinus, cum uterque mssus codex haberet καὶ τὸν βερολιοναδᾶϊον. Sed uterque mox *verf. 4.* in τὸν Ἀδᾶϊον consentit. Mire hoc nomen in *Aputeum* detortum est apud Livium. Acute, ut solet, REISKIVS: „Videtur, inquit, Livius in suo codice habuisse APPIDAIION, quia *Apuleum* habet.“ At *Aputeum*, non *Apuleum*, habent Liviani libri. Quam facile βερόλιον ex Βεροῖον vel Βεροιαῖον oriri potuerit, per se patet. De illo gentili nomine diximus ad XXVII. 8, 5. *Macedonem a Berroa* habet Livius.

Verf. 2. διαπαῦν τὰ πεπραγμένα &c. De istis Per. *Verf. 4.* sei rebus consule Livium XLIII. 4 seqq. — *Ibid.* Ἰλλυρίους. Ἰλλυρίους penacutē Bav. minus recte.

Verf. 3. τὸ Σκάρδον ὄρος. — „Livius: *transgressi* *Verf. 3.* *jugum Scordi montis.* Scardi legendum apud Livium, cum ex hoc Polybii loco, tum ex Ptolemæo, qui Σκάρδον habet.“ VRSINVS. — „Strabo p. 507. [lib. VII. p. 329. ed. Casaub.] Σκείδον habet.“ REISKIVS. — Σκάρδον est quidem in contextu Vrsini, sed in Notis ex cod. ms. Σκάρδον citatur, & sic quoque Bav. Temerarium vero judicavimus, consentiente Strabone & Ptolemæo, discedere a librorum scriptura. — *Ibid.* διὰ τὸ δυσέρχους &c. Cor-

- Verf. 3.** *reximus δυσέρρους. δυσέρρους Vrsin. δυσέρρους ed. Casaub. & seqq. διὰ τὸ idem valet ac ἕνεκα vel χάριν τοῦ, nec mutandum quidquam. Ibid. τὰς εἰς τὴν Ἰλλυρίδα εἰσβολάς. — „Forte εἰς Ἰλλυρίδα καὶ Μακεδονίαν.“ GRONOV. — Sic nempe Livius: *ne transitus faciles Dardanis in Illyricum aut Macedoniam essent.**
- Verf. 4.** *Verf. 4. ἤλθον εἰς Σκόρδαν. εἰς Κόρδαν (non Κόρδαν per θ, ut per errorem expressum est in scholio nostro infra contextum) citat ex suo codice VRSINVS in Notis, cum in contextu ejus Κόρδας sit editum, sicut est in Bav. In Notis vero porro sic monet idem VRSINVS: Livius: Scodram labore ingenti tandem pervenerunt. Σκόρδαν videtur scribendum apud Polybium ex hac Livii versione & ex Plinii etiam auctoritate, qui [lib. III. 22, 26.] Scodram oppidum esse scribit civium Romanorum in Liburnia.“ — „Quam noster Scodram appellat, Strabo p. 484. [lib. VII. p. 315. ed. Casaub.] Σκάρδωνα, Livius Scodram.“ REISKIUS. — Scodra plus semel apud Livium, & alios: quod non impedit, quo minus & Scorda in usu esse potuerit. Nil frequentius, transpositione liquidæ consonæ p cum muta, qualis est d. Notum est hodiernum nomen Scutari; Scadar apud incolas usurpari fertur. Conf. Cellar. Orb. Antiq. II. 8. p. m. 621 sq. Confer Drakeub. ad Liv. XLIII. 20. & XLIV. 31.*
- Verf. 7.** *Verf. 7. Οἱ μὲν οὖν. Sic constanter utitur Polybius in hujusmodi connexionione.*
- Verf. 8.** *Verf. 8. Στύβεράν. Stuberam Livius vocat XLIII. 19, 1. & 20, 3.*
- Verf. 9.** *Verf. 9. καὶ σὺν τοῦτῃ. σὺν rescriptimus pro ξὺν, quod habebant h. l. editi & mssti contra usum Polybii. τοῦτοις pro τοῦτῃ dant mssti, male. Nam diserte non nisi tres commemorantur: primus, Adas; cum hoc Glancias; tertius, Illyrius. Quare τοῦτῃ merito scripsit Vrsinus. Ibid. τὸν Γλαυκίαν. — „In principio hujus fragmenti numeratur inter legatos Glancus quidam, quem non puto eundem esse cum Glancia, qui modo nominatur.“ VRSINVS.*

Vrs. — „Quod Fulvius Vrsinus hic assert de *Glaucō*, memorizæ is error est. Non hoc fragmento, sed superiori [cap. 5, 1.] commemoratur *Glaucos*, non inter Persei legatos; sed longe is alius est.“ — *Ibid.* καὶ τρίτον τὸν Ἰλ-
λυρίων. — „Addendum Πλευράτων post vocem τρίτον.“
VRSINVS. — „τὸν Ἰλλυρίων. *Pleura-tum* puta, quem p. 1248. 3 sq. [hoc cap. vñ. 1.] descripserat, ut opus non sit *Pleura-ti* nomen hic iterari, quod opus esse putavit Vrsi-
nus.“ REISK.

Verf. 8.

Verf. 10. ὡς περ οὐ κυρίως τοῦ Γεντίου διασσεσφηκό-
τος. — „*κυρίως*, *diserte*, vertit Livius.“ VRSINVS.

Verf. 10.

Verf. 11. ἐπ' Ἀγκύραν. Sic non modo in contextu
habet Vrsinus, sed & in Notis rursus eodem modo repetit,
Livium citans, *Ancyram inde populatus Persens*, XLIII.
20. nec de dissensu sui codicis quidquam monens. Sed
quum *Ancyram* urbem in illo terrarum tractu (inter Stu-
beram Macedoniæ urbem, & Penestās, gentem Illyricam)
nemo noverit; suspecta merito scriptura ista apud Livium
esse potest, præsertim cum non nisi uno e codice msto du-
cta sit. Sane si Ἀγκύραν h. l. Polybius nominasset, non
omissurus erat Stephanus Byzantinus, postquam de Gala-
tica Ancyra copiose dixit, una saltem verba adjicere, Ἔστι
ἐδὲ καὶ ἁλὴ Ἀγκύρα, πόλις Ἰλλυρίδος. At hujus quidem
apud omnes altissimum silentium. Nam quod Vrsini codex
Polybianus videri potest cum Liviano consensisse, quoniam
de dissensu nil monuit editor; jam nimis sæpe observavi-
mus, non adeo scrupulosum Vrsinum fuisse, ut omnes co-
dicis sui mendas, & ne graviore quidem ac notabiliores,
adnotandas semper censeret. Habet autem h. l. Bavaricus
codex, quo non melior aut emendatior Vrsini codex fuit,
non ἐπ' Ἀγκύραν, sed ἐπακκῶναν, id est ἐπ' ἀκκῶναν.
Quam eandem scripturam aut huic simillimam aliquam
non dubitamus fuisse Vrsini codici cum nostro commu-
nem: sed eam editor, Livio confidens, & ex ἐπ' Ἀγκύραν
corruptam putans, in hoc mutare nil cunctatus est. At
Accona quidem non magis utique, quam *Ancyra* in illis

Verf. 11.

Vetf. 11.

regionibus cuiquam scriptori memorata reperitur. Nos vero (memores, haud raro a librariis & diphthongum *ov*, & vocalem *ω*, cum litera *α*, ob figurarum similitudinem, permutari; de qua permutatione diximus in Adnot. ad I. 75, 5. T. V. p. 324. & ad III. 49, 6. &c.) parum absumus, ut suspicemur, *ἐπ' Οὔσκανα* scripsisse Polybium. Quamquam enim Livius eam, quæ *Ancyra* apud eum vulgo nominatur, (sive ea urbs sit, sive, ut Dukerus conjecerat, regio) ab *Vscana* urbe distinctam facit, tamen eodem loco idem Livius docet, *Perseum hoc ipso tempore, a Stubera profectum, Vscanam & in Penestiarum regionem, cujus illa maxima urbs erat, (Liv. XLIII. 18.) duxisse exercitum.* Sed de hac quidem conjectura quidquid statuas, opportune hoc loco nobis occurrebat id, quod aliàs frustra quæriveramus. Scilicet *Vscana* (ut format Livius) aut, quod perinde est, *Vscanorum* plurali numero, a recto casu *Vscana*, (haud pauca enim urbium nomina in *a* exeuntia, quæ plurali numero & neutro genere a Græcis usurpantur, latini scriptores in singulari primæ declinationis frequentant;) *Vscana* igitur, aut *Vscanorum*, magnæ Illyriorum urbis, quæ, cum præsidio Romanorum teneretur, oppugnata hoc tempore a Perseo, & in deditionem ad extremum recepta est, (ut docet Livius XLIII. 18.) meminisse utique Polybium in hujus temporis historia *hoc Libro vicesimo octavo* debet. Quare, quum apud Stephanum Byzantinum vulgo legatur: *Ῥσκανα, πόλις Ἰλlyρίδος, οὐδετέρως. Πολύβιος ἡ. Τὸ ἐνικὸν Ῥσκανεύς.* id est, *Hyescana, urbs Illyridis, neutraliter. Polybius libro VIII. Gentile Hyescanensis:* (quod Fragmentum in Reliquiis ex Polybii lib. VIII. cap. 38, 5. retulimus;) intelligi debet, primum, urbem illam *Ῥσκανα*, quam ex Polybio Stephanus commemorat, de qua neuter duorum doctissimorum Stephani interpretum quidquam, quod adnotaret habuerat, eandem esse cum hac Livii *Vscana*; tum vero cum Drakenborchio ad Liv. XLIII. 18, 5 & 11. suspicari licet, Stephanum in depravatos Polybii codices incidisse, & pro *Ῥσκανα* & *Ῥσκανεύς* legen-

legendum fortasse Οὔσκανα & Ούσκανες ὅς, quamquam hoc quidem urgere nolimus: denique vero etiam atque etiam sit probabile, mendosum atque mutilum esse numerum apud eundem Stephanum, ac pro Πολύβιος ἡ. scribendum fuisse Πολύβιος κῆ. id est, *Polybius libro XXVIII.*

Vers. 11.

CAPVT IX.

Cap. IX.

Vers. 1. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον &c. Conf. Liv. XLIII. 23. eo ipso loco, ubi in lacero codice Liviano subito abruptitur narratio, isto libro XLIII. comprehensa. — *Ibid.* „Verba πλεῖον οὐδὲν ὧν καὶ πρότερον delenda videntur.“ **ΚΕΙΣΚΙΥΣ.** Saltem haud incommoda fortasse abesse h.l. poterat vocabulum πλεῖον, ex superioribus facile intelligendum.

Vers. 1.

Vers. 3. δι' οὗ ἐξῆν μόνου. Commode quidem sic Casaubonus. Sed qui consideraverit, quam immensum hæc distent a codicum scriptura, ei vix satisficiat istud doctissimi Interpretis commentum. Neque vero multo certiora **ΚΕΙΣΚΙΥΣ** extricavit. — „In editione Plantini (ait) sic legitur: παραλιπὼν, Φάσκων ἐξηγμένον. Videtur ulcus subesse. Si δι' οὗ e codicibus mssis est, non improbo: sed videtur ex ingenio Casauboni profectum esse, quo lacuna dissimulatur & incrustetur. Videtur auctor ad hanc fere sententiam dedisse: παραλιπὼν, Φάσκων ἐξηγνέτι δώσων χρήματα, οὐ διδοὺς, [voluit, putamus, οὐ διδοὺς ἐδ] δι' ὧν ἐξῆν μόνον, εὐνοοῦντα ποιῆσαι. affirmans, si Gentius in expeditionem exisset, (aut castra movisset) tum se daturum pecunias, nullas autem dans, per quas tamen solas poterat &c.“ —

Vers. 3.

Vers. 4. ὥστε διαπορεῖν. — „Subaudi τινά.“ **ΚΕΙΣΚΙΥΣ** — Vide Adnot. ad I. 4, 1. Tom. V. p. 136 sq. — *Ibid.* δοκῶ μὲν, ὅτι θαυμονοβλάβειαν. Intellige ex superioribus δεῖ λέγειν ἐπὶ τῶν τοιούτων, οἳ τινες &c. δοκῶ μὲν nil opus erat ut sollicitaretur. Pro eo quod θαυμονοβλάβειαν Polybius dicit, Θεοβλάβειαν usurpat Appianus, & Θεοῦ βλάπτοντος, Θεοῦ παράγοντος αὐτόν. Eodem modo Herodotus & alii. — *Ibid.* παρίσιν. Sic Casaub. & seqq.

Vers. 4.

cum Bav. quod est a *πάρεμι*. Rectius Vrfinus *παριᾶσιν* (ni potius *παριᾶσι*) ἐὰ τὸ συνέχον, a *παρίημι*, *pratermittunt* vero id quod *corrupte caussæ* est. — *Ibid.* ἐπιβολῶς. Perperam ἐπιβουλῶς Bav.

Verf. 5. *Verf.* 5. οὐ λέγω μεγαλομερῶς, καθάπερ ἐξῆν αὐτῷ χωρηγῶν ὅκεν. non dicam magnifice, quemadmodum potuerat pro opum (vel facultatum) ratione.

Verf. 6. *Verf.* 6. ἐξελεγχθῆναι· δοκῶ μηδένα &c. Sic recte edd. Mendose Bav. ἐξελεγχθῆναι ὥς· μηδένα &c. — *Ibid.* τῶν νοῦν. μηδένα τὸν νοῦν Bav.

Verf. 7. *Verf.* 7. καλῶς ποιῶν. Commode hoc ex ingenio correxit Casaub. κακῶς ποιῶν Vrfin. cum mastis. Intelligendum autem καλῶς ποιῶν, non respectu sui, sed respectu Achæorum & aliorum Græcorum quorum *bona fortuna* id factum. — *Ibid.* τῆς αὐτῆς τύχης πείραν αὐτῷ λαβεῖν. Pro vocabulo τύχης, asteriscum posuit Casaubonus & seqq. Latine: *in ejusdem perniciæ societatem* &c. Adjiciendam vocem τύχης monnit Gronov. in Notis editis, provocans ad XXIX. 3, 10.

Verf. 8. *Verf.* 8. ὀλίγοι τελέως ἡλογήθησαν τῶν Ἑλλήνων. ὀλίγοι ex suo cod. citat Vrfin. ὀλίγοι recte Bav. ut edidit Vrf. & seqq. In ἡλογήθησαν cum Bav. consentit cod. Vrfin. & sic edidit Casaub. & seqq. ἡυλογήθησαν Vrfinus edidit ex conjectura parum felici. Neutrum *REISKIO* placuit, qui ἡλέγχθησαν legendum contendit, quod interpretatus est, *secreti & abditæ animorum sensus aperiebantur, & in propatulum erumpabant, ut dissimulare & diffiteri amplius nequirent*. Nempe hac notione paulo ante (verf. 6.) ἐξελεγχθῆναι dixerat Polybius, ad quem locum provocat Reiskius: at, quoniam id verbum modo præcessit, eo minus opus erat ut hic repeteretur. Vulgatam lectionem ἡλογήθησαν a Casaubono in versione utcumque incrustatam esse Reiskius ait: nempe *is in fraudem inciderunt* vertit, id est *decepti sunt, decipi se passi sunt*: haud sane absurde, immo rectissime, & ex Polybii usu, apud quem idem verbum VIII. 2, 4. eadem prorsus notione usurpatum legitur.

CAPVT

CAPVT X.

Cap. X.

Vers. 1.

Vers. 1. Τοῦ Περσέως βουλομένου ἤξειν &c. Casaubonus, scabram videns initio hujus eclogæ orationem, & de ejus integritate dubitans, dubitationem suam interferto post Περσέως asterisco indicavit, quem asteriscum posteriores tenuere editores. Versionem latinam eam adjecit Casaubonus, quam nos ad verbum tenuimus. Reiskius ad hoc Fragmentum conferre jussit Livii libr. XLII. 55. multum quidem a vero aberrans. Etenim cum ex ipsa Eclogarum serie, tum ex mentione *Q. Marci consulis*, cap. 11, 4 seqq. & ex locorum notatione, ubi castra habuerunt & quo pervenerunt Romani, (c. 11, 1-3.) satis adparet, pertinere huc Livii librum XLIV. cap. 2 seqq. Ad prima vero hujus eclogæ verba, est κεισκι Adnotatio hujusmodi: „Delendus est asteriscus: (ait.) locus bene habet. βουλομένου idem est atque μέλλοντος, cum in eo esset ut iret in *Thes. saliam*. De usu hoc verbi βούλεσθαι, pro μέλλεν, egi ad Constantini Cerem. p. 173. c. 6. Ibi allatis addi potest locus Thucydidis V. 65. p. 356, 76. Sic θέλει ἐθελον, comésurus est, apud Dionem Chrysostom. p. 113, 39 & 216, 24. θέλει ἀναβῆναι, pro ἀναβήσεται apud Herodot. p. 45, 40. βουλομένους Φρονῆσαι, pro Φρονήσοντας apud Liban. T. II. p. 545. penult.“ — At illum verbi βούλεσθαι usum apud Polybium quidem nusquam observare meminimus.

Ibid. εἰς τὴν Θετταλίαν. Articulum, qui aberat vulgo, adjecimus ex Bav. — *Ibid.* καὶ λήψεσθαι τὰ ἔλα κρίσιν. „Forte τοῖς ὅλοις. Aliàs labat constructio.“ REISKIUS. — At non de homine dici solet, λαμβάνει κρίσιν τοῖς ὅλοις, verum de re quæ prælio cernitur, & de ipso prælio ut III. 118, 1. εἰλήφει τὰ ἔλα κρίσιν, & sæpius aliàs. Sic rursus σύντομον ἔλαβε κρίσιν ἢ ναυμαχία XVI. 4, 8. & eadem ratione eod. cap. vers. 3. ἄκριτα μένειν τὰ ἔλα. Quare hoc loco utique præcedere aliud verbum, præter βουλομένου, debuisse videtur; velint προσπεσόντος τοῖς Ἀχαιοῖς, sicut vers. 8. *quum fama accidisset Achæis, quum eis nuncia-*

- Verf. 1. *lum esset*, aut in eam sententiam aliud: nisi ita concipere structuram verborum volueris, καὶ (βουλομένου τοῦ Περσέως) λήψεσθαι τὰ ὅλα κρίσιν, ἔσ' quum vellet *Perseus*, ut *verum summa praelio cerneretur*. Sed omnino turbata oratio videtur; quod in ipso Eclogarum initio sæpe, non modo librariorum culpa, sed nonnumquam etiam Compilatoris imperitia, cum præcedentem Polybii narrationem in brevem summam contrahere vellet, factum est. Casaubonus structuram verborum talem cogitasse videtur: Τοῦ Περσέως λεγομένου ἤξειν &c. καὶ (λεγομένου, vel προσπεσόντος,) λήψεσθαι τὰ ὅλα &c. Mendose τὰ ὅλα Bavar. pro τὰ ὅλα.
- Verf. 2. *Verf. 2.* Εισήνεγκαν. Εισήνεγκαν Bav. male. — *Verf. 3.* τὸν ὕπατον. Q. Marcium Philippum, consulem hoc anno. cf. c. 11, 4. — *Verf. 4.* διασαφίσοντας. διασαφίσαντες Bav. male.
- Verf. 5. *Verf. 5.* δι' ἃν ἂν ἐμπορεύηται. Notum quidem hoc verbum ex illo Sophocleo jambo, "Ὅς τις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται &c. apud Plutarch. in Pompej. p. 661. Sed hoc loco utique non satis commode positum videtur.
- Verf. 7. *Verf. 7.* Τηλόκριτον. — „Nomen non suspectum quidem; non enim sunt suspecta omnia nobis, quæ ignoramus. Rationem tamen etymologicam hujus nominis fatemur nos ignorare, & mirari compositionem. Quid enim voci τηλοῦ, longe, cum κριτος commune?“ REISKIUS. — *Ibid.* τὸ δόγμα τὸ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως &c. Vide cap. 7, 14.
- Verf. 8. *Verf. 8.* Ἀνακλητήρια. conf. XVIII. 38, 3.
- Verf. 9. *Verf. 9.* ἐπιστημύνασθαι correxit Casaub. ἐπιστημύναντες Vrsin. cum mssis. — *Ibid.* τὰ προὔπαρχοντα τῶ ἔθνεσι Φιλάνθρωπα. Sic recte edd. sive id sit ex Vrsini conject. sive ex isto codice. Vide IV. 26, 8. XII. 12, 5. XXVIII. 1, 7 sq. In Bav. h. l. lacuna est, hac modo, προὔπαρχοντα τῶ ἔθνεσι· Φιλὰ τὴν βασιλείαν, spatium nonnullo vacuo relicto. — *Ibid.* πρὸς τὴν βασιλείαν. — „Subaudi ταύτην, Aegypti puta.“ REISKIUS. — ἢ τοῦ Πτολεμαίου βασι-

βασιλεία, *reges Aegypti, Ptolemaeorum familia, aula Aegyptiaca*. V. 61, 4. XXII. 9, 7. — *Ibid.* Ἀλκιθον. Sic edd. cum mssis. Sed Ἀλκιθον penacute scribendum REISKIVS monct, contracte pro Ἀλκιθουν, ut Περσίθου pro Περσίθους vel Περσίθους. De eodem homine conf. c. 16, 3. — *Ibid.* Πασίδαν. Πασιάδην c. 16, 3.

Verf. 9.

CAPVT XI.

Cap. IX.

Verf. 1. τῆς δὲ Περρῶβίαις &c. Vide Liv. XLII. 2. — *Ibid.* Ἀζορίου. Inter *Azororum* editur apud Livium. Pariter apud Strab. VII. p. 327. Sed Ἀζάριον, quatuor syllabis habet Ptolemæus, ut libri Polybiani: in secunda vero syllaba non o breve, sed ω habent & Ptolemæus & Strabo, quod rectius videtur. Eodem modo Stephanus Byzant. quem vide, & corrige apud Polybium nostrum Ἀζωρῖον. Nec vero opus est, quod Vrsinus voluit, ut ex eodem Steph. & Livio Ἀζώρου tribus syllabis hic scribendum statuamus.

Verf. 1.

Verf. 2. τὴν μὲν ἔντευξιν ὑπερθεύοντο διὰ τοὺς περισσῶ-
τας καιροὺς. Causabonus: *convenire illos, propter circumstantia pericula, in praesentia omisit*. At hoc si dixit Polybius, illudere voluisse Romanis videri poterat: quod non credo eum voluisse. Sane non intelligenda ista verba, ac si, quoniam imminere pericula Romanis vidisset, ideo cunctatus esset auxilia ab Achæis decreta eis offerre. τοὺς περισσῶτας καιροὺς dicit *tempora periculorum* utique ac *laborum plena*, quibus nempe ita occupatus Consul erat, ut videret Polybius, nunc ei non esse otium legatos Achæorum audiendi, & cum eis deliberandi, quando & quo loco copias suas cum Romanorum copiis conjungere deberent. cf. cap. præc. verf. 3. & mox hoc cap. verf. 3 sq. Præcipue vero etiam refutare legati debebant suspiciones & calumnias, in Achæos collatas: (cap. 10, 1.) quod ut cum spe successus facere possent, commodum tempus erat captandum, quo satis otii esset consuli ad eos audiendos. — *Ibid.* τῶν δὲ κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν εἰς Μακεδονίαν κινδύνων.

Verf. 2.

De

De istius itineris periculis, quæ cum ab hoste objiciebantur, tum a viarum difficultatibus, confer Liv. ibid. cap. 3 sqq. Pro τὴν εἰς Μακεδ. perperam τῶν εἰς Μακ. habet Bavar.

- Verf. 3. *Verf. 3. ἐπὶ τοὺς κατ' Ἡράκλειον τόπους.* Livius XLIV. 3. extr. (ex Io. Frid. Gronovii emendatione) *degressi in campos, inter Heracleum & Libethrum posuerunt castra.* Vide quæ de Heracleo ibi monuit idem Gronovius, & confer infra cap. 12. hujus libri. Adde Drakenborch. ad Liv. XLIV. 2, 12. *Heraclea*, de qua XX. 9. agebatur, Phthiotidis est, prope Thermopylas: *Heracleum*, Macedonizæ, haud ita procul a Dio. — *Ibid. τοῦ στρατηγοῦ δοκοῦντος ἡνύθαι τὸ μέγιστον τῶν προκειμένων.* Rectius fuerit ἡνύθαι, quam ἡνύθαι. De verbo *προκειμένων* provocavit Gronov. ad XXX. 12, 2. & certissima est emendatio. Eademque haud dubie etiam Casaubonus in animo habuerat: sed parum commode ille vertit, *partem jam maximam susceptæ expeditionis confecisse*, quæ servata nollemus. Scribe: *partem jam maximam destinatorum confecisse.* Destinaverat consul, ex Thessalia in Macedoniam transducere exercitum. Liv. XLIV. 2. Hujus consilii nunc maxima pars perfecta erat, quia jam in fines Macedonizæ pervenerat, superatis periculosi itineris laboribus. Nunc ergo demum commodum tempus nacti sunt legati Achæorum, ad mandata sua consuli exponenda.

- Verf. 5. *Verf. 5. μεγαλοστί. μέγας τι* Bav. — *Ibid. κακοπαθείας αὐτοῦ. αὐτοῦ* idem Bav. — *Ibid. παραλύοντος. παραλύν* idem.

- Verf. 7. *Verf. 7. Ἀππιον τὸν Κένθωνα.* Rem hanc, ut per se minutam, silentio præterit Livius: sed eundem *Appium Claudium Centhonem* sub finem anni superioris ab Hostilio in Illyricum cum quatuor millibus peditum missum commemoravit XLIII. 9sq.

- Verf. 8. *Verf. 8. ἀπραχῆν.* Polybianum verbum. Corrupte ἀπαγαγῆν Bav.

Verf.

Verf. 10. ὁ Κέντων e *verf.* 7. correxit Vrsin. Corrupte οὐκ ὄντων mssti. — *Ibid.* Verbum καταφροντίζειν, pro Polybii more, verba composita amantis, idem valet quod simplex φροντίζειν *verf.* 7. Inusitatum quidem aliàs verbum, nisi apud Aristoph. in Nub. vf. 855. ubi tamen peculiari notione accipiunt interpretes. — *Ibid.* ταῦτ' ἀφροντιστέον. Sic scribendum Gronovius in Notis editis monuit: idque etiam Casanbonus in *verf.* expresserat negligere, & in græco pro ταῦτα φροντίζειν, quod ex msstis dederat Vrsinus, sic posuit ταῦτα * φροντίζειν. — *Ibid.* μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης *, φανερώς ἀντιλέγειν. Vrsinus sic ediderat, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης χρείας φανερώς ἀντιλέγειν, idque tenuere posteriores. Monuit autem idem REISKIUS in Notis: „Vox χρείας deest in exemplari, ad sensum aliqui necessaria.“ — REISKIUS ad prius membrum orationis sic commentatus est: „Forte κατὰ δύναμιν φροντίζειν ἰδίᾳ, ἐνετείλατο, ταῦτα ἐκφαντίζειν οὐδαμῶς ἔκρινεν. Quæ Marcius ipsi injunxerat, secreto, quantum ejus fieri posset, procul arbitris & sociis curare atque emoliri, illa palam prædicare, & prout se ferre atque prodere, nullo modo judicabat.“ Tum ad posterius membrum sic idem REISKIUS: „Forte χρείας φανερώς. nulla causa vel causatione, excusatione, perspicua, manifesta. Rarus hic usus vocabuli χρεία pro voc. πρόφασις.“ — *Ibid.* τελέως. Corrupte τελέσων Bav.

Verf. 10.

Verf. 11. τῷ τῆς συγκλήτου δόγματι &c. Conf. Adn. ad *Verf.* 11. c. 3, 3.

Verf. 13. κατευράτησε τοῦ τὴν ἀναφορὰν &c. *Perv.* *Verf.* 13. cit, obtinuit, ut ea res ad consulem rejiceretur. Reiskius τὸ malle se ait; nempe ut τὸ τὴν ἀναφορὰν γενέσθαι vicem nominativi expleat. — *Ibid.* ὑπὲρ ἑκατὸν εἴκοσι τάλαντα τοῖς γε μὴν &c. Sic Casaub. & seqq. & deinde μεγάλας ἀφορμὰς ἔδωκεν, commodissime quidem, sed invitis msstis. Vrsinus sic ediderat: ὑπὲρ ρ. εἴκοσι τάλαντα. μεγάλας, τοῖς γε μὴν βουλομένοις &c. & deinde ἀφορμὰς ἔδωκεν. neque ex codice suo dissentientem scripturam notavit, neque

men-

Verf. 12. mendosæ istius scripturæ ullam tentavit medicinam. Casaubonus, intelligens ferri non posse Vrsinianam lectionem, vocabulum *μεγάλας* iniquo loco positum existimavit, & post τὸν Ἀππιον ad ἀφορμὰς reject. At Bavaricus noster codex perspicue sic habet: οὐσης ὑπὲρ ρ' εἴκοσι τάλαντα *μεγάλα* τοῖς γε μὴν βουλευομ. & reliqua, deinde vero cum Vrsini cod. *μεγάλας* ad ἀφορμὰς ignorat: dicitque adeo, *superasse impensarum summam CCCXX. talenta magna*. A qua scriptura temere discedi non debuit: & eo magis notanda ea erit, quoniam contendere viri docti, qui de Pecunia veterum commentati sunt, solent, nusquam apud *Græcos* scriptores *talentorum magnorum* mentionem reperiri.

Verf. 14. *Verf. 14. οτι διακόψαι.* Sic perspicue, & recte, si quid videmus, Bav. Mendose ὅτι διακόψας Vrsinus. Quod cum in ἄτε διακόψας mutasset Casaubonus, non improbavit illud quidam Reiskius, sed acute conjecit, ὅτι διακόψαι edere debuisset Vrsinum, eamque veram esse scripturam: monuitque insuper, quod crebro jam a nobis observatum est, sæpe in Vrsini libro ε cum *jota* fuisse permutatum.

CAP V T XII.

Cap. XII.

Verf. 1. *Verf. 1. τὸ Ἡράκλειον ἦλω* &c. Rem narrat Livius XLIV. 9. De *Heracleo* urbe vide supra ad cap. 11, 3.

Verf. 3. *Verf. 3. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ.* Sic recte Suidas, quod temere Valesius in καὶ οἱ μὲν τῇ: πρώτης mutavit.

CAP V T XIII.

Cap. XIII.

Verf. 1. *Verf. 1. Κυδωνιάται.* *Cydoniatarum* foedum facinus in Apolloniatas superiori anno commissum attingitur lib. XXVII. c. 16. Forte *Gortynii* ea occasione, Apolloniatas ulturi, bellum *Cydoniatis* intulere. — *Ibid. καὶ τῷ πρότερον ἔτε.* Vide ad III. 114, 6. Pro *Γορτυνίους*, mendose γὰρ τηγύω; habet Bav.

Verf.

Verf. 3. τὰς τε κλῆς. Particulam τε, cum abesset vulgo, adoptavimus ex Bav. — *Ibid.* ἐνεχέρισαν correxit Casaub. ἐνεχέρησαν Vrf. cum msstis.

Verf. 3.

CAPVT XIV.

Cap. XIV.

Verf. 1. τὰ τῆς ἀντικολιθείας. De *diversibus partibus in rebus Rhodiorum* conf. lib. XXVII. c. 6 & c. 11.

Verf. 1.

Verf. 2. Προπεσόντος. Perperam προπεσόντος Bav. — *Ibid.* τοῦ τῆς συγκλήτου δόγματος &c. Idem illud senatusconsultum dicit, quod modo in rebus Achæorum commemoratum est, cap. 11, 11. Factum est illud senatusconsultum initio hujus anni, ut docet Liv. XLIII. 17. — *Ibid.* τοῖς αὐτῆς δόγμασιν. τοῖς αὐτοῖς Bav. — *Ibid.* τὴν τ. σ. πρόνοιαν. τῇ & πρόνοιᾳ mendose idem.

Verf. 2.

Verf. 3. οἱ περὶ Φιλόφρονα καὶ Θεσίτητον. Hi, Romanorum amici, jam commemorati sunt XXVII. 2 & 11. — *Ibid.* πρὸς Γάϊον τὸν ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ. C. Marcium Figulum, prætorem, hunc fuisse, docet Livius XLIII. 13 & 17. XLIV. 1 seq.

Verf. 3.

Verf. 4. ὡς τινες. Missum iri nonnullos ex Romanis magistratibus hoc anno, quo Persicum ardebat bellum, in Græciæ regiones, vix ulli dubitationi potuerat esse obnoxium: sed *quoniam illi essent*, non statim notum fuerat: eo vero tempore, quo hæc legatio decernebatur, jam cognoverant Rhodii, *quoniam* essent hoc anno exercitibus Romanorum in Græciæ regionibus præfecti. Quare suspicamur, ὡς τινες scripsisse Polybium.

Verf. 4.

Verf. 5. Κροτηθείσης δὲ τῆς ὑποδείσεως. Sic & Vrsini codex & Bavaricus. Monuit autem in Notis VRSINVS: „Opinor legendum esse κροτηθείσης. Nihil tamen mutavimus, quia antiqua lectio ferri aliquo modo potest.“ — At non paruerunt voluntati Vrsini operæ Plantinianæ, aut qui typographæo erat præfectus: nam κροτηθείσης in contextu positum est, quod tenuit Casaubonus ceterique editores. Haud cunctanter nos quidem optimam librorum scripturam restituvimus. κροτᾶν est *comprobare, cum plausu accipere*:

Verf. 5.

quatu

Verf. 5. quam in partem plura exempla protulit Henr. Stephanus in hoc verbo, quibus addi poterat Plutarch. in Cæf. p. 722. Et plane contrarium dicit κρατηθείσης τῆς ὑποθέσεως; id est enim, *victa fuit, succubuit* hæc sententia; cum προτηθείσης denotet, *viciſſe* eam & cum *plauſu acceptam* eſſe probatamque. Oportebat κρατούσης, vel κρατησάσης.

Ibid. ἀρχομένης θερείας. Media itaque ætate aut poſt mediam ætatem Romam advenit illa legatio. *Θερείας* recte Caſaub. cum Bav. *θερίας* Vrfin. — *Ibid.* Ἡγησέλοχος. Vide ad XXVII. 3, 3. & conf. XXVIII. 2, 1. Quoniam vero mox Ἀγεσέλοχον conſentientibus mſtis edidimus, intelligimus, hoc etiam loco eandem formam, quam & indicabant veſtigia ſcripturæ codicis Bavarici, fuiſſe tenendam. Itaque Ἀγεσέλοχος ſcriptum velimus. — *Ibid.* Νικαγόρας, Νικάνδρος. Sic perſpicue Bavar. recte, quemadmodum ex utroque codice editum erat cap. 2, 1. Et fane, cum tres nominet legatos, ad ſolum conſulum miſſos, conſentaneum erat ut tres etiam nominaret Romam miſſos ad ſenatum. Perperam h. l. Νικαγόρας Νικάνδρου Vrfinus, quod tenuere ceteri editores.

Verf. 6. *Verf.* 6. Ἀγέπολις. — „Hic modo Ἀγέπολις, modo Ἀγεσέπολις a Polybio vocatur: quemadmodum Ἀγεσέλοχον nominat, quem ſupra Ἡγησέλοχον appellavit.“ *VR-SINVS.* — Quod in Doricis iſtis formis, ab A incipientibus, primam vocalem aſpiratione notavit Vrfinus, non modo contra analogiam fecit, verum etiam contra librorum mſtorum (Bavarici certe codicis) fidem. Iam memorantur quidem apud Polybium Ἀγησέπολις Dymæus, V. 17, 4. & Ἀγησέπολις, videt Ἀγησιπόλιδος, rex Spartanorum, IV. 35, 10 & XXIV. 11, 1. Sed hunc Rhodium hominem, de quo nunc agitur, nuſquam codices mſti, nec hoc capite, nec lib. XXIX. 4, 2. neque Ἀγεσέπολιν, neque Ἀγησέπολιν, ſed conſtanter Ἀγέπολιν vocant; quod quidem hoc cap. in Ἀγόπολιν corrupit Bav. ſed lib. XXIX. 4, 2. in Ἀγέπολις cum codice Vrfini conſentit. Quare revocavimus codicum ſcripturam, a qua temere utroque loco

loco Vrsinus & cum eo posteriores editores discefferant; quamquam præcise negare nolumus, utraque fortasse forma idem nomen in usu fuisse.

Verf. 8. Ἀγροπολιτικῶν. Vide supra ad verf. 5. — *Ibid.* Verf. 8. περὶ σιτικῆς ἐξαγωγῆς καὶ περσικῆς ἐξουχίας. Bav. forte & codex Vrsini, sed correctæ menda ex cap. 2, verf. 2 & 5.

Verf. 9. Τὰ μὲν οὖν ὑπὸ τούτων βρεθέντα. — „Ita Verf. 9. emendatum est ad oram libri, cum in contextu corrupte legatur hic locus.“ VRSINVS. — Ex Bav. nullum dissenfum ab eo, quod est ab Vrsino editum, adnotavimus De re confer omnino cap. 2. & ibi adnotata ad verf. 5. — *Ibid.* ἐν τοῖς Ἱταλικοῖς. Vide cap. 2, 9.

Verf. 10. διότι πολέμους. Casauboni ingenio hoc debetur. διὸ πολέμους dabat Vrsin. cum msstis. — *Ibid.* τῶν πρεσβετῶν. Sic Vrsini codex & Bavaricus, quod nihil opus erat sollicitare. VRSINVS vero in Notis ait: „Placeret πρεσβετῶν magis.“ — Eaque conjectura, nescimus jubente ne Vrsino, aut præpropere obsequi voluntati ejus volente præside typographi Plantiniani, in contextum Vrsini recepta est, & a posterioribus editoribus servata.

Verf. 11. τὰς κατ' ἀλλήλων πράξεις. Sic edd. nec aliud notatur e msstis. — „Perinde est (sic ad h. l. REIKINVS scribit) καταλλήλων, an καταλλήλους legatur; modo una voce. Multum inter se differunt αἱ κατ' ἀλλήλων πράξεις, & αἱ καταλλήλων. Si nna voce legitur, significat *res gestas quorumque, sive privatorum hominum, sive populorum, inter se ætate aut communione rerum respondentium.* Divisis autem vocabulis, *res gestas aliquorum inter se contrarias.*“ — Nobis, verum ut fatemur, & κατ' ἀλλήλων divisio vocibus, & καταλλήλων junctis, pariter suspectum est: & putamus, τὰς καταλλήλους πράξεις scripsisse Polybium, quemadmodum III. 32, 5. τὰς καταλλήλους τῶν πράξεων dixit. Sæpiissime in terminationibus præsertim vocum peccarunt librarii, ex compendiorum scripturæ ambiguitate, aut quoniam in exemplari prorsus omissa nonnumquam terminatio fuerat. Poterat & *Polybii Histor. T. VII.* Ss eadem

- Verf. 11.** eadem notione dicere τὰς κατάλληλα γενομένας πράξεις, sicut V. 31, 5. Eadem rursus notione XIV. 12, 1. τὰς παραλήλους πράξεις dixit.

Cap. XV.

C A P V T XV.

- Verf. 1.** *Verf. 1.* πρὸς Ἡράκλειον. Vide ad cap. 11, 3.
- Verf. 2.** *Verf. 2.* οὐχ οἶον αὐτὸς εἶπῃ. — „Ratio & sententia postulabat οὐκ εἶπῃ, non ipse modo negabat ad calumnias attendere. Sed vulgata idem dicit, & in hac formula οὐκ omittunt. vid. p. 1292, 5. 1383, 27. 1398, antepen. 1410, 16 & 31. 1419, 24. 1427, 5. [ed. Gronov.] Miri homines græci: omittunt negationem, ubi ea opus est; & accumulunt, ubi nil opus est & sententiæ nocet.“ **ΚΕΙΣΚΙΝΣ.** — *Ibid.* τῶν εἰς Φιλανθρωπίαν ἤκόντων. Possis ἀνηκόντων suspicari: sed ferri debet vulgata. conf. XII. 15, 9. *Ibid.* ἐπεμέτρησεν. ἐπεμέτρισεν Bav.
- Verf. 3.** *Verf. 3.* πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ῥοδίων. Ad vulgatam scripturam Ἰωμαίων perspecte **ΚΕΙΣΚΙΝΣ** notavit: „Imo vero τῶν Ῥοδίων. *Scriptis iisdem verbis etiam ad senatum populumque Rhodiorum.* vide p. 1257, 25. [infr. verf. 11.] ubi ἀποκρίσεις sunt literæ consulis & prætoris ad Rhodios datæ.“
- Verf. 4.** *Verf. 4.* πειρῶνται διαλύειν. διάλυσιν Bav. & Vrsini codex, permutatis (ut subinde aliis) literis σ & λ. — *Ibid.* τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον. — „Forte τὸν ἐνεστῶτα τοῖς βεσιλεύσι πόλεμον. Non enim de bello, quod *Romanis cum Perseo* intercedebat, hic agi, sed de bello quod *inter Antiochum & Ptolemæum* Aegyptium coalescebat, patet cum e proxime sequentibus, tum e fine hujus fragmenti. Videtur tamen Fragmentum 86. pignare pro amica compositione belli Macedonici. Est certe res ambigua: & haud scio an præstat de utroque bello h. l. accipere.“ **ΚΕΙΣΚΙΝΣ.** — Immo de compositione belli Persici nullo modo: tantum enim aberat, ut vel opus haberent Romani vel voluntatem, hortandi Rhodios ut bellum Romanorum cum Perseo amice componere fuderent; ut potius, quam ultro

ultra Rhodii in senatu Romano de componendo illo bello verba fecissent, (quemadmodum ex Liv. XLIV. 14. vidimus supra ad cap. 2, 5.) summa cum indignatione ea oratio a Patribus audita sit, ut ait Livius ibidem. At nimirum, dissimulasse eos nonnihil indignationem, cum ex Polybio, tum ex ipso Livio intelligitur. Id ipsum vero est, quo refertur *responsum Q. Marci consulis*: nempe is mirari se significat, cum de compositione Persici belli cogitarint, quidni potius bellum inter Antiochum & Ptolemaeum, quæ res proprius ad ipsos pertineret, componere dissolvereque conarentur.

Verf. 4.

Verf. 5. βαρὺς ἔφεδρος. Correxuit Vrsinus, in cujus codice βαρὺς ἔφεδρ. erat. In Bav. primum βαρὺς fuerat, tum inserta post β littera ρ. — *Verf. 6. ἤδη γὰρ τότε.* Vide ad verf. 4. notata, & conf. cap. 1, 1. — *Ibid. mendose συγκεχῶσθαι* Bav. pro συγκεχῶσθαι. conf. IV. 10, 2. XV. 2, 4.

Verf. 5. 6.

Verf. 7. τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατοπέδων ἐν Μακεδονίᾳ παραβληκόντων. Si genuina hæc est Polybii scriptura, valebit ἐν Μακεδονίᾳ idem ac εἰς Μακεδονίαν. Sic certe XXI. 8, 14. ait, παραβληκῶς εἰς χώραν εὐδαίμονα, cum in regionem opulentam devenisset. & XVI. 37, 7. ἅμα τῷ παραβάλλειν εἰς τοὺς τόπους, quod aliàs etiam ἐπιβάλλειν dicit. Nisi forte παραβληκ. idem sic ac παρεμβληκ. aut ex eo per errorem ortum, hac notione, quum legiones Romanæ jam in Macedonia confedissent, vel castra metati essent. conf. V. 69, 2. Sed & ipsum verbum παρεμβάλλειν eadem hac notione cum εἰς & accusativo casu construitur V. 14, 9. & XXIX. 7, 8. ubi de eadem re eisdem præne verbis agitur, παρεμβληκόντων τῶν ἡμετέρων στρατοπέδων εἰς Μακεδονίαν. Quare prope absim, ut putemus, hic pariter εἰς Μακεδονίαν scriptum reliquisse Polybium. Pro Ῥωμαϊκῶν Bav. in contextu Ῥωμαίων habet; sed altera lectio eadem manu notata in ora.

Verf. 7.

Verf. 8. προνίξας, pungens, fodiens, vellicans, stimulans: probum & aptum huic loco verbum, quod veremur

Verf. 8.

Verf. 8. ne immerito damnaverit Vrsinus, in cujus contextu *παροξύνας* est, quod tenuere posteriores editores. In Notis autem verba hujus loci sic repetiit idem VRSINVS: „ἐξούλετο τοὺς Ῥόδιους παροξύνας.“ [*παρὰνύξας*, putamus, voluerat scribere.] Tum sic pergit: „Ita videtur legendum: corrupte enim est in exemplari *προξύνας*, pro quo *παροξύνας* libentius legerem.“ — Non aspernaremur quidem *παρὰνύξας*, si darent libri; nam & verbum hoc, *παρὰνύττειν*, agnoscunt vulgo lexicæ, nullo tamen citato auctore. Sed & in *προνύττειν* sane nihil inesse visum est, quod adverfaretur analogiæ. — *Ibid.* ὡς ἂν correxit Vrsinus.

Verf. 10. *Verf.* 10. πάντων τυχόντες τῶν Φιλανθρωπιῶν. *Φιλανθρωπίων* scribe, ut cap. 14, 9. & X. 38, 3. XII. 5, 3. &c. ἡ *Φιλανθρωπία* quidem in singulari numero usurpatur mox verf. 12 sq. sed in plurali τὰ *Φιλάνθρωπα* dicunt Græci; &, mendosum h.l. esse vulgatam, fatis indicabat adjectum vocabulum πάντων, conf. notata ad XV. 19, 5.

Verf. 11. *Verf.* 11. οὐ μὴν πάντες ὡσαύτως. Casaubono hoc debetur. Inverso ordine Vrsinus cum mstis, πάντες οὐ μὴν ὡσαύτως: quod ferri fortasse ita potuerat, ut πάντες cum οἱ Ῥόδιοι conjungeretur.

Verf. 12. *Verf.* 12. διὰ τῶν ἀποκρίσεων. Sic recte emendavit Vrsinus, cum τῶν κρίσεων darent msti. De re confer Reiskium ad verf. 3. — *Ibid.* ἐκατέρων recte idem Vrsinus. εὐνοίας ἐκατέρως msti.

Verf. 13. *Verf.* 13. Ὅτε δὲ καὶ τὸν Ἀγέπαλιν. Priora duo verba debentur Casaubono, & ea postulabat nexus & consecutio orationis. ὥστε καὶ τὸν Ἀγεσίπολιν Vrsin. cum mstis. Pro Ἀγεσίπολιν, scripsimus Ἀγέπολιν, in quam scripturam aliās consentiunt libri. Vide not. ad cap. 14, 6. — *Ibid.* παραφθόγγασθαι effutire interpretatus est Casaub. & in eandem sententiam Ernestus, temere dicere, præeunte H. Stephano & Budæo. videbatur, esse obiter dicere; quemadmodum exposuit Reiskius apud Iſæum, in Indice græcitatibus p. 579. — *Ibid.* πρὸς τινας τῶν

τῶν Φιλων. Articulum τῶν, qui aberat ab ed. Vrsin. & msstis, adjecit Casaub.

Verf. 14. συνέθεσαν. Casaubonus, *tum enimvero ni.* *Verf. 14. nil dubitare Dino.* REISKIUS: „συνέθεσαν raro sensu, pro συνίσαν, intelligebant.“ — Nempe ut apud Homer. Iliad. VII. 44. σύνθετο θυμῷ exponitur per συνῆκαν, ἐνόησεν. Nobis vero eadem ratione συντιθέναυ usurpari visum erat, atque συμβάλλειν, pro *conficere, colligere.* Sic Ernestus, *colligere, judicare.*

Verf. 15. ἀπέστειλαν δὲ καὶ πρεσβευτάς. Casaubonus: *Verf. 15. ergo etiam legati Alexandriam mittuntur.* Quasi ideo, quoniam pessimo loco esse visæ erant res Romanorum, voluntati eorum obsecutus esset Dino. At hoc dicere Polybius non potuit, qui Dinonem Macedonibus favisse, non Romanis, satis docuit XXVII. 11. & XXVIII. 2. Immo vero ab ipso compilatore, dum in fine eclogæ narrationem Polybii in brevius contraxit, nonnihil videtur hic turbatum. Certe ἀπέστειλαν non ad εἰ περὶ τὸν Δείωνα referri debebat, sed ad senatum Rhodiorum, in quo nunc vicit eorum sententia, qui Romanis bene cupiebant. Ceterum *conf. cap. 19.*

CAPUT XVI.

Cap. XVI.

Verf. 1. Μετὰ τὸ παραλαβεῖν Ἀντίοχον τὰ κατὰ τὴν *Verf. 1. Αἰγυπτον.* — „Historiam hujus belli exsequitur Valesius ad Diodor. Sic. Tom II. p. 579.“ [ed. Wessél.] REISKIUS. Confer notata ad XXVII. 17. Adde Liv. XLIV. 19.

Ibid. τοῖς περὶ τὸν Κομανὸν καὶ Κινέαν. Κινέας Thessalus, qui cum Philippo Amyntæ filio senserat, memoratur XVII. 14, 4. quem nemo quidem cum hoc confuderit; sed idem tamen nomen esse utique videtur, eodemque modo scribendum.

Verf. 3. Ἦσαν δὲ τότε. Particulam δὲ ignorat Vrsinus, recte vero adjecit Casaub. & agnoscit eandem codex Bav. — *Ibid. Ἀλκίθεος.* Ἀλκίθεος scribe, ut supra *Ss 3 cap.*

Verf. 3. cap. 10, 9. ubi ejusdem legationis facta est mentio. — *Ibid.* Πασιδάας. Πασιδάας vulgo vocatur cap. 10, 9.

Ibid. τοῦ τῶν Ἀντιγονείων ἀγῶνας. Cum Ἀντιγονεῶν darent mss̄ti, monuit VRSINVS: „Locus sine dubio corruptus. Restitui potest, si ἀνταγωνιστῶν legamus.“ — Quod cum in contextum etiam esset receptum, perspete REISKIUS: „Debetur hoc Vrsino, inquit, qui locum hunc conjectura sua corrupit & obscuravit. In ejus codice proxime ad verum erat ἀντιγονεῖων, [ἀντιγονεῶν voluit scribere] unde levissima mutatione effici debebat Ἀντιγονεῶν Antigonus Dofon Achæorum studiosissimus fuerat: quapropter Achæi, teste Pausania p. 615. [lib. VIII. c. 8.] non solum Mantineam ex ejus nomine Antigoniam appellarunt, sed alios quoque honores in eum contulerunt; in quibus fuerunt, ut ex hoc Polybii loco intelligitur, *ludi ipsi consecrati*, Ἀντιγόνεια dicti, de quibus etiam commemorat fragmentum p. 1452, 18. [XXX. 20, 3.] ubi legendum: τῆς γὰρ τῶν Ἀντιγονείων πανηγύρεως ἐν τῷ Σικυῶνι συντελουμένης.“ — In eandem cum Reiskio conjecturam jam inciderat Gronovius, qui eam ad oram sui libri adnotavit.

Verf. 4. Verf. 4. ἦς ἡγήτο. Sic correxit Casaub. καὶ ἡγήτο Vrsin. cum mss̄tis. — *Ibid.* θεωρίαι δισσάι. — „De theoris, publice mitti ad civitates & reges amicos atque socios solitis, invitandi ergo ad ludos, quos civitas quæque celebraret, vide Wesseling. ad Diodor. Sic. T. I. p. 267, 35. ad illa, θεωροὺς ἀποστέλλαι τοὺς ταῖς πόλεσι προσοῦντας τὴν θέαν τῶν ἀγώνων.“ REISKIUS. — *Ibid.* ὁ παγκρατιστής. Casauboni interpretationem, *quinq̄uertio*, reprehendit VALESIVS in Præfat. ad Excerpta de Virtut. & Vitiis: „quasi idem esset, inquit, παγκρατιστής & πένταθλος.“ — Quid differat, docent scriptores antiquarii; in his Potterus in Archæolog. Græc. lib. II. c. 21. In versione latina corrige: *Callias pancratiastes*.

Verf. 5. Verf. 5. Τέσιος. Sic Vrsinus cum mss̄tis. REISKIUS vero, Τεσσίας scribere jubens, — „Nomen proprium viri hoc est, inquit; sed Τέσιος est in laudibus & titu-

titulis Iovis. Cafaubonus etiam p. 1155, 10. [XXII. 14, 6.] genitivum *Ἱεσίου* a nominativo *Ἱεσίας* repetit, non ab *Ἱεσίας*; ubi vide notam Gronovii.“

Verf. 6. Ἐξαπέστειλε δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς. — „Ptole. *Verf. 6.* *maeus* major puta.“ REISKIVS.

Verf. 7. εἰς τὴν ἀπάντησιν. — „Antiochi scilicet.“ *Verf. 7.* REISKIVS. — Cafaubonus: *hi igitur adverso flumine navigantes obviam processerant.* Veremur, ne non satis commode. Nobis vocab. ἀπάντησις, sicut passim alibi, simpliciter *congressum*, *actionem conveniendi*, denotare visum est. Sic cap. 17, 10. οἱ ἀπληκτότες sunt *qui convenerant*, ubi haud incommode idem Cafaub. *praesentes* vertit.

CAPUT XVII.

Cap. XVII.

Verf. 1. — „Fragmenti LXXXII. prima sententia, ab *Verf. 1.* ὅτι *verf. 1.* usque ad *διαλύσεις*, est Epitomatoris, cujus per multa sunt in his Excerptis alia, non ipsius Polybii. Cohæret hoc Fragm. recte cum superiori, in quo cum significasset legatorum Græcorum a Ptolemæo ad Antiochum allegationem, & discessum ex Alexandria, nunc adventum eorundem in castris Antiochi enarrat.“ REISKIVS.

Ibid. ὑποδοχὴν αὐτῶν ἐποίησατο μεγαλομερῇ. — „Quamvis *μεγαλομερῇ* ferri possit, *μεγαλομερῶς* tamen usitatus est Polybio.“ VRSINVS. Id ipsum, *μεγαλομερῶς*, invitis msstis in contextum Vrsini receptum est, & servatum a posterioribus editoribus. Nos scripturam librorum revocandum putavimus, a qua temere erat discessum.

Verf. 3. Πρῶτοι μὲν οὖν &c. — „Vnde apparet *jus* *Verf. 3.* ordinis in dicendo inter legatos observati, qui ordo dignitatem civitatum sequebatur. *Achai* præbant, quod *Athenienses* ipsi in *Achaico* foedere essent: succedebant *Athenienses*: postremo veniebant *Milesii*, ut e colonia *Atheniensium* oriundi.“ REISK.

Verf. 5. πάντες ἀνέφερον ἐπὶ τοὺς &c. Ad ἔφερον, *Verf. 5.* quod erat in msstis, ac ferri fortasse debebat, monuit VRSINVS: „Scriberem ἀνέφερον.“ Eaque scriptura in con-

- Verf. 5.** textum ejus recepta est, & servata a ceteris editoribus. *Ibid.* περί τὸν Εὐλαῖον. — „*Eulaeus* hic spado erat penes Ptolemæum, qui femina discordiarum & hujus belli sparserat.“ REISKIUS. — Conf. Diodor. Sic. T. II. p. 579 seq.
- Verf. 6.** *Verf. 6.* ὑπὲρ τῶν ἐξ ἀρχῆς δικαίων. — „Ad hunc locum conferri potest p. 762. [voluit p. 572. scribere, id est, lib. V. cap. 67.] & 1072.“ [nobis lib. XVIII. c. 34.] REISKIUS. — Verba ἔρξατο λέγειν ὑπὲρ τῶν a se ita emendata esse ait Vrsinus; at eodem modo hæc leguntur in Bav.
- Verf. 7.** *Verf. 7.* τὰ γενόμενα Σελεύκῃ διὰ τῶν ἀπὸ Μακεδονίας βασιλέων &c. — „Dubium est, reges ne significet, qui, cum essent Macedonicæ originis, in Macedonia tamen proprie non regnarunt, sed in Thracia, Asia, Aegypto, ut Lyfimachus & alii, qui tum erant, quum Antigonus, Lyfimachus, Seleucus, Ptolemæus inter se bella gererent, duces & successores Alexandri Magni; an post secutos reges Macedonicos e stirpe Antigoni Coelitis. Videtur tamen posterius præstare, & tum Seleucus hic loci non solum designari, sed una cum posteris Seleucidis, ut sententia sit: *reges Macedonia ab Antigono & Demetrio oriundos Seleucidis de Syria possessione nunquam movisse controversiam, quamquam gentis suæ conditor Antigonus eam ante Seleucum possedisset.*“ REISKIUS. — Non opus erat conjectura. Sententiam istorum verborum ipse declarat Polybius V. 67, 8. unde intelligitur, τοὺς ἀπὸ Μακεδονίας βασιλεῖς ab illo dici ea ratione; quam priorem posuit Reiskius, *reges qui e Macedonia prodierant, reges Macedonicæ originis.*
- Verf. 8.** *Verf. 8.* ἔγκτησιν. Ad vulgatum ἔκτησιν monuerat REISKIUS: „Aut κτήσιν simplex scribendum, aut ἐπίκτησιν, aut ἀνέκτησιν, aut tandem, quod malim, πατρὸς ἐκείνου κτήσιν.“ — Ac sane nec nobis displicuit postrema hæc Reiskii conjectura: poteritque commodissime ἐκείνου, quemadmodum frequenter apud scriptorem nostrum vidimus, pro ἐκτουῦ accipi. Sed habet tamen illa ratio nunc hoc incommodi, quod mox ad eandem fere for-

formam repetuntur hæc verba, πρὸς Ἀντίοχον τὸν ἐκείνου πατέρα. Quo minus deferere voluimus Ernesti emendationem, ἔγκτησιν, quæ & levitate mutationis & reliqua commoditate ita se commendat, ut editor ille, quamquam parcissimus aliàs in hoc genere, ipsi contextui Polybiano eam inferre non dubitarit. De quo vocabulo idem ERNESTVS in Lex. Polyb. sic monuit: „ἔγκτησις est verbum unum legitimum de *jure fundos emendi ac possidendi*, ut apud Demosth. pro Coron. 27. in decreto Byzant. quo Atheniensibus datur ἔγκτασις γῆς; deinde de *acquisitione externa, extra fines nostros aut patriæ*. Vide de hoc voce Cl. Valkenar. ad Ammon. in v. Κτῆσις. & Valef. Emend. IV.9.“

Verf. 8.

Verf. 9. ἐξαρνούμενος. Mendose ἐξαρνόμενος Bav. — Verf. 9. Ibid. ὅτι δὲ λαβὼν αὐτὸν ἐν Φέρνῃ Κοίλῃν Συρίαν. — „De hac re ita scribit Appianus in Syriaco: [cap. 5. Tom. I. nostræ edit. p. 544.] ἐπιγαμίαις τοὺς ἐγγύς βασιλέας προκάτε- λάμβανε, καὶ Πτολεμαῖον μὲν εἰς Αἴγυπτον ἔστειλε Κλεοπά- τραν τὴν Σύραν ἐπέκλησιν, προῖκα Συρίαν τὴν Κοίλῃν ἐπι- δούς, &c.“ VERSINVS.

Verf. 10. πείσας. πῆσας Bav. — Ibid. ἀπηντηκότας. Verf. 10. ἀπεωτηκότας idem. — Verf. 13. ἀπεσταλκένας γὰρ ἐκεί- νους. Sic recte Casaub. cum Bavar. Perperam ἐκείνοις Vrsin.

CAPVT XVIII.

Cap. XVIII.

Verf. 1. μετὰ τὸ καταλιπεῖν Ἀλεξάνδρειαν πολιορκεῖν. Verf. 1. Oratio inconcinna, non Polybii culpa, sed epitomatoris. De re confer XXIX. 1, 1.

Verf. 2. Σωσιφάνης. Σασιφάνης h. l. Bav. sed cap. 1, 1. Verf. 2. consentit in Σωσιφάνης, ubi de eadem agitur legatione.

Verf. 3. συνθεῖς, perferenda dans. Vide ad V. 10, 4. Verf. 3. Ibid. στίφανον Ῥωμαίοις. Vide ad XXII. 16, 4. & conf. Duker. & Drakenb. ad Liv. XXXVIII. 14.

CAPVT XIX.

Cap. XIX.

- Verf. 1. *Verf. 1.* ἐκ Ῥόδου πρέσβεις. Conf. cap. 15, 15. — *Ibid.* Πρατίωνα. — „Forte Πρωτίωνα, a voc. πρῶτος: non enim video, unde nomen *Pratio* sit repetendum: aut Πρασίωνα, aut Πασίωνα.“ REISKIVS. — At doricā dialecto, qua utebantur Rhodii, πρῶτος idem valebat ac πῶτος.
- Verf. 2. *Verf. 2.* προφερόμενοι. προσφερόμενοι Bav. mendose. conf. c. 17, 5 & 7.
- Verf. 4. *Verf. 4.* Πτολεμαίου τοῦ πρεσβύτου. — „Id est πρεσβυτέρου aut πρεσβυτάτου. vid. p. 1382, 7. [IX. 22, 2. & ibi notata.] & p. 1309, 27. [XXXI. 20, 8.] ubi πρεσβυτέρου editum est pro πρεσβύτου, quod est in codice Vrsini.“ REISKIVS. — Eodem modo, quam *Africanum Majorem* adpellabant Romani, græce Μέγαν nominat noster XVIII. 18, 9. & XXXII. 13, 1. De *Ptolemais fratribus* conf. XXIX. 8, 1. ibique notata, & XXXI. 25.
- Ibid.* διαλέσθαι πάλα. διαλύσθαι πάλα Bav. nec male fortasse, jam pridem in eo esse ut pacem componat.
- Ibid.* καὶ φίλους ὑπάρχειν. — „Vel φίλον, vel, quod magis placet, φίλαν ὑπάρχειν scribendum.“ VRSINVS. — Contra REISKIVS: „In codice Vrsini fuit φίλους, quod non ausim damnare: subauditur ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἀδελφούς Πτολεμαίους.“ — Immo ἑαυτὸν καὶ τὸν πρεσβύτην Πτολεμαῖον.
- Verf. 5. *Verf. 5.* καὶ δὴ πεποίηκεν. Verba compilatoris hæc sunt, sequentem Polybii narrationem in brevem summam imperite contrahentis. De re confer Liv. XLV. 11.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

L I B R I XXIX.

R E L I Q V I A S.

Res anno ab V.C. 586. gestas Libro *nono & vicefimo* Lib. XXIX.
 fuisse ex Polybio comprehensas, constat Athenæi testimonio, qui fragmentum ex hoc Polybii libro nobis conservavit, quod exhibemus cap. 5. vers. 7 seq. cum quo conferendus Liv. XLIV. 30. Adde quæ notavimus ad initium libri XXVIII.

C A P V T I.

Cap. 1.

Vers. 1.

Vers. 1. Ἡ σύγκλητος &c. In *Rebus Italicis* hæc fuisse a Polybio exposita, cum ex ipso argumento sit manifestum, tum ex disertis verbis quæ in fine eclogæ leguntur. Quare, cum cujusque anni historiam a rebus in Italia gestis inceperit, (vide XXVIII. 14, 9. coll. cum cap. 2, 8.) fuit hæc Ecloga hoc loco reponenda. Iam & aliàs vidimus eclogas nonnullas, breviores præsertim, (quæ ad oram fortasse vestiti libri fuerant adscriptæ,) iniquo loco insertas: hanc autem consulto fortasse compiler in viciniam illius posuerat, in qua adventus Popillii in Aegypto, & quo pacto ibi legatione functus sit, exponitur; quæ erat Ecloga XCII. cap. 11. hujus libri. De argumento nostræ eclogæ conf. Liv. XLIV. 19.

Ibid.

Ibid. τῆς δ' Ἀλεξανδρείας παρ' ὀλίγον. Conf. XXVIII. 18, 1.

CAPVT II.

Cap. II.

De Argumento hujus Eclogæ conf. Liv. XLIV. 23sq. & Appian. de Rebus Maced. Fragm. XVI. c. 1. Tom. I. nostræ edit. p. 531 seq.

Verf. 1. *Verf. 1.* Ἰππείαν. Ἰππείαν Bav. — *Ibid.* Γένθιον. De scriptura hujus nominis diximus ad XXVIII. 8, 1.

Verf. 2. *Verf. 2.* πιάταις αἱ προσήκουσαν περὶ τῶν ὄλων. — „Quænam hæc sunt ὄλα? Poteratne Perseus Gentio de Romanorum animadversione cavere? num itaque legendum περὶ τῶν ἄλλων, de reliqua pecunia? Vulgata forsitan habeat hanc sententiam, de omnibus sui foederis articulis aut capitibus.“ REISKIUS.

Verf. 4. *Verf. 4.* ὁμολογήσαντα recte Casaub. & seqq. consentiente Bav. ὁμολογήσαντα ed. Vrsin. — *Ibid.* πᾶκῆνον πέμπειν. Perperam πᾶκῆνου Bav. — *Ibid.* ὡς ἂν δοκῇ. — „Forte οὕς ἂν.“ REISKIUS. — Sic sane videtur; quemadmodum & mox ait οὕς ἂν ἀποφύγῃ Γένθιος.

Verf. 5. *Verf. 5.* εἰς Μετέωνα τῆς Λαβεάτιδος. — „Livius: Medone Labeatidis terræ Pantauchus regi Illyrico occurrit, &c. Ex Livii versione, & ex Plinio, [III. 22, 26.] scribendum εἰς Μεδεῶνα τῆς Λαβεάτιδος apud Polybium.“ VRSINUS. — Conf. Drakenb. ad Liv. XLIV. 23, 3. & quæ a nobis notata sunt ad Polyb. II. 2, 15.

Verf. 7. *Verf. 7.* πρεσβεύουσιν. πρεσβεύουσιν Bavar. Placeret πρεσβεύουσιν. — *Verf. 8.* τούτου γανομένου. — „Forte τούτου γὰρ γανομένου.“ REISK. — *Verf. 9.* Μόρκον. Μόρκα Bav. Conf. cap. 5, 1. *Morcum* Livius vocat.

CAPVT III.

Cap. III.

Verf. 1. *Verf. 1.* μένων παρὰ πλευράν. — „Manebat ad latera, Gentii puta: h. e. penes Gentium, in ejus fodalitio. Videtur hic latinismus esse, vid. Gesneri Thef. v. *Latus*; *lateri alicujus adhærescere*; *hominis a latere*.“ REISK. Immo græ-

græcæ originis esse phrasin istam *παρά* vel *πρὸς πλευράν*, (id est, *prope*, *in vicinia*, *in proximo*) nisi ex ipso usu constaret, satis docet illud fragmentum a Suida conservatum, quod Polybio probabiliter tribuerunt viri docti, in quo velut tritum sermone proverbium citatur illud, *προσδέξασθαι πρὸς τὰς πλευράς τοὺς πολεμίους*. Polybii Fragm. Gramm. nüm. CX.

Vers. 1.

Vers. 2. κατά τε. — „Malim γε.“ REISKIUS. — Nos quidem in vulgata adquiescendum putavimus. — *Ibid. ἀκονιτὶ* correximus cum Reiskio. Vulgo *ἀκονητι* scripti & editi. *Ibid. προεθέεν*. Sic utique corrigendum putavimus pro vulgato *προστεθέεν*. Notaverat etiam Gronovius in ora sui libri: in eandem sententiam Casaub. in versione latina, *quidquid destinasset*.

Vers. 2.

Vers. 4. παραγενομένων. παραγερόμενος Bav. mendose. *Ibid. εἰς τὸ Δίον. εἰς τὸ δίκαιον* idem. — *Vers. 5. ταύτης τῆς βοπῆς. τὰ τῆς βοπῆς* idem. — *Vers. 6. ἔπειτα δὲ τοὺς δμήρους &c.* In exemplari græco corrupta fuisse ista verba ait Vrsinus. Fuerat putamus, sicut in Bavarico, *τῶν περὶ Ὀλυμπ. pro τοῖς περὶ Ὀλ. & Λιμναίων pro Λιμναῖος*. In ceteris certe verbis consentit Bav. cum contextu Vrsini.

Vers. 4 sqq.

Vers. 7. πρὸς Μητρόδωρον. — „De hoc Metrodoro hæc habet Livius XLIV. 23. *Ibi Metrodorus erat, qui nuper ab Rhodo venerat*, (scil. missus ad Persen) *authoribusque Dinone & Polyarato, principibus civitatis ejus, affirmabat, Rhodios paratos ad bellum esse*.“ REISKIUS.

Vers. 7.

Ibid. ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς Ῥοδίους &c. Anticipata hæc exsequentibus & in brevius contracta videntur a compilatore: conf. cap. 5: — *Ibid. συμβαλεῖν εἰς τὸν πόλεμον. συνεμβαλεῖν* scribere jussit Reiskius, quemadmodum est cap. 2, 8. Eandem emendationem ad oram sui libri notaverat Gronovius; & poscere eam videtur Polybii usus, qui amat verbum *ἐμβαλεῖν εἰς τὸν πόλεμον*.

Vers. 8. Κρυφῶντα. — „Num Ἠροφῶντα, an Χαιρεφῶντα, an Κρεσφόντην?“ REISKIUS. — Bav. in contextu sic habet *κρυφῶν τὰ μὲν*, inter lineas vero ab eadem manu

Vers. 8.

- Verf. 8.** manu superscriptum κρυφῶς. Priorem Reiskii conjecturam commendat scriptura apud Livium vulgata, apud quem *Eropon* legatus ille constanter vocatur XLIV. 24. 27 & 28. — *Ibid.* Τελέμναστον. — „De hoc Theomnasto [Telemnasto voluit scribere] vide Fragm. 139. p. 1340.“ [XXXIII. 15, 1.] REISKIUS.
- Verf. 9.** *Verf. 9.* μὴ παρορᾶν. Intelligi potest ex verf. 7. verbum συντάξα; , sed aut hoc ipsum, aut aliud simile, adjectum fuisse putemus a Polybio.
- Verf. 10.** *Verf. 10.* εἰ μὴ καὶ νῦν αὐτός. — εἰ μὴ καὶ νῦν ἔτι αὐτός scribendum REISKIUS putavit, id est, *vel nunc tandem*, scilicet, quum adhuc opportunum esset, tametsi re ad extremum discrimen adducta. — *Ibid.* εἰ δὲ μὴ. Particula negans ab Ursino ex ingenio videtur adjecta; *absit* certe a codice Bav. *nec immerito*; intelligi enim debet εἰ δὲ βούλεται, vel εἰ δὲ θέλει, ut apud Homer. Iliad. IX. 45 & 262. & frequenter alias. Quare *delendam* censemus.

CAP V T IV.

Cap. IV.

- Verf. 1.** *Verf. 1.* πέμπειν τοὺς πρεσβευτὰς ὑπὲρ τῶν διαλύσεων. *legatos de pace mitti*; nempe de pace Romanos inter & Perseum componenda, qua de re jam superiori legatione agere cum Romanis tentaverant, quemadmodum superius ex Livio docuimus. conf. XXVIII. 2 & 14.
- Verf. 2.** *Verf. 2.* ὡς ἐν τῇ περὶ Δημογορίως τέθειται. Casaubonus parum feliciter: *sicut dictum est quomodo de more conciones ad populum habendi ageremus*. Immo vero rectissime REISKIUS monuit: „Polybii hæc verba non sunt, sed excerptoris, quicumque ille fuit, significantis, partem verborum Polybii esse hic a se præteritam, & relatam ad volumen illud Excerptorum, in quo deposuisset *Orationes publice habitas*.“ — Confer Valesii Præfationem ad Excerpta de Virtutibus & Vitiis. Casaubonum in errorem induxerat, quod, cum περὶ Δημογορίων in genitivo casu dicere debuisset compiler, (qua ratione alios Titulos istorum Excerptorum passim citatos legimus, veluti ipsum hunc

hunc *περὶ Πρεσβειῶν*, tum *περὶ Ἀρετῆς καὶ Κακίας, περὶ Παρθένων* XXIV. 8 extr. *περὶ Στρατηγημάτων* IX. 24, 6.) nunc *περὶ Δημηγορίας* dixit, quod pro secundo casu singularis numeri habuit interpres. At in quarto casu pluralis numeri accipi illud *περὶ Δημηγορίας* debet, sive imprudens ita scripsit ipse compilerator aut aliquis librarius *περὶ Δημηγοριῶν*, sive consulto sic scripsit, quemadmodum & ab ipso Polybio suos *περὶ τὰς Τάξεις* commentarios citatos legimus IX. 20, 4. ubi pariter *περὶ τῶν Τάξεων* expectaffes.

Verf. 4. Ἀγέπολιν. Vide ad XXVIII. 14, 6. — *Ibid.* καὶ Κλέομβροτον. De sui codcis scriptura nihil figillatim h. l. notavit Vrsinus, generatim monuisse contentus, totum locum corruptum fuisse in exemplari. Vnde colligere licet, post *Ἀγέπολιν*, loco particula καὶ quam posuit Vrsinus, fuisse sicut in Bav. διὸ πῇ, quæ duæ vocalæ haud dubie ex uno nomine unius ex legatis, quem inter *Agropolin* & *Cleombrotum* medio loco nominaverat Polybius, corruptæ sunt: fortasse *Διογένη* scripserat. Legatos ad Consulem & ad Perseum missos nominatim quatuor commemorat, quidni tres commemoraret Romam missos? Pariter tres nominaverat XXVIII. 14, 5. ab eisdem Rhodiis Romam missos, & tres ad consulem *ibid.* *vers. seq.*

Ibid. Ἀγασίλοχον Conf. XXVII. 3, 3. & XXVIII. 14, 5. ibique notata. Poterat autem debebatque Ἀγασίλοχον per η teneri, quemadmodum & Ἀγησίλαος scribitur, non Ἀγασίλαος. — *Ibid.* καὶ Τήλεφον. καὶ abest a Bavar.

Verf. 5. Τοῦτῳ δ' ἐξῆς. — „In exemplari τοῦτῳ, pro τούτων, scriptum erat; placeret autem τούτοις.“ VRSINVS. Hinc κρισκίς, quum in contextu Vrsini & in seq. editionibus τούτων esset adoptatum: „In codice Vrsini, inquit, fuit τοῦτῳ, quod etiam ferri poterit, sive ad ἐξῆς, sive ad συνεχές referatur. Fuit cum pro ἐξῆς malletm ἐξ αὐτῆς, statim, quia in συνεχές eadem pæne inest notio quæ in ἐξῆς. Sed nunc acquiesco in vulgata: nam τοῦτῳ vel τούτων ἐξῆς potest significare *deinde, deinceps.*“ —

Immo

Immo vero non τούτων ἐξῆς, sed solum τούτῳ ἐξῆς est deinde, quod temere prorsus damnaverat Vrsinus.

Verf. 6. *Verf. 6. πρὸς πάντας Κρηταίους.* Scripturam hanc satis manifeste indicabat Bav. in quo est Κρηται εἰς, quod non dubitamus pariter fuisse in Vrsini codice, sed ab illo in Κρητας mutatum. Eandem formam nominis gentilis & aliàs frequentatam vidimus Polybio. Pro πάντας Κρητας Reiskius legendum suspicatus erat Πάγκρητας, quemadmodum dicuntur Πανίωνες, Παναχαιοί, Παμβοιωτοί.

Verf. 7. *Verf. 7. πρὸς τὰς πόλεις, ad singulas civitates.* — „Creatæ puta.“ REISK.

CAPVT X.

Cap. X.

Verf. 1. *Verf. 1. Παρμενίωνα καὶ Μόρκον &c.* — „Mirum quam erat hic locus in exemplari græco depravatus: & alterius legati nomen, cum hic Μόρκην, tum supra male scriptum erat.“ VRSINVS. — In Bav. nil h. l. peccatum, nisi quod Παρμενίωνα καὶ Μόρκην τὴν παρὰ τοῦ Γενθίου habet. Legati nomen, Μόρκον, & hic & supra (cap. 2, 9.) ex Livii lib. XLIV. 23. correxit Vrsinus. Sed quod deinde καὶ τῶν παρὰ τοῦ scripsit, (quod etiam tenuerunt ceteri editores,) male fecit: satis fuerat, τὴν, quod in msto erat, in τῶν mutare. *Parmenio & Morcus* erant ipsi *legati Gentii*; quare perspekte jam Casaubonus vidit, alienam ab hoc loco esse καὶ particulam, eamque in versione omisit; & delendam esse, diserte monuit Gronovius. Ceterum de argumento hujus Eclogæ conf. Liv. XLV. 29.

Ibid. τοῦ Μητροδώρου. Vide cap. 3, 7.

Verf. 2. *Verf. 2. ἡ ἐυκλυσία.* Articulum ignorat Bav. — *Ibid. τὸν Δείνωνα.* — „*Dionem* habet Livius, sed a Polybio Δίνων constanter nominatur.“ VRSINVS. — Immo vero Δείνων pæne constanter scribitur apud Polybium: vide notata ad XXVII. 6, 4. Quo magis miramur, qui factum, ut Δίνων h. l. in contextum Vrsini receptum fuerit, & Δίνων (quod aliis ab eo editum est) nunc ad oram relegatum. Δήνων h. l. erat in Bav. ac fortasse etiam in Vrsini codicē

codice. Δείνωνα restituit Casaub. De scriptura hujus nominis in Livianis codicibus vide Drakenborch. ad Livii XLIV. 23, 10.

Verf. 2.

Ibid. λέγειν τὰ τοῦ Περσέως. — „Forte λέγειν ἐπὶ τοῦ Περσέως, aut εἰς τὰ τοῦ Περσ. nisi λέγειν accipiamus pro ἐπαινεῖν καὶ συνιστάνειν, suadendo commendare.“ REISKIUS. — Nobis percommode dictum videbatur λέγειν τὰ τοῦ Περσέως, dicere ea quæ pro Persæo faciebant. Intelligi poterit δίκαια, plaider la cause de quelcun.

Verf. 3. ἡ τῶν λέμβων παρουσία, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλότων ἰππέων. — „Intelligitur hoc e Livii XLIV. 28 seq.“

REISK.

Verf. 4. ἔδοξε γὰρ τοῖς Ῥοδίοις. VRSINVS in Notis τοῖς Ἰδίοις e suo codice citat, monet autem: „Pro τοῖς Ἰδίοις in exemplari græco suspicor legendum esse τοῖς Ῥοδίοις.“ Quod quum in contextum etiam esset receptum; REISKIUS, licet nihil amplius desideraretur, ingenio indulgens suo: „Forte per compendium, inquit, quod librarius non assequebatur, scriptum fuit τοῖς εἰρημένοις, Dinoni puta & ejus sodalibus.“ — Vrsini emendationem confirmat Bav. e quo certe, quamquam satis diligenter cum contextu Vrsini a nobis olim collato, nullam disensionem h. l. adnotatam videmus.

Verf. 5. ἀμφοτέροις τοῖς βασιλεῦσι. — „Persi & Gentio.“ *Reisk.* — *Ibid.* ὅτι δέδοκται, διαλύειν αὐτοῖς τὸν πόλεμον. Comma post δέδοκται ab Ernesto est insertum, ut αὐτοῖς (scil. τοῖς βασιλεῦσι) a verbo διαλύειν pendeat; quod commodissimum utique videri poterat. Sed quum distinctionem h. l. ignorent codices cum superioribus editionibus, poterit etiam αὐτοῖς, per hyperbaton satis usitatum Polybio, ad δέδοκται referri, ut αὐτοῖς dixerit τοῖς Ῥοδίοις.

Verf. 6. τοὺς παρὰ τοῦ Γενθίου. — „Forte τοὺς παρὰ τοῦ Περσέως καὶ Γενθίου.“ REISKIUS.

Verf. 7. Γένθιον. Vide Athenæum Deipnosoph. lib. IV. p. 440. De eodem Gentio vel Genthio, Illyriæ rege, de quo adhuc dictum, hic agi, cum ex ipso per se Atheneæ Polybii Histor. T. VII.

T t

næi

- Verf. 7.** *næi* verbis, tum ex Liv. XLIV. 30. satis fit perspicuum. Quare cum constanter Γένθιον, numquam Γενθίωνα, Polybius hunc nominaverit, non dubitare debuimus verum restituere nomen. Si Γενθίωνα Athenæus scripsit, sesellit eum h.l. memoria; nam alibi quidem (Deipnosoph. lib. IV. p. 615.) Γέντιον eundem adpellat, cum græcis omnibus latinisque scriptoribus consentiens, qui non nisi media litera inter se differunt, quam alii *t*, alii *θ*, ponunt. Vide Reliq. libri XXX. Polyb. c. 13. & notata ad XXVIII. 8, 1.
- Verf. 8.** *Verf. 8.* Πλούρατον. Vide Liv. XLIV. 30, 3. & ejus interpretes.

Cap. VI.

CAPUT VI.

- Verf. 1.** *Verf. 1.* Τῇ δυνάμει τῆς πάρεως &c. Polybio hoc Fragmentum merito vindicavit Lipsius de Milit. Rom. III. 2. sub finem, & passim alibi. De re confer Liv. XLIV. 35. & Diodor. Sic. Eclog. 3. ex lib. XXIII.
- Verf. 2.** *Verf. 2.* Πρῶτος μὲν τῶν παρόντων &c. Conf. Plutarch. in Aemilio Paulo p. 262 seq. Liv. XLIV. 35.
- Verf. 8.** *Verf. 8.* τῆς σελήνης ἐκλειπούσης. ἐκλειπούσης, si ex mssis codd. edidit Küsterus, (ad quos tamen non provocavit) facile patiemur. De re confer Liv. XLIV. 37. & Plutarch. in Aemil. p. 264. — *Ibid.* ὅτι βασιλέως ἐκλειψιν σημαίνει. βασιλέως, pro βασιλέως, legendum putavit Küsterus, præter rem. Eodem modo Plutarchus: βασιλέως τὸ φάσμα σημαίνειν ἐκλειψιν.
- Verf. 10.** *Verf. 10.* πολλὰ κενὰ τοῦ πολέμου. κενὰ, an e mssis codd. acceperit Küsterus, nescio: apud Michaëlem Apostolum sic editur in Proverb. Centur. XVI. n. 35. Confer Erasmi Chiliades. Ad καὶ, quod ante Küsterum apud Suidam editum erat, notavit CASANBONVS in Fragmentis Polybianis: „Vel scribe πολλὰ κενά. Nam dicitur utrumque, & hoc posterius magis ex mente Polybii.“
- Verf. 11.** *Verf. 11 seq.* Λεύκιος δ' ὁ ὑπατος &c. Ad Polybium auctorem, quem non nominavit Suidas, rectissime fragmentum hoc primus retulit Vrsinus, dein Casaubonus, & Arcerius

cerius ad Aeliani Tactic. p. 132. Confer Plutarchum in Aemil. p. 264. Livii narratio eo loco, ubi de eadem re agebatur, lacera est lib. XLIV. 40.

Verf. 13 seqq. Fragmentum *vers. 13.* & alterum *vers. Vers. 13. 14 seq.* utrumque diserte Polybio auctori adscripsit Suidas; quemadmodum & in tertio, (*vers. 16 sq.*) quod e Plutarchi Aemilio p. 265. ductum est, Polybius auctor nominatim laudatur. De re confer omnino Livium XLIV. 42. Ceterum, quinam sint *οἱ προόπται τῶν ἰππέων*, quos *vers. 13.* dicit, nobis non satis liquere profitemur: sed videntur utique esse equites speculatum præmissi. Pro illis græcis verbis, *προσπαγόμενος τὸν χρόνον καὶ τὸν πόνον*, (*vers. 14.*) perperam in versione ponuntur hæc, *adpropinquante periculo*. Oportebat, *postquam & tempus & laborem adhibuisset* vel *addulisset*, scil. ad res prospere gerendas. *προσπαγόμενος* pro *προσπαγόμεν*. perperam legitur in Suidæ editione Mediolani. Neque vero quidquam sani inest in scriptura ea, quam ex vetusto Suidæ cod. msto Vrsinus in Polybii fragmentis attulit, *προσπαγόμενος πρὸς τὸν λόρον*. — *Verf. 15.* Pro *ἐγγίξει* (quod ex ora Vrsini in contextum adoptavit Casaubonus) editio Mediol. *ἐγγίξει* habet; Küsterus (ex msto ne codice, an ex ingenio, nescimus) *ἤγγιξε*, quod ferri posset, nisi sequeretur *καὶ δόσι*. Nil vero frequentius illa constructione particulæ *ὅτε* cum optativo, qui dicitur, vel potentiali verbi modo; nempe ubi non agitur de eo quod semel factum est, sed quod sæpius, aut quod fieri consuevit. Itaque quod superiori Fragmento (*vers. 13.*) sigillatim *de illa inconstantia timiditateque* dixit Polybius, *quam extremo hoc tempore Perseus prodidit*, id altero Fragmento (*vers. 14 sq.*) nunc generatim dictum intelligi debet, *sæpius & aliis temporibus eodem modo Perseum se gerere consuevisse*.

CAPVT VII.

Cap. VII.

Verf. 1. τοὺς παρὰ τῶν Ῥοδίων πρέσβεις. Vide cap. 4. 4. *Verf. 1.*
De toto vero hujus Eclogæ argumento confer Liv. XLV. 3.

Tt 2

Ibid.

Ibid. ἀνεδόρασκεν, ἀπεδόρασκεν maluerat Reiskius, & sic corrigendum contendit Ernestus. Nobis ferenda visa est librorum scriptura.

Verf. 2. *Verf.* 2. τὴν τῶν Ῥωμαίων ἄνοιαν. De vocab. ἄνοια saepius diximus, ne quis illud sollicitet & ἄνοιαν malit. Vide ad XXVII. 2, 2. — *Ibid.* ἐπιπολασάντων. VRSINVS in Notis, cum e suo codice ἐπιπλεσάντων repetisset: Vide, ait, num sit legendum ἐπιπολασάντων, vel ἐπιπλεσάντων. — Priorque emendatio recte in contextum statim recepta est. conf. XXX. 10, 2.

Verf. 3. *Verf.* 3. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγέπολιν. Nunc demum hanc nominis formam, Ἀγέπολιν, quam jam pridem dederant scripti libri, tenuit in impresso Vrsinus, cum eaque ceteri editores. In latina vero versione Casaubonus, ut ante, *Agefipolis* scripsit. Monuit h. l. REISKIUS, apud Livium olim [XLV. 3.] *Agepolim* fuisse lectum, ut apud Vrsinum, quamquam hodie ibi *Agefipolim* legitur. — Et „Vtraque forma, ait, bene græca est. Forma *Agefipolis* est vulgo usitatio; sed fieri potest, ut *Agepolis* fuerit Rhodiis propria.“ — Certe Rhodium hunc constanter, uno loco excepto, Ἀγέπολιν, non Ἀγεσίπολιν, vocant codices Polybiani: (vide ad XXVIII. 14, 6.) quare cum apud Livium scriptura ista *Agefipolim* non nisi ex impressis Polybii exemplis, sic iubente I. Frid. Gronovio, fuerit recepta, reddi Romano scriptori vetus scriptura debet.

Ibid. πᾶσι μὲν τοῖς Ἑλλήσιν. VRSINVS in Notis, postquam codicis sui scripturam, τοῖς ἄλλοις, citavit, hæc monuit: „Livius: quod id bellum grave atque incommodum Græciæ omni, sumptuosum ac damnosum ipsis Romanis esset &c. Videtur autem apud Polybium, ex hac Livii versione, τοῖς Ἑλλήσιν, pro τοῖς ἄλλοις, scribendum esse.“ — Eaque scriptura in ipsum Vrsini contextum adoptata est: veremur ne præpropere; licet enim presso pede Polybium in horum temporum historia sequi soleat Livius, satis tamen adparet, non omnia græca ad verbum ab eo esse in latinum translata. Quare nos quidem mutare

tare τοῖς ἄλλοις, id est *ceteris omnibus, qui eo bello impliciti sunt*, non fuisset ausi, & Polybio id restitutum putemus. Erunt tamen, quibus videbitur, non in Livio solum, sed & in Romanorum responso, quod ipse Polybius mox vers. 6 sq. profert, praesidium invenire Vrsini emendationem: quibus rursus ne nos quidem pertinacius refragabimur.

Vers. 3.

Ibid. ἀλυσιτελής. Sic Bav. & eodem modo hunc locum in Notis e suo codice citavit Vrsinus: sed cum in ejus contextu temere & per typothetæ (ut videtur) errorem legeretur ἀλυσιτελής, perperam hoc servarunt posteriores editores. Quare ad mendosam hanc scripturam REISKIUS notavit: „aut ἀλυσιτελής esse scribendum, scil. ἔστιν ὁ πόλεμος, aut ἀλυσιτελεῖ, a verbo ἀλυσιτελεῖν.“ — Post id, quod ipsi dederunt codices, nihil aliud desiderabatur.

Vers. 4. κατὰ τὴν τῶν Ῥοδίων βούλησιν — „Imo vero *Vers. 4.* Ῥωμαίων. Nam aliàs non posset sequi συγχάριεν αὐτοῖς, aut referri deberet illud αὐτοῖς ad Rhodios, id quod absurdum esset.“ REISKIUS. — At non videmus, quid tantopere impediatur, quo minus αὐτοῖς ad Romanos referamus, quibuscum loquuntur Rhodii. Callide legatus, quod ex Romanorum voluntate successit, *ex Rhodiorum voto cecidisse* ait.

Vers. 7. στρατοπεδεύων μὲν ἐν Θερμαλίᾳ &c. — „Aut *Vers. 7.* μὲν delendum est, aut deest aliquid post τὸ, non ante hoc verbum. Quid desit, fere e Livio colligatur: e. c. τοὺς δὲ ἄλλους δέει τῶν ὀπλων αὐτ. τῆς ἐκυτοῦ δυνάμεως ἐνταρξέσθων. αὐτοὺς δὲ παρέντας &c. Malim tamen μὲν deleri, & pro τὸ scribi τῷ, quo facto locus erit integer.“ REISKIUS. — Non damnamus quidem τῷ, quod placuit viro docto: sed & τὸ ferri posse putavimus, ita, ut τὸ δὲ νῦν παρεῖναι sit veluti nominativus absolute positus, & idem valeat ac κατὰ δὲ vel παρὰ δὲ τὸ νῦν παρεῖναι, id est, *quod autem nunc advenierint*; aut, *ad hoc vero quod adtinet*, vel, *ex hoc vero, quod nunc advenierint* &c. Conf. notata ad V. 31, 4. Et eo magis fereunda h. l. illa ἀνακολουθία sermonis, quo

Verf. 7. longius ab his verbis distat id, ad quod ea referuntur, *προφανές είναι τοῖς ὀρθῶς σκοποῦμένοις*.

Ibid. ἐπὶ δύο ἐνιαυτούς. Sic recte Casaub. consentiente Bav. in quo est ἐπὶ β. ἐνιαυτούς. Mendose editio Vrsini ἐπὶ ρ. ἐνιαυτούς.

Cap. VI. I.

CAPUT VIII.

Verf. 1. *Verf.* 1. *παρὰ τῶν βασιλέων ἀμφοτέρων, Πτολεμαίου καὶ Πτολεμαίου.* Non videmus, REISKIUS quid spectarit, cum ad h. l. scripsit: „Aut primi aut secundi Πτολεμαίου loco legendum esse Ἀντιόχου, patet e sine fragmenti.“ — Sane incommodum est, quod duos *Ptolemaeos* cognominibus suis (saltem *majoris*, & *minoris*) non distinxerit sive Polybius sive compiler harum eclogarum: sed ex totius eclogæ hujus argumento, & statim ex verf. 3 seqq. satis manifestum videtur, non Antiochum, sed solos *Ptolemaeos fratres* auxilium ab Achæis petiisse adversus Antiochum. Ceterum de his eisdem Ptolemæis fratribus, & eorum de regno dissidiis conferre idem Reiskius jussit Diodori Siculi interpretes Tom. II. p. 588. edit. Wessl. (p. 583. voluerat scribere) & Polyb. p. 1315. id est, lib. XXXI. c. 25 seq. monuitque, majori fratrum cognomen fuisse *Philometori*, minori *Physconi*.

Verf. 2. *Verf.* 2. *Τέρεβατον.* Sic scribendum esse, quemadmodum XXVI. 1. scriptum id nomen, Gronovius monuit Reiskiusque.

Verf. 4. *Verf.* 4. *ἐκ τῆς Μέμφεως.* Sic recte Bavar. cum editis. *μέμφεως* in suo codice fuisse ait Vrsinus. — *Ibid.* *καταπορεύσασθαι* — „*reversus*, scil. Alexandriam, unde egressus fuerat.“ REISKIUS. Conf. supra, XXVIII. 19, 4.

Verf. 5. *Verf.* 5. *δεόμενοι παντοδαπῆς ἐπικουρίας.* — „adversus Antiochum puta.“ REISKIUS. — Sed & alibi absolute usurpatum id nomen videmus. XXX. 14, 3. — *Ibid.* *πρὸς Ἀχαιοὺς. πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς* scribe cum Bav.

Verf. 7. *Verf.* 7. *ἐκ τῶν πράξεων ὧν εἰρήκαμεν.* De Lycortæ notitia cum Ptolemæis dixerat lib. XXV. c. 7.

Verf.

Verf. 8. τὰ τε Φιλανθρ. πρὸς τὴν βασιλείαν ἀνανεωσαμένην. — „Forte πρὸς τὴν πολιτείαν τῇ βασιλείᾳ ἀνανεωσ. Non enim succedit, vulgata servata, subaudire τοῖς Ἀχαιοῖς, quia sequitur ὄντα μεγάλα. Reges quidam Aegyptii mirificis modis bene de Achæis erant meriti, non hi de illis.“ REISKIUS. — At τὰ Φιλάνθρωπα nunc non sunt *merita vel beneficia*, sed ipsa *amicitia* atque *foedus*.

Verf. 9. εἰ δέοιτο. Sic vulgo edebatur, perperam. *Verf. 9.* Corrige εἰ δέοι, a qua scriptura parum recessit Bavar. qui habet εἰ δὲ οἱ τοῖς βασιλεῦσιν. — *Verf. 10.* δὲν καθόλου &c. Ὅστω νεῖβα, usque ἐν δὲ τοῖς, perperam omisit Bavar.

CAPVT IX.

Cap. IX.

Verf. 2. καὶ πλείω. Mendosa καὶ πλείον Bavar. Tum *Verf. 2.* ψηφισαμένων idem, pro ψηφισαμένων.

Verf. 3. Ad codicum scripturam, διαλύσαι βοηθεῖν, monuerat VRSINVS: „Videtur deesse particula τὸ post verbum διαλύσαι, quæ tamen ad sensum non est necessaria.“ — Ea vocula in contextum Vrsini statim recepta est.

Verf. 5. Τῶν δὲ πολλῶν ἐπιφερομένων πέλιν. Suspiciamus ἐπιφερόμενων. Sed nil opus: ea notione h. l. sumitur verbum ἐπιφέρομαι, quam post Guil. Budæum commemoravit H. Stephanus in Thef. Gr. Ling. T. IV. col. 105. E. *feror* vel *eo in eam sententiam*; cujus exemplum ex Aristotele protulerunt tale, καὶ πάντες ἐπιφέρονται ἐπὶ τοῦτο περὶ τῆς ὁσμῆς. Luculentius vero ejusdem usus exemplum, & quod aptius etiam conveniat huic loco, exstat apud veterem Grammaticum, qui argumentum conscripsit fabulæ Euripideæ, cui Orestes titulus; ubi, postquam dixerat, ἔμελλον κοινῇ Ἀργεῖοι ψῆφον ἐκφέρεισθαι περὶ τοῦτου, τί δὲ καθεῖν τὸν ἀσεβήσαντα, subjungit: λεχθέντων δὲ λόγων ἐν τοῖς ὄχλοις, ἐπηνέχθη τὸ πλῆθος, ἀποκτείνειν Ὀρέστην. quæ verba minus apte interpres latinus reddidit, *motus est populus ut interficeret Orestem*; cum debuisset, in

Verf. 5. *eam ivit sententiam, (communi consensu pronuntiavit,) interficiendum esse Orestem.*

Ibid. ἐξέβαλον τὸ διαβούλιον. — „*prorogabat, rejiciebat in aliud tempus.* vid. ad p. 83.“ [l. 58, 8.] REISKIUS. — Possis etiam cum Ernesto vertere, *irritam reddebat deliberationem, ut nihil decerni posset.* Sed placet Reiskiana interpretatio: videturque ἐκβάλλειν τὸ διαβούλιον id ipsum esse, quod vernacula dicimus, *ajourner* aut *faire ajourner la question.* Longe vero diverso sensu idem verbum usurpatur in illis dictionibus, ἐκβάλλειν ἀπόκρισιν XXIX. 7, 5. ἐκβάλλειν λόγους XXX. 17, 6, & similibus, *edere responsum, edere senatusconsultum.*

Ibid. ἐν ἀγορῇ. — „Quod hic ἀγορῶν appellat, id initio fragmenti *σύνοδον* appellarat. Erant itaque hæc duo idem, sed differebant a *συγκλήτῳ*, vel ab *ἐκκλησίᾳ συγκλήτῳ*. [vid. verf. 6.] Videtur itaque ἀγορὰ fuisse & *σύνοδος conventus spontaneus*, *σύγκλητος* autem *concio indicta.*“ REISKIUS. — An *σύνοδος* *conventus* est *ordinarius*? *σύγκλητος* vero *extra ordinem convocatus*? Tum vero vide, an *σύνοδος* *in foro* (ἐν ἀγορῇ) habita sit, quemadmodum contra *σύγκλητος* *in theatro*, cap. 10, 2. De *συγκλήτῳ* conf. notata ad XXVIII. 5, 6. & ad XX. 12, 3.

Verf. 6. *Verf. 6. μὴ μόνον συμπορεύεσθαι τὴν βουλήν.* — „Ita emendavimus, cum in exemplari οὐ πορεύεσθαι scriptum esset.“ VRSINVS. — In contextu Vrsini servata est codicum scriptura, emendatio ad marginem adposita, quam ex marg. in contextum recepit Casaub. Hinc REISKIUS: „*συμπορεύεσθαι*, inquit, est ab Vrsino, quod tantisper tenebimus, donec melius reperiatur. In codice ipsius erat [sicut in Bav.] οὐ πορεύεσθαι. Num ἀγείρεσθαι, *congregari*?“ — *Ibid. τοὺς ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν.* Confer Valef. ad XXIV. 9, 2.

Verf. 7. *Verf. 7. Ad vulgatam scripturam τὴν παρελθοῦσαν γύμνα, quæ ferri nullo pacto poterat, notavit REISKIUS: „Forte παρελθοῦσαν Σερεῖαν, qui tota superiori æstate penes Philippum in castris fuisset.* vid. p. 1255.“ — p. 1253. dice-

dicere voluerat, qui locus nobis est XXVIII. 11. Casaubonus in versione, *superiori anno*, scripsit, & in græcis vocem *νύκτα*, ut mendosam, asterisco notavit. — *Ibid.* *παρὰ τῷ Φιλίππῳ*. Quemadmodum in Bav. est *παρὰ τοῦ Φιλίππου*, sic etiam suo e codice in Notis citavit *VR- SINVS*, &, nescimus quid mente agens, hæc porro adnotavit: „Ita est in exemplari, & ita placet ut legatur, quamvis *παρὰ τῷ Φιλίππῳ* mihi videbatur aliquando scribendum. Est autem totus hic locus ita interpungendus, parenthesi adjecta: καὶ δοκοῦντες οὐκ εἰκῇ ταῦτα λέγειν (διὰ τὸ γεγενέσθαι τὴν παρελθούσαν νύκτα ἐν Μακεδονίᾳ) παρὰ τοῦ Φιλίππου.“ — Typotheta, in ceteris voluntati Vrsini obsequens, *παρὰ τοῦ Φιλίππου* posuit, ad oram autem τῷ Φιλίππῳ notavit. Casaubonus, recte *παρὰ τῷ Φιλίππῳ* edens, in eo incommode fecit, quod hæc verba post clausam parenthesis posuit. Ernestus demum eadem verba, una cum superioribus, eadem parenthesi inclusit. Nos parentheses signa, quæ, cum non nisi ad defendendam illam librorum scripturam, *παρὰ τοῦ Φιλίππου*, adscita ab Vrsino fuissent, nunc inutilia prorsus erant, delevimus.

Vers. 8. *ἐὰν καὶ δέονται* correxit Ernestus. Perperam *Vers. 8.* *δέονται* superiores editiones cum mssis. — *Ibid.* καλῶς γὰρ πειοῦντας αὐτοὺς &c. Casaubonus: *nullo enim suo incommodo.* REISKIUS: „*Achæos enim (id quod honoris ergo, non invidiæ, neque malevolentia, commemorari, secundæ suæ fortunæ beneficio, quam etiam meriti, & de qua recte bonos omnes ipsis congratulari) eos ergo &c.* Hæc sententia ineest illi dictioni, quam sæpissime interpretes aut perverse aut jejune & obscure reddunt.“ — Sic ille. Tu breviter verte: *nam bona eorum fortuna fieri, ut triginta atque etiam quadraginta millia armatorum in bellum ducere possint.* Ceterum de ista dictione confer quæ congessit Hoogeveen ad Vigerum de Idiotism. Cap. 6. sect. 4. Reg. 4.

Ibid. καὶ τρεῖς ἄγειν καὶ τέτταρας μυριάδας ἀνδρῶν μάχιμων. — „*ἄγειν, valere, æquipollere, aestimari posse ad XXX & XL, millia bellatorum.* Simile ductum a numis,

Verf. 8. aliquod certum pondus eique comparatum valorem habentibus. Inde verbum ἄγειν, *pendere*, accommodatur ad omnes res, quarum vis certo numero exprimi & significari potest. Si de conductione aut adductione militum in alicujus castra cogitasset auctor, potius συνάγειν vel προσάγειν dixisset. REISKIUS. — Exempla usus illius verbi ἄγειν, ubi de *pondere*, *valore* aut *pretio* agitur, ex Demosthene collecta dedit idem Reiskius in Indice Græcitat. Demosth. Sed veremur, ne ingenio suo nimis indulserit vir doctus, quum eandem notionem huc trahere connisus sit. Percommode sane ἄγειν, ut frequentissime aliàs, sic h. l. intelligi posse videtur, *in bellum ducere*.

Verf. 10. Verf. 10. τοὺς βουλευμένους. Hanc scripturam ex codice suo citans VRSINVS in notis, ait: „Vide num rectius sit τοὺς βουλευομένους, in quo verbo sæpius errant librarii apud Polybium.“ — Estque βουλευομένους in contextum ejus receptum, indeque in ceteras editiones propagatum. Codicum scripturam præferendam merito censuit Reiskius. Hoc dicit Polybius, lege sancitum apud Achæos in hujusmodi conventibus fuisse, ut postquam primo die quæstio, de qua agebatur, ultro citroque esset discussa ac disceptata, postridie deinde ii, qui formulam decreti (*un projet de décret*) proponere voluissent, illud in medium proferrent.

Verf. 11sq. Verf. 11. ὑπερῶχον. ὑπῆρχον Bav. — Verf. 13. ἐν γὰρ τοῖς ἀνώτερον χρόνοις. Debetur hoc Casauboni ingenio. ἐν τε τοῖς Vrsin. cum msstis.

Verf. 14. Verf. 14. ὥστ' ἂν μηδὲν πλεῖον. Haud dubie πλεῖον α fuerat corrigendum, quod meam tunc observationem præteriiit, cum exemplum prelo pararem. Extremam litteram α intercepti vocula sequens.

Verf. 15sq. Verf. 15. ἅτε τῆς παραθέσεως. Sic perspecte Casaub. ἅ τῆς παραθ. Vrsin. cum msstis. — Verf. 16. τὰς τῶν ἐν Ἀλ. Mendose τῆς τῶν Bav. — Ibid. κατὰ τοσοῦτων. Condone typothetæ errorem, δε κατὰ τοσοῦτον corrige. Ibid. εἰς πραγμάτων λόγον. λόγους Bav. male.

CAPVT

CAPVT X.

Cap. X.

Vers. 1. εἰ περὶ τὸν Ἀνδρωνίδα καὶ Καλλικράτην. Vers. 1.

Alios homines cum *Callicrate* supra in eadem re nominaverat, cap. 8, 2. sed hos duos rursus conjunctim nominat lib. XXX. c. 20, 2 & 4. ubi Ἀνδρωνίδα per ω longum scribitur, rectius, ut putamus; quod & hic restitutum velimus, ubi quidem in o breve cum editis consentiunt msssti.

Vers. 2. γραματοφόρος ex Bav. restituimus, cum γραμ- Vers. 2.
ματηφόρος perperam fuisset editum.

Vers. 3. τοὺς περὶ Νεμέσιον. Perperam τοὺς δὲ περὶ Vers. 3.
Bav. — Ad h. l. hæc adnotavit VRSINVS: „*Nemesius*

inter regios legatos infra numeratur a Polybio. Hic autem erant Romani legati nominandi, quorum nomina sunt apud Livium lib. XLIV, P. Popillius, [C. Popillius scribere voluit, vide Liv. XLIV. 19.] C. Decimius, C. Hostilius. Sed librarii hoc vitium est, non Polybii.“ — Immo vero ipse Fulvius, non librarius, humani aliquid hic passus est. Νουμένιον, non Νεμέσιον, regum Aegypti legatum Polybius nominat XXX. 11, 1. Romanorum vero legatus, quem hic ait re infecta Romam jam fuisse reversum, non debet intelligi unus ex illis, qui cum Popillio missi sunt; sed illum quidem Popillium anno superiori missum fuisse oportet. Popillius deinde, hoc anno missus, perfecit institutum, & Aegypto excedere Antiochum cōegit, ut mox sequenti Ecloga docet Polybius. Sed nimirum ignotum nomen turbaverat Vrsinum, pariterque Casaubonum, qui vocem Νεμέσιον, ut sibi suspectam, asterisco notavit. Neque REISKIUS expedire difficultatem potuit: „Quis fuerit *Nemesius*, inquit, quis *Titus*, non reperio.“ — Verum vidisse GRONOVIVS videtur, qui ad oram sui libri hanc Notam adscripsit: „Lege Νουμένιον.“ — Certe quum *Titum Numisium* anno ab V. C. 587. in numero decem legatorum fuisse reperiamus in Macedoniam missorum, (Liv. XLV. 17.) quidni credamus, quod ex hoc Polybii loco discimus, eundem *T. Numisium*, ante celebrem illam Popillii legatio-

tionem, A. V. 585. ad Antiochum Ptolemæumque, ad finem faciendum bello, fuisse missum; cujus legationis mentionem haud dubie apud Livium quoque eramus inventuri, nisi liber quadragesimus quartus, qui illius temporis res complexus erat, plurima sui parte mutilatus ad nos pervenisset. Neque vero opus est, ut in scriptura librorum τοὺς περὶ Νεμείων quidquam mutandum corrigendumve statuamus: nam & aliàs in nominibus propriis, non modo ubi i litera utuntur Romani, s a Græcis scriptoribus subinde usurpatum videmus, ut Λιβύη pro Libici vel Libicii, Βρεταννία pro Britannia, Δομήτιος pro Domitius, XXX. 10, 8. sed & s pro Latinorum u ab eisdem positum, ut Βρέρτιοι, Bruttii, Βρανδύσιον, Brundisium, Νέμειος Numitor, Νεμεώριος, Numitorius; de quo genere jam diximus ad Il. 17, 4.

Verf. 4. *Vers. 4.* Ἦν δὲ τοῦτο &c. Sic ex conjectura corrigendum putavimus. Vulgo Ἦν γὰρ τοῦτο edd. cum msstis; de quarum particularum confusione, ex compendiis scripturæ nata, sæpe jam dictum: plura loca collecta dedimus ad XI. 6, 4. Nunc vero adversativam particulam necessario requirebat nexus orationis. Hoc enim dicit: *Erat vero hoc quidem contra illorum argumentum atque sententiam*: nam T. Numisius, legatus populi Romani, nihil efficere potuerat; quid ergo proficerent legati ab Achæis missi? Verumtamen, quoniam nunc M. Philippus hortabatur Achæos, ut ipsi rem tentarent, porro sese opponere Polybius noluit. Hanc plane esse sententiam hujus loci existimavimus, & aliena prorsus visa mihi est Reiskii conjectura, pro κατὰ τῆς ὑποθέσεως suspicantis κατὰ λόγον τῆς ὑποθέσεως, id est, (ut ipse interpretatur) *erat enim id consentaneum consilio & voluntati Romanorum.*

Verf. 5. *Vers. 5.* ἀναχώρησαν ἐκ τῶν πραγμάτων. Nimum dicere Casaubonus mihi visus erat, verba ista ita vertens, *publicarum rerum cura & administratione se abdicavit*; satis putavimus, si intelligeretur, *desistisse Polybium urgere rem de qua nunc agebatur*: quamquam videri poterat Casau-

sanboni interpretatio & in plurali numero, τῶν πραγμάτων, & in alio loco XXX. 10, 5. præsidium invenire. Conf. notata ad XXVIII. 3, 4. — *Ibid.* Καὶ τὰ μέν. Perperam Κατὰ μὲν Bav.

Vers. 6. Αἰγυράτης recte Casaub. cum Bav. Αἰγυράτης *Vers.* 6. Vrlin. — *Ibid.* καὶ Ἀρίστων. Abest καὶ a Bav. non male, & *deletum* velimus. Solet Polybius tria nomina propria absque particula copulativa conjungere.

Vers. 7. Οἱ δὲ παρὰ τοῦ Πτολεμαίου. Forte παρὰ τῶν *Vers.* 7. Πτολεμαίων, sicut mox παρὰ τῶν βασιλέων. Sed poterit etiam nunc major fratrum intelligi, nominatus pro utroque. — *Ibid.* ἐτοίμους ἔχοντας. Sic editi, quod ferri potest, quoniam communis generis est illud nomen; quamquam aliàs foemininum quoque ἡ ἐτοίμη frequentat Polybius.

CAPUT XI.

Cap. XI.

Vers. 1. Τοῦ Ἀντίχου &c. — „Fragmenti 92. initium, ad verba ὁ Πτολίμαχος, non sunt Polybii verba, sed Epitomatoris, ut multa alia, præsertim exordia fragmentorum.“ *κεικκivs.* — Rem quam verbis istis imperite obscureque significavit compiler, nexumque hujus eclogæ cum superiori narratione, intelliges ex Liv. XLV. 11 sq. quamquam & ibi initium cap. 12. haud satis integrum ad nos pervenit.

Vers. 1.

Vers. 2. ὁ Πτολίμαχος, ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγός &c. — *Vers.* 2. Livius: quos cum advenientes salutasset, dextramque Popillio porrigeret, tabellas ei Popillius scriptum habentes tradit: atque omnium primum id legere jubet &c. Erratum est a librario apud Livium, cum S. C. notam in verbum *Scriptum* mutavit. Confirmat hanc nostram observationem græca Polybii vox δόγμα, quam vertit Livius *Senatusconsultum*; & Valerii Maximi testimonium, qui lib. VI. cap. 4. ita de hac re scribit: C. Popillius a Senatu legatus ad Antiochum missus, ut bello se, quo Ptolemaum laceßebat, abstineret; cum ad eum venisset, atque is prompto animo atque

ami-

amicissimo vultu dextram ei porrexisset, invicem ei suam porrigere noluit, sed tabellas senatusconsultum continentes tradidit: quas ut legit Antiochus, &c. VRSINVS. — Fortasse vero sic scripserat Livius, *tabellas ei Popillius SC. scriptum habentes tradit.*

Verf. 3. *Verf. 3. πρότερον ἀπαξιῶν.* VRSINVS in Notis scribit: „πρότερον ἀπαξιούμενος. Ita restituimus, cum in exemplari ἀξιούθαι scriptum esset, corrupte, ut nos existimamus.“ — REISKIUS: „ἀπαξιῶν est a Casaubono. Vrsinus, cujus id est primum inventum, volebat ἀπαξιούμενος. Recte animadvertit Casaub. in sensu *dedignandi* aut *improbandi* aut *recusandi* ἀπαξιῶν in activo dici, non in medio. In cod. Vrsin. erat ἀξιούθαι. Forte legendum ὁρῶν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐ πρότερον ἀξιόσας.“

Verf. 6. *Verf. 6. τὸ γιγνόμενον καὶ τὴν ὑπεροχὴν.* Haud incommode Casaubonus *imperiosum factum* interpretatus est, per hendyadin quæ vocatur. Poterat vero etiam seorsim dicere, *mirabatur factum & auctoritatem, imperium*, aut, si ita fas est loqui, *superioritatem*, quam scil. sibi adrogabat Romanus. — *Ibid. ἐναπορήσας.* — „scil. ἐν τῷ γίρω. Aliàs usitatius est verbum ἐναπορεῖν.“ REISKIUS.

Verf. 8. *Verf. 8. εἰς τὴν Συρίαν.* Ad vulgatam lectionem Ἀγρίαν hæc notaverat VRSINVS: „In exemplari scriptum erat οὕτως, male prorsus. De *Agria* meminit Stephanus, altero Polybii loco adducto ex lib. XVIII. Ἀγρία, inquit, ἀρσενικῶς, ἔθνος Παιονίας &c. — Ad quæ REISKIUS: „Imo vero Συρίαν. Testimonium Stephani, ab Vrsino huc allatum, æque alienum est, quam si locum e Schefferi Lapponia attulisset. Nescio ubi mens bono Vrsino fuerit, hæc exaranti.“ — At rursus ipse Reiskius non animadvertit, prorsus depravatam judicasse Vrsinum scripturam codicis; modo quod emendationem non ipse tentarit. Reiskianam emendationem res ipsa confirmat. Conser nostrum mox verf. 10.

Ibid. βεβρυμένος μὲν. Requirebatur utique h.l. particula μὲν, ad illud δὲ post εἰκων referenda. Facile autem inter.

interciderat, quoniam verbum præcedens, cujus extrema terminatio ες superne adscripta erat, in easdem literas μὲν exhibat. Quæ res passim fraudi fuit librariis, ut particulam μὲν, quam bis per errorem scriptam putabant, omitterent. Pari modo I. 42, 2. ubi vulgo legitur καθορμισθεὶς ἐν ταῖς καλουμέναις Αἰγούσαις, μεταξὺ δὲ κειμένων Λιλυβείου καὶ Καρχηδόνης, particula δὲ, quæ est post μεταξὺ, requirebat (ex constanti certe Polybii usu) præcedentem particulam μὲν, quam non dubito librariorum culpa intercidiisse post verbum καλουμένων.

Versf. 8.

Versf. 9. Πολυάρατον ἀναπέμπειν εἰς Ῥώμην. Polyara-
tum Rhodium in legatorum numero fuisse, a Rhodiis ad reges Ptolemæos & Antiochum missorum, nusquam diferte tradidit Polybius. conf. XXVIII. 15 extr. & c. 19, 1. Attamen hoc tempore in Aegypto versatum esse illum hominem, adparet & ex hoc loco, & ex XXX. 9, 2. ubi etiam de eadem re, qua de hic agitur, idem verbum ἀναπέμπειν usurpatur, quod aliàs quidem & remittere denotat, & sursum mittere, nunc vero eadem fere ratione ac verbum ἀνάγειν (de quo ad I. 82, 2. dictum) accipiendum videtur pro captivum mittere, per vim abductum. — Ibid. τὰς ἐκεῖ ὑπαρχούσας. — „scilicet τῇ Ἀντιόχῳ.“ REISKIVS.

Versf. 9.

Versf. 10. καὶ καθόλου φερόμενα τὰ κατὰ τὴν Κύ-
προν. Ferendam codicum scripturam putavimus, ea notione, qua φέρειν καὶ ἄγειν in bello est prædam agere, vastare regionem. Casaubonus, interfertis post φερόμενα punctis nonnullis significans aut mendi suspectum sibi id verbum aut etiam lacuna laborantem orationem visam esse, interpretatus est, atque omnino res Cypri malo positas loco offendiisset. Reiskii conjecturam in scholio sub contextu retulimus. — Ibid. ἀνέστησαν τὸ στρατόπεδον. — „jussit & coëgit copias Antiochi insula decedere.“ REISKIVS.

Versf. 10.

Versf.

Vers. 12. *Vers. 12.* πρὸς τὸν ἔσχατον καιρὸν. — „πρὸς debetur Vrsino; deerat euim ejus codici. Malim εἰς.“ REISKIUS. — Et nobis εἰς præplacet, idque receptum velimus.

Vers. 13. *Vers. 13.* Μὴ γὰρ γιγνομένου τούτου καὶ πιστευθέντος. — „Forte μὴ γὰρ γενομένου τούτου, ἢ οὐ καὶ πιστευθέντος. Nam si id aut non evenisset, aut, cum evenisset, tamen pro vero & certo habitum non esset.“ REISKIUS. — Nil opus est istis ambagibus: attamen pro γιγνομένου placet γενομένου, e quo facile potuit γενομένου nasci, quod hoc loco vulgo legebatur.

ADNOTATIONES

A D

POLYBII HISTORIARVM

LIBRI XXX.

RELQUIAS.

R*es gestas A. V. 587* (a quo anno nova etiam incipit Lib. XXX.
Olympias, numero CLIII.) descriptas a Polybio esse
Libro tricesimo, docet Athenæus in illo fragmento, quod
exhibemus in Reliquiis hujus libri cap. 13. collato Liv.
XLV. 43. Quare cum Casaubonus in fine Eclogæ XCII.
De Legationibus (cum qua Reliquias libri XXIX. clausi-
mus) sic scripsit, Τέλος τοῦ τριακοστοῦ λόγου; aut error is
est scribæ ejus codicis, e quo ista verba duxit Casaubonus,
(si modo e codice msto ducta ista verba sunt, quæ nec Vr-
fini codex, nec Bavaricus, agnoscit) aut ipsius Casauboni
error, qui verba λόγος λ'. quæ hoc loco fortasse in An-
dreæ Schotti codice scripta erant, ad præcedentem Eclo-
gam retulit, cum ad sequentem referre debuisset. Confer
quæ notavimus ad initium libri XXVIII.

CAPVT I.

Cap. I.

Verf. 1. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον &c. — „Ad Fragm. *Verf. 1.*
XCIII. vide Liv. XLV. 19 sqq. & Diodor. Sic. T. II. p. 625.
fragm. 21.“ REISKIUS. — *Ibid.* Ἀττάλος. *Attalum*
jam olim A. V. 574. Romam ab Eumene missum vidimus
lib. XXV. 6. Denuo deinde eodem missus est A. V. 594.
XXXII. 5.

Polybii Histor. T. VII.

Uu

Verf.

- Verf. 2.** *Verf. 2.* ὅλως. — „Forte ὅμως, vel sic tamen quoque.“
REISKIVS. Immo percommode locum suum tuetur ὅλως, omnino. — *Ibid.* ἐλθάν. ἐλθεῖν Bav. — *Ibid.* πάντων εὐμενῶς σφίσι μετεσχηκέναι τῶν κινδύνων. — „Vide, num pro εὐμενῶς, Εὐμένη sit scribendum.“ **VR SINVS.** — „Forte εὐγενῶν, pro γενναίως. Nam εὐμενῶς non satis bene convenit, quod non est προθύμως.“ **REISKIVS.** — Nos vero non videmus, quid in εὐμενῶς desideretur, quod valet idem ac εὐνοϊκῶς. conf. verf. 4. & c. 3, 1.
- Verf. 3.** *Verf. 3.* ἦκεν εἰς τὴν Ῥάμην. οὐκ ἦκεν (sic) ediderat Vrsinus. Importunam partic. negantem ignorat Bav. & merito deleuit Casaub.
- Verf. 5.** *Verf. 5.* διὸ καὶ παρ' ὀλίγον. διὸ caret Bav.
- Verf. 6.** *Verf. 6.* τῆς τοῦ βασιλέως Εὐμένους εὐνοίας, id est, τῆς εἰς τὸν βασιλέα Εὐμένην εὐνοίας. De qua construendi ratione abunde dictum ad X. 17, 14. — *Ibid.* λαλοῦντα πᾶ Περσῇ. — „Id est κρύφα διαλεχθέντα, κοινολογούμενον, κοινοπραγοῦντα.“ **REISK.**
- Verf. 8.** *Verf. 8.* βουλευέσθαι γάρ. — „Pro βουλευέσθαι magis βούλεσθαι placeret.“ **VR SINVS.** — Immo commodissima est librorum scriptura, hanc vim habens, *cogitare cuim, vel, id enim agere senatum.*
- Verf. 9.** *Verf. 9.* συγκατανεύειν ἐν ταῖς κατ' ἰδίαν. Voculam ἐν, cum abesset ab ed. Vrsini & msstis, intercepta a postrema litera ὡ verbi præcedentis, recte adjecit Casaub.
- Verf. 10.** *Verf. 10.* παρελθόν. καὶ παρελθόν Vrsin. cum msstis. Copulantem particulam deleuit Casaubonus, veremur ne immerito: amat enim ea largiter uti Polybius; attamen paulo commodius videri poterat ante συνέθετο posita.

Cap. II.

CAPVT II.

- Verf. 1.** *Verf. 1.* ὁτ' εὐσάμενος. ὁπτεύσαμ. ed. Vrsin. operarum errore.
- Verf. 2.** *Verf. 2.* τὰ μὲν ὑποδείξας, τὰ δὲ ἐνταυλάμενος. — „Forte τὰ μὲν ἄλλα ὑποδείξας, in cæteris, quæ ei præscripserat, etiam hoc mandato, ut omnem daret operam atque diligenter

ter provideret, ne &c. In vulgata non apparet, quid differant ὑποδείξας & ἐντειλάμενος, quare etiam Casaubonus illo universo & infinito reddidit, *re communicata*.“ **ΚΕΙΣΚΙΥΣ**. — ὑποδείξας videtur paullo minus esse, quam ἐντειλάμενος, & significare videtur, non nimis aperte statim ac præcise ostendere Stratio voluisse Eumenem suam de fratris fide suspicionem. — *Ibid.* λυμῆνασθαι τὴν βασιλείαν αὐτῶν. — „Non improbo βασιλείαν, domum suam regiam, & regni statum. Videtur tamen ὁμόνοιαν aut συμφωνίαν magis huic loco convenire.“ **ΚΕΙΣΚΙΥΣ**. — Sed confer vers. 9. & cap. 3, 4. & intelliges, nullo modo sollicitari debuisse vulgatam. — *Ibid.* βασιλείαν αὐτῶν. *Βασ.* αὐτὸν *Bav.*

Vers. 2.

Vers. 3. διέθεντο. Perperam διέθεντο *Bav.* — *Ibid.* *Vers.* 3. *πειστικόν. πιστικόν* idem. — *Vers.* 4. καθίκετο. καθήκετο *Bav.* — *Ibid.* τῷ μὴ διάδημα. τῷ μὴ διαδήματι idem. — *Ibid.* ἔχειν. Ultima litera ex pravo more adhaesit, & librarium nunc etiam decipere præcedentes insinuitivi. Vtique vero ἔχει corrigendum; coniectitur enim cum ὅτι συμβασιλεύει, & cum εἰς δὲ τὸ μέλλον καταλείπεται διάδοχος. — *Vers.* 5 ἀπαυδαίαν recte Casaub. & seqq. cum *Bav.* ἀπαυδαίαν *Vrlin.*

Vers. 6. οὐδέπω γὰρ ἀναδεδογμένος ἐτύγχανε κατὰ φύσιν υἱὸς ὢν αὐτῷ, ὁ μετὰ διαδεξάμενος τὴν ἀρχήν. Casaubonus: *Necdum enim is naturalis filius Eumenis fuerat declaratus, qui postea illi successit.* Quibus verbis, quum, quam sententiam subjecerit vir doctissimus, haud satis perspicuum videretur; nos, clarius explicare mentem auctoris his verbis cupientes, *necdum enim agnitus fuerat naturalis ille filius Eumenis, qui postea illi successit*, Livium quidem maxime secuti sumus, sed veremur, ne in manifestum errorem, eumque duplicem etiam, induci nos passi simus. Neque epim κατὰ φύσιν υἱὸν Græci (non magis quam *naturalem filium* Romani) ea ratione dixerunt, qua hodie vulgo *naturalem* filium pro *spurio* dicimus *ex concubina nato*: sed ὁ κατὰ φύσιν πατήρ, υἱὸς, ἀδελφὸς, est *genivinus*,

Vers. 6.

Verf. 6. *germanus pater, filius, frater*; cui nonnumquam opponitur ὁ κατὰ Θέσιν, id est, *adoptivus*, ut XXXII. 11, 10. & c. 12, 1. interdum vero etiam non nisi emphaseos nonnullius causa aut praeae pleonastice adjecta illa verba κατὰ Φύσιν reperinntur, veluti cum Hamilcarem κατὰ Φύσιν πατέρα Hannibalis vocat Noster III. 9, 6. Quare videri poterant ita intelligenda verba illa, de quibus quaerimus: *nondum enim pro genuino ejus filio declaratus erat is, qui deinde in regnum ei successit*. At hac rursus versione non minus, quam illa ipsa qua nos usi sumus, significabitur, *juniorem illum Attalum*, qui patri Eumeni post patruum Attalum hunc, de quo nunc agitur, in regnum successit, (de quo confer Polyb. XXXIII. 16.) adulterinum Eumenis fuisse filium, ex concubina natum, quem deinde pro legitimo agnovisset declarassetque Eumenes: quod non modo nullo auctore constat, verum etiam disertio Strabonis testimonio refellitur, qui lib. XIII. p. 624. *ex legitima uxore Stratonica, Ariarathis filia, Cappadociae regis, susceptum ab Eumene* scribit. Quae nos considerantes, non aliam rationem videmus expediendi hujus loci difficultatem, nisi ut verbum ἀναδοθεγμένος insolentiori quidem quadam notatione, quae tamen a reliquo ejusdem usu haudquaquam abhorreere videtur, pro *editus, in lucem editus*, accipiamus; ut hoc dicat Polybius, *necdum enim tunc in lucem editus erat ille Eumenes filius*, qui *ei postea in regnum successit*. Cui interpretationi consentaneum est, primum, quod idem Strabo, eodem loco quem modo citavimus, Attalum hunc, Eumenis filium, quo tempore vita excessit pater, (id est A. V. 597. adeoque decimo abhinc anno; conf. Polyb. XXXII. 23.) πῶδα νέον τελέως ὄντα dicat, id est, *puerum parvo admodum natu*; tunc quod de eodem loquens Polybius noster in rebus anni ab V. C. 602. lib. XXXIII. 16. ἔτι πῶς ὢν dicit, cui, quum Romam fuisset a patruo missus ad renovandam paternam amicitiam, *habitum ait honorem convenientem aetati*; λαβὼν τιμὰς ἀρμοζούσας τῇ κατὰ αὐτὸν ἡλικίᾳ. Denique vero eandem interpretationem prae-

præcise etiam flagitat id ipsum, quod de ἀκιδίτῃ, qua hoc tempore fuit Eumenes, hoc ipso loco, in quo versamur, diserte Polybius noster modo commemoraverat. Iam quod si quis huic nostræ interpretationi Livianam illam opponat, XLV. 19. *necdum enim agnoverat eum qui postea regnavit*; eum non nobis, sed Livio litem movere jubebimus, qui, quod haud dubie de Attalo, unice legitimo Eumenis filio ac successore, dixit Polybius, id ad Aristonicum, ex pellice natum, (quem numquam pro legitimo agnitum ab Eumene esse probabile sit ex reliqua hujus familiaris regnique historia,) referendum putavit.

Vers. 6.

Vers. 7. θαυμάζειν ἔφη, πόσα βλάπτει &c. — „Forte θαυμάζειν ἔφη, εἰ ἀγνοῖ, πόσα βλάπτει.“ REISKIUS. — Nobis vero magis etiam incommodum & suspectum visum erat id quod sequitur, βλάπτει τοὺς ἐνεστῶτας καυροὺς, cogitaveramusque βλάπτει scil. τὴν βασιλείαν, (coll. v. 2 & 9.) κατὰ (vel διὰ) τοὺς ἐνεστῶτας καυροὺς. Nec tamen quidquam temere tantum censuimus.

Vers. 7.

Vers. 8. μεγάλην γὰρ εἶδέναι πᾶσι τοῖς θεοῖς χάριν. — „Emendavit hoc modo Fulvius, [nempe verbo εἶδέναι ad oram adnotato,] cum in msto, ut ex contextu suspicor, esset γὰρ εἶναι. [id quod pariter habet Bav.] Sed nondum absoluta est oratio. Scribendum μεγάλην γὰρ δεῖν εἶδέναι. Sic hortationem suam ad pacem inchoat Agelaus V. 104. ἔφη δεῖν μέλιστα μὲν μηδέποτε πολεμεῖν τοὺς Ἑληνας ἀπ᾽ ἡλλοῖς, ἀλλὰ μεγάλην χάριν ἔχειν τοῖς θεοῖς.“ GRO-
NOVIUS. — At nil frequentius ellipsi verborum δεῖν vel χρῆναι. Quod autem pro εἶναι, quod codices dabant, Vrsinianam emendationem εἶδέναι adoptavit Casaubonus, haud nos quidem improbamus. Poterat vero eodem jure ἔχειν ponere. Ac fortasse ipsum εἶναι teneri debebat. Sicut enim πολλὴ σοι χάρις, πλείστη σοι χάρις, dicunt Græci, scil. *est*, plurimam tibi gratiam habeo; sic nil magnopere impedit, quo minus etiam dici potuisse h. l. statuamus, μεγάλην εἶναι χάριν. Sed de hoc judicent doctiores.

Vers. 8.

Verf. 9 sqq. *Verf. 9.* εἰ δὲ νῦν. Perperam εἰς δὲ νῦν Bav. — *Ibid.* ἐν αὐτῇ δυνάττι. ἐν αὐτῷ idem. — *Verf. 10.* ὁ Στράτιος. ὁ στρατηγός nunc habet Bav. qui supra in Στράτιος confenserat. In eodem errore versatum fuisse puto Vrsini codicem, sed mendam tacite ab editore correctam.

Cap. III.

CAPUT III.

- Verf. 1. *Verf. 1.* ἣν παρέσχετο εἰς τὸν κατὰ τὸν Περσέα πόλεμον. Verba εἰς τὸν non sunt in msstis, ab Vrsino ex ingenio adjecta. Carere autem eis poteramus, si legeretur ἣν παρέσχετο κατὰ τὸν Περσέως aut Περσικὸν πόλεμον, aut (quod nos verissimum putemus) κατὰ τὸν πρὸς Περσέα πόλεμον, quemadmodum Polybius scribit c.6, 5. XXX. 12, 2. & alibi. — *Ibid.* ἀπελογίσαστο recte Casaub. ἀπελογήσαστο Vrsin. cum msstis.
- Verf. 2. *Verf. 2.* τοὺς παρακαθέξοντας τὴν τῶν Γαλατῶν ἀπονοίαν. — „Forte καδέξοντας, sine παρα, ne illud παρα toties cumuletur, præsertim cum in hoc verbo nil eo opus sit ad significationis vim intendendam.“ REISKIUS. — Amat vero Polybius verba cum præpositione παρὰ potissimum composita, ut nihil prorsus opus fuerit sollicitare hoc verbum. — *Ibid.* ἀποκαταστήσοντας. „Videtur hoc a Casaub. profectum: & recte quidem ille sic emendavit. In editione Plantini [quæ eadem Vrsini est, in Platiniana officina excusa] est ἀποκατασταθήσοντας. Fortasse dedit auctor ἀποκαταστατήσοντας, ut pariter eodem sensu dictum sit olim ἀποκαθιστάνειν & ἀποκαταστατῶν, restituere in primum statum.“ REISK. — In ἀποκαταστήσοντας consentientem Casaubonus habet Bavaricum nostrum codicem.
- Verf. 3. *Verf. 3.* Μαρωνιτῶν. Mendose Μαριωνιτῶν ed. Vrs.
- Verf. 6. *Verf. 6.* παραυτὰ τυχῶν τῶν Φιλανδραπιῶν. Ad vulgatam lectionem παρατυχῶν, quæ ab Vrsini ingenio profecta, sed prorsus aliena erat ab hoc loco, perspece REISKIUS notavit: Forte παραυτὰ τυχῶν τῶν Φιλ. ut primum adeptus erat eos honores. παραυτὰ est statim, confestim. Possit quoque legi παρὰ (vel μετὰ) τὸ τυχεῖν τῶν Φιλ.

Φιλ. — Familiare Polybio verbum est *παρὺ*, ista notatione, & haud dubie praeferri debuit prior illa Reiskii ratio alteri. Pro *Φιλανθρωπιῶν* vero fortasse *Φιλανθρωπίων* erat scribendum, nisi vulgatum defendi posse statuamus ex XV. 19, 5. & XXVIII. 15, 10.

Verf. 6.

Ibid. ἄλλο μὲν οὐδὲν ἔχει ποιεῖν. — „Hoc est, non poterat impedire, quo minus id fieret, aut factum reddere infectum nequibat.“ REISKIUS.

Verf. 7. Μαράνεια. Sic oportuit, ut V. 34, 8. Nec aliter Stephanus Byz. Per simplicem vocalem i quidem pariter scriptum vulgo erat hoc nomen XXIII. 11, 4. — *Ibid.* πρεσβευτάς. πρεσβευτήν Bav.

Verf. 7.

CAPVT IV.

Cap. IV.

Verf. 1. πρῶτον μὲν οἱ περὶ Φιλοκράτην &c. De hac *Rhodium legatione* vid. Liv. XLV. 20 seqq. Dinonem & Polyaratum ab his legatis deditos esse Romanis, intelligitur ex Liv. ibid. c. 22. coll. cum Polyb. infra, c. 8 sq. Cur primo *Philocratem* cum aliis, deinde mox *Philophionem* & *Astymedem* Romam advenisse Polybius scribat, haud satis adparet. Livius ibid. cap. 25. ait: *Philocrates* & *Astymedes principes legationis erant.* — *Ibid.* μετὰ δὲ τούτους οἱ περὶ Φιλόφρονα καὶ Ἀστυμήδην. Nihil dissensionis ex cod. suo adfert Vrsinus. Bavaricus vero pro *Φιλόφρονι* nunc rursus *Φιλοκράτην* scribit; perperam, quemadmodum ex verf. 3 & 6. intelligitur.

Verf. 1.

Verf. 2. τὴν ἀπόκρισιν, ἣν οἱ περὶ τὸν Ἀγέπολιν &c. Vide XXIX. 7. In *Ἀγέπολιν* nunc rursus consentiunt edd. cum msstis. — *Ibid.* τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐργήν. — „Ad hunc locum de *iris Romanorum in Rhodios* vide præter Liv. l. c. Diodorum Sic. T. II. p. 624. Gellii VII. 3. Dion. Cass. p. 66. n. 158 sq.“ [ed. Reimar.] REISKIUS. — *Ibid.* καὶ τὴν ἀνάστασιν. Sic recte Casaub. & seqq. Perperam ἀνάστασιν Vrsin. cum msstis in quo vocab. & ejus conjugatis sæpè peccarunt librarii. conf. IV. 4, 7. Suidas: Ἀνατάσεις· ἐκπαλήσεις ὑπερηφάνους. &c. Vide Polybii

Verf. 2.

Fragm. histor. XXXII. & Fragg. gramm. XVII. & mox cap. 7, 8. hujus libri.

Verf. 4. *Verf. 4. ὥστε καὶ τῶν στρατηγῶν τις.* Livius c. 21. *M. Iuventus Thaina prator, cujus inter cives & peregrinos jurisdictio erat, populum adversus Rhodios incitabat.*

Verf. 5. *Verf. 5. Φαῖα βαλεῖν ἰμάτια.* — „Livius: *extemplo veste sordida sumta*; ex quibus verbis apparet, λαβεῖν pro βαλεῖν legendum esse.“ *VRSIIVS.* — „βαλεῖν immerito suspectum fuit visum *VRsino*. βάλειν ἰδῆτα est usu tritissima dictio, vel e Novo Test. nota. vide quæ dixi ad Constantini Ceremon. p. 5.“ *REISKIVS.* — Fefellit virum doctum memoria, cum ad usum Novi Testamenti provocavit, in quo nihil tale, quoad nos quidem cognoverimus, occurrit. Diodorus in eadem re, loco supra citato, ἀναλαβεῖν habet. Si teneri βαλεῖν potest, erit pro composito περιβαλέθαι positum; sed etiam atque etiam veremur, ne activum verbi genus nullo modo ista notione ferri possit. λαβεῖν cum *VRsino* legendum utique censuit *Wesseling*, ad Diodor. l. c.

Ibid. κατὰ τὰς παραλήψεις. — „Malim ἐντεύξεις, e Diodori Siculi l. c. & Excerptis Photianis p. 515. [Tom. II. Diodor. ex ed. *Wesseling*.] ubi locus hic pæne iisdem verbis legitur.“ *REISKIVS.* — *Wesselingius* pariter l. c. pag. 624. ἐντεύξεις se malle professus erat.

Verf. 6. *Verf. 6. εἰσαγαγόντος. εἰσαγαγόντων* Bav. — *Ibid. κατασπίασαντος* recte *Casaub.* & seqq. cum Bav. *κατασπίασαντες* *VRsin.*

Verf. 7. *Verf. 7. ὅτε δὴ.* Perperam ὅτι δὴ Bav. — *Ibid. τὸ κύκνειον ἐξηχῆσαντες.* κύκνιον Bav. minus recte. *Mich. Apostolius* Proverb. Centur. XI. num. 64. κύκνειον ἄσμα· ἐπὶ τῶν ἐγγύς θανάτου ὄντων. οἱ γὰρ κύκνοι θνήσκοντες ῥόδουσι. Conf. *Erasmi Chiliades*, & eos auctores qui cum ab *Erasmo*, tum ab editore *Apostolii* laudantur. Neque vero de eis solum, qui morti vicini sunt, sed qui in quocumque periculo versantur, in usu esse debuit illud proverbium; quod vel ex hoc *Polybii* loco intelligitur, rursum.

susque ex XXXI. 20, 1. ubi videtur simul significari oratio, qua quis poenitentia ductus fatetur retractatque errorem.

Vers. 9. καὶ μέλιστα δι' αὐτοῦς. — „Ita placet magis, quam, ut erat in exemplari, [cum quo facit Bav.] δι' αὐτοῦς. *Astymedis* autem oratio, sed ἀπέφθαλος existat apud Livium lib. XLV.“ *VR SINVS.*

Vers. 14. τὰ δὲ τῶν πέλας ἀπαραίτητα καὶ μεγάλα τελέως. — „Forte μεγάλα καὶ ἀπαραίτητα τελέως.“ *REISK.*

Vers. 16. καὶ μηδενί. καὶ μηδέν Bav. *male.* — *Ibid.* νομίζομεν* κομίζομεν Bav.

Vers. 17. ὑπὲρ ᾧν ὁ χρόνος εἰς λήθην ἀγγέχει τοὺς ὑπερέχοντας. — „Locus erat in exemplari corrupte scriptus.“ *VR SINVS.* — Ex Bav. nullum dissensum a contextu *Vrsini* adnotavimus. *Reiskio*, paullo ante, pro καὶ καινοποιήσας visum erat legendum esse καὶ ὑπομνήσας aut καὶ ἀναμνήσας. Nobis vero nullo modo sollicitandum id verbum visum est; haud absurde sane *Cassubonus*, *eorum memoriam revocare*, *quorum oblivionem* &c. Conf. XXVII. 14, 9.

CAPVT V.

Cap. V.

Vers. 1. οἱ μὲν περὶ Φιλοκράτην. Livius: partem cum *Philocrate* renunciare legationem *Rhodum* placuit, partem cum *Astymede* Romæ subsistere; quæ agerentur sciret, certiorisque suos faceret.

Vers. 4. ἀπὸ μυρίων χρυσῶν. — „Livius numerum duplicat. [*Coronam* ait, viginti millium aureorum.] Dubium, in utro sit error, an ambo consenserint olim, sed per Librarios nunc dissideant.“ *REISKIVS.* — *Ibid.* καὶ καταστήσαντες. Caret καὶ Bav.

Ibid. Θεαίτητον. *VR SINVS*, in *Notis* hanc scripturam e suo codice citans, (in quam & Bav. consentit) hæc simul adnotavit: „Livius: [XLV. 25.] *Theodotum*, præfectum classis, in eam legationem miserunt &c. Ex Polybio puto corrigendum Livium in legati hujus nomine, qui Θεαίτη-

- Verf. 4. τοῦ & infra [verf. 11. & cap. 19. 1.] nominatur. — Quo magis mirari subit cum Reiskio, qui tamen factum sit, ut Θεόδοτος in contextum Vrsini reciperetur, quod tenuere deinde reliqui editores Polybii. Conser Livii interpretes ad l. c. Idem vero *Theatetus* jam supra memoratus est XXIII. 3, 2. XXVII. 11, 2. tum XXVIII. 2, 3. ubi cum eodem *Rhodophonte*, qui & mox nunc nominatur, conjungitur.
- Verf. 5. Verf. 5. βουλόμενοι δίχα τοῦ ψηφίσματος καὶ πρσβείας ἀποτυχῆν. VRSINVS, οὐ διὰ τοῦ ψηφίσματος edens, hæc adnotavit: „Livius: *Societatem ab Romanis ita volebant peti, ut nullum de ea re scitum Populi fieret aut literis mandaretur; quod, nisi impetrarent, major repulsis ignominia esset.* Deerat apud Polybium post verbum βουλόμενοι vox οὐ, quæ ad sensum necessario requiritur, ut ex Livii versione apparet.“ — Hinc REISKIUS: „οὐ debetur Vrsino, ait, a cuius codice [sic] & a Bav.] id abfuit: recte, ni fallor. Dedit Polybius βουλόμενοι δίχα ψηφίσματος. Sæpissime inter se hæc duo, διὰ & δίχα, permutantur.“ — Adoptavimus Reiskii conjecturam; sed veremur, ne vel sic nondum satis emendata sit oratio. De permutatione vocularum διὰ & δίχα conf. Adnot. ad VIII. 19, 6.
- Verf. 6. Verf. 6. Οὕτω γὰρ ἦν πραγματικὸν τὸ πολίτευμα τῶν Ῥωδίων &c. — „Vid. Fragm. CLXI. Dionis Cassii.“ REISKIUS. — Livius: *ita per tot annos in amicitia fuerant, ut sociali foedere se cum Romanis non intelligarent.* De isto discrimine inter eos, quos *amicos* populus Romanus appellabat, & quos *socios*, breviter Appianus de reb. Gallicis Eclog. 4. Ἐποιοῦντο δ' οἱ Ῥωμαῖοι ξένους, οἷς ἐδίδοσαν μὲν ἄναι φίλους, ἀνάγκη δ' οὐκ ἔπῃν ὡς φίλοις ἐπαμύνειν.
- Verf. 8. Verf. 8. συνδιᾶξεν & mox κερταίνεν correxit Vrsinus. συνδιᾶξεν & κερτεύειν corrupte (inquit) erat in exemplari. In eodemque errore versatur Bav.
- Verf. 9. Verf. 9. οὐ κατεπειγόμενοι συμμαχίης. Perperam κατεπιγόμενοι Bav. — „Non quo tunc ardor eos incessisset mul-

tarum

tarum societatum contrahendarum. Omisit hunc locum Livius, seu quod non intelligebat, seu quod supervacaneum reputabat. **REISKIUS.** — Nempe sic Livius: *Tum utique petenda societas videbatur; non quæ tutiores eos ab aliis faceret, (nec enim timebant quemquam, præter Romanos) sed quæ ipsis Romanis minus suspectos.* Pro verbis οὐ κατεπειγ. συμμ. hæc latina posuit, *non quæ tutiores eos ab aliis faceret;* quæ satis exprimerent vim græcorum verborum, si adjecta his essent hæc, ἄλλων ἕνεκα, vel κατ' ἄλλων τινῶν aut in eam sententiam alia, id est, *non quod illam societatem magnopere cuperent aliorum causa, vel adversus alios.* Sed ne opus quidem est istis adjectis, quæ ex eis quæ sequuntur facile intelligebantur, & a Livio perspicuitatis causa adjecta sunt. conf. omnino Polyb. XXXI. 17 sq. Græca sane verba per se hoc sonant, *non quod societatem illam magnopere cupiebant.* Turbaverat Reiskium id, quod συμμαχίας pro quarto casu pluralis numeri habuit, cum sit secundus casus numeri singularis: hunc enim casum adfiscit verbum κατεπειγομαι, quod eodem modo usurpatum vidimus V. 37; 10.

Vers. 9.

Vers. 10. κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τῆς ἐπιβολῆς. Mendose ἐπιβουλῆς Vrsinus cum msstis. ἐπιβολῆς recte correxit Casaubonus, sed mire ista verba interpretatus est, *ex recentis consilii comparatione.* Inde Reiskius: „Obscurum hunc locum, inquit, interpretatio Casauboni non sane declaravit. Videtur illè pro ὑπέρθεσιν maluisse παράθεσιν, quia comparatione reddidit. Ego malim ὑπόθεσιν, id est πρόθεσιν, proponendo hoc suo consilio, commemorando, in medium proferendo. Potest vero etiam ὑπέρθεσιν defendi, si accipitur hoc vocab. non in significatione procrastinationis, sed propositionis, commissionis. ὑπερτιθέναι τινὶ διαβούλιον est alicui demandare, deferre, committere consilium aliquod ad deliberandum.“ — Hæc scribenti Reiskio, de phrasi ὑπερτιθ. τινὶ διαβούλιον, in mente versatus erat Polybii locus XVIII. 30, 9. qui nihil utique facit ad stabilendam eam, quam vult, sive verbi ὑπερτίθεσθαι, sive nomi-

Vers. 10.

nis

Verf. 10.

nis *ὑπέρθεσις*, notionem, quæ & ceteroquin ab usu græci sermonis abhorret. Itaque, si sana satis atque emendata ista verba sunt, κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τῆς ἐπιβολῆς, tenenda erit interpretatio, quam *κινέστις* in Lex. Polyb. ad voce *ὑπέρθεσις* proposuit: „Intelligo, inquit, *magnitudine, contentione studii in ea re*, h. e. in societate Romanorum concilianda, & irritis reddendis consiliis & conatibus male de sua civitate ominantium, tamquam aliena esset a Romanis. *ὑπέρθεσιν* esse *magnitudinem*, vel Grammaticorum *ὑπερθετικὸς* indicat; [id est *superlativus gradus*, quem & ipso nomine substantivo *ὑπέρθεσις* nonnumquam indicant, vide Erymol. M. pag. 5. l. 23.] & *ὑπερτίθεσθαι* τινα est *superare aliquem*: ἐπιβολὴ autem, quæ ante Φιλοτιμίᾳ. conf. Ecl. Legat. CIV. extr.“ [lib. XXXI. c. 7.] — Ad verba κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν Gronovius pariter sua manu ad oram sui libri, *magnitudine*, adnotaverat.

Ibid. ἀφωρεῖσθαι τὰς ἐπιβολὰς τῶν δυσχερὲς τι διανοουμένων περὶ τῆς πόλεως. Potest utique ferri τὰς ἐπιβολὰς, *cogitationes, consilia, molimina*. Sed ex Livii verbis illis, quæ ad verf. præc. protulimus, *sed quæ ipsis Romanis minus suspectos*, haud absurde Vrsinus conjectaverat, ὑποβολὰς fortasse scripsisse Polybium.

Verf. 11.

Verf. 11. Ἀπὸ τῶν περὶ Θεμίτητον καταπεπλευκόντων. De *Theateto* modo dictum ad verf. 4. καταπεπλευκόντων Casaubonus interpretatus est, *Romam appulerat*. Sed inale hæc cohærent; *vix ille Romam appulerat, cum Caunii a Rhodiis deficerent*. Perspecte *ρεῖσκινς*: „Imo vero *ἐκπεπλευκ.* aut *ἀποπεπλευκ.* *vix Rhodo solverat* aut *discefferat Theatetus, cum &c.* Nam καταπλεῖν est *domum redire cum navi* aut *classe*, quod h. l. alienum est. Nondum Romam pervenit, nedum ut redierit. Adventus ejus Romam commemoratur *Fragm. XCIX.*“ [c. 19, 1.] — καταπλεῖν generatim *adpellere* est, sive domi, sive alibi. vide XXX. 17, 7: — *Ibid.* Καίνιοι. Mendose Κέννιοι ed. Vrsin. & sic mox rursus Καννίους idem bis. Recte ubique Bav. ut correxit, Casaub. — *Ibid.* Μυλατσῶς. Mendose Μυλαστῆς

στῆς h.l. Bav. & sic deinde (vers. 15.) est in ed. Vrsin. ubi magis corrupte Μελαστέϊς habet Bav. — „Livius: *sub idem fere tempus & Caunii descivere ab his, & Myglossenses Euromensium oppida occuparunt.* Μύλκσα apud Stephanum unico σ, ἀπὸ Μυλάσου, τοῦ Χρυσάρορ. Et ita scribendum apud Livium.“ VRSINVS. — Vtraque scriptura in usu erat. Vide quæ notavimus ad XVI. 24, 6. & XXII. 27, 4.

Vers. 11.

Vers. 12. διότι δὲ Κῆρας καὶ Λυκίου ελευθέρους εἶναι &c. Kῆρας, priori syllaba longa, correximus; cum Κέρας vulgo hic scriptum esset. — „Livius videtur meminisse hujus Senatusconsulti, cum inquit: *non ita fracti animi civitatis erant, ut non sentirent, si Lycia & Caria ademta ab Romanis essent, cetera aut se ipsa per defectionem liberarent, aut a finitimis occuparentur.* Opinor autem, mendum inesse Livianis verbis, & pro *Romanis* scribendum esse *Rhodiis*. Ita apud Polybium sæpius in his nominibus erratum a librario animadvertimus, ut pro Ῥωμαίοις oscitanter Ῥοδίοις scripserint.“ VRSINVS. — Ad hæc vide quæ monuerunt Livii Interpretes ad XLV. 25, 12. in edit. Drakenb. De re conf. Polyb. XXII. 7, 7. & c. 27, 8. tum XXIII. 3.

Vers. 12.

Vers. 14. Λύκον ἀποπέμψαντες. — „Ant πέμψαντες malim simplex, aut saltem ἐπιπέμψαντες. Dubito quoque de *Lyci* nomine, num sit cum *Lycophrone* commutandum, & legendum Λυκόφρωνα πέμψαντες. vid. p. 1225, 11.“ [XXVI. 8, 4.] REISKIUS. — Poterit fortasse ἀποπέμψαντες defendi, intelligendo ἐπ' αὐτούς. — *Ibid.* ὕφ' αὐτούς. Sic, tamquam e suo codice, locum hunc citavit Vrsinus: eodemque ducit Bav. in quo est αὐτάς, vocalibus α & ου, ut sæpe aliàs, inter se permutatis. Vide ad I. 75, 5. T. V. p. 324. & ad III. 35, 2. & X. 7, 5.

Vers. 14.

Vers. 15. ἐπ' Ὀρθωσίαν. ἐπορθώσαιαν Bav. Livius: *My-* lassenfes Alabandenosque circa Orthosiam acie vicerunt. Ὀρθωσία quoque apud Strabonem vocatur lib. XIV. p. 650. Conf. Cellar. Orb. Ant. lib. III. c. 3. p. m. 99. — Vers. 16.

καὶ

καὶ Καρῶν. Mendose καὶ Καυρῶν Bav. — *Ibid.* δέισαν-
τες. δῆσαντες idem.

Cap. VI.

CAPVT VI.

Verf. 1. *Verf.* 1. τὴν περὶ Δείνωνος καὶ Πολυαρᾶτου διέληψεν. —
De *Dinone & Polyarato* jam sæpius dixerat scriptor noster.
Vide XXVII. 6 & 11. & XXVIII. 2. De *Polyarato* adde
XXIX. 11, 9. Fecit autem (ut ex cap. 8 sq. hujus libri,
coll. cum Liv. XLV. 22. intelligitur) hanc de *Dione & Po-
lyarato*, & omnino de diversis hominum studiis bello Per-
fico digressionem occasione infelicitis exitus, quem habue-
runt isti duo Romænorum inimici, qui res Rhodiorum ad
Perseum trahere cuncti erant. Vulgo, ex præscripto co-
dicis Peiresciani, ante hanc Eclogam scribunt Λόγος κή.
quasi ea ex *Polybii libro XXVIII.* esset ducta. Sed per-
specte ipse Valesius ad cap. 9, 2. docuit, ex *Libro XXX.*
esse decerptam. Confer Adnot. ad verf. 5. hujus cap. 6.

Verf. 4. *Verf.* 4. καὶ τὰς ἐν τῷ προγεγονότι βίῳ πράξεις αὐτῶν *
ποιῶσι. — „Deest adjectivum, puta ἀδελφίμους, aut quid
simile.“ VALESIVS. — „Ante ποιῶσι deest ἐπονεδίστους,
aut ἀκλεῖς, aut ἀμαυρὰς, aut ἀνωφελεῖς, aut simile quid.“
KEISKIVS. — Nisi fortasse, quod nobis admodum pro-
babile sit, duæ voces, αὐτῶν ποιῶσι, ex uno verbo com-
posito corruptæ sunt; quale verbum nobis quidem, quod
huc conveniat, non succurrit, sed succurret fortasse do-
ctiori capiti feliciorique ingenio. Gronovius, in Nota ad
oram sua manu scripta, ταὐτὸ ποιῶσι suspicatus erat.

Verf. 5. *Verf.* 5. τρεῖς διαφορὰς γενέσθαι τῶν ἐμπεισόντων εἰς τὰς
αὐτῆς κατὰ τὸν πρὸς Περσέα πόλεμον. Iam hinc suspicari
licebat, ductum esse hoc Fragmentum e historia rerum
finito bello Persico gestarum, adeoque non e libro XXVIII.
historiarum Polybii. conf. ad verf. 1. Observationem nostram
confirmat Livius, qui in ceterarum rerum historia A. V.
587. gestarum, & libro XXX. Polybii expositarum, hunc
ipsum Polybii locum expressit, lib. XLV. c. 31. *Tria ge-
nera,*

nera, inquit, principum in civitatibus erant: duo quæ adulando aut Romanorum imperium &c.

CAPVT VII.

Cap.VII.

Verf. 2. Ἀντίονους καὶ Θεόδοτος, καὶ Κέφαλος μετ' αὐτῶν. De his vide lib. XXVII. c. 13. Adde Liv. XLV. 26.

Verf. 2.

Verf. 3. [οἱ, τῶν πραγμάτων] ἀντιπεσόντων. Adoptavimus emendationem, quam adferendam huic loco præcise Reiskius censuit; quam per se, nulla etiam ratione adjecta, planam certamque esse & ille putavit, & nos putavimus. Ne tamen nimis audacter Polybio obtrudere istam conjecturam videremur, verba ex ingenio adjecta uncis includimus.

Verf. 3.

Ibid. ὁμόσε συστάντες τοῖς παροῦσιν. Nullo modo ferri vulgata scriptura, *στήσαντες*, activa forma, potuit. Potuisset *στάντες* in aor. 2. ferri; sed compositum præstabat verbum. Sic *συστάντες τοῖς Ῥωμαίοις*, XIV. 8, 9. *congressi cum Romanis.* Neque vero damnam utique *χωρήσαντες*, quod Reiskio placuit: sic enim prorsus XI. 2, 10. Rursusque *ὁμόσε χωρεῖν εἰς τοὺς πολεμίους*, XV, 10, 6. *Ibid. ἀπέθανον γενναίως.* — „Narrat Livius XLV. 26.“

VALESIVS.

Verf. 8. Οὐ γὰρ ἑλαττόν ἐστιν ἀγεννίας σημεῖον. *ἀγεννείας* scriptum Toupius voluit in Emend. in Suid. Part. III. p. m. 547. veremur, ne præter rationem. Vide Adn. ad V. 85, 13. & XI. 2, 7. Adde mox c. 9, 1 & 19. Rcm & sententiam quod adinet, confer Polybii Fragm. grammat. num. LXXV. — *Ibid. ἀνατάσεις, minas, terriculamenta.* Sic corrigere Reiskius iussit, & ante eum eandem emendationem ad oram sui libri notaverat Gronovius. Miramur, vulgatam tenuisse Casaubonum, qui perspecte verum viderat atque amplexus erat cap. 4, 2. ubi vide notata.

Verf. 8.

CAPVT IX.

Cap. IX.

Verf. 1.

Verf. 1. Τοῦ γὰρ Ποπιλίου προστάξοντος; Πτολεμαίου &c.
„Emendatum est a nobis [nempe in latina versione, nam in græco exemplo servata erat in omnibus edit. mendosa scriptura Ποπιίου] Ποπιίου, idque ipso auctore Polybio, qui cap. XCII Legationum [lib. XXIX. c. 11, 9.] id commemorat; quod caput excerptum est ex Libro XXX. historiarum, ad quem quoque nostrum Fragmentum pertinere fere adducor ut credam, quamquam repugnante msto codice.“ VALESIVS. — Conf. Adnot. ad cap. 6, 1. & 5. & ad init. libri XXVIII. Emendationem vero Valesii haud cunctati sumus in contextum adoptare.

Verf. 4.

Verf. 4. προσσχών Φασηλίδι. προσσχών correximus, ut debuimus, cum sit a προσέχειν. Mendose vulgo προσσχών cum simpl. σ tamquam a προσέχω, quod non erat hujus loci. Sed sæpius ista a librariis confunduntur. Vide ad l. 24, 2. & c. 29, 2.

Verf. 5.

Verf. 5. προῦκειτό τοι. Forte προῦκειτό σου, aut idem valet τοι ac σου, id est, puto, opinor, sane, haud dubie, aut aliquid simile; de qua notione particulæ σου præcepit Hoogeveen in Doctrin. Particular. Cap. 48. sect. 2. reg. 8 sq.

Verf. 8.

Verf. 8. εἰς Ῥόδον. Immo εἰς Ῥώμην ἀποκαταστήσαι videtur scribendum. Nempe Ptolemæus quidem Rhodum mittere Polyaratum constituit, at Popillius reges iusserat, ut Romam hominem mitterent. (vide verf. 2. & XXIX. 11, 9. Itaque Rhodii eum nunc in navem recipere, & Rhodum ipsi ducere nolunt; sive, ne Romanos offenderent, Rhodum ducentes & apud se recipientes hominem, quem Romani sibi traditum voluissent; sive ne, si in via aliquid ei accidisset, aut si se subripuisset, ipsi in culpam apud Romanos venirent; denique, ne cogerentur ipsi civem suum vinctum Romam transvehere, qua re superfedere poterant, cum id Alexandrinis esset a Popillio mandatum. De permutatione istorum nominum dictum ad XXVI. 7, 5. XXVIII. 15, 3. & passim aliàs.

Verf/

Verf. 10. τοῦ προχειρισθέντος ὑπὸ τοῦ βασιλέως διὰ τὴν ἀναπομπήν. Immo ἐπὶ, πρὸς vel εἰς τὴν ἀναπομπήν. *Verf. 10.*
qui ad eum Romam mittendum vel transfvehendum a rege constitutus erat. Verbum ἀναπέμπειν in eadem re usurpatum vidimus XXIX. 11, 9. & hoc cap. verf. 2.

Verf. 12. κατὰ δὲ τὸν ἀπόπλουν. *Valesius: verum in Verf. 12.*
exscensione; parum recte, si quid video: non enim *exscen-*
sio, sed *consensio in navim*, vel potius *prosectio*, est ἀπό-
 πλους. Sed nihilo melius nos, *in eo cursu*. Corrige: *dum*
vero in eo erant, ut solverent, ut vela darent, ut proficisce-
rentur: nempe per id tempus occasionem, putamus, na-
 ctus est, in Cauniam navim se subripiendi, & Caunum
 evadendi. At fatemur, ne sic quidem fatis expeditum
 hunc locum nobis videri; ac veremur, ne alia etiam nunc
 parte vel non fatis emendata sit, vel non satis integra ora-
 tio. Illud quidem nos non turbat, quod REISKIO dubi-
 tationem h.l. injecerat, cum ait: „Non video, qui po-
 tuerit Polyaratus navi a *Phaselide* ad *Caunum* deferri, quin
 Rhodum præternavigaret, & tantum non attingeret. Quare
 igitur ad *Caunum* appulerunt, neque protinus ad *Rho-*
dum?“ — Poterat enim ventorum vis eos cogere, ut
 ad *Caunum* adpellerent. Sed, quod modo diximus, de
adpulsu navis hic non agitur. Aliud est ἀπόπλους, aliud
 κατάπλους, ut ipse Reiskius monuit ad cap. 5, 11.

Verf. 13. διὰ τὸ τάττεσθαι μετὰ Ῥοδίων. *eo quod Rhodiis Verf. 13.*
essent contributi, nempe tunc adhuc temporis; paulo vero
 post ab eisdem defecerunt, ut supra docuit, cap. 5, 11.

Verf. 18. εἰς τὴν Παυμόων. εἰς τὴν Ῥόμην voluerat Reif. *Verf. 18.*
 kius. Sed ferendum videtur vulgatum, immo satis com-
 modum; *in ditionem Romanorum*, id est, in portum ali-
 quem Italiæ; non enim ad ipsam usque Romam vehebantur
 naves ab Asia venientes, sed Brundusii fere adpelle-
 bant, unde pedestri itinere deinde homines Romam per-
 gebant.

Verf. 19. *Verf. 19.* ἐκ τὴν ἰδίαν ἄνοιαν. Forte ἄνοιαν scriptū Polybius, ut aliās. vide XXVII. 2, 2. XXIX. 7, 2.

Cap. X.

C A P V T X.

Verf. 1. *Verf. 1.* Μετὰ τὴν τοῦ Περσέως κατάλυσιν. Sic cap. 15, 5. ait, μετὰ τὴν Μακεδόνων καὶ Περσέως κατάλυσιν.

Verf. 2. *Verf. 2.* κεκληκότων. κεκληκότων Bav. solenni librario- rum errore.

Verf. 3. *Verf. 3/seq.* Καλλικράτης, Ἀριστόδωμος &c. — „In Achæorum apud me argenteo numismate, ΑΡΙΣΤΟΔΑΜΟΣ, qui modo inter legatos a Polybio nominatur, descriptus est.“ **VRSINVS.** — „De Callicrate & Lycisco sæpe nos- ter commemorat, ut de proditoribus salutis & dignitatis Græciæ. vid. p. 1465. [id est, lib. XXXII. c. 21. Immo vero de Callicrate vide potissimum XXVI. 1 seqq. & XXXI. 8. De Lycisco XXVII. 13, 14. XXVIII. 4, 5 seqq.] Archidamus, hic nominatus, diversus est ab illo Archidamo, cujus numum pænes se esse ait Vrsinus ad h. l. Sæpe vir ille doctissimus alienissima commutat inter se. [At ipse Reiskius h. l. nescimus quid humani est passus. De Archidamo nec Polybius nec Vrsinus nunc cogitaverat. Potuit vero Ἀριστόδωμος ille, cujus nomen in numo Vrsinus invenit, esse Megalopolitanorum tyrannus, Polybio memoratus X. 25, 2.] De Mnasippo vid. p. 1465. [XXXII. 21, 2.] De Chremete p. 1247 & 1465. [XXVIII. 5. ubi confer quæ notavimus ad verf. 1. tum XXXII. 21, 2.] De Charope vide p. 1113. 1148. 1298. ubi Χάροπον legitur, quasi a nominativo Χάροπος, item p. 1465. [XX. 3. XXII. 8, 11. ubi vide notata. XXXI. 8 extr. & XXXII. 21, 4 seqq.] imprimis notabilis est de eo locus apud Diodor. Sic. T. II. p. 578. “**REISKIVS.** — Ἀγῃσίης (verf. 3.) non debuerat a nobis sollicitari. Sicut enim Ἀγῃσίης per η scribitur, sic & recte Ἀγῃσίης; quamque & Ἀγῃπολις & Ἀγῃλας per ε breve efferuntur.

Verf.

Verf. 5. ἀνακαχωρηθέναι τελείως, prorsus se subduxe- *Verf. 5.*
rant, scil. a rebus gerendis, a reip. administratione. conf.
ad XXVIII. 3, 4. & XXIX. 10, 5. — Ibid. ἀκονίτι rur-
sus correximus cum Reiskio. Vulgo ἀκονήτι.

Verf. 6. οἱ δέκα. — „Decemviri Roma in Græciam *Verf. 6.*
missi, ad res Græciæ constituendas.“ REISKIUS. — Ibid.
δι' αὐτῶν τῶν στρατηγῶν. — „Hoc est, per summos civi-
tatis cujusque magistratus, vel prætoret. Græci hi sunt,
non Romani.“ REISKIUS. — Casaubonus, per duces,
scripserat. Vide quæ ad verba proxime sequentia nota-
mus. — Ibid. οὓς δεήσει πορεύεσθαι εἰς τὴν Ῥώμην. Plu-
rimum ab auctoris sententia nos aberrasse intelligimus, verba
istâ latine vertentes, quos legatos Romam mitti vellent:
in quo præeuntem aliquatenus habuimus Casaubonum, qui
vocabulum legatos quidem non adjecit, sed tamen mox
verf. 7. illa verba, κατὰ τὰς ἰδίαις ἀντιπαρᾶγωγᾶς, inter-
pretatus est suæ factionis homines, ut adpareat, existimasse
eum, honoris causâ hos ab illis fuisse nominatos: quod
plane contra est. Rem aperit Livius, qui, cum integram
Polybii historiam ob oculos haberet, facilius mentem au-
ctoris perspicere potuerat. Nempe is (quod superiorum
Polybii interpretum nostramque effugerat observationem)
hunc ipsum Polybii locum ob oculos habuerat, cum Lib.
XLV. 31. scriberet: Secundis rebus elati Romanorum par-
tis ejus fautores, soli tum in magistratibus, soli in legatio-
nibus erant. (vide Polyb. verf. 2. hujus cap.) Hi quum
frequentes & ex Peloponneso & ex Boeotia & aliis Græciæ
conciliis adessent, implere aures decem legatorum &c. —
Ab his editis nominibus evocati literis imperatoris ex Asto-
lia, Acarnaniaque, & Epiro, & Boeotia, qui Romam
ad causâ dicendam sequerentur: in Achaiam ex
decem legatorum numero profecti duo, C. Claudius & Cn.
Domitius, ut ipsi editto evocarent. Id duabus de causis
factum: &c. Quibus ex verbis adparet, quo pertineant
illa Polybii verba (hoc verf. 6.) οὓς δεήσει πορεύεσθαι τῶν
ἀνδρῶν

Verf. 6. ἀνδρῶν εἰς τὴν Πάμην. Agitur scilicet *de principibus græcarum civitatum, qui, cum denunciati essent, quod Perseo favissent, & respublicas suas ad Perseum trahere voluissent, Romam sunt evocati ad causam dicendam.* Simul intelligitur, quid dicat δι' αὐτῶν τῶν στρατηγῶν, scil. *per duces Romanos*, puta per L. Aemilium proconsulem, & Cn. Octavium proprætozem, aliosque copiarum duces: nisi (quod nobis quidem verisimile sit) δι' αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ in singulari numero Polybius scripsit, quem admodum Livius legisse videtur, qui *evocati literis imperatoris* scribit: quod etiam convenit cum eo, quod mox apud Polybium (verf. 11.) legimus, περὶ μὲν οὖν τούτων μετὰ τινα χρόνον ἐξέπεμπεν ὁ στρατηγὸς τὰς ἐπιστολάς. Quod vero ait αὐτῶν τῶν, vel αὐτοῦ τοῦ, id est, *non nisi, nude, simpliciter, nulla alia via inita*, eo spectat, quod cum Achæis aliam inierint rationem, ad quos prius duo nobilissimi ex decem legatis, a Senatu Romano ad res ordinandas missis, profecti sunt, qui causam eorum diligentius cognoscerent.

Verf. 7. *Verf. 7.* Ad vulgatam, οὓς ἀπέειπαν, adnotaverat **VR-
SINVS**: „Ita emendavimus, pro ὡς ἀπέεισαν, ut est in exemplari.“ — Fortasse operarum errori ἀπέεισαν hoc debetur, & erat putamus ὡς ἀπέειπαν in Vrsini cod. sicut in Bav. Quidquid sit, ad eandem vulgatam sic deinde commentatus est **REISKIUS**: „Vrsino hoc debetur, in cujus codice fuit ὡς ἀπέεισαν, in quibus verbis videtur inesse ὡς εἰπεῖν: *hi autem fere erant* (Romam mittendi) *quos isti* (prætores civitatum) *descripserant privato ex odio, addidit eos adversæ factioni.* Fere non alii deligebantur, qui Romam mitterentur, quam designati per similitudinem a prætoribus græcis.“ — Multo probabilius, nobis iudicibus, **ERNESTVS** in Lex. Polyb. ad verb. ἀπειπεῖν & ad ἀπογράφειν: — „οὓς ἀνεῖπαν, *quos ediderant coram; οὓς ἀπέγραψαν, quos scripto ediderant*, scil. dudum. Sic apud Lyfiam, contra Agoratum, junguntur μνήσεν καὶ ἀπογρά-
φεν

Φεν, etſi in deterius. — At ſane apud Polybium quod h. l. in deterioreſem partem uſurpantur iſta verba, ut modo a nobis demonſtratum eſt. Nil vero opus videtur, ad ἀπέγραψαν intelligere *dudum*: ſatis erat, quos *nominauerant*, quos ſcripto illi ediderant.

Verſ. 8.

Ibid. πλὴν ὀλίγων τελέως, τῶν ἐκδηλόν τι πεποιημένων. — „Subaudi πρὸς χάριν καὶ εὐεργεσίαν τῶν Ῥωμαίων. *Paucos ſolummodo prateribant, neque in ſuo indice reſerebant, eos puta, qui inſigni aliquo beneficio Romanos eſſent demeriti.*“ REISKIUS. — Immo vero pleroſque, non niſi privato odio & inimicitia ducti, illi homines (hæ ſunt αἱ ἰδίαι παραγωγαί) in indicem ſuum reſerebant: *oppido pauci erant, qui notabili aliquo faſto ſtudium in Perſeum vel odium Romanorum declaverant*; ceteri falſo ab illis denunciati ſunt, adeoque immerito Romam evocati:

Verſ. 9. εὐλαβούμενοι. Perperam εὐλαβούμενοις Bav. Verſ. 9.

Ibid. μή ποτ' οὐ πειθαρχήσωσι τοῖς γραφομένοις, ἀλλὰ καὶ κινδυνεύσωσιν &c. Miramur, de reponendo conjunctivo modo nihil monuiſſe Reiskium, cum tamen nunquam cum indicativo, conſtanter ſive cum conjunctivo ſive cum optativo modo conſtruatur particula μή. Sed illud non præteriit idem REISKIUS, μή ποτ' οὐ πειθαρχ. idem valere hoc loco ac μή ποτ' οὐ μόνον οὐ πειθαρχ. provocavitque ad ea, quæ de omiſſione τοῦ μόνον & οὐ μόνον ad p. 431, 31. (id eſt ad IV. 42, 2.) adnotaverat. Ibi nempe ad verba illa, οὐ γὰρ εἰπὸς ἀλλ' ἀναγκάων &c. ſpiſſam ſylvam exemplorum ex plurimis auctoribus cumulavit, ubi μόνον vel οὐ μόνον per ellipſin omiſſa ſunt; quam obſervationem ibi prætermiſi, partim quod ad illum locum non magnopere pertinebat, partim quoniam pervulgata eſt illa ellipſis, & ſatis de ea monuerunt grammatici. Conf. Polyb. V. 105. 5. VI. 7, 3.

Verſ. 11. Περὶ μὲν οὖν τούτων μετὰ τινα χρόνον ἐξέπεμψεν ὁ ſτρατηγὸς τὰς ἐπιſτολάς. Mandatum dicit, ex X.

X x 3

lega-

Verf. II. legatorum sententia, quorum duo in Peloponnesum fuerant missi, ab Imperatore datum; quo mandato, quotquot ex principibus Achæorum viris nominaverat proditor Callicrates, amplius mille, Romam sunt evocati. Conf. Pausan. VII. 10. & Polyb. XXXII. 9, 5. — *Ibid.* εὐδοκούμενος Casaub. & seqq. cum Bav. Perperam εὐδοκούμενος Vrsin. — *Ibid.* κατὰ γε τὴν αὐτοῦ γνώμην. — „Forte ἐμοῦ aut ἐμαυτοῦ.“ REISKIUS. — At αὐτῶν quidem (in plur. num.) sæpe pro ἐμαυτοῦ usurpavit Polybius. I. 3, 5. III. 1, 1. IV. 1, 9. &c. Et in sing. περὶ αὐτοῦ, pro eodem ἐμαυτοῦ, XVI. 20, 8. XVII. 4, 5. & aliàs.

Cap. XI.

C A P V T XI.

Verf. 1. *Verf. 1.* Νομμένιον. Numenium hunc, Ptolemæorum amicum & legatum, perperam ab Vrsino cum T. Numisio, Romanorum legato, confusum vidimus ad XXIX. 10, 3. *Ibid.* εὐχαριστήσονται. εὐχαριστήσαντα Bavar. familiari errore.

Verf. 2. *Verf. 2.* τὴν ὑπὲρ τῆς ἀπολύσεως χάριν. — „Forte ταύτην ὑπὲρ τῆς διαλ. Cajo hanc gratiam, pro reconciliato sua opera Antiocho & composita pace, rogante.“ REISKIUS. — Nil opus erat sollicitare vulgatum.

Cap. XII.

C A P V T XII.

Verf. 1. *Verf. 1.* Κότυς. De hoc vide XXVII. 10. De argumento vero hujus Eclogæ conf. Liv. XLV. 42. — *Verf. 2.* ἡνύσθαι. ἡνύσθαι scribe, ut aliàs, quod & monuimus ad XXVIII. 11, 3. Perperam h. l. ἡνύσασθαι Bav. — *Verf. 3.* ὅς. οὗ ὅμην. χαρ. Vrsin. operarum errore.

Verf. 4. *Verf. 4.* τὴν αὐτῶν correxit Vrsin. τὴν αὐτὴν mssti. — *Ibid.* τὸν Κότυν αἰδοῦμενοι διὰ τοιαύτης χάριτος. — „αἰδοῦμενοι satis bene conveniret huic loco, si sequentia abessent. Illis autem sic adjunctis, videtur ἐνδούμενοι melius convenire, id est, ἐνδοέμενοι, sibi obligantes, devincientes per ejusmodi beneficium.“ REISKIUS. — At simili quadam notio-

notione usurpatur verbum αἰδέσασθαι, pro ἐξιλιάσασθαι, ut post Harpocratonem Suidas adnotavit, id est placare: quæ tamen veremur ne non sit hujus loci. Confer Reiskii Indic. Græcit. Demosth. verbo αἰδέσθαι. Forte per compilatoris imperitiam prætermissum nonnihil est, quod ad complendam aut recte constituendam orationem necessarium erat.

Verf. 4.

CAPVT XIII.

Cap. XIII.

Verf. 1. Δούκιος Ἀνίκιος &c. Athen. Deipnosoph. lib. XIV. p. 615. De Argumento conf. Liv. XLV. 43. quod tamen non tam late Romanus, scriptor, quam Græcus noster, est persecutus. Ipsa Quirinalibus triumphasse Anicium, Livius docet l.c. id est, XII. Kal. Martias: quare secundum eam rationem, de qua ad cap. 16, 1. dicemus, fortasse in rebus anni ab V.C. 588, non 587, retulit hanc rem Polybius. Potuit vero etiam expositionem hujus triumphi, qui & ipse ad finem Belli Persici pertinebat, conjungere cum narratione triumphorum Aemilii Pauli & Cn. Octavii, & ad annum 587. referre, quo finis Bello Persico est impositus. Quidquid sit, libro XXX. de hoc Anicii triumpho verba fecisse Polybium, Athenæi testimonio constat. Ceterum temporis ordinem si spectes, utique ante hoc Fragmentum reponenda fuerant illa, quæ infra cap. 15. de Aemilio Paulo Græciam circumeunte, & domum redeunte, collecta dedimus. — Ibid. Potuit Athenæus quidem Γέντιον per τ scribere, quemadmodum Livius & alii latini scriptores; sed, Polybium constanter Γένθιος per θ scripsisse, monuimus ad XXVIII. 8, 1. Adde XXIX. 5, 7. & ibi notata.

Verf. 1.

Verf. 7. λαβόντες οἰκείαν ταῖς ἐαυτῶν ἀσελγείαις. Valerius: convenientem lascivix suæ licentiam nacti; quod est οἰκείαν ἐξουσίαν. Nec commodius aliquid nobis nunc quidem succurrit.

Verf. 7.

Verf. 11. βυκανητῶν. Conf. II. 29, 6. XIV. 3, 6.

Verf. 11.

Cap. XIV.

CAPVT XIV.

Verf. 1.

Verf. 1. Οἱ Αἰτωλοὶ τὸν βλὸν ἀπὸ ληστείας &c. Aetolorum avaritiam, rapinas & ferociam passim notavit Noster. II. 49, 2 sq. IV. 3. IX. 38. &c.

Verf. 3.

Verf. 3. κωλυθέντες τῆς ἔκωθεν ἐπικουρίας. Valesius: cum aliena diripere haudquaquam sinerentur. Recte, quod ad sententiam adinet; ut quidem ex connexionione orationis satis adparet. Sed de vocab. ἐπικουρία dubitari potest, utrum, sicut verbum βοηθεῖν, quod idem valet ac ἐπικουρεῖν, non solum *opem ferre* significat, sed etiam generatim *ad pugnam*, ad *pugnandum adcurrere*, sic ἐπικουρία hoc loco quodvis genus pugnae vel belli denotet: an, quemadmodum ἐπικουρεῖν idem etiam sonat ac ὠφελεῖν, *prodesse*, sic vocabulo ἐπικουρία eadem notione nunc usurpaverit Polybius, qua alias vocabulo ὠφέλεια solet, pro *fructu e bello capiendo*, *praeda*. Nobis posterior ratio potior videtur. conf. XXIX. 8, 5.

Verf. 4.

Verf. 4. Καὶ πρότερον μὲν κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον &c. Intestini illius Aetolorum belli memoria apud Polybium intercudit: sed breviter Livius XLI. 25. in rebus anni 580. *Per haec tempora*, inquit, *Aetolorum in semet ipsos versus furor mutuis caedibus ad internecionem adducturus videbatur gentem*. Quod autem πρότερον ait Polybius, refertur ad saevum illud factum, quod nunc hoc anno apud eosdem Aetolos commissum est; cuius idem Livius XLV. 28. his verbis meminit: (*Aemilio Paulo*) *in itinere sordida turba Aetolorum occurrit; mirantique & percunctanti, quid esset, desertur, quingentos quinquaginta principes ab Lycisco & Tisippo - - interfectos, alios in exsilium actos esse, bonaque eorum qui interfecti essent, & exsulum, possidere qui arguebant*. Adde eundem ibid. initio cap. 31.

Verf. 5.

Verf. 5. βραχεὶ δ' ἀνώτερον χρόνῳ. Parum commode Valesius, *recenti autem memoria*; quod fervari a nobis non debebat. Rescribe, *paullo vero superiori memoria*.
Ibid.

Ibid. ἐν ταῖς κατὰ τὴν Ἀρσινόῃαν σφαγαῖς. Nulla alia
istarum *cadum*, ad *Arfinoën*, Aetoliæ urbem, *commissa-* Vers. 5.
rum mentio, quoad sciam, superest: sed videtur Polybius
de ea re verba fecisse libro IX. in rebus anni a Roma
condita 543. vel 544. Vide Reliq. libri IX. c. 45, 1 sq.
& ibi notata.

Vers. 9. Χάρπος. De hoc homine vide sis loca ad *Vers.* 9.
cap. 10, 3 sq. citata.

CAPVT XV.

Cap. XV.

Vers. 1. Ἐπιστηγνόμενος δὲ τοῦ Σικυῶνος &c. Livius Vers. 1.
XLV. 28. de Aemilio Paulo: *Sicyonem inde & Argos,*
nobiles urbes, adit: inde haud parem opibus Epidaurum,
sed &c.

Ad *Vers.* 2 & 3 seq. confer eundem Liv. ib.

Vers. 2. 3 sq.

Vers. 5 sq. Vide Liv. XLV. 34.

Vers. 5 sq.

His Fragmentis adde illud, quod ex Sulda in Εὐ-
καιρία retulimus in *Spicilegio Reliquiarum ex Polybii li-*
bro XXX. Tom. V. p. 44 sq. Ceterum rectius ante eam
Eclogam, quam cap. 10. exhibuimus, reposita fuissent
Fragmenta ista, quæ hoc capite collegimus; nam *ante*
decem legatorum adventum L. Aemilius Graciam cir-
cumsiit, ut Livius disertè docet XLV. 27.

CAPVT XVI.

Cap. XVI.

Vers. 1. ἦλθε καὶ Προυσίας ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ῥώ- Vers. 1.
μην. *Prusia adventum Romam,* & Eumenis in Italiam
adventum, disertè Livius (XLV. 44. & Epit. lib. XLVI.)
ad eum annum refert, quibus consulatum gesserunt M.
Claudius Marcellus, C. Sulpicius Gallus, id est ad an-
num ab V.C. 588. Polybius vero, *ineunte hyeme hæc*
gesta esse scribens cap. 17, 14. videtur significare, sub
finem etiamnum superioris anni hæc evenisse. Nam
initium quidem illius hyemis, quæ annum consularem

Verf. 1. 588 clausit, non potuit dicere: nec enim ita fero venire voluisse reges illi censendi sunt, aliorumque populorum legati, Romanis de felici belli Persici exitu congratulaturi: & Theætetus, Rhodiorum legatus, (de quo cap. 19. Legat. XCIX. agitur) cum jam anno 587 Rhodo esset præfectus, (vide cap. 5, 4 & 11.) non exeunte demum anno 588. primum fuerit in senatum Romanum ingressus; sed consentaneum est, senatum ei reliquisque exterarum gentium legatis, pro more, datum esse postquam novi Consules anni 588. Idibus Martiis magistratum iniissent; Prusiae vero regi, nil impedit, quo minus credamus statim advenienti senatum esse datum, priusquam novi consules essent creati. Neque tamen eo minus eam rem ad annum 588. referre Polybius potuit, quem & aliàs vidimus, (ad XX. 3, 1.) quæ per hyemem gesta sunt, ad eum annum retulisse, qui eandem hyemem est consecutus. Ceterum ad Fragm. de *Prusia* conf. Diodoti Sic. Eclog. XXII. de Legat. ad verbum pæne ex Polybio descriptam, T. II. p. 625. ed. Weßeling. Adde Ap-
pian. Mithrid. c. 2.

Ibid. συγχαρησόμενος. cf. c. 17, 5. Perperam συγχαρησόμενος Bav. confusis α & ω vocalibus. cf. ad III. 49, 6. *Ibid.* τῇ συγλήτῳ καὶ τοῖς στρατηγοῖς, *imperatoribus*, sc. L. *Amilio* & Cn. *Octavio*, quorum uterque triumpho honorem obtinuit. Sic vero corrigendum monuerat Perizon. Animadv. historic. cap. 1. p. 38. edit. Harles. Pariter κερικὺς: „Imo vero στρατηγοῖς, ait. Quo refero quodammodo verba Livii XLV. 44. quo capite locum hunc Polybii expressit: *omnium, qui in Macedonia fuerant imperatores, favore est adjutus.*“ — Conf. c. 10, 1.

Verf. 2. *Verf.* 2. Ὁ δὲ Πρυσίας οὗτος οὐδαμῶς γέγονεν ἄξιος &c. Livius XLV. 44. ad verbum hæc habet: *Polybius cum regem indignum majestate nominis tanti tradit; pileatum, capite raso, obviam ire legatis solitum, libertum-
que*

que se populi Romani ferre, Et ideo insignia ordinis ejus gerere. Romæ quoque, quum veniret in curiam, &c.

Verf. 3. ἐξηρημένος. Corrupte ἐξηρημένος Bav. Tum *Verf. 3.* idem πόλιον pro πῖλεον, & τάβενναν pro τήβενναν. Eisdemque vel similibus erroribus contaminatus in hac Ecloga erat Vrsini codex, de quibus figillatim quidem ille nil monuit, sed generatim ait: Diodori locus auxilio nobis fuit ad tollenda aliquot menda, quæ Polybii Fragmentum maculaverant. — *Ibid.* καὶ πῖλεον ἔχων, καὶ πῖλεον ἔχων λευκὸν Diodor. l. c. — *Ibid.* καὶ καλλικίους. VRSINVS, καλλίγας edens: „Ita emendavimus, inquit, cum Polybius in msto habeat corrupte καλλικίους, pro καλλίγας, & κέντυλον Diodorus, qui a Polybio accepit.“ — Cujus rationem merito damnavit WXSSELLINGVS ad Diodor. monens, καλλικίους ipsum esse latinum vocabulum calceos; cum quo paulo etiam magis convenit καλλικίους, quod dedit Bav. Calceus Romanorum erat; cum ὑπόδημα, id est solea, Græcorum esset & orientalium gentium.

Verf. 4. βουλόμενον. βουλομένου Bav. — *Ibid.* ἀγεν. *Verf. 4.* νεστέραν Casaubono debetur. ἀγενεστέραν, simplici litera ν, Vrsinus habet cum msstis.

Verf. 5. καθεὶς τὰς χεῖρας ἀμφοτέρως. Livius: *Verf. 5.* submisisse se. — „Qui deos adibant, manibus demissis limina templorum osculabantur. Vide Dionem Chrysostom. p. 313, 16. Morem illum adhuc seculo XVI. obtinuisse in America, testes sunt auctores itinerum illuc peractorum. Vid. Morini Diss. de Osculatione manuum in Comment. Acad. Inscript. T. II. & apud Orientales ille mos adhuc obtinet.“ REISKIUS. — *Ibid.* προσεκίνησε τὸν οὐδὲν καὶ τοὺς καθημένους, ἐπιφθεγξάμενος. Nec necessaria ullo modo videtur, nec aliàs placet, Reiskii emendatio: καὶ τοῖς καθημένοις ἐπιφθεγξάμενος, χαίρετε, ἔφη, θεοὶ σωτῆρες. Corrupte vero τὸν οὐδὲν, pro

Verf. 5. pro τὸν οὐδὸν, Bav. — *Ibid.* γυναικισμού. Sic in Notis citat hunc locum Vrsinus; & eadem terminatione nomen istud scribit Bav. licet initio prorsus corruptum, *μιακισμού*. Quare nescimus, unde γυναικισμού in Vrsini contextum irrepfit. Eodem quidem modo editum ab eodem Vrsino in Diodori Sic. Ecl. XXII. videmus, sed, an ex msto codice ibi ducta sit ista nominis forma, nescimus: nihil in Notis monuit ibi Vrsinus, & in cod. Bav. desideratur illa Ecloga. γυναικισμός formam legitimam iudicavit κῆκεστvs in Lexic. Polyb. monens tamen, alteram esse fortasse a γυναικίς, *effeminatus*. — *Ibid.* ἐπιγενομένων recepinus ex Bav. ἐπιγινομένων edd.

Verf. 6. *Versf. 6.* περὶ ὧν καὶ τὸ γράψαν ἀπρέπας ἦν. Forte ᾗ, ait Reiskius. Immo vero nullo modo ferri ᾗ posset: sed aut εἰη oportebat, aut potius tenendum ἦν, subintellecta particula ἂν, *foret*; nam adjecta ea particula non præcise opus est. — *Versf. 7.* δι' αὐτὸ τοῦτο Φιλανθρ. Mendose δι' αὐτοῦ τὸ Φιλανθρ.

Cap. XVII.

CAPVT XVII.

Verf. 2. *Versf. 2.* διαβεβλημένοι γὰρ πρὸς αὐτόν. *nam cum insensu ei essent.* Eadem notione verbum istud apud Platon. in Phædone (c. 12. ed. Forsteri) cum dativo casu constructum habemus. Mendose διαβεβλημένοις h.l. Bavar. De *Eumenis adventu in Italiam* Livius lib. XLVI. egerat, ut ex Epitome illius libri adparet; nam plenam Livii historiam post librum XLV. non minus quam Polybii, invidit nobis fortuna. — *Ibid.* ἐμφανίζαν αὐτούς. αὐτούς Bav. neutiquam male: sic mox ἐκθεατρῖον αὐτούς edd. cum msstis.

Verf. 3. *Versf. 3.* ἐξετίμησαν. ἐξετίμησαν Bav. — *Versf. 4.* τῇ τῶν ἐκτὸς Φαντασίᾳ. τῇ τῶν ἐκτὸς Φαντασίαν idem cum cod. Vrf.

Versf.

Verf. 5. ἀπιθάνου τινὸς αὐτοῖς. ἀπιθάνου τὶ ὅρια αὐτοῖς (sic) Bav. in qua monstrosa scriptura quid lateat, vident acutiores: nos contenti fuimus Vrsiniana lectione, quæ utrum e ms. cod. ducta sit, an editoris debeatur ingenio, nos præterit. — *Ibid.* εὔροντο λύσιν τοῦ προβλήματος τοιαύτην. Quamquam speciosa erat scriptum cod. Bavar. εἶρον τὴν λύσιν, veriti tamen fumus a vulgata recedere, ob simillimum verbi εὐρίσκομαι usum lib. VI. 38, 1. Mox vero pro τοιαύτην, prorsus mendose idem Bav. αὐτὴν præfert.

Verf. 5.

Verf. 6. Ὡς γὰρ καθόλου δυσχερατούμενοι &c. — *Verf. 6.* „καθόλου verbum, quod est apud Polybium, confirmat veterem lectionem (in Livii Epitome) in commune, pro qua in vulgatis codicibus erat, in comitio.

Verf. 7. Septem verba, εἴ τι τυγχάνει τῆς συγλήτου *Verf. 7.* χρείαν ἔχων, per typothetæ errorem in editione Gronoviana, & inde etiam in Ernestina prætermissa erant. Pro εἴ τι, mendose ἥτις habet Bav.

Verf. 9. Φήσας. Recte hoc Casaubonus jam in *Verf. 9.* sione expresserat: nulla re opus habere se confirmans.

Verf. 12. τὸν συνβαλισμὸν recte Cnsaub. & seqq. *Verf. 12.* sentiente Bavarico, putamus & Vrsini codice. Mendose τὸν συνβαλισμὸν ed. Vrsi.

Verf. 13. πάντῃ πάντως, quovis modo. Nil opus fuit *Verf. 13.* jota subscripto: satis erat πάντῃ. πάντως vero ex cod. Bav. restituiimus, quod etiam ex conjectura ad oram sui libri adnotaverat Gronov. Temere vulgo πάντες, quod haud dubie debetur Vrsini ingenio. Amat illa jungere, πάντῃ πάντως, Polybius. Vide ad IV. 40, 5.

Verf. 14. ἔτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος. Vide ad *Verf. 14.* verf. 1. hujus capituli. καταρχομένου τοῦ χειμῶνος dixit 'XX. 3, 1.

Verf.

Verf. 15. *Verf. 15. ὁς οὐκ.* Caret ὁς Bav. — *Ibid. ἀπεστάλ-*
κει correximus monente Reiskio. Vulgo omnes perpe-
ram ἀπεστάλκει.

Verf. 16. *Verf. 16. οἷς ἄπασιν &c.* — „Aut οἷς pro τούτοις hic
 debet accipi, aut deest aliquid in hac regione.“ REIS-
 KIVS. — At istiusmodi ἀνυπολόγητος sermonis, post
 suspensam per parenthesin orationem, familiares scriptori
 nostro sæpius observavimus, vide ad I. 82, 13. — *Ibid.*
πλὴν τῶν Ῥοδίων. Cf. cap. 5. & c. 19.

Verf. 17. *Verf. 17. τούτους δέ.* Mendose τούτου δὲ Bav. — *Ibid.*
παρέπεμπε. Casaubonus: *quos senatus, modo spe, mo-*
do metu in posterum ostentato dimisit. — Ad quæ REIS-
 KIVS monuit: „*παρέπεμπε, aspernatus est, cum con-*
tentu & fastidio transmisit. Et sic quoque accipi debet
 p. 1307, 22 [XXXI. 19, 3.] & p. 1354, 19. [XXXVIII.
 2, 5.] ubi Casaubonus recte vertit. Conf. p. 1455. ult.
 & 1456, 17. [XXXII. 9, 9. & c. 10, 3.] Pari modo
 apud Appianum p. 123. [de rebus Syriac. cap. 56. T. I.
 p. 620. nostræ edit.] *παράπεμποντα* est *contemnentem* ver-
 tendum, non *comitantem.* — Perspecte utique: atque
 id correctum in nostra Appiani editione velimus. Eodem
 modo apud Diodor. Sic. IV. 34. τὸ παράπεμπειν oppo-
 nitur τῷ προτιμᾶν. — *Ibid. ποικίλας ἐμφάσεις ποιῶσα,*
dubiam, ancipitem significationem eis faciens de futuris.

Ibid. ἐπέχετο δὲ καὶ κατὰ τοὺς Ἀθηναίους. ἐπίσχετο
δὲ Bav. Casaubonus: sed & Atheniensibus irati Patres erant.
 REISKIVS: ἐπέχε legendum, ait, in activo. *irasci ali-*
cui & odium clandestinum fovere est ἐπέχεν τινι, non
ἐπέχεσθαι. — KRNESTVS: „ἐπέχεσθαι κατὰ τινα, in-
fernum esse alicui, Excerpt. Legat. XCVII. ubi tamen
pro ἐπέχετο leg. ἐπέχε, ut placet Reiskio. — Nos
 quidem fatemur, de illa notione, quam verbo ἐπέχειν
 tribuerunt docti isti viri, nihil comperti nos habere. ἐπέ-
 χεν τινι (scil. ἑκόν vel ἑκτόν) apud Homerum scimus
 passim

passim legi pro *equum dirigere in aliquem*, *hostiliter aliquem adgredi*: sed, quid ille usus ejus verbi huc faciat, non videmus. Quare ex ea notione, qua *adsensum sustinere*, *incertum esse* significat, illud interpretati eramus. Nunc vero denuo relegentibus excutientibusque hunc locum, & quæ præcedunt, & quæ sequuntur considerantibus, (nam caput sequens arcte cum hoc cohæret) probabile factum est, vim illorum verborum, ἐπείχεσθαι, vel, ut ipsum vulgatum teneamus, ἐπέχεσθαι δὲ (id est ἐπέχεσθαι ἑαυτὴν) καὶ κατὰ τοὺς Ἀθηναίους, hanc fere esse, *verum etiam erga Athenienses continuit se senatus*, id est, *non nimis promptum se demonstravit; studium suum & benevolentiam, qua aliorum populorum legatos est prosecutus* (vers. 16.) *continuit temperavitque*. Quod vero ἐπέχεσθαι habet Bav. minime id contemnendum videtur.

Vers. 17.

CAPUT XVIII.

Cap. XVIII.

Vers. 1. Οἱ Ἀθηναῖοι παρεγένοντο &c. Proxime hæc cohærent, ut modo monuimus, cum præcedenti Ecloga. Ac nil aliud ad complendam orationem desiderari videtur; nisi Οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι &c.

Vers. 1.

Ibid. ὑπὲρ τῆς τῶν Ἀλιαρτίων σωτηρίας. — „ne sub corona venirent. vide Liv. XLII. 63.“ REISKIUS. — At jam pridem venisse, urbe eorum a fundamentis diruta, docet ibi Livius. Itaque pro eis deprecantur Athenienses, ut e servitute liberentur, & urbs eis restituatur. Sed quam desumptorie & parum serio id precati sint, ostendit mox alterum petiitum.

Vers. 2. παρακονόμενοι cortexit Vrfinus. Mendose παρακονόμενοι cod. Vrf. παρακινόμενοι Bav. — *Ibid.* περὶ Δῆλου καὶ Λήμνου. Eæ insulæ a Macedonum regibus ademptæ Atheniensibus videntur. Perperam περὶ Δῆλον καὶ Λήμνον Bavar. — *Ibid.* εἰς ἑαυτούς. Sic a se emendatum ait Vrfinus, cum in cod. fuisset εἰς ἑαυτάς.

Vers. 2.

Sed

Verf. 3. Sed in εἰς ἑαυτοὺς consentit Bav. — *Ibid.* τὴν κτῆσιν. Sic recte habet Vrsinus in contextu, & seqq. editt. In notis Vrsini vero κλῆσιν bis scriptum, operarum putamus errore. τὴν αὐτῆσιν Bav. sub qua scriptura videndum an aliud quid lateat.

Verf. 4. *Verf.* 4. πόλιν σχεδὸν ἀρχαιοτάτην. Homero celebratam Iliad. II. 503. — *Ibid.* ἀφαιρουμένους correxit Vrsinus. ἀφορουμένους mssti. — *Verf.* 6. οἰκῶν, οἰκῆος Bavar.

Cap. XIX.

CAPVT XIX.

Verf. 1. *Verf.* 1. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον Θεαίτητος &c. Et hæc Ecloga proxime cum præcedentibus cohæret. vid. cap. 17, 16. De *Theateti* vero legatione conf. c. 5, 4 & 11.

Verf. 3. *Verf.* 3. ἔκ τε Καύνου &c. cf. c. 5, 11 sqq. *Stratonica*, sicut Caunus, Cariae erat. — *Ibid.* ἐγένετο δόγμα, Ῥοδίου ἐξάγειν τὰς Φρουράς &c. Casauboni hoc debetur ingenio. ἐγένετο δόγμα Ῥοδίοις ἐξάγειν τὰς Φρουράς Vrsin. cum msstis; quod teneri poterat, ni fallor, debebatque, inserto commate post Ῥοδίοις.

Verf. 4. *Verf.* 4. οἱ δὲ περὶ τὸν Φιλέφρονα καὶ Ἀστυμήδην. Vid. c. 4, 1.

Cap. XX.

CAPVT XX.

Breve Fragmentum, Κατὰ τὴν Πελοπόννησον &c. quod in Eclogis de Legationibus num. CIII. vulgo legitur, manifeste cohæret cum Ecloga Valesiana, Τοῦ περὶ Καλλιμάχου &c. Hæc autem Ecloga, ex codicis Peirescianii præscripto, ad *Librum XXX.* Polybii fuit referenda: certe post hanc Eclogam demum in illo codice notabatur Λόγος λβ. id est, *Liber XXXI.* Quare quum prius illud Fragmentum in eis Legationum Eclogis vulgo poneretur, quæ e libro XXXI. decerptæ sunt, nam Leg.

Leg. Cl. manifeste cohæret cum eo Fragmento, quod ex lib. XXXI. ductum diserte Athenæus ait, vide XXXI. 3. 5.) hunc in locum illud transtulimus: cujusmodi transpositionem etiam cum aliis quibusdam brevioribus Eclogis fecimus, veluti Leg. XLIX. lib. XXIV. c. 11. & Legat. XC. lib. XXIX. c. 1. Quod si quidem aliunde compertum esset, nullam fidem mereri istam Notam codicis Peiresciani; (quod de alia simili Nota, quam idem codex præferebat, vidimus ad XXX. 6. 1. & locis ibi citatis;) potuerat utique Leg. CIII. suo loco in rebus *Libro XXXI.* expositis relinquere, & Ecloga Valesiana ibidem ei subiungi. Quam rationem si quis præferendam censuerit, facile nos quidem patiamur. At sic priora quinque libri XXXI. capita, una cum hoc, quod sextum caput Libri XXXI. ea ratione erat essecturum, non ad A. V. 589. sed ad annum etiamnum 588. fuerint referenda. Nam, quum jam anno 587. Achæorum principes fuerint Romam evocati, (vid. Adn. ad XXX. 13. 1.) consentaneum est, populum Achæorum non anno 589. demum Romam legatos misisse, qui pro suis popularibus deprecarentur. Et, sicut haud dubie hoc caput ad A. V. 588. pertinet, sic nil magnopere impedit, quo minus etiam reliqua quinque priora libri XXXI. capita ad eundem annum 588. referantur: &, quod XXXI. 1. 3. legimus, *novos Rhodiorum legatos adulta jam ætate* (*ῥεπέιας ἡλικίας*) *Romam advenisse*, si conferas cum vers. 2. ibid. & cum XXX. 19. 3 sq. videtur etiam revera indicare, eodem adhuc anno 588. legationem istam Romam advenisse, quo imperatum est Rhodiis, ut Cauno & Stratonicea præsidia abducerent.

Ista igitur ratio si probatur, finientur *Reliquiæ Libri XXX.* cum capite nostro 15. & a cap. 16. incipient *Reliquiæ Libri XXXI.* Eidem vero rationi aliunde etiam haud exigua veri species accedere videtur. Nam (quod neutiquam h. l. silentio prætereundum erat, & cujus etiam rei causa potissimum quæstionem hanc, quæ per se minuta videri poterat, uberius excussimus) cum Rebus A. V. 587.

Polybii Histor. T. VII.

Yy

gestis

gestis finitur ea *Pars præcipua & principalis Historiarum Polybii*, quam solam primum exsequendam susceperat; qua *Res intra LIII. fere annorum spatium, ab initio Punici belli secundi usque ad Persici belli finem* (ab ineunte Olymp. CXL. & anno ab V. C. 535. usque ad annum 587.) *gestas complecti constituerat*, quemadmodum diserte ipse docet l. 1, 5. ubi vide Notata, tum III. 1, 9. & III. 4, 1 sq. Cui potiori parti luce Historiæ, priusquam novæ illius historiæ exordium faceret, (quæ a novis in imperio Romano motibus ab Olymp. CLVI. A. V. 599. usque ad belli Punici III. & Achaici belli finem A. V. 609. progrediebatur,) veluti *Adpendicis* loco adtexuit earum rerum expositionem, quæ ab exitu belli Persici usque ad novorum illorum motuum initium, adeoque ab A. V. 588. usque 598. gestæ sunt: qua Adpendice id præcipue propositum habuit, ut, cum, *quo passo Romani, per totum orbem terrarum victores & domini, administrarint dehinc imperium, tum, quis fuerit, singulorum populorum status, & quonam modo animati fuerint in principem terrarum populum*, ostenderet, quemadmodum ipse professus est lib. III. c. 4. Hæc igitur Adpendix (quod ex Reliquiarum vestigiis intelligitur) duobus Libris, XXXI & XXXII. erat comprehensa: & ex his, quæ dicta sunt, sit utique probabile, Librum XXXI. a rebus anni ab V. C. 588. incepisse.

Verf. 1. *Verf. 1. παρχενομένων τῶν πρεσβυτῶν.* De legatis agitur Romam missis ab Achæis, ad deprecandum pro evocatis. Pausan. VII. 10. καὶ Ἀχαιῶν ἄλλοτε ἄλλας ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν πρεσβείας τε καὶ ἰερείας ἐπιτεμπόντων, λόγον ἐποιούοντο οὐδένα. Conf. Nostrium XXXI. 8, 1. — *Ibid. τοὺς περὶ Καλλικράτην.* Cf. XXX. 10, 9.

Verf. 2. *Verf. 2. Τοῦ περὶ Καλλικράτην μίσους.* — „τὸ πρὸς Καλίκρ. μῖσος, aut τὸ μέγεθος τοῦ πρὸς Καλ. μίσους.“ REISKIUS. — Quorum alterutrum utique necessarium videtur: certe πρὸς Καλλικράτην pro περὶ Καλ. legendum; tunc forsan ad τοῦ μίσους intelligi poterit περὶ, nam & τεκμαίρεσθαι τι dicitur, & τεκμαίρεσθαι περὶ τινος. — *Ibid. Ἀνδρῶν.*

Ἀνδρανίδαν. Eundem, ut socium Callicratis, cominemoratum vidimus XXIX. 10, 1.

Verf. 3. τῆς γὰρ τῶν Ἀντιγονείων πανηγύρεως. Ad vulgatam scripturam Ἀντιγόνων, monuit VALESIVS: „Legendum τῶν Ἀντιγονείων. *Antigonia* videtur fuisse dies festus in honorem Antigoni ejus, quem Tutorem vocant, institutus a Sicyoniiis.“ — Adde Notata ad XXVIII. 16, 3. *Ibid.* ἐν τῷ Σικυῶνι. ἐν τῇ Σικ. scribendum putavit Valesius; præter rationem. vide II. 52, 5. XXX. 15, 1. — *Ibid.* κοινὰς μάκτρας. Quum κοινὰς μακρὰς vulgo, præeunte codice, legeretur, σκηνὰς pro κοινὰς scribendum suspicatus est Valesius; κλίνας vel κοίτας Gronovius. Perspecte vero REISKIUS, non in κοινὰς, sed in μακρὰς inesse vitium videns: — „Imo vero μάκτρας, ait, *maïtras, folia balnearia, omnibus communia*. Sic dictæ sunt illæ *maïtra* ad similitudinem pistoriarum. Eadem iguominia affectos Socratis accusatores narrat Plutarchus in lib. de Invidia & odio p. 954, 28.“ [p. 538. ed. Wechel.] — Quod autem ait καὶ πυέλους τούτους παρακειμένους, indicat, πυέλους *minora* fuisse *vasa*, quam μάκτρας; quod & inde constat, quod πύελος etiam quævis *urina, cacabus, & urceus* dicitur; in μάκτρας autem duo etiam homines simul lavari possunt, ut ex illo Eupolidis dicto apud Pollucem VII. 168. intelligitur: Εἰς βαλανεῖον εἰσελθὼν, μὴ ζηλοτυκίης τὸν συμβαίνοντά σοι εἰς τὴν μάκτραν. Quare nescimus, cur spreta Reiskiana emendatione, ita ut ne mentionem quidem ejus facere dignaretur, e longinquo incertam petere conjecturam ERNESTVS maluerit, quam certo Reiskii invento uti, quod e proximo offerebatur. „πύελος, inquit, (in Lexic. Polyb. ad hoc vocab.) est instrumentum balneariorum; a recentioribus μάκτραν vocari tradit Pollux, *folium*. Sed præcedentia verba sunt corrupta, quibus ait, in balneis esse κοινὰς μακρὰς. Valesius corrigit σκηνὰς, quos & *tholos* vocant Græci, [Germani] *Badstuben*: sed his non convenit, quod *adjektas* ait πυέλους. Intelligenda sunt *lavacra profundiora & latiora, in quæ plures descendere & una lava-*

Verf. 3.

lauari possent: κολυμβήθρας vocant, ex quo forte lectio vitiosa orta, cum fuerit κοινὰς κολυμβήθρας.

Verf. 4. *Vers.* 4. εἰς ταύτας ὅτε τις καθίη. REISKIUS: „Aut εἰ ταύταις ποτέ τις καθίη, ἢ καθιέναι, aut εἰς ταύτας ὅτε τις καθίη, aut καθίζη, aut καθίη, nam parum refert. καθιέναι, pro καθιέναι ἑαυτὸν, aut pro κατιέναι dici, monitum est ad p. 279, 20.“ — De verbo καθιέναι rectissime utique vir doctus monuit. At particula ὅτε optativum s. potentialem verbi modum requirebat, conjunctionem non admittit.

Verf. 6. *Vers.* 6. τοὺς δὲ συριγμοὺς &c. Citavit hæc verba Suidas in Συριγμός. — *Ibid.* ἐπιβάλλειτο. Postulavit hoc constans Polybii aliorumque scriptorum in hoc verbo usus.

Finis Tomi Septimi.

005654020

